

GYOMAENDRÓDI HÍRADÓ

GYOMAENDRÓD VÁROS
ÖNKORMÁNYZATÁNAK
LAPJA

X. ÉVFOLYAM 1. SZÁM • 1991. JANUÁR • MEGJELENIK HAVONTA • ÁRA 9,60 FT

Időszaki választás 1991. február 3.

JELÖLTJEINK:

1. számú választókerület

SEPRENYI LAJOS

DR. DÁVID IMRE

GÁCSI LAJOS

DR. IFJ. KULCSÁR LASZLÓ

TÓTKA SÁNDOR

FABIAN LAJOS

KRUCHIO LAJOS

TIMAR MENYHERT

3. számú választókerület

Tájékoztatás

A Híradó legutóbbi számából értesülhetett a lakosság arról, hogy a képviselő számára – a törvényeknek megfelelően – tiszteletdíjat állapított meg az önkormányzat. Erről adunk most konkrét tájékoztatást Önöknek (az összegek havonta értendők bruttóban):

a polgármester fizetése	45 000 Ft
a jegyző fizetése	43 000 Ft
az alpolgármester tiszteletdíja	5 000 Ft
költségtérítése	5 000 Ft
a bizottsági elnökök tiszteletdíja	3 000 Ft

A képviselő-testületi tagok tiszteletdíja 2 000 Ft
költségtérítése 3 000 Ft
Bárki kiszámolhatja, mennyi ebből az az összeg, amit kézhez kapnak. Jelenlegi gazdasági válságunkban bizonyára sokakban megfogalmazódik: ez bizony szép fizetés. Valóban az. Ugyanakkor látnunk kell azt, hogy városunk két első emberéről van szó. Döntéseik évtizedekre meghatározhatják Gyomaendrőd sorsát. Most is, a jövőben is az a képviselő-testület szándéka, hogy a fontos

szakterületek vezetésére a lehető legjobbakat próbálja megnyerni. Azokat pedig meg kell fizetni. Már csak azért is, mert előző, jól fizetett állásukból másképpen nem jönnek el. Másrészt azért, hogy a magas fizetésért magas szintű munkát legyen jogunk elvárni tőlük. A kedves olvasónak bizonyára van információja arról, hogy városunkban messze nem ezek a legmagasabb jövedelmek.

Dr. Kovács Béla
képviselő

Képviselő-testületi hírek

December 10. A Békésre összehívott első körzetben az 50 tagú megyei képviselő-testület tagjává választották dr. Frankó Károlyt és dr. Kovács Bélát.

December 11. Városunkban tárgyalás folyt a megye pénzügyi, oktatási, egészségügyi vezetőinek egy csoportja és polgármesterünk, valamint a szakterületek helyi illetékesei között. Mint köztudott, a középiskolák hovatartozását a megye és a városi önkormányzat közös megegyezése dönti el. A polgármester – egyetértésben a képviselő-testülettel – kijelentette, hogy Gyomaendrőd mindhárom középiskoláját meg szeretné tartani. A megyei illetékesek tudomásul vették a város akaratát. Mint megjegyezték, az oktatás tárgyi, pénzügyi feltételei semmivel sem lennének jobbak, ha a megyéhez tartozna is valamelyik intézmény, mivel jelenleg a megye státusza még nem eléggé körvonalazott. Az épülő ipari iskola körül lehetnek településünkön a közeljövőben anyagi gondok, hiszen még 30 millió forint kellene befejezéséhez.

December 18. Oktatási és művelődési intézmények helyzetét tekintette át a képviselő-testület. Az intézményvezetők válaszoltak a képviselők és a megjelent vendégek kérdéseire, reagáltak a bírálatokra. A képviselő-testület azonosult az iskolák véleményével, miszerint az államkasszából tanulóként leosztott fejkvóta összegéből – noha joga volt rá – a városi tanács túl sokat leemelt egyéb célokra. A középiskoláktól pl. 3 év alatt 12 millió forintot vontak el közvilágításra és más feladatokra. Eközben ezen intézmények gazdálkodása, az oktatás feltételeinek biztosítása úgyszólván az összeomlásig jutott. Szükségesnek látszik Gyomaendrőd egész oktatási rendszerét felülvizsgálni, összehangolni a bölcsődéktől a középiskolákig. Mindaddig azonban, amíg az új magyar közoktatás sarokpontjai csak törvénytervezetek formájában léteznek, erre nem kerülhet sor.

A lakosság igényének megfelelően az új tanévtől beindul egy első osztály Óregszőlőben. A jövőben ott első és második osztályt szándékoznak működtetni. Talán még nem késő a túlzott körzetesítés rombolását ellensúlyozni. A művelődési osztály előterjesztést tett a nyugdíjas kort elért, illetve elérő két vezető óvónő Fülöp Imréné és Rajkó Sándorné megbízatásának 1992. július 31-ig történő meghosszabbítására. Az ekörül kialakult polémia végéreményeként mindkét vezető az ideitanév végén nyugdíjba vonul.

December 20. Jegyzőválasztás: Zárt ülésen a képviselő-testület külön-külön meghallgatta a pályázókat. Számos kérdéssel próbálta feltérképezni személyiségüket,

véleményüket a jelenlegi apparátusról, elképzeléseiket a jövőt illetően. A titkos szavazás eredménye:

Ágoston János: 0
Dr. Hunya Miklós: 0
Kolohné Kulik Éva: 4
Dr. Timár Gyöngyi: 13

A Gyomaendrőd Híradó szerkesztői állására 3 pályázat érkezett. Hajdú László, Hornok Ernő és Stef István meghallgatását követően a képviselő-testület úgy döntött, hogy egyelőre nem nevez ki szerkesztőt, a pályázatot pedig változatlan feltételekkel 1991. január 31-ig meghosszabbítja.

Január 3. Dr. Frankó Károly polgármester ismertette az EMI vizsgálat eredményét a Sportszarnokkal kapcsolatban. Címzavak a vizsgálat megállapításából: A vízpart miatt a mikroklíma nedvesebb az átlagosnál – eredménye a nagyobb páralecsapódás. Az üvegyapotot 1,5 cm-es hézagokkal helyezték fel – hézagmentesen kellett volna. Az eredeti tervben 10 cm-es izolit szigetelés szerepelt – ez jó lett volna. Helyette aminocellt használtak, ami zsugorodik, repedezik. Ezért a hőszigetelés nem folyamatos, a tetőtér is fűtött, tehát a kéthéjú hidegtető nem működik. A lecsapódó pára átszivároga az aminocellen, abból folyamatosan formaldehidet szabadít fel, ami mérgező.

A hiba tehát megvolna. Alapvetően az, hogy eltértek az építési tervtől. Ezután valószínűleg hosszas jogi procedúra következik, mivel az önkormányzat bíróság elé szándékozik vinni az ügyet, mert a helyreállítás nagyon sokba fog kerülni. Bízunk abban, hogy a bíróság a felelősöket nevén nevezi.

Dr. Timár Gyöngyi jegyző fizetésére 43 000 Ft-ot szavazott meg a testület.

A jegyző változta elképzeléseit, viszonyát az apparátushoz és a képviselő-testülethez.

Hunya Lajos képviselő a nehéz gazdasági helyzetben az intézmények étkeztetésével kapcsolatban tett javaslatokat. Ezek lényege, hogy közvetlenül a termelőktől jusson el az áru (tej, hús, kenyér stb.) az intézmények konyháira.

Az önkormányzat döntései:

Megváltoztatta december 4-i döntését, mely a Micsurin út 29. és 31. sz. házak között lévő 6325 hrsz. telekingatlan eladását tartalmazta. A telek nem eladó!

Kinyilvánította vásárlási szándékát az endrői templom melletti ún. Fülöp doktor-féle beépítetlen telekre vonatkozóan.

Megbízta a művelődési bizottságot a Gyomaendrőd Híradó szerkesztésével addig, amíg a pályázók közül szerkesztőt nem választ.

A bizottságok munkájáról

A képviselők egy-egy munkaterület irányítására, segítésére bizottságokat alakítottak. Az alábbiakban tájékoztatjuk a lakosságot azokról a tevékenységekről, amelyeket a bizottságok jelenleg végeznek:

Pénzügyi ellenőrző bizottság:

- helyi adókkal kapcsolatos információkat gyűjti,
- felügyeli a költségvetés készítését.

Ügyrendi jogi bizottság:

- előkészíti a hatályos tanácsrendeletek felülvizsgálatát,
- szervezi a lakosság tájékoztatását,
- előkészíti az utcanév-változást.

Városfenntartó, fejlesztő és környezetvédelmi bizottság:

- az autóbusz-közlekedés átszervezését végzi a VOLÁN-nal,
- előkészíti a település általános rendezési tervének felülvizsgálatát,
- fásítási tervet készített,
- egyeztető tárgyalást folytat a TITÁSZ-szal.

Mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi bizottság:

- privatizációt és a tsz-átszervezést kíséri figyelemmel,
- előkészíti a lakosság kereskedelmi ellátásának javítását.

Közművelődési, sport- és kisebbségi ügyekkel foglalkozó bizottság:

- szerkeszti a Gyomaendrőd Híradót,
- intézi a mozi helyi fenntartásba való kerülését,
- koncepciót dolgoz ki az oktatási intézmények (bölcsödétől középiskoláig) racionalizálására, működésének biztosítására.

Szociális és egészségügyi bizottság:

- lakástámogatási kérelmekről dönt,
- felméri az ÖNO problémáit.

A Magyar Demokrata Fórum helyi vezetője szerkesztőségünkhöz juttatott egy nagyobb lélegzetű cikket, melyben napjaink helyzetét elemzi. A szerkesztőség megbízatása erre az egyetlen számra vonatkozik. Ezért részben helyhiány miatt, részben pedig azért, mert a cikkben szereplő pártok és személyek jövőbeli válaszreakcióira mi már helyet nem biztosíthatunk – a cikk leközlését nem vállalhattuk.

Szerkesztőség

Az MDF értesíti a választópolgárokat, hogy a választásokon egyik körzetben sem adja támogatását.

KÖZHÍRRÉ TÉTETIK

Az önkormányzatiság olyan helyzetet teremtett, amelyben a város ügyeibe való döntési jog a „központtól” a város lakosságának a kezébe került – közvetett módon, a választott képviselőkön keresztül. Hogy a képviselők döntései megalapozottak legyenek, a szükséges információk birtokába kell jutniuk. A döntések előkészítésében fontos szerepe van a polgármesteri hivatal dolgozóinak. Tisztában kell lenni azzal is, hogy a testületi tagok mindegyike több száz választópolgárt képvisel. Nem föltűnik, hanem velük együtt kell, hogy döntsön. Rendszeres kapcsolatot kell tartani tehát választóikkal, ahol tájékoztatást adnak a végzett munkáról. A kapcsolattartás azért is fontos, hogy ne csak a döntésekről értesüljenek, hanem a döntések előtt elmondhassa a véleményét a lakosság – és ezzel a véleménnyel a tarsolyában szavazhatna a képviselő. Az ilyen úton létrejött döntések valóban a lakosság akaratát képviselnék.

A lakossági tájékoztatással kapcsolatban alapvető változtatásokra készül a képviselő-testület:

- az ügyfél-tájékoztatást magasabb szintre kell emelni;
 - a közhasznú információk terjesztésében részt kell vállalni;
 - a testületi tevékenységgel kapcsolatban: az ülések időpontjáról, helyéről úgy kell értesíteni a lakosságot, hogy ennek híre minél több emberhez eljusson.
- Az ülésekre nem kell meghívó, arra bárki eljőhet. El is várjuk Önöket, segítsék munkánkat tapasztalatukkal, hasznos ötleteikkel, jogos kritikáikkal.
- Legyen vége a korábbi 40 évet jellemző „titkosítási időszaknak”. A tudás – hatalom. Valóban, amíg csak egy szűk csoporté volt az információ, addig az övek volt a hatalom is, most itt a lehetőség, hogy a dolgok ismeretével felvértezünk mindenkit, aki részt vállal közös sorsunk irányításából, intézéséből.
- A képviselő-testület részéről felajánljuk a nyilvánosságot. Kérjük, éljenek vele.

Gellai József

Fogadóóra

A választópolgárok az alábbi időpontban találkozhatnak a polgármesterrel és a képviselőkkel:

- **Dr. Frankó Károly polgármester:**
 - minden héten kedden délelőtt 9–11 óráig tart fogadóórát az endrődi kirendeltségen (Lenin u. 2.)
 - minden héten szerdán 8–10 óráig tart fogadóórát a polgármesteri hivatalban (Szabadság tér 1.)
- A képviselők fogadóórája:
 - 2. sz. körzet:** dr. Farkas Zoltán: január 30. 17 óra, Németvárosi Kaszinó.
 - 4. sz. körzet:** Hangya Lajosné: január 30. 18 óra, Vorosilov úti óvoda.
 - 5. sz. körzet:** dr. Frankó Károly: január 30. 18 óra, Építőipari Ksz.
 - 6. sz. körzet:** Knapcsek Béla: január 28. 18 óra, Vízépészeti Váll. ebédleje.
 - 7. sz. körzet:** dr. Valach Béla: január 29. 18 óra, ENCI.
 - 8. sz. körzet:** Balázs Imre: január 31. 18 óra, endrődi kirendeltség.
 - 9. sz. körzet:** Gellai József: január 30. 18 óra, endrődi kirendeltség.
 - 10. sz. körzet:** dr. Koleszár József: január 29. 18 óra, endrődi kirendeltség.

Egy új lehetőség!

Hungaromarketing Kft.
Területi Iroda
„A jéghegy csúcsa”

- import női harisnyanadrágok (fekete és mintás) 76 forinttól
- videokazetták 290 forinttól
- BMX kerékpár 5900 forint
- videomagnók, műszaki cikkek
- fehérneműk, ruházat
- kozmetikumok, illatszerek
- játékok, ajándékok stb.

Megvásárolhatók: Gyomaendrőd, Bocskai u. 60/1.
(Gombüzemmel szemben)

Nem sok lett elosztva, de talán igazságosan

Gyomaendrőd Város Képviselő-testületének Szociális- és Egészségügyi Bizottsága 1990. december 14-én tartotta első ülését.

A bizottság az 1990. december 12. napjáig benyújtott lakástámogatási kérelmekről döntött.

A bizottságnak 42 kérelmet kellett elbírálnia, a kérelmezők között 1 770 000,- Ft-ot oszthatott fel, a képviselő-testület 1990. november 13-án kelt határozata alapján.

A bizottság a 16/1990. (I. 31) MT. sz. rendelettel módosított 106/1988. (XII. 26.) MT. sz. rendelet 10. §-ában foglaltak alapján első lakás megszerzéséhez, lakás bővítéséhez, felújításához és bankkölcsön törlesztéséhez állapított meg támogatást, kamatmentes hitel formájában.

A bizottságot döntésében az vezérelte, hogy lehetőség szerint olyan családok számára állapítson meg támogatást, akik első lakáshoz jutók, vagy annak befejezése ütközik nehézségekbe és jelentősebb családi támogatásra nem számíthatnak, vagy olyan fiatal szakemberek, hogy a városban letelepedésüket lehetőség szerint támogatni kell.

Bankkölcsön törlesztéséhez akkor állapított meg támogatást a bizottság, amikor a család, vagy a kérelmező olyan mértékben eladósodott, hogy a kölcsönök törlesztése már a kérelmezők megélhetését veszélyeztették.

Figyelemmel arra, hogy a lakásügyi hatóság 1989. évi kérelmeket is nyilvántartott, a rendelkezésre álló keretből nem tudott minden igénylőt kielégíteni, így 7 kérelmet elnapolt. Ezekben az ügyekben a bizottság az 1991-es költségvetés elkészítése után dönt, de legkésőbb előreláthatólag 1991. április 1. napjáig.

A bizottság azoknak a kérelmét utasította el, akiknek már saját lakásuk volt, vagy korábban részesültek tanácsi támogatásban, valamint azokét, akiknél a vagyoni helyzet nem tette indokolttá a támogatást.

A bizottság az alábbi személyek részére állapított meg támogatást, az alábbi személyek kérelmét elnapolta, míg az alábbiak kérelmét elutasította:

Támogatásban részesült gyomaendrődiek:

Toth Sándor Hősök útja 68/1.	100 000,- Ft
Pápai Imréné Halász u. 7.	15 000,- Ft
Kiss Julianna Tanya VII. ker. 85.	70 000,- Ft
Pribojszki László Balassi B. u. 8.	70 000,- Ft
Fekete Ildikó Petőfi u. 19.	20 000,- Ft
Filipovits Lajosné Bem u. 13.	50 000,- Ft
Kurilla Ferenc Tanya VII. ker. 316.	150 000,- Ft
Zanyik József Juhász Gy. u. 14.	100 000,- Ft
Szöke József Körös u. 3.	30 000,- Ft
Pápai Sándor Körös u. 6.	30 000,- Ft
Kovács Tibor Kárász u. 5.	20 000,- Ft
Kovács István Toldi u. 7.	100 000,- Ft
Krajnik Gyula Ady E. u. 37.	70 000,- Ft
Csüllög Zsolt Lenin u. 61.	50 000,- Ft
Timár Zoltán Selyem u. 106.	100 000,- Ft
Jakus Imréné Kárász u. 2.	100 000,- Ft
Kurilla Károly Bem u. 20.	50 000,- Ft
Molnár Albert Dobó u. 9.	100 000,- Ft
Juhász József Mező Imre-ltp. 32/B/1.	50 000,- Ft
Dajkó László Mező Imre-ltp. A/D/1./2.	70 000,- Ft
Bucsi László Mező Imre-ltp. B/A/1./5.	100 000,- Ft
Jámbor Lajos Dobó u. 6.	50 000,- Ft
Szarka Sándor Körös-sor 29.	80 000,- Ft
Nehéz János Mirhó u. 19.	50 000,- Ft
Szabó Tibor Mikes K. u. 17.	50 000,- Ft
Szurovecz Elek Temető u. 5/1.	30 000,- Ft
Pályi Imre Október 6.-ltp. B/7/IV./12.	65 000,- Ft

Elnapolt kérelmek:

Pap János Lévai u. 17
Tarcsei Mihály Polányi M. u. 65.
Fűrj Józsefné Mező Imre-ltp. 21/B/III./10.
Varjú Tibor Tanács u. 1/1.
Gyuris Lajosné Somogyi B. u. 10.
Nagy Judit Kulich Gy. u. 13.
Dávid Imre Damjanich u. 11.

Elutasított kérelmek:

Patai István Mező Imre-ltp. 33.
Zrena Pál Kulich Gy. u. 1.
Szedlák Sándor Móra F. u. 4.
Erdős Károlyné Engels u. 2/2.
Bán László Vadász u. 4.
Orosz János Mikszáth K. u. 11.
Almási Gyárfás Asztalos J. u. 16.
Dógi József Mikes K. u. 14.

Nekem itt vannak a gyökereim

Január 16-án munkába állt Gyomaendrőd város jegyzője: dr. Timár Gyöngyi, akivel a Híradó szerkesztői beszélgettek. A jegyző az ELTE jogi karán végzett, jogtanácsosi szakvizsgálója van. Eddig három munkahelye volt: a gyomai Építőipari Szövetkezetnél kezdett, majd a helyi Népi Ellenőrzési Bizottság elnöke volt, legutóbb pedig a békéscsabai adóhivatalnál jogtanácsos volt. Gyomaendrődön, a Vorosilov utcában él.

– Hogy jutott eszedbe, hogy jegyző legyél?

– Nem nekem jutott eszembe. A képviselő-testületből kerestek meg néhányan ezzel az ötlettel, de kívülről is biztattak. Amikor a testületi döntés megszületett – 17 képviselőből 13 rám szavazott. Furcsa érzés volt megtudni az eredményt.

– Hol születted?

– Az, hogy gyomaendrődi vagyok, szó szerint igaz. 50%-ban – apai részről – endrődiek és 50%-ban – anyai részről – gyomaiak az őseim. Én már Gyomaendrődért akarok dolgozni.

– Mostanában, amikor mindenki szeretne Cspikerózsika lenni, átaludni ezt a nehéz időszakot, Te most vállaltad el a feladatot. Miért?

– Régebben is voltak – most is vannak – érzésem szerint újszerű gondolataim. Annak idején is elmondtam azokat, ma is. De igazat adtam azoknak, akik úgy vélték, hogy nemcsak akkor kell „szövegelni”, amikor következmények nélkül lehet. A feladat, a kihívás óriási. A kezdeti időszakban a sikerből lesz a legkevesebb, sőt, azt is tudom, hogy nem a nyugdíjas állásomban vagyok – ennek ellenére érdekes lesz.

– Mi a jegyző feladata?

– A hivatali apparátus feladata – rendkívül leegyszerűsítve – a testületi munka előkészítése és a képviselők döntéseinek végrehajtása. Ezen belül a jegyző feladata mindennek az irányítása, a jogszerűség biztosítása.

– Hogyan kezded, milyen elképzeléseid vannak?

– Legelső feladatomban a hivatali apparátus és az önkormányzati munka megismerése lesz. Sokan azt várják tőlem, hogy „vérontást” rendezek a dolgozók között. Az ilyen kívánságoknak nem fogok megfelelni. Személycserék persze lesznek. Szeretném, ha megpályáztatnánk az osztályvezetői állásokat is. Meggyőződésem, hogy egy kis létszámú, jól felkészített és jól megfizetett apparátussal lehet jól dolgozni. Más munkastílus kell, rugalmasabb, dinamikusabb.

– Eddig a tanácsi hivatal egy szükséges rossz volt a lakosság hátán, amit el kell viselni,

hogy a dolgok azért nagyjából menjenek. Így látod?

– Igen. De szeretném, ha ez másképp lenne. A lakosság lekicsinylő véleményét le kell dolgozni. A Ludas Matyiban egyszer azt láttam, hogy nagyon magasra volt rajzolva a hivatal kilincse. Ezt lejjebb kell hozni, de legjobb lenne a nyitott ajtó.

– A hivatali ügyintézés is nehézkes. Ide-oda küldözgetik az ügyfelet, ezen nem lesz változás?

– De igen. Már működik az országban olyan hivatal, ahol ez sokkal egyszerűbb és gyorsabb. A szaladgálást a hivatalnok végzi, nem az ügyfél. Az kevés, ha egy hivatalnok valamit jól csinál. Szeresse, amit csinál, szeresse az embereket.

– Eddig úgy tapasztaltuk, hogy az a jó hivatalnok, aki a törvényeket betartja. Szerinted?

– A törvényeket nyilván be kell tartani. De azok a törvények az esetek többségében keretet adnak a tevékenységhez. Egy hivatalnoknak az is feladata, hogy ember legyen, amikor a törvényeket alkalmazza. Meggyőződésem, hogy lehet teljesen normálisan és emberségesen jogszabályszerűen eljárni. Most nap mint nap megmérettetik tisztségviselő, polgármester, jegyző – mindenki. És a lakosság sem lehet elnéző, nincs abban a helyzetben.

– Megmarad a kirendeltség?

– Természetesen. Egy ekkora kiterjedésű településen nem lehet azt gondolni, hogy mindenki a helyünkbe jön. Öregszülő, Nagylapos messze van. Igyekszünk majd úgy segíteni, hogy ha van valakinek egy ügye Endrődön, azt ott felveszik és azt mondják, tessék visszajönni mondjuk egy hét múlva. Adigra az ügyintéző végigjárja a hivatalokat, megszerzi a pecsétet és azt mondja a lakosnak: – tessék, készen van az ügye.

– Megbeszéléd majd az ügyeket a képviselő-testülettel – netán a lakossággal is?

– Természetesen. Ha én azt akarom, hogy a lakosság a döntéseimet elfogadja, azt elsősorban a testülettel kell elfogadtatnom. De a terveim között az első

helyen szerepel, hogy pártokkal, egyházzal, üzemekkel, iskolákkal, mindenkivel szeretnék találkozni, mert kell a javaslat, de legalább annyira kell a kritika is. Ez egy közös munka. Közösen fogjuk megnyerni a csatát – vagy közösen fogunk belebukni. A települést fenn kell tartani, a fizetőképességet meg kell őrizni. Ezt a nehéz időszakot csak úgy tudjuk átvészelni, ha pártállástól, életkortól, gazdasági helyzetétől függetlenül összefogunk.

– Nem értesz véletlenül a pénzcsináláshoz?

– Ahhoz nem, de vannak elképzeléseim az önkormányzat gazdálkodásáról. Ha van tíz forint, azt forgassa meg, vegyen részt vállalkozásokban. Pl. szervezze meg a Gyomaendrődi Híradót vagy a fürdőt üzleti alapon. A Shell-kutat is ki kell használni, amíg csak lehet, a pénzfaló intézményeket pedig meg kell szüntetni. A jó vállalkozásoknak meg adókedvezményt kell adni.

– Tényleg, mennyi is volt a jövedelmed 1990-ben Békéscsabán?

– 40 000 forintos havi jövedelem után adóztam. E jegyzői állást pedig 43 000 forint bruttóért fogom csinálni.

– És a kritika? Az ellendrukkerek? Nem zavarnak?

– Miért zavarnának? Sőt. Így kénytelen is az ember arra figyelni, hogy mindig a legjobb legyen. Úgy kell felkészülni, hogy lehetőleg ne hibázzak.

– Sértődékeny vagy?

– Nem. Én is elmondom az embereknek, amit gondolok, meg azt is elviselem, hogy ha nekem ugyanígy elmondják.

– Jelent az Neked valamit, hogy igen, ebben a faluban vagy jegyző?

– Hát persze. Sehhol máshol az országban nem pályáztam volna meg a jegyzői állást, jóllehet, tudom azt, hogy az ember a saját hazájában nem lehet próféta. De én nem is próféta akarok lenni. Csak el akarom látni, tisztességesen akarom ellátni azt a feladatot, amire vállalkoztam. De ennyi nehézséget, ami most kilátásban van egy ilyen pénztelen világban, az ember csak azokért vállal fel, akikhez tartozik, akiknél a gyökerei vannak. Nekem itt vannak a gyökereim.

MDF

SZEMÉLYI VÁLTOZÁS

A leköszönő és a tagság soraiból kilépő Szabó János elnök helyére Kun Lászlónénak szavazott bizalmat szervezetünk.

A volt elnöknek megköszönjük eddigi munkáját és az újonnan megválasztott elnöknek kitartó munkát kívánunk.

Magyar Demokrata Fórum
Helyi Szervezete

Tisztelt Választópolgárok!

A Szabad Demokraták Szövetsége a helyhatósági választásra az 1-es és a 3-as körzetben egy-egy pártonkívüli független jelöltet kért fel képviselőjelöltnek. Fő szempontként a szakmai felkészültséget és a tiszta múltat jelöltük meg. Bízunk benne, hogy megválasztásuk esetén tudásukkal a lakosság érdekeit fogják szolgálni a testületben.

Az 1-es választókörizetben dr. ifj. Kulcsár László ügyvédet, a 3-as választókörizetben Kruchió Lajos közgazdászt támo-

gatja választási kampányában az SZDSZ-FIDESZ helyi szervezete. Kérjük, menjenek el szavazni és szavazzanak jelöltjeinkre, hiszen szakmai tudásukra égetően szükség van a képviselő-testületben. Szavazataikat előre is köszönjük.

Az SZDSZ helyi szervezete nevében

*Fekete Elemér
ügyvivő*

Kruchió Lajos független jelölt

Gyomán, 1919-ben születtem földműves szülőktől. A Békéscsabai Fiú Felső Kereskedelmi Iskolában 1937-ben érettségiztem. A vasúthoz 1939-ben kerültem. 1940-ben, miniszteri engedéllyel, beiratkoztam a Közgazdaságtudományi Egyetemre levelező hallgatóként, ahol tanulmányaimat 1944-ben fejeztem be. 1949-ig különböző állomásokon, ettől kezdve Békéscsaba állomáson dolgoztam nyugdíjazásomig. 1950-53-ban forgalmi állomásfőnök-helyettes voltam, ekkor elküldtek a vasúttól állítólagos kulákszármazás miatt. Csak Budapesten tudtam elhelyezkedni segédmunkásként. A Pártközponttal felülvizsgáltattam szüleim kulákká nyilvánításának körülményeit. Innen értesítést kaptam, hogy „... szülei kulákká nyilvánítása helybeli túlkapas volt”. A MÁV-hoz 1954-ben visszavettem, előbb kisebb beosztásokban dolgoztam, majd 1956-64 között pénztárfőnök, utána nyugdíjazásomig kereskedelmi főnök voltam. Jelenleg mint nyugd. MÁV-főtanácsos, otthon dolgozom.

Fábián Lajos független jelölt

1949. június 2-án születtem Túrkevény. Egyszerű paraszti családból származom. Az általános iskola elvégzése után Szolnokon a 611-es szakmunkásképzőben ács szakmát tanultam. 1968-ig Szolnokon dolgoztam, utána kerültem Gyomára a KÖVIZIG-hez mint ács, később művezető.

1978-ban áthelyezéssel kerültem a Gyoma Nagyközségi Tanács V. B. Költsegtvetési Üzemébe, közben Békéscsabán a Vízműben szakközépiskolai végzettséget szereztem. Jelenleg is az üzennél dolgozom mint építésvezető.

1982-ben elváltam, két gyermekem van.

Az MSZMP-nek hat hónapig voltam tagja, most független jelöltként indulok.

Timár Menyhért

1944. október 1-jén születtem Hunyán egy hatgyermekes család negyedik gyermekeként. Szüleim, nagyszüleim földműveléssel foglalkoztak. Az általános iskolákat Hunyán, a gimnáziumot Gyomán végeztem.

Sikeres érettségi után kerültem az Agrártudományi Egyetem Gépméternöki Karára Budapestre. 1968-ban szereztem gépépméternöki diplomát. Az egyetem elvégzését követően a Békéscsabai MEZŐGÉP Vállalat mezőberényi gyáregységében dolgoztam gyártmányfejlesztőként, azután a hunyai termelőszövetkezetben műszaki vezető voltam, majd a kazányárban műszaki fejlesztő.

Jelenleg a Vegyipari Szolgáltató Kiszármazéktervezési Kirendeltség vezetője vagyok és vállalkozó. Foglalkozunk víz-, gáz- és központi fűtés tervezéssel, kivitelezéssel. Van egy kisebb vas-műszaki boltom az Arany János utca 5/1. szám alatt. Amennyiben képviselőként megválasztanak, szeretném Gyomaendrőd iparának, főleg mezőgazdasági feloldozó iparának fejlesztését és ezzel új munkahelyek létesítését elősegíteni. Úgy gondolom, ez az egyik legégetőbb probléma most Gyomaendrődön.

Tótka Sándor

Gyomaendrőd, Körös sor 10. sz. alatti lakos vagyok. 1933-ban születtem Endrődön munkácsalád gyermekeként. Iskolai végzettségem: 8 általános.

A negyvenes és ötvenes években egyénileg gazdálkodtunk szüleimmel – részben bérelt földön. 1960 óta tagja vagyok a gyomaendrői Alkotmány Termelőszövetkezetnek. Beosztásom: autóbuszvezető.

Tagja vagyok a Kisgazdapárt helyi szervezeteinek.

Abban az esetben, ha képviselőnek választanak, elképzelem: a bérből és fizetésből élek, a vállalkozók és az egész lakosság érdekeit kívánom képviselni.

Seprényi Lajos

57 éves, gyomai születésű, jelenleg is gyomaendrői lakos vagyok. Építőipari üzemmérnök, a Gyomaendrői Költsegtvetési Üzem vezetője.

Szüleim is itt születtek, életem és meghaltak. Erősen kötődöm én is szülőföldemhez. Gyökereim, amelyek ehhez a tájhoz, benne az emberekhez kötnék, végrelegesen soha nem szakadtak el.

1947-ben Gyomán elvégeztem a polgárit, majd utána apám mellett parasztizáltam, aki 1947. évi B-listázása után 36 kat. hold földjén 1951-ig dolgozott. Ettől az időponttól nekünk is az volt a sorsunk, mint annyi más földjéről elűzött vidéki parasztnak, mi is az ismeretlenségben, Pesten kerestünk menedéket.

Én nem adtam fel. Az ismeretlenséget kihasználva, munkám mellett amikor csak módom volt rá, tanultam. Életpaszatlatom és szerzett tudásom, szüntelen aktivitásom hozzásegített, hogy kerülő utakon, de újból szülőföldemen élhetek.

Gácsi Lajos független jelölt

1932-ben születtem Endrődön, középaraszti szülők második gyermeke vagyok. Szüleimnek 21 kat. hold földje volt – amivel 1952 őszén (már az első hullámban) a jól ismert „önkéntes elhatározás” alapján apám belépett az endrői Béke Tsz-be.

A polgári iskolát Endrődön, a Szent Imre Polgári Fiúiskolában végeztem, majd jelentkeztem a szarvasi Tessedik Sámuel Mg. Technikumba. A közbejött nehézségek miatt tanulmányaimat csak jóval később, az orosházi Kossuth Lajos Mg. Technikumban tudtam folytatni. Azt befejezve a gödöllői Agrártudományi Egyetem levelező tagozatán 1965-1970 között agrármérnöki, majd 1970-72-ben növényvédő szakmérnöki diplomát szereztem.

Az 1950-60-as években dolgoztam a gépállomáson és állami gazdaságokban. 1966-ban családi házat építettem Gyomán, a Fáy András u. 1. sz. alatt. 1968-ban megnősültem, egy felnőttkorú nevelt fiam van.

1970. január 1-jén kerültem Gyomára dolgozni növényvédelmi szakirányítóként az akkori Dózsa Tsz-be, amely későbbi egyesülés után Alkotmány Tsz nevet vett fel. 1976-80-ban a Győzelem Tsz növényvédelmi és agrokémiai szakirányítójaként tevékenykedtem. Kis kitéréssel újra visszakérültem az Alkotmány Tsz-hez, ahol 1981-85-ös években főagronómusként dolgoztam. 1986-87-ben a Sarkad és Környéke Agrokémiai Társulág vezető főmérnöke voltam nyugdíjaztatásomig.

A fenti sorokból világosan követhető, hogy egész életemet a mezőgazdaság határozta meg, melynek a kétkezi munkától a modern nagyüzemi gyakorlat minden vonatát apróra ismerem belülről is.

Soha semmilyen pártnak tagja nem voltam. 1989. január 1. óta a FKGP tagja vagyok.

Mindezek mellett az engem támogató lakosságot a városi képviselő-testületben független jelöltként akarom képviselni.

Dr. ifj. Kulcsár László

42 éves vagyok, és ezt az időt – a sorkatonaidóm és a tanulmányaim okozta megszakítások kivételével – itt életem le. Ezért gyomaendrődinek vallom magamat.

Édesapám: dr. Kulcsár László 1946-tól 1977-ig Gyomán folytatott ügyvédi gyakorlatot. Édesanyám: Hrabovszky Emma.

Általános- és középiskolai tanulmányaimat Gyomán, míg egyetemi tanulmányaimat Szegeden, a József Attila Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karán fejeztem be, ahol 1975-ben jogi doktori oklevelet szereztem.

Az ügyvédjelölti joggyakorlat és az ügyvédi szakvizsga letétele után 1977 novemberétől ügyvédként a Gyomai Ügyvédi Munkaközösség tagja; majd 1989 januárjától vezetője lettem.

A lakossági jogvédelme mellett négy helyi gazdálkodó szervezet jogvédelmét látom el.

Nős vagyok; egy 11 éves fiam és egy 8 éves lányom van.

Szeretek itt élni; minden szállal Gyomaendrőd-höz kötődöm. Örömmel tölt el az, hogy hivatásom révén a gyomaendrői emberek gondjain segíthetek.

Párttag sohasem voltam, jelenleg is pártonkívüli vagyok.

Lakossági felkérések, valamint a Szabad Demokraták Szövetsége felkérése és támogatása alapján – a függetlenségem megőrzése mellett – pártonkívüliként vállaltam el a jelölésemet a helyi képviselőiségre. Szeretném jogi szaktudásommal városunk fejlődését és polgárainak érdekvédelmét fokozottabban elősegíteni.

Ennek érdekében független képviselőjelöltként vállalom a megmérettetést.

Dr. Dávid Imre független jelölt

1942. augusztus 4-én születtem Szarvason. Paraszti családból származom, az általános iskola elvégzése után – 18 éves koromig – szüleimmel együtt dolgoztam. Középiskolát Békésen, illetve Orosházán végeztem.

Általános agrármérnöki képzést Debrecenben, majd ugyanitt vállalat-gazdasági szakmérnöki dipomát szereztem és egyetemi doktori címet.

12 évet a hunyai Hunyadi Tsz-ben dolgoztam különböző beosztásokban. 1977-től élek és dolgozom Gyomán, illetve Gyomaendrődön.

5 évig a Győzelem Tsz főmezőgazdája, 1982-től a Körösi Állami Gazdaság igazgatója vagyok.

Napjaink gondjait, problémáit tudomásul véve szociális védőháló biztosítása mellett a vállalkozói kibontakozás, az ésszerű privatizáció és a magántulajdonon alapuló gazdálkodás előretörését Gyomaendrődön is fontosnak tartom.

A választáson független jelöltként kívánok indulni.

Képviselővé választásom esetén is ezt támogatom, és a gazdasági életben szerzett tapasztalataimmal szeretném a testület munkáját segíteni, és ismereteimet a lakosság és a település érdekében hasznosítani.

Kérem a körzet választópolgárait, hogy minél nagyobb létszámmal jelenjenek meg a február 3-i választáson, és érvényes szavazataikkal segítsék a képviselő-testület teljességé választását.

Gazdasági vezetők a privatizációról

Mostanában több ó-ra végződő szóval is gyarapodott szókincsünk. Infláció, adó, privatizáció... Az inflációt már megtanultuk, a privatizációt és az adót most tanuljuk. Megkérdeztük három mezőgazdasági üzemet a vezetőjét, hogyan is állnak a privatizációval?

Dávid Imre, a Körösi Állami Gazdaság igazgatója:

Privatizáció: magántulajdonba kerül valami (üzem, gép), ami eddig társadalmi vagy állami tulajdon volt.

A mezőgazdaságban a privatizációról egy jó fél éve állandóan beszélnek. Ennek ellenére nem nagyon történt semmi. A mi gazdaságunkban 1990. december 12-én tárgyaltuk ezt a témát. Azon a küldöttgyűlésen úgy gondoltuk, hogy önállósodik a keltetőüzem, az építő részleg, a konyha, a szállító és a szervizrészleg. De hogy véglegesen döntsünk, ahhoz sok minden hiányzik:

- tőke,
- privatizációs törvény,
- földtörvény,
- szövetkezeti törvény,
- vállalkozóbarát hitelpolitika,
- stabil adótörvény,
- felvevőpiac,
- megfelelő ármechanizmus,
- vállalkozási hajlam,
- szakképzettség,
- megfelelő munkaerő.

Ezekből, amiket felsoroltam, csak az utolsó van meg, az ember. De már a szakképzettsége annak sem megfelelő, mert egysíkú: vagy növénytermesztő, vagy állattenyésztő. A vállalkozási hajlam is csak részben van meg, mert amikor mindig mindenkinek megmondták, hogy mit csináljon, ez kiölte az emberekből a vállalkozási kedvet. A törvények, az árpolitika – ez aztán végképp nem olyan, amire lehetne támaszkodni. Amíg ezek nem stabilak, addig a privatizáció nem indul be.

A legfontosabb a privatizációhoz a tőke. Ahhoz, hogy valaki elinduljon, egy hektár területre 100 000 forint kellene. Az hiú ábránd, hogy 10–15 hektáron megélünk – esetleg nem halunk éhen. De ha a világ fejlett mezőgazdaságát nézzük, ott 50–100–150 hektáros gazdaságok vannak. Európában. Amerikában meg több ezer hektárak. Erre ma itt senkinek sincs tőkéje és 40%-os kamattal nem is lesz.

Nagyon nagy veszélyben van a mezőgazdaság. Megy az összeomlás felé: eladatlan termékekkel vagyunk tele. Levágjuk az anyakocákat, csökkentik a tehénállományt, baromfit, egyebeket. Akkor így nem kell a takarmány se, te-

hát a termőterület is csökken. Így megyünk vissza odáig, hogy ott majd beáll a kereslet-kínálat egysége. Nyugaton úgyis mi még sokadikként jelenünk meg. Én abban bízom, hogy egy-két év pangás után a keleti piac megnyílik majd a számunkra: Ázsia, az akkora felvevő, ott meg lehet jelenni.

Úgy gondolom, hogy ott, ahol a magántulajdonos tudja a termelést jobban csinálni, ott legyen magántulajdon, de ott, ahol a nagyüzem tud olcsóbban termelni, ott maradjon a nagyüzem. De az állami és szövetkezeti tulajdonban is úgy kell a törvényeket alkalmazni, hogy a dolgozó érdekelve legyen, áttekinthető legyen a gazdaság, rend legyen.

Dr. Iványi Lajos, a Lenin Tsz elnöke:

1990. március 11-én volt egy közgyűlés, amely eldöntötte, hogy a tsz nettó állóeszköz-értékének a felét felosztja a tagjai között. A felosztás megtörtént: 108 millió forint a tsz nettó vagyona, 54 millió forintot osztottunk fel 460–470 nyugdíjas és aktív dolgozó között. Ez nem jelent privatizációt. Ez vagyonyegység. Igazából túl sokat nem ér. Akkor érne valamit, ha a tsz nyereségesen tudna gazdálkodni, hogy oszthatókat tudna fizetni. Elvileg annyit ér, hogy ha a tényleges privatizáció megtörténik, akkor ezzel az értékkel egy lehetséges új szövetkezésbe vagy bármilyen társulási formába be lehet lépni.

A privatizációról az a véleményem, hogy a parlament nagyon késik, nem foglalkozik vele tisztességesen. Én a magyar gazdaságot haldokolni látom. Ha ez így megy tovább, meg is fog halni. Azt viszont tudomásul kell venni, hogy itt hiába lesz kereskedelem – az önmagában értéket nem állít elő. Értéket csak termeléssel lehet előállítani. Ha termelés nem lesz, nem lesz mit közvetíteni.

Azt kellene lehetővé tenni, hogy aki a mezőgazdaságból akar megélni, az jusson földhöz – ha volt neki valaha földje, ha nem volt. Ezt úgy kellene megoldani, hogy a jelenleg mezőgazdaságból élők se szenvedjenek emiatt; ne bántuk most azokat. A másik fontos dolog: Magyarországon be kell vezetni a tulajdonon alapuló gazdálkodást, mert az érdekelttség csak így lesz egyértelmű. Ez viszont egyik napról a másikra nem oldható meg, ehhez idő is kell és csak fokozatosan mehet. Mert hiába juttatunk mi földhöz valakit, akinek nincs termelőeszköze, nincs kapcsolatterülete, nincs pénze. Ez a tulajdon inkább kárára válik, mint hasznára. Tehát szép

lassan kell lebontani a jelenlegi vállalati formákat, s kell átalakítani társasági formákká.

A mi üzemünk 5000 hektárnyi tsz. Ebben van egy szemestermény-szárító, van hat nagy gép, kilenc kombájn, ezt nem lehet kétszáz felé elosztani. De szét lehet három vagy négyfelé. S akkor már fenn tudjuk tartani ezeknek a kisebb egységeknek a termelési lehetőségét. A tag azután majd alakítja tovább a maga sorsát.

Hunyia Elek, a Béke Tsz elnöke:

Mi a privatizációt három lépésben hajtjuk végre:

1. 1991. január 1-ig a közös vagyon 50%-át saját belső döntésünk alapján – a vagyongyarapodás ütemét és a munkában eltöltött időt figyelembe véve – tagjaink között felosztottuk.

2. Belső döntés alapján olyan társasági formát hoztunk létre termelőegységként, amelyben versenyzethető, licitálható a felosztott vagyonrész és úgy működik, mint a részvény. Természetesen ezzel együttjár a termelőegységek teljes önállósá válna.

3. Az új szövetkezeti törvény megjelenése után a maradék közös álló és forgó vagyon is felosztjuk a saját módszerünk alapján. Az új földtörvény megjelenése után a közös tulajdonban lévő földjeinket tagjainknak nevesítjük. A földtulajdon szerzése csak ellenérték fejében történhet, s így válhat magántulajdonná. Természetesen az eddig vállalt kötelezettségeinket, terheinket a vagyon arányában osztjuk majd szét.

E három lépés megtétele után tagjaink személyesen döntenek el, hogy maradnak-e a szövetkezetben vagy önállóul.

APRÓHÍRDETÉSEK

120 m²-es összkomfortos épület – műhelynek vagy üzletnek alkalmas – **bérbe kiadó**. Érdeklődni: Szabó Dezsőné Gyomaendrőd, II. 482.

■ ■ ■

Gyomaendrődön, az Újkert-soron **hármás társasház** építéséhez keresünk két társat kész tervvel. Érdeklődni lehet a 31-122/21 telefonon.

■ ■ ■

A **Katona József Művelődési Központban** 1991. február 5-től minden kedden és csütörtökön 16.30–18.00-ig **WING CHUN KUNG-FU önvédelmi** oktatás indul. Bármilyen korú és nemű érdeklődő előzetes jelentkezését várjuk.

■ ■ ■

A Vöröskereszt irodájában (Lenin út 45.) minden hétfőn 15–16 óráig ingyenes jogsegély-szolgálat áll a lakosság rendelkezésére.

■ ■ ■

A TSZKER RT magánvállalkozót keres elhasznált poliétén alapanyagú fólia összegyűjtésére. A szennyezett-ségtől függően 5–8 forintot fizet 1 kg összegyűjtött fóliáért. Érdeklődni lehet: 4024 Debrecen, Kossuth u. 56.

BESZÉLGESSÜNK BESZÉLGESSÜNK

Adó...

– Az életünkben sok minden polgári engedelmességnek tűnik, de a legnagyobb jóindulattal sem tudunk eleget tenni ezeknek a követelményeknek.

– Elgondolkozik az ember: építkezés, a két gyerek – mennyi lemondás. Lemondtunk szórakozásról, nyaralásról, utazásról. Most itt állunk negyvenévesen a mínuszon. Eddig azért nyögtem, hogy építkeztek, neveljem a két gyereket, most azért nyögök, hogy fizessem az adót.

– Hogy miből fizetik az emberek az adót? Mondjuk, van egy átlagcsalád, ahol van két gyerek: egy általános iskolás meg egy főiskolás. Hogy a család havonta kézzel kapjon húszezer forintot, ehhez mindkét szülőnek legalább 13 500 forintot kell keresni bruttóban. Felépítette a házat részletre, mondjuk van neki két részlete, az 3000 forint. Villanyzámla 800, víz 400, tüzelő 1000 forint havonta. Van egy gépkocsija – amit ugyan arra használ, hogy kapálni jár vele –, annak a biztosítása meg az adója 1350 forint. Tévé és újság 220 forint. Kamatadó 3000 forint. A nagy gyerekeknek 3000 forintot számlók albérletre, útiköltségre 600 forintot, 100 forint az ottani rezszi. A négy embernek naponta 50 forintos költséggel számolva 4200 forint kell ebédre. Ez a család még nem reggelizett, nem vacsorázott, nem vett ruhát, cipőt, csak kifizette, amit ki kell – ez 18 570 forint. Marad a négy embernek 1430 forint. Ebből vehet ruhát, reggelit-vacsorát és ebből kell az önkormányzat által kivetett adót megfizetnie.

– A keresetet valamivel ki kell egészíteni. A legtöbb embernek itt erre kell az a kis föld, nem vikkendtelek az!

– Ha most egy 500 négyszögletes telek után fizet valaki 10–15 000 forint adót, meg a megmunkálás, a vetőmag – mikor terem ez a telek ennyit?

– Ha a földadót felemeljük a plafonra, az megint az itt élő embereket sújtja, mert az adó bele fog kerülni a földön termelt termék áraiba. Tehát amit a piacon veszünk, annak lesz a plafonon az ára.

– A házadóról: a mostani 40–50 évesek akkor, amikor építettek, már bekalkulálták, hogy a mamának vagy a tatának legyen benne egy szoba, vagy ha muszáj, még a gyerek is elférjen szorultság esetén a családjával. Most én ezért leszek megbüntetve a nagy adóval.

– A még fiatalabbnak még rosszabb. Ha társasházba szállt be, meg a gázt bevezette, akkor megvan a két részlete. De abba a házba bútort is vett. A fiatalnak még több a részlete, a fizetése meg kevesebb.

– Van olyan család, amelyik majd háromszor 1500 forintot fizet! Én jóhiszeműleg kötöttem a szerződést annak idején az OTP-vel, felfértem a lehetőségeimet, és tudtam, hogy eleget tudok tenni a vállalásnak. De ennek nem! Soha nem vállaltam volna háromszor 1500 forintot, meg a többit. Megnézték azt egyáltalán, hogyan élnek az emberek? Miből gondolják, hogy a kisember mindent ki tud fizetni??

– Inkább a törlesztőrészletet emeljék meg. Ne a kamatot fizessük, hanem az adósságot.

– Én már hallottam olyan elgondolást is, hogy nem foglalkoznak az egésszel. A fizetésnek úgyszólván csak a felét lehet letiltani, hát meggondolandó, mert ha rendesen fizet, az még több. Tiltsák le, aztán osztozzon rajta az OTP meg az adó.

– Nem értem meg a központi bérfejlesztést sem. Azt mondja, hogy ha 15%-on felül emeli a bért, az béradó alá esik. Hát tessék nekem megmondani, megint azt adóztatjuk, aki effektív termel? Ne bántssuk a nyugdíjasokat, meg kell nekik is élni, meg nem is ők az okai, de ők 130 000 forintig adómentesek. Mi, középkorúak – gyerekevelés, öregek segítése mellett – 80 000 forintig. Azért, mert mi termelni akarunk?

– Gyomaendrőd viszonylatában ráadásul nem tudok egy olyan üzemet mondani, amelyik úgy áll, hogy bérfejlesztéssel tudná segíteni dolgozóit.

– Nagyon érdekesnek találom azt is, hogy valakinek a téveszben ha van egy darab földje, az után minimális földjáraadókat kap. De ha ő bérel a tévesztől földet, az a bérleti díj jó magas. Ez hogy igazságos?

– Én eddig is dolgoztam, ezután is dolgozni akarok. Ne kényszerítsenek bele olyasmibe, ami ezt lehetetlenné teszi.

– A villatulajdonosok meg majd így jelentik be magukat meg úgy – és nem fizetnek semmi adót. A teho alól is mindenki csak kibújt.

– Legnagyobb kérésünk az önkormányzat felé most, hogy valójában bírálja el az adózási rendszert Gyomaendrődön. Nézze meg az itt élő embernek az életviszonyát, a kereseti lehetőségeket, és ahhoz mértén vesse ki az adót.

– Vegye figyelembe az önkormányzat, hogy az itteni emberek önerőből már gázt vezettek, szennyvizet vezettek, kövesutat csináltak. Most egy kicsit legyen szünet. Másfél évig, vagy ameddig kell.

– Ez úgyszólván átmeneti dolog lehet. Ilyen sokkoló áremelés és terhelés még soha nem érte a lakosságot.

– Mérlegelje az önkormányzat azt a helyzetet, amiben a nép él és ebben az évben ne próbáljon adót kivetni, hanem azon kell gondolkozni, hogyan lehet segíteni a lakosságon.

– Az önkormányzatnak a legnagyobb gondja legyen: munkahelyet teremteni.

– Lehetne jobban önellátó ez a település: a húsból, tejből, kenyérből ki lehetne kapcsolni az árpolitikát. Mindenkinek gondolkozni kell az önellátáson.

– Nekem is van egy ismerősöm, nem tudja eladni a tejet. De közben emelik a tej árát. Hát térvünk már észhez!

– Itt vannak az anyakocák. Egyiket a másik után vágják le. Eltelik egy pár év – mi lesz?

– Most lecsökkentik a szarvasmarha-állományt, felemelik a tejtermék árát. Ha egy-két év múlva vissza akar állni, nem lehet, mert a tejtermelésnek legalább négy év kell, hogy újból beinduljon. Akkor lesz itt egy olyan időszak, hogy az tragédia lesz. Mesterségesen csináljuk az inflációt.

– Mért nem tud az önkormányzat egy olyan felvásárlóhelyet csinálni, ahová a megtermelt árut be lehet vinni, az önkormányzat pedig egy bizonyos áron átvénné. Nem kell nekünk megvenni a piaci kiskereskedőtől a plafonig felvitte áron az árut, mert mi magunk is meg tudjuk termelni. De sok tönkremegy, mert nem tudjuk értékesíteni. Az egyik bevénné eladni, a másik megvénné. Nagybani piacot kell létrehozni a két község között. Ehhez tényleg semmi pénz nem kell. Két dologra lenne jó: amit megtermeltél, el tudod adni, és aki venni akar, olcsóbban vehetne.

– Mondanék egy javaslatot: hozzunk létre valami alapot, ami nem az önkormányzat költségvetésébe tartozna, hanem elkülönítetten kezelnék és csak az iskolákra fordítanák. És minden lakosnak szuverén joga lenne eldönteni, hogy arra az alapra mennyit ajánl fel. Ősszel meg szétosztanák az iskoláknak meg az öregek otthonának.

– Jótékonyági alapba befizetnék, de nem adóba. Az alapra még egy-két napot is dolgozhatnak.

– Én úgy gondolom, hogy azok az emberek, akiket képviselőnek megválasztottunk, azok tenni akarnak. Meg akarják mutatni. De most nem lehet. Most nem lehet építeni a várost. Enni kell, valami ruhát is kell venni, a gyerekeket is csak kell taníttatni. Nagyon éles ez a kérdés.

– Ha az állam nem tudja fenntartani az iskolákat, intézményeket, hanem ezt az önkormányzatra bízta, akkor ne vonjon el semmit a lakosságtól, hanem adja az önkormányzatnak.

– És ha lesz adó, akkor ne legyen kibúvó senkinek. Ilyen kereset, olyan kereset. A nagycsalád kapjon családi pótlékot rendesen, de az adót fizesse mindenki egyformán.

– Nem értek egyet azzal, hogy a képviselők pénzt kapjanak. Önként vállalták, hát csinálják ingyen. A régi tanácsstagok is ingyen csinálták, igaz, nem is nagyon csináltak semmit.

– Vagy ha kap pénzt, akkor csináljon érte valamit. Tartson fogadóórát. Nem is ismerem a képviselőmet.

– Jól van, fizessünk adót, mindig volt adó. De olyan mértékben, hogy azt ki lehessen fizetni.

– Azt nem szabad elfelejteni, hogy azok az emberek, akik most képviselők, a mi bizalmunkat élvezik. És ha most a város véleményét nem mérlegelik kellőképpen – mert most ilyen a mi életünk –, ha ezt nem veszi figyelembe, akkor ne számítsanak egy következő bizalomra. Akkor megtaláljuk a módját, hogy olyan emberek kerüljenek oda, akik átérzik a lakosság gondjait-bajait.

*A beszélgetéseket leírta
Hornokné Németh Eszter*

Hogyan kell rendesen elszegényedni?

Ezt ma több millió ember tudja Magyarországon – és itt a „rendesen”-en van a hangsúly. Elég ideszületni, és egy életet át tisztességesen dolgozni, szülni 1–2–3 gyermeket és azokat felnevelni, esetleg venni, vagy építeni egy házat, hogy legyen hol lakni. A bérből és fizetésből élők megpróbálják kifizetni az állandóan emelt pénzügyi adósságaikat, az állandóan emelt közüzemi díjakat, befizetik a gyerekek napközijét, és utána megpróbálják a maradék pénzt elosztani, hogy a következő fizetésig minden napra jusson.

És akkor ezt a keserves léteket még a munkanélküliség réme is fenyegeti. Pedig ezek az emberek tudnak és akarnak dolgozni, és dolgozniuk is kell, mert különben teljesen összeomlik a családjuk. Megkockáztatom azt, hogy ezek az emberek még előrelátóak és beszállók is tudnának lenni, ha volna miből. Ha egy-egy leértékeléskor lenne felesleges pénzük, előre olcsóbban tudnának vásárolni a jövő évi szezonra. Ezek az emberek azok, akik kistermeléssel, háztáji gazdálkodással foglalkoznak, és most munkájuk eredménye a ráfizetés. Nem tudom, hova vezet ez, hogy hogyan fog itt polgári réteg kialakulni, ha a rendes középosztályt is a sárba taposunk és lehetetlenné tesszük.

És mi lesz a helyi adókkal? És ki fog tudni fizetni? Mi lesz a nem fizetőkkel? Egy kérdő-

jellé vált az emberek magánélete és társadalmi közléte is. Igaz a plakát szövege is: „Mi lesz itt?” Egy-két dolgot azért tudunk tenni, amely talán elviselhetőbbé teszi az elkövetkező időköt.

Próbáljunk meg, mi emberek egymással szemben toleránsabbak lenni. Talán nem halt még ki belőlünk a szeretet, megértés, a kedvesség, a figyelmesség, és ha élünk vele, akkor talán könnyebb lesz magunknak is.

Ne hagyjuk, hogy kivesszen belőlünk a jó szándék, a tenni akarás és a jókedv. Vigyázzunk a közvetlen környezetünkre, ne hagyjuk, hogy csínytevő kamaszok hülyeségeikkel firkálják össze lakóházaink, középületeink falát, ne nézzük tétlenül, ha megrongálnak egy telefonfülkét, sepregezzünk a házunk előtt, és ültessünk tavasszal virágokat is a házunk elé, van rá lehetőség! Rá kell jönnünk, hogy magunknak tudjuk szebbé, kellemesebbé tenni a holnapot! Vagy végképp keseredjen meg az életünk? Ne hagyjuk! A rend, a tisztesség, a becsület és az akarat, még ha szegényebbnek vagyunk is, nagy dolog! A megmaradt értékeinket óvjuk, vigyázzuk és tegyünk érte, mert ezt még unokáink is látni fogják.

Én bízom benne! Remélem, nem vagyok egyedül!

Hangya Lajosné

Kft.-vé alakult a Kner Nyomda gyomaendrődi üzeme

Olvasóink – a tömegtájékoztató különböző forrásaiból – már értesülhettek arról, hogy a Kner Nyomda is részt vesz a kormány első privatizációs programjában, mely 20 kiemelt vállalatot érint. Ennek során a vállalatok előbb szervezetenként átalakulnak, pl. részvénytársaságokká, korlátolt felelősségű társaságokká, polgári jogi társaságokká, majd állami tulajdonból magántulajdonba kerülnek, mégpedig úgy, hogy a részvényeket, üzletrészeket magánszemélyek, bankok, biztosító társaságok stb. megvásárolják.

A Kner Nyomda megtette az első lépéseket, és ennek során 1991. január 1-től a gyulai és a gyomaendrődi üzemeket kft.-vé alakította át. Ezáltal ezek az üzemek gazdálkodásukban teljesen önállóvá váltak. A privatizáció azonban még nem ment végbe, ez egy francia bank és a vagyoniügynökség menedzselésével ezután következik.

Üzemünk a „Gyomai Kner Nyomda Kft.” nevet vette fel, ezzel is utalva a nyomda eredeti, nemzetközileg is ismert nevére.

Az ismertetett átalakulás új feladatokat ró üzemünk dolgozóira, de lehetőségeink is megnöttek, kiszélesedtek. Alapítónk, a Békéscsabai Kner Nyomda kötelezte magát, hogy az első két évben képződő nyereséget az üzemmél hagyja, fejlesztési célokra. Ugyanakkor a már beindult építkezést finanszírozza,

ezzel is növelve üzemünk törzstőkéjét. Ez az építkezés a Rákóczi u. 7. számú ház irodaház-zá való átalakítását és a Kossuth úton egy 400 m²-es üzemcsarnok építését eredményezi.

Üzemünk az 1990-es évben kiemelkedő eredményt ért el, árbevételünk kb. 35%-kal haladta meg az előző évit, ugyanakkor művelési áraink alig emelkedtek, tehát a többletbevétel legnagyobb része termelésnövekedésből származik. Ezt az eredményt úgy értük el, hogy közben volt néhány komoly problémánk is. Ilyen volt pl. a fényszedő rendszer többszöri meghibásodása, ami több hetes kiesést okozott az adott területen, és negatív hatása főleg az 1991-es év kezdetekor jelentkezett, azáltal, hogy munkáink egy része még nem volt nyomható állapotban. Egyébként munkaellátottságunk kb. a tavalyi év hasonló időszakának felel meg.

Ebben az évben a könyvek iránti kereslet várhatóan csökkenni fog, ezért kapacitásaink lekötéséhez erőteljes piaci munkára, esetleg profilmódosításra is szükség lesz. Ez a munka már beindult, így remélhető, hogy jelentősebb létszámcsökkenés nélkül túléljük ezt a rendkívül nehéznek ígérkező évet. Ehhez a vezetők elszántsága és dolgozóink tisztességes munkája nyújthat garanciát.

Szász Imre
üzvegyzető igazgató

A Szmola ház ürügyén...

Kulcsár István gyomaendrődi építész gondolatai a településről

Sok szép ház volt régen Gyomán. Az a baj, hogy ezeket vagy hagyjuk tönkremenni, vagy úgy átalakítottuk, hogy nem lehet rájuk ismerni.

Ahol Bartha doktor úr ék laktak – most Szmola kertészé –, az a ház megmenekült. Én láttam lepusztult állapotban: sokszor játszottam az udvarán. Láttam egész homlokzatot kiette az idő. És most kimondottan örülök, hogy ilyen szép lett, mert én nagyon sajnáltam azt a házat. Nem tudom, melyik cég hozta rendbe, de hogy mesterek, kőművesek, az biztos. Aminek függőlegesnek kell lennie, az függőleges, a kőporban hullámosság nincs, ennek a falnak a dörzsölése esetleg a kőműves kezén látszik, de a falon nincsenek „fészkek”. A legtöbb házon meglátszik, hogy na, ma itt fejezték be a munkát. Ezt a házat se egy nap alatt csinálták, és érdekes, nincs benne darabosság. A díszes párkány is nagyon szép, a cementlábazat is. Látom, kovácsoltvas lesz a csatorna. Az egész épület valahogy elegáns, tiszteletet ébresztő. Még a járda is olyan, amilyennek lenni kell. Igen, a járda is lehet szép, ha szép a munkája. Ezt a munkát már sajnos nem lehet látni. Az emberekben ma már megrögződött a sok csúnya munka.

(folytatás 9. oldal)

A vasútállomás régi épülete mellett
gyönyörű parkot láthattak az emberek

(folytatás a 8-as oldalról)

Nincs a mestermunkának becsülete, mindenki elnagyolja a munkát. Nincs olyan oktató sem, aki a gyerekeket rendszeresen megtanítaná. Nem mesternél tanul a gyerek, nem látja a szakma iránti szeretetet sem. Meg a mesternek is fontos volt, hogy jól tanulja meg a szakmát a gyerek, mert vagy ő alkalmazta, vagy számon tartották, hogy ki volt a mesterre, kinél szabadult.

A mai világban meg se tudja fizetni a tulajdonos, ha rendbe is akarná hozatni ezeket a szép régi házakat igazi mesterekkel. Énszerintem erre kellene bizonyos fokú kedvezményt adni. Megnézné szakember vagy műemlékbizottság, hogy ez a ház érdemes-e arra, hogy kedvezményt kapjon. Mert ha tönkremennek sorra ezek a szép régi épületek, Gyoma arculata is odalesz. Pedig egy dísz megmentésével nagyon el kell pepecseini. Naponta ragasztgatni kell a réteget rá, sok-sok türelem kell hozzá.

Ami most óvoda, a Kossuth utcában, arra az épületre is háromszor annyi idő kellett volna, mint amennyi volt. Szép lett a Kner-múzeum, de a nyomda fa-bejáratát kár volt eltüntetni. A református hivatal is szép. A Sóczó bognár házában is vannak szép díszek. Rendbe is rakta, hogy a vizet kiküszöbölje, a lábazatot beműköztette. Szépen meg van csinálva, de a működő nem illik ahhoz az épülethez, mert az újfajta, az épület meg régi. A STOP-nál is, a Fási-háznál műszaki hibák történtek; gyors átalakítás, közben a homlokzati részt elrontották. Pedig az is régi szemöldökös ház volt, női fej rajta, szép épület volt, de rányomja a bélyegét, hogy három család használta. Az borzasztó, ha egy házat félig fehérre meszelnek, félig sárgára. A STOP után, Endrőd felé a járdátlan oldalban meg a ház ablaka felett két Petőfi-arc díszítené a házat. Arra is nagyon kellene vigyázni. Kicsit arrébb, a járdás oldalon az evangélikus hivatal után is van egy szép tornácos ház. A tornácos házakat én nagyon szeretem, nagyon szépek, csak kevés van belőlük. Idősek laknak benne, nincs pénzük rendben tartani, az örökös meg azonnal pénzt akar látni, s az a vége, hogy lebontásra veszik meg. A malmokra is vigyázni kell. Akármilyen lesz is belőle ebben az új világban, kívülről olyannak kell megahagyni, amilyen. A ligeti pavilon is komoly érték, nagyon szép régi épület, hangulata van. Évről évre megy tönkre. És hogy milyen élet volt ott! Sörkert, ez volt a neve. Nem törekszik az ÁFÉSZ sem arra, hogy hangulatos vendéglőket vagy boltokat alakítson ki. A legtöbb épületnek, amit „örökölt”, volt jellegzetessége. Volt egy-két próbálkozása, de abbamaradt. A Vadász-bisztróról is

Szép kutak tették hangulatossá régen Gyoma egy-egy pontját

A Böhm-ház és a zsidótemplom.

A templom ott áll, ahol most Veréb doktor úr lakik

azt hittük, hogy milyen jókat beszélgetünk ott majd. Lesz szalonasütés, ilyesmi, fatuskón ültünk, mikor megnyílt. Most kocsmá.

Az a szép kőkorlát, ahogy megyünk a liget felé a Hollernál, nem tudom, ki-nek volt útjában, miért kellett tönkretenni. Ha rongálódott, helyre kellett volna hozni. Még mindig vissza lehetne állítani. Az is egy olyan ritka érték volt, hogy eleve nem lett volna szabad bántani. A többszörösét kibírta volna annak,

ami most van, és sokkal mutatósabb volt. Voltak itt szép régi kutak is. A legtovább az bírta, amelyik a mostani Kner-szobor helyén volt, de azt is tönkretették. Nagyon szép színfoltja volt Gyomának. Régi cégtáblákat is lehetne kirakni: szücs, hentes, cipész stb. Ilyen dolgoktól lenne hangulatos a település, lenne kedve az embereknek sétálni.

Kulcsár István
építész

ANYAKÖNYVI HÍREK

Házasságkötés

Ugor Tibor és Dávid Éva

Születések

Molnár Mihály és Biró Anikó leánya Petra, Kurucz Gábor és Bán Erzsébet fia Zsolt, Baráth László és Nagy Katalin leánya Beáta, Hornok Zoltán és Varga Mária leánya Ildikó, Timár Imre és Matyelka Edit leánya Adrienn, Kardos Jó-

zsef és Nyéki Erzsébet fia Valentin, Szujó Zoltán és Matyelka Irén fia Zoltán.

Halálesetek

Szerető Bálint (1906), Oravec Sándor (1925), Szabó István (1906), Uhrin Pál (1913), Beinschróth Józsefné sz. Piltz Anna (1911), Téglás Károly (1925), Demeter Zoltán (1938).

Bensőséges karácsonyi ünnepély az óvodákban

A karácsony a hit, a szeretet, a megbékélés ünnepe. A szeretet, az örömszerzés összetartja a családot, de összetartja a kis óvodai közösségeket is, s ennél nagyobb boldogság nincs.

Nagy várakozással készülődtek az endrői részen lévő 1. Sz. Óvoda óvodáiban a gyermekek-óvónénik a karácsonyi ünnepre. Az ünnepet megelőző hetekben „adventi koszorút” készítették, verseket, énekeket tanultak a gyermekek. A Blaha úti és Szabadság úti óvoda gyermekei az ÖNÓ-ba mentek el köszönteni a karácsonyt, örömet szerezni az idős embereknek. A Selyem úti és Lenin úti óvodába a karácsonyt megelőző héten tésztát, kalácsot sütöttek a gyermekek és az óvónénik közösen.

Más volt ez az ünnep ebben a két óvodában, mint ahogyan az előző években ünnepelték azt.

A Selyem úti óvodában több napon át sütötték a süteményt, a kalácsot a gyermekek. Kis fehér kötényt kötve gyúrták, nyújtották, szaggatták a süteményeket, fonták a kalácsot és rakták tepsibe azokat. A kisült tésztát mind megkóstolták, majd a többit eltették az ünnepre.

Az ünnep reggelén, mire a gyermekek az óvodába érkeztek, az óriási fenyőfa ott állt a csoportszoba közepén, alatta a sok ajándék, szaloncukor, díszek, amit az ÁFÉSZ-től és a szülői munkaközösségtől kaptak az óvodák. Az óvoda dorgozói a kis gyermekasztalokat fehér terítővel leterítve, a sok süteménnyel, kaláccsal, gyertyával megterítve várták az érkező gyermekeket.

Majd közösen feldíszítették a fát és közben énekeltek a karácsonyi dalokat. A gyermekek átszellemülve gyönyörködtek a szépen feldíszített karácsonyfában. Ezután következett az ünnepi műsor, ami meglepetés volt mindenki számára. Az óvoda fiatal óvónői szervezték és adták elő a középső- és nagycsoportos gyermekekkel a „betlehemes játékot”. Megjelenítették Máriát a kisdéd Jézussal a jászolban, a pásztorokat és a három királyokat. A kisfiúk – pásztorok a borbékecsben – csengő hangon mondták versüket:

Újra eljött hozzánk
Szent karácsony napja,
Örüljön mindenki,
Ki e földet lakja.
Megszületett Jézus,
Kárhózzától megment.
Öröm van a mennyben,
Ujjongás van itt lent.

A három királyok pedig énekeltek az óvónénikkel, hogy

„Adjon Isten Jézusunk, Jézusunk
Három király mi vagyunk, mi
vagyunk...”

majd ezt követően átadták ajándékaikat a kis Jézuskának. A gyermekek közös jó kívánságukat mondták el záró köszöntőként:

Karácsony szent ünnepén
Szívből azt kívánom,
Legyen béke a szívekben
S az egész világon.

Uzsonna a gyertyafényű ünnepi asztalnál a Selyem úti óvodában

A Lenin úti óvodában az esti órákban tartották a karácsonyi ünnepet, melyre a gyermekek a szülőket is meghívták. Megtelt gyermekkel, szülőkkel a nagy előszoba, melynek végében a szépen, közösen feldíszített karácsonyfa állt, melyre rákerült a gyermekek sütötte mézesbaba is.

Zsuzsa óvónéni az ünnepély elején felelevenítette a karácsonyi asztallal kapcsolatos népszokásokat, melyeket bizony a fiatal szülők sem ismertek már.

Pl.: Miért kell piros almát enni a karácsonyi tálból?

– Hogy szép egészségesek legyünk!
– Fokhagymát azért, hogy ne fájjon a fogunk.

– Kalács, kenyér azért legyen az asztalon, hogy a következő évben legyen elég enni való a családoknak.

– Az asztaltól evés közben nem szabad felállni, mert akkor a kotló nem ül a tojáson stb.

Majd felcsendült az angyalok éneke „mennyből az angyal” – a nagycsoportos kislányok ajkán, akik egy-egy gyertyával kezükben jöttek be a karácsonyfa mellé. Ezt követően gyertyafény mellett játszották el itt is a gyermekek a „betlehemes játékot”.

A gyermekek szereplése végén az óvónénik énekeltek karácsonyi dalokat „Ó szép fenyő, ó, szép fenyő”, „Ó, gyönyörű szép csodálatos éj” című dalokat zenei kísérettel a karácsonyfa előtt. Szép volt az énekük. A szülők és gyermekek áhítattal hallgatták azt. Befejezőképpen a gyermekek és vendégek a megterített csoportszobában „angyali csikót” ettek, melyet Timár Attila nagymamája készített egy egész fateknővel az egész óvoda részére.

Az ember szívét felemelő, szép érzés tölti el ilyen ünnepesek láttán.

Fülöp Imréné
óvodavezető

Selyem úti óvodások „betlehemes játéka”

Szarvasi Rendőrkapitányság

Rendőrség Gyomaendrőd

1991. január 4-én 19 óra körüli időben Gyomaendrőd külterületén a 46. sz. főútvonalon Timár Jenő gyomaendrői lakos kerékpáros – feltehetően ittassága miatt – hirtelen áttért a menetirány szerinti bal oldal felé, ezért a mögötte közlekedő TG 60–50 frsz.-ú személygépkocsi vezetője a baleset elkerülése érdekében a kormányt hirtelen elrántotta, ezért az árokba hajtott.

A baleset következtében személyi sérülés nem történt, a személygépkocsiban kb. 60 000 Ft anyagi kár keletkezett.

Az eljárás az ügyben folyamatban van.

1991. január 7-én 09.25 órakor Gyomaendrőd belterületén a Lenin úton Rozsik János tisztatényői lakos az általa vezetett IFA tehergépkocsival úgy előzte az előtte haladó kerékpárost, hogy közben áttért a menetirány szerinti bal oldalra és ott összeütközött a vele szemben közlekedő lovasfogattal. A baleset következtében személyi sérülés nem történt, az anyagi kár kb. 5000 Ft.

A szabálysértési eljárás az ügyben folyamatban van.

1991. január 7-én 13 óra körüli időben Gyomaendrőd külterületén, az ún. Símai holtágon illegálisan halászott 11 társával K. S. gyomaendrői lakos és több mint 20 000 Ft értékű halat tulajdonítottak el. Ügyükben a büntető eljárás – K. S. őrizetbe vétele mellett – folyamatban van.

Auer György
rendőr százados

Ezután helyben intézik a katonai ügyeket!

A Magyar Honvédség közleménye:
A katonai igazgatási ügyek intézése, a bejelentési kötelezettség teljesítése, az érdekvédelmi feladatok végzése miatt az állampolgárookra háruló anyagi kiadások és munkaidő-kiesések csökkentése érdekében a Magyar Honvédség felső vezetése helyi ügyfélszolgálati fogadónapot tart.

A fogadónap helye:
Gyomaendrőd, Polgármesteri Hivatal
ideje: minden hét szerdai napján 8–12 óra között.

A fogadónapot tartja: Kós Károly.

FIGYELEM! MEGNYITJUK!

1991. január 28-án

GYÓGYNÖVÉNY

szaküzletünket

a *Lila Nyulak*

boltjában

Bocskai u. 60/1 szám alatt

(Gombüzemmel

szemben)

*

nyitva:

hétköznap 14–18 óráig

Praktikus ajánlatok

A Praktik Kiszövetkezet az eddig is eredményesen üzemelő Élelmiszer Csemege, Palackozott italok boltja, Praktik Butik kiskereskedelmi egységek, valamint az Ezerjő Vendéglő és Park Gyorsétkező vendéglátóipari egységek üzemeltetésére, egységvezetői beosztására

pályázatot hirdet.

A pályázati feltételek február 1-től átvehetők a szövetség központi irodájában (Kossuth u. 21/1.).

Elsősorban szakképzett és lehetőleg tőkével rendelkező személyek jelentkezését várjuk.

Gyomaendrőd belterületén a 46-os út mellett (Kertész malom) található bérelt telek és épületrész hasznosítására 5 éves bérleti lehetőséggel vállalkozókat keresünk.

Külföldi (elsősorban osztrák) munkavállalásra keresünk ács-álványozó munkásokat előzetes jelentkezésre.

Csak leinformálható, megbízható szak- és betanított munkások jelentkezését várjuk. Az előzetes jelentkezéseket diszkréten kezeljük.

A Praktik Kiszövetkezet értesíti kedves ügyfeleit, hogy az Autókereskedés üzemeltetését várhatóan április 1-ig szünetelteti.

Az Ezerjő Vendéglő február 15-én (pénteken) 19 órai kezdettel

PÓTSZILVESZTERT

rendez.

Hal, vad és egyéb táj jellegű ételek, családias hangulat, kitűnő zene, tombola.

Jelentkezni a vendéglőnél lehet helyfoglalással.

Nedves-salétromos falú téglá és vályogépületek felújítását, nedvesség megszüntetését külföldi adalékanyag és javítóhabarcs felhasználásával garantáltan eredményesen vállalja

a Praktik Kiszövetkezet.

Referencia munka megtekinthető!

Fekete fejkendő asszonyok

1991. január 4., péntek. Tizenkettő és egy óra között kicsit mindig megelevenedik a gyomai Kossuth és Bajcsy utca kereszteződése táján az élet. Ebédszünet van, jönnek-mennek az emberek. Ilyenkor lehet ebédjegyet is venni az ÁFÉSZ-irodában.

Az iroda pénztára előtt, a székeken két idős asszony ül, endrődiek. Mindketőnek fekete kendő van a fején.

- Jó napot kívánok. Csak nem halt meg valaki a családban?
- Az uram – torzul el a sírástól az egyik asszony arca. – Mára reggel.
- Infarktus – igazít el a halottnak a testvére – az orvos mán nem tudott segíteni, hirtelen halt meg. Hetvenöt éves volt szegény.
- Egyedül maradtam – sír fel újból az özvegy. – A fiamot tizenöt évvel ezelőtt temettem el, most meg az uram is ithagyott. Dolgozni se bírok – mutatja munkáját eldeformálódott, hajlani nem akaró ujjait.
- És itt az ÁFÉSZ-irodában mit tetszenek intézni?
- Semmit. Csak leültünk. Várjuk a Temetkezési Vállalatot, hogy kinyisson. Tizenegy óra óta! Itt vóna szemben a koporsós, de nincs nyitva. Elmenni meg nem lehet, mert ezt el kell intézni. Oszt most is kétszáz forintért hozott át benűnköt a taxi.
- Jaj, pedig nagyon kéne sietni a paphoz is – tüntetik el a gondok a kétségbeesést egy pillanatra az özvegy arcáról. Papot mond, de látom, hogy meggyötört tagjaival inkább lepihenni kívánczik; ágyba, vagy talán még nyugalmasabb helyre.

Részvétet nyilvánítok. Elmegyek és elgondolkodom. Miért rakunk mi, emberek egymás elé „csinált” akadályokat is, amikor rak elének épp eleget az élet? Meghalt Endrődön egy idős embernek a legfőbb támasza, akkor az legyen a dolga, hogy induljon hivatairól hivatalra, temetkezési vállalatához, amiről azt se tudja, hol találja...

Tessék elhinni, csak jó lenne egy koporsós Endrődön is. Régen három is volt. Vagy ezt is majd a magánvállalkozás oldja meg?

Hornokné Németh Eszter

Busszal – vagy gyalog?

Az önkormányzati törvény 1991. január 1-től a helyi tömegközlekedés megszervezését az önkormányzatok hatáskörébe utalja. E központi intézkedések alapján az önkormányzat felvette a kapcsolatot a Körös Volánnal. A Volán is, mint minden gazdálkodó vállalat, piacorientált. Ezt tudva, eddig két érdekegyeztető tárgyalást folytattunk. Az ügy még nem lezár, de befefejező szakaszban van. A tárgyalás pillanatnyi állása: a menetjegyek és bérletek február 1. utáni árában feltételeken megállapodtunk:

- buszjegy: 14 forint
- dolgozói bérlet: 280 Ft/hó
- tanuló- és nyugdíjasbérlet: 100 forint/hó.

Az 1990-es forgalmi adatok ismeretében és az üzemanyag árának bekövetkezett – nem jelentéktelen – emelkedések után a fent leírt tarifák mellett az önkormányzat még havi 45 000 forinttal járul hozzá a helyi buszközlekedéshez. (Ez az összeg még a további tárgyalások, s a január 14–20. közötti időben végzett közös forgalomszámlálás eredményeként némi változást mutathat.)

A gazdasági és forgalomtechnikai szempontok mellett – amelyek nem választhatók külön – a közel nulla haszonkulcs is indokolja a buszjegy árának emelését. Forgalmi szempont: a távolsági járatokon a legkisebb díjtétel február 1-től: 14 forint (ez nullától öt kilométerig terjedő útszakasz megtételére jogosít). Ha a helyi közlekedési vitelőj nem egyezik meg a távolsági alapidíjjal, akkor a távolsági járatok helyi forgalomban nem vehetők igénybe bérlettel.

Bizottságunk tapogatózó lépéseket tett más vonalon is. Árkalkulációt kértünk a Gyomaendrőd Város Építő és Szolgáltató Üzeme (régiben Kétszázévesi Üzem) vezetőjétől a helyi autóbusz-közlekedés megszervezésére, üzemeltetésére. Mivel a térségben más vállalatot vagy vállalkozót nem találtunk, így a Volán és az Üzem ajánlatától függ, hogy melyik cég fogja a jövőben a helyi járatokat üzemeltetni, illetve szinten tartani.

Dr. Valach Béla
képviselő

Vandálok? Kegeletgyalázók?

Tavasza lesz egy éve, hogy a volt Endrőd lakossága, az üzemek és a város anyagi hozzájárulásával méltó emlékművet állítottunk négy évtizedes hallgatás után a második világháború hősi halottainak, az áldozatoknak. Négyezer ember iránt röttük le kegeletünket.

Az emlékmű nekünk nagyon kedves, kifejező, emlékeztető. Sőt idegenek is elismeréssel nyilatkoztak az alkotásról.

Azóta is szinte állandóan kerül koszorú, friss virág, gyertya a talapzatra.

Annál szomorúbb az a tény, hogy hamarosan megkezdődött a rongálás. A hősök neveit kifeszgették, és vagy eldobálták, vagy elviszik lelketlen vandálok. Eleinte a keresztnevekre vadásztak, most áttértek a családnevek pusztítására. A művész a hiányzó keresztneveket pótolta, de nem lehet győzni az állandó tékozlást. Most is mintegy tíz név hiányzik. Zömmel a „Timárok” az áldozatok. Tehát endrődi valakik a tettesek. Lehetetlen, hogy a szülők, vagy a barátok ne tudnának róla. Kérjük, fogják meg a rombolásra kinyúló kezeket!

Hiszem, hogy a tettesek nem vettek részt az emlékmű avatásán, azért nem mozdult meg a lelkiükben semmi, mert nem látták az ünnepségen lévő megrendült sokaságot, síró hozzátartozókat, a titkon vagy nyíltan könnyet ejtő embereket.

Akik részesei voltak az ünnepségnek, azok kaptak érzelmi töltést. Az a gyönyörű, hogy épp a fiatalok – akikre emlékeztető és elgondolkodtató hatású lehetne – rombol, mert elmaradt az ünnepségről.

Semmiel sem kisebb gyalázat az, mint pl. a zsidó temető emlékműveinek ledöntése.

Nagyon kérünk mindenkit, akadályozza meg a további kegeletgyalázást!

Márton Gábor

Hol volt, hol nem volt...

Lehetne talán így is kezdeni Gyomaendrőd endrődi sportlétesítményének állapotát és működését, hisz az endrődiek már csak a mesében emlékeznek a futball, a női és a férfi kézilabdacsapat sikereire, esetleges kudarcaira.

Ezzel el is árultam, hogy a futballpálya egy elhanyagolt legelőre, a kézilabdapálya pedig egy rossz állapotban lévő bitumenes útra emlékeztet. Az öltöző egy törökdűlást idéz fel az emberben. A boylert ellopták, minden összetörve.

Természetesen ilyen körülmények között nem lehet elképzelni sportéletet. Mi idézte ezt elő? – tesszük fel a kérdést. A szomorú tény az, hogy a sportot sújtotta legjobban Gyoma és Endrőd egyesülése. Ekkor kezdett süllyedni a hajó. Tovább már nem tud süllyedni, mert megfeneklett. Lehetne most keresni felelősöket, de ezzel is csak az idő telne, s tovább nem jutnánk. Úgy látszik, hogy a fellendülés útját az új önkormányzatnak kell megmutatni, aki nemcsak erkölcsi, hanem anyagi támogatást is előírnyozhat. Eből adódóan olyan emberekre van szükség az endrődi testületben, akik odaadón szerve-

zik, irányítják – egyszerűen megteremtik a sportéletet. Nem gondolunk itt nagy dolgokra, hisz tudjuk, pénzsűkületben vagyunk. De el tudunk képzelni egy női és egy férfi kézilabdacsapatot alapfokon; nem beszélve az atlétikáról, ami szintén nem pénzigényes. Természetesen az endrődiek is szeretnék, ha Gyomaendrőd első osztályú futballcsapata az endrődi részen is pályára lépne.

Egy jó hírem is van: az endrődi területen működik egy testépítő klub, amelynek a vezére ifj. Dávid Mátyás, akinek sokat lehet köszönni a sportág létezéséért. Dávid Mátyás természetesen a jövőben más sportágakat is segíteni szándékozik. Ezen kis újság-cikkben hívom fel a figyelmet: akik bármilyen segítséget, elgondolást, megoldást tudnak adni, azok szóljanak az ÁFÉSZ-hoz Dávid Mátyásnak, a Kultúrcikkboltban Dobó Imrénének, vagy a Háztartási boltban Gellai Mihálynak vagy Balázs Imrénének.

Írásom azzal zárom: bízom abban, hogy 1991 második felében már a mai helyzet fordítottjáról tudok beszámolni.

Balázs Imre
képviselő

A decemberi számban közölt keresztretjvényünk helyes megfejtése: Jobb, ha csalán vagy barátod oldalán, semmint merő visszhang (Emerson Ralph-Waldo). Nyertesek: Farkas Józsefné Szabadszállás, Tuboly Zsuzsa Gyomaendrőd. A jutalmakat postán küldjük el.

Örömmel közöljük, hogy a nagyszalontai könyvtár létrehozásához Gyomaendrőd lakossága közel 500 könyvvel és egy lemezjártszóval járult hozzá.

A könyveket és a lemezjátszót már kivitük Nagyszalontára. Köszönjük!

Gyomaendrőd Híradó

Gyomaendrőd Város Önkormányzatának lapja.

Kiadja: Gyomaendrőd Város képviselő-testülete. Gyomaendrőd, Szabadság tér 1. Telefon: 67/31-320. Szerkeszti a Kulturális Bizottság.

Készült a Gyomai Kner Nyomda Kft.-ben. Felelős vezető: Szász Imre ügyvezető igazgató.

Terjesztik a gyomaendrőd postahivatalok és hírlapárusok. Engedélyszám: III/PHF/108/BÉ ISSN 0238-8391

GYOMAENDRŐDI HÍRADÓ

GYOMAENDRŐD VÁROS
ÖNKORMÁNYZATÁNAK
LAPJA

X. ÉVFOLYAM 2. SZÁM • 1991. FEBRUÁR • MEGJELENIK HAVONTA • ÁRA 9,60 FT

Lesznek új adók?

(TÁJÉKOZTATÓ AZ ADÓZÁSRÓL)

Közbizonytalanságunk állapota

Beszélgetés

Auer György

rendőrszázadossal

(13. oldal)

Gyomaendrőd Város Önkormányzati Képviselő-testülete az 1991. január hó 29-i ülésén – többek között – foglalkozott a helyi adók kérdéssel is.

Ezen az ülésen a képviselő-testület – tekintettel a lakosság anyagi helyzetére, teherviselő képességére – úgy határozott, hogy 1991. évben **nem rendel** el a helyi adók bevezetését olyan formában, ahogy azt a Helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény előírja.

Erre az idézett törvény lehetőséget is biztosít az önkormányzatok részére, ha más forrásból a működésükhöz szükséges bevételeket biztosítani tudja.

(Folytatás a 2. oldalon.)

Szolgáltatás

(14. oldal.)

Időszaki választási eredmények

(13. oldal)

AUTÓBUSZ MENET- REND

(15. oldal)

16 oldal
változtatlan
áron

Kedves nyugati befektető!
Ezen a padon türelmesen megvárhatja a privatizációs törvény
megjelenését

AD TÁJÉKOZTATÓ

(Folytatás az 1. oldalról.)

1992. január hó 1. napjától azonban – úgy rendelkezik a Helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény – a jelenleg működő tanácsi adók és adójellegű fizetési kötelezettségek hatályukat veszítik, tehát értelemszerűen ezen időponttól kerül sor a helyi adók bevezetésére.

A fentiek alapján tehát Gyomaendrődön 1991. évre az 1990. évben megállapított adók maradnak érvényben, változatlan mértékkel és változatlan összegben.

Fentiekre tekintettel:

Gyomaendrőd Város Polgármesteri Hivatala értesíti a város lakosságát, hogy az 1991. évi adók első félévi részletének a megfizetése esedékessé vált, és azt 1991. március hó 15. napjáig lehet adópótlékmentesen befizetni.

Az első félévre fizetendő adó összege az 1990. évi adófizetési kötelezettség 50%-a.

A befizetéshez szükséges befizetési lapokat a Városháza 16-os, valamint a Kirendeltség 6-os számú irodájában szerezhetik be a Tisztelt adózók, ahol az esetleges kérdéseikre, problémáikra is választ adnak az ügyintézők.

Tájékoztatja a Polgármesteri Hivatal az adózókat arról is, hogy 1991. január hó 1. napjától megváltozott a késedelmi pótlék számításának a módja.

Az Adózás rendjéről szóló 1990. évi XCI. törvény 67. §-ának (2) bekezdése a határidőn túli fizetés esetén az eddigi havi 2%-os mértékű késedelmi pótlék számítása helyett az úgynevezett napi kamat számítását írja elő az esedékesség napjától a befizetés napjáig terjedő időre.

A késedelmi pótlék mértéke minden napári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része.

A fentiek alapján kéri a Polgármesteri Hivatal az adózókat, hogy a saját érdekében – lehetőség szerint – a kamatmentes fizetési időben tegyenek eleget adófizetési kötelezettségüknek.

Gyomaendrőd, 1991. február hó

Pápai Pálné
csoportvezető

ÉRTESETÉS

A Békés Megyei Adófelügyelőség a magán-személyek 1990. évi jövedelemadó bevallásának elkészítéséhez az idén is segítséget nyújt és a gyomaendrődi Városházán ingyenes ügyfélszolgálatot tart.

Az érdeklődők 1991. február hó 20. napjától március hó 20. napjáig minden szerdán 9-15 óráig a Városháza udvarán lévő tanácskozó teremben (nagykapuval szemben lévő vb-terem) munkatársaikat felkereshetik.

Az adóbevallás benyújtásának határideje:
1991. március 20. napja

Képviselő-testületi

1991. január 22.

I. Tájékoztatás

A Gyomaendrőd, Losonczy u. 29. sz. alatti lakóházas ingatlant elidegenítésre kijelölte a testület.

A polgármester január 7. és 11. között Hajdúszoboszlón volt továbbképzésen. Január 14-én megyei közgyűlésen vettek részt küldötteink: dr. Frankó Károly és dr. Kovács Béla, amely gyűlésen megválasztották elnöknek dr. Simon Imrét és alelnöknek dr. Jeszenszky Gézát.

Január 17-én Deme Zoltán országgyűlési képviselő találkozott a körzet polgármestereivel. A találkozáson szó volt többek között az ivóvízellátásról is. Deme Zoltán elmondta még, hogy kapcsolatot lehetne teremteni Padova Város Ipari Kamarájával tőkebefektetés céljából.

Január 18-án a polgármester megbeszélést tartott a helyi pártokkal és az egyházak képviselőivel.

Dr. Valach Béla, a Városfejlesztő Bizottság elnöke tárgyalta az orosházi városi kertészettel fásítási és parkosítási program ügyében.

II. Napirendi pontok

1. Napirendi pont: a költségvetés előzetes megtárgyalása. Elhangzott, hogy az év sarkalatos feladata az ipari iskola befejezése lesz. Az ehhez még szükséges 21 millió forintot céltámogatásként próbálja megszerezni a testület. A költségvetést részletesen először a bizottsági üléseken tárgyalják meg majd a képviselők, s az így kialakított elképzeléseket viszik a testület elé. A képviselő-testület hozzájárult ahhoz, hogy a törvényben biztosított 20%-os fizetésemelést a hivatal és az intézmények dolgozói 1991. január elsejétől megkapják. Gellai Józsefné kérte a testületet, hogy a Blaha út mentén szennyvíz gerincvezeték építsenek ki. Egyben kéri azt is, hogy a Csókási lejárótól a gázcserelepig építsenek ki gázvezetékét. Dr. Timár Gyöngyi jegyző az első félévi testületi munkatervre tett javaslatot. A jóváhagyás a bizottsági ülések utánra várható.

2. Napirendi pont: a bioprogram. Németh Gabriella elmondta: ahhoz, hogy előbbre lehessen lépni a biováros ügyében, tervdokumentációra van szükség, ez 800 000 Ft-ba kerülne. Ehhez kéri a város segítségét. Dr. Jászapáti Laura egy 1000 ágyas természetgyógyászati klinika elkészítéséről beszélt. Az összes beruházási költség 6,5 milliárd forint

lenne. A hosszas vitát azzal zárta a polgármester, hogy információk hiányában nem lehet a döntésre sort keríteni. A következő testületi ülésen visszatérnek a bioprogramra.

III. Határozatok

1. A testület határozatot hozott az autóbusz-közlekedés ügyében (ezt a határozatot a PM módosította – a módosítást lásd az 1991. január 29-i ülés III/1. sz. pontjában).

2. A testület a Dobó u. 16. sz. alatti ingatlant elidegenítésre nem jelöli ki. A lakást ki kell üríteni, majd le kell bontani.

3. Határozatot hozott arról a testület, hogy a 6770/14. hrsz. 636 m², valamint a 6770/13. hrsz. 283 m² földterület a Lakás- és Garázsépítő és Fenntartó Szövetkezet tulajdonába kerül át ellenszolgáltatás nélkül.

4. Határozatot hozott a testület, hogy a hivatal elektronikus adatfeldolgozási koncepciójának tervét a jegyző készítse el.

5. Határozatot hozott a testület arról, hogy megvásárolja a Varga József és felesége tulajdonát képező Hősök tere 10. sz. alatti 948 m²-es ingatlant (a volt dr. Fülöp Jenő-féle telek) 350 000 forint értékben.

IV. Tájékoztatás

Hangya Lajosné tájékoztatta a testületet arról, hogy a tanácsi bérlakásokban lakók közül sokan tartoznak a lakbérrel. A hátralék összege közel 300 000 Ft. A testület utasítja a költségvetési üzemet a lakbérhátralék beszedésére. A továbbra sem fizető bérlőket szükség-lakásokban helyezik el.

1991. január 29.

I. Tájékoztatás:

Dr. Frankó Károly polgármester tájékoztatást ad a gyomaendrődi tejtermelők 1991. január 31-i demonstrációjáról (lásd külön cikk).

A polgármester endrődi fogadónapján felvetődött, hogy a 3. Sz. Általános Iskola udvarán lévő 48-as emlékművet helyezték ki közterületre. Ezzel kapcsolatban Gellai József alpolgármester teszi meg a szükséges intézkedéseket.

A polgármester és a jegyző január 28-án felkeresték Békéscsabán a Thermál-invest Rt.-t, ahol beszélgetést folytattak a biováros ügyében (lásd a 2. napirendi pontnál).

hírek...

II. Napirendi pontok

1. Napirendi pont: a gyomaendrői mozik sorsa. A mozik üzemeltetését nem vállalja tovább a Moziüzemi Vállalat, ezért a fenntartást az önkormányzatnak kell felvállalni. Az endrői mozi nagyon leromlott állapotban van, a működtetése ráfizetéses. A gyomai mozi is csak minimális hasznot hoz, de annak az épülete és a berendezése megfelelő állapotban van. Tehát a gyomai mozi részben önálló intézményként átkerül a Kátana József Művelődési Központhoz és tovább folytatja a működését. Az endrői mozit a Moziüzemi Vállalat március 1-ig működteti, azután a testületnek dönteni kell a sorsáról.

2. Napirendi pont: a biováros.

Dr. Frankó Károly polgármester elmondja, hogy az előző testületi ülésen felvetett 1000 ágyas természetgyógyászati klinika megvalósítását nem tartja reálisnak. De a város természeti adottságait és a gyógyvizet hasznosítani kell. Időközben a hivatal információkat szerzett a békéscsabai Thermálinvest Rt.-ről. A szerzett információk alapján üzleti szempontból megfelelőnek találják a Társaságot. A Társaság is hajlandóságot mutat a város gyógyvízhasznosítását megtervezni 1000 000 Ft-ért. Hosszas vita után a képviselő-testület a következő határozatot hozta: „Gyomaendrőd város képviselő-testülete megbízza a Thermálinvest Rt.-t Gyomaendrőd Liget Fürdő közelében egy szálló tervezésével, illetve a biováros program hasznosulási számításainak elkészítésével. Határidő: első félév. Felelős: a polgármester”.

III. Határozatok

1. A helyi autóbusz-közlekedésről szóló határozatot a PM a következő módon hagyta jóvá:

- dolgozók bérleti díja: 320 Ft/hó
- tanulók bérleti díja: 80 Ft/hó
- vonaljegy (menetjegy): 14 Ft.

2. A képviselő-testület a város Általános Rendezési Tervének felülvizsgálatával a Dél-magyarországi Tervező Vállalatot bízza meg.

3. A képviselők egyetértenek a Bajcsy-Zsilinszky út és a Lenin út közvilágításának korszerűsítésével.

4. Gyomaendrőd város képviselő-testülete 1991. évre helyi adókat nem kíván bevezetni. Az 1991. évi adók mértéke megegyezik az 1990. évben kivetett adók mértékével. A képviselő-testület az 1992. évi helyi adók kivetésének és előkészítésének segítésére bizottságot

hoz létre. A bizottság tagjai a Pénzügyi Ellenőrző Bizottság, a jegyző, a pénzügyi osztályvezető és az adócsoport vezetője.

IV. Állásfoglalások

1. A vízműtársulati hozzájárulásokkal adós állampolgárok ügyében foglalt állást a testület (lásd külön tájékoztatót).

2. A pártok és a társadalmi szervezetek a működésükhöz szükséges helyiségényüket nyújtásuk be a polgármesteri hivatalhoz. A használatért bérleti díjat kell fizetniük, valamint fedezniük kell a felmerülő energiaköltségeket is. Az igények benyújtási határideje: 1991. február 28.

3. A képviselők tiszteletdíját még nem vettek fel. Az ezzel kapcsolatos állásfoglalást a testület felfüggesztette.

V. Bejelentések

Hangya Lajosné bejelentette, hogy az 5. sz. orvosi körzet (dr. Frankó Károly volt körzete) betegeit felosztották (lásd külön tájékoztatót).

Művelődési Központ Gyomaendrőd BÉLYEGGYŰJTŐ KÖR

Értesítjük a gyűjtőtársakat és a település lakóit, hogy március 3-án de. 9 órától 12-ig a Művelődési Központban (Kossuth u. 9.) bélyeg és egyéb tárgyak cseréje és árverése lesz, melyre mindenkit szeretettel várunk.

Program:

- 9-12-ig értékesítés, csere
- 11-12-ig árverés

Az árverésre bármilyen anyag beadható munkaidőben a Művelődési Központba (bélyeg, képeslap, könyv, régi pénz, játékok és mindenféle tárgy és anyag).

Az árverésre beadott anyagból befolyt összeg a településen közcélú felhasználásra kerül.

Az árverésre beadott anyag megtekinthető március 3-án 9 órától. A Bélyeggyűjtő kör és a Művelődési Központ dolgozói lehetőséget kívánunk biztosítani a település lakóinak, iskoláknak, üzemeknek, vállalkozóknak, hogy a rendezvényen részt vehessenek és jól érezzék magukat.

TÁJÉKOZTATÁS

a vízműtársulási
hozzájárulásokkal adós
állampolgárok ügyében

Gyomaendrőd Város Polgármesteri Hivatala tájékoztatja a lakosságot arról, hogy 1990 márciusában megszűnt a Gyoma-Endrői Víz- és Csatornamű Társulat.

Ezzel egyidejűleg a Gyoma-Endrői Víz- és Csatornamű Társulat Intéző Bizottsága által hozott 1/1984. (XI. 13.) számú határozata hatályát veszítette, minek következtében a fenti határozattal határozatlan időre felfüggesztett vízmű-érdekeltségi hozzájárulás-hátralékoknak a megfizetése esedékessé vált.

Ez a változás mintegy 168 személyt érint, az összes hátralék 667 108 Ft.

Az önkormányzati képviselő-testület az 1991. január hó 29-i ülésén úgy foglalt állást a vízműérdekeltségi hozzájárulási hátralékokkal kapcsolatban, hogy az adócsoport a törvény által biztosított minden lehetséges eszközzel szorgalmazza ezen hátralékok befizetését, beszédését.

Tájékoztatja a polgármesteri hivatal a lakosságot arról, hogy a jelenleg hatályos jogszabályok alapján nincs mód a vízműérdekeltségi hozzájárulás-hátralékok teljes mértékű elengedésére, törlesztésre, azt minden hátralékosnak – illetve, ha az eredeti fizetésre kötelezett már nem él, úgy az örökösöknek – meg kell fizetni.

1991. első félévében minden érintett névre szóló értesítést fog kapni, amely tartalmazni fogja a hátralék összegét, az idáig esedékes késedelmi pótlékot (amelynek mértéke havi 1%), továbbá indokolt esetben a fizetési kedvezmény igénylésének a lehetőségét, illetőleg nem fizetés esetén az összeg behajtása iránt alkalmazható szankciókat is.

A befizetéshez a hátralékosok a 629-346611-0880 számú Idegen Bevételek Elszámolási Számla nevű csekket vehetik igénybe, melyet a város háza 16-os, illetve a kirendeltség 6-os számú irodájában szerezhetnek be.

Nem fizetés esetén az Adózás rendjéről szóló 1990. évi XCI. törvény alapján lehetőség van a munkabérből, nyugdíjből és egyéb járandóságából való letiltásra, ingó foglalásra, és végső esetben a hátralék jelzálogként való bejegyzetésére az ingatlan tulajdoni lapjára.

Fentiekre való tekintettel kéri a polgármesteri hivatal az érintetteket, hogy lehetőségeikhez mérten, minél többen önkéntesen próbáljanak meg eleget tenni ezen fizetési kötelezettségüknek, hogy az ismertett kényszerintézkedésekre minél ritkább esetben kerüljön sor.

KÖZLEMÉNY

A városi főorvos javaslata alapján az Egészségügyi és Szociális Bizottság 1991. január 25-én azt a határozatot hozta, hogy 1991. február 1. nap-

jától az 5. sz. orvosi körzet (a dr. Frankó Károly körzete volt) betegeit ideiglenesen három részre osztják. A körzeti orvosi állást továbbra is

meghirdetjük és megfelelő jelentkező esetén a körzet az eredeti felosztásban működik tovább. Kérjük a lakosság megértését.

Dr. Veréb Lajos körzetébe tartozik:

- Lenin út páratlan oldala a Bocskai útig,
- Bocskai út,
- Tompa M. út,
- Jókai út,
- Petőfi út,
- Botond út,
- Mező Imre-ltp. 31. épület,
- Kossuth út páratlan oldala,
- Fürst Sándor utca.

Dr. Lizák Anna körzetébe tartozik:

- Kossuth L. út páros oldala,
- Bajcsy-Zs. út a Kossuth úttól a Marx útig,
- Marx út,
- Lévai út,
- Wesselényi út,
- Eötvös út,
- Vorosilov út,
- Vörösmarty út,
- Gyóni G. u.
- Kisfaludy u.,
- Kató József u.,
- Damjanich tér,
- Gárdonyi G. u., Marx u. és Vörösmarty u. közötti szakasza,
- Lehel u., Marx u. és Vörösmarty u. közötti szakasza,
- Mező Imre-ltp. 32-33-34-35. épület.

Dr. Darvas Tamás körzetébe tartozik:

- Mező Imre-ltp. 1-től 15-ig,
- Tanyak VII. ker. 85. sz. (Körösi),
- Bajcsy-Zs. út a Marx úttól kifelé,
- Mikszáth u.,
- Budai Nagy Antal u.,
- Lehel u. a Marx K. úttól kifelé,
- Gárdonyi u. páros oldala a Marx úttól kifelé.

1991. február 27-én délelőtt
a Katona József Művelődési Központban

Véradó napot

szervez a Vöröskereszt
Szeretettel várjuk véradóinkat

Kamattehkek csökkentése

Gyomaendrőd Város Önkormányzata tájékoztatja a lakosságot, hogy a kamatmentes, illetve kedvezményes kamatozású lakáscélú kölcsönökre kivett kamatterhek részbeni ellensúlyozására az állami költségvetés támogatást biztosít. Az odaítélés a helyi önkormányzatok feladata.

A támogatáshoz szükséges kérelmeket hivatalos keresetkimutatással, vagy nyugdíjasszelvényvel, a kölcsöntartozás összegének és a kölcsönszerződés számának megjelölésével a Polgármesteri Hivatal Egészségügyi Osztályán lehet benyújtani **1991. március hó 15. napjáig**. Felvilágosítást Csorba Csaba osztályvezető nyújt (telefon: 31-122).

FOGADÓÓRÁK

Gellai József (9. sz. választókerület)
1991. február 27-én,
szerdán 18 órakor az endrői
kirendeltségen

Balázs Imre (8. sz. választókerület)
1991. február 28-án,
csütörtökön 18 órakor az endrői
kirendeltségen

Knapcsék Béla (6. sz. választókerület)
1991. március 25-én,
hétfőn 18 órakor az ENCI-ben tart
fogadóórát

Keresztapa kerestetik

Az emberek általában életük végéig viselik azt a nevet, amit születésükkor kaptak. Nem így az utcák. Mint már jó néhányszor tapasztaltuk, a politikai szellők és viharok gyakran átírják, összecserélik a névtáblákat.

Ideje rendet tenni.

Az ügyrendi és Jogi Bizottság feladatul kapta, hogy készítse elő az utcanév-változtatásokat. Mi igyekeztünk úgy szűkíteni a kört, hogy minél kevesebb névtáblát kelljen majd átírni. Ezen túlmenően három rendező elvet tartottunk szem előtt:

1. Ha lehet, a régi nevét kapja vissza az utca (pl. Korona, Berényi, Mirhóhát, Szent Antal, Salétrom, Bankó, Nadrág, Motrogály, Nagy Lajos király stb.).

2. Az ősi területrészeknek, amelyek csak Gyomaendrődre jellemzőek, maradjanak fenn utcanévként (pl. Kiseréti, Kántorkerti, Körgát, Ege, Csókási, Révlapos, Vásártér, Fattyas, Epreskert, Keselyűs, Kúria stb.).

3. A város kiválóságairól nevezünk el utcákat (pl. Kner Imre, Papp Zsigmond, Hunya István, Dávidházi Bekes Sámuel, Wodiáner Albert stb.).

A változtatásra szánt nevek a következők (pártok, szervezetek, egyházak javaslatai alapján állítottuk össze a névsort):

Asztalos János, Bacsó Béla, Bajcsy-Zsilinszky Endre, B. Molnár Imre, Dimitrov, Engels, Felszabadulás, Fürst Sándor, Háman Kató, Karikás Frigyes, Kilián tér, Kiss Lajos üdülőtelep, Korvin Ottó, Köz-

társaság, Kürt, Lenin, Martos Flóra, Marx, Mező Imre-lakótelep, Munkásör, November 7.-lakótelep, Polányi Máté, Rózsa Ferenc, Sallai Imre, Ságvári Endre, Sebes György, Somogyi Béla, Sziklai Sándor, Tanács, Temető, Vorosilov, Vörös Hadsereg, Kohlmann telep.

A Lenin úttal kapcsolatban kétféle javaslat érkezett. Az egyik szerint az Október 6.-ltp.-nél vágjuk ketté két külön névvel. A másik szerint a Szabadság tértől a Hősök teréig továbbra is kösse össze a két településrész központját Fő út néven. Szintén az együvé tartozást erősítené, ha a Selyem út a Blaha úttól az Ipartelep útig tartana a Munkásör út helyett.

Az eddigi felsorolás azonban nem egy lezárt lista. Az Önök javaslata alapján ez a kör még szűkíthető és bővíthető. Javaslataikat beszéljék meg képviselőikkel a következő találkozón, vagy levélben juttassák el a következő címre: Polgármesteri Hivatal Gyomaendrőd, Szabadság tér 1. A borítékra írják rá: Gyomaendrőd Híradó Szerkesztősége.

Az utcanév-változtatásra csak akkor kerül sor, ha az utca lakóinak többsége egyetért az új elnevezéssel. Várjuk a „keresztapák” javaslatait, hogy olyan neveket találhassunk, amit hamar megszeretnek az ottlakók.

A „keresztelő” időpontjáról – melyre ezúton meghívunk mindenkit – később tájékoztatjuk Önöket.

Gellai József

Idényszárás a vadászoknál

Újsághír (Nimród, 1991. január): „Világrekord” értékű eredményről kaptunk hírt Békésből, a Gyomaendrődi Széchenyi Zsigmond Vadásztársaságtól. December elején három napon át egy-egy napos nagyterítékű fácánvadászatot szerveztek osztrák, spanyol, angol és német vendégeknek. A mindhárom alkalommal hét-hét-hét puskást jelentő csoport december 6-án 1890 fácánt, december 8-án 1083 fácánt, majd pedig december 10-én 2235 fácánt ejtett el. Erről, a fácánban egyébként gazdag vidékről még soha nem kaptunk hírt egymást követő vadászaton 5200 madár elejtéséről. A területi adottságait tekintve a közepesek közé tartozó Széchenyi Zsigmond Vadásztársaság személyzetének és tagjainak teljesítménye előtt tisztelettel emelünk kalapot. «

Talán kevesen tudják, hogy a városunkban működő 3 vadásztársaság az ország apróvadász társaságai közül a legjobbak közé tartoznak.

A vadászati idény befejeztével a társaságok vezetőit kérdéseimmel kerestem fel.

1. Évzáráshoz közeledve, hogyan összegzik az elmúlt vadászati idény tapasztalatait?

2. Mi foglalkoztatja napjainkban leginkább a vadászokat?

3. Milyen jövőre vonatkozó terveik vannak?

4. Környezetvédelemmel kapcsolatban vannak-e elképzeléseik, esetleg olyanok, amelyek városunkat is közvetlenül érintenék?

5. Hogyan látják a vadászat jövőjét?

Dr. Koleszár József, a Béke Vadásztársaság elnöke:

– Az elmúlt vadászati idénynél éreztük a konkurencia megjelenését. Románia, Bulgária, Cseh- és Szlovák Köztársaság, sőt a Szovjetunió is megjelent a „vadászpiacon”, alágérve a mi árainknak, nehezítve a vadászatok értékesítését. Stábil, visszajáró bérvadászcsoportjaink – mivel szakszerű és udvarias kiszolgálást kapnak – már hosszú évek óta „hüek” hozzánk, most is jöttek, és terveink teljesültek. Tagságunk jogos igényeit is sikerült kielégíteni, sőt anyagilag is támogatuk az egyre költségesebbé váló vadászatainkat.

– A vadászat jövője foglalkoztat minket minden magyar vadászt. A mi társaságunk szeretné folytatni azt a 15 évvel ezelőtt megkezdett vadgazdálkodási munkát, ami megteremtette az anyagi alapot arra, hogy térségünkben a vadászati lehetőségek nem csökkentek – mint országosan –, hanem bővültek.

– Folytatjuk a jövőben is ezt a munkát, ha kell alkalmazkodunk a változó körülményekhez, az új rendeletek követelményeihez. A közeljövőben jelentős változások várhatók a vadászat jogi rendjében is. Ezeket figyelemmel kísérjük, megalkotásában tevőlegesen is részt kívánunk venni. Konkrét változás az, hogy a vadászterületünk bérleti díját az idén már az önkormányzatnak, városunknak fizetjük, amit szívesen teszünk.

– A vadászat mint tevékenység maga is környezetvédelem. Hogy városunk határában még szép számmal van őz, fácán, nyúl, vadkacsa, az nekünk is köszönhető. Ez 61 tagunk, 27 alkalmazottunk, ebből 5 hivatásos vadász, valamint a másik két vadásztársaság munkájának eredménye.

– Amíg vad lesz, vadász is lesz. Hogy mennyi vad lesz és kik lesznek a vadászok, az tőlünk, városunk polgáraitól függ. Én bizakodó vagyok. Híszem, hogy sok vad lesz és sok hozzáértő becsületes vadász.

Nyakó Lajos, a Körösmenti Vadásztársaság titkára:

– Az 1945-ben alakult társaságunk 17 530 hektár területen 65 sportvadász, 5 hivatásos vadász és 8 alkalmazottal tevékenykedik. Az utóbbiak munkáját agrármérnök képesítésű fővadász irányítja. Az elmúlt vadászati idény jó évnek mondható. A 2000 darabos élő mezei nyúlbe fogás és lött teríték az évtized legeredményesebb éve jelzőt érdemelte ki. A fácánhasznosítás eredménye: 10 000 db, amit 18 000 db fácáncsibe kihelyezése tett lehetővé. Az őz éves terítéke: 20–30 db. A társaság a terítékre hozott vad döntő többségét értékesíti, melynek értékét évről évre visszaforgatja maradéktalanul a vad, a vadászterület fenntartására. Vadgazdálkodásunk színvonalának fenntartása egyre több munkát és anyagi áldozatot kíván. Évente 1000–1200 mázsa szemes, és jelentős mennyiségű szálas és lédús takarmányt használunk fel a vadak etetésére, amely az év 12 hónapjából 8 hónapra át igény intenzív.

– A vadászokat aktívan foglalkoztatja a vadászat, a vad jövője. Különböző alternatívák közül az a felvetés a legbiztosabb, ha a vad továbbra is az állam tulajdona marad. A jelenlegi forma az, amiben leginkább fenntartható a még napjainkban is világhírű vadállomány.

A társaság tagjait közvetlenül foglalkoztatja, hogy a közigazgatásilag Szolnok megyéhez csatolt balai terület megtartható-e továbbra is vadászterületként, esetleg visszakérül Gyomaendrőd közigazgatásához?

– A jövőre vonatkozó tervek elsődlegesen arra irányulnak – megőrizni az értékes vadállományt. Ezt mi, vadászok nem kis feladatnak tekintjük. Érdemesnek tartjuk érte a munkát, a törődést. Jelenleg a sportvadászoknak 5 nap közösségi munka kötelező. Aki ennek nem tesz eleget, jelentős számú vadászati nappól zárja ki magát. A közösségi munka a vad gondozására, őrzésére, etetők építésére irányul többségében.

Tehát a vadászat korántsem a vad „pusztításából” áll, inkább a vad és környezete gondozásából, védelméből.

– A környezetvédelem és a vadászat nem mond ellent egymásnak. Talán a vadászok féltik leginkább a környezetet a beavatkozástól. Az év minden szakában őrzik, takarmánnyal, vízzel, ha kell, gyógyszerrel gondoskodnak a vadállományról. Felemeljük szavunkat a környezet károsításaival szemben. Pl.: a környezetet károsítóan alkalmazott kemikáliák felhasználói ellen, a kíméletlen tarlótüzek miatt. Bizunk benne, hogy a mezőgazdasági területek használói a biotermelés irányába mozdulnak el.

– A vadászat jövője kétségeket ébreszt a természetjárók és vadászok kedvelők körében. A társaság 17 530 hektár területéből – vadeltartó képessége – talán a terület 1/3-ának van. A többi terület rész kopár, nagy gyakorisággal háborogtatott, a vad számára élelmet nem biztosít. A vadászoktól több munkát, nagyobb ráfordításokat követel, és még jobb együttműködést a terület használóival. Újraszabályozott, jó föld- és vadászati törvénnyel szentesíteni a környezet- és természetvédelmet, ezen belül biztosítani és megőrizni a vadállományt a jövő számára.

Kertes Imre, a Széchenyi Vadásztársaság elnöke:

– Vadásztársaságunk 43 taggal, 4 fő hivatásos vadászal és 5 fő alkalmazottal gazdálkodik 10 600 hektár vadászterületen. Gazdálkodásunkra az apróvadász jellegnek megfelelő vadnevelés, vadvédelem és élőhely kialakítás a jellemző. Fő vadunk a fácán, 1990-ben 24 000 db fácáncsibét neveltünk, és helyzetünk ki területünkre. Ez tette lehetővé a 13 000 db-os hasznosítást, ami több, mint 50%-os eredmény. Tagjaink 2500 db, külföldi vendégeink 10 500 db fácánt löttek. A fácán neveléséhez 160 hektár vadföld, és a jó kapcsolat a mezőgazdasági üzemekkel ad alapot. A fácánon kívül 1990-ben 700 db mezei nyúl, 30 db őz és 1200 db vadkacsa került terítékre. A vadföld bérleti díját (500 000 Ft), az alkalmazottak bérköltségét, a technikai berendezések üzemeltetését, a tagok sport- és szórakozási lehetőségeinek biztosítását, csak szakmailag jól megalapozott, következetes, hosszú távú tervek szerint működő vadgazdálkodással tudjuk biztosítani. Ezért bevételeinket mindig újra befektetjük a vadgazdálkodásba. A munkák színvonalának javítása érdekében új vadgazdálkodási központ kialakítását kezdtük meg, amit 1991-ben fejezünk be.

– Vadászaink nagy aggodással figyelik a vadászat napjainkban történő megítélését. A vadászok – ellentétben azzal, ahogyan sokan gondolják – nem a természet pusztítását, hanem ésszerű szabályozás mellett, okos, gazdasági tevékenységet folytatnak, sok embernek munkát, megélhetést biztosítanak. Valutabevételhez juttatják a gazdaságot, exportra termelnek. Ezért várjuk az új vadászati törvényt, hogy ahhoz alkalmazkodva tudjuk jövőnket formálni.

– Terveink között első helyen olyan környezet- és természetvédelemmel kapcsolatos elképzelések szerepelnek, melyben benne foglaltatik a magasabb szintű vadgazdálkodás is. Ez együttjár a természetvédelmi területek megóvásával, a környezetszennyezés megállításával, jelzések, vélemények nyilvánításával, a kemizálással, zöldövezetek kialakításával kapcsolatban, és abban aktív részvétel.

– Fő célunk egy olyan ökológiai egység kialakítása, amely a vadászturizmuson keresztül kedvet csinál nemcsak a külföldi vadászoknak, hanem másoknak is a Körösök völgye természeti szépségének megismerésére. Ennek központja városunk lehetne, aminek gazdasági eredményeit nemcsak a vadászok, hanem városunk valamennyi lakója élvezhetné. Mi tehát bizakodunk, hogy mint a legelső emberi foglalkozások egyike, a vadászat sokáig fennmaradhat közvetlen környezetünkben is.

– Köszönöm a válaszaikat. Eredményeikhez gratulálok, további terveik megvalósításához jó munkát kívánok. Dr. Csoma Antalné

Átalakulóban az ÁFÉSZ

Beszélgetés Török Sándorral, az ÁFÉSZ elnökével

Mi újság, elnök úr? Hogyan éli meg az ÁFÉSZ ezeket az országos változásokat?

Mi is átalakulóban vagyunk, akár az ország. Negyven év alatt képződött egy olyan szervezet, mint ez a mostani ÁFÉSZ. Ez egy mesterséges képződmény. Nyilván, ha most megindul egy természetesebb képződmény, az jobb, versenyképesebb lesz.

Folyamatosan csökken a forgalom. A tavalyihoz viszonyítva 3%-kal nőtt a számok szerint, de valójában ez nagyon nagy visszaesést jelent – ha az áremelkedéseket is figyelembe vesszük. Az idén januárban – ha a tavalyi januári forgalomhoz viszonyítunk – vendéglátásban 35%-os, a kiskereskedelemben pedig 40%-os a visszaesés.

Sok minden belejátszik ebbe: a vállalatok fizetési helyzete, a konkurencia, az emberek pénztelensége, az áremelkedések. Mindennaposak az áremelkedések. Az idén még minden hétvégénk átárazással telt el. Volt olyan cikk, amelyiknek az ára az idén már kétszer-háromszor emelkedett, pedig még csak egy jó hónap telt el az évből.

A maszek boltok miért olcsóbbak?

Idővel majd kirostálódna a butikok is. De ők jóval alacsonyabb költséggel tudnak gazdálkodni, mint mi.

Miért?

Azért, mert az ÁFÉSZ egy viszonylag nagy szervezet. 400 dolgozónk van és a forgalom állandóan csökken. Ha a magánkereskedelem egyszer lekönnyelt valamit, az kész van. De nálunk legalább négyszer annyi a könyvelés, a statisztika, ilyesmi. Komoly gond az ÁFÉSZ-dolgozók sorsa is. Ha 1990-ben az előző évhez viszonyítva 70%-os forgalmat érünk el, sőt, ha 1991-ben a 90-es éveknek a 70%-át, akkor az már a 89-es éveknek nincs a fele sem. – Valójában ugyanennyi létszámot kellene csökkenteni, azt meg nem lehet. Tavaly 15%-os volt a csökkentés, főleg a karbantartókat küldtük el.

A gyomai szálloda étterme is veszteséges?

Igen.

És az ÁFÉSZ-nyomda?

A nyomdára február 20-ig egy intézkedési tervet készítünk, hogy merre tovább, mert ott is gondok vannak. A nyomda nem hozta a várt eredményt. A könyvterjesztés teljes mértékben összeomlott, 18 millió forinttal tartoznak a nyomdának a könyvkiadók. Manapság az értékes könyv egyszerűen nem kell. Mással próbálkozunk majd: nyomtatvánnyal, naptárral. Sajnálom, tavaly 113 fő dolgozott a nyomdában.

Akkor: megmarad az ÁFÉSZ, vagy nem marad meg?

Az ÁFÉSZ megmarad, az épületeket nem adjuk el. De ebben a szervezeti formában nem tudja követni a gazdasági változásokat. Ez az ország valamennyi szövetkezeténél így van. Új üzemelési formákat kell keresni: kft.-t, vagy betéti társaságot, vagy bérleti üzemelés – van választék. A legjobb megoldás kidolgozására hoztuk létre az ún. válságbizottságot. 14 ember, mindegyik ÁFÉSZ-dolgozó, reméljük, jó javaslataik lesznek.

És hogy áll az ÁFÉSZ a privatizációval?

A decemberi küldöttgyűlésen sor került a szétosztható vagy 50%-ának nevesítésére, ennek folynak most a gyakorlati munkálatai. Rendkívül nehéz ebben igazságot tenni. Van 500 dolgozó és van 5000 tag – ez nem ugyanaz. Tehát az, aki mondjuk húsz évvel ezelőtt 500 forinttal belépett, annak most durván 6000 forintos üzletrésze van. Ezt el is lehet adni. Amikor megkapja valaki ezt a jegyet, akkor nem esik adó alá, de ha eladja, 20% adót kell fizetni. Az eladásnál az ÁFÉSZ-nak elővételi joga van. Mielőtt bárkinek eladná a tulajdonos, meg kell kérdeznie az ÁFÉSZ-t, hogy ugyanannyiért, amennyiért el tudná adni, nem akarja-e megvenni?

Ez a részjegy egy oklevél nagyságú papírlap. Elöl lesz az összeg és az első tulajdonos neve, hátul pedig a várható későbbi tulajdonosnak lesz hely.

... Úgyhogy ezután is több ezer tag lesz a tulajdonos.

Köszönöm a tájékoztatást.

(A beszélgetés ideje: 1991. február 11.)
Hornokné Németh Eszter

Felhívás a helyi pártokhoz

Kormánydöntés értelmében a pártok és társadalmi szervezetek működéséhez szükséges helyiségeket a polgármesteri hivatalnak kell biztosítani. Kérjük a pártokat és a társadalmi szervezeteket, hogy helyiségigényeiket jelezzék a hivatal felé. Az így bérbe vett helyiségekért bizonyos mértékű díjat kell fizetni, valamint a felmerült energiaköltségeket is fedezni kell.

Az igénybejelentés határideje:
1991. II. 28.

Polgármesteri Hivatal
Gyomaendrőd, Szabadság tér 1.

1990-ben Jenei Bálint már egy ízben írt a bioprogramról a Gyomaendrőd Híradóban. Ezúton szeretném tájékoztatni városunk lakosait, hol is tartunk, milyenek a lehetőségeink. Néhány mondat erejéig magáról az alapötletéről is szólnék, mert tudom, sokan nem ismerik ma sem azt.

Németh Gabriella Budapestén élő, Gyomáról elszármazott író, reklámszakember, szellemi szabad foglalkozású – övé az ötlet, az ő menedzselésével indult be a program.

Lényege: az eddig megvalósított infrastruktúra, kereskedelem, kultúra és sport, szabadidő eltöltés, idegen- és gyógy-idegenforgalom összekapcsolása, a mezőgazdaság szerkezeti változtatása, helyi ipar, élelmiszer-feldolgozás stb. – a bioprogramunkba való beillesztése.

Ismert, hogy a fejlett nyugati országokban egyre nagyobb teret hódít és nagy üzlet a vegyszermentes élelmiszer-termesztés (zöld-ség, gyümölcs stb.) és feldolgozása.

A magyar mezőgazdaság természetesen a világ más mezőgazdaságához hasonlóan sok növényvédőszer, gyomirtószer, műtrágyát használ és használt. A környezet, az egész-

Még egyszer a

ségvédelem megkívánna, ha ezek nélkül is tudnánk akár nagyüzemi módszerrel termelni. Szükséges a környezetkímélő eljárások gyors elterjesztése – bár az igazi gond a kistermelők, a kiskerttulajdonosok ilyen irányú meggyőzése, ha kell tanítása, hiszen többségük igazi hozzáértéssel, képzettséggel nem rendelkezik, ugyanakkor kb. 1,5 millió kiskerttulajdonos van az országban.

Jó lenne a nyugati termékek minőségével megegyező, esetleg jobb minőségnek a biztosításával, a választék bővítéséhez unikum jellegű, magas minőségű magyaros termékekkel, amelyekkel még a piac nem telített – megjelenni Európában.

Így, vegyszer, szermaradék, toxikus elemmentes termékekkel. Amennyiben néhány éven belül a Szovjetunió nyugati területein, főleg Ukrajna mezőgazdaságában jelentős változások következhetnek be a tulajdonviszonyokban, érdekeltségben, termelési és piaci feltételrendszerben, akkor a nagymérvű fejlődésük beláthatatlan következményekkel járhat a magyar mezőgazdaságra nézve – erre fel kell készülni. Ha a magánvállalkozók – (lehet, hogy a földtulajdonviszonyok megváltozása itt meghatározó) – a tsz-ek tudományosan megalapozott technológiázható biotermesztés terén előrelépnek, a biotermekek nagy keresletnek örvendezhetnek.

Az itt leírtakkal azonos gondolatok jelentek meg a „Magyar Mezőgazdaság” 1991. januári számában is.

Természetesen nem csak a növénytermesztés, az állattenyésztés is lehetőséget ad a bioprogramba való bekapcsolódásra. A szép környezet, a holtágak, a termálfürdő és környéke, a termálvíz adottságai közelebről ismertek. Elképzelhető a most is használt gyógyvíz palackozott árusítása, bio-

kozmetikumok gyártása. A halászat bekapcsolásával nagy lehetőség: a busaprogram. Köztudott a busa vérkoleszterint csökkentő hatása.

Az első lépés, hogy városunk az idegenforgalomban előrelépessen, megfelelő szálloda, étterem és környezet kialakításával.

A testület legutóbbi ülésén 1 millió forintot szavazott meg erre a célra. Megbízta a Békéscsabai Termálinvest Rt.-t a bioprogram részletes kidolgozásával – és egy 50–100 ágyas szálloda megtervezésével a strand közelében még ebben az évben. Ha beruházót találunk (van rá reális esély), ez lehet külföldi tőke is – már 1992-ben megindulna az építkezés.

Itt, a szállóban lehetőséget látunk gyógyításra, fizioterápiára és természetgyógyászati rendelés beindítására is.

Ebben az évben elkezdjük, és folyamatosan szeretnénk a várost átszelő műutak, főbb utcák rendbehozatalát. Helyenként csúnyák, elhanyagoltak, sárosak, szemetesek. A boltok ízléstelenek, kopottak, környezetük sem csalogatja a vásárlókat. Tisztaság, fásítás, a parkok szépítése, a két liget rendezése is szerepel terveinkben.

biovárosról

Több pénzt kell a város szépítésére fordítani, enélkül az idegenforgalom nem léphet előbbre.

Tervezzük a Lenin úton három helyen állandó veszélyt jelző villanyrendőr beállítását, és kötelezően be szeretnénk vezetni a városhatáron belül az 50 km/óra sebességet.

Mit tehet a lakosság? A tavaszi nagytakarítások idején hozza rendbe ki-ki a háza előtt a környezetét, az árokpartok, a földes utak elegyengetése, a járdák tisztán tartása, és sok-sok virág a kertekben, szebbé teheti városunkat.

Számunkra a biováros program hosszú távú – nyilván nem 2–3 évről van szó – teljes megvalósítása 10–15 évet is igénybe vehet, de egyszer el kell kezdeni. Meg kell változtatni az itt élő emberek gondolkodását, kulturális igényeit.

A környezetét szerető, az idegenek, a vendégek, turisták kedvéért is áldozni kívánó lakosság kell. A szép környezet vonzóvá teheti mások számára az itt eltöltött időt. Járnak ide vadászok, horgászni vágyók, pihenni, gyógyulni és szórakozni óhajtó embertársaink, ezek kedvébe is kell járni. A jövőben, ha valaki itt tölt nyáron két hetet – legyen az magyar vagy külföldi, minden igényt kielégítő szolgáltatásban legyen része. A szolgáltatással munkahelyeket teremtenek. A munkahelyek teremtése pedig alapvetően fontos lesz, sok a lemaradásunk, több évtizedes a fejlett nyugathoz képest. Úgy gondolom, nem szegyen most tőlük átvenni az igényességet, pontosságot, a programozott szépségre törekedést, mert kell, hogy naponta el tudjuk adni magunkat egy fejlődőképes idegenforgalommal. Itt van a legnagyobb lehetőség a gyarapodásra, talán hosszabb távon a város gazdagodására – nagyobb ütemű fejlődésére is.

Mire ébredünk?

Az egyemeletes lakótelepi házak lakói az utóbbi időben még annyira sem tudják előre, hogy mire ébrednek, mint a többi magyar. Az első, amiről tájékozódniuk kell: van villany, nincs villany?

Nagyon kellemetlen, hogy most, a tél kellős közepén már negyedszer megy el egész éjszakára az áramuk. S ha áram nincs, nemcsak fény nincs, de nem működnek a hőtárolós kályhák, sem a gáztüzelés, de még a központi fűtés is nehezkés.

Megkérdeztük a TITÁSZ-t: mi ennek az áramkimaradásnak az oka?

– Az a baj, hogy ezeknek az egyemeletes házaknak a hálózatrendszere nagyon régi. Az egész hálózatrendszert ki kellene cserélni. Mostanában túl sok hőtárolós kályhát kötöttek be a hálózatba, ezt nem bírja a vezeték.

– Kinek a dolga a hálózatrendszert kicserélni?

– A TITÁSZ dolga volna, de nincs rá pénze...

Most egyébként kijavították a hibát, talán egy ideig lesz majd folyamatosan áramunk.

Hornokné Németh Eszter

Kedves gyomaendródi gyerekek és felnőttek!

A Magyarországi Felfedezői Hagyományörző Szövetség helyi csoportja emlékezésre szólít benneteket március 15-én! Egy hagyományt szeretnénk feleleveníteni, melyhez hasonlót az országban másutt alig jegyeztek föl.

A gyomai öregek közül talán még néhányan emlékeznek arra, hogy régen, március 15-én este a házak udvarában összegyűltek a szomszédok, úgynevezett „szabadsági tüzet” gyújtottak, s közösen emlékeztek a dicső napokra Kosuthot emlegetve, 48-as nótákat énekelve.

Az idő teltével ez a szokás eltűnt.

Éledjen újjá a szokás a szabadsági tüzekkel együtt! Szóljanak újra a Kosuth-nóták! Emlékezzünk dicső eleinkre március 15-én az egész városban a „szabadsági tüzek” fellobbantásával!

*Csolt Népe Hagyományörző Törzs
Gyomaendrőd*

Gondok az ENCI-ben (is)

*Rövid beszélgetés
dr. Hanyecz Károllyal,
az ENCI igazgatójával*

Egyik legnagyobb gondunk, hogy a kormány nem rendezte le a pénzügyi elszámolást, nincs pénzügyi garancia az exportpartnerek között.

A mezőgazdasági termékek eladását is nehezíti ez a helyzet. Piac van, érdeklődés van – mégis áll minden. Az ENCI vonatkozásában 400 000 pár cipő eladását letárgyaltuk határidővel, árral, mindennel, de nem merünk addig szállítani, míg az akkreditívot meg nem nyitja a szovjet fél. Ehhez kellenének a tárgyalások.

Állami garanciát kell adni. Ez abból áll, hogy ha a szovjetek nem fizetnek, akkor a kormány fizet. A német és más kapitalista kormányok természetesen úgy vállalnak ilyen garanciákat.

Úgyhogy mi, cipészek – Dunaújvárosban összeültünk és küldöttséget mentettünk a kormányhoz. Mert nemcsak az ENCI-ről van szó, hanem kb. 600 000 cipészről az országban. Az ilyen késedelmet bepótolni nem lehet. Egyhónapos leállás kb. 20 millió forintos veszteség.

Mindenfelé jeleztük már ezt a gondunkat. A válasz: türelem! De az már nagyon kevés van. Az ENCI nemrég ki mondta, hogy ha ez nem rendeződik le, abban az esetben egységesen eljövünk munkanélküli segélyre. Csupán azért fenntartani az üzemet, hogy állásidőt fizessünk, nincs értelme. Jön az elnök munkanélküli segélyre, jön a főkönyvelő, a műszaki vezető, meg azok a nagyobb keresetűek és akkor majd meglátjuk, hogy a kormánynak mennyire tetszik ez és mennyire nem tetszik. Ezt fogjuk csinálni, ha rákényszerítenek bennünket.

*A beszélgetést az igazgató úr
és az újság szerkesztői folytatták*

Meghívó

Március 18-án délután 15 órakor Schmitt Pál a Magyar Olimpiai Bizottság elnöke előadást tart egy szülői olimpikon közreműködésével. A találkozó helye a városháza nagyterme. Minden érdeklődőt szeretettel vár a Szervező Bizottság

Gyoma és Endrőd 1848–49-ben

Múltban gyökerező nemzet vagyunk, melynek történetéből több, mint egy évezred úszott le az idők végtelen folyamán azóta, hogy a honfoglaló törzsek egy nemzetté tömörültek, s betörték Európa szívébe. Az idegen népek közé ékelt magyarság sok harcra kényszerült, a honvédő háborúból mindig véresen és megfogyva állt újra talpra. Gondoljunk csak a Himnusra: az öröm és fájdalom érzései váltakoznak a nemzet ezredéves múltjára visszatekintő költő lelkében. Kőlcsey kora jelentős: a XIX. századdal együtt születnek az új eszmék, melyek majd 1848-ra nőnek naggyá, s mérettetnek meg a csatamezőn.

Magáról a szabadságharcról sok mindent tudunk. Kevésbé ismerjük azonban szűkebb hazánk, Gyoma és Endrőd részvételét a csatározásokban. Voltak-e innen is emberek, akik az életüket áldozták a hazáért, feleségüket és gyerekeiket hátrahagyva? Nézzük hát, mit ír Békésvármegye 1848–1849 című munkájában Oláh György 1889-ben!

A márciusi események híre futótűzként terjedt az országban, forrongani kezdett Békés vármegye is. Főispánnak a haladó szellemű báró Wenckheim Bélát választották. Megkezdődött a nemzetőrség megalakítása, valamint a gyűjtés az önkéntes honvédsereg ellátására.

Gyomán és Endrődön az adományok

gyűjtésével Lakatos Károly foglalkozott, s elég szép sikerrel: az emberek bőkezűen adakoztak. Nem kevésbé voltak lelkesek a nemzetőrség megalakításával sem: Endrődön Farkas György vezérletével 100-an, Gyomán 717-en esküdtek a honvédszászló alá.

1848 szeptemberében a vármegye felhívást intézett a néphez, mely e szavakkal kezdődött: „Veszélyben forog szeretett magyar hazánk. Mentő karok után kezd.”

Meghallgatásra lelt a szózat, s nem maradtak el az önkéntesek. Október 26-ig Gyoma 112, Endrőd 88 újoncot állított ki.

Oláh György a gyomai harcosokat külön említi az angyalokúti csatánál:

„Volt nemzetőreink között egy kis csapat, mely úgy indult neki az aradi táborozásnak, hogy ha kell, kiveri az elenséget, s le is telepszik a megtisztított helyen. (...) Ezek voltak a gyomaiak. A ködmönös, bundás csapat. Fegyverük egyszerű csákány volt. Mikor a nyalka verespántlikások meglátták őket, ugyancsak mosolyogtak felettük, hát még midőn október 21-én sort fogtak ők is Angyalokút előtt, jól behúzva széles vállukat bundáikba. A gyomai csapat a marosi átjáró védelmére rendelt nemzetőrökhöz volt beosztva. (...) A dzsidások erős rohamot intéztek a

mieink ellen, de a vitéz debreceni nemzetőrök megállták helyeiket. (...) ...midőn legerősebben folyt a küzdelem, megmozdult a gyomaiak csoportja is, s nekitört a dzsidásoknak. Hatalmas erővel forgatták csákányukat a ködmönösök s megmutatták, milyen alkalmas fegyver a csákány, csak tudni kell vele bánni. (...) Két ember vált ki különösen a gyomaiak közül, Szűcs János és Kruchió Ferenc. Nagyerejű volt mind a kettő, s hatalmas csapásaikkal bámulatot keltenek, s iszonyú vérontást vittek véghez. (...) Szűcs János az angyalkúti csatából (...) nehéz sebekkel ugyan, de szerencsésen megmenekült, Kruchió Ferenc azonban vitézségének áldozatul esett. Halva maradt a csataterén. (...) A gyomaiak közül alig volt olyan, ki a csatában tevékenyen részt ne vett, s kisebb-nagyobb sebesülést ne szenvedett volna.”

Múltban gyökerező nemzet vagyunk, melynek történetéből több, mint egy évezred úszott le az idők végtelen folyamán. A folyam azonban magával sodor mindent, ami nem gyökerezik lelkünkben, szívünkben. Magával sodorja még a csaták hőseit is, ha nem őrizzük őket emlékezetünkben. Pedig lám, van kikre emlékeznünk...

Valuska Lajos

Bella János endrődi születésű festőművész kiállítása nyílt meg január 12-én Salgótarjánban, a megyei könyvtárban. A festőművész a festményeinek és grafikáinak egy részét szülőfalujának adományozta.

(Cikkünket lásd a Híradó következő számában)

Szép kerítés, szép bejárat volt régen a 2. Számú Általános Iskola előtt...

Március tizenötödike

Endrődön reggel
9 órakor mise
a hősi halottainkért,
majd 10 órakor ünnepség
lesz a Hősök terén;

*

Gyomán az ünnepség
11 órakor kezdődik
a Szabadság téren,
a Városháza
előtt

8 osztályos gimnázium Gyomaendrődön?

A más rétje zöldebb?

Az 1990/91-es tanévvel a gyomaendrői Kiss Lajos Gimnáziumban is megtörtént a „rendszerátváltás”. Kner Imre nevét vetjük fel, akinél méltóbb „földit” nemigen találhattunk.

A gimnáziumok feladata a továbbtanulásra való felkészítés. A tanulók jelentős hányada ezzel az elképzeléssel jelentkezik. Sajnos, a gyerekek olyan iskolákban, ahol nincs felvételi, rendkívül heterogén. A zseni egy padban ül azzal, akinek még az általános iskolai anyagból is fel kellene zárkózni. Ezért az ilyen vegyes összetételű osztályoknál a tanítás nem kellőképpen hatékony. Az idej tanévtől az osztálybontást a hozott eredmény alapján végeztük. Eredménye egy olyan osztály, amelyben a válogatott tanulók nagy intenzitással tanulva talán az eddigieknél is eredményesebben felvételizhetnek.

Az elmúlt években Gyomaendrődön számos igen jó képességű gyerek ment általános iskoláinkból megyénk erősnek kiáltott gimnáziumaiba. Itt-ott jelentős elenagítási is történt, hiszen mi csak itt Gyomaendrődön vagyunk és ugye Békéscsaba, vagy Budapest az más...

Hogy ezek a szépreményű vándordiákok miként vették az akadályokat, az külön tanulmányt érdemelne. E helyütt engedjenek meg egy rövid statisztikát közzétennem a legutóbbi felvételi eredményeiről:

Kiss Lajos Gimn. és Szakköz. Gyomaendrőd: 26 fő jelentkezett főiskolára, egyetemre

23 fő megfelelt (88,4%)

16-ot felvettek 61,5%

Erkel Ferenc Gimn. és Szakköz. Gyula: 54%

Kemény Gábor Szakközépiskola Békéscsaba: 53,3%

Rózsa Ferenc Gimn. Békéscsaba: 54,7%

Vajda Péter Gimn. és Szakköz. Szarvas: 51,6%

Péter András Gimn. és Szakköz. Szeghalom: 44,4%

(Középiszkolák felvételi és vizsgaeredményei a felsőoktatási intézményekben 1990.)

Napjainkban minden termelő üzem, intézmény, iskola keresi a helyét, próbálja formálni arculatát olyan „országos helyzetben”, amikor a feltételrendszer, a szervezeti keret nem készen kapja fölülről, mint eddig.

Mi az 1992-es tanévtől tervezünk áttérést. Két alternatívában gondolkodunk. Egyik a 8 osztályos gimnázium beindítása. Településünkön már három érettségis is

adó középiskola működik. Az általános iskolák korábban megfogalmazták, hogy a leghatékosabb tanulók számára valamilyen plusz kiemelt képzési módot kellene teremteni. Úgy gondoljuk, hogy a magyar iskolarendszerben korábban rendkívül hatékonyan működő 8 osztályos gimnázium erre tökéletesen megfelelne. Jelen rövid ismertetőnkben nem akarok szakmai részletekbe bocsátkozni. Annyi mégis megjegyzendő, hogy 10–18 éves korig természetesen, lineáris anyagelsajátítás során, az életkori sajátosságok messzemenő figyelembevételével ez a tehetséges tanulókból álló osztály sokkal magasabb ismeretszintre hozható, mint a hagyományos 4 éves ciklusban. A lineáris felépítés nyugodtabb feldolgozási tempót eredményez, s a felszabadult időt tanulóink hasznos szabadidős tevékenységre fordíthatják (sportolás, olvasás, önálló kutatás). Mindez elősegíti a személyiség sokoldalú kiteljesedését. A túlterhelés helyett sokirányú sikerélményt, s ezáltal felszabadultságot eredményez. Iskolánk tantestülete kinyilvánította szándékát a program megvalósítására. Az idej tanévben – konzultálva az ország 8 osztályos kísérletében részt vett intézményekkel – kimunkáljuk a működés feltételeit, amit az önkormányzat elé fogunk terjeszteni. A többi rajtuk múlik.

Másik alternatíva a nyelvi tagozat, melyre máris adottak a tárgyi-személyi feltételek. Ez a megoldás a hagyományos 4 éves, de a 8 éves képzés során is megoldhatónak látszik. Jelenleg angol, francia, német, orosz nyelvoktatás folyik intézményünkben. A mind nagyobb számú eredményes alap- és középfokú nyelvvizsgát tett tanulóink bizonyítják, hogy jó úton járunk. Nyelvtanáraink valamennyien egyetemi végzettségűek. Pusztán a nyelvi óraszámokat kell emelnünk, hogy kiírassuk: nyelvi tagozatos gimnázium. A gimnáziumban szeptembertől német és francia nyelvet tanulhatnak a diákok heti 5 óraszámban.

Diák-cserekapcsolatunk van az ausztriai Kirchdorf gimnáziumával. Évente 20–25 tanulóink, akik a német nyelvből a legjobbak, fejleszthetik ismereteiket német nyelvterületen a 8–10 napos úton.

A cipőipari szakközépiszkolai osztály már második éve az Ipari Iskolánál indul. Helyette kereskedelmi szakközépiszkolát indítottunk, ahová magyar és matematika felvételi után kerülhetnek be a jelentkezők. Jó színvonalú, reményekre jogosító csoportnak látszik.

Dr. Kovács Béla
igazgató

KULTURÁLIS AJÁNLAT

Katona József Művelődési Központ
Gyomaendrőd

- Márc. 4. 19.00 Bérletes színházi előadás
Heltai J.: *Naftalin*
Jegyek válthatók 150 és 130 Ft-os áron.
- Márc. 11. 9.00 Középiszkolai filharmóniai előadás
Szakcsi Lakatos Béla triója

Déryné Művelődési Ház

- Márc. 2. 3. Sz. Általános Iskola farsangi ünnepsége (alsó tagozat)
- Márc. 6. 10.00 Endrői óvodások részére bábelőadás az óvónők bábozásával
- Márc. 7. 9–16.00 Nónapi virágvásár – vágott és cserepes virág
- Márc. 30. 20.00 Locsolóbál

ANYAKÖNYVI HÍREK

Születések

Csikós Sándor és Szűcs Marianna leánya Renáta, Dinya Béla és Farkas Erika fia Krisztián, Oláh Sándor és Schwalm Irén fia Tamás, Porubcsánszki Gergely és Szabó Anikó lánya Petra, Rácz József és Rafael Edit lánya Nóra, Rácz László és Takács Szilvia lánya Szilvia, Szabó Tibor és Szabó Erzsébet fia Tamás.

Halálesetek

Izsó Jánosné sz. Simon Irén (1910), Szász József (1908), Szűcs Endre (1898), Timár Sándorné Vad Julianna (1913), Wolf Lajos (1935).

APRÓHIRDETÉS

Lakótelepi lakást vásárolnék. OTP-árvállalással egy, vagy másfélféle szobást. Érdeklődni lehet: Bacsó Zoltán, Gyomaendrőd, Selyem u. 114.

Hírek

Az Öregek Napközi Otthonának teherszállító kocsija cserélt ezután a nagylaposiak gázpallackját. A nagylaposiak eddig 50 forintot fizettek egy másik szállítónak a viteldíjért, most az oda-vissza szállítás 20 forintba kerül majd.

A hitoktatás helyzete

Rendszerváltásunk első iskolai tanévét nagy várakozás előzte meg. Új lehetőségek nyíltak a hitoktatás területén. Igaz, a nyár folyamán heves viták kerekedtek, azonban tanévkezdetre ezek elcsitulak, így nyugodtan kezdhettük el a tanévet. Országsszerte sok helyen éltek ezzel a lehetőséggel mind a szülők, mind az egyházak, fellendült a fakultatív iskolai hitoktatás.

A gyomaendrődi 3. Sz. Általános Iskolában szerzett fél-éves tapasztalataimat szeretném most röviden közreadni.

Az új tanév előtt az igazgató úrral felmérő lapot küldtünk a tanulókon keresztül a szülőkhöz, hogy nyilatkozzanak, akarják-e gyermekeiket a fakultatív iskolai hitoktatásra járatni.

Az eredmény igen meglepő volt, mert kb. 350 szülő mondott igent. Ez az iskola tanulólétszámának majd 50%-a. Nem is tudom megmondani, hogy ennyi hittanos hány évtizede nem volt. Az elmúlt években jó ha 20–30 gyerek járt a templomi katekézisre.

Két civil hitoktatót is be kellett a munkába állítani, és kiképzésükről is gondoskodni kellett.

Zökkenőmentesen indult a hittanos tanév. A munka azonban nem könnyű: van egy-két gyerek minden csoportban, akik már eddig is jártak, és otthonról is hoztak valamit; vannak azonban olyanok, és a zöme ilyen, akik a nulláról indultak. Sokan nincsenek még megkeresztelve sem. Ezt a tavasz folyamán pótoljuk, és elsőáldozók is lehetnek.

Az iskolában kulturált körülmények között zavartalanul biztosított minden, ami az oktatáshoz kell: fűtött tanterem, tábla, térképek, video.

Úgy érzem iskolánkban ma már mindenki természetes dolognak tartja, hogy van hittan is.

Nem lenne teljes a kép, ha a problémákról nem tennék említést.

Gond a hittanórák időbeli elhelyezése, mivel a felső tagozatosok iskolai óraszámja magas. Így a hittanórák 0., vagy 6., sőt 7. órára kerültek. Ilyenkor már fáradtak, éhesek, és ebből kifolyólag gyakran fegyelmezetlenek is a gyerekek, ami nem csoda. Jól tudom, hogy ezt a problémát itt helyileg nem lehet megoldani. Így aztán nemritkán előfordul, hogy a gyerekek hittanóra helyett a jégre mennek, vagy egyszerűen haza.

Tapasztalható volt némi lemorzsolódás is, főképp a túlterheltségre hivatkozva. Úgy tűnik, ez a folyamat megállt.

Másik probléma az a családi háttér, ahonnan komoly segítség nehezen jön. Nemcsak tanítunk, hanem nevelni is szeretnénk, a keresztény értékeket elültetni a gyerekek lelkébe. Sajnos, az ismert okok miatt már a gyerekek szülei is kimaradtak ebből, ezért nehéz a segítség a részükről. Nagyon tiszteltem és becsülöm ezeket a szülőket, mert járatlanságuk ellenére is a maximális jó szándék megvan bennük, és akarnak valamit. Amiből ők kimaradtak, azt most szeretnék gyermekeiknek megadni, megadatni velünk. Nem egy szülő most tanulja a hittant gyermekével, gyermekétől.

A hittanórákkal párhuzamosan minden vasárnap délelőtt 10 órakor diákmisét is tartunk. Ezeket a gyerekekhez szólva, a gyerekek nyelvén fogalmazzuk meg a kereszténység üzenetét. Vetítéssel próbáljuk még színesebbé, érdekesebbé tenni. Hittanórákon megtanuljuk az elméletet, a gyakorlatnak pedig az egyik kiindulópontja a templom. A kereszténység nem ideológia, a hitletéteményt őrző egyház nem politikai párt. A kereszténység életmód, mely Krisztus üzenetét, erkölcsi normáit, szeretettanítását igyekszik megvalósítani a mindennapokban. Csak ezzel

együtt van értelme a hitoktatásnak. Ezért kérem a szülőket, segítsenek, hogy gyermekeik eljárjanak a diákmissékre is.

Ez az év már nagy előrehaladást jelent számunkra. Naivitás lenne azt hinni, hogy most már minden rendben. Mindannyian tanuljuk, szokjuk. Megvallom, kezdetben még nekem is furcsa volt, hogy megjelenve az iskola folyosóján, a gyerekek harsány dicsérettel fogadnak, sokszor még a nem hittanosok is.

Jól tudjuk, hogy hosszú évek, évtizedek kellenek ahhoz, hogy munkánk gyümölcse érni kezdjen.

Terveinkben szerepel az is, hogy egyházi általános iskolát szeretnénk indítani, miután a Parlament – reményünk szerint rövid időn belül – rendezti az egyházakkal az államosított egyházi ingatlanok ügyét. Jövendő iskolánkban a tudás mellett olyan keresztény értékeken nyugvó nevelést is szeretnénk nyújtani, ami majd hasznos lesz az eljövendő társadalomnak.

Az idén Gyomán is elkezdődött az iskolai hitoktatás, az igazgatóktól, tanároktól minden segítséget megkapunk. A szülők hozzáállása és a gyermekek részvétele kisebb százalékban, de ugyanolyan hiányosságokkal és pozitívumokkal folytatódik az 1. és 2. Sz. Általános Iskolákban is.

A kezdeti nehézségek ellenére reménykedünk, hogy egyre szélesebb körökben elfogadják a szeretet tanítását, amit a hitoktatás a gyermekek által a szülők is kapnak.

Munkánk eredményéhez a szülők segítségét kérjük, ugyanakkor bízunk abban, aki bennünket elindított azzal a megbízással: „Menjete tanítsatok meg minden embert arra a szeretetre, amit tőlem hallottatok, és aki tud hinni, az eljut az örök életre...”

Mi nem önmagunkban bízunk, hanem a Teremtőben, akinek áldása kíséri munkánkat, hogy gyümölcsöző legyen az emberiség számára.

Marosi János és Iványi László
plébánosok

Nagyböjt

Karácsony múltával másik nagy ünnepünk közeledik, a húsvét. Ezt az ünnepünket megelőzi a negyvennapos előkészület, a nagyböjti időszak.

Ez a nap hamvazószerdával kezdődik, mely az idén február 13-án volt.

Nagyböjtben a szenvedő Krisztusnál időzünk, akit nagypénteken keresztre feszítettek. Nagyböjtben bűnbánatot tartunk, és böjtiölünk. Ez azt jelenti, hogy hamvazószerdán, és nagyböjt péntekjein egészen húsvétig húsételt nem eszünk. Kivétel a hal. Katolikus helyeken az emberek ezt nagyon szigorúan betartották, és betartják ma is.

Ezért lenne egy tiszteletteljes kérésem a közétkeztetést ellátó konyhafőnökök felé. A mai élelmiszerárak miatt úgyszólván indokolt, hogy a heti étrendben hústalan napot (vagy napokat?) kell tartani. Egy kis körültekintéssel bizonyára megoldható lenne, hogy a hústalan napok húsvétig bezárólag péntekre essenek. Akiknek a nagyböjt nem jelent semmit, azok észre sem veszik, akiknek pedig jelent valamit, azok felé ez egy nagyfokú figyelmesség, melynek sokan örülnének. Ha megvalósulhat, a nevükben is előre köszönöm.

A nagyböjtben régen az emberek minden hangos mulatozástól távol tartották magukat. Előtte azonban volt helye a vidámságnak, lásd: farsangháromnapok, mely közvetlenül a nagyböjttől előzte meg.

Durva tájékozatlanságra vall manapság, amikor a nagyböjti időben az ember az utcán járva látja a harsány plakátokat, melyek farsangi bálát hirdetnek. Nagyböjtben nincs farsangi bál! Csak előtte. Ha mégis tartanak nagyböjtben bálát (mai szóval bulit), akkor nem használjuk a farsangi jelzőt, mert ez nem az!

E régi népszokásokról, hagyományokról bővebben olvashatunk Bálint Sándor: Karácsony, húsvét, pünkösöd c. könyvében.

Iványi László
plébános

BESZÉLGESSÜNK BESZÉLGESSÜNK

(Tizenhat évesek vélekedései)

A legszebb (?) kor

A TÁRSADALMI ÁTALAKULÁSRÓL

Van itt nagy kavarodás.

A kapitalizmus minden társadalomnak az alapja, mert minden emberben van egy kis önzés.

De azért Marx, Engels, Lenin sem voltak bolondok, csak nem lehet megcsinálni addig, amíg az egyik ember bántja a másikat.

Az se jó, ha minden jelképét szidjuk a szocializmusnak, mert átesünk a ló másik oldalára.

Most összevesszünk a szocializmusal. Most se piac, se semmi. Az NDK megszűnt, visszamondták az ENCI-cipőt – 60 000-et. Az oroszok kenyeret se tudnak venni, nemhogy cipőt.

Ilyen szerencsétlen ez az ország. Most ugyanazt csinálják, mint a Kádár-korszakban, csak fordított előjellel. Ugyanúgy majmoljuk nyugatot, mint a nagytéstvért régen. Ez sértő.

Kiss Lajosról lemondunk, nem jó név. Kner Imréről is tudtak akkor is, mikor Kiss Lajos lett a gimi. Az a baj, hogy mindig váltogatják.

Ha jön a következő rendszer, akkor megint kicseréljük az utcaneveket? A szobordöntéssel sem értek egyet. Ettől nem leszünk nagyobbak.

Biztos, hogy az egyházi iskolák erősek lesznek. Amit tanulnak, azt tudni fogják. De ha egy gyereket nem nevelnek vallásosságra, nem látom értelmét, hogy oda beszorítsák.

AZ ISKOLÁRÓL

Az oktatásra sokkal többet fektetnék. 19-en vagyunk egy hálóban. Két tusoló van. Ha kinyitom az egyiket, a másikat nem lehet kinyitni, mert nem kever a víz.

Kitörök az ablaküveg, vegye meg a diák. Eltörök egy széknél a lába, vegye meg a diák. Ez annyira idegesítő.

Most is alig van szénünk. Most hoztak egy keveset.

Van itt egy helyiség, azt hat éve nem tudják befejezni. „Nincs pénz.” Tavaly kiszakadt egy ajtópánt. „Nincs pénz.”

Jó lenne, ha azt mondhatnám a baráti körömnek, hogy én Gyomára járok, akkor ők azt mondanák: – Ez igen!

Lehessen már büszke az ember az iskolájára is.

Pedig én tudom, hogy ilyen cipőipari szakközépiskola négy van az országban. A mezgét jobban ismerik. De akkora becsülete a giminek is lehetne. Csak a mezgére több pénz jut. Pedig a juhász se tudna kimenni a juhokhoz, ha nem lenne cipője.

Én egyetlen pártnak a programjában se láttam, hogy ennyit vagy annyit adnának az iskoláknak.

A TELEPÜLÉSRŐL

Az utcák nagyon szemetesek. Kuka egy szál se. A nagy ábécé előtt van két vasrúd, azon biztos kuka volt régen.

A kulturális lehetőség leszűkül a hangversenyre, ami háromhavonta egy félóra. Most a néptáncosoké minden, meg a társastáncosoké.

Ha van program, akkor nagyon drága.

Klubokat kellene szervezni, olyat pl., ami régi zenére épülne, vagy ahol egyszerűen csak beszélgetni lehetne. Az a klub, amelyik nem este 7 és 9 között van nyitva, hanem egész nap, hogy ha én ráérek, bármikor bemehessek. És akkor találkozhatnék, beszélgethetnék másokkal.

Az én anyukám még általános iskolás volt, már akkor szedték a pénzt a sportcsarnokra. Most meg mérgező. Hát minden anyagra rá van írva a használati utasítás, olvassák el.

Pedig minden gyerek azt szeretné, hogy ha kitanult, ide jöjjön vissza dolgozni a szülőfalujába. De annyira kilátástalan a helyzet. Lehet, hogy máshol is, de azt még nem látjuk.

A BECSÜLETRŐL

A becsületességnek itt nincs jövője. Aki becsületes, az nem él meg ebben a világban.

Az országunk sem becsületes. Küldtek Irakba nem tudom, hány személyt orvosnak, de kétszer annyian mentek harcolni a másik oldalra.

Na mostadtunk a jugóknak fegyvert, vagy nemadtunk? Haadtunk, akkor azt mondjuk.

Ez az OTP-visszafizetés becsületeseledolog?

Az én anyám nagyon rendes. Vakon elhisz nekem mindent. Akármit hazudhatnék neki, elhinné. De éppen ezért nem hazudok.

Az én anyám is becsületes. Önála becsületesebb ember nincs. Elsírja magát, ha nincs pénze.

Aki tudja a szakmáját, azt nagyon lehet tisztelni. Engem tanított egy régi cipész, az nagyon jó volt. Mutatta az ő régi tankönyvét. Sokkal rövidebb volt, mint a mienk. Nagyon tetszett.

A becsület a legfontosabb. A gazembernél tökmindegy, hogy melyik pártnak a tagja, úgyis a maga malmára hajt-

ja a vizet. Az is tökmindegy, hogy mit mondott Hitler meg Sztálin, ha ugyanazt csinálták.

MIBEN BÍZOL?

Nekem az a kapaszkodóm, hogy ennél rosszabb már nem lehet, ezután csak a jobb jöhet. Ha a rosszabb jönne, azt azonnal megváltoztatnák, magyarul: ki mennének az utcára az emberek.

Nagyon fontos nekünk, hogy a felnőttek milyenek. Főleg a tanárok.

Nekem a nagyapám segít. Ha nem értem a matekot, odamegyek hozzá. Ő se tudja, de leül velem. Elkezdjük nézni a könyvet, a végén én jövök rá. Erőt ad a nagyapám.

Az én kapaszkodóm: a szüleim. De a végtelenségig ezt se lehet.

Önmagában kell bízni az embernek. Én egy kicsit bízom magamban, de nem annyira, mint egy évvel ezelőtt.

Én nem bízom magamban. Ha a kezembe adnak egy százast, hogy osszam be estig, az biztos, hogy egy félóra alatt elköltöm. Azt is megfogadom, hogy leülök tanulni és addig fel nem állok, amíg mindent meg nem tanultam – de ha a tévében van valami jó, biztos, hogy megnézem. Nincs akaraterőm. Nincs életcélom. Mindig azt mondom, hogy majd holnaptól megváltozok. De nem bírok.

Jobb lenne, ha másfajta lehetnék.

Ha megfelelő társadalmi háttér lenne, akkor az ember gyerekének sokkal nagyobb lenne az akarateroje.

MIT SZERETNÉL?

Cél kellene. Biztos jövő. Biztos munkahely.

Munkát szeretnék. Ha már itt vagyok. Azt mondják, a cipész, az egy jó szakma. De nem tudok elindulni, nincs 600 000 Ft. Eddig legalább felvették a kölcsönt, két év alatt visszafizették. De most mire vegyek fel, a nyolcszorosát kell visszafizetni.

Lakást szeretnék.

Lenne egy olyan gyár, amelyik úgy fizeti meg a dolgozóit, hogy ne kelljen máshol is dolgozni. Tiltsák meg a gmk-t, de fizessenek sokat, de dolgozzanak is, ne lógjanak.

Én mindig jó leszek a gyerekeimhez. Amit megmondok, az úgy lesz. Nem változtatom naponta a véleményem: szerdán jó valami, csütörtökön meg már nem jó.

Annak semmi értelme, hogy mindenki inaszakadtáig dolgozik, a család meg szétesik. Nagyobb biztonságot szeretnék.

Szeretném, ha azt csinálhatnám, amit szeretek csinálni, mert csak abban tud öröme lenni az ember gyerekének.

*A beszélgetéseket lejegyezte
Hornokné Németh Eszter*

Tejdemonstráció és a folytatás

1991. január 31., reggel 7 óra. A Hősök úti ABC-bolt előtt a demonstráció főbb szereplői: Kiszely Sándor (Győzelem Tsz), Gubuznai Albert (Alkotmány Tsz), Kiss József kistermelő és dr. Frankó Károly polgármester. Nagyon hideg van, a polgármester szerint -273 fok - körülbelül. Várjuk a legfőbb szereplőket: a tejet és azokat, akiket a tejtermékek ún. felhalmozódása, a tej árának emelése legalább olyan súlyosan érint, mint a demonstráció szervezőit: a fogyasztókat. Közben rövid tájékoztatót kapunk a szervezőktől:

- Azt mondja a kormány, hogy tejtútermelés van. 30%-os csökkentést kér. De az az igazság, hogy míg pár évvel ezelőtt egy ember 200 liter tejet ivott meg, most csak 150 litert. (A fejlett tőkés országokban 4-500 liter/fő az átlag.) A 30%-os csökkentés a termelőknek nagyon sok, legfeljebb 10-15%-os csökkentést tudnak elviselni jelentősebb károsodás nélkül.

- Azokkal a kistermelőkkel mi legyen, akik tejtermelésre rendezkedtek be az újrakezdési kölcsönből? - kapcsolódnak a beszélgetésbe a saját véleményükkel az ide érkezők. Közben megjön a tej is, elkezdik osztani. Lassan, kissé restelkedve közelítenek az emberek, látszik, hogy még gyakorlatlanok az ilyesmi. Főleg nyugdíjasok és diákok. Az iskolások csoportosan érkeznek, értik, miről van szó, a tanáraik elmagyarázták. De azért az egyik mégis megjegyzi: - Minden nap így kellene... Mégis, valahogy az egész inkább elszomorító. Jönnek az emberek, elveszik a tejet, megköszönik, de nem mosolyognak. Feszültek. Szinte örülnek, hogy mondhatják, amikor kérdezem a véleményüket az ingyenes tejosztásról:

- Elég szomorú ez. Ezelőtt az volt: termelj többet. Mostan meg az van; ne termelj. 5726 Ft-ra tornásztam fel magam a nyugdíjjal, de most is száraz kenyérért kocogtam fel, az van leértékelve, azt rágom. Mert egy kétkilós kenyér 64 forint, bocsásson meg a világ...

- Nálam három gyerek van. Csak a tej meg a kenyér naponta egy százás. No jó, ma ingyen van a tej, de holnap, meg holnapután?? Meg a kenyér. Mert ha nem volna búza, de van! Belepusztulunk a saját zsírunkba.

- Ne a kereskedelem vegye le a hasznát. Jobban kell közelíteni a termelői árnak a fogyasztói árhoz. Dobjanak ki az irodából vagy húsz embert.

Átmegyünk Endrődre, ott is osztja a Lenin Tsz az ingyentejet. Szépen lassan jönnek érte az emberek. Az egyik bácsi elmondja, hogy bizony, ő is hordta éveig ingyen a tejet a beszolgáltatásba...

A szervezők vittek a gyermekintézményekhez, az öregek otthonába, még a Szülőotthonba is jutott.

Mi lett az eredmény? - kérdezem február első napjaiban Kiszely Sándor főszervezőt.

- A kormány a 30%-os csökkentési utasítást 15%-ra módosította. Tehát: van 500 000 tehén, ebből kb. 100 000 darabot kell levágni. Az lesz a megoldás, hogy a termelők több öreg tehenet vágnak le és hamarabb, mint ahogy tervezték. Eredmény még, hogy 1 forinttal olcsóbb lett a tej. Úgy hallottam, az ÁFÉSZ-nak nem nagyon tetszett az akciónk. De bölcsen elhallgatja, hogy ő is megszedi a magáét a tejről: 2-3 forintot rak rá. Amikor a termelőket egyszerűen nem fizetik ki a tejért, az ÁFÉSZ is

megtehetné, hogy valamelyest levigye az árat. De mindenki csak rárag: az ÁFÉSZ, a tejipar, a kormány. Talán a legfontosabb eredmény, hogy sikerült az összefogás. Mert azért mégiscsak a termelő termel, legyen hát beleszólása. Most már azért egyre több helyen és módon próbálják a termelők kikerülni ezeket a pénzfaló kanyarokat és keresik az egyenes utat a fogyasztókhoz.

Új tejárúsitó helyek:

1. **Lenin Tsz:** az ún. Dózsa-székházban árul tejet (Lenin u. 33.)

Hétköznap reggel 7-9-ig, délután fél 4-6-ig, szombaton reggel 7-9-ig, délután nem árúsít és vasárnap sem.

Egy liter tej ára: **18 Ft.**

A tej tiszta, friss, emberi kéz nem érinti.

2. **Alkotmány Tsz:** A Bajcsy út 107 sz. alatt a tejsarnokban árulja a 3,6%-os tejet.

Minden nap reggel 7-fél 9-ig és este 5-fél 7-ig, szombaton és vasárnap is.

Egy liter tej ára: **19 Ft.**

A tejet a kistermelők hozzák be eladásra. Tervezik, hogy olcsóbb, 2,8%-os tejet és egyéb tejterméket is árulnak majd a tsz húsboltjában.

3. **Győzelem Tsz:** a székházában (Kossuth u. 45.) árulja a tsz által termelt tejet.

Árusítás: minden nap délután 4 órától, amíg a tej tart. Szombaton és vasárnap nincs árusítás. A tejre elő kell fizetni.

Egy liter tej ára: **16 Ft.**

4. **Endrődi Tejsarnok:**

Kistermelők által termelt tejet árulnak. Minden nap reggel 7-8 óráig, este fél 6-6-ig.

Egy liter tej ára: **19 Ft.**

Hornokné Németh Eszter

Tejdemonstráció, 1991. január 31. Gyomaendrőd, a Hősök úti ABC előtt

Utcára nyílik a kocsmá ajtó... (Talán mégis jobb, ha zárva marad)

Beszélgetés Auer György rendőrszázadossal

Közbizonytalanságunk állapota

– Százados úr, Önt itt szinte senki sem ismeri. Kérem, mondjon pár szót magáról.

– Feleségem is és én is ecsegfalvi születésűek vagyunk. Én Szolnokon végeztem a Kilián Katonai Főiskolán. 1980-ban átkerültem a rendőrség közlekedésbiztonsági csoportjához Békéscsabára, majd Gyulára. A gyomaendrődi őrsparancsnoki állást pályázat útján nyertem el.

– Engedjen meg egy kevésbé jóindulatú kérdést. A benzináremelés előtt az ország rendőrsége napokig készenlétben volt; a tejdemonstráció idején a Parlament körül majdnem több volt a rendőr, mint a tüntető – ez azt jelenti, hogy jogállam helyett rendőrállam leszünk?

– Dehogyan! Jogrendszerünk szerint senkit sem szabad korlátozni mozgásában – mint ahogy történt ez a taxisblokád idején, amit akárhogy is nézünk, törvényellenes volt. A rendőrség ennek az esetleges megismétlését akarta elkerülni. A válaszom másik része: alkotmányunk szerint a rendőrség feladata a törvények, a törvényes rend betartása.

– Talán jöjjünk haza. Itt – az őrsön – hány ember dolgozik?

– Összesen 28 fő. Közlekedésiek, nyomozók, ügyviteli dolgozók. Hozzánk tartozik Gyomaendrődön kívül Ecsegfalva, Dévaványa, Hunya.

– Úgy tűnik, mintha kevés lenne ez a létszám, ha a bűnözések ugrásszerű emelkedésére gondolok. Milyen arányban sikerül fényt deríteni az elkövetett bűnügyekre?

– Olyan 40–50%-ban. Az országos átlag 30% körül mozog.

– Milyen bűnesetek a tipikusak nálunk?

– Kábítószer, valutaüzérkedés, prostitúció nálunk még nincs, bár nagy a kamionforgalom. Hogy még sincs, talán annak köszönhető, hogy itt nincsenek nagy parkolók, nincs éjszakai élet, kevés a szállodai férőhely és az is távol esik a 47-es úttól. Az előforduló bűneseteket többféleképpen lehet csoportosítani. A vagyoni elleni bűntettek az összes esetek több mint 70%-át teszik ki. Ha az elkövetők szerint csoportosítunk, akkor: van „profli” banda. Itt is megjelent az országosan szervezett bandák egyike, ha úgy tetszik, nevezzük őket maffiának – az endrődi Takarékszövetkezet kárára elkövetett betörést egyértelműen egy jól szervezett, profli banda követte el. A másik csoport az „utazó betörőké”. Ők sohasem ott törnek be, ahol laknak. A Nyárfásba például sarkadiak törtek be, de járőreink azonnal el is fogták a banda két tagját. Ennyit jelent a gyors lakossági bejelentés. A harmadik csoport a „megélhetési bűnözők” csoportja. Ezek számaránya a legnagyobb, de egyben a legkisebb értékű esetek is.

A magánlakásokba, nyaralókba törnek be, kerékpárt lopnak stb.

– Én, mi hogyan tudunk védekezni?

– Menjünk sorba: a legtöbb kerékpárt a boltok és a kocsmák elől lopják el. Lezárt kerékpárt már nem olyan könnyű ellopni. Nem akarok nosztalgizálni, de nem is olyan régen még a forgalmasabb helyeken volt kerékpárőr. Ma sem ártana! Aztán: nagy szokás mifelénk a kapukulcsot a kapufélfára akasztani – vagy csak beriglizni az ajtót. Ezzel tálcán kínáljuk az udvart, a színt, a kamrát, a padlást a tolvajoknak. A lakásajtókon meg olyan zárok vannak, hogy egy hajlított dróttal is ki lehet nyitni. Egy biztonsági zár pedig olcsó befektetés – ha védendő értékeinkről van szó. A pénzintézetek, boltok, vendéglátóhelyek védelme is megoldható, csak költségesebb.

– Maradjunk a lakosságnál. Mivel tudnánk segíteni a rendőröknek?

– A legfontosabb az éberség. Ha valaki észlel valami gyanúsat, azt azonnal jelentse az ügyeletünkön. És ha úgy adódik, hogy valaki tanúja lesz egy bűncselekménynek, az vállalja a tanúskodást a bíróságon is! Azonkívül van egy jó módszer, az önvédelmi csoportok megszervezése. Már több helyen látványos eredményeket értek el. Itt is meg kellene szervezni, de ez csak lakossági kezdeményezéssel mehet végbe. Ígérem, hogy ha az önvédelmi csoportok megalakulnak, a rendőrség minden segítséget megad, amire szükségük van. Ha lenne mondjuk egy száz fős csoportunk, annak híre menne hamar és a bandák jó része nagy ívben elkerülné Gyomaendrődöt. Egyelőre azonban csapat nincs – banda van, és nem is kevés.

Köszönöm a beszélgetést.

Braun Mihály

Időszaki választási eredmények: 1991. február 17.

1. számú választókerület

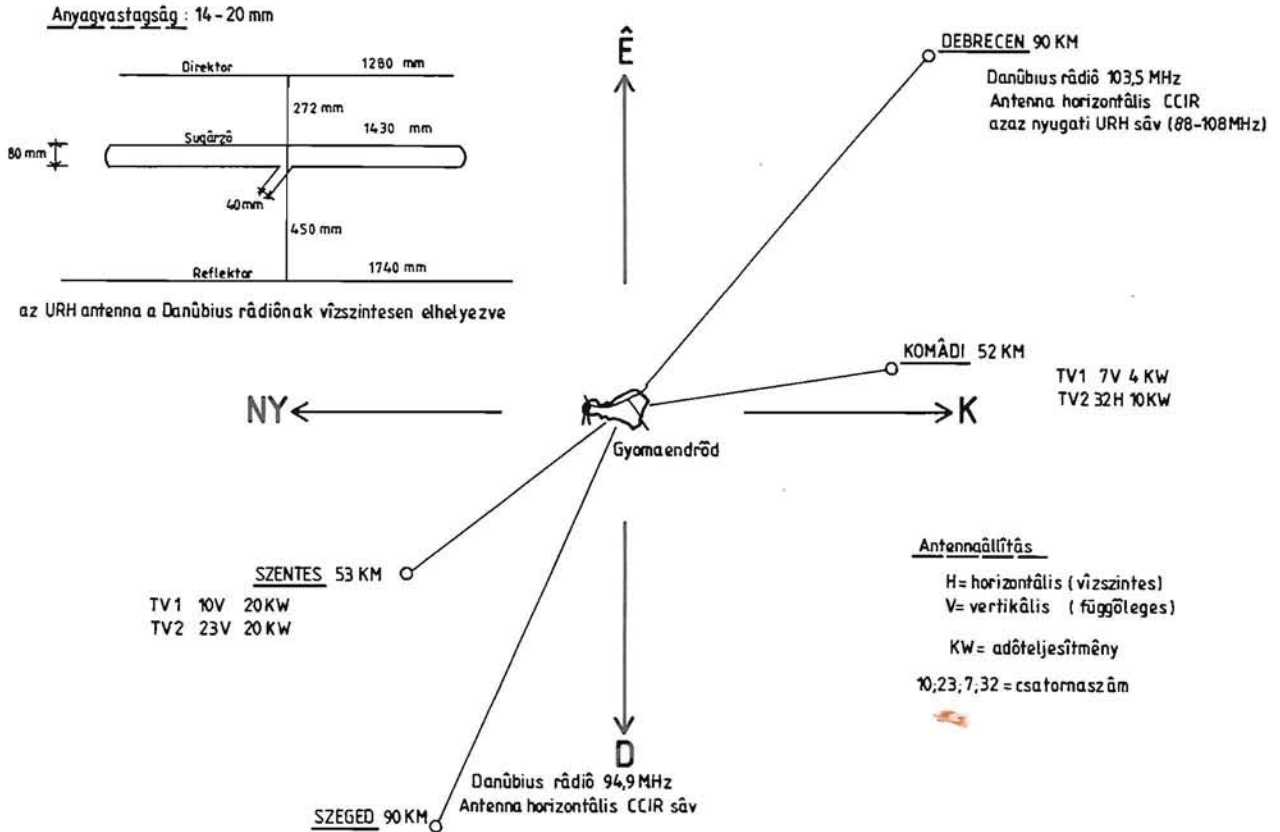
választásra jogosultak száma: 1307

szavazott:	339	25,94%
érvényes:	337	25,78%
Dr. Dávid Imre	103	30,56%
Fábián Lajos	7	2,08%
Gácsi Lajos	12	3,56%
Dr. Kulcsár László	194	57,57%
Tótká Sándor	6	1,78%

3. számú választókerület

választásra jogosultak száma: 1311

szavazott:	154	11,75%
érvényes:	153	11,67%
Krucsó Lajos	98	64,05%
Timár Menyhért	55	35,95%

Szolgáltatás

Tisztelt gyomaendrői polgárok!

A mai korban a lakosság többsége jelentős nagyságrendben használ lakásában műszaki berendezéseket. Víz, gáz, központi fűtés, gépkocsi, motorkerékpár és széles körben villamos készülékeket. Ezeknek a helytelen működtetése sok bosszúságot, vagy veszélyhelyzetet okozhat. Ezért úgy gondoltuk, hogy a nem szakember polgárok számára ezután a Híradó egyes számaiban egy-egy témakörben ötleteket, tanácsokat adnánk szakemberek segítségével. A lakossággal való kapcsolattartás érdekében - ebben a témakörben, vagy akár más témakörben is - közli elképzelését a szerkesztőség.

Legyen az első a rádió, televízió témája. A várost járva tapasztalható, hogy a tv-antennák iránybeállítása döbbenetesen nagy számban teljesen rossz. Ezért sokan esetleg évek óta szemcsés, szemet rongáló, fásasztó képet néznek. A helyes iránybeállítást a mellékelt rajz segítségével próbáljuk elősegíteni. Iránytű alkalmazása esetén ez igen pontosan elvégezhető a rajz alapján. Bizonyos objektumok az adó irányát kis mértékben befolyásolhatják (víztorony, híd, vasút, magas építmény.) Az egyes és kettes antennának természetesen azonos irányban kell állnia és közösítő segítségével Koax kábellel javasoljuk a készülékhez levezetni. Az egyes antennát érdemes az antennatartó csőtől 30-50 cm-rel oldalra eltolva felszerelni. Terjedéstechnikai okok miatt a kettes antenna beállítása nagyobb pontosságot igényel. A kettes műsor vételénél sokszor előfordul, hogy jóllehet az antenna a szentesi adóra áll, de a készülék nem a 23-as csatornára, hanem valamely más távoli 2-es műsorra van beállítva és ezért rossz a 2-es műsor vétele.

Rádió. A lakások nagy részében ma már van egy, vagy kétkazettás táskamagnó, hifitorony, vagy musiccenter, melyek nagy része nyugatról került be és nem lett áthangolva az URH-ra, ezért az „süket”, így a készülék legnagyobb képességeit, a sztereóvételt nem használják. Nem beszélve a sztereó magnófelvételtől. Tehát készülék tulajdonosok, fiatalok figyelmelem: meg fog szólni a készülék sztereóban URH-n a CCIR sávban 88-108 MHz-en sistergésmentesen. Sokan nem tudják, hogy a Danubius rádió reggel 5 órától hajnal 2 óráig 90 százalékban zenei műsort sugároz a CCIR sávban. Például minden

vasárnap éjjel után egy-egy koncertlemez sugároznak. Ennek a rádióknak két adója van hozzánk elfogadható távolságban: Szeged 90 km 94,9 MHz, Debrecen 90 km 103,5 MHz. A mellékelt rajz szerint elkészített, felszerelt, helyesen beállított antenna esetében kiváló vétel biztosítható. Az antennát szalagkábel segítségével kötjük össze a készülékkel, hifitorony, vagy musiccenter esetében, mert általában van 300 ohmos antennabemenetük. Az antennát érdemesebb a debreceni adóra állítani, mert a tapasztalatok szerint annak a vétele sokkal jobb. Teleszkóp antennával rendelkező rádiók, rádiómagnók esetében a szalagkábel egyik ágát rákötjük a teleszkóppantennára és az adó már jelentkezni fog. Ezen utóbbi készülékeknél minőségi vétel úgy érhető el, hogy a készülékbe beépítendő egy Koax antennaaljzat és annak két pontját forrasztással becsatlakoztatjuk a nyomtatott áramkör testpontjára és a teleszkóppantenna bekötési pontjára. Ezt a munkát ajánlatos szakemberrel elvégeztetni! Mikor ez a munka kész, a tv-antenna illesztő közösítőjét bedugjuk a Koax aljzatba, a felszerelt antenna szalagkábeljét pedig megfelelő dugó rászerelemmel csatlakoztatjuk a közösítő VHF jelű oldalába. Ezek után az a dolgunk, hogy a készüléket bekapcsoljuk és a 103,5 MHz-re állítva élvezhetjük a Danubius rádió sztereó műsorát. CCIR sávban fogható még a TV-1 hangja, néhány jugó adó, köztük Novi Sad is. Jó rádiózást!

Ha sikerült örömet szerezni, jelezzék vissza a szerkesztőségbe. Egyben írják meg azt is, mivel kapcsolatban kérnek segítséget legközelebb.

Fekete Elemér, Nagy Péter

A Fa- és Építőipari Szövetkezet képviselőjétől megtudtuk, hogy megfelelő mennyiségű URH-antenna megrendelése esetén a gyártást megkezdni, és igény szerint a helyszíni felszerelést és bekötést is elvégzi

Megrendelés:

Gyomaendrőd, Kossuth u. 61-63. 6-os iroda

GYOMAENDRÓD VÁROS TÁVOLSÁGI ÉS HELYI AUTÓBUSZMENETRENDJE

ENDRÓD, DÉRYNÉ KULTÚRHÁZTÓL INDUL

Berekfürdőre:

16.05

Debrecenbe:

7.05

Dévaványára:

⊗5.40, 7.05, ⊗12.00, ⊗14.15

Egerbe:

M12.00

Gyoma, (Szabadság térre):

⊗5.20*, ⊗5.40, ⊗6.00, ⊕6.40, ⊗7.00, 7.05,
 ⊗7.30, ○7.45, ⊗8.10, ○8.25, 9.01, 10.55,
 ⊗10.56, ⊗12.00, 13.10, ⊗14.15, ⊕14.25,
 ⊗14.45, 14.55, ⊗15.05, ⊗15.35, 16.55, 17.47,
 18.20, 19.45, 20.35

Hódmezővásárhelyre:

6.23, 9.40

Hunyára:

9.50, 13.55, 16.40

Mezőtúrra:

M12.00, 16.05

Miskolcra:

16.05

Orosházára:

6.23

Szarvasra:

⊗6.07, 6.23, 7.11, ⊗8.22, 9.40, M10.05, ×12.47,
 16.02, 18.23

Szeghalomra:

7.01, ⊗12.00

Szegedre:

6.23, 9.40

Szentesre:

9.40

Szolnokra:

M12.00

Tiszafüredre: 16.05

GYOMA, SZABADSÁG TÉRRŐL INDUL

Endrőd, (Déryné Kultúrházhoz):

⊗5.53, 6.15, ⊗6.40, 6.55, ⊗7.15, ⊗8.08, ○8.13,
 9.40, 11.48, ×12.33, ⊕12.38, ⊗13.20, 13.45,
 ⊗14.30, 15.30, 15.48, 16.30, 17.40, 18.07,
 19.30, 20.20, 21.10

Debrecenbe:

7.25

Dévaványára:

⊗5.50, 7.25, ⊗12.10, ⊗17.39, ⊗19.29

Hunyára:

9.38, 13.43, 16.28

Körösi Állami Gazdaságba:

⊗6.25, ⊗15.50

Köztemetőhöz:

K9.50

Szarvasra:

⊗5.53, 6.15, 6.58, ⊗8.08, ×12.33, 15.48, 18.07

Szegedre:

6.15

Szeghalomra:

7.25, ⊗12.10

Vasútállomásra:

⊗5.32, ⊗6.10, ⊗7.10, ⊗7.40, ○7.55, ⊗8.20,
 ○8.35, 9.20, 11.07, ⊗11.15, 13.20, ⊕14.25,
 ⊗14.55, ⊕15.00, 15.10, ⊗15.50, 17.05, 18.07,
 18.30, 19.55, 20.45

GYOMA, VASÚTÁLLOMÁSTÓL INDUL

Endrőd, (Déryné Kultúrházhoz):

⊗5.50, ⊗6.35, 6.55, ⊗7.30, ×8.05, 9.35, 11.40,
 12.30, 13.40, ⊗14.25, 15.25, 15.45, 16.25, 17.35,
 18.11, 19.25, 20.15, 21.05

Debrecenbe: 7.16**Dévaványára:**

7.16, ⊗17.35, ⊗19.25

Hunyára: 9.35, 13.40, 16.25**Gyoma, (Szabadság térre):**

⊗5.50, ⊗6.35, 6.55, ⊗7.30, ×8.05, 9.35, 11.40,
 12.30, 13.40, ⊗14.25, 15.25, 15.45, 16.25, 17.35,
 19.25, 20.15, 21.04

Szarvasra:

⊗5.50, 6.55, ⊗8.05, ×12.30, 15.45, 18.11

Szeghalomra:

7.16

JELMAGYARÁZAT

⊗ = munkanapokon (hétfőtől–péntekig)

⊕ = szabad- és munkaszüneti napokon (szombaton és vasárnap)

○ = csak szombaton közlekedik

× = munkaszüneti napok kivételével naponta (hétfőtől–szombatig)

M = csak hétfőn és pénteken közlekedik

K = április első vasárnapjától, csak munkaszüneti napon (vasárnap)

* = Szombaton is közlekedik

EZ SEM EGY UTOLSÓ OLDAL

Kner Izidor aforizmáiból

Okos nőnek nem a tükör, hanem a környezete szemevillanása a tájékoztatója.

~

Elveszett becsületükön a legtöbben azt siratják, hogy olcsón adták.

~

A nagyság átkát a „nagyocskák” panaszozzák.

~

Szép asszony szívesebben eltűrné a szíven a daganatot, mint az orrán a pattanást.

~

Jól szólsz, ha nőről nőnek rosszat mondsz.

~

Ha már csürhe közé keveredel, inkább disznó-, mint embercsürhe legyen.

~

A kelendő eszme a legjobb eszme.

~

A legtöbb mama jól tudja, miért kell a leányára vigyázni.

~

Mennyivel biztatóbb volna a feltámadás reménye, ha már indulna onnét vissza az eleje.

~

Férfi a férfit megnézi, nő a nőt végignézi.

~

Lassan járj, tovább érsz – a célodhoz.

~

A nők holtig hazudhatnak szerelmet. A férfiak csak – amíg lehet.

~

Akinek igaza van – engedhet belőle. De miből engedjen az, akinek egy csepp igaza sincsen.

~

Eszméiket rendszeren úgy cserélik az emberek, hogy ki-ki megmarad a magáé mellett.

PO itt PÓ ott

Popó mindenhol, ahol újságot lehet kapni. Ha néha-néha betévedünk kisfiammal a postára, nem győzöm szégyellni magam (mások helyett) az újságárusoknál álló, tiszta tekintetű gyermek előtt, aki meglepetten és félszegen pislog a szex- és pornópokkal kitapétázott ablakokra. Zavarodottságomat és felháborodottságomat sok-sok szülőtársam osztja. Vallásos barátom már csak lemondóan legyint: – Ezt a kultúrmocskot ki sem lehet kerülni.

Vagy talán mégis? Székes fővárosunkban már hozzáálltak a rendcsináláshoz: vége a pornómagazinok nyíltszíni árusításának. Budapesten már csak külön, erre a célra kijelölt, zárt helyeken juthatnak „szellemi táplálékukhoz” az illet igénylők.

A demokrácia, az a kisebbségek jogainak elismerését is jelen-

ti, igaz. De ami ezen a téren nálunk van, az egy betegesen torzult lelkű kisebbség terrorja a normális, jóérezsű többség felett. Próbáljuk meg mi is normális mederbe terelni végre a minket elöntő szennyáradatot.

Elgondolkodtató, hogy hírlapárusaink kirakatában miért csak ez a fajta, az eladható fajtájú folyóirat látható. Az olcsóbb és normális kulturális lapok – Alföld, Tiszatáj, Holmi, Körösi műhely – csak „vadászat” árán szerezhetők meg.

*Gondolkozott-e azon már valaki, hogy az iskolától alig 50–100 méterre (a Hősök úti ABC előtt és a buszmegállóban) lévő árusok kirakatában gyermekeink naponta bámulhatják az erotikus kiadványok címlapján szereplő „hölgyek” bájait. Ez is hozzátartozik a város „tisztaságához”?
Braun Mihály*

Szociális ügyekben
a kirendeltségen
teljes értékű
ügyfélfogadást
tartunk
kedd–péntek
8–16 óráig

Polgármesteri hivatal

Köszöntjük a
GYOMA-
ENDRÓDI SZÓ-
BESZÉD-et

Úgy tűnik, az első szám sikeres volt, néhány pontatlansága ellenére is. Íme, városunk gazdagabb lett egy lappal. Meggyőződésünk, ilyen olvasnivalóra is szükség lehet. Ösztönöz, előbbre lépésre kényszerít bennünket is – így van ez jól! Reménykedünk abban, hogy őszinte és tisztességes partner lesz. Versenyezzünk hát!

Szerkesztőség

Gyomaendrőd Híradó

Gyomaendrőd Város Önkormányzatának lapja.

Kiadja: Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete. Gyomaendrőd, Szabadság tér 1. Telefon: 67/31-320. Szerkeszti a Kulturális Bizottság.

Készült a Gyomai Kner Nyomda Kft.-ben. Felelős vezető: Szász Imre ügyvezető igazgató.

Terjesztik a gyomaendrőd postahivatalok és hírlapárusok. Engedélyszám: III/PHF/108/BÉ ISSN 0238-8391

GYOMAENDRŐDI HÍRADÓ

GYOMAENDRŐD VÁROS
ÖNKORMÁNYZATÁNAK
LAPJA

X. ÉVFOLYAM 3. SZÁM • 1991. MÁRCIUS • MEGJELENIK HAVONTA • ÁRA 9,60 FT

A mester és tanítványa (Bella János rajza)

(cikk a 7. oldalon)

Figyelem!

A telefonfülkék visszahívhatók!

A város nyilvános telefonjainak hívószámai:

Gyoma	
Bajcsy-Zsilinszky út	31-850
Buszpályaudvar	31-579
Füredő	31-200
Lenin út–Kulich út sarok	31-279
Mező l.-ltp. ABC	31-470
	31-600
Postahivatal	31-050
	31-070
Október 6.-ltp.	31-599
OTP	31-490
Endrőd	
ENCI	31-279
Hídfő Étterem	31-450
Kilián tér	31-870
Nagylapos	31-179
Napkeleti bisztró	31-679
Öregszőlő	31-168
Postahivatal	31-090
Selyem út	31-379

DIÁKOLDAL!

(12. oldal)

BARÁT TÜNDE

43 nap után

(1991. február 28.)

Végre.

Végre ismét csönd van
A rakéták némák
A földön gyertyák,
Melléjük árvák zokognak.
Könny gurul a földre,
Vérrel keveredve
Medret váj magának,
folyik a tengerbe.
Piros vér és sötét szenny
Ez úszik most a vizen
Tisztítani nem lehet,
ami itt most megesett.
Mondják: béke, szép a szó
De mit ér, ha csak mulandó.
Fogjuk meg és ne eresszük,
mi a világ ne engedjük,
hogy a század örült mocska,
megfertőzzön minket újra!

IV. oszt. gimn.

SHELL-kút városunkban

(3. oldal)

Tisztelt Olvasó!

A Gyomaendrőd Híradó egy kissé új arculatú számát tartja kezében. Természetesen a lap fő célja továbbra is a tájékoztatás arról, mi történik a Városházán, milyen események zajlanak a városban, valamint a lakosságot érintő gondok boncolgatása. Azonban szeretném, ha új rovatokkal bővülnének számaink. Néhány újítást máris észrevehet Ön, Kedves Olvasó! Többet olvashat a sportról, közlünk rejtvényt, indítjuk a Diákoldalt főként a középiskolákra támaszkodva, valamint a kibővített rendőrségi rovatot.

Hogy a lap még jobb, még olvasóközeli legyen, a Szerkesszen velünk! rovatot is tervbe vettük. Ehhez azonban az Ön se-

gítségére van szükség! Ragadjon tollat, Tisztelt Olvasó, s írjon a szerkesztőség címére. Írja meg, mi tetszik az újságban és mi nem. Írja meg, minek örül, vagy mi bántja. Írja meg, ha valami érdekeset lát, hall, vagy olyan emberrel találkozik, akit érdemes bemutatni. Írja meg a kérdéseit, észrevételeit, ötleteit. Ha Ön írói, költői vénával rendelkezik, ne titkolja! Kulturális rovatunkban helyet adunk a jó írásoknak, verseknek is.

Legyen az Öné is a város lapja! Segítse írásával, ötleteivel, tanácsaival a szerkesztő munkáját! Támogatását előre is köszönöm:

Valuska Lajos főszerkesztő

Képviselő-testületi hírek

Február folyamán a képviselő-testület bizottságai a költségvetés előkészítő munkálatait végezték. Elemezték az intézmények gazdálkodási, működési lehetőségeit az új gazdasági viszonyok között. Próbálták megállapítani azt a minimális összeget, amely a szintfenntartáshoz feltétlenül szükséges. A városfejlesztés legégetőbb problémáira (infrastruktúra, parkosítás, felújítás) idején fordítandó összegek előteremtése, átcsoportosítása több bizottsági ülés témáját képezte. Alapkérdés volt, hogy melyik terület élvezzen prioritást, s minek a rovására.

Február 28. Képviselő-testületi ülés:

– Csányi István, a Választási Bizottság elnöke ismertette a visszalépett képviselők körzetében lezajlott választás eredményeit. A választás 168 893 forintjába került a városnak.

– Heves vita bontakozott ki a 2. Sz. Általános Iskolához tartozó gyomai óvodáknak és a 3. Sz. Általános Iskolához tartozó endrői óvodáknak egy önálló napköziotthonos óvodává való összevonását előterjesztő napirendi pont körül. Egyik verzió szerint a város óvodái a jövőben gazdaságilag, szakmailag önállóak lennének, s a tagóvodák vezetőit egyetlen vezető óvónő és mellette gazdasági vezető fogná össze. Ez bizonyos pénzmegtakarítással járna, melyet az óvodai dolgozók bérrendezésére lehetne fordítani. A másik álláspont ragaszkodott ahhoz, hogy maradjon minden változatlan, s városunkban az óvodák továbbra is kettős vezetés alatt maradjanak. A polgármester berekesztette a vitát, a döntést újabb előkészítés után április végére napolta.

– Második napirendi pontként a Sportcsarnok ügyét tárgyalták. Dr. Kulcsár László képviselő rámutatott arra, hogy amíg igazságügyi szakértői vizsgálat eredménye nincs birtokunkban, addig a mérgező aminocell lebontására, új szigetelés beépítésére, egyáltalán semmiféle beavatkozásra nincs lehetőség, amennyiben a felelősséget peres úton szándékozunk bizonyítani. A bíróság ugyanis más szakértői véleményt nem fogad el.

– Harmadik napirendi pont a Költségvetési Üzem átalakításának vitája volt. Három jelenlévő jogász: dr. Timár Gyöngyi jegyző, dr. Kulcsár László képviselő és a meghívott dr. Varga Imre magas szintű polemizálásból az derült ki, hogy ezen a területen is még hiányoznak a teljesen kimunkált törvények, s az önkormányzatok e tárgykörben is magukra hagyattak. Kft. vagy Rt. le-

gyen-e a Költségvetési Üzem? Seprenyi Lajos, a Költségvetési Üzem vezetője hozzászólásában a jelen helyzetet egy népi mondással summázta, miszerint: „Gatyaülepből lehet új tőrőszacskót készíteni, de azért az régi lesz”.

– A Kossuth Mozi áldatlan állapotának megoldására is döntés született. E szerint a Déryné Művelődési Házban videomozi fog működni, a mozi helyiség működtetésére pedig pályázatot ír ki az önkormányzat.

– Megszületett a szándék, és jelenleg előkészületben van városunkban a „Kner-emléknap” méltó évenkénti megünneplése.

Március 11. Képviselő-testületi ülés:

– Gyomaendrőd 1991. évi költségvetésének elfogadása a napirendi pont.

– A polgármester bejelentései végén a napirenddel kapcsolatban a következő célokat tűzte ki: 1991-ben az összes intézmény és a város működőképes legyen. Felhívta a figyelmet a tartalékpéldésre. A jegyző 1991-re a túlélést célozta meg. Ezt követően a képviselők a különböző részterületek pénzügyi fedezetének megvitatásához fogtak, melynek végeredményeként több módosítással, átcsoportosítással elfogadták Gyomaendrőd 1991-es költségvetését. A költségvetést nagy terjedelme miatt nincs módunk leközoelni, az érdeklődők a Polgármesteri Hivatalban megtekinthetik.

RENDELET

Gyomaendrőd Város
Képviselő-testületének

*1/1991. (III. 11.) KT számú rendelete
Az alpolgármesterek, képviselők és a bizottságok nem képviselő tagjainak költségterítéséről*

Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 20. § (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján az alábbiakban szabályozza az alpolgármesterek, önkormányzati képviselők és a bizottságok nem képviselő tagjainak költségterítését.

1. §

A rendelet hatálya kiterjed Gyomaendrőd Város alpolgármestereire, képviselőire, a bizottságok nem képviselő tagjaira és a munkaviszonyban álló képviselő munkáltatóira.

2. §

1. Az alpolgármesterek és önkormányzati képviselők a képviselői tevékenységükkel kapcsolatban felmerült költségeik megtérítésére jogosultak.
2. A költségterítés magában foglalja:
 - az alpolgármesterek és képviselők településen belüli közlekedési költségeit,
 - aapidíjat,
 - a saját telefon igénybevételét,
 - egyéb dologi, technikai kiadások költségeit.
3. A költségterítést a képviselő-testület általános formájában állapítja meg. Az általános összege:
 - a) az alpolgármesterek és bizottsági elnökök részére havi 5000 Ft,
 - b) a települési képviselő részére havi 3000 Ft.
4. Az önkormányzati képviselők egyéb, a képviselői munkával kapcsolatos igazolt költségei (pl. településen kívüli utazás), továbbá a bizottságok nem képviselő tagjainak költségei esetenként számolhatók el. A felmerült költség elszámolását és kifizetését – a költség felmerülésének alapját képező képviselő-testületi, illetve bizottsági határozat, továbbá a költségek bizonylatjai alapján – a polgármester engedélyezi.

3. §

A képviselőnek a testületi munkában való részvétel miatt kiesett időre járó jövedelmét a képviselő-testület téríti meg. A kiesett jövedelem megtérítése a munkáltatóval kötött megállapodás alapján havonta a munkáltató által a képviselő-testület rendelkezésére bocsátott elszámolás alapján történik.

4. §

Az alpolgármesterek és képviselők költségátalányának kifizetésére utólag a tárgyhót követően kerül sor. A költségátalány nem illeti meg a képviselőt abban az esetben, ha képviselői tevékenységének ellátásában tartósan – 30 napot meghaladóan – akadályoztatva van (pl. betegség, külföldi kiküldetés stb.).

5. §

1. Ez a rendelet kihirdetése napján lép hatályba, azonban a költségterítést 1991. január 1-től visszamenőleg kell alkalmazni.
 2. A képviselők költségeinek és kiesett jövedelmük elszámolásának és kifizetésének szabályszerűségét a Pénzügyi Ellenőrző Bizottság rendszeresen ellenőrzi.
- Gyomaendrőd, 1991. február 26.

dr. Frankó Károly dr. Timár Gyöngyi
polgármester jegyző

A bizottságok munkájáról

Bizottsági ülések

II. 26. Városfejlesztő Bizottság ülése. Ipari Iskola térburkolatának első versenytárgyalása

III. 5. Városfejlesztő Bizottság: Felújítási tételek áttekintése

III. 5. Ügyrendi Bizottság: Felülvizsgálta az eddigi testületi munkát

III. 7. Szociális és Egészségügyi Bizottság: A gondozási központ szervezeti és működési szabályzatát tárgyalta meg.

A Szociális és Egészségügyi Bizottság február és március hónapban háromszor ülésezett. A bizottság legfőbb témája az egészségügyi intézmények költségvetésének megtárgyalása volt. Az egészségügyi alapellátást a Társadalombiztosítás finanszírozza, éves szinten 30 millió forinttal. Ebből az összegből azonban állóeszközök, nagyobb értékű orvosi műszerek vásárlását nem tehetjük meg. Az egészségügyünk műszerezettsége erősen leromlott, ezért a bizottság javasolta, hogy az intézményi szűkített költségvetés terhére, valamint a segélyezési keretből lecsípve különítsünk el 950 ezer forint költséget, hogy megkezdjük a műszerezettség fejlesztését. Ehhez csatlakozott az, hogy dr. Lizák Anna főorvos pályázatot nyújtott be – a bizottság egyetértésével – az Egészségügyi Minisztériumhoz az egészségügyi géppark fejlesztéséhez, melyet ha elnyer a város, mintegy 40% állami támogatást kaphat a vásárolni kívánt műszerekhez.

Legfontosabbnak a fogászati székek cseréjét, egy korszerűbb EKG-berendezés vásárlását, és kislabor felszerelésének megvásárlását tartjuk.

A bizottság úgy látja, hogy a lakosság érdekében minden évben tenni kell azért, hogy az orvosi ellátás színvonala javuljon, és hogy minél több szakfeladat helyben, jó színvonalon megoldható legyen, és ne kelljen a város polgárainak utazgatnia. Március 7-i bizottsági ülésen az Öregek Napközi Otthonának szervezeti szabályzatát vizsgáltuk felül. Az intézmények vonatkozásában a szűkített költségvetést hagyta jóvá a bizottság, hogy az intézmények is takarékosan gazdálkodjanak.

Emellett jogosítványokat kívánunk adni a Gondozási Központnak, hogy a kötelező étkezési normatíva bevezetése miatt keletkező várható költségvetési hiányt saját bevételeiből pótolja, oly módon, hogy nagyobb összegű fenntartási hozzájárulást kérjen a szolgáltatást igénybe vevő időskorúaktól.

A bizottság tisztelettel szól az időskorúak gondozásával foglalkozó gondozónők munkájáról, akik kötelező fel-

adataikon túlmenően tésztasütéssel, csirkekopasztással, disznóvágással és feldolgozással teszik mind változatosabbá az idősök étkeztetését, élve az így adódó takarékosági forrásokkal is. El kell mondanunk, hogy a gyomaendrői idősöket gondozó hálózat igen humánus, igyekszik méltó életet adni az idős embereknek, akik ezt meg is érdemlik. Tisztelet az Időskorúaknak és az őket felelősen ellátó, munkájukat szolgálatnak tekintő Gondozónőknek!

A bizottság nem kis gondja lesz a kamatadó miatti kérelmek elbírálása, amelyből mintegy 240-et tartunk nyilván.

Következő ülésünkön kívánunk rendelkezéseket alkotni arra, hogy milyen keresetszínvonal mellett tud az önkormányzat támogatást adni a rászorulóknak.

Több mint 50 lakástámogatási kérelem futott be, melyet áprilisi bizottsági üléseinken fogunk tárgyalni, és azt követően a „Gyomaendrői Híradó”-ban közzétenni.

Gyomaendrőd, 1991. március 12.

Hangya Lajosné
Egészségügyi Bizottság elnöke

Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete vállalkozók részére kedvező feltételek mellett bérbe adja 1991. április 1-jétől az endrői részen működő

Kossuth mozit

A bérbevétel egyetlen kikötése, hogy az épületben továbbra is kulturális tevékenység folytatható. Az ajánlattal kapcsolatban érdeklődni lehet a Polgármesteri Hivatalban Jánovszky György osztályvezetőnél 1991. március 26-ig.

Gyomaendrőd Város
Képviselő-testülete

FOGADÓÓRA

A polgármester az endrői kirendeltségen minden hónap utolsó keddjén délelőtt 9–11 óráig tart fogadóórát

Gellai József (9. sz. választókerület) 1991. március 26-án, szerdán 18 órakor az endrői kirendeltségen fogadóórát tart.

Lesz Shell-kútja a városnak!

1991. július 31. – közeli dátum, így szinte hihetetlen, de igaz, hogy ezen a napon megnyílik Gyomaendrődön a Shell-kút. Magyarországon első s így egyedülálló, hogy a város, az önkormányzat is részt vesz egy ilyen horderejű vállalkozásban, – és persze részesedik a nyereségből. A közös vállalkozásban a magánszemélyek mellett – negyedik tagként a beruházási összeg 25%-ával veszünk részt. A befektetés remélhetően biztos, s igen szép hasznot fog hozni: 1994-től az évi részesedés 15%-a illeti meg a várost tizenöt éven keresztül. A vállalkozók további tervei közt szerepel, hogy a jelenlegi terület további részeit is beépíti az éppen aktuális igények és várható üzleti lehetőségek messze menő figyelembevételével.

Reméljük, egy szép és hasznos színterrel leszünk gazdagabbak a következő években.

Dr. Frankó Károly
polgármester

Vállalkozásokat segítő előadás Gyomaendrődön, a Városházán

Március 27-én szerdán

15 órakor: Adózás, könyvvezetés

Előadó: Szabóné Juhász Ilona
Adófelügyelő

16 órakor: Társadalombiztosítás

Előadó: Süli Ferenc, Társadalombiztosítási Igazgatóság

Elsősorban az iparosokat, a vállalkozókat és a munkanélkülieket várjuk!

A Vöröskereszt gyomaendrői vezetősége jótékony célú sorsjátékot indít 1991. április 2-től 150 000,- Ft összeg nyeresémmel

Főnyeremény:

1 db parabolaantenna

A sorsjegyek ára: 20 Ft/db
Sorsolás: 1991. május 27-én
Sorsjegy kapható:
gyógyszertárakban
és munkahelyi megbízottaknál

Mire elég egy esztendő?

Beszélgetés Deme Zoltán országgyűlési képviselővel

– *Hogy van, képviselő úr?*

– Nagyon jól! Nemcsak azért nem panaszkodom, mert képviselő vagyok. Amikor nem voltam az, akkor sem panaszkodtam.

– *Lassan egy év telt el azóta, hogy az SZDSZ–MDF közös támogatásával bejutott a Parlamentbe. A két fő támogatóval milyen most a kapcsolata?*

– Nagy köszönettel tartozom ezért a támogatásért, ma is erőt ad ez a bizalom. Részben megvan a jó kapcsolat az SZDSZ-szel is, annak ellenére, hogy az MDF-frakcióhoz csatlakoztam. Megértem azok panaszát, akik sérelmesnek tartották döntésemet. Ma is kapok szemrehányó leveleket SZDSZ-szimpatizánsoktól. Országos szinten jó a kapcsolat az SZDSZ-szel, személy szerint Pető Ivánnal, Magyar Bálinttal és Hack Péterrel. Én úgy láttam, hogy az MDF a nemzeti-keresztény alapállásával közelebb van hozzám, mint az SZDSZ, ezért választottam. Több párt is keresett, hogy csatlakozzam hozzájuk, de ezt nem tartottam volna etikusnak.

– *Valóra vált-e ez alatt az egy esztendő alatt, amit célul tűzött ki maga elé?*

– Nagyon nagy célokat tűztem ki magam elé, e rövid idő alatt nem válhattak igazán valóra elképzeléseim. A legnagyobbat mégis említem, azt, hogy választókeretemben simán lezajlott a rendszerváltás. A többi cél megvalósulóban van. Az ivóvíz ügyét tartom a legfontosabbnak. Április végéig döntő dologról tudok majd beszámolni. Többféle lehetőség van. Az elképzelésünk az, hogy a Maros hordalékkúpjától próbálunk egészséges ivóvízhez jutni. Ki kell építeni Orosháza–Gádosor–Nagyszénás irányából a vízvezetékét. Van más elképzelés is ezen a téren, de én ezt tartom leginkább megfelelőnek, mert a teljes vízkészlet tisztítása óriási összeget emésztene fel. Vannak svájci, amerikai, német érdeklődők, ehhez azonban kormánytámogatásra lenne szükség. Sikerül talán megmozgatni a nehezen mozgó külföldi tőkét, ami azért is nehéz feladat, mert még nem készült el a törvényi szabályozása a tőke beáramlásának. Tavaszra rendeződik a földtörvény, nagyon fontos a koncessziós törvény – tehát szabályozva lesz a tőke bejövételének lehetősége. A közelmúltban Olaszországba kellett utaznom éppen gazdasági ügyek miatt.

Ugyanakkor fontos törvényalkotói munkában vagyunk, pl. az igazságtala-

nul magas nyugdíjak, vagy a kárpótlási törvény megszületésén munkálkodunk.

– *A munkanélküliek száma egyre nő. Mit szándékozik tenni képviselő úr, hogy enyhítsen ezen az állapoton?*

– A teljes munkaellátottságot nem lehet megvalósítani, de a munkanélküliek problémáját mindenképpen rendezni kell. Sajnos számuk egyre több, sőt fokozódni fog. E pillanatban a munkanélküli segély az egyetlen áthidaló megoldás.

– *Mi a helyzet a pályakezdők munkanélküliségével?*

– Nagyon nehéz kérdés, most különösen azért, mert munkahelyek szűnnek meg, s a pályakezdőkkel csak szaporodik a munkanélküliek száma. Az átmeneti helyzet miatt rendkívül nehéz új munkahelyek teremtése. A vállalkozásokban látom az ország jövőjét. Minden lehetőséget meg fogunk adni az országgyűlés szintjén a vállalkozásokhoz.

Nagy lehetőség lenne az is, ha megépülne a Déli autópálya, mely Szarvas és Gyomaendrőd között húzódná, és Triesztet kötné össze Ukrajnával. A kormány Budapest felé szeretné kiviteleni ezt az utat, ám a Parlamentben megalakult Tisza menti képviselők csoportja ezt meggyőződése szerint nem fogja támogatni. Ez egy erős, pártokon fölül álló csoport, jellemző, hogy ezután más hasonló tájjellegű csoportot már nem is engedtek alakulni.

– *Erről a területről igen nagy az értelmiség elvándorlása, illetve kevesen jönnek vissza tanulmányaik befejeztével. Mivel lehetne vonzóvá tenni ezt a területet?*

– Úgy gondolom, az iskolák ügyét kellene maximálisra felfuttatni, másrészt pedig vannak Európa-hírű kutatóközpontjaink, ezek körét kellene bővíteni. Az iskoláztatás kérdését kellene helyre tenni: olyan iskolában tanuljon a gyerek, amelyet a szülő elképzel, a szülő választ. Személyes kérésemre került az Országgyűlés első féléves programjába az egyházi ingatlanok tulajdonviszonyának rendezése. De nemcsak egyházi, hanem magániskolában is gondolkodhatunk. A továbbtanulás sem lesz könnyű, drágul az oktatás.

– *S minderre az anyagi fedezet?*

– Úgy gondolom, anyagi oldalát nézve ennek a kérdésnek, országos elgondolásokra kell támaszkodni. Most akár mennyire is szidják a kormány munkáját – némileg jogosan – de úgy látom,

megteremtődött a lehetősége annak, hogy Magyarország pénzügyi helyzete stabilizálódjon, adósságainkat is ki tudjuk fizetni.

– *A kamatadó nagyon sok családot sodort kétségbeesésbe. Mi erről az Ön véleménye?*

– Számom lehet kérni a képviselőtől, mire szavazott. Én azért szavaztam meg nyugodt szívvel ezt az előterjesztést, mert úgy gondoltam, hogy a 3%-os kamat irreális. Mégsem szavaztam volna meg, alapvetően azért, mert nem akartam beleavatkozni két ügyfél megállapodásába. Viszont a kormány fölmutatott egy alternatívát azzal, hogy ha valaki a tartozása felét kifizeti, a másik felét elengedik. Úgy éreztem, ez egy olyan lehetőség, amelyet érdemes fontolóra venni. Én jelenleg is – hangsúlyozom – független képviselő vagyok, sokszor szavazok SZDSZ-es vagy FIDESZ-es álláspont mellett frakciómmal szemben az Emberi jogi, Kisebbségi, Vallásügyi Bizottságban is. Jogom van arra, hogy a lelkiismeretem szerint döntsék.

A lakosságnak az önkormányzat is tud segíteni, mert ilyen célra az állam támogatást biztosított, melyet a lakosság az önkormányzaton keresztül igényelhet.

– *Végül hadd kérdezzem meg, hogy a fogadóórák olyanok-e, amilyenek Ön szeretné őket?*

– A fogadóórák látogatottsága alacsonyabb, mint vártam. De ez érthető is, hiszen a helyhatósági választások után megalakult polgármesteri hivataloknak kell megoldani sok olyan problémát, ami az ő hatáskörükbe tartozik. A mai képviselőnek regionális és országos problémákat felölölő törvényalkotásban kell részt vennie. Az lenne ideális, ha az emberek ilyen gondokkal keresnének. Természetesen az sem baj, ha csak beszélgetni jönnek hozzám a lakosok. Többet kellene találkoznom a választópolgárokkal. Most már kialakult a fogadóórák rendje. Rendszeresen tartok konzultációkat a körzetemben lévő szakértőkkel, abban a reményben, hogy megfelelően átgondolt módosító indítványok beterjesztésével tudjuk segíteni a törvényhozást.

– *Köszönöm a beszélgetést!*

Deme Zoltán országgyűlési képviselő március 22-én fogadóórát tart 15 órától az endrődi kirendeltségen, valamint április 12-én 15 órától 17 óráig Gyomán, a polgármesteri hivatalban.

HALDOKLIK AZ ÁFÉSZ-NYOMDA?

Sokfélélt hallani mostanában az ÁFÉSZ-nyomdáról, drukkkerek és elendrukkek egyaránt beszélnek róla. Hogy mi az igazság, hogy áll valójában a vállalkozás – csak a hivatalos információ mondhatja meg bizonyosan. Török Sándort, az ÁFÉSZ elnökét kerestem fel ezzel a kérdéssel:

– Az első évben, jelentős vesztesége volt a nyomdának, ez bruttóban úgy 9 millió Ft-ra tehető – ha a fenntartásokat, lízinget leszámítjuk, akkor is marad 5–6 millió Ft. Ezt a veszteséget két évre szeretnénk áttenni, hiszen azt mondják a piaci körökben, hogy ha egy beruházás a harmadik évben gazdaságos, az már jó. Bízunk abban, hogy ez a két év egyensúlyt teremt. Ez egy javaslat. Tulajdonképpen két alternatíva vetődhet föl: 1. megszüntetjük, 2. a teljes átszervezéssel – gondolok itt a technikai, technológiai, pénzügyi dolgokkal – megpróbáljuk nyereségesé tenni.

– *Mi a lehetősége a nyereséges üzemeltetésnek? Hiszen úgy tűnik, Önök nem akarnak lemondani a nyomdáról.*

– Valóban nem, hiszen 100–120 főt foglalkoztatunk, ráadásul a szövetkezetnél is komoly forgalomviszsaesés van, elképzelhető, hogy megközelíti a 200-at a felesleges munkaerő. Megpróbáljuk átvészelné ezt a nehéz időszakot, míg meg nem indul a gazdaság. Sajnos, az induló profil – a könyvgyártás – teljes egészében „leült”, de tudjuk, valamennyi kiadó ilyen gondokkal küzd. Most – mivel nincs igény a könyvre – spirálozott termékek gyártásával foglalkozunk: füzetek, irodalmi tömbök, naptárak stb.

– *A dolgozók mennyit tudnak a nehézségekről?*

– Amíg döntés nem születik, nem akarjuk borzolni a kedélyeket. Én annak látom inkább a lehetőségét, hogy meg kell tartani ezt a vállalkozást, még ha egyelőre veszteséges, vagy nullszaldó körül mozog is a bevétel. Egyrészt a dolgozók, másrészt a „piacközelben-maradás” miatt, hiszen modern berendezéseink vannak.

– *Mennyi kintlevősége van ennek a vállalkozásnak?*

– Pillanatnyilag 8–10 millió forint. Ez részben olyan vállalatoknál, amelyek tudnak fizetni, de vannak olyanok is, akik nem fizetőképesek.

– *Ezek szerint tehát van és lesz ÁFÉSZ-nyomda, a dolgozók helye biztos. Térjünk át a kereskedelemre! Jó-e a jelenlegi szövetkezeti forma?*

– Nem. Tervezzük, hogy a szövetkezet a nyugati formákhoz igazodjon, a szövetkezeti tulajdon megtartásával – holding-szerűen – kisvállalkozási formára szeretnénk áttérni. Az élelmiszerboltoknál lesz egyszerűbb a váltás.

– *Lesz-e létszámleépítés?*

– Drasztikus nem, inkább természetes leépítést próbálunk alkalmazni, ami azt jelenti, hogy a nyugdíjba menők helyére nem veszünk fel újakat.

– *Mi lesz azokkal a fiatalokkal, akik most fejezik be kereskedelmi tanulmányaikat?*

– Ha magánvállalkozók lesznek az üzletekben, ők fogják eldönteni, kivel és hány emberrel akarnak dolgozni, így nyilván lesznek nehézségek az elhelyezkedéssel.

– *Önök vállaltak-e „szponzorálást” 8-as, kereskedelmi iskolába menő gyerekek részére?*

– Nem, mert négy év távlatából nem lehet tudni, hogy ez a fiatal lesz-e az, aki nekünk kellene fog. Ez a dolog jogilag sem, és szakmailag sem teljesen megoldott.

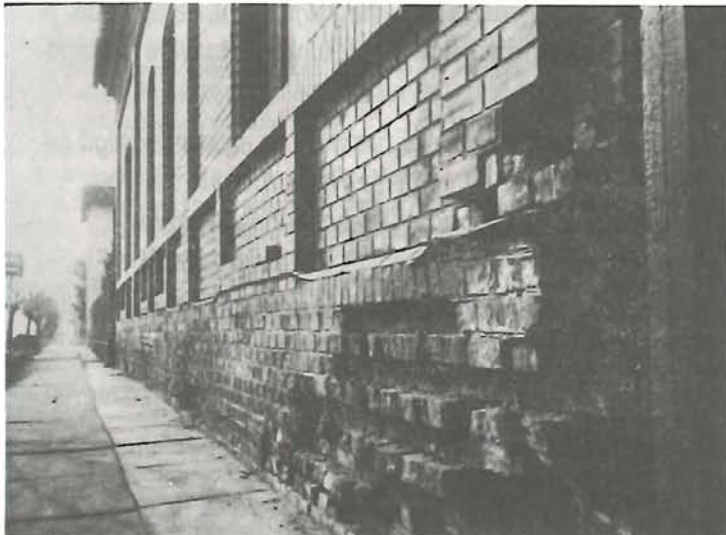
– *Sok sikert a munkához! Köszönöm a beszélgetést!*

E beszélgetés után négy nappal, március 9-én küldöttgyűlést tartott az ÁFÉSZ. Török Sándor elnök beszámolt az elmúlt esztendő mérlegéről. Ezek szerint a szövetkezet 13 millió forintos nyereséggel zárt. Rendkívül pesszimista hangon vázolta az ideai terveket, s egyértelműen a kereskedelem struktúraváltoztatása mellett szólt. Kijelentette, hogy mintegy 60 fős létszámcsökkenéssel kell számolniuk.

Helyzetüket az is nehezíti, hogy még nem született meg az új szövetkezeti törvény.

A PANTA-PRINT KFT.-ről külön szó esett. Az elnök bejelentette, hogy március 8-ai hatállyal leváltották a nyomda szakmai vezetését. Lakatos Gyulát szakértői és testületi vélemény alapján mentették föl állásából. A gyűlésen felszólalók közül Tanai Ferenc és Pataki Bálint a nyomda ügyének kivizsgálását, s a személyi felelősség megállapítását kérték.

Végül – némi, esetenként személyeskedésbe hajló vita után – a küldöttgyűlés tudomásul vette a beszámolót, és elfogadta az 1991-re vonatkozó intézkedési tervet. Elfogadták azt is, hogy ha a leltározások és felmérések során szükségesnek látszik a nyomdaüzem felszámolása, újra küldöttgyűlést hívnak össze.

Szétesőben?

Értesítjük a Tisztelt Lakosságot,
hogy 1991. március 27-én 17 órakor

Deme Zoltán

országgyűlési képviselővel,
valamint a város önkormányzati képviselőivel találkozhatnak. A találkozón részt vesznek a helyi pártok, társadalmi szervezetek, valamint az egyházak vezetői is.

Helye: Városháza nagyterme,
Szabadság tér 1.

A találkozón minden érdeklődőt
szeretettel vár a
Polgármesteri Hivatal

Gyógynövényszaküzlet Gyomaendrődön

Gyomán, a Bocskai utcában, egy ház alagsorában olyan dolgokat árulnak, amikért eddig legalább Békéscsabára kellett beutazni – ha ott szerencsével járt az ember. Fűben-fában az orvosság – de melyik orvosság melyik fűben, melyik fűben? Talán erre is választ kaphatunk R. Nagy Tibortól, a Gyógynövényszaküzlet vezetőjétől.

– *Mi adta az ötletet, hogy ide, Gyomaendrődre, egy ilyen jellegű üzletet telepítsenek?*

– Először csak egy üzletet, egy valamilyen üzletet akartunk. Jártunk a BNV-n, ott találkoztunk a Lila Nyulakkal, ami egy betéti társaság Szegeden, és tulajdonképpen mindenki kereskednek. Mi fehérneművel kezdtek, de nem nagyon ment az üzlet. A barátom – velem vezetem most az üzletet – vegetáriánus, ez adta az ötletet, hogy ilyen dolgokkal foglalkozzunk.

– *Milyenek az árak?*

– Változók. Több helyről szerezzük be az árut, ezért gyakran ugyanannak a cikknek is más ára van hétről hétre. Persze a fő beszerzési forrásunk Budapest.

– *Mit lehet kapni?*

– Gyógynövényeket, gyógyteákat, gyógykészítményeket, gyógykozmetikumokat, és ezekkel foglalkozó könyveket is szeretnénk árulni. Nagyon sokan várták már, hogy legyen Gyomán gyógynövénykereskedés, így elég jó a kereslet is, bár nincs kihasználva az üzlet. Sokan tudnak róla, még nem is nagyon volt pénzünk reklámra.

– *Van-e olyan az üzletben, aki igazán jól ismeri ezeket a szereket, tud tanácsot adni az ide betérőknek, ha nem tudják, mit vásároljanak?*

– Igen, Gombkötő Bálintné, Mancika néni, aki a gyógyszerárban dolgozott, jelenleg nyugdíjas, ő igazán tud tanácsot adni, segíteni.

– *Vállalkozni fognak-e felvásárlásra?*

– Igen, most tárgyalunk a Kerepestarcsei Szilas Termelőszövetkezettel, hogy biztosítsa a feltételeket. Ha lehet, akkor tavasszal már ezt is elindíthatnánk.

– *Gondoltak-e arra, hogy saját termelésű gyógynövényeket áruljanak?*

– Talán, ha a földkérdés rendeződik, sikerül földhöz jutni, s akkor a termelés is megoldható lesz.

– *Keresnek-e társakat?*

– Igen! Itt nagyon jó minőségű földek vannak, sok vízparti kistelek, öntözhető terület, s ezek a növények jórészt kézimunka-igényesek. A gyógynövénynek most jó keletje van, elég biztos pénznek ígérkezik.

– *Hogyan kezdték el gyógynövényekkel foglalkozni?*

– Főként a bátyám volt „növénybúvár”, jómagam pedig most végzem a virág- és dísznövénykertész szakmunkásképzőt. Meg aztán hiszek is a gyógynövények hatásában.

– *Sokféle szójakészítmény található az üzletben. Önök is ezt fogyasztják?*

– Igen, bár még nem tudtam teljesen áttérni a tiszta szójás ételekre, változatlanul szeretem a húst is. De keverni szoktuk a kettőt, így készítjük a fasírtot, a töltött káposztát.

– *Nem terveznek-e egy saláta-bárt vagy vegetáriánus konyhát ide az üzlet mellé?*

– Úgy hiszem, nem lenne kereslet egy speciálisan vegetáriánus konyhára. Meg aztán pénz sincs rá...
Valuska Lajos

Gondoljon a húsvétra!

Vörös és fehér termelői borok nagy választékban állandóan kaphatók! Elvitelre 2, 3 l., 5, 8 l., 10 l-es kiszerelésben

Gyomaendrőd, Bartók út 9.
(az ENCI melletti utca)

Nyitva:

hétfőtől péntekig 10–19 óráig
szombaton és vasárnap
7–14 óráig

APRÓHIRDETÉS

A Gyomai Református Egyház Hősök útja 51. sz. alatt 2 szoba konyhás lakást házaspárnak kiad takarítói és udvarosi munkakör ellátásáért. Jelentkezni a Lelkészi Hivatalban lehet (Hősök útja 44.) április 10-ig.

Gyomaendrőd központjában lakás kiadó. Érdeklődni este Vörös Hadsereg út 22., vagy 31-669-es telefonon.

Gyoma központjában. Kohlmann-telepen első emeleti lakás 1+2 fős szoba eladó. Érdeklődni este Vörös Hadsereg út 22., vagy 31-669-es telefonon.

Bontásból vályog eladó! Gyomaendrőd, Fáy út 35.

Szervizüzemünk a város Szolgálatában!

Rövid határidővel vállaljuk:

Személy- és kis tehergépkocsik javítását:

hatósági CO-mérését

füstölés mérését

műszeres gyújtás és futómű beállítását

műszaki vizsgáztatást

karosszéria javítást

Tehergépkocsik javítását:

műszeres motorbeállítását

karosszéria javítást

műszaki vizsga felkészítést

dízeladagoló javítást

Továbbá traktorok: motor és egyéb javítását,

gumiköpenyek, tömlők javítását

Helye: Győzelem Mgtsz szervizműhelye

Telefon: 31-868 (Köztemetővel szemben)

Pajer és Szabó RONGYOS BUTIK

Ezúton Tisztelettel meghívjuk Önt, látogasson el üzletünkbe. Áruválasztékunkból kedvére válogathat, hiszen található itt:

import beszerzésű használt, de extra minőségű felnőtt- és gyermekruhák

dezodorok, szappanok és illatszerek

továbbá bizsuk és ruhakiegészítők

Célunk, hogy szerény árainkkal divatosan jól öltözött legyen és holnap is nálunk vásároljon

Mottónk: Ma már olcsón vásárolni nem szégyen, inkább kötelező szükséglet

Köszönjük,
hogy eljött

Pajer és Szabó
RONGYOS BUTIK
Gyomaendrőd, Lenin út 212. Cégnyilvántartás: Szabó Lajosné Telefon: 87/21-185

Bella János kiállítása

Február 12. és március 31. között Bella János endródi születésű festőművész képeit és grafikáit tekintheti meg az érdeklődő a Nógrád Megyei Könyvtár (Salgótarján) kiállítótermeiben.

A hír hallatára különös érzés fogja el az embert: megint kaptunk Palócföldtől valamit. Mi, a Honismereti Egyesület gyűjtői régóta figyeljük az endródiek és a palócok közötti hasonlóságot: ők is **hamvasnak** nevezik a vászonszöttes egy fajtáját; ismerik a **tollyúseprűt**; tudjuk, hogy a templomban ők is **gyovonnak**; gyakran sütnek **káposztáslepényt**; a mákostészta náluk is **mákoscsík**, a csíkos abroszt viszont ők is **síkos** abrosznak titulálják.

A hatvanas években azt mutatta meg nekünk Palócföld, hogy Paróczai Gergely bácsinak, a tanítónak a fia milyen tehetséges költő. A Nógrád megyei művészek és költők antológiájában és még számos helyen közölték a nagyon korán meghalt ifj. Paróczai Gergely verseit. Mi – máig se nagyon ismerjük.

Most pedig Bella János képeinek adnak helyet Nógrádban. Köszönjük, kedves Barátaink!

– Miért éppen Salgótarjánban van ez a kiállítás? – kérdezzük a megnyitó után a művész.

– Endrődön az általános iskola elvégzése során akkori rajztanárom, Szabó Ernő személyén jutottam el a festészet kapujához. Ezután egy hatalmas terület tárult elém – rengeteg mód, rengeteg út a festészethez. És most – valahogy visszatértem a kezdethez. Mint ahogy a kör bezárul – visszatértem ahhoz az emberhez, akitől elindultam 14 éves koromban.

– A Maga családja inkább a szegények közé tartozott akkoriban...

– Istenfélő iparos család nyolcadik gyermekeként jöttem napvilágra. Édesapám csizmadia volt. Olyan testközelben éltünk az ottani parasztsággal, hogy nekem naponta volt alkalmam hallgatni, csodálni őket. Ezek a parasztemberek engem nemcsak formai motívumokkal láttak el. Az ő elbeszélései a mai napig elevenen élnek bennem.

– Az itteni emberek mindig tisztelték a Bella családban azt, hogy nagyon összetartanak és ugyanakkor mégis nyitottak mindenféle közösségi kezdeményezésre is. A szép iránti igény is megtalálható más családtagokban is.

– Igen. Egy bizonyos fokú művészi ambíció jellemző az egész családra: fűrés-faragás, rajzolás, festés, versírás, dalolás – ezek mindig megszépítették hétköznapijainkat. Úgy gondolom tehát, hogy a vagyonnál sokkal maradandóbb örökséget kaptunk édesapánktól-édesanyánktól.

– Hogy alakultak a további évei?

– Az érettségi után az Iparművészeti, majd a szegedi Pedagógiai Főiskola hallgatója lettem. Onnan mentem Németországba 1956 decemberében. Stuttgartban, a Képző-

művészeti Akadémián nyertem felvételt. Tanulmányaim közben gyakran végeztem nyári munkát, míg nem 1966-ban az Operaháznál állást kaptam. 1974 óta rajztanár vagyok Backnangban, ahol a feleségem szülőházában lakunk az immár felnőtt gyerekeinkkel. Itt létesítettem egy Képzőművészeti Szabad Iskolát. Németországban felfigyeltek rám, segítettek, ahogy tudtak.

Egészen a mai napig támogatnak engem, örülnek a sikereimnek. Erre a kiállításra is jöttek a táviratok Németországból: ismerősök, tanítványok kívánják, hogy jól sikerüljön ez a kiállítás.

– A megnyitót, az nagyon jól sikerült. Nem protokolláris volt, hanem meleg hangú, bensőséges. Szavakkal alig kifejezhető az a szeretet, amely Magát itt körülveszi. Barátok, rokonok jöttek el otthonról, itt van Gyomaendrőd polgármestere is. De nem féltek a hófúvástól a régi osztálytársai sem: Nagy Imre Ceglédre jött el, Szonda Sanyi Tokajból, Kiszely Lukács Székesfehérvárról, Kopcsék Imre Miskolcra, Nagyné Gellai Ági Pestről, Panyicza Ica Gödöllőre, Giricz Gabi Pestről.

– Köszönet érte mindannyiuknak...

– Gyakran van kiállítás?

– Nem szeretek gyakran kiállítani: kb. 4-5 évenként szoktam.

– Termékeny festő?

– Termékeny oly módon, hogy ha hozzáfogok, akkor nagyon sokat festek, de volt rá eset, évekig nem is fogok ecsetet a kezembe. Rajzolni viszont minden nap rajzolok. A kegyelem állapota az, ami engem munkára serkent. Egy megfogalmazhatatlan sugallat vesz hatalmába, ez segít hozzá egy vershez vagy egy képhez.

– Komolyak, sőt komorak a képei.

– Engem a komoly tartalmú, mélyen gyökerező emberi sorsok, témák érdekelnek, csakis ezek kötik le a figyelmem, csakis ilyenek serkentenek munkára. Hazugnak, félrevezetőnek tartom a felszínes megoldásokat. Képeimmel, verseimmel én nem szórakoztatni akarok, hanem elgondolkodtatni, tanítani. Festményeim lakásokba nem is illenek, csakis kiállításokra, múzeumokba vagy olyan helyekre, ahol többen megfordulnak. Hiszem és remélem, hogy szülőközségemnek ajándékozott két képem és a rajzok jó értelemben nyernek tetszést a földiek körében. Mert aki jól odafigyel, talán megérzi, hogy a képek hangulatának komolysága mögött az élettől duzzadó tiszta színekben mennyi vidámság, öröm, hit, ígéret lelhető fel.

– Mit jelent a szülőföld az Ön művészténeke?

Bella János festőművész a salgótarjáni megnyitón

– Endrőd – az én lelki vagyonom. Ha hazajövök, akkor hosszú időre feltöltődöm, így tudok tovább dolgozni. Motívumaim is jobbra alföldi motívumok. Amit a gyerekkorból magammal vittem, azt olyan erősen tartom a markomban, hogy nem adom ki soha.

– Gyerekkorát is megőrökíti a képeken?

– Igen, igen! Különösen azon a képen, amit Endrődnek ajándékoztam: ott egy légi támadásról van szó. Egy idősebb férfi, egy idősebb nő és két gyerek fölött az ég lángokból áll. A háború élménye nagyon meghatározó. Én azt hiszem, hogy ezt a képet – a kilencéves gyerek félelmét – sehol máshol nem lehet annyira megérteni, mint a szülőfalumban, ahol ezt az érzést én átéltem. Hiszek abban, hogy ezt a képet otthon felfüggesztik és megnézik.

– Hová tegyük az adományozott képeket és rajzokat?

– Az a kívánságom, hogy lenne valaha egy képtár vagy egy múzeum, ahol állandó kiállítás lenne, ahová én nagyon gyakran szeretnék képeket ajándékozni. A művészettel foglalkozó embernek szüksége van egy szellemi otthonra. Ez nem mindig ugyanaz, mint ahol él az ember. Az én szellemi otthonom az a hely, ahol én születtem.

– További sikereket és jó egészséget kívánunk Önnek, Kedves Bella János.

Hornokné Németh Eszter

BELLA JÁNOS Vigyázzatok rám

Hazámban német turistaként töltök két évből két hetet. Mióta így és meddig még? Nem számolom az éveket.

Habár a német föld megért, Kenyeret ad s majd eltemet, de amíg élek vert aranyként őrzöm az anyanyelvemet!

Mert örülni és verset írni és sírni is csak ezen tudok. Csak anyám nyelvén tudom leírni: Vigyázzatok rám, csillagok!

1972

?...Hová írassam...?

Még javában tart a tanév, s éppen folynak a viták az új nemzeti alaptantervről. A már iskolába járók jó része alig várja, hogy vége legyen a tanévnek, vannak azonban olyanok, akik alig várják, hogy elkezdődjék az új. Ők az elsősök, és persze a szüleik. Mit várhatnak az iskolától, egyáltalán howá írassák gyermeküket, mit kínál az iskola számukra? Erről kérdeztem a három iskola igazgatóját.

Kovács Gábor, 1. Sz. Általános Iskola:

– Három normál osztály indítására van lehetőségünk. Nem tervezzük új pedagógiai módszerek bevezetését, ám ez nem jelenti azt, hogy nem is tanulmányozzuk ezeket. Átvevünk belőlük a praktikus, jó dolgokat és alkalmazzuk is azokat. Az alsó tagozatban, úgy vélem, nem szabad elcsúsztatni a gyereket sem a humán, sem a reál tárgyak felé. Meg kell adni az érdeklődés felkeltésének a lehetőségét. Az iskola feladata, hogy a gyerekek képességeit maximálisan kibontsa, s főként becsülettel alapozza meg a középiskolai továbbtanulást. Ezért mi alsóban arra törekszünk, hogy a képesség szerinti tanulás feltételeit megteremtjük. A képesség szerinti csoportbontást ötödik osztálytól tervezzük. Két éve van negyedik osztályban német nyelvtanítás, most ösztől emellett szintén a negyedikben angolt is indítunk.

Stabil nevelőtestületünk van, nem változtatják egymást a tanárok egy-egy osztályban, s ez is a munka hatékonyságát fokozza.

Békési Mihályné, 2. Sz. Általános Iskola:

– Két elsős osztály indítását mindenképpen tervezzük, de többre is van lehetősé-

günk. A két tervezett osztály közül az egyik a Zsolnai-féle nyelvi, irodalmi, kommunikációs programot nyújtja, a Lenin úton indul.

A másikat a Vorosilov úton indítjuk, ott Csapóné Kovács Ildikó és Hornokné Kereki Irén az értékközvetítő és képességefejlesztő programot kezdi el.

Mindkét program lényege az, hogy a tanulók differenciáltan tanulnak, lehetőség van az egyéni bánásmódra és a lemaradókkal való foglalkozásra.

Ezeknek a programoknak a folytatása biztosított a felső tagozatban is. Alsóban két idegen nyelvet kezdünk el tanítani: az angol tanítására Fashola Adeola könnyűipari mérnököt, a franciára pedig Kohn Zita gimnáziumi tanárt nyertük meg. Ötödik osztálytól képesség szerinti bontást végzünk, s ezt a későbbiekben is folytatni akarjuk. Az a célunk, hogy az alsó tagozattal megalapozzuk a tudást, hogy aztán ki-ki tehetsége és érdeklődése szerint tudjon továbbtanulni.

Giricz Vendel, 3. Sz. Általános Iskola:

– Endrődön várhatóan 90 elsős lesz a következő tanévben, ez 3–4 osztályt tesz ki. Terv szerint nem akarunk korrekciós osztályt indítani. Persze, jó lenne a három iskola gyenge tanulóiból egy korrekciós osztályt létrehozni, de ennek közlekedési és egyéb akadályai vannak.

Egész napos oktatás már több mint öt éve működik az iskolánkban. Az idén beindítjuk egy osztályban a Zsolnai-programot. Baráth Éva és Molnárné Majoros Katalin vállalták ezt. A szülőkkal előzetes elbeszélgetést foly-

tatunk. Bizom abban, hogy a program felsőben is folytatódik, lesz ilyen kimenő osztály, van érdeklődő kollégánál a felsőben.

Négy idegen nyelvet – angolt, németet, franciát, orosz – kezdünk szeptembertől tanítani, előkészítő jelleggel már első osztálytól.

A hagyományos iskolai formák mellett megjelent egy új iskolatípus a város oktatási palettáján. Valóban indul-e egyházi első osztály? Sipos Tas Tőhötöm református lelkész ad felvilágosítást:

– Egyelőre csak fölmérést végzünk az óvodában. Ha lesz 20–24 gyerek, akkor indítunk egy első osztályt. Addig nem akarok személyi és helyi feltételekről beszélni, amíg ez biztos nem lesz. Azoknak a szülőknek a jelentkezését várjuk, akik keresztyény hitkerkölsők alapján akarják a gyermeküket nevelni. Ez nem református vagy katolikus iskola lenne, hanem egy keresztyény iskola. Nem feltétel az, hogy a gyermek vagy a szülő meg legyen keresztyén. Az egyház természetesen jobb feltételeket tudna biztosítani. Nem elképzelhetetlen, hogy külföldi testvérgyülekezetekkel is föl tudnánk venni a kapcsolatot a nyelvtanulást könnyítendő. A tanároknak is jobb fizetést tudnánk biztosítani. Sajnos, nem vagyok túl bizakodó, az elmúlt évben is igen kevés volt a hittanra beíratott gyerekek száma.

Nos, kedves szülők, nehéz a házi feladat. Kívánom, hogy választásuk sikeres legyen, ne csalódjanak. Ez azt jelentené, hogy három (vagy négy) erős, jó iskola működik városunkban.

Valuska Lajos

NŐNAP A MOZGÁSKORLÁTOZOTTAKNÁL

A Mozgáskorlátozottak Békési Megyei Egyesületének Gyomaendrődi Csoportja 95 taggal működik. Minden héten kedden klubestet tartanak a helyi művelődési központban.

A március 12-i ünnepi este, a Társadalmi Egyesülések Szövetsége képviselőjében, mint pártoló tag kaptam meghívást.

• Megható figyelmességgel fogadták érkező sorstársaik. A járóképtelen tagokat áldozatkész sorstársuk hozta Trabantjával.

Az ünnepi asztalokat 80 fő mosolygó, vidám kedvű tag ülte körül. A csoport titkára Csöke János úr, meleg szavakkal üdvözölte a kedves megjelenteket, köztük a megyei elnököt és titkárát. Szép szavakkal méltatta a hölgyeket, a nőnap alkalmából.

A férfiak udvariasan szolgálták fel a virsliit mustárral, forró citromos teával. A hölgyek ajándékot kaptak, díszdobozban zsebkenőt. A vacsora alatt szép, örökzöld dallamokat játszott harmonikáján a dalos lelkű Lajos bácsi.

Vacsora után a titkár úr emlékeztette a résztvevőket, hogy 19-én este a főorvosnő lesz a klub előadója. Reméli, hogy olyan sokan fogják hallgatni, mint a római katolikus plébános úr szép beszédét.

Megkérdeztem a titkár úrtól, mivel tudja ilyen vonzóvá tenni a klub életét?

Általában az emberek közömbösek, rossz a hangulatuk. Itt, hála Istennek nem ezt érzem. S ekkor örömmel ismertette az évi terveiket, melyben 5 alkalommal egész napos autóbussz-kirándulás is szerepel. A járművet ingyen kapják a helyi gazdasági egységektől. Lesz halászléfőzés, melyhez a halat ajándékba kapják a halászlé-tsz-tól.

A Békési megyei egyesülettől ellátmányt kapnak, melyből beteg társaikat 200 Ft értékű ajándékkal meglátogatják.

Beszélgetésünket elnyomta a szívből jövő közös nótázás. Feledve bajt, bánatot, vidámak voltak és boldogok.

Emberi tartásuk, élni akarásuk, példa értékű! Így kellene embert emberhez vezérelni zaklatott világunkban.

Tanuljuk meg „szeretni” egymást a mozgáskorlátozottaktól!

Köszönet a meghitt együttlétért.

*Szabó Incéné
pártoló tag*

„Aki boldog, könnyebben boldogít másokat is; mi csurogjon az olyan forrásból, mely maga is száraz?”

(Bolyai Farkas)

FELHÍVÁS

Gyomaendrőd Város Polgármesteri Hivatala és a Katona József Művelődési Központ a Költészet napja megünneplésére

versmondó

versenyt hirdet

Babits Mihályra emlékezünk halála 50. évfordulója alkalmából

A versmondó verseny időpontja:

1991. április 13. (szombat) 9 óra

Helye: Katona József Művelődési Központ (Gyomaendrőd, Kossuth u. 9.)

A versenyen 14–35 életév közötti fiatalok vehetnek részt.

A nevezés feltételei:

a) Versmondók részére

Egy Babits- vagy egy József Attila-vers kötelezőként, és egy szabadon választott vers elmondása bármely költőtől

b) Egyéb kategóriában

Kötelezőként a fent említett szerzők bármely művének a hagyományostól eltérő tolmácsolása és egy szabadon választott előadói produkció pl.: megzenésített vers
A versenyen legjobb helyezést elért résztvevők jutalomban részesülnek.

Kérem, hogy a nevezési lapot, lapokat a Polgármesteri Hivatalba szíveskedjék megküldeni.

A következő írás magánlevél. Szerzője kérésére teszem ezt a megjegyzést, mivel – mint elmondta – pártjával nem egyeztettem véleményét. Így mint egyszerű gyomaendrődi polgár közli nézetait.

(A Szerkesztő)

Nyílt levél minden gyomaendrődi polgárhoz

A jelenlegi súlyos gazdasági helyzetben a munkaadók és munkavállalók közötti súrlódások fokozódása várható. Mindannyian emlékszünk még a pártállami üzemi háromszögre: igazgató, párttitkár, szakszervezeti bizalmi.

Ez a csodálatos háromszög mindent képviselt a munkásosztály nevében, csupán a dolgozó réteg érdekeiről feledkezett meg. A dolgozók pénzéből kiépített üdülő létesítményekben beutalt az egyszerű dolgozó legfeljebb szezonon kívül kapott. Elnézést kérek attól a háromszögtől, ahol ezt véletlenül eltévesztették. A régi szakszervezet a vezetőréteget szolgálta ki, az egyszerű dolgozókhöz annyi köze volt, hogy központilag levonatta szakszervezeti díjukat fizetésükből. Ezért, és sok egyébért a szakszervezetből a legjobb minél hamarabb kilépni.

Tudomásul kell venni, hogy a dolgozók a jelen helyzetben is teljesen védtelenek és kiszolgáltatottak a munkáltatónak. Senki emberfia nem fogja tudni megvédeni a dolgozók érdekeit mindaddig, míg önmaguk alulról építkezve létre nem hozzák az új szabad szakszervezet sejtjeit minden munkahelyen. Az újonnan alakult kis szakszervezeti csoportok hivatalos bejegyeztetése után, csatlakozhatnak a már megalakult szabad szakszervezetekhez. A szabad és független szakszervezetek megerősödése egyszerűen az önmagát átmentő régi szakszervezeti bürokrácia gyengülését is jelenti. Továbbá azon a munkahelyen, ahol erős, független szakszervezet működik, mód van a hozzá nem értő, korrupt, basáskodó vállalat vezetőre, vagy kisebb vezetők megszorongatására.

Az önmagukat átmentett vezetőket valamiféle módszeres tisztogatással eltávolítani nem lehet, de fokozatosan ki is szoríthatják őket a helyükről. Ez a lassú és fáradságosabb megoldás egyszerűen azt is lehetővé teszi, hogy különbség tétessék vezetésre alkalmas, jó szakemberek és a mindenkori politikai lojalitásuk alapján kiválasztódott, de tökéletesen alkalmatlan káderek között. A szabad szakszervezetek megerősödése a kormány központosító törekvéseivel, hibás döntéseivel szemben is ellenerőt teremthet.

Sajnos a dolgozóknak – különösen vidéken – még mindig működnek a félelem reflexei. Nagyon kérem, gyógyuljanak már fel és nagyon akarjanak győzni, mert ha nagyon akarják, ez sikerülni is fog.

Sok sikert kívánva
tisztelettel Fekete Elemér

Szines filmek előhívása és kidolgozása
2 nap alatt!

A filmek leadhatók: Szabadság tér, Trafik
Bak János magánkereskedő

Születésnap gondolatok

Romos iskola előtt állunk, talán csak a tábla ép a falon: Itt tanult Arany János. Az emberek gyanakodva néznek bennünket – ismeretlenek vagyunk –, mígnem meglátják övéiket beszélni velünk. Tiszta hangú gyerekkórus énekli a Serkenj fel, kegyes nép... kezdetű dalt. Versek, emlékezők. Az egyetlen eredeti nevén megmaradt utcán, az Arany utcán megyünk a szülőházig. Emlékezők, dalok. Majd három kislány csengő magyarsággal elszavalja a Családi kört. Különös hangulata van versnek itt, ahol a költő bölcsője ringott.

Az ünnepség végeztével mi is elhelyezzük koszorúnkat, melyen csak egyszerű fehér szalag díszlik. Megállunk egy percre, tisztelgünk a költő szelleme előtt.

Délután az ünnepség színpadi játékkal

folytatódik. Az általános iskola tanulói adják elő a Toldit és a Toldi szerelmét – magyarul. Tömvé a kultúrház – nem csoda, hiszen – a helyiek elmondása szerint – magyar szó gyerek szájából színpadon talán 1975 óta nem hangzott. Minden jelenet kidolgozott, átgondolt, jutalmazza is a közönség. A verbunk dallamát vastappsal kísérik a nézők. Szívszorítóan szép látni a csillogó szemeket, az embereket, akik isszák, lélegzik a magyar szót.

A látvány és a hangulat sokáig kísér. Saját érzéseinkkel tapasztaltuk meg a magyarságot, úgy, ahogy itthon csak nagyon ritkán látni. Történt mindez Nagyszalontán, 1991. március 2-án, Arany János születésének 174. évfordulóján.

Csolt Népe

RENDRŐRSÉGI HÍREK

1990-ben Gyomaendrőd város területén 24 személyi sérüléssel járó közúti közlekedési baleset történt. A balesetek közül kettő halálos kimenetelű, 11 súlyos sérüléssel és 11 könnyű sérüléssel végződött.

1991 eddig eltelt időszakában Gyomaendrődön 2 halálos és 1 könnyű sérüléssel járó közúti közlekedési baleset történt. A baleseti okokat vizsgálva megállapítható, hogy a legtöbb személyi sérüléssel járó baleset az elsőbbség meg nem adása, a kanyarodási szabályok be nem tartása, valamint a sebesség relatív túllépése miatt következett be.

Garázdaság miatt folytat eljárást a rendőrség N. J. hunyai lakos ellen, mert nevezett személy február 12-én a kora délutáni órákban megjelent a hunyai Búzavirág vendéglőben, ahol kb. 10 üveg sör elfogyasztása után minden előzetes szóváltás nélkül szidalmazni kezdte a vendégeket, valamint dulakodás közben 2 db széket összetört. N. J.-t a rendőrség előállította a Gyomaendrőd Rendőrségre és ellene a feljelentést megtette.

Február 22-én éjjel 10 óra körüli időben Gyomaendrőd belterületén a Kossuth úton a rendőrség igazoltatta G. Zoltán és N. Jenő gyomaendrőd lakosokat, akik egy UAZ gépkocsival közlekedtek. Az ellenőrzés során megállapítást nyert, hogy G. Zoltán a gépkocsit feltehetően ittas állapotban vezet, valamint a gépkocsin szállított több mint 30 db lambériát a Mezőtúri Á. G. Fatelepéről tulajdonították el.

Ügyükben az eljárás folyamatban van. Március 1-jén a rendőrség T. Sándor gyomaendrőd lakos bejelentette, hogy a Fűzfás-zugban lévő hétvégi házától eltulajdonítottak 5 db 6 m hosszú alumínium öntözőcsövet. A bevezetett rendőri intézkedés során megállapítást nyert, hogy az öntözőcsövek eltulajdonításával alaposan gyanúsítható T. László gyomaendrőd lakos. T. László elmondta, hogy az öntöző-

csöveket egy Trabant személygépkocsival hozta el úgy, hogy azokat a helyszínen feldarabolta, majd azt másnap színesfémként 2600 Ft-ért értékesítette. Ügyében az eljárás folyamatban van.

Auer György rendőr százados
őrsparancsnok

Közlekedésbiztonsági Híradó

OKBT – Autó-Motor 1991. március

A március szeszélyes hónap: már nem tél, de még nem tavasz. Márciustól egyre többen vesznek részt a forgalomban, megjelennek az autójukat télen pihentető és a motorosok is. Azt ajánljuk, hogy vizsgálják át járműveiket, mielőtt közlekedni kezdenének. Legfontosabb a fékek és gumik állapotának vizsgálata. A fékeknél elsősorban a szakadást, folyást és korróziót vizsgáljuk, de a fékfolyadékot is legalább kétevenként ki kell cserélni.

A gumik két nagy típusa közül a radiál, ezen belül is az acélradiál gumik a jók. A durvdefekt elkerülése végett ajánljuk az egyre népszerűbb „Tubelés” névvel jelölt tömlő nélküli gumit.

Ne feledje a fényjelző berendezések és a fényzőrök ellenőrzését sem. Utolsó jó tanács: ha valaki hosszabb kihagyás után áll újra forgalomba, az autóján kívül végezze el a karbantatást vezetői tudásán és gyakorlásán. Ezzel is a közlekedés biztonságát növeli. Jó közlekedést! OKBT

Figyelem!

1991. március 30-án
20 órai kezdettel a gyomaendrőd
Déryné Művelődési Ház

TAVASZI RANDEVÚ

címmel megrendezi a harmincasok
locsolóbálját.

Belépőjegy: 180 Ft

Éjszakai műsor!

Jegyek rendelhetők
a 31-917-es telefonon.

■ ■ ■ Olvasóink írták... ■ ■ ■

Mire változzék...?

Mint az várható volt, városunkat is elérte az utcanév-változtatások kora. Ténylegesen akad néhány utcanév, melyet meg kell változtatni. A deklarált rendező elvekket egyet is értenék, de azok a „Keresztapa kerestetik” című cikkben közölt lista összeállításában sem mindig érvényesülnek. Pl. a 3. pont a város kiválóságait említi, mint lehetséges névadókat. Ezen az alapon aztán Hunya Istvánról is utcát akar elnevezni, ugyanakkor a Polányi Máté utcát megszüntetné. Nem szerencsés az sem, hogy az Áchim utcát nem említi a megszüntetendők között, de Bajcsy-Zsilinszky Endre nevét nem tartja megőrzésre méltónak. Hajdani tragikus kapcsolatuk ezt nem indokolja. Jó lenne már, ha ezt a „vagy fekete, vagy fehér” gondolkodást levetkőznénk. Mindkettő megérdemelné továbbra is, hogy utcát nevezzenek el róluk.

Ugyancsak furcsállom, hogy a javaslattevőknek mi kifogásuk lehet a Kürt, a Temető, a Kohlmann-telep, a Köztársaság elnevezés ellen. A Temető utca és a Kohlmann-telep a népi névadás tipikus példája. Vagy említhetném a Vásártér elnevezést. Sok gyomai ma is itt lakik, s nem a Mező Imre-lakótelepen. A köztudatban rögzült név hivatalossá tételére itt az alkalom.

Semmi esetre sem lenne egészséges a Lenin út kettévágása. Teljes hosszában kapjon nevet! A cikkben javasolt Fő út helyett inkább a Szent István, vagy István király útja nevet ajánlom. Ez ugyanazt jelenti reformá-

tusnak és katolikusnak, gyomainak és endrődinek egyaránt.

Cs. Szabó István a Híradó hasábjain már régen javasolta, hogy Bethlen Gáborról is nevezzenek el utcát, hiszen az ősi Bethlenbirtok egészen a mai Felszabadulás utca környékéig terjedt (lásd Gyomai tanulmányok 1977. 22. l.). Így épp ez az utca vehetné fel az erdélyi fejedelem nevét.

A mai Somogyi Béla utca és a Körös-part között volt valamikor Gyomán a Vásártér. Így azt lehetne Régi Vásártér utcának nevezni. A Gyomai tanulmányok térképmelléklete szerint a régi névadások során elvesztek értékes – a lakosság foglalkozására, a település kezdetleges iparára utaló elnevezések. Hajdan egy foglalkozás képviselői egy-egy utcát ültek meg. Ez a szokás egész Európában dívott. Gyomán volt Edényes utca – ma Szabó Dezső, Halász utca – ma Pósa Lajos, Salétrom utca – ma Bercsényi. A mai névadókkal semmiféle politikai kifogásunk nem lehet. Mégis azt mondom, hogy múltat idéző, archaikus voltuk miatt szép lenne a régi neveket visszaállítani.

Valljuk meg, hogy az előző korszak névadása nem volt mindig körültekintő. Példaként említem a Vidovszky Béla utcát. Vidovszky Béla ellen nem merül fel kifogás, de helyesebb lett volna, ha a most Hantostkerti út nevet viselő utca kapja ezt a nevet, hiszen a környék által ma Gyebnár-ház néven ismert Pósa utca–Hantostkerti út sarki telken lévő épület Vidovszky Béla szülőháza.

Ez már ugyan nem tartozik szorosan a témához, de – mivel legjobb tudomásom szerint a megye 15 éves közművelődési tervében szerepelt egy művésztelep vagy alkotóház létrehozása Gyomán – ezt a házat a város idővel e célra megvásárolhatná. Múltja alapján igazán kitűnő lenne e célra.

Kérem, fontolják meg javaslataimat!

„debreceni”

Tisztelt Szerkesztőség!

A Híradóban közzétett felhívásra „Keresztapa kerestetik” – a következő javaslatokkal él-nék:

I. Lenin út: A javasolt új utcanév: „Fő út” elég fantáziaszegényes elnevezés. A közzétett hármasszempont egyikének sem felel meg. Javaslatunk az, hogy államalapító Szent István királyunkról legyen elnevezve.

A hármasszempontnak 2 pontban részben megfelel. Valamikor volt utcanéve, itt Endrődön, bár nem ez. A másik: igaz, hogy nem helyi kiválóság volt, mégis annyi köze van hozzánk (és Magyarországon minden településen), hogy nélküle talán nem is lennénk itt! Véleményünk szerint Gyoma és Endrőd szempontjainak is egyaránt megfelelne, üi. Gyomán már régen megtszítették Mátyás királyt egy utcával – és gondolom, hogy minden magyar tiszteli István királyt legalább annyira, mint Mátyást.

És hogy szentnek hívjuk? Az utolsó negyven év kivételével évszázadok óta így hívták, ezzel is nagyságát elismerve – ez a kérdés messze felül áll a felekezeti szempontok fölött... (Budapestben merik Szent István körútnak nevezni a Róla elnevezett utcát.)

II. Temető utca: Ezt talán nem kellene bántani, hisz régen is így hívták (1930-ban pl. anyakönyvünk is tanúsítja). A Bankó elnevezés csúfnév volt, mivel itt laktak a falu tehető polgárai.

III. Hídfő utca: Bár ez nem szerepel a változtatandók listáján, mégis hagyományörző szempontból érdemes lenne a Szent János nevet visszaadni. A vendéglő előtt volt a Nepomuki Szent János szobor, melyet az endrődiek hosszú ideig gondoztak és karban tartottak. (Jelenleg ez a szobor a Szarvasvégi Temető ravatalozójánál van eléggé eldugva.) Jó lenne, ha legalább a neve kerülne vissza. (Sok európai nagyvárosban ma is ott áll a szobra a várost átszelő folyók partjain, ill. a hidak mellett.)

IV. Jó lenne, ha Schiefner Ede hajdani endrődi plébános ismét kaphatna utcát. A múlt század végén 37 évi endrődi plébánossága idején sokat tett, adott a köznek. Úgyszintén Csernus Mihály plébános 1922–45 között szintén nagyon sokat tett a köznek, bár kemény és szigorú természete miatt többen bírálják.

Iványi László

Tisztelt Bizottság!

Az utcák elnevezésére szeretnék javaslatot tenni, de kérem, személyemet ne hozzák nyilvánosságra.

Javaslataim lényege a következő:

1. A Korvin Ottó utca nevét változtatnasság Zseberri útra. Indokom: ez az út a 46-osról leágazva, Nagylapos déli szegélyén halad a Zseber-zug felé. A Zseber a Simai-zug és a Bogárhoz között, a Simai-Körös által határolt félsziget.

2. Nagylapos középső útját, a Mező Imre utcát javaslom:

- Kubikusok útjának,
- Mester utcának neveznék el.

Az első változat mellett az szól, hogy nagylapos kialakulása, létrejötte, kiépülése az 1925–30-as években cselédek és kubikusok nevéhez fűződik. Jelkép is lehetne, hiszen az itt lakók óriási többsége évtizedeken át kubikusként tolt a talyigáját hazánk útjain. Endrőd híres volt kubikusairól. Nagy számuk, nyomoruk, emberségük, sajátos magyar létük, két évszázadon átnyúló sorsuk, vérben és verejtékben fogant, manak is szóló üzenetük alapján kérem, ne szégyelljük ezt a nevet, ez nemcsak egy volt a foglalkozások között.

A második változat mellett az szól, hogy itt a középső utcán több elismert mesterember lakott már 1928-ban, s a régi mesterek közül néhányan még ma is itt laknak. Mi régen – cselédek, kubikusok, napszámosok, zsellérek – egy kicsit irigykedve viszonylagos jobb módjukra, hívtuk a középső utcát Mester utcának.

Javaslataimat szíveskedjenek megfontolni.

Név és cím a szerkesztőségben

Március 26-án kedden, 14 órai kezdettel a Városháza nagy tanácskozótermében Szaniszló László, a Munkaügyi Osztály vezetője tájékoztatást tart

Téma:

Munkanélküliek számának alakulása

1991. évi IV. törvény ismertetése
Munkáltatókra vonatkozó törvények részletes ismertetése
A Munkaügyi Tanács működése

Kérdések, javaslatok
Munkaügyi feszültségek
enyhítésének lehetőségei

Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

Tisztelt Bizottság!

A Gyomaendrőd, Temető utca lakói nem kívánjuk utcánk nevének megváltoztatását.

Vagyunk egy páran 60–70 évesek, akik ide születtünk és itt is élünk azóta is, és tudomásunk szerint az utcánkat réges-régen így nevezik.

A Bankó név, melyre változtatni akarják, utcánknak pusztán a gúnyneve volt, mivel több jómódú család lakta, és a köznyelvben nem Bankónak, hanem Bangónak ejtették.

Fentiek miatt kérjük az utcanév változtatlanul hagyását.

26 aláírás és személyi szám

Keresse fel üzletemet!

Friss tökehúskok,
házi jellegű húskészítmények!

Húsvéti áruk!

Gazdag fűszerválaszték!

„ARANYBÁRD” húszület

Szakálos Gyuláné

Gyomaendrőd, Kossuth u. 22.

Gyerekcipőben a diáksport?

Diáksport-bizottságunk 1991. február 13-án megtartotta az évi első ülését. A bizottság körzeti, nagykörzeti szintű feladatokat is el lát. Ide tartoznak Gyomaendrőd hat, Dévaványa – Ecsefalva – és Hunya iskolái, illetve diáksportköröi, diáksport egyesületei (DSK, DSE), valamint nagykörzeti szinten Szarvas, Ócsöd, Békésszentandrás DSK-i. A diákolimpia versenyrendszere úgy épül fel, hogy az iskolák DSK-i megrendezik iskolán belül a korcsoportos versenyeket, asztalitenisz, sakk, torna, tehetséggondozó-, röplabda, labdarúgás, kézilabda, atlétika (3–4–5 próba, súly, távol, diszkosz, gerely, magasugrás, 100 m, 400 m, 1500 m, 4 × 100 m váltó, 4 × 800 m váltó, 4 × 1500 m váltófutás) sportágaként, azután városi, majd körzeti, nagykörzeti, megyei, területi, országos szinten rendezünk ugyanazon sportágakból versenyeket, ahova már csak a legjobbak jutnak el. Tudnunk kell, hogy minél szélesebb alapokra helyezük a diáksport versenyrendszerét, annál többet profitál belőle a versenysport és nem utolsó szempontként maguk a gyerekek, akik megtanulják az egészséges versenyszellem mellett a mozgás örömeit.

Sajnos a gazdasági helyzet nem kedvez sem a diák-, verseny-, sem a szabadidősportnak, de azt hiszem, nem síránkoznunk kell, hanem tennünk! Pénz nélkül is sokat lehet tenni, csak kevesen vagyunk, akik akarják is. Ma egyre többet csak beszélünk és keveset cselekszünk, az anyagiakra való hivatkozással. Legalább a tálcán ki-

nált lehetőségeket használjuk ki, nem csak a magunk, hanem gyermekeink egészsége érdekében.

Két körzeti szintű versenyt rendeztünk idáig általános iskolai szinten asztalitenisz és torna sportágban. Sajnos a gyomaendrői 1. sz. és 2. sz. iskolák nem jelentek meg. Pedig a 2. sz. iskola tanulói nem is olyan régen tornából eljutottak a területi döntőre is. Most kisdobos szinten a 3. sz. iskola, úttörő szinten a dévaványai iskola csapata nyert.

A dévaványai iskola kézilabda és labdarúgás sportágban is erős. Középiszkolai szinten sem jobb a helyzet. Keveset versenyeztetik a gyerekeket. Sokszor a házbajnokságot sem rendezik meg. Bizom benne, hogy ettől az évtől több versenyen vesznek részt.

Március 12-én négy város tornáját rendezük meg asztalitenisz és sakk sportágban. E rangos versenynek a Mezőgazdasági Szakközép- és Szakmunkásképző Iskola ad otthont.

Március 18-án 15 órakor Schmidt Pállal, a Magyar Olimpiai Bizottság elnökével és egy szülői olimpikonnal találkozhattak a sportolók és a sportot kedvelők a Tanácsteremben.

Április közepén sporttal és sportismerettel egybekötött városismereti versenyt rendezünk. Nagyon örülnénk, ha minél több csatlád részt venne a versenyben.

Május 17–18-án a mezőgazdasági szakközépiszkola nemzetközi versenyt rendez.

Szabadidős programok közül kiemelném

az Olimpiai Ötpróba akciót, ami hat alkalommal lesz megrendezve, ebben az évben új jutalmazási rendszerben.

Júniusban iskolák közötti kézilabda tornát szervezünk. Ebben a félévben kellene megrendezni egy nagyobb szabású sportnapot, az első sportegyesület megalakulásának 90. évfordulója alkalmából. A nyári időszakban nem volna rossz újra megrendezni a „Gyomaendrői Nyár '91” üdülési sportnapokat. A sport napközis táborát június–július hónapra terveznénk és nem a sportszarnokra építve. A sportszarnok mellett szeretnénk egy sportparkot kialakítani. Gyomaendrődről elszármazott neves sportolók ültetnének fákat, így is megőrizhetnénk városunk szülőtteinek eredményeit és jelezve az utókornak, hogy tudással és akarattal sokra viheti az ember.

Reméljük, hogy a tervek nem maradnak tervek! Jelenleg még a képviselő-testület nem döntött az ez évi költségvetésről, de a tervezetben diák- és szabadidősportra nincs elkülönítve pénzeszköz.

Mi minden kiírt pályázatra pályázni fogunk. Jelenleg a Magyar Atlétikai Szövetséghez nyújtottunk be pályázatot. Ha a „Futással az egészségért” című pályázaton nyerünk, akkor nagyszabású futóakciókat rendezünk. Pl.: fejezd be a napot futással, vagy töltsd a vikend futással stb. Az elképzelések megvalósítását legalább minimális összeggel támogathatná az önkormányzat.

Babos Lászlóné

A sportkör kilátás(talanság)ai

A sport, a sportolás mindennapi életünk része kellene, hogy legyen. Azonban ebben a változó, pénzszűkös világban a sport helyzete is egyre nehezebb. A Gyomaendrői Spartacus is nehézségekkel küzd. No, nem sportolni vágyó emberekben van hiány. Jelenleg 7 szakosztályunk működik rendszeresen, kb. 300 fővel. A négy nagy szakosztályunk komoly eredményei is vannak: Labdarúgóink a megyei első osztályban elsők, az ifik elsők, a serdülők pedig ötödikek lettek. A férfi kézilabdacsapat szintén a megyei első osztályban szerepel, korosztályonként az ötödik, harmadik, illetve második helyet érték el.

Röplabdásaink stabil tagjai az NB II-nek: a felnőttek ötödikek, az ifik hatodikok lettek.

Sokan járnak a testépítő klubunkba is (50–60 fő), s ez a szakosztály is dicsekedhet országos helyezésekkel.

Működik még ezen kívül sakk- és atlétika szakosztály, valamint foglalkozunk tömegsporttal.

1990-ben a sportkör költségvetése 2 697 000 Ft volt. Az idei költségvetést csak fél évre tervezték, ez kb. másfél millió forint lenne. Jelentős lenne, ha a polgármesteri hivatalból az 1,2–1,5 millió forintot megkapnánk, továbbá az egyéb forrásokból ezt ki tudnánk egészíteni, s kijönne az évi 2,7–3 millió forintos költségvetés. Ha azonban az ígért pénzeket nem kapjuk meg, nem biztos,

hogy a sportkör augusztustól fenn tudja tartani magát.

Pedig sportolóink komoly célokat tűztek ki maguk elé: a labdarúgók és a kézilabdások egy osztállyal följebb akarnak kerülni, a testépítők egy erős csapat kialakításával az országos bajnokságon részt venni. A többi szakosztályban elsősorban a fiatalok jó-jobb sportolási lehetőségének biztosítása a cél.

Várhatóan márciustól Turisztikai és Ifjúsági szakosztályt szervezünk a volt KISZ-tábor helyén, ezt az intézményt szeretnénk ifjúsági, turisztikai és sportcélokra működtetni.

Rendbe szeretnénk hozni az endrői pályát, hogy az endrői rész fiataljai is kulturált és közeli sportolási lehetőséghez jussanak.

Elmondhatjuk, hogy Gyomaendrődön még mindig szeretik a sportot. Kérjük a város vezetését és polgárait, hogy kellően támogassák a sportkört!

Hornok Péter

CSALÁDI ESEMÉNYEK

Születés:

Szabó Sándor Imre és Drahó Piroska fia Ákos

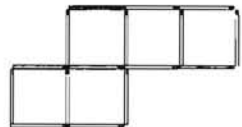
Halálesetek:

Balogh Gyuláné Faragó Mária, Czako Mihály, Czeglédi Antal, Harmati Zoltán, Hegedűs Lajos, Kovács Mihályné Dinya Eszter, Szakálos Gyula

GYUFAJÁTÉKOK

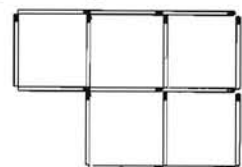
Egyetlen gyufa áthelyezésével helyes lesz az egyenlet. Melyik az az egy szál, és hová rakod?

Két szál gyufát kell új helyre tenned ahhoz, hogy az öt négyzetből máris négy legyen. Hogyan fest ez a négy?

Játsszuk azt, hogy a hat kirakott kis szobácskában hat manó lakik. Ki tudsz-e rakni számukra egy másik alakzatot úgy, hogy minden manónak egyforma nagyságú és formájú szobácska jusson, ráadásul egy gyufaszál megmaradjon főléslegnek?

Öt négyzetből három szál elvételével három négyzet lesz. Hogyan?

I Á K O L D A

A nagy hajsza

... Mikor eldőrdült a lövés, futni kezdett.

Inaszakadtából rohant. A szél, az eső arcába vágott. Ruhája csuromvizesen tapadt vékony testére, cipőjéből sárlé folyt. És ott belül! Valami szaggatott, fájt! Emlékek szakadtak fel testéből – már nem először rohan így –, már több lövés dördült.

Aztán meghallotta a lépteket. Kergetik! Istenem, ne! Ez nem lehet! Utoléri! Kétségbeesetten szaladt, rohant, arcán könnyek folytak. Már nem látott, de tudta, hogy nézik. Sokan! ÉS SEMMIT SEM TÉSZNEK! Csak állnak és gúnyosan figyelik.

Rohant. Szemei előtt elsötétült a világ. Aztán nekiszaladt valaminek. Elcseszt. Ez a vég!

Feje fölött hidegen és semmitmondóan megszólalt egy hang:

– 2-es pálya, start – cél győzelem: Charles Ray!

Nagy Attila IV. o.
Picur

mezőgazdasági szakközépiskola

BARÁT TÜNDE

Szerelem?!

Közeledsz
Szemedből tűz szikrázik
Hozzám érsz
A szikra átugrik rám is
Mégfogsz
Szívem szíveden pihen
Csókolsz
Lelked itt él már bennem
Elméz
Csak emléked marad
Távolodsz
A lelked is elhagy.

Felkértek bennünket...

...na nem táncolni, csak újságot írni egy-két oldal erejéig. A ceremónia ünnepélyes és magasztos volt (a maga nemében), ami egyébként a földrajzteremben zajlott le. A „gavallér” szerepét nem más, mint a Főszerkesztő Úr játszotta. Nem sült bele, sőt annyira jól sikerült, hogy mi naivak bedöltünk... Szóval március első délutánján megjelent (a továbbiakban csak rejtett alany, -OK), és diszkrétan megkérdezte: Nem akarnánk-e, szeretnénk-e a „Híradóban” egy diákoldalt? Mert ha igen, szívesen helyet ad ilyesminek, sőt támogatja azt. „Persze, jó lenne, de...” – volt a válasz, és abban a pillanatban beleegyeztünk. Nagy megtiszteltetés ez (azt hiszem, minden régimódiság nélkül mondhatjuk) és ezúton is nagyon köszönjük eme lehetőséget. Lehetőséget, hisz először esik meg, hogy egy önálló városi lapban, ha csak egy-két oldalon is, de helyet kap a diákság itt, Gyomaendrődön. A diákság, a tinik, a kamaszok stb. problémáik, érzéseik, vágyaik hasonlóak, függetlenül attól, hogy valaki szakmunkástanuló vagy a „MEZGÉ”-be jár. Remélem, sokat nem tévedtem. Szóval (ha már hagynak szóhoz jutni) szeretnénk jól csinálni a feladatot. Bemutatni önmagunkat és diáktársainkat verseken, prózákon, cikkeken keresztül. Természetesen mindent úgy, ahogy ezt a cenzúra megköveteli.

PAPP LILLA

Mi bajom van?

Mi bajom van? – kérdezgetem magamtól.
Reggel fázom, este melegem van!
Leejtem a villát, elzavarom a macskát.
Elszakad a papír, a tollam nem ír.
De végül este eloltom a lámpát.
Belesüppedek a párnába,
az éjszaka árnyába.
Reggel viszont kezdődik újra:
A villa, a macska, a papír, a ceruza.
– Hol a fésűm? Hol a sapkám?
– Az ollómat ide tettem, tudtam!
Hű, már mindjárt fél nyolc van!
Rohanok a suliba, beülök a padba.
És figyelek is, de ki tudja, hova...?

5. osztályos

Kedves Olvasók!

Ha megfejtették a képrejtvényeket és a gyufa-feladványokat is, nyílt levelezőlapra küldjék el a szerkesztőség címére. A helyes megfejtők között könyvvásárlási utalványt sorsozunk ki.

li. Ne felejtsek el, hogy csak vendégek vagyunk és egy vendégnek illik illedelmesen viselkedni. Ez talán túl kemény volt, de valahogy így. Nem is szaporítom a sorokat eme beköszöntőben, s (végre!) befejezem. Csak még annyit:

Köszönet NEKI, és mindenki másnak, benne Gyomaendrődnek!

Sziasztok, csókolom,

Csá, Helló, Hi Megyeri László
(a becenevem Doki
az elkövetkezőkben)

Találkozás a földönkívülivel

Egészen addig, amíg a közelemben nem ért, azt hittem, hogy egy gyerek jön velem szembe. Talán már csak két-három méter lehetett köztünk, amikor észrevettem, hogy kivel akadtam össze: a zöld színben foszforeszkáló, 120–130 centiméter magas E. T. két hatalmas, mandula alakú, sötét szeme a mellkasomnak szegeződött. Fel voltam készülve egy esetleges Találkozásra, ám ami akkor történt, az még Engem is meglepett. A földönkívüli tudomást sem véve rólam, egy pissenés nélkül elhaladt mellettem! Mi ez?! Talán vak, vagy alvajáró, hogy nem vet észre Engem, a földi EMBÉRT?! Elhatároztam, ha ilyen nagyképű ez a kis zöld, én sem leszek vele előzőkeny. Továbbmentem hát az úton, de amikor már másodsorra mondtam a hátam mögött recsegő hangon, hogy „Hé, ember!”, nagy kegyesen visszafordultam. No lám, mégsem bírta ki: kapcsolatot akar teremteni, Velem, az EMBÉRREL!

– Ó, Te, a Föld szülőtte, a Galaktikus Teremtő legsikeresebb teremtménye, megengeded-e, hogy az én szerény személyem egy kérdést intézzek hozzád?

– Csak nyugodtan – mondtam fakó hangon, de a bensőmben elégedett melegség áradt szét, hiszen az E. T. elismerte, hogy magasabbrendű vagyok nála.

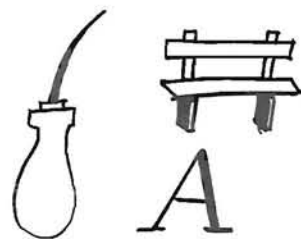
– Ó, tudom, hogy te, földi ember, nem szívesen alacsonyodsz le az én szintemre, de talán megmondod nekem, hogy a Fészekben mennyibe kerül egy Coca-Cola. Tudod, két galaxison kellett átutaznom, hogy igazi földi Coca-Colát igyak.

Megmondtam neki.

– Olyan sokba?! – szívtá a fogát az E. T. – Lehet, hogy ez alkalommal kimarad az életemből. Köszönöm, viszlát úgy kétezer év múlva! – búcsúzott s továbbbotyogott a Kossuth út betonjáróján...

Balogh, II. oszt. gimn.

KÉPREJTVÉNY

Káz

Gyomaendrőd Híradó

Gyomaendrőd Önkormányzatának lapja

Felelős szerkesztő: Valuska Lajos. Kiadja: Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete. Gyomaendrőd, Szabadság tér 1.

Telefon: 67/31-320. Készült a Gyomai Kner Nyomda Kft.-ben. Felelős vezető: Szász Imre ügyvezető igazgató.

Terjesztik a gyomaendrődi postahivatalok és hírlapárusok. Engedélyszám: III/PHF/108/BÉ ISSN 0238-8391

GYOMAENDRŐDI HÍRADÓ

GYOMAENDRŐD VÁROS
ÖNKORMÁNYZATÁNAK
LAPJA

X. ÉVFOLYAM 4. SZÁM • 1991. ÁPRILIS • MEGJELENIK HAVONTA • ÁRA 9,60 FT

„...a cél, hogy a tábor ezután is ifjúsági
és gyermekcélokat szolgáljon...”

(9. oldal)

„Miért kellett
ilyen drasztikusnak tűnő
lépést tennie?”
A polgármester a közkifolyók
megszüntetéséről

(6. oldal)

RENDELETEK

1. A költségvetésről
2. A kamatokról
3. A helyi közlekedésről

(2-5. oldal)

DIÁKOLDAL (16. oldal)

Véha Tímea: IKAROSZ

SIKERES DIÁKOK SIKERES VERSENYEK

(7. oldal)

Amit
a személyi igazolványról
tudni kell

(7. oldal)

Képviselő-testületi hírek

Március 27.

Deme Zoltán országgyűlési képviselő városunk vendége volt. A városházán, ahol az érdeklődők, a pártok képviselői és az önkormányzati képviselők is megjelentek, Deme úr kifejtette véleményét napjaink politikai helyzetéről, a parlamenti munkáról. A parlament és egyes képviselők megítélésében a jelenlévők különböző állásponton voltak. Ezúton is kérjük az érdeklődő lakosságot, hogy nagyobb számban tisztelje meg az ilyen rendezvényeket, illetve az önkormányzati üléseket, hogy információi „első kézből” származzanak.

Március 28. Képviselő-testületi ülés

A bejelentések során elhangzott, hogy jelenleg 943 munkanélküli van Gyomaendrőd térségében, ami 7,8%-os munkanélküliséget jelent.

A Pénzügyi osztály vezetője ismertette a pénzügyi ellenőrzés tapasztalatait.

Az Ügyrendi Bizottság előterjesztésében az utcanevék megváltoztatását tárgyalta meg a testület. Célul tűzték ki a lehetőség szerinti minél kevesebb változtatást. Az új nevekről az érintett lakosok véleményét is kikérik.

Alapítványt hoztak létre, melynek célja Gyomaendrődön egy képtár megteremtése a Karsai-féle házban. Gazdag anyag van ugyanis birtokunkban (pl. Corini-, Vidovszky-képek stb.), mely-

nek méltó bemutatása, egyáltalán elhelyezése megoldatlan. Az alapítványhoz magánszemélyek és intézmények is csatlakozhatnak. Részletes ismertetésre később térünk ki.

Az oktatási intézmények étkeztetési térítéséről, annak városunkban való egységesítéséről zajlott vita a továbbiakban. Miután a rezsiköltség az energia és egyéb árak nagymérvű emelkedése következtében rendkívüli módon emelkedett, azt már az intézmények teljes mértékben nem tudják magukra vállalni. Ezért az önkormányzat úgy döntött, hogy az étkeztetést igénybe vevő tanulóktól naponta 3 Ft hozzájárulási díj szedhető.

Kiírták a pályázatot a két vezetőnői állásra. A testület figyelembe vette az óvodai dolgozók szándékát, mely idegenkedett az egységes, önálló városi óvodarendszer kialakításától.

Április 4.

A képviselő-testület és az önkormányzati apparátus (volt tanács apparátus) közös megbeszélése. Tárgy: az apparátus átszervezése. A jegyző ismertette elképzelését a jövő szervezeti kereteit illetően. Az apparátusi dolgozók és a képviselők elmondták elképzeléseiket, véleményüket. Több ponton vita bontakozott ki. Nyilvánvalóvá vált, hogy az apparátus átszervezése nem egyenletes küzdelem lesz.

RENDELETEK

Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete az 1991. évi költségvetésről

Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete az 1990. évi CIV. törvény 36. §(4) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján az 1991. évi költségvetéséről a következő rendeletet alkotja meg.

1. §

Bevételek bevételi forrásként.

A 2. sz. melléklet szerinti forrásnevenként.

2. §

Működési, fenntartási előirányzatok önálló költségvetési szervként.

Összességében a 3. sz. melléklet szerint.

Részleteiben a 3a, 3b, 3c, 3f. melléklet szerint.

3. §

A Polgármesteri Hivatalhoz tartozó feladatok.

A 3d. melléklet szerint.

4. §

Felújítási irányzatok intézményenként és feladatonként.

A 3e. melléklet szerint.

5. §

A fejlesztési kiadások feladatonként. A 4. sz. melléklet szerint.

6. §

Gyomaendrőd város önkormányzat igazgatási tevékenység kiadásai.

Az 5. sz. melléklet szerinti bontásban.

7. §

Az 1. sz. melléklet szerint.

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

8. §

E rendelet kihirdetése napján lép hatályba, rendelkezéseit 1991. január 1. napjától kell alkalmazni.

9. §

Az 1991. évi költségvetés végrehajtásáról 1992. április 30-ig kell beszámolni a képviselő-testület előtt.

Gyomaendrőd, 1991. március 20.

Dr. Frankó Károly polgármester

Dr. Timár Gyöngyi jegyző

Tájékoztató

Deme Zoltán országgyűlési képviselő fogadóórán problémaként vetődött fel, hogy Gyomaendrődön bezárásra kerül a szülőotthon.

Tájékoztatjuk a lakosságot, hogy a Társadalombiztosítási Igazgatóság 1991-ben a szülőotthon működéséhez szükséges felteleteket biztosítja.

A szülőotthon működtetéséről, így fenntartásáról is a képviselő-testület csak akkor dönt, amennyiben a Társadalombiztosítási Igazgatóság nem vállalja az intézmény működtetéséhez szükséges fedezet biztosítását.

Csorba Csaba

Szervizüzemünk a lakosság szolgálatában

Vállaljuk: Személy- és kistehergépkocsik, LADA, DACIA, MOSZKVIC, WARTBURG, TRABANT, SKODA, P. FIAT, BARKAS zárttechnológiás műszaki vizsgáztatását hatósági CO-mérését / füstölés mérését műszeres gyújtását és futómű beállítását karosszéria javítást.

Tehergépkocsik javítását / műszeres motorbeállítását / karosszéria javítást műszaki vizsgára felkészítést dízeladagoló javítást.

Traktorok motor és egyéb javítását.

Gumiköpenyek, tömlők TIP-TOP technológiával történő javítását.

Végezzük a rendszámok önkéntes cseréjét, felszerelését.

Győzelem Mgtsz Szervizműhely
Gyomaendrőd, Tel.: 63/31-868

A gyomaendrői

„VÁNYA”

Irodai és Ügyviteli Szolgáltató Betéti Társaság az alábbi szolgáltatásokkal áll a megrendelők rendelkezésére: könyvelés, naplőfőkönyv vezetése mérleg- és eredménykimutatás adóbevallás készítése / bérelszámolás és társadalombiztosítás ügyintézés pénzügyi ügyintézés jövedelmezőségi-gazdaságossági szakvélemények készítése / egyedi hitel- és támogatási pályázatok elkészítése / vállalalkozási kapcsolatteremtésnél német nyelvű közvetítés

Érdeklődni:

Dr. Varjú Ernő közös képviselő
Gyomaendrőd, Bajcsy-Zsilinszky út 60.
Telefon: 67/31-746

Mérleg	1. sz. melléklet	
	ezer Ft-ban	
I. Bevételek	380 147	
II. Kiadások		
1. Működési, fenntartási kiadások	316 793	
2. Fejlesztési kiadások	54 238	
Kiadások összesen:	371 031	
III. Tartalék	9 116	
II-III. Kiadások mindösszesen:	380 147	

2. sz. melléklet	
Gyomaendrőd önkormányzatának bevételi forrásai	
ezer Ft-ban	
1991. évi terv	
1. Állami hozzájárulás	228 731
2. Személyi jövedelemadó	79 877
3. Egészségügyi társadalombiztosítási finanszírozás	30 755
1-3. Összesen:	339 363
4. Lakossági adók	5 000
5. Intézményüzemeltetési és egyéb bevétel	27 240
6. Érdekeltségi bevétel	6 100
7. Megtérülések	1 000
4-7. Saját bevételek összesen:	39 340
Pénzmaradvány	1 444
Mindösszesen:	380 147

3. sz. melléklet				
Működési, fenntartási előirányzat				
	Kiadási előirányzat		Összes kiadási előirányzat	Ebből bír
	Támogatással	Saját bevétellel lefedezett		
I. Szoc. eü. int. (TB. által fin. eü. int. együtt)	54 415	4 156	58 571	28 109
II. Oktatási intézmények	147 662	14 093	161 755	83 428
III. Közművelődési intézmény	7 336	1 600	8 936	3 739
IV. Önkormányzat	70 738	7 391	78 129	17 226
V. Felújítás	8 000	-	8 000	-
VI. Mutatószámok fejlesztés	1 402	-	1 402	386
Összesen:	289 553	27 240	316 793	132 888

4. sz. melléklet	
Fejlesztési kiadások 1991-ben	
Feladatmegnevezés	kiadás
1. Hitelviszafizetés	11 055
2. Hitelkamat	4 300
3. Telekvásárlás	350
4. Lenin úti gázvezeték-építés	900
Egyéb költség	100
5. Lakásmobilitás	500
6. Általános rendezési terv felülvizsgálata	400
7. Közvilágítás korszerűsítése	
- tervekészítés 70 E Ft	
- kivitelezés 800 E Ft	870
8. Veszélyt jelző villogó lámpa berendezés 3 db	240
9. Kolmann-telep közvilágítás bővítése	20
10. Idegenforgalom fejlesztése (tervekészítés)	1 000
11. Urnafalépítés a köztemetőben	272
12. Dolgozók lakásépítési támogatása	500
13. Számítástechnikai korszerűsítés	800
14. Lakáshoz jutás támogatása	
- lakáshitelkamat emelése miatt	
17 002 fő × 200 Ft	3 400
- Első lakáshoz jutás támogatása	
17 002 fő × 300 Ft	5 100
15. Szabadság téri Rendelő szennyvíz bekötése	60
16. Közműépítés támogatása	2 000
17. Céltámogatáshoz kapcsolódó beruházások	
- ipari iskola befejezése	14 150
- vízhálózat rekonstrukció	5 000
- egészségügyi gép-műszer beszerzés	951
18. Áthúzódó feladatok	
- Szocó-zugi útépítés	175
- Zártkertek villamosítása	
a) Kecsegs	86 EFt
b) Peres-Pap-zug	45 E Ft
c) Simai-zug	1 015 E Ft
d) Kis-zug	182 E Ft
- Táncsics utcai útépítés	427
- Tornacsarnok villanszerelés	74
- Kemping építés	66
- Szociális követelményeknek meg nem felelő telepek felszámolása	200
Összesen:	54 238

5. sz. melléklet	
Gyomaendrőd város önkormányzat igazgatási tevékenységének kiadásai	
Megnevezés	összeg
Teljes munkaidőben foglalkoztatottak alapbére	6 871
- 1991. évi bérfelállítás 20%	1 243
Részmunkaidőben foglalkoztatottak alapbére	208
- 1991. évi bérfelállítás 20%	38
Munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony	
- Tiszteletdíj	212
Jutalom 4% + 13. havi	358
Béralap összesen:	8 930
Költségvetési befizetések	
- TB-járulék 43%	3 832
- Kötvénykamat	2 750
- Biztosítás	10
Költségvetési befizetés	6 592
Anyagköltség - felhasznált energia	200
fogyóeszköz	90
egyéb anyag	10
Készletbeszerzés	300
Anyagjellegű kiadások	
Belföldi utazási költség útiátalány	50
Könyvek, folyóiratok, irodaszerek	430
Telefondíj	972
Postaköltség	350
Egyéb költség	235
Anyagjellegű kiadás	2 037
Bérjellegű kiadások	
Reprezentáció	10
Segély	4
Jubileumi jutalom	50
Étkezési hozzájárulás	451
Képviselők költségtérítése	1 116
Egyéb kiadás	35
Bérjellegű kiadások összesen	1 666
Szolgáltatások	
Gáz	317
Villamos energia	150
Vízdíj	44
Egyesület támogatása	60
Endródi katolikus templom felújításához hozzájárulás	50
Aerocarítás támogatása	100
Oktatás költsége	50
Egyéb költségek	138
Összes kiadás szolgáltatás	859
Általános forgalmi adó	305
Mindösszesen	20 739
Munkáltatói járulék 1,5%	134

Gyomaendrőd Város Képviselő-testületének 3/1991.(IV. 01.) KT. sz. rendelete

a kedvezményes kamatozású állami kölcsönök kamatainak változása miatti többlet 1500,- Ft-ok megfizetéséhez nyújtandó támogatások megítéléséről és támogatási mértékéről.

Gyomaendrőd Város Önkormányzata az 1990. évi LXV. tv. 1. § 5. bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a kedvezményes kamatozású állami kölcsönök kamatainak változása miatti többlet 1500,- Ft megfizetéséhez nyújtandó támogatások megállapítására és a támogatás mértékére a következő rendeletet alkotja.

A rendelet személyi, tárgyi hatálya: Azok a személyek akik gyomaendrőd állandó lakosok és az érintett ingatlan Gyomaendrőd területén van.

1. §

A támogatást azok a gyomaendrőd állandó lakosok kérhetik, akiknek a többlet 1500,- Ft-ot, gyomaendrőd ingatlannal terhelt kölcsön kamatváltozása miatt kell fizetni.

1. A támogatási kérelmet a kérelmező jövedelmi, vagyoni és szociális helyzete alapján kell elbírálni, az alábbiakra figyelemmel.
2. Azok részére akiknek a családban az egy főre jutó nettó jövedelem 5200,- Ft, vagy ez alatt van és 1500,- Ft többlet fizetésére kötelezettek, maximum 1200,- Ft támogatás állapítható meg havonta.
3. Azok részére, akiknek a családban az egy főre jutó nettó jövedelem 5200-6200,- Ft között van, és 1500,- Ft többlet befizetésére kötelezettek, maximum 700,- Ft összegű támogatás állapítható meg havonta.
4. Azok részére, akiknek az egy főre jutó nettó jövedelem a családban 6200,- Ft-ot meghaladja és 1500,- Ft többletköltség megfizetésére kötelezettek, nem jogosultak támogatásra.
5. Azok részére, akiknek az egy főre jutó jövedelme a családban az 5200,- Ft-ot nem haladja meg, és 3000,- Ft többletköltség fizetésére kötelezettek, 1800,- Ft összegű támogatás állapítható meg havonta.
6. Azok részére, akiknek a családban az egy főre jutó jövedelme 5200-6200,- Ft között van, és 3000,- Ft többletköltség megfizetésére kötelezettek, maximum 1500,- Ft támogatás állapítható meg havonta.
7. A 6200-7200,- Ft közötti egy főre jutó, nettó jövedelemmel rendelkezők, és 3000,- Ft többletköltség fizetésére kötelezettek, maximum 500,- Ft összegű támogatás állapítható meg havonta, míg azok részére, akiknek a jövedelme a 7200,- Ft-ot meghaladja, nem állapítható meg támogatás.

8. Az 5200,- Ft alatti egy főre jutó nettó jövedelemmel rendelkezők és 4500,- Ft, vagy annál magasabb összegű többletköltség megfizetésére kötelezettek részére maximum 3000,- Ft összegű támogatás állapítható meg havonta.
9. Az 5200-6200,- Ft közötti egy főre jutó nettó jövedelemmel rendelkezők, és 4500,- Ft vagy ennél magasabb összegű többletköltség megfizetésére kötelezettek részére maximum 2200,- Ft támogatás állapítható meg havonta.
10. A 6200-7200,- Ft közötti egy főre jutó nettó jövedelemmel rendelkezők, és 4500,- Ft vagy ennél magasabb összegű többletköltség megfizetésére kötelezettek részére 1000,- Ft támogatás állapítható meg havonta, míg a 7200,- Ft feletti nettó jövedelemmel rendelkezők részére támogatás nem állapítható meg.

3. §

Az egy főre jutó nettó jövedelem számításánál figyelembe kell venni a rendszeresen folyósított kiegészítő jövedelmeket is, így pl. családi pótlék, árvajáradék, tartásdíj, házastársi pótlék stb.

4. §

A kérelmek elbírálása során a kérelmező szociális helyzete alapján, kivételes esetben akár 30%-kal is el lehet térni a kategóriáktól.

5. §

1. A támogatás megállapítását a Képviselő-testület a Szociális és Egészségügyi Bizottságra ruházza át.
2. A Szociális és Egészségügyi Bizottság határozata ellen a Képviselő-testülethez lehet jogorvoslati kérelemmel élni.
3. A megállapított támogatást a Polgármesteri Hivatal havonta köteles a kölcsönt folyósító pénztárhoz átutalni, a kölcsön számlaszámának megjelölésével.
Ez a rendelet 1991. április 1. napján lép hatályba és 1991. december 31. napján hatályát veszti.
A támogatást 1991. április 1. napjától kell megállapítani.
A támogatás elbírálásának határideje: 1991. április 30.

Gyomaendrőd, 1991. március 28.

Dr. Frankó Károly polgármester

Dr. Timár Gyöngyi jegyző

Újra versmondóverseny

Egy év kimaradása után újra megrendezték városunkban a hagyományos versmondó versenyt.

A találkozóra Babits Mihály halálának 50. évfordulója és a költészet napja jegyében április 13-án 9 órától került sor a Katona József Művelődési Központban. Emelte és még ünnepelesebbé tette a hangulatot, hogy mindez a Corini-teremben folyt le.

Már a jelentkezők magas száma is várakozással töltött el bennünket. Pl. a 617. Sz. Ipari Szakközép- és Szakmunkásképzőből 8 fő jelentkezett. Külön meg kell említenünk Dévaványát. Onnan együtt jött tanár és diák.

A jelentkezők és a megjelentek száma közötti eltérés kicsi – a természetesnek megfelelő. Huszonhét versmondóból 14 középiskolás 7 felnőtt és hat felső tagozatos volt. Ez utóbbiak külön csoportot alkottak.

Az úgynevezett egyéb kategóriában három szám vett részt. A VW-duó, a Hanyecz

Tünde – Véha Tímea páros – a Kner Gimnázium tanulói és Schwalm Gyula főiskolai hallgató. A fellépésük és a helyezések sorrendje is ez.

Bemutatót tartott a korábbi versenyek immár profivá vált résztvevője a „Zabhegyezők”, akik a Bethlen Gábor Szakközép- és Szakmunkásképző tanáraiból és diákjaiból álltak össze.

Ugyancsak versenyen kívül tisztelte meg a rendezvényt Kiszely Zoltán – aki erre a napra kivetkőzött az „angyalbörből” – példát és élményt adva a jelentkezőknek. A rendezvény erejét bizonyítja a színvonalon kívül az is, hogy pl. Murányiné Bula Teréz és lánya esetében gyermek és szülő együtt volt jelen versenyzőként.

A kétfordulós verseny majdnem négy órát vett igénybe.

Jellemző a színvonalra, hogy már szünetben kapott olyan javaslatot a zsűri, hogy vá-

lasszák szét a dolgozó és a középiskolás réteget is. Sajnos az eredeti kiírás ezt már nem tette lehetővé. Lelkiismeretünk szerint igyekeztünk a legigazságosabb sorrendet felállítani. Az általános iskolások közül az I. helyen végzett Pallaghy Anna – az 1. Sz. Általános Iskola tanulója. II. Csillag József a Ványai Ambrus Általános Iskola tanulója. III. Hainfart Lilla a 2. Sz. Általános Iskolából.

A dolgozó és a középiskolás kategóriában megosztott I. helyen végzett: Megyeri László – Kner Imre Gimnáziumból. Molnár Albert – a Bethlen Gábor Szakközépiszkola tanára II. helyen végzett. Foglár Mihály – agrármérnök a Győzelem Mgtsz.-ből III. helyezett – Oláh Gizella – a 2. Sz. Általános Iskola tanára.

A rendezők nevében valamennyi résztvevőnek köszönjük és reméljük, hogy jövőre újra találkozhatunk velük.

Kovács Károly

Gyomaendrőd Város Képviselő-testületének

4/1991. (III. 29.) KT. számú rendelete

a menetrend szerinti autóbusz-közlekedés legmagasabb díjairól

Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete az árak megállapításáról szóló 1990. évi LXXXVII. törvény 7. § 1. bekezdésében kapott felhatalmazás alapján – a pénzügyminiszterrel egyetértésben – a következőket rendeli.

1. §

A rendelet hatálya kiterjed Gyomaendrőd közigazgatási területén menetrend szerinti helyi járatú autóbuszal személyszállítást végző szolgáltató szervezetre és magánszemélyre.

A személyszállítás díja

2. §

1. A menetrend szerinti helyi autóbuszal végzett személyszállításért járó menetdíjat az utast megillető kedvezmények [a közforgalmú személyszállítási kedvezményről szóló 13/1991. (I. 18.) Korm. rendelet] figyelembevételével az 1. számú melléklet szerint kell megállapítani.
2. A menetdíjből kedvezmény csak egy címen jár.
3. Az utas díjmentesen legfeljebb 2 db 40×50×80 cm méretet meg nem haladó, egy személy által szállítható kézipoggyászt, egy rúdrit, egy pár sílécet, egy köteg facsemetét és egy gyermekocsit vihet magával az autóbuszba.
4. Az autóbusz utasterében szállított élő állatokért a járműre érvényes vonaljegy árával azonos díjat kell fizetni. A vakvezető és rendőrségi kutya szállítása díjtalan.
5. A kézipoggyász és élő állat szállításának egyéb feltételeit külön jogszabály, valamint a szolgáltató által kiadott utazási feltételek tartalmazzák.

A menetdíj megfizetése

3. §

1. A menetdíjat az utazás megkezdése előtt, de legkésőbb az autóbuszon kell megfizetni. A menetjegy – bérletjegy – (a továbbiakban: jegy) a menetdíj megfizetését bizonyítja.

2. A helyi utazásra váltott jegy a szolgáltató által a helyi menetrendben meg nem hirdetett távolsági autóbuszjáratára nem érvényes.

A jegy érvényessége

4. §

1. A jegyen a szolgáltató köteles feltüntetni az érvényességet meghatározó adatokat, az érvényesség időtartamát.
2. A bérletjegyek a naptári hónap első napjától az adott időszakot követő hónap 5-én 24 óráig érvényesek.
3. A szolgáltató az utas kérésére a havi bérletjegy visszaváltására vonatkozó kérését köteles elfogadni. Ezért a jegy árának 50%-át számíthatja fel. A bérletjegy kiállításának, visszaváltásának, kicserélésének szabályait és díjait a szolgáltató által kiadott utazási feltételek tartalmazzák.

Pótdíjak

5. §

1. 100,- Ft pótdíjat fizet, aki
 - a) az utazási feltételek megsértésével olyan tárgyat (vagy élő állatot) visz be az autóbuszba, amely kézipoggyászként nem szállítható,
 - b) a járművet poggyászával, ruházatával vagy más módon beszenyenezi.
2. 300,- Ft pótdíjat fizet, aki
 - a) tovább utazik annál a távolságnál, amire a jegye érvényes, jegy nélkül, vagy érvénytelen jeggyel kíséri meg az utazást, illetve valamilyen kedvezményt jogtalanul vesz igénybe
 - b) kutyát külön érvényes vonaljegy nélkül szállít.
3. Aki fizetési kötelezettségének 30 napon belül nem tesz eleget, a menetdíjon (pótdíjon) felül további 600,- Ft-os késedelmi díjat is köteles fizetni.

Vegyes rendelkezések

6. §

Ez a rendelet 1991. április 1-jén lép hatályba.

Gyomaendrőd, 1991. március 25.

(Dr. Frankó Károly) polgármester
(Dr. Timár Gyöngyi) jegyző

1. számú melléklet a 4/1991. (III. 29.) KT számú rendeletéhez

A menetrendszerinti helyi autóbuszal végzett személyszállításért járó menetdíj
egy útra szóló vonaljegy (menetjegy)
14,- Ft
dolgozói bérletjegy
320,- Ft
tanulói és nyugdíjas bérletjegy
80,- Ft

FOGADÓÓRA

Deme Zoltán országgyűlési képviselő
május 10-én
15-17 óra között
az endrői kirendeltségen.

APRÓHIRDETÉS

Másfél szobás összkomfortos házrész Budapesten, a XIX. kerületben eladó. Érdeklődni: Dr. Kulcsár László, Gyomaendrőd, Ügyvédi mk.

3 szobás lakás eladó. Hőtárolós kályhák és garázs van. Mező Imre Itp. 8. 1/4.

Mező Imre Itp. 31/c első emeleti 3 szobás telefonos lakás, és a Pocosban belterületi kert eladó. Érdeklődni: a helyszínen, vagy a 31-125-ös telefonon.

Miért csökkentjük a közkifolyókat?

Négy héttel ezelőtt az utcai közkifolyók közelében írásos tájékoztatókat helyeztünk el a lakosság tájékoztatása céljából. Sajnos valamilyen oknál fogva ez nem minden megszűntetésre kijelölt kútnál lett kifüggesztve – ami még kellemtlenebb, úgy tűnik a lakosság jelentős része ezt el sem olvasta – vagy pedig nem vette a fáradságot és nem reagált az ott leírtakra. Most amikor a tervezett 91 kutat időlegesen lezárta a vízmű – bizony többen is felháborodtak – ki jogosan, ki nem. Miért kellett ilyen drasztikusnak tűnő lépést tenni? – Az ok sajnos nagyon egyszerű – a megemelkedett vízdíjak miatt ebben az évben 4 millió forint lesz a közkifolyók fogyasztási ára

az önkormányzat költségvetésében! Közel kétszer annyi mint az előző évben. Így természetes, hogy a meglévő utcai kutak közel felére csökkentését tervezte be – a városfejlesztési bizottság – egyeztetve a víz- és csatornamű vezetésével. Elképzeléseik szerint ahol ez indokolt – idős, kispénzű beteg emberek-nél, méltányolva helyzetüket, segítséget adunk és a házba történő bevezetés lehetőségeit is mérlegeljük. Tudomásul kell venni, hogy a lakosság jelentős többsége a vízért súlyos összeget fizet. Akik a közkifolyókról hordják a vizet – természetesen nem fizetnek a vízfogyasztásokért – ezek helyett a város fizet ebben az évben közel 4 millió forintot.

Sajnos nagyon sokan azok közül akiknél egyébként a víz be van vezetve – a saját pénztárcájukon spórolva – a közkifolyókról hordják a vizet jószágításokra, kerti locsolásokra, egyéb célra, – egyszóval a város számlájára fogyasztanak! Nem hinném, hogy ilyen nagyvonalúak lehetünk, ezért ha kb. felére csökkentjük az utcai kutak számát, csak fele mennyiségű vízfogyasztás, vízdíj terhel majd. Kényszerhelyzet, kényszer vízintézkedés, kérjük a megértést! Természetesen indokolt esetekben ha ezt bejelentik – körültekintőek leszünk és néhány esetben visszállítjuk, üzemeltetővé tesszük újból a kutakat.

Polgármester

Fogadóóra

Dr. Kulcsár László ügyvéd, önkormányzati képviselő minden pénteken délután 3 órától 5 óráig fogadóórát tart az ügyvédi munkaközösségi irodájában (Gyomaendrőd Lenin út 187. sz. alatt) Telefon: 31-404

A legszebb nap, a legszebb

Isabell ruhában
ESKÜVŐIRUHA KÖLCSÖNZŐ
DÉVAVÁNYA
Árpád út 27. *** Telefon: 123

GYERMEKNAP A MOZIBAN

Program

1991. május 26-án délután 2 órától. Tűznyelő, bűvész, zenés játék a gyerekekkel. Rajzverseny, minden résztvevő ajándékot kap.
4 órától mesemózi.

A 2. Sz. Általános Iskola
eladásra kínál
kb. 2000 db

új békéscsabai hófogó tetőcserepet

28 forintos darabonkénti áron, valamint kúpcserepet 55 forintos áron

Érdeklődni lehet:

a 31-311-es telefonszámon,
vagy személyesen
az iskola gondnokságán:
Hősök útja 45.

PÁLYÁZAT

A Kegyeleti Szolgáltató Kft. Szekszárd

munkatársakat keres a Gyomaendrődön létesítendő kirendeltségére az alábbi munkakörökben:

1 fő üzletvezető

Feltételek:

jó szervező- és vezetőkészség
min. B. kat. jogosítvány, saját gépkocsi

temetés szolgáltatási dolgozók

Feladatok: (sírásás, halottszállítás, temetés, stb)

Feltételek:

min. B. kat. jogosítvány
egészségügyi és munkaköri alkalmasság
A saját gépkocsi előny

A jelentkezéseket írásban (életkor, iskolai végzettség, eddigi munkahely, munkakör megjelölésével) a Gyomaendrőd Város Polgármesteri Hivatala Igazgatási Osztályának lehet megküldeni a hirdetés megjelenését követő 15 napon belül
A jelentkezők kiválasztása írásos kiírtetés után, személyes meghallgatás alapján történik

Gyomaendrőd Város Képviselő-testületének

Polgármesteri Hivatala pályázatot hirdet

2 óvodavezetői állásra

A pályázat benyújtásának határideje:
1991. június 10.

Az alkalmazás feltételei:
felsőfokú óvónőképző, 5 év szakmai gyakorlat

Érdeklődni a Polgármesteri Hivatalban

Gyomaendrőd, Szabadság tér 1. Tel.: 31-122

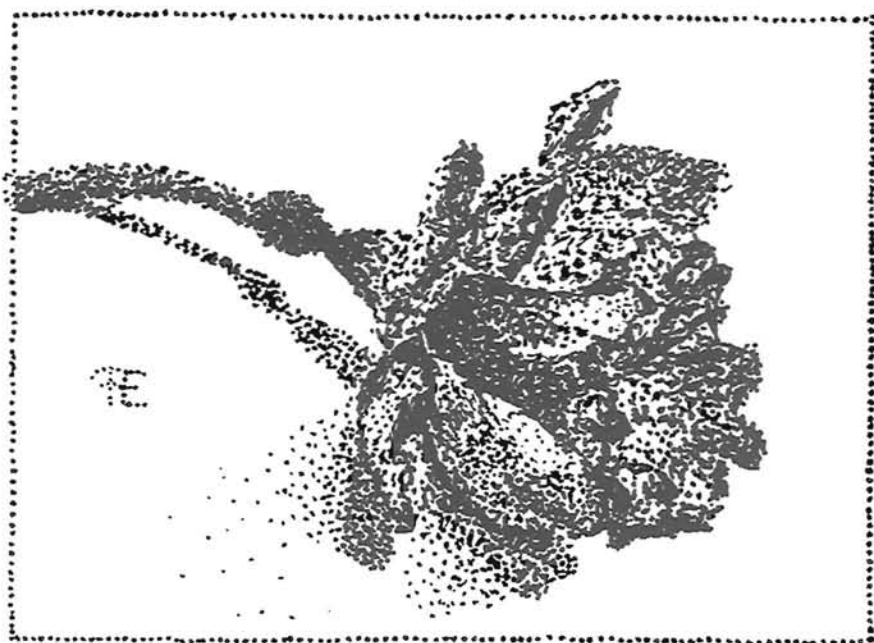
CSAK EGY KÉRÉS...

Csak egy kérés és nem több. Felkérém városunk rendet, tisztaságát és a szépet szerető lakosait, tegyék rendbe a környezetüket. Fogjanak gereblyét, kapát, seprőt és rendezzenek egy igazi tavaszi nagytakarítást a házuk, portájuk előtt.

Fáradozásukat előre is
köszönöm.

Polgármester

Faragó Edina: Tanulmány >

Amit a személyi igazolványról tudni kell

Az érvényességi idő meghosszabbításáért be kell nyújtani:

- 2 db fénykép
- 1 db adatlap
- 30 Ft illetékbélyeg

Ha az érvényességi idő még nem járt le, de kérik a cserét, vagy ha a személyi igazolvány rongált, de az adatok olvashatóak:

- 2 db fénykép
- 1 db adatlap
- 80 Ft illetékbélyeg

Ha a személyi igazolvány elveszett, vagy annyira rongált, hogy adatai olvashatatlanok:

- 2 fénykép
- 1 db adatlap
- 30 Ft illetékbélyeg
- születési anyakönyvi kivonat
- házassági anyakönyvi kivonat

Ha a személyi igazolvány elveszett, vagy annyira rongált, hogy adatai olvashatatlanok:

- 2 fénykép
- 1 db adatlap
- 30 Ft illetékbélyeg
- születési anyakönyvi kivonat
- házassági anyakönyvi kivonat

Ez esetben 1 hónapig érvényes ideiglenes személyi igazolványt adunk ki. Ha ez lejárt, az állandó személyi igazolvány kiváltásához szükséges:

- 1 db adatlap
- 80 Ft illetékbélyeg
- születési anyakönyvi kivonat
- házassági anyakönyvi kivonat

Házasságkötés, illetve válás folytán bekövetkezett névváltozás miatt a személyi igazolványt ki kell cserélni. Be kell nyújtani:

- 1 db adatlapot
- 2 db fényképet
- 30 Ft illetékbélyeget

A régi személyi igazolványt, az illetékes Polgármesteri Hivatalnál már bejegyeztetett változással.

Az ÚTLEVÉL igénylése esetén szükséges

- 1 db útlevelekérő lap
- 2 db fénykép
- 1000 Ft illetékbélyeg

18. életévét még be nem töltött személy igénylése esetén mindkét szülő jelenjen meg a rendőrség előtt.

Akinek útleveleiben benne van a világlapok, az érvényesítéshez

- 1 db útlevelekérő lapot
- 1000,- Ft illetékbélyeget

és útlevelet kell benyújtania.

Ügyfélfogadási idő:

- hétfő
- kedd
- szerda
- csütörtök
- péntek

fél 8-12

fél 8-12

fél 8-12

fél 8-12

fél 8-12

*Gyomaendrődi Rendőrök
Igazgatásrendészeti Csoport*

Gyomaendrődi diáksikerek

Két kislány ül velem szemben. Mindketten hetedikesek, a 2. Sz. Általános Iskola tanulói. Március 23-án, Békéscsabán részt vettek a megyei rajzversenyen, ahol szép eredményt értek el. De beszéljenek erről inkább ők maguk:

Forgó Edina:

- Én inkább a Szilviát mondom: második lett, megelőztük a tagozatos iskolás gyerekeket.

Nagy Szilvia:

- Edina érte el az első helyezést.

- Miért pont rajzversenyen indultatok?

N. Sz.: Egyrészt erre nem kellett különösebben tanulni. Másrészt tanárunk, Honti Jutka néni nógattott bennünket, hogy mindenképpen induljunk el.

- Milyen volt a verseny hangulata?

F. E.: Rendkívül barátságos, ha valakinek hiányzott valami eszköze, bátran kölcsönkérhette bárkitől.

Naspolyát kellett rajzolnunk. Egy tanulmányrajzot és egy asszociációs rajzscrozzatot készítettünk.

N. Sz.: Nekem nem volt ilyen jó a hangulatom. Én nem szeretek versenyezni, feszült, ideges vagyok előtte is és közben is. A végén már el sem akartam menni Békéscsabára.

- Milyenek az iskolai rajzórák?

N. Sz.: Teljesen mások, sokkal kötöttebbek. Én főleg a műszaki rajzot nem szeretem.

- Milyen tárgyakat szerettek még?

F. E.: A matematikát és a nyelvtant.

- Hogy fogadták az osztályban a sikereket?

N. Sz.: Volt, akinek tetszett a rajzunk, de voltak olyanok is, akik nem tartották nagy dolognak ezt az egészet.

- Milyen céljaitok vannak?

F. E.: Gimnáziumba szeretnék menni, utána valamilyen egyetemre, valamilyen tervező szeretnék lenni.

N. Sz.: Én is szeretnék továbbra is a rajzzal foglalkozni, de valószínűleg maradok itthon gimiben, mert - ismerem magam - a kollégiumban elkutyulnék.

Gratulálunk a két kislálynak a szép sikerhez és természetesen Honti Judit tanárnőnek is tanítványaihoz.

...és még egy szép diáksiker:

Április 21-én Békéscsabán rendezték meg a megyei Mozart-zongoraversenyt. A versenyen a gyomaendrődi Hunya Krisztina korcsoportjában a harmadik helyezést érte el. Neki is, és tanárának, Nagy Editnek is gratulálunk a szép sikerhez.

Valuska

Miért nincs bizományi áruháza városunknak?

Rongyosbutikok, bálabutikok nyílnak lép-ten-nyomon. Sokan járnak ezekbe vásárolni, hiszen a bálás árun nem is látszik, hogy olyan használt lenne, ráadásul jóval kevesebbe kerül, mintha áruházban vásárolná az ember. A minap benn jártam a Pájer és Szabó-féle boltban, s ott szegezték nekem a kérdést: Miért nincs bizományi áruház a városban?

Mint Szabó Lajosnéól megtudtam, nap mint nap mennek be hozzá olyanok, akik a saját használt ruhájukat adnák el, csak hogy ne kelljen a szemébe dobni, elégetni, vagy fillérekért eladni a MÉH-be, hiszen vannak olyan ruhák is, melyeket csupán kinöttek, vagy – urambocsá – kihíztak volt tulajdonosaik. Legközelebb meg csak Szarvason, majd Békéscsabán van bizományi. Oda meg aztán végképp nem éri meg elvinni a holmit, hisz az útiköltség sokba kerül. Ha lenne helyben...

De nincs. Nos, kedves Vállalkozó, íme egy újabb ötlet, hová fektesse a pénzét!

FIGYELEM! Gallyazzunk!

Városunkban a közelmúltban a TITÁSZ gyomaendrői kirendeltsége által végrehajtott gallyazás igen nagy ellenérzést keltett. Az áramellátás biztonsága, a vagyon- és életbiztonság veszélyeztetettségének megszüntetése miatt gallyazási munkákat kell végeznünk a város kiterjedt területén, főbb útjain, közterületein. A magánterületen lévő bekötő villamosvezetékét veszélyeztető fák esetén felhívjuk a tulajdonosok figyelmét a gallyazás elvégzésére. Vannak olyan útjaink (Hősök, Áchim), ahol a több éve nem kezelt fák csak jelentős beavatkozással biztosíthatnák a zavartalan áramellátást. Ez nem csak szakmai, hanem városképi, esztétikai gondot is jelent. Sajnos az ilyen mérvű beavatkozásért épp a lakosság ellenérzése miatt nem akadt egyszemélyű felelős-

ségvállaló. Többszöri egyeztetés után a képviselő-testületet tájékoztattam és kértem fel arra, hogy a Városvédő Egyesület, Városépítő Bizottság, TITÁSZ, Műszaki Osztály, Városfejlesztési Iroda, kertész szakember közösen kialakított javaslatát hagyja jóvá, illetve döntsön a fák kérdésében.

Tisztelettel felkérem városunk lakóit, hogy a gallyazási munkákat ingatlanukon végezzék el, a közterületi gallyazási munkákat megértéssel vegyék tudomásul. Tisztában vagyok azzal, hogy most nem népszerű, de szükséges beavatkozást végre kell hajtunk, de a további kialakulásával esztétikailag megfelelővé és az áramellátás szempontjából biztonságosakká válnak városunk fái.

Tamási Józsefné
irodavezető

FELHÍVÁS MOZGÁSSÉRÜLTEKNEK!

A Mozgássérültek Állami Szociális Intézete az 1991–92-es tanévben ismét szeretne nőiruhakészítő szakmunkásképzést indítani, az 51. Sz. Mező Imre Ruhai Szakmunkásképző Intézetben (Bp., Marcibányi tér 3.) Kérjük, amennyiben tudomásuk van olyan mozgássérült fiatalokról, akik mozgásállapotuk, képességeik, illetve értelmi képességeik alapján beilleszthetők lehetnek a képzésbe, vegyék fel a kapcsolatot az alábbi címmel:

Mozgássérültek Állami Intézete Vizsgáló Csoportja, 1022 Budapest II., Marcibányi tér 3.

Telefonszámok: 1-154-044

1-154-756/29 mellék Sápszky
Vilmos csoportvezető

Az Intézet ezzel a képzéssel (15–18 fő számára) azokon kíván segíteni, akik az integrált oktatásba bekerülni nem tudnak.

Dr. Rácz László
megyei főorvos

REJTVÉNY

A múlt havi számunkban megjelent rejtvényekre helyes megfejtés nem érkezett.

A helyes megoldás a következő:

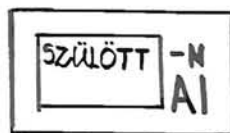
Képrejtvény: *árpadara, kazánház*

Gyufajátékok:

1. $\frac{XL}{VIII} = V$

E havi képrejtvényünk:

A megfejtéseket május 10-ig nyílt levelezőlapon küldjék be a szerkesztőségbe. A helyes megfejtést beküldők között könyvvásárlási utalványt sorsolunk ki

Mi lesz a volt úttörőtábor sorsa?

Az elmúlt hetekben pletykákat, találgatásokat lehetett hallani a sportpálya mögötti táborral kapcsolatban. Van, aki azt mondja, elkótyavetyélik a tábort, mások vagyonátmentésről beszélnek, még mások tudni vélik, hogy a sportkör veszi kezelésbe. Mi hát az igazság?

Mivel a legtöbb hír a tábor és a sportkör kapcsolatáról szólt, Janovszky Györgyöt kérdeztem először:

– A tábor jelen pillanatban a GYEFISZ használatában van. A GYEFISZ, mint turisztikai szakosztály, önállóan kíván működni a sportkörön belül. A sportkör erre természetesen nem mond nemet, hiszen egy sportágról van szó. Tiszteletben tartjuk természetesen azt, hogy ők továbbra is tanulónak, fiataloknak adjanak táborozási lehetőséget, s természetesen a befolyó összeggel is ők gazdálkodnának továbbra is.

Az önkormányzat támogathatná ezzel a sportkört, hogy a tábor kezelői jogát neki adja, hiszen az egyéb támogatás mértéke kicsi.

A tábor használata mellett biztosítanánk a sportpályák ingyenes használatát. Ha nem mi kapnánk a tábort, úgy kénytelenek lennénk pályabérleti díjat kérni, hiszen a fenntartás nekünk is pénzbe kerül.

– A tábor eddig önfenntartó volt. Ezután is így lesz? Mert ha igen, a Sportkörnek ez nem jelent pluszbevételt, a befolyt összeget ezután is a bővítésre, fenntartásra kellene fordítani.

– Így van, ez így is maradna. Azonban nekünk is a vállalkozások irányába kell elmozdulnunk, s – bár erről nem akarok előre bővebben beszélni – tervezzük, hogy esetleg a táborlakók étkezését is „házon belül” oldanánk meg. Nekünk ez itt jelentene hasznot.

Mi az ajánlatainkat kapcsoltan tennénk, de ha valaki a pluszszolgáltatásainkat nem akarja igénybe venni, természetesen nem erőltetnénk.

Kérdéssel felkerestem Timár Gyöngyi jegyzőt is:

– A tábor jogilag hivatalos helyzete jelen pillanatban a Földhivatal szerint: a magyar állam tulajdonában van, és a KISZ a kezelője, ugyanis a tulajdonlapon nem futott végig a névváltoztatás. Természetesen ezt jogilag le kell rendezni, a tulajdonlapon ezeket a változásokat át kell vezetni. A mostani kezelője, a valós kezelője a GYEFISZ. A kezelői jog került át hozzájuk, mint jogutódhoz. A tények ezt mutatják.

Az elképzelésekről is hallottunk. A Gyomaendrői Sportcsanoknál egy Ifjúsági és Turisztikai Szakosztályt hoznánk létre, ennek keretében működne a tábor, ők intéznék a tábor összes ügyét. Erre ők valamilyen támogatást – legjobb tudomásom szerint – megpályáztak.

Ők szóban elkötelezték magukat amellelt, hogy ifjúsági és gyermekcélokra fog szolgálni a tábor. Az általuk adott információk alapján azt tudom mondani, hogy a már megszerve-

zett táborokat, amelyek elsősorban iskolák céljait szolgálják, lebonyolítják és ilyeneknek a továbbiakban is helyt adnak.

– Eladható lesz-e a tábor?

– A helyi önkormányzatokról és az önkormányzatok vagyonáról szóló törvénytervezet – még sajnos csak tervezet szinten van – a helyi önkormányzatok területén álló állami ingatlanok tulajdonjogát úgy fogja várhatóan rendezni, hogy azok az önkormányzat tulajdonába kerülnek. Így a tábor az önkormányzat tulajdonába fog kerülni, s ezután a kezelői jogot is rendezni kell vagy úgy, hogy az eddigi gyakorlatot jóváhagyja, vagy úgy, hogy azt másképp alakítja ki.

Tehát mindenképpen az önkormányzati képviselő-testület elé fog kerülni a tábor ügye, de meg kell várni a tulajdonviszonyt rendező törvényt. Az biztos, hogy a tábor az önkormányzaté lesz, a kezelői jogot akkor kell eldönteni. A kezelő lehet a sportkör, lehet különböző egyesület, külön vállalkozást hozhat erre, iskolának adhatja, irányíthatja közvetlenül, mint önálló, vagy részben önálló intézményt – több alternatíva kínálkozik. De a cél, hogy a tábor ezután is ifjúsági és gyermekcélokra szolgáljon.

A tábor sorsa tehát még korántsem dőlt el. Úgy gondolom, akkor lesz érdemes újra beszélni róla, ha megszületik az a bizonyos önkormányzati törvény. Addig is megnyugodhatunk: mindenki célja, hogy a tábor a fiataloké maradjon. V. L.

Lesz-e a Knerben privatizáció?

Beszélgetés Szász Imrével

A Békés Megye Hírlap április 3-i számában olvashattunk egy cikket, miszerint a Békéscsabai Kner Nyomda április 1-től részvénytársasággá működik.

Mennyiben érinti ez a gyomaendrői üzem tevékenységét?

– Ilyen formában a mi átalakulásunk már január 1-én megtörtént, csak mi nem részvénytársasággá, hanem kft.-vé alakultunk. Ez lényegesen nagyobb függetlenséget jelent, hiszen a munkavállalástól kezdve a számlázásig mindent önállóan intézünk.

Tavaly el akartak válni a békéscsabai nyomdától...

– Ez már többször szóba került, hiszen eléggé erőltetetten lett egyesítve annak idején a két üzem. De ez a mostani kft.-vé alakulás sem jelent szétválást, hiszen a tulajdonos és az alapító a Békéscsabai Kner Nyomda.

A békéscsabai vállalatnál részjegyeket lehet majd vásárolni. Önökre érvényes-e ez?

– Nem, miránk nem érvényes. Majd ha a mi privatizációnk is napirendre kerül – amit ugyanaz a francia bank végez, mint a békéscsabai üzemnél –, akkor lehet erről beszélni.

Mikorra várható a gyomai nyomdaüzem privatizációja?

– Nehéz megmondani, jó, ha ebben az évben valami elkezdődik. Szerintem az idén ez nem fog végbemenni, legfeljebb valamiféle puhatolózó tárgyalások indulhatnak meg. De az is lehet, hogy hirtelen változás jön, és már az idén lezajlik a folyamat.

Az Önök fő profilja maradt a könyvnyomtatás?

– Igen.

Nem is akarnak ezen változtatni, hiszen a könyvkiadás, könyvnyomtatás manapság nem tartozik a kimondottan jó üzletek közé?

– Túl sok változtatást nem tudunk véghezvinni, de nem azért, mert nem akarjuk. Minden berendezésünk a könyvnyomtatáshoz van beállítva. Amit ezen belül lehet, megteesszük. Próbáljuk szélesíteni profilunkat, csinálunk olyan dolgokat is, amiket eddig nem csináltunk. Például színes nyomású könyveket, bár ehhez sincs meg a megfelelő technikai feltétel, de ezt szaktudással, hozzáértéssel próbáljuk pótolni. Ügyviteli nyomtatványokat készítünk, lakossági szolgáltatást végzünk, de a fő profil egyértelműen a könyvnyomtatás maradt.

Az ÁFÉSZ-nyomda jelenthet-e konkurenciát?

– Csak olyan értelemben, hogy néhány jó szakembert elvitt tőlünk az elmúlt időszakban. Ezeket az embereket sajnáljuk, néhányat visszavennénk köztülük, de a többségük helyét betöltöttük.

És mi is a létszámcsökkentés felé hajlunk.

Milyen eredménnyel zárták az elmúlt éztendőt?

– 14 877 000 Ft nyereséggel.

Mire számítanak ez év végére?

– Ehhez jósnak kellene lenni. Az első félévünk nem lesz rossz. Elég munkánk van, így már csak dolgozni kell.

Akkor ezek szerint létszámcsökkentéssel nem is számolnak?

– Drasztikus létszámcsökkentéssel nem, de azokon a helyeken, ahol egyértelműen létszámfelesleg van, ott néhány főtől meg kell válnunk.

Régebben három műszakban dolgoztak...

– Kezd most már újra beindulni, élénkült valamennyire a forgalom. Az első két hónap nem volt túl erős, de márciustól már kezd fölfutni a termelés.

Köszönöm a beszélgetést!

V. L.

Az Agrárszövetség felhívása Gyomaendrőd mezőgazdaságból élő polgárai részére

A különböző érdekvédelmi szervezetek kormányral folytatott tárgyalásai eddig nem sok eredményre vezettek. Ha az Antall-kormány nem változtat a mezőgazdasági politikáján, akkor 1991-ben a mezőgazdasági nagyüzemek 90%-a tönkremegy, és több mint fél millió ember válhat munkanélkülivé. Ezt követően nem lesz gond az élelmiszer-export, mert még a belföldi fogyasztást sem tudja biztosítani a magyar mezőgazdaság.

Fújja a sajtó a kormány véleményét, hogy nem lehet eladni a Szovjetunióba, mert nem tud fizetni. Értelmes ember ezt nem tudja elfogadni, mert az az ország, ahol több millióan éheznek, biztos, hogy az élelmiszert akarja először megvásárolni lakosai számára. Ha a 2-2,5 millió tonna kőolajért élelmiszert ajánlanánk fel, a hazai élelmiszerfelesleg tízszeresét is el lehetne adni a Szovjetunióba. Sajnálatos, hogy a jelenlegi kormányban és parlamentben nincs öt ember, aki értene a mezőgazdasághoz, de még az FM-ben is csak kevesen láttak élő tehenet.

Az uralkodó kormányt adó pártoknak nem jutott eszébe, hogy a meglévő adottságokat, a nagyüzemi termelési alapot kell még jobban kihasználni, így meg lehetett volna duplázni a mezőgazdasági exportot dollárba számítva. Ezzel szemben elérkeztünk ahhoz a helyzethez, hogy a mezőgazdaságot romba döntik, szétzüllesztik. Ma már a mezőgazdaság doigozóinak kezéből kicsúszott a saját személyes sorsuk alakítása. A baloldali beállítottságú vezetők bízhatnak valamiféle fordulatban (csodára várnak), az agrárértelmiség pedig bebújt a „krumpliverembe”, merjük remélni, hogy minél előbb kijön onnan. Az Agrárszövetség, mint párt felvállalja a jelenlegi mezőgazdaságban élő és ehhez a tevékenységhez kapcsolódó emberek politikai érdekvédelmét.

Programunk a következő:

– A rendszerváltás szerves fejlődés jegyében történjen meg, a politika ne uralkodjon el a szaktudás felett.

– A tulajdonviszonyok mielőbbi átfogó rendezése.

– A sorsfordító lehetőségek elmulasztásáért az uralkodó pártokat a hatalomban való részesedésük arányában minden pártot felelősség terhel.

– A tulajdonviszonyok rendezetlensége miatt a gazdasági rendszerváltás még el sem kezdődött. A kormánynak

nincs hiteles, a társadalom által elfogadott gazdasági elképzelése.

– Képviseleti és követeli, hogy a földtulajdonlás kérdései egy nemzeti konszenzussal elfogadott általános tulajdoni viszonyú rendezés keretében azonnal kerüljenek napirendre. E rendezés legfontosabb alapelvei: mezőgazdasági termelés folyamatosságának biztosítása, egy korszerű mezőgazdaság kialakulásának követelményei, beleértve az Európába illeszkedő intézményrendszert is.

A munkájukkal jelenleg is a földhöz kötődő emberek földtulajdonhoz juttatása, érdekeinek az elsődleges figyelembevétele. A múlt sérelmeinek erkölcsi és az ország teherbíró képességéhez igazított anyagi orvoslása legyen. A tulajdonrendezéssel párhuzamosan kerüljön sor új földtörvény, a szövetkezeti törvény, a halászati, vadászati, erdő- és számviteli törvény, valamint az agrárrendtartás megalkotására.

Az Agrárszövetség arra törekszik, hogy ezen alapkérdések rendezése után olyan agrárpolitika valósuljon meg, amely középpontjába az embert állítja. A mezőgazdaságban dolgozó embereknek függetlenül a munkavégzés szervezeti kereteitől, munkájuk alapján mindig biztos megélhetést kell találniuk. Az Agrárszövetség olyan társadalmat akar, amelyben csökkenthető a családi és foglalkozási hátrányokból adódó esélyegyenlőtlenség. Elfogadjuk, hogy az ember élelmiszerral és energiával való ellátása elsődleges fontosságú, azonban a természet ökológiai egyensúlyának megőrzését rögtön a második helyre, a termelési folyamatok gazdaságossági szempontjai elé helyezzük. Mindezen célok elérése érdekében az Agrárszövetség pragmatikus programpárttá alakult és konstruktív ellenzési szerepet vállal, egyben készül a következő képviselői és önkormányzati választásra, és helyet követel súlyának megfelelően a hatalomból. Az Agrárszövetség arra törekszik, hogy e tárgyban, és mindezekelőtt a mezőgazdaságban érintettek, a falu és a vidék érdekeinek adjon hangot.

1991. március 20.

Tisztelettel értesítjük az érdeklődőket, hogy a gyomai és endrői részen a tagcsoportok megalakultak, amennyiben szimpatizál a programunkkal, vagy

patronálja is, kérjük, hogy a gyomai részen Fülöp Zoltán, a Győzelem Tsz főmérnökénél, az endrői részen pedig Turcsányi Miklós, a Béke Tsz villany-szerelőjénél szíveskedjen jelezni szándékát.

Agrárszövetség helyi szervezete

ANYAKÖNYVI HÍREK

Örvendetes, hogy sok kisgyermek született városunkban: Fülöp Máténak és Megyeri Angéla Gabriellának Cintia, Sipos Józsefnek és Csavajda Teréziának Ágnes Mária, Uhrin Lászlónak és Püski Évának Éva nevű kislánya, Csöke János Józsefnek és Hornok Ilonának Zsolt, Lukács Bélának és Csúvár Andrásnak Béla, Sárvári Zoltánnak és Adamik Juditnak Zoltán Tamás nevű kisfia született.

Sok örömet és jó egészséget kívánunk a gyerekeknek és szüleiknek egyaránt.

Sajnos, halálesetekről is be kell számolnunk. Hozzártartozóik és ismerőseik gyászolják Dancsó Árpádné Igrócz Mária (1903), és Hanyecz Ilonát (1947).

A gyászolóknak megnyugvását segítse e vers:

PILINSZKI JÁNOS

Te győzz le

Te győzz le engem, éjszaka!
Sötétben úszó és laza
hullámaidra lépek.
Tűnődve benned görgetik
fakó szívüknek terheit
a hallgatag szegények.

A foszladozó világ felett
te változó és mégis egy,
szelíd, örök vigasz vagy;
elomlik minden kívüled,
mit lágy erőszakod kivet,
elomlik és kihamvad.

De élsz te, s égve hirdetik
hatalmad csillagképeid,
ez őszi, néma ábrák:
akár az első angyalok,
belőled jöttem és vagyok,
ragadj magadba, járj át!

Feledd a hűtlenségemet,
legyőzhetetlen kényszerek
vezetnek vissza hozzád;
folyam légy, s rajta én a hab,
fogadd be tékozló fiad,
komor, sötét menyországg.

RENDRŐRSÉGI OLDAL

Hírek

Őrizetbevétel mellett indított eljárást a rendőrség H. Lajos gyomaendrői lakos ellen, mert 1991. március 19-én 16 óra körüli időben a tulajdonát képező Dacia személygépkocsival – feltehetően szándékosan – elütötte B. László kerékpárost.

1991. március 27-én az éjjeli órákban a rendőr járőr Gyomaendrőd külterületén a 46. sz. főútvonalon igazoltatta a személygépkocsival közlekedő L. Ferenc ceglédi lakost, aki a gépkocsijában nagy mennyiségű autókalkatrész és háztartási tisztítószereket szállított. A személygépkocsi vezetője az áruk eredetéről hitelt érdemlően nem tudott nyilatkozni, ezért őt a járőr előállította.

Ügyében őrizetbevétele mellett az eljárás folyamatban van.

A rendőrség kiderítette, hogy a kocsiban talált tárgyakat a Békéscsaba-Gyoma közt lévő „VANLESZ” boltból lopták el, értéke kb. 200 ezer Ft.

1991. április 1-én 14.30 órakor Gyomaendrőd belterületén a Lenin u. 134. sz. közelében R. Sándor gyomaendrői lakos a tulajdonát képező Trabant személygépkocsival nem az út és látási viszonyoknak megfelelően közlekedett, valamint – feltehetőleg ittassága miatt – az út menti árokba hajtott.

Ügyében az eljárás vezetői engedélyének bevonása mellett folyamatban van.

1991. március 21-ről 22-re virradóan ismeretlen tettes ablakbetörés módszerével a Dévavá-

nya, Lenin út – Deák út sarkán lévő ABC-áruházba, onnan kb. 10000 Ft értékben szeszes italt, dohánnyárt és élelmiszert tulajdonított el.

A bevezetett rendőri intézkedések során megállapítást nyert, hogy a bűncselekmény elkövetésével alaposan gyanúsítható B. János fűzesgyarmati és Cs. L. János dévaványai lakosok.

Ügyükben az eljárás őrizetbevételük mellett, folyamatban van.

Auer György rendőr százados

1991. április 5-én 6 óra 40 perc körüli időben Gyomaendrőd és Dévaványa között G. Mihály dévaványai lakos a tulajdonát képező KI 11-50 frsz.-ű POLSKI FIAT típusú személygépkocsival egy balra ívelő útkanyarulatban az úttestről az árokba hajtott, majd villanyoszlopnak ütközött.

A baleset következtében a személygépkocsi vezetője súlyos sérülést szenvedett, valamint kb. 150000,- Ft anyagi kár keletkezett.

A baleset körülményeinek kivizsgálása folyamatban van.

1991. április 6-ára virradóan ismeretlen tettes, vagy tettesek betörték a Gyomaendrőd Polgármesteri Hivatalba és az irodákban kutatást végeztek.

A betörés körülményeinek tisztázása folyamatban van.

Fékezd magad!!

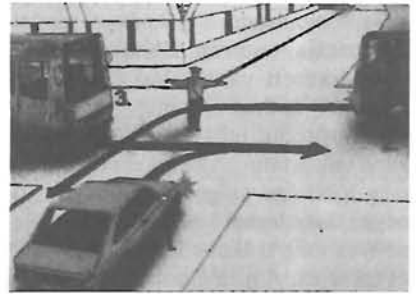
Itt a tavasz, gyönyörű az idő, és sok a friss jogosítvánnyal rendelkező kismotoros fiatal. Hol egyedül, magányosan, hol csoportban tűnnek fel a város utcáin.

Kedves Fiatalok! A száguldás csodálatos érzés, magával ragad. Aki egyszer megérzi a rohanás örömét, sosem felejt el. Azonban ne feledjétek, hogy a két kerék nem túl biztonságos, különösen, ha gyorsan pörög. Ráadásul útjaink sem

olyan jók, s egy-egy előre nem látott lyuk vagy kődarab végzetes következményekkel járhat. Ezért hát – saját magad és mindannyiunk érdekében – „fékezétek” magatokat! Mielőtt körbecsavarjátok a gázt, gondolatok a holnapra! Legyen a kezetek mindig a féken, hogy időben meg tudjátok állítani járműveteket!

Nyugodt és biztonságos közlekedést kívánunk!

KRESZ-TOTÓ

Igaz Halmos

- A rendőr jelzése a 2.sz. jármű részére a forgalomirányító fényjelző készülék „teli-zöld” jelzésével egyenértékű.
- Ködfényszórót csak bekapcsolt tompított fényszóróval együtt szabad használni.

- Az ábrán látható gépkocsi szabályosan várakozik.

Tisztelt Olvasó!

A KRESZ-TOTÓ megfejtését legkésőbb május 5-ig küldje be a szerkesztőségbe. A helyes megfejtők között könyvvásárlási utalványt sorsolunk ki.

VÁROSI GYERMEKNAP

A Déryné Művelődési Ház városi gyermeknapot szervez május 18-án a régi endrői piactéren neves művészek közreműködésével.

Reggel 9 órától műsorszámok, vetélkedők követik egymást.

A rendezvényt lapzártáig a következő gyomaendrői vállalatok, intézmények, magánszemélyek támogatták.

ENCI, Győzelem Tsz, Pájer Sándor, Hőtechnikai Vállalat, PRAKTIK Kiszövetkezet, ÁFÉSZ, Fa- és Építőipari Szövetkezet, MÁG Fatelep, Kner Kft., Béke Tsz, Körösi Állami Gazdaság, Szabó Ipari Szövetkezet, Idősek Klubja, Körösi Sütő- és Édesipari Vállalat, DY-WA Kft.

Megyénkben az egyik leggyakoribb baleseti ok a sebesség helytelen megválasztása, a gyorsajtás.

A tavasz közeledtével egyre több gyorsajtással kell számolnunk.

Jó lenne, ha e kép figyelmeztetne, s ez a jóslat tévesnek bizonyulna!

Közeleg a keresztelő

Utcanév-változtatásunk rögös útján lassan zötyög a szekér. Néha megfeneklik egy-egy kátyúban, de jönnek a javaslatok s tovább segítik. Együtt mégiscsak többre megyünk.

Gyomaendrődnek 199 névvel rendelkező utcája, tere van. Ebből eredetileg 39-re érkezett változtatási szándék az Ügyrendi és Jogi Bizottsághoz. Tehát minden ötödik utca nevét meg kellett volna változtatni. A beérkezett kérések nagy többsége mögött bizonytalan tömegbázis fedezhető fel, az egyéni vélemények még szűkebb közösség javaslatát takarják. A megváltoztatandó nevek tulajdonosai többségének tevékenysége, történelmi szerepe még nem tisztázódott, életüknek csak egyes részeseiményeit ismerjük, azt sem biztos, hogy hitelesen. Ilyen körülmények között megalapozottnak és elhamarkodottnak ítéltük ilyen sok utca nevének megváltoztatását. Legfőbb rendező elvként fogadtuk el, hogy ahol nem feltétlenül szükséges, ott ne változtassunk az utcák nevén. Mivel használni még keveset tudunk, legalább ne ártsunk sokat sem erkölcsileg, sem anyagilag. Sem a lakóknak, sem a városnak. Senki sem lelkeseedik manapság az adatváltozások bejelentéséért és a szűkre szabott városi költségvetés forintjait ennél sokkal fontosabb helyekre is tehetjük. Ennek szellemében a képviselő-testület a következő javaslatról határozott:

Régi név:

1. Asztalos János utca
2. Dimitrov utca
3. Engels utca
4. Felszabadulás utca
5. Karikás Frigyes utca
6. Lenin út
7. Marx Károly utca
8. Mező Imre-lakótelep
9. Mező Imre utca
10. Munkásör utca
11. November 7.-lakótelep
12. Sziklai Sándor utca
13. Vorosilov utca
14. Vörös Hadsereg utca

Javaslat:

1. Bethlen Gábor utca
2. Kiss Bálint utca
3. Körgát utca
4. Mirhóháti utca
5. Szent Antal utca
6. Szent István út
7. Papp Zsigmond utca
8. Vásártéri lakótelep
9. Mester utca

10. Selyem utca
11. Ifjúsági lakótelep
12. Rácz Lajos utca
13. Kiszéti utca
14. Apponyi utca

A November 7. tér megszűnne és helyette a jelenlegi Lenin útra kapna házszámot az ENCI.

Papp Zsigmond családja írásban közölte, hogy nem járul hozzá a név használatához.

Álláspontunk szerint utcanév-változásra csak akkor kerül sor, ha az utca lakóinak többsége egyetért az új elnevezéssel, tehát nem ellenzi. A Polgármesteri Hivatal szórólapot juttat el minden érdekelthez az előzőekben javasoltakkal. Arra kérné őket, hogy az egyet nem értőket juttassák vissza. Természetesen szívesen várják az egyetértő nyilatkozatokat és a további javaslatokat, véleményeket is a mielőbbi keresztelő reményében.

Nos a szekér megtorpant megint. Rugaszkodjunk hát neki még egyszer!

Gellai József

Május 2-án 19 órakor a kirendeltségen találkozhatnak Gellai József képviselővel.

Sportolj velünk!

A gyomaendrődi teniszpálya rendje:

Sportkörü tagok:

Tanulóbérlet: 500,- Ft/év
Felnőttbérlet: 800,- Ft/év

Nem sportkörü tagok:

Éves bérlet: 1000,- Ft/fő
Havibérlet: 500,- Ft/fő
Óradíj: 140,- Ft/pálya
Tanulóbérlet: 250,- Ft/év

Heti pályahasználat rendje:

Nem sportkörü tagok és tanulók: (bérletesek):

Hétfő: 7 – 19 óráig
Szerda: 7 – 17 óráig
Péntek: 7 – 19 óráig

Sportkörü tagok:

Kedd: 7 – 19 óráig
Csütörtök: 7 – 19 óráig
Szombat: 7 – 19 óráig
Vasárnap 7 – 19 óráig

Szombaton és vasárnap csak óradíjat fizetők és sportkörü tagok játszhatnak.

A bérletek megvásárolhatók:

– Alkotmány Mgtsz Központi iroda, Hősök útja 61 sz. Üzemgazdasági csoport Ronyecz Zoltánnál
– GYSTK Sportiroda, Kossuth u. 3. Hornok Péter

GYSTK teniszszakosztálya

FIGYELEM! VÍZHIÁNY!

Értesítjük Gyomaendrőd lakosait, intézményeit és vállalatait, hogy 1991. április 15-től várhatóan több héten át

vízhalózat-tisztítást

végzünk,

amely kisebb területeken átmeneti vízhiányokkal és vízminőségromlással járhat

A munkálatok idejére a fogyasztók szíves megértését kérjük

**BÉKÉS MEGYEI VÍZ- ÉS CSATORNAMŰ VÁLLALAT
GYOMAENDRÓDI ÜZEMMÉRNÖKSÉGE**

BESZÉLGESSÜNK...

... a gépműhelyben

Az országos helyzetről

– Tömértelen a probléma.
– Én a politikában csalódtam. Ezek úgy kezdtek, hogy majd mi... majd mi megmutatjuk, hogy kellett volna. Én úgy érzem, hogy sorozatban becsapták az embereket. Egyoldalúan fölűrtak bizonyos megállapodásokat. Sok embernek az anyagi helyzetét egyenlővé tették a nullával.

– A képviselők közül az egyik olvas, a másik szundikál, a harmadik kimegy, a negyedik ott sincs. Az emberek a bizalmukat helyezték beléjük, ők meg nem veszik komolyan ezt az egészet. Ki-be járkálnak.

– Tegnap is határozatképtelen volt a parlament. Tegnapelőtt is. Akkor minek vállalja.

– Ha én kétszer nem jönnék be reggel dolgozni, úgy kirúgnának a munkakönyvemmel együtt, hogy... ők meg felveszik a sok pénzt.

– Indulatok csapnak össze a kormányban.
– A kártalanítással is amit csinálnak, az cirkusz.

– Hónapokig foglalkozik pszilicsáré dolgokkal a kormány – a komoly dolgokkal meg nem foglalkozik. Alaptörvények hiányoznak!

– Gazdasági kérdésekkel foglalkozzon a kormány.

– Az én emberem a parlamentben Orbán Viktor. Az megmondta a kormánynak, hogy... Hát micsoda dolog az, hogy reggel 10 órakor bementja, hogy nem lesz benzín-áremelés, este meg bementja, hogy lesz.

– Mi van a tejfel is, meg a hússal. Most, ugye, hogy oda van a szocialista piac, hát már előre félünk, hogy: – Jaj, csak sok ne legyen a búzatermés, úgy félünk a sok búzától, mint a tüztől. Ez akkora baj? Hogy van? Hogy termelünk? Úgy van feltüntetve, mintha istencsapása lenne.

– Most bevezetik a kötelező biztosítást a gépjárművekre. Hát... a világon nem sok olyan ország van, ahol ezt meg tudják csinálni. Csak azért, hogy az emberektől több pénzt szedjenek be.

– Milliő márkát adnak a kisvállalkozások támogatására. Bejön az országba a márka, de úgy elveszik a bankrendszerben, hogy egy ilyen poros fülű ember, mint én, azt se tudom, hogy hova forduljak, hogy kapjak egy kis pénzt. Zavaros ez az egész.

– Legelő volt a bankrendszernek a lábra keltése. 40%-os kamatra ki meri felvenni a hitelt? Senki.

– Gazdasági információkat nem kapnak az üzemek. Hasra ütnek és kiszagolják, hogy a piac most mit fog kérni.

– Azt azért mindig hozzá kell tenni, hogy aminek most isszuk a levét, azt az elmúlt negyven év hozta. Ezt mindig hozzá kell tenni. A tömértelen kamat, adó, ayaúristen, minden – ennek a negyven év tette le az alapját. Ezt tudomásul kell venni.

– Lehet, hogy neked igazad van a negyven évvel, de mit haladtunk előre? Sőt, visszafelle. Mennyi kölcsönt vettünk fel már megint? És hova tették?

– Az biztos, hogy rossz körülményeket örökölték. De nem vagyok biztos, hogy ezt így kell megoldani. Nagyon tudták bántani a Németh-kormányt, amikor be akarta vezetni a lakáskamatok visszaadását. Mindennek elkiabálták. Ez volt az egyik buktató-

pontja a Németh-kormánynak. Erre most ők vezetik be – lényegesen súlyosabb kamatokkal.

– A Németh-kormányban volt egy pár jó szakember. Azokat meg kellett volna hagyni. A rendszerváltásnak van egy kemény változata, a golyó, meg van egy aránylag sima, de akkor vállalni kell, hogy recseg a fogunk alatt a homok.

– A kormány szavahihetetlen. Bebizonyosodott ez most a fegyvereladással. Este azt mondjuk, nem adtuk el, reggel meg azt mondjuk, eladtuk. Szóval... ciki.

– A sok hazugság a legnagyobb baj. Mindenki hazudik. Senkinek nem hisznek az emberek. Pedig: „Aki egyszer hazudni mer, az többet hitelt nemigen nyer.”

A helyi ügyekről

– Nem lehet mit csinálni helyben sem. Nincs pénz.

– A helyi probléma az országos is. Mert ha egy család le van romolva, akkor annak minden tagja le van romolva.

– Nem tudunk semmit a településről. Mit akar az új vezetés?

– Azt se tudom, mi az elképzelése ennek az új vezetésnek. Mit fejlesztenének, ha volna pénz: utat, telefont, gázt?

– Nincs kihasználva semmi adottságunk.
– Körösből ivóvizet lehetne kitermelni. Nem csinálják meg. Voltak a próbaúrások – elment a pénz, víz meg nem volt.

– Kondoros egy rossz homokbányából tud locsolni bolgárkertet. Mi nem tudunk ebből a sok holtágból. Micsoda kincsek! Nyugodtan lehetne öntözéses gazdálkodást csinálni. Úgy járunk itt a vízparton, mint a cigány lova: szomjan döglök.

– A tejet nem kéne elhordani Szeghalomra meg vissza. Ez mezőváros tulajdonképpen. Fölösleges beiktatni azokat, akik csak leveleszik a hasznat.

– A tsz-eknek rá kellene állni: tejszarnokot, húsboltot üzemeltetni.

– A szövetkezetek – ha tudnak működni, hadd működjének. Nem kell felosztani. Nem azon kell gondolkodni, hogy a semmit felosztuk, hanem először a feltételeket kell megteremtteni.

– Város vagyunk – állítólag. De nincs egy komoly szolgáltatási központ: szerviz. Mire kaptuk meg a városi rangot?

– A szolgáltatás szintje nulla. A szolgáltató kft. is inkább kereskedik. Egy mosógépre másfél hónapot kell várni. De nincs hűtőgép-, porszívójavítás se, a videóról ne is beszéljünk.

– Ez egy patthelyzet: a régi iparosréteg meghalt, az új meg nem alakult ki, ugye, nagyüzem. Így aztán nincs semmi.

– Fényképtudás, cipőjavító kellene. Három susztert tudtam, mind beteg. Mert öregek. Négy gyerekem van, nem győzöm a cipőt venni, két-három ezer forint egy pár.

– Nincs üveges se, meg sorolhatnánk, hogy mi nincs.

– Tisztaság? A kisebb utcákban rend van, a főbb utcákkal van a baj. Ott az a sok bolt, azok előtt tettenetes sok a piszok. Büntessék meg őket!

– Ha én a házam elé viszek valamit, a rendész azonnal ott terem: takarítsam el. Mással nézzen szíjjel, ott, ahol szemét van. Mi-

lyen a cigányváros mellett az a Körös-part? Pedig ott horgásznak is.

– Hónapokig ott van az a sok zsák az utcák végén, a szemeteszsákok. Az embernek a szemét szúrja. A kutyaq széthúzzák, kivirágzik rajta az almafa – nem képesek elszállítani. Eljön a faluba valami külföldi, azt hiszi, megbolondultunk.

– Itt van a munkanélküli segély. Sok ember sokkal jobban boldogul belőle, mintha dolgozna. Sajnos. Ennek is utána kellene nézni. Megkeresi mellette a 15 000 forintját és nem adózik egy fillért se.

– Közterületi munka nagyon sok volna, nemcsak a seprés. De ezek a munkanélküliek összeseprik, a szél meg szétfújja. Megint seprük, a szél megint szétfújja. El nem vinnék!

– Nekünk meg fizetni kell a fél szálalékot.

– Azt mondják, nincs pénz az önkormányzatnak. Akkor minek ez a nagy fene utcanév-változtatás? Ha annak az embernek jó, aki benne lakik, akkor nem kell megváltoztatni.

– Az előző változtatás is felesleges volt. Más az irányítószám. Alközpont – főközpont, kész, végeztünk. Pesten hány kerület van!

– Kerékpárútról nem is beszélve: áll a víz rajta. Az végigment már rajta, aki építette?

– Most is kijavították, de hogy? Most nem lyuk van rajta, hanem bukkanó.

– A kultúra? Az – kicsapta a biztosítékot.

– Az nálunk a kultúra, ahogy be vannak firkálva a falak, meg a fák letörölve. De van játékkaszinó minden utcáson!

– Több mint 3000 forint a gyerekeknek a napközi. Ráadásul megint variálnak: csak ebédet adnak nekik, tízórait, uzsonnát otthonról kell vinni. Most nem kulturálódunk, hanem élünk.

– Aszongya a lányom, adjak egy százast, mert mennek moziba. Mondom, nem adok, csak annyit, amennyi a jegy ára, meg egy kóla. Hát az pont egy százast, aszongya a lányom.

– Mi lesz az endródi mozi? Videót akarnak helyette, olyan elképzelés van. Ez nudli. Majdnem minden második házban video van már. Vissza kell állítani a régit: Korona vendéglő legyen. Vagy szolgáltató szerviz, olyan, amelyik éjjel-nappal nyitva van.

– Itt van a polgármester is: ő se mutatott még fel semmit, de fizetésemelést kapott. Várni kellett volna egy kis időt, hogy mutasson fel valamit. Nincs semmi kifogásom a doktor ellen, de először tegyünk az asztalra valamit.

– Valamit azért már csinált: megígérte, hogy adót nem szed.

– Ígérni én is tudok. De majd az december 31-én derül ki...

– A helyi képviselő-testület is csak akkor fog tudni a nagyon rossz körülmények között megfelelően dolgozni, ha a testület összetart. Ha nem akar azonnal minden – valós vagy vélt – gondot helyrehozni. Először össze kell tartani és tisztességes munkával azon kell igyekezni, hogy elfogadható gazdasági viszonyokat hozzon létre ez a település. Utána majd lehet ezeket a régi bajokat orvosolni. De egyből ezekkel kezdeni – ez káros dolog.

*A véleményeket lejegyezte:
Hornokné Németh Eszter*

Zappa szerint két egyetemes dolog van a földön: a HIDROGÉN és az OSTOBASÁG

A következő cikk válaszlevél. Igaz, amire válaszol, nem nálunk, hanem testvérilapunknál, a Szó-Beszédnél jelent meg. Úgy gondolom, a két lap célja nem az egymással vitatkozó személyek vagy csoportosulások fóruma lenni.

Ezért kérem a vitázókat, beszéljék meg egymással, szemtől szembe a problémáikat. Ha konszenzusra jutnak, szívesen közzé tesszük...

A szerkesztő

Válasz a Gyomaendrődi Szó-Beszéd című kiadványban Halász István testnevelő tanár tollából megjelent „Harangot önteni a süket is tud...” című cikkre.

Kedves Tanár Úr!

A Gyomaendrődi Híradóban megjelent cikkre nem Öntől vártam a választ, hanem az önkormányzattól, mégpedig olyan formában, hogy a cikk utolsó mondatában megfogalmazódott kérésemnek elegendet tesz. Minden egyéb ott leírtakkal a kérés indokoltságát próbáltam bizonyítani. Arra, hogy Ön ezt az inget magára vette, bizonyára jó oka lehetett. A cikk hangneméből ítélve az ok az irántam – ki tudja milyen indítékból – érzett mérhetetlen ellenszenv lehetett.

Ez az ellenszenv olyan erős Önben, hogy képes megfontolatlan, a teljes tájékoztatatlanságot tanúsító véleményt közzétenni.

Először a gyermekcipőről. A felnőttek ritkán nővik ki a cipőjüket. Ez általában a gyermekeknél fordul elő. Ha pedig nincs pénz – Ön szerint sincs – akkor kénytelen a régi, igen szoros gyerekcipőben járni. De végül is azt hiszem ugyanarról beszélünk.

Az erőfejlesztő gépsorról. Erről, ennek szükségességéről vitakozni nem szabad. Különösen nem két sportszerető embernek.

Felteszek néhány kérdést, amire választ nem kérek, de azt kérem, járjon utána és a véleménye az egészről meg fog változni. Bár ismernie kellene a válaszokat hiszen Ön volt a tavalyi évben Gyomaendrődön a sportfelügyelő (tájékozatlansága nem erre utal) mégis:

– Tudja-e kedves Tanár úr, hogy hányan foglalkoznak ma Gyomaendrődön erőfejlesztéssel, testépítéssel?

– Tudja-e kedves Tanár úr, hogy ezek a fiatalok milyen körülmények között végzik sporttevékenységüket? (garázsban, régi romos épületben)

– Tudja-e kedves Tanár úr, hogy hány spontán összeállt csapatban folyik igen komoly, színvonalas munka?

– Tudja-e kedves Tanár úr, hogy ezek a fiatalok milyen összegű anyagi támogatást kapnak?

– Tudja-e kedves Tanár úr, hogy milyen eredményeket értek el ezek a fiatalok a különböző szintű versenyeken?

– Tudja-e kedves Tanár úr, hogy ezek a fiatalok mennyi társadalmi munkaórát fordítottak lehetőségeik javítására?

– Tudja-e kedves Tanár úr, hogy ezek a fiatalok többségében saját készítésű eszközökkel gyakorolnak?

– Tudja-e kedves Tanár úr, hogy ezek a fiatalok a nagynak nem nevezhető fizetésük jelentős részét a sportolásukkal kapcsolatos költségekre fordítják?

Ha megkapja a kérdésekre a választ, akkor majd megérti, hogy a pályázati kiírást, amelyen az erőfejlesztő gépsort megnyertük, nem volt szabad kihagyni. A gépsort tehát pályázaton nyertük, az egy fillérjébe nem került az akkori tanácsnak és nem fordíthatuk az összeget más célra. Én örülök, hogy ilyen is van Gyomaendrődön. Bizonyára nem egyedül. Megítélésem szerint a sportkörü szakosztályok is hasznát tudják venni. De az erőfejlesztést kedvelő fiatalok is jobb körülmények között végezhetik tevékenységüket.

A gép sorsa sajnos összekötődik a csarnok sorsával. Csak remélni tudjuk, hogy a csarnok mielőbb megnyílik. Gondolom ebben egyetértünk.

A tornacsarnok belső kialakítása tervek szerint készült. A tervek készítésénél én nem voltam jelen, véleményemet sem kérték ki. De a csarnok átvételekor elsősorban azt vettem figyelembe, hogy a gyer-

mekek testnevelési óráinak megtartásához a feltételek megvannak-e. A tanári szoba is kell, sőt orvosi is, meg büfé is. De hát a gyerek, a tanuló, a tornaszer, az erőfejlesztő nem fontos!? Az másodrangú? Ejnye, ejnye kedves, a diáksporttal közel 30 éve foglalkozó Tanár úr.

A cikke olvastán olyan érzésem van, hogy ezt a tornacsarnokot csak Ön akarja szépnek, jónak látni. És csak Önnek vannak gondolatai, ötletei. A többiek pedig mind Ön ellen vannak. Mind a tízezen, akik több napi fizetésüket áldozták a tornacsarnokra. Ugyan-ugyan kedves Tanár úr, ne legyen ilyen elfogult. Vagy elvakult. Hiszen sértegeti – érdemtelenül – kollégáit is. Vagy ők nem szakemberek, akik a tornászajnokságra felkészítették a tanulókat és a bajnokságon bíráskodtak. Pusztán sportszeretettől és nem anyagiakért. Ellenszenv miért fordul a Gyomáról elszármazott, még élő sporthírességek ellen? Csak azért, mert a park kialakításának gondolata az enyém volt?

Kedves Tanár úr!

Szívesen lemondok róla. Csak készüljön el. Csakhogy ehhez nem elég napi egy órát gereblyézni. Ehhez sok pénz kell. Jöjjön teremtsük elő és alakítsuk ki együtt.

A fizetésemről annyit, hogy nem az igazgatói beosztásomért kapom. Hanem azért a beosztásért amelyet a tavalyi évben Ön töltött be és azt januárban átvettem Öntől, a sportfelügyelői beosztásért.

Vagy talán ez a csere buggyantotta ki Önből ezt a rosszindulatú cikket? No de kedves Tanár úr, Önnek van főállásból származó jövedelme és mégis képes nyilvánosan megfenyegetni valakit? Azt tudtam, hogy Ön az átlagosnál anyagiassabb, de hát ennyire?

A szakmai hozzájárásról. 10 éve foglalkozom különböző szinteken hivatásosan sporttal. A középfokú sportszervezőit kitűnő eredménnyel végeztem. Most járok a Testnevelési Egyetemre, ahol az eredményem jó. Az elvégzett iskolák és a 10 éves gyakorlat enged némi rálátást a diáksportra is.

Megalapozatlan, valótlan vádaskodás az, amit Ön kedves Tanár úr a cikkben ezzel kapcsolatban leírt. Szakmai dolgokban én Önnel soha nem vitatkoztam és úgy gondolom ma is, hogy helytelen lett volna. Ha vitáink voltak, akkor azok mindig anyagi jellegűek voltak. Ön a pénzeszközökkel későn számolt el, vagy nem arra fordította amire kellett volna.

Ha a szóban forgó cikkemet a Tanár úr figyelmesen olvasta volna el, akkor észrevette volna, hogy végig többes számban írtam, ami azt jelenti, hogy nem egyedül én, hanem a körzet testnevelőivel – így Önnel is – együtt oldhatjuk meg feladatainkat.

Még egy dologról, mert vádaskodása nem ismer korlátokat. Politikai szervezeteknek akkor voltam utoljára tagja kedves Tanár úr, amikor Ön is kötelezővé tette az iskolában, ahova én is jártam, az úttörőcsapatba való belépést. Én jártam templomba és konfirmáltam is. Nem hiszem, hogy ez érdem, ne is legyen soha! Irtóztam minden ideológiától. De mivel akkor Ön tiltotta a templomba járást, vajon kinél beszélhetünk köpönyegforgatásról. A jóelvtársi rendszer lejárta, a köpönyegforgatók még prosperálnak.

Egyetérték Önnel kedves Tanár úr abban, hogy a valódi köpönyegforgatók, a másokat néhány ezer forintért bemocskoló, a tanári etikát sutba dobók helyett végre tisztességes, gyermeket szerető, szakmailag jól felkészült – mint amilyen a gyomaendrődi tanárok többsége – nevelők érvényesüljenek végre. Ön kedves Tanár úr nem akart vitát. Én sem akarok, hiszen szép emberi szóval le tudtuk volna rendezni problémáinkat.

De az újságcikk igazságszabálya azt mondja:

1. Minél közelebb voltál egy esemény tényeihez, annál nyilvánvalóbbak számodra az újságcikk tévedései.

2. Minél távolabb voltál egy esemény tényeitől, annál jobban hiszel a róla szóló újságcikknek.

Tekintve, hogy mások is olvasták az Ön haragos cikkét, szükségesnek véltem a teljes körű tájékoztatást.

És a kedves olvasónak tanulságul:

„Ahhhoz, hogy ellenséget szerezz magadnak elég, ha valakinek zűvességet teszel.”

Babos Lászlóné

Ópusztaszer, március 15-e

Március 15-e különlegesen emlékezetes törzsünk számára. A már fölesküdtött tagok ünnepélyes keretek között fogadták be sorukba a próbát tetteket. Szövetségünk szabályai szerint erre csak történelmi emlékhelyen kerülhet sor. Így utaztunk le Szegedre, majd onnan Ópusztaszerre. A Történelmi Emlékparkban található monostor-rom hangulatában a múltat idézi. Gyönyörű környezetben áll, s bár hideg van, a törzs tagjai mégis egy szál ingben, a széllel dacolva mondják az esküt, s teszik le az egyéni fogadalmat. Felejthetetlen élmény marad számunkra ez a nap. Kettős ünnep, hiszen itt emlékeztünk a márciusi forradalom hőseire is.

Kívánjuk, hogy minden gyereknek – és felnőttnek legyen hasonló élményben része.

Csolt Népe

PAPÍRVARÁZS

Szadako Szaszaki egy japán kislány, aki sugárbetegségben szenved, hiszen Hirosimában lakott, mikor robbant az atom. De meggyógyulhat, ha ezer papírdarut hajtogat a japán origami szabályai szerint. Szadako már a kilencszázkilenvenediket hajtogatja... Hogy mi lett vele, elolvashatjátok Karl Bruckner: Szadako élni akar című könyvében. S ha kedvet kaptok az origamihoz – a papírhajtogatáshoz, nem kell más tennetek, mint írni Kecskemétre, a Szórakátenusz Origami Kör címére (6000 Kecskemét, Gáspár A. u. 11. 6000).

Sok szép dolgot tanulhat meg, ha tagja lesz a társaságnak. Addig is kedvcsinálónak egy telefon, amivel bárkit lehet hívni:

14. TELEFON - Hendrika Jongma hajtogatta Mieke Fridsma ötletéből.

A telefonhoz 12 x 12-es négyzet, a kagylóhoz 6 x 14-es téglalap kell - + 10 cm virágkötöző a vezetékhez.

Kagyló

1. Fehér oldalon kezdünk.

2. Felbehajtjuk.

3. Behorposztva szelnyitjük.

4. Visszahajtjuk a sarkokat.

Telefon

1. Fehér oldal. Lehajtjuk $\frac{1}{3}$ részét.

2. Mindkét oldalon behajtjuk - alapítjuk a felső részét.

3. Egyszerre húzzuk fel a két csücsöt, majd letapítjuk a felhajló széleket. Nem könnyű. Nem baj, ha pontatlan, nem fog látszani.

4. Behajtjuk a széleit, és felhajtjuk az alját.

Ragasszunk rá tárcsát, és göndörített virágkötözőből zsinórt!

Halló!

1991

D I Á K O L D A L

BALOGH TAMÁS

R ö h ö g ö k

Feszült csend, sehol egy pissenés: a Tanár nagyon figyel. Puskázni, lesni, sügni lehetetlen. A fene egye meg! Nem tudom az első feladatot, sőt, a másodikat sem. De ez nem lenne baj, ha a többi négyet tudnám! De mivel hatot nem tudok a hatból, az következik, hogy egyet sem tudok, ezért evidens, hogy a dolgozatom, sajnos, na valljuk be, egyes lesz.

A Tanár még mindig nagyon figyel. De miért engem? De miért pont engem? Miért nem valaki mást? Ez pikkel rám, azt akarja, hogy megbukjak! Meg is fogok, ha most egyest írok! Megbukok, meg fogok bukni... Hirtelen óriási ötletem támadt: hangosan odaszóltam az osztály legjobb tanulójának,

hogy mondja meg, hogyan kell a feladatokat megoldani. Mindenki hülyének nézett, de mikor látták, hogy a tanár semmit sem szól, azt hitték, protekciós vagyok. Sajnos a másik tanuló még nem tudta, amit én, s meg sem mert mukkanni, ezért kénytelen voltam odamenni hozzá, és lemásolni a dolgozatát. Természetesen a Tanár erre sem reagált. „Megcsináltam” mind a hat feladatot. Nagy nyugodtan fölvettem a lábaimat a padra, és olvasni kezdtem Karinthyt. És ha Karinthyt olvasok, nem tudom megállni, hogy ne röhögjek. Röhögtem, de nemcsak a könyvön, hanem a többiekén is, akik még nem jöttek rá, hogy a Tanár süket és vak... Ja, jut eszembe: és természetesen süket is...

BARÁT TÜNDE

Az Emberhez

Élünk
Félünk
Bízunk és remélünk.
Létünk csak egy pillanat
Ember! Vizsgáld meg önmagad!
Minek az eszme és minek a cél
Ha nem tudjuk mi a jó és a szép.
A virág elhervad, a szív kialszik,
A világra örök sötétség telepszik.
Valami fény kellene, vakító tűz
Mely minden sötét gondolatot elűz
Nem kell több bánat és fájdalom
Ember, te légy már a hatalom!
Csak azt tedd, amit tenned kell,
A gyűlöletet fojtsd most el
Örök béke, nyugalom
Én is csak ezt akarom.
Létünk csak egy pillanat
Ne felejtse el, nem szabad!

ÁGOSTON LÍVIA

Picur

Picur egy aranyos teremtés, igaz, csak rajz, de számomra olyan, mint ha élne. Ő egy téli napon született. Én éppen beteg voltam. Rajzolgattam vonalakat, pontokat és sok-sok vonást. Nagyon megtetszett, ezért írtam róla egy verset:

Picur a kis vagány
Egy képről néz ide rám.
Megrajzoltam szemét, száját,
És a kicsi pisze orrát.

Ez lenne az. Nem valami jó. Ám Picur nagyon megszerettem. Úgy érzem, nem tudnék megválni tőle.

Ismerkedés Pöszivel

Egy nap Picur szomorú lett.

– Mi bajod? – kérdeztem.

– Szeretnék egy barátot vagy barátnőt! – válaszolta.

– Milyet szeretnél? – kérdeztem újra.

– Olyat, mint én! – válaszolta jobb kedvvel.

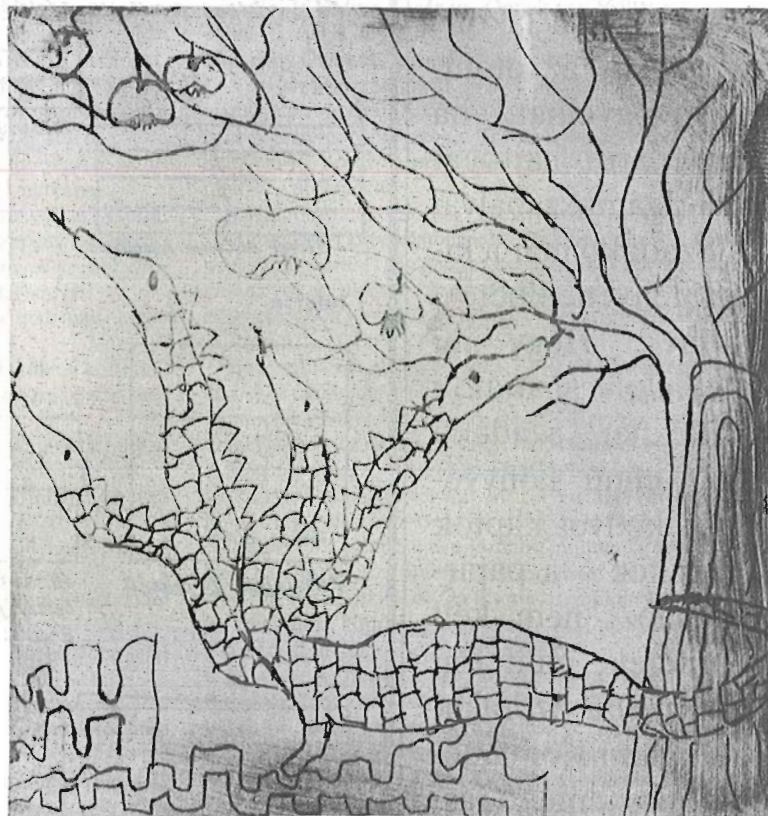
– Ikertesvért? – kíváncsiskodtam.

– Ugyan! – mondta.

Gondoltam egyet, lerajzoltam egy kislányt.

– Tetszik? – mutattam neki.

– Nem. Túl kényes.

Molnár Andrea: A Herperiszek kertje

Nem volt mit tenni, rajzoltam újat.

– Ez tetszik? – érdeklődtem.

Picur szinte elájult.

– Gyönyörű! – suttogetta.

S így lett a két gyerek szerelmes egymásba.

Gyomaendrődi Híradó

Gyomaendrőd Önkormányzatának lapja. Felelős szerkesztő: Valuska Lajos. Kiadja: Gyomaendrőd Város képviselő-testülete. Gyomaendrőd, Szabadság tér 1.

Telefon: 67/31-320. Készült a Gyomai Kner Nyomda Kft.-ben. Ügyvezető igazgató: Szász Imre.

Terjesztik a gyomaendrődi postahivatalok és hírlapárusok. Engedélyszám: III/PHF/108/BE ISSN 0238-8391

GYOMAENDRŐDI HÍRADÓ

GYOMAENDRŐD VÁROS
ÖNKORMÁNYZATÁNAK
LAPJA

X. ÉVFOLYAM 5. SZÁM

1991. MÁJUS

MEGJELENIK HAVONTA

ÁRA 9,60 FT

BABONA VAGY TUDOMÁNY?

A földsugárzás élettani hatásai

(7. oldal)

A kárpótlási törvényről

(3. oldal)

BALLAGÁS

1991.

(5. oldal)

TESTVÉRVÁROS
LESZ
NAGYENYED?

(8. oldal)

JUHÁSZVERSENY

HÓDMEZŐVÁSÁRHELYEN

(10. oldal)

DIÁKOLDAL (12. oldal)

Barát Tünde

Nem kellek hát

Nem kellek hát
Mehetek
Senki vagyok,
meglehet
Szólni akartam
szép éneket, s
nem figyeltek rám
az emberek.
Porszem vagyok,
tudom én,
néhány betű mit sem ér. .
Humor kell most, vidám kacaj,
habos torta, könnyű nóta,
mely érthető és felfogható,
vidám arccal fogadható.
A komor világ örült zaja,
az ellentétek párhuzama,
a parlamenti érdes vita,
nem kell az már,
elmúlt kora.
Az árnyakat most felmutatni,
könnyű préda, el kell tenni.
Eltenni én nem tudom,
csak magammal tudatom:
az igazság a hatalom.

Képviselő-testületi hírek

- Április 29-én dr. Frankó Károly polgármester összehívta a képviselő testület bizottsági elnökeit. A megbeszélésen ismertette koncepcióját Gyomaendrőd elkövetkezendő 4 éves városfejlesztésére. Kérte a jelenlevőket, hogy bizottsági üléseiken vitassák meg, egészítsék ki a városépítés nagy felelősséggel járó - egymással összefüggő, de ugyanakkor a részletek pontos kimunkálását is igénylő - feladatait.

A városfejlesztés településünk valamennyi lakóját érinti. Célunk, hogy döntéseink meghozatala előtt a lakosság lehető legszélesebb rétegei is véleményt nyilvánítsanak. Ezért kerül sor a városfejlesztési koncepció kidolgozása során az egyházak, pártok képviselőivel történő véleménycserére, majd lakossági megvitatásra.

Május 2. Képviselő-testületi ülés:

- A képviselő-testület elfogadta az 1990-es költségvetés végrehajtásáról a pénzügyi osztály beszámolóját.

- A Polgármesteri Hivatal (volt tanácsai apparátus) átszervezése volt a következő napirendi pont. A képviselő-testület több órás érvelés, vita után szavazott. A számos alternatíva tulajdonképpen két főbb elképzelés köré csoportosítható. Egyik elképzelés szerint az apparátust az eddigi osztálytagozódás helyett több kisebb csoportra kellene bontani. E szerint; igazgatási-, szociális-, kirendeltség-, pénzügyi-, adó-, építési-, városüzemeltető-, intézményirányítási-, titkársági csoportra tagozódna a hivatal.

A képviselők a módosított osztálytagozódás mellett döntöttek. A beterjesztett három variációból 13 szavazattal a következő felállásban képzelték el a Polgármesteri Hivatalt:

1. Igazgatási-, szociális-, intézményirányítási osztály
2. Pénzügyi osztály
3. Műszaki osztály
4. Titkársági csoport

A polgármester minden osztályvezetői állásra pályázatot ír ki.

ÓVODAI BEIRATÁS

1991. június 3-7-ig, 8-12 óráig

Endrőd: minden óvodaegységben

Gyoma: Kossuth u. óvodában

A beiratáshoz szükséges:

a gyermek születési anyakönyvi kivonata és orvosi igazolás.

Tisztelt Betörő úr (urak)!

Kéréssel fordulok Ön(ök)höz, de nem a magam, nem is munkatársaim nevében. Azoknak a nevében, akik egy élet fáradtságos, kemény munkája után magukra maradván töltik napjaikat az Öregek Napközijothonban. Tisztelt Úr(ak)! A Városházán tett látogatása (látogatásuk) során elvitt(ek) olyan videokazettákat, melyeket évek során az ÖNO-ban vettünk fel különböző rendezvényeken. Ön(ök)nek ezek a felvételek nyilván értéktelenek, esetleg végignézik, majd letörlik, hogy egy másik filmet vegyenek föl rá. Az idős embereknek azonban pótolhatatlan értéket jelentenek. És nem anyagi értéket, hanem lelki vigaszt, emléket; olyan barátokat láthatnak viszont egy ilyen felvételen, akik már nincsenek közöttük. Ők az emlékeiből táplálkoznak, ne vegyék el tőlük még ezt is.

Kérem, ha egy kicsit is tisztelik a kort, az időseket, ha nem akar(nak) fájdalmat okozni, valamilyen módon juttassák vissza a kazettákat, legálább ezeket a Családi Irodához, vagy valamilyik napközijothonba. Higgye (higgyék) el, nagyon nagy örömet szereznének ezzel az idős embereknek.

Előre is köszönöm, hogy teljesíti(k) ezt a kérést!

Jenei István

Gyomaendrőd Város Képviselő-testületének Polgármesteri Hivatala
pályázatot hirdet 2 óvodavezetői állásra.
 A pályázat benyújtásának határideje:
1991. június 10.
 Az alkalmazás feltételei:
 felsőfokú óvónőképző, 5 év szakmai gyakorlat
Érdeklődni lehet a Polgármesteri Hivatalban
 Gyomaendrőd, Szabadság tér 1. Tel: 31-122

FOGADÓ ÓRA

Deme Zoltán

országgyűlési képviselő

június 14-én,

pénteken 15 órától 17 óráig

fogadóórát tart a Városházán.

ANYAKÖNYVI HÍREK

Születések:

Bartik Lajos Mihálynak és Eke Juditnak Lajos Mihály nevű kisfia, Farkas Bélának és Czikkely Ildikónak Sára nevű kislánya született.

Haláloset:

Dávid Benőné Oláh Gizella

ELŐADÓEST BÉKÉSCSABÁN

Április 29. hétfő, a békéscsabai tanítóképző kollégiumának klubterme. Előadóest. A közönség kisszámú, a főiskolások elfoglaltak. Néhány ismerős arc, Gyomaendrődről. Kollégák, barátok. Versszerető emberek. Az előadó Polányi Éva egyszerű, fekete ruhában áll elénk, s Babilson idéz. Tisztán zengő, mély hangján halljuk, szemében látjuk a verseket. Babilson, Radnóti és Weöres Sándoron kívül hallhatók még Remenyik Sándor, Pillinszky János, Nagy László versel. A magyar líra gyöngyszemei. A magyar szó, a szülőföld, a haza szeretete sugárik felénk. Figyelem a közönséget: nem is az előadót nézik, elmerengenek valahová a távolba, oda, ahová a szavak viszik a lelkeket. A pillanatnyi szünet a versek között elég arra, hogy mozduljunk s újra mozdulatlaná meredvünk, nehogy megzavarjuk a hozzánk, nekünk szóló szavakat.

Az előadás végén még sokáig senki nem mozdul. Halljuk a csöndet, de ebben a csöndben még ott lebegnek a költők gondolatai. Felejthetetlen az élmény. Ez a törekény tanárnő, aki itt él közöttünk, tanítja a gyerekeinket az I. sz. Általános Iskolában, elvarázsolt mindenkit.

Köszönjük Éval Remélem, egyszer Itthon, Gyomaendrődön is láthatunk majd.

A kárpótlási törvényről

Megszületett végre az egyik törvény a sok közül, amire százezrek vártak. Nagy vitákat és vegyes érzelmeket váltott ki már megjelenése előtt, s biztos sokat fognak vitatkozni még rajta ezután is. Érintettek, szakemberek véleményét kérdeztem meg, mondanák el, hogyan értékelik e megjelent rendelkezést.

Hunya Lajos, Független Kisgazdapárt:

– Bennünket nagy örömmel töltött el, hogy így, már egy év után kapott a paraszti társadalom egy viszonylagos kielégítést. Végső elgátást ügysem lehet kapni, mert a tanyák, a gazdasági szerszámok odavannak. Egy jól menő paraszti gazdaságnak nagyértékű felszerelése is volt. Ezzel a törvénnyel legalább kapnak valamit azok az emberek is, akik a magántulajdont már koruknál fogva nem tudják gyakorolni. Természetesen ez nemcsak anyagi, de erkölcsi kielégítés is. Jó lenne, ha ez a törvény igazából kiterjedne az ipari és szolgáltató ágazatra is. Bizunk benne, hogy az Alkotmánybíróság a mi javunkra fogja billenteni a serpenyőt. Gyomaendrőd viszonylatában kb. 12 ezer katesztrális holdat érint. Am borzasztó kevés ember fogja visszavenni magángazdálkodásra. Bent marad a nagyüzembe, ám a nagyüzemnek át kell alakulnia, jövedelemérdekeltségűvé kell válnia.

Az biztos, hogy aki ki akarja venni, annak ki kell adni, aki benn akarja hagyni, az hagyja bent. A fejlődés irányát pedig majd a szabad piac szabja meg.

dr. Iványi Lajos, Lenin Tsz:

– Nekem kétségeim vannak afelől, hogy a kárpótlást követelő kisgazda-szimpatizáns emberek ismerik-e a kárpótlási törvény lényegét. Megértették-e, hogy itt nem földet adnak, hanem kárpótlási jegyet, amit majd be lehet váltani. A gond az, hogy a törvény szövege még nem ismert. Ez majd a Magyar Közlönyben fog megjelenni, ráadásul hatályba is csak az ezt követő 30. napon lép. Maga a törvény bonyolult, további törvényeket igényel az, hogy meghatározzák, a kárpótlási jegy hogyan váltható át életjáradékra. Nagyon részletes végrehajtási utasítást kell kiadni hozzá, éppen a bonyolultsága miatt.

Még így is adódnak félreértések. Amit eddig elsoroltam, azt mutajta, hogy legfeljebb fél év múlva lehet róla érdemben beszélni. Mindenesetre azt mondhatom, hogy mi ki fogjuk tudni elégíteni a felmerülő igényeket.

dr. Tóth Lajos, Alkotmány Tsz:

– Nagyon sokat beszélgettünk kollégáimmal erről. Nagyon nem mindegy, hogy milyen lesz a végrehajtási utasítás. Sokadik olvasás szükséges ahhoz, hogy az ember ezt úgy értelmezze, ahogy azt a törvénykészítők gondolják. Annyi azonban már látszik, hogy a földre vonatkozóan egyoldalú a kárpótlási törvény. A valamikori sérelmezettek vannak előtérben, a működtetőnek tulajdonképpen semmi joga nincs. Még fognak szaporodni a törpetulajdonosok. A szövetkezetben jelenleg nyilvántartott földtulajdonosok száma 584. Ebből 512-nek egy hold, vagy annál kevesebb a földterülete. Az biztos, hogy ahol jó a termőhelyadottság, ott nagyobb igénylésre tarthatnak számot.

A törvény más oldalról is diszkriminatív, hiszen 1949-nél húzta meg a határt. És az előtti és utáni károsultak? Itt ezek szerint jelentkezhet két tulajdonos ugyanarra a vagyonárgyára.

Diszkriminatív a törvény azért is, mert nem egyformán vonatkozik a földre és az egyéb vagyonárgyakra.

Amit a szövetkezeti parasztságnak ígér, a 30 aranykorona, az neveléses dolog, hisz az eddigi háztáji terület aranykoronaértéke több volt egy hektáron, mint ez.

Kérdéssé vált bennem és több kollégámban is, hogy a tulajdonos rendelkezési joga nem érvényesül. Ki ruházta föl az államot arra, hogy az állami tulajdont így, ilyen módon értékesítse? Sok idős emberrel beszéltem, és nem egynek az a véleménye, hogy mostmár kár volt ezt a vizet megzavarni. Ők már nem kérik vissza a földet, mert nem tudják megművelni, a gyerekeik földtől távol nőttek fel, ők nem tudják megművelni. Rendezetlenek a körülmények, a kormánynak nincs mezőgazdaságpolitikája, vagy valami elképzelése – így az emberek nem látnak perspektívát abban, hogy földdel foglalkozzanak.

Mi már mértünk ki földeket. Már most adnának vissza belőle. Egyre többen jelentkeznek földtulajdonosok, hogy fölajánlják megvételre földjüket. Nekünk a tagjainkról gondoskodnunk kell minden törvény, vagy rendelet dacára, biztosítanunk kell a megélhetésüket.

Iványi Miklós, Győzelem Tsz:

– Igazából még nem ismerjük, nincs meg a

végrehajtási utasítás sem. Az biztos, hogy egy általános bizonytalanságot fog hozni, mert a kárpótlási hivatalok csak majd júniusra kezdenek működni, utána 90 napig lehet beadni az igényeket, azaz pontosan őszig húzódik az ügy, amikor már vetni kellene, a következő évet kellene megalapozni. Nem fogjuk tudni, mennyit végezzünk, mi marad meg nekünk. Jártak már nálam többen, akiket érint a kárpótlás, már Ausztriából is ke-restek. Ez mindenkinek egy talált pénz, amit meg kell fogni.

Azt, hogy honnan adunk földet, majd valamikor augusztusban a közgyűlés fogja eldönteni. Addigra talán meglesz a szövetkezeti törvény, hiszen ezek nagyon összefüggő törvények, és ki kell jönni a kárpótlás mellé még egy földtörvénynek, s majd ezután foglalkozhatunk érdemben a dolgokkal. Akik eddig jelentkeztek, még egy sem a földet akarta visszakérni, itthagyták a téésznek, vagy haszonbérért, vagy eladják.

Nem mutatkozik az a tendencia, hogy kisbirtok-rendszer alakulna ki Magyarországon. Nincs is meg hozzá a feltétel nálunk, hogy kialakulhasson. Ráadásul a mezőgazdasági termékek szinte eladhatatlanok, készül az új adótörvény, az emberek így nem fognak vállalkozni, nem fognak mezőgazdaságba invesztálni.

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Gyomaendrőd Polgármesteri Hivatal osztályvezetői tisztségére Gyomaendrőd Város Polgármestere pályázatot hirdet a Polgármesteri Hivatal alábbi osztályvezetői munkaköreinek betöltésére.

Igazgatási Osztályvezető

Feladata a hatósági, szociális, egészségügyi, intézményirányítói csoportok vezetése, az ügyintézés megszervezése

Képesítési feltétel: állam- és jogtudományi egyetem, vagy államigazgatási főiskolai végzettség

Pénzügyi-gazdálkodási Osztályvezető

Feladata a pénzügy-, adó és gazdálkodási csoportok vezetése, munkájuk megszervezése.

Képesítési feltétel: Közgazdaságtudományi Egyetem, vagy pénzügyi számviteli főiskolai végzettség

Műszaki-Városüzemeltetési Osztályvezető

Feladata az építésigazgatási és városüzemeltetési csoportok munkájának szervezése, vezetése.

Képesítési feltétel: műszaki egyetem, vagy főiskolai végzettség

A munkakörök betöltésének további feltételei:

– büntetlen előélet

– a végzettségnek megfelelő munkakörben szerzett legalább 3 éves szakmai gyakorlat.

A kinevezés határozatlan időre szól.

Bérezés: az érvényben lévő jogszabályok alapján, megegyezés szerint. (szolgálati lakás megoldható)

A pályázati feltételekben megjelölt okmányok másolatát és a szakmai önéletrajzot tartalmazó pályázatot

Gyomaendrőd Város Polgármesteréhez
(5501 Gyomaendrőd, Szabadság tér 1.) kell benyújtani
1991. május 20. napjáig.

dr. Frankó Károly
polgármester

"... az élet virágos mezején jártunk ..."

(RÁCZ LAJOS 1900 – 1983)

– "Fel kellene keresned Rác Lajos bácsit is, a volt kisgazdapárti képviselőt" – mondta a nagy idők tanúit számontartó barátom. Hiába tette hozzá egy másik ismerősöm, hogy "az bizony sokat tudna mesélni Póhalomról, a póhalmi honfoglalásról, meg egyáltalán a 30–as 40–es évek parasztságának életéről" – sajnos csak évek múlva szántam rá magam, hogy elinduljak hozzá. Sajnos – mondom – mert akkor már személyesen nem, csak közvetve, ízes nyelvezettel megírt önéletrajzát olvasva, levélárát bújva, volt ismerőseivel és Debrecenben élő fiával beszélgetve pillanthattam bele mozgalmas élete történetébe. Mennél többet tudtam meg róla, annál jobban bántott, hogy nem kerestem fel idejében, hogy már nem találkozhattunk.

"A béresudvar mélyéről indultam az emberesedés felé" – írta önéletrajzi munkájában. Endrőd határában, a várjasi földeken cseperedett fel. Szülei a béres sors elől Amerikába szöktek, és két év múlva hét hold szikes föld meg egy tanya árával jöttek vissza. Az olvasás és betűvetés tudományát egy tanyai iskolának átalakított kamrában sajátította el. Az igazi leckéket nem is a tanítótól, hanem az élettől kapta. "Tizenöt éves koromban avatott emberré az apám... Édesanyámat rámentesztálta kicsi földünk és néhány darab állattunk gondjaival együtt, a frontra induló vagonajtóból" – emlékezett vissza felnőtt életének kezdetére. Morthogy az atyai búcsúcsók örökkévalónak bizonyult – édesapja nem tért vissza az első világháborúból. Ő maga kilenc hónapot szolgált. Ekkor nyílt ki a szeme a világra, és itt kapott rá az olvasásra is.

Leszerelés után hetente háromszor a tanyai olvasókörben bővítette ismereteit. Mozgalmas élet folyt ott. Rác Lajos hamarosan az olvasókör egyik szellemi vezetője lett. Az ő javaslatára március 15-i ünnepségre hívták meg a környező tanyák népét. Összefogtak, úgy vették meg a burgonyát, a káposztát, a petróleumot, és úgy adták el a hízókat a ferencvárosi vásáron. Kinőtték az olvasóköri helyiségét és 1926-ban közösen újat építettek Udvarnokon (endrői határrész). Színelőadásokat, táncmultságokat rendeztek. Rác Lajos írt egy politikai tartalmú színdarabot is (Tévesztőben választanak), amit azután 1933-ban a környék falvaiban nagy sikerrel adtak elő. De nem csak kultúrával – politikával is foglalkoztak. Kapcsolatba kerültek Hunya Istvánnal, Polányi Mátéval. Felfigyelt rájuk a csendőrség. Rác Lajos is megfigyelés alatt tartották. 1935-ben, az emlékezetes csendőrsortűz napján 11 társával együtt őrizetbe vették, nehogy megzavarják a választási gyűlést.

Időközben – még 1918-ban – megnősült. Házasságából három gyermek született. Egyik lánya 17 évesen meghalt. A másik, Irén, Nyékládházán él. Fia, Máttyás, Debrecenben lakik. Felesége 1931-ben egy rossz szul kezeléssel vesegyulladásba belehalt. Rác Lajosnak édesanyja segítette a gyermekek nevelésében, a háztartásban. 1947-ben újra nősült. (Felesége Szarvason él, Gyomán a Hunyadi utcában van egy háza.)

1935-ben a korabeli Magyarországon szinte egyedülálló módon – földműves társaival (15 család) bérbe vette báró Huszár Lászlóné 1200 katasztrális holdnyi póhalmi birtokát. Három év múlva a tulajdonos eladta

az uradalmat, amit hatvanegynéhány gyomai, endrői földműves vásárolt meg. A porladó nagybirtok elparcellázásának élére a 1935-ös bérlők álltak. Ez a csoport volt a kovásza annak a közösségnek, amely azután virágzó életet teremtett a volt uradalomban. A póhalmiak egyik vezéralakja Rác Lajos volt.

Az 1935-ös póhalmi "honfoglalás" nagy port vert fel akkor. Az uradalom intézője a ma is meglévő "kastély" lépcsőjéről – így hívták a póhalmiak a dombon álló épületet (még karfával kézzel szölte le a bérlet íránt érdeklődő Uhrin Pétert, Vaszkó Mihályt, Hunya Eleket, Rác Lajost és társaikat: "béreljenek egymástól földet, van a határban elég..." írta visszaemlékezéseiben Rác Lajos. Ők azonban nem hagyták annyiban. Ismerték a rendelkezéseket, jogaikat. Kérve írtak a földművelésügyi miniszternek, Bajcsy-Zsilinszky Endrőtől kértek segítséget, napokon belül bankgaranciát szereztek (Gyomán és Endrődön ekkor öt pénztárat működtött.) Végül elnyerték a bérletet.

A hároméves bérleti gazdálkodás jó eredménnyel zárult. Az író Fėja Géza, aki a következő évben meglátogatta őket, a Viharsarok című könyvében 80 marhárról, 100 lórról, tekintélyes birkaállományról tudósít bennünket. Az állattartáshoz az uradalom nagy istállót is kibérelték.

1938-ban kemény ütközetek során megvásárolták a birtokot. Az egyik kulcsszereplő meging Rác Lajos volt. 1939 tavaszán úgy döntöttek, hogy közösen gépeket vásárolnak. Állami hitelből két traktort vettek ekével és két cselőgépet meg darálót. Télen gazdasági tanfolyamot szerveztek. Kihasznlva a nagy magtár épületét (ez is megvan még) "gabonabegyűjtési és felvásárlási szövetkezetet" alakítottak. Kovácsuk és bogránuk már a bérlet idején is volt. Rác Lajos ösztönzésére talajjavításba fogtak. Előbb kézíerővel, majd – megintcsak kedvező hitelhez jutva – gépekkel. A háború miatt félbeszakadt munkálatokat 1946–48 között még nagyobb erővel folytatták. A póhalmi határban ma is láthatók azok a nagy gödrök, amelyekből a sárgaföldet terítették széjjel. Rác Lajos akkor még nem gondolta, hogy a talajjavításban szerzett tapasztalatokra nagy szüksége lesz később, amikor a tévesztés szétzilálja Póhalomot és más kenyér után kell néznie.

1947-ben az igazgatóval nem rendelkező gyomai úgázdáknak traktort szerzett. A Ganz gyár első harminc traktorából hat a gyomai határt szántotta. A "Kastély" lett az olvasókör helye, ahogy ők hívták, a "kaszinó". Sok neves vendég élvezte a póhalmiak és a gyomaiak vendégszeretét – többségük Rác Lajos meghívására érkezett. Megfordult itt a már említett Fėja Géza író, Sinka István költő, és Tildy Zoltán meg Dobi István kisgazdapárti elnökök. "Négy éves országgyűlési képviselőségem ideje alatt három miniszterelnök, két földművelésügyi, egy közoktatásügyi miniszter... járt nálunk" – emlékezett vissza Rác Lajos a mozgalmas 1945–49 közötti időkre. Az ő közbenjárására készült el 1946-ban a póhalmi bekötő út. 1947 táján telefont is kaptak. A telepesek maguk állították fel a póznákat. Rác Lajos volt a szervező.

A póhalmiak egyenleg gazdálkodtak, de a "közösen boldogulni" eszméje (Rác Lajos szavai) végigvonul történetükön. Boldogulásuknak, felemelkedésüknek egyik legfőbb mozgatórugója éppen az volt, hogy a közös

és az egyéni érdekek fogaskerekeit mindig jól össze tudták illeszteni. Nem lépték át az egyéni érdekek határát, de mindig tágitották, bővítették azt a közös összefogás erejével.

1948-ban a fordulat évében megpecsételdött Póhalom sorsa. A politikai porondon eldőlt, hogy a mezőgazdaságnak nem az lesz az útja, amit Rác Lajos elképzelt, és amit Póhalmon elkezdtek megvalósítani. Lezártak a sorompók. 1951-ben felajánlotta 13 kat. hold földjét az államnak és hamarosan a Talajjavító Vállalatnál talált munkát. De tévednénk, ha azt gondolnánk, hogy derékba tört sorsa miatt kiegyetlen élte le hátralévő éveit. Új helyén is szakadatlanul a jobb megoldásokat kereste. Újra és újra képes volt az élet értelmét megtalálni. 68 évesen ettől a vállalattól ment nyugdíjra.

A Rác Lajos típusú ember nehezen kerülhetett el a politikától. Hamar ráébredt arra, hogy csupán a földdel küszködve nem tud önmaga és társai sorsán fordítani. Ez vitte őt a politikai életbe. Vaszkó Mihály, aktív politikáló barátja és földművestársa mutatta be őt Bajcsy-Zsilinszky Endrének, a Nemzeti Radikális Párt elnökének, s 1934-ben ebbe a pártba lépett be.

1936-ban, amikor a Radikális Párt egyesült a Független Kisgazdapárttal, Rác Lajos is átkerült az ellenzéki parasztpártba, de továbbra is Bajcsy-Zsilinszky körébe tartozott. Később Tildy Zoltánhoz, Dobi Istvánhoz került a legközelebb. 1941-ben a Független Kisgazdapárt Országos Vezetőségének lett a tagja. 1944-ben a német megszállásakor internálták, de néhány hónap múlva engedték. 1944 decemberében Gyomán az Ideiglenes Nemzetgyűlés képviselőjévé választották. 1945-ben bekerült a FKGP Intéző Bizottságába, 1946-ban a Politikai Bizottságba, 1947-ben pártja egyik főtitkárhelyettese, 1948-ban egyik alelnöke lett.

1949-ben – miután kiderült, hogy az MDP a mezőgazdaságot át akarja szervezni és nem hajlandó azt a Kisgazdapártra bízni – lemondott pártbeli funkciójáról, visszaadta képviselői mandátumát, és hazajött gazdálkodni. Többé nem vállalt politikai szereplést. Kivéve egy rövid időszakot: 1968-tól egy ciklusra a Hazafias Népfreont Országos Tanácsának tagja volt.

A címbeli idézetet, bevallom, önkényesen ragadtam ki visszaemlékezése azon sorai közül, amelyek a tragikus sorsú Kner Mihályval folytatott egyik beszélgetésükről szólnak. Nem élete összegzéséről írta le tehát. Engedélyt kérni már nem tudok tőle, így a magam elhatározásából veszem a bátorságot, hogy ezeket a derűs szavakat tegyem meg élete mottójául. Göröngyös útja volt, sokak gerince roppant meg – így vagy úgy – hasonló terhek alatt. Az övé ép maradt. Így talán nem tévedek, ha azt hiszem, végülis ezt érezte:

"...az élet virágos mezején jártunk..."

Róza Vendel

A cikk Rác Lajos önéletrajzi írása alapján készült. (Parasztsors századunk fényében, kézirat, 1973).

Felhasználtam még Vida István cikkét (Rác Lajos, Történelmi Szemle 1982. 2. sz.) és saját kutatásaimat. Nincs még azonban tisztázva a közölt adatok, tények mindegyikének hitelessége.

MIÉRT OLYAN HALK MA A CSEND?...

Ha május, akkor ballagás. A felnőttkor küszöbén álló fiatalok búcsúja attól az iskolától, mely felkészítette őket a munkára, vagy a továbbtanulásra. Végigmennek az Alma Mater falai között, újra bemennek a tantermekbe, hogy lássák a padokat és a táblát, s talán utoljára fogják egymás kezét. A ballagás mindig nagy ünnep. Messzi vidékről is eljönnek rokonok és barátok, hogy lássák az ÉLET kapuján átlépő "még-diákokat".

Ezt a nagy eseményt – legalábbis itt a Kner Imre Gimnázium kollégistái körében – megelőzi egy szűkebb kör, csak a tanárok és diáktársak részvételével megtartott bensőséges ünnep: a kollégiumi ballagás.

A kollégium: zárt közösség. Otthon. Itt élnek mindennapjaikat a diákok. Ismerik egymás jó és rossz tulajdonságait egyaránt. Úgy vannak itt, mint egy nagy, néha veszekedős, de azért összetartó család. Ezt kell elhagyni, aki öreggé vált a diákok között.

A kollégiumi ballagás napján virágdíszbe öltözik a háló és az ebédlő. Az asztalon gyönyörű díszítés – amilyet még talán sosem láttak a kollégium öreg falai – várja a búcsúzó diákokat.

A harmadikosok kis ajándékokat készítenek: valami olyat, ami majd mindig emlékeztetni fog az itt eltöltött évekre. Egy terítő, egy nyaklánc – mind az alkotók szeretetét mutatják és a keze munkáját dicsérik. Műsorral is készülnek a búcsúztatók. Szintetizátor, gitár – lágy dallammal teszik könnyessé az elválást:

"Húsz év múlva az ifjú vándor megpihen, Hosszú még az út és közben valamit tenni kell..."

Útravalóul inkább csak jó szavak szólnak:

"Őszintén akarj élni, Minden utad végigjárni.

Higgy abban, amire vágyol, s ha hiszel benne,

Küzdj érte bármi áron."

Ezután a felnőttek, tanárok közös asztalhoz invitálják a fiatalokat, s ezzel tulajdonképpen lezárja a befogadás, a felnőtté avatás rituáléja.

A beszédek, búcsúztatók személyesek, mellőzik a nagy szavakat, közvetlen egyszerűséggel szólnak mindenkire, s így meleg, mélyreható érzéseket közvetítenek. Nem csupán a búcsú, de a jövő kilátásai is talán ezekben a pillanatokban válnak valósággá. De maradnak az emlékek, melyek évek során megtisztulnak, a kellemesek elnyomják a kellemetleneket.

Álljon most itt búcsúzóul egy most ballagó gimnazista kislány verse:

Szentesi Szilvia: Emlékek

Elmúlnak a diákévek,

De az emlékek visszatérnek.

A négy év alatt volt miből kivenni részed,

S eszerint mérlegeltek téged.

Itt megalapoztad jövődet,

S majd elválik, hogyan tőkéletesíted.

Elbúcsúzol tanártól, diáktól,

kollégiumi ágytól,

na és a jó öreg Gombától.

Elhagyod ezt a várost,

De nem egészen, hiszen az emlékek

Élnek mindenki szívében.

REJTVÉNY

Múlt havi rejtvényünk helyes megfejtése:

1. réges-réges

2. tárgyalás

3. bennszülött kínai

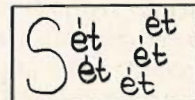
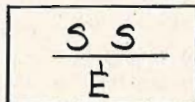
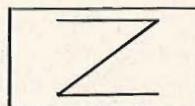
Könyvvásárlási utalványt nyert:

Hornok Viktória, Gyomaendrőd,

Lenin út 173-179/A. I/6.

A nyereményt postán küldjük ki.

E havi rejtvények:

A megfejtést a szerkesztőség címére küldjék nyílt levelezőlapon június 5-ig.

Gyomaendrődön 1991. június 1-én 14 órakor a Gimnáziumban megalakul a Magyar Ebtenyésztők Országos Egyesületének Gyomaendrőd Szervezete. Az alakuló ülésre minden érdeklődőt szívesen várunk.

Május ha fényt hint

Iványi Mária

Május, ha fényt hint

A jázminágra,
Hószínű szirmát
Az mind kitarja.
A könnyű szélben
Halkan, ha rebben,
Száz apró nap kél
Száz harmatcseppben.

Mind azt ragyogja
Hószín virágon,
Ünnep van most az
Egész világon!
Öröm feszíti
Szívünket tágra,
Május, ha fényt hint
A jázminágra.

Betét kamatok a kamateme-
lés után!

Kamatozó betétek:Évl bruttó %

- látra szóló 12
- 1 évre lekötött 31,25
- 3 évre lekötött 32,5

Takaréklevél betétek:

- 1 éven belül 6
- 1 év után 33,75

Nyereménybetétek:

-pénznyeremény 8
-gépkocsinyeremény 20
-lakásnyeremény 20

Számlabetétek

1. Atutalási 17

2. Lakáscélú betétek

- 5 éven túl 32,5
- 1 éven túl, de
5 éven belül 26,5
- 1 éven belül 6

Nyugdíj előtakarékosági betét

- 1 éven belül 6
-életbiztosítással

1 év után 33,75
- életbiztosítás nélkül
1 év után 33,75
- életbiztosítás nélkül
10 év után 33,75+1

Egyéb betétek:

1. Gépkocsi letétek:
- 1 éven belül 17
- 1 éven túl 31,25
- 3 éven túl 32,5

2. KST betétek 15
3. Tízen Tűllak Tak.bet. 18
4. Iskolai takarékbélyeg 15
5. Gyámhatósági bet. 29

Mi

nem a szót

szaporítjuk

"MI MEGPRÓBÁLJUK PÓTOLNI A CSALÁDOT"

A napköziotthon örömei és gondjai

Sajnos, mindenki megöregszik egyszer, s nem tudni, kit hová vet a sors. Ha szerencséje van, a családjá körében élhet, ha nincs...

Egyre elterjedtebb intézmény a szociális otthon, az öregek napközi otthona. Milyenek is ezek az intézmények, hogy élnek az emberek itt, milyen gondokkal küszködnek az intézmény fenntartói. A városban működő otthonok közül legnehezebb helyzetben, a külterületen lévőek vannak.

Milyen funkciókat látnak el ezek a napközi saját tevékenységükön kívül?

Ezzel a kérdéssel fordultam Gellai József-néhez, az intézmény vezetőjéhez:

– Főlelevenítdobben látszik egy újabb formája a két külterületi napközinkben a közéletnek. A két épületben olyanok a körülmények, hogy az szinte első osztályúnak mondható. Más középület nincs sem Nagylapson, sem Öregszőlőben. Tulajdonképpen minden – az Istentisztelettől a szavazásig – ezekben az épületekben zajlik. Úgy gondolom, ez a munka példa arra, hogy így is lehet dolgozni. Egy ilyen településen az egyik ágazat ne a másik rovására működjön, hanem a szűkösből próbáljanak együtt kihozni valamit. Öregszőlőben egy egész spontán ötletre egy közel száz fős farsangi batyúsbálat hoztunk létre. A lakosok azt mondták, legalább havonta kellene elhelyeztetni, hiszen Öregszőlőből Gyoma-művelődési házba eljutni lehetetlen. Vagy ha bejut, az a mai buszárak mellett nem kevés pénzébe kerül. Így mivel a helyiség biztosított, oda az életet csak ki kell vinni. A művháznak is és nekünk is kicsi a pénzünk, ezért kellene együtt gondolkodnunk. Nagylapos – Öregszőlőhöz hasonlóan – óriási lelkesedéssel végzi a munkát. A volt Tsz–székházból lett nekünk a központunk. Ott dolgozó kolleganőim rendkívül agilisak, olyannyira, hogy már a faluból is volt látogatója a programoknak. Itt decemberben kezdtük a munkát a mikulás–ünneppel, majd volt egy farsangi disznótortos vacsoránk, volt egy nőnap és volt egy pót–locsolóbál, ami megmozgatta ezt a kis települést. E legutolsó rendezvény bevételét a műtetre váró békéscsabai kislány, Kismarton Barbara gyógyítására ajánlották fel. Ehhez csatlakozott a többi gondozási központ, sőt a gondozottak is támogatták.

– Hallhatnánk néhány szót a gondozási központról is?

– 1990. júniusában átadtunk egy 30 ágyas mini szociális otthont a városban. Ez azóta kibővült már 40 ágyasra. Ez azt jelenti, hogy a városból idős embert mostmár nem kell elküldeni más otthonba. Városi szinten

70 ágyunk van, de ez már kevés. Az 1991-es költség, etés – mint bárki másnak – nekünk sem, adott túl nagy lehetőségeket, de síránkozás helyett inkább azon vagyunk, hogy legalábbis szinten tartsuk az otthonokat.

1985–90 között ugrásszerűen javult a szociális ágazat helyzete a városban, s remélem, ezután sem lesz ez másként.

Mi azzal próbálunk segíteni az önkormányzatnak, hogy meglévő épületeinket egyéb kultúrális célra is használjuk. Az egyik épületünkben például a hallássérültek csoportja működik, mintegy jótestvérként, hiszen bérleti díjat sem fogadunk el tőlük.

– Milyen fejlesztési lehetőségei vannak?

– A fejlesztés szükségessége vitathatatlan. 10–12 ember áll most is sorba a bentlakásos napközire várva. Tulajdonképpen a lehetőség is megvan a bővítéshez, csak pénz kell. A minisztérium írt ki egy pályázatot, amellyel a szűkebb, családiasabb modelleket támogatja. Megpróbáljuk elnyerni ezt a támogatást. Egy tízágas bővítéstervezünk a Blaha úton, ez mintegy 4 millió forintba kerülne. A pályázat úgy szól, hogy 50 %-át fizetnék ki az összegnek. A fennmaradó 2 millió forint úgy tevődne össze, hogy ebbe beleszámít a telek, a saját erő, a másik felét pedig ki kell gazdálkodnunk. Bízunk a további támogatásban. A leendő lakók is támogatták eddig is az építkezést. Az üzemi támogatások bizony eléggé lecsökkentek.

– Milyen aktuális gondjai vannak?

– Persze a pénz. De ennél sürgetőbb a gépkocsi problémája. Ki kellene cserélni a NISA gépkocsinkat, mert nagyon lerobbant állapotban van. 446 emberhez kötődünk naponta, ha másként nem, ebédet viszünk nekik, s ehhez jobb jármű kellene.

– Ismeri-e a terület ezeket a gondokat?

– Igen, már heten vagy nyolcan látogatták végig az intézményt, legtöbben az egészségügyi bizottságból. Ők azt mondták, kellemesen csalódtak, rosszabbra számítottak. A költségvetésben is, úgy érzem, figyelembe vették azt, hogy a kevésből annyit adjanak, hogy legalább szinten tudjuk magunkat tartani.

– Szakképzett szociális munkások dolgoznak-e az intézményben?

– Az elvárható arányt illetően igen. A fontos posztokon minenütt szakképzettek a kollégáim. 54-en vagyunk az összes gondozási központban. Ez elég kevés, de még bírjuk. A szabadság és a betegség néha gondot okoz.

– Milyen okok miatt kerülnek Önökhöz bentlakónak az idős emberek?

– A hetven ember hetven sors. Nagyon jellemző az, hogy valaki még a világháborúban megözvegyült, egyedül maradt. Sokan vannak gyermektelenek. És vannak olyanok is, akiket valamilyen oknál fogva a családjuk nem tud eltartani. Nagyon nehezen jutnak el ehhez a döntéshez a körülmények ellenére is.

– Ez a rengeteg szokásaiban meggyökeresedett ember hogy tud egymás mellett élni?

– Talán jobban, mint a fiatalok. Azért ők megtanultak életük során túrni, megtanultak egy kicsit szegénységben is élni. Mi pedig vigyázunk arra, hogy hasonló egyéniségek kerüljenek egymás mellé. Persze mindig vannak olyanok is, akikkel nehéz kijönni.

– Házaspároknak van-e lehetősége együtt, egy szobában lakni?

– Alakul ez a lehetőség is. Gyomán már van három darab ilyen kétágyas szoba, ezekben házaspárok élnek. Endrődönabóvíttéssel ilyen lehetőséget szeretnénk létrehozni. Legalább 7–8 kétágyas szobát szeretnénk létesíteni.

– Mennyit fizetnek a szolgáltatásokért?

– A jövedelmüktől függ, és a betegségi állapotuktól.

Van egy alapösszeg, mit mindenki fizet, s az élelmezési költségben teszünk különbséget. Így 2500 és 3800 forint közötti összeget fizetnek havonta. 5200 forintos jövedelem alatt ingyenes az ellátás.

– Nem őrli fel az ember idegeit ez a munka?

– Igen, egy kicsit. Ezt a munkát nem teszi le az ember négy órákor. De olyan élményekben van részünk, amilyeneket sehol másutt nem élhetnénk át.

Néha a család sem mentes ettől a munkától. Nálunk nagyon jók az intézményvezetők: megszállottak. Ezt másként nem lehet végezni.

– Hogy telnek az ünnepek?

– Mi megpróbáljuk pótolni a családot – de természetesen teljesen nem lehet. A karácsony a legragikusabb, meg az anyák napja.

A katolikus plébános úr sokat segít nekünk, hogy az idős embereknek könnyebb legyen.

Hogy könnyebb legyen, abban mi is segíthetünk. No nem feltétlenül anyagiakkal.

Elég talán az is, ha tudunk róluk, tiszteljük, becsüljük a munkájukat és megteszünk mindent azért, hogy ők valóban nyugodtan, biztonságban tudjanak munkálkodni.

Valuska Lajos

BABONA VAGY TUDOMÁNY?

A földszugárzás élettani hatásai

Mi a varázssvessző?

Csodálatos szerszám, rávezet a föld mélyén levő kincsekre. Megrándul a veszszőt tartó ember kezében, ha a föld alatt áramló vizek vagy érc tartalmú rétegek fölé érkezik vele. Évezredek babonás képzelete szötte körül a mese szílvárványszín fonadékával – ma pedig tudósok boncolgatják a mese szálait, s azt állítják, hogy a babona szövete alatt komoly valóságra akadtak, vagyis a varázssvessző létezése tudományosan is igazolva van.

A varázssvesszőről sokan vitatkoznak, több tábor – hívők és hitetlenek – harcolnak egymással.

Tudom, a Kedves Olvasó nem tudja elképzelni, hogy hogyan kerül ez a téma egy ilyen lapba? Nos, felkeresett egy fiatal ember, s azt állította magáról, hogy ő tud bánni a varázssvesszővel. Tamáskodva fogadtam, hiszen nincs hosszú szakáll, nem eszelős a tekintete, nyugodt, kellemes a megjelenése – és mégis ilyeneket állít magáról. Azonban a beszélgetés előrehaladtával még a higgadt szerkesztő is elgondolkodik: lehet, hogy igaza van ennek az úriembernek?

– Amivel én foglalkozom, a radlesztézia, a föld mágnesességének mérése, vagy más néven a föld sugárzásának a mérése. A földben levő tárgyak, anyagok sugároznak – tehát például a földben levő vízfolyás, a föld alatti üregek, érclelőhelyek – mind-mind valamilyen sugárzást bocsátanak ki magukból.

Ez a sugárzás – mely a Föld és valószínűleg a Nap között lép fel – behalózza a földet. Olyan ez, mint a szélességi és hosszúsági körök rendszere. Ez az úgynevezett Hartmann-háló, egy német kutatóról kapta a nevét: Magyarországon ennek a hálónak a "sűrűsége" 1,3–1,8 méter között van. Ez azt jelenti, hogy a háló "szemeinek" oldalhossza ennyi. A sugarak kimozdulhatnak a helyükről, például egy kerek tárgy időlegesen "arrébb tolja" a sugarat.

– Milyen hatása van ennek a sugárzásnak az emberekre?

– Elég komoly hatásai lehetnek. Aki a sugárzásban vagy a sugarak csomópontjában fekszik; nyugtalanul alszik, kevésbé terhelhető napközben.

Végeztek méréseket munkahelyeken, iskolákban. Az iskolákban megállapították, hogy a csomópontban ülő gyerekek idegesebbek, nyugtalanabbak. Kórházakban is kísérleteztek, s arra az eredményre jutottak, hogy azon ágyakban, amelyek sugárcsomópont fölött állnak, nehezebben gyógyulnak a betegek, illetve többet halnak meg bennük az átlagosnál.

– Ez a módszer Nyugaton is ismert, illetve elismert?

– Igen, olyannyira, hogy egyes helyeken addig nem is engedélyezik a lakóházak felépítését, míg be nem méreték a terepet.

– Származhat-e – a nyugtalan alváson

kívül – az embernek más baja is abból, ha a sugárzásban alszik?

– Ha csak a háló megy keresztül az emberen, nem jelent gondot – de csak akkor, ha egészségesek, vagy nagyon sok fizikai munkát végeznek. Az embernek sugárzás szempontjából van egy nyugalmi állapota, amely kibillen egyensúlyából bármilyen sugárzás hatására. Ez kellemetlen érzést kelt, a szervezet pedig keresi újra a nyugalmat. Próbálja leküzdeni a sugárzást, ezzel energiát von el a gyógyulásra fordítandó energiából s így lassítja a gyógyulás folyamatát.

A sugárzás hatásáról talán röviden azt mondhatjuk, hogy nem kifejezetten kizárólagos oka a betegségnek, viszont az okok közül az egyik. Kiváltó ok lehet, például gyerekeknél, ha az egész gerinc benne van a csomópontban, vagy a fej van a csomópontban, kiválthat epilepsziát.

– Van-e a sugárzások között fokozatbeli eltérés?

– Hógnyn. Ha bármelyik sugárzás csak külön van, ez a leggyengébb. A következő fokozat a Hartmann-háló csomópontja. Ez már erősebb, ha egy mód van rá, ezt ki kell kerülni, vagy el kell terelni.

A harmadik fokozat a csomópont és a víz találkozása, ez elől már menekülni kell.

A következő a több vízér kereszteződése, a legsúlyosabb pedig a csomópont és több vízér találkozása.

A sugárzás az anyag saját természete. Pozitív és negatív sugárzást különböztünk meg, ám ezek nem egyenlítik ki egymást.

A sugárzások zöme negatív, kivéve az üregsugárzást, ami pozitív.

A pozitív sugárzásról azt tartják, hogy hosszú távon káros a nőkre.

– Ha valaki feltöltődik mondjuk negatív sugárzással, lehet-e gyógyítani?

– Igen, az ilyen embert rövid időre el kell küldeni egy pozitív sugárzású helyre, vagy pedig egy speciális nyakba akasztható inga, ami pozitív töltésű, ezt kell naponta 1–2 órát hordani, s egy idő után kihal a negatív töltés az emberből.

– Tulajdonképpen állandóan ki vagyunk téve a sugárzásnak...

– Végül is igen, ám el lehet kerülni a komolyabb helyeket. A lakótelepi lakásoknál nagyon kell vigyázni, mert nagyon erős a sugárzása magának a vasbeton falaknak – mintegy 40 cm.

Aki nem beteg, az ezt nem érzi meg, a betegek viszont annál inkább.

Huzamosabb ideig a fal mellett aludni a panelban nem ajánlatos.

A vályogház falának csupán mintegy 5 cm-es sugárzása van.

– Hogyan működik a műszer?

– Ez egy csavarugóhoz hasonló szerkezet, amit omega alakban kell tartani, mivel innen könnyen, a legkisebb hatásra is kimozdul. Az izomtónus válto-

zásaira reagál a műszer, azaz az emberen, a kezelőn méri a sugárzást.

– Régen az egyház üldözte azokat, akik varázssvesszőhöz folyamodtak.

– Ez azért is érdekes, mert valószínűleg a papok is ismerték a "varázssvessző" titkát. Ugyanis mindegyik templom olyan helyre telepedett, ahol vízszugárzás van. Ahol a szöcsék vagy az oltár áll, ott egészen biztos, hogy többszörös vízérkereszteződés van. A vízérkereszteződés ugyanis jó akkusztikát biztosít. Ugyanakkor a boltívek magukba szívják a sugárzást, s a boltívek lábaiban van a csomópont.

A hívek tehát gyakorlatilag sugárzásmentes helyen vannak. S persze nem véletlen az sem, hogy az idők folyamán a templomok egymásra épültek.

Az erről szóló szakirodalom már házámban is hozzáférhető.

– Mennyire elterjedt a radlesztézia Magyarországon?

– Működik hazánkban egy Radlesztézia Szövetség, Budapesten pedig több radlesztézia klub foglalkozik a témával. Én magam egy házaspártól – Arany Lászlótól és feleségétől – tanultam, akik már több évtizede végeznek méréseket. Vizsgát kellett tennem, s természetesen megkaptam a működési engedélyt is.

– Kinek érdemes mérteni?

– Természetesen mindenkinek! Sok baj lenne megelőzhető ezzel. De tudom, hogy ez lehetetlen kívánság. Így azt tanácsolom, hogy akik rosszul alszanak azok mindenképpen méressék be fekhelyüket, sőt azok is, akik fáradékonyak, idegesek. Az, aki építkezni akar, s el tudja kerülni a kellemetlenségeket, mindenképpen végeztesse mérést.

Annál is inkább, mert itt Gyomaendrőd környékén – lévén sok víz – rengeteg helyen fedezhető fel a vízszugárzás.

Nem tudom, Kedves Olvasó, Ön hisz-e a varázssvesszőben és a földszugárzásban.

Beszélgető partnerem Andrács Attila komoly ember, műegyetemi diplomája van. Ő hisz benne. Én pedig – biztos, ami biztos – bemérettem az ágyam...

V.L.

Földszugárzás-mérést

vállalok.

Érdeklődni lehet:

Andrács Pál

Telefon: 31-046

TESTVÉRVÁROSUNK LESZ NAGYENYED?

Egy busznyai gyomaendrődi nekivágott a bizonytalannak, és elindult világot látni. Mэгhózzá egy tőlünk eléggé elszigetelt, ridegnek tudott világot. Nekivágtak az ismeretlennek, hogy azután megmutassák magukat, s gazdagodva – térjenek haza. De hogyan és honnan indult ez az utazás? És miért éppen Nagyenyed az uticél, az a Nagyenyed, melyről jószereivel csak a két husángról nőtt fűzfája kapcsán hallottunk. Kovács Károlyt, az utazás – ha szabad így mondani – szellemi atyját kérdeztem élményeiről, tapasztalatairól.

– Az ötlet abban gyökerezik, hogy iskolánk 1989. november 15-én fölvette Bethlen Gábor nevét. A Bethlen-család ősei ugyanis ősfoglalás jogán bírták Gyoma területének egy részét. Mivel Bethlenről még nem volt elnevezve semmi, fölveltük a nevét. Aztán elkezdtük keresni a Bethlen-iskolákat. A legősibb iskola a nagyenyedi, ezt maga Bethlen Gábor alapította. A következő a hódmézvársárhelyi Bethlen Gimnázium. Időrendbe ezután mi következünk, és viseli még a nevét a debreceni Közgazdasági és Postaforgalmi Szakközépiskola. Nos, mi elkezdtünk tapogatózni, s tavaszi szünetben ki is mentünk hárman, majd lehetőségnyílt arra, hogy egész busszal kimenjünk. Az iskolánk tanárain és diákjain kívül eljöttek még a református gyülekezet tagjai, az endrődi katolikus közösségből néhányan, és a Polgármesteri Hivatal is képviseltette volt – igaz, csak félhivatalosan. Április 26-án indultunk el, 28-án jöttünk vissza. Így éppen ottlétiunkkor volt Enyeden egy igen jelentős ünnepség: Pápai Páriz Ferenc halálának 275. évfordulójára emlékeztek. Ezenkívül az ottani katolikus plébános szervezi az erdélyi fiatalok zenei találkozóját. A mi iskolánk zenekarát, a Zabhegyezőket is kivittük magunkkal. Az enyedi iskola nem kimondottan mezőgazdasági jellegű, de most indítottak egy ilyen osztályt, melynek képzése hasonló a mi iskolánk képzéséhez. Ebből az osztályból jönnek tanulmányi kirándulásra hozzánk.

Kint nekem az tetszett legjobban, hogy mindenben lendület van. Rengeteget és nagy lelkesedéssel dolgoznak. Enyeden a magyarok kisebbségben vannak ugyan, a polgármester is román, de nagyon jó viszonyban élnek egymással az emberek. Az emberek kedvesek, segítőkészek voltak. Jól éreztük magunkat köztük. Nincs felekezeti ellentét sem, a magyar szó összetartó ereje mindennél erősebb.

Az iskola felszereltsége, a kollégium elmarad az itthoni állapotok

mögött. De – ahogy diákjaink beszélgetéséből kiderült – sokkal szigorúbb az enyedi iskola. Enyedre az egész ország területéről érkeznek diákok. Rendkívül udvariasak, tisztelttudók a gyerekek. De már az épületnek is van egy bizonyos varázsa, ami tiszteletet parancsol. Mindenesetre rangenyedi tanárnak, vagy diáknak lenni. Belőlünk talán hiányzik az az erő, az a lelkesedés, ami őket viszi előre.

A református egyházat Sipos Tas Töhötöm képviselte.

– Úgy gondoltuk, hogy ha már az iskolák között ilyen testvéri kapcsolat jött vagy jön létre, akkor megpróbálkozunk azzal, hogy a gyülekezetek között is valamilyen szálát építsünk ki. A mi egyházunktól nyolcan voltunk kinn. Találkoztunk az ottani lelkipásztorokkal, s a beszélgetések után olyan reménységünk van, hogy sikerült ezt a kapcsolatot ápolni. Atadtunk nekik egy meghívást, s ők is jönni fognak hozzánk. Igaz, messze vannak, de mi hitben és Jézus Krisztusban egyek vagyunk, így a földi akadályokat is le tudjuk küzdeni.

Nagy élmény volt kint lenni. Maga az a tény, hogy ez egy színmagyar iskola, nagy örömmel töltött el bennünket. Természetesen egészen más az egyházhoz való tartozásuk, a hitük, ezt meghatározta a sorsuk is. Az egyház nagyon nagy összetartó erő. Meglátogattuk a temetőt is, s a temető, a fejfák sokmindent elárulnak, őrzik a multat, a nagy neveket.

A lelki kapcsolat számunkra is legfontosabb, anyagilag nem nagyon tudjuk őket segíteni, legfeljebb apróbb dolgokkal: könyvekkel, gyógyszerekkel. Ha sikerül családok között kapcsolatot létesíteni, ez a segítség megoldható lesz.

A Polgármesteri Hivatal részéről Gellai József járt kinn. Igaz, nem a polgármesteri minőségben indult, de ott mégis tudott tárgyalni.

– A kissé közelebb tartozás, vagy együvé tartozás – főként gazdasági kapcsolatos révén – gondolata inkább ott kinn, Nagyenyeden vetődött föl. Itthonról engem úgy engedtek el, hogy menjél ki, nézzél körül, ismerkedj. Meglepődtem azon, hogy olyan polgármesterük van, aki egy szót sem tud magyarul. Ő egyébként közigazdász. Ő kinevezéssel polgármester, nálunk nem úgy ment a választás, mint nálunk. Egészen más gazdasági struktúrával dolgoznak, mint itt Magyarországon. Alig van helyileg megoldandó feladat, minden a Központból jön le, a helyi apparátus csak végrehajtó. Tervezni ennek következtében nem nagyon lehet.

Nos, ha most jönnek a sporttalálkozóra, akkor jön a polgármester,

hozza a tanácsadóit, és meglátjuk, milyen kapcsolat jöhet létre. Már volt szó olyanról, hogy nálunk rengeteg a mézskó, a fa kész- és félkésztermék, nálunk van élelmiszer, talán valamilyen kapcsolat ezen keresztül kialakulhat. Megható volt látni azt, hogy a mise végén mindig elénekelik a magyar Himnuszt. A zenei találkozón is volt fantasztikus élményünk: mikor a gyerekek énekeltek, hogy "Magyarul dobban ez a szív, magyarul szól ez a száj", erre a templomi gyülekezetnek könnybe lábadt a szeme. Én még nem éltem meg ilyet. Kérték, hogy magyar képes újságot, nem baj, ha régi, küldjünk ki nekik. Kérték azt is, hogy érjük el, hogy nagyobb teljesítménnyel sugározzák a Petőfi Rádió adását, mert abban több a fiataloknak szóló műsor. Ezt a kérést továbbítjuk az országgyűlési képviselőhöz.

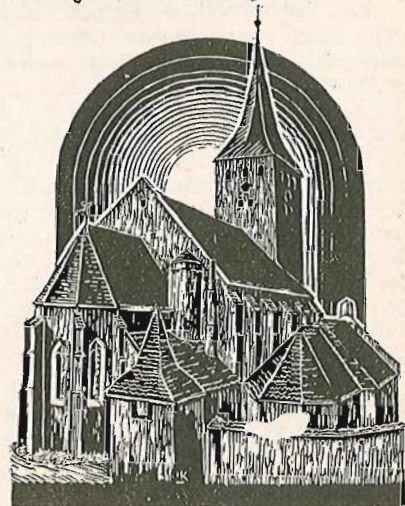
Felmerült a testvérvároság kérdése. Én a magam részéről nem látom igazából, hogy ez reális lehetőség lenne. A "testvériséghez" hosszabb út vezet. Ez persze vezethet a fiatalokon, a gazdasági kapcsolatokon keresztül. Román többségű a város, magyarul nem tudó vezetés van, véleményem szerint a testvériség nem fog szóba kerülni, barátság viszont annál inkább.

Kiépülnek a kapcsolat szálai. Nekünk, az itt levőknek az a dolgunk, hogy segítsük az ott levőket, hogy meg tudjanak maradni annak, amik.

Tanulhatunk is tőlük: kitartást, szertetet, magyarságot. Romló világunkban segíthet bennünket ez a visszazerezhető új-régi tudás.

Valuska

A Nagy-Enyedi Vártemplom

Az I. számú Általános Iskola tanulói által elért eredmények

A most folyó tanévben ismét megszervezték az általános iskolák legjobb tanulójának versenyét a képességfejlesztés különböző területein.

A körzeti versenyeken 5-15 általános iskola legjobb tanulói, a megyei versenyeken a körzeti versenyeken legeredményesebben szereplő tanulók vehettek részt.

Iskolánk a versenyeken való részvételben tehetséges tanulóink és szakmai munkánk egyfajta megmérettetésének lehetőségét látta. Elért eredményeink:

I. A Megyei Pedagógiai Intézet által szervezett szaktárgyi versenyeken:

Magyar nyelvből: Pallaghy Anna 8.o. körzeti I. helyezett megyei II. helyezett
Imre Andrea 8. o. körzeti III. helyezett megyei IV. helyezett

Gonda Zsuzsanna 8.o. körzeti IV. helyezett
Földrajzból: Magyar Beáta 8.o. körzeti I. helyezett megyei 8. helyezett

Sipos Anett 8. o. körzeti IV. helyezett
Biológiából: Hegedűs Ildikó 8.o. körzeti II. helyezett megyei 9. helyezett

Farkas Márta 8. o. körzeti VI. helyezett
II. A TIT által szervezett megyei matematika versenyen

Domonkos Andrea 8.o. megyei II. helyezett
Weigert József 8.o. megyei IV. helyezett
Imre Andrea 8.o. megyei V. helyezett

Kémiaiából: Hegedűs Ildikó 8.o. megyei 6. helyezett
Versmondásból: Pallaghy Anna 8.o. körzeti I. helyezett

III. A TESZ Megyei Rajzpályázatán: a 6.-os korcsoportban Jacsó Mária 6.o. I. díj a 8.-os korcsoportban Magyar Beáta

8.o. I. díj

IV. Az Éneklő Ifjúság városi hangversenyén énekkarunk a rendezvény szaktanácsadójának véleménye alapján dícséretesen szerepelt.

V. A Diáksport Tanács által szervezett sportversenyeken:

5 próba fiú körzeti I. helyezett
5 próba leány körzeti II. helyezett
800 m-es síkfutás Fekete Árpád 8.o. körzeti I. helyezett

Weidmann József 8.o. körzeti III. helyezett
100 m-es síkfutás Fekete Árpád 8. o. körzeti II. helyezett

Weidmann József 8.o. körzeti III. helyezett
távolugrás: Csöre Lajos 8.o. körzeti I. helyezett

kislabdadobás Lakatos Tamás 8.o. körzeti I. helyezett
súlylökés Szabó Zoltán 7.o. körzeti III. helyezett

400 m-es síkfutás Neibort József 6.o. körzeti II. helyezett

Fekete Árpád 8.o. körzeti III. helyezett
5 próba egyéni összetett Tóth Csilla 8.o. körzeti II. helyezett

Fekete Árpád 8.o. körzeti III. helyezett
Leány kézilabda csapat körzeti I. helyezett
távolugrás Tóth Zsuzsanna 5.o. megyei I. helyezett

400 m-es síkfutás Szedlák Georgina 5.o. megyei II. helyezett

600 m-es síkfutás Sipos Ágnes 5.o. megyei II. helyezett

Kovács Gábor igazgató

Gyermekeink

1991. április 19-én zsűfólaság megtelt a városi Katona József Művelődési Központ. A II. számú Általános Iskola tanulói mutatkoztak be műsoros est keretében az érdeklődőknek, szülőknek. Ennek az új kezdeményezésnek mi szülők nagyon örültünk és elmondhatjuk, hogy új oldalról ismerhettük meg saját gyermekeinket és az iskoláról is pozitív véleményt formálhattunk. A három órás műsorban felléptek kicsik-nagyok, szerepelni vágyók és szerényen visszahúzódo gyerekek is. A lámpaláz néhol biztos nagy volt, de a közösség oltalmazásában eltörpült.

Csodálatos volt látni a szavalóknál a csillogó gyermekszemeket, hallani a csilingelő hangokat a gyermekjátékoknál. A népmesék varázsa is megkapott bennünket, néhány kislány úgy el tudta játszani a kardos menyecskét, hogy némelyik fővárosi színész is megirigyelhette volna ezt a természet adta tehetséget. A pedagógusok ezer ötlettel tettek tanubizonyosságot, hogy mesterei a szakmának. Külön figyelemreméltó, a zenei nevelés fel-futása - amely régebben nem volt erőssége a II. számú iskolának -. Szép volt az énekkar produkciója és a zeneiskolai tanulók bemutatkozása is.

Remek volt a francia dalocskákra bemutatott táncjáték, az 5. osztály cirkusza, a „Felejthetetlen Eszperente Eprecske”. Kedves tinédzseres báj bújkált a Róka-holló mesés sajátos történetében, és a kamasz fiúk felfedezése is igazán kedves kaland. Elnézést, hogy e cikk terjedelmében csak néhány műsorszámot tudtam kiemelni, de igazán ragyogó este volt.

Köszönjük a II. számú iskola valamennyi tanítójának, tanárának - az igazgatónőnek, akitől származik a jó ötlet a bemutatkozásra - és köszönjük valamennyi diáknak, aki szerepelt, vagy a szereplést elősegítette.

Jól szórakoztunk, és tanulhattunk is egymástól.

Valahol itt Gyomaendrődön, talán kezdünk jó úton járni, ha gyermekeink rejtett értékeit is kezdjük felfedezni, ha az iskolai oktatásnál többet akarunk tenni, nevelni, mi szülők és pedagógusok együtt közösen.

Így szeretnénk!

Hangya Lajosné
szülő

KÓRUSTALÁLKOZÓ GYOMAENDRÖDÖN

„Igaz, hogy a lakodalmas rock korszakát éljük, de az igazi művészet, az igazi zene mindig fennmarad” - mondta bevezetőjében dr. Frankó Károly polgármester április 25-én, a Katona József Művelődési Központban megrendezett Éneklő-zenélő ifjúság találkozón. Valódi ünnep volt ez a délután, a gyerekek és tanáraik, valamint a szép zene ünnepe. Díszvendége is volt a műsornak: Fasang Árpád nyugalmazott zene-művészeti szakközépiskolai igazgató, karnagy. Ő nemcsak vendégként, hanem meszterként is részt vett az előadásban.

A bemutatón részt vett a három gyomaendrőd-i általános iskola kórusa Gellainé Kálé Zsuzsanna, Kónya Márta és Timár Sándorné vezényletével. A tisztán csengő gyermekhangok és a csillogó szemek arról vallottak, hogy a munka meghozta gyümölcsét: a gyerekek vidáman, felszabadultan énekeltek. A Városi Zeneiskola kórusa és szólistái is számot adtak tudásukról. Kipirulva, elfogódottan léptek színpadra az ifjú művészpálánták, s bár néhol hamisan szólt a hangszer - ami főként az izgalomnak, s nem a felkészülés hiányosságának

tudható be -, minden produkció nagy taposót avatott.

Kellemes színfoltja volt a találkozónak az ecsegfalvi Általános Iskola furulyazenekara. Összeszokottságuk, a szólamok tisztasága az összeszokottságot mutatta, s dícséri Kecze Jánosné tanárnő munkáját. Citerajátékával szerzett kellemes percek a közönségnek Ivány Sándor hunyai kislány, akit Hanyecz Miklós tanár úr tanított meg ezen az ősi magyar hangszeren játszani.

Az előadás csúcspontja az egyesített kórus éneklése volt. A gyerekek közé még tanáraik is beálltak, s eltűnt egy pillanatra a különbség diák és oktató között, éneklés közben mindannyian „csak” a zenét szerető Emberek voltak.

Az egyesített kórust Fasang Árpád vezényelte. Ezek után ő búcsúzott el a gyerekektől és a közönségtől a következő szavakkal: „Kodály azt mondta: „Az ember az a válik, amivel táplálkozik.” Meg kell válogatnunk a szellemi táplálékot. Van tiszta, jó táplálék, amely bevilágít az ember lelkébe, s ott olyan rejtelmeket tár fel, melyeket másként nem ismerhetünk fel.”

TÁJÉKOZTATÓ!

A gyomaendrőd-i rendőrség igazgatásrendészeti csoportja a közlekedés igazgatási feladatokat ellátását is megkezdi 1991. június 01-től.

Az ügyfélfogadás rendje az alábbiak szerint módosul:

Hétfő: 7,30 - 12-ig, Kedd: 7,30-tól - 12-ig, Szerda: 7,30-tól 18-ig,

Csütörtök: 7,30-tól 12-ig, Pénteken az ügyfélfogadás szünetel.

A közlekedés igazgatási ügyintézéshez szükséges nyomtatványok megvásárolhatók Gyomaendrődön a Szabadság téri trafikban.

JUHÁSZVERSENY HÓDMEZŐVÁSÁRHELYEN

Nekem a "birka" szóról rögtön a birkapörkölt jut az eszembe. A juhászok világa is valahogy idealiztikusan, Mikszáth és Móricz novelláiból ismert számomra. Sőt, ha valaki juhászt emleget, rögtön egy szúrós szemű, nagybajszú, kucsmás, bundás, birka- és bagószagú hallgatag ember jelenik meg a szemem előtt. Azt hiszem, egy kicsit visszamaradtam a fejlődéstől. Így amikor meghallottam, hogy a Bethlen Gábor Mezőgazdasági Szakmunkásképző egy hallgatója megnyerte a vásárhelyi juhászversenyt, mindenre számítottam, csak arra nem, ami fogadott.

- Varga Árpádné Szász Andrea vagyok - mondja ez a törékeny, saját bevallása szerint 52 kilós hölgy, akihez irányítottak -, a Mezőgazdasági Szakmunkásképzőbe járok, most vagyok harmadikos. A juhászversenyre mindig a végzősök közül megy a három legjobb tanuló. Most, hogy beindult a szakközépiskola, onnan is jöttek. A versenyt szakmai és elméleti felkészítés előzte meg. Az, akinek a szüleit is állatokkal foglalkoznak, van otthon birkája, előnyösebb helyzetben van. Az én szüleim is állattartással foglalkoznak.

- Hogy kerül egy fiatal lány a juhászok közé?

- Édesapám az Alkotmány tsz-ben dolgozik, mindig kijártam hozzá a tehenészetbe. Egyedüli gyerek vagyok, így nem engedtek el Elekre, ahová szintén mezőgazdasági iskolába mentem volna, így itthon maradtam. A férjemet akkor már ismertem, ő szintén juhásztanuló volt, s mesélt erről, így kedvet kaptam hozzá.

- Hogy zajlott le a verseny?

- Először egy tesztlapot kellett kitölteni.

Számítottunk a kérdésekre, hiszen visszamenőleg töltöttünk ki ilyen lapokat a felkészülés során, és akik előző évben voltak, azok is mondták, mit szoktak kérdezni. De így is tudtak olyat kérdezni, amire nem nagyon tudtunk válaszolni. Ezt a tesztet kitöltötte minden résztvevő, a felnőttek is. Ugyanis két kategória volt: az egyik az iskolásoké, a miénk, a másik pedig a felnőtteké. Nekik a gyakorlati részben egészen mást kellett csinálni, például terelniük is kellett.

A gyakorlati rész azzal kezdődött, hogy ki kellett hozni a birkát. Persze én nem bírtam el, olyan jó 70 kilósok voltak, így az én birkámat az egyik osztálytársam hozta ki. Ezután meg kellett körmölni. Ez azt jelenti, hogy le kell vágni a fölösleges körmöt, talpat kell csinálni a birkának, a sarokvankosokat le kell kerekíteni, s vigyázni kell arra, hogy nehegy fertőzés léphessen föl. A fogai alapján kellett megállapítani a birka korát. Ezt úgy lehet megnézni, hogy megszámozzuk, mennyi báránfyoga van, mennyire sárgák a fogai, mennyire kopottak a fogfélételek. Meg van határozva, mikor jönnek ki a fogak, mikor váltja őket. Az én birkám öt éves volt.

Mutattak még egy gyapjúmintát, amit osztályozni kellett. A szál hosszúsága szerint négy osztály van, ebbe kellett besorolni. Aztán különböző gyapjúszállakat mutatott, arról kellett megmondani honnan való, például pehelyszál, ebszór, ami a sebnél nő. Testtájmeghatározást is kellett végezni, és feltettek még néhány kérdést.

- Hányan voltak lányok?

- Ketten. Igen nagy becsben is tartottak minket.

- Mit szoltak a fiúk ahhoz, hogy egy lány legyőzte őket egy ilyen őszi férfifoglalkozásban?

- Elfogadták. Ez tulajdonképpen elméleti verseny volt, egy terelési verseny biztos másképp végződött volna. A mi osztályunk juhászzal foglalkozik, speciális osztály, ezért nekünk valóban illik többet tudni ezekről az állatokról.

- Te most végzel. Hová megy utána?

- Az Alkotmány Tsz-be megyek a fejdházba dolgozni, tehát nem a juhászzal fogok foglalkozni.

- Jelent-e valamit ez az első helyezés a leendő munkahelyeden?

- Nem, még ha juhászba mennék, akkor sem, hiszen ott tapasztalt, öreg juhászok vannak, akik sokkal többet tudnak, mint én.

- Milyen céljaid vannak?

- Szeretnék tanulni. Az 1. sz. Általános Iskolában tanultam, de nem voltam jó tanuló. Aztán úgy gondoltam, itt tiszta lappal indulok, muszáj jól tanulnom. Aztán egy kicsit kiestem, férjhez mentem, szültem, s két év kihagyással kerültem vissza az iskolába. Most már megbecsülöm a tudást. Bár a gyerekek mellett, munka mellett már nehezebb lesz tanulni.

Andrea megmutatta még a hatalmas, leg alább tíz literes, szinte már hordószámba menő csikóbőrös kulacsot, valamint a gyönyörű vásárhelyi porcelánvázát, amit az első díj jutalmaként kapott.

Gratulálunk neki is és tanárainak is. Én azt kívánom neki, hogy valósuljon meg minden álma az életben, szerezzé meg könnyen azt a bizonyos áhított tudást.

SPORT HÍREK

Kézilabda

Az 1990-91-es bajnoki szezon a már évek óta meglévő játékosállománnyal kezdődött el.

Elképzeléseink, hogy 2-3 év elteltével szeretnénk magasabb osztályba kerülni. Ebben a bajnoki évben a dobogós helyezés a cél.

A csapat eddigi szereplése megfelelő. Az eddig lejátszott 10 mérkőzésből 5 győzelem, 5 vereség, tehát 50 %-os teljesítmény.

Az 5 vereségből 3 jobb helyzetkihasználással elkerülhető lett volna! (Köröstarcsa ellen ősszel itthon 1 gólos vereség, és tavasszal 2 góllal kaptunk ki. Mindkét esetben szakadó esőben játszottunk. A két mérkőzések kihagyott ziccereinek száma 23, és 6 hetes.) A 3. a Szeghalom elleni vereség (3 gól), ahol 4 büntetőt és 11 ziccert hagyunk ki.

A csapat rendszerjátékot még nem tud játszani.

Ami viszont pozitívum, hogy nőtt a játékosok állóképessége, ami a rendezetlen védelem elleni támadáshoz nélkülözhetetlen.

Nagyon sok javítanivalónk van a védekezésünkön is.

De ezek a hiányosságok pótolhatóak, és bízom benne, hogy a következő bajnoki évet már jobb tárgyi feltételek mellett kezdhetjük, és így az edzések látogatottsága is nagyobb és rendszeresebb lesz.

Sipos Dezső

FOCI HÍREK

Sarkad-Gyomaendrőd

felőtt:0:4

lfjúsági:1:3

Gyomaendrőd-Medgyesegyháza

felőtt:2:0

lfjúsági:10:0

Kondoros-Gyomaendrőd

felőtt:0:1

lfjúsági:1:2

Gyomaendrőd-Füzesgyarmat

felőtt:2:1

lfjúsági:7:3

A bajnokságban a felőtt és az lfjúsági csapat is az élen áll.

A felnőttek 6, az lfik 3 ponttal vezetnek.

KÖZLEMÉNY

A Szarvasi Rendőrkapitányság Vezetője értesíti a működési területén lakó polgárokat, hogy az igazgatásrendészeti szolgálat ügyfélfogadási rendje, ideje megváltozik.
1991. június 3-tól bővül az ügyintézés a Gyomaendrőd Rendőrőrs Igazgatásrendészeti Csoportjánál.
A személyi igazolvány, útlevelel-, Idegenrendészeti ügyintézés mellett a közlekedésigazgatási ügyintézés is itt történik

Gyomaendrőd, Dévaványa,

Ecsegfalva és Hunya polgáral részére.

Ezzel együtt változik az

ügyfélfogadás ideje a

Szarvasi Rendőrkapitányság

Igazgatásrendészeti Osztályán, és

a Gyomaendrőd Rendőrőrs

Igazgatásrendészeti Csoportján:

Hétfő 7,30 - 12,00

Kedd 7,30 - 12,00

Csütörtök 7,30 - 12,00

Szerda 7,30 - 12,00

és 12,30 - 18,00 óráig.

Pénteken az ügyfélfogadás szünetel.

A Polgármesteri Hivatal
gypmesteri állást hirdet.
A jelentkezéseket a hivatalba
kérjük eljuttatni.

A régi és új utcanevekről

A sajtóban megjelent utcánév változtatásokhoz kívánok néhány gondolatot a lakosság és az illetékesek figyelmébe ajánlani. Helyes alapszempont a településrészek hagyományainak és régi utcaneveinek a figyelembe vétele. Pontosnak ennek alapján meghatározó kell, hogy legyen az, hogy az egykori gyomai település tiszta református volt. Ennek alapján elfogadhatatlan a jelenlegi Lenin utca nevének Szent István útja adása. A reformátusok István királyról beszélnek ma is és nem Szent Istvánról. MI tiszteletben tartjuk római katolikus testvéreink hitét, de ne várják el tőlünk szentjelk tiszteletét. A volt endről település részén nyilván nem kifogásolhatjuk Szent István vagy bármelyik más szent nevének adását egy-egy utcához.

Amennyiben a Lenin út jelenlegi hosszúságában marad, úgy számunkra István király útja az elfogadható név. De nem tartom szükségesnek egy nevet adni ennek a hosszú utcának, hisz a két település közti részen az út mentén aligha lesznek olyan házak, amelyek erre az utcáfrontra épülnének. Nem tartom elfogadhatónak, hogy csak az utcabeliek döntsék meg utcájuk nevééről. Hisz sokan nem is tudják ma sem, hogy ki is az utcájuk névadója. Volnának olyanok is, akiknek maradhata Vorosilov, Sztálin, vagy Munkásör név is. Talán még büszkének is lennének rá. Egy-egy arra érdemes személyt talán így - utcanevről - fogunk megjegyezni vagy megismerni többet. Kultúrális nevelést is végzünk ily módon.

Azt is át kellene gondolni, hogy pl. Széchenyi István, vagy más hasonló nagyság /Bethlen Gábor, Kner Izidor - mint helyi nagyság, vagy más/ nevééről elég-e egy kis mellékutcat vagy teret elnevezni?

Megjelent, hogy egyes utcaneveket azért nem változtatnak meg, mert nem tisztázott még az illetők történelmi, politikai szerepe. Ezek szerint ha mondjuk évente egy-egy tisztázódik, hogy jellemtelen, méltatlan vagy hazaáruló volt, akkor mindig újra kezdjük a névadást? Nem kell erre várni, hiszen ezekhez a kétes személyekhez településünknek nem volt semmi köze. Olyan neveket kell találnunk, akiket és amiket nem kell már tisztázni!

Sípos Tas Töhötöm

Apróhirdetés

Gyomaendrőd, Mező Imre ltp. B. épület első emeleti lakás eladó. Érdeklődni: Borbély Sándor Bartók u. 7. 16 órától, hétfőeken egész nap.

A peresi holtágnál 836 m²-es vízparti telek eladó. Érdeklődni: du. 5-től Gyoma, Pásztor J.u. 26/1.

Számítástechnikai és irodatechnikai szervízszolgáltatást nyitottam. HAINFART Mihály Gyomaendrőd, Zrínyi26. Telefon:66-21-155.

Heti és havilapok, magazinok
nagy választékban kaphatók.
Bartók Béla u. 9.
Enci melletti utca. Nyitva:
Hétfőtől péntekig 10-18-ig.
Szombat, vasárnap 7-14-ig.

RENDŐRSÉGI HÍREK

A meleg, nyári hónapokban sok százezren keresik fel a vizeket f-ürdés és csónakázás céljából. A horgászok minden évszakban megtalálhatók a vizeken és vízpartokon. A sokak számára felüdülést, pihenést és kikapcsolódást jelentő üdülés vagy kirándulás azonban évről évre számos esetben végződik balcsattal, vagy tragédiával, amelyek többségükben az egészségügyi szabályok figyelmen kívül hagyására, a szabályok ismeretének hiányára, illetve a vonatkozó jogszabályi előírások megsértésére vezethetők vissza.

Békés megyében az elmúlt évben 23 vízbefulladás történt az 1989. évi 9-el szemben. A fürdési idenyt figyelembevéve megállapítható, hogy május 15. és szeptember 30. között 10-en váltak a vizek áldozatává, s ez 7-tel több az előző év azonos időszakában előfordult vízbefulladásokhoz képest.

A 23 áldozat közül 3-an öngyilkosság, 15-en baleset miatt lelték halálukat, 1 személy tiltott helyen, míg 4-en szabad fürdőhelyen fulladtak vízbe az év során. A balesetet szenvedettek többsége, hasonlóan a korábbi évekhez, az idősebb korosztályhoz tartozó volt, akik szeszital hatása alatti állapotban vagy rosszullét miatt kerültek különböző vízészárkok, csatornák vizébe. Előfordult olyan baleset is, amelynek során két gyermek /10-12 évesek/ gépkocsival kerültek a vízbe, s a velük lévő felnőtt megmenekült, a gyerekek vízbe fulladtak.

A fürdés közben bekövetkezett vízbefulladások áldozatai közül 4-en a folyókön kijelölt szabad fürdőhelyeken, 1 személy városi fürdőben, 1 személy pedig tiltott helyen fürdés közben lelte halálát.

Folyó vizekben /folyókban, állandó és időszakos vízfolyásokban/, természetes és mesterséges tavakban, valamint más vízi létesítmények vizében azokon a helyeken szabad fürdeni, amelyek nem esnek tiltó rendelkezés hatálya alá.

A legbiztonságosabb a fürdés a kijelölt fürdőhelyeken.

Ezek határait a partokon tábla, a vízen bója /a fürdőhelyen a mély víz határát tábla vagy bója jelzi/.

A szabad fürdőhelyeken is meg kell tartani a legfontosabb egészségügyi szabályokat, és tanácsos tájékozódni az adott vízről, a meder alakulásáról és az esetleges víz alatti akadályokról.

Felhevült testtel ne fürdjünk! Ezért napozás vagy felmelegedést, izzadást előidéző tevékenység után lassú mosakodással célszerű a testet fokozatosan lehűteni.

Bőséges étkezés és alkoholfogyasztás, valamint kábultságot vagy gyengeséget okozó gyógyszer bevétele után ne menjünk vízbe!

Az óvintézkedések figyelmen kívül hagyása súlyos következményekkel járhat. Például eszméletvesztés esetén, ha nincs a közelben olyan személy, aki ezt nemcsak észreveszi, de segíteni is képes, akkor a tragédia akár derékigérő vízben is bekövetkezhet!

Óvatosság szükséges a hirtelen eszméletvesztéssel járók, továbbá a szív- és légúti betegségekben szenvedők, illetve a betegség vagy rokkantság miatt mozgásukban korlátozott személyek részéről is.

Mély vízbe ne menjünk, és sekély vízben se fürdőjének egyedül!

KRESZ - TOTÓ

A múlt havi feladvány megfejtése:

1. IGAZ A rendőr kinyújtott karjával párhuzamos irányból érkezők - egyéb tilalom hiányában - egyenesen, jobbra vagy balra bekanyarodva folytathatják útjukat, természetesen a bekanyarodásra vonatkozó szabályok betartásával. Ugyanezt jelzi a háromlencsés forgalomirányító fényjelző készülék „telizöld”, jelzése is.

2. HAMIS A legutóbbi szabályozás szerint ugyanis a ködfényszóró a helyzetjelző lámpákkal együtt is világíthat /természetesen ha a ködfényszóró bekapcsolásának feltételei megvannak/. Tehát ködfényszórót csak olyan esetben alkalmazhatunk, ha a látási viszonyok csak egyébként egészen lassú haladást tennének lehetővé. Ilyenkor együtt világíthat akár a helyzetjelző lámpákkal, akár a tompított fényszórókkal /és a helyzetjelző lámpákkal/.

3. HAMIS 1989. október 1-től a járdán-fő- és mellékvonalon egyaránt - csak abban az esetben szabad megállni, ha arra közúti jelzés /tábla vagy útburkolati jel/ kifejezetten engedélyt ad, továbbá, ha a jármű tengelyterhelése az 1000 kg-ot nem haladja meg, és a megállás a gyalogosközlekedést nem akadályozza. A képen a fentiek közül az első feltétel hiányzik.

Múlt havi nyertesünk:

Kocsis Eszter, Gyomaendrőd,
Mező Imre ltp. 29/B.II.em.7.

Nyereményét a Rendőrkapitányságon
veheti át.

Gratulálunk!

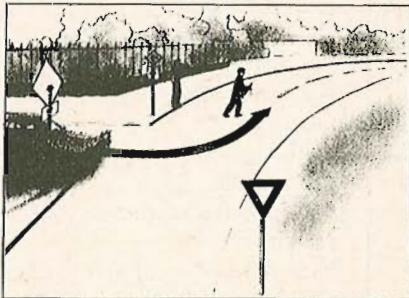
Új feladvány

igaz hamis

1. Ennél a jelzésnél balra nagy ívben kanyarodva elsőbbsége van a szemből érkező járművekkel szemben.

2. Az ábrázolt helyzetben elsőbbséget kell adni az úttesten áthaladó gyalogosnak.

3. A biztonságos közlekedés érdekében a vezetőnek legalább a jármű féktűzával azonos távolságot kell minden esetben betárolnia.

A megfejtéseket június 5-ig
kérjük a szerkesztőség címére.

I Á K O L D A

Barát Tünde

Életkép

Az utcán lépdelek
Mellettem emberek
suhannak.
Szürke kockaköveken
lépteik kopognak.
Gyorsul a ritmus,
mely fülembé üvölt,
fáradt agyamba ordas zajokat tölt.
Álljatok meg! – kiáltanám,
de erősebb a hangorkán.
Igy aztán csak megy tovább
a tömeggé nőtt óriás.
Megerterm, hisz menni kell
Ha élni akarsz, tenned kell
Rohanj, szaladj, örülj meg,
tedd szebbé az életed!
Ne törődjél senki mással,
csak önmagadnak száz bajával
Ne nézz rá a virágra,
mely szirmát bontja világra.
Ne nézd a szelíd tavaszt,
mely reményt keltő sugárt fakszt.
Ne is álmodj, ne is remélj
új és szebb jövőt,
Sírjál, üvölts, folytasd tovább
ezt az átok létidőt.
Ha minden jól megy
időmúlva
beléphetsz az örült sorba,
hol számot kapsz és láthatod:
nemcsak te vagy már halott.

Azt hiszem...

Azt hiszem most írok egy
verset
Na nem sokat csak egy ke-
veset
Szépet, okost, kedvest
A fenébe
- felforrt a leves.

Kimegyek a konyhába s
meglátom,
A foltokat a plafonon és a
párkányon
Na mit szólsz ehhez ba-
rátom?
Neked nem igen ajánlom!

DOKI

A táblánál

Krétám a fénysebesség másfél-
szeresével siklott a táblán, a leg-
nehezebb feladatot oldva meg. Már
teleírtam a táblát, mikor... mikor
magamhoz tértem álmodozásomból.
Felpillantottam. Te jó Ég!!! Már
negyedórája állnék itt, s közben
semmit sem csináltam?! Nem, ez
nem lehet, hiszen én tudom, hogy
egy táblát már teleírtam! Igen, te-
leírtam, és ha valaki ezt meg me-
ri cáfolni, azt én... azt én... még
nem tudom, mit fogok vele csinál-
ni, de holnapra biztosan kitalálok
valami jót.

- Tanár úr, valaki letörülte a
táblát, mialatt én gondolkoztam...

- Hmmm...Ez érdekes! Folytasd,
Balogh!

- Hát igen. Szóval szerintem ez
az egész ügy történt, hogy miután
én felírtam a feladat megoldását,
valaki megsuggerált, elaltatott min-
denkit, s közben letörülte az ed-
digi munkámat, de az is lehet,
hogy meghipnotizált, s velem tör-
rültette le a táblát, de ez jelen
esetben nem is fontos, mert most
csak az a lényeges, hogy én tu-
dom az anyagot, fel is írtam a
táblára..., de az valahogy eltűnt on-
nan...

De a Tanár nem hallgatott vé-
gig: Be akarta írni az egyest, de
én az akaratom erejével arra kény-
szerítettem, hogy ötöst adjon. No
lám, lám! Már ebből sem fogok
megbukni!..!

ALTATÓ MAGAMNAK

Talán még óvodás koromban
tanultam meg kívülről József
Attila Altató című versét. (Az-
óta már elfelejtettem.) Az a
kedvesség, az a szeretet, ami
a versből árad, még engem is
megfogott.

Arra azonban mind a mai
napig nem tudtam rájönni,
hogy a költők miért mindig
csak másokat akarnak altat-
ni.

Miért nem saját magukat?

Altató magamnak

Édes én magam!
Az óra nyolcat ütött.
Nézzem meg anyámat!
Már ő is lefeküdt.

Édes én magam, ott egy pók.
Nem értem, hogy le kell fe-
küdni?!

Látom, a jó öreg Hókuszpók
Sem megy már törpéket ker-
getni.

Én, most elárultam magam.
Nem nézhetem a tévét.
Ásításkor szám volt túl nagy.
Aludjak holnapig, s a nap
újra felkél!

De addig aludnom kell!
Nincs kifogás, nyafogás.
Aludnom kell!
Kis Balogh Tamás.

NAGY SZILVIA:

MESE A HALÁSRÓL ÉS A KIS HALRÓL

Gyomaendrőd Híradó

GYOMAENDRŐDI HÍRADÓ

GYOMAENDRŐD VÁROS
ÖNKORMÁNYZATÁNAK
LAPJA

X. ÉVFOLYAM 6. SZÁM

1991. JÚNIUS

MEGJELENIK HAVONTA

ÁRA: 9,60 Ft

NYUGDÍJASOK SEGÍTETTEK ELFOGNI A TOLVAJOKAT

(10. oldal)

JÚNIUS 1. MENETREND VÁLTOZÁS!

(5. oldal)

A VÖRÖSKERESZT SORSJÁTÉKÁNAK EREDMÉNYEI

(4. oldal)

"Mi nem Endrőd ellen, hanem Gyomáért
kívánunk tenni..."

MEGALAKULT A GYOMAKÖR

(9. oldal)

KÖZMEGHALLGATÁS: A VÁROS ÁLTALÁNOS RENDEZÉSI TERVE

(6-7. oldal)

ULTRAHANGOS MŰSZER A VÁROS EGÉSZSÉGÜGYI INTÉZMÉNYEINEK

(4. oldal)

TELEFON A
KÁLVÁRIÁN
Szerbné válasza
a Szó-Beszéd
cikkére

(6. oldal)

"Lehetőség egy jobb
életre..."
BIOPROGRAM 1991.

(8. oldal)

Egy régi táncos feljegyzései

Egyik nap felkaptam a fejem egy plakátra, a Művelődési Központ előtti: évadzáró táncbemutató, május 26-án, délután 4 órától. Felelevenedtek az emlékek; arcok, a fáradság, zene, flitterek, táncversenyek izgalmak. Régen volt. Már van vagy három éve, mikor társastáncos rendezvényen voltam. El is határoztam, hogy megnézem a bemutatót.

Korábban érkeztem a Művelődési Központba, úgy terveztem, bemelegítésként és az öltözőbe beszélgetni a táncosokkal. Aztán csak lézengtem a folyosón; sehol egy ismerős arc. Nem volt mit tenni, vártam a kezdést. Később megjelent egy régi táncos, aki a gyomai táncklub alapítói között volt. Nem egyedül jött, a kislányát kísérte el, aki szeptember óta a kezdő szakkörbe jár. Ahogy gyülekeztek az emberek, ismét felfedeztem egy ismerős arcot; 1-2 éve még táncolt, de most a felvételre készül. Beültünk a terembe és izgatottan vártuk a produkciót.

Először a legkissebbek, az alsó tagozatos lányok és fiúk mutatták be, mit lehet elsajátítani egy iskolai tanév alatt a világtáncok alapjaiból. Tudom, hogy sok gyakorlás, kínlódás árán lehet ezeket a még egyszerűnek számító lépéseket, figurákat megtanulni, de a közönség elfeledtetni mindezt velük. Még csak néhány hónapos munka van mögöttük, de már mosolyognak és a táncokat nem lelélik, hanem előadják. Egyszerre, zenére, pontosan, precízen, ahogy Megyeri Laci és Csapó Ildi (nekem Ők mindig így maradnak meg) százsor, vagy ezerszer elmondta, megmutatta.

A kicsik után jöttek a versenytáncosok. Ők már túl vannak az első fellépésekkel járó izgalmakon, rutinosnak számítanak. Egy-két ismerős arc is feltűnik, azoké, akik akkor voltak kezdő szakkörösök, amikor még én is versenyeztem. Ráismerek egy-két ruhára is; abban én táncoltam valamikor, ezt én flittereztem...

Hogy ezekben még mindig fel lépnek, a pénztelenséget jelzi. Miért is maradna ki pont a társastánc, ha nincs mindenre fedezet! Pedig az egyik vonzereje ennek a sport-

nak, vagy művészetnek, a szép csillogó ruha.

Miközben néztük a keringőt, a tangót, a slox-foxot, Ildikóval és az éppen nem táncoló párokkal beszélgettünk. Elmesélték, hogy már Endrődön is van három versenypáros, és ott előző nap zajlott a táncbemutató. Megtudtam azt is, hogy a tanfolyamot negyvenen fejezték be, ott is működött kezdő és haladó szakkör a kisiskolásoknak, ahol 8 táncot tanultak meg. Eldicskedtek a gyomai klubosok, hogy meghívták Őket Zánkára az ifjúsági táborba, ahol július 13-20-ig napi 2-3 fellépéssel szórakoztatják majd a táborozókat.

Aztán lassan végére ér a magnószalag, elfogynak a táncok. A szakkörösök emléklapot kapnak. Bizom benne, hogy szeptemberben ismét eljönnek, beiratkoznak és egy év múlva a táncbemutatón megint látom őket. Kellenek a kicsik, a kezdők, hogy legyen versenytáncos bőven, legyen utánpótlás. És persze több fiú kellene, akiből mindig kevesebb volt. Főleg az kellene, hogy másképp nézzenek az emberek erre a műfajra. Más országokban a társastáncverseny esemény, ahova a nők alkalmi ruhában, a férfiak szmokingban és csokornyakkendővel mennek. Nálunk még csak a rokonok ülnek be a terembe, legfeljebb a nagy versenyeken; a Savarián, az A és B országos versenyen telik meg a nézőtér. Pedig nagyon jó érzés, ha tapssal kísérik a cha-cha-cha-t, a szambát, ha tetszik másoknak is, amit csinálunk.

A gyerekek felöltöztek, a nagy szoknyák zsákba kerültek. Kicsit fájt a szívem, amiért már csak kívülálló vagyok. Bizom benne, hogy jövőre még többen jönnek szakkörös korú gyerekek, hogy egyáltalán jönnék tanfolyamra is és további dobogós helyeket szereznek a versenyzők, mint ahogy már eddig is. És jövőre ünnepelünk! Már 20 éves lesz a klub és bizom benne, hogy ezzel legalább egy új 20 éves időszak kezdődik.

Dr. Szendrei Éva

VILÁGÜLTETÉS

volt a címe május 21-én a Déryné Művelődési Házban megrendezett Irodalmi estnek.

Kántor Zsolt a TEVAN Könyvkiadó főszerkesztője mutatkozott be a város versszerető közönségének.

Az estet szokatlan formában oldották meg a szervezők:

– Leültették egy asztal köré a szerzőt, az előadót, Polányi Évát, akinek tolmácsolásában hangzottak el a versek, s a házigazda szerepét felvállaló Braun Mihályt, aki Kántor Zsolt szerkesztő társa a Kőrösi Műhely c. román-magyar közös lapnál. Neki és Évának köszönhetően kirajzolódott előttünk a Szarvason élő fiatal költő pályája. Végül a házigazda kérdésére, vajon mit is jelent a jelenlevők számára a vers, egy kötetlen beszélgetés zárta az estét.

Ha merőben újszerű kezdeményezésről beszélünk, nem lennénk pontosak, hiszen 10-15 évvel ezelőtt hasonló klubtermi formában indult el az Irodalmi estek sorozata, s csak idővel nőtte ki magát népszerű előadókat meghívó nagytermi rendezvényé. Kétségtelen, ez is jelentett egyfajta művészi élményt a közönségnek, de már passzív résztvevőként ülték végig az előadást. Idővel azonban a neves színészek mind borsosabb árat kértek, a hallgatóság száma pedig egyre fogyatkozott, s ennek oka nem csak a bérletek drágulásában keresendő. Azt, hogy vissza kívánunk térni a klubszerű irodalmi estek szervezésére, nem elsősorban anyagi megfontolásból tesszük. Egyrészt a közönség felől jövő igény ez, s mi magunk is feladatainknak érezzük, hogy most már – a klasszikus, s iskolai tankönyvekben szereplő szerzőkön kívül – a szűkebb vagy tágabb környezetünkben élő, esetleg kevésbé ismert kortárs költők és munkáik is bemutatásra kerüljenek.

A "Kőrösi Műhely Irodalmi estek" – így nevezték el a sorozatot a szervezők – adaléku szolgálhatnak a középiskolai irodalomoktatáshoz is. Nem a régi értelemben vett rendhagyó irodalom órákról lenne szó, hanem kötetlen, klubszerű összejövetelekről, ahol ősztől a meghívandók listáján szerepel többek között Sarusi Mihály, megyénk egyik legnagyobb költője, valamint Irodalomtörténész és néprajzos szakemberek neve is.

A terv sikeréhez várjuk el műfajt kedvelő minden ember támogatását.

Csath Rózsa

a Műv. Központ munkatársa

ANYAKÖNYVI HÍREK

Házasság
Magyarl János és Kliss Ilona, Gellai Béla István és Kis Éva, Kriszt Tamás László és Tökési Rózsa

Születések
Fiúk:

Nyíri Lajosnak és Lakatos Annának Lajos, Farkasinszki Jánosnak és Hajdú Évának Attila, Borsós Zsigmondnak és Fodor Ilnának Csaba, Bálint Péternek és Szaniszlai Terézlnak Árpád, Beinschrót Tibornak

és Frankó Juditnak Tibor, Bosnyák Józsefnek és Garal Anikónak Csaba József, Benkó Imrénének és Molnár Zsuzsának Imre nevű flúgyermeke.

Leányok:

Megyeri Zsoltinak és Dógl Hajnalkának Hajnalka, Farkas Tibornak és Bolehovszky Klárának Kitti nevű leánya született.

Halálesetek: Molnár Jánosné Kruchló Rózsa, Köles Gergelyné Lakatos Eszter, Tímár Lajosné Katona Mária.

Apróhirdetés

Bontott vályog eladó.

Gyomaendrőd, Fáy út 35.

Képtárral gazdagodik Gyomaendrőd?

A festészetet kedvelő ember szíve mindig elfacsarodik, ha azt látja, hogy számára értékes festmények sorsa bizonytalan. Különösen, ha a festmények alkotói szorosan kötődnek a városhoz, amelyben élünk. Itt Gyomaendrődön a Corini-gyűjtemény kálváriája példázta ezt.

Talán többen emlékeznek rá, hogy Corini Margit festményei 1987-ben kerültek haza, a Művelődési Központ megnyitóján lettek kiállítva.

Ugyanez év augusztusában már a Hazafias Népfront dísztermében láthatták azon kevesek, akik elvetődtek arra. A Népfront megszűntével visszakérültek a Művelődési Központba, s most ott láthatók.

A város másik képgyűjteménye a Vidovszky-hagyaték. 1986. októberében jött létre a Vidovszky Emlékszoba a Takarékszövetkezet tárgyalójában. Eredetileg a város tulajdonába hét kép került, négyet pedig a Munkácsy Mihály Múzeumból kértek kölcsön. Ma már 13 festmény, egy szoborportré, egy íróasztal és két lámpa teszi ki a Vidovszky-gyűjteményt. Úgy gondolom, hogy bárki, aki tájékozott egy keveset a festmények tárolási módjáról, beláthatja, hogy e pillanatban egyik gyűjtemény sincs megfelelő helyen.

Időközben azonban a város, illetve akkor még nagyközség megvásárolta a Művelődési Központ mellett lévő úgynevezett Karsai-házat. Több elképzelés volt a felhasználásra, de igazából az anyagi eszközök hiánya miatt egyik terv sem teljesülhetett. Természetesen az épület állapota ezidő alatt csak romlott, az idén - 1991-ben - a felújításra illetve állagmegóvásra fordítható összeg ötszáz ezer forint. Az önkormányzat 1991. március 11-i ülésén elhatározta, hogy alapítványt tesz képtár létrehozására, melynek alapját ez a bizonyos Karsai-ház képezi. Ugyanezen az ülésen a testület elfogadta az alapító okiratot. Május 7-én tartottak kuratóriumi ülést, melyen megválasztották a kuratórium tisztségviselőit: Dr. Kovács Béla lett a kuratórium elnöke, Varga Gyuláné, a Polgármesteri Hivatal munkatársa a titkár, illetve tagok Megyeriné Csapó Ildikó, a Művelődési Központ igazgatója, Honti Antal grafikusművész és Láng Miklós a Budapesti Művészetbarátok Egyesülete "Vidovszky Béla Emlékbizottság" vezetője. Jelen pillanatban az alapító okirat a cégbíróság előtt van bejegyzés miatt.

Az Alapítvány tehát megszületett. Ám ez önmagában nem elég ahhoz, hogy a Képtár is megszülessen. Szigetelni kell a falakat, szabályozni kell a levegő páratartalmát, kőművesmunkákat, gázszelést kell végezni, ami mind-mind pénzbe kerül.

Az alábbiakban közzétesszük az Alapító Okirat kivonatát. Aki úgy érzi, hogy kész ten-

ni a gyomaendrődi Galériáért, kérjük csatlakozzon az alapítványhoz. Mind vállalkozók, vállalatok, mind magánszemélyek fizethetnek az Alapítvány bankszámlaszámára. Aki anyagiilag nem tudja, de munkájával szívesen segítené a Galéria létrejöttét, azt is szívesen fogadjuk. Mindkét esetben a segítség adóalap csökkentő tényező is.

Reméljük, sokan segítenek, s így közös összefogással, közös akarattal mielőbb egy új jelentős kulturális kincssel gazdagodik városunk.

ALAPÍTÓ OKIRAT

(kivonat)

1./ Az alapítvány neve:

Alapítvány Gyomaendrőd Város Közgyűjteményeiért

2./ Az alapítvány célja:

Gyomaendrőd város kulturális értékeinek felkutatása, gyűjtése, megőrzése és kiállítások biztosítása, különös tekintettel a gyomai és endrődi származású művészek alkotásaira, illetve Gyomaendrődhöz kapcsolódó művészek alkotásaira.

A Gyomaendrőd, Kossuth út 11. szám alatti ingatlan felújítása, kiállítóhelyé alakítása, a Corini-gyűjtemény valamint a Vidovszky emlékszoba elhelyezése, ezek állandó gyarapítása, állagmegóvása, és folyamatos kiállítása. Más helytörténeti dokumentumok őrzése, kiál-

lítása, valamint időszaki kiállítások rendezése.

9./ Az alapítványhoz való csatlakozás lehetőségei:

Az alapítvány nyitott, ahhoz magyar vagy külföldi, természetes, illetve jogi személy csatlakozhat. A csatlakozó irat elfogadásáról az alapítvány kuratóriuma dönt. Annak a csatlakozását fogadja el, aki az alapítvány céljaival egyetért, az alapító okiratot elfogadja, és az alapítványt anyagi eszközeivel támogatja.

Az alapítványt közérdekű célra való felajánlással és adománnyal is lehet támogatni.

10./ Az alapítvány működése:

Az alapítvány céljainak megvalósítására az alapítványi vagyont és annak hozadékát használhatja fel. A vagyon felhasználásának módja közvetlenül vagy közvetve az alapítványi cél megvalósítását kell szolgálnia. Kiemelten fontosaközgyűjteménybővítése,gyarapítása. Az alapítvány működéséhez szükséges költségeket az alapítvány vagyonából, és annak hozadékból fedezi.

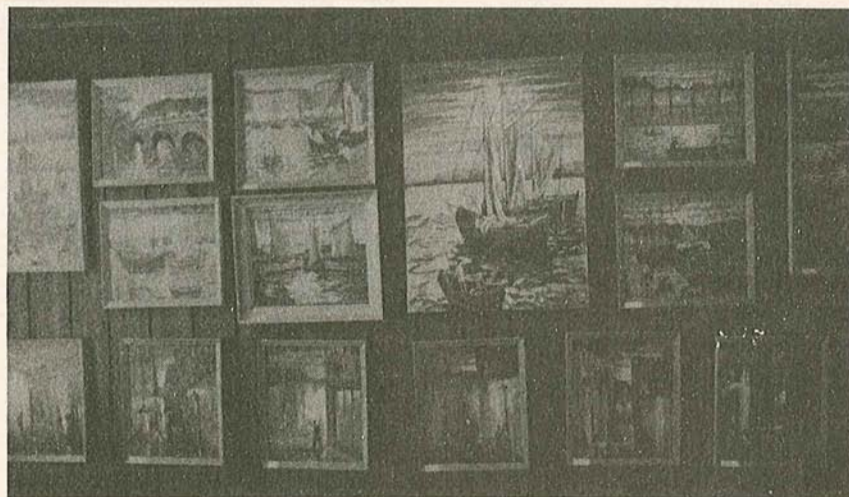
11./ Az alapítvány vagyona annak megszűnésekor a gyomaendrődi önkormányzatra száll vissza.

Gyomaendrőd, 1991. március 28.

Gyomaendrőd Önkormányzat
Képviselőtestülete nevében:
dr. Frankó Károly

Az Alapítvány bankszámlaszáma:

Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet
Gyomaendrőd Kirendeltsége
MNB Békéscsaba 269-98370-354

A Corini-képek ma még a Művelődési Házban vannak...

Nyereménylista

MAGYAR VÖRÖSKERESZT
VÁROSI VEZETŐSÉGE GYOMAENDRÓD
Az 1991. május 23-án megrendezett
sorsjáték nyereménylistája:

sorsz:	nyeremény neve:	nyerősz:
1.	parabola antenna	1343
2.	muzik center	6725
3.	dohányzó asztal	9754
4.	robot mixer	5255
5.	autós rádió-magnó	12296
6.	szőnyeg	1058
7.	Nokiton rádió-magnó	5298
8.	robotgép	8870
9.	mini presszó	5411
10.	Jénal tál	8548
11.	szabadidő ruha	4546
12.	horgászbot	13700
13.	horgász orsó	14645
14.	horgász orsó	10566
15.	hajszárlító	1829
16.	sarokpolc	10783
17.	vasaló	1313
18.	pléd	9072
19.	sétáló magnó	9334
20.	divatúru vásárlási ut.	4367
21.	kávé készlet	10429
22.	Sindy baba	11616
23.	kávéőrle	11073
24.	bőrönd	13497
25.	fejhallgató rádió	4601
26.	szabadidő ruha	12231
27.	kávéfőző	2496
28.	nőiesernyő	12283
29.	könyvcsomag	5789
30.	tálaló szett	4787
31.	sport táská	306
32.	habfürdő	9355
33.	pénztárca	12190
34.	piperecsomag	3376
35.	piperecsomag	1550
36.	piperecsomag	9472
37.	piperecsomag	12310
38.	piperecsomag	9763
39.	piperecsomag	13326
40.	piperecsomag	11667
41.	piperecsomag	5752
42.	piperecsomag	10056
43.	piperecsomag	7469
44.	könyvcsomag	4614
45.	teflon lábas	3844
46.	könyvcsomag	3939
47.	pipere díszdoboz	13865
48.	rádló	9117
49.	édességkosár	4221
50.	édességkosár	63
51.	kötöttáru csomag	4873
52.	kötöttáru csomag	1763
53.	könyv-csomag	11575
54.	könyv-csomag	7384
55.	könyv-csomag	11465
56.	flú úszónadrág	6569
57.	pipere díszdoboz	6306
58.	fagyasztódoboz garn.	5826
59.	fagyasztódoboz garn.	2465
60.	kompótos készlet	8993
61.	női fürdőruha	2917
62.	férfi úszónadrág	2345
63.	férfi úszónadrág	3194
64.	pénztárca	8858
65.	alpakka tál	13588
66.	alpakka tál	12717
67.	mosogatószer	1197
68.	könyvcsomag	3870
69.	könyvcsomag	3424
70.	könyvcsomag	14767
71.	zománcos lábas	11490
72.	textilöblítő	13136
73.	törölköző	1002
74.	törölköző	7968.
75.	törölköző	5037
76.	törölköző	10102
77.	törölköző	8350

Átvehető: Gyomaendrőd Lenin út
5. sz. alatt hétfőn és szerdán 8 - 10
óra között 1991. május 27-től 1991.
július 27-ig.

MŰVELŐDÉSI PROGRAMAJÁNLAT

Katona József Művelődési Központ

Június 17-23.: Árusítással egybe-
kötött száraz- és selyemvirág bemu-
tató.

Kiállít a MARANTA B.T. - Szarvas
A bemutató hétköznap 10 - 16 órá-
ig, valamint szombaton és vasárnap
9 - 12 óráig látható.

Június 26-tól június 5-ig: Gyoma-
endrőd amatőr képzőművészeinek
munkáiból kiállítás. Nyitva hétköz-
nap 10-16 óráig.

Június 8-12.: A mezőtúri fazekasok
árusítással egybekötött kiállítása.
Nyitva hétköznap 10-16 óráig.

Déryné Művelődési Ház

Június 17-21.: Kiállítás "Gyilkos
korsó, cserépkannák" címmel a Bé-
kés megyei református egyházak gyűj-
teményéből.

A kiállítás megtekinthető hétköz-
nap 8-16 óráig, valamint június

21-én 19.30-ig.

Június 21. 20.00.: Az endrői katoli-
kus templom a békéscsabai Bartók
Béla Zeneművészeti Szakközépiskola
tanárainak esti koncertje "Korányári
áhitat" címmel.

A kolozsvári művészek műsorában
közreműködik Banner Zoltán előadó-
művész.

Június 24. 20.00.: VIDEO-MOZI
Hyppolit, a lakáj - magyar
filmvígjáték.

Június 24-27.: Árusítással egybe-
kötött száraz és selyemvirág bemuta-
tó.

Megtekinthető hétköznap
10 - 16 óráig.

Július 1 - 5-ig: Túri fazekasok
árusítással egybekötött kiállítása.

Megnyitő: június 28-án 16 órakor.
A kiállítás nyitva:
hétköznap 8-16 óráig.

Új műszer az egészségügynek?

Többen hallhatták már az utcán
cirkáló hangosbeszélős kocsijóvoltá-
ból, hogy a képviselő-testület enge-
délyt adott egy ultrahangos készülék
vásárlására. A kéréssel dr. Lizák An-
na fordult a testülethez, kérve, járul-
janak hozzá ahhoz, hogy a vásárlás
költségeit közadakozásból fedez-
zék. O már előzetesen tárgyalta gaz-
dasági vezetőkk el, akik az anyagi
hozzájárulást megadnák, az önkör-
mányzattól mindössze annyit kért,
hogy egyrészt közérdekű célnak
nyilvánítsák a műszer beszerzését,
másrészt, pedig, hogy a Hivatal a
pénz kezelését vállalja magára. Mint
a doktornő elmondta, eddig 700 ezer
forintra van felajánlás.

A képviselő testület tagjai megítélé-
se szerint a készüléket szakemberrel
történt átvizsgálatás után meg kell
vásárolni.

Ezügyben a következő határozatok
születtek:

*Gyomaendrőd Város Képviselő-
testülete 83/1991/V.21./számú
határozata*

Gyomaendrőd Város Képviselő-
testülete az egészségügy műszerellá-
tottságának és az egészségügyi ellá-
tás teljesebb körűvé tétele érdekében
egyértelműen egy ultrahangos készülék

beszerzésével, annak megvásárlását
közérdekű célra történő kötelezettség
vállalásnak nyilvánítja. (A Ptk. 549.
par. 1/ bek. szerinti felhatalmazás
alapján.)

Határidő: azonnal

*Gyomaendrőd Város
Képviselő-testülete
84/1991/V.21./számú határozata*

Gyomaendrőd Város Képviselő-tes-
tülete a 83/1991/V.21./számú hatá-
rozatában megjelölt orvosi műszert
gazdálkodó egységek felajánlásából
kívánja megvalósítani.

Ennek érdekében a Képviselő-tes-
tület megbízza dr. Lizák Anna kör-
zeti orvost a közcélú adományok
összegyűjtésével. A műszer megvásár-
lása előtt annak műszaki állapotáról
független szakember véleményét ki
kell kérni.

Az adományokkal kapcsolatos ad-
minisztratív teendőket a Polgármes-
teri Hivatal Pénzügyi Osztálya látja
el, a befolyt összeget elkülönítve kell
kezelni, annak felhasználását csak az
ultrahangos készülékre engedélyezi.
Határidő: 1991. június 30.

Felelős: dr. Lizák Anna
Nagy Istvánné osztályvezető

CSEHÁK JUDIT GYOMAENDRÓDÓN

Az MSZMP gyomaendrődi szervezeteinek meghívására városunkba érkezett május 24-én dr. Csehák Judit országgyűlési képviselő, volt egészségügyi miniszter. A Városházán rendezett fórum igen sok érdeklődőt vonzott. Természetesen elsősorban az egészségügyi és szociális problémák kerültek szóba. A rendelkezésre álló rövid idő alatt – allg másfél órát tartott a rendezvény – igen sok kérdést intézett hozzá a város érdeklődőközönsége.

Bevezetőjében a képviselő elmondta, hogy várhatóan 1 hónapon belül előállnak egy hosszútávú szociálpolitikai programmal. De mint említette, ebből nem szabad pártpolitikai ügyet csinálni. Az a fontos, hogy a szociálpolitikai intézkedések megtörténjenek, nem pedig az, hogy a szocialista intézkedések történjenek meg.

Az első kérdés a betegeket és orvosokat egyaránt érintő, s a kedélyeket jócskán felkavaró tisztiorvosi rendszerről szól.

– Nem arattam nagy sikert a parlamentben módosító indítványaim sorával, egyet sem fogadtak el. Szakemberként én úgy gondolkodtam efelől, hogy lehet centralizálni és dekoncentrált állami szervezet formájában működtetni a Közegészségügyi és Járványügyi Állomásokat és a KÖJÁL szervezetét, de egy olyan tisztiorvosi rendszert csinálni, amelynek semmi köze az önkormányzatokhoz, számomra elfogadhatatlan. Nem az a baj vele, hogy így rossz, ahogy van, hanem az, hogy 2 milliárd forintért rossz. Véleményem szerint ennek a rendszernek előre lehet látni a bukását, bár ne lenne igazam.

Az egészségügy amely egyébként nem túl serény rendeletek, törvénytervezetek benyújtása terén, most élen jár, hogy a tisztiorvosi rendszert megcsinálja, meggyőződésem, hogy elsősorban nem szakmal, hanem politikai okokból.

A következő kérdés ismét az orvosi

ellátásra vonatkozott: január 1-től megváltozik az alapellátás, de még az orvosok sem tudják, hogyan; tisztázatlan az egészségbiztosítás és a nyugdíjbiztosítás. Komoly szakmai információk hiányoznak.

– Én személy szerint és szakmailag sem hiszem el, hogy 1992. január 1-én egy gyökeresen új, másfajta szervezeti és finanszírozási formát lehet bevezetni az egészségügyben úgy, hogy most május végén fogalmunk sincs arról, hogy milyen lesz ez a struktúra és hogy fogják fizetni az ellátást.

Hivatalos minisztériumi nyilatkozat erről eddig nem jelent meg. Beszélnek a szabad orvosválasztásról. Ezt csak ott lehet megtenni, ahol a feltételek adottak hozzá. Nem tudják megmondani azt, hogy akit többen választanak, annak több lesz-e a fizetése. Vagy az orvosnak megszabják majd, hogy hány beteget vállalhat? Hogyan fog történni a fizetés? Nincs olyan biztosítótársaság Magyarországon, amely 38 ezer orvos munkáját ki tudja fizetni úgy, hogy mindenki ahhoz az orvoshoz megy, akivel akar, s ha nem tetszik rögtön átmehet egy másikhoz. Ez káoszt fog szülni, nincsenek meg hozzá a tárgyi feltételek. Aki az ellenkezőjét állítja, az felelőtlen.

Egy dologban reménykedhetünk: ha a parlament továbbra is így dolgozik, az idén nem fog napirendre kerülni ez az ügy.

A fórumon szó esett még a nyugdíjkorhatár emeléséről is. Erről folynak viták még, de a képviselő azt javasolta, hogy aki tud, maradjon a munkahelyén, mert a nyugdíj biztos többet romlik, mint amennyit a szabályok romlanak.

Dr. Csehák Judit még számos kérdésre válaszolt, s mivel a szűkreszabott idő sürgette, címét meghagyta a polgármesteri hivatalban, hogy bárki megkereshesse azokkal a problémákkal, amelyekre a fórum során nem sikerült választ kapnia.

Néhány gondolat az István - Szent István vitához

Értetlenül olvastam a vitát, ami a leendő Szent István utca neve körül keveredett. Ősi szokás az emberi társadalomban a ragadványnév, ez alól még Árpádházi királyaink sem kivételek. Nézzük sorra őket Szent István, Szent László, Könyves Kálmán, Vak Béla, Kun László. Mind, valamelyik tulajdonsága alapján kapta kiegészítő nevét. Amiért Istvánt Szent jelzővel tisztelte meg egyháza, nem jelenti azt, hogy Isten dicsőségét kisaajátította magának. Helyesen értelmezve azt, hogy életmódjával példát adott korának, s az utókornak egyaránt. Érdekes elgondolni mit szólt az akkori egyház, amikor az ezredfordulón belső bajaival vergődve próbált utat keresni. Egyszer csak megérkeztek egy addig megbízhatatlan rabló, pogány nép képviselői, hogy a Vajkból István névre keresztelt fejedelmük számára koronát kérjenek. Ahogy István királyi tisztével élt, igazán kiváltotta népe, s a keresztény világ el-

ismerését, s ez napjainkig érezhető. A Lenin utcai lakók nézete is ezt igazolja. Nemcsak egy alföldi magyar településen tisztelik őt Szent Istvánként, aki a kereszténységben Szent István diakonus nevét vette fel. Az egész világ így ismeri. Példa erre a néhány hete Nagyváradon hallott történet. A váradi székesegyház előtti tér közepén egy hatalmas Szent László szobor áll. Teljes királyi díszben. Furcsának tartottuk, hogy ezt az ottani hatóságok télenül türik. Érdeklődtünk is Tempfli püspök úrnál. Mi a türelem oka? Ő elmondta, amikor valakinek eszébe jut a bontás, vagy áthelyezés gondolata, csak annyit kell mondaniuk. Szent Lászlóban nem csupán egy magyar királyra emlékeznek. A katolikus egyház Szentként is tiszteli. Ezt méltányolja a Szekú és a Vatra is. Akkor miért ne lehetne megegyezni Gyomaendrődön?

MENETRENDVÁLTOZÁSI

Gyomaendrődről induló vonatok:

Békéscsabára:

3.39	gyors
4.12	személy
5.05	személy
6.01	személy
7.38	személy
9.23	KörösExpressz
11.13	Kálmán Imre Expressz
12.21	személy
14.05	gyors
15.30	személy
16.04	Karpaty Expressz
16.12	gyors
17.31	személy
17.37	gyors
19.24	Alföld Expressz
20.43	személy
21.46	gyors

Budapestre:

5.44	személy
6.25	Alföld Expressz
8.06	személy
10.45	gyors
11.34	személy
12.32	Karpaty Expressz
13.46	gyors
15.31	személy
17.32	személy
17.51	Kálmán Imre Expressz
18.55	KörösExpressz
19.06	személy
20.21	gyors

Vésztfelé:

6.28; 9.40; 12.35; 14.25;
16.20; 17.55; 19.40; 20.45

TESTÜLETI HÍREK

Június 4.

Az első napirendi pont az Ivóvízellátás, valamint a bel- és csapadékvíz-elvezetés fejlesztésének programja volt. Az ülésen jelen volt vendégként dr. Welsz Katalin, az új tisztifőorvos. Hozzászólásában elmondta, hogy a mélyfúrású kutak víze nem felel meg a szabványnak az ammónia és vastartalom miatt. A víz jódtartalma mintegy tizenhatszerez, ezért a főorvosasszony azt javasolta, inkább a termálvízből igyon, aki teheti, mert abban csak kb. 2,5-szeres jódtartalom található. Ugyanakkor főlhívta az önkormányzat figyelmét, hogy valahonnan természetesen pénzeszközt a víz javítására, mert ellenkező esetben itt lebeg egy esetleges vízfertőzés veszélye. A következő napirendi pont a város Általános Rendezési Tervének felülvizsgálata, a város hosszú távú terület- és településfejlesztési koncepciójának tárgyalása volt. A testület elfogadta a DELTERV által készített terveket.

Hozzászólásában dr. Valach Béla szót arról, hogy a város területén levő holtágak állapota katasztrofális, nem megoldott a víz tisztítása, illetve mozgatása. Elmondta, hogy a szivornyák megépítése mintegy 10 millió forintba kerülne. Sürgette a helyzet megoldását, ugyanis a meleg idő jöttével a holtágak víze fölmelegszik, a halak elpusztulnak, a lakosságnak kellemetlenséget okoz a víz felől áradó bűz, ráadásul esetekben járványveszéllyel is számolni kell.

A következőkben dr. Frankó Károly polgármester ismertette a testülettel az osztályvezetői pályázatok eredményét. A mű-

szaki osztályvezetői posztjára 7, az Igazgatási osztályra 3, a pénzügyi osztályra 4 pályázat érkezett.

A polgármester elmondta, hogy nem nevezett ki új osztályvezetőket, mert nem talált alkalmas embert a posztokra. Azonban a régi osztályvezetőket sem erősítette meg. Csoportokat alakítottak, s ezután - hacsak a még nem létező önkormányzati törvény másképp nem rendelkezik - egy esetleges új pályázat kiírásáig így csoportstruktúrában látják el a feladatokat. A pénzügyi csoport élére Nagy Istvánét, az adó-csoport élére Pápal Pálnét nevezte ki. A szociális-egészségügyi csoport élén Csorba Csaba, az igazgatási csoport élén Gelainé Kiszely Zsuzsa áll, a Kirendeltség vezetője Kolohé Kulik Éva lett.

Az egészségügyi intézményekkel, szociális otthonokkal foglalkozó csoport vezetőjének Balogh Károlyt választották, a kultúrális ügyeket Varga Gyuláné intézi. A műszaki csoport vezetője Nagy Pál, a városfejlesztési csoporté Nagy Mária. A polgármester bejelentése után vita alakult ki arról, hogy jogszerű volt-e az intézkedése. Dr. Frankó Károly indoklása után végül a testület elfogadta a csoportstruktúrát. Utolsó pontként az utcanevek kérdése került napirendre. A testületet megosztotta a Lenin út új elnevezése. Meddő vita alakult ki, majd a szavazás sem tudott dönteni. Ennek az egy útnak a névkérdését fölüggesztették, elnapolták.

A többi változtatást a testület egyhangúlag elfogadta.

TELEFON A KÁLVÁRIÁN?

Özv. dr. Szerb Györgyné válasza a Szó-Beszéd cikkére

A következő cikkért minden felelősséget a cikk írója vállal.
A cikket változtatás és kommentár nélkül tesszük közzé.

A szerkesztő

A Szóbeszéd 1991. májusi számában megjelent cikkre kívánok válaszolni a Halász házaspárnak.
Kezdetre egy család kálváriájának, majd folytatás a telefonzáklatás.

Alulírott özvegy dr. Szerb Györgyné közlöm a következő esetet, miben sajnos áldozat vagyok egyenlőre ismeretlen személy miatt. Kezdem a valóságban megtörtént esetet. Önök tudják, hogy asszisztens munkakörben dolgoztam, engedélyem volt munka mellett elhúzóztam a kereskedelmi és Vendéglátóipari Főiskola idegenvezető szakát. Rengeteget utazom csoportjaimmal. Régebben így utazott velem a Balogh házaspár és családjuk a Halász házaspár.

1983-ban ismeretlen följelentő följelentett a békéscsabai Rendőrkapitányságon. Házukat tartották, elvették a szolgálati oklevelüket, megszegyenítették, meghurcolták. Két hónapig tartott az ügy kivizsgálása, majd kiderült, hogy alaptalan volt a följelentés. Az ismeretlen följelentő nem nyugodott, újból följelentett, mostmár súlyosabb volt a vád, húszezer-kétszáz rubel jogtalan visszaváltása. Újra megindult az eljárás, naponta idézték be a gyomal rendőrségre. Nemcsak engem, de csoportom tagjait is meghurcolták. A rendőrség nyomozóbizottság nagyon korrekt volt, maga módján meg sajnált is talán, mert sejtette az ügy hátterét. Kérdezte, ismerem-e Balogh elvtársait? Hogyne ismerném, évekig velem utaztak. A rendőrség ismét lezárta az ügyet, lisztázódttam, visszakaptam szolgálati útlevelemet is. Am Baloghék ezután már nem utaztak velem. Ők maguk is csoportokat kezdtek szervezni. Am őket sosem számoltatta el a rendőrség.

Az akkori megyei IBUSZ igazgatója beosztott megyén belüli csoportok kisérsére. Nem vártak a határon, a rendőrség sosem zaklított bennünket. Ez talán bizonyított arra, hogy az ismeretlen följelentő csak gyomal lehetett, mert minden lépésemről tudott, kivéve ezekről az utatról. Érdekes úgynevezett féjéremnek még azt is meg kellett élnie, hogy feleségét a rendőrség meghurcolja. Féjérem azt mondta, ha én nem vagyok IBUSZ idegenvezető, akkor ez az ügy nincs és nyugodtan élhettünk volna. Igaza volt. Szegény féjérem 1985-ben meghalt. De a kálváriának még nincs vége, folytatódik a telefonzáklatás.

Igazat megvalva nem is akartam válaszolni Halász Istvánénak a Szóbeszédben megjelent mondatára, de mégis megteszem, mert rá akarok világítani néhány dologra. Arra például, hogy Ön a lényegyet nem ismeri el, azt, hogy telefonon zaklattak. A felszerelt készülék megfogta a 31-318-as telefonszámukat. De hogy a zaklatás ténye többször is megtörtént, éjféli előtt és hajnali órákban, nem tagadhatják, hiszen a Békés megyei Távközlési Üzem megállapította azt, 36/1991. szám alatti értesítésében, tagadhatatlan.

Önök figyelmeztetésben részesültek. Nagyon humanusan járt el a Távközlési Üzem, mert a telefonvonalat meg kellett volna szüntetni.

Asszonyom, Ön bizonygatja nagy tudását. Én magamban sajnálom azokat, akiket ilyen pedagógus tanít. Mindkétten magaviseletből elégtelen osztályzatot érdemelnek.

Ija, hogy én az Ön szülei nyomába sem léphetek. Isten őrizzen attól, hogy olyan legyek, mint ők. Ija, hogy lígy vagyok. Kife? Önök? Miért, hogy tudnak társasukat szervezni? Ez pusztán üzleti hozzáállás kérdése, nem pedig a tudásé.

Ija, hogy szülei nem kívánják meg, hogy az utasok lekötözöttjelegyenek. Ezt hogy értem? Hallom, hogy a kedves szülei Isten házába járnak. Nagyon helyesen teszik, imádkozni sohasem késő. S az Ige is úgy hirdeti: Aki megtér, üdvözüli. Asszonyom Ön engem vádol, hogy nem választották meg képviselőnek. Nem is az én körzetem jelöltje volt. De úgy látszik, Ön túlságosan ismert személy, így a gyomal polgárok helyesen más mellett döntöttek.

Ön nem kommunista, ezt minden gyomal tudja, bár édesapja rendelkezett párttagkönyvvel. Minek kell hangoztatni, hogy párton kívül, vagy ez most így előnyös?

Mindenki tudja Gyomán, hogy Ön kicsoda és hogy én ki vagyok. Ön olyan millióban született, hogy műveltségével, intelligenciájával meg tudja itélni az én hiányos intelligenciámat. Ezért csak ilyen a válaszom. Engem Önökön kívül senki, még volt párttag sem zaklat, nem fenyeget, a legnagyobb tisztelben tartanak.

Tisztelt és szeretett gyomal polgárok, nagyon köszönöm, hogy olyan sokan megfogottak, velem együtt éreztek és további szeretetükkel biztosítottak. Ezen leirtakért felelősséget vállalok. Valuska Lajos főszervező segítségét nem kérem, tekintettel arra, hogy a Halász házaspárral egy tantestületben tanít.

A megjelenítéséhez kérem fogom a Polgármester vagy az önkormányzat engedélyét. Igyekszem más fórumon is közzétenni ezt a cikket.
Gyomaendrőd, 1991. január 5.

Szerb Györgyné
özvegy dr. Szerb Györgyné

KÖZMEGHALLGATÁS

Május 21-én délután közmeghallgatásra gyűlt össze az ENCI ebédelőjében a város lakossága. A téma a város Általános Rendezési Tervének ismertetése. Vendégként jelen volt Hernyák Imre, a Délmagyarországi Tervező Vállalat munkatársa. Hernyák Imre ismertette a város fejlesztésével kapcsolatosan kidolgozott terveket. Vállalata már régóta foglalkozik a két településsel, hiszen a 70-es évek végén ők készítették a jelenleg felülvizsgálat alatt levő rendezési tervet. Az új terv figyelembe veszi a település sajátosságait. Mivel a két település központja már régebben kialakult, nem látnak komoly lehetőséget arra, hogy a két település közötti részen új központ alakuljon ki a közeljövőben. Azonban ezen a területen adódik lehetőség az intézmények telepítésére. Itt a lakossági építkezést is javasolják.

Míndez következik abból is, hogy a települést a Körös vonala északról lezárja, tehát a terjeszkedés keleti és nyugati irányban valósulhat meg. Erre részletes rendezési tervet kell kidolgozni. Az ipari területet a vasút mentén déli irányban javasolják kijelölni. Zöldterületek javasolják meghagyni a lezárt temetőket, melyeket célszerű kegyeleti parkká alakítani. Szintén zöldterületek kell fenntartani a Fűfás-zugi holtág környeztetét. A jövőben itt kell megvalósítani egy szabadidő - sport telepet.

Az új rendezési terv az Erzsébet-liget melletti sporttelep egyrészét egy gyógyszálló területéhez kapcsolja. A gyógyszálló megépítése jelentősen növelné a város idegenforgalmát.

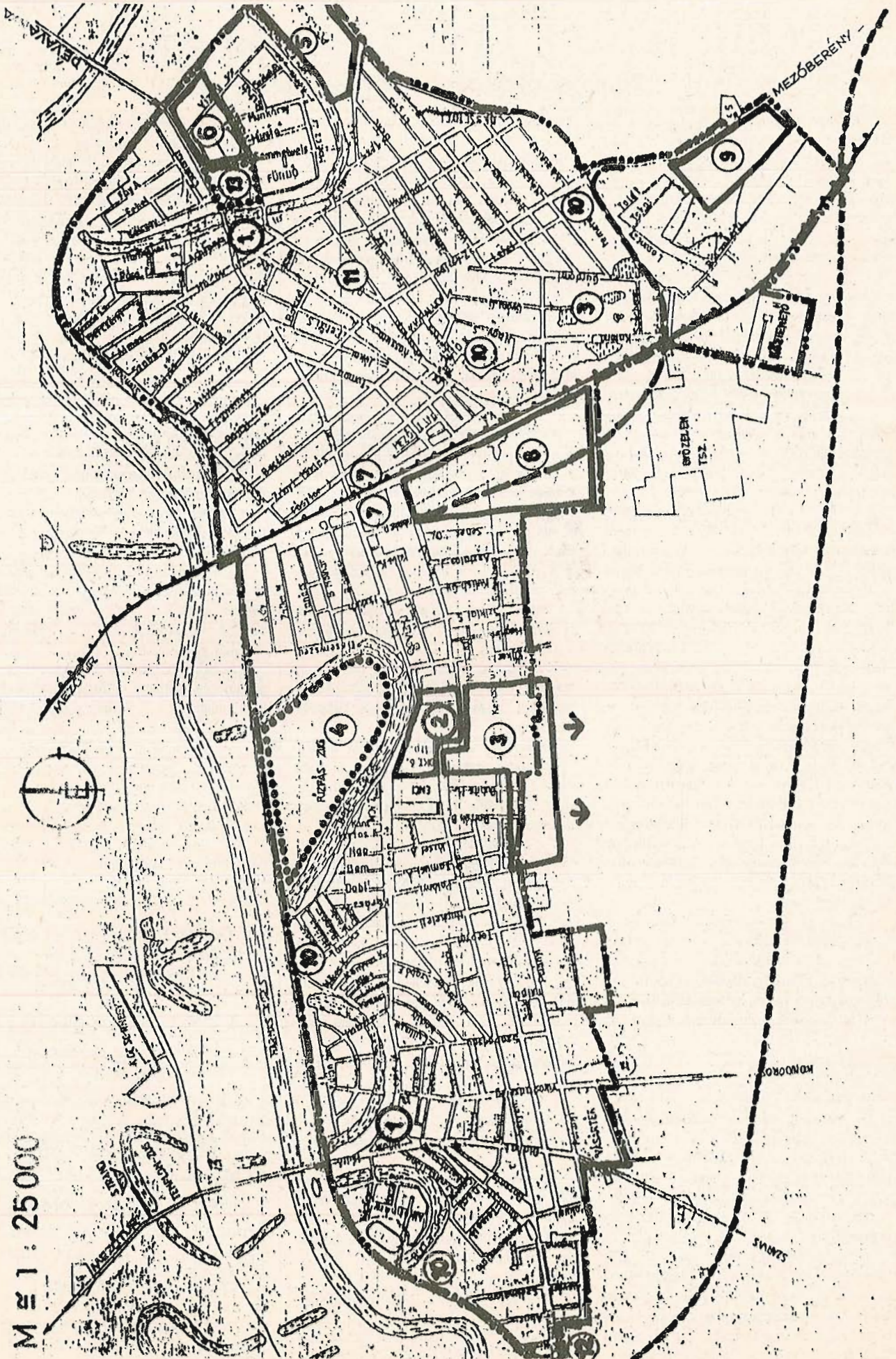
Környezetvédelmi szempontokat figyelembe véve fontos lenne a keltető kitelepítése a városon kívülre, valamint a 46-os útnak egy olyan elterelő szakaszát kiépíteni, amely elkerülné a várost, s ezzel tehermentesítené az utakat. Meg kell tartani a Körös melletti természetvédelmi területet, itt semmiféle építkezést nem engedélyezhető. Hernyák Imre elmondta, hogy ha a tervet elfogadják, a DELTERV ki fogja dolgozni a városra vonatkozó helyi építkezési előírásokat.

Hernyák Imre beszámolója után a megjelent lakosság véleményét hallgatták meg. Több kérdés, észrevétel elhangzott a tervvel kapcsolatban. A hozzászólásokból kiűnt, hogy a jelenlévők egyetértének a városfejlesztési tervvel.

Valuska Lajos

GYOMAENDRÓDI ÁLT. RENDEZÉSI TERV PROGRAMJAVASLAT - 1991.

1. Megelevő Intézményközpont
 2. Intézményterület fejlesztés
 3. Lakóterületfejlesztés
 4. Sport és szabadidőközpont fejlesztés
 5. Üdülőterületfejlesztés
 6. Gyógyidegenforgalom fejlesztés
 7. Tervezett bevásárlóközpont
 8. Iparterület fejlesztés
 9. Tervezett iparostelkek
 10. Kegeletli park
 11. Kitelepítendő keltető áll.
 12. Szennyvíztisztító
 13. Természetvédelmi terület
- Iparterületi elkerülő útszakasz
— 46. sz. út elkerülő útszakasz
— Fejlesztési irány

"LEHETŐSÉG EGY JOBB ÉLETRE..."

Tanácskozások a bioprogramról

Az első találkozáskor nem tudtam eldönteni, kik ők: egy letűnt kor nemes eszméért harcoló lovagjai? Misszionáriusok? Megszállottak? Vagy netán szélhámosok? Hihetetlen tervekét vázoltak föl hihetetlen lelkesedéssel és optimizmussal. Meglepő dolgokat mondtak településünk jövőjének lehetőségéről. De kik is ők? Május 22-én a Városháza nagytermében a bioprogrammal foglalkozó szakemberekkel ismerkedhettem meg a meghívottak. A meghívottak között voltak a város gazdasági vezetői, akik tudásuk és beosztásuk folytán segítséget nyújthatnak a bioprogram megvalósításához.

Sajnos, a polgármester megjegyzése szerint, a jelenlévők száma lényegesen kevesebb volt, mint a kiküldött meghívóké. Legyünk optimisták: a hiányzókat elfoglaltságuk miatt, s nem érdektelenségből nem jöttek el a tanácskozásra.

A biováros gondolatával már az előző vezetés is foglalkozott. A rendszerváltás szerencsére nem sodorta el a kezdeményezést, s most a megvalósítás útjára léphet a terv, melyet Németh Gabriella, a program megalkotója, Székely György, a Magyar Transzplantáltak Sportegyesületének elnöke, Vass Csaba és Hollósi Ernő hoztak magukkal. Mint mondták, ez az első alkalom csak tapogatózó, ismerkedő látogatás lenne, úgymondó bizalomépítő beszélgetés. A szakértők kérése az volt a vendégekhez, hogy mérjék fel, saját szakterületükön hogyan tudnák segíteni a program megvalósítását. Mint mondták, ez egy hosszútávú terv, 30-40 évre előre kell tervezni. Gyomaendrőd fejlődő város, egyedülálló természeti adottságokkal: gyógyvíz, természetvédelmi terület, gazdag hal és vadállományal. Ez önmagában is biztosítaná a terv megvalósításához szükséges feltételeket.

Maga a program nemcsak életmódbeli, de gazdasági változást is hozna a településen. Az iskolák tantervébe beépített egészséges életmód oktatással együtt a mezőgazdaságban is fokozatosan át kellene állni a biotermékek termesztésére. Nyilvánvalóan nem egyszerre az egész területen, hiszen az valószínűleg csődhöz vezetne, de fokozatosan egyre nagyobb területet lehetne bekapcsolni a programba.

A közönség élénk érdeklődést mutatott a program iránt. A szakértők arra a kérdésre válaszolva, hogy külföldön mennyire ismert és elfogadott ez a terv, elmondták, hogy Franciaországban, Svédországban, Németországban és Ausztriában már kormányprogrammá vált.

Főljánlottak egy Burgerlandi látogatás lehetőségét, amelyen a város gazdasági vezetői tapasztalatot cserélhetnének az ottani bioteleptelések szakembereivel. A meghívottakat természetesen leginkább az foglalkoztatta, hogy a városnak és nekik is személy

szerint mennyibe kerülne a biovárossá alakulás. A válasz meglepő volt: semmibe. Nem kérnek pénzt a program megvalósításához, csupán lehetőséget. Alapítványokkal segítenék az indítást, banki és gazdasági kapcsolataik révén pedig biztosítani tudnák a tőke beáramlását. A vállalkozás non-profit jellegű, ami azt jelenti, hogy az esetleges nyereséget a kivitelezők nem viszik el, hanem visszaforgatják, újra befektetik a városfejlesztésbe, főként az infrastruktúra: az út a víz, a gáz, a telefonhálózat kiépítésére. Lényegesen többet tudnának fordítani az egészségügyre és a szociálpolitikára is.

Németh Gabriellát, aki egyébként gyomai születésű író, a program alkotóját kérdeztem magáról a biováros gondolatáról:

- A program lényege, hogy a város és a város közvetlen környezetének adottságait figyelembe véve olyan lehetőséget adni az itt élő embereknek, hogy a mainál egészségesebben élhessenek. Az idegenforgalomra lehetne építeni a tervet, s ezzel munkahelyeket is tudnánk teremteni.

A gazdasági termelés alapja a természetes termelés lenne, s erre feldolgozóüzem is települhetne.

A kisgyermekknél kellene kezdeni az egészséges életmódra nevelést, játékos foglalkozásokkal megtanítani őket a kisközönségi életre.

Az elmúlt esztendőben nemcsak az emberek zsebe üresedett ki, hanem a lelkük is, az életük is. Ezt az életet kell valahogy visszaadni, hogy európai emberként élhessen bárki.

- Az iskolákkal párhuzamosan a mezőgazdaság kell átálljon, s a kereskedelmi lehetőségeket is biztosítani kell. Nagy lehetőség van a gyógyidegenforgalomban.

- Milyen benyomásai támadtak a beszélgetés során: a város gazdasági vezetői látnak-e fantáziát a programban?

- Én ugyanúgy félnék a bioprogramtól, mint ők félnék, hiszen nem ismerik még a program lényegét. Viszont tudják, mit akarnak: előbbre vinni a várost gazdaságilag és szellemileg is. Úgy érzem, tenni is fognak érte.

- Ha egy mondatba kellene foglalni a vállalkozás tartalmát, mit mondana?

- Örömet szeretnék varázsolni az arcokra.

A második találkozásra június 3-án került sor. A beszélgetés vendége, Soós Béla, Orosháza főkertésze, a biokertészet szakértője elmondta, hogy a magyar mezőgazdaság talponmaradási lehetőségét látja a biotermelésben.

Vass Csaba foglalta össze a lehetőségeket:

- Régen a természet iránti felelősség kapcsolta össze az embereket a természettel.

Mára ez a felelősség eltűnt, ökológiai (környezeti) válság állt elő, ezzel az életlehetőségek kerültek veszélybe. De nem elég egyszerűen környezeti válságról beszélnünk, beszélnünk kell bizonyos emberi válságról is. Fölbomlott a világban az úgynevezett ökoszociális reprodukció, a környezeti és társadalmi újratermelődé. Ezt kell helyreállítani. Az Európa-ház egyesülési programjában benne van az ökoszociális reprodukció helyreállítása. Ezzel meg fog nőni a piac felvevőereje.

Ezt megelőzve, most kell a kapcsolatot kiépíteni. A programhoz való csatlakozást három dolog is alátámasztja:

1/ Ketyeg a biológiai óra, egyesek szerint az utolsó percben, mások szerint az utolsó másodpercben járunk.

2/ Most kell bekapcsolódnunk, mert nyílik az ökológiai piac.

3/ Az önkormányzatnak most szabad lehetőségei vannak a nyitásra, ki kell használni.

Óriási szerepe kell legyen az iskolának és a művelődésnek. Döntésképes, világméretben gondolkodni tudó embereket kell nevelni. Az iskolában kell a fejlődés képességének megteremtőjévé válnia.

A programhoz való csatlakozás a város számára bizonyos kitérési lehetőséget jelent: mintavárossá válhat, gazdaságilag is gyorsan fejlődhet.

A programmal foglalkozó csoportnak megvannak a lehetőségei arra, hogy a városban beindítsa a bioprogramot. Ehhez azonban egy, az önkormányzat által kibocsátott, írásos szándéknyilatkozat kell, melyben a város vezetése teret enged a bioprogram megvalósításához.

Tisztelt Olvasó!

A fentiekben egy ötlet, egy távlati terv "kivonatát" olvashatta.

Kérem, ha van véleménye a programról, a

biováros-gondolatról,

írja meg szerkesztőségünk címére. Reméljük, a program maga is nagyobb nyilvánosságot kaphat, s Ön talán ötlettel segítheti a megvalósulást.

A szerkesztő

"Mi nem Endrőd ellen, hanem Gyomáért kívánunk tenni..."

Megalakult a Gyomakör

Szórólapok és hangosbemondó hirdette május 15-én, hogy másnap, 16-án este 18 órakor a volt Hazafias Népförnt székházában megalakult a Gyomakör. Suttogás, név nélkül cikket lehetett már olvasni róluk, de kiletükéről vajmi kevés embernek volt fogalma. Úgy tűnt, mintha fél-nének valamitől, s illegáltságban dolgoznának. Mint Jenel László megnyitójából kiderült, ez némileg igaz is volt, mondván féltek attól, hogy munkahelyükön valamiféle hátrányba kerülnek, ha megtudják róluk, hogy ők "Gyomakörösök". Úgy gondolom, ez a féltelmük alaptalan volt. Társadalmi egyesületként kívánnak működni, és nem kívánnak a politika kiszolgálóttal lenni.

Némi vita után a jelenlevők elfogadták a módosított alapszabályzatot. Bár a dekratátát alapelvek szerint nem Endrőd, vagy az endrődiek ellen, vagy bárki ellen alakult a szervezet, hanem a gyomai városrész fejlődését kívánja szolgálni, s nem is polittizáló szervezetként kíván működni, néhány hozzászólásból mégis az derült ki, hogy az endrői Honismereti Kör politikai síkra lépése, s bekerülése a vezetésbe tette szükségessé a Kör megalakulását, mintegy kiegyensúlyozva annak politikai, vagy ha úgy tetszik várospolitikai jelentőségét, védve a gyomai érdekeket, mint Szetell Béla mondta felszólalásában: "A mi töretlen fejlődésünkben bennünket senki nem akadályozhat meg."

Cs. Nagy Lajos és Gonda Károly a gyomai szellemű értékek ápolását, a szellemi hagyomány őrzését érezték elsődlegesnek, s kérték, állapítsák meg, mi az a szellemi hagyomány, amelyet ők működési értéknek fogadnak el. Hosszú és rövidtávú programok kidolgozását sürgették.

Gonda Károly véleménye szerint vizgálni kell, nehogy a Kör beszűküljön a Testület bírálataira és a napi csatározásokra, hanem egyéb területeken is alkossanak valamit.

A hozzászólások után végül húsz fővel megalakult a Gyomakör. Az ülés átalakult közgyűléssé, ahol megválasztották az ügyvivő testületet. Színesedett hát városunk szervezeti palettája. A gyomai részen is alakult egy olyan csoportosulás, amely céljait közé tűzte a néphagyományok és a szellemi örökség megóvását. Az építő bírálat pedig azt hiszem, senkinek sem válik kárára. Ha a Gyomakör a deklarált alapelvek szellemében működik, sokat tehet nemcsak a gyomai rész, de az egész város jövőjéért.

Magam részéről tisztességes, nyílt polittizálást, átgondolt javaslatokat és döntéseket kívánok a körnek, olyanokat, melyek nem érzelmi alapon, hanem – Jenel László szavait idézve – "értelmi alapon vélggondolva" születtek.

Valuska Lajos

Gyomakör tájékoztatója!

A GYOMAKÖR társadalmi egyesülete tisztelettel tájékoztatja Gyomaendrőd város lakosságát, hogy 1991. május 16-án alakuló ülést tartott és ezen elfogadta az egyesület alapszabályát és megválasztotta ügyvivő testületét.

Ennek alapján felhívással fordulunk városunk lakosaihoz, mindenekelőtt a gyomai városrészen lakókhöz, hogy minél nagyobb számban lépjenek be a GYOMAKÖR társadalmi egyesület tagjai sorába.

* Mit akar a GYOMAKÖR? *

Egyesületbe tömöríteni mindazokat, akik a város gyomai részének hagyományait kívánják ápolni.

A gyomai városrész lakosságát érdekelt összehangoltan-pártállásra való tekintet nélkül-képviselni úgy gazdasági, kulturális, mint egyéb területeken.

Elősegíteni a gyomai városrész érdekeit, elkötelezetten képviselő önkormányzati képviselők megválasztását a jövőben.

Fórumot biztosítani a gyomai városrész sajátos érdekei felszínre jutásának, és segíteni a gyakorlati megvalósulását.

Gyorsan és reálisan tájékoztatni a lakosságot a gyomai városrész életét, fejlődését érintő intézkedésekről, eredményekről.

Ébren tartani és fejle szteni az egészséges lokálpatriotizmust.

Az egyesület fontos feladatának tekinti a gyomai településrész sajátos érdekvédelmét, de nem törekszik az ellentétek egyoldalú növelésére.

* Ki lehet a GYOMAKÖR tagja? *

Az egyesületnek tagja lehet minden Gyomaendrődön lakó 18 éven felüli lakos pártállástól függetlenül.

Tagja lehet továbbá minden olyan Gyomáról elköltözött személy, aki érzelmiileg kötődik Gyomához és ezért tenni is kész. Az egyesület tagjaitól elkötelezettséget vár a gyomai városrész közizgatási szerepének erősítése érdekében.

Nem lehet tagja az egyesületnek közigygyek gyakorlásától eltiltott személy.

* Milyen jogal és kötelezettségel vannak a tagoknak? *

A tagok teljes joggal résztvehetnek az egyesület rendezvényein, az egyesület tevékenységében. Választhat és választható az egyesület szerveibe.

– az egyesület ügyvivő testületébe nem választható politikai párt vezetőségi tagja, pártlistán a képviselőtestületbe jutott személy.

– résztvehetnek viszont az egyesület bizottságainak, szakértő testületeinek munkájában.

A tagok kötelesek eleget tenni az egyesület alapszabályában meghatározott egyéb kötelezettségeiknek.

A tagok az alapszabályban meghatározott évi – jelenleg 120 Ft – tagdíjat kötelesek fizetni.

* Hogyan épül fel az egyesület szervezete? *

Az egyesület legfelsőbb szerve a közgyűlés. A közgyűlés közvetlenül választja meg az operatív munkát végző és irányító ügyvivő testületet.

Az ügyvivő testület munkáját különböző – el-

sősorban szakembereket tömörítő – szakbizottságok segítik.

Az ügyvivő testület – jelenleg 5 tagú – tagjai egyenjogúak, munkájukat a közgyűlés által jóváhagyott főbb szempontok alapján az ügyvivő testület kollektív felelőssége elve alapján végzik.

A most megválasztott ügyvivő testület tagjainak megbízatása ez év végéig tart. Jelenleg folyik az egyesület rövid és középtávú programjának összeállítása, melyet a júniusi közgyűlés hagy jóvá.

A programmal kapcsolatos javaslatokat az egyesület címére továbbítva városrésznök lakosságától ezúton is kérjük.

* Hogyan tartja a kapcsolatot tagjával az egyesület? *

Az egyesület ügyvivő testülete tagjaival közvetlen és közvetett kapcsolatot tart fenn a bizottsági tagok és az utcabizalmiak útján.

Ezen felül lehetőségeihez mérten a helyi sajtó és saját írásos – sokszorosított – anyagainak megküldésével is informálja tagjait.

Az egyesület ügyvivő testülete – később meghatározott rendszerben – meghatározott napokon hetente ügyeletet tartanak.

* Hogyan lehet belépni az egyesületbe? *

Az egyesületbe be lehet lépni: – az ügyvivő testület tagjainál, az egyesület tagjainál lévő belépési nyilatkozat kitöltésével és a 120 Ft-os tagsági díj befizetésével.

– az egyesület címére beküldött levélben kért a belépési szándékot, melyre az ügyvivő testület által megbízott személy megkeresi a belépni szándékozót a belépési nyilatkozattal.

– az éves tagdíj rózsaszín postautalványon való befizetésével jelezve a belépési szándékot, melynek alapján a belépési nyilatkozattal a megbízott megkeresi a belépni szándékozót.

* Az egyesület jelenlegi postacíme: 5500. Gyomaendrőd, Sallai út 4. sz. *

GYOMAIK!

Szülő és lakóhelyünk, családjunk jövőjéről van szó.

Fogjunk össze azért, hogy városrésznök fejlődése ne törjön meg.

Tegyük félre az esetleges nézeteltéréseinket és pártállástól függetlenül tömörüljünk a GYOMAKÖR társadalmi egyesületben.

A GYOMAKÖR alapszabályának megfelelően szolgálni kívánja városrésznök lakosságát. Szükségektől mentes, ugyanakkor határozott célok érdekében, így szellemi örökségünk ápolásáért is tevékenykedő egyesületet akarunk. Mi nem mások ellen kívánunk tevékenykedni, hanem városrésznök érdekeiért. Sorainkba várjuk a céljainak elfogadó értelmiségieket, szervezeti és magángazdálkodókat, vállalkozókat, vállalati dolgozókat, hívó és nem hívó lakosokat egyaránt.

TARTSATOK VELÜNK!

A GYOMAKÖR ügyvivő testülete: Dr. id. Kulcsár László, Jenel László, Köszl Ottó, Mészáros Gábor, Vas Ignác.

RENDŐRSÉGI HÍREK

Szarvasi Rendőrkapitányság Rendőrőrs Gyomaendrőd

1991. május 16-án 21 óra 20 perckor E. Gyuláné dévaványai lakos az ÉVA presszó vezetője bejelentette, hogy a presszó előtt több személy verekszik. A rendőri intézkedés során megállapítást nyert, hogy F. Ágoston és U. János dévaványai lakosok ittas állapotban szóváltásba keveredtek, majd a presszó előtt összeverekedtek. A verekedők ellen verekedés miatt, a presszó kiszolgáló személyzete ellen lerészégtetés miatt a szabálysértési eljárás folyamatban van.

1991. május 18-án Gyomaendrőd belterületén a Blaha út 33. sz. közelében D.Z. 9. éves gyermek kerékpárjával irányjelzés és körültekintés nélkül szándékozott az úteseten megfordulni, ezért elütötte a vele azonos irányban közlekedő AJA-766 frsz-ú személygépkocsit. A baleset következtében a kerékpáros 8 napon belül gyógyuló könnyű sérülést szenvedett.

1991. május 21-én 9 órakor B. Péter gyomaendrőd lakos bejelentette, hogy a Soczó zugban kihelyezett halászversáiból 1 db-ot elutalajdonítottak kb. 4000 Ft értékben. A bevezetett rendőri intézkedés során megállapítást nyert, hogy a cselekmény elkövetésével alaposan gyanúsítható P. F. kondorosi lakos, akinek hétvégi házáján az elutalajdonított varsa lefoglalásra került. Úgyében a rendőri eljárás folyamatban van.

1991. május 21-én 12 óra 50 perc körül időben Gyomaendrőd külterületén a 46. sz. főútvonalon a HP 29-54 frsz-ú pótkocsis teherautó nekiütközött az előtte haladó lovasfogatba. A baleset következtében Sz. József a lovasfogat hajtója 8 napon belül gyógyuló könnyű sérülést szenvedett.

A baleset körülményeinek vizsgálata folyamatban van.

1991. május 22-én 08,35 órakor V. Béláné gyomaendrőd lakos bejelentette, hogy május 20-án a délelőtti órákban ismeretlen tettes az endrői orvosi rendelő elől elutalajdonította a kerékpárját. A rendőri eljárás során megállapítást nyert, hogy a kerékpárt P. Jánosné gyomaendrőd lakos tulajdonította el, ezért ellene tulajdon elleni szabálysértés miatt eljárást kezdeményeztünk.

Nyugdíjasok segítettek elfogni a tolvajokat

Az endrői utcák nemrégiben átváltoztak: mintha nem is egy békési kisváros, hanem Chicago veszélyes utcáin járna az ember. Valóságos krimi zajlott le az endrői áruházban és környékén. Hornok Pálné boltvezetőt kérdeztem a történetekről:

- Arra lettünk figyelmesek, hogy egy öttagú társaság lép be a boltba. Feltűntek, mert ismeretlen arcok voltak. Fel is hangzott egyik kolléganőmtől a figyelmeztetés: Sokan vannak, ami annyit tesz a "bolti-tolvajnyelven", hogy jobban figyeljünk. Láttuk is, hogy percekben belül a társaság összes tagja lopott.

Az ajtóban táskaelőnézést végeztem, s a táska mélyéről azonnal előkerült két Levl's farmer. Erre engem előltek onnan, s kimenekültek az utcára. Én perze utánuk kiabálva, hogy: fogják meg,

1991. május 23-án 17.10 óra körül időben gyomaendrőd külterületén a dévaványai út O. L. gyomaendrőd lakos kerékpárjával - feltehetően ittassága miatt - áttért a menetirány szerinti bal oldalra és összeütközött K. Antal körösladányi lakos által vezetett személygépkocsival. Mivel a személygépkocsi vezetője is feltehetően ittas állapotban vezette a személygépkocsit, ezért őt a rendőrség vérvételre előállította. A baleset következtében a kerékpáros 8 napon belül gyógyuló könnyű sérülést szenvedett.

Úgytkben az eljárás folyamatban van.

1991. május 29-én 7.50 óra körül időben N. Tímea 9 éves tanuló körültekintés nélkül kívánt átszaladni Gyomaendrőd belterületén a Lenin úton, ezért őt elütötte Sz. Mihály kondorosi lakos által vezetett tehergépkocsi. A baleset következtében a gyermek 8 napon túl gyógyuló súlyos sérülést szenvedett.

1991. június 6-án 5.00 órakor Gyomaendrőd belterületén a 46. sz. főútvonal és a Szarvasi út kereszteződésében N. János szolnoki lakos IFA pótkocsis járműszerelvényvel nem az út és látási viszonyoknak, illetve nem a jármű sajátosságainak megfelelő sebességgel közlekedett, ezért a balra ívelő útkanyarulatban kisodródott és az útkereszteződésben felborult.

A baleset következtében személyi sérülés nem történt, az anyagi kár kb. 35.000 Ft.

Június 10-én 12.10 órakor Gyomaendrőd bel területén a Lenin úton Szabó L. gyomaendrőd lakos a vállalat tulajdonát képező személygépkocsival úgy szándékozott megfordulni az úteseten, hogy nem biztosított elsőbbséget a vele szemben szabályosan közlekedő P. Zoltán által vezetett motorkerékpárnak. A baleset következtében a motorkerékpár vezetője előreláthatólag 8 napon belül gyógyuló könnyű sérülést szenvedett. Az anyagi kár kb. 1.200 Ft.

1991. június 7-én 23.45 órakor Gyomaendrőd belterületén a Gyóni G. úton a rendőrség területén Balog G. és Muzsai L. mezőtúri lakosokat, amint a Dél-magyarországi MÉH vállalat telepéről színesfém tulajdonítottak el több mint 6.000 Ft értékben.

Úgytkben az eljárás folyamatban van.

tolvaj! Bemenekültek a Zöldfa utcába. Akkor már többen üldöztük őket. Elérték a saját autójukat, egy zöld színű Zastavát, ám szerencsénkre nem tudták kinyitni az ajtaját. Ekkorra egy Barkasos már keresztre fordult az úton, hogy ne tudjanak elmenekülni. A sofört könnyen elérték, két másik tolvajt pedig a lakosság segített elcsípní. Ezúton szeretném megköszönni a segítségüket azoknak az idős embereknek, akik testi épségük kockázatásával útját állták a menekülő tolvajoknak, hogy míg a rendőrség klért - egyebkén néhány perc alatt -, el ne tudjanak menekülni.

Jó érzés volt látni, hogy az emberek nem fordulnak el közömbösen, hanem mindenki egy emberként segített.

Köszönet ezért mindenkinek!

A Rendőrőrs tavalyi munkájáról

Az elmúlt évben jelentősen megváltoztak azok a külső és belső tényezők, amelyek közvetlenül befolyásolják a bűnözés alakulását, a közbiztonságot. Fokozódott a létbizonytalanság, nőtt az infláció, a munkanélküliség. Még nincs a Parlament előtt a rendőrségről szóló törvény. Sajnos országosan megállapítható, hogy van szervezett bűnözés, terjed a fegyveresen elkövetett bűnügyek száma.

Az elmúlt évben az országos, illetve a megyei növekedési ütemhez képest nálunk mérsékeltbben emelkedett az ismertté vált bűnügyek száma, ám így is két év alatt 40 %-kal emelkedett. 1990-ben 318 bűncselekmény volt (lopás, betöréses lopás). Csupán egy súlyos bűncselekmény tettese maradt ismeretlen.

A bűnelkövetők sajnos többségében helyi lakosok, de nőtt az úgynevezett "utazó bűnözők" száma. Több esetben játszott közre az elkövetésben az alkoholos befolyásoltság.

A város legbalesetveszélyesebb útjának a Lenin út, a 46. sz. főút, illetve a Pásztor János út tekinthető.

1990-ben 10 könnyű, 9 súlyos és 1 halálos kimenetelű baleset történt a város területén. Sajnos ez a szám idén jelentősen nőtt, ugyanis az év első öt hónapjában már 9 könnyű, 3 súlyos és 2 halálos baleset volt.

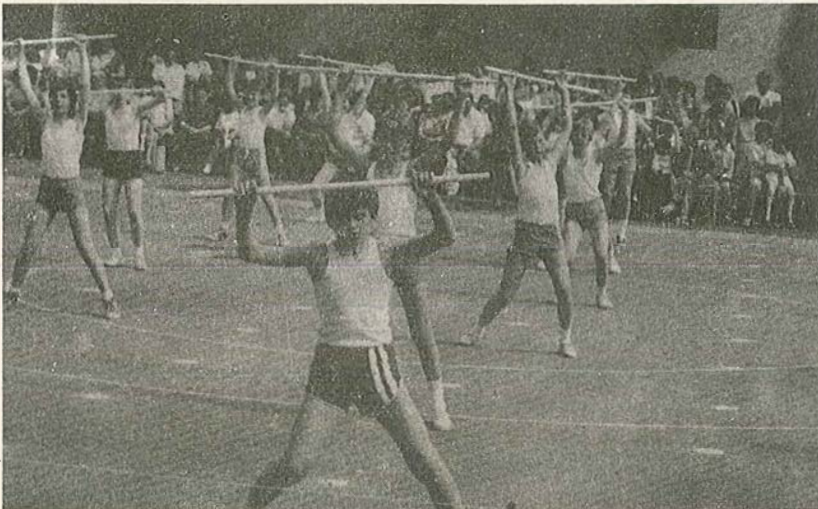
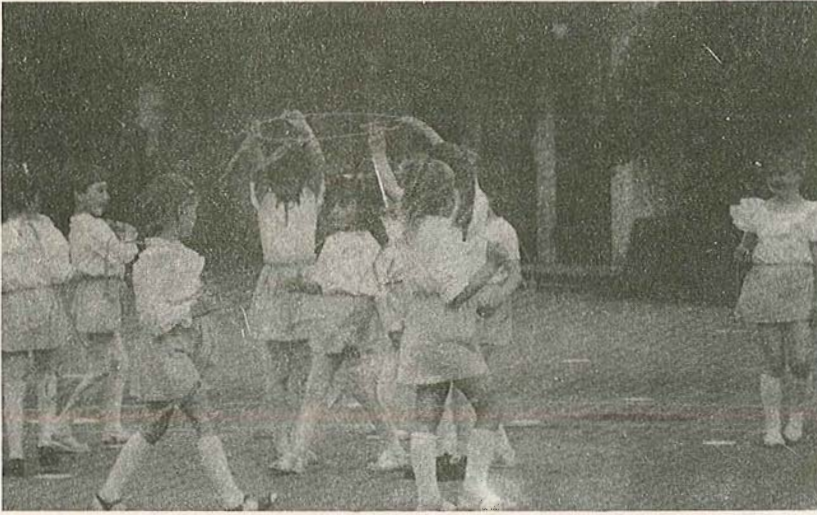
1990-ben a rendőrség 188 följelentéssel foglalkozott, ez a szám 1991 május végéig már meghaladja a kétszázat. Tavaly közel ezer főt bírságot tak meg, mintegy 300 ezer forint összegben. Az idei mérleg már 709 fő.

Az elmúlt év május 1-jén alakult rendőrsőn az igazgatásrendészeti tevékenység 1990. júniusában indult meg. Az értékelt időszakban helyben történt a személyi igazolványok érvényesítése, cseréje, az ideiglenes személyi igazolványok kiadása, az útlevélkérelmek intézése.

Az elmúlt évben minden gazdasági nehézség ellenére jelentősnek tekinthető technikai fejlesztés történt a rendőrsőn is. Rendelkezünk olyan számítógéppel, amellyel bekapcsolódunk az országos személy- és gépjármű közlés rendszerébe.

Továbbra sincs azonban előrehaladás a vezeték nélküli hírszisztemünkben, illetve a szolgálati gépjárművek területén. A kezdeti lépések ellenére területünkön nem alakult önvédelmi csoport, de ez év június 1-jétől az önkéntesrendőrszolgálatot tovább vállalkozat újra aktivizáljuk. Összességében megállapítható, hogy a rendőrség teljes személyi állománya az elmúlt évben is azon fáradozott, hogy munkájával a törvényesség keretein belül olyan állapotot teremtsen, mely során minden állampolgár biztonságban érezhesse magát.

TORNAVIZSGA A 2. SZ. ÁLTALÁNOS ISKOLÁBAN

* * * * *
 * Régi hagyományt elevenített fel
 * a 2. sz. Általános Iskola,
 * idén újra tornavizsgát tartottak.
 * Minden évfolyamból szerepeltek
 * diákok, a szüleik és a vendégek
 * előtt. A bemutatón látszott, a
 * több hetes munka meghozta
 * gyümölcsét, a gyakorlatok
 * gördülékenyen folytak.
 * * * * *

- Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete a fenntartásában lévő
 köztemetők üzemeltetésére, ezzel együtt
 a temetési szolgáltatások végzésére
pályázatot hirdet
 az alábbi feltételekkel:
 Az üzemeltető feladata:
- sírhelyek, urnahelyek árusítása
 - sírok kiásása, hantolása
 - temető gondnoki feladatok elvégzése
 - ravatalozók rendbentartása, takarítása
 - a temető területének tisztántartása, szemétszállítás
 - kegytárgy árusítása
 - temetkezési szolgáltatások végzése (halottszállítás, ravatozás, stb.)
 - szertartások megszervezése, bonyolítása
 - hatósági boncolások lebonyolítása

A pályázatnak tartalmaznia kell a pályázó fenti szolgáltatások
 elvégzésével kapcsolatos elképzeléseit, üzleti ajánlatát.

A pályázatot Gyomaendrőd Város Polgármesteri Hivatala
 Igazgatási Csoportjához (Gyomaendrőd, Szabadság tér 1.)
 a megjelenést követő 15 napon belül lehet benyújtani.

Felvilágosítást Gellai Attiláné ad a 31-122/39 számon telefonon,
 vagy hivatalos időben személyesen.

I Á K O L D A

Almási Gyöngyi

AFRIKA

Ez itt a turistaparadicsom:

Afrika

Minden zoológus szíve vágya

Hogy eljusson ide: Afrikába

Mert itt él:

az üvöltő vad oroszlán,
a sprintelő, foltos gepárd,
a ürge, "kolduló" makákó,
s mindenki kedvence: az
orángután.

Ne bámulj rám, orángután!

Mi néznivaló van egy turistán?

Vagy nem láttál még svájci-ropkát?

Hiszek neked orángután,
Viszlát holnap a (Hotel-
nál!) kenyérfán!

Ez itt a turistaparadicsom:

Afrika!

Minden ember szíve vágya

Hogy eljusson ide: Afrikába

Mert itt:

a TAM-TAM dobok dübörögnek,
mert a bennszülöttek zenélnek,
Amitől az embernek
Szétmegy a feje.

Afrikában mindig nyár van.

Ezért ha a bennszülöttek

hógolyóznak

Az egy nagy csoda

Ezzel kíván jóéjszakát a
BOLDOG AFRIKA.

Szupermodern vers

Óda a tiszta levegőhöz
(Salvador Dalí emlékére)

Hátamból áll ki a karom,
Hátam közepét, ha vizket,
megvakarom.

Lábam helyén nőtt a fejem,
Így sajnos nem látom a kezem.

Szemem helye a számban van,
Talpamon nőtt harminckét fogam.

Nyelvemet egy zsinóron magam után vonom,
Zoknimat, ha akarom, a nyakamra húzom.

Kulcsár László (5. o.): Daidalosz és Ikarosz

Hazafelé

- Szép napunk van ma. - mondta az újságárus.

- Valóban az van. - feleltem, s tovább gyalogoltam. Egyszer csak, ahogy egy romos ház elé értem, különös hangzavar ütötte meg teljes erőből fülemet. Körülnéztem, s szinte azonnal megláttam a zsilvay forrását: a romos ház földszintjén egy csomó gyerek állt körül egy asztalt. Közelebb mentem.

- Eladó egy teljesen üres ellenőrzőkönyv, természetesen a gimnázium hosszúbélyegzőjével ellátva. Kikéltáti ár: száz forint...!

- Százhusz!

- Százötven!

- Kétszáz!

- Kétszázötven!

- Háromszáz! - üvöltötte mindenkinél hangosabban az egyik gyerek.

- Tehát háromszáz először, háromszáz másodszer, háromszáz harmadszor. - mondta fakó hangon az "árus". Az ellenőrzőkönyv a tied, Pista... A következő cikkünk egy másodikos biológiai könyv, veled együtt a jövő heti dolgozat kérdéssel, valamint a TOTO huszonharmadik heti tuti tipposzlopával. A kikéltáti ár: ...

Erre nagyobb figyelemmel követtem az árfolyamot, s már azon voltam, hogy én is ilicitáljak a magam kevéske pénzével, amikor valaki hátulról nekem jött. A Tanár volt az... Mit keres ez itt? - Gyerekeki! Azonnal szükségem van egy második B-s naplóra, mert sajnálatos módon én valahol elhagytam az eredetét...

- Ötszáz forint lesz, Tanár úr, de csakls magának...!

- Köszönöm, köszönöm... - rebegte fizetés közben, s már el is lramodott, vissza, az iskolába...

OSZKÁR

ÉN, TE, Ő...

Általános Iskolás éveimben nem nagyon szerettem a verseket, főleg nem a gondolkodtató, mély mondanivalóságokat, amelyekről késsel kellett lehámozni a héjat, hogy az ember a belsejéhez férjen. De most, évekkkel később beláttam, hogy tévedtem, és hogy javítsak saját lelkiismeretemen, én is írtam egyet:

Én, te ő ...

Én, te, ő ...

Mi, ti, ők...

De ki vagyok én?
Ha én mondom: én.
Ha te mondd: te.
Ha ő mondja: ő.

Akkor ki vagyok én?
Én, te vagy ő?

És ki vagy te?
És ki ő?
És kik vagyunk mi?
És ti kik vagytok?
Hát ők meg kicsodák?

Nem tudom...
Nem tudom...
Nem tudom...
Még mindlg nem tudom...
Még mindlg nem tudom...
Soha nem is fogom megtudni.
Ki vagyok?

Múlt havi rejtvényeink helyes megfejtői

Közlekedésbiztonsági

rejtvény nyertese:

Kovácsné Kósa Júdit

Gyomaendrőd, Battyány u. 5.

A betűrejtvény nyertese:

Liziczal László, Gyomaendrőd

Polányi Máté u. 58/3.

A nyereményeket postán küldjük ki.

Gyomaendrőd Híradó

Gyomaendrőd Önkormányzatának lapja: Felelős szerkesztő: Valuska Lajos. Kiadja: Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete. Gyomaendrőd, Szabadság tér 1.

Telefon: 67/31-320. Készült a Szarvas PRINT - PETŐFI KFT-ben. Ügyvezető igazgató: Hornok Péter.

Terjesztik a gyomaendrőd postahivatalok és hírlapárusok. Engedélyszám: III/PHF/108/BE ISSN 0238-8391

GYOMAENDRŐDI HÍRADÓ

GYOMAENDRŐD VÁROS
ÖNKORMÁNYZATÁNAK
LAPJA

X. ÉVFOLYAM 7. SZÁM

1991. JÚLIUS

MEGJELENIK HAVONTA

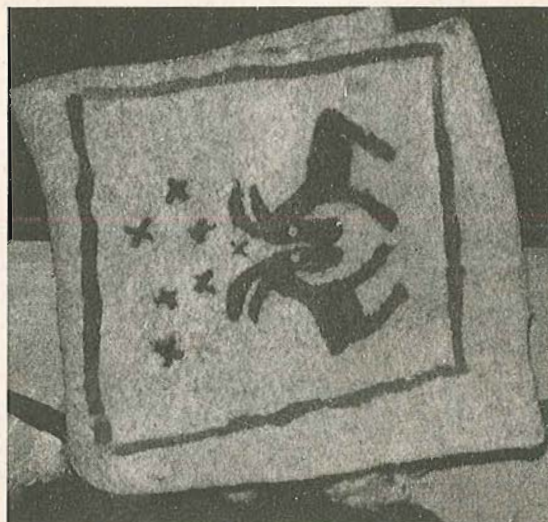
ÁRA: 9,60 Ft

VAN-E JÖVŐJE AZ ÁFÉSZNAK?

3. oldal

Gondolatok egy tradícióról "Évadzáró a néptáncosoknál"

5. oldal

Svéd segélyszállítmány Gyomaendrődnek

7. oldal

Amatőr művészek kiállítása

5. oldal

Gimnazista diák kitüntetése

11. oldal

Bemutatkozik a "Láng" Ifjúsági Közösség

4. oldal

FŐSZEZON A GYOMAENDRŐDI TÁBORBAN

9. oldal

A város vendége:

BÁLINT GYÖRGY Gondolatok a biotermesztésről

10. oldal

Képviselőtestületi ülés

A testület július 4-én tartotta a nyári szünet előtti utolsó ülését. A következő ülésre csak augusztus 27-én kerül sor. Első pontként a polgármester bejelentette, hogy lakossági igényt teljesítve lesz szünyogirtás városunkban. A mintegy 250 ezer forintba kerülő akció a belterületet és a szabadstrand területét fogja érinteni. Az időpontról a hivatal értesíti a lakosságot.

A következőkben az Endrődiek Baráti Körének kéréseit tárta fel a testület elé a polgármester. Emlékeztetőül elmondta hogy a Baráti Kör a nagylaposi részen a thermál-forrásra gyógyszállót kíván építeni. A testület támogatja a tervet, mivel úgy gondolják, hogy a város idegenforgalmának az esetleges több szálloda, s ezek versenye.

A testület ezek után megerősítette a Bethlen Gábor Mezőgazdasági Szakközép- és Szakmunkásképző Iskola tanterületének határozatát, mellyel az Iskola Igazgatói posztjára Borzsák Lajost választották.

Az 1. sz. Önálló Napköziotthonos Óvoda óvodavezetői álláshelyére két pályázat érkezett. Az óvoda dolgozója e posztra Szabó Istvánnét választották, s a választást a testület megerősítette.

A 2. sz. Önálló Napköziotthonos Óvoda óvodavezetői álláshelyére három pályázat érkezett. Az óvoda dolgozója dr. Csoma Antalnéét választották, s a testület ezt a választást is megerősítette.

A következőkben az intézmények pénzmaradványáról volt szó, mely összesen 427 ezer forint volt.

A testületen belül is – csakúgy, mint a lakosság körében – felkavarta a kedélyeket a ligetben működő szórakozóhelyek éjszakai "hangversenye". Szó szerint verseny ez, hiszen egymást próbálják túlhasogni. Néhányan egyszerűen a diszkók bezárását javasolták. Azonban fölvetődött az is, hogy a fiataloknak akkor milyen szórakozási lehetőségek állnak a rendelkezésére. Ez némi vitát váltott ki, s a hozzászólásokban előkerült egy, a városon kívül lévő diszkó létesítésének lehetősége. A testület végül úgy határozott, hogy bizottsági előkészítő munka után alkot egy olyan helyi rendeletet, mely a városon belül bizonyos területeket "csendes övezetté" nyilvánítja, s itt mindenfajta zajt okozó tevékenységet megtilt, illetve zajhatár-értéket szab meg.

A Viharsarok Halászléi Termelő Szövetkezet kérelemmel fordult a Testület-hez, melyben kéri a Halászkert területi bérletének mérséklését.

A műszaki osztály 1988-ban a bérleti összeget 141.120 forint/évben határozta meg. A HTSZ kéri, hogy 1991-től 25 ezer forint bérleti díjat kíván fizetni. Összehasonlításként a polgármester elmondta, hogy a Praktik Képzőszövetkezet az általa bérelt területért, mely jóval kisebb a Halászkert területénél, 60 ezer forint bérleti díjat fizet.

A testület a Viharsarok HTSZ kérelmét elutasította, egyidejűleg utasította az építésgazdálkodási csoportot, hogy a terület használati díj megfizetésére – 1988-ig visszamenőleg – a szükséges intézkedéseket tegye meg.

A Testület eleget tett az "UNIBAU" Vállalkozói és Kereskedelmi KFT kérésének, mely szerint területet kérnek két, egyenként 12 m² területű hirdetőtábla felállítására.

**Gyomaendrőd Város
Polgármesteri Hivatalához**
felsőfokú pedagógusi végzettséggel rendelkező
tanulmányi felügyelőt
és érettségizett
közterületfelügyelőt
keresünk azonnali belépéssel.
**Jelentkezni a polgármesternél lehet,
bérezés megegyezés szerint.**

A Békés Megyei Adófelügyelőség tájékoztatja a lakosságot,
hogy az ügyfélszolgálati Irodának ügyfélfogadási rendje
megváltozott, az alábbiak szerint:

BÉKÉSCSABA Kinizsi út 1.

Hétfő 8-tól 18 óráig, Kedd – Csütörtök 8-tól 16 óráig,
Péntek 8-tól 15 óráig.

SZARVAS: Szabadság út 25-27.

Kedd 8-tól 16 óráig, Péntek 8-tól 12 óráig.

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

**A Gyomaendrőd Híradó kiadója
pályázatot hirdet az újság felelős szerkesztői
feladatainak ellátására.**

**A pályázati feltételeket, az újsággal kapcsolatos
elvárásokat Gyomaendrőd Város Polgármesteri
Hivatala személyes, vagy közvetett megkeresés
alapján átadja, illetve megküldi.**

A pályázat benyújtásának határideje:

1991. szeptember 1.

Pályázatokat Gyomaendrőd város
polgármesteréhez kell benyújtani.

Gyomaendrőd, Szabadság tér 1.

Tel.: 31-320

VAN-E JÖVŐJE AZ ÁFÉSZNAK?

A blováros-gondolat kapcsán már többször előtérbe került a város bolthálózata, a boltok külleme és ellátottsága. Szóba került az is, hogy az ÁFÉSZ a Ligetben levő Pavllont áruba kívánja bocsátani. Mi lett a Pavillon sorsa, és egyáltalán, ebben a konkurenciával teli világban hogy áll az ÁFÉSZ? Beszélgetőpartnerem Török Sándor, az ÁFÉSZ elnöke.

- A Pavllont a szövetkezet valóban értékesíteni akarja. Több érdeklődő is van. Tekintettel arra, hogy a tárgyalások folynak, a pénzügyi vonatkozásairól nem kívánok beszélni. Azt azonban elmondhatom, hogy valamennyi jelentkező hasonló célra akarja felhasználni a helyiséget, ami annak eredeti rendeltetése. Egyik elképzelés szerint gyógyüdülőnek alakítanák át, más elképzelés szerint gyógyüdülő és komolyabb szórakozási központ lenne. Nagyjából hasonlókat akar minden érdeklődő. A konkrét megvétel után a tulajdonos fogja kialakítani a létesítmény profilját. Véleményem szerint ezek a tervek összecsengenek azzal a blováros-programmal, amit a város vezetői is képviselnek, hisz itt a szabadidő hasznos, kellemes eltöltésével kapcsolatos dolog kell.

- Az értékesítés eladást vagy bérbeadást jelent?

- Eladást. Az ÁFÉSZ azért adja el, mert nincs pénz arra, hogy magasabb igényeket kielégítő szórakoztatási központ alakítsanak ki. Ez az épület pedig csak úgy lenne versenyképes, ha jelentős beruházást tudnánk ott végrehajtani.

- Mi lenne az az összeg, amennyiért Önöknek megérné eladni?

- A tárgyalások folynak, erről egyelőre nem szeretnék beszélni.

- Ha az ÁFÉSZ vagyonáról van szó, óhatatlanul szóba kerül az ÁFÉSZ-nyomda. Mi van most a nyomdával?

- Új megbízott ügyvezető irányítja, Kovács Vince személyében. A megrendelésekhez próbáljuk szabni a nyomda tevékenységét. Mivel a nyomdadalpar is nehéz helyzetben van, itt is létszámot kellett csökkentenünk. Hogy hosszú távon mi lesz a nyomda sorsa, azt nem tudom megmondani.

- Nem gondolt arra, hogy a nyomdát értékesítik a Pavillon helyett, s az összeget a Pavillon versenyképességétélre használják fel.

- A vendéglátó egység forgalma esik vissza, s egyre kétségesebb lesz az, hogy hosszabb távon a vendéglátóipar és a kereskedelem is tartható lesz-e. A magánkereskedelem és a KFT-k sokkal rugalmasabbak. Nekünk megvan az épületeink, a nagy területű vendéglátó egységek, amelyek fenntartása komoly gondot okoz. Ma inkább a házas, családi vendéglátás a nyereséges.

- A polgármester úr sokszor támadta Önt a boltok minőségével, ellátottságá-

val kapcsolatban. Mi erről a véleménye?

- Az utóbbi években a városban kialakult egy olyan üzlethálózat, amely többé-kevésbé megfelel a követelményeknek. Az Iparclikk-hálózatban a jelenlegi vásárlóerőt és a pénzügyi helyzetet figyelembe véve rendkívül nehéz a helyzet. Ebben komolyabb magánvállalkozás, üzlet sincs.

Természetes és jogos az a kívánság, főleg egy polgármester részéről, hogy olyan ellátás legyen Gyomaendrődön, mint például Budapesten, hiszen itt is olyan emberek laknak. Az más kérdés, hogy ő a lehetőségeket nem ismeri.

Ha bárhová elmegyünk, a kereskedelem mindenütt visszafejlődés tapasztalható. Pl. a mezőtúri áruház felső szintjét is megszüntették. Gyomaendrődön pár éve szerettük volna megvalósítani, hogy ne legyen párhuzamos üzlethálózat Gyomán és Endrődön. Akkor ez óriási lakossági ellenállásba ütközött, nem lehetett megvalósítani. Most gyakorlatilag úgy néz ki, hogy van egy párhuzamos üzlethálózatunk, amely egyik településen sem felel meg az elvárásoknak.

Saját szemszögből mindenki másképp látja a dolgokat, s másképp ítéli meg. Tavaly már a megye fogyasztási szövetkezetek összességében veszteségesek voltak. Kell egy olyan tevékenységet folytatnunk, amely abszolút veszteséges. 100-110 millió készlet van a hálózatban, régen ez csak 36-40 millió volt, s sokkal több volt az áru. Az infláció elvitte az egészet. Megfelelő fedezet nem volt, hogy feltöltsük. Most is kellene 40 millió forint ahhoz, hogy az idei infláció miatti készletkiesést kiegészítsük. Ehhez kellene 70 millió forint körül nyereség. Ezzel szemben 7 millió forint sem lesz.

Ha a szövetkezet talpon akar maradni, akkor azzal kell foglalkoznia, amin nyereség van, a többit teljesen le kell építeni. Ez ellenkezik a helyi érdekekkel.

Ha jól tudom, az ország egyik legrosszabb helyzetben levő városa vagyunk a munkanélküliség arányát tekintve. A nyomda létesítésével is elsősorban az volt a cél, hogy munkahelyet teremtsünk. Mert könnyű kérni és követelni, hogy legyen korszerű bolthálózat. Nehéz helyzetből, mélypontról indultunk, s sorban épültek az üzletek. Most ha az üzletek egy-negyede lenne, az elég lenne.

- Az élelmiszerüzletek ellátottsága nagyon gyenge. Kicsi az áruválaszték, néhol üresek a polcok. Ki tudna ez ellen tenni? Vagy ez csupán üzletvezetők hatáskörébe tartozik?

- Bonyolult kérdés. A világ nem fehér és fekete. Bizonyos cikkeknel biztos vannak emberi mulasztások, de nagyon sok minden függ a nagykereskedelmi szállítástól. Van olyan, hogy

csak a megrendelt áru 20-30 %-át hozzák ki. Ez ellen nagyon sokat küzdünk.

A húskészítmények vonatkozásában az a legnagyobb gond, hogy már sok helyen működik húsüzlet. A szakma úgy tartja ahhoz, hogy megfelelő választékot tudjunk biztosítani, 8-10 ezer vásárlóval kellene egy-egy körzetben számolni. Meg kellett szüntetni húsárusító helyeket, mert egy fél sertés nem fogyott el egy nap. Hogy lehet ott választékot tartani?

- A magánszektorban mégis megélnék belőle...

- Ők egy személyben csinálják az egész folyamatot a vágástól az eladásig, s egyszer veszik le a hasznot is. Mint a vendéglátásban, itt is úgy tűnik a családi vállalkozásokban rejlenek a nagyobb lehetőségek.

- Ha ennyire nem éri meg Önöknek, akkor miért nem szüntetik meg a húsrészeleget?

- Gondolkozunk rajta. A nagyjértékű vágóhídunkhoz próbálunk tőkét szerezni a későbbiekhez. Nem volt mindig ilyen a helyzet, ez az első év, hogy ennyire visszaesett a fogyasztás. Úgy tűnik a kétezertől helyett jó, ha kétszázat levághatunk.

- A polgármester úr - joggal - kifogásolta az üzletek külcsínjét, az üzletek előtti területek állapotát. Erről mi a véleménye?

- Ösztönzünk mindenkit, hogy tegye rendbe a boltja előtti területet, de gyakran visszajövünk, hogy mindenki nézzen körül a saját portája előtt. Másrészt elég fegyelmetlenek az emberek. A bolt előterének rendbentartása az, ami viszonylag nem sok pénzbe kerül. Ezt is, és a kirakatokat is igyekeznünk rendben tartani.

- Köszönöm a beszélgetést!

A címer már megkopott

Bemutkozik a "Láng" Ifjúsági Közösség

BEMUTATKOZUNK

Nevünk: "Láng" Katolikus Ifjúsági Közösség, találkozási helyünk az endródi Szent Imre Plébánia.

Két évvel ezelőtt alakult meg kis társaságunk. Akkor még csak néhányan voltunk, s nem túlságosan ismertük egymást, csak néhányan voltunk régi ismerősök. A többieket látásból ismertük.

Úgy gondoltuk, megpróbálhatnánk együtt, - közösségben - gyakorolni hitünket.

Az elhatározást tettek követék. Hetenként rendszeres összejöveteleket szerveztünk a hittanteremben. Igyekeztünk összejöveteleinket előre megtervezni. Előadásokkal készültünk, megvitattunk egy-egy irodalmi művet, filmvetítést szerveztünk.

Beszélgünk a hit, a művelődés és a közélet kérdéseiről.

Egyszer csak új arcok jelentek meg, akik hamarosan barátokká váltak, s így egyre gyarapodott közösségünk.

Jelenleg az alaptagság kb. 20 főből áll, s legalább tizen vannak, akik alkalmanként részt vesznek összejöveteleinkben.

A névválasztásra csak jóval később került sor, 1990. novemberében. Sok ötlet közül a "Láng" elnevezést választottuk. Legyen ez a társaság "Láng", mely világít, fényt ad, s meleget áraszt, gyűljön köré baráti közösség szeretetben, segítőkész katolikus hitben.

Tevékenységeinkről:

Részt veszünk az egyházközség életében, ünnepi előkészületeinek szervezésében. Tagjaink közül mint hitoktatók részt vesznek az iskolai hitoktatásban. Részt veszünk zárandoklatokban, búcsúkon. Segítjük a katolikus sajtó és irodalom terjesztését. Eddig is és a jövőben különösen szeretnénk együttműködni az Endródi Honismereti Egyesülettel, segíteni gyűjtőmunkájukat és programjaik szervezését.

Közös programokat szervezünk a Gyomaendrődi Ifjúsági Klubbal. Régóta kapcsolatban állunk a Békéscsabai Mécses Ifjúsági Énekkarral, valamint az utóbbi hónapokban felvettük a kapcsolatot az Észak-Budai Kolping Közösséggel.

Terveink: Szeretnénk bővíteni tevékenységi körünket, bevonni a közösségi életbe az iskolai hittanókat, cserkészmozgalmat megalapítása ének és zenekar szervezése is terveink között szerepel. Karitatív tevékenység kiszélesítése: idősök, betegek gondozása, környezetszépítés, gyerekek szünidei foglalkoztatása, kirándulások szervezése, a helyi kézművesség megismertetése, gy-

korlása is terveink között szerepel.

Célunk: A katolikus hit terjesztése, életvidám, derűs, hitéletben szilárd, segítőkész tagokból álló mozgalom létrehozása.

Szeretettel várunk mindenkit, nem csak fiatalokat, akik igényt érzik keresztény hitük fejlesztésére, vagy egyszerűen csak társaságba vágnak. Tevékenyen részt szeretnénk venni környezetünk jövőjének alakításában, ha bajban vannak és segítségre van szükségük, vagy ha ők maguk akarják felajánlani segítségüket.

Nyári programjaink:

augusztus 10: Ifjúsági találkozó Endrődön.

augusztus 19: Pápai mise Budapesten.

augusztus 20: Látogatás a Kolping Családnál.

Részvétel Nagyborzsönyben az István a Király című rockopera előadásán.

Váci Mihály soraival összefoglalva mondanivalónkat:

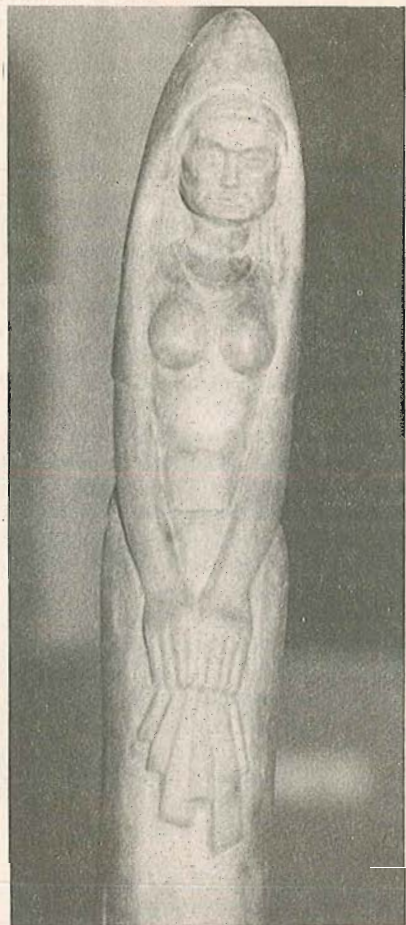
Osztani magad, - hogy így sokasodjál,
Kicsikhez hajolni, - hogy magasodjál,
Hallgatni őket, - hogy tudd a világot,
Róluk beszélni, - ha szólsz a világhoz.
Széjjel szóródní, - eső homokra -,
Sivatagnyi reménytelen dologra.
S ha nyár se lesz tőled, és a táj se lesz zöldebb,

- kutakká gyűjt a mély: -

Soká isznak belőled.

(Váci Mihály: Eső, homokra)

"Láng" Katolikus Ifjúsági Közösség

Költözik a hivatal?

A Polgármesteri Hivatal átszervezése során a Képviselő-testület szándékai közt szerepelt az ügyfélszolgálat fejlesztése is.

A cél az volt, hogy a szolgáltatás közelebb kerüljön a lakossághoz. Kevesebb utánajárással és rövidebb idő alatt kaphassanak tájékoztatást, intézhessék el ügyeiket.

Ebben a munkában igen nagy szerepe van az endródi kirendeltségnek is, ahol teljes körű ügyfélszolgálat és ügyintézés történik minden munkanapon az alábbiak szerint:

Hétfő 7.30 - 17.00 óráig,

Kedd - Csütörtök 7.30 - 16.00 óráig, Péntek 7.30 - 15.00 óráig.

Mindennemű felvilágosítás kérésen túl intézhető segélykérelmek, közgyógyellátó igazolványok, ápolási díj, tejjegyek átvétele, lakcímvál-

tozás, házasságkötések, anyakönyvi ügyintézés, lakásügyi kérelmek felvétele, birtokháborítás, szabálysértési feljelentések, vállalkozói engedélyek, villany, gáz, szemét, utak, közutak problémáinak bejelentése, sintér értesítése, mesterséges megtermékenyítés, vegyszerezési bejelentés, csapadékvíz elvezetés, és keddi, illetve csütörtöki napokon adóügyintézés.

Ezeket a megnövekedett feladatok változatlan létszámmal látja el a Kirendeltség.

Egy hivatal értékmérője az elintézhető ügyek száma és színvonala.

Ezen az úton kívánunk haladni. Bár az út hosszú, a Hivatal egy lépéssel már közelebb költözött a lakossághoz.

Gellai József

Amatőr művészek kiállítása

Jeles eseménynek adott otthont a Katona József Művelődési Központ. Városunk amatőr művészeinek munkáiból rendeztek kiállítást. Hét gyomaendrői művész alkotásait láthatták az érdeklődők július 2-ig.

Szonda István és felesége, Barna Zsuzsa nevezetű munkáit láthatta meg először a belépő látogató. Békési Istvánné tűzzománc munkáit állította ki. Nagyné Veres Róza szobrásztehetsége csillant meg a tárlaton megtekinthető alkotásaiban. Halmágyliné Jakab Ilona tusrajzokat, Dancsó Árpád és Diószeginé Bíró Ilona pedig festményeket mutatott be.

Ha idegen toppan be a terembe, nem tudván azt, hogy itt amatőr művészek szerepelnek, bizvást profialkotók munkáinak tekinti a kiállítás minden egyes darabját. Úgy gondolom, büszkék lehetünk, hogy városunkban ennyi tehetséges, művészi színvonalon dolgozó amatőr képzőművész él. Talán még nagyobb teret és nyilvánosságot kellene biztosítani számukra.

Gondolatok egy tradícióról...

...mely közel negyed százada létezik Gyomaendrőd városában, s melyről az alapítók és későbbi lelkes hívei nem gondolhatták, hogy egy rendszerváltás, egy gazdasági összeomlás szinte legszenvedőbb alanya lesz. Tudjuk, mindenhol vannak problémák, az általános pénztelenség legalább annyira sújtja a többi művészeti ágat, mint a néptáncot. Csak hogy városunkban tudomásom szerint csak két esetben beszélhetünk igazán színvonalában mindenki által elismert művészeti műfajról. Ez esetben a néptánc és a társastánc, s ez művészet, nem tagadja senki. Mindkettő hírnevet, megbecsülést és szakmai elismerést hozott Gyomaendrődnek. Arra kértek, hogy írjak néhány sort a június 13-án megrendezett évadzáró sikeréről. Siker volt-e vagy sem, ezt a közel négy száz nézőtől kell megkérdezni, akik jegyet váltottak az előadásra.

Én inkább írnék belső gondolataimról, az elmúlt évek eredményeiről, s a jövő terveiről. Hát, gondoljaink bizony vannak. Jelen pillanatban annak örülhetünk, hogy van lehetőség a próbák megtartására, biztosítják a fűtés, világítás, a szakképzett oktatók tiszteletdíját. Viszont nagy erőfeszítésünkbe kerül előteremteni egy-egy fesztiválra, versenyre a kellő anyagi bázist. Bizonyára kevesen tudják, hogy egy

ilyen részvétel közel 30-40 ezer forintba kerül. Mondhatják ilyenkor; nem muszály részt venni, de ahhoz, hogy előbbre lépjünk, rendkívül fontos a megmérettetés. Népviseletet már két éve nem tudunk varratni, igyekszünk a régiakat felújítani, hogy színpadképesek legyünk. Mert ugye farmerban nem léphetünk dobogóra. Úgy néz ki, ez évben nem állhatunk új "Kossuth címeres" lobogónk alá külföldi fesztiválon, mert nincs rá pénz. Ezt is megértjük. Szponzoraink túlnyomó része egyelőre elzárkózik a támogatásunktól, mert vagy veszteségesek, vagy felszámolták őket. Az új cégek pedig érthetően, még óvatosak, viszont akinek lenne, az még nem lát reklámlehetőséget a néptáncban. Pedig jónéhány országot bejárt már az együttesünk.

No, de nézzük a dolgok másik oldalát.

1989. augusztusában az Arany II. fokozatot kapta a Körösmenti Táncegyüttes, melyből nem sok van az országban. Majd októberben a Kállai Kettős Néptánc fesztiválon első helyezést ért el, megelőzve a '88-as "KI MIT TUD" győztesét. Itt két táncos, Lakatos Zoltán és Kardos György a legjobb szólótáncos díját, valamint koreográfiai különdíjat kaptunk.

Következett 1990 tavasza, Sátoraljaújhely. Szintén első helyezés, melynek eredményeként Franciaországba utazhattunk egy Világfesztiválra.

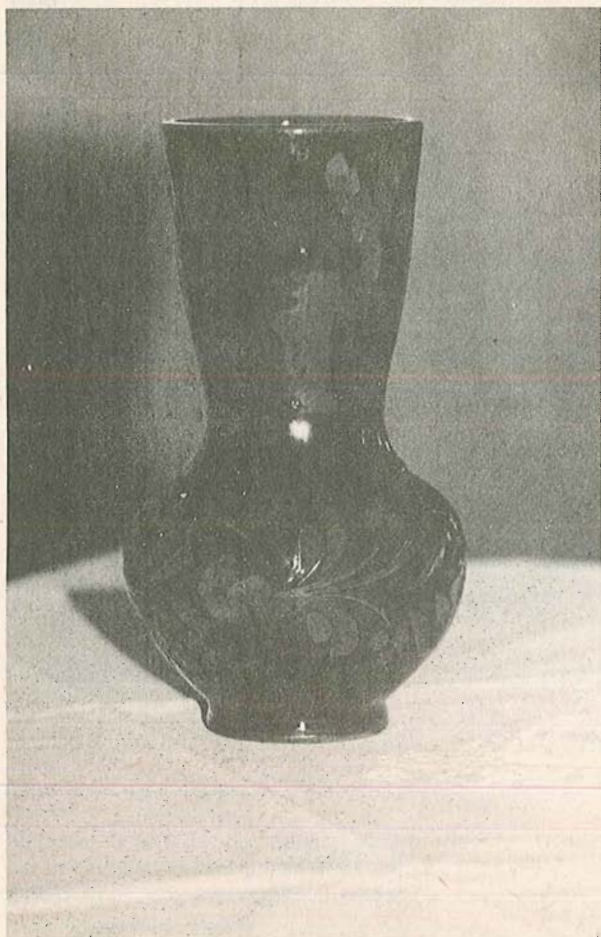
Közel 20 ország képviseltette magát a Bretagne-i versenyen. Végeredmény: három kategóriában első helyezés. Közben Budapesten az Itthoniak átvették Andrásfalvi Bertalan, művelődési minisztertől az "Örökös Kiváló Együttes" címet. Hazatértünk után a Budai Várban megrendezett gálaműsoron vehettünk részt, melyet a legjobb szövetkezeti együttesek részvételével szerveztek.

1990. december, Budapesti Kongresszusi Központ. Az év legjobb kilenc koreográfiájának bemutatója. A Körösmenti Táncegyüttes az "Eleki táncok" c. koreográfiájával lépett fel 3000 ember előtt.

S, hogy mi lesz '91-ben? Bízunk a további sikerekben, s ugyanolyan erővel dolgozunk, mint az elmúlt években, remélhetőleg jobb anyagi körülmények között, mert a 150 gyereknek nehéz megmagyarázni, hogy nehéz a gazdasági helyzet.

Gál László
együttesvezető

MEZŐTÚRI FAZEKASOK KIÁLLÍTÁSA

Július elején egy hétig a Déryné Művelődési Ház, egy hétig a Katona József Művelődési Központ vendéglátó voltak a mezőtúri fazeikasok. Kiállított Búsi Lajos, a Népművészet Mestere, Tóth Géza Népi Iparművész. Búsi Lajos főként butykosokat, kantókat, szilkéket, Tóth Géza söröskupákat, hitellókat, köcsögöket, Kőműves Lajos fallányérok, kancsókat és korsókat hozott. Mezőtúr lassan 300 éve az alföldi fazeikaság legnagyobb központja. Kezdetben másolatlan edényeket, főleg fekete korsókat égettek. A mázas edények a XIX. század második felétől váltak általánossá. Ekkor az edényformák készítésében is változás állott be: a korsók mellett tálakat, tányérokat is készítettek.

A díszítés módjai: karcolt díszítés, áttört kerámia, írókázás. A motívumok kizárólag növényi elemekből állnak.

Fehér József

Svéd segélyszállítmány Gyomaendrőd lakosságának

Ez év áprilisában dr. Frankó Károly polgármester tett említést arról, hogy egy gyomal származású svéd állampolgár, Endre Kruchió Úr és társa, Kurt Hansson Úr segélyszállítmánnyal tudná támogatni Gyomaendrőd lakosait. A kapcsolat létrehozója Szettell Béla, akit gyermekkori barátság fűz Kruchió Úrhoz, s aki minden eszközzel segítette az adomány célbajutását.

A Vöröskereszt Gyomaendrői Vezetősége jól ismeri a lakosság nehéz anyagi körülményeit, így örömmel fogadta a felajánlást, biztosította a fogadóképességet. Ezt hivatalos levélben közöltük a Svéd Vöröskereszt Skaraborg megyei szervezetével.

Kruchió Úrral május végén volt szerencsém személyesen találkozni, és megbeszéltem az adománnyal kapcsolatos elképzeléseket, tennivalókat.

Június 23-án a szállítmány megérkezett Gyomaendrődre. Tetemes mennyiségű és jó minőségű használt ruhaneműt kaptunk ingyenes kiosztásra. Az adományok között volt 50 db. konyhai villanytűzhely is, melyet értékesítésre kaptunk, s az ebből befolyt összeget az Idősek Klubjai bővítésére fordítunk. A szállítmányt Skövde város állampolgárai adományozták a gyomaendrődieknek. Az adományok összegyűjtése Endre Kruchió és Ilona Kruchió asszony valamint Kurt Hansson Úr és Hansson asszony szervezőmunkáját dicsérel. A szállításhoz a járművet Sune Fredriksson Úr biztosította. A szállítás költségeit a Svéd Vöröskereszt vállalta magára.

A küldöttség tagja volt Krestin Petersen asszony a Svéd testvérszervezet megbízottja. Személylen keresztül közvetlen kapcsolat kialakítása kezdődhetett meg a két Vöröskereszt szervezet között. Ez a merőben új kapcsolatfelvétel igen nagy jelentőséggel bírhat a jövőbeni munkánk szempontjából, s itt nem elsősorban az anyagi juttatásokra gondolok.

A küldöttség meglátogatta a Blaha úti Idősek Otthonát, az Orvosi Ügyeletet, a 2.sz. Orvosi rendelőt és a Szülőotthont.

Látogatásalkról Szettell Úr video felvételt készített, melyet bemutatnak a Svéd Vöröskereszt szervezetének. Beszámolnak tapasztalataikról, s így próbálnak az újabb szállítmány összeállításához támogatókat szerezni.

Az adományok elsődleges célja – közös szándékaink szerint – a nagycsaládok és a nehéz helyzetben élők mindennapjainak segítése. Az adományoztatás segítői a Polgármesteri Hivatal szociálpolitikával foglalkozó alkalmazottai, a védőnők, és néhány önzetlen aktivistánk voltak.

A megvalósulás, a legtisztább szándék ellenére, sajnos botrányba fulladt.

Az endrői településrész "legrámenősebb" lakói, a szó legszorosabb értelmében megszállták a Vöröskereszt épületét, és agresszív viselkedésükkel lehetetlenné tették a kulturáltabb magatartású, de ugyanúgy jogosan igénylő polgártársaiknak az adományok átvételét.

Az első osztásból mintegy 300 család és néhány intézmény jutott adománnyhoz. Mivel ez túlnyomó részt az endrői településrészen történt, a jövőben a gyomai részen is nyitunk elosztóhelyet annak érdekében, hogy a lehető legtisztességesebben tudjuk feladatunkat elvégezni.

Gyomaendrőd, 1991. június 04.

Kurilla Jánosné
VK. titkár

Az emberek néha agresszívak voltak...

Rendőrségi hírek

Lopás miatt indított eljárást a rendőrség N. Imre szeghalmi és J.J. gyomaendrői lakosok ellen, mert nevezett személyek június 23-án 00.30 óra körüli időben a gyomaendrői köztemetőből 3.600,- Ft értékű cementet tulajdonítottak el.

Fenti személyeket az északa folyamán a rendőrfőnök igazoltatta, és megállapította, hogy N. I. szeghalmi lakos ellen elfogatóparancs van érvényben és az általuk használt utánfutós személygépkocsin szállították a lopott cementet.

Jármű önkényes elvételének alapos gyanúja miatt folytat eljárást a rendőrség P. István bucsai lakos ellen, mert nevezett személy június 23-án a déli órákban gépkocsi vásárlás céljával megjelent B. István dévaványai lakos lakásán, aki a CY 37-41 frsz-ú személygépkocsit árulta. P. István vételi szándékot nyilvánított ki, ezt követően a gépkocsit beindították és azzal próbára indult. A próbaút után nem tért

vissza Dévaványára, hanem a környező községekben és városokban autózott mindaddig, amíg Bucsán a rendőrfőnök igazoltatta és előállította.

1991. június 20-án 19 óra 30 perc körüli időben Dévaványán a Vidám presszóban erősen ittas állapotban megjelent D. Sándor dévaványai lakos és az ott lévő nyelvérdőautomatán játszani kezdett. Rövid idő elteltével szidkozni kezdett, ütötte, rugdosta a pénznyerő automatát, mivel nem nyert, majd egy hamutartót az automata üvegébe vágott, ezt követően a jelenlévő vendégeket szidalmazta és különböző megjegyzéseket tett rájuk.

D. Sándor ellen garázdaság és rongálás miatt az eljárás folyamatban van, az általa okozott kár 10.000,- Ft.

Lopás miatt ismeretlen tettes ellen folytat eljárást a rendőrség mert ismeretlen személy 1991. június 25-ről 26-ra virradóan Gyomaendrőd, Okt. 6. ltp. 9. sz. előtti parkoló Fiat személygépkocsit feltehetően álkulccsal kinyitotta és abból rádiós magnót, hangfalat, különböző tartozékokat és benzint tulajdonított el kb. 6000,- Ft ér-

tékben.

Lopás büntetése alapos gyanúja miatt folytat eljárást a rendőrség K. Péter egri lakos ellen, aki 1991. június 25-én érkezett Békés megyébe és ezt követően Békéscsabán és Szarvason élelmiszerboltokból különféle áruféleségeket tulajdonított el kb. 9.000,- Ft értékben.

Lopás miatt ismeretlen tettes(ek) ellen folytat eljárást a rendőrség, mert 1991. június 25-re virradóra a gyomaendrői Híd-fő vendéglő előtti nyilvános telefonállomás kényszerűen feltörték és abból közel 7000 Ft-ot tulajdonítottak el.

Jármű önkényes elvételének alapos gyanúja miatt folytat eljárást a rendőrség Sz. Zoltán gyomaendrői lakos ellen, mert nevezett személy 1991. június 27-én a délelőtti órákban a gyomaendrői MÁV állomás melletti területől engedély nélkül elvitte O. Lajos gyomaendrői lakos tulajdonát képező motorkerékpárt.

Sz. Zoltán Gyomaendrőd belterületén közlekedett a motorkerékpárral, majd a Lenin út 188. sz. közelében az árokba hajtott.

A Katona József Művelődési Központ szervezésében
ismét megrendezésre kerül
1991. július 28-án 9.00 – 20.00 óráig a nyolcadik

KÖRÖSPARTI JULIÁLIS

Gyomaendrődön

(A Hősök útja végén, a Hármás-Körös szabadstrandja mellett)

Reggeltől estig tartó programok:

- Kirakodó vásár
- Szerencsejátékok
- Körhinta
- Légvár

Színpadi program:

- 9.00 Szórakoztató zene
10.00 Társastánc bemutató
10.20 Néptánc – a "Vadvirág" Gyermekecsoport bemutatója
10.30 Játékos ügyességi verseny gyerekeknek
· üdítőhorgászat, lekvároskenyér evés, léggömb tánc ·
11.30 A gyerekek kedvencel PUSZI és ERNESTO bohócok műsora
12.30–13.30 Szórakoztató ÁRTÉRZENE
13.30 DIVATBEMUTATÓ
14.00 EBSZÉPSÉGVERSENY német juhászoknak!
Szájkosár kötelező! Nevezés a helyszínen 13.45-ig. Nevezési díj: 10,-Ft.
14.30 A Körösmenti Szövetkezeti Néptáncgyüttes műsora
15.00 KARATE BEMUTATÓ
15.30 Játékos ügyességi verseny felnőtteknek
– Sörívó verseny, házaspárok vetélkedése –
16.30 Halászléfőző verseny eredményhirdetése (bővebb felvilágosítás alább!)
Eb szépségverseny eredményhirdetése, közönségszavazatok alapján
17.00 Tombolahúzás
18.00 ZÁRÓBULI:
"Bolond világ" címmel MODERN SYSTEM, PAP RITA és BODNÁR ATTILA koncertje.
Előzenekarok: az ALEXIS és a TÖREKVŐ TANERŐK

ÉTEL-ITAL szolgáltatás egész nap. Napjegy: 30,- Ft.

Jó szórakozást kíván a rendezőség!

CSAK 20 FORINT!!!
VEGYEN ÖN IS JULIÁLIS TOMBOLÁTI
FŐDÍJ: TAKARÉKBETÉTKÖNYV!

Továbbra is várjuk az árusok jelentkezését kirakodó vásárunkra!

A HALÁSZLÉFŐZŐ VERSENY A KIJELÖLT TERÜLETEN
SAJÁT ANYAG ÉS ESZKÖZ FELHASZNÁLÁSÁVAL FOLYIK.

A VERSENY KEZDÉSI IDŐPONTJA: 10.00 óra.

VIDÉKIEK JELENTKEZÉSÉT IS VÁRJUK JÚLIUS 19-ig

A MŰV. KÖZPONTBAN! Tel.: 67/31-777

FŐSZEZON A GYOMAENDRÓDI TÁBORBAN

Beindult a nyári főszezon, s városunkat is elérte a nyaralók, pihenni vágyók hulláma. Köztük is sok gyereket, gyerekcsoportot láthatunk. Ezek a csoportok jórészt a volt KISZ-tábor faházaihoz szálltak meg. De hogy is áll most a tábor? Tóth Tamásné ügyintézővel beszélgettem.

– A tábort a Gyomaendrődi Spartacus Testnevelési Kör Ifjúsági és Turisztikai Szakosztálya működteti ebben az évben, december 31-ig van meg az üzemeltetési engedélyünk. Azt még nem tudjuk, hogy január 1-től ki fogja üzemeltetni a tábort, ami az önkormányzat tulajdona. Eelőzetesen a jogelődhez, a Tanácshoz tartozott. Jelen pillanatban a Szakosztálynak egy alkalmazottja van.

A tábor ugyanolyan jelleggel működik, mint eddig. Csak gyerekcsoportok vannak. Eddig a következő csoportokat fogadtuk: májusban Szarvasról jöttek 80-an, halásztelkiek 32 fővel 3 napig voltak, Békésről 55-en 3 napra, az Újpesti Torna Club tartott itt edzőtábort két hétig 11 fővel, Öcsödiek voltak itt három hétig sátorban kb. 30 fővel. Most a békéscsabai Horgászegyesü-

Télen ugyan üres a tábor...

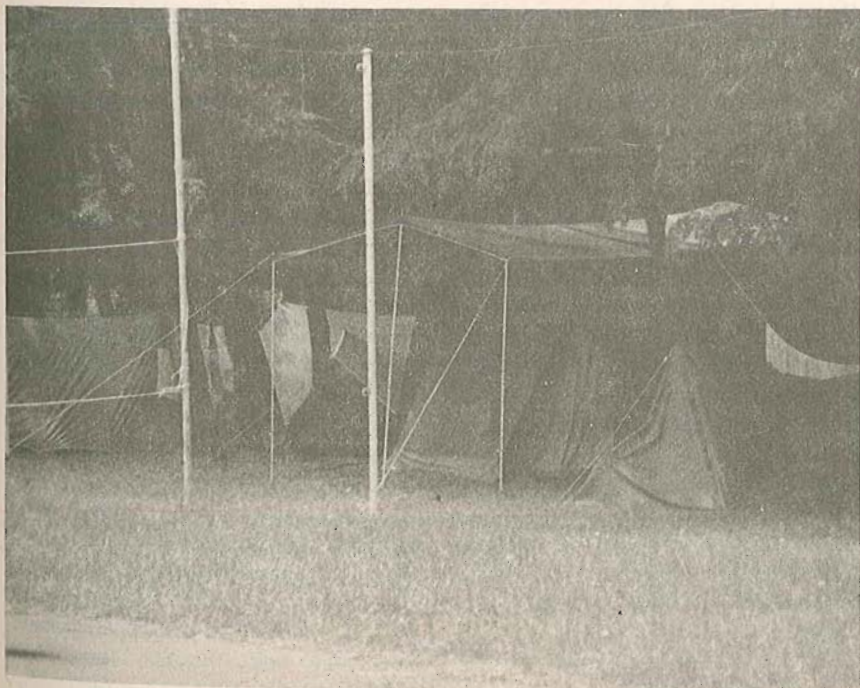
lettől vannak itt 44 fővel. Francia csoportot várunk, majd hátrányos helyzetű gyerekek tábora lesz 15-étől. Ezt a tábort már évek óta itt, a mi táborunkban tartják. Lesz még horgász- és nyelvi tábor, és augusztus végén 200 FIDESZ-es flatalt várunk ide. A tábor tehát működik, de

sajnos fejlesztésre nincs pénzünk. Igaz, társadalmi munkával sokmindent el tudunk intézni. Kialakítottunk egy szalonnasütőt, s most a vizesblokk-rendszert próbáljuk rendbehozni.

A tábor annyi pénzt ki tud termelni, hogy a dolgozót el tudja tartani, s tudja fizetni a rezsiköltséget. A sportköröktől teljesen külön költségünk van. A tábor annyit költhet, amennyit keres. A sportkör nem éli fel a pénzünket, csak ő kezeli, mert hogy a cégbírósi rendelkezések szerint egyvalakihez tartoznunk kell, s mivel a GYEFISZ érdektelenség miatt megszűnt, s a tábort nem lehet a cégbírósi bejelentés nélkül bejelenteni, mert akkor eleve idegenforgalmi célokat szolgált volna, s akkor az árakat annyira meg kellett volna emelni, hogy gyerekek biztos nem tudtak volna bejutni.

Így azonban továbbra is a tábor eredeti rendeltetésének megfelelően működik.

De január 1-től az önkormányzat döntésétől függ a tábor sorsa.

... most azonban már sátrakban is laknak.

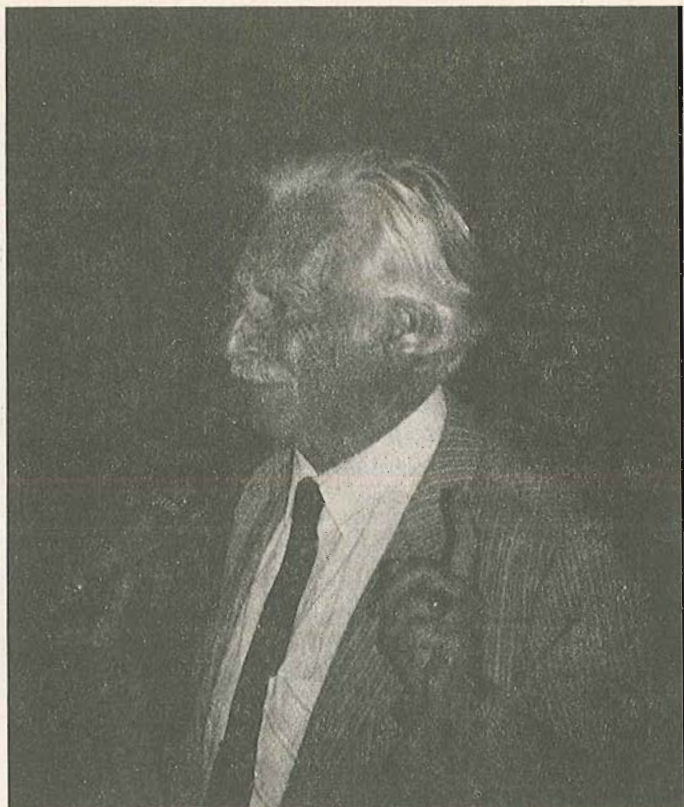
Valuska Lajos

A város vendége: Bálint György

Július 2-án a Művelődési Központban egy rendkívül meleg, szinte baráti beszélgetésen vehettek részt az érdeklődők Bálint György, vagy ahogy inkább ismerik, Bálint gazda tartott előadást a mintegy 70 érdeklődőnek. Érdekes, hogy a közönség jó része nyugdíjas volt, fiatalokat és agrárszakembereket csak elvétve lehetett látni. Bálint gazda érdekes tudnivalókkal, jótanácsokkal szolgált közönségének.

- Az utóbbi fél évszázadban a mezőgazdaságban rendkívül elterjedt a vegyszerek, a kemikáliák használata. Ez persze sok előnnyel is járt, hiszen a szakszerűen alkalmazott vegyszer áldás a növény számára, de átok is lehet, hogyha rosszul alkalmazzák. Így aztán e szereknek mindig voltak pártolói és ellenzői. Az ellenzők az állatvilágra, a vízre, kutakra, a levegőre való káros hatást emelték ki. Megindult egy olyan mozgalom, amely vegyszer nélkül, vagy csak kevés vegszerrel kíván termelni. Persze ez a módszer nagyon drága: amit vegyszer nem végez el, az ember kénytelen maga elvégezni, kézi erővel. Bár ez bizonyos szempontból jó is, hiszen munkaalkalmat teremt. Arra kell törekedni, hogy az okszerűtlen vegyszerhasználatot feltétlenül szorítsuk vissza. Tavaly egy kongresszuson egy idős professzorral beszélgettem, aki egyébként az EGK mezőgazdasági szaktanácsadója, s azt mondta nekem, hogy nekünk az a szerencsénk, hogy Európa közepén vagyunk, kis ország, így könnyen tudunk váltani, alkalmazkodni. Nekünk ezt kell kihasználnunk. A világban most az a tendencia, hogy vegyszermentes terméket vesznek jó áron, tehát nekünk ezt kell termelni.

A biokertészetet némelyek - helytelenül - úgy értelmezik, hogy a növényvédő szereket teljesen ki kell iktatni. Pedig nem ott kezdődik a dolog, hanem ott, hogy a talajt olyan állapotba tudjuk hozni, hogy az alkalmas legyen a vegyszermentes növények termelésére. Eleinte bizony nem nagyon használtak növényvédő szert, de természetes trágyákkal gazdagították a talaj termőképességét, nem is volt szükségük arra, hogy műtrágyákat használjanak. Tehát ez volna nagyon fontos, hogy mi a szerves trágyák használatára nagyobb gondot fordítsunk. Például egy kiskertben

rengeteg hulladék keletkezik, bab-szár, borsószár, konyhai hulladék. Ebből mind komposztot lehet készíteni. Ha valaki intenzíven műveli a telkét, nincs szükség arra, hogy trágyát vásároljon, mert komposztot lehet készíteni ezekből a hulladékokból. Ezzel mentesítjük a környezetet a szennyező anyagoktól.

A másik ilyen lehetőség az, hogy vegyestermelést folytatunk. Erre a nagyüzemekben nagyon kevés lehetőség van, ráadásul javasolták is, hogy a nagyüzemekben ne alkalmazzanak vetésforgót, hanem a gyomirtó szereket vegyék igénybe. Pedig évszázadok alatt bebizonyosodott, hogy a vetésforgónak milyen jelentősége van az egészséges talajélet kialakításának szempontjából, s ezért újra vissza kell állítani a vetésforgót. Ezt kiskertben is meg lehet oldani. A vegyestermelés rendkívül sok lehetőséget rejt magában. Vannak olyan növények, amelyek egymás élettevékenységét segítik, s vannak olyanok, amelyek gátolják. Ilyen volt régen a zabosbükköny: a zab erős szalmája támaszt adott a бүккőnynek, a бүккőny pedig gyűjtötte a nitrogéntartalmú baktériumokat, ami segítette a zab működését.

Aztán itt van például a бүдöske nevű virág. Ennek az illata távoltartja a talajban megtelepedő fo-

nalférget. Nálunk inkább fóliásokban szoktak ezek gondot okozni. Ha azonban elszórtan beültetnek egy néhány бүдösket, biztos nem lesz fonalférgesedés.

Vannak olyan növények, amelyek közelében bizonyos kártevők nem telepsznek meg. Például ahol kapor van, a közelében levő növényeket a levéltetvek nem támadják meg.

Látják, ezernyi módszer áll rendelkezésünkre, amivel csökkenteni tudjuk a növényvédő szerek használatát. Ha tél végén megkapargatják a gyümölcsfák törzsét, vastagabb ágait, letisztítják azokat a kártevőket, melyek a kéreg alatt lapulnak, s így rögtön kevesebb szert kell használni.

Ha jól metszük a gyümölcsfákat, hogy átfújja a szél, permetezéskor mindenütt érje a permetlé, akkor kevesebb gond lenne a növényekkel.

Bálint gazda előadása után a nézők kérdéseket tehetek föl, s így az előadás egy jó hangulatú, közvetlen beszélgetésbe csapott át. Számos jótanáccsal látta el az érdeklődőket, s ráadásul két könyvét is meg lehetett vásárolni, amelyekben még sok hasznos tudnivalót találnak azok, akik a kertészkedéssel szoktak foglalkozni.

Anyakönyvi hírek:

Házasságkötés:

Tímár Attila és Lipták Ilona

Születés:

Balogh Jánosnak és Bradák Erikának Erika, Kovács Tibor Józsefnek és Réda Judit Ilonának Kitti nevű leánya, Hunya Péternek és Braun Gyöngyinek Péter, Molnár Endrének és Bácsi Márlának Ádám, Mészáros Zoltánnak és Keresztés Juditnak Dávid, Knap Ernő Istvánnak és Farkas Gabriellának Ernő, és Busai Istvánnak és Tímár Ágnesnek Gábor nevű fia született.

Haláloset:

Izsó János, Molnár Zsuzsanna, Faragó Jánosné Czeglédi Ágnes, Klein Mihályné Tótká Róza, Aranyos Mátyásné Szabó Ilona, Kiss Sándorné Kató Katalin, Kovács Mihály, Tóth Elek, Bukva Lajosné Almási Ilona.

Gimnazista diák kitüntetése

A Tisztelt Olvasók már többször olvashattak e lap hasábjain a városunkban működő gyermekcsoportról, amely Csolt Népének nevezi magát. A Törzs tagjai zömmel általános iskolások – mindkét gyomai iskolától – de vannak gimnazisták is. Június 17-e igen jelentős nap volt a Törzs életében: egyik tagjuk, a gimnazista Csák Szilárd Nyíregyházán egy országos kitüntetést vehetett át a város polgármesterétől. Szilárd és szülei a múlt évben települtek le városunkban, Szalontáról érkeztek. A kitüntetés elnyeréséhez pályázatot kellett benyújtani, amelynek a pályázó szülőföldjét kellett bemutatni.

Szilárd Szalontáról írt, s ezzel elnyerte a kitüntetést, melyet az or-

szágból mindössze öten kaptak meg. A kitüntetés neve: Pro Patria, s azok, akik megkapják, jutalomként bebarangolhatják Szatmár-Bereg történelmi útjait.

A programba beleférnek történelmi játékok és falukutatás is, hogy a gyerekek a történelmi múlttal és a népi örökséggel egyaránt megismerkedjenek.

Gratulálunk Szilárdnak, hogy ilyen értékes kitüntetésben részesült, ezzel nemcsak magának, de Törzsének és persze a városnak is hírnevet szerezve.

16 órás német nyelvtanfolyam
heti 2x2 órában
diákoknak és felnőtteknek.
Jelentkezés
a Művelődési Központban

FIGYELEM!

Felhívjuk a tisztelt lakosság figyelmét, hogy Gyomaendrőd város Képviselő-testülete az alábbiak szerint változtatta meg a közterületek neveit:

Asztalos János utca – Bethlen Gábor utca
Dimitrov utca – Kiss Bálint utca
Engels utca – Körgát utca
Felszabadulás utca – Mirhóháti utca
Karikás Frigyes utca – Szent Antal utca
Marx Károly utca – Kálvin János utca
Mező Imre lakótelep – Vásártéri lakótelep
Mező Imre utca – Mester utca
Munkásőr utca – Selyem út
November 7. ltp. – Ifjúsági ltp.
Sziklai Sándor utca – Rác Lajos utca
Vorosilov utca – Kistréti utca
Vörös Hadsereg utca – Apponyi utca
November 7. tér – megszűnt, az ide számozott ingatlan a Fő úthoz kerül.
Lenin út – Fő út

Kérjük az érintett utcák és lakótelepek lakóit, hogy a változást személyi igazolványukba III. gyermekük személyi lapjára

1991. augusztus 15. napjáig

a Polgármesteri Hivatal 11. számú Irodájában vagy a Hivatal Kirendeltségén szíveskedjenek átvezettetni.

Polgármesteri Hivatal
Gyomaendrőd

MEGHÍVÓ

A helyi Szabadelvű Kör vendége lesz **Pető Iván**
a Szabad Demokraták Szövetsége
parlamentli frakcióvezetője
1991. augusztus 8-án (csütörtök)
este 18 órakor.

A rendezvény helye:

Polgármesteri Hivatal Nagyterme

(Gyomaendrőd, Szabadság tér 1.)

Minden érdeklődőt szeretettel várunk.

dr. Szendrei Éva és Mihály Sándorné
a Szabadelvű Kör szervezői.

VIDEO MOZI

A gyomaendrődi Déryné Művelődési Ház programajánlata
Július 10. szerda, 19 óra

Amerikai ninja

Színes, szinkronizált amerikai akciófilm

Főszereplő: Michael Dudikoff

Rendezte: Sam Firstenberg

Az amerikai hadsereg egy távol-keleti állomáshelyére új fiú érkezik. Senki nem tud róla semmit, ellenségei száma mégis egyre inkább gyarapszik. Véletlenül rábukkan egy gyilkos magánhadseregére, ahol a harcosok japán harc művészek – ninják. De az újonc, Joe is ninja, az egyetlen amerikai ninja.

Július 17. szerda, 19 óra

Meztelen vakáció

Színes, szinkronizált olasz-spanyol filmvígjáték.

Szereplők: Ilona Staller, Olga Karlati.

A film egy szicíliai tengerparti nyaralást mesél el a könyvedén, humorosan, szerelmesen, ruha nélküli szereplőkkel, élükön CiccioLinával.

Július 24. szerda, 19 óra

A shantungi bokszoló

Színes hongkongi akciófilm

Egy fiatalember Shanghai-ba indul szerencsét próbálni ahol Tau bandájához csatlakozik. Hamarosan megjelenik azonban az ellenséges banda.

Július 31. szerda, 19 óra

Dűne

Színes angol sci-fi

Szereplők: Max von Sydow, Sting

Rendezte: David Lynch

A Dűne bolygón hatalmas homokbuckák őrzik a legértékesebb kincset, mely lehetővé teszi az utazást térben és időben. Súlyos helyzetbe kerülnek, amikor rájuk törnek a bolygó birtoklásáért, a kincserért.

A jegyek ára: 40,- Ft.

I Á K O L D A

Szarka Balázs linómetszete

A CÉLNAK MEGFELELŐ TÖRTÉNET

Matematikus féle altató

Egy, kettő, három, négy, öt, hat, hét, nyolc, kilenc, tíz, tizenegy, tizenkettő, tizenhárom, tizen-négy, tizenöt, tizenhat, tizenhét, tizennyolc, tizenkilenc, husz, huszonegy, huszonkettő, huszonhárom, huszonnégy, huszonöt, huszonhat, huszonhét, huszonnyolc, huszonkilenc, harminc, harmincegy, harminckettő, harminchárom, harmincnégy, harmincöt, harminchat, harminchét, harmincnégy, harminckilenc, negyven, negyvenegy, negyvenkettő, negyvenhárom, negyven-négy, negyvenöt, negyvenhat, negyvenhét, negyvennyolc, negyvenkilenc, ötven, ötvenegy, ötvenkettő, ötvenhárom, ötvennégy, ötvenöt, ötvenhat, ötvenhét, ötvennyolc, ötvenkilenc, hatvan, hatvanegy, hatvankettő, hatvanhárom, hatvannégy, hatvanöt, hatvanhat, hatvanhét, hatvannyolc, hatvankilenc, hetven, hetvenegy, hetvenkettő, hetvenhárom, hetvennégy, hetvenöt, het...

A kis kabátrakosgató lány

Éppen az én kabátomat akarta egy másik fogásra akasztani: óvatosan megfogta, megsimogatta, és miközben ezt suttogta: 'Itt jobb helyed' leszi', áttette egy fél méterrel arrébb lévő fogásra. Halkan nyikkantam egyet. Észrevettem... és rémült pillantása találkozott az enyémmel, utána féltékeny elindult felém.

- Ne haragudj azért, hogy a kabátodat átakasztottam egy másik fogással Kérlek...! - mondta.

- Nem haragszok.

- Akkor ... akkor elmehetek?

- Igen, de előtte mondd meg, miért nem volt jó helyen!

- Micsoda?

- Hát a kabát.

- Milyen kabát?

- Az én kabátom. - éreztem, hogy kezdek bizonytalanná válni.

- Te mondtad, hogy arrébb raktad a ...

- Én?!

- Igen...

- Biztos, hogy én ilyet nem mondtam!

- De hát, az előbb... - feladtam.

- Meg vagy te húzatva, hogy azt hiszed, én szoktam - a drága szabadidőmben - a mások kabátját rakosgatni!

Nem...

- És tényleg?! Az én kabátom meg hogy került ide? Nem te voltál?

- Nem... nem...

- De igen, láttam!

- Na jó... én voltam... beismerem. Bocsáss meg!

- Most az egyszer, de többet meg ne lássam!

- Persze, nem fogod...

Lehet, hogy megőrültem...? Hogy én lennék a kis kabátrakosgató lány...? De hát én fiú vagyok, vagy nem?! Hmm... Már ebben sem vagyok biztos. Tényleg megőrültem...

És végre, végre becsöngettek, s én még életemben ennyire még nem örültem a csengő hangjának...

OSZKÁR

Barát Tünde

Szerelem

Az éjszaka csendje
nyugalmat áraszt

A Hold szikrál szobámba
szállnak.

Csillagok fénylenek
messze körülötte

Vigyázó órszemként
állnak ott mellette.

Világó pontok, miket
én látok

Messze-messze parányi
talányok

Egy azonban itt fekszik
mellettem

Vakító tüze itt éli már bennem
Nézem az arcot,

a különös titkot,

a mélyen rejtőző gondolatot.

Érzem a szívét,

mely hangosan dobban,

a lüktető ereket, melyek

hozzám futnak gyorsan.

Álmodik a Kedves,

messze jár

Egyszer talán engem is
megtalál.

Együtt szállunk tova

Egymást átkarolva

A világmindenség fénylő
bolygóira.

Együtt ébredünk, de az

álom tovább folytatódik,

Valósággá változva

Örök időkre szólva.

És eljutunk egy szigetre,

hol a boldogság szent fénye
végigkísér minket egy életre.

Kettesben a holtágparton

Kéz a kézben sétáltak a Pavilontól egészen a Szerelmesek útjáig, amely az esti szellőtől suttogó limbes-lombos ligetben futott, jobbanmondva a gyengén fodrozódó, hullámozó holtág mellett, amelyben néha-néha egy-egy kis szeretetreméltó halacska egy-egy rövid pillanatra fel-felbukkant az ezüstös habokból, és melyre a Hold ezüsthidat vont. Messziről egy kiskutyá fájdalmas vonyítását lehetett hallani, de később ezt is elnyomta a falevelek zizegése, zörgése. A szél játszott rajtuk, amely a legkülönösebb dallamokat zengetett meg a fák ágain. Nicsak, egy újabb kis halacska jött a felszínre, hogy megmutassa a szerelmes párnak, milyen szép pikkelyes teste van.

- Láttad? - kérdezte halkan a Fiú.

- Igen. - felelte a Lány, s közben olyan közel hajolt a Fiú ajkához, hogy az nem tudta, nem is akarta tovább túrtóztatni magát, nem tudott, nem is akart ellenállni a kísértésnek. Ajkuk összeért és pehelykönnyű csókot váltottak egymással. Nagyon szerették egymást. A Fiú gyöngéden átölelte a Lányt, aki szorosan hozzásimult, mint a kismajom az anyjához. A legközelebb álló padig lépkedtek, halkan, nehogy megzavarják az éjjeli természet békés nyugalmát, csendjét. Letültek a padra, mely alig hallhatóan, talán nem is, nyikkant egyet. A szellő tovább neszezett, de ez nem érdekelte őket, mert őket csak a másikkal érdekelte: A Fiút a Lány és a Lányt a Fiú. A Fiú érezte a Lány mellén, hogy szíve zakatol, mint egy múlt századi, füstös-kormos gőzmozdony. Látta a Lány szemében azt a csillogást, azt a fényt, mellyel a Lány biztosította őt szerelme felől. Hallotta a Lány pihegését. Ajkuk ismét összeért, találkozott, és a könnyed csókból szenvedélyes lett.

- Szeretsz?

- Szeretlek.

- Nagyon?

- Nagyon.

- Én is...

Újból csókolóztak, úgy, mint azoknak a szép, régi, megható filmeknek főszereplője a filmvászonon, vagy mint Rómeó és Júlia a színpad deszkáin.

Balogh Tamás

Gyomaendrőd Híradó

Gyomaendrőd Önkormányzatának lapja: Felelős szerkesztő: Valuska Lajos. Kiadja: Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete. Gyomaendrőd, Szabadság tér 1.

Telefon: 67/31-320. Készült a Szarvas PRINT - PETŐFI KFT-ben. Ügyvezető igazgató: Hornok Péter.

Terjesztik a gyomaendrőd postahivatalok és hírlapárusok. Engedélyszám: III/PHF/108/BE ISSN 0238-8391

GYOMAENDRŐDI HÍRADÓ

GYOMAENDRŐD VÁROS
ÖNKORMÁNYZATÁNAK
LAPJA

X. ÉVFOLYAM 8. SZÁM

1991. AUGUSZTUS

MEGJELENIK HAVONTA

ÁRA: 9,60 Ft

**A 3. Sz. Iskola
igazgatója:
Ladányi Gáborné**

5. oldal

**Gyomaendrőd
graffitik**

3. oldal

MOZIMŰSOR

5. oldal

**Bemutatjuk
Iványi Máriát**

6. oldal

**A természet
törvényei
ellen**

4. oldal

**Dupla
DIÁKOLDAL**

7 - 8. oldal

RENDŐRSÉGI HÍREK

3. oldal

Véha Tímea: Ábrahám áldozata (linómetszet)

FELHÍVÁS

Felhívjuk a Tisztelt Lakosság
figyelmét, hogy

kárpótlási ügyek intézésében

készséggel állunk rendelkezésükre, a
nyomtatványok
kitöltésében segítünk.

**Kedden, szerdán és csütörtökön
8-12-ig**

a Hivatal 9. sz. Irodájában,
valamint a kirendeltségen

**kedden, csütörtökön
8-12-ig.**

Polgármesteri Hivatal
Gyomaendrőd

A Déryné Művelődési Ház programajánlata

Régi filmek mozija

- szeptember 9. 19 óra
Egy magyar nábob
Színes magyar film
Szereplők: Bessenyei Ferenc, Darvas Iván, Latnovics Zoltán, Ruttkai Éva
- szeptember 23. 19 óra
A hölgy kissé bogaras
Magyar filmvígjáték
Szereplők: Tolnay Klári, Ráday Imre, Gózon Gyula, Mály Gerő
- október 7. 19 óra
Kárpáthy Zoltán
Magyar film
Szereplők: Latinovits Zoltán, Várkonyi Zoltán, Ruttkai Éva, Venczel Vera

Szeptember 13-án
20 órakor
AZ ÉN ANYÁM
címmel
táncdalestet láthatnak a
Déryné Művelődési Házban.
Fellépnek: Kovács Katl,
Poór Péter
Jegyek 100.- és 120.- Ft-os
áron kaphatók a Művelődési
Házban.

Szeptember 9-től 14-ig
a Déryné Művelődési Házban
**MŰSZAKIKKÉK
VÁSÁRÁT** tartunk
Kaphatók: tévék, mag-
nók, rádiók, antennák,
számítógépek, háztartási
eszközök
Az oroszai HUN-ASTRA
KFT árucikkelt szerezhetik
be vásárlóink.

TÁJÉKOZTATÓ

Gyomaendrőd Város Polgármesteri Hivatala *értesíti a lakosságot, hogy az*
1991. II. félévi adó befizetése esedékessé vált, és
1991. szeptember hó 15-éig fizethető be késedelmipótlék mentesen.
A fizetési határidő elmulasztása esetén – az Adózás rendjéről szóló
1990. évi XCI. törvény 67. §-a alapján késedelmi pótléket kell fizetni.

A késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás
időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része.

A Polgármesteri Hivatal kéri a Tisztelt Adózókat, hogy fizetési
kötelezettségüknek – saját érdekükben – a fenti határidőig
szíveskedjenek eleget tenni.

A befizetéshez szükséges csekklapok a Városháza 15-ös, valamint a
Kirendeltség 7-es számú irodájában szerezhetők be, ahol az ügyintézők
felvilágosítással is szolgálnak.

Gyomaendrőd, 1991. augusztus hó

Polgármesteri Hivatal

Tisztelt Olvasók!

Éppen fél évvel ezelőtt vehették kézbe, mint akkori beköszöntőmben írtam, a "Gyomaendrődi Híradó egy kissé új arculatú" számát.

Fél év telt tehát el. Hogy milyen volt az újság, mindenképpen maga döntheti el ízlése szerint. Volt, aki azt mondta, Irodalmi lap lett, volt, aki azt, hogy jobban tetszik neki, s persze volt, akinek egyáltalán nem tetszett.

Mindenesetre az eltelt idő alatt arra törekedtem, hogy ne csapjam be Önöket, reálisan és tisztességesen tájékoztassak. Remélem, ez többnyire sikerült. Most, hogy búcsúzom az újságtól, köszönetet kell mondjak azoknak, akik támogattak munkámban. Köszönöm a tanácsokat, javaslatokat, ezek mindkét kisegítettek. Külön köszönöm a diákok lelkesedését, hogy kerestek frásákkal.

Tulajdonképpen köszönettel

tartozom azoknak is, akik így vagy úgy akadályozták munkámat. Sokat tanultam tőlük.

Hogy ne legyen Szó-Beszéd távozásomból, Önök elé tárom az indokot: Fölvettek a Bessenyel György Tanárképző Főiskola drámapedagógus kiegészítő szakára, így ez eleendő elfoglaltságot fog adni.

Úgy éreztem, hogy ezt a három feladatot – tanítás, tanulás, újságírás – nem tudom egyszerre tisztességgel ellátni.

Minden ellenkező híreszteléssel ellentétben nem "piszkáltak", nem veszttem össze sem a polgármesterrel, sem a jegyzővel, sem senkivel a testületből. Legalábbis nem tudok róla.

Tisztelt Olvasók! Igaz, még nem tudom, ki lesz az új Főszerkesztő, mindenesetre:

Jó lapot kívánok mindenkinek!

Valuska Lajos

RENDŐRSÉGI HÍREK

Augusztus 18-án 21.20-kor a Járőr előállította K. József gyomaendrődi lakos, éjjeliőr, aki a Fa- és Bútoripari Vállalattól elhozott öt tábla üveget. A házkutatás során lakásán több, ugyaninnen származó tárgyat foglaltak le.

Egy állampolgár bejelentette, hogy augusztus 15-én délután egy ismeretlen férfi követte a bejelentő 10 éves kislányát, majd Gyomaendrőd külterületén a fűbe letelepedte és fajtalanokdni próbált vele. A személyleírás alapján a Járőr elfogta és előállította Sz. László 31 éves gyomaendrődi lakost. Az ügyben az eljárás folyamatban van.

Augusztus 19-én hajnali 2 órakor a rendőrség két gyanús személyt igazoltatott, s náluk betörésre alkalmas szerzőkötőket talált. A két férfi beismerte, hogy az ENCI boltját akarták feltörni és kifosztani. Ügyükben az eljárás megindult.

Augusztus 18-án 10.35-kor Gyomaendrőd külterületén I. Lajos nyugdíjas ügy kanyarodott balra a főútvonalra, hogy nem biztosított elsőbbséget a főútvonalon szabályosan közlekedő B. Lászlónak, ennek következtében összeütköztek. Személyi sérülés nem történt.

Gyomaendrődi graffitik

Dr. Weigert József: A természet törvényei ellen

A nemzet fennmaradás nem csak szellem, hanem betevő falat kérdése is. Teljesen a politikának rendelték alá a gazdaságot az elmúlt 40 évben. Nem vettek figyelembe fontos biológiai etológiai törvényszerűségeket, amelyekkel nem lehet vitakozni és önkényesen megváltoztatni. Nem csak az állatvilágban, hanem az emberi világban is érvényes a területhódítással történő élettér növelés és az elfoglalt terület, a szülőföld védelme.

A haza, a szülőföld megvédésének az önfenntartást, a fajfenntartást is alárendelik az állatok és az élni akaró népcsoportok körében is. A magyarság a birtokában lévő területet sem tudja megvédeni, nincs magyar terjeszkedés. Összehúzódba és megfogatkozott élettérrel él a Kárpátok között. A nagyüzemi mezőgazdaságban a növénytermesztés, de főként az állattenyésztés fontos biológiai sajátosságait is sokszor figyelmen kívül hagyták. A biológiai folyamatokat úgy változtatták meg, hogy a természetet erősen szennyezték. Ábránd lett, hogy az ember úgy változtat meg mindent, ahogy akar. Egyre nagyobb gond a nagyvárosok növekedése és környezet szennyezése, a vidék elnéptelenedése. Milyen törvényszerűség alapján kellene meghatározni és szabályozni a nagyvárosok lélekszámát?

Az emberek 80 %-a heteroszexuális, 20 %-a homoszexuálisok és a szexuálisok aránya.

A heteroszexuális emberiség beállítottságára jellemző, hogy minden férfi saját területén akar élni családjával együtt. A társadalom 80 %-nál a területen való elhelyezkedés jelenti a normális életet: saját földjén saját házában, feleségével gyermekeivel él és állatokat nevel. Ha biológiailag, etológiailag helyesen alakítanánk ki az életünket, akkor ennek a 80 %-nak vidéken, a 20 %-nak pedig városban kellene élniük. A homoszexuális, a szexuálisan aberrált emberek számára a városi élet a megfelelő. Az amerikai nagyvárosok lakóinak 40-60 %-a egyedül él. A heteroszexuálisok a városokban rosszul érzik magukat, elidegenedés, feszültség lépnek fel. Fellép az alkoholizmus, a kábítószeresítés, a válás, a családon belüli erőszak, az öngyilkosság, fellép a bűnözés. A nagyvárosok terjedését és a lakosság számát korlátozni kellene. Ha a jelenlegi állapotot a régi módon akarjuk fenntartani, az katasztrófával fenyeget.

A biológia törvénye ellen szól az is, hogy az ember úgy elszaporodik, hogy ezáltal más élőlényeknek el kell pusztulnia. Minden élőlénynek – növénynek – állatoknak – embernek megszabott a terjeszkedési lehetősége. Aki ezen túllép, azt a természet egyre több oldal-

ról igyekszik visszszabályozni. Ha nem harmonikus a területi elhelyezkedés növénynél, állatoknál, embernél, járványok, új betegségek lépnek fel. Az ipari társadalom gyakorlatilag mindenben csődöt mondott. Az automatikus szabályozás, a környezetszennyezés, a fellépő új betegségek, a háború, a népszaporulat visszaesése által hat. Az első világháborúban 10 millió, az azt követő spanyolnáthában 20 millió ember halt meg.

Azon kellene fáradozni, hogy vidéken az emberek szívesen éljenek. Otthonukban megtalálják a biológiai adottságuknak megfelelő életet. Politikai szempontok szerint akarták megváltoztatni az elmúlt 10 évben a biológiát, csak károk és összevisszaság az, amit elérték vele.

Az ember elszaporodása a földön és a nem megfelelő területi elrendeződés a problémák gyökere. Az ember megváltoztatta az állatok tartásmódját. A nagyüzemi tartásmód, az teljesen eltér az állatok igényétől. A marha remekül érezte magát kis csordákban a legelőn, ahol hím és nőstény együtt élt, vagy kikarózza a legelőn. A sertés szabadon legelészett a vizek közelében, hím, nőstény együtt élt. Nappal a melegben elhúzódt az árnyékos, vizes, sáros helyekre. A baromfik: egy növényzettel borított területen a kakas vezetéseivel és a háztartási hulladékok között kapingálva érezték jól magukat. A nagyüzemi tartásmód során az állatokat lekötötték, illetve kutyákba, a baromfit ketrecekbe zárták. Mozgásuk nincs biztosítva. Nem csoda, hogy a nagyüzemi állattartás csődöt mondott. A betonokon az állat végtagjai tönkremennek, nem bírják el a testet. A birtoklás és a szeretet összetartozó fogalmak. Az egészséges lelkületű család a birtokában levő állatokat milyen nagy szeretettel gondozza. A közönségben levő állatokat ütik, verik, sőt olyan emberrel is találkoztam, aki vasvillát szúrt a fejős tehénbe. A nagyüzemben az állatokat sajnos sokszor szeretet nélkül gondozzák. A közös területen is csak az képes szeretni az állatokat, aki már otthon szüleitől látta és eltanulta és megszerette azokat. A terület nélküli ember, aki nem tulajdonos, a szövetkezetben ezt nem érzi, szeretetlenné, felelőtlené, hanyaggá lesz. A családokat a megélhetést nyújtó háttér, a területi ösztön tartotta össze elsősorban, a nemi ösztön nem tartja egybe az embereket.

A felelősségérzet kifejlődése a területhez való viszonyhoz van kötve. Ha nem tulajdonosa a tárgyakkal, állatokkal, nincs iránta felelős-

ségérzet. Így a nagyüzemben az állatok iránt is ez érvényesül még a magán jövedelem ösztönzés ellenére is. A mezőgazdaságban alkalmazott gyomirtó, rovarirtószerek alkalmazása sok termékenyülési gondot okozott az emberiségnek. Az atomrobbanások, klór, fluor, szénhidrogének légkörbe juttatása és ezzel az élővilágot védő ózonpajzs pusztítását nem tehetjük büntetlenül.

Az antibiotikumok káros hatása az emberiséget a betegségektől nem védik meg, sőt más fertőzőbb törzsek telepednek meg. Az ember a földet kiuzsorázta, vegyszerezte, agresszív művelési rendszereket alkalmaz. A természet rendjének megzavarása miatt a növények hasznos felhárta csökken, az immunbetegségek kerülnek előtérbe. Az élővilág rendjének megzavarása nyomán törnek ellenünk különböző mikroorganizmusok mutálnak és új, érthetetlen, befolyásolhatatlan betegségeket okoznak. A változások előidézői a sugárzások, gyengítik a védekező képességet és növelik a vírusok mutációt. Az újszülöttek 20 %-a genetikai defektussal születik. Rendkívül fontos a jó ivóvíz minőség. Nem reménykedhetünk abban, hogy az ember tudásával, értelmével és szorgalmával legyőzi a természetet. Az ember nem szabhatja meg önkényesen a létszámokat, nem redukálhatja más élőlények fajainak a számát az akarata szerint. A hatalmas ipari struktúrák felbomlásában vannak, közepes és kisüzemek alakulnak ki. A mezőgazdaságban hasonlóan a nagyüzemekhez, csak nagy költségekkel a természeti törvények gátló hatásával küszködve léteznek. Ezen a területen is a kisebb üzemeké, magán-gazdaságoké a jövő. A magzati károsodások, a vese és májbetegségek növekvő számát az erőteljes vegyszerezések okozzák. Világszerte, így Kínában is családi művelésű birtokok alakulnak ki, gépekkel művelve. A modern nagyüzemi mezőgazdaság lelketlen gépi módszerei helyett a szeretet, a föld, a növény és állat szeretete kerül előtérbe. Minőségileg egy új világ felé kell tartanunk, ha élni akarunk. A sugárterhelés és vegyi környezetszennyezések károsító hatása várhatóan katasztrófát okoz.

A jövő a decentralizálás, az agresszív módszerek helyett a környezetet és embert mentesítő megoldás: a kisebb település, növénytermesztés családi alapon, családi otthon teremtése, környezetvédelem alkalmazása.

Dr. Weigert József

A 3. Sz. Iskola igazgatója: Ladányi Gáborné

Kezdődik az új tanév, új gondokkal, tervekkel, s itt Gyomaendrődön egy új igazgatóval is. Megkértem Ladányi Gábornét, mondjon egynéhány szót magáról.

- Szegeden 1968-ban végeztem a tanárképző történelem - földrajz szakán. Dévaványán kezdtem tanítani, itt voltam hat évig, utána egy évet Gyomán töltöttem a 2. Sz. Iskolában napközisként. 1975-ben kerültem át Endrődre.

1984-ben az a kkor alakult Művelődési Osztályon kezdtem dolgozni tanulmányi felügyelőként, azonban 86-ban, elsősorban családi okok miatt visszajöttem Endrődre. Tanítottam egy évet, majd a Pedagógiai Intézet felkért tanácsadónak. 1989-ben vállaltam el az igazgatóhelyetteséget.

Az idén kaptam egy felkérést a Pol-

gármesteri Hivataltól, hogy az Intézményirányító csoport vezetését vállaljam el. Én ezt vállaltam volna, mert az utóbbi két évben az igazgatómmal ugyan nem volt bajunk egymással, de emberi dolgok miatt nem tudtunk igazán együtt dolgozni. Úgy láttam, mindenkinek jobb lesz, ha elmegyek az iskolából, pusztán azért, hogy ne mélyüljenek az ellentétek köztünk. Időközben azonban az igazgató úr kérte nyugdíjazását, s így mégis maradtam az iskolában. Az önkormányzattól az idei tanévre megbízást kaptam az igazgatói teendők ellátására.

- A tantestület bizalommal van Ön iránt?

- Ezt még nem tudom, majd kiderül. Tavasszal kiírják az igazgatói pályázatot, addig eldől, alkalmas va-

gyok-e erre a posztra, bíznak-e bennem a kollégák, megpályázom-e az igazgatóságot.

- Mi az igazgatói programja?

- Ezt röviden nagyon nehéz elmondani. Mindenképpen gyermekközpontú iskolát szeretnék létrehozni. A gyerek mellett, hogy tanul, érezze is jól magát az iskolában. Ezért folytatjuk a diákönkormányzat munkáját, s a gyerekek igényeinek figyelembe vételével szervezzük a szabadidős programokat.

Másrészt nagyon oda kell figyelni a szülők igényeire is.

Nagymértékben szeretnék támaszkodni a munkaközösségek munkájára is, hiszen a szakmai továbbfejlesztések a közösségek biztosítják.

- Jó munkát kívánok! Köszönöm a beszélgetést!

Az Apolló mozi műsora

Szeptember

6-7 APOCÁK A PÁCBAN 14 év
péntek- Színes, angol film/vígjáték
szombat Főszereplő: Eric Idle és Kamil
le Coduri. Premier helyérl

8-9 DARKMAN

vasárnap- "A sötétség embere"
hétfő Színes, amerikai film
Főszereplő: Liam Nelson és
Frances McDormand
Premier helyérl

12 ORSZÁGUTI DISCO 14 év
csütörtök "Vagy elfogadsz, vagy
mehetsz!"

Színes, amerikai film
Főszereplő: Patrick Swayze és
Ben Gazzara. Premier helyérl

13-14 5 órákor:

péntek- ESELOS SZIVATÁS 14 év
szombat /NOTHING BUT TROUBLE/
Színes, szinkronizált amerikai
film/vígjáték
Főszereplők: Chevy Chase, Dan
Aykroyd, Demi Moore és
Joh Candy Premier helyérl

13-14 7 órákor:

péntek- AZ INTRÚDEREK TÁMADÁSA
14 év
szombat Színes, amerikai kalandfilm
Főszereplők: Danny Glover,
Willem Dafoe, Brad Johnson
és Rosanna Arquette
Premier helyérl

15-16 TANCORÜLET 14 év

vasárnap- /SHAG/
hétfő Színes, zenés amerikai film

Főszereplő: Phoebe Cates és
Bridget Fonda. Premier helyérl

19-20 TIGRISTANC 14 év

csütörtök- Színes, amerikai karate-film
péntek Főszereplő: Jeff Speakman és
John Auye. Premier helyérl

21 KÖTOZZ MEG ÉS ÖLELJI 16 év

szombat "Erotika, humor, látvány"
Színes, spanyol filmkomédia
Főszereplő: Victoria Abril és
Antonio Banderas
Premier helyérl

22-23 MADONNAVAL AZ ÁGYBAN 14
év

vasárnap- Színes, amerikai film

hétfő Főszereplő: Madonna

Premier helyérl

26-27 LANGLOVAGOK

csütörtök- /BACKDRAFT/
péntek Színes, szinkronizált amerikai
film

Főszereplő: Kurt Russell, Robert
DeNiro és Rebecca DeMornay
Premier helyérl

27-28 2 órákor:

péntek- NICSÁK, KI BESZÉL ... MÉGI
szombat Színes, szinkronizált amerikai
film/vígjáték

Főszereplő: John Travolta és
Kirstie Alley. Premier helyérl

28-29 5 órákor:

szombat- TINI BOSZORKÁNY
vasárnap Színes, szinkronizált
amerikai film/vígjáték
Főszereplők: Robyn Lively, Zeldá
Rubinstein és Daan Gauthier
Premier helyérl

28-30 7 órákor:

szombat- TORTÚRA 14 év

hétfő /MISERY/
Stephen King regénye nyomán

készült színes, szinkronizált
amerikai film
Főszereplő: James Can és Kathy
Bates. Premier helyérl

30 de. 10 órákor, Ovimozit:

hétfő KACSAMESEK
Színes, szinkronizált amerikai
rajzfilm

október

3 A HALÁL KERESZTÚTJÁN 16 év

csütörtök Színes, szinkronizált
amerikai gengszter-film
Főszereplő: Albert Finney és
Marica Gay Harden
Premier helyérl

Előadások kezdete hétfőtől-csütör-
tökig 7. szombaton és vasárnap 5
és 7 órákor.

Pénztárnnyitás előadás előtt 1 órával.

A MŰSORVÁLTÓZTATÁS JOGÁT
FENN TARTJUK!

Fk.: Dankó Pál

Anyakönyvi hírek

Halálesetek:

Molnár János, Binges Vince, Sóció Ve-
ronika, Tímár Józsefné Papp Rózsa, Ka-
atona Lajos, Havai László, Szabó Lász-
ló, Földvári Józsefné Knapcsék Kriszti-
na, Csáky Lászlóné Katona Franciska,
Sóció Mátyás, Szilágyi Imre, Tarnóczi
Pál, Neibort István, Cselei Lászlóné Bá-
csi Piroška, Tandl Mária

Házasságkötések:

Gózan Aranka és Kovács Attila
Csóti Tünde és Matyelka István
Szabó Katalin és Keresztes Imre
Bula Katalin és Marossy László
Dógi Erzsébet és Rácz Imre
Megyeri Magdolna Márta és Balázs At-
tila

Csukodi Edina és Filippovits Ferenc

Születések:

Koloh Bélának és Pelyva Editnek Niko-
lett,
Búzás Istvánnak és Molnár Tündének
Tünde,
Bohák Lajosnak és Ladányi Juditnak Re-
náta,
Gulyás Andrásnak és Kiss Piroskának
Edina nevű kislánya,
Földesi Imrének és Tancos Katalinnak
Csaba,
Béres Jánosnak és Szücs Irénnek Ta-
más,
Pribojszki Lászlónak és Hornok Juditnak
Zoltán nevű kislfia született.

Gyomaendrődön a Sulek-kertben
800 m² telek cladó, valamint egy
Honda kerttraktor pótkocsival.
Érdeklődni lehet 8-16 óráig
67/31-522

illetve Kovácsné Molnár Piroskánál
16 óra után
a Széchenyi út 25. sz. alatt.

Bemutatjuk Iványi Máriát

Iványi Mária is eljuttatta írásait a szerkesztőségbe. Eddig sajnos helyhiány miatt nem tudtuk közölni ezeket, de most pótoljuk a hiányosságot.

Kedves Mária! Mivel személyesen nem tudunk találkozni, remélem nem haragszik meg, hogy a Körösi Műhelyben megjelent életrajzából idézek.

A szerkesztő

"Iványi Mária vagyok. Születtem 1926-ban. Édesanyám endrődi volt, így gyermekkorom jó részét itt éltem a pusztacsejti tanyavilágban. 1948-ban Pestre kerültem, 1956-tól állandó külső munkatársa lettem a Magyar Rádió Ifjúsági osztályának. Első hangjátékom már abban az évben elhangzott. Attól kezdődően számos mesejátékot, mesét, óvodaműsort, meseoperát, gyermekverset írtam, amik részben a rádióban, részben Antológiában, a Dörmögő Dörmötörben, a Nők Lapjában, és még sok egyéb helyen is megjelentek, illetve elhangzottak.

Kora Ifjúságom óta az a vágyam, hogy kulcs lehessen a gyermeklelkek kapujához, hogy megismerhessem velük a mesék világát. Ahol ma gyermeknek nem mesélnek, ott a lélek sivár és érzelemszegény lesz."

Aranynap hogyha lennék

Iványi Mária

Aranynap, hogyha lennék,
Anyámra ráragyognék!
Hús hajnaloként, ha kelnék,
Rá gyöngyöt harmatoznék!
Volnék kincses mag dús kalászbán,
Pirosan érte hullnék,
S ha forrón fáraszt nyári nap,
Árnyékként ráborulnék!
De mert csak vágyom erre én,
Nincs kincsem, sem sugárom,
Hálám szívipiros kapuját
Anyám felé most kitérom.
Buzogva dobban ott az élet,
Mít ő adott nekem,
S hogy így ápolta, óvta, védte,
Meg sem köszönhetem!
Nincs szó, mely méltó lenne rá,
Hogy zengje érdemét.
Megcsókolom hát szóltanul,
Mégfáradt,
Áldott
Két kezét.

Holdfény szonett

Iványi Mária

Minek bolyongsz a nyári égen,
Minek ragyogsz a hús padokra,
Miket beszótt a csönd fehéren,
S cinkosan rejt a jázmin bokra.

Szebb hold ragyog a lány szemében,
Legény, ha néz vágyón azokra
S elmerül tükre tengerében,
Talál ott fénylőbb csillagokra.

Lásd, most hogy arcod felhőbe rejtod,
Strázsa mivoltod egy percre felejtod,
Csókpuha szárnyon robban az éj.

Rásimul halkan, mint repkény a fára,
Két ölelő kar a lány derekára,
S titkokat sejtőn suttog a szél.

Táncoló lány

Iványi Mária

Nézed, amint kering a fényt keresve,
Karodba simul hajlékony, karcsú teste.
Könnyű, akár egy lenge nádszál,
Fehér, harmatos kis virágszál,
S érzed, hogy nincs szebb nála semmi!
Kis pillangó. Szívedre szállt pihen-ni.

Kacagás

Iványi Mária

Csönd, ha csurran
Bársonyán az éjnek,
Csobbanása hegyitónak
Mélynek,
Villódzása
Hullott csillagoknak,
Ringatása
Elcsitult haboknak,
Mind, mind a te
Kacagásod rejt,
S szívemre ejti
Szerelem vizének
Gyöngyös cseppjeit.

Alszik a falu

Iványi Mária

Feljött a vén hold a nyári égre,
Benéz ragyogva minden ablakon.
Megpihen fényes, ezüst sugára
A napsütötte fáradt arcokon.

Fürtösvirágú akácfa ágán,
Kaszák pengéjén megcsillan a fény.
Tömött kalászu kék selyemű szék.
Roskad a szérűn egy rakott szekér.

Ablak párkányán, cserépedényben,
Tarkán virít a sokszínű virág,
Pirosipacs meg kék búzaszékfű,
Harangvirág s a lilla szarkaláb.

Vén, kertli fákon sárgul az alma,
A bódiszilva hamvasan ragyog.
Parányi vályu tükrös vizében
Mégmártóznak a csöppnyi csillagok.

Tücsök zenél a selyem mezőkön,
Kutyák ugatnak, mégis nagy a csend.

Szajkó

Iványi Mária

Gyűlés van az öreg tölgyön?
Vagy mi ez a láрма?
Mintha czerfélé madár
Hangja kiabálna!
Van ott rigó, szarka, sármány,
Tövisszúró gébics,
Vörösbegy is, ökörszem is,
Pinty, meg seregély is.
Ám, ha nézed, keresgéled
Ágak között őket,
Ezerfélé hangon szóló
Szárnyas csevegőket,
nem rejt ott csak egy madárkát
Az öreg tölgy lombja.
Azt a sok, sok "kár"-t meg "csekk"-
ct,
Szerény dalt vagy ékesebbet,
Mind a szajkó mondja.

Vizivilág

Iványi Mária

Szél fut a nád közt,
Zizzen a csend,
Nádivirág hull,
Száll, tovaleng,
Csobban a csöpp tó,
Tükre habos,
Vizibogárka
Vízre tapos.

Furcsa világ ez,
Vizivilág.
Víz tetején ring
Vizivirág.
Szél fut a nád közt,
Zizzen a csend,
Nádivirág hull,
Száll, tovaleng.

Barát Tünde

Tétova sors

A tenger hullámai
A világ rejtelméi
Dobálnak

Örvények sodrában
Állok itt a mában
Most mi lesz?

A hajó én vagyok
Mibe kapaszkodhatok
Nincs kiút

Az áramlat sodor
Életem téboly
Elég belőle

A hajó süllyed
A világ süpped
Mégis itt vagyok

A tenger dühöng
Én meg csak küzdök
Talán érdemes

A tengerpart messze
Vajon elérem-e
Ha akarom...

* * *

Barát Tünde

Rohanó világ

Szürke felhők szállnak az égen
A világ szívemet tépdési mélyen
Szerte-szét szaggatjal, verdesei
A föld már szinte vérrel is teli.

Vér és könnybe zárt göröngyök
A végtelen térbe beleszédülök
Zuhanok a sötét föld felé
Az örület izzó béklyói elé.

Rám ütnek és szétzúznak
Apró kis sejtekre rombolnak
Élő voltam, s holt leszek
Mert szív nélkül élni nem lehet.

EZ IS DIÁKOLDAL

A háborús történet

Lényegében véve majdnem ugyanaz, mint a krimi, csak más a helyszín, a cselekmény, a szereplők. Akkor hát mi az, ami meg-egyezik? A főhős. A főszereplő itt is egyedül oldja meg a feladatot, végigverekedve magát az egész ellenséges fronton, hogy azután a háború borzalmaitól megcsömöröd-ve letegye a fegyvert. Lásd: Rambo!

A HÁBORÚS TÖRTÉNET

Szabó, a kommandós fenegyerek

Szabó Lajos sorkatona ott állt az ellen-ség hátvonala mögött és gondolkodott: "Miért nekem kellett idejőnnöm, miért nem az Acsnak, aki sokkal jobb katona nálam?"

Még mindig sajgott egy kicsit a boká-ja, mert amikor kiugrott a repülőgépből és sebesen zuhanni kezdett a föld felé, majd kinyitotta ejtőernyőjét, olyan hirtelen lassult le, hogy a tehetetlenségi erő miatt a két surranója leesett a lábairól, így a földet érés enyhén szólva kellemetlen volt számá-ra. És ráadásul a talaj is milyen hideg volt!

"A fene egye meg! Biztos, hogy fel fo-gok fázni!"

Csak ez az egy gondolat mászkált a fe-jében, amikor megindult az ellenséges csa-pat felé. Talán húsz métert tehetett meg, mikor az első sortűz felszántotta mellette a földet.

– Sztoj! – kiáltotta az ellenség.
De Szabó nem állt meg: leakasztotta vál-láról a géppisztolyát és löni kezdett. A tá-vozból a gonosz ellenség fájdalmas kiáltá-sait hallotta, ami jóleső, meleg érzéssel töl-tötte el szívét. Megnyugtatóan hatott rá, hogy még mindig a helyzet magasztalás áll. Azután egy halk kattanást észlelt, s egy pillanatra megállt a szíve.

"Uristen! Kiürült a tár! Végem..."

Eldobta az immár hasznavehetetlen fegy-verét. Az ellenséges katonák usánkás feje már föltűnt, körbevetették. Mind mosolygott. A kör egyre szűkült, amikor a katonák már egészen közel értek Szabóhoz, annak eszé-be jutott, hogy nadrágja zsebében felejtet-te a reggelinél használt bicskáját. Feltűnés nélkül belenyúlt a zsebébe és még észre-vételenből elővette, majd egy hirtelen moz-dulattal kinyitotta bicskáját és a legköze-lebb álló katonára felé sújtott, aki az ijedt-ségtől azonnal elájult. A többi gyorsan hátrálni kezdett, de nem tudtak sokáig, mert Szabó elordította magát:

– Állj, ne mozdulj! Be vagytok kerítve!

És az ellenség közül mindenki eldobta fegyverét.

Szabó elterelte őket a magyar hadsere-gig, ahol hadifogságba kerültek, majd le-tette az ezredek elé a katonaisgolványát és ruháját, farmernadrágot és kockás inget vett fel helyette, arcát a nap felé fordítot-ta, karjait kitérte, szívott egy-két mély lé-legzetet és elindult kifelé a táborból, hogy soha többé ne kelljen harcolnia...

A Tudás Fája

Több ezer évvel ezelőtt, amikor még nem éltek emberek a Földön, teremtette őt a Szobrász. Ő lett a Tudás Fája.

Azután megjelent a Paradicsomban az Ember: Ádám és Éva, akiknek a Szobrász megtiltotta, hogy egyenek az almafa ter-méséből. Az emberek elcinte be is tartot-ták ezt, de ahogy teltek az évek, a fa meg-unta, hogy csak magának terem, ezért ma-gához hívta a Kígyót és azt mondta neki: "Szóljal az emberpárnak." Jöhetnek enni. Az almám enyhíteni fogja biológiai éhsé-güket és a szellemi tudásszomjukat." A Szobrász félrevezette Őket: "a természetem nem mérgező!" A kígyó elment, Ádám és Éva megjött, ettek, majd utána el lettek üldöz-ve. (Mert ettek.) Az almafa magányos lett...

Teltek az évszázadok, és az almafa lombja alá – a délutáni nap hevéből leiz-zadva – leült egy ember. A fehér parókás Isac Newton volt az. A fa nagyon meg-örült neki, de amikor a férfi a késével egy nyíllal átlótt szívet vésett a törzsébe, meg-haragudott, és az egyik almáját Newton fe-jéhez vágta, aki minden további nélkül be-leharapott a lédlés gyümölcsbe. És Newton ekkor jött rá, hogy van gravitáció. Ezután elszaladt papírrért – mert tudta, hogy fele-dékeny –, és leírta a gravitáció törvényét. Az almafa ismét magányos lett...

Megint eltelt pár évszázad, mikor eljött a fa által oly várva – yárt nap: egy em-ber kiült a lombja alá. Én voltam. Elkezd-tem olvasni, de pillanatok múlva egy alma esett a fejemre. De a Tudás Fája most elszámította magát: míg Newton belehara-pott, és utána szaladt el, addig én most rögtön szaladtam el... Fűrészért...

Íz perc múlva a fa kivágyva hevert az udvarunkon...

Fél év elteltével a darabokra vágott tör-zséből gyűjtöttünk be a kázanba. Hő, hamu és szén-dioxid lett a Tudás Fájából...

Utószó

Én nem ettem a Tudás Fájának gyü-mölcséből, s lám, mit eredményezett ez?! Azt, hogy ilyen marhaságokat írok...

Balogh Tamás

Az Öböl...

Olajfoltok szép vizeden
Belül megreteg mindenem
Katasztrófa? Vagy Átmenet?
Ez győtri most a lelkemet.

Mért e kegyetlen pusztítás?
Schol sem látni gyógyulást
Csak halált és szenvedést
Vaj' van-e megbékélés?

Lesz-e öröm és jó hír
Rút sebeidre gyógyír?
Hullámaidnak béke s nyugalom
Mostanában csak erről álmodom.

Lesz-e ki e sebből kigyógyít
ki e mélabúból felvidít?
Ki a rosszból jóba átment,
Addig is elmondok: egy Ament!

Doki

I Á K O L D A

Barát Tünde

A poéta

Hegyek között
völgy ölén
Riadt patak fut felém
Elvisz talán, elsodor
messzi tájra, sík vidékre
a nyugalom halk csöndjébe.
Tova száll a víz robaja
A közetek hangos zaja
Csend lesz végre, úgy hi-
szem
A bennem lévő ösvényen.
Én tudom csak mi a jó,
mi a tiszta, igaz szó.
Nem hiszek én senki más-
nak,
csak magamnak, s a kis
virágnak,
mely a mezőn bontogatja
szirmait a fényes napra.
Reggelente sétálgatok
Éjjel-nappal munkálkodok,
hogy az új és szép álmokat,
a felvillanó árnyakat
megleljem és felfedezzem,
kis szívemből ki is öntsem,
s a patak kicsiny árja
elvigye az üzenetet
hegyek közti országába.

Az embert néha érik meglepetések. Bizony én is megdöbbsentem, amikor a szerkesztőség postája között az alábbi levelet találtam, egyenesen az Alfa-Centauri rendszerből...

TISZTELT VALUSKA LAJOS FŐSZERKESZTŐ ÚR!

Kérem szépen; én mélységesen fel vagyok háborodva: Magyarországon megtörtént a rendszerváltás: kicserélődtek a politikai vezetők, más személyek kerültek az újságok élére – mások lettek az újságok. A "GYOMAENDRÓDI HÍRADÓ" is, melynek Ön lett a főszerkesztője. Sajnos, a változás nemhogy javította, hanem rontotta a lapuk színvonalát: hogyan jelentethet meg olyan koszos, mocskos hazugságot, mint annak a Balognak – aki még a teljes nevét sem merte aláírni – a "Találkozásom a földönkívülivel" című írását?!

Kérem szépen; én értem, hogy mit akart kifejezni az a Balogh, de azért egy földönkívüliről mégsem lehetett volna ezt írni! Nem, hiszen az E.T.-nek is van becsü-

lete, amit az a Balogh megsértett. Követelem, hogy a szerző írásban kérjen bocsánatot a lapon keresztül, – hiszen a "GYOMAENDRÓDI HÍRADÓ" még ide is eljut – vagy pedig levélben a következő címen: Alfa-Centauri rendszer, Rákosi Mátyás út 17506195550 III. emelet 217.

A Földönkívüliek Galaktikus Tanácsának elnöke: XZYK-1708120679452345 6789

Kelt.: a megadott címen
1991. III. 31.

Ui.: amennyiben az a Balogh nem tesz eleget a kérésnek, sajnos, kénytelenek leszünk megsemmisíteni a maguk bolygóját, a Földet, ahol valóban nagyon drága a Fészekben a Coca-cola...

Gyomaendrőd Híradó

Gyomaendrőd Önkormányzatának lapja; Felelős szerkesztő: Valuska Lajos. Kiadja: Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete. Gyomaendrőd, Szabadság tér 1.
Telefon: 67/31-320. Készült a Szarvas PRINT - PETŐFI KFT-ben. Ügyvezető igazgató: Hornok Péter.
Terjesztik a gyomaendrőd postahivatalok és hírlapárusok. Engedélyszám: III/PHF/108/BE ISSN 0238-8391

HÍRADÓ GYOMAENDRÓDI

GYOMAENDRÓD VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK LAPJA

X. ÉVFOLYAM 9. SZÁM

1991. OKTÓBER

MEGJELENIK HAVONTA

ÁRA: 9,60 FT

Mondják, hogy..., Mondom, hogy...

MONDJÁK, hogy a nagyszájú Hajdú, most mutassa meg, hisz megkapta az önkormányzat lapjának szerkesztését, tehát be kell hódolnia, el kell tűrnie némi cenzúrát a testülettől.

MONDJÁK, hogy mivel irodalomtanár is vagyok, a tisztelt elődöm mentalitását folytatom diákversekkel, iskolai krónikával.

MONDJÁK, hogy hivatásos népművelői múltam miatt közművelődési cikkek töltik még az oldalakat.

MONDJÁK, hogy nyelvészkedéssel sok-sok magabiztos magyarul írni tudó gyomaendrőd polgárt ejtek kétségbe. (Ők azt VÁRJÁK, hogy én mikor ejtek hibát a HÍRADÓ elkészítésében.)

MONDJÁK, hogy többéves sportolói és kézilabdás edzői ténykedésemet önzőn kihasználva végre nagy ívben siránkozhatom: miért nem támogatják erkölcsileg és főleg ANYAGILAG kedvenc sportágamat.

MONDJÁK, hogy a GYOMAENDRÓDI HÍRADÓ botrányok és helyi szenzációk közlésében nem tudja legyőzni a független SZÓ-BESZÉD-et.

MONDJÁK, hogy a stílusommal néhány egyént megsértek, megsebzek.

MONDOM, törekszem a KÖZ ÉRDEKÉBEN az újságírói etikához igazodva a VALÓSÁGOT, a TÉNYEKET feltárni, zöld utat adni a SZABAD VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSNAK.

MONDOM, hogy a kultúra keretén belül az irodalom is szóhoz jut mértékkel, a nyelvi vétségeket továbbra is üldözöm, nem szégyellem az igényes, változatos műveltség, szórakozás terjesztését, pártfogását.

MONDOM, hogy tisztelem és népszerűsítem a LOKÁLPATRIÓTA gondolkodását és cselekvő gyomaendrőd polgárokat, becsülöm bármelyikünkben a MÁSSÁGOT, az EGYÉNT és a HUMÁN ÉRTÉKEKET.

MONDOM, hogy nem élhetek A SPORT, A TESTEDZÉS, A MOZGÁS, A JÁTÉK népszerűsítése nélkül.

MONDOM, hogy ha vétettem, hibáztam, a nyilvánosság előtt elismerem és helyreigazítok.

MONDOM és ígérem, hogy a STÍLUSOM KLASSZIKUS lesz továbbra is.

MONDOM, hogy nem akarok rivalizálni a SZÓ-BESZÉDDEL. De igyekszem betartani az általam tisztelt erdélyi Horváth János aforizmáját:

„HA EGYEDÜL IS FUTSZ A PÁLYÁN, A LEGJOBBA VERSENYEZZI”

Különböztetett tisztelettel KÖSZÖNTÖM AZ OLVASÓKAT.

Az új szerkesztő

A TORONY

Határ Győző novellája

(3. oldal)

Mi történt, hogyan történt?

(6-7. oldal)

Gyomaendrőd ászai I.

(11. oldal)

Ómagyar Mária-siralom

*Valék siralom-tudatlan,
Siralomtól süppedek,
bútól aszok, epedek,
Választ világomtól –
zsidó fiacskámtól
édes örömemtől.
Ó én édes uracskám,
egyetlenegy fiacskám!
Síró anyát tekintsed,
bújából kinyújtsad!
Szemem könnyel árad,
én keblem bútól fárad,
te véred hullása,
én keblem alélása
Keservesen kínszólok
vasszegekkel veretel!*

(A régies szövegnek a mai ejtéshez igazított változata)

HALOTTAK NAPJÁN
KEGYELETTEL EMLÉKEZÜNK ELHUNYT SZERETTEINKRE

Magánlevél közérdekből

(HATÁR GYÓZÓ ÍRÓ LEVELE)

A gyomai születésű Kossuth-díjas (az idén kapta) 77 éves író levélben megkerestem, hogy az 1956-os FORRADALOM ÉS SZABADSÁGHARC tiszteletére szóljon a gyomaendrődiekhez.

A személyem részére írt válaszát a benne foglaltak miatt közzéteszem a TORONY című novellájával együtt.

Hajdú László, Gyomaendrőd

1991 09 04 Kedves Barátom – örömmel olvastam leveledet s ha megtehetném, sokfelé szakdnék, mert sokfelé kérnek és sokmindent szeretnének tőlem; nos, a lélek kész, de a (77 éves) test erőtlen. Amúgy is, öregségemre szokásba vettem, hogy szégyenszemre elúszom a határidőkkel; így hát újra hirtelenében nemigen írhatok; de előkaptam egy régi tárcanovellát, amely 56 lerohanásáról szól, a címe a Torony, és Angelika kertje c. elbeszéléskötetben jelent meg. Tavaly a Magvető versválogatást bocsátott közre tőlem A léleknek ren-

gése címmel; Abban több hasonló vonatkozású verssel találkozol, ha tallózol benne.

A otthonvalók közül bárcsak mások is ilyen szépen emlékeznének vissza arra, hogy tavaly ottjártam; jövőre, ha még élünk, nincs kizárva, hogy feleségemmel megint felbukkanunk azon a tájon, hogy megvizitáljuk Kner Izidor bácsi nyomdáját (kire én még igen élénken emlékezem). Munkatársaidnak, diákjaidnak szívélyes üdvözetét küldi, téged barátsággal köszönt

igaz híved

Victor G.J. HATAR
HONGRIUSCULE 12 Edge Hill
Wimbledon-LONDON SW19 4LP
United Kingdom-Europe
Phone/Fax. 081-946-1515

A TORONY

(Pillanatsfelvétel)

A Lenin-körúti ház pincéjén kifo-
gyott a kenyér. Márpedig kenyeret sze-
rezni kell, ha a fene fenét eszik is – akár-
hogy lőnek a körúton, akárhogypász-
tázzák a kövezetet a Rákóczi úton,
a csordában megrekedt sárga villamos-
dögök között. Kenyérnek lenni kell.

Ez a sarok kivált „forgalmas”: az As-
toria tetejéről hajnal óta ágyúzzák a Ne-
wyork-palota tornyát. Vagy bele-
szalad az eltévedt golyóba, vagy a lesza-
kadó faldarab üti agyon, akit ilyenkor
kivisz a hasa, a tehetetlen dühe – a járó-
kája.

Margit-mama 76 éves. Fürge, mintha
tizenhat volna, bátor, mint a Molotov-
kocktélthajigáló srácok; de a szíve cser-
benhagyja, az izmai nem bírják, a reu-
mája elárlulja korát. Nincs más út, csak
a pince. Szerencsére még megvannak
a világháborúból ittfelejtett pincei faltö-
rések-átjárások, ha nyolc-tíz házzal
odébbkecmergünk, egy Nagyatádi Sza-
bó utcai pinceablakon kibújhatunk s on-
nan majd meglátjuk. A Dohány-utca sa-
rok, az a veszedelmes, de onnan a pék
már csak macskaugrás.

Hiszen ha az a hátrakecmergés olyan
egyszerű volna! A pince szintek között
méteres, másfélméteres különbség, az
ember átmászik és a lába a semmibe ka-
limpál. Tolják-segítik, aláfeszülnek,
Margit-mama kapaszkodik, lehuppan,
ki van, mint a liba. A nyolcadik ház,
a pinceablaknak nekitámasztott szén-
csúszda, a lábtámasztó lécek – a Nagy-
atádi Szabó utca. Hol vagyunk? A Besz-
kártytal szemközt. Alig lehet ráismerni.
Feltépett villamossínnek, elgörbült vá-
gány-tömkeleg; szanaszerte gurult vas-
hordók, kihányt gerendák; leszakadt
koronapárkányok. Ilyen akadályokon
kell átmászni, hogy eljussunk a feltépett
macskakövekből rakott barikádig az ut-
ca végében s onnan gyors oldalsiklással
majd csak átfordulunk és csatlakozunk
a sorhoz a pékség előtt.

Jó is, rossz is. A kajla vasakon a néni-
nek olyan „artistamutatványt” kell vég-
hezvinnie, amit látni se szeretne, mástól
se – nem hogy maga csinálja. De a szét-
hányt tartályok, az olajshordók sora
fedezék is, valahonnan, valakik erre is
végiglovik a házsört. Billeg a néni, ka-
paszkodik, fedez; kalimpál a két sza-
tyor. Végigarszoljuk a járdát, a Do-
hány utca sarkán kicsattan a napsütés és
a napsütésben kicsattan a torony.
Amott a pék, előtte a sor. Más pincék,
más éhes hasak, más néni-bácsik – ke-
nyérré várók.

A torony félhivatalosan a Newyork-

palota tornya, hivatalosan az Újjáépítés
Diadala. A nyavalyás Rákosi-rendszer
csudája – mert nem volt rendszer még
egy a világon, amely köbméterre ilyen
kevés lakást termelt volna s ilyen szána-
lmasan keveset épített. A párt, mint az
újjáépítés motorja, a lankadáson kezd-
te, a Patyomkin-kulisszák tologatásán
folytatta s a végén már az üresjáratra is
alig futotta erejéből. Egy évtized alatt
tíz Newyork-palotát is felépíthetett
volna rendes körülmények között; de
hogya a tornyot közvetlenül a forradalom
előtti napokban rendbehozta és a pom-
pás kő-éktímeny sudaras-fehéren me-
gint ott ragyogott – már az is csuda
számba ment.

Szerették a tornyot a pestiek, szeret-
ték az újjáépített Newyork-palotát,
csavart-oszlopaitból, atlaszaiból, kávé-
házának emeletes-aranyos öbléből bi-
zalmat merítettek. S most ezt a tornyot
lőtték a buffogó ütegek az Astoria tete-
jéről.

Szürke arcok bámulták; az öregebbje
fásultan, a fiatalja gyűlölettel. Hátatfor-
dítva a pékség bejáratának, hogy a tor-
nyot ne veszítse szem elől, hátrálva ha-
ladt a sor. Mindenki a tornyot nézte
– hogy fogy-e, marad-e s ha marad,
mennyi marad belőle.

Ám a Newyork-palota vadonatúj
tornya szilárdul állt. Olykor fel-felpor-
zott s már-már azt hittük, az üres eget
látjuk a helyében, ha a porfelhő elül. De
nem: ott állt rendületlenül, megújra ki-
bontakozva és csipkéivel harsány-fehé-
ren rárajzolódott az égbe. Egy fiatal
egyetemistát előntött a féltékeny düh,
átrohant a sarkon a mozi elé és a romku-
pacra felhágva, mérgében szónokolni
kezdett:

– Ez igen! Ez igen! Ez hát a baráti se-
gítség! Az a nagy fene büdös! Az a ha-
tártalan szeretet, a proletárnemzetközi-
ség, ez hát! Ezt teszük velünk!

A könnyeit nyelve kiabálta, míg kö-
rülötte röpködtek a golyók. Micsoda
haszontalan halál lesz, eredj onnan, sze-
rencsétlen, nem jössz vissza mindjárt?

– Jöjjön onnan! – kajabáltak utána
a sorból, kivált az asszony nép, mert
majd megszakadt a szíve a szemrevaló
szép szál legényért. Az meg, égrevetett
képpel, toronyféltő szerelemmel csak
mondta-mondta; kiordította tehetetlen
keservét, mi meg a sorból hol őt néztük,
hogy meddig él, hol a tornyot, hogy
meddig áll. Emez élt – amaz állt, éltek-
álltak még sokáig.

Hogy mi volt a bűne a toronynak, „le-
sipuskás” szabharcosok voltak benne

avagy csak lehettek volna – nem tudni.
A toronynak pusztulnia kellett. Isten
tudja, miféle gigászi vasgerendákon ült,
bölöm szekrénytartókon lovagolt vala-
hol a tetőemeleti falazatba befogva:
a felfekvések kilapultak, kezdett rengen-
ni. A becsapódások egyre sűrűbbé vál-
tak, a feltisztuló porfelhőből még kibuk-
kant a parádés torony, de hol egy fehér
kő-golyóbis hiányzott róla, hol egy dísz-
obelisz; egy lövedék megcsorbította
ablakos ornamenseit, egy másik a koro-
napárkányt kezdte ki. Meddig bírja
még: órákig? percekig? ... Odáig-hát-
rálást, meglepetve vettük észre, hogy
ránkkerült a sor, megkaptuk a kenye-
ret, lopakodva, kúszva – indulhattunk
haza. A tele kenyeres szatyrokat csak
úgy mellékesen lógatva eredtem neki,
akkor is csak Margit-mama nógatására,
annyira rajtafelejtkeztem bámító sze-
memmel a toronyon.

Az emeleti ablaksornak nekivágódó
golyók apró vakolat-lavinákat indítot-
tak-zúdtottak a fiatalemberre, aki fel se
vette; ő csak az öklét rázva tovább átko-
zódott a könnyein keresztül, a sorból
pedig egyre haragosabban szölongat-
ták, menne vissza, foglalja el a helyét.
Mít is részletezzem, nem mondom el
a kalandos hazatáradást szanaszerte
gurult vasdongák, kajlán meredező vil-
lamos-sínnek között a Nagyatádi Szabó
utca felsikart kövezeten, a hazakevere-
dést bogár-billegéssel pincéről-pincére
a világháborús lyukakon keresztül,
a semmibeugró talprahuppanásokat,
a felkapaszkodásokat a setét magasba,
a vaktába-törtetést ládákban, ágyakon,
szenespince-rekeszekben át és a megér-
kezést a kenyérral, amelyet Margit-ma-
ma máris szeletelt, porciózott, osztott
igazságos-fürge 76 évesen, hogy tizen-
hatéves se tette volna különül. Mert én
a látványnak odakölvölve – ottmarad-
tam s ahogy megrohantak gondolataim,
el nem tudtam szakadni tőle, jóllehet
messze jártam.

Ha a tiszavirág csak egy napig él, el-
képzelhető-e, hogy minden percében
nem hatvan – de hatvanezer másodperc
van? Hogy az ő másodperce még így is
„hosszabb” és belső ideje más? S nem
ilyen tiszavirág-e az ember, amikor ily
ritka-rettentő látványok pillanatsfelvéte-
lét rögzíti agykérgi retináján: az ő „pilla-
natában” is nem hatszázezer másodperc
zsúfolódik-e össze – nem úgy tolnak-e
egymásra benne a mozdulatlanságig las-
sított felvételek?

Mít csinál a torony, ha tönkrelővik?
(Folytatás a 4. oldalon.)

A TORONY

(Folytatás a 3. oldalról.)

Alákalimpál? Visszagörbül? Össze-rogy, mint a samunadrágja? Kupola módjára beszakad? Ripityára robban és eltorlaszol utcát-teret?

Nem úgy, ha a Newyork-palota daliás, párizsias-elegáns tornya.

Ez volt eddig a legnagyobb porfelhő, amelyet a belövés körülötte felvert. Mindnyájan vártuk – ők a pékség előtti sorban, én már a sarkon, közvetlen közel – hogy újra kicsattanjon fehérségével az ég kékségén és ékszer törékenységgel fittyet hányjon az Astoria ütegeinek. Most is ott volt a helyén, most is kicsattant és állt. De nem sokáig.

A lába már többől hiányzott.

Úgy kezdte meg alászállását – tulajdon függélyes vonalában – mintha sohasem akarna a fenékre érni. Roppant felvonó módjára megsüllyedt és behévelyezte magát a palota alsó emelet-üregeibe. Az omlás, a robajlás oly soká tartott, hogy az ember füle szinte berendezkedett rá s az utána támadt irgalmatlan csendben szinte már hiányzott. A falakból felvágó, égig lövellő porfelleg a környező utcákra is ráereszkedett s azt hittük, vezűvi hamuesője sohasem fog végetérni már. Azóta is, mindmáig halom anyám szólomatását, gyere már fi-am, hagyd azt a tornyot, hozd azt a kenyeret. Már az én retinámon halálíg úgy maradt, megmarad az a torony, visszahozhatatlanul, újjáépíthetetlenül. Az a felvétel, amint félig még lebegve, úszva, de már lába-vesztve elindul, hogy padlókat átalverte, helyet csináljon néhány napos, vadonatúj fehérségének a százados főfalak aknakoporsójában.

Amikor a robajló vakolathullás megállt, a romtömeg utolsót ereszkedett és a porfelleg leülepedett, a torony helyén üresen tátongott az ég; és a szép szál egyetemista is, a romkupac tetején arcára borulva, annak rendje-módja szerint – halott volt.

VÉRADÁS

1991. november 22-én
az endrődi városrészen
8–12 óra között a Lenin Tsz Dózsa
Székházában,

1991. november 27-én
a gyomai városrészen
8–13 óra között a Katona József
Művelődési Központban
szervezünk véradást,
melyre szeretettel várjuk
véradóinkat

Vöröskereszt Városi Vezetősége

Példa értékű kezdeményezés az ENCI-ben

Móricz Zsigmond mondotta: „Nincs ember, aki meg ne értse a múzeum hasznát: ott örökre megmarad az, ami szépet teremtett a magyar, és mindig vissza lehet menni tanulni. A tiszta ősforrásból meríteni. De ha nincs múzeum; akkor ott porladnak el a régi értékek a sárban.”

1991. szeptember 25-én az Endrődi Cipész Szövetkezetben megnyílt a „Műszaki Klub és Szakkönyvtár”. Egyben a fiatalok a több éve dolgozó „encissel” együtt rögtönzött kiállítást is szerveztek. Itt azokat a tárgyakat, emlékeket, elismeréseket, fotókat, a megalakulással kapcsolatos dokumentumokat állítottunk ki, amiket már a leselejtezések során találtunk meg és kerültek bemutatásra.

Ezek a tárgyak ebben a klubban végleges helyet kaptak megőrzés céljából.

A Műszaki Klubot Szilágyi Dezső, az ENCI műszaki vezetője és Tóthné dr. Figuli Judit, a Bőr- és Cipőipari Kutatófejlesztő Vállalat munkatársa, az információs és nemzetközi osztály vezetője Budapestről – nyitott meg (egyben Ő), akinek közreműködésével és segítségével a legtöbb könyvet kaptuk. Bensőséges házi ünnepségünkön vendégünk volt még dr. Tímár Gyöngyi, a Gyomaendrődi Városi Polgármesteri Hivatal jegyzője.

A bőr- és cipőipari szakkönyveken kívül számos szakfolyóirat érkezik az ENCI-be – a magyar nyelvűn kívül angol és német nyelvű is –, ami naprakész információval szolgál a szakemberek számára.

Kuriózusként említjük, hogy megtalálhatók többek között 1910-ből: Klemp Gusztáv: TIMÁRSÁG c. könyve; vagy 1911-ből: ARDOS FRIGYES: BATIK MUNKÁLATOK ÉS BŐRDOMBORÍTÁS c. könyve is. Bárki, akinek szüksége van ezekre a szakkönyvekre és folyóiratokra – kölcsönözheti is ezeket.

Ebben a klubban lehetőség nyílik szakmai beszélgetésekre, vitákra, külföldön – szakmai úton járt – kollégáink úti beszámolójára; tapasztalatcseréjére.

Szeretnénk, ha példánkat máshol is követnék. Találjunk egy helyet azoknak a tárgyaknak, emlékeknek, ami kapcsolódik egy üzem vagy gyár múltjához, történetéhez. Mentsük meg, ami még menthető, hisz az utánunk jövők azt sem fogják megtudni, hogy honnan indult az ENCI, honnan indult az adott gyár vagy üzem.

Azoknak az embereknek is megbeszélve ezzel munkájukat, akik 40, 30, 20 évet vagy akár ennél kevesebbet is töltöttek el az adott cégnél.

Ez az ENCI-ben sikerült, bízunk benne, hogy kezdeményezésünk máshol is meghallgatásra talál.

Ezzel is megőrizve mindazt, amit apáink és anyáink ránhagytak.

A Műszaki Klub létrehozói

Gyomaendrőd Város Önkormányzatának Képviselő-testülete

Pályázatot hirdet a Polgármesteri Hivatal

JEGYZŐI

munkakörének betöltésére

Pályázati feltételek:

igazgatásszervező, vagy állam- és jogtudományi doktori képesítés

legalább 3 évi szakmai gyakorlat

A pályázathoz csatolni kell: részletes önéletrajzot,

szakképzettséget igazoló okirat másolatát,

erkölcsi bizonyítványt

Bérezés megegyezés szerint

A pályázat benyújtási határideje: 1991. november 20.

A pályázatokat dr. Frankó Károly polgármester címére kell benyújtani:

5500 Gyomaendrőd Pf. 3. Telefon: 67/31-320

KEDVES OLVASÓINK!

Felvetődött sokunkban, hogy esetleg más nevet adjunk lapunknak a jelenlegi helyett. Ha ezt szükségesnek tartják az ujjászülete érdekében az alábbiak közül válasszanak. Természetesen az Önök ötleteit is elfogadjuk.

MI KIS VÁROSUNK

GYOMAENDRÓD ÖNKORMÁNYZATI LAPJA

VÁROSUNK

GYOMAENDRÓD ÖNKORMÁNYZATI LAPJA

Gyomaendrődi Polgár

ÖNKORMÁNYZATI LAP

KÖRÖS GYOMAENDRÓDI **PARTY**

ÖNKORMÁNYZATI LAP

A javasolt, kivágott címet az alábbi helyre kérjük küldeni:

Polgármesteri Hivatal

Gyomaendrőd, Szabadság tér 1.

Köszönjük érdeklődésüket

Hajdú László

Mi történt, hogyan történt?

Minden ember hajlamos arra, hogy az idő múlásával a rossz emlékeket elfelejtse, illetve pontatlanul emlékezzen vissza történésekre. Az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc évfordulója kapcsán eredeti dokumentumok alapján szeretném az emlékezetet felfrissíteni, illetve az ifjúságot pedig megismertetni a valósággal. Hiszen a több mint három évtizedes hazudozás nem volt eredménytelen.

A mai szerencsétlen gazdasági helyzet következtében többen szándékosan, néhányan tudatlanságból kádári aranykort, gulyáskommunizmust emlegetnek. Pedig bizony az említett kornak olyan súlyos az ára, ami évtizedekre visszaveti nemzetünket, mind erkölcsileg, mind gazdaságilag.

Most pedig következzen néhány fontos dolog a 35 éve történekről.

1956. november 4-e reggelén – a Budapesti Szabad Kossuth Rádió elhallgatása után – valószínűleg Szolnokról Dr. Münnich Ferenc beszéde után, Kádár János olvasta fel a Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány programját. Ezt a kormányt 25-30 jó elvtárs választotta meg. Jóllehet az egész szöveg eredeti hangfelvétele a birtokomban van, helyszűke miatt csupán néhány, de önmagában is értékelhető mondatot fogok szó szerint idézni. Ime Kádár János:

„A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány programja: Nemzeti függetlenségünk és országunk szuverenitásának biztosítása. A kormány nem tűri meg, hogy a dolgozókat bármi ürügy alapján üldözzék azért, mert a legutóbbi idők eseményeiben részt vettek. A legszélesebb demokrácia alapján kell megvalósítani a munkásigazgatást a gyárakban, üzemekben és vállalatoknál. Az eddigi igazgatási szervek és a forradalmi tanácsok demokratikus választásának biztosítása. A magyar kormány a rend és nyugalom helyreállítása után tárgyalásokat kezd a szovjet kormánnyal és a Varsói Szerződés más résztvevőivel a szovjet csapatok Magyarország területéről való kivonásáról.”

Mi valósult meg ebből az 1956. november 4-én meghirdetett kádári kormányprogramból? Azt, hogy nemzetünk mennyire volt független és szuverén Kádár ideje alatt, fényesen bizonyítja, hogy a szovjet csapatok csak az év június 30-ával távoztak hazánkba. Így tehát eredménytelennek bizonyult, amennyiben egyáltalán sor került ilyen

A Baross utca és a Körút sarka,
október 26. körül

tárgyalásra, a szovjet csapatokkal kapcsolatban tett ígéret. Mi lett továbbá abból az ígéretből, hogy biztosítják „a forradalmi tanácsok demokratikus választását.” Az, hogy 1956. december 8-án kihírdették: a kormány a 17/56. számú törvényerejű rendeletével feloszlatta valamennyi forradalmi tanácsot, bizottságot. És aztán mi lett a kormányprogramnak abból az ígéretéből, hogy „Megvalósítják a munkásigazgatást a gyárakban, üzemekben és vállalatoknál.” Az, hogy 1956. december 9-én törvényerejű rendelet jelentette be: fel kell oszlatni a Nagybudapesti Munkástanácsot. 1957. november 17-én az 57/63-as számú törvényerejű rendelettel pedig betiltották valamennyi munkástanács működését. Érdemes lenne foglalkozni a Kádár-kormány egyéb ígéreteinek nem teljesítésével is, de most főképp azal az ígérettel foglalkozunk, hogy: „A kormány nem tűri meg, hogy a dolgozókat bármi ürügy alapján üldözzék azért, mert a legutóbbi idők eseményeiben részt vettek.”

Kétségtelen ez az egyike azoknak az ígéreteknél, amelyek megvalósítás esetén, erkölcsi tőkét jelentettek volna az új kormánynak és magának Kádár Jánosnak is. Ha már elkövették megbocsáthatatlan tettüket, hogy felszólították a szovjet kormányt a magyar forradalom fegyveres leverésére, a törvényes magyar kormány megbuktatására, legalább azt elmondhatták volna, az ígéret beváltása esetén, bosszút azért nem álltunk, nem folyt több vér, nem tettük

még elviselhetlenebbé az emberek sorsát a tömeges terrorral, kivégzésekkel, bebörtönzésekkel, internálással. Úgy gondolom, az ígéret beváltása két további szempontból is előnyös lett volna magának Kádár Jánosnak is. Előnyös lett volna mindenekelőtt azért, mert Ő volt az, aki számtalanszor megígérte: a Kommunista Párt nem követi el soha többé azokat a bűnöket, amelyeket Rákosi Mátyás vétett, soha többé nem lesz csengőfrász Magyarországon. Továbbá érdeke lett volna Kádár Jánosnak beváltania az ígéretét, hogy senkinek semmilyen bántódása nem lesz az október 23-a utáni eseményekben való részvétel miatt, másodszor azért is, mert Ő maga is fontos résztvevője, mozgatója, egyik irányítója volt az eseményeknek. 1956. október 30-i rádióbeszédében kijelentette: „Kijelentem, hogy azokban a döntésekben, amelyekben a Minisztertanács Elnöksége ma határozott, a Magyar Dolgozók Pártjának elnöksége minden egyes tagja egyetértett. Én a magam részéről kijelentem azt is, hogy az előttem szólottakkal: Nagy Imre, Tildy Zoltán, Erdei Ferenc ismerőseimmel és barátaimmal, általam nagyrabecsült és tisztelt honfitársaimmal, teljes mértékben egyetérttek.” Kádár János előtt szólott Nagy Imre, akit Kádár barátjának nevezett, a demokratikus erők hatalmas megmozdulásának nevezte a forradalmat és bejelentette az egypártrendszer megszűnését, a szovjet csapatok kivonását Magyarországról. De Kádár János nemcsak ezekkel az intézkedésekkel értett egyet, hanem később, mint az újonnan megalakított MSZMP héttagú szervezőbizottságának tagja, a Varsói Szerződésből való kilépéssel és az ország semlegessé nyilvánításával is. Tehát lett volna oka, személyes oka is Kádárnak arra, hogy ne csak meghirdesse, hanem meg is valósítsa a tiszta lap politikáját. És mi történt e helyett, az, hogy nevével fémjelmezte a magyar történelem talán legvéresebb megtorlását, amely sokak szerint még a Dózsa György-féle parasztlázadást követő bosszú arányait is meghaladta anélkül, hogy saját felelősségéről akár szót ejtett volna.

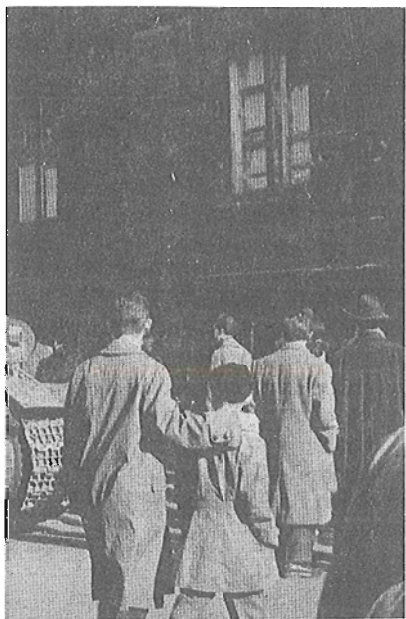
Az 1956-os események embervesztésével kapcsolatos kutatások még ma is folynak. A pontos adatokat talán sohasem tudjuk meg. Becslések szerint azonban leírható, hogy a harcok, sortűzek, kivégzések következtében kb. 3500 magyar halt meg. A szovjetek vesztesége mintegy 1300 fő lehet és 230 páncélos. Szeretném hinni, hogy a leírtakkal nem untattam a tisztelt olvasót.

Gyomaendrőd, 1991. október 11.

Fekete Elemér
helyi SZDSZ-üggyvivő

Az 1956-os forradalom képei

A képeket dr. Zalay László készítette

A Ferenc körút, október 25.

A Bakáts téri templom mint hadicélpont, október 24–25.

A Corvin közben elesettek sírjai a Práter utcánál, november 7. után

Búcsú müzslivel

(Beszélgetés Papp Endrénével, a Katona József Művelődési Központ volt igazgatóhelyettesével)

Laptársunk, a Szó-Beszéd két írása – a „Kihalásos alapon cserélődnek a vezetők?” és az a „Szerkesztői üzenet”, amelyben egy J. O. aláírású egyén levélben bírálta városunk művelődési intézményének munkáját – motívált e csevegésre. Ugyanis az utóbbi íromány kreálásáról néhányan, köztük a volt fellejtése, Megyeriné is Papp Endrénét gyanúsítja.

– Valóban nem Te öntötted ki a szíved a fiktív kézjegy alatt?

– Talán már Te is azt gondolod? Ezekről a gyanúsítgatásokról én is hallottam, de nem zavar. Ha ilyet állítanak rólam, hogy bizonyítsam ennek ellenkezőjét, hogy nem rejtem véka alá véleményem: KÉRDEZZ bármit a volt munkahelyemen uralkodó állapotról! Bár nem nagyon örülök az interjúnak, nehogy a „savanyú a szőlő” álarca mögül a „vesztes” bosszús személyeskedése hallatsszék messzire.

– Szerinted a Ház miként látja el az alapfunkcióját?

– Summa summárum, nem a legjobban végzi, szakmai értékelés évek óta nem volt. Viszont az odajárók zöme jogosan kritizálja az itteni vezetést és közművelődési munkát. Gál László néptáncoktató összeszámolta, hogy az elmúlt öt év alatt több mint NEGYVENEN (különböző beosztásban lévők) váltak meg keserű szájjal az intézménytől. Ennek a nagymérvű fluktuációnak nyomós oka van, az biztos!

– Úgy tudom, néhány hónapig munkanélküli segélyen tengődtél. Miért?

– Megyeriné Csapó Ildikó igazgató „megértően hozzásegített”, mert az én távozásom mindenképpen előnyös lett számára. Abban a situációban ez nekem is így volt jobb. Békésinének, a 2. Számú Általános Iskola igazgatójának rábeszéléseként óraadóként és napközisként már dolgozom, jól érzem magam, hisz szeretem a gyerekeket.

– A gyomai szülők véleménye szerint Te egy közkedvelt, pedagógiailag rátermett óvónő voltál, miként sodródttál a népművelés soha nem változó, zavaros vizeire?

– Két fő indítéka volt: az egyik 13 évig aktív néptáncos voltam, jártam a világot, a másik a közművelődés nyüzsgő, dinamikus, mobil, sokoldalú világa. Négy évvel ezelőtt Megyeriné csábítására kerültem a Művelődési Központba. (Mellesleg közben Szegeden a Juhász

Gyula Tanárképző Főiskolán népművelői diplomát szereztem.)

– Hogyan emlékszel a kezdetre?

– Eleinte áradó örömmel, nagy elánal kezdtem új hivatásomhoz. Nem számított, hogy hány órát kellett dolgoznom, így emiatt a családom többször háttérbe szorult. Volt igazgatóm elégedetten konstataulta munkámat, többször megdicsért. Úgy éreztem elfogadott, de „csak” szakmai partnerének.

– Miért, más területen nem számítótál egyenrangúnak?

– Nem is akartam egyenrangúvá válni vele, mert az én egyéniségem távol áll az övétől. Kis dolog, de mint helyettes az ő távollétében aláírással igazolva sem vehettem át a Ház részére érkezett ajánlott küldeményeket. Helyettese csak papíron, formálisan voltam. Egy idő után nem is értettem, minek ide ilyen cím. A gyakorlatban az igazi he-

lyettese, társa „polihisztor” tanácsadója a nagyhatalmú gazdasági vezető Kertes Imréné. Ő bírálta felül az elvégzett népművelői munkánk minőségét, eredményességét. A mindenki által ismert, erősen kifogásolható modorával ő is szakmai vezetőnek számított. Magatartása sokszor még a kelet-európai szintet sem érte el.

(Ezt én is alátámaszthatom, amikor több ízben telefonon kértem információkat, a vonal túlsó végén azonnal felismertem sajátos taszító stílusát – a szerkesztő megjegyzése.)

Feltételezem, hogy csak a számok világában lehet valamennyire kompetens. Kedvenc vezetőjét közösség előtt, ismert stílusában, és a jelen nem lévő kollégáit is epés megjegyzésekkel illette, amitől néha a gyomrom felfordult. Ilyen esetekben döbbsentem rá, hová kerültem.

„Sepertem eleget, seperjen már más is...”

A Gyomai Nemzeti Bizottmány 1956. évi kiadványának másolata

GYOMAI

I. évf., 1. sz. — 1956 október 31, szerda — Ára 50 fillér

NEMZETI ÚJSÁG

Az új Nemzeti Kormány felhívása a parasztsághoz

Paraszatok, mezőgazdasági dolgozók, traktorosok, mezőgazdasági szakemberek!

Az új Nemzeti Kormány elköltözt szándéka, hogy jövátesszi a mezőgazdasági politikában az elmúlt években elkövetett súlyos hibákat és gondoskodik a mezőgazdasági termelés biztosítására mindazon akadályok megszüntetéséről, amelyek a termelés fejlődését gátolják.

Az új mezőgazdasági politika meg-alapozása érdekében ezekben a napokban a legfontosabb feladat az őrsi mezőgazdasági munkák mielőbbi elvégzése.

Ezt a munkát a helyi bizottságok szervezzék, együttműködve a gépallo-

Döntött a Nép!

Esett az eső. Az utcán végeleáthatatlan sorokban gyülekezett a nép. Nem propaganda, nem agitáció, nem erőszakolt szervezés, hanem a tizenegy éve bennünk levő keserűség, a kiolthatatlan hazaszeretet gyújtotta össze őket. Érezte, tudta, hogy most nem kényszer naggyülésre nem Moszkvából küldött, vagy százszor cenzurázott sllábuszok felolvasására, hanem saját sorának, jövőjének, az egész nemzet szabad életének ügyéről dönt.

Magasra csapott a forradalom szent tüze, amikor Szűcs Sándor és Oravecz Jenő vezetésével megérkezett az ifjúság a Tefu, a Viharsarok Halászlát Szövetkezet. Egyszerű emberek tántoríthatatlan ifjak, becsületben élő munkások, emelt fejű meghurcolt parasztok, köztiszteletben álló értelmiségiek szólak a nép akaratából a néphez, a nép igazságából.

A nép választotta meg vezetőivé, a Nemzeti Bizottmány tagjaivá a következőket: K. Timár József, Kocsis Gyula, Dr. Vincze Endre, Garai Sándor, Csapó Endre, Dombos László, Seben Géza, Zdusek Lajos, Kovács István, Lszó Lajos, Kiss Dániel, Vakarcz János, Ágoston Gábor, Biró János, Rück József, Bilogh Tamás, Muszkán István, Pintér János, Sáfár Lajos, Oláh Imre, Ágoston Lajos, Bácsi Imre, Bodnár Antal, Egeresi László, Farkas László, Fraskó Mihály, Gyenge Gábor, Hajdu Ferenc, Imre Gábor, Ilyés András, Juhász András, Kiss Imre, Kónya Istvánné, Kiss Gábor, Herter József, Mayer István, Mészáros Miklós, Pásztor Béla, Pintér Attila, Szabó Ernő, Szurvecz László, Turkovics Károly, dr Sallai László, Bula Vince, Szilágyi István, Madarász László, Oravecz Jenő, Szűcs Sándor, Balogh Lajos, Zsila László, Péteri Pál, Zöld István.

F. millanattól kezdve a rend őrzése, a nép biztonságáa, a lakosság ellátása, az ország vérvő

Koalíciós kormány alakult

Október 30, kedd délutáni rádióbeszéd:

Nagy Imre:

Magyarország dolgozó népe! Munkások! Parasztok! Értelmiségiek!

A hazánkban mind szélesebben kibontakozó forradalom, a demokratikus erők megmozdulása válaszút elé állította hazánkat.

A Nemzeti Kormány a magyar dolgozók pártja einököségével teljes egyetértésben a nemzet életében sorsdöntő elhatározásra jutott, amelyet a következőkben kívánok Magyarország népével tudatni:

Az ország életének további demokratizálása érdekében az egypártrendszer megszüntetésével a kormányzást az 1945-ben újjászületett koalíciós pártok demokratikus együttműködésének alapjaira helyezi. Ennek megfelelően a Nemzeti Kormányon belül szűkebb kabinetet létesít, amelynek tagjai: Nagy Imre, Tildy Zoltán, Kovács Béla, Erdei Ferenc, Kádár János, Losonczy Géza és a szociáldemokrata párt által kijelölendő személyiség.

A kormány előterjesztést tett az elnöki tanácsnak Kádár János és Losonczy Géza államminiszterekké való megválasztására.

A Nemzeti Kormány felhívja a szovjet csapatok parancsnokságát, hogy azonnal kezdje meg a szovjet csapatok kivonását Budapest területéről. Egyidejűleg a Nemzeti Kormány közli az ország népével, hogy a szovjet csapatoknak az ország területéről való kivonására haladéktalanul megkezdje a tárgyalásokat a szovjet kormányval.

A Nemzeti Kormány nevében bejelentem, hogy a forradalom által létrehozott demokratikus helyi önkormányzati szerveket a Nemzeti Kormány elismeri, rájuk támaszkodik és támogatásukat kéri.

Magyar testvéreim, Hazafiak, hazánk hű polgárai őrizték meg a forradalom vívmányait, minden erővel biztosságot a rendet, állítsátok helyre a nyugalmat.

Ne folyjon testvér vér hazánkban. Vegyétek elejét a zavargásoknak, minden rendelkezésre álló erővel biztosságot az élet és vagyonbiztonságot.

Ejzen a szabadtéri demokrácia független magyarság.

szervezeteit és sorakozzanak fel a nemzeti forradalom győzelmének és rendjének végső biztosításáért és működjenek együtt a többi koalíciós pártokkal s az ifjúság forradalmi szerveivel.

Tildy Zoltán:

Szívem túlradó örömevel köszöntöm, ölelem a drága magyar ifjúságot, amelynek harcoló képviselőivel is találkoztam ezekben a napokban. Ez az ifjúság a maga hősiességével és a küzdelem eredményeivel túlszárnyalta 1848. március 15-ét. Az ő harcuknak emlékére

nemzeti ünnepé nyilvánítjuk azt a napot, amelyen harcukat megkezdték

— mondotta beszéde elején.

Tildy Zoltán bejelentette a továbbiakban, hogy a parasztságot annyira sajtó begyűjtési rendszert a mai napon megszüntetik. Kifejezte meggyőződését, hogy a magyar földművelő nép ezután jobban fogja ellátni a várost, mint eddig. Békében akarunk élni az egész világgal, különösen szomszédainkkal, s én meg vagyok győződve arról, hogy a Szovjetunió népei és vezetői látni fogják, hogy amikor egy nem megalázott, de szabad nemzettel tárgyalnak, mennyire más lesz a viszony, mennyire több lesz a megértés, a megbecsülés és a szeretet köztük.

Elő kell készítenünk a szabad választásokat. Ehhez rend kell és nyugalom. A választásokat már csak az veszélyezteti, ha az országban nem tud helyreállni a belső béke. Akiben magyar szív van, magyar értelem van, magyar érzés van, annak össze kell fognia és meg kell teremtenie országunkban a rendet, a békeességet.

Végezetül felszólította a Független Kisgazdapárt vezetőit, hogy azonnal vegyék kézbe a párt újjászervezését.

Kádár János:

A mély felelősségtől áthatva, hogy a további vérontástól megmentsük népünket, dolgozó tömegeinket, kijelentem, hogy azokban a döntésekben, amelyekben a Minisztertanács elnöksége ma határozott, a Magyar Dolgozók Pártja Elnökségének minden egyes tagja egyetértett.

Kádár János felhívta azokat a kommunistákat, akiket a párt soraiba az emberiség haladó eszméje, a szocializmus hozott és nem önző egyéni érdekek, hogy képviseljék a

Úri nagybirtok helyett rentabilis Állami Gazdaságok

A szabadság hajnalán az állami gazdaság dolgozói is a dolgozó parasztság kérgeskeze felé nyújtják testvéri jobbukat. Ők is a dolgozónép és az iparmunkásság tömegélelmezésének problémáját kívánják elősegíteni és megoldani.

A Körösi Állami Gazdaság dolgozóit is ez a hazafias lelkület hevítette, midőn a népünk becsületét eljátszott párt által odaállított vezetőt leváltotta és az állami gazdaság vezetését egy 10 tagú Munkástanács dolgos kezére bízta.

A Gazdaság 780 kataszteri holdon végezte el az őszi vetési munkálatokat, hogy ezzel a jövő évi kenyérünket biztosítsa.

Termelő Szövetkezetek is vetnek!

Az utóbbi hetek forгатagos eseményei a termelőszövetkezetekben dolgozó parasztok lelkületét is felforgatták. Náluk is számos fájó seb vár gyógyító irt és özön a rendezetlen problémák száma.

Annyi baj közepette, pillanatnyilag az egyéb érdekeket félre téve ők is az ország iránti hazaszeretettől fűtve hozzáálltak az őszi vetésekhez, a nép jövő évi kenyérének a biztosításához.

Vetnek, hogy jövőre már szabadság szelében ringó búzatáblákat arassanak.

Orvosolni akarják azonban a mult kényszer igájában rájuk erőszakolt zettiségre és végleges bekere van szük-

zavargásoknak, minden rendelkezésre álló erővel biztosít-
sátok az élet és vagyonbiztonságot.

Ejzen a szabadság, demokrácia és független magyarság.

Erdei Ferenc:

A forradalom győzelmét most meg kell védeni, azok-
tól elsősorban — és ezt félreérthetetlen elszántsággal —
akik vissza akarnák téríteni. de

**meg kell védeni azoktól is, akik anarchiába
akarnák süllyeszteni, vagy népünk életérde-
kei és kivívott jogai ellen akarnák fordítani,**
— mondotta többek között Erdei Ferenc. Ezután felhívta a
Nemzeti Parasztpárt híveit, hogy elevenítsék fel a párt

part soraiba az emberiség haladó eszméje, a szocializmus
hozott és nem önző egyéni érdekek, hogy képviseljék a
akik önző, egyéni érdekek, hanem a közérdekek, vagy más szavakkal
ból csatlakoztak hozzánk, de ettől a tehertől és vezetésünk
egyes személyeinek múltbeli bűnei terhétől megszab-
badulva, ha bizonyos tekintetben előről is, de kedvezőbb,
tisztább feltételek között fogunk küzdeni eszméink, népünk,
honfitársaink, hazánk javára.

Kádár János arra kérte a kommunistákat, hogy mutas-
sanak ténylegesen frázis nélküli példát a rend helyreállítá-
sában, a munka, a termelés megindításában, az élet elemi
rendjének megalapozásában, és az így szerzett becsülettel
érdemeljék ki többi honfitársaik tiszteletét is.

Örvösöknek akartak azonban a mi
kényszer igájában rájuk erőszakolt
zettsegre és végleges bekere van szük-
ség.

Majd a téli estéken el fogják dönteni,
hogyan is alakítják ki az elkövet-
kezendő közös gazdálkodások minden-
kitől független menetirányát, vagy pe-
dig békésen közös ügyeiket rendezve
szétválnak és az egyénileg dolgozó pa-
rasztok sorában kívánják hazájuk bol-
dogabb jövőjét szolgálni.

Egyelőre nekik is csak egy jelszavuk
van, az pedig: »minden erőt a mielőbbi
búzavetések befejezésére«.

Vetni! Vetni! Vetni!

Hazánk történelmi jelentőségű ese-
mények színhelye. A felkelők dicsősé-
ges harcai új fejezetet nyitottak népünk
történelmében. Ahhoz azonban, hogy
mindazok a célkitűzések amelyekért az
ifjúság vérét ontotta megvalósuljanak
szükség van arra, hogy kemény helyt-
állással biztosítsuk országunk jövő évi
kenyerét. A már megjelent és az eztán
megjelenő rendelkezések világosan
bizonyítják, hogy gyökeres változások
következnek be népünk életében, meg-
szűnik a sérelmes begyűjtési rendszer
és számos olyan intézkedés születik,
amely hivatva van arra, hogy a föld-
művelő nép termelési kedvét, bizton-
ságát, jólétét megszilárdítsa. A magyar
paraszt, aki a földjéért él-hal, aki mun-
kával verejtékkel minden egyes rögnök
mély szeretetével dolgozik, küzd, fárad,
megkapja azt a méltó megbecsülést,
amelyet eddig nélkülözött.

Azt a búzát, amit az idén elvetünk
jövőre már szabadon, minden megkö-
töttség nélkül értékesíthessük. Nem
történhetik meg, az a szégyenteljes do-
log, hogy az acélos magyarbúza meg-
termelői üres padlással boltikenyéren
teleljenek át. Hogy mindez megvaló-

sulhasson, hogy a parasztság a mun-
kásság, az értelmiség jövő évi kenyé-
rét biztosíthassuk, annak elsőrendű kö-
vetelménye, hogy mindenki eleget te-
gyen az őszi búza vetésnek.

Gépállomás a dolgozó parasztokért!

Ismeretes, hogy gépállomásaink, bár
papíron ezt sokszor elmondtuk — de e
a gyakorlatban vajmi kevés segítsé-
get nyújtottak dolgozó parasztságunk
munkájának megkönnyítéséhez. Ahoz,
hogy mezőgazdasági termelésünket
valóban felvirágoztathassuk, hogy több-
bet, jobbat termelhessünk, elengedet-
lenül szükséges a jóminőségű gépi-
munka is. Gyoma község Nemzeti Bi-
zottmánya a Gyomai Gépállomással
intézkedéseket tett arra vonatkozóan,
hogy a gépállomás erőgépeivel az
őszi munkák során segítsék az egyéni
parasztság munkáját is. Ennek nyomán
a keselyősre 8 erőgép, a VII. kerületben
12 erőgép a szántási munkákat már
megkezdte, további tárgyalások foly-
nak arról, hogy a Zöldlaposra Hal-
magyra és a két kövesút közé még
15 db erőgépet bocsátunk a dolgozó-
parasztság rendelkezésére.

Felhívjuk a dolgozóparasztságot arra,

hogy az egy-egy dülloben dolgozó erő-
géppel az őszibúza alá a szántást folya-
matosan végeztessek el, minden külön
előzetes utánjárás és szerződés kötés
nélkül is. A munkaértékét ki kell fizetni,
azonban az utólagosan is eszközölhető.

Új vezetők a gyomai Gépállomáson!

Községünk gépállomásán, mint szerte
az országban, folyó hó 29-én megalakult
a Munkástanács, melynek tagjait a
dolgozók választották.

Eltávolították soraikból és a gépállo-
más igazgatói székéből Kovács Lajost,
aki a gépállomás kiskirályaként uralko-
dott. Helyette Katona Józsefet választották
meg igazgatónak. Eltávolították
továbbá a volt államvédelmi tiszt fele-
ségét Doroginét és a gépállomás fő-
könyvelőjét.

A Munkástanács megválasztotta so-
raikból és az elnöki tisztség viselésével
megbízta Pintér Gyulát. Ezenkívül megalakult
az ötös-bizottság, mely a Munkástanács
elnökével és a gépállomás igazgatójával
egyetértésben irányítja a gépállomás
egész életét.

A Nemzeti Bizottmány erkölcsi tes-
tület, minden pártpolitikán felül áll.

Gyomai hírek

Megindítjuk a Nemzeti Bizottmány
hivatalos lapját a Gyomai Nemzeti
Ujságot.

Gyomai kenyér útja. (Kedd délu-
táni hír.) A Gyomai Nemzeti Bizottmány
20 q kenyeret küldött a szabadságu-
kért harcoló Budapest népének. A »Dó-
zsa« tsz. teherautójával Kiss B., Turko-
vics K. és Csapó E. kísérték Budapestre.
Nevezettek beszámolója alapján kö-
zöljük, hogy a fővárosban a rend kezd
helyreállni. A gépkocsival úgy Pestet,
mint Budát végigjárva meggyőződtek
a pestiek törhetetlen akaratáról és jó
ellátottságáról. Budapest élelmezésére
megmozdult a vidék. Az ország minden
részéről autókaravánok szállítják az
élelmet Pestre. Az élesztőgyárból
3 q élesztőt kaptunk, hogy a kenyér-
ellátásban Gyomán fennakadás ne le-
gyen. A gépkocsi útját minden zakla-
tás és baj nélkül tette meg.

Kiadja a Gyomai Nemzeti Bizottmány
Szerkeszti a Szerkesztőbizottság
Gyomai nyomda.

kal az új Nemzeti Kormány erőfeszítéseit és minden erőteket fordítsátok a mezőgazdasági munkák elvégzésére, elsősorban népünk jövő évi kenyérének biztosítására.

Harcunk becsületéért!

Nagy a mi haragunk, nagy a mi gyűlöletünk, valóban felmérhetetlen nagy és engesztelhetetlen, de nekünk mégis más eszközeink vannak. Nekünk van igazunk, tehát nem nyúlhatunk az álnokok, a hazugok fegyveréhez. A mi szabadságunk zászlajára a humanitás, a szabadság, a jog, a törvényesség jelszavát irtuk. Ne szennyezzék be az igazságot védő fegyvereket, Kossuth címeres lobogónkat, szent igaz harcunkat az ÁVO-tól eltanult barbársággal. Mi különben vagyunk, mint ők. Mi nem „dolgozatunk” úgy, mint ÁVO-hatóság. Ha a gáttalan ösztönökön, a gyűlöleten uralkodni nem tudunk, minden bizonytalanság a mi szent szabadság-harcunknak is még igen sok ártatlan áldozata lesz.

Fiatalok, Polgártársak! Vigyázzatok a nép nagy nemzeti megmozdulására, tisztaságára. Sok az egyéni sérelem, sok a gyógyítani való, de először egy nagy beteget, a magyar hazát kell közös erővel meggyógyítanunk.

Tegyünk félre minden személyes sérelmet, személyes bosszúállást, mert eljön majd annak az ideje, hogy akik vétettek egy igaz, független, pártatlan magyar bíróság előtt felelnek tetteikért.

A következő percekben a pillanat legfontosabb adataira, hogy minden csepp magyar vér további ontását megakadályozhassa, e bizottság felállította a Nemzetőrséget. A nép bizalma megszilárdult a néphez hű rendőrségben, akik az első pillanattól kezdve a nép mellé álltak.

Az ifjúság hazaszeretetének szikrája lángralobbantotta a nép hazaszeretetét, az igazi szabadságot hirdeti, e pillanattól kezdve a gimnazista ifjúság zászlaja az országzászló árbócán.

A Szabad Kossuth Rádió szerdán d.e. 11 órakor jelenti:

Jelentettük, hogy a Budapesten tartózkodó szovjet csapatok ma reggelre elhagyják a város területét. Az elvonulás meg is történt, azonban még ebben a percben a parlament, a honvédelmi minisztérium, a belügyminisztérium és a szovjet követség környékén is orosz tankok állanak. Budapest népe türelmeitlenül várja, hogy az elvonulás megtörténjen. Felhívják a honvédelmi minisztert, lépjen azonnal érintkezésbe a szovjet csapatok vezetőjével és követelje a tegnapi megegyezés azonnali végrehajtását, mely úgy szól, hogy az orosz csapatok 1956. okt. 31-én reggelig elhagyják Budapest területét.

Legújabb dunántúli radiohír!

A dunántúli forradalmi rádió híreiből jelentjük: A dunántúli bizottmányok a sok más égető probléma mellett nem tartják életbe vágó fontosnak a különböző politikai pártok azonnali megalakítását, ameddig a követeléseinket nem teljesítették.

Miskolcra jelentik:

Szovjet csapatok vonulnak ki hazánkból Debrecen-Záhony felé.

Magyar hírek

A magyar becsület. Budapesten a legvéresebb harcok között is megnyilvánult a becsület. A lövedékektől, légnyomástól betört kirakatok mögött érintetlenül áll az ennivaló, a ruha, a cipő. Szenttanuk vallomása alapján feliratok vannak a kirakatokba pl. „Igy működnek a fosztogatók.” Vannak ugyan üres kirakatok de a felirat szerint: „Minden hiánytalanul a házmesternél.”

A magyar szív. Élelmiszerkorlátozás egyáltalán nincs. Megtörtént eset, hogy egy anyának nem jutott kenyér. Teljesen ismeretlen férfi aki kettőt kapott, egy kenyeret minden fizettség nélkül átadott az anya részére.

Tudósítás. Megalakul a Nemzetőrség keretében a járási és községi forradalmi tanács és csatlakozott a gyomai járási és községek forradalmi tanácsához. A tanács legdöntőbb feladatául tűzte ki a rend, a nyugalom teljes biztosítását. Kéri az egész lakosságot, hogy ezen igen fontos feladat végrehajtásában nyújtson segítséget, legyen bizalommal a nemzetőrség tagjai iránt.

A gyomai földművesszövetkezet a tegnapi napon 90 mázsa söt hozott Gyomára.

Gyomai Nemzeti Bizottmány közleményei:

Jelenlegi kormányunk a begyűjtést megszüntette, a Bizottmány tőle telhetően a felszabadult munkaerők elhelyezéséről gondoskodni kíván.

Biztosítjuk a fakultatív hitoktatást, de az orosz nyelv tanítását is fakultatívvá tesszük. Tehát minden szülő szabadon választhat, hogy gyermeke tanulhat orosz nyelvet, részt vehet a hitoktatáson szabad akarata szerint. Amennyiben a szülő akarata az lenne mindkettőn is részt vehet gyermeke.

A Nemzeti Bizottmány ipari bizottsága közli, hogy a csütörtökre meghirdetett iparos gyűlést, pénteken este 7 órakor tartják meg az ipartestületben.

Felkérjük Gyoma hazafias lakosságát, hogy az Egyházak által megszervezett és a vasútállomáson felállított étkeztető állomás részére az önkéntes élelmiszeradományait az egyházi hivatalhoz adja le. Kérjük községünk aszszonyait, hogy munkájukkal is segítsék a Budapestről hazatérők ellátását.

A Gyomai Nemzeti Bizottmány nov. elsejét fizetett munkaszüneti napnak nyilvánította. A kenyér és húsboltok azonban reggel 7 órától délelőtt 10 óráig nyitvatartanak.

Gyoma, 1956. okt. 31.

Megyeriné viszont egyfajta tudatos visszafogottsággal kritizálta csak Kertesné. Az elűztek és az ott maradt dolgozók és látogatók egy része szerint is kialakult egy kisebb mértékű, de tartós Megyeriné-Kertesné diktatúra, amely mételyezte a nyugodt munkát.

– **Nem feltételezhető köztük anyagi összefonódás?**

– Erre nem válaszolok!

– **Úgy tudom, hogy Megyeriné tanári és népművelői diplomával rendelkezik. Ez utóbbi Neked is adott. Nem értem, miért nem Veled „fogott össze” a jó munka érdekében?**

– Néhány ötletemet elfogadott. Én azt nem vitatom, hogy elméletben ismeri a közművelődés tudományát, de a gyakorlatit az utóbbi időben elhanyagolta. Igazi hivatalnok típus, üvegházban élő vezető. Hangsúlyozom, ez az én megállapításom. Szocializációs kapcsolata hiányos és korlátozott, valóban nem a nép között „járva” művelőd. A volt művelődési osztály pénzén második éve menedzserképzőbe jár, ennek hatása ugyan nem látszik a vezetői szemléletén. Szerinte ez majd néhány év múlva kamatozik a Ház munkájában. Jó lenne!!!

Ha mi hibáztunk, akkor a munkakönyv kiadásával fenyegetőzött. Ha a Házat kritika érte, arról is mindig mi tehattünk. Labilis érzelmi csapongásával hol felmagasztalt, hol sárba tiport bennünket akár nyilvánosan is! Kapcsolatrendszere a település intézményeivel legtöbbször léket kapott.

– **A fentiekből kiderül, hogy görcsösen ragaszkodik igazgatói pozíciójához? Szerinted így van?**

– Szárnyra keltek olyan hírek, hogy a Művelődési Központ vezetői helyét az önkormányzat megpályáztatja. Azonban a köztársasági megbízott ez ellen tiltakozott, hogy a Munka Törvénykönyve szerint betöltött álláshelyre pályázatot külni nem lehet. Ez öt megnyugtatta. A rendezvények látogatottságát sok egyéb mellett részben befolyásolták Megyeriné néhány hibás döntése és magatartásbeli hiányosságai is.

– **Nem volt erőd az igazadért harcolni, megfutamodtál?**

– Eljövetelem előtti hónapokban minden mozdulatomba belekötött, bizalmatlan volt velem szemben. Megkérdőjelezte diplomám értékét is. Éreztem, hogy partvonalra kerültem.

Erkölcsei tartásom, emberi méltóságom azt sugallta, betelt a pohár, nincs értelme folytatni a szélmalomharcot Megyeriné és természetesen Kertesné ellen.

„Méltóképpen” búcsúzott el tőlem volt igazgatóm: egy csomag teát és müzlit adott át nekem munkám elismerésé-

ül. Kislányommal az utóbbit csak néhány nap múlva szerettük volna elfogyasztani, de megdöbbenésünkre a közkedvelt étel szavatossági ideje már lejárt.

És ekkor megint az jutott az eszembe: **JÓL DÖNTÖTTEM!** A müzlit meghagytuk kedvcsinálóknak.

– **Köszönöm, hogy a köz érdekében feltártad, bátran, a közszájon már régóta forgó ismert tényeket.**

Azt hiszem ezért senki nem fenyeget a munkakönyved kézbe adásával.

A Katona József Művelődési Központ és a Déryné Művelődési Ház tettei, erőfeszítései, sikerei, balsikerei befolyásolják, formálják lakói hangulatát. Az „anyaintézmény” nem ideális állapota és az ottani feszültség is gátja a csökkenő szabad időnk nyugodt eltöltésének. Mint volt népművelő véleményem szerint két-három kvalifikált férfi népművelő egészségesen helyrebillentene a szebbik nem egyedulalmát. A jelenleg ott dolgozókat is megkérdezném, vagy titkosan megszavaztatnám jelenlegi igazgatójuk megerősítéséről vagy ennek ellenkezőjéről. No persze az lenne a legjobb megoldás, ha pályázat útján (amit hozzáértők döntenének el) a Házat egy becsvágyó mobil – a jó értelemben vett – minden hájjal megkent, polgárokat szolgáló új szemléletű, nyitott mentalitású népművelői team kezébe adnák.

Azt viszont sokan sajnáljuk és hiányoljuk, hogy Papp Endréné színes, közvetlen egyénisége, esztétikus lényje, hozzáértése szakmájához, kellemes eleganciája eltűnt városunk közművelődési világából.

HAL

A Lakitelek alapítvány Gyomaendrődért

A Lakitelek Alapítványt Lezsák Sándor és Lezsák Sándorné ötvenezer forint alaptőkével hozta létre 1991. januárjában. Februárban költöztek a Margitszigetre, s megkezdték a szervezést.

Június elején meghirdették a helyi újságokat támogató pályázatukat is, s szeptember végén döntött a kuratórium.

Ezen a pályázaton indult és kapott támogatást a gyomaendrődi Körösi Műhely.

Erről kérdezem Braun Mihály felelős szerkesztőt.

– **Két újság már van Gyomaendrő-**

dön, szükség van-e szerinted még egy kiadványra?

– Igen. Ma mindenki értékviszágról beszél, pedig a társadalom van válságban. Föl kell mutatni olyan, a múltban és a jelenben gyökerező példákat, amelyek mértékadóak lehetnek az itt élő emberek számára a jövőben is.

– **Akkor miért nem jelenik meg rendszeresen a Műhely?**

– Mert nincs rá pénz. Tavaly létrehoztuk a Körösi Műhely Alapítványt, amelyre az országos pályázatoktól nem kaptunk támogatást. Most viszont a Lakitelek Alapítvány lehetővé teszi számunkra a lap folytatását, de számítunk olvasóink és gazdálkodó egységeink segítségére is. (Számlasszám: 269-98370-00105)

– **Van esély arra, hogy a térség szellemi műhelyévé váljatok?**

– Már most is Békés és a romániai Arad megye legjobb alkotói állnak mellettünk, de folyik a kapcsolatfelvétel a Vajdasággal is. Törekvéseinkben támogat minket a Körösvidéki Irodalmi Társaság, a Tevan Kiadó, de múzeumok, levéltárak is.

– **Céljaitok megvalósításához sok sikert kívánok!**

Hallod-e Róz(s)ika te, menjünk a moziba be?

Csányi Istvánné, az Apolló mozi vezetője városunk valamennyi iskolájának tett egy nagyszerű ajánlatot:

240 forintért két részlet fizetése ellenében nyolc bármelyik film a futó műsorból megtekinthető. Óriási a kedvezmény, ha összehasonlítjuk 80–100 forint egy előadás rendes árával. A kedvező alkalmat több százan kihasználták.

350 általános iskolás, száz 617-es, 150 gimnazista. A Bethlen Gábor Mezőgazdasági Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézet havonta, rendszeresen megtölti tanulóival a mozitermet.

A közkedvelt OVIMÓZIBA 200 kis lurkó jár évek óta rendszeresen. A gyerekek döntöttek, ők most már nagy örömmel, szívesen bemennek RÓZSIKA mozijába.

HAL

„Legyen béke...”

Sportbarátság révén a GYESTK labdarúgói és kézilabdásai a közelmúltban a Vajdaságban, Kishegyesen (Máli Idoson) jártak. Itt találkoztam a csonka Jugoszlávia kis településének helyi közösségi titkárával (ami nálunk a polgármesteri titlussal azonos) Sípos Bélával, megkértem mutassa be szűkebb pátriáját a gyomaendrődieknek.

„Szabadka és Bácskatoplya után az Újvidék felé vezető főút mellett található az 5800 lelket számláló, többségében magyar ajkú helység. Lakóinak nagy része 2-3 hektáros földeskével rendelkezik. A magyar munkájú termelészövetkezetben mintegy négyezer keresik kenyereiket. A Bácska Építőipari Szövetkezetben százötvenen találják meg számításukat. A részvénytársasággá alakuló fémfeldolgozó üzemük is munkát ad polgárainknak.

Jó néhányan ingáznak Szabadkára, Újvidékre, Topolyára és Verbáca. A büszke, szorgalmas, de nem gazdag népünk mintegy 2400 saját családi házában él. Átlagfizetésük 5500 dinár (1 dinár 2 forint) a vajdasági átlag 85%-a. A relatív békés életünk szilárd alapja, hogy helyi közösségünk 90%-a pártokívüli. A többiek a Vajdasági Magyarok Demokratikus Közössége, a Reform-

erők Szövetsége és a Parasztpárt tagjai. A falunk első embere a helyi közgyűlés által kiírt pályázat megnyerése után lettem. A helyhatósági választások novemberben lesznek. A fiatalokat a nemrég alakult Ifjúsági Tanács, (független állású) igyekszik összetartani. Jellegetesen kelet-európai nemzetiségi gondunk nincs, családi kapcsolatunk van itt a szerbekkel, crna goracokkal. De a meddő polgárháború miatt feszültség érezhető, főleg a 18 és 55 év közötti férfiak részéről, hiszen ők hadkötelesek. Az Ady Endre Általános Iskolánk magyar nyelvű kísérleti intézmény, szerbhorvát nyelvet is tanulnak a gyerekek, de van angol fakultációra is lehetőség. Itt magyartanár a feleségem. Valamennyi pedagógus főiskolát vagy egyetemet végzett, bérük átlagosan 7000 dinár. A hitoktatás a római katolikus templomban békésen, szabadon zajlik.

A jól prosperáló Szent István Ifjúsági Egyesület tagjai rendszeresen ápolják, gondozzák helységünk környezetét és nem utolsósorban temetőinket. (A gyomaendrődii temetők állapotai is hasonlóan inspirálhatnák, főleg vallásos ifjainkat – a szerkesztő megjegyzése.) A kommunista rendszer kimúlása után kijelenthetem, hogy a helyi egyházzal

baráti a kapcsolatom. A magyarországi pápalátogatás elég közömbösen érintette lakóinkat. Mi, sajnos hónapok óta a szétesett Jugoszlávia egy részében folyó viszolyogtatón értelmetlen öldöklésre, pusztításra koncentrálunk. A horvátoknál egy szélső jobboldali csoport, ezzel szemben a szerbekkel egy szélsőséges baloldal kezében van a hatalom. Ami nekünk jó lett volna, de erre semmi remény, az Jugoszlávia együttmaradása. A vajdasági magyaroknak sokszor nem előnyös a Magyar Televízió Panoráma és néhány magyarországi politikus ellentmondásos, elhamarkodott, bármely fél részére tett elfogult megnyilatkozása. Saját gondjaink ellenére odafigyelünk a széteső szovjet birodalom néhez napjaira is, örültünk Gorbacsov szerencsés visszatérésének, de a polgáraink között Jelcin a nagy hős.

Lakóink a fizetésük 3%-át helyi járulékként (magyarul adóként) leróják és ŐK DÖNTENEK annak felhasználásáról is. A közös hozzájárulás mértékét is a kishegyesiek szavazták meg.

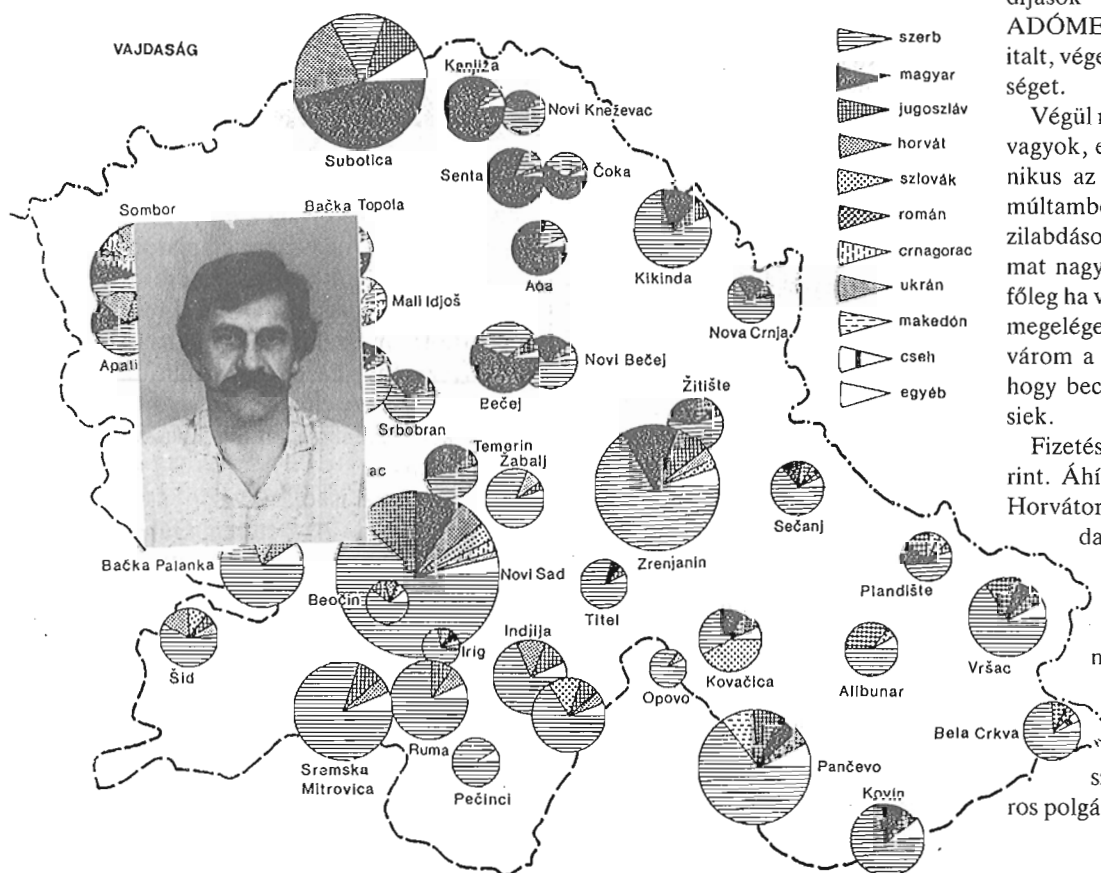
A Kishegyesi Egység Sportklub labdarúgó, kézilabda (női és férfi), asztalitenisz, valamint testépítő szakosztályt működtet. A focisták a település fürdőjének bevételeiből, a mérkőzéseken árult étel-ital árából „élnek”. A kézilabdások kedvezménye az, hogy öregek klubjában olcsón étkezhetnek, ihatnak. Ugyanis nálunk a Vajdaságban a nyugdíjasok szervezett keretek mellett ADÓMENTESEN árulhatnak ételt, italt, végezhetnek vendéglátó tevékenységet.

Végül magamról néhány szót: 42 éves vagyok, egy leányunk van, építésztechnikus az eredeti szakmám, kézilabdás múltamból eredően én edzem a férfi kézilabdásokat. Polgármesteri hivatásomat nagyon szeretem. Szinte élvezem, főleg ha valakinek, valakiknek gyorsan, megelégedésükre segíteni tudok. Alig várom a reggeli munkakezdést, érzem hogy becsülnek, szeretnek a kishegyesiek.

Fizetésem „magyarul” kb. 16000 forint. Áhított kívánságom: legyen béke Horvátországban, a szerbeknél, a Vajdaságban a magyar ne éljen rettegésben.

A nyári gyomaendrődii élményeim arra serkentenek, hogy minél hamarabb visszatérjek játékosaimmal a békés, barátságos, szíves vendéglátó körösi emberekhez. Akkor szeretnék megismerkedni a város polgármesterével is.”

Hajdú László

GYOMAENDRÓD ÁSZAI I.

Olyan polgárokat szeretnék bemutatni, írott szóval is népszerűsíteni, akik évek óta mindenféle flanc nélkül csendesen, belső énjük szükségleteként, odaadással, hivatásbeli hozzáértéssel, tehetségükkel szolgálják Gyomaendrőd apraja-nagyját. Olyanokat, akik közvetlenül kapcsolatban állnak nap mint nap embertársaikkal. Kérjük olvasóinkat, hívják fel

figyelmünket azokra, akiket szeretnek, tisztelnek, becsülnék munkájukért.

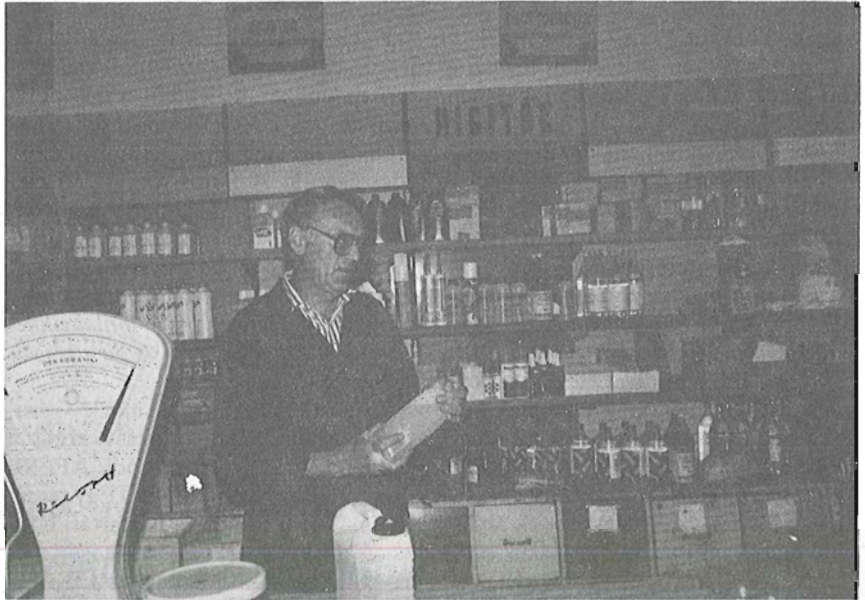
A portré-sorozat első szakaszát 1992. október 23-án záránk, addig lehet szavazni, ki a legnépszerűbb ÁSZ a városban. Akire legtöbbet szavaznak, azt a Polgármesteri Hivatal ünnepélyes keretek között megjutalmazza.

Kiss LÁSZLÓ 41 éves, a gyomai háztartási boltban kisebb megszakításokkal 1969 óta szolgál. Igen, szolgálatára áll mindenkinek, aki azért tér ide be, hogy első osztályú módon kiszolgálják. Csodálom, bámulom türelmét, állandó kiegyensúlyozott kedélyállapotát, hogy mindenkire azonos dózisban sugározza udvariasságát, előzékeny viselkedését, legyen az óvodás, aggastyán, segédmunkás vagy doktor. (Bevallom, többször falból mentem be és kilestem, hogy kívül hogyan kommunikál – soha nem csalatkoztam, számára mindenki egy első osztályú kategóriába tartozó vevő.)

Jelszava az ismert kereskedői aranymondás: A KEDVES VEVŐNEK HA NINCS IGAZA, AKKOR IS IGAZA VAN. Első számú tanítómesterének a szakmában Palotás Lászlót tartja. De átjárt a szomszédos vasboltba is a mesterségbeli fogások gyarapítására, ahol Szabó József és Rójik Imre volt a példaképe. Szerényen mondjuk, hogy volt két tanítványa Aradiné Czeglédi Judit és Faragóné Putnoki Gyöngyi, akik szintén kivételes kereskedői vénával rendelkeznek. Jelenleg négy tanulója van, akik szerintem nagyon szerencsésnek mondhatók, hogy hozzákerültek. Az ilyen kamasz gyerekeket kiváltképp azért is szereti még jobban és azért ért a nyelvükön, mert két fia is hasonló korú.

1969-ben érettségizett itt, a helyi gimnáziumban, kereskedelmi szakon. Meséli, hogy nagy tisztelettel emlékszik volt igazgatójára, Fekete Antal tanár úrra, aki nem engedte, hogy harmadik osztályban abbahagyja középiskolai tanulmányait. Kétszer kapta meg a Kiváló Dolgozó címet. Nem szégyelli, mert a múlt szocialista rendszerben kapta.

Kivételes kereskedelmi kultúráját Magyarországon tanulta Gyomaendrődön, budapesti, szegedi, békéscsabai üzletekben. Az ország különböző városaiban vannak kedvenc boltjai, ahová rendszeresen visszatér vásárolni vagy egyszerűen „jól érzi magát”. Állandó vevőinek gondolatát szinte hibátlanul ismeri, szeret ajánlani, tanácsot adni. A szombat a kedvenc munkanapja, hisz

ilyenkor sok a vevő, nagy a nyüzsgés, tehát szeret minél több polgárt kiszolgálni.

A festékosztályt valamivel jobban kedveli a kozmetikánál. A festékek világában olyan, mint zenekar élén a karmester, a vevők előtt mesterien keresi, variálja a színeket, a színek esztétikumáról elfogadják észrevételeit. Kihangsúlyozza, mindegyre nagy szükség van,

mert a festékek mellé a gyárak hiányos tájékoztatást vagy semmilyen nem mellékelnek. Most nagy sláger a gázcsövek festése és ebben igen járatosnak tartja magát.

A bolt bevétele az állandó áremelkedés miatt rohamosan csökken. Nem panaszkodik, de fizetése nem túl magas. (Szerintem nevétségesen kevés egy ilyen profi kereskedőnek.) HAL

AZ ÉN ÁSZOM KISS LÁSZLÓ KERESKEDŐ

* * *

Beküldendő a Polgármesteri Hivatal címére:

Gyomaendrőd, Szabadság tér 1.

1992. október 15-ig

ÁFÉSZ-SKÁLA RT.

közös diszkont áruház nyílt Endrődön

Október elején bezárt Endrődön a műszaki bolt. Leltároztak. Ebben az időszakban terjedt el a hír: diszkont áruház lesz a műszaki bolt helyén.

A külső szemlélő az üzlet kirakati üvegén keresztül csak azt látta, hogy odabent tesznek-vesznek, festenek, takarítanak, alakítgatnak. Az október 17-i nyitást megelőző napon délután a cégtábla is a helyére került. Ekkor már biztos volt. Diszkont áruház lesz a műszaki bolt helyén.

A nyitás napján az ilyenkor megszokott fokozott érdeklődés volt tapasztalható.

Sokan voltak kíváncsiak az új üzletre. Próbáltunk néhány szót váltani Gellai Miklóssal, az üzlet vezetőjével. Erre azonban – a nagy forgalom miatt – csak másnap kerülhetett sor.

Divat mostanában a diszkont áruház létesítése. Az ÁFÉSZ is divatozik? – kérdeztük Gellai Miklós egységvezetőt.

– Nem. Ez nem divat. Szerzte az országban egyre nehezebb feltételek között gazdálkodnak a kereskedelmi vállalatok, így az ÁFÉSZ-ek is. Csökken a vásárlóerő, mérséklődik az árbevétel. Ez egy kihívás. A szövetkezetek szakemberei más és más választ adnak erre a kihívásra. A Körösmenti Skála Rt.-vel közösek az érdekeink. A Skála szeretne

a vevőhöz minél közelebb kerülni, szeretné áruját a vevőhöz minél közelebb vinni. Ebben mi partnerei vagyunk. Így szövetkezetünk a diszkont áruházi formát választotta.

Mennyiben változott az üzlet áruválasztéka? Változott-e egyáltalán?

– Igen változott, mégpedig elég lényegesen. Az üzlet árukészlete korábban csak a vas-műszaki árukból tevődött össze.

A jelenlegi árukészlet a Skála Rt. teljes kínálatát reprezentálja. Megtalálható üzletünkben a hypótól a desodorig minden vegyi áru. Élelmiszerek közül a különféle konzervek, üdítők, italok, édességárúk. A tartós fogyasztási cikkek kínálata pár napon belül rendeződik.

Az elmondottakból kiderül, hogy az üzlet szakjellege megváltozott. Hol lehet a jövőben beszerezni olyan fontos cikket, mint például a szeg, kályhacső és vilanyegő?

– Az üzletünkben most meglévő árukészlet a Skála Rt. tulajdona. A korábbi készleteket a gyomaendrői ÁFÉSZ szakboltokba osztottuk szét. Egy részét például ide Endrődre a háztartási boltba. A Skála Rt. áruválasztéka igen széles. Megtalálhatók benne az Ön által említett cikkek is. Természetesen nem

olyan választékban, mint egy szakosodott nagykereskedelmi vállalatnál. Az endrői lakosság ellátása alapvető érdekünk és ebben nagyobb feladatot kell vállalnia más helyi szakboltoknak is.

A felvetett cikkekkel kapcsolatban az a véleményem, hogy a helyi háztartási boltban is tartani kell ezeket a cikkeket. Úgy tudom, a szakvezetés elképzelése is ilyen irányú. Villanyégőt az ABC-kben korábban is lehetett kapni.

Mit nyer a gyomaendrői lakosság ezzel az áruházzal?

– Az alkalmazott áraink a más boltokban alkalmazottnál 6–8%-kal, esetenként ennél nagyobb %-kal is alacsonyabbak. Például nálunk 1 kg liszt 19 Ft, máshol 21,40 Ft. Úgy gondolom, hogy ezzel a lakosság is sokat nyer. De nyerhetnek a helyi, vagy a vidéki viszonteladók, kiskereskedők is. A nálunk kapható cikkekért nem kell Békéscsabára utazniuk. Üzletünkben őket is kiszolgáljuk.

Tervezi-e az ÁFÉSZ másik diszkont áruház nyitását. Például Gyomán?

– Úgy tudom, igen.

Az üzletből távozóban látom, hogy az üzlet épületét kívülről is rendbehozhatja az ÁFÉSZ. A környezetére is ráférne egy kis felújítás. Állítólag az már nem csak ÁFÉSZ-feladat.

Köszönőlevél

Embernek ember szel itt kenyeret.

Kis szürke morzsák, kenyérszín szavak csak menjetek!

Ne kérdezzetek, csak feleljetek!

Ne nézzétek: kit, – csak öleljétek!

Ki tudja, szív még hány akad,

aki megrezzen a testvéri szóra,

és egy félénk visszhang benne

fölfakad és ráébred

az örökkévalóra.

(Sik Sándor)

Szívből köszönjük, hogy felhívásunkhoz csatlakozva segítette a hazánkba érkeztet menekülteket!

Köszönjük, hogy szívüket megnyitották a kérő szó hallatán és tettek fakadtak belőle, melynek gyümölcsei az a sok-sok gyermekruha, élelem, egészségügyi felszerelés, játékok és könyvek, amik már megérkeztek a Békés megyei menekülttáborokba.

Köszönjük a Honismereti Egyesületnek a Nagyhasányaiba eljuttatott segélyszállítmányát, továbbá Gyomaendrőd minden általános iskolájának, óvodájának, minden középiskolájának, a kato-

likus egyházközségnek, az idősek napköziotthonainak, a jó akaratú hunyai fiataloknak és felnőtteknek, a Kötőipari Szövetkezetnek és az Endrői Cipész Szövetkezetnek.

Köszönjük az Önkormányzati Testületől kapott nagylelkű anyagi támogatást, melyből tartós élelmiszert, plédet, egészségügyi felszerelést vásároltunk.

Köszönjük a fiatalok tiszta szívű lelkesedését, valamint a Nagylaposi Idősek Klubjának hozzájárulását, akik a kicsiből is sokat adtak – az adományok mellett a szüreti bál bevételének tiszta jövedelmét is felajánlották azoknak, akiket a háború otthonukból elkergetett.

Köszönjük!

Tekintet nélkül arra, hogy másoknak tetszik-e vagy nem,

Tekintet nélkül arra, hogy látják-e vagy nem,

Tekintet nélkül arra, hogy lesz-e sikere vagy nem:

tedd a jót!

Tégy minden jót, amit megtehetsz,

ott, ahol vagy,

úgy, ahogy teheted,

akkorát, amekkorát tehetsz,

de mindig,

szüntelen ez legyen a programod!

(Sik Sándor)

Gyomaendrői „LÁNG” Katolikus Ifjúsági Közösség

Kérészetű Iskolabusz

Néhány hetes ténykedése után megszűnt az ISKOLABUSZ járat az új

helyre költöző

617. Sz. Ipari Szakmunkásképző

Intézet és Cipőipari

Szakközépiskolához

MIÉRT?

(Válasz a következő számban)

CÉLRÉSZJEGY SZERVEZÉSI AKCIÓ A GYOMAENDRÓD ÉS VIDÉKE ÁFÉSZ-NÉL

1991. október 1-től november 30-ig

Ha a fenti időszakban célrészjegyet jegyez az ÁFÉSZ-nél,
a kamaton felül megnyerheti a család karácsonyi ajándékát.

Egyéb nyereménytárgyak között

FŐNYEREMÉNY:

1 db parabola antenna

Sorsolás: 1991. december 20-án

a KÖRÖS ÉTTEREMBEN

A célrészjegy kamata 1 év után nettó 25%, egy éven belüli
visszafizetés esetén nettó 15%

Gondolja meg! A pénze nálunk szaporodik a leggyorsabban
és a boltok áruválasztéka is javulhat az Ön segítségével

A célrészjegy jegyezhető:

Gyomán az ÁFÉSZ központi pénztárában

(Gyomaendrőd, Kossuth L. út 33. sz.),

és Endrődön a területi szervezet pénztárában

(Gyomaendrőd, Hősök tere 6. sz.)

Várjuk a Tagtársakat!

ÁFÉSZ IGAZGATÓSÁG

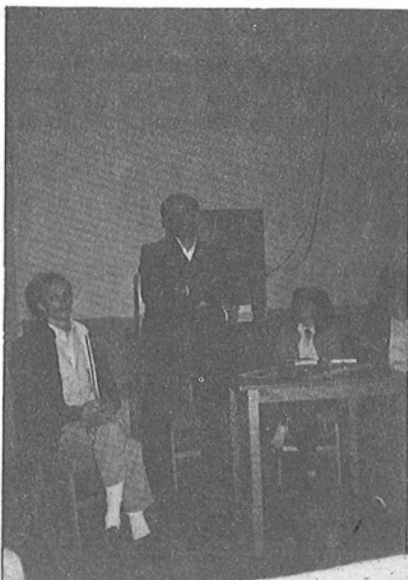
Szép esténk volt...

Sarusi Mihály VÁDAD

*a vád ellenem: fellegekben járok
éljek úgy mint te, a földön?
s arra nem gondolsz
hogy valóságos fellegekben járok
te pedig képzelt földön élsz
kedves fiú, he?*

Fene egye meg: esik az eső, pedig este 7 óraker ír-olvasó találkozó lesz Endrődön, a Déryné Művelődési Házban. Méghozzá saját kutyánk kölyke, Sarusi Miska KAZAL című kollázsregényének premierje. (Csabán ez a mű csak négy nap múlva kerül a nagy nyilvánosság elé!) A békéscsabai író szerintem egész Békés megye, Arad megye, egyszóval a hátrányosak írásművésze. Utoljára a mi Határ Győzőnk estjét vártam hasonló pszichével. Miskát régebbi lakhelyemről évtizedek óta ismerem, ez is felfokozott várakozásom oka. Lehetünk vagy huszonöt, főleg endrődiek, nyugdíjasok, tanárok, könyvtárosok és köztük néhányan a tanítványaim közül. Megkezdődik. Braun Mihály irodalom-pártoló barátunk dirigálja az estet. Molnár Albert és neje, Gizella, fiatal pedagógus házaspár dramatizálja a Sarusi-műveket nagy lelkesedéssel, méltó alázattal. Mi, jelenlévők néhány perces tévotvaság után, megfélekedve mindenről: FIGYELÜNK. Figyeljük a „kazalembert”, az okányi paraszt vesszőfutását 1956-tól 1962-ig. Az idősebb endrődiek kénytelenek azonosulni a hőssel. Átérik, hogy Békés megye minden történelmi szituációban nyúgnak, kiközösített mostoha gyerekeknek számított bármely ügyeletes diktatúrában. Ezt a majdnem permanens állapotot a békési paraszt, a polgár évszázadok óta túrte, elviselve, szenvedve, majd néha-néha fellázadt ellene. Emocionális „fogságunkban” észre sem vesszük, hogy már nyolc óra is elmúlt. Az otthonmaradottak közül a hagyományos péntek esti NAGY MAGYAR HAPPENINGHEZ, a tévés DALLAS újabb „mámorító” epizódjához készülődnek. Künn az őszi eső monoton üteme harmonikusan asszisztál és ideillő keretet ad Sarusi Miska tizedik könyvének.

Igen, a természet is könnyezi az áldozatokat, hisz Békés megye megnyomítottjairól szól a ragyogó alkotás: 1944-ről, 1945-ről, 1948-ról, az 50-es évekről, 1956. OKTÓBER 23-ÁRÓL, majd ezt követő esztendőkről.

Az író-olvasó találkozó utolsó előtti jelenete következik: „kötelező” kérdések az íróhoz. Az egyik közhelyes kérdés: Mi a véleménye az író úrnak a Békés megyei Hírlap színvonaláról? Majd jön az Oscar-díjas válasz:

Minden megyei lap „rendszert váltott”, kivétel a miénk ez alól, és emiatt többször virágba borult a Dél-Kelet.

A finálé: estünk vendége kedvezményes áron szerényen kínálja az utóbb megjelent könyveit, az elkelteteket örömmel dedikálja. Az elmúlt 120 perc meggyőzte őket – önszántukból veszik.

Az idezarándokolók már 1991. OKTÓBER 18-ÁN A DÉRYNÉ MŰVELŐDÉSI HÁZBAN a Körös Műhely égisze alatt méltóan megünnepelték 1956. OKTÓBER 23-ÁT.

A szakadatlanul szakadó eső TISZTÁRA MOSTA a környéket.

Hajdú László

FIGYELEM!

Kérjük polgárainkat,
hogy a kárpótlási igényeket
1991. november 7-én
24 óráig
nyújtsák be!

Köszönjük
Polgármesteri hivatal
Gyomaendrőd

H

(A múlt

KORPÁS SÁNDOR
(47 éves)

1956. október 24-én 10.30-kor szülővárosának kisértő (akkor gyógyó) iskolájának II. emeleti úttörő-csapat otthonában két nyolcadikos Z. F. (17 éves) I. D. (16 éves) fizikai kényszerére kidobott az ablakon három falra akaszthatós vörös csillagot, négy bekeretezett, beüvegezett Sztálin-képet és egy fél méteres nagyságú Rákos gipszaktot.

Rendszeresen nem mosott lábat a pajtás és úttörő őrsi foglalkozások előtt. Mindig helytelenül írta a kommunista szót: koménistának.

Kedvenc olvasmánya mongol nyelven: „Miért nem lokalizálható a szovjet munkásasszonyok hónaljszaga?”

Jelenleg a „CSILLAGOSOK, KATONÁK” orosz katonai mundér diszkont áruházak igazgatója.

KEMENCE KLÁRA
(70 éves)

Az egyik balatoni pártüdülő konyhájának volt főszakácsa. Húsz éven keresztül minden egyes alkalommal beleköppött az ott megérdemelt pihenését töltő Gáspár Sándor SZOT-király leve-sébe. Volt rá eset, hogy készakarva forró pacalpörkölttel leöntötte az egyik megyei párttitkár feleségének jersey kiskosztümjét. Nagyobb összegű jutalmegvonásban büntették 1967-ben amikor a TÖBB NAP MINT KOLBÁSZ színját-szó csoport tagjaként megtagadta HÓ APÓ EGYSZER JÓLLAKOTT vietnami mes-termű címszerepét. Arra is való példa, hogy férje munkásór zubbonyában takarította a pártüdülő WC-jét. Egyszer azért nem utazhatott el szintén büntetésből Moszkvába a NŐNAPI különvonat-tal, mert férje kihallgatta majd később feljelentette, mert álmában kritikával illette a paradicsomi szocializmus megte-remtőit. A vétkes mondat így hangzott: MEDDIG KELL még főznöm a kákabelű KOMCSIKRA.

1989. karácsonya óta második férjével a PÁRTONKÍVÜLIEK NAGY TRAKTÁJA 400 személyes kifőzde és a VEGE-TAL éjjel-nappali ételmisszerbolt tulajdonosai.

Fontos politikai munkája mellett magánbelföldi utazási irodát vezet. Legnépszerűbb programjuk: A LENIN KÖRÚTRÓL LENINVÁROSBA nevű túra. Kéthetes

ŐSÖK I.

rendszer üldözöttjei)

az út, mert minden olyan helységben megállnak, ahol volt vagy van Lenin út vagy utca és teljesen ingyen néhány percig köpködhetik, dobálhatják a még ott maradt utcatáblákat.

VOTKÁS ELŐD
(65 éves)

Kommunistaellenes cselekedetei egyedülállóak, a legemlékezetesebből nap mint nap megemlékeznek a NE VIZEZD A MISEBORT TÁRSASÁG-ban, ahol ő vezetőségi tag.

Íme a történet: Éles esze miatt az ötvenes években magas szintű pártiskola elvégzésére kötelezték.

1955. április 3-án szigorlatozott a HOGYAN TARTÓZTATJÁK MEG ÖNMAGUKAT AZ IGAZI ELVTÁRSÁK nevű tantárgyból. Örömeiben, mert megbukott, a pártiskola mosdójában egy földre leterített 2x4 m-es Krupszkaja (Lenin felesége és harcostársa volt) kép előtt elengedett kézzel végzett önkielégítés közben rányitott DR. ELVTÁRS IVÁN a vizsgabizottság elnöke (aki MIT SZERETNEK ENNI LENIN ELVTÁRS MACSKÁI GYOMORRONTÁS UTÁN témából szerezte doktori címét). Több hónapos büntetése alatt engedélyt kapott a jóságos smasszeroktól, hogy megírja pártiskolai szakdolgozatát: A HAZÁNKBAN IDEIGLENESEN ÁLLOMÁSOZÓ SZOVJET SORKATONÁK NEMI ÉLETE címmel.

MATT MIHÁLY
(59 éves)

Már pajtás korában tudatosan hamisan énekelte a Rákosi csasztuskákat. Később két úttörő nyakkendőjéből háromszög fűrdőnadrágot varratott zsidó nagynénjével. 1953-tól 1956-ig DISZ-es korában a NAGY FELSZABADULÁS ÜNNEP előtti napon a Fő téren álló bronzból készült Sztálin-szobrot többször fenékbőrűgta. 1957-től kezdve minden év november 4-én szertartásosan elégetett egy originált sakk-készletet, ezzel is kifejezve a Kádár-korszak iránti unszimpatiáját.

A demokratikus választások napján szavazó cédulájára vastag Kádár kolbászt rajzolt.

Illegálisan fogadásokat kötött KIS SZIBÉRIA nevű korcsmában arra, hogy 100 amerikai tengerészgyalogos Hegyesh-

lomtól Záhonyig és azon egy kissé túl mennyi idő alatt tudná elúzni a Borbély hadvezér által vezényelt állandó harc-készültségben tobzódó MAGYAR MUNKÁS-ŐRSÉGET.

Mostanság a KISGAZDA PÁRT tagja és visszaemlékezéseit írja: HOGYAN VERTEM VOLNA MEG SAKKBAN ÖT LÉPÉSBŐL KÁDÁR JANKÓT címmel.

REPEDTSARKÚ REBEKA
(59 éves)

1956 után bosszúból minden november 7-én szürkületkor a KRASZNAJA MOSZKVA OGYEKOLON illatfelhőjébe burkolózva szovjet laktanyák kerítésein „át” többször fölálodta magát sok-sok erőttől duzzadó ruszki kiskatonának.

E nagyszerű hőstettsorozat nagy mértékben gyengítette a napról napra erősödő legyőzhetetlen SZOVJET ARMIJA potenciáját, egyben az örömet élvező szoldátok a KATONAI SZERVEZETI SZABÁLYZAT-ot is megsértették.

Hideg téli oroszordító éjszakákon PRAVDÁ-val gyújtott tüzet vaskályhájában, ezzel megalázva a világ egyetlen NAGY IGAZMONDÓ lapjának morális tartását.

1990. november 7. óta a VAJKÖPÜLŐ nevű masszázsszalont vezeti a szovjet határ közelében.

Következő számunk tartalmából

Visszapillantás
az 1956-os forradalom
városi megemlékezéseire

Frankó Károly:
Az Önkormányzat egy éve

Rendőrségünkéről

Alkohol-gépkocsi-tragédia

Zsófi talpmasszázs

A Sportcsarnokról

SPORT

Röplabda

Maradunk a háló fölött

Ez év nyarán a labdarúgó-szakosztály kivált a sportkörből és önálló klubot alakított.

A többtagú elnökségre így már nem volt szükség és így feloszlatta önmagát. Megszűnt az ügyvezető elnök státusz is. A megmaradt szakosztályok élére egy-egy fő vezetőségi tag került: Kardos Ferenc kézilabda, Dávid Mátyás testépítők, Lukács Sándor atlétika és röplabda.

Az atlétika az iskolák DSK keretében működik és így a sportkör részéről pénz nem igényel.

A szakzövetségi versenyeken való részvétel lehetősége miatt van szükség névlegesítésére. A maradék szakosztályok rangon történő működése veszélyben van. Égető a teremhiány. A gimnázium tornaterme csak a szövetség jóindulata miatt hitelesíthető. Edzéseken az is előfordult, hogy a játékosok zárt ajtókat találtak. A felkészülés idején pedig egyáltalán nem adott termet festésre való hivatkozás miatt. Természetesen ez csak kifogás volt. Így a csapat igen mostoha körülmények között készült, a szabadban zajlott le az alapozás.

Végül szeptemberből a gimnázium vezetősége havi 3000 Ft teremdíj ellenében biztosította a termet. Az öröm azonban csak egy hétig tartott, mert elkezdtek a renoválást. Végül is a bajnokság kezdete előtt kettő héttel edzettek újra a lányok.

Ez mind rányomta a bélyeget a szeplésre. Az elmúlt szezonban hatodik helyen végzett gárda az idén még nem nyert meccset, sőt még játszmát sem.

A további munka szinte kilátástalan. A sportkör kasszája szinte teljesen üres. Az utánpótlás nincs megoldva. Az iskolákat befejező lányok zömmel elhagyják a várost. A csapatépítés minden szezon előtt kezdődhet előlről. Pedig a röplabdaspornak több évtizedes hagyománya van Gyomaendrődön.

Szmolnik Lajos többéves áldozatos munkával együtt tartotta a csapatot, és volt olyan év, amikor osztályozót játszhattak volna a lányok az NB I-ért. A munkáját senki nem köszönte meg. A szakosztály most kívánja ezt pótolni.

A nehézségek ellenére a csapat elszántan edz. Várja a csarnok átadását. A csarnokban bizonyára nagyobb közönség előtt eredményesebben fog szerepelni.

(Folytatás a következő oldalon.)

Maradunk a háló fölött

(Folytatás a 15. oldalról)

A jó szereplés lehetősége benne van a csapatban. A mostoha körülmények mellett tapasztalatlanságuk a sikertelenség másik oka. Mindössze húsz év az átlagéletkoruk. Egy sikerre, egy felbódításra lenne szükségük. Bízunk Gyomaendrőd sportszerető közönségének támogatásában úgy erkölcsi, mind anyagi vonatkozásban.

A feladat adva van. Bár már csak három mérkőzés van hátra, mert a Hatvan visszalépett: november 2-án Salgótarjánban, november 9-én Gyomaendrődön Békéscsabával, november 16-án Debrecenben lép pályára az együttes. Ezek ellen a csapatok ellen mindenféleképpen pontot kell rabolni. Ha ez nem sikerül, még akkor sincs vészhelyzet. Egy jó alapozással, felkészüléssel a tavaszi szezonban meg lehet kapaszkodni az NB II-ben.

További feladat a szakosztály vezetésének megerősítése. Az edző Uhrinné Szarka Judit nagyon magára volt utalva. A hazai mérkőzéseken egyedül Pelesz Béla tanár az egyedüli, aki segíti munkáját jegyzőkönyvvezetéssel. Meg kell jegyezni, hogy rajta kívül nem is igen ért hozzá senki.

A szakosztály bízik abban, hogy segélykérése nem lesz pusztába kiáltott szó. Huszonöt sportolni vágyó fiatal szereplése van végveszélyben és a sportot kedvelő közönség szórakoztatása.

Lukács Sándor

FOCI · FOCI · FOCI

Gyomaendrőd FC–Dabas 1:0

Gyomaendrőd 500 néző

Góllövő: Durucskó 82. percben.

Október 19-én a kilencedik fordulóig kellett várni a GyFC játékosainak és szurkolóinak, hogy megérezzék a győzelem mámoros ízét. Hihetetlen akarással és fegyelmezetten játszva született meg az első NB III-as győzelem az Alföld csoport egyik legjobb csapata, a Dabas ellen.

Október 23.

Gyomaendrőd FC–Szegedi Dózsa 1:1

Gyomaendrőd 350 néző

Góllövő: Somogyi 23. p. ill. Lévai 50. p.

A GyFC játékosai ott folytatták, ahol a Dabas ellen abbahagyták. Az esőtől felázott irreális talajon óriási akarással végig támadták a mérkőzést. Győzelmet érdemelték volna. A sok kihagyott helyzet és a három kapufa után a kilencven perc alatt egyet kapura lövő – melyből gól is lett – vendég csapat elvitt egy pontot.

A sok gonddal küszködő GyFC játékosainak akarása, küzdeni tudása az egy pont elvesztése ellenére biztató a jövőre nézve.

Ifjúsági eredmények:

GyFC–Dabas 2:0

GyFC–Szegedi Dózsa 4:2

Újra női kézilabda Endrődön?

A 617. Sz. Ipari Szakmunkásképző és Cipőipari Szakközépiskola leány DSK csapata – tele biztató tehetségekkel – Endrődön kapott edzési lehetőséget. A Barátság SE képviselőjével meg is egyeztek abban, hogy egy év múlva indulhatnak az ő színeikben a megyei bajnokságban. Tehát egyéves felkészülés után újra lesz női kézilabdacsapat GYOMAENDRÖDÖN. A 16–17 éves tanulók szeretnék „bejutni” az újból nyíló Sportcsarnokba, hogy a telet itt töltsék el hasznos munkával. Tervezik még azt is, hogy erőpróbaként részt vesznek a Békés megyei Hírlap hagyományos tevertornáján.

Természetesen várnak másokat is a csapatba, felnőtteket, fiatalokat. Az iskolai DSK tíz új kézilabdával rendelkezik, semmi mással és leányai egészséges sportszeretetével. Amennyiben valósággá válik, hogy az 1992/93-as női megyei bajnokságba beneveznek, szeretnék ehhez az alapvető feltételeket megteremteni. Mérkőzéseiket az endrői pályán és a Sportcsarnokban szeretnék megrendezni, az utóbbi helyszínen a férfi csapattal sorsolási egyeztetéssel kettős viadalokat.

Akik szeretik e dinamikus és látványos sportot főleg szép női szereplőkkel, segítsék bankjegyeikkel az egyszerű már elparentált szakosztály újjászülését.

HAL

Népitáncosaink szüreti fellépése

Kérjük

Tisztelt Olvasóinkat,
hogy észrevételeikkel,
javaslataikkal segítsenek
a lap szerkesztésében

Előre is köszönjük

Címünk:

Polgármesteri Hivatal
Gyomaendrőd Híradó
Gyomaendrőd, Szabadság tér 1.

Gyomaendrőd Híradó

Gyomaendrőd Város Önkormányzatának lapja.

Felelős szerkesztő: Hajdú László. Kiadja: Gyomaendrőd Képviselet-testülete. Gyomaendrőd, Szabadság tér 1.

Telefon: 67/31-320. Felelős kiadó: dr. Frankó Károly polgármester. Készült a Gyomai Kner Nyomda Kft.-ben, Gyomaendrőd, Kossuth u. 10–12.

Felelős vezető: Szász Imre ügyvezető igazgató. Terjesztik a gyomaendrőd postahivatalok és hírlapárusok.

Engedélyszám: III/PHF/108/BE ISSN 0238-8391

HÍRADÓ GYOMAENDRŐDI

GYOMAENDRŐD VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK LAPJA

X. ÉVFOLYAM 10. SZÁM

1991. NOVEMBER

MEGJELENIK HAVONTA

ÁRA: 9,60 FT

A LAP CENZÚRAMENTES!

RENDŐRŐRSÜNK

(5. oldal)

Gyógyítsak, segítsek, megelőzzek...

(6. oldal)

In memoriam Szilvia

(4. oldal)

VISSZHANG

az októberi „Búcsú müzlivel”-re

(8-10. oldal)

ÜLEDÉK

Hetekkel ezelőtt többen felajánlották, hogy munkahelyük, közvetlen környezetük mérgező légkörét vagy korlátolt, despota, több évtizedes rögeszméit szajkózó feletteseik tetteit a nép számára is ismerteti a Híradó-ban. Először örültem, hogy lesznek önkéntes „tollnokaim”, akik segítik a lap szerkesztését. Sajnos egyikőjük sem „merte” leírni kínját-bajját. Polgáraink félnek, talán még jobban, mint a rendszerváltás előtti bármikor. Arra gondolnak, hogy elveszítik az ORSZÁGOSAN ALULFIZETETT, a LÉT-MINIMUMON STAGNÁLÓ állásukat. Állandóan zavarban vannak, azt sem tudják, kiben bízhatnak, nem sejtik, ki most az ügyeletes IGAZSÁGOSZTÓ. Közülük többen azt vallják, hogy felesleges és fárasztó a nyilvánosság elé tárni a JAVÍTANIVALÓT, mert úgysem változik semmi. A megbíráltak néhány napig feszengenek, hitetlenkednek, átkozódnak, szitkozódhatnak, majd legyintenek, hisz minden csoda három napig tart. Aztán visszaáll a megszokott BÜDÖS ÁLLÓVÍZ-állapot. Ugyanazok a megmozdíthatatlan és halhatatlan VEZÉRFAZONOK megszokott intervallumban bezsebelik a nagy prémiumokat, akik másfél éve is ezt tették. A kétkezi, a bérből élő, a beosztott pedig KUSSOLJON, mert pillanatok alatt a MUNKANÉLKÜLIEK seregét erősítheti. Az eddig LÁTHATATLAN ÉRDEKVÉDELEM még LÁTHATATLANABBÁ vált. A félelem, a kilátástalanság pedig KIAPADHATATLANNA terebélyesedik. Ha valaki mégis leküzdi félelmét és

mindenkivel előtti vállalja (többek szószóLÓJAKÉNT) VÉLEMÉNYE ismertetését SÉRTŐDÖTTEKSEL találja magát szemben. AZ IGAZSÁG, a KRITIKA minden földi halandó számára fájdalmas. Hiúak, önzők vagyunk valamennyien, éppen ezért gyengéink, fogyatékoságaink köz ELŐTTI OSTOROZÁSA legtöbbünknek testi-lelki kínokat okoz. Ha intelligensen elfogadnánk (megfogadnánk hibáink leküzdését) SOKAK JOGOS KRITIKÁJÁT: morálisan már előrébb tartanánk. Az így szerzett „sebeinket” nemhogy meggyógyítanánk, hanem hülyeségeinkkel még tovább fertőzzük. Társaink kudarca, sikertelensége „hizlalja”, gyarapítja kárörömünket, viszont sikereik, eredményeik, boldogságuk (ha van ilyen) idegesít, irigységre sarkall, tébolyba kerget bennünket. A többéves barátságok elfonynyadnak, majd elrohadnak, a munkatársak el-lenségekké változnak. Néhány munkahely bejártára ki lehetne függeszteni az ŐRÜLTEK KETRECE cégért.

Egyszerűen nincs MIÉRT ÖRÜLNI EGYMÁSNAK. Vajon MEDDIG?

Ha Kőlcsey Ferenc szavaira gondolunk, optimizmusunk föltámadna:

„Bízni az emberi erényben az erények legnemesebbje közé tartozik, de a bizodalmat leginkább az egészben helyeztesd: egyesekben számtalanszor fogsz csalatkozni.”

Hajdú László

100 év!

Gyomaendrőd aprajánagyja nevében köszöntjük a Hámán Kató út 15/1. szám alatt élő 100 esztendőS BARTYIK MIHÁLYNÉT.

Kívánunk Neki jó egészséget, további nyugodt, békés életet

Mi nem ígértünk 100 napot!

Felfokozott választási, politikai hangulatban 1990 őszén született meg az új önkormányzat. Tudom, hogy a rendszerváltás sok embernek csalódást okozott, hisz a gazdasági gondok minden család életnívóját csökkentették. Nő a munkanélküliség, csökken a fizetőképesség – valahogy minden, ami rossz, az új rendszer életének első szakaszát nehezíti. Kevesen örülnek igazán, hogy valóban szabadok, függetlenek lettünk, hogy szabad bírálni, véleményt nyilvánítani és igazán nem kell félnünk senkitől. De a demokrácia elsajátítása nem megy egyik napról a másikra. Városunk önkormányzata és a Polgármesteri Hivatal jelentős örökséget kapott a múlt rendszertől.

Körültekintően, minél kevesebb elvesztéssel át kellett alakítani a Hivatalt. Közel 380 millió forintos költségvetésünket az új szemléletnek megfelelően osztottuk el. A város minden intézménye szerényebb keretek között továbbra is életképes maradt. Ma már nincsenek „elvtársi kapcsolatok” az anyagi előnyök megszerzéséhez. Hála Istennek! A felelőségünk óriási, az elvárás hasonlóan. Természetesen minden képviselő szeretné a lehető legjobb megoldásokat megtalálni. Hozzá kell szoknunk ahhoz is, hogy állandóan reflektorfényben vagyunk, és közéleti funkciót töltünk be. A sajtó sem kímélt bennünket, de néha lehetne velünk szemben körültekintőbb, az igazságtól nem eltérő – ez jogos igény részünkről. Tanuljunk és szokjunk – a Testület és Hivatal karöltve –, a mi funkción a polgárok szolgálata. A Hivatalban dolgozók munkája megnövekedett, szaporodott az ügyfélforgalom. Túlórázva, kevés bérrel végzik szakembereink munkájukat. A munkanélküliséggel arányban nő a segélyre, szociális juttatásra szoruló száma (hétszázan vannak munka nélkül). Jogosan tőlünk várják lakóink a mindennemű segítséget.

Új munkahelyeket kell teremteni. Ki adja rá a tőkét? Ki terem itt ipart? Ki alkalmaz szakképzetlen embereket? Hogyan orvosoljuk a munkanélküliséget? Ezeket az embereket sokan elkergetnék közmunkára. Miért, mi jogon? Miért kell még bűnhődni annak, aki önhibáján kívül nem dolgozhat?

Ilyen bizonytalan, válságokkal küszködő, háborús világban nagy fába vágtuk a fejszét. Szeretnénk a lehetőségekhez mérten lassan, de észrevehetően mindenki megelégedésére megváltoztatni a város arculatát. Tudjuk, csak úgy van esélyünk, ha nemcsak a fejekben

lesz rend. A házakban, a házak előtt, az utakon, járdákon – mindenütt. Ha az árkokban elfolyik a víz, ha belvíz nem önti el településünk bizonyos részeit. Ha valóban lenne tisztességes tömegközlekedés.

Ha a diákok ingyen autóbusszal járhatnának az iskolákba! Ha végre lehetne használni a Sportsarnokot. Ha lehetne igazán sportolni. Ha lenne mindenkit kielégítő, rendes piac! Ha lenne elegendő új telefon (1992-ben remélhetőleg lesz)! Ha szebb lenne a főút, a főtérré, ha a játszótérek igazán játszótérek lennének. Ha valóban ÖNÖK, KEDVES GYOMAIAK ÉS ENDRŐDIEK bizalommal és türelemmel lesznek irántunk. Ha tényleg elhiszik, hogy a TESTÜLET ÉS a HIVATAL mindig jót akar az ÖNÖK JAVÁRA.

Meggyőződésem az is, hogy ma már nem gond az, hogy ki gyomai és ki endrődi: itt mindenki igazán a városért dolgozik. A Testület tagjai sok-sok órát töltenek el munkával a bizottságokban. A Hivatal mindezt segíti, támogatja. Egyre jobb a kapcsolat közöttünk. A volt tanácsi rendeleteket teljesen át kell dolgoznunk – újakat kell alkotni a kor követelményeinek megfelelően. Kíméletesen, minél kevesebb teher nélkül megvalósítanunk az új adórendszert. Szeretnénk a vállalkozókat, munkahelyteremtőket kedvezményekkel idecsábítani és letelepíteni. Ez most létkérdés! Hiába a sok föld, az adója nem a városé. Hol van még a halászat és a vadászat és az abból minket illető pénz? Reménykedünk, hogy itt is majd pénz áll a házhoz, és akkor a terhek nem a kisembereket sújtják. Hisz gazdag vidék lennénk, ha valóban a miénk lehetne az, amiről jelenleg még csak beszélünk.

Nem tudjuk megoldani hosszú távon sem a növekvő lakásgondokat – legnagyobb gondjaink egyikét! Szeretnénk a szolgáltatásokat javítani: legyen a városban patyolat, biztosító, szabó, cipész, a napi gondokat segítő-javító szakember.

Kevés az üzlethelyiség, nincs korszerű vágóhíd. De hamarosan lesz szép új piactér, kulturált üzletekkel, új vásárcsarnokkal a Shell-kút mellett.

Szeretnénk több új utat, a szennyvízcsatorna-hálózatot bővíteni, parkosítani. Olyan léptékű faültetésbe fogtunk bele, ami Kner Izidor óta nem volt. (Ő ültette a Hősök úti fasort.) Aki fát ültet, az OPTIMISTA, és mi azok vagyunk. Bízunk benne, hogy az idő bennünket igazol.

Érdemes ezt a nehéz, de csodálatosan

szép és nemes feladatot végezni. Még három vagy már három év van?

Nagyszerű dolog, hogy az idő kényeszerít – bizonyítani kell, azt hiszem, ez a rendszerváltás lényege a mi számunkra.

Kérem, legyenek segítségünkre!
Köszönöm.

Frankó Károly
polgármester

RÉMHÍR?

Két villámkérdéssel zavarom a Franciaországból hazatért polgármestert.

– Polgármester Úr! Hallotta a hírt, hogy egy intézményvezető aláírásokat gyűjt, hogy Önt leváltásák, és helyét dr. Valach Béla képviselő foglalja el?

– Nem tudok erről, az említett orvoskolléga korábbi nyilatkozatai nem erre utalnak. Ha az aláírásgyűjtés igaz, majd kiderül.

– Miért szavazott meg a Testület Önnek költségterítést?

– Az Ügyrendi Bizottság és Pénzügyi Bizottság közvetlen javaslatára a nettó 27 000 Ft-os fizetésem mellé költségterítés címén a bruttó fizetésem 50%-ából kell ezenkívül fedeznem hivatalos autótűjaimat és egyéb kiadásaimat, amelyek összefüggnek polgármesteri teendőimmel. Eddig ez az összeg mindössze 900 Ft volt havonta.

– Köszönöm.

Hajdú László

A TORZSÁSBAN
800 m² villamosított,
bekerített

telek eladó

Érdeklődni naponta
az esti órákban
a 66-28-123-as telefonon
lehet

Még nem tudunk őszintén ünnepelni

(Visszapillantás az 1956-os forradalom és szabadságharc megünneplésére)

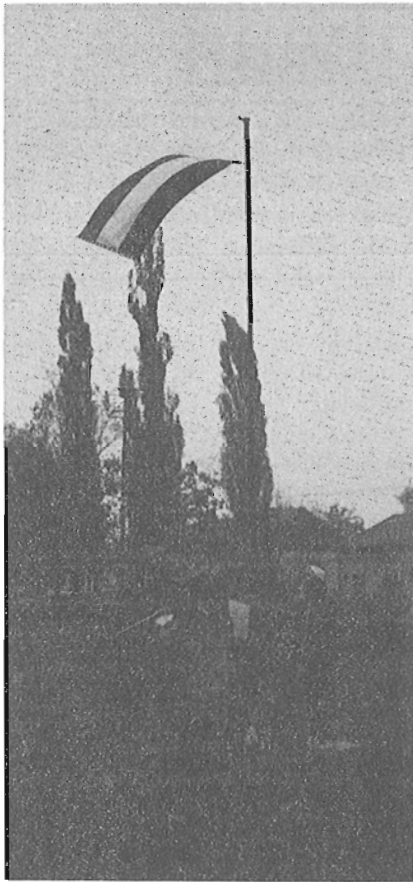
1991. október 22-én a Katona József Művelődési Központban alig hetven polgár gyűlt össze a visszaemlékező ünnepi szertartásra. A polgármester joggal fakadt ki: hol vannak az emberek, hisz szabadság van, lehet bátran, önfelédten ünnepelni. (No de még az intézmény vezetője sem jelent meg, aki helyt adott az ünneplőknek.)

Egyesek szerint a pártok nem toboroztak megfelelően, mások a szegényes, zavaros propagandát okolják, meg a rossz időjárást. Valahol mindnyájuknak igaza van. De a legnagyobb igazság az, hogy a sok erőltetett, kötelező, kényszerű, hazug ünnep közömbössé, érzéketlenné tette a magyar lakosságot. Azt amit önfelédten, önszántából szeretett volna megünnepelni: néhány évtize-

dig tiltották, megakadályozták. Azt hiszem, hogy az is befolyásolta a mérsékelt érdeklődést, hogy ez a 35 évvel ezelőtti nagy esemény még a „fejekben” nem került méltó helyére. A demokrácia tanulása, gyakorlása közben, „új ünnepeink” őszinte megünneplését is el kell sajátítani. Hozzá kell szokni ahhoz a gondolathoz, hogy nem vezényszóra, parancsszóra kell ünneplő ruhát venni és ütemesen tapsolni, menetelni, hurrázni. A fiatalokat is elvadtította, elidegenítette az oktatási intézmény számára parancsba adott konkrét létszámok megjelentetése a nagy szocialista ünnepeken.

Néhány esztendőnek el kell telnie ahhoz, hogy szívből, őszinte érzelmektől motiválva, valós örömmel és kisebb-nagyobb félelmünket lerázva a szó szoros értelmében ÜNNEPELJÜNK.

HAL

Az endrői megemlékezés

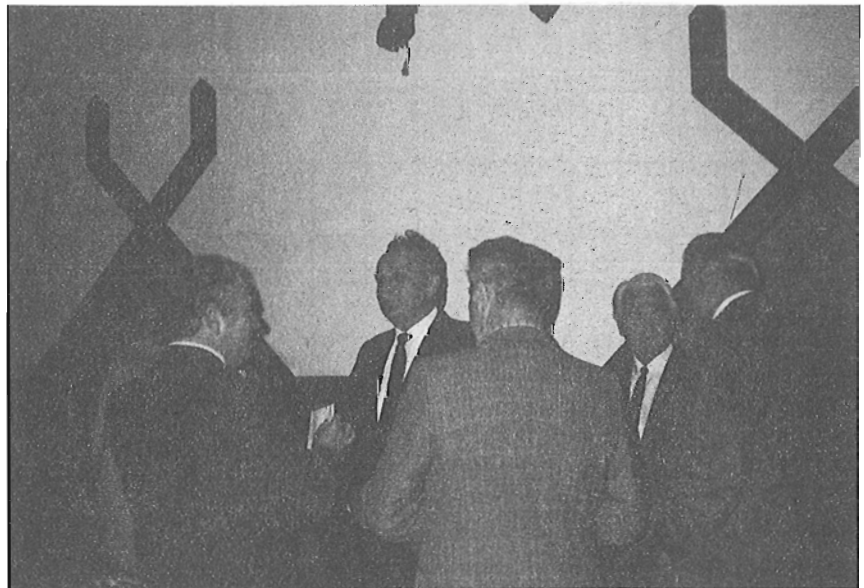
NOVEMBER 27.

A VÉRADÓK

NAPJA

A Magyar Vöröskereszt Gyomaendrői Városi Vezetősége Véradók Napja alkalmából szeretettel köszönti Gyomaendrőd mind a 900 véradóját, s ezúton is megköszöni önzetlenségüket, áldozatkészségüket

*Vöröskereszt Városi
Vezetősége*

Középen Szabó Ernő az ünnepség egyik szónoka

MIÉRT? MIÉRT? MIÉRT?

MIÉRT nincs postai szolgáltatás szombati napokon?
MIÉRT nincs nyitva szombatonként a gyomai gyógyszertár?
MIÉRT latyakos, sáros és életveszélyes

a kerékpárút esős időben, főleg a Shell-kút előtt két hónapja elkészült szakaszon?
MIÉRT csak szerdai napokon lehet a gázdíjat befizetni?

Rendőrörsünk

(Beszélgetés Katona Mihály századosal, a Gyomaendródi Rendőrörs megbízott parancsnokával)

– Százados úr, mostanában sem a legnépszerűbb a rendőrök munkájáról beszélgetni. Mi erről Önnek a véleménye?

– A sok-sok nehézség ellenére, szerintem Gyomaendrődön a mi rendőreink kapcsolata jó a lakossággal. Nem hátráltatják munkánkat, sőt segítik.

– Hányan dolgoznak a Rendőrörsön?

– Harmincfős az állományunk (huszonnyolc férfi és két nő), kisebbfajta rendőrkapitányság ez.

– Jó néhány pelyhes állú (elnézést a kifejezésért) kisrendőrt láttunk az utcán, akik közül néhánynak még a szerény követelményű szakmunkásképzőt is csak gyengén sikerült elvégezni. Vajon ők hogyan tudnak határozottan intézkedni?

– Azt kell mondanom, hogy a kezdő, fiatal szolgálattelvőink iskolázottak, szakmai tudásuk néhányuknak nagyobb az idősebeknél is (99 százalékuk érettségizett). Mi bízunk fejlődésükben.

– Éjszaka milyen a rend őrzése?

– Kétfős szolgálat van, állandóan gépkocsival járőröznek, és mindenben dönteni tudnak. Persze tudjuk, hogy ez a létszám kevés, főleg a nyári hétfégi éjszakákon. Legalább 10–12 fő állománybővülésre lenne szükség.

Rendszeresen ellenőrizzük a szórakozóhelyeket. Sajnos a legtöbb gondunk a fiatalokúak alkoholfogyasztásával van. Kiszolgálják őket a vendéglátósok, ha feljelentjük őket, mellényzsebből fizetik ki a szerény büntetést. Többszörösére kellene emelni a pénzbírságot.

– Mit, mikor használhat a szolgálatban lévő rendőr?

– Ezt tisztán és világosan szabályozza a Szolgálati Szabályzat.

– Hiányolom a Szűcs Ferenc típusú rendőrt Gyomaendrőd területéről. Per-

sze nem arra gondolok, hogy a fizikai kényszer legyen a rendőr elsődleges nevelési eszköze. A magabiztos megjelenés tekintélyt parancsoló. Rosszul látom?

– Nem biztos, hogy az Ön által dicsért kemény fellépés a megoldás. Rendőreinknél előtérbe került a pszichikai kiképzés, amelyet a gyakorlatban is igyekeznek megvalósítani.

– Van-e a Rendőrörs épületében egyáltalán Gyomaendrődön fogda?

– Nincsen. Ha valakit le kell tartóztatni, Orosházára és Békéscsabára kell szállítanunk.

– Mennyi „ügyük” van havonta?

– Átlagban egy hónapban 30–40 ügyet dolgozunk fel, amelyek nagy része vagyon elleni bűncselekmény, jármű önkényes eltulajdonítása, lopások, betörések.

– Mi a helyzet a lassan sorvadó ún. KGST-piacca?

– Itt egyre kevesebb a gondunk, továbbra is csak a viszonteladók ellenőrzése jelent gondot.

– Volt rá eset, hogy egyenruhában az italt fogyasztó rendőr gépkocsit vezetett? Hogyan fegyelmezték?

– Büntető eljárással és a Szolgálati Szabályzatban leírt szankciókkal. Az utóbbi időben erről nincs tudomásunk, hogy ilyen előfordult volna.

– Gyomaendrőd lakosságát érzékenyen foglalkoztatja az ittas vezetés, amelynek áldozata a 14 éves Molnár Szilvia lett. Százados úr, tud erről több konkrétumot mondani?

– A nyomozást a szarvasi rendőrök végzik. A gyanúsított kihallgatása tehát ott zajlik. Jó „nyomsávon” járnak az ottani szakértők.

– Véleménye szerint mi tudná megváltoztatni a magyar rendőrök nehéz és korlátozott helyzetét?

– Az elsődleges lenne az ÚJ RENDŐRSÉGI TÖRVÉNY megjelenése, továbbá új kiképzési módszerek bevezetése, a technika fejlesztése, Nyugat-Európa-hoz közelítve. Nagyobb választási lehetőség megteremtése a személyi állomány minőségi kiválasztásában.

– Milyen az anyagi megbecsülésük?

– A közvélemény által ismert kiemelt rendőri fizetés nem igaz, hisz kezdő rendőrök (két-három év után) 8000–9000 forintot kapnak nettóban. Egy rendfokozat értéke is csekély néhány 100 forint.

– Százados úr, köszönöm a tájékoztatását!

HAL

A Fő út fásítása

A Fő út fásítását 2 év alatt szakaszos beültetéssel terveztük.

Kertészeti szabványú ún. továbbnevelt földlabdás fák telepítése a leggazdaságosabb. A viszonylag magas vásárlási költség ennek nem mond ellent, mert ezek a növények jó eredési hányadot mutatnak, fizikai megjelenésük garanciát ad.

Az idei 900 ezer forintból négy szakasz ültetése történik meg.

A Hősök úttól a Bajcsy-Zsilinszky útig 90 db magas törzsű vörös levelű mogoró került telepítésre. E fák szép koronájú utcai sorfákká fejlődnek, amelyeket villanyvezeték alá is ültethetünk.

A Bajcsy-Zsilinszky úttól a Pásztor J. útig 69 db oszlopos növekedésű berkenye lett telepítve. E fák lassan, max. 7 m magasra nőnek meg. A berkenye májusban virágzik, virága fehér. Termése kerek, narancspiros színű. A városi klímát jól tűri.

Az endrődi településrészen a Plébániától a Baross utcáig 106 db gömbjuhar kerül ültetésre. E fák kis méretűek, koronájuk visszavágás nélkül fiatalon gömb, idősebb korban szétterülő.

A Polányi utcától a Bartók B. utcáig 20 db magas kőris és 20 db közönséges nyír kerül ültetésre ligetes telepítésben a most planírozott árokpart hátszámlig páratlan oldalára.

E helyeken a meglévő fák kivétele az új fák telepítésével párhuzamosan történik.

Kérjük a lakosság szíves megértését, ill. segítségét.

Polgármesteri Hivatal

FILMJÉNEK ELŐHÍVÁSÁT,
NAGYÍTÁSÁT

24 óra alatt

BAK JÁNOS ELINTÉZI

A KIDOLGOZÁSRA KERÜLŐ
FILM

A TRAFIKJÁBAN LEADHATÓ

Gyógyítsak, segítsek, megelőzzek...

Az utóbbi időben egyre többet olvashatunk a természetgyógyásatról, egyre-másra jelennek meg ezzel kapcsolatos cikkek, könyvek s a televízió is egyre gyakrabban ad közre interjúkat e témáról. Városunkban nincs hagyománya, de reméljük, hogy aki elmegy talpmasszázsra, hinni fog e gyógy módban. Néhány hónappal ezelőtt ugyanis megnyitotta talpmasszázs szalonját Győre Erzsébet a Vásártéri lakótelepen.

– Mi inspirálta arra, hogy a talpmasszázs technikáját sajátítsa el?

– Édesanyám néhány éve súlyos beteg volt, minden orvost bejártunk, de állapota nem változott, ágyhoz volt kötve, s gyógyszereken élt. Karcagon akkor nyílt a talpmasszázs szalon, ahová utolsó lehetőségként kezdett járni. Sok kezelést felvett, s olyannyira javult, hogy saját lábán kezdett járni, és lassan a gyógyszereket is elhagyta. Ez nekem olyan erőt és hitet adott, hogy úgy gondoltam, nekem is segítenem kell. Hamarosan kihasználva a lehetőséget, Gyulán elvégeztem a talpmasszázs tanfolyamot.

– Nem félt attól, hogy itt Gyomaendrődön az embereknek nem lesz igényük ilyenfajta szolgáltatásra?

– 2 éve kerültem ide, még nem nagyon ismerem az itt élők mentalitását, de bíztam abban, hogy néhány sikeres gyógyítás után mások is kedvet kapnak, felkeresnek.

– Panaszokkal jelentkeztek először, vagy inkább kíváncsiskodók?

– Főleg problémákkal küzdő vendégeim voltak és vannak is. Nehezen indult be, de akik eljöttek, utolsó lehetőségként próbálták meg, s úgy gondolom mindannyian meg vannak elégedve állapotuk javulásával. Felkeresett egy idősebb hölgy, a férje meghalt, zaklatott idegi állapotban volt, a szívével is voltak gondjai, rengeteg gyógyszert szedett, s kérte próbáljak segíteni rajta. Elkezdett rendszeresen járni hozzám, felvett egy kúrát, s azóta is jár hozzám, már csak a szívére szedi a felírt gyógyszert és teljesen megnyugodott.

– Miből áll egy kúra?

– A kúra 10 kezelésből áll, egymást követő napokon veszi fel, s a következő napokban az állapotához mérten időközönként továbbra is felkeres.

– Ha nekem nincsenek panaszaim csak általános kondíciómát szeretném javítani?

– Akkor is ajánlom, hogy először a 10 kezelést vegye fel, ugyanis kb. az 5. alkalom után kezdődik meg a szervezet

méregtelenítése, s ezután minden hónapban 1 masszírozás hatékonyan elősegíti a szervezet általános karbantartását, illetve a betegségek megelőzését.

– Visszatérve a betegekre, sikerült már látványos, bizonyítható eredményeket elérnie?

– Egy kislány az anyukájával keresett fel, mert a gyermek szája körül csúnya, sebes rész volt, ettől természetesen szégyellős, visszahúzódó lett. Szüleivel minden lehetséges helyre elment, orvosokhoz jártak, s az anyukája úgy gondolta, hogy még a talpmasszázszt megpróbálják. Elkezdett folyamatosan hozzájárni, napról napra láthatóan eltűntek a csúnya foltok, a gyermek nyugodt, kiegyensúlyozott lett, bár azóta is felvesz 1-2 kezelést. A másik történet is gyermekről szól, aki stresszhelyzetekben szinte havonta hányt. Ő is felvett egy kúrát és most is 2-3 hetente felkeres. Panaszaival mintegy 2 hónappal ezelőtt jött el, és azóta csak egyszer fordult elő, hogy hányt. Példáimban nem véletlenül említtem a gyerekeket, imádom őket, nagyon örülök, ha szüleik elhozzák őket, hiszen szervezetükben még nincs annyi méreg, májukat s más szervüket a gyógyszer még nem fertőzte meg annyira mint a felnőttekét, így sokkal könnyebben tudok panaszaiikon enyhíteni, arról nem is beszélve, hogy iszonyúan hálásak.

– Előfordult már, hogy orvos javaslatára keresték fel?

– Nem, de volt már olyan vendégem, aki beszámolt kezelőorvosának arról, hogy talpmasszázsra jár, az orvos támogatta, s ő is észrevehető változást vélt betegén felfedezni. Én nagyon szeretném, ha az orvosokkal közösen tudnánk segíteni az embereken. A talpon minden egyes szervnek megvan a zónája, s ha a beteg úgy jönne el hozzám, hogy az orvos küldene diagnosztikát, akkor én hangsúlyosan arra a zónára összpontosítanék, s közösen látványos gyógyulást tudnánk elérni.

Ugyanígy ha én észrevennék egy érzékenyebb zónát, elküldhetném az orvoshoz, hogy vizsgálta meg magát és ezt a rendelésben készséggel, előítélet nélkül megtennék.

– Ha valakinek masszírozza a talpát, meg tudja mondani, ha súlyos beteg vagy valamelyik szervében maradandó átváltozás történt?

– Nem tudom és nem is akarom, ez az orvosok feladata, én csak az érzékenyebb pontokat veszem észre, és felhi-

A talpmasször

vom a vendég figyelmét, hogy menjen el szemorvoshoz, nőgyógyászhoz vagy bármelyik orvoshoz.

– Mennyire fárasztó egész nap talpat masszírozni?

– Fizikailag a kezem fárad el, de mivel én attól, akinek masszírozom a talpát, energiát veszek át, én feldolgozom és visszaadom, ebbe sokkal inkább bele lehet fáradni, így aztán lelkiismeretesen dolgozni csak úgy tudok, ha naponta 6-7 kezelést vállallok.

– Milyenek különben a lábak?

– Nagyon féltem attól, hogy ápolatlan lábakkal találkozom majd, de nagyon kellemesen csalódtam.

– És ha én például megmutatnám Önnek a talpam, meg tudja mondani hogy milyen jellem vagyok? Tud olvasni a lábakból?

– Nem, bokától lefelé számomra minden láb egyforma.

– Ha valaki fel akarja keresni, mennyi időt és pénzt készítsen elő?

– Egy kezelés 30-35 percig tart, az első 3 alkalom 150, a további 100 Ft-ba kerül.

– Van már annyi vendége, hogy ebből meg tud élni?

– Eleinte más tevékenységet is folytattam, de néhány hete van annyi vendégem, hogy az egész napomat elfoglalják, remélem eljutok olyan szintre is, hogy jól meg tudjak élni belőle, de mindenképp az a fontos, hogy ne adjam fel és azt csináljam amihez erőt érzek, gyógyítsak, megelőzzek, SEGÍTSEK.

Rácz Mária

„Mintha lába kelne valamennyi rögnek...” (Arany János)

Gondolatok a cipőipari szakképzés jövőjéről

Jó tíz évvel ezelőtt, 1981-ben a Munkügyi Minisztérium szakmunkásképzési alapjából felépült az Endrődi Cipész Szövetkezet egyszintes cipőipari tanműhelye. Abban, hogy az akkori Békéscsabától függő, kihelyezett intézmény önálló lett, szakközépiskolai képzést indíthatott, és 1991-ben közel 70 millió forintért új tanügyi épületbe költözhetett, meghatározó szerepe volt a cipőipari képzésnek, hiszen a tanulólétszámnak közel a felét érinti. Jó együttműködésben – a közös cél érdekében – tevékenykedett iskola és vállalat mindenféle súrlódás nélkül.

Az idei tanévtől kezdve azonban a helyzet gyökeresen megváltozott! Egyre többen suttoják, illetve városzerte beszélnek, hogy az ENCI túl akar adni a tanműhelyen. Teheti, hiszen rejtélyes körülmények folytán a szövetkezet irattárából semmiképp sem akar az a dokumentum előkerülni, mely igazolná a szakképzési alapról kapott milliókat. Az iskola másolattal nem rendelkezik, mert a vállalat igényelte és kapta a fejlesztést, másrészt ki gondolta volna, hogy tíz év múlva ez egyáltalán vita tárgya lehet. A gimnázium és szakmunkásképző akkori két vezetőjének a javaslatára is szerepelt a kérelemben, egyik aláírás jelen cikk szerzőjéé.

Nyíri Mihály, a szövetkezet akkori elnöke, Fekete Antal ny. igazgató és személyem úgy emlékezik, hogy az ENCI 4 millió Ft célberuházást és 4,6 millió Ft gépi beruházást kapott a szakmunkásképzési alapról. Márpedig a célberuházásból épített objektumot más célra csak akkor lehet használni, ha az alapigény megszűnik. Ha pedig Gyomaendrődön a cipőipari képzés megszűnne, az iskola léte kérdőjeleződne meg.

A cikk szerzőjében a következő kérdések fogalmazódtak meg:

– Hol van a pályázat, melynek záradéka azt is tartalmazza, hogy az ENCI vállalja a szakközépiskolai képzést?

– Hol található a kérelemre kapott válasz?

– Építési engedély, tervrajzok, költségvetés, számlamások hol találhatók?

– Kinek az érdeke a dokumentumok rejtegetése?

Ha a cipőipari tanműhelyt újra lehetne helyzetbe hozni. Hosszabb távon

nem tartható az az álláspont, hogy az Önkormányzat átvállalja a gyakorlati oktatási helyek üzemeltetésének költségeit, mint teszi azt az ENCI tanműhely esetében 1992. július 31-ig.

Mi lesz a többi szakmával, a női-ruhakészítő, konfekciós, bútorasztalos és géplakatos vállalati tanműhelyekkel? Netán követni fogják a Cipész Szövetkezet példáját?

Az ENCI egyelőre bölcsen hallgat, tudja, az idő neki dolgozik. De hallgat és toporog az iskola vezetése is, pedig kötve hiszem, hogy a gyakorlati oktatás feltételeinek biztosításánál fontosabb feladata is lenne. Azokat a fránya dokumentumokat kellene valahonnan előhalszani – Ipari Szövetkezetek Helyi Szövetsége, Munkügyi Minisztérium –, mert nem hiszem, hogy csak egy példányban készültek volna. (Ha jól emlékszem 4 példányt írtam alá.)

S miközben Gyomaendrődön ez történik, tőlünk 15 km-re Dévaványán egy új ipari szakmunkásképző bontogatja rügyeit. Az újsághírek szerint a minisztériumi engedélyt már megkapták, 1992-ben két osztállyal indulnak.

Nekik megéri?

Mészáros Gábor

Felhívás!

A Városi Könyvtár kéri a lakosságot, hogy azokat az ajánlott és kötelező olvasmányokat, amelyekre már nincs a családnak szüksége, hozza el az endrődi és a gyomai könyvtárba

Nagy szükség volna:

Egri csillagok
Légy jó mindhalálig
Ábel a rengetegben
Aranyember
A köszívű ember fiai
Átváltozás
Odüsszeusz
A nevető ember
címművekre

A könyvekért fizetni nem tudunk

Címeink: Gyomaendrőd,
Kossuth u. 50. és Blaha út 21.

ÖRÖMHÍR

ÖRÖMHÍR

ÖRÖMHÍR

A Polgármesteri Hivatal és a Képviselő-testület díjmentesen rövid szünet után működteti az ISKOLABUSZ járatait.

ISKOLABUSZ MENETREND

Nagylapos Általános Iskola	6.25	14.52		
3.Sz. Általános Iskola Kollégiuma	6.35			
Öregszőlő, Szarvasi út	6.40		15.13	
3.Sz. Általános Iskola Kollégiuma	6.50	14.42	15.03	
Déryné Művelődési ház	6.53	14.38		
Bartók utcai megálló	6.57	14.34		
617.Sz. Ipari Szakmunkásképző és Cipőipari Szakközépiskola	7.00	14.32		17.05
Besenyszeg	7.07	14.25		17.03
Sallai út	7.10	14.20		16.58
1.Sz. Általános Iskola	7.13	14.17		16.53
2.Sz. Általános Iskola	7.15	14.15		16.50
Kisréti út	7.20			16.45
Vasúttállomás	7.25	14.10		
617.Sz. Ipari Szakmunkásképző és Cipőipari Szakközépiskola	7.35	14.00		

Csak diákigazolvánnyal lehet utazni! A pedagógusok is igénybe vehetik.

V I S S Z -

„Ingó székéből”

Mivel a Híradó októberi számában megjelent „Búcsú müzlivel” c. szubjektív „frappáns” bírálat megingatta alattam az igazgatói széket, „pozíciómba kapaszkodva” nehezen lehet választ írni, ezért röviden teszem ezt.

Sajnálatos, hogy eme egyoldalú riport megjelenésével együtt a lapban nem kapott helyet esetleges reagálásom, így egy hónap múlva nem érzem, hogy részletekbe menő választ, „magyarázkodást” írjak. Talán nem is tartozik kapun kívülre két volt munkatárs személyes problémája. Sajnálom, hogy sok esetben a fejekben még nem történt rendszerváltás, mert az adódó problémákat ott akkor kell megoldanunk, ahol és amikor keletkeznek, s nem utólag, különösen nem a „közvéleményre” hivatkozva valamely pozícióba került ismerős, jóbarát támogatásával.

Részemről állok elébe egy, a munká-

mat, vezetői mivoltomat, szervezetfejlesztésem, a munkahelyi légkört elemző vizsgálatnak, s a jobbítás szándékával kész vagyok változtatni esetleges nem megfelelő beidegződéseimen, ha arról meggyőzőnek.

Befejezésül egy megjegyzés: a riport alanya által emlegetett „közvélemény” szerencsére azóta is folyamatosan és egyre bővülő létszámmal látogatja hagyományos és újabb csoportjainkat, rendezvényeinket, így a bérletes színházi előadásokat, a hétvégi diszkókat, a természetgyógyászati előadásokat stb., csak az újabbakat említve. Továbbra is várjuk mindazokat, akik megfelelőnek ítélik az itteni munkát, szolgáltatást, s azokat is, akik ellenkezően éreznek, s közösen megpróbálnánk orvosolni a hibákat.

Megyeriné Csapó Ildikó

Megkerestem Megyeriné Csapó Ildikót a Katona József Művelődési Központ igazgatóját, hogy válaszoljon a „Búcsú müzlivel” című interjúra, amely októberben látott napvilágot. Az a „valamely pozícióba került ismerős” én vagyok, aki közelebbről meghatározott személy a Gyomaendrődi Híradó szerkesztője, és aki pályázat útján nyerte el e tisztséget.

Ő a rendszerváltást óhajtja a fejekben, de még mindig a 60-as évek népművelői beidegződésében gondolkodik a „bővülő létszámban”, a „tömegesítésben”. (Statisztika!!!)

Tételek, részletes kontrát, ríposztot várt volna az idézőjel nélküli közvélemény.

HAL

„Búcsú müzli nélkül”

Az olvasónak bizonyára megoszlik a véleménye a „Búcsú müzlivel” című cikkről.

Én teljes mértékben egyetértek a cikk írójával.

Szerintem igazán csak azok az emberek értik meg, akik ott dolgoztak, vagy dolgoznak. Ismerik azt a feszült légkört, gondolkodásmódot, munkastilust. Én saját elhatározásomból mondtam föl a Művelődési Központnál, mert hosszú távon nem lehet elviselni azt, ami ott uralkodik.

Tudom, hogy nem mi, a volt dolgozók vagyunk hivatottak elbírálni az ottani vezetést, de vajon ki?...

Gyomaendrőd, 1991. nov. 2.

Dr. Nagy Gergelyné

„MÜZLI” mellett

A Gyomaendrődi Híradó októberi számában megjelent „Búcsú müzlivel” című cikk olvasása kapcsán, mintha bennem is felébredt volna a múlt.

1985. ápr. 1.–1988. június 30-ig a Katona József Művelődési Központban volt szerencsém tevékenykedni. A riportban igen visszafogottan nyilatkozik volt kolléganóm a Művelődési Intézményben folyó „munkáról.”

Az ott eltöltött évek alatt tapasztalhattam azt a diktatórikus munkamorált amely ezek szerint azóta sem változott.

Munkaviszonyom megszűnésekor adós maradtam egy válasszal:

Az intézmény látogatottsági indexét az is növelné, ha ott helyben megalakítanák a nagylétszámú, Volt Művelődési Házi dolgozók klubját!!!

Kis Imre Gyomaendrőd, 1991. nov. 17.

„MÜZLI helyett DOBOSTORTA”

Tisztelt Főszerkesztő Úr!

Nagy várakozással vettem kezembe az első új, Ön által szerkesztett Híradót. Megmondom őszintén a csalódottság volt nagyobb súllyal az első elolvasás után bennem. Mint közvetlen elődjénél, Ön első szerkesztői munkájánál is érezhető bizonyos cenzúrázás és egy „szűk kör” lobbyszása.

Egy valami viszont megragadott és örömmel töltött el, hogy keresi a kapcsolatot az olvasókkal, a város polgárait. Ezt tapasztaltam Papp Endrével, a Művelődési Ház volt dolgozójával készített interjúban.

A cikkben megszólaló Papp Endrével valóban nem a vesztes sértődöttségével fricskázta a Művelődési Ház igazgatónőjét.

Egy jajkiáltás „volt-van” megszólalásában, kitárulkozásában, amit nem önmagáért, hanem városunk kultúrájáért és a még ott maradt munkatársaiért tesz. Papp Endrével véleményem szerint az emberközeli emberek közé tartozik, és azt gondolom, ma pont az ilyen emberekből kellene, hogy többen legyenek. Semmiképpen nem lehet mellékes, hiszen egy művelődési intézmény fő célja, az EMBERKÖZPONT kellene, hogy legyen.

Jó lenne, ha már korábban elment, valamint jelenleg is ott dolgozók mernének szólni a nyilvánosság előtt. Az őszinteség és nyíltság lehet az egyetlen út, melyet közösen az itt élő polgároknak együtt kell megtenni a szebb, igazabb jövőért.

Hiszem, hogy Papp Endrével „jajkiáltása” elhallatszott a város képviselő-testületéhez is, és újra átgondolják helyesen döntöttek-e, mikor nem írtak ki pályázatokat az összes intézmény vezetői állására, ami az önkormányzathoz tartozik. Bizok hozzá, hogy rövidesen nem müzlivel, hanem igazi tortával ünnepelehetik a város lakói és a Művelődési Ház dolgozói egy tisztes pályázat útján megméretett és győzelmet elért vezető munkábaállását, ahol az alulmaradtak sem vesztesek, hanem segítők lesznek egymásnak.

A pályázat elbírálásában részt vevő honanyák és honatyák valóban a realitásoknál maradnak. Felülemelkednek személyeskedéseiken, meghallgatják és figyelembe veszik az intézményekben dolgozók véleményét is.

H A N G

Nem hozzák ismét kellemetlen és kényelmetlen helyzetbe városunk polgármesterét, kinek egyik fő programja a város kulturális életének, színvonalának emelése volt.

Tisztelt Főszerkesztő Úr!

Lehet, egy kicsit hosszúra sikerült mondandóm, de így is töredéke amit el szerettem volna mondani. Reménykedve abban, hogy mások is tollat ragad-

nak, nem szeretném a helyet tőlük elvenni.

Amennyiben írásomnak helyt ad, előre is megköszönöm, kívánom siker kísérje főszerkesztői munkáját és tudjon független maradni. Egy valakiktől függően csak, az olvasóktól, vagyis az itt élő polgároktól.

Gyomaendrőd, 1991. nov. 18.

Üdvözlettel: Kun Lászlóné

Ez nem Műv. Ház, ez diliház

Engem idehívtak és nem én akartam a Művelődési Központban dolgozni. Nem tagadom, tetszett az ajánlat, de még akkor nem tudtam, hogy hová kerülök. Dr. Nagyné már csak két hónapig tudott segíteni, utána beadta a felmondását.

Ezt muszáj megemlítenem, azért, mert utána pokol volt minden nap. Minden segítséget megtagadtak tőlem a munkában. Az új munkakörömhöz, amely igen sokrétű volt, több időre lett volna szükség, hogy átlássam, vagy pedig segítségre. Segítség helyett ezt kaptam, amikor elakadtam a munkámban: „Ott a könyv oszt olvasd el” „Nizd meg Mari hogy csinálta, oszt csinálj Te is úgy” „Én se tudom ba... meg”

Kínlódtam, kiborultam, minden nap reszketve mentem be, mert már előre féltem, a megjegyzésektől, a megalázás-

tól, amit szinte minden nap megkaptam! Egy év eltelte után, már csak arra gondoltam, hogyan tudnék innen minél hamarabb megszabadulni?

Pedig elvégeztem a középfokú munkajogi tanfolyamot, és még azt is akarták, hogy végezzem el a felsőfokú könyvelési tanfolyamot is.

Kézzelem, lábball tiltakoztam ellene, no nem a gyenge felfogásom miatt (mert szerintük nekem az van) hanem azért, mert már nekem eszem ágában sem volt ott maradni.

A felmondásomat én adtam be, és a felszabadulást jelentette számomra, az első nap, amikor nem kellett többé átlépnem a Művelődési Ház küszöbét.

Hát így éreztem magam a Művelődési Központban, mint dolgozó.

Heinfarth Mihályné

Tisztelt Szerkesztő Úr!

Érdeklődéssel olvastam a Gyomaendrőd Híradó legújabb számát, s az abban megjelent cikkeket, melyekből mindenki kiválaszthatja a számára érdekeset. Igyekezett érdekessé, színessé, újszerűvé tenni lapját, s talán még mindig keresi az utat ahhoz, hogy még több gyomaendrőd állampolgárnak imponáljon vele.

Többek között egyik cikke igen megragadta a figyelmemet, s felkellette érdeklődésemet. Azonnal azt gondoltam: papírra vetem gondolataimat. A riport alanyát nagyon jól ismerem, ez az egyik, a másik hogy az itt élő emberek sokan, velük együtt én is igen gyengének minősítem városunk kulturális intézményének életét.

Hála az Istennek, én még nem voltam dolgozója az intézménynek, de mint kívülálló is sajnos csak negatív érzelmeket érzek a cikkben szereplő „főnökök” iránt. Okom van rá!

Papp Endréné több éven keresztül volt a kolléganóm a Vorosilov, ma már Kisréti úti óvodában. (S máris kiderül, hogy a „Búcsú müzlivel” című cikkére reagálok.)

Roppant agilis, becsületes embernek ismertem meg, akire mindig számítani lehetett, soha nem hagyta cserben az embert. Maximális pedagógiai érzékkel rendelkezett, és a hétköznapi emberek nyelvén is tudott beszélni. Kapcsolatot tudott teremteni a gyerekektől az időseddő nagypapáig, mindenkivel. Az igazságtalanságot nem tűrte, az igazságért már akkor is síkraszállt, másokért, az ügyért, de sohasem a saját karrierjéért! És most ha valaki azt gondolná, hogy igazgató szeretett volna lenni, mert már a rossz nyelvek ezt is beszélnek, akkor azok igencsak tévednek! Sajnálom, hogy nincs benne még több bátorság! S milyen jó, hogy sosincs rajta álarc!

Bátran hiszem, mivel jól ismerem, az említett cikkben biztosan hogy az

igazságot tárta a nagyközönség elé, végre! Az viszont elképzelhető, hogy nem minden ember számára felel meg az a stílus, ahogyan azt tette. De jól tette!!!

A mondandóm, vagy közlendőm másik fele a cikkben szereplő „főnökökkel” kapcsolatos.

Ezelőtt 1-2 évvel, még néhány alkalommal egy-egy rendezvényt megnéztem a Művelődési Központban, hisz időnként mégis csak vágyik az ember valamiféle kikapcsolódásra is. A mai rohanó emberek egyike vagyok én is, s egyik alkalommal ezért 2-3 perccel később érkeztem műsorkezdés után. Ha hiszi, ha nem a kedves olvasó, amit azért én ott kaptam!!! Az intézmény vezetője minősíthetetlen modorral és szavakkal magából szinte kikelve rám förmedt, amiért elkéstem. Végül mint egy kölyökkel közölte: – Idézem: – Ez többé elő ne forduljon.

Hát ekkor a sokak által ismert jókedvem és humorérzésem cserbenhagyott, a lábam a megdöbbenéstől a földre gyökerezett, s némán álltam megszeppenülve több ember előtt! Csak annyit tudtam mondani, jó hát akkor be sem megyek, de a jegyem árát visszakerem.

Ez egy töredék, de mély nyomot hagyott bennem, én azóta pláne nem kívánom átlépni a Művelődési Központ küszöbét. Főként addig nem, amíg ilyen vezető állhat az élén.

Egyébként is inkább a szakmai munka javítására törekedjenek az ilyen emberek mert már nálam emberségből ekkor „ÖTÖSRE” vizsgázott. (LÉ). Főlnéznék rájuk, ha élet lenne az intézményükben, ha a fiatalok diszkón kívül másért is odajárhatnának, ha valóban egy emberközeli nyitott ház lenne minden korosztály számára és ezt ne csak mondják, hanem érezze is az oda betérő.

Városunk polgármestere pedig úgy tudom, hogy egyebek mellett mindent megtenne azért is, és azt gondolom a helyi önkormányzati testület is, élen a kulturális bizottsággal, hogy Gyomaendrőd kulturális élete felemelkedjen, hadd ne mondjam mi alól!

Remélem tesz is lépéseket a polgármester az ügyben. Kérem őt, hogy vetesse le az álarcukat ezekkel a vezetőikkel, ha Önnel beszélnek.

Féltem a riportalanyt az intrikáktól, mert sokfélék az emberek, féltem a lapot, hogy ha az ilyen és ehhez hasonló témáról ír, talán az emberek elfordulnak, (de ez a szerkesztő dolga).

De az igazságot sohasem lehet veszni hagyni, mindegy milyen módon, ki által kerül a nyilvánosság elé.

Örülni pedig akkor fogok igazán ha eredmény is születik!

Bízunk benne.

További munkájához kitartást, bátorságot, és jó egészséget.

Üdvözlettel: Ugor Csabáné

Gyomaendrőd, 1991. nov. 13.

VISSZHANG

Egy volt dolgozó dokumentumai

Horváth Mihályné
Gyomaendrőd, Kodály Z. u. 1.

Tárgy: felmondás
Katona József Művelődési
Központ Igazgatója
Gyomaendrőd, Kossuth u. 9.

Azzal a kéressel fordulok a Művelődési Központ Igazgatójához, hogy 1989. március 1-től kezdődően felmondásomat elfogadni szíveskedjen.

A munkaügyi szabályzatban meghatározott felmondási időt (6 hét) munkával kívánom letölteni, tehát 1989. ápr. 13-tól nem dolgozom az intézményben. Indoklás:

A Művelődési Központban eddig, és jelenleg is érvényben lévő irányítási elvekkel, gyakorlati -, kivitelezési módszerekkel nem értek egyet. Törekvésem ezek megváltoztatására nem, vagy csak nagyon kismértékben találtak megértésre, támogatásra.

A Déryné Művelődési Házban eltöltött idő alatt a *tényleges* önálló munkavégzésre irányuló igényem megnőtt, s ezt megvalósítani a nálunk (jól) meglévő automatizmusban és hierarchikus „rend”-ben én nem tudom, s ilyen körülmények között nem is kívánom. A meglévő beidegződések elleni harc állandó ütközésekkel járna, s olyan légkört teremtene, amelyben népművelői munkát nem lehet (én nem tudok) végezni. Az alapvető szemléletbeli különbségek miatt sokszor „hajtottam végre” utasításokat a meggyőződésem ellenére, kerülvén az éles összeütközéseket. Ezt a jövőben nem akarom tenni, ezért kérem a felmondásom tudomásulvételét. Munkámat a felmondási idő alatt az eddigi igyekezettel fogom végezni.

Gyomaendrőd, 1989. febr. 28.

Tisztelettel: Horváth Mihályné

Művelődési Központ
Gyomaendrőd Kossuth u. 9. 5500

Horváth Mihályné
Gyomaendrőd Kodály Z. u. 1.

Ikt.sz: 81-1/1989.

Tárgy: Felmondás elfogadása

Kedves Kollégánóm!

Az 1989. február 28-án kelt felmondását elfogadom, s a március 1-től számítandó 6 hét felmondási idő letöltése után, 1989. április 13-án átveheti munkakönyvét.

Ezzel egyidőben adjuk át az intézményünk részére visszatérítendő, a tanulmányi szerződés alapján kivetithető összegről szóló számlát.

Gyomaendrőd. 1989. március 1.

Olvasói levél

A legutóbbi Híradóban olvastam a Katona József Művelődési Központról szóló cikket, ami felháborított, de nem lepett meg. Napjainkban általános ez a jelenség.

A legelső szinteken már megtörtént a rendszerváltás, jól, rosszul, erről lehetne vitatkozni -, de helyi szinten semmi sem változott. Ugyanazok a vezetők, ugyanazokkal a módszerekkel vezetnek tovább. A rendszerváltásnak nem kell feltétlenül fejek hullásával járnia, jó szakemberek lecserélésével, igazolóbizottságokkal, stb., de igenis szükséges egy alapvető szemléletváltás, az önös érdekek helyett a köz szolgálatának előtérbe állítása. Szükséges a szűkös források igazságosabb elosztása: az önképzés támogatása nemcsak a vezető, Megyeri-né esetében, hanem minden arra vállalkozó munkatársánál. Csak így érhető el színvonalasabb szakmai munka, jó munkahelyi légkör.

Ez elsősorban nemcsak anyagi kérdés, emberségesebb, demokratikusabb vezetői stílussal mindez javítható lenne.

Tisztelettel: egy olvasójuk J. E.

Tisztelt Olvasók!

A fent közölt írásokkal befejeztünk tekintjük a „Búcsú müzlivél” című interjú (egyoldalú?) vitáját
A szerkesztő

GYOMAENDRÓD ÁSZAI II.

CIBERE, A BOHÓC

Néhány évvel ezelőtt labdarúgócsapatunk vezetőinek Pro Urbe díjat osztogattak. Ez a sport tömegeket szórakoztat – megérdemelték. Akkor ötlött fel bennem, hogy van a városnak más szórakoztatója, vezetője, mókamester Varga Mihály közkedvelt néven CIBERE, a bohóc. Ő is kaphatna egy ilyen kitüntetést. Sokan ajánlották munkatársai és főleg a gyerekek, hogy kerüljön az Ászjelöltek soraiba.

Önmagáról így vall:

„43 éves vagyok, nőtlen, egyedül élek saját magam alkotta otthonomban. Nem panaszkodni akarok, de gyerekkorom nem volt tele határozással. Anyám mosónő volt, sokszor egyedül hagyott bennünket két testvéremmel, apám elhagyta családját nem is nagyon emlékszem rá. Akkor érlelődött bennem az a gondolat, ha „nagy” leszek, mindig arra törekszem, hogy minél több ember vidámmá, kedélyessé váljék.

Eredeti szakmám öntöző-növénytermesztő gépész. Ezt rövid ideig gyakoroltam, 1968 óta az ENCI-ben vagyok anyagmozgató. Szabad időben pedig általában a rekeszizmok intenzív mozgósítására törekszem. A „híres” LÉZER beatzenekarban voltam meghatározó tag. Majd egyszer gondoltam egy nagyot, és két hét fizetetlen szabadság ideje alatt Budapesten a Napsugár Cirkuszban megpróbálkoztam a hivatásos bohóckodással. Gyötört a honvágy, a vándorcirkuszi mentalitás megviselt, így visszatértem a szülői házba. Természetesen a zenekarban újból helyet kaptam.

Közel másfél évtizede szervezem, bonyolítom a BESENYSZEGI GYERMEKNAPOT. Több éve mókázom a KÖRÖS-PARTI JULIÁLISON is. December elején sok helyen megjelenek Mikulásként is, a gyerekek őszinte öröme. A Katona József Művelődési Központ jóvoltából én vagyok az utca hírmondója, a hangos-hirdető. A Barátság SE helyi és állandó

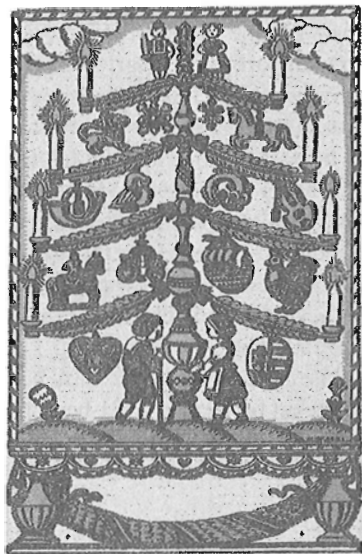
szpíkere. Saját erősítőimmal én voltam az első diszkós Gyomaendrődön, és erre büszke vagyok. A gyerekkori »megpróbáltatásaim« ösztönöztek arra, hogy nap mint nap a felszínen kell maradnom másokért, de nem akárhogyan!!! Ez az egész számomra egy nagy JÁTÉK egy színes FORGATAG minden ellenszolgáltatás nélkül. Őszinte visszajelzés a kicsi emberkéktől: ennél nincs szebb honorárium. Rátonyi Róbert az egyik nagy magyar neveltető, aki közel áll hozzám. Az igazi bohóc Isten azonban Chaplin, akit imádok és tisztetek. (Mindig szerettem volna hozzá hasonlítani.)

Nem érzem magam magányosnak, de néha jó lenne egy kedves társ, egy megértő hölgy, akivel »bolondos világomat« megoszthatnám.”

Ciberét nagyon sokan szeretik, kedvelik. Békés természetű, remek ember, a gyerekek igazi nagy barátja. A sekélyes, üres lelki világú kevesek félnótásnak tartják. Ők az értékvesztettek, mert nem tudják befogadni Varga Mihály személyiségének sugárzó varázsát.

Hajdú László

KARÁCSONYRA KNER-KÉPESLAPOT

A Kner Nyomdaipari Múzeumban különleges báli meghívók és Kozma Lajos által készített illusztrációk reprodukciói kaphatóak képeslap és plakát formájában.

Árak: képeslap 10 Ft/db
plakát 70 Ft/db

Az a baj a világgal, hogy a hülyék mindenben holtbiztosak, az okosak meg tele vannak képtelenségekkel.

(Bertrand Russel angol filozófus)

AZ ÉN ÁSZOM VARGA MIHÁLY

* * *

Beküldendő a Polgármesteri Hivatal címére:

Gyomaendrőd, Szabadság tér 1.

1992. október 15-ig

Kner Imréné gyomai népdalgyűjtése

Kner Imréné Kulka Etelka (1894–1944?) zongoristaként Bartók Béla tanítványa volt, igen tehetséges hangszerjátékosnak tartották. Ám ismeretése, majd házassága Kner Imrével félbeszakította zenei karrierjét – Budapestről Gyomára költözött. Lehetőségei szerint itt Gyomán is szívesen foglalkozott tovább a zenével: lakásukban, az úgynevezett „kék szalon”ban helyezték el zongoráját, ahol a család baráti körének, kisebb társaságoknak házi hangversenyeket rendeztek. 1921-ben született lányát, Zsuzsát is tanította zongorázni, aki később Kodály Zoltán tanítványa lett.

Kodály Zoltán Gyomán is járt, műveinek nyomdai kivitelezésében a Kner-nyomda is szerepet vállalt: műsorfüzetek, kották címlapjai készültek Knerénél. Kodály számára magánkiadásban elkészült a Psalmus Hungaricus, majd az ő biztatására vállalkozott Kner Imre a Tótfalusi Kis Miklós Mentségének betűhű kiadására 1940-ben.

Zenei életünk nagyságainak munkássága Kner Imrénét arra ösztönözte, hogy összegyűjtse és lekottázza a gyomai népdalokat. Ezek nyomtatásban is napvilágot láttak. A Szegedi Fialok Művészeti Kollégiuma jelentette meg őket az 1936-os kalendáriumában. A kis

könyvecske hátlapján olvashatjuk: „Az 1936. évi jelen Kis Kalendáriumunkban közölt népi dalokat Kner Imréné Asszony, törekvéseink barátja gyűjtötte és jegyezte le Gyomán és környékén. A Kis Kalendárium illusztrációi ez alkalommal is Buday György munkái, mégpedig – ez idén először – fametszetek, melyeket a művész által kézzel vésett eredeti fametszet-dúccokról nyomtatunk.”

A mellékelt illusztrációk a népdalokat tartalmazó kiadványból valók.

Hudák Julianna

Allegretto ♩ = 120

Hosszu farku fecske,
Szép barna menyecske,
Honnan jöttél erre a vidékre
Sej, erre az idegen földre.

Hosszu farku fecske,
Szép barna menyecske,
Honnan jöttél erre a vidékre,
Sej, erre az idegen földre?

Nem jöttem én gyalog,
A gözkocsi hozott,
Csalsa az én kisangyalom szeme,
Sej, azzal csalogatott ide.

Rubato ♩ = 80

A nénémet megkérlette cifraszűrös legény,
Én gemet kikérgettek a disznócsorda mellé
Milyen jó a nénémmnek, cifraszűrös legénynek
Hej szomorú énnékem Szegény kanászlegénynek

1.

A nénémet megkérlette cifraszűrös legény,
Engemet kikérgettek a disznócsorda mellé.
Refr.:

Milyen jó a nénémmnek,
Cifraszűrös legénynek,
Hej szomorú énnékem,
Szegény kanászlegénynek.

Az emberek egymást sohasem egyéni érték szerint értékelik, hanem aszerint, hogy mit érnek nekik. (Kner Izidor aforizmája)

Feladó: Kruchió Gábor

KEDVES OLVASÓINK!

Felvetődött sokunkban, hogy esetleg más nevet adjunk lapunknak a jelenlegi helyett. Ha ezt szükségesnek tartják az újjászülése érdekében az alábbiak közül válasszanak. Természetesen az Önök ötleteit is elfogadjuk. *HZ 1. és oszthatatlan.*

*Tartjuk meg nevét és külét. Adját vissza rajgát
Bírság, Rendőrség, ügyészség! az újkor nevét vigyük hozzá
az nem lapodogit.*

MI KIS VÁROSUNK

GYOMAENDRÓDI ÖNKORMÁNYZATI LAPJA
címe legyen

VÁROSUNK

GYOMAENDRÓDI ÖNKORMÁNYZATI LAPJA

*Ht mi az az új születés? az Endrődi névutaloma
melyet hozzáadós szeptemberrel*

Gyomaendrődi Polgár

ÖNKORMÁNYZATI LAP

*A népművészt kuss a neve mert gyomaiak valja magát
A szobrászát szerint szépséges az otthonhoz való ragaszkodás.*

Jelenleg meg a 3 új újság Gyomai néven

KÖRÖS GYOMAENDRÓDI PARTY

ÖNKORMÁNYZATI LAP

Ez fiktív név mert a nép akaratait hajtja.

*Önök dívesen elkereszteltek akár az országot is
ellen mondat nem tűrve. Hajdu ur is alkalmas költő.*

*Nig a világ világ lesz!
Ez Gyoma!
vót és maradt.*

Egy kedves olvasónk tartalmas ajánlata

A LAP ÚJ TERJESZTÉSÉRŐL

A Gyomaendrődi Híradót a Posta csak az előfizetőknek terjeszti. A fennmaradó 1200 példány egy részét Endrődön a diákok árusítják. Ezen kívül az alábbi helyeken kapható: STOP ABC-ben, Hunya Zoltán élelmiszerboltjában, SHELL-kút bárjában, Dreher sörözőben, Kunság ABC-ben, Ugor Csaba boltjában, Bak János trafikjában és a vasútállomási Utaselátó pavilonjában.

Tisztelt Olvasónk! Észrevételeit, javaslatait az alábbi címre küldje:
HAJDÚ LÁSZLÓ 617. SZ. IPARI SZAKMUNKÁSKÉPZŐ INTÉZET ÉS CIPŐIPARI SZAKKÖZÉPISKOLA
Gyomaendrőd, Selyem út 124.

BETÉRTEM A MIX-CONTBA

A fényreklám becsalt az október közepén nyílt új üzletbe. Kíváncsiskodni, információkat szerezni. Érdeemes volt. Kapható itt többek között: 50 csatornás parabolaantenna, pillékönnyű olasz porszívó, önélező kés, univerzális robotgép, holland kerékpár 16 000 forintért, 14 és 24 nyelvű tolmácsgép, ROMITEX játékkészlet, márkás fekete-fehér, színes televízió, többféle mikrohullámú sütő, esztétikus üvegáru, mosógép, többfajta hűtőszekrény, ízléses csempe, amerikai műsoros kazetta 100 forintért, máshol nem kapható kozmetikai szer, indiai valódi férfi selyeming több színben, gusztusos női fehérnemű, női és férfi ernyő, szépséges falióra, BASF videokazetta sorsjeggyel (nyerni lehet vele videomagnót, kazettát, ajándékkosarat stb.), mindenféle 50%-os áru könyv.

Különböző szolgáltatások gazdagítják az áruház választékát. Ilyenek: műholdvevő berendezések szerelése, kaputelefon-hálózat kiépítése, riasztóberendezések telepítése, bojler, mosógép, hőtároló kályha elektromos hálózatának kiépítése, egyedi megrendelések alapján csatlakozó vezeték készítése, tömmegekommunikációs eszközökhöz, URH-s készülék hangolása, alkatrészellátás (mezőgazdasági géphez, motorhoz, kerékpárhoz stb.) Karácsony előtt érdemes felkeresni a MIX-CONT-ot, mert az árak diszkont árak! HAL

DISZKONT ÁRAK – MIX-CONT – DISZKONT ÁRAK –

A Dreher sörözővel szemben,
A Köfőipari Szövetkezet területén

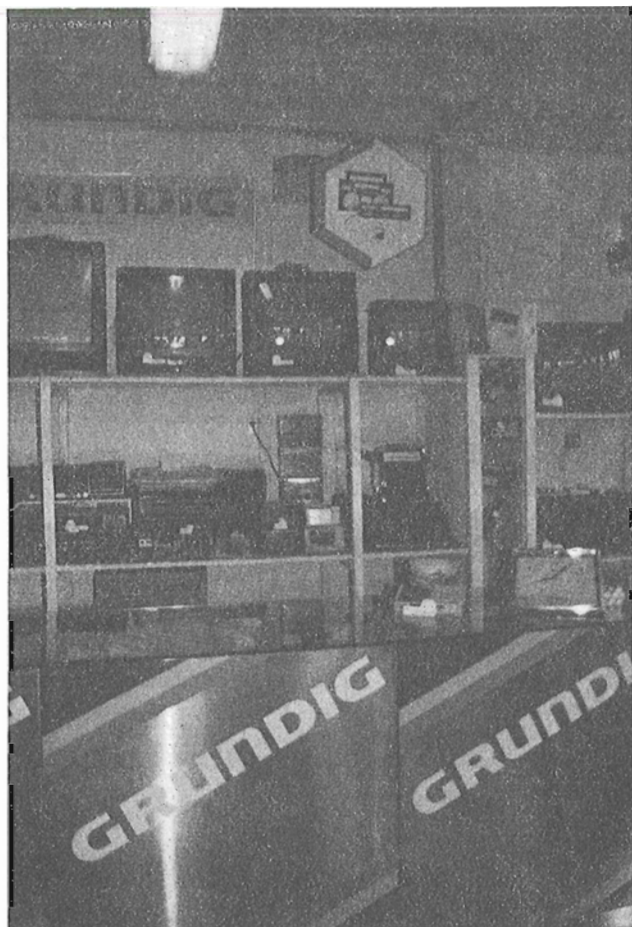
A MIX-CONT áruház

várja kedves vevőit!

Műszaki áruk, tv, video, antenna, mosógép, hűtőgép, számítástechnikai berendezések, konyhai felszerelések, kerékpárok, 50%-os könyvvásár, játékok, ajándékok, import ruházati termékek, márkás kozmetikai cikkek, egyéb szolgáltatások

Nyitva:

hétköznapokon 8–17-ig
szombaton 8–12-ig

Az üzlet kínálata vásárlásra csábít

Szerelmi kódex

Hogyan teheti ragaszkodóvá partnerét?
(18 tanács)

1. Férfiaknak és nőknek egyaránt ajánlott:

– Ne feledkezzen meg a születésnapokról, névnapokról és az évfordulókról. Vásároljon ajándékot, még ha csak valami apróságot is.

– Mutassa ki partnerének, hogy szeret simogatni és szereti, ha simogatják.

– Mindig jókedvűen szeretkezzen.

– Kerülje a visszautasítást és az ellenségeskedést.

– Gondoljon a másikra és azt tegye vele, aminek Ön is örülne.

2. Férfiaknak ajánlott:

– Időről időre mondja hölgypartnerének azt, hogy szereti.

– Ne tartózkodjon a bókoktól.

– Vigyen neki virágot.

– A szex nem minden, tehát ne feledkezzen meg az apróbb figyelmességekről.

– Ha a hölgy nem dolgozik, ne kívánja, hogy elszámoljon a pénzről.

– Ne döntsön nélküle.

– Szeretkezés után maradjanak az ágyban és ölelkezzenek még egy kicsit.

3. Nőknek ajánlott:

– Találjon jó okot arra, hogy felnézessen férfitpartnerére.

– Mindig legyen jól ápolt.

– Főzzön neki jókat.

– Férfipartnerét izgassa szexis alsóneművel és pózokkal.

– Szeretkezéskor legyen kezdeményező, vigyen a dologba fantáziát.

– Az orgazmus pillanatában ne tartsa vissza a mámoros kiáltásokat.

(What does a Sexologist do in bed? *Amerikart Ressource Cibernetique Montreal. 1989.*)

S P O R T

Gyomai tréfa a megyei rangadón

(RÖPLABDA NB/II)

Gyomaendrői Spartacus TK–Békéscsabai Előre RSC 3:0 (11, 15, 13)

Gimnáziumi Tornaterem. Vezette:

Kovács, Faragó

50 néző

Gyomaendrőd:

Kajla, Uhrinné Szarka Jutka, Szendrei, Asztalos, Tóth, Vass

Békéscsaba:

Kazár, Szoszki, Buzássy, Széplaki, Kolarovszki, Mező

A megyei röplabda-rangadón az eddig nyeretlen és a várakozáson felül szereplő együttesek küzdelme nagy meglepetéssel ért véget. A rendkívül lelkesen játszó hazai csapat jobban alkalmazkodott a kicsi és alacsony teremhez, s mire a csabaiak eszmélhettek volna, már vége lett a mérkőzésnek. Pedig már a második játszmában 14:10-re, a harmadikban pedig már 6:0-ra is vezettek a vendégek.

Ifjúsági mérkőzésen: Gyomaendrői STK–Békéscsabai Előre RSC 0:3

(1, 9, 11)

A Körös Sportban megjelent fenti tudósítás röviden, tömören közli a tényeket. Aki azonban benne volt abban a bizonyos ötvenes számban azaz a nézők között volt, az igen jó élményben részesült. Valóban a Békéscsaba az első játszmát simán elveszítette de a második játszma már kezdte megszokni a termet és 14:10-re vezetett. A gyomai lányok – edzőjük lelkes játéka példáján felbuzdulva – határtalan lelkesedéssel és szívóssággal a maguk javára fordították azt, amely szerintem döntő volt. Többünk megállapítása szerint, ha a második játszma elmegy, akkor a mérkőzés is. A vendégek fokozatosan felőrölték volna a mieink erejét. Így azonban a hazai csapat dobódott fel és szívós küzdelemben a harmadik játszmát is a maguk javára fordították.

A nézőtérén határtalan volt az öröm. Végre megtört a jég és megszületett az első győzelem. Az ifjúsági mérkőzés kudarca viszont kissé beárnyékolta ezt

a szép napot. Az ifik nem tudtak felnőni a feladathoz és lélektelen gyenge játékkal megadták magukat. Sajnos az utolsó fordulóban Debrecenben is sima vereség következett a sportiskolától.

Mindez történt egyetlen edzéssel. A Bethlen Gábor Mezőgazdasági Szak-középiskola biztosított tornatermet. Ez a terem sajnos nagyon alacsony és mérkőzés lejátszására alkalmatlan.

Még ezen a héten Diáksport Bizottsági ülés volt. A DSB a testnevelőtanárok bizottsága a körzetben. Ezen az ülésen megválasztásra került a DSB elnöke és a Magyar Diáksport Szövetség (MDSZ) tisztújító ülésére a küldöttek személye.

A DSB elnökének ismét Lukács Sándort, küldötteknek Lukács Sándort és Babos Lászlónét választotta meg a bizottság.

Az ülésen sok aktuális kérdés, téma mellett felvetődött a Sportszarnok ügye is.

A bizottság megbízása alapján itt ezen a fórumon kérem, kérjük az Önkormányzati Testületet, hogy a csarnok kérdését kezelje megfelelő súllyal.

Kérjük, hogy hozassák rendbe a lehető legrövidebb időn belül. Rögzítsék a tényeket és utána keressék a felelősöket. Csarnok hiányában végveszélybe kerül a kézilabda- és röplabda-szakosztály működése valamint az 1. Sz. Általános Iskola testnevelési óráinak megtartása.

Az ifjúságnak mindenféleképpen színvonalas órák megtartására lenne szüksége és ez lehetetlen megfelelő feltételek nélkül. Tudjuk jól, hogy az „Ép testben ép lélek” mondás egy kissé sántít, de az ép, egészséges, edzett testben az idegrendszer stabilitása sokkal nagyobb. Korunk megpróbáltatásait, válsághelyzeteit és a válságból való kilábalást csak testileg, lelkileg erős emberek képesek megvalósítani. Ennek az alapja mindenféleképpen a magas színvonalú testkultúra fejlesztése.

Lukács Sándor testnevelő tanár

Jó egészséget kívánunk a novemberben

77. életévét

betöltött **Határ Győző** írónak

A földije

S P O R T

Férfi kézilabdásaink őszi mérlege

Felnöttek

Az 1991-92-es bajnokság őszi fordulója befejeződött. Ebben a bajnoki évben az 1-3. helyezést tűztük ki célul. Tárgyi feltételeink a Sportszarnok hiánya miatt nem a legjobbak.

A felnőtt csapat a 10 csapatos megyei bajnokságban az 5. helyen áll (10 ponttal). Ez a teljesítmény 50%-os. Az elvesztett mérkőzések közül 3 kétgólos, 1 háromgólos, és amelyik megnyeréséhez nem volt sanszuk, 8 gólos vereség idehaza Mezőhegyestől. Ezek a mérkőzések a helyzetkihasználást tekintve 40% alatt vannak. Egy-egy mérkőzésen a „ziccerek” kihagyása megközelítette a húszat. (Sőt a Mezőhegyes elleni meg is haladta.) Minden mérkőzésen maradhatnak ki helyzetek, de ennyi nem. Egyelőre hiányzik belőlünk az a kis „plusz”, ami a mérkőzések megnyeréséhez elengedhetetlen. Hogy mire gondolok?

– A nagyobb koncentrátságra a jobb helyzetkihasználás érdekében, valamint a pályán az egymás megértése, segítése, és nem pedig egymás bántása, szidása.

– Még nagyobb igyekezetet és látogatottságot várnék el az edzéseken.

Tudatosulni kell a játékosokban, hogy az edzés a mérkőzésekre való felkészülésért van, tehát nem önmagunk szórakoztatására. Vagyis ha az edzések nem mérkőzésszerűek, akkor nem sokat érnek. Ha edzéseken is kimaradnak a ziccerek, akkor mit várjunk tétmérkőzésen?

A rendszerjáték továbbra is a gyengénk, mert ritkán tudjuk gyakorolni, éppen a gyakori hiányzások miatt, vagy pedig egyszerűen egyesek nem hajlandók csinálni. Így felállt fal ellen továbbra is küszködünk, szenvedünk, és ez nagyon sok energiát főlemeszt a játékosokból.

Sipos Dezső
edző

Serdülők

A 9 csapatos megyei bajnokságban eddig 5 győzelme, 1 veresége, 1 döntetlenje van a serdülő csapatnak. A Mezőberény elleni mérkőzés – a pálya használhatatlansága miatt – elmaradt, s november 17-én játszották le idegenben. Az utánpótlás főleg az 1. sz. iskolából biztosított.

Cs. Nagy Lajos
edző

Diáksport

1956. október 23. tiszteletére városunk három középiskolája – női kézilabda és férfi kispályás labdarúgásban vilámtornát rendezett. A Kner Imre Gimnázium leányai kézilabdáztak a legeredményesebben, míg a focibajnokságot a Bethlen Gábor Mezőgazdasági Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézet csapata nyerte.

A diákok és tanárok megegyeztek abban is, hogy évről évre megrendezik a forradalmi sporttalálkozót.

Sí

A 617. Sz. Ipari Szakmunkásképző és Cipőipari Szakközépiskola 40 tanulója szlovákiai sítáborba készül. Az 1992. januárjában sorra kerülő egyhetes program anyagi kiadásának egy részét vadhajttással teremtik elő. A ritka sportolási lehetőséghez szerény költséggel hozzájárul az iskola DSK és diákönkormányzat is. A síoktatást Lukács Sándor testnevelő tanár végzi.

TISZTELT GYOMAENDRÓDIEK!

Ha háza építkezéséből, felújításából kimaradt bármilyen kisebb mennyiségű anyag (tégla, mész, csempe, tapéta, ajtókeret, drót, gerenda stb. és minden olyan, ami másnak kellene) írja meg, ingyen meghirdetjük

Címünk: 617. Sz. Ipari Szakmunkásképző és Cipőipari Szakközépiskola
5501 Gyomaendrőd, Selyem u. 124.
Tel.: 31-616

Varga Sándor és Hajdú László
karbantartó szerkesztő

Várjuk a fel nem használt anyagaikat,
hogy segíthessünk másokon!!!

III. IPPON KUPA gyermek és ifjúsági (8-18 éves) SHOTOKAN KARATE VERSENY kerül megrendezésre

1991. december 29-én vasárnap
9 órától a 3. Sz. Általános Iskola
tornacsarnokában

Várjuk a kedves érdeklődőket

Belépő: 40 Ft

Varga Zoltán edző

KÖVETKEZŐ SZÁMUNK TARTALMÁBÓL:

Kapun belül (Riportsorozat a munkahelyek hangulatáról)

ADÓK! (Tájékoztató)

Megalakult Gyomaendrődön a Kereszténydemokrata Párt

Gyányi mester a Fáy utcából

SPORTCSARNOK!!!

1992-es naptár

Szerelmi serkentők

Gyomaendrőd Híradó

Gyomaendrőd Város Önkormányzatának lapja. Felelős szerkesztő: Hajdú László.

Kiadja: Gyomaendrőd Képviselő-testület. Gyomaendrőd, Szabadság tér 1.

Telefon: 67/31-320. Felelős kiadó: dr. Frankó Károly. Készült a Gyomai Kner Nyomda Kft.-ben,
Gyomaendrőd, Kossuth u. 10-12.

Felelős vezető: Szász Imre ügyvezető igazgató.

Terjesztik a gyomaendrőd postahivatalok, diákok és kereskedők.

Engedélyszám: III/PHF/108/BE ISSN 0238-8391

HÍRADÓ GYOMAENDRŐDI

GYOMAENDRŐD VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK LAPJA

X. ÉVFOLYAM 11. SZÁM

1991. DECEMBER

MEGJELENIK HAVONTA

ÁRA: 9,60 FT

*„Dicsőség a magasságban az Istennek,
a földön békesség jó szándékú embereknek.”*

(Az adventi napokról vall Iványi László endrői katolikus pap)

Advent jelentése szent idő, várakozás a karácsony előtti négy hét az előkészület, várakozás, reménykedés ideje Krisztus eljövételének várása – kezdi a fiatal lelkipásztor.

Az endrői templomi szertartás adventi koszorúkészítéssel kezdődik, majd négy hét alatt négy égő, fénylő gyertyával gazdagszik. A fény növekedésének csodálatos szimbóluma ez. A világosság gyarapodása jelzi Jézus születésének közeledtét. A hívők, nem hívők arra törekednek, hogy szívükben, lelkükben megszülessen a szeretet Istene.

Nagy örömünkre az ilyenkor szokásos hétköznapokénti reggel 6-kor kezdődő RORATÉN, a hajnali misén, sokan részt vesznek. A korai kelés és elzáródokolás a templomba: igaz áldozatvállalás – folytatja.

Amikor ezekről a misékről a jó emberek eltávoznak, odakünn lassan világosodik, fényesedik a reggel. (Régen még a tanyákról is befáradtak a népek a hajnali misére!) Ez az igazi lelki-természeti béke és harmónia.

A karácsonyt szívből ünneplők nem csak a karácsonyfa díszítésére, az ajándékvásárlásra gondolnak, hanem olyan öröm lesz úrrá lelkükben, mint amikor az édesanya szorongva, boldogsággal teli várja újszülött gyermekét.

Ilyenkor advent idején bűnbánóak leszünk – gyónunk és magunkban lelki rendet teremtünk. A még nem istenhívők lelkében is emberi változás áll be. Ilyenkor jobban kidomborodik a mi keresztényi szabadságunk értelmezése: a jót SZABADON valósíthatom meg környezetem, családom és a magam számára. Karácsony szentestén az éjféle misén Urunk, Jézus születésekor zsúfolásig megtelik a templomunk, ilyenkor olyanok is eljönnek őszinte szándékkal, akik egész évben nem jöttek közénk. Igen az a kis láng, a hitnek a lángja minden jó

akaratu ember szívében ott világít, és ez a kis fény elvezeti őket a szentmisére.

Az idén a szertartás előtt az általános iskolások pásztorjátékokat mutatnak be.

Dicsekszem templomunk szépséges, betlehemes faszobraival, amelyeket 1884-ben megrendelésre a tiroli Riengoldier nevű szobrász készített.

Visszaemlékszem, hogy 1989-ben adventkor román testvéreinkért aggódunk és gyűjtöttünk számukra. Tavaly

90-ben nyugodt békés négy hetünk volt. Most 1991-ben a szétesett Jugoszlávia polgárháborújában az elesettekért, a menekülőkért esdekelünk, imádkozunk. Az lenne a kívánságom, hogy karácsony békéje legyen végtelen mindenkor városunkban, az országban, Európában és a világon mindenütt!

Majd meghatottan mindenkinek boldog karácsonyt kíván.

Hajdú László

*Boldog karácsonyt,
optimista, emelkedő életszínvonalú
új évet kívánnak*

a lap készítői

Rorate

Írta: Gárdonyi Géza

Még sötét van, mikor már harangoznak a roratéra. Hideg decemberi sötétség ez, csak alig áttetsző. Férfiak, asszonyok fekete árnyékként mozognak benne a templom felé.

Az ablakom előtt egy-két kisebb árnyék válik el tőlük. A kis árnyékok bejönnek az iskolába. Kisködmének, nagycsizmák. Az arcát egyiknek se látom, de már az alakjáról, mozdulatairól megismerem valamennyit. Mindenik hoz a hóna alatt egy darab fát. Ledobják azt a kályha-zugba. A kályha előtt Istenes Imre térdel. Teleképpel fújja a tüzet. A tűz pirosuló fényt áraszt az arcára.

– Ég már, – mondja, becsukva a kályhaajtót.

Ég; de még nincs meleg. A kályha úgy mormol, mint a fonó-macska. A kisködmének, nagycsizmák türelmesen állanak a kályha körül és hallgatva hallgatják a mormolást.

– Ki hoz ma gyertyát? – kérdi egy halk és vékonyka hang a sötétben.

– Gál Józsi, – felel egy másik.

– De soká jön!

Nem jön soká. A pitarban mankókóppanások. Ó az.

– Hoztál? – kérdi egyszerre három hang is a sötétben.

– Hoztam, – feleli az érkezett hangja, – kinél van masina?

Masina minden gyereknél van télenyáron. Az egyujnyi kis gyertyamara-dék meggyújtódik és a kályha vállára tevődik. Az iskolát gyöngye világosság árasztja el! Az előbbi sötétség helyén látszik most a vén zöldmázás kályha, körülötte a pirosképű kisködmének, nagycsizmás gyerekek, akiknek árnyéka óriásokként mozog a falakon. A sarokban a számoló tábla, mintha még aludna. A földgömb mint valami görögdinnye áll az asztalon. A gyerekek rá-rátapogatnak a kályhára. Már melegszik! Egy vizes fadarab fölsziszereg a parázson, aztán a kályha mormolással dolgozik tovább...

De íme beharangoznak. Rendbe sorakoznak s megindulnak a templomba.

A templom tele van már subával, meg kacabájjal. A padokon fekete báránysüvegek meg testes „Rózsáskertek” és „Lelkifegyvertárak” fekszenek. Az oltáron minden gyertya ég, s a viasz-illat belevegyül a be-beáramló téli levegő ködös ízébe. Imitt-amott bele-beleködhög az ájtatos csöndbe egy-egy öregasszony vagy egy-egy iskolásgyerek.

Ím azonban ott áll már a nagy misés-könyvvel a piros inges ministránsgyerek a sekrestye-ajtóban. Vissza-visszapillant, hogy indul-e már a plébános úr. Egyszer csak megrántja a csöngetyűt és előrelépked nagyméltóságosan a misés-könyvvel a pap előtt.

Az orgona mély búgással ered szólásnak. Hangjától remeg a fal is. A pap violaszínű miseruhában áll az oltár előtt. Leteszi a kelyhet, aztán lemegy az első lépcsőre, hogy elmondja a gyerekekkel Dávid királynak azt a zsoltárát, amelyben az az oltárhoz visszatér.

Akkor meglágyul az orgona hangja. A sokszáz esztendő adventi ének megzendül a templomban:

Oh fényességes szép hajnal!
Kit így köszöntött az angyal:
Üdvözlégy teljes malaszittal!

Végigreszket idegeimen az a mennyei szent érzés, amely gyerekkoromban áthatott, mikor az első hajnali misén ezt az éneket hallottam. De micsoda nyomorult szerszám a toll és micsoda erőteljes erő az emlékezet, hogy egy éneket se lehet vele leírni. A hangokra nincs szavunk mert az ének hangjai egy alaktalan álomvilágból valók. A szöveget, amely egy angyal földi látogatásáról szól, az ének a képzeteknek egy olyan birodalmába emeli, amelybe csak a szívnek szárnyazott sejtelmeivel juthat el az ember.

A második ének szintén ősrégi magyar ének. Megvan a Náray-féle énekes-könyvben is, amit még a Rákóczi-kor előtt nyomtattak. De nem tudjuk ezt mink és nem törődnek ezzel a gyermekeink. Éneklük és elringatóznak magasztos szépségű képeiben:

Oh nemes ékes lilium,
Szép és gyönyörű rózsá, Mária!
Ki szent malaszittal,
Mint gyöngy-harmattal
Neveltéttél óh Mária!

Ezt az éneket nem csinálhatta latin nyelven beszélő klastromi barát. Ezt magyar poéta csinálta, aki a nazaréti Isten-szerette szüzet a maga képzeletében olyanná formálta, mint amilyen leányok a Tisza-Duna partján teremnek: rózsák, liliumok.

Varga Ádám kinyújtott nyakkal fújja mellettem az énekét. A gyerekek is odalenn buzgón énekelnek. A szentek a falakon komoly figyelemmel hallgatnak. Bibliái áhítat van az egész templomban. Mert hát szép is volt az, mikor az Úr elküldötte az ő követét a fényes magasságból a nazaréti szegény zsidó lányhoz, akinek a neve Mária vala, szép és gyönyörű rózsá, Mária.

(„Az én falum”-ból)

Petőfi Sándor

Megint beszélünk s csak beszélünk

Megint beszélünk s csak beszélünk,
A nyelv mozog s a kéz pihen;
Azt akarják, hogy Magyarország
Inkább kofa, mint hős legyen.

Dicsőségünknek kardja! csak most
Készültél s már a rozsdá esz.
Meglássátok, maholnap minden
Az ó kerékvágásba' lesz.

Ugy állok itt, mint a tüzes ló,
Mely föl vagyon nyergelve már,
S prüsszögve és tombolva ott benn
Fecsegő gazdjára vár.

Nem a tettek terén fogok hát,
Mint egy csillag, lehullani?
Megfojtanak majd a tétlenség
Lomhán ölelő karjai?

S nem lenne baj, ha magam volnék,
Hisz egy ember nem a világ,
De ezer és ezer van, aki
A zablán tépelődve rág.

Óh, ifjaink, ó, én barátaim,
Ti megkötött szárnyu sasok,
Láng a fejem, jég a szívem, ha
Végigtekintek rajtatok!...

Föl, föl, hazám, előre gyorsan,
Megállni féluton kívánsz?
Csupán meg van tágitva rajtad,
De nincs eltörve még a lánc!

A mai napig is a legolvasottabb és legkedveltebb költőnk 1823. január 1-én született.

A közölt verse a közéletünkben legyen iránytű az 1992-es esztendőben.

KÖSZÖNJÜK

Láng Miklósnak aki a Budapesti
Művészetbarátok Egyesülete
Vidovszky Béla
Albizottságának vezetője,
hogy a Gyomaendrőd Város
Közgyűjteményeiért Alapítvány
számlájára 10 000 forintot
fizetett be

Gyomaendrőd művészetpártoló

Kedves Olvasó!

Az itt közölt levél a többség véleményét tükrözi. Tehát továbbra is a GYOMAENDRÓDI HÍRADÓ névre hallgat az önkormányzat lapja.

Tisztelt Szerkesztő úr!

...A GYOMAENDRÓDI HÍRADÓ elnevezés tömör, a lényegét tökéletesen kifejezi, az az egy újság, „szócsó”, amely a gyomaendródi „polgároknak”, az itt élő embereknek hírt ad a helybéli hétköznapi közérdekű eseményekről s a Polgármesteri Hivatalban folyó munkáról. Semmilyen érdek nem fűz sem a régi elnevezést védeni, sem az újat gátolni. De:

Úgy érzem, hogy az Ön munkáját nem az új elnevezés, hanem a lap stílusa, logikai-esztétikai felépítettsége s különösen OBJEKTÍV TARTALMA FOGJA MINŐSÍTENI. Továbbá:

Nem kell új fejléct készíttetni sem most, sem akkor, ha esetleg Ön is távozásra kényszerül. (Ámbár részemről kívánom, hogy hosszú ideig szolgálja városunkat a nagy többség megalégedésére.) Ugyan a fejléc cseréjére lehet mondani, hogy „filléres” öszszeg, meg ne „garaszkodjunk”, de színóimnak érzem ezen dolgot az utcanév-táblák cseréjével, amely már nemigen nevezhető „filléres” tényezőnek. Részemről egyetértek minden új változtatással, új döntéssel, amennyiben az indokolt, de fontosnak tartom, hogy a döntés eredménye akár gazdaságilag, akár szellemileg, érzelmileg pozitív legyen s nemzetünk, a MAGYAR NÉP egységét, összetartozás érzését, az abban rejlő erőt erősítse (erre ma óriási szükségünk van) – akár egy ilyen kisebb közösség, mint városunk lakóinak egysége, viszálymentessége révén is.

Tisztelettel egyik olvasójuk:
Foglár Mihály

„Ne ird meg!”

Megkérdeztem Dr. Hanyecz Károlyt az ENCI elnökét, hogy válaszol-e a múlt hónapban megjelent „Gondolatok a cipőipari szakképzés jövőjéről” című írásra.

Kifakadt:

– Nem tartom érdemesnek válaszára Mérszáros Gábor cikkét, aki azt sem tudja hány szintes a tanműhely. Jól megkeverték a sz...t, hisz az úgy már le volt zárva. Ezzel még jó reklámat csináltak másoknak is, a Szabóipar és Hőtechnika is felfigyelt a mi megoldásunkra, így lehet, hogy egy év múlva nem lesz kit és hol oktatnotok.

– Ezt így válaszként megírhatom?
– Ne ird meg!!!

Megírtam.

HAL

Vérebek, korcok, pedigrések szabadon garázdálkodhatnak Gyomaendrőd utcáin, terein. Szülők rettegve engedik el gyermekeiket iskolába, óvodába. Kiváltképp Magtárlapomon „izgalmas” az élet még a felnőttek számára is.

Sok kutyatulajdonos, mint a legfejlettebb TUDATOS élőlény elhanyagolja az ember–kutya barátság emberi feladatát. Vagyonát, háza környékét védi, óvja, vigyázza, de ezt önkényesen kiterjeszti utcahosszra. A félig elvadult, sok szabadságot nyert ebek megharapják a kisgyermeket, a gyalogosan vagy kerékpáron munkába siető polgárokat drasztikusan megtámadják. Vannak köztük szerencsétlen, kivert, kóbor jószágok, amik a vadon törvényei szerint tartják fönt magukat. Az ő sorsuk szinte

kilátástalan. Sajnáljuk valamennyit, de ugyanakkor félünk is közelségüktől. Sok-sok állatbarát nem utolsósorban emberbarát gyomaendródi kéri az érintetteket, hogy hűséges barátait (Hisz az ember és a kutya közötti szerződés több mint tízezer éve jött létre. Ha írásban rögzítik, leszögezte volna, hogy a kutyának bizonyos szolgáltatásként cserében kötelesek vagyunk ételt és italt, menedéket, társaságot és gondoskodást biztosítani.) humánusan neveljék, és úgy tartsák kordában, hogy mások testi és lelki világát ne veszélyeztessék.

A gazda nélküli, árvák és elűzöttek sorsával vajon mi lesz?

HAL

INTELEM SZILVESZTERRE!

Miért gyógyítják a másnaposságot a „kutya szőrével”?

Az a hiedelem járja, hogy az átdorbézolt éjszaka után egy kortyocska ital segít a másnaposság kikúrálásában. Ez a téves eszme: ugyanaz a dolog, ami a fájdalmat előidézte, el is mulasztja, egybevág a kutyaharapás korábbi orvoslásával. „A kutyaveszettség gyógyítása” című tizennyolcadik századi kötetben a szerző megjegyzi, hogy a „sebet

ejtő kutyának a szőrét ajánlatos a sérült testrésze helyezni”. Akkoriban a legkomolyabban hittek benne, hogy ez elősegíti a seb gyógyulását, de kétkem, hogy ma bárki is elhinné, hogy tivornyázás után a „kutyaharapást szőrével” módszerrel bármit is elérhet – legfeljebb a panaszok elkendőzését.

(Desmond Morris)

GYOMAENDRŐD VÁROS KÉPVISELŐ TESTÜLETÉNEK RENDELETE a helyi adókról

AZ ÉPÍTMÉNYADÓ

Gyomaendrőd Város Önkormányzatának Képviselő-testülete (a továbbiakban: önkormányzat) a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 1. §-ában kapott felhatalmazás alapján – 1992. január 1. napjától meghatározatlan időre – a feladatainak ellátásához szükséges források kiegészítése érdekében bevezeti az építményadót, melyről a következő rendeletet alkotja:

1. § AZ ADÓ BEVEZETÉSE

(1) Gyomaendrőd Város Önkormányzatának Képviselő-testülete Gyomaendrőd Város illetékességi területén – a bel- és külterületen, valamint a zártkertekben – található, nem lakás céljára szolgáló épülete (továbbiakban: építmény) építményadót vezet be.

(2) E rendelet alkalmazásában a nem lakás céljára szolgáló épület (építmény):

a) – minden olyan épület, amely nem minősül lakásnak. Ilyenek az üdülő, a hétvégi ház, és minden olyan építmény, illetve ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett vagyoni értékű jog jogosultja üdülésre, pihenésre használ.

(3) Az építményadó megállapítása során az üdülők, a hétvégi házak és egyéb, üdülésre, pihenésre használt építmények esetében építményhez hozzátartozik az annak rendeltetészerű használatához szükséges, és az ahhoz természetben kapcsolódó földrészlet, amelynek alapterülete nem haladja meg a település rendezési tervében, az övezetenkénti meghatározott négyzetmétert.

(4) Az építményadó-kötelezettség az üdülő- és hétvégi ház-tulajdon, valamint az egyéb, üdülésre, pihenésre használt építmények esetében az építményhez tartozó kiegészítő helyiségekre nem terjed ki.

2. § AZ ADÓ HATÓKÖRE KITERJED

(1) Gyomaendrőd Város Önkormányzatának illetékességi területén:

a) a magánszemélyekre
b) a jogi személyekre, a jogi személyiség nélküli gazdasági társaságra,

c) a magánszemélyek jogi személyiséggel nem rendelkező személyi egyesülésére.

3. § AZ ÉPÍTMÉNYADÓ ALANYA

(1) Az, aki a naptári év (továbbiakban: év) első napján az építmény tulajdonosa.

(2) Ha az építményt az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett vagyoni értékű jog terheli, akkor az (1) bekezdésben foglalt szabályozástól az építmény tulajdonosa és a vagyoni értékű jog jogosultja elterhet oly módon, hogy írásbeli megállapodás keretében kijelentik, hogy az adókötelezettség

a) kizárólag az építmény tulajdonosát terheli, vagy

b) mindkettőjüket – az általuk meghatározott százalékos arányban, illetőleg erre vonatkozó megállapodás hiányában fele-fele részben – közösen terheli.

(3) A (2) bekezdésben foglalt megállapodás egy példányát a felek kötelesek a polgármesteri hivatalhoz benyújtani.

(4) A felek a (3) bekezdésben foglalt megállapodást a polgármesteri hivatalnál szóban is megkötethetik. Erre vonatkozó nyilatkozataikat jegyzőkönyvbe kell foglalni.

(5) Több tulajdonos vagy több vagyoni értékű jog gyakorlására jogosult adóalany esetén az adókö-

telezettség az (1) – (3) bekezdések figyelembevételével – a tulajdoni, illetve jogosultsági hányadok arányának megfelelően alakul.

(6) Társasüdülő- (hétvégi ház-) tulajdon esetén a tulajdonosok önálló adóalanyok, a közös használatú helyiségek esetén az adó alanya az említett közösség.

4. § MENTES AZ ÉPÍTMÉNYADÓ ALÓL

Mentes a 2. § (1) bekezdés b) és c) pontjában foglalt adóalanyok közül a mezőgazdasági szakcsoport, a költségvetési szerv, a társadalmi szervezet, az egyház és az alapítvány abban az évben, amelyet megelőző évben folytatott tevékenységéből származó jövedelme után vállalkozási nyereségadó kötelezettsége nem keletkezett.

E feltétel meglétéről az adóalany írásban köteles nyilatkozni az adóhatóságnak.

(2) a) Az a magánszemély, aki igazolja, hogy az önkormányzat illetékességi területén kommunális beruházás céljára teljesített – támogatással csökkentett – évi befizetése eléri vagy meghaladja a helyi adó éves összegét.

b) Amennyiben az a) pont szerinti befizetés nem éri el a helyi adó összegét, helyi adóként csak a különbözetet kell megfizetni.

(3) Ha a magánszemély az önkormányzat illetékességi területén kommunális beruházást hajt végre, ennek számlával igazolt – támogatással csökkentett ellenértékét – a helyi adójából levonhatja. Amennyiben az adó összege kisebb, mint a beruházási érték, akkor a levonási jog a következő évre átvihető.

5. § AZ ADÓKÖTELEZETTSÉG KELETKEZÉSE ÉS MEGSZÜNÉSE

(1) a) Az építményadó-kötelezettség az 1. § (2) bekezdés a) pontjában meghatározott építmények esetében a használatbavétel, illetőleg a végleges fennmaradási engedély kiadását követő év első napján keletkezik.

b) Az engedély nélkül épült, vagy anélkül használatba vett építmény esetében az adókötelezettség a tényleges használatbavételt követő év első napján kezdődik.

(3) a) Az építményadó-kötelezettség megszűnik az építmény megszűnése évének utolsó napján.

b) Ha az építmény az első félévben szűnik meg, akkor a második félévre vonatkozó adókötelezettség is megszűnik.

(4) A megszűnés csak az építmény fizikai megszűnését (lebontás, leégés, összedőlés, illetőleg lakássá történő átminősítés) foglalja magába.

(5) Megszűnik az építményadó-kötelezettség abban az esetben is, ha az illetékes hatóság a használatbavételi engedélyt visszavonja.

(6) Az építmény használatának szüneteltetése az adókötelezettséget nem érinti.

6. § AZ ADÓ ALAPJA

(1) Az építményadó alapja az építmény négyzetméterben meghatározott hasznos alapterülete (a kerekítés általános szabályait figyelembe véve egész négyzetméterrel számolva).

(2) E rendelet alkalmazásában hasznos alapterületnek minősül a végleges falsíkokkal határolt teljes alapterület.

7. § AZ ADÓ MÉRTÉKE

(1) Az építményadó mértéke a rendelet 1. §-ának (2) bekezdése a) pontjában meghatározott építmények esetében:
30 m² alapterületig alapadó, tehát 100 Ft/m²/év,

30–45 m² közötti alapterület esetén az alapadó 20%-kal emelt mértéke, azaz 120 Ft/m²/év, 45 m² feletti alapterület esetén az alapadó 50%-kal emelt mértéke, azaz 150 Ft/m²/év építményenként.

8. § AZ ADÓ BEVALLÁSA

(1) Az adó alanya az építményadójáról az adóévben február 28-ig köteles adóbevallást tenni, az adóhatóságnál erre a célra rendszeresített nyomtatványon.

(2) Nem kell újabb adóbevallást tenni mindaddig, míg az adókötelezettséget érintő változás nem következik be.

(3) Amennyiben az első félévben következik be az adókötelezettséget érintő változás, úgy a változást követő 15 napon belül kell bevallást adni.

9. § ÖNADÓZÁS

(1) A jogi személy és egyéb szervezet az adót önadózással állapítja meg, és vallja be.

(2) A magánszemély az adóját akkor állapítja meg önadózással, ha vállalkozó és a helyi adók vonatkozásában az önadózással kapcsolatos szándékát bejelentette.

10. § AZ ADÓ MEGFIZETÉSE

(1) Az adóalanyok az építményadót félévi egyenlő részletekben az adóév: március hó 15-éig, illetve szeptember hó 15-éig fizethetik meg késedelmi pótlék-mentesen.

(2) Tevékenységét év közben kezdő vállalkozó a tevékenység kezdetét követő év január hó 1-től köteles építményadót fizetni.

11. § ADÓMÉRSEKLÉS, ADÓELENGEDÉS

(1) Különös méltánylást érdemlő esetben, kivételes jelleggel az e rendelet alapján megállapított építményadó mérsékelhető vagy elengedhető.

(2) Az adó mérséklésére, illetőleg elengedésére az adófizetésre kötelezett adóalany kérelme alapján kerülhet sor. A kérelemben meg kell határozni azt az okot, körülményt, amely a kivételes méltánylást megalapozhatja.

(3) Az adó elengedésére, illetőleg mérséklésére irányuló kérelem elbírálása az I. fokú adóhatóság hatáskörébe tartozik.

12. § ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

(1) Ez a rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

(2) Rendelkezéseit 1992. január hó 1. napjától kell alkalmazni.

(3) Az e rendeletben nem szabályozott kérdésekben az adózás rendjéről szóló 1990. évi CXI. törvény, a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény, valamint az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1981. évi I. törvény rendelkezései az irányadók.

13. § ÉRTELMEZŐ RENDELKEZÉSEK

(1) Az önkormányzat illetékességi területe: az önkormányzat közigazgatási határa által behatárolt – bel- és külterületet magában foglaló – térség, amelyre az önkormányzati hatáskör kiterjed.

(2) Épület: olyan szerkezetiileg önálló, földdel szilárd összeköttetésben lévő építmény, amely a környező külső tértől épületszerkezetekkel részben vagy egészben elválasztott teret alkot és ezzel az állandó vagy az időszakos tartózkodás, illetőleg használat feltételeit biztosítja.

(3) Építmény: minden, lakás és nem lakás céljára szolgáló épület. Nem minősül építménynek a 3 évesnél rövidebb időtartamra létesített (ideiglenes) építmény.

(4) *Hasznos alapterület:* a végleges (a vakolt vagy burkolt) falsíkokkal határolt teljes alapterületnek olyan része, ahol a belmagasság legalább 1,90 méter.

(5) *Kiegészítő helyiségek:* Az üdülő, hétfégi ház rendelkezésszerű használatához szükséges, de huzamos emberi tartózkodásra részben és ideiglenesen sem használható helyiség, például: tüzelőtér, salaktároló, szárító, padlás, szerszámkamra, szín.

(6) *Az ingatlan rendelkezésszerű használatához szükséges földrészlet:* a település rendezési tervében meghatározott teleknagyság, ennek hiányában a helyben szokásos földrészlet.

(7) *Induló vállalkozás:* a vállalkozói igazolvány kiadási helyétől függetlenül Gyomaendrőd városban újonnan induló első vállalkozás, tevékenységi körére tekintet nélkül. Nem minősül induló vállalkozásnak a szüneteltetés, újrakezdés, és a tevékenységi kör módosítása.

(8) *Kommunális beruházás:* a közmű (a településekre vagy azok jelentős részére kiterjedő elosztó és vezetékrendszerek és az ezekkel kapcsolatos létesítmények, amelyek a fogyasztók vízellátási, ideértve a belvíz, csapadék- és szennyvíz-elvezetési, tisztítási, villamosenergia, hő-, gázenergia és távbeszélési igényeit elégíti ki), valamint az út és a járdaépítés.

14. § ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK

Az adó alanya az építményadójáról első ízben 1991. december hó 31-ig tesz adóbevallást.

MAGÁNSZEMÉLYEK KÖMUNÁLIS ADÓJA

Gyomaendrőd Város Önkormányzatának képviselő-testülete (továbbiakban: önkormányzat) a helyi adókról szóló 1991. év C. törvény 1. §-ában kapott felhatalmazás alapján – 1992. január hó 1. napjától kezdődően meghatározatlan időre – a magánszemélyek kommunális adóját vezeti be, melyről a következő rendeletet alkotja.

1. § AZ ADÓ BEVEZETÉSE, CÉLJA

(1) A magánszemélyek kommunális adójából származó bevételt az önkormányzat kizárólag közműfejlesztési- és infrastruktúra-fejlesztési célra, valamint környezetvédelmi feladatok ellátására használja fel.

2. § ADÓKÖTELEZETTSÉG, AZ ADÓ ALANYA

(1) Kommunális adókötelezettség terheli azt a magánszemélyt, aki:

a) az önkormányzat illetékességi területén lakás céljára szolgáló építmény-, illetve

b) beépítetlen lakó-, illetve üdülőtelek tulajdonosa

c) minden olyan, épülettel (építménnyel) be nem épített, önálló helyrajzi számon nyilvántartott föld tulajdonosa, illetve az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett vagyoni értékű jog (kezelői jog, tartós földhasználat, haszonélvezet, a használat joga, ide értve a külföldiek ingatlan-használati jogát is, a földhasználat, amely az ingatlan-nyilvántartás alapján belterületnek minősül.

d) továbbá azt a magánszemélyt, aki az önkormányzat illetékességi területén nem magánszemély tulajdonában álló lakás bérleti jogával rendelkezik.

(2) A kommunális adó alanya az a magánszemély, aki a naptári év első napján a 2. § (1)–(2) bekezdésében körülírt ingatlan tulajdonosa, illetve az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett vagyoni értékű jog jogosultja – kivéve az (1) bekezdés c) pontját.

(3) Az előző bekezdésben meghatározott szabálytól az érintett adóalanyok közös megegyezéssel eltérhetnek úgy, hogy melyikük vállalja magára az adófizetési kötelezettséget, vagy ha közösen vállalják,

akkor milyen arányban. Az ezzel kapcsolatos megállapodásukat írásban kell benyújtaniuk a Polgármesteri Hivatalhoz.

(4) Több tulajdonos, illetve több vagyoni értékű jog jogosultja esetén az adókötelezettség a (4) bekezdés figyelembevételével a tulajdoni, illetve jogosultsági hányadok arányának megfelelően alakul.

3. § ADÓKÖTELEZETTSÉG KELETKEZÉSE, MEGSZŰNÉSE

(1) Az adókötelezettség keletkezése szempontjából a január elsejei állapot az irányadó.

(2) Az adókötelezettség lakástulajdon esetén a használatbavételi, illetve a fennmaradási engedély kiadását követő év első napján keletkezik. Az építési engedély az adókötelezettség fennállását nem érinti. Az engedély nélkül épült vagy használatba vett lakás esetében az adókötelezettség a tényleges használatbavételt követő év első napján keletkezik.

(3) Az adókötelezettség telektulajdon esetén a földrészlet belterületté minősítését, a telek megszüntését, illetőleg az építési tilalom feloldását követő év első napján keletkezik.

(4) a) A kommunálisadó-fizetési kötelezettség az építmény (lakás) megszűnése évének utolsó napján szűnik meg.

b) Az építmények az év első felében történő megszűnése esetén a második félévre vonatkozó adókötelezettség is megszűnik.

c) Az építmény (lakás) használatának szüneteltetése az adókötelezettséget nem érinti.

(5) a) Az adófizetési kötelezettség telektulajdon esetén megszűnik a földrészlet külterületté minősítése, illetve beépítés esetén a beépítés évének utolsó napján.

b) Az építési tilalomnak az év I. felében történt kihirdetése esetén az I. félév utolsó napján szűnik meg.

4. § MENTESSÉGEK

(1) Mentességet a magánszemélyek kommunális adója alól az, aki:

a) ugyanazon helyrajzi szám alatt szereplő ingatlan után építmény- vagy telekadót fizet. Amennyiben az ingatlan (lakás, telek) az előzőek szerint adóköteles, kommunális adókötelezettség nem keletkezik.

b) Mentességet az adóalanyoknak azonos helyrajzi számon levő minden, nem lakás céljára szolgáló egyéb adóköteles építményre.

c) Mentességet a szükségslakás.

d) Az építési tilalom alatt álló telek, a tilalom idejére.

e) A közhasznú tevékenységet végző adóalany az e célra használt telek után.

f) Az építmény (lakás) rendelkezésszerű használatához szükséges beépítetlen belterületi földrészlet (telek).

g) *Mentességet a magánszemélyek kommunális adójának fizetési kötelezettsége alól az a magánszemély, aki a tulajdonában lévő lakásingatlanra a korábban hatályos jogszabályok alapján – határozattal engedélyezett – házadómentességgel rendelkezik, annak lejártáig.*

h) *Kommunális adó-mentességet élveznek továbbá az 1986. január 1. és 1991. december 31. között újonnan épített, 100 négyzetméter alatti alapterületű lakások tulajdonosai, a használatbavételi engedély kiadását követő év január hó elsejétől 10 évi időtartamra.*

(2) Mentességet a kommunális adó megfizetése alól az a magánszemély, aki igazolja, hogy az önkormányzat illetékességi területén végzett kommunális beruházás céljára teljesített – támogatással csökkentett – évi befizetése eléri vagy meghaladja a helyi adójának éves összegét. Amennyiben a befizetés

nem éri el a helyi adó összegét, úgy helyi adóként csak a különbözetet kell megfizetnie.

5. § KEDVEZTMÉNYEK

(1) a) Ha az adózó az önkormányzat illetékességi területén kommunális beruházást hajt végre, a beruházás támogatásával csökkentett, számlával igazolt összegét a helyi adójából levonhatja.

b) Ha az adó összege kisebb, mint a beruházási érték, akkor a levonási jog a következő 3 évre átvihető.

c) Ha a kommunális beruházás értéke kevesebb, mint a helyi adó összege, akkor helyi adóként csak a különbözetet kell megfizetni.

6. § AZ ADÓ MÉRTEKE

(1) Az adó mértéke a 2. § a)–c) pontjaiban meghatározott adótárgyanként, illetve lakásbérleti jogonként évi 1200 Ft.

7. § AZ ADÓ BEVALLÁSA

(1) A rendelet 2. §-ában meghatározott adózó a kommunális adókötelezettségének alapjáról a tárgyév február hó 28. napjáig köteles adóbevallást adni az önkormányzat adócsoporthoz.

(2) Ha az adóalapját képező tulajdonban, illetve bérleti jogviszonyban az I. félévben történt változás, akkor az adózó a változást követő 15. napon belül köteles bejelentést tenni.

8. § AZ ADÓ MEGFIZETÉSE

(1) A magánszemélyek kommunális adóját az adózó két egyenlő részletben: március 15-ig, illetve szeptember 15-ig fizetheti meg késedelmpótlékmentesen.

(2) A fizetési határidő be nem tartása késedelmi pótlék felszámítását vonja maga után.

9. § ADÓMÉRSEKLÉS, ADÓELENDEDÉS

(1) A kivetett kommunális adót az első fokú hatóság kivételes jelleggel, és különös méltánylást érdemlő esetben mérsékelheti vagy elengedheti, illetőleg részletfizetési kedvezményt biztosíthat.

(2) A kommunális adó mérséklésére illetőleg elengedésére csak az adó megfizetésére kötelezett adóalany kérelme alapján kerülhet sor. A kérelemben pontosan meg kell határozni azt az okot, körülményt, amely a kivételes méltánylást megalapozhatja.

10. § ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK

(1) Az 1992. évi adómegállapításhoz a bevallásokat 1992. január 15-ig kell benyújtani az adócsoporthoz.

(2) Az e rendelet 2. § (2) bekezdésében meghatározott rendelkezés 1992. december 31. napjával hatályát veszti. A 2. § (2) bekezdése alapján meghatározott adóalanyok által a 6. § (2) bekezdésében meghatározott adótellettel befizetett kommunális adót az önkormányzat polgármesteri hivatala teljes egészében átutalja a „Holtágak élni akarnak” nevű alapítványba, mely összeg teljes egészében az érintett holtágak rehabilitációjára lesz fordítva.

11. § EGYÉB RENDELKEZÉSEK

(1) Mint minden helyi adó, így a magánszemélyek kommunális adója is, a személyi jövedelemadó megállapításakor az összjövedelemből (adóalapból) levonható.

(2) Az e rendelettel bevezetett magánszemélyek kommunális adójával kapcsolatos, minden, e rendeletben nem szabályozott kérdésben a Helyi adókról szóló, 1990. évi C. törvény, az Adózás rendjéről szóló 1990. évi XCI. törvény, valamint az Államigazgatási Eljárás Általános Szabályairól szóló 1981. évi I. törvény rendelkezései az irányadók.

12. § ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

(1) Ez a rendelet a kihirdetés napján lép hatályba. Rendelkezéseit 1992. január 1. napjától kell alkalmazni.

(2) E rendelet kihirdetéséről a jegyző gondoskodik.

13. § ÉRTELMEZŐ RENDELKEZÉSEK

(1) Az önkormányzat illetékességi területe: az önkormányzat közigazgatási határa által behatárolt bel- és külterületet, valamint zártkertet magában foglaló térség, amelyre az önkormányzati hatáskör kiterjed.

(2) *Vagyon értékű jog:* a kezelői jog, a tartós földhasználat, a hasznélvezet, a használat joga, ide értve a külföldiek ingatlanhasználati jogát is, a földhasználat és a lakásbérlet.

(3) *Lakás:* amely a lakások elosztásáról, a lakásbérletről szóló 1/1971. (II. 8.) korm. rendelet végrehajtására megjelent 1/1971. (II. 8.) ÉVM rendelet 1. §-a, 2. §-ának (4) bekezdés, illetve 8. § alapján ilyennek minősül a rendeltetésszerű használatához szükséges – helyben szokásos vagy előírt teleknagyságot meg nem haladó – földrészlettel együtt.

(4) *Az építmény megszűnése:* Ha az épületet lebontják, vagy megsemmisül, illetőleg ha az illetékes hatóság a használatbavételi engedélyt visszavonta.

(5) *Belterületi földrésztlet:* minden olyan épülettel be nem épített föld, amely a településen az ingatlan-nyilvántartás szerint belterületnek minősül.

(6) *Közhasználatú közlekedés:* a közlekedés és a hírközlés népgazdasági ág közlekedési ágazatába sorolt gazdálkodók összessége, illetve az általuk lebonyolított közhasználatú közlekedési tevékenység. A közhasználatú közlekedés a bárki által – meghatározott feltételek megtartása és díjak megfizetése mellett – igénybe vehető szállítás, illetve a kapcsolódó feladatok ellátása.

(7) *Kommunális beruházás:* a közmű (a településekre vagy azok jelentős részére kiterjedő elosztó és vezetékrendszerek és az ezekkel kapcsolatos létesítmények, amelyek a fogyasztók vízellátási, ide értve a belvíz-, a csapadék- és szennyvízelvezetési, tisztítási, villamos energia, hő-, gázenergia és távbeszélési igényeit elégítik ki), valamint az út és járda építése.

A VÁLLALKOZÓK KOMMUNÁLIS ADÓJA

A képviselő-testület a vállalkozók kommunális adójából befolyt bevételeket infrastrukturális fejlesztésre, valamint környezetvédelmi feladatok ellátására fordítja.

1. § AZ ADÓKÖTELEZETTSÉG, AZ ADÓALANYA

(1) Kommunálisadó-fizetési kötelezettség terheli a Helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 3. § (1) bekezdésében felsorolt adóalanyok közül a vállalkozót, függetlenül attól, hogy a Htv. 24 §-a alapján egyébként fennálló adófizetési kötelezettsége van.

(2) Az adókötelezettséget nem befolyásolja az a tény, hogy az adóalany székhelye vagy csupán a telephelye (részlege) található az önkormányzat illetékességi területén.

(3) A Htv. 3. §-ának (1) bekezdése alapján adóalany:

- a) a magánszemély (vállalkozó)
- b) a jogi személy, a jogi személyiség nélküli gazdasági társaság,
- c) a magánszemélyek jogi személyiséggel nem rendelkező személyi egyesülése.

2. ADÓMENTESSÉG

(1) a) A rendelet a 1. §-ának (2) bekezdése b)-c) pontjában meghatározott adóalanyok közül mentes a kommunális adófizetési kötelezettség alól:

- a mezőgazdasági szakcsoport,
- a költségvetési szerv,
- a társadalmi szervezet,
- az egyház és az
- alapítvány abban az évben, amelyet megelőző évben folytatott tevékenységéből származó jövedelme után vállalkozói kötelezettsége nem keletkezett.

b) E feltétel meglétéről az adóalany írásban köteles nyilatkozni az adóhatóságnak.

(2) Mentes a kommunális adó fizetése alól a külföldi állampolgár (vállalkozó) abban az esetben, amennyiben adómentességét nemzetközi szerződés, vagy viszonyosság biztosítja.

(3) Az Önkormányzati Képviselő-testület mentesíti az 1. §-ban meghatározott adóalanyt a kommunális adó megfizetése alól azok után az alkalmazottak után, akik közép- vagy felsőoktatási intézmény nappali tagozatán tanulnak, de a vállalkozó a tanulmányi szünetben alkalmazottként foglalkoztatja őket.

(4) Adómentesség illeti meg az adóalanyt az után az alkalmazott után, aki igazoltan 50%-ot meghaladóan szellemi vagy testi fogyatékos.

(5) Mentés az adóalany a kommunális adó megfizetése alól a hadirokkant alkalmazottja után.

(6) Az Önkormányzat Képviselő-testülete mentesíti a vállalkozók kommunális adójának megfizetése alól:

a) a vállalkozási tevékenység megkezdésétől számított 5 (öt) évig – azt a vállalkozót, aki (amely) vállalkozói tevékenységével munkahelyteremtő beruházást hajt végre (új munkahelyet teremt) és a tevékenységéből eredően – huzamosabb időn keresztül – legalább 10 főt alkalmaz.

b) a vállalkozási tevékenység megkezdésétől számított 3 (három) évig – azt a vállalkozót, aki (amely) vállalkozói tevékenységével munkahelyteremtő beruházást hajt végre (új munkahelyet teremt) és a tevékenységéből eredően, huzamosabb időn keresztül, legalább 5 főt alkalmaz.

c) a vállalkozói tevékenység megkezdésétől számított egy évig az a)-b) pontban meghatározottakon kívül minden induló vállalkozást.

(7) Az Önkormányzati Képviselő-testület mentesíti a vállalkozók kommunális adójának megfizetése alól:

a) azt a magán- és társas vállalkozót, aki igazolja, hogy az önkormányzat illetékességi területén végzett kommunális beruházás céljára teljesített – támogatással csökkentett – évi befizetés eléri, vagy meghaladja a helyi adó éves összegét.

b) Amennyiben az a) pont szerinti befizetés nem éri el a helyi adó összegét, helyi adóként csak a különbözetet kell megfizetni.

(8) Ha a magán- vagy társas vállalkozó az önkormányzat illetékességi területén kommunális beruházást hajt végre, ennek számlával igazolt – támogatással csökkentett összegét a helyi adójából elvonhatja. Amennyiben az adó összege kisebb, mint a beruházási érték, akkor a levonási jog a következő 3 évre átvihető.

3. § ADÓKEDZVÉNY

(1) Gyomaendrődi állandó lakosú foglalkoztatottak után 500 Ft/fő/év összegű kedvezmény illeti meg a vállalkozót.

(2) Az Önkormányzat Képviselő-testülete különleges méltánylást érdemlő, egyedi esetekben a 2. §-ban, és a 3. § (1) bekezdésében meghatározott mentességeken és kedvezményen túl további mentességet és kedvezményeket is engedélyezhet.

4. § AZ ADÓKÖTELEZETTSÉG KELETKEZÉSE ÉS MEGSZÜNTETÉSE

(1) Az adókötelezettség annak a hónapnak az első napjától kezdődik, amely hónapban az adóalany (vállalkozó) alkalmazottat vesz fel és annak a hónapnak az utolsó napján szűnik meg, amikor az alkalmazott foglalkoztatását megszünteti. (Minden megkezdett hónap egész hónapnak számít.)

5. § AZ ADÓ ALAPJA

(1) Az adó alapja az önkormányzat illetékességi területén működő adóalany által helyben foglalkoztatott személyek (tulajdonosok, alkalmazottak, ta-

gok, stb.) átlagos statisztikai állományi létszáma. A kisegítő családtag akkor veendő figyelembe, ha napi munkavégzése eléri a négy órát.

6. § AZ ADÓ MÉRTÉKE

(1) Az adó mértéke, figyelemmel az 1990. évi C. törvény 29. § (1) bekezdésében foglaltakra, az e rendelet 5. § (1) bekezdésében meghatározott létszámra vetítve 1500 Ft/fő/év.

(2) Amennyiben az adókötelezettség nem áll fenn a teljes évben, az adó évi mértékének időarányos részét – tekintettel az 1990. évi C. törvény 41. §-ának (7) bekezdésében foglaltakra – kell számításba venni.

7. § AZ ADÓ BEVALLÁSA

(1) A vállalkozó a kommunális adójáról az adóévet követő február 28-ig tesz adóbevallást.

(2) Ha a vállalkozás év közben megszűnik, vagy tevékenységét megszünteti, a megszüntést követő 30 napon belül tesz adóbevallást.

8. § ÖNADÓZÁS

A rendelet 1. §-ában meghatározott adózó, a vállalkozó a munkaerő foglalkoztatásán alapuló kommunális adóját köteles megállapítani, a (7) § (1) bekezdése szerint meghatározott ideig bevallani és a különbözetet megfizetni, illetve ettől az időponttól visszaigényelni.

9. § AZ ADÓELŐLEG MEGÁLLAPÍTÁSA

(1) A vállalkozó a kommunális-adó-fizetési kötelezettségének teljesítése érdekében adóelőleget köteles fizetni.

(2) Az adóelőleg alapja az adóévet közvetlenül megelőző év átlagos statisztikai állományi létszáma.

(3) Ha a vállalkozó tevékenysége az adóévet közvetlenül megelőző évben részben szünetelt – ide nem értve az idénymunkarend miatti szünetelést – akkor a kommunális adó előlegének alapját a tényleges működési időtartama alatt foglalkoztatott átlagos statisztikai állományi létszám figyelembevételével kell megállapítani.

(4) Ha a vállalkozónak az adóévet közvetlenül megelőző évben nem volt adóalapja, a tevékenység kezdésétől (újrakezdésétől), illetőleg a munkaerő adókötelezettséggel járó foglalkoztatásának megkezdésétől számított 60 nap alatt képződött adóalap figyelembevételével kell az adóelőleg alapját megállapítani. (A kommunális adó előlegének alapját a 60 nap alatt foglalkoztatottak átlagos statisztikai állományi létszáma képezi.)

(5) Az adóelőleg a (2)-(4) bekezdés szerint számított adóalapnak az önkormányzati rendeletben meghatározott mértékkel számított összege.

(6) Azt az adóalanyt, aki tevékenységét az év második felében kezdi meg, ebben az évben adóelőleg fizetési kötelezettség nem terheli.

(7) Ha a vállalkozó kommunális adókötelezettsége nem áll fenn teljes évben, az adó (adóelőleg) megállapításához az egy főre meghatározott évi adómérték egy hónapra eső hányadát szorozni kell az átlagos statisztikai állományi létszámmal és az adókötelezettség hónapjainak számával. Ennek során minden megkezdett hónap egész hónapnak számít.

10. § AZ ADÓ MEGFIZETÉSE

(1) Az adóalanyok az adóelőleget félévi egyenlő részletben, az adóév március 15. napjáig, illetve szeptember 15. napjáig fizethetik meg késedelmi-pótlék-mentesen.

(2) A rendelet 9. §-ának (1)-(5) bekezdésben foglalt alkalmazásával megállapított adóelőleget és az éves adókötelezettség különbözetét a tárgyévet követően az éves bevallásban kell elszámolni. A különbözetet a bevallásra előírt időpontig kell megfizetni, illetve ettől az időponttól lehet visszaigényelni. Ugyanígy számol el az adóalany, ha megszüntés miatt év közben köteles adóbevallást adni.

11. § Egyéb rendelkezések

(1) Az e rendelet 2. §-ának leírt adómentességeken túlmenően az adózás rendjéről szóló 1990. évi CXI. törvény 81. és 82. §-aiban foglaltak figyelembevételével, egyéni kérelmek alapján a Polgármesteri Hivatal jegyzője méltányosságot gyakorol.

(2) A méltányossági kérelmeket a Polgármesteri Hivatal jegyzője az alábbi szempontok figyelembevételével bírálja el:

a) *Magánszemély (vállalkozó)* esetében: – ha az adó megfizetése az adózó és vele együtt élő közeli hozzátartozók megélhetését súlyosan veszélyezteti, fizetéselhalasztást vagy részletfizetési kedvezményt engedélyezhet, illetve a fizetendő adót mérsékelheti.

b) *Nem magánszemély vállalkozó (adóalany):* esetében kivételes indok alapján – a fizetendő adó összegét 30%-kal mérsékelheti.

– fizetési halasztást, részletfizetési kedvezményt engedélyezhet abban az esetben, ha az adózó igazolja, hogy fizetési nehézsége átmeneti és úgy járt el, ahogy az adott helyzetben töle elvárható.

(3) A (2) bekezdés szerint gyakorolt méltányossági ügyekben hozandó másodfokú határozatok ellen az Önkormányzati Testülethez címzett, de a jegyzőnél benyújtandó, illetékköteles fellebbezésnek van helye.

A képviselő-testület felhatalmazást ad az Önkormányzat Polgármesterének a – pénzügyi ellenőrző bizottság véleményének előzetes kikérése mellett –, hogy 20 000 Ft értékhatárig a fellebbezést elbírálja. Ezen összehatáron felül a képviselő-testület az elbírálás jogát saját hatáskörben megtartja azzal, hogy a polgármesteri hivatal a két testületi ülés között elbírált fellebbezésekről a testület soron következő ülésén köteles beszámolni.

A képviselő-testület elé terjesztendő fellebbezésekhez minden esetben a pénzügyi bizottság véleményét csatolni kell. Egyéni vállalkozók esetében a szociálpolitikai feladatokat ellátó szerv véleménye is szükséges. A fellebbezés előterjesztéséről a Polgármesteri Hivatal gondoskodik.

(4) Mint minden helyi adó, így a vállalkozók kommunális adója esetében is, a bevallás késedelmes benyújtására, a kivetett adók nyilvántartására, a befizetések elszámolására, és minden más, e rendeletben nem szabályozott ügyben, amennyiben a rendelet más szabályt nem ír elő, az adózás rendjéről szóló 1990. évi CXI. törvényben, a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvényben, valamint az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1981. évi I. törvényben foglaltak az irányadók.

12. § ÉRTELMEZŐ RENDELKEZÉSEK

E rendelet alkalmazásában:

(1) *Az önkormányzat illetékességi területe:* az önkormányzat közigazgatási határa által behatárolt – bel- és külterületet magában foglaló – térség, amelyre az önkormányzati hatáskör kiterjed.

(2) *Külföldi:* az a természetes személy, akinek állandó lakhelye külföldön van és nem tartózkodik Magyarországon 183 napnál hosszabb időtartamban; továbbá az a jogi személy, gazdálkodó szervezet vagy más személyi egyesülés, amelynek székhelye (központja) külföldön van, ide nem értve a Magyarországon működő telepeit, fiókjait, képviselőit.

(3) *Vállalkozó:* a magánszemély, ha belföldön saját nevében és kockázatára, haszonszerzés céljából üzletszerű gazdasági tevékenységet végez és vállalkozói igazolvánnyal rendelkezik, továbbá az a magánszemély, akinek a tevékenységét e törvény vagy más adótörvény vállalkozási tevékenységnek minősít, valamint az a jogi személy, egyéb szervezet, amely üzletszerű gazdasági tevékenységet folytat.

(4) *Kommunális beruházás:* a közmű (a településekre vagy azok jelentős részére kiterjedő elosztó és vezetékrendszerek és az ezekkel kapcsolatos létesítmények, amelyek a fogyasztók vízellátási, ideértve a belvíz, csapadékvíz- és szennyvíz-elvezetési, tisztítási, villamos energia, hő-, gázenergia és távbeszélési igényeit elégíti ki), valamint az út- és járdaépítés.

(5) *Átlagos statisztikai állományi létszám:* A KSH mindenkor hatályos egységes munkaügyi statisztikai utasításokban foglaltak szerint számított létszám, azaz a folyamatosan vezetett létszámnylévántartás alapján havonként képzett átlagos statisztikai állományi létszám éves szinten számított átlaga.

13. § ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

(1) E rendelet a kihirdetése napján lép hatályba. Rendelkezéseit 1992. január 1. napjától kell alkalmazni.

(2) E rendelet kihirdetéséről a jegyző gondoskodik.

AZ IDEGENFORGALMI ADÓ

1. § (1) Adókötelezettség terheli azt a magánszemélyt, aki nem állandó lakosként tartózkodik az önkormányzat illetékességi területén 48 órát meghaladóan az 5. § (1) bekezdésben felsorolt szálláshelyeken.

(2) Az 1990. évi C. törvény 52. §-ának 21. pontja alapján *állandó lakos az*, aki a településen állandóra vagy ideiglenesen bejelentett – az illetékes hatóság által nyilvántartásba vett – lakással rendelkezik.

2. § ADÓMENTESSÉG

(1) Az 1. § (1) bekezdésében meghatározott adókötelezettség alól mentes

- a 18. évét be nem töltött személy,
- az egészségügyi, szociális intézménybe beutalt magánszemély,
- a felsőoktatási hallgatói jogviszony, a munkaviszony, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony alapján, vagy vállalkozóként az önkormányzat illetékességi területén,
- a hadirokkantak,
- a közeli hozzátartozók (a PTK 685. §-ának b) pontja szerint közeli hozzátartozónak minősül: a házastárs, az egyeneságbeli rokon, az örökbe fogadott, a mostoha- és nevelt gyermek, a mostoha- és nevelőszülő, valamint a testvér, továbbá az élettárs, a házastárs egyeneságbeli rokona és testvére, valamint a testvér házastársa)

– a sorkatonai szolgálatot teljesítők

– a három vagy annál több gyermeket nevelő családok tagjai együttes tartózkodás esetén,

– az önálló keresettel, jövedelemmel nem rendelkező szellemi, illetve testi fogyatékosok,

– az, aki az önkormányzat illetékességi területén lévő üdülő tulajdonosa, bérlője, illetőleg a tulajdonos vagy bérlő hozzátartozója.

3. § AZ ADÓ ALAPJA

(1) Az 1. § (1) bekezdésben írt adókötelezettség esetén a 48 órát meghaladó megkezdett napok száma.

(2) A tartózkodás időtartamát a tényleges érkezési és távozási idő figyelembevételével kell számítani. Az így megállapított tartózkodási időt kell a 48 órával csökkenteni, ez képezi az adó alapját.

4. § AZ ADÓ MÉRTÉKE

(1) Az Önkormányzati Képviselő-testület az idegenforgalmi adó mértékét az alábbiak szerint határozta meg:

- külföldi állampolgár esetén 50 Ft/fő/nap
- belföldi állampolgár esetén 25 Ft/fő/nap

5. § AZ ADÓ BESZEDÉSRE KÖTELEZETT

(1) Az 1. § (1) bekezdésében meghatározott idegenforgalmi adó beszedésére kötelezettek:

a) a kereskedelmi szálláshelyeken, a csónakházakban és az üdülőtelepeken a szolgáltatásért esedékes összeggel együtt az üzemeltető,

b) a szervezett üdültetésre beutaltaktól a beutalójegy átadása alkalmával az üdülőt fenntartó szerv,

c) a fizető-vendéglátó szálláshelyeken fogadott vendég után járó adót a szálláshelyi díjjal együtt a szállásadó, illetőleg a közvetítésre jogosított szerv,

d) az a)–c) pont alá nem tartozó helyiség üdülés céljára történő bére adása esetén a helyiség bére bevételétől (használatjától) az egész évi bérlési, használati időre egy összegben a helyiség tulajdonosa vagy a helyiséggel rendelkezni jogosult szerzője.

(2) Az adóbeszedésre kötelezettek feladatai:

a) *Bejelentési kötelezettség:* az adóbeszedésre kötelezetteknek az adóköteles bevételhez tevékenységet a tevékenység megkezdésétől számított 15 napon belül a települési önkormányzat jegyzőjének (továbbiakban: adóhatóság) be kell jelentenie. A bejelentést írásban kell megtenni.

Az adóbeszedésre kötelezetteknek e minőségét, akkor is be kell az adóhatósághoz jelentenie, ha más helyi adók miatt adókötelezettség nem terheli. Ebben az esetben a bejelentést az első beszédéstől számított 15 napon belül kell megtenni.

b) *Adóbeszedési-, nyilvántartási- és bizonylatátadási kötelezettség:* – az adóbeszedésre kötelezett adózó a helyi adó összegét közli a magánszeméllyel (vendéggel, szállást igénybevevővel) és az adót átveszi;

– az általa beszedett adóról az adó alapjának és összegének megállapítására alkalmas nyilvántartást vezet, és; – az adózónak (vendégnek, szállást igénybevevőnek) bizonylatot ad.

c) *Befizetési, illetve átutalási kötelezettség:* – A beszedett idegenforgalmi adót az adóbeszedésre kötelezett fizeti meg. – Az (1) alapján fizetendő idegenforgalmi adót a fizetésre kötelezett akkor is tartozik befizetni, ha az adó beszedését elmulasztotta. – Az adóbeszedéssel megfizetett idegenforgalmi adót az adózónak a beszedést követő hó 15-ig kell az adóhatósághoz befizetnie.

d) *Bevallási kötelezettség:* – Ha az adóbeszedésre kötelezett vállalkozó, vagy olyan magánszemély, aki a helyi adók tekintetében az önadózást választotta, a beszedett idegenforgalmi adót az önadózásra vonatkozó szabályok szerint következő év február hó 28-ig kell bevallania. – Minden más esetben az adóbeszedésre kötelezett a vendégektől általa beszedett idegenforgalmi adót az adóbeszedést követő hónap 15-ig valja be.

6. § EGYÉB RENDELKEZÉSEK

(1) a) Mint minden helyi adó, így az idegenforgalmi adó is a személyi jövedelemadó megállapításakor az összjövedelemből levonható, az adóbeszedésre kötelezett által kiállított bizonylat alapján.

b) ha a magánszemély adójával munkáltatója számol el, akkor a bizonylatot a munkáltató részére kell átadnia.

(2) Az e rendelettel bevezetett idegenforgalmi adóval kapcsolatos bejelentési kötelezettségre, a befizetett összeg nyilvántartására, beszedésére, befizetésére, a befizetés elmulasztása miatti szankció alkalmazására, bevallására és minden egyéb, e rendeletben nem szabályozott eljárásra – amennyiben e rendelet másként nem rendelkezik – az Adózás rendjéről szóló 1990. évi XCI. törvényben foglaltak az irányadók.

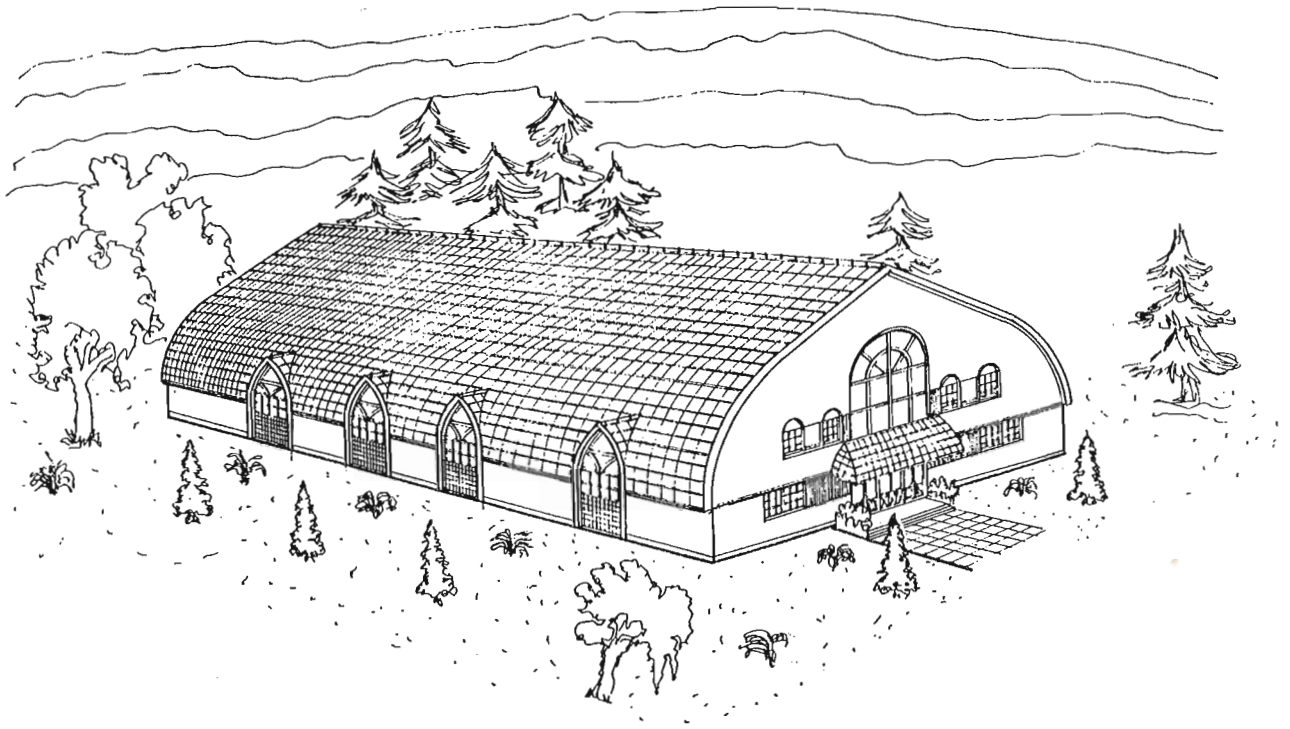
7. § ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

(1) Ez a rendelet a kihirdetése napján lép hatályba.

(2) E rendelet kihirdetéséről a jegyző gondoskodik.

(X)

GYOMAENDRÓD VÁSÁRCSARNOKA

A PECTEN KFT. Gyomaendródi telepén építendő vásárcsarnok költségelőirányzata
(Gyomaendrőd, Fő u. 133/1.)

Vázszerkezet által lefedett alapterület 24 × 39,6 m
Épület külmérete 24,7 × 41,6 m

Épületszerkezet és felállítás	3 800 000 Ft + ÁFA
Tervezés (I. és II. ütem kompletten)	800 000 Ft + ÁFA
1,2 m homokfeltöltés	400 000 Ft + ÁFA
Alapozás (előirányzat)	1 000 000 Ft + ÁFA
Fa tetőszerkezet és készítése	
(fa szelemek + riglifák + cserépléc)	1 800 000 Ft + ÁFA
Cserépfedés (barna Holland cseréppel)	750 000 Ft + ÁFA
Nyílászárók és elhelyezésük	550 000 Ft + ÁFA
30 cm-es téglafal vakolva	900 000 Ft + ÁFA

I. ütem összesen: 10 000 000 Ft + ÁFA = 12 500 000 Ft

I. és II. ütem/becsült összeg/össz.: 30 000 000 Ft + ÁFA

Békécsaba, 1991. 09. 21.

*A telt fejű azért olvas, hogy agyát szel-
lőztesse. Az üres fejű, hogy agyát telít-
se. És mégis amaz telik tőle.*

KNER IZIDOR

MEGHÍVÓ

a Körös Étterembe

19 92

1991. december 31-én

vidám óév búcsúztatóra

Ünnepi menü:

Szárnyas galantin
majonézes hússalátával
Zöldséges erőleves húsgombóccal
Vegyesstál:

Bélszínszelet vadász módon
Göngyölt pulykamell
Sajtos burgonya-gombásrizs körettel
Vegyes savanyúság
Virslis mustárral
Korhelyleves csülökkel

Élőzene, diszkózene műsorral, tombola!

Asztalfoglalás az üzletvezetőnél
Telefon: 31-055

Ha Ön mégis úgy dönt, hogy otthon, családi, baráti körben ünnepel, a **szilveszteri hidegtálat** nálunk rendelje meg. A vételárból 20% kedvezményt adunk!

Filmjének előhívását,
nagyítását
24 óra alatt

BAK JÁNOS elintézi

A kidolgozásra kerülő
film
a trafikjában leadható

Az
INTERMINOR SÖRÖZŐ

TULAJDONOSA
ÉS ALKALMAZOTTAI

*mindenkinek
békés karácsonyt és
gazdagabb új esztendőt
kívánnak!*

TISZTELT GYOMAENDRÓDIEK!

Ha háza építkezéséből, felújításából kimaradt bármilyen kisebb mennyiségű anyag (tégla, mész, csempe, tapéta, ajtókeret, drót, gerenda stb. és minden olyan, ami másnak kellene) írja meg, ingyen meghirdetjük

Címünk: 617. Sz. Ipari Szakmunkásképző és Cipőipari Szakközépiskola
5501 Gyomaendrőd, Selyem u. 124.
Tel.: 31-616

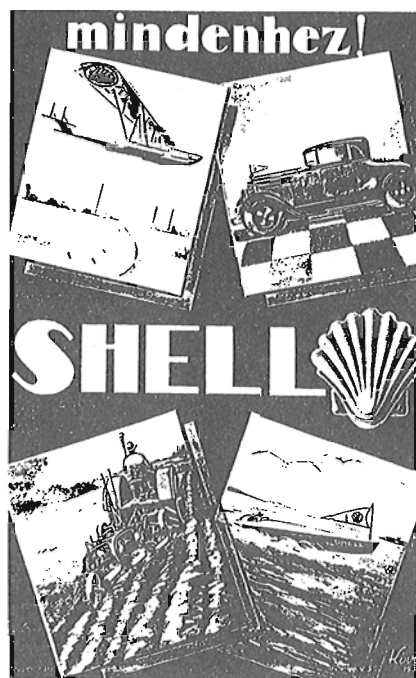
Varga István
karbantartó

Várjuk a fel nem használt anyagait,
hogy segíthessünk másokon!!!

SHELL – SNACK – és sok csikk

A Shell-kút melletti Snack bár IV. osztályú áraival meghódította a környék szomszomságait. Gazdag ital- és édességválasztéka igen csábító. Jelleget tekintve a helyiség dohányzásmentes. De az itt szívornyázó bagósok „leleményessége” szinte fölülmúlhatatlan: illegálisan az

idetartozó férfi illemhelyet árasztják el büdös, bodor füstfelhővel. A csikkeket és a már elszívhatatlan filtereket a pissoirba (ejtsd: piszoár-ba) magyarul a vizeldébe pöckölik. A Hegyeshalmon túlról járó átutazók az ilyesmit igen-igen megvetik. HAL

A MIX-CONT DISZKONT ÁRUHÁZ DOLGOZÓI

VÁSÁRLÓIKNAK

**BOLDOG KARÁCSONYT ÉS LELKIEKBEN,
ERŐBEN, ANYAGIAKBAN GAZDAG
ÚJ ÉVET KÍVÁNNAK!**

Égi vendégek

A 617. Sz. Ipari Szakmunkásképző és Cipőipari Szakközépiskola diákjai országos akció keretében meghívták iskolájukhoz az AEROCARITAS mentőhelikopterét. A gép december 2-án sikeresen landolt az iskola melletti téren, a tanulók és környékbeli gyerekek öröme. Városunk évi 300 000 Ft-tal támogatja a mentőszolgálatot. Ehhez szerény összeggel az iskola tanulói is hozzájárultak. A találkozó végén a gép személyezte városunk polgármesterének és az Iskolai Diákbizottság titkárának jókívánságaival indult szolnoki telephelye felé.

R. Nagy János

A leszállás előtti pillanatok

KDNP

1991. október 18-án megalakult Gyomaendrődön is a Kereszténydemokrata Néppárt. Az alakuló gyűlésen megválasztották a vezetőséget, elnökké Kiss Pál tanárt, titkárrá Vaszkó András nyugdíjas építész, pénztárossá Szabó Zoltánné postást. A Déryné Művelődési Házban kaptak ideiglenesen helyet. Minden hónap első hétfőjén 18 órakor tartják taggyűléseiket. Minden keresztény, keresztény érzelmű polgárt szeretettel várnak.

Vaszkó András
titkár

KERESZTÉNYDEMOKRATA NÉPPÁRT

Sorszám:

Belépési nyilatkozat

tagként felvételemet kérem a Kereszténydemokrata Néppártba. A párt programnyilatkozatát megismertem, azt magamra nézve kötelezőnek elfogadom.

Név: _____

Születési hely: _____ év _____ hó _____ nap

Lakáscím: _____ Telefon: _____

Munkahely: _____ Telefon: _____

Foglalkozás: _____

Beosztás: _____

Érdeklődési kör (nyelvtudás): _____

Vállalt feladat: _____

Megbízások, feladatok a jelentkező aláírása

Jelentkezését elfogadom, tagok sorába felveszem

P. H.

X-szel jelölt rovatok kitöltése fakultatív.

Y-nal jelölt rovatot a vezetőség tölti ki.

Kelt: 19 _____ év _____ hó _____ nap

Tisztelt Képviselőtestület!

Azzal a kéréssel fordulunk a Gyomaendrőd által megválasztott Tisztelt Testülethez, hogy városunk részére egy régészeti múzeumot hozzanak létre. Erre legmegfelelőbb volna a régi endrődi községháza alsópülete.

Endrőd területén nagy mennyiségben kerültek elő leletek. A legősibb 6000 éves. Ezeket a leleteket össze kellene gyűjteni, mert kisebb részük Szarvason van kiállít-

va, nagyobb részük az országban valahol ládába csomagolva, sok közülük elkallódott.

Nekünk szent kötelességünk a megőrzés, hogy az utókor ne átkozzon el bennünket. Előttünk áll honfoglalásunk 1100 éves évfordulója, addig lakossági összefogással a múzeum tető alá hozható.

Gyomaendrőd, 1991. december

Tisztelettel Gyomaendrőd polgárai

A kapun belül...

...sorozatot

a Hőtechnika Vállalat dolgozóival szerettem volna kezdeni.

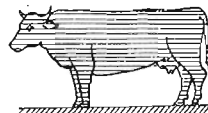
Ők, a megkérdezettek nem válaszoltak, unják a nyilatkozatadást, mert úgysem változik semmi...

(HAL)

A Rostélyos Gmk

húsbolt
az új esztendőben
minden kedves vevőjének
továbbra is gazdag,
változatos árubőséget,
gondmentes
boldog életet kíván!

GYOMAENDRÓD ÁSZAI III.

DR. KATONA PIROSKA GYERMEKGYÓGYÁSZ

A Kossuth úti új lakásukban családja körében, férje Bere József iskolaigazgató és ötéves kislányuk Gabriella jelenlétében faggatom a méltóan közkedvelt fiatal orvosnőt. Megszokott, természetes szerénységével zavarba jön, hogy miért őt szemeltem ki a következő „ászaloztatnak”. Elmondom, hogy nagyon sok kisgyermekes anya, sőt apa kérte áldott tevékenységének nyilvánosságra hozását. Piroska Szegeden 1985-ben szerzett orvosi diplomát. Négy évig készült Békéscsabán a kórház gyermekosztályán szakvizsgája letételére. Ezután visszatért szülőföldjére, Gyomaendrődre körzeti orvosnak. Jelenleg gyógyít bölcsődében, két óvodában, az 1. Számú Általános Iskolában, szakorvosi szolgálatot lát el Hunyán. Az Öregek Napközi Otthonában két helyen is ellátja a betegeket, idejébe még belefér a házi gondozás is. Magánrendelését új otthonában 1992. január 1-től (hozzá a sok-sok engedély közül a legfontosabb a KÖJÁLÉ már megvan) kezdi. Gördülékenyen, szinte kérdés nélkül beszél hivatásáról, arról, hogy a gyermekgyógyász alapvető felelőssége az, hogy először is eldöntse: a kis betegek hol gyógyulnak meg a legkevesebb lelki meg rázkódtatás nélkül, elsősorban családi környezetben vagy végső esetben a kór-

házban. A téli ködös, hideg napokon különösen megfontoltnak kell lenni a fentiek eldöntésében. Sok ilyenkor az asztmás, hörghurutos megbetegedés a kicsik körében.

Megemlíti a sebészeti ellátás hiányosságát, hisz az a kétórás rendelés, amit kollégája Fabó doktor úr végez, nagyon kevés, mert a balesetek nincsenek orvosi rendelés időpontjához kötve. (Súlyos esetben a sérültet Békéscsabára vagy

Mezőtúrra kell beszállítani.) Nincs lakásukban telefon, ez nem segíti munkáját!!! (Sürgős intézkedés esetében el kell menni a Postához telefonálni.) Izgatja őt, hogy a szabad orvosválasztás miként változtatja meg az orvosok életét, munkáját. Bosszantja az állandó gyógyszer-áremelkedés. Bőrgyógyászati rendelést is vállalt volna a szakvizsga letétele után, de ezt csak teljes munkaidőben végezhetné. A XX. század végén kívánságai elég szerénynek tűnnek: a gyermekorvosi rendelő gazdagodjék EKG-készülékkel, infúziós felszereléssel, oxigénpalackkal, nagyobb legyen a gyógyszerválaszték. (A nemrég itt járt svéd vendégek szerint a rendelő felszerelése középkori.) A gondok ellenére itt nagyon jó Gyomaendrődön, hisz sokan ismerik, tisztelik. Kevés szabadidejében férjével együtt kislányuk nevelését tartja a legjobb kikapcsolódásnak.

Dr. Katona Piroska gyermekgyógyász éjszaka is kimegy a betegségben vergődő kisemberkéhez. Közvetlen, kedves, megnyugtató modora már fél gyógyulást jelent számukra.

Önzetlenül, odaadóan, hivatástudattal gyógyít és nem a borraivaló reményében.

Hajdú László

III. IPPON KUPA

gyermek és ifjúsági (8-18 éves)
SHOTOKAN KARATE VERSENY
kerül megrendezésre

1991. december 29-én vasárnap
9 órától a 3. Sz. Általános Iskola
tornacsarnokában

Várjuk a kedves érdeklődőket!

Belépő: 40 Ft

Varga Zoltán edző

AZ ÉN ÁSZOM

DR. KATONA PIROSKA

GYERMEKGYÓGYÁSZ

* * *

Beküldendő a Polgármesteri Hivatal címére:

Gyomaendrőd, Szabadság tér 1.

1992. október 15-ig

*A legnehezebben megérthető dolog a világon
a jövedelemadó*

(Albert Einstein)

(What does a Sexologist do in bed?
Amrikart Ressource Cibernetique
Montreal. 1989.)

Szerelemkeltő gyógynövények

Borsos menta

A növény egészében mérgező, csak megfelelően hígított kivonatot javasolt alkalmazni. A borsos menta fokozza a tapintóérzést és segíti a merevedést.

Adagolás: Egy liter vízben 15 g-ot kell leforrázni és étkezések után fogyasztani, vagy ¼ órával a nemi érintkezés előtt fél kockacukorra csöpögtetett 3 csepp olajat bevenni.

Búza

Alhasi vérbőséget okoz és ezzel javítja a medencetájék vérkeringését.

Adagolás: 1 liter vízben 200 g búzát kell leforrázni. Az oldatból ébredéskor és elalvás előtt kell elfogyasztani egy-egy pohárral, vagy: 15 g búzakivonatból 0,5 liter normál cukorszirup segítségével szirupot kell készíteni és étkezés előtt egy kanállal bevenni.

Cayenne-i bors:

Kétféleképpen használható a nemi vágy fokozására: Külsőleg a friss oldatot a herezacskóra kell ecsetelni. Szájon át kis mennyiségű szárított pora egy kanál mézzel elkeverten fogyasztandó.

Édeskömény:

Kellő elővigyázattal alkalmazandó, mivel eszméletvesztést, narkózist idézhet elő.

Adagolás: 10 g-ot 0,5 liter vízzel leforrázni. Minden étkezés után egy pohárral fogyasztandó. Fél órával a nemi érintkezést megelőzően egy fél kockacukorra csöpögtetett két-három csepp édesköményolaj megfelelő hatást vált ki.

Fagyöngy

Erősítő jelleget kívül jól ismert az érelmeszesedésre gyakorolt kedvező hatása is. A fagyöngy „csodanövény”, és bizonyos korban segít átvészelni az előre nem látható gyengélkedési szakaszokon. Kellő körültekintéssel adagolandó!

Adagolás: 15 g-ot kell 1 liter vízben leforrázni és naponta háromszor fogyasztani, vagy egy kevés port egy kanálnyi mézzel elkeverve fogyasztani.

Fahéj

A nemi hormonokat enyhén izgatja, veszélyes álmosító hatás nélkül. 0,5 liter vízhez 10–15 g ajánlott, édesítés mézzel, és mindezt a három főétkezés után javasolt fogyasztani.

Fahéjas forralt bor: a port vörös- vagy forralt fehérborba kell keverni. A nemi érintkezés előtt 15 perccel fogyasztandó.

Koriander

Serkenti ugyan az alhasi vérkeringést, de mellékhatásai miatt körültekintően kell alkalmazni.

Adagolás: 3 g por 1 kávéskanálnyi mézbe keverve. Reggel szedendő, az anyagot hagyni kell a szájban elolvadni.

Petrezselyem

Apiol tartalma a merevedés meghosszabbodásával járó enyhe izgalmat idézi elő.

Nem szabad túlzottan hosszan alkalmazni, illetve túllépni az alábbiakban megadott adagokat.

Naponta 8–12 friss petrezselyemszálat kell elrágcsálni, vagy egy liter vízben főzetet készíteni 60 g gyökérből és friss petrezselyemből. Az oldatból naponta egyszer kell fogyasztani.

Torma

Általános erősítőszert, emellett a hímvessző és a csikló reflexeit fokozó allilsulfocianátot tartalmaz.

Egy liter vízre számítva 30 g friss növény leforrázása, vagy 20 g-ból történő főzetkészítés. Az így kapott oldatból 1–3 pohárral kell fogyasztani.

Zab

Regenerálja a vérkeringést, csökkenti a medence és a nemi szervek tájékán jelentkező vértolulást.

Szalmájával együtt 10 g zabot kell leforrázni 1 liter vízzel. Naponta 2–3 pohár fogyasztandó az anyagból.

Zöld ánizsmag

A szív működést elősegítő hatása mellett serkenti a paraszimpatikus idegrendszert, és gyorsítja a hormonkiválasztást. Enyhén örömkeltő hatású.

Fél liter vízzel 10–15 g anyagot kell leforrázni. Naponta 2–4 pohárral fogyasztandó az így kapott keverékből. Aperitifként a 15 g magnak 250 ml 90%-os alkoholban történő kezelésével kapott ital készíthető.

Receptek, szirupok

Indokínai kenőcs

Negyed liter vízben 30 percig főzzünk 10 g vörös borsot, 10 g fehér borsot és egy csipetnyi orvosi zilizt. Ezután szűrjük le az oldatot és adjunk hozzá rizslisztet. Az így kapott kenőccsel néhány percre kenjük be a hímvesszőt és a heréket.

Nostradamus oldat

A recept serkentőjellege olyannyira ismert volt a XVI. században, hogy az abban szereplő egyik növényt még a kolostorokban és rendházakban tilos volt termesztetni.

Forrásban lévő vízzel öntsünk le 10 g zsályát, 8 g csombort és 5 g mentát. Az oldatot egy kanál mézzel édesítsük.

Sáfrányszirup

Áztassunk 225 g sáfrányt 8 napon keresztül 1 liter vörös- vagy rosé borban. Ezután vegyük ki a sáfrányt, szűrjük le az oldatot és adjunk hozzá 1 kg barna cukrot. 24 órával később felezzük meg az anyagot és tegyük lassú tűzre.

Szerelembor

Áztassunk 15 napon keresztül 1 liter vörösborban 30 g fahéjat, 30 g ginzenget és 30 g vaníliát. Az oldatot naponta keverjük meg, majd szűrjük le. A kész oldatból a nemi érintkezés előtt 4 órával és azalatt ajánlatos egy-egy likőröspohárral elfogyasztani.

Tojáslikőr

Keverjük el egy friss tojás sárgáját egy pohár tejben, majd adjunk hozzá egy pohár fehér vagy barna rumaromát, két kanál barna cukrot és 10 csepp vaníliakivonatot.

„Tökéletes szerelem”

Áztassunk 15 napon keresztül 1 liter pálinkában 10 g fahéjat, 20 g citromhéjat, 15 g kakukkfűvet, 5 g koriandert és 5 g vaníliát. Az oldatot naponta keverjük meg. Ezzel párhuzamosan készítsünk szirupot 1 kg barna cukorból és 0,5 liter vízből. Az összekevert anyagokból közvetlenül szeretkezés előtt ajánlatos egy likőröspohárral elfogyasztani.

Kisréti Gyógy szálló I.

Az Endrődiek Baráti Köre egyesület tagjai idén áprilisban tartott közgyűlésükön elhatározták, hogy alapítványt hoznak létre a bogaárzói gyógyvíz hasznosítására, a lakosság jobb munkaellátottságának előmozdítására. Az alapítvány célja tehát, hogy megteremtse azokat a feltételeket, melyek egy gyógyüdülő-, sport-, konferencia igényeket kielégítő szálloda létesítéséhez szükségesek.

Dr. Gellai Imre elkészítette a koncepciót, majd a november 19-i Képviselő-testületi ülésen előadást tartott a Kisréti Gyógy szálló létrehozásáról. Ennek rövidített változatát adjuk most közre két részben és az alapítvánnyal kapcsolatos újabb fejleményekről folyamatosan tájékoztatjuk Önöket a Gyomaendrődi Híradó hasábjain.

– Nem mond-e ellent egymásnak, hogy a gyomai területen is van hasonló gyógyvíz és van elgondolás a fürdő bővítésére, valamint a Thermál Invest is gyógyszállót épít az Erzsébet ligetben?

– Ez a kezdeményezés az egész városnak szól és egyáltalán nem mond ellent egymásnak, sőt erősíti egymást. Nem véletlen, hogy a középkorban az azonos mesterséget folytatók egy utcába törekedtek, mert tudták, hogy ha tíz bőrös vagy egy utcában, akkor a vevők oda mennek a nagyobb választék miatt, nem pedig oda, ahol csak egy bőrös van.

– Miért éppen gyógy szállóra esett a választásuk?

– Amikor végigtekintettük, hogy miben segíthetünk a városnak, milyen iparág van amely Békés megyében is megteremthető, akkor figyelembe kellett venni, hogy milyen adottságokkal rendelkezik a környék, milyen igények jelennek meg a világban. Néhány nagyon fontos értékkel rendelkezik a Körösök völgye mint például a természet érintetlensége és reméljük ez meg is marad, kiváltképp ha megszerveződik a Körös–Maros Nemzeti Park. Az emberek egyre gyakrabban fordulnak vissza a természetes gyógy módok felé, mert az orvosságban bár változatlanul megvan a bizalom, de túljutottak azon a csúcson, hogy gyógyszerekkel mindent meg lehet gyógyítani. A természetes gyógy módoknak, gyógyszereknek garantáltan nincs mellékhatása.

A Bogaárzóban kiváló minőségű termálvíz van, aminek az összetétele megfelel a gyógyvíznek, bár ezt az egészségügyi hatóságok még nem minősítették gyógyvízzé. Én az elmúlt időszakban hosszabb ideig dolgoztam a Danubius Vállalat vezetőjeként a gyógyidegenforgalom kiépítésében. Részt vettem Hévíz, Sárvár, Bük szállodáinak építésében, tehát olyan helyeken, ahol régebben gyógyidegenforgalom nem volt. Ezek ma is sikeresek, eredményesek, egész évben látogatottak. Kihhasználva a két alapvető természeti adottságot, a szép környéket és a gyógyvizet,

valamint azt, hogy munkaerő megfelelő mértékben rendelkezésre áll, alkalmasnak találtuk, hogy elindítsuk egy nemzetközi gyógy szálló építésének a koncepcióját.

– Miért mindjárt nemzetközi méretekben gondolkodunk, miért nem egy regionális vagy körzeti gyógyfürdőt építünk először?

– A számadatok azt mutatják, hogy Magyarországon van regionális fürdő 70–80 és a kisebbek, közepesek mindegyik veszteséges. Kivétel Gyula és Hajdúszoboszló, azokat viszont egy-egy szezonban százezrek látogatják. Egy ilyennek az építése is megkívánna sok-sok milliót és csak évek múlva jelenne meg egy hasonló kiépítettség. Ez az egyik megoldás. Másik megoldás télen-nyáron használható fürdő a szükséges kommunális ellátással, lehetőséget teremtve, hogy magánvállalkozásban körbeépítsék kis szállodákkal, panziókkal. Igen ám, de itt is meg kell valakinek előlegezni a fürdő és a központi gyógyászat megépítését és akkor a haszon majd a vállalkozóknál jelentkezne. Nincs aki ilyen esetben több évre megelőlegezze az infrastruktúrát, miközben ő nem látja ennek a hozadékát. Így jutottunk el ahhoz, hogy mindjárt egy nemzetközi 4 csillagos gyógy szállóval kell indulni, amely egy épületen belül magában foglalja a szállodát, gyógyászatot az étkezést és a szórakozási lehetőséget. Sőt a sportlehetőségeket is. Ez nem szanatórium és nem klinika lesz, nem fekvőbetegteket fogad, hanem olyan embereket, akik már megszereztek valamilyen reumatikus illetve ízületi betegséget és tudják, hogy rendszeres gyógykezeléssel ezzel együtt lehet élni és évenkénti 3 hetes kúra újra egészségessé teszi őket, de egy év után ismét meg kell jellenniük.

– Miből gondoljuk azt, hogy épp Magyarországon és így Gyomaendrődön lehet erre vendéget szerezni?

– Hogy épp Magyarországon lehet, azt bizonyítja az a 7 működő gyógy szálló ami van az országban, a két hévízi, a sárvári, a büki, és a három budapesti. Ezek az ország legmagasabb foglaltsággal dolgozó szállodái, amelyek közül a budapestiek három év után, a vidékiek az első évtől nyereségesek voltak. Hogy épp Gyomaendrődön, arra biztosíték a csend, nyugalom, szép környezet. Maga a Kisréti-zug a Soczó- és a Templom-zug között van a Bikaistálló mögött. Itt a Soczó-zug külső oldala nincs beépítve és közvetlenül le lehet menni a folyópartra. Elég közel van a városhoz, hogy a vendégek gyalog vagy kérekpáron bemenjenek. A kommunális lehetőségek megoldhatók: saját kút, önálló szennyvíztisztító. Villany, gáz, telefon nem probléma. Autópálya van Kecskemétiig. A Szolnoki és a Kecskeméti autópálya tovább épül, hogy a Déli autópályát ne is említsük, bár az lesz az igazi. Békéscsabán repü-

lőtér működik és a városnak is van saját burkolt repülőtere. Itt ugyanis magángépekkel is kell számolni. A vasúti közlekedés is kiváló.

– Mi kell ahhoz, hogy odáig eljussunk, hogy szóba álljanak velünk olyan vállalkozók, tőkésék akiknek pénzük van?

– El kellett készíteni egy üzemeltetési programot, ami tartalmazza, hogy milyen szolgáltatások, hány szobával, milyen programokkal és mindazt amiről szó van. Ez alapján kell elkészíteni a tanulmánytervet.

– Ki és hogyan finanszírozza ezt a tanulmánytervet?

– Az Endrődiek Baráti Köre létre kíván hozni egy alapítványt, mely bejegyzés előtt áll és reméljük, hogy minél többen csatlakoznak ehhez. Az alapítvány kamataiból kívánjuk fedezni azt a kb. 1–2 millió forint közötti összeget, ami a tanulmányterv és a makett elkészítéséhez kell.

– Miért kell ez a tanulmányterv?

– El alapján lehet elkészíteni a beruházási programot, amely választ ad arra, hogy mibe kerül ez a beruházás, várhatóan milyen a megtérülése mert anélkül komoly tőkés nem áll szóba velünk.

– Mit hoz ez a város lakóinak?

– Ez egy környezetbarát beruházás, ami hozzáad a terület értékéhez. Felgyorsítja a kommunális fejlesztést, olyan szolgáltatásokat létesít ami csak hosszú idő múlva valószínű meg. Az épület is tájbailló lesz.

Az egészségügyi létesítmény úgy épül meg, hogy kívülről is megközelíthető és a város lakói is igénybe vehetik.

Munkahelyet is teremt. A gyógy szállót 240–260 szobára terveztük. Egyik része gyógyászati, másik sportjellegű (vadászat, fedett tenisz, uszodák, golf, lovaglás, horgászat). Így szállodai, vendéglátóipari, egészségügyi dolgozó 250–300 szükségeltetik. Valamint ennek a két, háromszorosra mert mellette létesülni fog 5–6 vendéglő, csárda, ajándék bolt, tíz-tizenöt taxi, pénzváltás, és mindenféle vásárlási és szabadidő eltöltési lehetőség, ami mind munkahely. Ezek már természetesen magánvállalkozásként. Kiszélesedne a fizető-vendégszolgálat is. Ez mintegy 8–9000 kulturált jó kereseti lehetőségű munkahely.

A város költségvetését gyartartítja a befolyt idegenforgalmi adó és rövidesen az áfából is vissza fog csorogni valamennyi. Az átlagnál jobban keresők személyi jövedelemadója is részben az önkormányzaté lesz.

– Kinek teremtődnek meg ezek a munkahelyek?

– A fiataloknak, akiknek a következő időszakban igen nehéz lesz az elhelyezkedés.

Közreadta: Gellai József alpolgármester
(A cikk befejező része a januári számban lesz olvasható.)

Polányi Éva üzenete

„...valaha a szöveg-előadásnak is voltak Paganinijei és Liszt Ferencei, aztán sokáig nem voltak... Színészet és előadóművészet úgy eltávolodott egymástól, hogy szinte szólás lett, a versmondó színész feledje el színészmúltját, az előadóművészek eszébe se jusson, hogy színjátszás is van a földön, azaz, hogy ő is játsszon, ez természetesen tévedés. Az előadóművész is színész, s neki is játszania kell, azzal a különbséggel, hogy neki nem a szöveg cselekményét kell életre keltenie. Gondolatom az, hogy az előadóművészek magát a költőt kell megjátszania, vagyis az alkotás hosszú folyamatát kell olyan röviden összefoglalnia, mint maga a vers, a költőt kell életre keltenie úgy, ahogy ő a költőt a mű első élményében, az alkotás első küzdelmében elképzeli.”

Latinovits Zoltán írta ezt a „Verset mondok” című kötetében.

Van Gyomaendrődön egy lány, akit Polányi Évának hívnak. Az egyik általános iskolában tanít, szereti az irodalmat, a verset. November végén a Déryné Művelődési Házban tartott önálló előadói estét, József Attilát, Ady Endrét, Nagy Lászlót, Kányádi Sándort szavalt. Tehetséggel. Határ Győző, Ladányi Mihály, Farkasinszki Attila, Sinka István, Paróczai Gergely, Gergely Ágnes jogos őse és interpretálója ő, vagyis azoknak, akik erről a tájról „szabadultak el”, s bizonyították azt, hogy nem a „sötét Békés” tanúi és kegyeltjei vagyunk.

Közel százan jöttünk össze, s kaptunk a „nagybötös” Művészetből olyan élményt, amit elraktározhatunk magunkban jóidőre...

Fehér József
népművelő

KNER IMRÉNÉ GYŪJTÉSÉBŐL

*Virágoskert, virágoskert
a gyomai kistemplom,
Legszebb virág, legszebb virág
te vagy benne galambom.
Ugy elnézlek, úgy elnézlek
te gyönyörű virágszál,
Azt sem tudom, azt sem tudom,
hogy a pap mit prédikál...*

S P O R T

6 danos mester a Fáy utcából

Júniusban Gyányi Ferenc és felesége családi okok miatt, a nyugodtabb nyugdíjas élet reményében fővárosi életmódjukat gyomaendrődire változtatták.

A jó fizikumú, markáns egyéniségű Mester, a magyar cselgáncssport tudora elhatározta, hogy nálunk meghonosítja a judot. 1945-től van e bátor és nemes sportág büvőkörében: A nagyegyesületek színeiben a Dózsában 11, a Honvédban 2 csapatbajnokság fémjelzi edzői tehetségét. Több mint 50 egyéni bajnoka volt, 1962-ben tanítványa Dávid János EB harmadik helyezett lett. (Akkoriban a sportág történetének első igazi sikerének számított.) 1976-ban Tuncsik Józsefet EB aranyéremhez és olimpiai bronzéremhez juttatta. (Előző edzője már lemondott róla annyira, hogy a csapatbajnokságon sem indította!) Egy év alatt ő csodákat művelt vele, világhírű cselgáncsozót faragott belőle. Oszvár András Európa-bajnoksága is az ő profi munkájának az eredménye.

A Testnevelési Főiskolán (még akkor így nevezték) öt évig edzősködött. Képzett sporttisztákat is. Számtalan értékes kitüntetést kapott, többek között a XXII. Nyári Olimpiai Játékokon részt vett sportolók felkészítéséért. A MÜOSZ díját, „Az év legjobbjának” címűt, „Az év ifjúsági sportolója” edzői plakettjét, a szakma sok-sok elismerő szimbólumait.

Elért eredményei alapján a 6 danos mesteri címmel büszkélkedhet. (A japán mesterek 10 danosak).

Elhatározta, hogy a gyomaendrődi cselgáncspalántákkal eljutnak az országos bajnokságig (szuggesztív személyisége fel is jogosítja erre), ha ebben nem akadályozzák meg.

A Kner Imre Gimnázium tornatermében 35 általános iskolással megkezdte a felkészülést. Saját pénzén vásárolt tatamit, ő fizeti a teremdíjat (ezek miatt 50 forinttal emelte a havi tanfolyamdíjat). Lakása melléképületében konditermet rendezett be a környéken élő gyermekek nagy öröme. (Van aki már 40 kilóval többet emel mint két hónap alatt.) Az eddigi benyomásai alapján a vidéki fiatalokról jó a véleménye, ezek nem „elkényeztetett” kölykök, mint a fővárosiak, egészségesebbek, erősebb testalkatúak, jobb a küzdőszellemük, nyíltabbak, őszintébbek.

Ez a sport különösen magabiztossá, kiegyensúlyozottá formálja a személyiséget. (Önvédelmet is tanulnak az edzéseken.)

10–12 cselgáncsruhát már beszerzett, a szülők is szívesen megveszik. Kedvezményes áron hozzájutott egy birkózószőnyeghez, amely egyelőre kihasználatlanul hever a bezárt Sportsarnokban. Az ifjúsági sportolók nevelésében felhasználja dr. Galla Ferenc egyetemi tanszékvezető módszerét: ha a fiatal jól dolgozik, szorgalmasan edz és időarányosan elsajátítja a judo fogásait, őt csillag megszerzése után egy vékony sárga csíkot varrhat ruhájára, ha ebből is megvan az öt, vastagabb sárga csík következik, majd szintén az ötödik után két év múlva vizsgát tehet. (Az előírás szerint 10 év alatt nem is lehet vizgázni!!!)

Ez a motiváló módszer igen gyorsan népszerűvé vált a gyerekek körében.

Városunk sportszerető tábora, az Önkormányzat és a Polgármesteri Hivatal a maga módján mindnyájunk öröme használja ki azt, hogy Gyányi Ferenc, a nemzetközileg is elismert cselgáncs szaktekinély Gyomaendrődöt választotta lakhelyéül.

A Mester ezúton megköszöni Halász István és Cs. Nagy Lajos testnevelőknek a tanfolyam elindításában nyújtott segítséget.

HAL

Ilyen csillag jár a jó judosnak

S P O R T S P O R T

Az elsőből az utolsó...

Ki ne ismerné e mondást s ennek a mondásnak a fordítottja is igaz lehet, mint amit az 1989-90. évi megyei első osztályt megnyerő, majd a magyar Nemzeti Bajnokság harmadik osztályába jutott Gyomaendrőd FC csapatáról mindezt el lehet mondani. A szurkolótábor előtt ismeretes, hogy a megyei bajnokságot meggyőző előnnyel nyert magabiztos csapatunk, az NB/III-as sorolása nem volt túl kedvező a csapat számára, ugyanis az első három mérkőzésünket a magyar bajnokság második vonalából kiesett Kecskemét és Hódmezővásárhely, valamint a Bács megye bajnokával kellett játszani, sajnos mint köztudott, mindhárom mérkőzésünket elvesztettük: 8 gólt kaptunk és mindössze csak 3 gólt tudtunk rúgni. Ez az eredmény akkor a 15. helyre volt jó, csak a Csongrád csapata volt mögöttünk, mely csapat még azt sem tudta produkálni mint a mieink. Majd lassan elkezdődtek a pontszerző mérkőzések.

Kiskundorozsmával, kívül idegenben vettük fel a küzdelmet, már 2:0 arányban vezetett, a második félidő hátrájában kiállították Plástyikot, lesérült Nagy Sándor a kapuban, akit az ificsapat kapusa, Hunya váltott fel és aki ragyogóan teljesítette feladatát, ennek dacára a második félidő 35. percében már 2:2 volt az eredmény és ha a szerencse melénk áll, akkor Zsombok Attila vagy Somogyi révén a két pontot is megszerezhettük volna. De a jóból is megárt a sok, boldogok voltunk, hogy megszereztük az első NB/III-as pontunkat. Ezután három döntetlen következett, majd újabb vereség az Orosháza ellen nagy küzdelemben, a jól és nagy igyekezettel játszó Bukva öngólt vétett. A vereség után az első hazai győzelem is eljött a Dabas csapatával szemben akkor, amikor az előző fordulóban otthonában 10:2 arányban legyőzte a nálánál jobb Makó csapatát. Ezután a bajnokságról Kiskőrös csapata következett és itt városunk csapata 1:1 arányú döntetlent ért el.

Ez nagy fejtörést okozott. Ezután már csak győzelmek születtek a Makó, Nagyszénás és Mezőtúr ellen.

Záró értékelésként elmondhatom a nyitó mondatomat ellenkező előjellel úgy, hogy ugyan nem az első lett a csapat, de a 15. helyről az előkelő 5. helyre küzdött fel magát. Az eredmények mellett meg kell említenem, hogy a játékosok nem kedveltek bennünket és így az eredmény még értékesebb.

Tisztelet a csapatnak, az edző Koltai

Lajosnak és a vezetőknek a becsület, odaadó munkájukért és ez nem vicc. (Az ifjúsági csapatunkat másik cikkben fogom értékelni. Kis türelmet kérek, ugyanis ott, mint az előzőekben, szívemengető dolgokról számolhatok be.)

Ui.: (Kis humor) és most ne képzelje a csapat, hogy akkora mellénye lehet, hogy a széles vállára – mely akkora – hogy a Vereczkei-szoroson csak élibe fér át!! (ezt mondjuk el a legvégén) ott, hol a SZU-csapatok harcokcsikkal, oszlopban ki-be járkáltak. Ez a csapat a szurkolótábornak és a sportkedvelő közönségnek remélem fog még kellemes eredményekkel szolgálni.

Hajrá GYFC!!!

*Szetti Béla
tudósító és főleg szurkoló*

Feri bácsi!

Szomorú valóság: Szabó Ferenc, az egykori GYESTK egykori ügyvezető elnöke régóta súlyos beteg. Őt akkoriban nem búcsúztatták el a sűrű vállveregetéssel, méteres vázával, hanem egyszerűen „lecserezték” és végleg „kihagyták a csapatból” az akkori „túlokosok”. Minden szakosztályt, nem csak a labdarúgást, szívügyének tekintette. A délutáni egészségügyi sétái alatt meglátogatta a kézilabda- és a röplabdacsapat edzéseit is. Ha hétfőn a kéziszek vídeken játszottak, már hétfőn a kora reggeli órákban telefonon az eredmény után érdeklődött. Mindig, minden működő szakosztálynak egyformán szeretett volna pénzt adni. Szeretett kedélyesen elbeszélgetni, főleg nagy szerelméről a sportról, az életről, a szép nőkről. Sokszor biztatott bennünket kézilabdásokat, hogy majd ha a sportcsarnok felépül, csodálatos körülmények között készülhetünk a magasabb osztályba való feljutásra. Intelligens magatartásával, naprakész ápoltságával, hagyományosan elegáns öltözetével méltóképpen képviselte a gyomaendrőd sportolót.

Minél előbbi gyógyulást, jó egészséget, boldog karácsonyt, szenvedésmentes új évet kívánunk azok, akik nem felejtették el Feri bácsi!

*Hajdú László
volt edző*

DIÁKSPORT

Az '56-os forradalom tiszteletére a körzet általános iskolásai kispályás labdarúgó tornát rendeztek. Az 5. és 6. osztályosok eredménye:

1. Dévaványa
2. Ecsegfalva I.
3. Ecsegfalva II.

A 7. és 8. osztályosoké:

1. Dévaványa 1.
2. Gyomaendrőd 3.
3. Dévaványa 2.

* * *

A Diákspor Bizottság a város sportfejlesztési tervén dolgozik. A megvalósításához a Művelődési Sport és Kisebbségi ügyekkel foglalkozó Bizottság véleménye majd Önkormányzat támogatása szükséges.

* * *

A Sportcsarnok 150000 forintos támogatást nyert a Nemzeti Ifjúsági és Szabadidősport az Egészséges Életmóddért Alapítványért, a turisztikai élet felendítésére.

* * *

December 21-én 9 órakor a 617. Sz. Ipari Szakmunkásképző és Cipőipari Szakközépiskola diák ASZTALITENISZ bajnokság lesz.

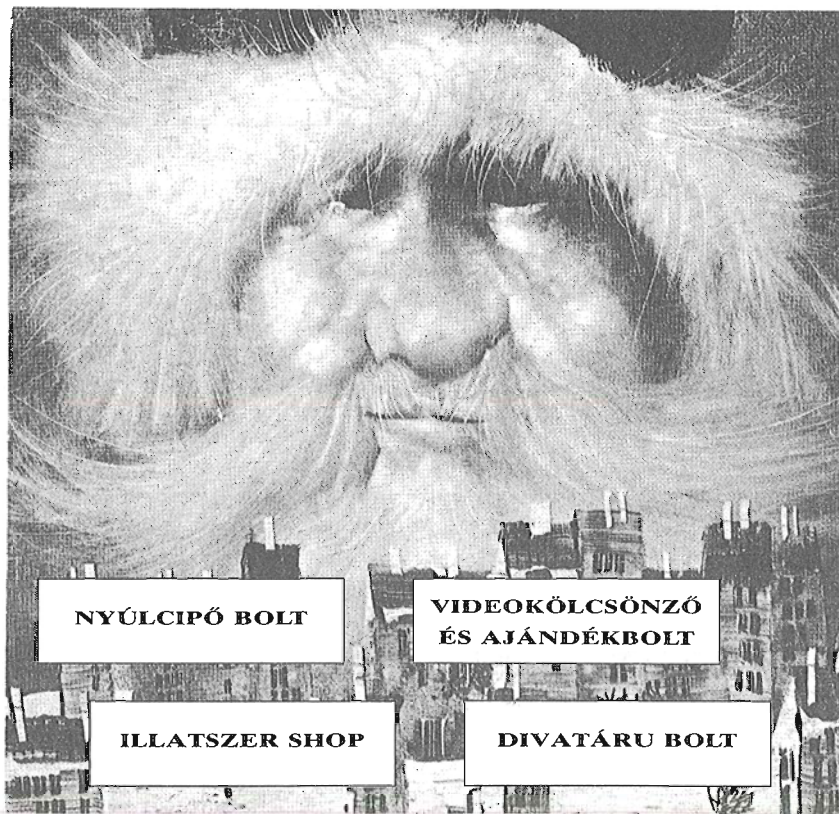
Babos Lászlóné

*Minden kedves
vásárlójának
békés karácsonyt
és gazdag
új esztendőt kíván*

HUNYA ZOLTÁN
magánkereskedő

A butiksor üzleteinek tulajdonosai és alkalmazottai minden jó szándékú polgárnak

*meghitt
 boldog
 karácsonyt*

*reményteli
 örömben
 és
 anyagiakban
 bőséges
 új évet
 kívánnak!*

Az Önkormányzat és a Polgármesteri Hivatal boldog és szeretetteljes karácsonyt

*az új évre békés, nyugodt, jó életet kíván
 minden gyomaendrődinek*

Gyomaendrőd Híradó

Gyomaendrőd Város Önkormányzatának lapja.

Felelős szerkesztő: Hajdú László. Kiadja: Gyomaendrőd Képviselő-testülete. Gyomaendrőd, Szabadság tér 1.
 Telefon: 67/31-320. Felelős kiadó: dr. Frankó Károly polgármester. Készült a Gyomai Kner Nyomda Kft.-ben, Gyomaendrőd, Kossuth u. 10-12.
 Felelős vezető: Szász Imre ügyvezető igazgató. Terjesztik a gyomaendrőd postabivatalok és hírlapárusok.

Engedélyszám: III/PHF/108/BE ISSN 0238-8391

HÍRADÓ GYOMAENDRŐDI

GYOMAENDRŐD VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK LAPJA

XI. ÉVFOLYAM 1. SZÁM

1992. JANUÁR

MEGJELENIK HAVONTA

ÁRA: 9,60 FT

A LAP ÁRA FEBRUÁRTÓL EMELKEDIK

SZÁZEZREK?

Hallható és olvasható itt-ott, hogy a település képviselői miért vettek fel száz-
ezreket 1991 decemberében. A valóság az, hogy voltak olyanok köztük, akik
nem havonként, hanem több hónap után vették fel az önkormányzat által meg-
szavazott honoráriumot. Megválasztott testületünk különböző gondolkodású,
képzettségű, felkészültségű, műveltségű polgárokból áll, de egy bennük
a közös, hogy jó szándékukhoz és tisztességükhöz kétség nem fér.

Gyomaendrőd felvirágoztatásáért küzdenek, küszködnek ki-ki a saját terüle-
tén, saját körzetében. Éjszakákba nyúló üléseken döntenek a köz érdekében.
Én nem sajnálom a részükre kifizetett költségeket. Kérdezzük nagyon sokan, ki
kéri számon az elfecsérelt, eltékozolt milliőket azoktól, akik szövetkezeteket,
üzemeket, intézményeket tettek vagy még tesznek tönkre? Ki számoltatja őket,
ki vonja felelősségre azokat az elnököket, gazdasági vezetőket, főkönyvelőket,
akik a már sülyedő hajók fedélzetén éveken keresztül szűk körben, egymás zse-
bébe dugdosták a nagy prémiumokat?

A dolgozó, a munkás, a paraszt, az alkalmazott továbbra is hallgat, némán tűr
és sündisznóállásba vonul, mert tapasztalja napról napra, hogy innen ötven
embert, onnan százat, eminnen százhuszat és sorolhatnám tovább – bocsájtot-

tak el különböző munkahelyekről. Csodeljárást indítottak jó néhány szövetke-
zet ellen. Fizetésképtelenségük miatt gépeket, épületeket foglalnak le a végre-
hajtók. A „mosom kezeimet” ravasz vezetők a felelősök nagy része abba
kapaszkodik mentsvárként, hogy ez az állapot az NDK megszűnésének,
a KGST felbomlásának, a Szovjetunió széthullásának és csakis a szocializmus
halálának köszönhető. Enyhe műfelháborodással fűszerezve, anekdotizálva
elhárítják és visszautasítják hibás vezetési módszereik jogos bírálatait, semmit-
mondóan mindent megmagyaráznak a leghaloványabb önkritika nélkül. Ők
a letűnt rendszer „áldozatait, üldözötteit” – vallják.

(Lásd ezt *nagyan* a Magyar Televízióban A LEGVIDÁMBAB BARAKK című do-
kumentumfilm-sorozatban.)

De a SZEKUNDÁKKAL TELI BIZONYÍTVÁNYUKAT nem bűdös vasútállomások
kopott padjain éhesen, rongyos ruhákban vacogva, reménytelenül, vagy átme-
neti szállásokon, menhelyeken vegetálva, elgyötörve, vagy az utcákon munka
nélkül tengődve, hanem az átlagon felüli összkomfortos környezetben jól
kihízva, szilárd anyagi tartalékokkal felvértezve MAGYARÁZZÁK, MAGYARÁZZÁK
és MAGYARÁZZÁK.....
Hajdú L.

Fekete lobogó lobog a Panta Print épületén

(6. oldal)

Gyomától – Philadelphiáig

(7. oldal)

Backnangi palackposta

(11. oldal)

Mi lesz veled Sportcsarnok?

(15. oldal)

Nyomorgom kella Szerelme
Énkhé, mit's-reveink csak orny,
Az Ápisz, álma, hogy kedvett lett,
Hátot lát a Tennesez is ma,
Könny minden to'ol' om tenked,
Nem is tudnád ve' am napokon,
megpénysim, már hájós is herold,
Ha nem ered be vele álmodón.

Endrődi Bella Jani alkotása

Először Endrődön

KÉPEK AZ ÜLÉSRŐL

Gellai József alpolgármester a városi címer és zászlóhasználatról referál. Hornok Lászlóné és Knapcsék Béla önkormányzati tagok egyetértően, átszellemülve, fegyelmezetten azonosulnak a hallottakkal

Dr. Koleszár József a Mezőgazdasági Bizottság elnöke megfontolt stílusában a település piacainak, vásárainak jövőjéről beszél. (Jenei Bálint képviselő tekintete sok mindent elárul: hozzászólásra készül.)

Vajh milyen gondolatok születnek az ülésen megjelent idős és bölcs endrődiek fejében?

Talány, hogy mi homályosítja el dr. Frankó Károly polgármester alakját: a mögötte, régi pompájában díszelgő múltbeli közhely vagy a város megoldásra váró gondjai?

1991. december 19-én az önkormányzat Gyomaendrőd Város Polgármesteri Hivatala az endrői Kirendeltség épületében tartotta ülését. Megvitatták: a városi címer és zászló használatát, a vásárokról és piacokról szóló rendelettervezetet, a települési képviselők, tisztviselők, valamint nem képviselő bizottsági tagok költségvetéséről szóló többször módosított rendelet egységes szerkezetbe foglalását, Gyomaendrőd Város Általános Rendezési Tervéről szóló rendeletet, tervezetet, Gyomaendrőd Város önkormányzatának 1992. évi költségvetéséről szóló rendelet módosítását, meghallgatták a Polgármesteri Hivatal irodaautomatizálási és informatikai fejlesztésének 1991. évi végrehajtásáról a beszámolót. Végül bejelentések zárták az év utolsó ülését.

Csikós Anikó verse

A 2. Sz. Általános Iskola tanulója decemberi lapzárta után küldte nekem ezt a kedves kis verset. Gondolom a Kedves Olvasók megbocsátják, hogy ünnepek után jelenik meg a kislány alkotása.

A karácsony

*Megjött a karácsony
Nagyon vártuk már
de végre érkezett e nap
mely sok örömet lát.*

*Kicsiknek nagyoknak
szegényeknek gazdagoknak
sok ajándékot hoz
az anyalka ki minden évben
lejön hozzánk.*

*De nem úgy ahogyan
mi gondolunk a szegények
kapnak kis egyszerű játékokat
nem holmi cifra dolgokat*

*a gazdagok kapnak
szép ruhákat, játékokat
S csillogva járkálnak
vele az utcán*

*Én is kapok egyet s mást
de nem az a fontos hogy
kapjak, hanem adjak a
nagyszüleimnek, apukámnak
és anyukámnak.*

Filmjének előhívását,
nagyítását

24 óra alatt

BAK JÁNOS elintézi

A kidolgozásra kerülő
film

a trafikjában leadható

KNER

Mit vár az új tulajdonosoktól?

Körkérés a Gyomai Kner Nyomda Kft.
privatizációjának jövőjéről

KNER

A Láng, a Victoria és a Sorger Kolon Kiadó megvásárolta a 110. évéhez közeledő Kner Nyomdát. A 175 dolgozó számára lehetőség volt kedvezményes üzletrész vásárlására, ezzel 38-an éltek is.

Szász Imre ügyvezető igazgató:

– Elsősorban bízom a szigorúbb gazdálkodás mellett a minőség további javulásában és a mennyiség növekedésében. A tulajdonosok érthetően, minél több nyereséget akarnak, így a dolgozók bére is növekedhet. Mivel az „új gazda” három kiadóból áll, több munkára számíthatunk, és így nőhet a termelési érték. Az átlagon felüli teljesítményeket – minden szinten – átlagon felüli jövedelmekkel kell honorálni.

Megtarthatjuk eddigi partnereinket és remélhetőleg újakra is szert teszünk. A méltán elismert Kner-hagyományokat tovább folytatjuk, még magasabb színvonalon.

Bolehovszky Jenő nyomdász:

– További fennmaradást, folyamatos munkalehetőséget. Több bért, ami a megélhetésünket jelentené. A feleségemmel közel négy évtizede itt dolgozunk és az üzletrész vásárlásáról nekünk az a véleményünk, hogy az eltöltött munkaidő arányában pénz befizetése nélkül megérdemeltünk volna, másokkal együtt bizonyos hányadot.

Mindenféle sértődés nélkül mondom mindezt, tehát ezzel nem akarom a fiatalokat megbántani. Sajnos sok munkatársamnak az is gondot jelentett, hogy kevés idő volt az üzletrész megvásárlására.

Valuska Lajosné a csomagoló csoportvezetője:

– Optimista vagyok. Gazdag múltunk volt és az új tulajdonosok irányításával remélem gazdag jövőnk lesz.

Komoróczki Jánosné csomagoló:

– Az új helyzet bizalommal tölt el. Ha a jó munka jutalma magas fizetés lesz, elégedettek lehetünk.

Csikné Timár Éva főkönyvelő:

– Észrevehető fellendülést. Az 1992-es esztendőben a megmaradást, majd néhány év alatt az árbevételek növekedésének többszörösét. Komoly munkáért – komoly bért fizessünk ki a dolgozóinknak, hogy életkörülményeik javuljanak. Már az is eredmény, hogy minden dolgozó tovább dolgozhat az 1992-es évben.

Zsilinszki Mihály gépkocsivezető:

– Jobbulást, több munkát, ennek arányá-

ban több pénzt! Az alkalmazottak érdekeinek nem formális védelmét!

Vincze Endre ofszet formakészítési csoportvezetője:

– Olyan munkafeltételek megszületését várom, amely a nyugodt, derűs és eredményes termelést és munkakultúrát megteremti. Tehát az itt dolgozók a szó szoros értelmében jól érzékelik magukat munka közben.

Sokan nem adták nevüket véleményük nyilvánosságra hozásához. Ilyeneket mondtak:

– Több dolgozó magasabbrendűnek érzi magát, mert tetemes pénzért üzletrészvásárlással ő is tulajdonosá vált.

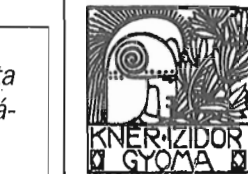
– Nem kellene annyi középvezető (csoportvezetőkre és művezetőkre céloztunk.)

– Reméljük, hogy az új tulajdonosok a jövő nyereségeit arányosabban osztják szét, tehát nem csak a vezetők „markolják fel” a nagy pénzeket.

Végül Hudák Judit múzeumvezető véleménye:

Valaha – Kner Izidor korában is – a nyomda, a könyvkiadás és a terjesztés szorosan összekapcsolódott. A nyomdák többnyire kiadók is voltak, s megszervezték a terjesztést, értékesítést is (támogatók, előjegyzések, bizományosok stb.), gondoljunk csak a legismertebb nevekre: Pallas, Athenaeum, Franklin Társulat, Kner. 1945 után változott meg ez a helyzet, a folyamat három részre szakadt: a nyomdák csak termelő üzemekké váltak, a kiadás és a terjesztés elvált tőle, önálló vállalatokká alakultak. A sajtó és a tv gyakran adott tájékoztatót a könyvpiac helyzetéről, többször láthattuk a háromféle vállalat vezetőinek vitáit, egymásra mutogatásait. Mindez jelentősen befolyásolta a könyvek bolti árát, a vásárlónak egyre jobban bele kellett nyúlania a zsebébe, hogy szellemi táplálékhoz jusson.

Szerencsésnek tartom, hogy olyan személyek lettek a tulajdonosok, akik könyvkiadóknál dolgoznak, mert feltételezem, hogy munkát is hoznak a nyomdába, talán olyat is, ami eddig nem itt készült. A nyomdai és a kiadói tevékenység összekapcsolódásából pedig – remélhetőleg mindenki csak profitálhat.

1882–1992 KÖZELEDIK A SZÜLETÉS NAP

„Pénz, hozzáértés és szaktudás híján – kontárként – 1882. június közepén nyitottam könyvnyomdát olyan helyen, ahol ez a foglalkozás nemcsak hogy fellengzős ábrándokra nem jogosított, de a megélhetés reményével sem kecsegtetett. [...]

Egy nappal a sorozás előtt értem haza és még a családi csókolódzáson sem estem át, amikor anyám tuszkolta rám a nagyapámtól örökölt ócska ferencjós-kát és szalajtott az özvegy patikáriusnéhoz, aki »már kétszer üzent értem«. Igazi úri dáma volt, ki nem ismerte a falusi asszonyok etikettes szemérmeskedését, hanem nyitott ajtóra lelt vendégszerető házában minden átutazó nagyság, ha alispán, ha főispán, követjelölt, vagy bérmaúton lévő főpap volt és a sorozó bizottság a kiszállás egész tartama alatt nála kosztolt. Híres szépségéből sokat mentett át korosságra hajló idejére és modora, intelligenciája kedvessé tette még későbbi vénségében is.

Siettemben eszem ágába sem jutott azon tündönni, hogy miért is kell nekem oda menni? Bekopogtattam és a küszöböt átlépve, majdnem hanyatt estem.

Az elegánsan öltözött, élete teljében lévő, mosolygós háziasszony az asztalfőn ült. Két oldalt magasrangú tiszték sorakoztak sarzsi szerinti sorrendben lefelé, egészen a legszélső székig. A hosszú asztal telis-tele az utolsó ételfogás megmaradt részével, feketekávécsészékkel és főként boros, likőrös és pezsgős üvegekkel, poharakkal, füstöltgőszivarokkal, szivarvegekkel. A hadfiak nem egészen úri összevisszaságban a túlalkottság fesztelenségével dülöngéltek székeiken jobbra-balra és az irgalmatlan füstben mind nagy hangosan diskurált egymással, egyszerre beszélve, egymásra nem hallgatva.

Az inam kissé megrogyant és lámpalátszerű érzéssel léptem kettőt előre. Betoppánásom egy pillanatra megzavarta a víg társaságot, de mielőtt számat eltáhattam, felkacagott a háziasszony jobbja felől ülő ezredes:

– Der will nicht Soldat werden?!

Az úrnő diszkrét, igenlő fejbiccentését általános dörgő hahota követte s e percben már kint is voltam a füledet levegőjű tereméből, amelyhez fogható csak sok esztendő múltán láttam. Világvárosok elegáns szalonjaiban, bárjaiban – késő hajnali órák idején.

(Folytatás a következő oldalon)

HAL

1882–1992

KÖZELEDIK A SZÜLETÉS NAP

(Folytatás az előző oldalról)

A bemutatkozást tudtom nélkül anyám imádkozta ki a nemes keblű úri-asszonynál és ma sem tudok mosolyogni a roppant komikus és megszegyenítő jeleneten.

Másnap még a mércén álltam, mikor az Oberstabsarzt harsányan odakiáltotta a jegyzőnek:

– Für immer und ewig untauglich!

Az atyámhoz befűzésre került állítási lajstromban kikerestem nevemet. Az »Ok« rovatban »ferde farcsába« volt bejegyezve. Mennyivel igazabb lett volna a: »szépasszony főztje«!

Nemcsak katonának nem kellettem, de magamnak sem s legjobbnak véltem, hogy egy kis külföldi kirándulásba fogok, csak úgy gyalogjában.

Igazolójegy váltásakor rámszól főszolgabíránk:

– Eleget csavarogtál már, öcsém! Úgy tudom, konyítsz a könyvnyomtatáshoz is. Telepedj le itthon és megélsz tisztességesen!

– Főszolgabíró úr! Hetvenöt forint az egész vagyonom. Ez elegendő bejárni az egész világot, de nyomdaalapításhoz semmi!

– Bízd ide! Takarékpénztári elnökgazgató is vagyok és pénz dolgában nem fogsz fennakadni!

Vagyonos, hatalmas egyéniségű főszolgabíróra, meg olyan pénzügytérre támaszkodva, amelynek felerészben befizetett ötvenezer forint alaptőkéje volt: hogynem mertem volna fejszemet a nagy fába vágni!?

Vállalkozásom sikerébe vetett hitemről csak annyit, hogy atyám nevével kapcsolatban hirdettem meg a nyomda nyitást, hogy meghátrálás esetén ő folytathassa a nemes mesterséget.”*

„A nyomda 1882. júniusban nyílt meg apám nevén és iparendély nélkül volt üzemben a fenn nem állhatás reményében a fenti ideig” – olvasható az 1883. február 15-én datált Végzés alsó részén, a nyomdaalapító kézírásával.

A bizonytalan kimenetelű vállalkozásból azonban szépen működő nyomda lett, ahol üzleti nyomtatványok ezrei, csodálatos báli meghívók, naptárak és művészi tipográfiajú könyvek készültek szép számban. „A fenn nem állhatás reményében” alapított nyomda a színvonalas, minőségi munkának, az üzleti tisztességnek, a jó munkaszervezésnek,

a jó üzleti érzéknek, az alkalmazottak megbecsülésének következtében – a történelem viharait átélve – immár 110 éves.

Ebből az alkalomból egy régi, Knerék által kiadott szépirodalmi mű fog megjelenni hasonló kiadásban az idei ünnepi könyvhétre. A hagyományok ápolásával, a megszerzett szaktudás birtokában, a tapasztalatok felhasználásával a mai kor szelleméhez igazodva szeretne a nyomda tovább dolgozni.

„Mi a folytonosságot akarjuk. Azt akarjuk, hogy a múltban megszerzett erők ne vesszenek el, hanem szárnyat adjanak a mának, és segítsenek meghódítani a jövőt; de főként azt, hogy ne kelljen a mának újra és újra megállnia olyan feladatok előtt, amelyeket már a múlt megoldott.”**

Most, hogy ismét a vállalkozások korát éljük – példaként állhat előttünk Kner Izidor és Kner Imre élete: hogyan lehet eljutni a vállalkozó kedvtől a szívós, kemény, kitartó munkán át a sikerig. Munkásságuk, örökségük ma különösen aktuális, mindenki számára tanulsággal szolgálhat.

Hudák Julianna

** Kner Imre: Társadalmi és egyéni kultúra. 1921. (részlet).

Báli meghívó
Rajzolta Geiger Richard

* Részlet Kner Izidor: Félévszázad mezsgyéjén (Gyoma, 1931) c. könyvéből.

Jó kezekben a Kner család hagyatéka

Napjainkban reneszánszukat élük a gomba módra szaporodó sajtótermékek.

Némelyik tartósan fennmarad, sok ugyancsak tisztavirág életűnek bizonyul.

Egyik-másik nyíltan vállalja valamely párt szócsövének szerepét, a legtöbb fennen tiltakozik ez ellen, holott lapjai közül alig burkoltan türemkednek elő kajánul egyes politikai csoportosulások nézetei.

Akad olyan, amelyek „szaftos” pletykákkal, ostoba találgatásokkal toborozza olvasóit, (még munkatársainak olykori kórházi kezelése árán is) de akad amelyik laptársainak szapulásával kíván révbe jutni.

Egy dologban azonban sok újság hasonlít egymásra. Ez pedig a silány papírra nyomtatott, igénytelen nyodatechnikai eljárásokkal létrehozott, „eszi – nem eszi” külső forma.

A fentiek alapján kellemes felüldülést jelentett a Gyomaendrődi Híradó eddig megjelent néhány száma.

A tartalmi törekvések mellett – politikától mentes lokálpatrióta, önállóan gondolkodó, egyéni hangú, tartalmasan tájékoztatóni kívánó célkitűzések – elsőként a lap külalakja ragadott meg. A címdaldaltól az utolsó oldalig szembeötlő az igényes nyomdai munka. Jómagam nem vagyok szakember, de elismerésre készíttetett a tiszta, áttekinthető szerkesztés, az izléses tördelés, a jó papírmínőség. A cikkek és hirdetések egészséges aránya is kellemes meglepetés kellett. A szerkesztők hozzáértését dicséri, hogy a rendelkezésükre álló felületet úgy tudták kihasználni, hogy nem keltették a túlzásfoltosság kellemetlen érzését.

Száz szónak is egy a vége, jóleső érzés kézbe venni a lapot. Na ja, mondhatnák erre a fanyalgók, hol csinálnak szép újságot, ha nem éppen Gyomán. Nem kívánom most felsorolni azon városi lapokat, ahol önálló nyomda ellenére sem érték el ezt az esztétikai mértéket. Ehelyett őszinte elismeréssel fejezem ki a Gyomaendrődi Kner Nyomda valamennyi dolgozójának, akik sajátuknak érzik városuk újszülött havilapját.

Kérem őket az olvasók nevében, bábkodjanak továbbra is legalább ilyen színvonalon a Híradó mellett, legyenek ezután is méltó örökösei a Kner-hagyatéknak.

Petri Miklós
Békécsaba

Kisréti Gyógyszálló II.

(A januári cikk befejező része)

– Ilyen színvonalú szakembereink nincsenek. Kik fognak ott dolgozni?

– Csak ma nincsenek. De épp ezért javasoltuk az önkormányzatnak is, hogy a megnyílt új szakmunkásképzőbe kerüljön be vendéglátó, egészségügyi és kereskedelmi képzés is.

– Gazdaságilag hogyan valósul meg ez a terv?

– Ahhoz, hogy ez a beruházás elinduljon, 1 milliárd forint kell. Ehhez szükséges kb. 300 millió Gyomaendrőd térségéből. Nem úgy, hogy Kis Imrétől és Nagy Jánostól, hanem az ebben a térségben működő vállalatoktól, vállalkozóktól tőkebefektetésként. Nem adakozásból és adományokból, mert ez az ország adományokból még egy Nemzeti Színházat sem tudott összegyűjteni. Akik az alapítványba beléptek – és reméljük minél többen belépnek – amikor a beruházást végző részvénytársaság megalakul, a pénzük átalakul részvényre. Úgy gondoljuk 1000 Ft az a legkisebb összeg, amiért részvényt lehet majd vásárolni, hogy minél többen bekapcsolódhassanak. 700 milliót magyar vállalkozóktól várunk, a másik 1 milliárdot pedig nemzetközi hitelből, ami ma már nem probléma.

– Nem akadály, hogy gazdaságilag mélyponton vagyunk?

– Minden olyan társadalomban – ezt európai példák is bizonyítják – amely fokozottan épített az egyéni kezdeményezésre, nehéz helyzet után a gazdaság fejlődése felfelé indult. Itt is az emberek érdekltségére, jövőjükéről való gondoskodásra próbálunk apellálni, mert a részvény értékén felül egy átlagos vállalati osztalékot is biztosít. Mindez azonban csak a helyi közösség egyetértésével, támogatásával valósulhat meg. Sőt, mire az első lakók beköltöznek ebbe a szállodába, a városnak fogadóképessé kell lennie: üzletek, utak, kerékpárút, parkolók, fák, virágok, rend, tisztaság.

– Hogyan lehetne a helyi tőkét nagymértékben mozgósítani?

– Mivel a törvény lehetőséget ad arra, hogy kárpótlási jegyért is lehet részvényt vásárolni, ezt elő fogjuk készíteni a pénzügyi illetékeseknél. Ez egy nagy lehetőség a kárpótlási jegyek helyi felhasználására területén.

– Mikor nyit majd a gyógyszálló?

– Terveink szerint 1996-ban.

Közreadta: Gellai József
alpolgármester

Hallgatás! Csend!

Kénytelen vagyok tollat ragadni, mivel nem bírom már tovább ezt a csendet.

Név nélkül írom, mivel akinek számom, annak nincs neve. A „nevenincs ember” csak gyanúsított. Nemcsak a magam nevében írok, hanem azoknak a szülőknek, barátoknak, barátnőknek, akik ismerték és szerették Molnár Szilviát. Sokan vagyunk mély felháborodásunkban. Őt nem kell bemutatni, hisz az osztályfőnöke ezeket megtette ebben az újságban. Őszintén, nem túlozva írt róla, pedig röpké másfél hónap volt az, amely a rendelkezésére állott, hogy megismerje Szilviát.

Nevenincs ember!! Ön le tudja hunygni a szemét éjjel? Nem tudom a legújabb vizsgálatok eredményét, csupán annyit, hogy X. Y. rendszámú autó gazdája hallgat, mélyen, holott a bizonyítékok megvannak. A nyomok a ruhán, autón stb. Nem az én asztalom a jog és a törvény, én mint ember próbálok harcolni az igazságért. Ebben az országban mindent lehet csinálni? Büntetlenül embert ölni. Szólaljon már meg, könyörgöm! Ne féljen, úgy sem kapja meg a méltó büntetését! Ahová majd ezt a név nélküli embert elviszik, ott elengedik a fele büntetést, mert jól fog viselkedni. Garantálom, nem lesz sem ital, sem autó, amivel elkövette ezt a megbecsülhetetlen bűnt. Cserbenhagyom!! Egy vadat, ha elütök, be kell jelenteni. (Biztosító stb.)

Egy ártatlan gyerek, majdnem felnőtt életét vette el, azt a kincset, ami a szülőknek legdrágább volt. Kiszakította közülük, megritkította őket. Soha nem lesz egy boldog percük. Ez lesz egy csonka család, nem pedig az elvált szülők körülményei.

Tudom, hogy sokat nem érek el ezzel a pár sorral, de az idő nem mossa el az emlékeket. A görcs a torokban van. Hozzám közel állt ez a kislány, szinte születésétől fogva ismertem. Mindennapos volt nálunk, nem tudok belenyugodni az elvesztésébe. A saját gyermek szenvedését látnom kell nap mint nap. Lelki sérült lesz egy életen keresztül, egy barátnő, aki nem testvér, nem rokon, megválasztjuk magunknak és néha mindennél többet ér.

Megbüntették-e azokat a gyerekeket, akik bosszúból tönkretették a gyanúsított házában ajtaját? Ezek a gyerekek bosszút állnak és nincs felelősségérzetük. Az eljárás itt is megindult. Én nem tudom őket elítélni. Tegyenek valamit! A bűnösöknek bűnhődni kell. Ez a seb, ami soha be nem gyógyul és vér-

József Attila: Azt mondják
„Én nem emlékezem és nem felejték.
Azt mondják, az hogy lehet?”

zik, csillapítani kell. Kérem, tájékoztatásnak bennünket a fejleményekről, mert ez a csend megfullasztja a népet!!!

TÖBBEK NEVÉBEN:

EGY FELHÁBORODOTT ANYA

Szilviának nyolc barátja még a temetésen megbeszélte, hogy dühükben, tehetlenségükben festékes dobozzal megdobálják a mindenki által tettesnek vélt ember ajtaját. Megtették: a rendőrség 6500 forint ismert kártérítésre büntette őket. De az ügy még nincs lezárva. Molnár Szilvia édesanyja elmesélte, hogy a gyanúsított telefonon „nagyvonalúan” felajánlotta, hogy segít a valódi tettes felderítésében.

Szilvia osztálytársai, tanárai, oktatói is nap mint nap felteszik a kérdést: a GYLKOS mikor nyeri el méltó, megérdemelt büntetését?

A szarvasi rendőrkapitány, Demeter őrnagy úr informált arról, hogy az ügyet VÁDEMELESI JAVASLATTAL átadták a Békés Megyei Főügyészség közlekedési ügyészenek. Az ügy teljes lezárása után hajlandó lesz részletes tájékoztatásra.

A SZERKESZTŐ

A FELE már megvan!

A novemberi számban cikket írtam „Gondolatok a cipőipari szakképzés jövőjéről” címmel. Ebben kitértem arra, hogy az ENCI cipőipari tanműhelye SZAKMUNKÁSKÉPZÉSI ALAPBÓL készült, a gépi beruházásra ugyanannyi pénzt kapott a szövetezet. A decemberi számban az ENCI elnöke durván kitért a válaszadás elől, mivel a cikkemet nem tartotta méltónak, mert nem voltam tisztában a tanműhely szintjeinek mennyiségével. Ebben az épületben számtalanszor megfordultam és gondosan megnéztem: az egyemeletes és kétszintes a mai napig. Azóta több dokumentum a birtokomba került, többek között Fekete József, a szövetezet egykori beruházási előadójának beszámoló jelentése a vita tárgyáról, ugyanakkor az iskolába is megérkezett a Művelődési Minisztériumtól a régen várt bizonyíték. Már csak a gép fejlesztésére kapott összeg dokumentuma hiányzik. AMI KÉSIK, NEM MŰLIK! A következő számban erre részletesen visszatérek. Remélem az ENCI és a 617. Sz. Ipari Szakmunkásképző és Cipőipari Szakközépiskola jelenlegi vezetői is nyilatkoznak a múltóról, a jelenről és a jövőről.

Mészáros Gábor
tanár

Fekete lobogó lobog a Panta Print épületén

Mostanában egyre többen beszélnek a Gyomaendrőd és Vidéke ÁFÉSZ belső dolgairól, a nyomdaipari látványos összeomlásáról, az elnök leváltásáról, áruellátásról. Megkértem kollégámat – Mészáros Gábort –, hogy néhány kérdésemre válaszoljon, hiszen 15 évig a szövetkezet felügyelő bizottságának tagja, majd elnöke volt egészen múlt évi, szeptemberi lemondásáig.

Nehezen állt kötélnek, mondván, hogy csak apró mozaikkockák felvillanására hajlandó – regényírást még nem tervez –, másrészt fél év óta információi meglehetősen hiányosak, továbbá a megyei és helyi lapok foglalkoztak már az eseményekkel. Végül a teljesség igénye nélkül néhány, mindannyiunkat foglalkoztató gondolatra válaszolt:

■ **Az elmúlt évben küldöttgyűlés küldöttgyűlést követett a Gyomaendrőd és Vidéke ÁFÉSZ-nél. Ez volt márciusban, szeptemberben és decemberben is. Másrészt a kereskedelem reflektorfényben van, a sokasodó hiánycikkek, az üres pultok látványa irritálja a vásárlókat. Mi indokolta a három közgyűlést?**

– Nincs ebben semmi különös.

A márciusi küldöttgyűlés a szokásos elmúlt évi eredmények számvetésének időszaka, a szeptemberit a küldöttek kérték aláírásgyűjtés útján, a decemberi pedig az őszinek egyenes következménye.

■ **Nem fogalmazhatnál egy kicsit érthetőbben?**

– A múlt évi márciusi küldöttgyűlésen bombaként robbant a Panta Print Nyomdaipari Kft. 9,5 millió Ft-os vesztesége, holott hónapokkal korábban a két ügyvezető igazgató – Lakatos Gyula és Török Sándor – még nyereséggel hitegették az igazgatóságot és a vezetőséget az 1990. évi munka alapján. Legfőbb érv a nyomda alapításánál az volt, hogy a több lábbon állás lehetőségét meg kell teremteni, és az itt képződő eredmény egy részét a kereskedelembe viszszapumpálni. Jó három évvel ezelőtt ez még hihető koncepciónak is tűnt – megvallo, hogy én is azonosultam vele – mert a külterületek ellátása a szövetkezetre hárult, és nem volt nyereséges. A kocma mellett itt is kellett terménybolt, élelmiszerbolt, gázpalacklerakat stb. Egy évtizede nem is volt gond, mert a megyei szövetség támogatta a kistelepléseket, a szövetkezet pedig játsszi könnyedséggel lenyelte a veszteséget – legfeljebb egy-két millióval kevesebb nyereséget kaszírozott, ez a prémiumfeltételeket egyáltalán nem veszélyeztette. Pár évvel ezelőtt – amikor az első válságjelek jelentkeztek – úgy látszott,

hogy szükség lesz egy kitörési pontra. Az akkori vezetés ezt a nyomda alapításával látta biztosítottnak.

■ **Miért éppen nyomda alapításával, ahol tízmillióba is kerülhetnek egyes gépek? Miért nem a könnyűipar valamelyik olcsóbb ágát választották?**

– Ezt nem tőlem kellene megkérdezned! Megtélészem szerint viszont ebben közrejátszhatott a Kner Nyomda akkortájt leváltott igazgatója, Lakatos Gyula és Török Sándor szövetkezeti elnök közötti személyes kapcsolat. Az elnök mentőövet dobott Lakatos Gyulának, és a nyomdaalapítás szükségességéről a vezetőséget és az igazgatóságot is meggyőzte. Mindketten ügyvezető igazgatói munkakört láttak el a kft.-nél. A valóságban azonban az elnök egyáltalán nem foglalkozott a nyomdával. Vakon megbízott társában, a fel-fellángoló bizottsági ülésekben viszont nagyvonalú jóvőképeket festett. Közben a nyomdában 1991-ben 131-en dolgoztak – közel annyian, mint a Kner-ben –, amikor könyvszakértői vélemények alapján kiderült a lehangelő, reális kép: közel tízmillió veszteség 1990-ben, közel 3 millió lesz a tavalyi munka alapján, beinvesztálva kb. 20 millió körüli szövetkezeti vagyont, tízmillió körüli egyéb támogatás – egyszerűen kb. negyvenmillió veszteségre tett pontot a decemberi küldöttgyűlés. Ha a kapott pénzeket leszámítjuk, akkor is minimum 25 millió Ft a veszteség.

■ **Nem lehetett volna ezt ésszerű lépésekkel korrigálni?**

– Az új csődtörvény erre nem nyújt lehetőséget. Ilyen nagy összeget képtelen az ÁFÉSZ maga előtt görgetni. Hente jelentkeznek a hitelezők, bár a nyomdának is vannak kintlevőségei. Ördögi kör ez!

■ **Nem beszéltél még a rendkívüli szeptemberi küldöttgyűlésről, melyet aláírásgyűjtéssel „kényszerítettek” ki?**

– Abban, hogy az események felgyorsultak, döntő szerepet játszott Tanai Ferenc volt MESZÖV- és helyi ÁFÉSZ-elnök, valamint Török Sándor elnök közötti – korábban felhőtlennek tűnő – kapcsolat megromlása. 1990 decemberében az endrődi Hídfő Étteremben a vagyonnevesítési küldöttgyűlésen Tanai Ferenc küldött ingerült hozzászólására az elnök még ingerültebben, a felszólaló pártállami múltjára hivatkozva utasította el a javaslatát. Ezt a volt endrődi, gyomaendrődi és MESZÖV-elnök soha nem felejtette el. Asztalitenisz nyelven szólva nem kellett sokáig várnia a feladott labdára, hogy leüsse a köl-

csönt, a „hazai pályán” történő ledorongolást visszaadja. Innentől kezdve az események a szicíliai vérbosszúra emlékeztetnek engem. A többit Te is tudod! Aláírásgyűjtés, az elnök menesztése, a nyomda jogutód nélküli felszámolása, felelősség megállapítása. Bár ez mindenképp bekövetkezett volna. Történelemben is úgy tanítjuk, hogy a kalandozások sikertelensége csak siettetette a pástortársadalom bukását, a Szent István-i államalapítást.

■ **Mi lesz a nyomdai dolgozókkal?**

– Ha a cégbírói határozat után a felszámolás megindul, nagy valószínűséggel az utcára kerülnek. Ki vesz most egyben nyomdát? A részenkénti eladás viszont nem szövetkezeti érdek.

■ **Végül egy utolsó kérdés! Ki a felelős a kialakult helyzetért?**

– Kevés vezetőt ültettek be úgy még a mókuserékbe, mint tette azt Lakatos Gyula Török Sándorral. Nem véletlenül fogalmazott úgy márciusban az egyik küldött, hogy a barátságot és az üzletet nem szabad összekeverni. Decemberben a küldöttgyűlés úgy határozott, hogy az ügyvezető igazgatók ellen a kárigény érvényesítésére a felelősségre vonást megteszi. Addig kár lenne jóslásokba bocsátkozni.

■ **Vagy ki tudja?**

– Köszönöm a beszélgetést!

Felajánlom megvételre

10 × 10 × 200 cm akáca oszlopot
2000 mm × 1000 mm,
1750 mm × 1000 mm 0,6–0,8 mm
vastagságú alumíniumlemezeket,
összesen 160 darabot

Szurovecz Máté

Gyomaendrőd, Eötvös L. u. 2.

5/4 colos 2,5 m hosszú
regisztercsövet

3 db 200 m hosszú padlófűtés-csővet

Almási Gyárfás

Gyomaendrőd, Kulich Gy. u. 63.

Továbbra is várjuk Kedves Olvasóink
megvételre ajánlott anyagait,
tárgyait
Ingyen meghirdetjük

Címünk:

**617. Sz. Ipari Szakmunkásképző
és Cipőipari Szakközépiskola
Gyomaendrőd, Selyem u. 124.**

Telefon: 67/31-616

Varga István karbantartó

Gyomától – Philadelphiáig

(Beszélgetés FRANKÓ TÜNDE opera-énekesnővel, aki bejutott az 1992 októberében PHILADELPHIÁBAN megrendezendő L. PAVAROTTI világválogató döntőjébe.)

Kedves Művész, kérem, beszéljen gyomai éveiről, iskoláiról!

– Családommal hároméves koromban kerültem Gyomára. A helyi zeneiskolában Hunya Alajosné és Zoltánfy László tanárok ismertették meg velem a zene világának ABC-jét. Érettségi bizonyítványt Szegeden, a Tömörkény István Gimnázium ének-zene tagozatán szereztem, majd felvételt nyertem a Zeneművészeti Főiskola ének szakára. Ennek elvégzése után kerültem a Szegedi Nemzeti Színház operatársulatába, amelynek azóta is tagja vagyok.

Mikor énekelt először a nyilvánosság előtt?

– Harmadikos gimnazista koromban Schubert és Farkas Ferenc dalait. Gyomán diák koromban rendszeresen énekeltem a református templomban, többek között Szűz Mária szerepét is előadtam.

Melyek legkedvesebb színházi szerepei?

– A legközelebb Puccini Bohémélet Mimije áll hozzám, de pályafutásom alatt minden Puccini szoprán (szoprán: a legmagasabban fekvő emberi hangosztály neve) szerepet el szeretnék énekelni. Főszerepeket alakítottam Verdi-operákban is, természetesen operettekben is fellépek. Ez utóbbi műfajban az éneklés mellett a prózai szöveg mondása miatt kettőzötten igénybe van véve az énekes hangja, ezért megerőltetőbb.

Melyek voltak külföldi fellépésének színterei?

– Németország, Belgium, Ausztria, Olaszország. A legemlékezetesebb azonban 1990 húsvétján a román forradalom után néhány hónappal Temesvárott volt.

Tudomásomra jutott, hogy az 1990/91-es színházi évadban titkos szavazással Ön nyerte a Vaszy Viktor-plakettet. Hogyan fogadta?

– Nagyon örültem, hisz a kollégáim, az egész társulat elismerése mindennél többet ér.

Hogyan készül nap mint nap előadásaira, fellépéseire?

– Naponta két óra hosszat gyakorolok, előadás napján reggel már „beénekelem” magam és két órával a kezdés előtt a színházban vagyok. Zenei-énekesi kondíciómát Sinkó Görgy és Gyimesi Kálmán mesterek irányítják.

Most pedig beszéljen élete eddigi legnagyobb sikeréről, a L. Pavarotti világválogató döntőbe jutásáról!

– 1991 őszén 1500 énekesből kétszázán jutottunk tovább a középdöntőbe (ez két helyszínen volt: New Yorkban és Modénában). Én az olasz városban versenyeztem, Verdi és Dvorzsák-művet énekeltem. Innen nyolc magyar énekesnő – köztük én is – jutott a PHILADELPHIÁBAN tartandó döntőbe. Őt áriával kell készülnöm a nagy versenyre. Tudomásom szerint az itt fellépő 25 verszág 125 énekes két operában énekel együtt a Messerrel, Luciano Pavarottival. Az itteni teljesítmény meghatározó lesz hivatásom alakulásában.

Kit tart példaképének a világhírű operaénekesnők közül?

– Renata Tebaldit, aki a nagy Maria Callas riválisa volt. Viszont csodálatos művész Pavarotti, aki óriási hatással volt rám, mint énekes, mint ember és pedagógus.

A komolyzenén kívül a könnyűzenében vannak-e kedvencei?

– Még csak 25 éves vagyok, de a „Nagy generáció” sztárjait szeretem hallgat-

ni, leginkább John Lennont, Elton Johnt, Koncz Zsuzsát, Bródi Jánost és a legendás LGT-t.

Tünde, mennyi honoráriumért tartana egy előadói estet munkahelyemen, a 617. Sz. Ipari Szakmunkásképző és Cipőipari Szakközépiskolában?

– Szívesen fellépek Gyomaendrődön, ha időm engedi, de diákoknak természetesen ingyen énekelek.

Énekel már templomokban, Gyomaendrődön és Szegeden több alkalommal, ezek a szentélyek milyen hangulatot teremtenek?

– Hívó vagyok, mint a legtöbb művész, hiszek Istenben, az áhitat és az erős hit vezérel éneklés közben.

Édesapja, dr. Frankó Károly Gyomaendrőd városának polgármestere lett, mi erről a véleménye?

– Büszke vagyok rá, ha úgy irányítja a polgárokat, ahogy engem eligazított és eligazít az Életben, akkor a város nem jár rosszul.

Végezetül, mit kíván Gyomaendrőd lakosainak?

– A természet szépségeit, a Körös-partot és holtágait óvják és védjék meg, hisz hazalátogatásaimkor mindig ide járok felüldülni. Igazán városiasodjanak, legyenek gazdag választékkal ellátott szép üzletek, a polgárokat szolgáló új intézmények. Itt szeretném megköszönni a DY-WA Kft.-nek, hogy anyagi segítséggel hozzájárult ahhoz, hogy a Pavarotti versenyen részt vegyek.

Sok sikert kívánok a gyomaendrődiek nevében a döntőbeli szerepléséhez. HAL

Karácsonyest a Nyugdíjasok Klubjával

Egy évvel korábban is együtt lehettem városunk nyugdíjasaival karácsonyi ünnepségükön. Az akkori kedves fogadtatásra emlékezve úgy határoztam, hogy mindenképpen eleget teszek mostani meghívásuknak is. Pedig a nagy egyházi ünnepek előtt a gyülekezeti alkalmakra való készülés is nagyon sok időt igényel tőlünk. December 19-én este 6 órakor a Katona József Művelődési Központba hívtak. Jóleső érzéssel tapasztaltam, hogy változatlan örömmel és szeretettel vártak.

Timár Mihály köszöntötte meleg szavakkal a megjelenteket és kérte fel az ünnepségen szólókat és szereplőket. Gellai András, a nyugdíjasklub elnöke tartotta az ünnepi beszédet. Majd énekszámok és szavaltatok hangzottak el. Szébbnél szebb versek tették igazán ünnepivé az együttléteket. Nagy örömmel hallgathattuk és énekelhettük az erre az alkalomra – a nyugdíjasok közül – szervezett énekkarral a régi karácsonyokra is emlékeztető énekeket. Finom teával és kaláccsal kínáltak mindenkit az egyszerűen, de ízlésesen megterített gyertyás asztalok mellett.

Jó volt látni és tapasztalni, hogy a karácsonyi öröm hogyan gazdagította az egyedülvalókat is ebben a közösségben. Ez az idősebb nemzedék példát ad arra, hogy lehet ebben az egyre önzőbb és fásultabb világban is összetartani és örülni embereknek. Nem valami hamis mámorban, hanem dalolva, énekelve és emlékezve. Biztos vagyok benne, hogy e közösségben az év folyamán is sokan újulnak erőben és reménységben egy-egy összefüggéssel.

Ezúton is köszönöm szíves meghívásukat és szeretetüket. Kívánom, hogy sokáig hordozza Isten e közösséget az ő szeretetében és erejében a most is tapasztalt örömben.

SÍPOS TÁS TÖHÖTÖM
ref. felkípásztor

Eladó Gyulán

A Hőforrás üdülőben másfél szobás,
öt férőhelyel

örökös üdülőhasználati jog

Érdeklődni lehet:
(06)66/26-723-as telefonon

REMÉNYÜNK A CSALÁD

Kedves Nagycsaládosok!

Néhány hónappal ezelőtt Szarvason megalakult a Nagycsaládosok Egyesülete, részben ez is motivált bennünket arra, hogy Gyomaendrődön kis közösségekbe kellene csalogatni a többgyermekes családokat. Az egyre jobban terjedő szegénység összefogásra ösztönöz valamennyiünket.

Célunk lenne: a nagycsaládosok érdekképviselője, közösségteremtő tevékenységének segítése, értékrend teremtése a családokon belül, kiállás szociális, anyagi biztonságukért, erkölcsi megbecsülésükért és kulturális felemelkedésükért. Az Egyesület jogi személy lenne, jogi képviselőnek felkértük dr. Kolbusz Judit jogászt. A szarvasi Egyesület Alapszabályát rendelkezésünkre bocsátotta, a megalakulásakor a gyomaendrődi viszonyoknak megfelelően ezt mi is közösen elkészítjük.

BELÉPÉSI SZÁNDÉKNYILATKOZAT

Alulírott három, illetve több gyermeket nevelő szülő, belépek a „Nagycsaládok Gyomaendrődi Egyesületébe”.

Név:

Foglalkozás:

Cím:

Gyomaendrőd, 1992.

.....
aláírás

Kérjük, hogy a kitöltött nyilatkozatot az alábbi címre juttassák el: POLGÁRMESTERI HIVATAL SZOCIÁLIS ÉS EGÉSZSÉGÜGYI CSOPORTJA GYOMAENDRÖD, SZABADSÁG TÉR 1.

Az alakuló közgyűlésről később tájékoztatjuk az Egyesületbe már jelentkező kedves szülőket.

A Hivatal Szociális és Egészségügyi Csoport dolgozója

PROGRAM

A kongresszus témája a család belső élete, helyzete és szerepe a társadalomban. Az 1990-es családkongresszus résztvevőinek kívánsága szerint most csak kevés előadást tartunk, az idő nagyobb részét az előadások témájához kapcsolódó, csoportos megbeszélések töltik ki. Pénteken reggel Gyökössy Endre mond megnyitó beszédet. Naponta egy-egy nagyelőadás lesz, ezek:

Losonczy Ágnes (szociológus): Reményünk a család

CSALÁDKONGRESSZUS Budapest, 1992. május 1-3.

Jelenits István (tanár): A család szerepe emberségünk fejlődésében és beteljesedésében

Fodor Katalin (szociálpszichológus): A családi közösség belső élete

Csoportos megbeszélések minden alkalommal 5-6 altémából lesznek, ezekről pontosabban majd a második tájékoztatóban írunk.

Minden délben kétórás ebédszünet szolgál pihenésre, kötetlen beszélgetésre. A késő délutánokra is szervezünk széles körű érdeklődésre számot tartó előadásokat, megbeszéléseket.

IDŐPONT

1992. május 1. péntek 10 órától

1992. május 3. vasárnap 14 óráig

FIATAL HÁZASOK FIGYELEM!

Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete 289/1991. (XII. 19) sz. határozata alapján értékesítésre bocsátja a gyomaendrődi 1421 tul. lapon, 1381 hrsz-ú, 1569 m² területű, természetben Gyomaendrődön, Dobó u. 16. szám alatti közművesített lakótelek ingatlanát.

A telek vételára: 165 000 Ft

A lakótelek megvásárlására azoknak az írásbeli jelentkezését várjuk, akik első lakáshoz jutó, fiatal házások.

Jelentkezési határidő: 1992. március 31.

*Cím: Gyomaendrőd Város Polgármesteri Hivatalának Szociális- és Egészségügyi Csoportja.
Telefon: 31-122*

Tájékoztató az útlevel iránti igény benyújtásához

Tájékoztatjuk a Tisztelt Lakosságot, hogy 1992. január 1-jétől új típusú útlevelek rendszerbe állítására kerül sor.

A magánútlevel iránti igény benyújtása az alábbiak szerint módosul:

A magánútlevel iránti igényt az állandó vagy ideiglenes lakhely szerint illetékes Polgármesteri Hivatalnál (jegyzőnél) vagy a Belügyminisztérium Adatfeldolgozó Hivatalánál (Budapest VI., Andrassy u. 93.) lehet benyújtani személyesen.

Az útleveligényléshez szükséges:

- útleveligénylő formanyomtatvány;
- 2 db egy évnél nem régebbi, 35 x 45 mm-es, fekete-fehér vagy színes igazolványkép;
- 1000 Ft-os illetékbélyeg;
- kiskorú vagy gondnokság alatt álló esetén a szülők (vagy törvényes képviselő) közjegyző, gyámhatóság vagy az útleveligény átvételére jogosult szerv előtt tett hozzájáruló nyilatkozata.

Aki 1988. január 1. napja után kiállított útlevellel rendelkezik, de bármely okból kéri annak cseréjét, kérelmét - az útlevel, fénykép, illetékbélyeg egyidejű csatolásával - belföldön postai úton ajánlott küldeményként is megküldheti közvetlenül a Belügyminisztérium Adatfeldolgozó Hivatalának (1903 Budapest, Pf. 314/47).

Az új formátumú útleveleket a Belügyminisztérium Adatfeldolgozó Hivatala postai úton továbbítja a kérelmező által megadott címre.

Ha a külföldre utazást halaszthatatlan ok indokolja, a soron kívüli útleveligény a Belügyminisztérium Adatfeldolgozó Hivatal (Budapest VI., Andrassy u. 93.) állandó ügyeletet tartó ügyfélszolgálatán, illetve a köztársasági megbízottnál terjeszthető elő.

Az 1988. január 1. napja után kiállított útlevelek a bejegyzett érvényességi ideig érvényesek, azokat kicserélni nem kötelező.

A személyi igazolványok cseréjét továbbra is a rendőrség végzi.

Gyomaendrődi Rendőrőrs

A Szülői Tanácsok Törvénye

Akármilyen tanáccsal látod el gyermekeidet, ennek nyolcvan százalékát figyelmen kívül hagyják, a maradékot pedig félreteszik.

(Murphy Családi törvénykönyvből)

ALAPÍTÓK

Császár Ferencné Gyurica Éva	Budapest
Dénes Zoltán	Újiráz
Farkasinszki László	Gyomaendrőd
Fekete Lászlóné Gyuricza Mária	Gyomaendrőd
Dr. Gellai Imre	Budapest
Gyuricza István	Budapest
Hanyec Illésné	Budapest
Hunyad Simon Péter	Budapest
Kiszely Lajosné Kiskovács Viktória	Budapest
Papp Jánosné	Budapest
Pfeiffer Györgyné Tóth Mária	Gyomaendrőd
Ridegné Dr. Török Anna	Gyomaendrőd
Sarkadiné Selem Orsolya	Budapest
Szmola Béla	Gyomaendrőd
Szmola Sándor	Gyomaendrőd
Dr. Sztanyik B. László	Budapest
Tímár Máté	Budapest
Várfi András	Gyomaendrőd
Vaszkó Irén	Gyomaendrőd
KÉPVISELŐTESTÜLET	Gyomaendrőd

A KURATÓRIUM TAGJAI

Császár Ferenc	Budapest
Dr. Farkas Ottó	Budapest
Fenákel Judit	Budapest
Gellai József	Gyomaendrőd
Dr. Jánosik Bertalan	Gyomaendrőd
Kiszely Lajos	Budapest
Kovács Zoltán	Budapest
Márton Gábor	Budapest
Papp János	Budapest
Pintér Béla	Budapest
Dr. Radnóti Vilmos	Budapest
Dr. Valach Béla	Gyomaendrőd
Dr. Varju László	Budapest
Vaszkó András	Gyomaendrőd

**A CSATLAKOZÓK NEVÉT A GYOMAENDRÓDI HIRADÓBAN
FOLYAMATOSAN KÖZZÉTESSZÜK!**

GYOMAENDRŐD KEDVES LAKÓI HUNYAIK! ELTELEPÜLTEK! HAZAÁLMODÓK!

Ahhoz a láthatatlan szívbéli kötődéshez, mely álmainkban is a hazai harangszót hallatja vélünk, mostmár kézzelfogható, megvállási és vállalási forma is társul: A bogárzói gyógyvízkincsre építendő

KISRÉTI GYÓGYSZÁLLÓ LÉTREHOZÁSÁRA KEZDEMÉNYEZETT ALAPÍTVÁNY

**ARRA KÉRJÜK SZÜLŐFÖLDÜNK SZERETETT NÉPÉT,
HOGY ANYAGI EREJÉHEZ MÉRTEN MINÉL NAGYOBB SZÁMBAN
CSATLAKOZZON ALAPÍTVÁNYUNKHOZ!**

A gyógyszálló felépítése a város környezetének mindennapjaiban sok közérdekű hasznosságot ígér:

Számos munkaalkalmat teremt.

Jobb, teljesebb egészségügyi ellátást biztosít.

A vállalkozóknak sok üzleti lehetőséget kínál.

Sport és szórakozási alkalmat teremt, mely felpezsdíti életünket.

Betölti egy magas minőségű fürdőhely összes funkcióit.

Részvénytársasági forma útján „jegyezteti” a települést.

A szövetkezés a **TESTVÉRI ÖSSZEFOGÁS GONDOLATA** nem idegen a mi népüktől a Kőrös partján sem! Ha csak néhány 1945 előtti testvériesülésre gondolunk: Az Első Endrődi Hengermalom és Villanytelepre, a Gyomaendrődi Bankszövetkezetre, az Endrődi Kereskedelmi Rt-re, a Póhalmi Bérletársulásra, hogycsak a jelentősebbeket említsük. Már is világossá válhat előttünk az egyes bűzaszálakból kévébe kötődő összefogás szép példázata, mely az országos rangúra tervezett gyógyszállóban ölthetne ismét testet.

**EHHEZ AZONBAN ÖSSZE KELL FOGNUNK, HOGY AZ INDULÁS
FELTÉTELEIT BIZTOSÍTHASSUK!**

Hiszen befektetés nélkül éppen úgy nincs hozam, ahogy az aratást is a magvetés előzi meg!

**ALAPÍTVÁNYUNK SIKERE AZ ÖN KEZÉBEN VAN!
BÍZUNK ABBAN, HOGY KÉRÉSÜNK MEGÉRTŐ SZÍVEKRE TALÁL!
ELŐRE IS KÖSZÖNJÜK TÁMOGATÁSÁT.**

Befizetését várjuk a 222-21678 számú csekkszámlára.

ADOMÁNYAIVAL SZEMÉLYI JÖVEDELEMADÓ ALAPJÁT CSÖKKENTHETI!

1992. április havában

KISRÉTI GYÓGYSZÁLLÓÉRT ALAPÍTVÁNY
KURATÓRIUMA

XIX. századi adatok a gyomai népi építészetéről

(Részletek Szilágyi Miklós munkájából)

Házak és használói

A gyomai *Oláh Kis Sándor* két árvájára maradt vagyonának 1839. február 16-án kelt összeírása viszonylag még kisebb értékűnek mutatja az épület-állományt. A „kettős ház, két Kamra egy fedél alatt” (a fogalmazványon: „Ház két kamara Ló istálló Szalmás ól, Szeker szín Vigibe Disznó ól – egy fedél alatt”) 515 Ft-t, „Egy kis Sertés ól” 10 Ft-ot, „Egy kút” 15 Ft-ot „Egy rossz marha ól a Tanyánn” mindössze 20 Ft-ot ért, összértékük tehát 535 Ft volt. Ezzel szemben az állatokat (3 kanca, 1–1 három esztendő kanca-, illetve csődör csikó, 4 ökör, 1 borjas tehén, s külön egy rúgott ökör borjú, 1 harmadfű üsző, 2 fiasdisznó 10 malacával, 4 nyári süldő) 944 Ft-ra értékelték, ami a két fertály föld 1000 Ft-os, s a szőlő 400 Ft-os becsértékéhez viszonyítva is feltűnően magas összeg.

A gyomai *Boda Ferenc* hagyatékáról 1839. április 19-én igen hiányos leltárt vett fel a helyi előljáróság. Két fertály földjét 1000 Ft-ra becsülték, az épületekről pedig ezt jegyezték fel: „Kettős ház egy kamara egy kisebb egy nagyobb istállólal amely egy végtiben vagyon 450 Ft” – „Kettős vājogból tsinált nem igen jó állapotban lévő Sertvés ól 10 Ft” – „Szálláson lévő Istálóska a mely négy öles [= 7,5 m] 27 Ft”.¹⁵ Az „egy végtiben” épített szoba + pitvar + istálló + istálló korántsem biztos, hogy egységes szerkezetű házat jelöl: az istállók szeretlen toldalékok is lehetnek. A tanyai ól kicsinyítő képzős megnevezése az általánosan jellemzőnél szerényebb kivitelű épületekre utal. A szegényes – alacsonyra értékelt – épületállomány ellentétben van a gazda féltelkes voltával, a néhány ócska bútordarabja viszont ugyanezt a szegényességet fejezi ki, a miértre azonban nem ismerem a választ.

A gyomai féltelkes jobbágy, *Kéri Mihály* földjét 100 Ft-ra becsülték (1840. január 20-án). Ehhez az átlagnak megfelelő becsértékhez képest feltűnően kicsi és értéktelen volt a beltelek épületállománya: „egy hét öllős ház [= 13,2 m] Kamarával együtt egy kis Istálló és szín egy kis disztó ól egy fa disztó ól és egy Kút 380 Ft”. Tanyai épületről pedig nem is emlékezik meg a leltár. Az épületek kicsinységével összhangban van ugyan az állatállomány (3 ló és egy tavalyi csikó 104 Ft, 2 süldő 8 Ft értékben), mégis magyarázatra szorul a lakókörnyezet feltűnő szegényessége.¹⁹ *Kéri Mihály*nak – amint az egy 1843. február 22-én kelt egyezséglevélből kitérünk²⁰ – öt fia volt. Közülük kettő más városban mesterséget tanult, az apai örökség rájuk eső részére azonban ők is igényt tartottak (*András* 800 Vft-ra, *István* 725 Vft-ra). Ezért *Péter*, *Bálint* és *Mihály* apjuk halála után is vállalták az együtt lakást, nem osztoztak meg, hogy közösen, részletekben fizethessék ki testvéreik még fel nem vett örökrészét. Az örökség öt felé oszlásának s a pénzben osztozásnak a következménye lehet, hogy 1839-ben (biztosan az apa halála után, hiszen *Mihály* intézkedik a testvérek nevében) „tanyai épületes” féltelküket tanya nélküli úrbéres földre cserélték, s 140 Vftot nyertek a cserén, majd 1841-ben egy fertályt 470 Vft-ért el is adtak.²¹ Már az apa életében megkezdett s halála után még nagyobb ütemben folytatott osztozkodás következményeként értelmezhető tehát az is, hogy az épületekben megközelítőleg sem akkumulálódott akkora vagyon, amekkorát egy féltelkes jobbágy esetében várnánk.

A gyomai *Kruchiók* armalista nemesek voltak, s ha adódtak is konfliktusaik a jobbágyközösség előljáróságával, a telkes jobbágyokéval azonos módon éltek, jobbágytelken gazdálkodtak.²³ *Nemes Kruchió Gergely* vagyoni állapotát ugyan nem ismerem, mégsem kétséges, hogy tanyája, melyről 1841. október 26-án készített becsűjegyzéket a helység tanácsa, semmiben nem különbözött a féltelkes-egytelkes jobbágyok tanyáitól. Az építőanyagokat, az épületek szerkezeti megoldásait és az építés módját részletező jegyzék anyagárainak és munkabéreinek végösszegei azokat a becsléseket is hitelesítik, melyeknél sommásan adják meg egy-egy épület értékét – ez a tény avatja különösen fontos forrássá:²⁴

1 ^{sor} Van egy Ház, 7 és ½ öles [= 14,1 m] hosszú és 2 és ½ öles [= 4,7 m] szélességű melybe van a közfalakkal együtt 5000 válug 4 forintjával	20, –
Mestergerenda 1 nyöltzőles [= 15,1 m] fenyőből	7, –
Fojó gerenda kemény fából 11 darab	11, –
Eresz ágas 4 darab	2, –
Eresz gerenda hasított fenyő 1 darab	2, –
Padlásolás terítéssel és sározással edgyütt	10, –
4 olló ágas	4, –
1 Szelemen 8 öles keményfa	6, –
Gömbölyű fedélfa Erdőháti 22 darab 12 xjával	8,48
Gömbölyű lézt Erdőháti 27 szál 9 xjával	4,03
Egy fa kímín	5, –
Két ajtó ajtóféllal vas sarkokkal és egy vas zárral	10,30
Egy két öles Deszka jászol	3, –
Két ablak kereszt vasakkal	3, –
Nád van rajta 550 kéve 5 forintyával [száza]	27, –
Kortz vessző 600 szál 24 xjával	2, –
Két vige bekötése és a Galamb ház eleje	3, –
A fal munka tapasztással fa munka és Nád munka	43, –
Summa	172, 15
2 ^{sor} Egy nagy istálló 12 öll hosszú [= 22,7 m] 3 öll szélességű [-5,7 m] három köz falakkal melyben van 6500 vájug 4 frtyával	26, –
Van benne 2 ágas és 1 ollófa mely a tetőt tartya	4, –
Szelemen 1–9 öles [= 17 m] fenyő és egy másik gömbölyű kemény fa	10,30
Erdőháti gömbölyű fedél 40 darab 12 xjával	8, –
Gömbölyű lézt 38 szál – 9 xjával	5,42
A falon két kereszt fa	24, –
Egy kereszt és egy víg jászol	4,30
Két ajtó ajtóféllal	5, –
Nád 864 kéve	45,12
Kortz vessző 900 szál 24 xjával	3,36
Fal munka fa munka és nád munka	42, –
Második summa	154,54
3 ^{sor} Egy 5 öles hosszú [= 9,4 m] és 3 öll szélességű Juh istálló	25, –
Egy jó készületű kút fűrészelt fából váluval	40, –
50 öll [= 94,5 m] szénás kert garádgya 6 xjával	5, –
Harmadik summa	70, –
Így tehát egész summa téssen	397,09

**Egy régésznél jobb férjet, egy nő sem kívánhat magának
Ahogy a nő öregszik, úgy válik egyre érdekesebbé a férje számára**
Agatha Cristie

A jó ivóvíz fontossága

Ha mindennek igazi tulajdonosa lesz, akkor a terület szennyezettsége is megváltozik. A közös tulajdonban levő területeken szennyezettség, sokszor nagy rendetlenség tapasztalható. A lakótelepek rendben tartása legfőbb helyen a települést terheli. De az ipari és mezőgazdasági üzemek területe és központjai is elhanyagoltak.

Nagy a zűrzavar, mert az átalakulásnak nincsenek meg az anyagi, technikai feltételei. A közgazdasági viszonyok nem ösztönzőek a mezőgazdaságban sem. A hitelek magas kamatra adják, magasak az iparcikk árak, olcsók a mezőgazdasági termékek, bizonytalanok az árak, az árak átvétele, visszahúzó erő az adózás is. Életünk, egészségünk talpköve az egészséges környezet, a tiszta levegő, táplálék és a jó minőségű ivóvíz. A szennyezett környezetből nyert ivóvíz is előbb-utóbb szennyeződik. A talaj szűrő, lekötő képessége nagy, és ez érvényesül a szennyező anyagok felfogásában. A környezet védelmére figyelni kell, mert az visszaüt, a folyamatokat megfordítani nem lehet, esetleg csak megállítani. Nem lehet mentesíteni a környezet talaját pl. a nehézfém-szennyeződéstől. A szennyezések által okozott betegségek sokszor gyógyíthatatlanok. Az ivóvizeink minősége gyermekét és felnőttét egyaránt érint.

Ha az ivóvízben levő elemek mennyisége sok vagy túl kevés, mindkét esetben súlyos betegségeket okoz. Ezen elemek mennyiségére határértékek vannak megadva. A nagyvárosok vizét tisztítják és ha a tisztítás során a káros fémionokkal együtt az elengedhetetlen nyomelemeket is kivonják a vízből, ezzel veszélyeztetik egészségünket.

Milyen betegségeket okoznak a különböző elemek hiányai, többletei?

Vérszegénységet okoz a vas, a kobalt hiánya. Angolkórt okoz a kalcium és foszfor hiánya. Bőrbetegségek lépnek fel cink- és szelénhiány esetén. Cukorbeteg és érlelmeszesedést idézhet elő a króm és cink hiánya. Fehérje kalória alultápláltságot króm-, réz-, vas-, mangán- és cinkhiány okoznak. Fogszuvasodásban a molibdén, stroncium, vas szerepe jelentős. A jódihiány okozza a golyvát a pajzsmirigyben. Idegbetegségben a réznek van szerepe.

Lassan gyógyul a seb cinkhiány esetén. Öregkori csonttrikulásban a stroncium hiánya miatt szenvednek. Fejletlenség, törpenövés, veseelégtelenség okozója lehet a cink hiánya. Az idegsejtek közötti kapcsolatok az ólom miatt károsodnak. Sok ólom szellemi fogyatékosságot okoz, vérszegénységet és agy-

hártyagyulladás. Májzsugorodást okoz a szervezetben a sok réz és ezüst. Sok ízületi gyulladás kiváltója és reuma okozója is lehet a sok réz.

A kadmium mérgezi a veséket, magas vérnyomást okoz. Réztöbblet okozhat szívinfarktust. A sok réz, nikkal, mangán a máj, az agy, a vesék működését zavarja.

A vízben levő nitrátok, nitrátok bérrakosodást okoznak. A nyomelemek létfontosságúak az emberi szervezetben. Enzimrendszerünk működéséhez kb. 20 mikroelemre van szükség. Egyes mikroelemek, ha folyamatosan jutnak be a szervezetbe, felhalmozódnak, nem ürülnek ki a szervezetből. Így a kadmium, higany, ólom súlyosan károsítanak, ha feldúsulnak az agyban, csontokban, májban, vesében, vesejtekben.

Gyomaendrőd ivóvizét megvizsgáltuk ICP rendszerű műszerrel. 10 000 K^o-on porlasztotta be az ivóvizet a plazmába a német műszer. A kapott színképből következtetni lehet az elem mennyiségére. Mivel a mérést nem hivatalosan végezték, így a mérési adatokat nem közlöm. A műszer mérte a nátrium,

magnézium, kalcium, foszfor, vas, króm, mangán, réz, cink, alumínium, bór, szelén, kadmium, molibdén, higany, ólom, arzén mennyiségét.

A vas mennyisége nagyobb volt a felső határértéknél. A szelén ugyancsak meghaladja a határértéket. A többi mikroelemnél a megadott felső értéket nem érte el azok mennyisége. Az ammónia és a jódihiányát nem mértük. Az egészségre veszélyes kadmium a megengedett értékhatáron volt, de azt meg nem haladja. Az elterjedt aggodalmakkal szemben nem tartalmaz a megengedettnél több arzént.

Ivóvizünk az emberi szervezet számára szükséges mikroelemeket tartalmazza. Az em-

beri szervezetre mérgező mikroelemekből a megengedett mennyiségnél több nincs benne.

Összességében ivóvizünk jó, indokolatlan a termásvizek fogyasztása vagy zacskós vizet vásárolni. Ivóvizünkkel takarékoskodjunk, ne pazaroljuk feleslegesen.

Dr. Weigert József

Te drága szemét!

Értesítjük a Tisztelt Ügyfeleinket, hogy 1992. január 1-től szemétszállítási díjunkt megváltoztatjuk.

- Családi ház szemétszállítási díja négyeszeri ürités esetén 60 Ft/hó.

- Lakótelepi szemétszállítás, szemétkelés, ártalmatlanítás 1 kuka esetén, 200 Ft/hó.

- Közület részére 80 Ft/ürités.

Magánszemélyek, közületek által a szeméttelre kihordott szemét után 95 Ft/m³ szemétkelés, ártalmatlanítási költséget számolunk fel. Állunk a lakosság rendelkezésére, asztalos-, lakatos- munkák esetén, továbbá készbeton megrendelés esetén a legkisebb mennyiséget (0,5m³) is kiszolgáljuk.

GYOMASZOLG KFT.

Gyomaendrőd, Ipartelep u. 2.

MEGHÍVÓ

A GYOMAI IPAROS. ÉS KERESKEDŐ-IFJUSÁG ÖNKÉPZŐKÖRE

1912 február hó 20-án Gyomán, a „Központi Keszino” emeleti nagylembében, saját költségére javára, világpestővel egybekötött

TÁNCZVIGALMAT

rendez, melyre a kívül címzett urat és becses családját tisztelettel meghívja a Rendezőség.

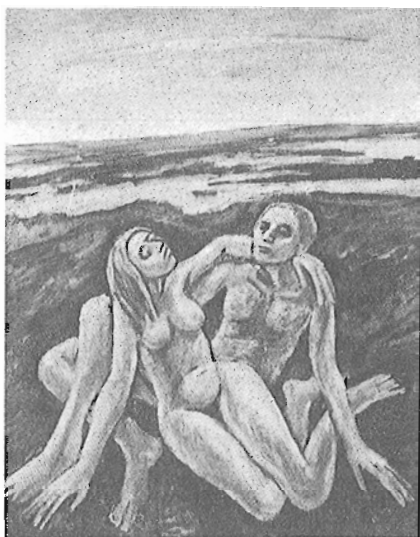
BELEPTÍDŐ: SZEMÉLYJEGY 1:50 KORONA. CSALÁDJEGY (3 SZEMÉLYRE) 4 KORONA.

KEZDETE ESTE FÉL 8 ÓRAKOR.

Felhívástól kezdve köszönettel fogadjuk és hirtelint nyitva tartjuk. A zenei Parkasznál imre endrői cigányzenekara szolgáltatja. Irletes élektől s kitűnő italokról valamint pontos és gyors kiszolgálásról gondoskodik.

A hölgyek kéretnek egyszerű öltözetben megjelenni.

Backnangi palackposta

Éreztem, amellyre ő magát be-
sorozta. Ez boldogságot ígér.
Bella jó ember, nem csak ma-
gyarok hanem egyáltalán emberek.
Ezzel Bella nagyon nagyon áll
a kétkezi és próbálkozik fölött
mert ő műveiben lehet az a ma-
gasabb Reudner való Hitnek...
Ez a képek nem kéthetesi mód-
on teljesítik a képzőművészet
hívó hatási feladatát.

Újabb „palackposta” érkezett Né-
metországból Gyomaendrődre Bella Já-
nostól, akit – nem egyedül – a történe-
lem sorsfordító szele söpört ki hazájá-
ból. A palack egy művészi igénnyel, né-
met precizitással megformált könyvecskét
tartalmaz, benne a Bella János fest-
ményeiről, grafikáiról készült fénykép-
másolatokkal, kézirásos költemények-
kel. (A kivitelezés azt a Karl Kellert di-
cséri, akinek másfél éve volt kiállítása
a Déryné Művelődési Házban „Régi
endrődi fotók” címmel.)

Maga a művész így vall:

„Egy idő óta érdeklődésem közép-
pontjába mind gyakrabban nyelvi problé-
mák kerülnek. Elképzelem, mily szo-
morú látványt nyújt az a valami, ami
még önmagát sem tudja megnevezni,
mert egy számmá változott! Most tudom
igazán a művészek egyik legnagyobb-
kát megérteni, aki elkészült művét
kényszerítve így kiáltott: „Parla!” (be-
szélj!) – mert a nyelv élet és kinyilatkoz-
tatás! Talán emiatt hajlok mindinkább
az Irodalom felé és próbálom a Festé-
szetet a Költészettel egybekötni, ott
a vásznon és itt önmagamban.”

Nos, a képeket nézegetve és a szöve-
geket olvasva Bella Jánosnak nem kell
attól tartania, hogy értékei veszendőbe
mennek, s már attól sem, hogy végleg
elveszíti kapcsolatát a szülőfölddel.

Jaj nekem, honnan veszek
Virágokat ha itt a tél s honnan
Napsugarakat
És árnnyát a Földnek?
Nemán s ludepen
Állnak a falak és szélben
Csörömpölnek a zászlók.
J.B. 1990

**Endrődi
Bella
Jani**

GYOMAENDRÓD ÁSZAI IV.

A ROSTÉLYOS HÚSBOLT GMK TULAJDONOSAI

Kovács Antal hentes, **Joó András** hentes és **Nagy László** hús- és hentesáru-eladó

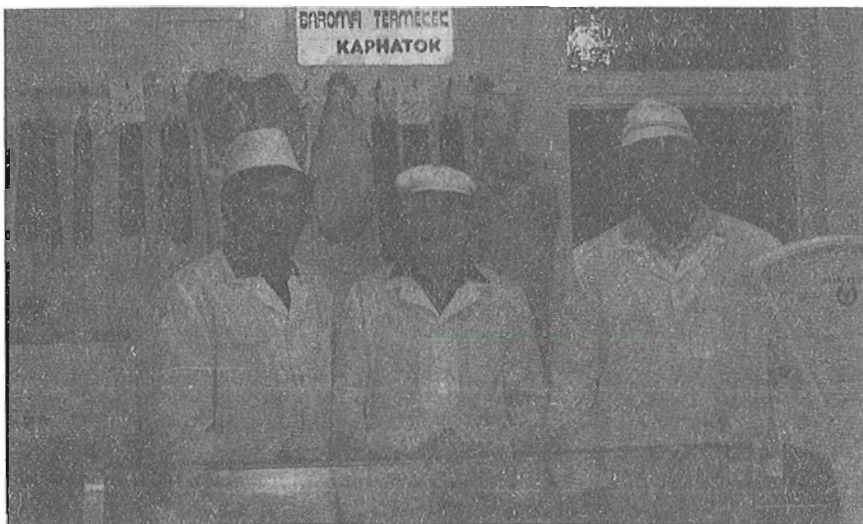
Jó néhány évvel ezelőtt ámulva-bámulva konstatáltam Ausztria élelmiszeráruházaiban a messzemenő gusztusos, fakszni nélküli, zsírtól mentes, élénkpiros tökehúsok világát. A három Úr boltjában a nyitás óta 1991. február 18-tól hasonlót tapasztalhat a húsevő és vásárló gyomaendrői polgár. A Győzelem Tsz-ben dolgoztak együtt több éven keresztül, de egyre kevesebb munka jutott számukra az itteni húszüzemben. Ekkor úgy határoztak, hogy nem várják meg míg az utcára kerülnek, hanem megtakarított pénzükön saját húsboltot nyitnak.

A Kolhman-telepi lakóház földszintjén közel 400 000,- Ft értékben létrehozták a ROSTÉLYOS GMK-t. Tíz hónap alatt közel 14 millió forintot forgalmaztak. Volt munkahelyük vágóhídját bérlik. A sertést, a szarvasmarhát és a birkát itt dolgozzák fel. A hentesáru a Gyulai Húskombinát szállítja. Magán-személyektől is vásárolnak állatorvosi vizsgálat után sertéseket. A hűtött baromfihúst a Békéscsabai Barnevál adja. Naponta több mint 12 órát dolgoznak. Egyenlők az egyenlők közt, tehát nincs köztük főnök. Harmonikusan, mindig jó kedéllyel, összeszokottan dolgoznak. Antal 53, András 43 és László 30 éves, a korkülönbség egyiküknek sem jelent előnyt vagy hátrányt. Az állandóan friss és bőséges áruval megpakolt pult mögött mindig ápoltan, hófehér köpenyben kezdik meg napjukat. Náluk minden vevő egyformán fontos, a polgármester feleségétől a nyugdíjas munkásig. Legkelendőbb áruik: a friss tepertő, a köröm, a fejhús és néhány belsőség. A sertéscomb 20%-al olcsóbban adják mint az ÁFÉSZ üzletekben. Állandó vásárlójuk a 2. és 3. Számú Általános Iskola, időnként a Bethlen Gábor Mezőgazdasági Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézet, a Dréher söröző,

A HÓHÁNYÓK

nevében alázattal kérjük mindazokat, akik valamilyen objektív vagy szubjektív ok miatt nem tudták az ingatlanuk elől, közvetlenül a járdáról (amely közterület) a havat elhárítani, a jégtől megtisztítani, a tél várhatóan csapadékkal áldott hátra lévő több hetében ezt a közérdekű tevékenységet ne mulasszák el.

Előre is tisztelettel köszöntjük a szó szoros értelmű HÓHÁNYÓKAT

András, László és Antal

az Inter-Minor étterem és a Halászcserda. A nyári szezonban az itt üdülő vendégek is mindennapos vásárlók a Rostélyos Gmk-ban.

A boltban soha nincs üresjárat, pauza, mindig van vásárló, éhes, húsrá vágyó ember. Sokszor már a nyitás előtt türelmes vásárlók csapata vár a „bevetésre”. A gazdag választék miatt, ami udvariassággal és jó szóval is párosul, még Endrődről is vannak kuncsaftok. Nagyon sokan szeretnek itt vásárolni, elégedettek a minőséggel, érzik, hogy a három jó barát mindent megtesz a vevőkért, igyekeznek a kedvükbe járni.

Szerződésük három évre szól, jövendelmük a magyar átlagnak a szintjét eléri, tehát nem gazdagodtak meg gyorsan rövid idő alatt – ahogy ők mondják.

Terveik között szerepel még a fűszerek és olyan étkezési cikkek árusítása, amelyek a húsételek elkészítéséhez szükségesek.

Sokan feltehetik a kérdést, egyszerre miért három ászjelöltje van a januári Híradónak? Ők egymást kiegészítve a nyerők, mint a három testőr, avagy a három királyok. A több évi munka öröme és győzelmei jól összekovácsolta őket, és közel egy éve önállóan, felszabadultabban, nem rettegve a munkanélküliségtől végzik napi munkájukat. Arra törekcsenek, hogy jobban szolgálják az egyre növekvő vásárlók taborát a vegetáriánusok nagy bánatára.

HAL

AZ ÉN ÁSZOM A ROSTÉLYOS HÚSBOLT GMK

TULAJDONOSAI

* * *

Beküldendő a Polgármesteri Hivatal címére:

Gyomaendrőd, Szabadság tér 1.

1992. október 15-ig

ENDRÓDI FÜZETEK I.

Az endrődi gyerekek élete
a századfordulótól

Az ENDRÓDI FÜZETEK sorozat első kötete megjelent a *Honismereti Egyesület* kiadásában. Ezen kívül még kilenc könyv megjelenését tervezik. Céljük, hogy bemutassák a falu régi életmódját a századfordulótól, és feledésbe merülő szokásokat elevenítenek fel.

A kiadványok megjelenését a Művelődési Minisztérium is támogatja.

Kapható a város két könyvtárában, a könyvesboltban és a két papírboltban.

Ára: 150,- Ft

KÉT OLDAL AZ ENDRÓDI FÜZETEKBŐL

MONDÓKÁK, KIOLVASÓK

Névcsífolók

Ádám, tőköt visz a hátán, ha megúnja, leteszi, hátrafordú, megeszi.
 Ákos, a füle mákos.
 Aladár, kilenc kutya, hat agár.
 András, tele a pallás.
 Anna, adna, ha akarna.
 Antal, megüttek egy hanttal.
 Balázs, megcsípte egy darázs.
 Béla béna. (Aki tudja, írja meg nekünk. A címünk megtalálható a bevezető végén.)
 Benkő, üssön meg a mennykő.
 Borcsa, most gyűn a csorda.
 Böske, a zsákot kösd be.
 Domokos, okos, mint a túri* kos, farral megy a vályúra.
 Gyurka, kell-e kutyahurka, ha nem kell, tedd el, megeszed reggel.
 Elek, mikor lesz mán meleg?
 Elemér, hatot fialt az egér.
 Eszter-peszter, tág a pendel, szorítsa meg száz vénember.
 Imriske, lábad közt a kiscsirke.
 Jóska, tojóska, tojózson meg száz gólya.
 Julcsa, görbe a papuccsa. (hosszú csé-vel).
 Kalára, együtt megyünk Balára*.
 László zászló. (Aki tudja, írja meg nekünk.)
 Maris, neked szól a haris.
 Máté, kell-e tejes málé?
 Mihály, lötyög a háj.
 Ödön, tele van a bödön.
 Pál, rugkapál.
 Rebeka, dróton jár a dereka.
 Sára, botot a farára.
 Isten kenddel, Vendel.
 Vili, felborút a bili.
 Vince, telik a pince.
 Zoltán, nem fázol tán?
 Zsuzsika, lábad közt a muzsika.

Árulkodásra:
Butára:

Csúnyára:

Finnýásra:

Hencegőre:
Írýgyre:
Kövérrre:

Mérgesre:

Nyafogósra:
Piszkosra:

Taknyosra:
Ügyetlenre:

Veszekedősre:

Tulajdonságok-csífolók

1. Árulkodó Júdás, kell-e piros tojás?
2. Tímár Pista nagy szamar, mégis iskolába jár kétfele áll a füle, úgy ballag hazafele.
3. Eltörött a Luca széke, férjhez ment a jányok szépe.
4. Mese, mese, mátká pipíske, tojáska.
5. Mit ugrálsz? Apád nem cukrász.
6. Írýgy, mint a kikirács.
7. Török basa, nagy a hasa, belefér egy dög-lött kacsa.
8. Ó, pé, kú, nagyorkú, szegény Elek megfulladt a gombóctú
9. Gólyát látok, szaladjunk, hogy lötyögjön a hasunk.
10. Mérges pulyka, bújj a lyukba.
11. Szebb a páva, mint a pulyka, mert a pulyka taknyos orrú, rút, rút, rút.
12. Rívó, picogó, tepsi málé, rotyogó.
13. Itt vagyok, ragyogok, mint a fekete szurok.
14. Marószóda kéne neki, az a retket jó' leviszi (a piszkos lábra).
15. Petróleum kéne neki, az a serkét jó' leviszi (tetves hajra).
16. Takonypóc! Takonypóc!
17. Sánta beke, falábú, leesett a pallásrú.
18. Erre kakas, erre tyúk, amára a gyalogút.
19. Örök harag, még a kutya meg nem harap.

Helyzet-csífolók

1. Messze van a túri vásár, mégis ide látszik = kilátszik a kombiné.
2. Hosszabb pintek, mint szombat, hamarabb lesz vasárnap = kilátszik a kombiné.

Az első megyebajnokság labdarúgásban

1910-ben megalakult a Gyomai „KNER” SC, amelyet maga a tulajdonos kezdeményezett. 1912 nyarán a községbe költözött J. HEINRICH HEUBACH bécsi betűszedő. Keze alatt a jelentéktelennek tűnő nyomdászcsapat 1912 őszére a megye és a terület egyik leg-
 ütőképesebb együttesévé fejlődött. A nyomda reklámozásához tartozó csapat tagjainak a cég rendszeres fizetést folyósított.

Valószínű, hogy HEUBACH ötlete volt az is, hogy 1912 őszén megszervezzék „Békés vármegye és környéke csapatainak Ezüst-Serleg Bajnokságát”.

1912. október 6. és november 24. között szabályos sorsolás alapján kiírták a kupát.

Az első megyei labdarúgó-bajnokság végeredménye az alábbiak szerint alakult.

1. Csabai AK	11 pont
2. Gyomai Kner SC	11 pont

3. Szarvasi TAC	7 pont
4. Orosházi TK	5 pont
5. Mezőberényi AC	4 pont
6. Előre MTE	3 pont
7. Békéscsabai KAFE	1 pont

A jól sikerült bajnokság megmozgatta meggyezerte a labdarúgás híveit és ellenfeleit.

A Kner Nyomda által felajánlott serleg odaítélése körül azonban vita támadt a csabaiak és a gyomaiak között. Ezért a rendezőbizottság salomoni ítéletet hozott, miszerint a pályaméretük elűtök voltak és pontatlanságokat leltek a játékosok igazolásában. 1913 tavaszára írták ki az újrajátszást. Azonban erre nem került sor, mert a csabai AK és a Kner SC benevezett az MLSZ délterületi bajnokságába, így a versenyprogramot nem tudták összeegyeztetni.

Beszámoló a december 27–29-i, gyomaendrődi edzőtáborról és a II. Ippon Kupáról

Résztevő klubok:

Gyula	XXII. KTSE BP.
Gyomaendrőd	Martonvásár
Hunor-Budapest	Fadd
Székesfehérvár	Szekszárd
Újszász	Szarvas

Résztevő létszám:

edzéseken 40–70 fő
 versenyen 50 fő

Helyezések versenyszámonként:

Kata, 8–10 évesek	I. Futó Barnabás Gyomaendrőd
-------------------	------------------------------

II. Kovács Balázs	Gyomaendrőd
III. Lőrincz Zoltán	Fadd

Kata, 10–12 évesek

I. Nagy Krisztián	Újszász
II. Ignác Róbert	Újszász
III. Szuróczi Zsanett	Újszász

Kata, 12–14 évesek

I. Benkó Anett	Gyomaendrőd
II. Halász Edit	XXII. KTSE
III. Kiszely Béla	Gyomaendrőd

Kata, 15–18 évesek

I. Fagyas Tamás	Gyomaendrőd
II. Csordás László	XXII. KTSE
III. Bandzi László	XXII. KTSE

Kumite, 8–10 évesek

I. Kovács Miklós	Szekszárd
II. Szabolcska Gábor	Szekszárd
III. Mácsik Zsuzsa	Fadd
III. Kovács Balázs	Gyomaendrőd

Kumite, 10–12 évesek

II. Bali Ervin	Fadd
III. Kovalcsik Zsolt	Fadd
III. Imre Sándor	Gyomaendrőd
III. Varju Szabolcs	Gyomaendrőd

Kumite, 12–14 évesek

I. Döme Balázs	XXII. KTSE
II. Kiszely Béla	Gyomaendrőd
III. Tótok Rita	Újszász
III. Benkó Anett	Gyomaendrőd

Kumite, 15–18 évesek

I. Bandzi László	XXII. KTSE
II. Veres Lóránt	Gyula
III. Fagyas Tamás	Gyomaendrőd
III. Lelkes János	XXII. KTSE

Egyesületek közötti pontverseny:

(arany 8 pont, ezüst 5 pont, bronz 4 pont)

I. Gyomaendrőd	58 pont
II. XXII. KTSE	34 pont
III. Újszász	21 pont
Fadd	21 pont
V. Szekszárd	13 pont

Varga László

SHOTOKAN KARATE

tanfolyam indul
 10 éves kortól

Gyoma – edzések

Hétfő: 18–20 óráig
 Művelődési Központ
 Szerda: 18–20 óráig
 2. Sz. Általános Iskola

Endrőd – edzések

Kedd: 18–20 óráig
 Péntek: 18–20 óráig
 Ligeti iskola tornaterme
 (Bejárat a Körös-part felől)

Jelentkezni személyesen
 az edzési időpontokban

Tagdíj: havi 200,- Ft
 Első edzés ingyenes

Edzők:

Varga Zoltán Szabó Zoltán

Helyreigazítás

A decemberi számban a 14. oldalon a Gyányi Ferencről írt cikkben két helyen hibáztunk: a Mester nem 6 danos, hanem eggyel kevesebb, és az 1962-ben EB bronzérmet nyert cselgáncsozó neve helyesen Dávid Tamás.

Szíves elnézésüket kérem

A szerkesztő

S P O R T

Megkezdték...

A GYFC NB/III-as labdarúgócsapata 1992. január 13-án megkezdte a felkészülést a tavaszi szezonra.

Egy átigazolás még nem tisztázódott, Bress Tibort, a Szarvas játékost – aki a Szeghalom, Békéscsaba és Hódmezővásárhely csapatában is szerepelt – szeretnénk megszerezni.

A GYFC előkészületi mérkőzései:

Január 22.	14 óra	Martfű–GYFC
Január 25.	10 óra	Karcag–GYFC
Január 29.	14 óra	GYFC–Martfű
Február 1.	10 óra	GYFC–Karcag
Február 5.	14.30 óra	Szarvas–GYFC
Február 8.	10 óra	GYFC–Kisújszállás
Február 12.	14.30 óra	GYFC–Szarvas
Február 15.	10 óra	Szeghalom–GYFC
Február 17.	14.30 óra	GYFC–Füzesgyarmat
Február 19.	14.30 óra	Kisújszállás–GYFC
Február 22.	10 óra	GYFC–Szeghalom
Február 26.	15 óra	Kamut–GYFC
Február 29.	10 óra	GYFC–Mezőberény
Március 4.	15.30 óra	Mezőberény–GYFC

Március 8-án idegenben a KTE ellen játssza első tavaszi bajnoki mérkőzését a GYFC.

Mi lesz veled Sportcsarnok?

1992. januárjában a Sportcsarnok ügye a következőképpen áll:

Csorba Csaba jegyző elmondja, hogy a jogászok megállapították gazdasági bűncselekmény, szándékoság a kivitelezők részére nem róható fel. Tehát úgy néz ki, hogy a bezárást előidéző állapotért felelősök csak MUNKAJOGILAG perelhetők. Az önkormányzat Jogi Bizottsága meghallgatja Tamási Józsefnét és Batári Lajost, a per megindítása ettől is függ. Az orosházi cég, amely a mennyezet szigetelését végezte valószínű nem fogható perbe. A per költsége is a csillagos égig rúg-

hat a Sportcsarnok magas értéke miatt.

Dr. Frankó Károly polgármester jogosan a magyar jogi procedúrát bírálja, a körülményességét, lassúságát, a „keleti” mentalitását. Ő is azt szeretné, hogy minél előbb kinyisson a létesítmény. A hónap végén a Budapesti Műszaki Egyetem Hőtechnikai Tanszéke megvizsgálja, hogy miként lehet a leggyorsabban kijavítani az elkövetett ballépést. Ők elsősorban tudományos oldalról: presztízből segítenek. Ha tavasszal elkezdik a konkrét munkát, ősszel már újból lehet itt sportolni.

HAL

Megjelent Határ Győző Kossuth-díjas írónk IRODALOMTÖRTÉNET

című remek alkotása

A könyv a Szabad Európa rádióban elhangzott esszékből született válogatás, korántsem teljes kép.

Egységben szemléli-értékeli a vizsgált anyagot. Figyelme kiterjed a határainkon túl élő alkotókra is

A mű nemcsak tan- és kézikönyv, hanem izgalmas irodalmi csemege ínyenceknek is

Kiadta
a Tevan Kiadó

A KÖVETKEZŐ SZÁMUNK TARTALMÁBÓL

Egy volt vezető
vallomásai

Polányi Éva
rendhagyó
irodalomórāja a 617-ben

Készülődés
a nagy nemzeti ünnepünkre

Hol lehet Gyomaendrődön
sportolni?

MEGNYÍLT A „TERI ÜZLETHÁZI!”

Egy helyen

széles áruskálával, ajánlott fogyasztói árakkal
élelmiszerbolt, ízléses lakberendezési *ajándék*bolt,
 szolid árakkal *kiskocsm*a várja a

Kedves Vevőket

Ha este leadja élelmiszerigényét, másnap
 reggel elkészítve, sorbanállás nélkül átveheti
 a Teri Üzletházban

TERI ÜZLETHÁZ (Fő út 158. szám alatt a Gázcseretelep mellett)

ISKOLAIGAZGATÓI ÁLLÁSOK

Pályázatot meghirdető szerv	Meghirdetett munkahely	Képesítési és egyéb feltételek	Bér
1. Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete 5500 Gyomaendrőd Szabadság tér 1.	Bethlen Gábor Mezőgazdasági Szakközép- és Szakmunkásképző Iskola 5500 Gyomaendrőd Hősök útja 40.	Középiskolai tanár vagy mérnök-tanár 5 év szakmai gyakorlat	rendelet szerint
1. Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete 5500 Gyomaendrőd Szabadság tér 1.	2. Sz. Általános Iskola 5500 Gyomaendrőd Hősök útja 45.	Tanárképző Főiskola 5 év szakmai gyakorlat	rendelet szerint
1. Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete 5500 Gyomaendrőd Szabadság tér 1.	3. Sz. Általános Iskola 5502 Gyomaendrőd Népliget u. 2.	Tanárképző Főiskola 5 év szakmai gyakorlat	rendelet szerint

Pályázatok beadási határideje: 1992. április 15.

Álláshely elfoglalásának határideje: 1992. augusztus 1.

A Gyomaendrődi Viharsarok Halászati TSz

gyomai **Halboltját** 1992. március 1-től

bérbe adja

Érdeklődni a Viharsarok Halászati TSz központjában

írásban lehet

(5500 Gyomaendrőd, Kossuth u. 23.)

Gyomaendrődi Híradó

Gyomaendrőd Város Önkormányzatának lapja.

Felelős szerkesztő: Hajdú László. Kiadja: Gyomaendrőd Képviselő-testülete. Gyomaendrőd, Szabadság tér 1.

Telefon: 67/31-320. Felelős kiadó: dr. Frankó Károly polgármester. Készült a Gyomai Kner Nyomda Kft.-ben, Gyomaendrőd, Kossuth u. 10-12.

Felelős vezető: Szász Imre ügyvezető igazgató. Terjesztik a gyomaendrődi postahivatalok, diákok és kereskedők.

Engedélyszám: III/PHF/108/BE ISSN 0238-8391

ROZSAHEGYI KÖNYVTÁR
1332
Gyomaendrőd, Blaha u. 21.

HÍRADÓ GYOMAENDRŐDI

GYOMAENDRŐD VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK LAPJA

XI. ÉVFOLYAM 2. SZÁM

1992. FEBRUÁR

MEGJELENIK HAVONTA

ÁRA: 9,60 FT

Új tartalom – új forma

(10. oldal)

Az ifik is felnőttek

(15. oldal)

1848.

MÁRCIUS

15.

NAGY NEMZETI ÜNNEPÜNK VÁROSI RENDEZVÉNYEI

1992. március 14-én 18 órakor
Gyomán országzászló felvonása

Március 15-én Endrődön 9 órakor ünnepi mise
9.45 órakor ünnepi megemlékezés és koszorúzás
az országzászlónál

Gyomán 9.30 órakor ünnepi istentisztelet
a református imateremben

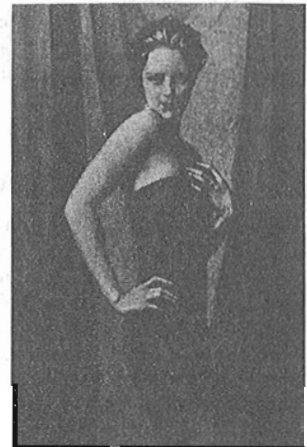
10 órakor ünnepi mise a katolikus templomban
11 órakor ünnepség a városi Petőfi emléktáblánál
Koszorúzás

Március 20-án 18 órakor
Endrődön gyásmise az ENDRŐDI SORTŰZ áldozataiért
Koszorúzás

**Nálunk
még...**

Török Sándor
írása

(4. oldal)

A NŐ

A világ legszebb teremtménye a NŐ. Korhatár nélkül, ha szellemes, esztétikus és ápolat. Gazdagon bonyolult lelkiviláguk finom műszerként regisztrálja az élet rezdüléseit. Szépségük, kiszámíthatatlanságuk, titokzatosságuk és főleg izgalmasan erotikus kisugárásuk minden épelméjű és egészséges férfit valamilyen irányba befolyásolnak. Minket a szó szoros értelmében szolgálnak, kiszolgálják. Bájaikkal, fufangjaikkal legyőzik az erősebbnek tartott nemet. Utánozhatatlan, nemes biológiai adottságuk révén kilenc hónapos fegyelmezett küzdelem után kisemberek világrahozásával a Föld legnagyobb és legcsodálatosabb szerepét vállalják, az ANYA szerepét. Később szeretetre méltó, bölcs, gondoskodó NAGYMAMÁKÁ válnak: édesen cinkos szövetséget kötve unokáikkal.

A közelgő tavasz első nevezetes és bensőséges napja a NŐK köszöntése, március 8-án.

Számomra soha nem volt erőszakolt, kötelező szocialista ünnep, ezért én amíg az élők sorához tartozom, KÖSZÖNTÖM ŐKET odaadó rajongással, azonosulva Kosztolányi Dezső érzelemből soráival:

NŐK (részlet)

Nem kamasz-szerelem kis hevületében beszélek,
Az élet közepén, megkoszorúzva női karoktól vallok
nők, rokonaim,
Most már elmondhatom, hogy oly közel voltatok hozzám,
mint senki más,
s szeretlek is benneteket.

.....

Hajdú László

ÉRDEKÜNKBEN

Az Önkormányzat és a Polgármesteri Hivatal üléseiről

FEBRUÁR 6.

- Az önkormányzat a megyétől átveszi az Apollo mozi kezelését és 196 086 forinttal támogatja az üzemeltetését.

- A Hármas-Körös holtágainak és a hozzátartozó vízi létesítmények tulajdonbavételét egységesen megszavazták a képviselők.

Vissza kell állítani azt a régi kellemes állapotot, amikor a horgász saját vizein horgászott. A Körös-Marosmenti terület felvirágoztatását szolgálja mindez.

- Nagy felháborodás követte azt a bejelentést, hogy a volt KISZ-tábort – saját tulajdonukat – tehát a város tulajdonát bérelni kell a Vagyonkezelő Bizottságtól.

- Az endrődiek kérésére a vasútállomás Gyomaendrőd névre változtatása folyamatban van, és ennek illusztrálására a polgármester felolvasta a Szegedi MÁV Igazgató-ság levelét.

- Az Alkotmány Mgtsz 1 méter széles parcellával szeretné megnagyobbítani területét – elfogadták.

- 100 000 forint a Mezőtúri Á. G. fatelepe-nek gyomaendrői földterületének az ára – állapították meg a képviselők.

- Dr. Sabján László fogorvos jelezte, hogy ezentúl csak magánrendelésen üzi hi-

vatását. Rövid vita után eldőlt, hogy a felszabadult fogorvosi státusra pályázatot kell kiírni.

- A 2. Számú Általános Iskola tavaszi nagytakarítást kezdeményez – jelentette be Hornok Lajosné képviselő.

- Néhány perces polémiát követve Megyéri László hivatali dolgozó személyét elfogadták szakértőként a Földigénylő Bizottságban.

(Az FKGP képviselője szívesen ad tanácsot bárkinek az elvett földek kárpótlásában.)

FEBRUÁR 18.

Nem született döntés a 92-es költségvetésről

Gyomaendrőd városi önkormányzata február 18-án testületi ülést tartott. Napirenden a város 1992-es költségvetésének megvitatása, esetleges elfogadása volt. A legutóbbi testületi összefoglaló után intenzív bizottsági üléseken folyt a költségvetés tárgyalása. Hat hét állt a testület rendelkezésére, hogy a fő irányelveket megszabja.

Az 1992-es költségvetés 481 millió 666 ezer Ft-ból gazdálkodik. A vita során két módzat alakult ki. Az első a meglévő keret határain belül mozog. Dr. Frankó Károly polgármester szerint az első módzaton túl benyújtott igények miatt borult fel a költségvetés-tervezet.

Az intézményvezetők az első tervezetben juttatott összegben fölül újabb támogatást kértek. Ez a kért pótlóösszeg összesen 44 millió Ft, amelyből 29 milliónak nincs forrása. Eből tartalékolásra nem jut.

Gellai József alpolgármester szerint az intézmények igényeit sorrendbe kell állítani és e szerint juttatni. Gellai úr nem zárja ki a hitelfelvétel lehetőségét sem. Ezzel szemben dr. Farkas Zoltán elveti a hitelfelvételt, az-

zal indokolva, hogy az önkormányzat jelenleg is kölcsöntörlesztési stádiumban van.

A testületi vita után meghallgatták az intézmények vezetőit. A felszólalásokból kiderült, hogy az egészségügy és az oktatás van a legsúlyosabb helyzetben.

Hangyáné, testületi tag véleménye szerint az egészségügyi és szociális ágazatok gondban vannak. 1992-ben is biztosítani kell az ápolási díjat és a segélyezést. Elmondta, hogy nem városi színvonalú az egészségügyi eszközkészlet. A betegetek komolyabb vizsgálatra más városokba kell küldeni. Évente 131 ezer ember fordul meg a városi rendelőben. Erre a feladatra négy épület áll rendelkezésükre, melyek közül három épület túl van a 100. évfordulóján. A rendelőket újra kell festetni, kipárnázni az ajtókat. Szükség van új laborra és a gyermekorvosi rendelőt hűtőtasakkal kell ellátni.

A három általános iskola közül legégetőbb gondja a 3. Sz. Általános Iskolának van. Ladányi Gáborné az iskola megbízott igazgatója adatokat sorolt, amivel alátámasztotta az 1 millió Ft-os igényt. Ez az összeg elengedhetetlen ahhoz, hogy az intézmény ez év végéig

zavartalanul működhessen. Bajban van a gimnázium is. A költségvetés szűkösége miatt a felvételi előkészítők, tehetséggondozások szünetelnek. Jelenleg a gimnáziumban csak alaptanítás folyik.

A polgármester fontosnak tartja a városfejlesztés folytatását. Szerinte – ha ez nem történik meg – tíz év múlva még mindig nagy falu leszünk. Fontos az új piacterek megépítése, megromlott állapotú utak javítása, karbantartása stb.

A testület nem fogadta el az első javaslatot, ami a meglévő 481 milliósi keretből gazdálkodna. Ez az intézményeket bizonytalan helyzetbe hozná, mert a hiányzó összeget év közben kellene pótolni. A második javaslat az önkormányzatot hozná labilis helyzetbe, mert tartalékösszeg nélkül kellene nekivágnia a 92-es esztendőnek és hitelfelvételre kényszerülne.

Döntés nem született. A bizottságok újra összeülnek és részletesen megvizsgálják költségvetésüket. Az eseményekről február 25-én számolnak be. Végleges döntést ezek meghallgatása után hoz a testület.

KÉPTÁRUNK HELYZETE

Mint ismeretes Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete 32/1991./III. 11./számú határozatával létrehozta „Gyomaendrőd Város Közgyűjteményeiért” alapítványt.

Az alapítványt a Békés Megyei Bíróság 1991. V. 30-án PK 20388/1991./3. 112-es sor-szám alatt bejegyezte.

Az alapító okirat meghatározta az alapítvány célját:

Gyomaendrőd város kulturális értékeinek felkutatása, gyűjtése, megőrzése és kiállításának biztosítása, különös tekintettel a gymoi és endrői származású művészek alkotásaira, illetve a Gyomaendrődhez kapcsolódó művészek alkotásaira.

A Gyomaendrőd, Kossuth u. 11. szám alatti ingatlan felújítása, kiállítóhellyé alakítása,

a meglévő Corini-gyűjtemény, valamint a Vidovszky-émlékszoba tárgyainak elhelyezése, ezek állandó gyarapítása, állagmegóvása és folyamatos kiállítása.

Más helytörténeti dokumentumok őrzése, kiállítása, valamint időszaki kiállítások rendezése.

Az alapítvány kezelését és képviseletét 5 fősz kuratórium végzi.

Az alapítvány vagyona a Gyomaendrőd, Kossuth u. 11. szám alatti ingatlan és az az 500 000 Ft –, amelyet az önkormányzat 1991-es költségvetéséből az alapítványi épület állagmegóvására, illetve felújítására megszavazott.

Az alapítvány az Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezetnél bankszámlát nyitott.

Az alapítvány nyitott, ahhoz bármely magyar vagy külföldi, természetes, illetve jogi

személy csatlakozhat, aki az alapítvány céljával egyetért és azt anyagi eszközökkel támogatja.

Az épület átalakítását, rendbehozatalát célzó munkálatokhoz a kuratórium április hónapban hozzálátott.

Feltétlenül szükségessé vált állagmegóvási szempontból és az épület jövődö funkcióját is tekintve a tetőszerkezet átrakása, az ereszcatorna teljes cseréje és az épület alászigetelése.

Több árajánlatot is kérve ezen munkálatokra, világossá vált, hogy a rendelkezésre álló összegből ezt elvégezni nem lehet.

Az alapítványi vagyon sem gyarapodott a várt módon, 1991-ben csupán 21 000,- Ft összegű egyéni befizetés érkezett.

(Folytatás a 16. oldalon)

A BETHLEN GÁBOR MEZŐGAZDASÁGI SZAKKÖZÉP- ÉS SZAKMUNKÁSKÉPZŐ ISKOLA

fejlesztési terve a gazdasági, társadalmi változások területén

Az 1991/92. tanévben 13 tanulócsoporthoz 372 tanuló kezdte a tanévet. A szakközépiskolai osztályokban összesen 124 gyomaendrőd-i tanuló. E mellett baromfityénész, juh-tenyésztő és baromfihús-feldolgozó szakmunkásokat képezzük.

Az elmúlt években a nagyüzemek részére képeztük a tanulókat. A megváltozott társadalmi, gazdasági változások indokoltá teszik az iskola átalakulását. A termelőszövetkezetek, állami gazdaságok állattartó telepein fokozottan csökkent az állomány. Néhány helyen vállalkozók kezébe kerültek az eddig biztos gyakorlati helyek. A szakmunkásképző iskolák fennmaradásának feltétele a gyakorlati oktatás biztosítása. A mezőgazdasági iskolák tangazdaságot alakítanak ki az iskola képzési céljának megfelelően. A Bethlen Gábor Mezőgazdasági Szakközép- és Szakmunkásképző Iskola ezen az úton haladva a Békéscsabai Állami Gazdaságtól bérel területet, épületet. Az iskolánktól 4 km-re lévő volt MAVAD-telep ideális helyet biztosít célkitűzéseink megvalósításához.

Feladatunk a kisgazdaságok számára általános mezőgazdasági ismeretekkel rendelkező szakmunkások kibocsátása. Szemléletbeli változásra van szükség. Az állattartó telepek, magángazdaságok környezetének rendbentartására is szükség van. A szakoktatásban új minták alapján kell dolgozni. Ennek elősegítésére testvériskolai kapcsolatot alakítottunk ki a burgerlandi Güssing város mezőgazdasági iskolájával. E kapcsolat lehetővé teszi a tanulmányutak megvalósítását. Áprilisban a tantestület háromnapos ausztriai úton vesz részt, melynek célja több magángazdaság megtekintése. További tervünk az, hogy tanulócsoporthoz is vegyenek részt ilyen kirándulásokon.

Az elmúlt napokban tárgyalásokat folytatunk a tangazdaság biofarmmá alakítására, illetve biotermelés megvalósítására. Február 21-én érkezik Gyomaendrődre dr. Dorogi Imre professzor a Gödöllői Agrártudományi Egyetem tanszékvezetője munkatársával. Lépéseket teszünk arra, hogy a Hódmezővásárhelyi Állatgyógyászati Főiskolával kapcsolatunk szorosabbra fűzésével főiskolai hallgatókat fogadhassunk kötelező gyakorlatuk letöltésére.

A Bethlen Gábor Mezőgazdasági Szakközépiskola szeretné összefogni a környék gazdáit. Előadások tartásával, bemutatókkal akarjuk segíteni a nehéz helyzetben lévő állattenyésztők munkáját. Iskolánk alapításának 70. évfordulóját Bethlen-napok keretében ünnepeljük meg. Az ünnepségünk rangját emeli, hogy budapesti megbeszélésünk alapján dr. Gergátz Elemér földművelésügyi miniszter úr is részt vesz.

Az iskolánk meglátogatásán kívül tájékoztatót tart időszaki kérdésekről a Művelődési Központban.

Kisállattenyésztést, fajtabemutatót, mezőgazdasági kisgépek bemutatását is tervezzük.

A Bethlen-napok keretében történik az is-

kola udvarán elkészülő sportudvar felavatása kispályás labdarúgóturnával. Az ünnepségsorozat szervezője a vers- és prózamondó verseny. Vendégeink a magyarországi Bethlen iskolák, valamint a szlovák és erdélyi testvériskoláink.

Bere József igazgató

Egy igaz magyar, Tócs László, az Alapítvány névadójának szobrát leleplezi az iskola udvarán

Bethlen Gábor Mezőgazdasági és Élelmiszergazdasági Oktatási-Képzési Alapítvány Alapító Okirathóból:

(Az Alapítványt az iskolában dolgozók javaslatára hozták létre, akik pénzükkel is segítették az alapítást. Az iskola tanulóit is csatlakozni a MEDOSZ Ifjúsági alapszervezetén és a Diáksport Egyesületén keresztül mint önálló jogi személyek.)

Az alapítvány neve:

Bethlen Gábor Mezőgazdasági és Élelmiszergazdasági Oktatási - Képzési Alapítvány
Rövidítése: Bethlen Alapítvány
Székhelye: 5500 Gyomaendrőd, Hősök útja 40.

Az alapítvány célja:

- A mezőgazdasági és élelmiszergazdasági szakemberképzés - átképzés támogatása, tekintettel mind a nagyüzemek szakember igényére, mind a magángazdálkodók szakképzési kívánalmaira. - A gyomaendrőd-i Bethlen Gábor Mezőgazdasági Szakközép- és Szakmunkásképző Iskola a működésének anyagi támogatása, segítése különös tekintettel a szakmai - gyakorlati képzést illetően. - Az iskola kulturális tevékenységének diák- és tömegsportjának, valamint a határon túli magyarsággal való kapcsolattartásának a segítése. - Az iskola tárgyi és személyi feltételeinek javítása, továbbfejlesztése.

Az alapítók 395 000,- Ft értékű vagyont bocsátanak az alapítvány rendelkezésére. Ezen összeg az alapítvány induló vagyonát képezi. Az alapítók ezt követően pótlólagos vagyoni juttatással támogatják az alapítványt, külön kiegészítő juttatások formájában az alapítvány kuratóriumával kötendő szerződéses feltételek szerint.

Alapítók: az iskola dolgozói és tanulóin kívül: Izsáki Állami Gazdaság, Gallicoop Kft. Szarvas, Endrőd Takarékszövetkezet (amely a pénzt kezeli), Matröz Kft. Gyomaendrőd, Hitel Kft. Békés-

csaba, DÁRE Kft. Gyomaendrőd, Körösi Állami Gazdaság, Pecten Kft., DY-WA Kft. Gyomaendrőd.

Az alapítvány kezelésére szolgáló alapítvány-szervezet az alábbiak szerint jött létre:

a) kuratórium létszáma 14 fő, elnöke: EÖRDÖGH JÓZSEF a Matröz Kft. ügyvezető igazgatója

b) a kuratórium intéző bizottsága

c) felügyelő bizottság

Az alapítvány képviselője GUBUCZ JÓZSEF az iskola tanára.

Kedvezményezettek köre:

A gyomaendrőd-i Bethlen Gábor Mezőgazdasági Szakközép- és Szakmunkásképző Iskola tanulóit és dolgozóit, valamint az iskola szervezésében létrejövő tanfolyamok, átképzési formákban részt vevő hallgatók és oktatók.

- Ha a kedvezményezettek körének kibővítésére a későbbi adományozás vagy csatlakozás miatt kerülne sor, ez esetben az intézkedés fedezete elkülönítendő és adományozási vagy csatlakozási kikötések csak olyan mértékben hajthatók végre, amennyiben az az eredeti céloknak megfelel.

Csatlakozási feltételek:

- Az alapítványi célok egésze, vagy annak egyes kiemelt céljai megvalósításához más szervezetek és egyes természetes személyek, saját források átadásával csatlakozhatnak. Csatlakozásuk esetén a megadott célra megfelelő vagyont rendelnek és jogosultak az alapítási okirat előírásain belül feltételeket is meghatározni.

- A csatlakozási ajánlat elfogadásáról a kuratórium dönt, meghatározza azonban azokat a feltételeket is, amelyekkel az ajánlatot elfogadják. A megállapodást az alapítvány nevében a kuratórium elnöke és az intézőbizottság elnöke írja alá.

- Amennyiben a csatlakozási feltételek az alapítványi célokkal ellentétesek, vagy azok megvalósítását veszélyeztetik, abban az esetben az alapítvány szervei panaszt tehetnek a felügyeleti szervhez. A panasz kérdésében elfoglalt döntéstől függően az alapítvány szervei kötelesek a megállapodás módosítását illetve felbontását kezdeményezni.

Nem kell birkatürelem!

Varga József az iskola gyakorlati oktatás vezetője a lakosságot érdeklő, egy egyszerű új kezdeményezés terveit mondja el:

Tangazdaságunkban 3-400 db fejőbirkát szeretnénk tenyészteni. Speciális tejtermelésre szoktatnánk őket átlagban napi 1,5-3 literes teljesítményre. Keresett és igen népszerű az egész világon a juh-tej, valótáért mi magyarok háromszor többet tudnánk eladni. Élettani hatása is rendkívül kedvező: magas fehérjetartalmuk miatt. Szarvason és Bakonszegen bébiételek gyártásához is felhasználják. Mi a Szarvasi Tangazdasággal közösen szeretnénk beindítani ezt a termelést, később önállósodnánk. Ki kell használnunk azt a lehetőséget, hogy 1968 óta az egész országban egyedül csak nálunk van juhtenyésztőképzés. Az iskolán keresztül értékesítenék a tejet, amelynek litere 55,- Ft. Később sajtfeldolgozó üzemet is létesítünk.

Azt szeretnénk, hogy ehhez a KISTERMELŐK is csatlakozzanak, hisz ez 100%-os hasznot hozna. Tangazdaságunk földjén van legelő és az itt termelt takarmányt a leendő juhtenyésztő kisgazdák beszereshetnék.

A várhatóan - 1993. tavaszán - beinduló akció MUNKALEHETŐSÉGET biztosítana sokak számára.

Nem kell hozzá birkatürelem, csak 10 fejőbirká, 20 m² és egy család megélhet belőle.

HAL

Nálunk még félbevágott krumpli se kell

Tisztelt olvasó!

Egynehány írás megjelent már a Gyomaendrőd és Vidéke ÁFÉSZ-el és annak elnökeivel – vagyis velem – kapcsolatban.

Sokat gondolkodtam rajta, kell-e, szabad-e válaszolnom. A legvégső lökést a legutóbbi „Friderikusz Show” adta meg. Aki esetleg nem látta volna, annak egyik történetét elmesélem dióhéjban.

Egy úriember elhatározza, hogy pártot alapít. – Sikerrel. – Ezután egy félbevágott krumpli segítségével az akkor még meglévő fő-főhatóság bélyegzőjét hamisítva, orránál fogva vezet sok-sok embert. A másorban jót derül, hogy kit és hogyan vezetett félre.

Nálunk ugyanezt félbevágott krumpli nélkül is megtehetik és megteszik. Mielőtt mondandóm lényegére rátérnék, szeretnék néhány tényt leszögezni.

1. Saját jószántamból és akaratomból váltam meg az ÁFÉSZ-től. Ezt mintegy harminc ember előtt (kibővített vezetői értekezleten) bejelentettem még 1991 júliusában. Egyszerűen a körülmények nem voltak olyanok, hogy felelősséggel vállalhattam volna tovább az ÁFÉSZ vezetését. Ekkor még követelték, hogy igenis ezt nekem tovább kell vinni. Egyébként ezt az elhatározásomat a Felügyelő Bizottság Elnökével jóval korábban közöltem.

2. Még 1991. első félévében – a veszteségek ellenére – a megyei átlagot meghaladó eredményt ért el szövetkezetünk, vagyis veszteségei alacsonyabbak voltak az átlagnál. (Minden rosszindulatú híreszteléssel ellentétben.)

3. Amit leírok, annak minden sorának jegyzőkönyvi (vagy magnószalag, vagy levél) alátámasztása van, ami nálam bármikor megtekinthető. Azt hiszem azt mindenki tudja, hogy ez csak egy nagyon kis része a valóságnak, hisz nem minden gyorsíró vagy magnó előtt hangzik el. Sőt ezen újság terjedelme még azt sem teszi lehetővé, hogy a rögzített anyagot leírjam. Úgy érzem nem is szükséges vele a tisztelt olvasót terhelni. Annak szelleme ugyanis egyértelmű.

A frontális támadás Tanai úr részéről 1990. dec. 14-én indult. Ekkor volt az aminózus nevesítési Küldöttgyűlés, ahol az előterjesztésre Tanai úr észrevételei többek között az volt – „Messzemenően nélkülözi a szakszerűséget.”

Alá is támasztja:

1. „Ő, mint aki az Országos Bizottságban is benne volt, és a kimunkálásban is közreműködött, jól ismeri a témát.”

– A valóság az, hogy nem volt Országos Bizottság. Ezt Tanai úr nagyon jól tudja, hisz mindenáron ki akarta hagyni ezt a részt a jegyzőkönyvből. Hetekig járt a jegyzőkönyvvezető nyakára, hogy honnan vette ezt. Ő ilyet nem mondott. A magnó mást tanúsított.

2. „Három küldöttgyűlésen volt szó erről, de mindig az lett a lényeg, hogy nincs teljesen leletsztázva.”

– (A rendelet megjelenése óta nem volt három küldöttgyűlés!).

3. „Olyan irányú munka volt ez, hogy nem is nagyon akarta ezt a Vezetés csinálni”.

– (A megyében rajtunk kívül 1 ÁFÉSZ jutott el addig a nevesítésbe, mint mi.)

4. „A vita során írásban tett 7 javaslatot, viszont a javaslatból egyet sem fogadtak el érdemben.”

– (1991. január 21-i jkv. szerint Tanai F. úr hét javaslatából négyet nem fogadtak el. – Akkor 7 egyenlő 4-el?)

Ugyanezen jegyzőkönyv szerint: Tanai F. kijelenti, a tagokat nem lehet valótlan dolgokkal megetetni. – Vagy nem mindenkinek?

Ezekre, és még sok hasonlóra mondtam, hogy Tanai úr még mindig pártállami módszereket alkalmaz. Azt hiszem ránézve még mindig húzóbb volt, mint ha FIDESZ-esen kijelentem, Tanai úr hazudott!

1990. dec. 14. Küldöttgyűlés. Tanai F. (utolsó javaslata).

„Javaslom, hogy most mindenki tagi jogon kapjon nevesítést.” (Vagyis sem a dolgozók, sem a nyugdíjasok külön nevesítésben ne részesüljenek.) „Lesz a Fogasztási Szövetkezeteknél is privatizálás, végre kell hajtani a privatizálást a másik 50% terhére. Az állományban levő dolgozókat kedvezményes áru üzletésben kell részesíteni.”

1991. febr. 6. Tanai F. Igazgatósági tagoknak küldött rágalmasaiból.

„A dolgozói nevesítéssel kapcsolatban ferdtései (magnószalagról történő önkényes kiemelés) javaslataim kiforgatásának a tetőpontját jelenti. Hasonló merész ferdtés az is, hogy én a nyugdíjasoknak nem akartam nevesítést”. (Ezeket a súlyos tetteket én követtem el, én ferdtettem el mindent. Azt hiszem ehhez semmi ferdtés nem kell. Egyértelmű, hogy Tanai úr azt javasolta: Vegyen a dolgozó pénzért üzletészt, a nyugdíjas még azért sem kaphat, hacsak nincs állományban.)

Két napra rá, amikor Tanai úr utolsó javaslatát megtette, hogy a dolgozók ne kapjanak üzletészt, a következőket panasolta.

(Dec. 16-i levél.) Az Ő személy szerinti külön nevesítésével kapcsolatban felhozta, hogy milyen munkát végzett! Felteszi a kérdést. „Nem tudom, hogy méltattatok-e az ügyet olyan súlyúnak, hogy megtárgyaljátok az Igazgatósággal”. – Bevallom csak általános szabályokat érvényesítettünk, és elkövtünk azt a nagy hibát, hogy Tanai úr „kimagasló érdemeit” külön az Igazgatóság nem méltatta. De ha Tanai úr két nappal előtte egyetlen dolgozónak sem javasolt

külön nevesítést, milyen alapon kéri számon, hogy már előtte az Ő elévülhetetlen érdemeit az Igazgatóság mérlelje, és honorálja. (Ezért is kellett az Igazgatóságot később megleckéztetni, amihez a küldötteket használja fel.)

Panaszában felsorolja, hogy Ő az új munkahelyén nevesítésben nem részesült. Azt viszont nem reklamálja, hogy új munkahelyén lakásvásárlásra százezres nagyságrendű szövetkezeti pénzt kapott, amit nem kellett visszatéríteni, és hamarosan két összkomfortos telefonos lakást szerzett. – Gondolom mindenki sejtí, milyen módon. – Egy szövetkezeti dolgozó nálunk akkor maximum 30000 Ft visszatérítendő lakástámogatást kapott. Természetesen Tanai úr nem hagyta annyiban, mint írja, „Őket kemény fából faragták”, és végül a Küldöttgyűlés úgy módosította utólag a szabályzatot, hogy Tanai úr is kapjon nevesítést. Egyébként erre gyakorlati példa a megyében eddig nem volt, de amit eddig ismertem az országban sem.

1991. febr. 6. Tanai F. Igazgatósághoz írt levele.

„Ezúton is jelentem mélységes felháborodásomat, és tiltakozásomat az 1991. jan. 21-én történtek miatt.” „Ezek után tisztelettel kérem Önöket, hogy hívják fel a figyelmet, hogy a jövőben ilyen meggondolatlan cselekménytől tartózkodjon.” Mi volt a felháborodás oka, és hogy mitől kellett tartózkodnom?

Tanai úr röviden utal rá. – „Nem Igazgatósági ügy volt, hanem magnós táblás klubdelután”. – Valóban volt tábla is, magnó is. Annyi történt, hogy Tanai úr korábbi beszédéből játszottam le néhány részletet, összevetve őket néhány levelével. A kettő nem akart stimmelni. Tényleg felháborító, hogy ilyen mérséklésre vetemedik valaki Tanai úrral szemben.

A szeptemberi Küldöttgyűlésre meg is oldották, hogy ne szólhassak, és a felvételeket ne játszhasam le. Bizonyára egyeseknek kellemetlen lett volna, ha szólni engednek. Esetleg kiderült volna, hogy amikor Tanai úr elment, olyan adósságokat hagyott hátra, amihez több tízmillió nyereséget kellett produkálni. Most arra hivatkozik, hogy az ÁFÉSZ pénzügyi, erkölcsi válságban van. A korábbi években a megyében százmillió nagyságrendű volt a nyereség, most százmillió nagyságrendű a veszteség. Úgy látszik tönkre tettem a megye fogyasztási szövetkezetét is. Sőt a tsz-eket, ipari üzemetek, az egész szocialista tábor. Véletlenül se gondoljon senki arra, hogy ez az elmúlt negyven év következménye. Mindez csupán az én mesterkedésem.

A szeptemberi Küldöttgyűlésen is volt népbuftás bőven. Ennek egyik gyöngyszeme a Hornok Béláné (endrői ruházati boltvezető) hozzászólása. (Már a kezdet szépséghibája, hogy hanyag munkájáért nem sokkal előtte felelősségre vontam). Nagy a valószínűsége, hogy ezért vállalta a dicső szerepet. Előadja – „ha náluk hiány van, meg kell fizetni a hiányt. A vezetőket pedig a veszteségért nem vonják felelősségre. Mi lett az egykori szövetkezetből?” Válaszom: Korábban (még a másik boltvezető idejében) a bolt általában nyereséggel zárt. Most éves szinten a veszteség elérheti az egymillió Ft-ot. Mondhatnám azt is, mindez azért van, mert másik a boltvezető. Azt hiszem azonban a félrevezettek és a félrevezetők között különbséget kell tenni, még akkor is, ha a félrevezetett is rosszindulatú. Nem kell különösebb szellemi erőfeszítés ahhoz, hogy valaki rájöjjön, hogy ha a korábbi nyereséges bolt ekkora veszteséget produkál, akkor hogy lehet a szövetkezet nyereséges. A másik kérdés círább. Hornok Béláné mint vezető kéri-e a következő Küldöttgyűlésen, hogy őt, mint vezetőt, a veszteségért vonják felelősségre. Ha szeptemberben mással szemben ezt kérte, feltételezem márciusban is kitart mellette. – Meglátjuk.

Tisztelt Olvasó!

Azt hiszem, igen nehéz a sok idézett észrevétel, megjegyzés között eligazodni. E röpké cikk is úgy gondolom, jól érzékelteti a kulisszák mögötti hatalmi harcot. Hatalomra sosem vágytam, a harctól is irtóztam. Ezt sokszor a szememre is vetették.

Amit itt leírtam csupán töredéke a meglévő rengeteg írásos és hangyagnak, amelynek minden oldala hemzseg a félrevezetéstől és hazugságtól. Ez a szalonképebb része. Képzeltetik mi hangzott el ahol nincs magnó és jegyzőkönyv-vezető.

Az elmondottakat (és még el nem mondottakat) figyelembe véve, igen sokan hasonlóan cselekedtek volna. Tanai úr a hátam mögött nemes egyszerűséggel hülyének nevez, a gyűlésen pedig ájtatos képpel mondja: „Én nem tudom, Török úrnak mi baja velem.” Végül is Tanai úr reakcióit is meg lehet érteni. Megbukott a szocializmus. Korengedményes nyugdíjba került, mert korábbi beosztását az új rendszerben az Ő iskolai végzettségével már nem lehetett betölteni. Állítólag új lakóhelyén mint küldöttet lapátra tették. Volt lakóhelyén az ÁFÉSZ elnöke, (Én), az Ő felajánlását mindig kikerülte.

Mint a bevezetőben jeleztem, a dokumentumok nagy része nálam megtekinthető, így Tanai úr a Délkeletben kevésbé megbízatosan nyilatkozhat, hogy „Mint alaptalant visszaautasítom.”

Harmincöt éve kezdtem az ÁFÉSZ-nél, kértem, hogy csendben, békében váljunk el. Nem én tehetek róla, hogy nem így történt. Ezért Tanai úr és felkent profétái magukra vessenek.

Folytatása következik.

Török Sándor volt ÁFÉSZ elnök

„Fekete lobogó” ... és az ÁFÉSZ belső dolgai

A GYOMAENDRÓDI HÍRADÓ legutóbbi számában terjedelmes cikk jelent meg „Fekete lobogó lobog a Panta-Print épületén” címmel a Gyomaendrőd és Vidéke ÁFÉSZ – ezen belül a Nyomda Kft. helyzetéről. Az utóbbi évben több helyi és megyei újságcikk is elemezte ezt a témát. Mivel e cikk személyemet is érinti, indokoltan tartom, hogy reflektáljak rá.

Mészáros Gábor az ÁFÉSZ felügyelő bizottságának volt elnöke nyilatkozatában eléggé leegyszerűsítve, helyenként a tényeket elferdítve és pontatlanul válaszolt az újságíró által feltett kérdésekre. Esetenként találgatásba is bocsátkozott.

Úgy hiszem nagyobb ügyről van szó, minthogy azt történelemtanári jópofáskodással, szicíliai vérbosszú hasonlattal el lehetne intézni. Többről van szó annál is, mint mentőövadás, vagy mókuserékbe ültetés.

Személyes véleményem szerint az ÁFÉSZ vagyonának mintegy 20 százaléka került ez a „játék”.

A Gyomaendrődi ÁFÉSZ fennállásának első négy évtizedében – kisebb-zökkenőkkel eltekintve – kiegyensúlyozottan tevékenykedett és fejlődött. Évről évre gyarapodott vagyona, erősödött az üzlethálózata. Az utóbbi néhány évben viszont gyengélkedni kezdett a gazdálkodása, helytelen irányt vett hálózatfejlesztése, egyre több kritikát kapott a szövetkezet vezetése. A szövetkezet tekintélye folyamatosan csökkent. Mint ismeretes, évről évre nehezebbé váltak a gazdálkodás feltételei. A növekvő követelményeknek, az egység hiányával küszködő, széthúzó vezetés mind kevésbé tudott megfelelni. A szaporodó gondok mellett olajat jelentett a túzra az eltűzött nyomdai fejlesztés. Az egyre kedvezőtlenebbé váló kereskedelmi feltételek, a túlzott nyomdai beruházás, valamint a vezetési mulasztások és hibák szinte egyenes következménye az 1990–91-es években felmerült jelentős összegű gazdálkodási veszteség.

A szövetkezeti nyomda létesítését annak idején vegyes érzelmekkel fogadta a tagság. Sok kritikai észrevétel hangzott el. Szinte minden szövetkezeti rendezvényen e téma került a vita középpontjába. Őszintén szólok arról, hogy én az eredeti program támogatói közé tartoztam. A szükséges pénzügyi alap összehozásában is segítettem. E program fő célja: a szövetkezet felesleges épületeinek felhasználásával, 23 millió forintos fejlesztéssel, 25–30 fő foglalkoztatásával szövetkezeti és egyéb nyomtatványok, rölapok, brossurák és könyvek gyártása volt.

A pénzügyi helyzet annak idején biztosítottnak is látszott. Szövetségi támogatásként kapott a szövetkezet e beruházáshoz 9,1 millió forintot.

Az alapvető hiba ott történt, hogy a vezetőség – küldöttgyűlési bejelentés és jóváhagyás nélkül – jelentősen eltért az eredeti programtól. A tervezetthez képest kétszeres összeget fordított a nyomdai beruházásra. Ehhez és más fejlesztéshez felhasználták a kereskedelmi forgóeszközök – négy évtized alatt összegyűjtött – több, mint 40 millió forintos saját alapját. Ezzel szinte lehetlenné tették a kereskedelem nyereséges gazdálkodását. Megváltoztatták az eredetileg tervezett termékszerkezetet, jelentősen megnövelték a foglalkoztatottak számát. 1990. végén a nyomda már 75 millió forint eszközállománnyal üzemelt. Ez háromszorosa az eredetileg tervezettnék. Mindez megfelelő gazdaságossági számítás nélkül történt. Ezek után joggal minősítette ezt a – szövetkezet anyagi erőforrásaival összhangban nem álló – megalapozatlan beruházást a szakértői vélemény gigantomániának.

„A meglévő épületeink, valamint a 8,1 millió forint láttán megjött az étvágy” – írta Török úr az ÁFÉSZ HÍRADÓ 1989. decemberi számában a nyomda fejlesztéséről szóló cikkében, ahol sok szép remény is olvasható volt. Sajnos azonban ez másképpen realizálódott.

1990-től – az infláció mellett – a túlzott nyomdai beruházás is érzékenyen érezte hatását az ÁFÉSZ árúellátására és gazdálkodására. Megjelentek egyes boltokban a hiányos és üres polcok. A szövetkezet pénzügyi helyzete kritikussá vált. Állandósult a pénzügyi sorbanállás. Egyes nagykereskedelmi vállalatok megtagadták a boltok kiszolgálását. Én helytelenítettem a nyomdai beruházás eltűzését, igényeltem a kritikus pénzügyi helyzet okainak tisztázását. Felszólaltam a vagyonnevesítés igazságtalan és antidemokratikus végrehajtása ellen. Elleneztem, hogy az igazgatóság gyakorolja a küldöttgyűlés jogait. Szót emeltem az üzlethálózat kedvezőtlen feltételekkel való bérbeadása és a Nyomda Kft. körüli rendellenességek miatt is. Ezek kiváltották a vezetés nemtetszését. Vagyis léteztek viták, azok azonban kifejezetten szakmai jellegűek voltak. Ezt megsértődésre leszűkíteni nem egyéb, mint találgatás. Mészáros úr tudja talán a legjobban, hogy én a felmerült nézeteltéréseket több ízben is megkíséreltem szűkebb körben tisztázni és rendezni, azonban erre az ÁFÉSZ elnöke nem mutatott hajlandóságot, s nem adott lehetőséget.

Szakmai jellegű észrevételeimet az ÁFÉSZ elnöke – nyilvános rendezvényeken is – rendszeresen személyeskedésnek és támadásnak minősítette, nyilvánvalóan a céllal, hogy a fontos kérdésekről elterelje a figyelmet.

Az elmúlt évi márciusi küldöttgyűlésen tényleg nagy megdöbbenést váltott ki a küldöttekben a Nyomda Kft. 9,5 millió forintos vesztesége. Ez a küldöttgyűlés hasonló volt az előzőekhez: az elért eredmények túlértékelése, a gazdasági szabályozók és feltételek szigorúságának túlhangsúlyozása, a szubjektív hibák és a kritikus pénzügyi helyzet elhallgatása, valamint a borús jövőkép felvázolása jellemezte a beszámolót. Jól jegyezte meg az egyik felszólaló, hogy a beszámoló nem volt mozgósítónak nevezhető. E küldöttgyűlésen felszólalásomban több lényeges kérdésben is észrevételt, javaslatot tettem, melynek egy része szöveg ellentétben állott az igazgatóság és felügyelő-bizottság előterjesztéseivel. Sajnos valótlan tényekre hivatkozó kimagyarázás és teljes elutasítás volt a válasz. Ekkor már világosan látszott, ha így megy tovább a szövetkezetnél, abból semmi jó nem származik. Már akkor szükségeltettek volna megfelelő határozatok és intézkedések.

Ehhez a felügyelőbizottság elnöke is nagyban hozzájárult. Nem számolt be arról, hogy a Nyomda Kft. vesztesége nem 9,5 millió forint, hanem – a szakértői vélemény szerint – ennek közel kétszerese. Ezt úgy minősítette, hogy ez a szövetkezet eredményét nem érinti, mert a Kft. önállóan működik. A Nyomda Kft.-nél való felelősséget teljes egészében Lakatos Gyula Kft. ügyvezetőre hárította. Elmulasztotta annak bejelentését, hogy mindkét ügyvezetőt leváltotta az igazgatóság, nemcsak Lakatos Gyulát.

A bérémeléssel és egyéb vezetői javadalmazásokkal kapcsolatos küldötti javaslatokra – mint előterjesztő – nem adott választ. Pedig a sikeresnek nem minősíthető esztendő valószínű mértéktartóbb javaslatot tett volna indokoltta. Elmondhatta volna azt is: valós az a felvetés, hogy nincs egység a vezetésben. Sajnos ez a küldöttgyűlés igen keveset oldott meg a problémák közül, tovább görgette az igazi gondokat.

A múlt év szeptemberi rendkívüli küldöttgyűlés előzményeit – bizonyára tájékozatlanság miatt is – a valótól eltérő módon vázolja Mészáros úr.

Az I. félév végére a szövetkezetnél mély válság alakult ki gazdasági és erkölcsi téren egyaránt. A szövetkezet tekintélye a mélypontra süllyedt. A kereskedelmi ellátás tovább rosszabbodott. Már több mint egy éve folyamatos volt a fizetőképtelenség. Elmergésedtek a belső vezetői ellentétek, melyek akadályozták az eredményes munkát.

A közvetlen vezető munkatársak és egyes igazgatósági tagok is teljesen ellentétbe kerültek az elnökkel. Az ÁFÉSZ elnöke hónapokon át nem látta el megfélemlen feladatát. Hiányosan járt be a munkahelyére, nem vállalta a népszerűtlen vezetői döntéseket. A márciusi küldöttgyűlés által jóváhagyott éves terv és üzletpolitika megvalósítása – a változó körülményekhez való alkalmazkodás – elmaradt. Már nemcsak a Nyomda Kft., hanem az ÁFÉSZ is veszteségesen zárt. Az együttes veszteség megközelítette a 10 millió forintot. Növekvő mértékben folytatódott a szövetkezeti vagyon felélése. Bizonytalanságban élt az egész dolgozó kollektíva.

Az a veszély fenyegetett, hogy a veszteség a II. félévben csak tovább fokozódik. Ez a III. negyedévben be is igazolódott, az ÁFÉSZ I. félévi – 6,5 millió forint – vesztesége szeptember 30-ra duplájára emelkedett. Fontos szövetkezeti érdekké vált: változtatni ezen a helyzeten, megoldást keresni a válságból való kilábalásra, a további romlás megállítására.

Az előállott válságos helyzet tarthatatlanságát felismerte a szövetkezet vezetőinek többsége. Ilyen előzmények után kezdődött meg július második felében a rendkívüli küldöttgyűlés szervezése, melyet egy tíztagú csoport készített elő. Ezek többsége az elnök közvetlen vezető munkatársai közül került ki. E csoportban én is aktívan közreműködtem, mely munkában engem a szövetkezet iránti kötelezettségérzet és a dolgozó kollektíva iránti szolidaritás vezérelt.

Jellemző az előkészületekre, hogy a küldöttgyűlést 73 fő, a küldöttek fele igényelte, köztük az igazgatóság tagjainak kétharmada is aláírta az indítványt. A rendkívüli küldöttgyűlés résztvevőinek 78%-a szavazott az elnök felmentése mellett.

Bizonyára mindezekhez felesleges további kommentárt fűzni. A tagság igényel egy változást. A küldöttek nagy többségének szavazata megerősítette a kezdeményezett indokoltságát. Mészáros úr szerint is „...ez mindenképp bekövetkezett volna.” Nyilván azonban nem mindegy, hogy mikor!

Ebben a kezdeményezőket mentesíthette volna, a tarthatatlan helyzet kialakulását megelőzhette volna a felügyelő bizottság, mely testületnek ezen ügy rendezése az elsődleges feladatai közé tartozott, de részükről a kezdeményezés sajnos elmaradt.

Mindezeket figyelembe véve helytelen ezekét az eseményeket szicíliai vérbosszúhoz hasonlítani, a történet elemzésekor a valós tényekről megfeleledezni, vagy azokat tudatosan elhallgatni.

Kisrét Gyógyszállóért alapítvány alapító okirata

Az Endródiek Baráti Köre Egyesület kezdeményezésére alulírottak a Ptk. 74/A paragrafus és a 96/1988./XII. 22/MT számú, valamint az 1/1989./I.1./MT számú rendelet alapján elhatározták, hogy ALAPÍTVÁNY-t hoznak létre. Az alapítvány neve: KISRÉTI GYÓGYSZÁLLÓÉRT.

Az alapítvány székhelye: BUDAPEST, XXII. Ady Endre u. 101. 1221

Az alapítvány célja:

Gyomaendrőd lakosainak jobb munkaellátottsága előmozdítása, szociális helyzetének javítása azáltal, hogy kezdeményezi a Kisrétzugban a nagylaposi hévíz felhasználásával gyógyszálló létesítését. Az alapítvány célja tehát, hogy megteremtse mindazokat a feltételeket, amelyek a gyógyszálló létesítéséhez szükségesek.

Az alapítvány vagyona:

Az alapítvány induló vagyona 255 000,-Ft, azaz Kettőszázötvenötezer 00/100 Forint. Az alapítvány nyitott. Ezért mind hazai, mind külföldi személyek, valamint jogi személyiségek csatlakozhatnak, ami által az alapítvány tagjaivá válnak.

Az alapítvány kezelője:

Az alapítvány működéséről és céljai megvalósításáról 14 főből álló kuratórium gondoskodik.

A kuratórium elnöke:

Dr. Varjú László
Budapest

A kuratórium titkára:

Császár Ferenc
Budapest

A kuratórium tagjai:

Császár Ferenc
Budapest
Dr. Farkas Ottó
Budapest
Fenákel Judit
Budapest
Gellai József
Gyomaendrőd
Dr. Jánosik Bertalan
Gyomaendrőd
Kiszely Lajos
Budapest
Kovács Zoltán
Budapest
Márton Gábor
Gyomaendrőd
Papp János
Budapest
Pintér Béla
Budapest
Dr. Radnóti Vilmos
Budapest
Dr. Valach Béla
Gyomaendrőd
Dr. Varjú László
Budapest
Vaszkó András
Gyomaendrőd

Az alapítvány képviselője:

Az alapítvány képviselőjére az alapítók által választott kuratóriumi elnök:
Dr. Varjú László budapesti lakos jogosult.

Az alapítvány működése:

Az alapítói vagyon célja, hogy a célkitűzésekben szereplő gyógyszálló létesítését előmozdítsa, melynek érdekében munkálkodik a szervezeti és működési szabályzatban meghatározottak szerint.

A működés nyilvánossága:

Az alapítvány működéséről a kuratórium rendszeresen beszámol az alapítóknak és az Endródiek Baráti Köre Egyesület tagságának, éves közgyűlésein, továbbá a gyomaendrői Önkormányzat havi lapjában.

Az alapítvány megszűnése:

Amennyiben alapítványunk a kitűzött célját nem éri el, s ezért, vagy bármely más okból megszűnik, abban az esetben az alapítvány vagyona átszall a Gyomaendrőd képviselőtestületére, mely szerv az alapítványban kitűzött célokkal összhangban Gyomaendrőd város lakosainak munkaellátottsága fokozására, közcélokra fordítja az alapítói vagyont.

Hatálybalépés:

Az alapítók tudomásul veszik, hogy az alapítvány érvényességéhez, jogi személyisége elnyeréséhez az alapító okiratnak a Fővárosi Bíróság általi nyilvántartásba vétele szükséges.

A működés részletes szabályait a kuratórium szervezeti és működési szabályzata tartalmazza.

Budapest, 1991. december 31-én.

Alapítók:

Császár Ferencné Gyuricza Éva, Budapest
Dr. Gellai Imre, Budapest
Fekete Lászlóné Gyuricza Mária, Gyomaendrőd
Hunyad Simon Péter, Budapest
Gyuricza István, Budapest
Kiszely Lajosné Kiskovács Viktória, Budapest
Papp Jánosné, Budapest
Pfeiffer Györgyné Tóth Mária, Gyomaendrőd
Ridegné Dr. Török Anna, Gyomaendrőd
Sarkadiné Selem Orsolya, Budapest
Szmola Béla, Gyomaendrőd
Dr. Sztanyik B. László, Budapest
Timár Máté, Budapest
Várfi András, Gyomaendrőd
Vaszkó Irén, Gyomaendrőd
Képviselőtestület, Gyomaendrőd
Szmola Sándor, Gyomaendrőd
Hanyecz Illésné, Budapest
Dénes Zoltán, Újiráz
Farkasinszki László, Gyomaendrőd

A Fővárosi Bíróság 1992. január 22-én 2570 sorszám alatt nyilvántartásba vette az alapítványt.

Csekk számlaszáma: 222-88882-10958

Gellai József

FELHÍVÁS!

Gyomaendrőd Város Polgármesteri Hivatala értesíti a város lakosságát, hogy a **gépjárműadó**, valamint a **helyi adókra** vonatkozó adóbevallások beadásának határideje **február hó 29-én lejár**, ezért kéri a Polgármesteri Hivatal, hogy aki még nem tett eleget bevallásadási kötelezettségének, az a fenti határidőig szíveskedjen pótolni.

A határidő után beadott bevallások után az adózás rendjéről szóló XCI. törvény 74. §-a alapján mulasztási bírságot kell kiszabni.

A bevallási nyomtatványok a Városházán és a Kirendeltségen beszerezhetők.

Értesíti továbbá a Polgármesteri Hivatal a lakosságot arról is, hogy **az 1992. első félévi adót** – úgy a **gépjárműadót**, mint a **helyi adókat** – **március hó 15 napjáig lehet késelelemipótlék-mentesen megfizetni.**

Ezen határidő után késedelmi pótlékot kell felszámítani, melynek mértéke a mindenkorijegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része (napi kamat).

A befizetéshez szükséges csekkek a Városházán és a Kirendeltségen beszerezhetők.

Az 1991. évről áthozott hátralékokat (a gépjárműadó hátralékot is), valamint az 1992. évi helyi adókat a Városi Önkormányzat **629-346611-0859** számú egyenesadó beszedési számlára,

az 1992. évi gépjárműadót pedig a Városi Önkormányzat **629-346611-0897** számú gépjárműadó beszedési számlára kell befizetni.

Gyomaendrőd, 1992. február hó 14.
Polgármesteri Hivatal

„Hej halászok, halászok...”

Gyomaendrődön a közelmúltban öt szövetkezet jelentett be csődöt. Ez akkor is risztorzó jelenség, ha nem mind jut a felszámolás sorsára. Városunkban a foglalkoztatottság döntően a helyi szövetkezetektől függ. Itt nincs állami ipar és a többi gazdasági ágazat, kft-k, magániparosok létszámaránya lényegesen nem befolyásolja helyzetét.

Egyelőre nem lehet megítélni, hogy a gazdasági és foglalkoztatási helyzet katasztrófa-fális lesz-e. Ehhez nincs elég érdemi információ, az illetékesek – emberileg teljesen érthetően – nem nyilatkoznak, így átfogó értékelés nem várható a kilátásokat illetően. A csődhelyzet általános okát ismerjük: az évtizedek óta egyoldalúan orientált szovjet piac fokozatos összeomlása ennek a kiváltója.

Az azonban vitatható – legalábbis az érintett egységek egy részénél – hogy a csődhelyzet kizárólag a piacok elvesztése miatt következett be. A negatív előjelek már mintegy fél évtizede érzékelhetők. A kérdés tehát így is feltehető: a termelőegységek vezetése kelő időben érzékelte-e a változásokat, értékelte-e azokat a jövőre nézve, és megtette-e a szükséges gazdasági lépéseket?

A vezetéstől nemcsak a szakmai irányítás várható el joggal, hanem az is, hogy előre lásson, hogy meg tudja ítélni a várható tendenciákat, folyamatokat.

A tagság – képzettség, szakértelem és érdemi információ hiányában – lényegében mindig utólag „csak” tudomásul vette a tényeket. Ezen olyan formális gesztusok sem változtatnak semmit, mint a közgyűlési-, és az előtte a tagságnak megküldött írásos beszámoló. Ezek nélkülöztek a gazdasági és piaci tendenciák olyan szintű érzékelését, melyet az „egyszerű” tagság is jól megért.

A tagság olyan mértékben sem volt a vezetés részese, mint amilyen mértékben lehetett volna és joggal elvárhatta volna.

A tagság csak a „saját” munkájáért lehetett felelős, pedig az ő vagyona volt a tét!

Az újságokban egyre-másra jelennek meg a hirdetések az érintett szövetkezetek vagyonának kiárusításáról, de ezek között is érdekes az a „kishír”, mely szerint a Viharsarok Halászati Tsz Kossuth úti halboltját bérbé kívánja adni. A kérdés magától adódik. Hogyan jutott az a HTsz, mely a hatvan-hetvenes években még az ország egyik legjobbjának számított, odáig, hogy egyetlen helyi üzletét bezárta. *Egy halászati tsz a halboltját?!?!*

Erre csak három magyarázat lehetséges!

1. Nincs hal
2. Van hal, de nincs rá kereslet
3. Nincs hal és nincs is rá kereslet

Sajnos a jelek az első változatra utalnak! Ez a helyzet fokozatosan alakult ki. Az első negatív jelzések a horgászoktól származtak. Már közel egy évtizede hallani a panaszt, hogy – az egyre emelkedő horgászjegyárak ellenére – egyre kevesebb a hal, még az úgynevezett intenzív területeken is. De akkor még nem voltak látható jelei a halhiánynak.

Időközben halfeldolgozó üzem is létesült mintegy százmilliósi beruházással. Egy ilyen hitelből finanszírozott beruházás mögött csak egyetlen szándék tételezhető fel: a gyár teljes kapacitással való működtetése és maximális kihasználása. Ez kezdetben így is volt. A halgyár számára volt elég hal, és működött a piac. Aztán jött az első profilváltás: a baromfi-feldolgozás. Majd a második: a házi nyúl, közösen a hallal. Jelenleg is ez a helyzet. Tavaly nyáron, a helyi MÉH-telepen a következő feliratú dobozokkal lehetett találkozni: „Körösi Ponty Szeletek – gyártja a Viharsarok Halászati Tsz – Gyoma”, mutató rangos kivitelben.

Ezekbe a dobozokba már nem jutott elég hal? Vagy nem lett volna rá vevő? Sem belföldön, sem külföldön? A rossz emlékű iraki exportálás után milyen kísérleteket tett a Vezetőség pl. a bécsi vagy a milánói piacon, ahol a hal ára az itteninek többszöröse.

Már hallom is az ellenvetést: „A Kibicnek semmi sem drága”. Lehetséges! De!!!

A Körösök völgye, és ezen belül a Viharsarok HTsz működési területe Európa egyik legjobb adottságokkal rendelkező haltermelő területe. Hogyan lehetséges ennek ellenére a HTsz – a halászok aktív részvétele vagy statisztálása mellett – a tönk szélére jutott?

A kérdés jogos, mert a HTsz a város gazdaságának része, így áttételesen mindenkit érint.

Természetesen a válasz nem kötelező; de a hallgatás is minősít!

MAKRO

GÁZ VAN!

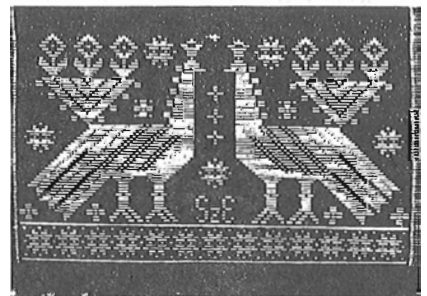
Hetek óta a gázdíj befizetése Gyomán, az OTP melletti helyiségben és környékén hasonlít egy-egy rossz emlékű ostromállapothoz. Először csak szerdán, később pénteken lehetett és lehet befizetni az „elfogyasztott” gáz ellenértékét. Ezen a két napon ingerült, sokan egynapos kényszerszabadságon lévő sorban álló polgárok hada vár bevetésre reggeltől estig. Az épület előtti tér tele van hevenyészve szétszórni kerékpárokkal, a pénzintézet főbejárata előtt nagy mennyiségű cigarettavégek rontják a kialakuló esztétikai összképet. A gázdíjat beszedő „Úr” sem a legkifogástalanabb modorban végzi a megerőltető munkáját. Megkérdeztem a DÉGÁZ szarvasi kirendeltségének vezetőjét *Németh Istvánt* a havonta megismétlődő tortúráról. Ő elismerte a felsorolt hiányosságokat és készségesen válaszolt:

– „A várakozáson felül sok gázvezeték bekapcsolása, áttérés a havi díjbeszedésre és cégünk létszámihiánya okozta és még rövid ideig okozza az említett galibát. Az igazság az, hogy a gázóra leolvasása után kellene a helyszínen beszélni a pénzt. Most keressünk egy új személyt, aki enyhítené a jelenlegi díjbeszedő megterhelését, aki mellesleg emellett bekapcsolást is végez.

*Én már többször érdeklődtem a munkaközvetítőben, de sajnos a jelentkező személyek nem érik el a várható etikai szintet. Itt pénzről van szó, így csak megbízható személyt vehetünk fel. Különben köszönöm, hogy a lakosság jogos panaszait közölték. Munkatársaimmal igyekszünk minél előbb az ügyfeleinket a legjobban KISZOLGÁLNÍ!”

HAL

KIÁLLÍTÁS

1992. március 4-én 15 órakor Szász Erzsébet marosvásárhelyi népi iparművész szalmaszóttos kiállítása nyílik a Kner Nyomdaipari Múzeumban. A kiállítást Banner Zoltán nyitja meg, egy hónapig lesznek láthatók a kiállított munkák. Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

Legyen a Vendégünk!

Várja Önt a

Kishajó presszó!

Nyitás: március 1. vasárnap

üdítő, kávé, rövidital, sör

Vaszkó Edit
Gyomaendrőd, Kossuth u. 62.

„Egymásba csendül a szín és a hang s az illat”

Január 22-e csendes, hideg nap. Az iskola körül kopasz fák, fagyott, hólepte szántóföldek. Az ablakon beszűrődik a napfény a kellemes, meleg légkörű osztályterembe. Harmadikos szakközépiskolás diákok hallgatják a francia szimbolista költők verseit. Polányi Éva tartott rendhagyó irodalomórát a 617. Sz. Ipari Szakközépiskolában. Baudelaire.

**A rendhagyó irodalomóra főszereplője
Polányi Éva
az I. Sz. Általános Iskola tanárnője**

Verlaine, Rimbaud versei hangzottak el. A versmondó tanárnő percek alatt sejtelmes, misztikus világba kalauzolta az osztályt.

Különös képzetársítások, jelkép-rendszerek erdején keresztül fejeződik ki ma is aktuális mondanivalójuk, mely Baudelaire megfogalmazása szerint a polgári világ nem más, mint „a hülyék bálványimádása”. A szimbolizmust képviselő versek közül hallható volt az Őszi chanson, a Holdfény, Kenyérlesők és A magánhangzók szonettje. Modern látásmód az érzékek játékával. Motívumok, jelképek hordozzák magukban a költői lét mondanivalóját: a polgárpukkasztást, szembefordulást a szürke, egyhangú élettel. Ellenszenvet a társadalom által felállított dogmák és elvárások ellen. A verhallgatás csendjét a csengőszó törte meg.

Végül a tanárnő megemlékezett a kultúra napjáról. A diákok tapssal és virággal köszönték meg Polányi Évának a hangulatos órát, mely nem az utolsó volt az új, modern iskola falai között.

**Losonczi Gabriella
a szegedi
JATE első éves
újságíró-
gyakornoka
levelező tagozaton**

„A sok-sok gyermekkel szép volt és kedves”

(Levél Gabriellának)

Azt hiszem, sokan vagyunk akik szívesen néznek vissza a múltba, emlékeznek régi időkre és kutatják az elmúlt évtizedek emberének életét. Kutatunk poros iratok között, olvassuk az elsárgult könyveket, megállítjuk az időt. Nostalgiaiával és kedves mosollyal gondolunk az elveszett régi tárgyra, az emlékszagú levelekre. Felnyitunk a padláson néhány poros ládát, előszedjük a megsárgult, egérrágta fényképeket és nézzük az ismert vagy ismeretlen halvány mosolyt. Rendezgetjük a család kihalt tagjainak emlékeit és gyűjtünk olyan jelentéktelen tárgyakat, ami akkor lesz emlék, ha mi is megöregszünk.

„Mindig a gyerek sír bennünk, úgy ahogy a gyerek sír, akár tízévesek vagyunk, akár ötven.”
François Mauriac

„Édes leányka! Ígéretem szerint írok önnek arról az elmúlt időről, ami az én fiatalkoromban volt. Sajnos akkor is volt sok rossz. Nehezen lehetett elhelyezkedni valami jó munkába. Lehetett dolgozni napszámában, kapálást, aratást vállalni. Ősszel részt venni a betakarításban, kukoricatörésben és cukorrépa szedésben. Ha varrodába felvettek valaként tanulóknak, egy mázsa kukoricát kellett fizetni egy évi tanulásra. De nem voltunk leszerződve, elmúlt egy év és kész. Abban az időben ha valaki nagyon jó jeggyel végezte el a négy elemi, beiratkozhatott a polgári iskolába. Akinek sikerült elvégezni, talán valami kis irodai munkát kapott. Ha Gyomán bejutott valaki a nagy hírnevű Kner Nyomdába, az már az első héten fizetést kapott. Ha az ember jól dolgozott onnan sikerült is nyugdíjba mennie. Én az Isten jóvoltából bejuotam, és onnan vagyok nyugdíjban. Már nem volam gyermeklány, mikor férjhez mentem. Nem hallgattam Édes jó Anyám szavára. Sokszor eszembe jut még ma is, hogy jártunk el a bálba. Ősszel volt egy szép szüreti bál. Télen a karácsonyi, újévi és farsangi bál. Tavasszal pedig a pünkösdi bál. Ezek a bálak szépek és előkelők voltak. A zene is olyan szép volt, nem ordított mint ma. Volt egy pár szép ruhánk. Egy ünneplő ruha, amit 5-6 évig hordtunk az ünnepekre. Ezeket a táncruhákat nem hordtuk az utcán. Vasárnap délután a ligetben volt meccs, sétálás, madarak és fák napja. A sok-sok gyermekkel szép volt és kedves. Szegénység akkor is volt, nem úgy, mint most. A szegénység akkor még rosszabb volt. Közben volt még egy nagy háború. Erről is lehetne beszélni rengeteg. Szörnyű lelki és szívfájdalom. Naponta özön könny hullott, még 50 év után is. Az a nagy seb, amit e nagy háború okozott, ma sem gyógyult be az akkor még és már élő emberekben.

Szeretettel: Teri néni

Losonczi Gabriella

Használt, régi, kopott,
kárpitozott bútorait

felújítja

Uhrin Sándor
Gyomaendrőd,
Bajcsy-Zsilinszky út 46.

„ESZÉKÉRT” mozgalom

1992. január 24-én a Keresztény Demokrata Néppárt a fent megnevezett mozgalom budapesti alakuló gyűlésén, mint meghívott vettem részt. A harminc meghívott párttagon kívül kb. 250 személy vett részt különböző vállalatok, intézmények, cégek képviselőiben. Valamennyien segítségüket ajánlották fel Horvátország újjáépítéséhez.

A sok jelentkező megjelenése miatt az ügy érdekében a KDNP ügyintéző bizottságot állított fel, ahová a további jelentkezéseket írásban kell megtenni.

Tehát minden cég vagy magánszemély, profiljának megjelölésével jelentse be részvételi szándékát. A pártunk csak koordináló szerepet fog betölteni a jelentkezők és az itt megjelent Horvát Szakbizottság között.

Mindezt azért teszem közzé, hogy ehhez csatlakozzanak a gyomaendrődi intézmények, magánszemélyek, és tegyék meg felajánlásukat, amely üzleti lehetőségekhez juttatná az itteni jelentkezőket is.

A közleményt közzétette:

Vaszkó András

a gyomaendrődi KDNP titkára

Az alábbi címen lehet
jelentkezni:

„ESZÉKÉRT” Horváth E. Zoltán
KDNP

1126 Budapest
Nagy Jenő u. 5.

ÉRTESÍTÉS

Február 14-én tartotta alakuló ülését a Múzeumbarátok Köre. Az egyesület célja: támogatni a Gyomaendrőd környékén feltárt régészeti ásatások helyi múzeumban való elhelyezését. Az egyesülethez csatlakozni lehet: minden kedden 12 órától 14 óráig a 3. Sz. Ált. Iskolában személyesen Bela Imrénél, telefonon ugyanebben az időben a 31 596 számom, levélben pedig:

Bela Imréné Gyomaendrőd, Fő u.
38/1. sz. alatt.

Bela Imréné ügyintéző

1992. március 3-án 16 órakor az endrődi könyvtárban író-olvasó találkozó lesz az endrődi Bella János költő részvételével.

Mindenkit szeretettel várunk.

Könyvtár

Van már városunknak költségvetése!

Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete

4/1992./II. 25/KT. sz. rendelete az 1992. évi költségvetéséről

Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete az 1990. évi C. IV.: törvény 36. § (4) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján az 1992. évi költségvetésről a következő rendeletet alkotja meg.

1. §

A bevételek fő összegét 481 666 E Ft-ban állapítja meg, forrásokénti részletezést az 1 melléklet szerint.

2. §

A működési – fenntartási előirányzatokat 388 076 E Ft-ban határozza meg, részletezve önálló költségvetési szerveknél, ezen belül kiemelten bért és társadalombiztosítást a 2 melléklet szerint.

A működési – fenntartási előirányzatok között szereplő 600 E Ft polgármesteri alap felhasználását, a feladat ellátása érdekében történő átcsoportosítást a képviselő-testület a polgármesterre átruházza.

3. §

Az önkormányzat által kijelölt fejlesztések összegét 88 776 E Ft-ban állapítja meg, feladatonként részletezve 3 melléklet szerint. A képviselő-testület a közműtársulások támogatásokra biztosított 3000 E Ft előirányzat felhasználását a Városfenntartó és Fejlesztő, Környezetvédelmi Bizottságra átruházza.

4. §

Az önkormányzat felújítási előirányzata 1150 E Ft. A felújítási előirányzatokat intézményenként és célonként a 4 sz. melléklet tartalmazza.

5. §

Az önkormányzat általános tartalék összege 364 E Ft. Az önkormányzat céltartalék összege 3300 E Ft. Az általános és céltartalékkal való rendelkezés jogát a képviselő-testület bizottságaira és a polgármesterre nem ruházza át.

Záró rendelkezések

6. §

E rendelet kihirdetése napján lép hatályba, rendelkezéseit 1992. január 1. napjától kell alkalmazni.

7. §

Az 1992. évi költségvetés végrehajtásáról 1993. április 30-ig kell beszámolni a képviselő-testület előtt. Az elfogadott zárszámadásról rendeletet kell alkotni.

Gyomaendrőd, 1992. február 25.

Dr. Frankó Károly polgármester

Csorba Csaba jegyző

Részletekről a márciusi számban bővebben.

*Gyomaendrőd Város Polgármesteri Hivatal
5501 Gyomaendrőd, Szabadság tér 1. Tel.: 31-122*

KÖZLEMÉNY

Gyomaendrőd Város Polgármesteri Hivatala – az Országos Kárrendezési és Kárpótlási Hivatal értesítése alapján felhívja a kárpótlásra jogosultak figyelmét, hogy az 1992. évi II. törvény 20. § (1. bekezdés) alapján helyi érdekegyeztető fórumot lehet létrehozni.

Az érdekegyeztető fórum megalakítását az igénybejelentők, vagy a szövetkezet legkésőbb 1992. FEBRUÁR HÓ 29. NAPJÁIG a helyi önkormányzatnál kezdeményezhetik.

Az az állampolgár, aki a fórum munkájában részt kíván venni, az adott határidőn belül jelentse be ilyen irányú igényét Gyomaendrőd Város Polgármesteri Hivatal 17. sz. irodájában, egyben igazolja, hogy kárpótlásra jogosult. A fenti határidő lejárta után a helyi önkormányzat képviselő-testülete a bizottsági tagokra vonatkozó szabályok szerint megválasztja a bejelentkezett kárpótlásra jogosultak közül a fórum tagjait.

Gyomaendrőd, 1992. február hó 17.

Polgármesteri Hivatal Gyomaendrőd

Március 5-én 18 órakor az ENCI-ben kárpótlási fórum lesz!

Egy lépéssel közelebb az IGAZSÁGHOZ!?

(A Molnár házaspár hozzájárult ügyvédjük levelének közzétételéhez:)

Molnár János és neje részére Gyomaendrőd, Kisréti út 31.

Tisztelt Uram és Asszonyom!

B. megbízásuknak megfelelően eljártam kislányuk halálos baleseti ügyében és az alábbiakat állapítottam meg:

A nyomozást a Szarvasi Rendőrkapitányság végezte 921/91 bü. sz. alatt és a nyomozást befejezte 1991. évi december 27-én és az ügy gyanúsítottja Kun Imre.

A rendőrség az iratokat vádemelési javaslattal küldte meg a Békés Megyei Főügyészségnek és a Főügyészség pedig 1992. évi január 30. napján benyújtotta a vádiratot nevezett ellen a Gyulai Városi Bíróságon.

Az ügyben még nincs tárgyalás tűzve.

Mire a megbeszéltek időben felkeresnek (1992. évi február 8-án szombaton) már valószínűleg rendelkezésemre áll a Gyulai Városi Bíróság száma is és esetleg tudjuk, hogy mikorra várható a tárgyalás.

Kérem, hogy a megbeszéltek időben szíveskedjenek felkeresni irodámban.

Tisztelettel:
ügyintéző ügyvéd
Dr. Erdélyi Miklós
ügyvéd

Tavaszz...?

A tavasz mindannyiunkra nagy hatással van, ilyenkor akarunk megújulni... feléledni. Az első ilyen tavaszi nap talán február 15-én, szombat-on volt.

A piactér tele boldog, barátságos arcokkal, mindenki vidám, elégedett, pedig semmi nem változott. Ugyanúgy lehet 55,- Ft-ért négytekeres WC-papírt kapni, mint néhány héttel ezelőtt. Megérkezett az első primőr zöldségzállomány. Kedvünk szerint vásárolhatunk paradicsomot, paprikát, karfiolt, 30,- Ft-ért már egy csomag (néhány kis darabból álló) piros retket.

A román és lengyen árusok a szokásos portékákkal „kedveskednek” az ét-készletek, lábasok és zoknik mellett újdonságot láthatunk.

Az eladók szerint csak nézelődők vannak, nem nagyon vásárolnak, ez az árak csökkenéséből is észrevehető. A 380,- Ft-ért kínált italt a piac végén már 330,- Ft-ért is beszerezhettük.

Többször végig jártam a szombati piacot, mindenki ismerős vagy barát volt. Lehetett hóvirágot és szekfűt kapni, és ettől mindannyian azt hittük hogy valóban itt a tavasz, felébredtünk, kezdődhet az új szerelem, újraéledve folytathatjuk szürke napjainkat.

Lehet hogy tévedtünk, csak egy szép napsütéses délelőtt volt...?

R. M.

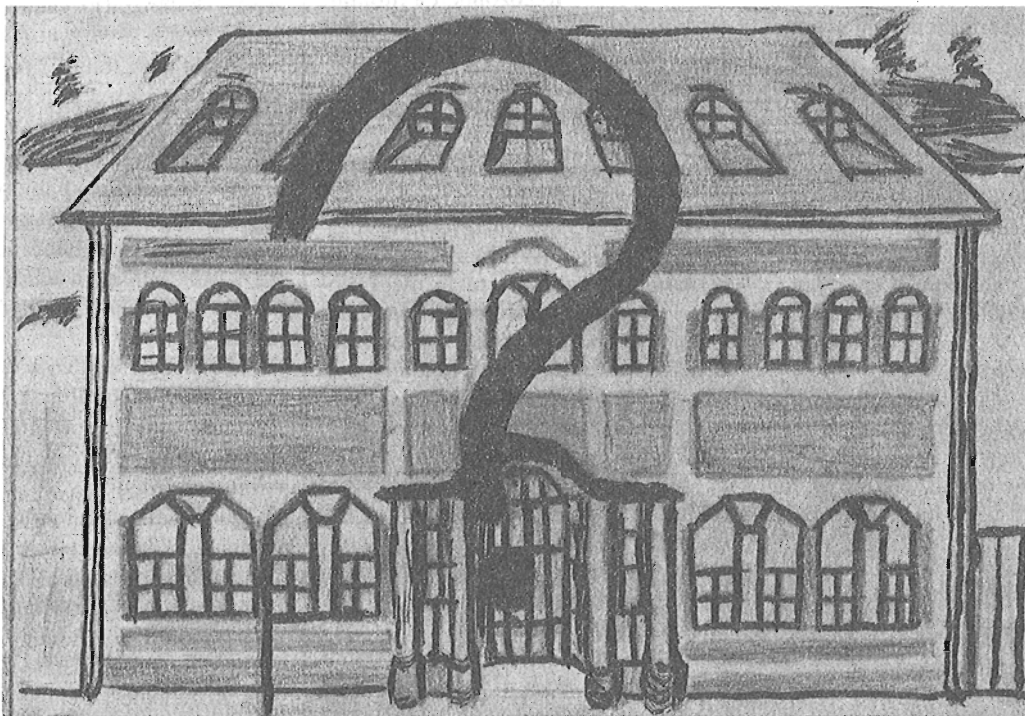
Az utolsó utáni mozielőadások Endrődön

Tavaly nyáron bezárt az endrődi Kossuth mozi. A Déryné Művelődési Ház kapta azt a feladatot, hogy a filmvetítés mint kulturális szolgáltatás továbbra is a lakosság rendelkezésére álljon. Az önkormányzat egy 250 000,- Ft-os, Philips márkájú kivetítőt vásárolt, aminek a képernyője akkora, hogy egyszerre akár 80 ember is élvezheti a vetítést.

Egy nyári sorozattal indítottunk, célunk a könnyed szórakoztatás volt. Aztán jött a RÉGI FILMEK MOZIJA Latabár Kálmán, Karády Katalin, Jávor Pál filmjeivel. Ez utóbbi közel fél évig „ment”, a nyudíjasklub tagjai sokáig hűséges nézőknek bizonyultak. Összel kezdődött a SULI- és OVIMOZI, a III. Sz. Általános Iskola minden évfolyama évi három, a Blaha L. úti óvoda pedig 8 filmet kért tőlünk. Szeptember óta a GYIK (Gyomaendrődi Ifjúsági Kör) fiataljai általában kéthetente néznek meg a nagyteremben egy-egy otthonról hozott, különleges filmet.

A SULI- ÉS OVIMOZI FEBRUÁRI-MÁRCIUSI PROGRAMJA

Február 14-én: Egri Csillagok
Február 17-én: A vörös grófnő
Február 20-án: A kőszívű ember fiai
Február 21-én: Egér és az oroszlán
Február 26-án: Hahó, Öcsi!
Február 27-én: Huckleberry Finn és a csirkefogók
Március 2-án: Tüskevár I-II.
Március 5-én: Vízipók-csodapók
Március 20-án: Erdei sportversenyek

Sokak kérdése: a Fő úton pompázó épületben mikor lesz „élet”?

Új tartalom – Új forma

Megkértem Rác Béla az Országos Takarékpénztár és Kereskedelmi Bank Rt. gyomaendrői kirendeltségének vezetőjét, hogy tájékoztassa lakóinkat munkájukról és az 1992-es esztendő újdonságairól.

– A lakossági folyószámláról

Az új folyószámla-rendszer bevezetésével az eddigi átutalási betét megszűnik. A sokat kifogásolt régi kamatozás helyett érvénybe lép a napi kamatszámítás. Tehát a kedves ügyfél számláján a naponta jelentkező egyenleg alapján kap kamattérítést. Így jobban érdekelt, hogy pénzét az OTP-ben tartsa.

A megbízások köre azonban nem változott. A hó végén kiküldött számlák több információt tartalmaznak.

– Ügyfélkártyáról, vagy mágneskártyáról

A takarékcsekk mellett *megfelelő fedezet esetén* vidéken is igényelhető lesz az ún. mágneskártya. A bankjegykiadó automatákat folyamatosan létesítik a vidéki városokban is. Budapesten már 16 ilyen pénzváltó működik. Nálunk az első Békéscsabán lesz. Megjegyzem, hogy ennek használatát a kereskedelemre is szeretnénk kiterjeszteni.

– A letéti jegyről

Eddig a tavalyi esztendőben 200 személy vette igénybe. Ennek a formának a legkedvezőbb kamata a havonta 26,4%-os, természetesen függ a hónapok számától.

1991. november 15. és december 31. között 7,7 millió forint értékű letéti jegy kelt el kirendeltségünkben.

Tehát az országos elszegényedés ellenére ez a szám meglepő. Nőtt a betétállomány is, sokan érzik, tudják, hogy a bizonytalanság közepette pénzük az OTP-ben biztonságos helyen van, mert így az inflációhoz közelálló értékű marad.

– Az értékleveletről

Városunkban az egyik legnépszerűbb betétforma, megyei viszonylatban az első között vagyunk. Állományunk 25%-a értéklevelel áll. Hátránya, mivel bemutatásra fizet, ha elvész – bárki beválthatja.

– Lakáshitelről

1992. január 1-től az OTP ingatlanfor-

galmozással nem foglalkozik, csak magánvállalkozásokra adunk hitelt.

A továbbiakban a Békéscsabán is funkcionáló Ingatlan Rt. feladata az ingatlanok adásvétele.

– Devizáról, valutáról

Gyomaendrőd, Dévaványa és Ecsegfalva lakói tartják itt kirendeltségünkben devizájukat, de más településről is vannak számlatulajdonosok.

Több mint ezren élnek ezzel a megoldással, igen jelentős a megtakarítások összege. Ez a szolgáltatásunk kényelmes és igen közkedvelt a valutavásárlók számára, most már nem kell utazni Békéscsabára, beváltás címén. Elméletileg minden nyugati pénznemet be tudunk szerezni. Előzetes igénybejelentés alapján néhány óra múlva az ügyfél kezébe adjuk a kért valutát. Hiszen mindenképpen: rá is vagyunk kényszerítve ügyfélcentrikusságra.

– Banktitokról

Ez az ami egy csapásra Magyarországon még nem oldható meg a hagyományos OTP-fiókok elavult elrendezése, berendezése miatt. Mi új kirendeltségünket már a nyugaton régen elterjedt forma és módszer szerint szerettük volna megvalósítani, de a pénz közbeszólt. Bácsalmáson már harmonikaajtóval ellátott kis tárgyalóban, diszkrét légkörben zajlik a bankélet.

Természetesen dolgozóinkat a titoktartás kötelezi. Itt nálunk a főnöki irodában az ügyfél kérésére lebonyolítható a titkos ügyintézés, így ő az irreális találgatásoknak, pletykáknak nincs kitéve.

– Az új tartalom mellett az új formáról

A bankunk új emblémával rendelkezik. 1991. október 31-től a hagyományos Világtakarékossági Naptól az OTP alkalmasított kiadást is megváltoztattunk. A hat alapszín sötét árnyalatának valamelyikéből egyensál és egyennyakendő viselése terjedt el. Mindenütt az egységes belső arculat kialakítására törekszünk. Az eddig gépesített főkönyv, értékpapír és valutaszámfejtés mellett az idén 1992-ben a csekkszám és takarékbetétkönyv is e módszerrel kerül feladatokra.

Végül megemlítem, hogy várhatóan csökkennek a személyi és vállalkozási hitelek kamatai.

TÁJÉKOZTATÓ

Amit a közúti járművezetők utánképzéséről tudni kell...

Jelenleg hatályos közúti közlekedési törvényünk az 1988. évi I. tv, mely 1988. július hó 01-én lépett hatályba.

E törvény 18. § (4) bekezdése kimondja, hogy utánképzésre kell kötelezni azt a járművezetőt, akinek a vezetői engedélyét közlekedési bűncselekmény, vagy szabálysértés miatt visszavonták, annak visszaadása előtt, illetve aki sorozatosan megszegte a közúti forgalomra vonatkozó szabályokat és emiatt a szabálysértési hatóság – határozattal – szabálysértési bírsággal sújtotta.

E jogszabály végrehajtására született meg a 139/1991. (X. 29.) Korm. rendelet, mely 1992. január hó 01-től lépett hatályba.

A fentiek értelmében tehát akinek vezetői engedélyét bűncselekmény vagy szabálysértés miatt a hatóság visszavonta, s annak határideje 1992. január hó 01. után telik le, az utánképzés elvégzésének igazolásáig vezetői engedélye, igazolványa nem adható ki.

Az utánképzést a megyei Közlekedési Felügyelet szervezi, (Békéscsaba, Kétegyházi u. 2. szám) az Utánképzési Csoport hajtja végre.

A jelentkezés alkalmával az utánképzésre kötelezettnek magával kell vinnie az utánképzésre kötelezés okát tartalmazó okmányt (bíróági ítélet, szabálysértési határozat), valamint személyi igazolványát.

Először egy „feltáró” foglalkozás keretében elvégzik a kötelezett elméleti, gyakorlati ismereteinek, valamint közlekedési szokásainak felmérését, majd a kötelezés oka- és felmérése eredményeként az utánképzési programok valamelyikébe besorolják.

(A programokat a 139/1991. (X. 29.) Korm. rendelet melléklete tartalmazza.)

A kötelezett részt vesz a program foglalkozásain, melyről igazolást kap. Az igazolás birtokában az eltelt idő letelte után a rendőrhatalóságnál visszakapja vezetői engedélyét.

Az utánképzésen mindig vezetésre alkalmas állapotban kell megjelenni.

Az utánképzés díjköteles, mely tartalmazza az esetleges vizsgadíjat, illetve igazolás kiállításának díját is.

Bővebb felvilágosítást a Békés megyei Közlekedési Felügyelet Utánképzési Csoportja ad.

Telefonszámuk: 66/22-984

Köszönjük az információkat a lakosság nevében:

HAL

GYOMAENDRÓD ÁSZAI V.

BALÁZS IMRE, az endródi háztartási bolt vezetője

– Nem tudod beszerezni az X festéket, hív fel telefonon Czáját az endródi kereskedőt, biztos segít rajtad.

– Fűtőolaj kell, fordulj Czájához: beszerzi!

– Ha nincs Y vegyiáru az egész megyében, Czájánál biztos kapható! Vetőmag kell, nála válogathatsz! Stb.

Ezek az útbaigazító tanácsok több évtizedes Balázs Imréhez, népszerű nevén Czájához, a vérbeli háztartási kereskedőhöz vezetnek. Kedélyesen kezdjük a beszélgetést a felújításra szoruló kis vezetői irodában, sportról és a szépnőkről esik néhány szó.

– Milyen iskolát végeztél Imre?

– Először Békéscsabán kereskedelmi szakmunkás-bizonyítványt szereztem, majd leérett-ségiztem szintén a megyeszékhely közgazdasági technikumának kereskedelmi tagozatán.

– Mióta ténykedsz az endródi háztartási üzletben?

– 1960-tól elsős tanuló korom óta, ami akkor még földműves-szövetkezeti egység volt.

– Kitől lested el a szakma fortélyait?

– Dobó Imre bácsitól, aki jelenleg az endródi kultúrcikk bolt vezetője.

– Mióta vagy vezetői beosztásban?

– 1968 óta, általában 4–5 fő beosztottal dolgozom. Boltunk inkább közületi forgalmazásra van felkészülve, számunkra természetesen a lakossági igények kielégítése sem másodlagos.

– Néhány számadatot légy szíves közölj boltod forgalmáról!

– Először is az 1990-es esztendővel dicsek-szem, hisz ez volt a csúcs: 35 milliós forgalom-mal és ebből a tiszta nyereség 2 millió volt. 25 milliót a közületi és 10 milliót a lakossági vásárlás hozott a „konyhára”.

– Mi az endródi bolt fő erénye és vonzereje?

– Festékválasztékban és vegyi árukban hiánycikket nem ismerünk. Hogyan kell ezt csinálni: rugalmasan, gyorsan alkalmazkodni a vevőhöz és az adott körülményekhez, kicsit fűszerezve a nyugati kereskedelmi módszerekkel. Minden beszerezhető a kedves Vevő kívánságára! Természetesen ezt a szakmát nagyon kell szeretni és én elfogultan szeretem.

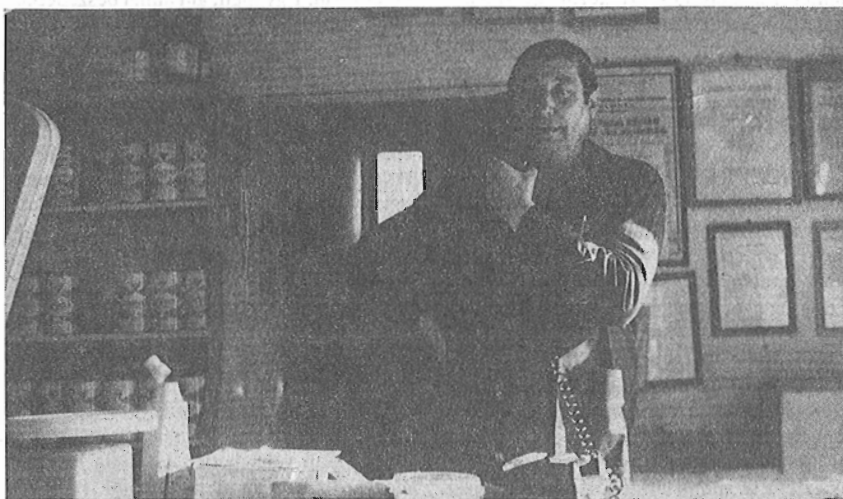
– Soha nem vágytál egy nagyobb szupermarketbe dolgozni?

– Nem, engem minden ideköt szülőhelyemre, Endródra. Ismerem az itteni embereket. Több évtizedes kereskedői tapasztalatom alapján már egyből leolvasom a boltba belépő vevőről, hogy mi a szándéka, mit szeretne vásárolni, vagy tanácsadásra szorul, vagy csak nézelődni óhajt.

– Boltod munkája messze földön híres, érezhető volt ez a pénztárcákon?

– Többször kaptuk meg a „Kiváló bolt” címet. Az anyagi elismerést, megbecsülést csak 1983 óta észleltük.

– Olyat is hallottam a vásárlóktól, akik ÁFÉSZ-tagok, hogy Balázs Imre jobban ért a kereskedelemhez mint néhány magasabb

poszton ülő vezető. Véleményed szerint mi juttatta az ÁFÉSZ-t a jelenlegi helyzetbe?

– A feleslegesen üzemeltetett nyomda, az a pénzt amit abba beleöltek, egy nagy központi raktár építésére kellett volna fordítani, így a különböző áruk beszerzése nem közvetetten, kerülő úton, felesleges kiadással került volna boltjainkba. Ha ezt tették volna, még mindig jól prosperáló cég lennénk. De a márciusban megválasztott új vezetőség megígérte, hogy a valamikor sikeres szolgáltató tevékenységünket új módszerekkel, magasabb színvonalon felfrissíti.

– Önkormányzati képviselő vagy, bábáskodsz a Barátság SE mellett, mi az ami számodra felfrissülést, kikapcsolódást jelent?

– A sport, a kertészkedés és a rendszeres to-tózás!

– Személyes élménnyel hozakodom elő. Valamikor a hatvanas évek végén Békéscsabán egy teremkézilabda-mérkőzésen mi játszottunk egymás ellen és azóta megmaradt bennem, hogy

társaid Czájának szólítottak. Honnan ered ez a ragadványnev?

– 1966-ban a Hídő étteremben ebédeltem egy pénteki napon. A menü halászlé és túrós csusza volt. A hét első feléről maradt négy ebéd-jegyem és azért is bevágtam még ugyanennyi porciót. F. Gábor bácsi az akkori pincér ennek láttán tett egy olyan könnyelmű ajánlatot, ha még ezek után tudok enni a közkedvelt menüből, azt ő számomra kifizeti. Én még két adaggal megbirkóztam, és ő erre azt mondta:

„Ilyet csak Czája csinált.”

(A húszas-harmincas években a Czája-dinasztia több tagja díjbirkózó, híres artista volt. Hárman voltak testvérek: János, József és Bertalan. Az utóbbit nevezték a világ egyik legerősebb emberének, aki a Budapesti Vasasban is birkózott)

– Továbbra is sok vevőt kívánok Neked, akik minél előbb dagadt pénztárcával, gondtalanul térnek be az üzletedbe!

Hajdú László

AZ ÉN ÁSZOM BALÁZS IMRE KERESKEDŐ

* * *

Beküldendő a Polgármesteri Hivatal címére:

Gyomaendrőd, Szabadság tér 1.

1992. október 15-ig

TALLÓZTUNK AZ... ÚJ SZÓ -BAN

A pozsonyi napilapból, 1992. január 29.

Félreértés ne essék, nem a mi lelkünk megmentéséről szeretnék értekezni: gyermekeink lelke a tét. A címet se érezzék patetikusnak, mert szerény véleményem szerint híven fejezi ki a nemzetiségi oktatásügyben beállt sanyarú helyzetünket. Szomorú tény ugyanis, hogy Dél-Szlovákiában jelenleg minden harmadik, a nyugati országrészben pedig már minden második magyar fiatal nem az anyanyelvén tanul. Rögtön szeretném tisztázni: nem azt propagálom, hogy csak egy nyelvet, az anyanyelvét sajátítsa el a gyermek, hanem természetesen ezzel együtt a többség nyelvét is tanulja meg és ezenkívül legalább egy világnyelvet. Ez a szándék azonban csak akkor lesz igazán valóra váltható, ha anyanyelvünkön tanul, mert csak így teremthető olyan alap, amelyre biztonságosan lehet építeni.

Megrendítő tragédia, hogy a magyar fiatalok ezrei a szemünk láttára cserélnek nyelvet és kultúrát. A kisebbségünk ellen irányuló, több mint hét évtizedes politikai, gazdasági, kulturális és lélektani hadviselésnek megvan a következményei. Számos vonatkozásban önbizalmát veszített, emberi méltóságában megalázott, magyarságtudatában meggyengült kisebbségünk megszabadulva a diktatórikus rendszer szorításából, még mindig nem él kellőképpen a demokrácia adta lehetőségeivel. Talán az elferdült értékrend is sokat nyom a latban. Pedig évek hosszú sora óta szakemberek és szülők garmadával sorakoztatták fel az érveket az anyanyelvi oktatás pótolhatatlan szerepéről. Ezzel együtt rámutattak többek között a gyermek érzelmi és értelmi világát romboló stresszhatásokra, identitászavarokra, gyökértelenségre, kisebbségi érzésre, és számos más súlyos következményre, amely abból adódik, hogy a gyermek nem az anyanyelvén tanul. Úgy tűnik föl, számos esetben mindegyik. Az élet, a gyakorlat bizonyítja, hogy az anyanyelvén tanuló gyermek más tanítási nyelvű

iskolába járó társához képest sokkal jobban érvényesül. Egyetlen, ám annál beszédesebb tény: a Szlovákiában élő, egyetemet végzett magyar értelmiségiek több mint kilencven százaléka magyar középiskolában érettségizett. Úgy látszik, sok kedves szülőt még ez a tény sem győzi meg, nem látják a fától az erdőt, s úgy akarják befolyásolni gyermekük érvényesülését, hogy lemondanak szinte mindenről, ami a gyermek azonosságát erősíti, anyanyelvi kultúráját gyarapítja. Így valósággal merényletet követnek el saját gyermekük ellen – nem tudni, milyen jogan.

S.O.S.

Édes anyanyelvünk a legdrágább kincsünk, csak vele, benne és általa lehetünk magyarok. Közismert, hogy íróink, költőink, művészeink kiemelkedő szellemi értékekkel gazdagították az emberiség egyetemes kultúráját, tudósaink pedig a világ élvonalához tartoznak. A minap olvastam egy tudósítást arról, hogy az amerikaiakat is izgatta: mi az oka annak, hogy annyi magyar származású híres, sőt, Nobel-díjas tudós munkálkodik szerte a világon. Staar Gyula professzor vizsgálta tudományosan ezt az izgalmas kérdést, s évek múltán bebizonyosodott, hogy ezek a tudósok fiatalon valamennyien anyanyelvükön tanultak. Az anyanyelv volt ifjúkoruk éltető, tudatformáló eszköze. A sajátos, magyar stílusú gondolkodásmód eredménye a magyarok erős konkrétumérzéke, melynek gyökerei a nyelv szerkezetében találhatók. Az amerikaiak megállapították, hogy a magyar nyelv sajátos vonása a tárgyszerűség, a konkrét hasonlatokra, képekre építő kifejezésmód. Staar Gyula tudományos vizsgálódásait kommentálva hangsúlyozta: – Tűrhetően beszélék öt világnyelvet, de egyikben, még az angolban sem figyelhető meg a kép-

szérü gondolkodásmódnak annyi leleményessége és olyan gazdagsága, mint a magyarban. Azt mondom, a szellem és a nyelvcsodálatos összefonódásának vagyunk tanúi.

Már az elején hangsúlyoztam, gyermekeink lelke a tét. Ezt a csodálatos szellemet, az ősök génjeibe kódolt és általuk közvetített üzenetét öljük meg, ha gyermekünket nem anyanyelvén tanítatjuk. Honfitársunk, Márai Sándor írja: „Számomra az életem nagy misztériuma, és hálás vagyok a sorsnak, hogy anyanyelvem a gyönyörű magyar, az egyetlen nyelv, amelyen mindent el tudok mondani, ami érthető és érthetetlen az életben; és hallgatni is csak magyarul tudok arról, ami számomra becses”.

Röviden ennyit szerettem volna elmondani a beíratások idején, és ha írással akár egyetlen lelket is meg tudtam menteni, akkor igyekeztem már nem volt hiábavaló.

Dr. Főth János

Nőnapra!

Nagy választékból
vásárolhat

selyemvirágot

a Teri

üzletházából!

(Fő út 158.)

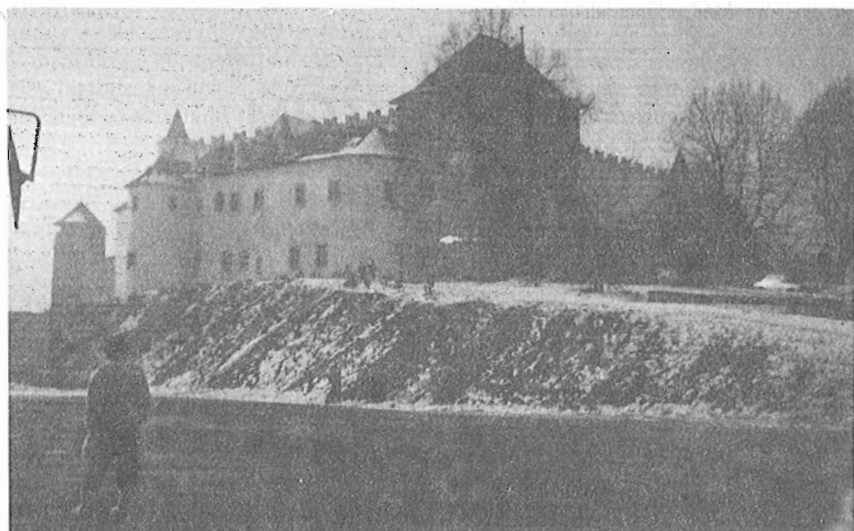
Színes filmjének
előhívását, nagyítását

24 óra alatt

BAK JÁNOS elintézi

A kidolgozásra kerülő
film
a trafikjában leadható

(Autóbusz-állomás)

A zólyomi várban nincs Balassi Bálint emlékszoba

Két pert veszített az Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet!

1992. január 16-án, négy tárgyalás után a Gyulai Munkaügyi Bíróságon az 1 M-351/1991/13. sz. fegyelmi és az 1 M-421/1991.3. sz. felmondási pert veszítette el jogerősen az Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet dr. Asztalos Erzsébet jogtanácsossal az élen.

Felperes: Gyuris Lajosné

Alperes: Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet

Ítélet:

„A bíróság a felperes keresetének helyét ad, mellőzi a fegyelmi büntetés kiszabását. Kötelezi az alperest a felperesi munkaviszony helyreállítására.”

Indoklás:

„Bizonyítást nyert, hogy felperest és munkatársait a szövetkezet elnöke behívta, felelősségre, kérdőre vonta őket, hogy ki szolgáltatott ki adatot a szövetkezeztől.

Valóságos alapja volt továbbá azon cikkben megjelent nyilatkozatnak is, amely szerint már szó volt arról, hogy a felperes munkaviszonyát meg kívánták szüntetni.

A fentiekben foglaltakat támasztotta alá felperes közvetlen munkahelyi vezetőjének vallomása.

Felperes az alperesnél több mint tíz éve fennálló munkaviszonya, közgazdasági érettségivel rendelkezése, családi körülményei és azon előadása, mely szerint más kirendeltségnél is elvállalt volna más, nem csak biztosítási ügyintézői munkakört, viszont az alperes fel sem ajánlotta részére, a felmondás alaptalanságát támasztja alá. Alperesnek a hivatkozottak a felhívott jogszabály alapján biztosítani kellett volna felperes részére más munkakört. „Mindezek ellenére 1992. január 17-én, mikor munkára jelentkeztem dr. Asztalos Erzsébet jogtanácsos javaslatára, újabb felmondást kaptam, melyet Szatmári Gergely igazgatási tag egyszemélyben írt alá, hivatkozva arra, hogy az átszervezés során munkaköröm megszűnt és olyan munkakört, amely betöltetlen, változatlanul nem tud a munkáltató felajánlani.”

A Munkaügyi Bíróság a fegyelmiről és a felmondásról jogerős ítéletben megállapította, hogy alaptalan. A mostani felmondás pedig szintén az. Az indoklás kimondja, hogy a felmondási korlátozás miatt engem a munkáltató foglalkoztatni köteles. A jelen felmondás Döntőbizottsági tárgyalásán elhangzott, hogy gyesről egy hete jött vissza egy dolgozó, akinek a helyén a felmondás ideje alatt tudtak volna foglalkoztatni. Elhangzott az is, hogy új kirendeltséget nyitnak Békéscsabán, ahová a vezetőt már fel is vették. Ha a munkáltatóm tiszteletben tartaná

az ítéletet, a nyitástól függetlenül oda elsőként engem kellett volna beössznanak. Újabb felmondásuk törvénytörő gyakorlatot valósít meg, s az a szándék tetszik ki belőle, hogy ítélet ide – vagy oda, mindenképpen eltávolítani igyekezzenek a cégtől. Teszik ezt annak ellenére, hogy az ügyben már a Szarvasi Városi Ügyészség is fellépett, mégpedig az én oldalamon. Ezek után kénytelen lesznek ismét a Munkaügyi Bírósághoz fordulni. A szövetkezetnél a felmerült kárért ki a felelős?

Meddig lehet jogszabály (átszervezés) mögé rejtteni az igazságot? Már nem érdeke a munkáltatómnak, hogy megkeresse, hogy ki szolgáltatott ki adatokat a szövetkezeztől? Vagy félnek, hogy a leleplezéssel más is kiderül? Inkább egy ártatlan embert szándékosan eltávolítanak? Az elnök 1990. októberében a dolgozókkal próbált volna félreállítani, de egy-két dolgozó kivételével a többség nem értett egyet. Majd az igazgatóság tagjaival adatott fegyelmit. Mindkét felmondást is igazgatósági tag írta alá, igaz dr. Asztalos Erzsébet javaslata alapján.

Pedig az Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezetnek van egy elnöke, Kulik Istvánné, aki az elnöki tisztséggel a felelősséget is vállalta még akkor is, ha az aláírását ennek ellenére sehol nem adja.

Mindezeket azért írtam le, mert remélem, hogy egyszer mégis kiderül a teljes igazság!

Gyomaendrőd, 1992. február 18.

Gyuris Lajosné (Szakál Zita)

Figyelmeztető tábla

Egy amerikai kisváros iskolája előtt, a járda szélén hatalmas figyelmeztető tábla van az autósok számára.

– Vigyázz, iskola! Ne gázold el a gyerekeket.

Girbe-gurba betűkkel hozzáfírta valaki:

– Várd meg, amíg a tanárok jönnek!

SZÁLKÁK

1. Annak idején a Vásártéri lakótelepen műholdas TV-adást bevezetők nem kötöttek szabályos kétoldali szerződést a lakókkal. Pl: hány állandó program vételét garantálja – azokat milyen minőségben, változtatja-e a csatornákat, hol van az állandó irodája és ott ügyelete, stb. Ezt a hiányosságot utólag is lehet egy újságnyilatkozattal pótolni.

2. A Pásztor J. u. 29. sz. ház láthatóan üres, nem lakott. Télen a többi üres házhoz hasonlóan – előtte a járda takarítatlan maradt. Ehhez most újabb gond járul: az utcai fal megroggyant és ezért beavatkozás szükséges. (Állítólag két tulajdonos van, és az egyik Amerikában él[?])

3. A Körös Hotel bisztrója előtt kerékpártároló van a kövesúton, de a járdáról nem lehet biztonságosan a tárolókhoz jutni, mert a szintkülönbség éppen két lépcsőfoknyi. Egy lépcső létesítésével a „lelépés” biztonságossá (vagy legalábbis biztonságosabbá tehető) a kaptos látogatók számára.

4. A járdán való kerékpározás azokban az utcákban, ahol nincs szilárd burkolat és emiatt gödrös és sáros – megtűrt jelenség. De ugyanez a kövezett utcákban és pláne a Fő utcán megengedhetetlen. Pedig ez a szokás terjed néha egészen a pofátlanságig. Ugyanakkor a kerékpárút gyomai szakaszán gyalogosok és gyerekkocsik közlekednek, pedig közvetlen mellettük járda van. Hát igen, a közlekedés is a kultúra része!!!

5. A helyi MÁV-állomáson a központi váróteremben elromlott az egyik belső lengőajtó. Még szerencse, hogy úgy romlott el, hogy nyitva maradt félig. „Minden elromlik, ami elromolhat” – hirdeti Murphy törvénye – de: mindent meg is kell javítani, amit közérdekből meg kell javítani. Ez az ajtó hónapokkal ezelőtt rongálódott meg, átélte a telet, és még ma is úgy van. A MÁV lényegében egy műszaki szervezet és senki nem hiheti – és nem is hiszi –, hogy egy ajtó megjavítása számára megoldhatatlan problémát jelentene.

6. Az annak idején a példamutatóan megépített Gyoma és Endrőd közötti kerékpárút a közlekedés biztonságát volt hivatott szolgálni. Az út maga jól is szolgálja ezt a feladatot, de az útra való ráhajtás módja joggal kifogásolható: ugyanis szabályozatlan maradt. A kerékpárosok „szabodon variálnak”, autómotor forgalom pillanatnyi állása szerint. A Kisáruház előtti járda pereme akadályozza a biztonságos ráhajtást és a Fő út felőli behajtás sem szabályozott. A kérdés megoldását az illetékes figyelmébe ajánljuk!

BIZTOS, AMI BIZTOS (IVP = meggazdagodás?)

Felröppent a hír, hogy schilling milliók vándoroltak ki az országból (KURIR) az osztrák IVP (Nemzetközi Előtakarékossági Program) Biztosítási ügynökség révén. Osztrák biztosítócégek elhatározták, hogy ügynökhálózatot építenek ki Magyarországon. Az ügynökök a magyar állampolgárok-nak kedvező feltételű, devizában, illetve forintban fizetendő:

- magas kamatozású tőkebefektetést,
- baleset, - rokkant, - életbiztosítást ajánlanak.

Ezen tényezők vonzereje azonban az általagember szemében meg sem közelíti az ajánlat harmadik részét: a kötvénnyel együtt munkatársi szerződést is köthetnek, így maguk is az osztrák cég ügynökeivé válnak, s ezzel - főállásuk megtartása mellett - a befektetett összeg többszörösét kereshetik meg valútában.

A rendszer úgy működik, hogy aki a biztosítónak ügyfelet szerez, az eleinte (kortól, nemtől függően) 18-19% jutalékot kap, de néhány aláírt szerződés után ez az arány még emelkedik. Ettől kezdve az általa beszerzett új ügynökök munkája után is megkapja a kettőjük jutaléka közötti különbséget, sőt azok teljesítménye alapján tovább nő az öt megillető százalékja. Ily módon tehát az első néhány új ügyfél beszerzése után az első kiadásai már fedezve vannak.

Hogy milyen feltételekkel köthetnek az erre fogékonyak biztosítást?

A 15 éves lejáratú szerződés értelmében évi minimum 3 ezer osztrák schillinget, vagy annak megfelelő értékű forintot kell befizetni. A tizenötödik év végén, ha baleset, illetve haláleset nem történik, melynek esetére

a biztosítási cég igen kedvező feltételeket vállal, 50 százalékos kamattal (ez a minimum, mert 1990. évben 67,7% volt) kapja vissza a pénzét. Ez a befektetés jelentéktelenebb része. Az illető, aki biztosítást köt, ügynöke lehet az osztrák cégnek. Ha képes újabb mukatársakat szerezni és beépíteni e biztosítási formába, akár be is fejezheti ügynökösödését, mivel ezzel létrehozta a „saját cégét”, mely vállalkozás ezután önmagát építi.

Vállalkozni bárki vállalkozhat, aki össze-szedi a szükséges összeget. Veszíteni az sem veszít, aki nem szervez újabb embereket, hiszen marad egy jövedelmező befektetése.

Ha vesszük Magyarország lakosainak számát kb. 10 millióra, és ennek 10 százalékát, akik anyagilag megtehetik e biztosítás megkötését, és ennek is csak 20 százalékát, akik fogékonyak is rá, és szeretnének e hálózat tagjai lenni, ez számításaim szerint 200 ezer fő. Ma 1992 elején kb. 20 ezer ilyen biztosítás van forgalomban Magyarországon. Ebből is látszik, hogy még minden jövőbeli ügynöknek számtalan esélye van a biztos kötésre.

Varga Ágnes

Új színfolt Gyomaendrődön

Chicco baby

Fő út 187. szám alatt
az édesség-,
ajándékboltban

Nőnapra

ajándécsomagok

megrendelhetők ugyanott
és a stop butiksonon,
az Illatszertboltban

AZ IDEI DIVAT

*Kedvcsinálóként csak annyit:
divat az idén a laza hajviselet,*

BÁLI MEGHÍVÓ

a Kner Nyomdaipari Múzeum gyűjteményéből

Geiger Richard munkája

*a márvány-
szerű vagy
a napbarní-
tott arc,
a hangsúlyo-
zott szem, az
erős rúzs,
a műszem-
pilla, a zsa-
bó és a szafari-
nadrág, a
kalap és
a gyöngysor,
a rövid és
a hosszú
szoknya –
szóval min-
den, amiből
a nők saját
fantáziájuk
szerint vá-
laszthatnak*

Felajánlom megvételre

1 db 150 cm / 1 db 190 cm

1 db 220 cm hosszú vasbeton
(födém) gerenda jutányos áron eladó

Cím: Ölvediné Németh Hedvig
Gyomaendrőd, Gárdonyi u. 217.

Megtekinthető: délelőtti folyamán

Továbbra is várjuk Kedves Olvasóink
megvételre ajánlott anyagait,
tárgyait ingyen meghirdetjük

Címünk:

617. Sz. Ipari Szakmunkásképző
és Cipőipari

Szakközépiskola

Gyomaendrőd, Selyem u. 124.

Telefon: 67/31-616

Varga István karbantartó

SPORT

SPORT

SPOR

Az ifik is felnőttek...

...már mint a feladathoz, mely úgy a nagycsapat mint az ifik célkitűzése is volt, hogy a megyei első osztályt csak bajnoki címmel fejezzék be. Mint tudjuk ez sikerült. A Bélteki János által vezetett ificsapat valamennyi játékosának nyakába akasztották az aranyérmeket.

A törzsközönség az időjárásra tekintet nélkül, abban a biztos tudatban látogatott az ifi mérkőzéseire – mert, ha a nagycsapat nem is – Kiss Lajoskákéék gólt, gólokat rúgnak és bizton nyerik a mérkőzéseket...

Imponáló pont- és gólkülönbséggel sikert sikerre halmoztak. Sikereikben mindannyian osztoztunk, gratulálunk és...

...következett a folytatás, egy előtűnk ismeretlen bajnokságban, ismeretlen ellenfelek ellen. Hunyákéék itt sem ijedtek meg, várakozáson felül teljesítettek, itt utalok az orosz házi 1:0-ás győzelemre, nagyszerű volt. További szép eredményeket remélünk a Hunya, Munkácsi, Turi, Dobó, Tóth, Gácsi, Timár, Dinya, Kis, Varjú, Szabó összeállítású, szinte a kezdettől Bélteki által nevelt gardától. A Nemzeti Bajnokság III. vonalában már nem voltak sémameccsek, itt birkózni kellett. Ebben az osztályban már minden eredmény előfordult. Láttuk az ifiket veszíteni, döntetlent játszani és persze győzni is. A csapatba vetett reményeink igazolódni látszanak, annál is inkább, mert nem emlékszem olyan veszített mérkőzésre ahol gólt sem rúgott volna az ifink (igazítsanak ki, ha tévedek).

Nem akarom értékelni a csapatot játékosként külön-külön, de mégis le kell írnom, hogy a sikerek kovácsai a Dobó-Turi-Dinya-Kiss Lajoska-Szabó-Hunya hatosfogat az, akik megbízható jó átlagot nyújtottak.

Ezzel együtt azonban nem feledkezem meg azokról a fiúkról akik segítségüket adták, adják a sikerhez mint Hegedüs a kapus, Babos Laci, Kun, Gubucz, Oláh Tibor, Bara Norbert és Tóth Tibor.

Végezetül kivonat a bajnokság félidei állásáról

4 10 2 3 33 17 22

Tehát 15 mérkőzésből 10 győzelem 2 döntetlen 3 vereség, ez 22 pontot jelent és a bajnokság 4-ik helyére elegendő.

Ez az eredmény szép reményekre jogosít, de vigyázat, folytatás következik, gondolom valamennyien örülnének, ha a végelszámolásnál a helyezésemben nem kellene a 4-es számnál nagyobbat leírni.

A siker eljön – ne akarjatok mást, mint győzni. Az eddigi eredményeket köszönjük, gratulálunk, hajrá ifi...

Szettel Béla

Magyar Kupa
női röplabdamerkőzés

Gyomaendrődi STK –
Békéscsabai Előre RSC
1:3 (-3 -11 -9 -14)

1992. január 26. Gyomaendrőd: Gimnázium tornaterem. V: Kovács, Faragó
Gyomaendrőd:

Kajla, Paróczai, Szendrei, Asztalos, Tóth, Vass; Csere: Arany; Edző: Uhrinné Szarka Judit

Békéscsaba:

Széplaki, Szaszki, Balogh, Kazár, Kolarovszki, Mező; Csere: Somogyvári, Kiszely, Ancsin, Knyihár; Edző: Fiath Miklós

A felkészülésben jóval előbb álló csapat kissé nehezen győzte le lányainkat.

A gyomaendrődi együttes elsőre csak 3 majd 11 pontot szerzett. A harmadik játszmát már simán megnyerte.

A negyedikben már 14:10-re vezetett. Játzmalabdája kétszer is volt. Itt nagyon kiütöközött az edzéshiány. Sem idegileg sem erővel nem bírták tovább.

Biztató volt lányaink játéka. Reménnyel tölti el a szurkolóinkat a tavaszi kiesés elkerüléséért vívandó küzdelem.

A csapat házatáján kevés változás van. Örömhír hogy tornatermi gondjainkon igyekeznek segíteni a Kner Imre Gimnázium és a Bethlen Gábor Mezőgazdasági Szakmunkásképző Intézet. További örömhír Arany Mariann csatásorba állása.

Ezek a tények reményre jogosítanak bennünket.

Lukács Sándor

TEREMFOCI

A Gyomaendrődi Barátság SE az Unio Kupa teremfutballtornán vett részt Békéscsabán és a következő eredményeket érte el:

Barátság SE – Kétsoprony 5:1

Barátság SE – Csorvás 14:1

Barátság SE –

Békéscsaba Tanítóképző 5:10

A harmadik helyért játszott mérkőzésen Dévaványával a rendes játékidőben döntetlen eredmény született. Végül hetesrúgásokkal sikerült győzni, amely a dobogóra kerülést jelentette. A torna legjobb góllövője csapatunk játékos Polányi Zoltán lett. Az oklevél mellé egy futball-labdát is kaptunk.

Balázs Imre

A Körös étteremben
1992. március 14-én
este hét órakor

Sportbál

lesz

A vacsora ára: 250,- Ft

A 617-esek a szlovákiai sítábor szálláshelye előtt Kovácsovában

MŰVELŐDÉSI HÁZAINK MÁRCIUSI PROGRAMJA

Katona József Művelődési Központ

2. Hétfő 18.00	GERGELY RÓBERT SHOW TURNÉ Közreműködik a GIRLS GROUP Jegyek 180,- és 160,- Ft-ért kaphatók elővételben és a helyszínen is		- Körmendi Klára <i>zongora</i> - Banner Zoltán <i>szavaltat</i> A műsorban magyar zeneszerzők és költők zeneművei és versei hangzanak el, a reformkortól a XX. századig, a márc. 15-i ünnepeket köszöntve Használtruhavásár
3. Kedd 10.00	Középiskolai filharmónia-előadás „Az őskortól a popzenéig” címmel a Debreceni Ütőegyesítés műsora	11. Szerda 9-17.00	
5. Csütörtök 19-21.00	ÖNVEDELMI TANFOLYAM indul 16 éves kortól Jelentkezés a helyszínen! A tanfolyamot vezetí Szabó Zoltán és Varga Zoltán Amíg a készlet tart	14. Szombat 20-03.00	DISCO
6. Péntek 7.00	CSEREPESVIRÁG-VÁSÁR	18. Szerda 19.00	„Soha se mondó” címmel HERNÁDI JUDIT-est Közreműködik: Gyarmati István zongorakísérő - Karády Katalin, Mezei Mária, Fedák Sári, Sennyei Vera-dalok hangzanak el
6. Péntek 18.00	A 617. Sz. Ipari Szakmunkásképző és Szakközépiskola szalagavató bálja	20. Péntek 19.00	RÉS KONCERT Előzenekar: KARABÉLY
7. Szombat 20-03.00	DISCO A műsorban 22 órától LOS ANDINOS koncert Belépő: 100,- Ft	21. és 28. Szombat 20-03.00	DISCO
9. Hétfő 12.00	Ifjúsági filharmónia-előadás Közreműködnek - Lugosi Melinda <i>ének</i> - Fábán Márta <i>cimbalom</i>	9. Csütörtök 19.00	Áprilisi előzetes: DIOR DIVAT STÚDIÓ DIVATBEMUTATÓ EST '92. tavaszi-nyári divatújdonságok

Déryné Művelődési Ház

2. Hétfő 11.00	SULIMOZI Tüskevár I-II. rész		Vendégek - Kovács Apollónia <i>cigánydal</i> - Pere János <i>magyarnóta</i> - Szikora Jenő <i>táncdal</i> - Ihos József <i>humor</i> Belépő váltható mindkét művelődési házban 100 és 120 Ft-ért
5. Csütörtök 7-17.00	Import ruhavásár		Különbusz indul a Katona József Művelődési Központtól 18.30 órakor és vissza a Déryné Művelődési Háztól 20.30 órakor
5. Csütörtök 10.00	SULIMOZI Vízipók-csodapók		OVIMOZI
6. Péntek 6-14.00	Nőnap vágott és cserepesvirág-vásár		- Erdei sportversenyek Galambászbál
7. Szombat 17.00	Nőnap ünnepség az I. Sz. Nyugdíjasklubban		
17. Kedd 19.00	„6 nap óta szól a nóta” c. műsoros est	19. Csütörtök 20. Péntek	

KÉPTÁRUNK HELYZETE

(Folytatás az 2. oldalról)

Árajánlatot kaptunk:

Tetőfelújításra, járda-terasz újjáépítésre 486 513,-

Alászigetelés, vakolat helyreállítással 923 726,- Ft

összesen: 1 480 239,- Ft-ban

Ekkor jelentkezett Szerető Béla magánvállalkozó, aki több hétre adott teljesen ingyen szak- és segédmunkaerőt, szállító járművet, cserepet, kéménytöglát.

Ugyancsak segített munkaerővel a Kner Imre Gimnázium, a VÁFI, az 1. Sz. Általános Iskola stb.

Így sikerült a rossz idő beálltáig a tető átrakását s az alászigetelést, illetve aláfalazásnak mintegy 40%-át elvégezni, csupán az anyagot kellett megvásárolnunk.

Ezen felül készült el a bádógosmunka, melyet a Gyomaendrőd Város Építő és Szolgáltató Üzeme végzett el.

A szigeteléshez az anyagot teljes egészében beszereztük, jó idő esetén ezt 4-5 hét alatt be lehetne fejezni és hozzáfogni a belső vakolatok javításához.

Téjékoztató az alapítvány 1991. évi gazdálkodásáról:

Induló tőke 500 000,- Ft

Alapítvány javára befizetés 21 000,- Ft

521 000,- Ft

Munkabér 6 400,- Ft
TB.-járulék 1 462,- Ft
Anyagvásárlás 144 543,5 Ft
ÁFA 35 427,- Ft

Alapítványi központnak befizetés 1 000,- Ft
188 832,- Ft

Kiadások utáni pénzmaradvány 332 168,- Ft
Kamatbevétel 44 612,- Ft
376 780,- Ft

A jelenleg meglévő 376 E Ft semmiképpen nem elegendő a munka befejezéséhez, a képtár kialakításához.

Hátra van még az épület leendő funkciójának megfelelő világítás beszerelése, külső-belső tatarozás, üvegezés, festés, mázolás, gázkonvektorok áthelyezése, új kerítés készítése, melléképület lebontása, terep- illetve parkrendezés. Ezenkívül el kell látni az épületet megfelelő biztonsági berendezéssel is.

Az eredeti terv szerint 1992-ben, első lépcsőben az épület két helyiségében megnyitásra kerülhetne a kiállítás.

Ennek feltétele, hogy a jelenleg rendelkezésre álló összegben felül az önkormányzat további anyagi támogatást nyújtson az alapítvány részére.

A befejezést, illetve a képtár megnyitását sürgeti az

a tény, hogy a fent említett két gyűjtemény sorsa, végleges elhelyezése megoldást kell nyerjen.

A Vidovszky-anyag, bár biztonsági szempontból megfelelő helyen van a takarékszövetkezet Kossuth utcai épületében, egyeből szempontból az elhelyezés nem optimális a nagy értéket képviselő festmények számára.

Ez a helyiség irodaként is funkcionál, klímája a számítógépek miatt nem alkalmas a képek huzamosabb károsodásmentes tárolására.

A Corini-képek jelenleg a Művelődési Központban vannak, de ezek is biztonságosabb és szakszerűbb elhelyezést igényelnének.

Városunk polgárai joggal büszkék ezen kulturális értékeinkre, amelynek méltó otthonot adni, közkinccsé és mindenki számára megtekinthetővé tenni kötelességünk.

Határozati javaslat

A Művelődési, Sport- és Kisebbségi Ügyekkel Foglalkozó Bizottság javasolja a képviselő-testületnek, hogy „Gyomaendrőd Város Közgyűjteményeier” alapítvány részére az 1992. évi költségvetésből 500 E Ft-ot előirányozni szíveskedjék.

Továbbiakban javasolja a képviselő-testületnek, hogy vállaljon kötelezettséget évi 500 E Ft összegben az alapítvány támogatására.

Gyomaendrőd, 1992. január 13.

Dr. Kovács Béla a bizottság elnöke

Gyomaendrőd Híradó

Gyomaendrőd Város Önkormányzatának lapja

Felelős szerkesztő: Hajdú László. Kiadja: Gyomaendrőd Képviselő-testülete. Gyomaendrőd, Szabadság tér 1.

Telefon: 67/31-320. Felelős kiadó: dr. Frankó Károly polgármester. Készült a Gyomai Kner Nyomda Kft.-ben, Gyomaendrőd, Kossuth u. 10-12.

Felelős vezető: Szász Imre ügyvezető igazgató. Terjesztik a gyomaendrőd postahivatalok, diákok és kereskedők

Engedélyszám: III/PHF/108/BE ISSN 0238-8391

HÍRADÓ GYOMAENDRŐDI

GYOMAENDRŐD VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK LAPJA

XI. ÉVFOLYAM 3. SZÁM

1992. MÁRCIUS

MEGJELENIK HAVONTA

ÁRA: 15,- FT

Nem volt, nincs és nem is lesz cenzúra

Az utóbbi hetekben azzal vádolják a lap főszerkesztőjét, hogy a képviselő-testület – netán a polgármester cenzúrázza az itt megjelenő cikkeket. Ez természetesen nem igaz! – Ha igaz lenne, jó néhány megjelent, „vihart” aratott írás sohasem láthatott volna napvilágot. A Gyomaendrőd Híradó legfontosabb feladata – a valóság-nak megfelelően, tárgyilagos tájékoztatást nyújtani a lakosságnak. Feladata a képviselő-testület döntéseiről – a hivatalban született minden fontos lépésről értesíteni – időben figyelemfelkeltően az érdekelteket. Kétségtelen, hogy mint felelős kiadó időnként bizonyos nyomásnak vagyok kitéve egy-egy cikk megjelenése után. Azok az intézmények, személyek, akiről nem feltétlen csak jól írnak az újság hasábjain – bizony sértettként ezt jelezni szokták. Védekezni csak egyféleképpen tudok: lapunk semleges – egy vezérelve van – mindenki ismerje meg a valóságot, az igazságot.

Természetesen nem vagyunk hibátlanak, de nem keresünk olcsó szenzációkat – szeretnénk, ha tartalmas, kedvelt havi lap maradnánk. A jövőben nem járulok hozzá, hogy egy-egy személy a lap hasábjain „üzenjen” a másoknak – ha csak egymás sértegetéseivel vannak elfoglalva. A jövőben is helyt adunk minden közösséget érdeklő témának – lehet az ÁFÉSZ, vagy bármelyik szövetkezet, magánvállalkozás, csak érdeklődésre tartson számot.

Természetesen mindenki úgy olvassa – ahogy értenie kell – ezért látom okát annak, hogy ugyanarról a témáról más és már ismert személy mondjon véleményt. Mint a lap gondozója soha egy sort sem húztam le – vagy kértem, változtassanak meg kedvemért – kedvünkért. Reménykedem, hogy ezt mindenki őszintén elhiszi nekem.

Üdvözlettel:
dr. Frankó Károly
polgármester

Zsoltocska és a boltocska...

(6. oldal)

Az alkalmazkodás útján a Katona József Művelődési Központ

(12. oldal)

RÉSZLETES KÖLTSÉGVETÉS

(13–14. oldal)

TÁJÉKOZTATÓ GYOMAENDRŐD SPORTJÁRÓL

(15. oldal)

Szép ünnep volt

(2–4. oldal)

ÜNNEP VOLT

Tisztelt gyomaendrődi Polgárok!

Szent István királyunk államalapítása után 1848. március 15. a magyarság történelmének legnevezetesebb eseménye, ünnepe. Mi tizenévesek az elmúlt két esztendő kivételével e jeles nagy nemzeti ünnepet „csak” azzal ünnepeltük, hogy nem kellett e napon iskolába mennünk. A közelmúlt tankönyvei sokarcúan ábrázolták a magyar nép forradalmát.

A Habsburg birodalom összeomlása, 1918 után 1927-ben törvényekkel március 15-ét nemzeti ünneppé nyilvánították.

1937. március 15-én a népi írók mozgalmából kinőtt Márciusi Front adta ki 12 pontját, amelyben kiemelik 1848 márciusának szociális és demokratikus követeléseit. 1942-ben a magyar Történelmi Emlékbizottság március 15-én szervezi háborúellenes és függetlenségi tüntetését.

1945 után Magyarország rendszeresen megünnepelte a történelmi sorsfordulót mint az önállóság és függetlenség, valamint a jobbágyfelszabadítás ünnepét. 1948–49-ben a centenáriumi ünnepséggel az egész országot átfogták. Az 1948. március 1-jén benyújtott törvény szövege március 15-éről úgy beszélt, mint amely napon a magyarság „harcba indult a magyar nép függetlenségéért és szabadsága kivívásáért, az idegen uralom igájának lerázásáért.” Ekkor március 15-ét munkaszüneti nappá nyilvánították. A Rákosi-rendszerben 1951-től ismét munkanap lett.

1956-ban a forradalom ideje alatt a Szovjetunió elleni és a hivatalos politikától független utcai szabadságharc szimbólumaként emelkedett ki.

1957. március 10-én azután egy kormányrendelet az ifjúság ünnepévé, iskolai szünnapá tette. Ahogy szüleink, nagyszüleink és tanáraink elmondták, ennek az volt a lényege, hogy az erősödő ellenzék életet tompítsák.

A 60-as évek végén március 21-gyel együtt „Forradalmi ifjúsági” napok révén próbálták egységbe forrasztani a nemzeti és forradalmi hagyományokat. Szintén csak halomásból ismerjük azokat a szomorú eseményeket, amelyek Budapesten a 60-as, 70-es sőt a 80-as években az „ifjúság ünnepén” történtek. Az említett időszakokban a Petőfi-szoborhoz vonul és ott ünneplő fiatalokat a volt rendszer rendőrei fizikai kényszerrel szétzavarták.

A nemzeti színű kokárda viselete hátrányt jelentett, szinte szégyenleni kellett Magyarországot egyik legszebb szimbólumát. Végre valahára újból nagy nemzeti ünnepünk lett március 15. Minden magyar gyermek és felnőtt nyugodt, békés körülmények között emlékezhet Petőfiék nagy tetteire, a szabadságharc névtelen hőseire.

Végre nincs már idegen katoná hazánk földjén. Bátran dicsekedhetünk azzal is gyomaendrődiek, hogy Petőfi Sándor járt településünkön, amit az egy évvel ezelőtti emléktábla-avatás bizonyít. Minket azzal vádolnak, hogy nincs olyan gazdag érzelmi kötődésünk, hogy meghatódva, igaz magyar polgárként emlékezzünk, ünnepeljünk. Kérjük Önöket, hogy türelemmel plántálják át lelkünkbe, szívünkbe az egészséges magyarságtudatot, hisz e téren még nagy zűrzavar és tanácstalanság lakozik bennünk.

Az elmúlt tizenegynéhány év sok-sok hordaléka az őszinte ünneplés gyakorlatát nem sajátította el velünk: diákokkal.

Mi bízunk abban, hogy a következő március tizenötödiké megünneplését senki és semmi nem zavarhatja és önkényesen parancsszóra nem változtathatja meg:

A 617. SZ. IPARI SZAKMUNKÁSKÉPZŐ INTÉZET ÉS CIPŐIPARI SZAKKÖZÉPISKOLA TANULÓI
(Elhangzott 1992. március 15-én Endrődön és Gyomán)

Az ünnepi műsor előadói:

Kocsik Szilvia, Szerető Zsuzsanna, Dénes Rita, Véha Zoltán,
Szabó Mónika és Hainfart Lilla

144 évvel ezelőtt is esett

SZÉP ÜNNEP VOLT

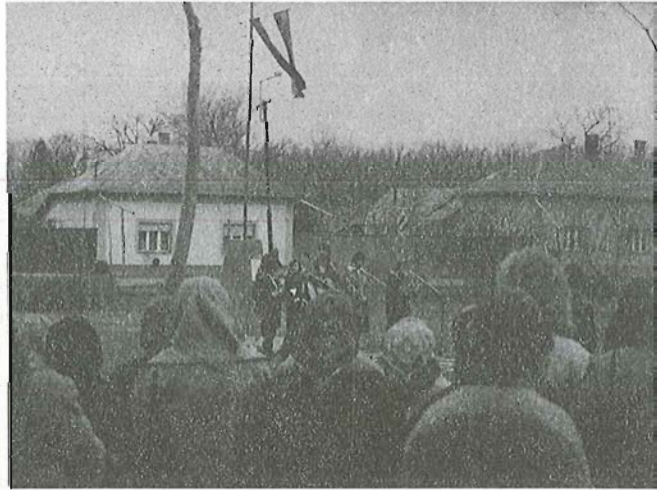
Iskolaigazgató, jegyző, katolikus pap, nyugdíjas, kisiskolás, tanárnő együtt emlékezett

Őszinte meghatódottság

Tele érzelmekkel

A nemzeti zászlónk büszkén lobogott

Gellai József alpolgármester és dr. Frankó Károly főpolgármester ünnepi díszben

Petőfi Sándor Nemzeti dala megzenésítve csendült fel (Évekig tiltott volt így előadni)

MÁRCIUS 15-E

Képviselek a Himnusz hallgatása közben

A 2. Sz. Általános Iskola diákjai igazán együtt ünnepeltek

Édesanya gyermekével, nagymama unokájával emlékezett
– Voltak akik esernyő nélkül azonosultak az ünnep pillanataival

Kocsik Szilvia szakmunkástanuló
a Szép magyar beszéd verseny kétszeres megyei győztese
Petőfiék tettét méltatta

Jakó László (Atya) magyar szíve nagyot dobbant

A zuhogó eső sem zavarta nagy nemzeti ünnepünk szertartását

ÉRDEKÜNK BEN

A képviselő-testület ülésén hangzott el

– Az egyház jogosan visszakapta a volt ipari iskola épületét. Sipos Tas Töhötöm református lelkész 1,2 millió forintot kért az önkormányzattól az épület felújításához, az egyházi oktatás beindításához. Hangoztatta, hogy annak idején teljesen felszerelt állapotban vették el és szeretnék ugyanígy visszakapni.

– A Bajcsy-Zsilinszky E. u. 103. alatti 1000 m²-es telket ketten szeretnék volna megvásárolni (Hornok Péter tekepálya építésére, Hunya Zoltán ABC-áruház létrehozása céljából.) A testület az utóbbi gyomaendrői polgár javára szavazott, mivel a környék élelmiszer-szolgáltatása nagy mértékben javulni fog.

Gyomaendrőd Város Képviselő-testületének 5/1992. (III. 02.) KT. számú rendelete

A menetrend szerinti helyi autóbussz-közlekedés legmagasabb díjairól szóló 4/1991. (III. 29.) KT. számú rendelet módosításáról

Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete az árak megállapításáról szóló 1990. évi LXXXVII. törvény 7. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján – a pénzügyminiszterrel egyetértésben – a következő díjtételek alkalmazását rendeli.

1. § A rendelet 3. §-a az alábbi (3)–(5) bekezdéssel egészül ki.

(3) Minden hó 16-án 0.00 órától 66%-os értékben váltható helyi (félhavi) dolgozói bérletjegy, amely a következő hó 5-én 24.00 óráig érvényes.

(4) A bérletigazolvány ára a kiállítási költséggel együtt 20,- Ft, az elrontott vagy megrongálódott bérlet kicserélésének díja 12,- Ft.

(5) A kutyaszállítás díja azonos a járműre érvényes vonaljegy árával. Kivételesen vakvezető kutya, a rendőrségi kutya, amelynek szállítása díjtalan.

2. § A rendelet 4. § (3) bekezdése az alábbiakra módosul.

(3) A szolgáltató az utas kérésére havi bérletjegy visszaváltására vonatkozó kérelmét köteles elfogadni. A bérletjegyek érvényességük kezdete előtt teljes áron visszaválthatók. A havi dolgozói bérletjegyek tárgya hó 15-én 24.00 óráig 50 %-os áron válthatók vissza. A visszaváltás kezelési díja 12,- Ft.

3. § (1) A rendelet 5. §-a az alábbiakra módosul.

A helyi járatokon a pótdíjak összege azonos az 5/1992. (I. 23.) KHVM 1. §-ában foglaltakkal.

(2) Helyi járaton, amennyiben az utas érvényes bérletjeggyel rendelkezik, de azt jegyellenőrzéskor nem tudja felmutatni, 72 órán, illetve három munkanapon belül a szolgáltatást végző által kijelölt helyen történő bemutatás esetén 30,- Ft bérletbemutató díjat köteles fizetni.

4. § A 4/1992 1 (III. 29.) KT. számú rendelet 1. sz. melléklete az a rendelet 1. sz. melléklete szerint módosul.

5. § E rendelet 1992. március hó 1. napjával lép hatályba.

Gyomaendrőd, 1992. február 25.

*dr. Frankó Károly
polgármester*

*Csorba Csaba
jegyző*

Rendelet 1. sz. melléklete

A menetrend szerinti helyi autóbusszal végzett személyszállításért járó menetdíj

- egy útra szóló vonaljegy (menetjegy) 18,- Ft
- dolgozói bérletjegy 400,- Ft
- tanuló- / nyugdíjasbérlet 100,- Ft

Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete 2/1992. (I. 31.) számú rendelete

A vásárokról és piacról szóló 25/1991. (XII. 30.) KT. számú rendelet módosításáról

Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete figyelembe véve a helyi vásározási hagyományokat, a vásárokról és piacról szóló 25/1991. (XII. 30.) KT. számú rendelet 4. § (1.) bekezdésének a) pontját az alábbiak szerint módosítja.

1. §

a) országos állat- és kirakodóvásár időpontja minden év február, április, május, június, július, augusztus, szeptember, október hó első vasárnapja.

2. §

Záró rendelkezés

E rendelet kihirdetése napján lép hatályba. Kihirdetésével egyidejűleg hatályát veszti a 25/1991. (XII. 30.) KT. sz. rendelet 4. § (1.) bekezdésének a) pontja.

Gyomaendrőd, 1992. január 21.

*dr. Frankó Károly
polgármester*

*Csorba Csaba
jegyző*

Közlemény

Gyomaendrődön 1992. február 1-től megüresedett egy fogorvosi körzet. A képviselő-testület 35/1992. (II. 25.) számú határozatával a város területét 4 fogorvosi körzetre bontja.

Jelenleg a 4 körzetet 3 fogorvos látja el.

A Társadalombiztosítás reformja miatt az egy orvosra jutó lakosság számát megközelítően egyenlő arányban kell megosztani.

Az alábbiak szerint alakul jelenleg a város területi megosztása a 3 fogorvos között.

DR. VALACH BÉLA körzete a régi.

Rendelés ideje:

- hétfő 7–13.30-ig
- kedd 13.30–19-ig
- szerda 7–13.30-ig
- csütörtök 13.30–19-ig
- péntek 7–13.30-ig

RIDEGNÉ DR. TÖRÖK ANNA körzete és rendelési ideje a következők szerint módosul:

A régi körzetét, valamint

– Magtárlapos – besenyszegi részt az *endrői rendelőben, saját rendelési idejében látja el.*

- hétfő 12–19-ig
- kedd 7–13.30-ig
- szerda 12–19-ig
- csütörtök 7–13-ig
- péntek 12–19-ig

A *gyomai fogászati rendelőben* ellátja a

– Vásártéri ltp., Fő u. – vasútól a Szabadság térig,

- Bajcsy u. – Kossuth u. közötti terület
- Kossuth u. – végig
- Pásztor J. u. – Fő u. és Kossuth u. közötti terület
- Zrínyi M. u. – Fő u. – Kossuth u. közötti terület
- Tompa u. – végig
- Jókai u. – végig
- Petőfi u. – végig
- Botond u. – végig
- Fürst S. u. – végig

Rendelési idő:

- csütörtök 13.30–18-ig
- péntek 7.30–12-ig

DR. DOBOS ERZSÉBET

A fennmaradó összes gyomai területet ellátja az alábbi *rendelési idő* szerint:

- hétfő 7.30–15-ig
- kedd 13–19-ig
- szerda 7–16.30-ig
- csütörtök 7.30–13-ig
- péntek 12–19-ig

*Balogh Károlyné
csoporthvezető*

Zsoltocska és a boltocska, avagy jól bekapták a horgot (gyomaendródi rémmese)

(Nem álhír: 1991 őszén az önkormányzat 100 000 forintos kamatmentes lakásvásárlási kölcsönt szavazott meg Pocsai Zsolt képviselő részére. Ő ezt az összeget azonban a Kolman telepen HORGÁSZBOLT létesítésére használta.)

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer és még mindig van a nagy magyar rónaságon egy összetett nevű városka: Gyomaendrőd. Itt éldegélt, képviselősődött és nagy lelkesedéssel árulta a halak nagy ellenségeit, a horgászfelszereléseket a deli Pocsai Zsolt. Pici kis boltja pompás helyen állott a 46-os főút mentén. Egy idő után azonban lejárt az üzlethelyiség bérleti szerződése. Mit volt mit tenni, új hely után kellett nézni a narancsosok képviselőjének. Közben kis családjával a magyar fiatalokat sújtotta megpróbáltatásait élte anyósékn.

Egyszer aztán gondolt egy nagyot és lakásvásárlási kölcsönért folyamodott az önkormányzathoz és a hivatalhoz. Zsoltocska kedvesen infantilis ábrázata meghatotta a városatyákat és városanyákat. Megadták neki a kért 100 000 forintos kölcsönt, hogy új otthonba költözve minél jobban szolgálja a köz érdekeit. Telt, múlt az idő és a kis garzonlakás lassacskán boltocskává: horgok, csalik és pecabotok világává változott. Kacsaringós úton, de eljutott a hír a Városházára a képviselők fülébe. Ezalatt a horgászok szerelmesei szorgalmasan vásárolgattak az új boltban. Eljött a márciusi képviselő-testületi ülés egyike, ahol a városka első embere megkérdezte, hogyan gondolta ökelme a dolog folyásának megváltoztatását. Zsoltocska felháborodva, kivörösödve ugrott fel a képviselőszékből és tudomására hozta a tisztelt jelenlévőknek, hogy ő egyáltalán nem vétkezett. Majd fertály óráig a bolondját járatva képviselőtársaival és a kíváncsi résztvevőkkel. Mikoron olyan mondas is elszállt az egyik atyafi szájából, hogy nála szegényebb családok állnak sorba ilyfajta támogatásért, ő úgy replikázott: van ott még a kasszában 6 millió forint. Végül az ellenérvek súlya alatt hősünk megtört.

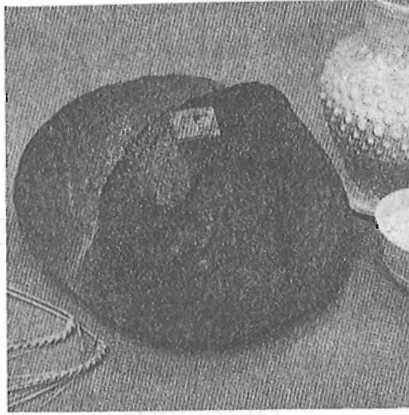
Megkapta méltó büntetését: A felvett pénzt vagy ez év májusában kamatmentesen visszafizeti, vagy júniusban kamatostul.

Zsoltocska a boltocska birtokosa mind ezt szemlesütve, jámboran vette tudomásul.

ITT A VÉGE, FUSS EL VÉLE

Hír: A Képviselő-testület és a Polgármesteri Hivatal elhatárolja magát Pocsai Zsolt képviselő cselekedetétől.

HAL

Drágult a mindennapi kenyerünk

(Március 2-án reggel a rádióban elhangzott az a hír, hogy Gyomaendrődön drágult legnagyobb mértékben a kenyér és a péksütemény.)

Megkérdeztem Farkasinszki Györgyöt, a Sütőipari Vállalat igazgatóját, hogy erről és gondjaikról tájékoztassa lakóinkat.

– A riporternő kiragadott egy csemegeként számítógépes kenyérrát, a 40,- forintos „Erdélyi margarinos kenyeret”. A házi jellegű tömegkenyerünk csak 37,- forintba kerül. A kenyér és a péksütemény szabadáras, iparágilag nincs összehangolva. Továbbá a kedves fogyasztónak a kenyér súlyát és árát együtt kell figyelembe venni. Gyulán pl. azért olcsóbb, mert a termelékenységi szint nálunk magasabb, nem beszélve a műszaki fejlettségünk hiányosságairól. A péksütemény minőségének kritikája jogos a lakosság részéről, sajnos ebben nagy szerepet játszik a dolgozók egy részének fegyelmetlensége.

Sokan sérelmezik, hogy szombaton nem lehet nyolc óra után péksüteményt vásárolni az üzletekben. A kereskedelem megrendelésén múlik mindez. Konkurenciát jelent számunkra a Sikér GMK-terjeszkedése, számíthatunk területvesztésre, hisz ők és mi is szállítunk a helyi ÁFÉSZ üzleteibe és Mezőtúrra. A költségek növekedésére néhány példát:

a liszt 15%-kal, az élesztő 24%-kal, a tojás 38,2%-kal, a vízdíj, csatorna-használat 31,5%-kal sújt bennünket.

Nem beszéltem még akkor az új benzinár emelésről, a munkanélküliek járadékairól és a postaköltségről.

HAL

Gimnazistáink öröme

„A Budapest Bank az oktatásért és a magyar pénzügyi kultúráért” Alapítvány Kuratóriuma az országban közel 1400 pályázó közül 14-nek fogadta el a pályázatát. A Kner Imre Gimnázium és Kereskedelmi Szakközépiskola a Tiszántúli egyetlen nyertes iskolájaként 120 000 Ft-ot kapott, melyen számítógépark bővítésére. Ez és az elmúlt év végén a Kner Nyomdától kapott összeg – melyet ugyanezre a célra fordítottak –, jelentősen korszerűsíti a számítástechnika oktatását Gyomaendrődön. A gimnázium az előképzéshez még használható kisebb teljesítményű 7 db Videoton Computeret a kiegészítő elemekkel együtt a helyi 2. Sz. Általános Iskolának ajándékozta.

Közösen könnyebb

Március 10-én a Katona József Művelődési Központban bensőséges nőnapi ünnepséget tartott a Mozgáskorlátozottak Békés megyei Egyesületének gyomaendródi tagozata. Csöke János titkár elmondta, hogy 8 éve minden kedden klubfoglalkozást tartanak. 80 fős a tagság létszáma, a legidősebb 76, a legfiatalabb 18 éves. A nőnapi műsort a Bethlen Gábor Mezőgazdasági Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézet tanári zenekara, a Zabhegyező adta. Kalmár László tanár úr kollégái és tanulói ezentúl rendszeresen patronálják a mozgáskorlátozott egyesületi tagokat.

A tagság kéri a Polgármesteri Hivatal segítségét, hogy a Művelődési Központnak kifizetett évi 10 000 forintos terem-bérleti díjat csökkentse. Áprilisban a 617. Sz. Ipari Szakmunkásképző Intézet és Cipőipari Szakközépiskola Komédiás köre látogat hozzájuk és előadja Petőfi Sándor: A helység kalapácsa című vígoperáját.

SZÍNES filmjének
előhívását, nagyítását
24 óra alatt
BAK JÁNOS elintézi
A kidolgozásra kerülő
film
a trafikjában leadható!

Elképzelések egy betegápolói hálózat kialakításáról

Az öregek félnek az öregségtől. Nemcsak a fájdalomtól, hanem a kiszolgáltatottságtól, attól, hogy terhére lesznek majd valakinek. Még akkor is, ha volna pénzük megfizetni a gondozást.

Addig nincs baj, míg maguk körül el tudják végezni a mindennapi kis teendőket. De mi a helyzet, ha tehetetlenné válnak? Kórházba kerülnek, ahol a megfelelő kezeléseket után azonnal hazaküldi őket a kórház. Tegyük fel, hogy a családja – főleg, ha munkanélküliek – tudja vállalni az idős ember gondozását. De ha van munkahelye a fiataloknak, akkor nem szívesen vesznek ki hosszabb időre szabadságot, hiszen ezzel – esetleg – az állásukat is veszély fenyegeti. Emiatt a fiatalokat sem lehet hibáztatni, nekik is nagyon nehéz talpon maradni. Mi marad? Kéri a család a házi gondozói hálózat segítségét. Ők alkalmanként kitakarítanak, mindennap elviszik az ebédet, bevásárolnak. Ha ez kevés, mert ápolás is kell, akkor elviszik az idős embert vagy helybeli, vagy más szociális otthonokba – oda, ahol hely van. Ott gondozzák és ápolják is a beteget. De mindnyájan tudjuk, milyen dolog az öreg fát átültetni.

Gondolkozunk egy másik megoldáson: a házi betegápolói szolgáltatás megindításán. Az elképzelés a következő: ha tehetetlenné válik az idős ember, tehát felkelni is csak segítséggel tud, nem lehet egyedül hagyni, akkor ő vagy a családja az önkormányzattól kérhet betegápolót. Csak délelőttre, vagy csak délutánra, csak éjszakára, vagy egész napra is. De kérhet akár egész hónapra, vagy egy-két órára is. Hiszen sokszor előfordul, hogy hirtelen kiadja a beteget a kórház, de a hozzátartozók még nem rendezkedtek be az állandó betegellátásra. Akkor arra a két hétre, amíg megszervezik a dolgaikat, kérnek egy betegápolót. De lehet olyan is, hogy a család egy tagja délután már ráér, de délelőttre, netán éjszakára jó volna egy kis segítség. Más helyen elég egy-két órára, mondjuk a reggeli lemosásnál, emelésnél. De még akkor is, ha a hozzátartozó ott tud lenni a beteg mellett mindig, akkor is szükség lehet ápolói kiegészítésre. Ügyeket kell intézni, el kell utazni, vagy csak egyszerűen egy időre máshol akar lenni a hozzátartozó.

Természetesen ezt a szolgáltatást tisztességesen meg kell majd fizetni. A betegápolót megtanítyják majd ágytálalni, beteget lemosni, megismeri a gyógyszerézést, a diétás étellek elkészítését, az inzulin adagolását stb. Türeelmes, megbízható és tisztességes emberek lesznek.

Hiszen tudjuk, minden beteg bizalmatlan, így leszünk ezzel mindnyájan. De talán nem olyan nagy ez a település, hogy vadidegenek lennénk egymás számára. Sok embert ismertünk már meg tisztességes életéről. Kérjük, jelentkezzenek azok a – főleg munka nélkül lévő – asszonyok, akik ilyen ápolói munkára vállalkoznának, és a rövid átképzést is vállalnák. Az átképzés helyben történne. Munkát természetesen csak alkalmanként tudunk nekik ígérni – ahogy a lakossági igény megjelenik majd.

Nagyobb városokban és külföldön természetes szolgáltatása ez az egészségügynek. Megkönnyíti az egész családnak a nehéz napokat, kapaszkodó a megöregedett, megfáradt embereknek.

A gyomaendrői önkormányzat hivatala vállalná a közvetítést beteg és ápoló között. Ezzel biztosítaná a törvényességet, a betegnek a gyors segítséget. Ajánlatra is tenne javaslatot a két fél között.

Kérjük a lakosságot, írják meg véleményüket a felvetett témáról, mert csak kellő számú érdeklődés esetén indítjuk el a szolgáltatást, és akkor, ha az ápolói munkára is lesz elég jelentkező.

Levélcím: Polgármesteri Hivatal (Balogh Károlyné) Gyomaendrőd, Szabadság tér 1. Aki nem akar írni, az szóban is elmondhatja a véleményét a település két könyvtárában Hornok Lajosné-nál.

Gondolkozunk együtt, hogyan lenne jó?

Hornokné Németh Eszter

Köszönetet mondunk
mindazoknak,
akik drága halottunk

**Szabóné
Csurgó Irén**

temetésén részt vettek,
fájdalmunkat virágokkal,
távirataikkal, együttérzésükkel
enyhíteni igyekeztek

A GYÁSZOLÓ CSALÁD

Szomorúan, megdöbbenve és elkeseredve...

Szomorúan, megdöbbenve és elkeseredve olvastuk a Gyomaendrőd Híradó hasábjain egykori vezetőink tollából fakadt izléstelen cikkeket.

Szomorúan, mert korábbi tevékenységük miatt méltatlan helyzetbe került szövetkezetünkön való segítő szándék egyik cikkből sem érződik. „A szövetkezet iránti kötelezettség-érzet és a dolgozók iránti szolidaritás” szöveg idejéért és nagyon hamisan cseng.

Megdöbbenve, mert most tapasztaltuk meg igazán, kik is voltak vezetőink. Önös érdekből e triumvirátus tagjai – kik korábban egymásra támaszkodva tették, amit tettek – képesek egymás szennyeseit a nyilvánosság elé teregetni, gyalázkodni. Szégyen. Ilyen vezetőket többé nem akarunk.

Elkeseredve, mert a gusztustalanságig személyeskedő cikkben szövetkezetünk és dolgozóinak sorsa csak sokadrendű.

Szégyelljük magunkat egykori vezetőink helyett. Szégyelljük magunkat, mert ezek az emberek nem ismerik a „szerény félreállítás” és a „bölcshallgatás” fogalmakat.

Az eddigi és a további vitáiktól elhatároljuk magunkat. Ez a vita nem szolgálja sem szövetkezetünk, sem dolgozó érdekeit.

*A munkahelyükért aggódó
ÁFÉSZ-dolgozók egy csoportja*

Tisztelt Szerkesztő Úr!

Ha még mód van rá, szíveskedjen a mellékelt nyilatkozatot a Gyomaendrőd Híradó következő számában megjelentetni.

Tudjuk, hogy így név nélkül talán nem elég hiteles. De a triumvirátus egyik tagját az óvatos tagság küldötté választotta és a szicíliai típusú bosszútól mi is félünk.

Mégegyszer kérjük és köszönjük.

*A munkahelyükért aggódó
ÁFÉSZ-dolgozók egy csoportja*

**Az ÁFÉSZ-vitát lezártunk
tekintjük**

A Lakitelek Alapítvány a gyomaendródi kultúráért

A Lakitelek Alapítvány már nem először jutalmazza Gyomaendrődöt. Legutóbb a Körösi Műhely kapott egyszeri támogatást a legmagasabb kategóriában, s mint azt Braun Mihály felelős szerkesztő elmondta, az értékkereső és -közvetítő lap további megjelenését a Békés Megyéért Alapítvány fogja segíteni. Márciusban a Katona József Művelődési Központ és a Déryné Művelődési Ház ért el sikert a Lakitelek Alapítvány Közművelődési pályázatán. Összszegszerűen mintegy hetvenezer forintot tehetnek zsebre, amit az irodalmi estek, a társastánc, a néptánc, a játék- és nemezkészítés, a diákszínjátszás fejlesztésére költenek. Terveik között szerepel még programfüzet kiadása, illetve egy nyári tábor megszervezése az elnyert pénzből.

„Érted vagyunk”

Az „Érted vagyunk” Szociális Alapítvány a társadalom legkiszolgáltatottabb rétegeinek életfeltételein szeretne segíteni.

E célból Gyomaendrődön és vonzáskörzetében lakó vagy távoli intézetben elhelyezett értelmi fogyatékos, illetve mozgásában korlátozott gyermekek részére kíván az Alapítvány a családi környezethez hasonló otthont létesíteni.

Az Alapítvány kéri a magánszemélyeket, a vállalkozókat, gazdasági társaságokat, intézményeket, a dolgozók kollektíváit, hogy anyagi támogatásukkal segítség elő e cél megvalósulását!

Az Alapítvány támogatása összjövedelmet csökkentő kedvezmény!

Bankszámlaszám:

Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet
222-21678

„Érted vagyunk” Alapítvány
kuratórium

Szentesi
Szilvia:
Biztatás

*Ne nézz hátra, hagyd a múltad!
A jövőbe kell látnod, biztatni
Emberek ezreit, főleg magad.
Meg kell állnod a helyed
Nem mehetsz úgy el ebből a
sivár életből
Anélkül, hogy érzed, volt értelme.
Tenned kell valamit azért, hogy
Megkönnyebülj, te is vagy valaki!
Igen vagy! Csak küzdeni
Harcolni kell a becsületért,
Szeretetért, lelki békédért.
Lebegsz nem tudod honnan jöttél,
hová érkezel.
Nézz a tükörbe bátran,
lásd meg önmagad
Megtudod hol hibáztad el eddigi
életed*

*Nem csak te vagy a hibás
Az egész környezeted
Ez az egész társadalom.
Voltaképpen függened kell
minden külső tényezőtől
Melyeket a jó és a rossz határoz meg.
Ne hagyd, hogy eltapossanak
Lenézzenek, gyalázzanak.
Ha beléd rúgnak ne rúgj vissza
Te nem adhatsz gyűlöletet,
Így lesz keserű életed.
Tiszteld őket, kik bántanak
Bántanak, mert
nem olyan vagy amilyenek
Ők akarnak látni.
Kell egy tiszta szó?
Kell egy tiszta érzés?
A harcnak ára van
Te találsz megoldást,
Elmélkedj, bízz és küzdj!*

Busz Csabára

A Körös Volán autóbuszjáratot indít:

Április 1-től

Déryné Művelődési Háztól 5.55, 15.10,
17.20

Vasútállomástól: 6.05, 15.20, 17.30

Békéscsaba buszállomástól: 7.00,
14.05, 16.15,

Menetjegy ára: 100 Ft, szeptemberig
10%-os kedvezmény 90 Ft

Bérlet ára: 4400 Ft, szeptemberig
10%-os kedvezmény 3960 Ft

Útvonal: Gyomaendrőd–Csárdaszállás–
Mezőberény – Békéscsaba

Az Élelmiszer Adatbank Kft.
(Gyomán az evangélikus templom mellett)

**Diszkont
áruháza
ajánlja olcsó
cikkeit**

Savanyú uborka (üveges)	35,— Ft
Szilvabefőtt	37,— Ft
Étolaj	68,— Ft
Rétesliszt	23,— Ft
Finomliszt	21,— Ft
Rizs	43,60 Ft
2 literes üdítők	95,— Ft
1 literes dobozos üdítők	38,— Ft
Hypo	18,— Ft

**MINDEN HÉTEN ÚJ ÁRUK
OLCSÓ ÁRON!**

**Tisztelt autótulajdonosok!
A Holler mögötti termálvízzel
ne mossák kocsijaikat!**

Köszönjük

Sörösládák és szamárkóró

– A gyomaendrődi Szakáll Sándor képei elé –

Vannak rosszindulatú vélemények, melyek szerint a Művészet széplelkek és pszichopáták önkifejezési formája és területe. Cáfolom. Nemrég láttam Szakáll Sándor képeit a Déryné Művelődési Házban és ellenkező álláspontra jutottam. Szakáll jó negyvenes férfi, huszonegynéhány évig boltokba és kocsmákba fuvarozott sörösládákat, aztán beteg lett, leszálalékolták. (Pontosan az irdatlanul nehéz, gerincroppantó fizikai munka következtében.) Rokkantnyugdíjasként újra elkezdte gyakorolni fiatalkori hobbiját, a rajzolást, s nem is akárhogyan. (Az eredményről a kiállítás szépszámú látogatóját kérdezzék.) Vannak ilyen emberek. Ha szétnézünk, a környezetünkben is. Már Farkasinszki Attila esetén gyanítottam ezt, aki segédmunkásként dolgozott az ENCI-ben, katonáskodott, közben megnyert egy KI MIT TUD-ot, csinált egy verslemez. Csak úgy balkézről. Szakáll Sándor tusrajzokat készít, hetente úgy egyet-egyet, ha jó kedve van. (Timár Vilmos a kiállítás megnyitóján elmondta: a tusrajz kínai eredetű, roppant aprólékos, igényes technikát kíván.)

Nézzük a címeket, beszédesek: *Orbánsági táj*, *Szamárkóró*, *Pincesor*, *Endrődi táj*. Vagy a vendégkönyv bejegyzései: „... Östehetség. Igyekezeten és további önképzésén múlik, hogy mű-

Szamárkóró

vésszé váljon; Sz. S. egyénisége a Bogáncs c. képen nyilvánul meg leginkább számomra.”

Kedvenc témája a templomtornyok,

kastélyok, növények valóság-hű ábrázolása, részletekbe menő kidolgozással. Fellengzősen hívhatnánk ezt hiperrealizmusnak is, de Szakállnál ez inkább kiváló kezűgyesség dolga. Számomra a már említett „Pincesor”, vagy az „Endrődi utcarészlet” a legkedvesebb, e két képnél ugyanis túllép azon, hogy „csak” jó mesteremberré váljon, valami pluszt ad magából, ami már eredeti művészet.

Szilágyi Domokos írja egy erdélyi művészről, de „figyelhet” Szakáll Sándor is: „Vannak, akik egyenest a formabontással (lejárattott szó ez is) kezdik, anélkül, hogy elsajátították volna a mesterség titkait. P. nem ilyen. Főlényes, finom rajztudása az alap, amely megengedi, hogy tágítsa a kört az ismeretlen felé, ugyanakkor szűkítse is: a lényegyet keresse. Az örök lényegyet, amelyet jaj be nehéz megközelíteni és megfogalmazni. A lényegyet, amely, úgy tetszik, nem más, mint a dolgok örök ritmusa. Kezdet, kifejezés, vég, újraelkezdés.”

Szakemberek azt mondják: ha Szakáll Sándor megtanulja az elméletet, bizonyos kompozíciós és egyéb szabályokat – ez sohasem késő –, még sok gyönyörűséget adhat a képzőművészet barátaimnak.

Fehér József

A Katona József Művelődési Központ új szolgáltatása:

Jegyek rendelhetők 1992. fantasztikus budapesti koncertjeire!

Guns N'roses	– Május 22. 20 óra
Gipsy King	– Június 7. 20 óra
U2	– Július 16. 20 óra
Roxette	– Július 8. 20 óra
Bryan Adams	– Július 26. 20 óra
Dire Straits	– Aug. 4. 20 óra
Genesis és Phil Collins	– augusztusban

Verdi: *Aida* c. látványos operája a New York-i Metropolitan előadásában világsztárokkal!!! a NÉPSTADIONBAN
1992. július 3-án és 4-én 20.30 órakor valamint

Szegedi Szabadtéri Játékokra

La Mancha lovagja– zenés játék	július 24–25–26.
Magyarlakodalmás– néptánc	július 31.–aug. 1.
Carmen – opera	aug. 13–14–15.
Macskák – musical	aug. 19–20–21–22.

Érdeklődni lehet a Műv. Központban
5500 Gyomaendrőd, Kossuth u. 9.
Tel.: 67/31-777

Igény szerint közönségbuszt indítunk

Tanya eladó

Gyomaendrőd,
II. ker. 100. Öregszöllő

(7 helyiségből + melléképületekből + 2 db 100 m² fóliasátor + ásottkút + fúrottkút + 1 hold föld) gazdálkodásra alkalmas

Kun Mihály
Gyomaendrőd, Mirhóhádi u. 12/1.

APRÓHIRDETÉS

Két szoba összkomfortos, gázfűtéses lakóház eladó. Gyomaendrőd, Arany J. u. 2. Érdeklődni 15 órától Hősök u. 62. vagy 67/31-526 lehet

GYOMAENDRÓD ÁSZAI VI.

Dr. Lévai Mihály szakgyógyszerész

1936. október 19-én születtem Mezőtúron. Az általános és középiskolát ott végeztem. 1955-ben felvételt nyertem az Orvostudományi Egyetemre.

Szegeden végeztem, gyógyszerész szakon. Közben volt 1956, az egyetemi tanításban holtidőszak következett be. Ezt az időt aktívan végigdolgoztam, tanultam.

1960-ban szereztem meg a diplomám. Mint gyógyszerész Szolnok megyében helyezkedtem el. Nem tartom érdemnek, ha valaki ötven évig ugyanazon a helyen dolgozik. Ki kell menni a világba tanulni úgy, mint régen.

1962-ben Martfűn helyettesítő voltam. Oda is azért mentem, hogy újat tanulhassak.

1965 után kerültem Szarvasra. Gyomaendrődön az endrői gyógyszertárban 1978 óta dolgozom.

Életemnek ezt a szakaszát tartom a legtermékenyebbnek. 1980 és 90 között doktoráltam és két szakvizsgát tettem le. Nyolc pályamunkát küldtem a gyógyszerészeti központhoz. Ezeket miniszteri kitüntetéssel honorálták.

Munkámban nem szeretem a hanyagságot. Az ügyelet azért van, hogy sürgős eseteket lássunk el, és nem azért, hogy emberi hanyagságokat tegyünk rendbe.

A gyógyszeráremeléssel kapcsolatban:

– a magam részéről még mindig olcsó.

Nem most költséges a gyógyszer, hanem korábban nevétségesen olcsó volt.

A gyógyszernek nem lehet mindent pótolni. Ahhoz, hogy a társadalomban ez a tudat kialakuljon, évtizedekre van szükség. A betegeket nem lehet nyugtatóval tömni, felelősséggel kell a gyógyszert kiadni.

Az egészségügyben megváltoztak a körülmények, változik az én helyzetem is. Megkezdődött a gyógyszertárak privatizációja. Eddig felemelt fejjel, becsületben akartam nyugdíjba menni, de meglehet a szakma fog elhagyni engem. A nyugdíjig négy évem van, nincsenek millióim, hogy gyógyszertárat vásároljak.

Létrehoztam a Fű-Fa Gyógykereskedelmi Betéti Társaságot azzal a nem titkolt szándékkal, hogyha a privatizáció után nem találom meg a helyem, ezzel fogok foglalkozni. Ez közel áll a szakmámhoz. A társaság gyógynövényeket ad el viszonteladóknak. Az én funk-

cióm, hogy a lakosság ellenőrzött terméket kapjon. Sok a sarlatán ebben az országban, aki gyógynövényekkel foglalkozik. Ezeknek a pillanatnyi meggazdagodás a céljuk és nincs mögöttes szakmai háttér. A nyolc általános elvégzése után elmegy egy kéthetes természetgyógyász tanfolyamra és gyógyít.

A társaság csak természetes eredetű és nem szintetikus anyagokat ad el. A gyógynövények tesztelésen és kontroll vizsgálaton mennek át.

Céлом, hogy közvetlen a betegekkel kerüljek kapcsolatba, szakmai és emberismeretemet felhasználjam.

Szeretek előadásokat tartani. Az embereket fel kell világosítani, hogy a gyógyszer és a gyógynövény mire használható.

Mi a véleménye az új orvosi rendszerről?

Én a házi orvos bácsi ideje alatt voltam gyerek. Az orvos szinte családtag volt, szeme előtt nőtt fel a család. Ahhoz, hogy ez a rendszer beváljon, szemléletváltozásra van szükség a betegek és az orvosok körében egyaránt. A betegek gyakran egy téves rögeszme miatt nem fogadják el az orvosok tanácsát. A beteg együttműködése nélkül nem lehet gyógyítani. A házi orvos rendszert támogatom, de évekre van szükség, míg egy új generáció felnő és ezt megszokja.

A feszültséget gyógyszerrel és alkohollal nem lehet megoldani, a jövő útja a lelkileg beteg társadalom meggyógyítása.

Losonczy Gabriella

Tisztelt Polgárok!

Itt a kikelet,
kérjük tegyék rendbe
utcájuk, lakásuk
közvetlen környezetét

előre is köszönjük

A POLGÁRMESTER

AZ ÉN ÁSZOM LÉVAI MIHÁLY SZAKGYÓGYSZERÉSZ

* * *

Beküldendő a Polgármesteri Hivatal címére:

Gyomaendrőd, Szabadság tér 1.

1992. október 15-ig

Költő itthon

Március 3-án kedden, Endrődön a Déryné Művelődési Házban az endrődi származású Bella János költő új kötetét mutatták be. A vendégeket és a közönséget Hornok Eszter köszöntötte.

Megemlített több endrődi származású pedagógust, fotóművészt, előadóművészt.

Szólásokat, közmondásokat mondott, idézve a falu nyelvkincsét. Bella János 1935. február 22-én született. Testvéreivel és szüleivel a Toronyi utcában lakott. 1956-ban hagyta el az országot és Németországban talált új otthonra. Költészetében, festészetében meghatározó volt, hogy honnan ered.

Mint mondta: „Endrőd az én lelki vagyonom.”

A *Szólítás napja* című kötetből:

Ricsey Balázs

Polányi Éva

és Kruchióné Vaszkó Ildikó

olvasott verseket.

Néhány verscím: A tél küszöbén

Október

Rózsák és liliomok

Falu ezüstös glóriáiban

Végül a költő Goethétől olvasott részleteket a Faustból, saját fordításban és válaszolt a közönség, ismerősök kérdéseire.

Losonczy Gabriella

URAIM!

EURÓPA MÉG MESSZE VAN?

Felajánlom megvételre

11 db A12-es vasbeton

áthidalót (150 cm)

8 db E36-os vasbeton

gerendát (380 cm)

ÁFA nélkül

TIMÁR SÁNDOR

Rákóczi út 31/1

Továbbra is várjuk Kedves Olvasóink megvételre ajánlott anyagait, tárgyait

Ingyen hirdetjük

Címünk:

617. Sz. Ipari Szakmunkásképző

és Cipőipari Szakközépiskola

Gyomaendrőd, Selyem u. 124.

Telefon: 67/31-616

Varga István karbantartó

A Kner Nyomda

Múzeumban

esztétikus

húsvéti üdvözlő lapok

kaphatók **6,- Ft-ért**

Tisztelt Olvasók!

Nagy tisztelettel kérem

Önöket,

hogy írják meg

véleményüket

– városunk közéletéről,

– szolgáltatásairól,

– és bármiről

(pl. a Híradóról)!

*

Címem:

HAJDÚ LÁSZLÓ

szerkesztő

Selyem út 124.

Megyeriné Csapó Ildikó
igazgató
és munkatársai

Az alkalmazkodás útján

(A művelődési otthon tevékenységének újragondolása)

„Azért sem vagyok hajlandó a környezetemhez alkalmazkodni.” (A legutolsó dinoszaurusz legutolsó szavai.)

Nem szeretnénk, ha intézményünk hasonló sorsra jutna, így nem szabad hasonló módon gondolkodnunk.

A megváltozott külső körülmények szükségessé teszik, hogy újragondoljuk a gyomaendrői intézményesített művelődés, tehát a Művelődési Központ és telephelyei funkcióját, az ehhez szükséges struktúrát, s a működés ebből következő új, más irányú formáit.

I. Álljon itt néhány tézis vitaindítól.

– A köz művelődése átfogó fogalom, nem kíván központi irányítást, viszont feltételeinek biztosításából az államnak részt kell vállalnia.

– A művelődési otthon nem azonos fogalom a közművelődéssel, egy kultúraközvetítő intézmény a sok közül.

– A művelődési otthoni munka sajátos szakképesítést igénylő önálló szakma, amely tanítható és tanulható.

Tárgyi, szervezeti feltételek

Nincs szocialista eke és kapitalista eke, mindegyik szánt. A művelődési otthon nem ideologikus képződmény, amelyet a rendszerváltással el kell takarítani.

Igaz, hogy reklámozta a szocializmust, de emellett sok mást is csinált.

Az Otthon egy épület, melyet fűteni, világítani, üzemeltetni kell, s ez nem erkölcsi parancs, hanem gyakorlati szükséglet: a közösségnek szüksége van a nyilvánosság tereire. Ez a politikuskoknak párttaggyűlések vagy választások alkalmával tűnik fel, a nyugdíjasklubtagoknak, a táncsoporttagoknak hetente kétszer, akik minden alkalommal szavaznak az intézményre.

Az Otthon egy szervezet, melyet emberek működtetnek. Specifikuma, hogy nem termel semmit, nincs igazi input- és outputja. Nem lehet termelő üzem mintájára felfogni, hogy elől be megy a műveletlen, ostoba ember, s a másik végén kijön a sokoldalúan képzett, okos, érzékeny, erkölcsös társadalmi lény. Nem lehet számokkal értékelni, nem biztos, hogy az működik a legjobban, amelyik a legtöbb egy négyzetméterre jutó látogatót mutatja ki. (Az persze biztos, hogy amelyiket senki nem veszi igénybe, az rosszul működik.)

Érték és mérték a használók köre végző soron

A folyamatot valamilyen módon befolyásolni kell, leginkább kuturális kínálatunk teljességének felmutatásával.

Az állam, az önkormányzat nem vonulhat ki finanszírozásából, de nem működhet az intézmény nemzeti ajándékként sem.

A szolgáltatások, áruk árát meg kell fizetni, s az a piacconform, ha ezt az igénybevevő teszi.

Vizont nem lehet a kulturális érték-közvetítést teljesen a piacra bízni, mert alkalmatlan rá. Még nem vált nyilvánvalóvá, hogy csak a tudás alapú társadalmak életképesek, nem történt még rendszerváltozás a tudás felértékelődése tárgyában. Mozgásterünket jelentősen korlátozza ez a tény.

A Művelődési Otthonokban dolgozókról

Azok az intézmények működnek jól, amelyekben művelt, jól felkészült, hozzáértő emberek dolgoznak. Ez is értelmiségi szakma, sajátos ismeretekkel, készségekkel, jártasságokkal, ezek egy része a felsőfokú képzésben, egy része a gyakorlatban sajátítható el. A kontraszelektió elkerülésére a jól dolgozó, eredményes munkatársakat meg kell fizetni, s számukra értelmiségi létfeltételeket biztosítani.

Vonzóvá kell tenni a pályát tehetséges emberek számára. Rendelkezni kell jól végiggondolt, szakszerűen megmunkált, világmegváltó, ideologikus nagy szavaktól mentes elmélettel, intézményképpel, működési leírással.

II. Mi teszi szükségessé konkrétan a tevékenység újragondolását?

– a szocialista rendszer szétverte a sokszínű kultúrát

– szétszakította az életképes közösségeket magukba forduló egyedekké, individuummokká, jellemző volt az elidegenedettség, a tolerancia hiánya, s ez még ma is így van. A társadalom alapsejtjeinek szétbomlásával nem is tudott, tudni a társadalom.

– a lakosság fizetőképességének csökkenése, létbizonytalanságának növekedése szükségleti szintek egyéni szintű változásához, többségében visszafelcsúszásához vezetett: (a) fiziológia; b) biztonság; c) szociális; d) önmegvalósítás

– megszűnt a kultúra állami diktátuma

– ehhez kapcsolódóan jóval csökkent a kultúra finanszírozására szánt összeg, s ezzel az amúgy is szűkös forrásokkal rendelkező önkormányzatok hatáskörébe (tartalmilag; pénzügyileg) adta a művelődési otthonokat

– korábban tehát: állami diktátum → viszonylag elegendő állami támogatás → pazarló működés → intézmények el-kényelmesedése

– címkézett tevékenységekre sok pénz elment

– előtérbe kerül a szűkös állami, önkormányzati dotációval való racionális gazdálkodás módszereinek és mechanizmusának kiépítése, a pénzek hatékony hasznosítása

III. Mi lehet a feladatunk a megváltozott környezetben?

A) Egy szóval, marketing. Annak szemlélete és eszközrendszerének alkalmazása a mi területünkön is.

Bővebben. Olyan alaposan megtervezett programoknak az előzetes vizsgálatok alapján történő megtervezése, végrehajtása és ellenőrzése, amelyek az értekeknek az önkéntes alapon létrejövő cseréjének elősegítését szolgálják a célközönnyel a szervezet céljának elérése érdekében. Ennek hatékonysága attól függ, hogy mennyire sikerül a szervezet ajánlatát a célközönnyel szükségletéhez és igényeinek megfelelően kialakítani; s mennyire hatékonyan alkalmazza a kommunikációs és elosztási politikát az emberek informálására, motiválására és kiszolgálására.

Konkrétan:

– Azt kell tennünk, amit a település lakossága kíván.

– Ehhez folyamatos kutatómunka, igényfelmérés szükséges (módszerek, eszközök, emberek, pénz), társadalmi vezetőség működése.

– Nincs általában közönny és nincsenek általában emberek. Különböző rétegek vannak, különböző szempontból vizsgálva. Ezeket kell feltérképeznünk, megvizsgálni életmódjukat, megkérdezni őket, hogy mit várnak el tőlünk.

– Az igényeket egybe kell vetnünk a lehetőségeinkkel (épület, eszköz, ember, pénz), s szelektálva ezekből egy tevékenységi tervet kell készítenünk, konkrét apró feladatokra, felelősökre, eszközökre bontva.

(Folytatás a következő számban)

Gyomaendrőd Önkormányzatának bevételei forrásai 1992-ben

1000 Ft-ban

Források megnevezése	1991. évi terv
1. Állami hozzájárulás	269 838
2. Céltámogatás 1991. évről	5 150
3. Egészségügy, társadalombiztosítás finanszírozása	35 124
1-3. Összesen:	310 112
4. Személyi jövedelemadó 50%-a	61 368
5. Személyi jövedelemadó kiegészítés	36 741
6. Gépjárműadó	4 000
4-6. Összesen:	102 109
7. Helyi adók	
7.1. Építményadó	600
7.2. Magánszemélyek kommunális adója	5 500
7.3. Vállalkozók kommunális adója	4 000
7.4. Idegenforgalmi adó	200
7. Összesen:	10 300
8. Intézményüzemeltetési és egyéb bevétel	46 407
9. Érdekeltségi bevétel	5 100
10. Megtérülések	1 000
8-10. Összesen:	52 507
9. Pénzmaradvány (2 szakközépiskola) Hivatal 3 366	6 638
MINDÖSSZESEN:	481 666

FEJLESZTÉSI KIADÁSOK

1992. évre

I. Kötelezettségvállalással, testületi döntéssel lekötve:	1000 Ft-ban	II. Új feladatok	1000 Ft-ban
1. Kötvényvisszafizetés	25 000	1. Bánomkerti csapadékvíz elvezető csatorna	2 700
2. Hitel visszafizetés	8 920	2. Útépités, rázató, parkoló:	675
– Telekkialakítási hitel	5 000	– Endrői gázcseretelepnél összekötő út építés	115
– Szennyvíz vez. hitel	1 500	– Endrői temetőnél parkoló	240
– Vízbázis fejlesztés	1 000	– Petőfi úti rázató	320
– Lakástámogatási hitel	1 240	3. Járdaépítés	390
– Camping hitel	180	– Ipari iskolához	300
3. Hitel kamat	1 212	– Magtárlapos és Selyem út összekötő	90
– Szennyvíz	180	4. Részletes rendezési terv	400
– Víz	82	5. „Holtágnak élni kell” alapítvány	100
– Telek	150	6. Közmű támogatás	3 000
– Camping	18	7. Lakáshoz jutás támogatása lakásmobilitással	7 200
– Lakás	782	8. Villanyhálózat korszerűsítés	1 430
4. Áthúzódó számlák, előirányzatok	4 659	9. Igazgatás korszerűsítés	1 600
a) Gázhálózat fejlesztés	302	10. Fürdő vízminőség javítása	1 000
b) Közvilágítás korszerűsítés	134	11. Blaha utcai szennyvíz I. ütem	3 500
c) Általános rendezési terv	250	12. Szennyvíztisztító telep bővítés	2 500
d) 617. Sz. Ipari Szakm. Int.	330	13. Piac kialakítás	3 200
– első fogyóeszköz beszerzés	200	14. Közlekedésbiztonsági berendezés	500
– parkosítás	130	15. C telep közművesítés	660
e) Piackialakítás	960	16. Dolgozók lakásépítési támogatása	500
f) Szennyvízhálózat		17. Kner Imre Gimnázium leánykollégiumának rekonstrukciója céltámogatás 50%	3 500
– Hálózatfejlesztési terv készítés Csókászug, Népliget, Hősök út	1 050	18. Intézmények fűtéskorszerűsítése	5 500
– Hálózatfejlesztés Blaha u., Besenyszeg terv készítés	1 040	– KISRÉTI ÚTI ISKOLA	500
– Móra utcai csatorna építés	480	– KISRÉTI ÚTI ÓVODA	300
g) Tornacsarnok útépités	163	– DAMJANICH ÚTI ISKOLA	400
h) Zeneiskola	20	– GIMNÁZIUM	1 000
i) Sóczó zugi útépités	200	– MEZŐGAZDASÁGI ISKOLA	2 500
j) KISRÉTI KÖR ALAPÍTVÁNY	10	– ENDRŐDI GYERMEKORVOSI RENDELŐ	300
k) Társulati támogatás	200	– KIRENDELTSÉG	500
5. Gázhálózat építés	1 500	19. GYOMASZOLG Kft.-nek temetkezés beindításához hitel 1 000–340	660
a) Fegyvernek – Bocskai utca összekötése	500		
b) Újkert sor – Balassi utca összekötése	1 000		
6. Fő út zárt csapadékvíz Csatornaépítés	1 000		
7. Közmű alap térkép II. rész	900		
8. Aerocaritas támogatása	100		
9. Céltámogatás	5 621		
– Tornacsarnok 100%	4 241		
– Egészségügyi gép-műszer fejlesztés 60%	1 380		
I. ÖSSZESEN:	48 912	II. ÖSSZESEN:	39 015
		I–II. Önkormányzati fejlesztés összesen:	87 927
		III. Intézményi fejlesztés Ipari Iskola tanműhely kialakítás	849
		I–II–III. MINDÖSSZESEN:	88 776

SPORT SPORT SPORT

Gyomaendrőd város sportélete a Spartacus TK működésének tükrében TÁJÉKOZTATÓ

Gyomaendrőd sportjáról legutóbb beszámolót a rendszerváltást megelőzően a Tanács Végrehajtó Bizottság számára készítettünk.

Azóta jelentős változások történtek a sport területén is. A sport szerepe azonban nem változott. Továbbra is a kultúra szerves része maradt. Részterületei az óvodai testneveléstől a hivatásos sportig összefüggő egészet képez.

Gyomaendrődön is a fejlett iskolai testnevelés jelenti azt a szilárd alapot, amelyre a sport ágazatai épülhetnek.

A dolgozó emberek részére a szabadidősport a munkaképesség megtartásának fontos eszköze. A sokszínű mozgásformák és szervezeti keretek tekintetében is támogatást érdemlő értékes elem a szabadidősport.

Az emberek általában szeretnek sportolni. Nem hivatásosan és versenyszerűen, hanem szórakozásból, kedvtelésből. A sport iránti vonzalom az, amelyet a sportköröknek ki kell használni, helyesebben irányítani kell. Ugyanis a fizikai fejlettség, az egészség megőrzése, a betegségek megelőzése, a személyiség formálása, a cselekvésbiztonság fejlesztése a jelen időszakban is rendkívül fontos.

De ugyanilyen fontos a szórakoztatás is. Ugyanis az emberek egy jelentős része a sportot – koránál, alkatánál, tehetségénél fogva – csak nézni szereti. A sportnak ezt az igényt is ki kell elégíteni.

A sporttal szembeni elvárások nagyok. A társadalom minden rétege – különböző szinteken, de – igényli. Ez az igény jelen van mindennapjainkban. Szent-Györgyi Albert szerint a sport nemcsak testnevelés, hanem a léleknek is a legerőteljesebb és legnemesebb nevelőeszköze.

Az emberek többsége ezt érzi Gyomaendrődön. Az emberek részt akarnak venni Gyomaendrőd sportjában. Ki úgy, hogy megszervezi a sportot, ki úgy, hogy versenyszerűen űzi, ki úgy, hogy kedvtelésből, időtöltésből, a mozgás örömeért, és van aki csak nézőként. De részt vesz. És ez nagyon fontos. Ez azt bizonyítja, hogy helytelen az a nézet, miszerint a sport csak egy elhanyagolható szükséges rossz.

Sajnos jelentősen változtak a körülmények is. Úgy az irányításban, mint a szervezeti felépítésben.

A korábbi támogatási rendszer meg-

változott. A gondozási egységek a sportra fordított anyagiakat többségében megvonták, egyre kevesebbet fordítanak a sport támogatására.

Ez rendkívüli helyzetet okozott nemcsak Gyomaendrődön, hanem máshol is az országban. A támogatás struktúrája és a támogatás alanyai lényegesen megváltoztak.

A gazdasági egységek többsége Gyomaendrődön rendkívül rossz anyagi helyzetben van. Támogatásukra nem lehet számítani. A lakosság anyagi helyzete sem jobb.

A sportkör korábbi, viszonylag biztos anyagi helyzete megingott, bizonytalanra vált. Félő volt, hogy a nagyobb költséggel működő és fejlődő labdarúgó csapatot nem tudja finanszírozni. A labdarúgó szakosztály vezetése, tapasztalva ezt a nehézséget, próbált a sportkör-től elszakadni, leválni, mely törekvés végül is eredménnyel járt és 1991. augusztus 1-vel megalakult az önálló Futball Club.

Az önmagában elég erőt érző szakosztály tehát kivált. Ezzel gyengült ugyan a Spartacus TK, de pénzügyi helyzete biztosabbá vált.

A Spartacus Testnevelési Körön kívül több klub és egyesület működik. Ilyenek a:

- Futball Club
- Barátság SE
- Shotokan Karate Do
- Testépítő szerveződések
- Diáksport Egyesület
- Diáksport Körök
- Santos Szabadidősport Club

E szerveződések kapcsolata a Spartacus Testnevelési Körrel igen laza. Az elmúlt időszakban csak az egyesített Sportkörön belül folyt verseny- és szabadidősport tevékenység.

1986-tól kezdődően több önálló klub és egyesület elégíti ki a lakosság sportolási igényét, különböző formákban. Ettől az időszaktól kezdve a Sportkör a versenysport tevékenységet erősítette, hiszen a fent említett önszerveződő klubok és a tanács 1984-ben alakult Művelődési, Egészségügy és Sport osztálya nagy részben átvette a lakosság szabadidősport tevékenységének szervezését.

Az önállósodott Futball Club (ügyvezetője Vass Ignác) versenyzeteti a legtöbb fiatal, a 60 igazolt versenyzőjével.

Ez a sport az, mely a lakosság legnagyobb létszámát vonzza egy-egy ha-

zai mérkőzésre, hiszen 800–1000 néző megy ki a pályára, hogy megnézze a labdarúgócsapatok szereplését. Vidéki mérkőzéseikre is elkísérik 30–40-en. Az 1990/91. évi megyei I. osztályú bajnokságot megnyerte úgy a felnőtt, mint az ifjú-sági csapat, ami egy egyesület életében nagyon ritka. Ekkor még a Gyomaendrőd Spartacus Testnevelési Kör egyik szakosztálya volt. A fentiekben említett gazdasági nehézségeket látva önállósodtak és már a Nemzeti Bajnokság III osztályában, mint önálló klub indult.

Az őszi fordulóban a felnőttcsapat az Alföldi csoport 5. helyezetteje, az ifjúsági a 4. helyezett, míg a serdülőcsapat az első helyen végzett. A tavaszi idényre való felkészülésük az anyagi nehézségek és egyéb gondok ellenére jól sikerült. Ezek a gondok voltak a katonai bevonulások, játékosok munkanélkülisége, mely befolyásolta a játékosok és a csapat hangulatát, mérkőzéseken való szereplést, az áremlések, melyek nap mint nap jelentkeznek.

Az 1992. évi működésükhöz az Önkormányzat nyújtott jelentős támogatást, 1 862 000,- Ft-ot, de a további színvonalartartás óriási erőfeszítést igényel a klubtól és a sportszerető lakosságtól. A szakvezetés szerint a kritikus helyzet öszszel várható. E támogatás a költségek jelentős részét fedezi. Az NB/III-as szintű versenyztetés valószínű az Önkormányzattól is nagyobb támogatást igényel. Felmerül a kérdés, hogy legyen-e egy középszerű csapatunk, amely gyomaendrődi fiatalokból áll, s elér egy középszerű eredményt és mérkőzéseit lényegesen kisebb érdeklődés kíséri. Természetesen ehhez igazodó költségvetéssel. Vagy legyen egy magasabb osztályban szereplő csapatunk, melynek összetétele nem kimondottan gyomaendrődi, de az itthoni mérkőzésekre 800–1000 nézőt vonz. A futballt szerető emberek az eredményeket hozó csapatokat szeretik. Az elért eredményt értékelik és anyagilag is támogatják. Tehát a kérdés adott, hogy a támogatás mértékének meghatározásával melyik szempont alapján kapjon a továbbiakban támogatást a Futball Club.

További szempont lehet a támogatás megítélésénél, hogy milyen mértékben nyitott a lakosság számára.

Babos Lászlóné
igazgató

(Folyt. következik áprilisban)

S P O R T

Férfi kézilabdásaink tavaszi mérkőzései

Békés	- Gyomaendrőd	április 04.	15.00 óra
Mezőhegyes	- Gyomaendrőd	április 12.	10.00 óra
Szeghalom	- Gyomaendrőd	április 19.	10.00 óra
Gyomaendrőd	- Előre KST	április 26.	10.00 óra
Gyomaendrőd	- Martfű	április 29.	16.00 óra
Kondoros	- Gyomaendrőd	május 03.	10.00 óra
Gyomaendrőd	- Murony	május 10.	10.00 óra
Gyomaendrőd	- Mirelit	május 17.	10.00 óra
Köröstarcsa	- Gyomaendrőd	május 23.	16.30 óra
Gyomaendrőd	- Martfű	május 31.	10.00 óra
Gyomaendrőd	- Orosháza	június 07.	10.00 óra
Gyula	- Gyomaendrőd	június 13.	11.00 óra

Felhívás

A Magyar Diáksport Szövetség és a Nemzeti Sport Szerkesztősége felhívással fordul az alsó és középfokú iskolák igazgatóihoz, testnevelőihez, DSE és DSK vezetőihez, hogy az olimpiai eszme jegyében március 15-től a tanév végéig hetente egy délutánt „Barcelona '92” néven sportolásra szánjanak.

*Fejazzék ki így is, hogy az olimpia eszméjét maguké-
nak vallják, azért cselekedni képesek, és éppúgy készül-
nek – a maguk szintjén – a sport nagy ünnepére, mint
a játékokon a magyar fiatalságot képviselő versenyző-
ink. Törekedjenek arra, hogy ezeken a napokon – min-
den iskola a számára legmegfelelőbb napot választja ki,
mi a szerdai napot ajánljuk – az iskola tanulólétszámá-
nak minél nagyobb százaléka mozogjon, a testnevelők
előre elkészített programja szerint.*

*Az iskolák a tanév végén, legkésőbb június 30-ig
beküldhetik programjuk esetenkénti, létszám szerinti
teljesítésének dokumentumait pályázatként a Magyar
Diáksport Szövetség címére (Bp. V. Hold u. 1.) aminek
alapján a tanulólétszám 50 százalékánál több diákot
rendszeresen foglalkoztató iskolák értékes díjakat
kapnak.*

MDSZ, Nemzeti Sport
XIII. Dózsa Gy. u. 1-3.
Tel.: 2510-749

Másfél óra szórakozás...

Néhány héttel ezelőtt show műsorával lépett fel Gergely Róbert a Művelődési Központban. Pár hely kivételével minden jegy elkel. Idősek és fiatalok egyaránt részt vettek a koncerten.

- Járt már Gyomaendrődön?

- Nem, még sohasem, ezt a turnét a menedzserem szervezi, így több olyan helyen is fellépek, ahol még nem voltam.

- Milyen volt a közönség?

- Csodálatos, minden jelet, amit feljűk sugároztam, vettek, úgy gondolom mindenki jól érezte magát.

- Ön színész, hogy tájékozódik a show világában?

- Ez már több mint a 30. fellépésem ezzel a műsorral, szinte mindenhol telt házzal játsszuk. Az embereknek szükségük van arra, hogy ne politikát, törvénytervezetet, háborút hallgassanak.

- Nagyon hatásos volt a három fiatal lány szereplése...

- Igen, ez egy igazi show-nak indult, de sajnos anyagi gondjaink miatt nem sikerült mindent megvalósítani, ez a műsor csak egy leegyszerűsített változata az eredeti elképzelésemnek.

- Milyen tervei vannak a közeljövőre?

- Őszre remélem sikerül kiadni az új, hasonló hangvételű lemezemet, addig is tovább koncertezem, s szeretném az embereket nevetetni, szórakoztatni.

Gyomaendrődön sikerült, néhány dal után már olyanok is énekeltek, dúdoltak, akik egészen más zenéket kedvelnek.

R. M.

Húsvéti borvásár

Ajánlataim:

Ezerjő	42 Ft
Rizling	42 Ft
Hárslevelű	42 Ft
Muskotályos	42 Ft
Kékfrankos	42 Ft
Medoc	48 Ft

Molnár Tibor
Bajcsy-Zs. u. 58.

NYITVA: EGÉSZ NAP

Gyomaendrőd Híradó

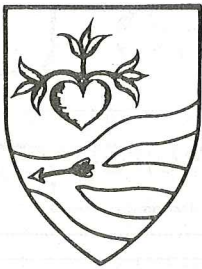
Gyomaendrőd Város Önkormányzatának lapja.

Felelős szerkesztő: Hajdú László. Kiadja: Gyomaendrőd Képviselő-testülete. Gyomaendrőd, Szabadság tér 1.

Telefon: 67/31-320. Felelős kiadó: dr. Frankó Károly polgármester. Készült a Gyomai Kner Nyomda Kft.-ben, Gyomaendrőd, Kossuth u. 10-12.

Felelős vezető: Szász Imre ügyvezető igazgató. Terjesztik a gyomaendrőd postahivatalok, diákok és kereskedők.

Engedélyszám: III/PHF/108/BE ISSN 0238-8391

HÍRADÓ

GYOMAENDRŐDI

GYOMAENDRŐD VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK LAPJA

XI. ÉVFOLYAM 4. SZÁM

1992. ÁPRILIS

MEGJELENIK HAVONTA

ÁRA: 15 FT

Meghosszabbították

Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete a 48/1992. (III. 24.) számú határozata alapján meghosszabbította szerkesztői tevékenységemet ez év december 31-ig. Az eddig általam szerkesztett hat szám tartalmát sok jó és rossz kritika illette, haragosaim száma is szaporodott. Vannak, akik azt szeretnék, ha több pletyka, olcsó szenzáció uralná a lapot, mások állítják, hogy „BENYALTAM” az önkormányzatnak és kiszolgálom őket. Egyesek hiányolják a képviselő-testület üléseinek részletezését. Minden jogos és jogtalan észrevételt eddig is figyelembe vettem és a jövőben is ezt teszem. De a tények és a valóság közlésére törekszem továbbra is. Hangsúlyozom, hogy a Híradóban szabad a véleménynyilvánítás MINDENKI számára. Tisztelt Polgárok! Kérem Önöket: bátran írjanak mindenről, ami városunk KÖZHANGULATÁT, KÖZÁLLAPOTÁT JOBBÁ, SEZEBBÉ, BÉKÉSEBBÉ formálja!

De tárják fel környezetük negatívumait, fonákosságait és javasolják ezek megszüntetésének módjait, orvoslását.

A lap szerkesztésében továbbra is részt vesz két segítőm: Losonczi Gabriella és Rácz Mária. Itt szeretném megköszönni áldásos munkájukat. Akkor lenne igazán színes és tartalmas lapunk, ha olvasóink hónapról hónapra írnának, véleményeznének, javasolnának. A Gyomaendrőd Híradó 2500 példányban jelenik meg havonta, ebből átlagban 30–70 marad meg. (De volt olyan hónap is, amikor mind elkelt.) Az áremelést pedig már meg kellett valósítani, hisz a kiadások állandóan növekednek. (Nincs a hátunk mögött egy gazdag szponzor, aki hiányainkat equalizálná.) Ez azzal jár, hogy a Kner-hagyományokat az újság formáját tekintve folytatni kell. (Silányabb papíron a lap megjelenése szegélyent hozna településünk méltón elismert nyomdakultúrájára.) Végül bele kell nyugodni abba is, hogy ez nem Gyomai vagy Endrőd Híradó, hanem GYOMAENDRŐDI HÍRADÓ.

Hajdú László

Augustinus Aurelius (Szent Ágoston; 354–430) római egyházi író

*„Anyámnak köszönbetek mindent,
ami vagyok.”*

*Társadalmi megbecsülést és őszinte gyermeki szeretetet
kívánunk minden édesanyának, nagymamának*

Anyák napja alkalmából

ÁPRILISI SZÁMUNK TARTALMÁBÓL

Burgenlandi bódulat I. (4. oldal.)

Ki ütötte el Molnár Szilviát... (6. oldal.)

EGRI BRAVÚR (11. oldal.)

Orvosi körzetek, házi orvosok (Melléklet.)

Április 13-án a Tánc Világnapján a Katona József Művelődési Központ valamennyi táncosa telt ház előtt jó hangulatú műsort adott.

Jelenet a Körösmenti Táncegyüttes produkciójából

ÉRDEKÜNKBEN

Az Önkormányzat és a Polgármesteri Hivatal üléseiről

Képviselő-testületi ülésen hangzott el 1992. április 23-án

A város területén működő mezőgazdasági üzemek valamennyien csődöt mondtak, a jelenlegi állapotról adtak tájékoztatást az illetékes vezetők.

Alkotmány Tsz dr. Tóth Lajos:

Néhány napja a tagokkal megbeszéltük közgyűlésünkön a vagyonnevesítési elveket.

A 90 napon túli adósságainkat bejelentettük. Ha a második egyezségi tárgyalásunk eredményre vezet, akkor a tsz átalakul, ha nem, sorsunk a felszámolási biztos kezébe kerül.

Elképzelésünk a jövőről: külső segítséget is igénybe veszünk. A tagság túlnyomó része a szövetkezés valamelyik formáját látja jó megoldásnak (pl: gazdasági társaságok létrehozását). Az összvagyonunk 43%-a teher.

Minden a csődeljárás kimenetelétől függ.

Viharsarok Halászati Szövetkezet dr. Csoma Antal

Mi nehezebb helyzetbe kerültünk mint a mezőgazdasági tsz-ek, mert már a 80-as években a piachelyzet alakulása miatt a hal nem kapott állami dotációt a baromfihússal szemben. A nyúlágás is veszteséges lett. A mi sorsunk is az egyezségi tárgyaláson dől el; ha csak egy hitelező is ellenáll, a felszámolás megindulhat. (Ha ragaszkodik a kamat visszafizetéséhez). Most 49 fővel alakult a Körösi Halász Szövetkezet, amely nem jogutódja a Viharsaroknak, az csak ide belépett. Ha csőd révén felszámolják, akkor az új szövetkezet megvásárolja a régi Viharsarok Halászati Szövetkezetet. Az új szövetkezés csak a hallal és a halászattal foglalkozik. A munka tehát folyamatosan menne tovább, hitelképességgel. Később ez egy 50-100 fős gazdaság lenne.

Béke Tsz Hunya Elek

Hivatkozott a nyolc aszályos esztendőre. Majd összehasonlította a német és a magyar mezőgazdaság néhány mutatóját. Itt is megjelent a „táskás” ember. A bankokkal nem lehet tárgyalni. (A kamatos kamatot is ki kell fizetni.) A kárpótlási igényt a tagság 70%-a nyújtotta be. Egy része külvánlna, a másik része újra vállalkozna. Bizonytalan a jövőnk!

Körösi Állami Gazdaság dr. Dávid Imre

Igazgató feladattal bíztak meg a Földművelésügyi Minisztérium részéről 1992. augusztus 5-ig. Az átalakulás céljából egy programot kell benyújtani. A mezőgazdaságunk rettenetes és tragikus helyzetben van, de nem reménytelen, hisz 40 év alatt nagyon sok megrázkódtatást túlélt már. Kevesebb termésre van szükség. Terveink: ha túléljük a csődöt, akkor hét egység lenne, amelyek kft.-ket alkotnának. (Egy kft.15-40 tagból állna). Csak az életképesek maradnának

meg. A közeljövőben nem lesz látványos létszámcsökkenés. 200 fő alkotja a törzsgazdaságot, de a jövőben ennek csak 50-60%-a élhet meg a mezőgazdaságból.

Lenin Tsz Iványi Lajos

Vagyonunk 40%-a adósság. Jelenleg 22 tagunk munkanélküli-segélyből él, de ez rövid időn belül háromszorosára nő. Idén a tsz ebben a formában meg fog szűnni. (6 új tulajdonos lesz). Jelenleg a munkabérek nagy erőfeszítés árán, késve tudjuk kifizetni a pénzhiány miatt.

A MEZŐGAZDASÁG MA EBBEN AZ ORSZÁGBAN NEM TÉT!

A MEZŐGAZDASÁG MA EBBEN AZ ORSZÁGBAN NEM TÉT!
Nemrég adott olyan tanácsot Kondoroson Zsíros Géza kisgazda országgyűlési képviselő, hogy lehet olyan társasággá alakulni ahol adót lehet csalni.

Hiszen évek óta mezőgazdaságunk nem kapott semmilyen támogatást.

Győzelem Tsz Iványi Miklós

A következő egyezségi tárgyalásban nagyon bízunk, hogy elkerüljük a felszámolást. Ez évben már nekünk sem hitelez a bank. A legnagyobb ellenállást az APEH fejtí ki. A két hónapos aszály is csak nehezíti a helyzetünket.

A felszámolás emberi bizonytalansághoz vezet, amely hosszú folyamat. Ha normális átalakulás lenne, hat önálló egységet alakítanánk. 59 fő van nálunk jelenleg munkanélküli-segélyen. (Polgármester megjegyzése: 1976 fő munkanélküli van környékünkön, 1402 segélyt is kap, városunkban 1000-nak nincs munkája.)

Hunya Lajos kisgazda képviselő kérdése valamennyi tsz-vezetőhöz így szól: Mennyi lesz a *vetellen* terület hektárban?

Válaszok:

Alkotmány Tsz: semennyi, Lenin Tsz: a pénztől függ minden, Körösi Á. G.: a 400 hektáros rizstelep, Béke Tsz: 800-1000 hektár, Győzelem Tsz: 150-200 hektáron, ez rizsföld.

Az egybehangzó vélemények elkeserítőek: Békés megye, mint az ország éléstára, nagyon nagy bajban van.

Az önkormányzat 1991. évi költségvetésének zárszámadásáról szóló rendeletet a képviselők megszavazták. De Szerető Béla képviselő hozzáfűzte, a döntés-előkészítés legyen a jövőben körültekintőbb, ad hoc jellelű kifizetések ne legyenek.

Az 1991. évi pénzügyi-gazdasági ellenőrzési feladatok végrehajtásáról szóló beszámolót is elfogadták. Hornok Lajosné javas-

latát, hogy ez a jövőben párosuljon az adott helyen szakmai ellenőrzéssel *elvetették*.

Megszavazták a GYOMASZOLG Kft. Szervezeti és Működési Szabályzatát, ügyvezető igazgatójának prémiumfeltételeit és az ingatlankártalanítási ütemtervet.

Hangyáné képviselő kérte, hogy a GYOMASZOLG a Bánomkerti csapadék elvezetését, amely végül a Nyárfásba került, szívasák el az ott lakók kérésére. A testület ezt megszavazta. Nagy Pál a GYOMASZOLG Kft. vezetője elmondta, hogy az itteni munkák teljes elvégzését május végétől számítva 3-4 hét alatt elvégzik.

A Sportcsarnok szakértői véleményét a testület elfogadta szeptemberig, tehát az üzembe helyezés kezdetéig a csarnok tetőzetével szellőztetése megoldott lesz, a formaldehid mint káros anyag eltűnik. A lényeg, hogy a korrigáló eljárás nem lesz szép, de végre a *létesítmény használható* lesz!

Az Erzsébet-ligeti strandfürdő vízminősége javítására egy tervezőtársaság javasolta a francia gyártmányú vízforgató berendezés beépítését. Ezt megszavazták.

A későbbiek folyamán tervezik egy Graboplast sátor (légbefúvásos) amely nyáron lebontható – felállítását. Ez biztosítaná az úszásoktatást egész évben az iskolások részére. Erre a Népjóléti Minisztérium és az OTSH közös pályázatot írt ki.

Az 1. Sz. Bölcsőde vezetőjének, Takács Imrénének közös megegyezéssel a munkaviszonyát a testület megszüntette. (A bölcsődében olyan munkahelyi problémák, hanyagságok voltak, amelynek következtében az intézmény vezetője ellen fegyelmi eljárás megindítására tett volna javaslatot a polgármester. A bölcsőde vezetője belátta, hogy hibázott és kérte a munkaviszonyának megszüntetését.)

Kiderült, hogy nem is volt megfelelő iskolai végzettsége sem. A két bölcsőde vezetésére felkérte az önkormányzat Bela Imrénét az endródi bölcsőde irányítóját, aki szakképzett és munkája elismert. Ő ezt elvállalta.

Andódy György könyvkötőtől a Polgármesteri Hivatal és a Képviselő-testület megvásárolt két Corini Margit-képet 130000 Ft értékben. Ez is a város vagyona lesz.

- - -

A LEGKÖZELEBBI TESTÜLETI
ÜLÉS MÁJUS 12-ÉN 13.30-KOR LESZ!
AZ ÜLÉS NYILVÁNOS, MINDENKIT
SZERETETTEL VÁRUNK

Otthonteremtő Tanya Alapítvány

A kuratórium tagjai közül dr. Balogh Árpád ügyvezető titkár és Hárskúti László elnök elmondták, hogy a Bethlen Gábor Mezőgazdasági Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézzel karöltve Gyomaendrődön a Tanya Alapítvány azoknak a volt állami gondozottaknak szeretne megélhetéshez egy induló erkölcsi és anyagi segítséget nyújtani, akik a környékre valók, vagy innen elszármaztak. A mezőgazdaság mint ipar alkalmas pszichológiailag az állami gondozásból kikerült fiatalok megkapaszkodására. Itt e vidéken az Alapítvány segítségével tanyát vásárolnának, állattenyésztést, növénytermesztést folytatnának – saját munkából igazi otthon teremtésére. A Körösi Á. G. nyaralóját, gyü-

mölcsösét tavaly már ennek érdekében megvásárolták. Karácsonykor a mezőgazdasági iskola legszegényebb tanulóit 30 000 Ft értékben ajándékosmaggal lepték meg. Oriási elnök, hogy Hárskúti úr, a Földművelésügyi Minisztérium főosztályvezető-helyettese, így a szakmai irányítás hozzá tartozik. Anyagiakban hozzájárulnak a Bethlen Gábor Iskola külföldi szakmai tapasztalatcseréjéhez, más mezőgazdasági kultúrák megismeréséhez. Agrárcentrumot is szeretnének létrehozni a településen, és olyan Iparos Házat, ahol a felvilágosítástól kezdve a tanácsadáson, a kivitelezésen keresztül az ipari feldolgozásig eljutnának. A tervezett AGROTEK-AGROCENTER egy olyan lerakat lenne, mely gé-

pekkel, műtrágyával, alkatrészekkel szolgálna. Az iskola és a környék szakembereinek bevonásával új stílusú felvilágosítás szolgálna a város fejlődését. Kérésünk a város lakói felé: ne legyenek előítélettel a volt nevelőotthonos fiatalokkal szemben, akik ide letelepednének. Ők, mármint a Tanya Alapítvány vezetői készek és hajlandók minden fórumon bemutatkozni a jövő harmonikus együttműködésének érdekében. Természetesen minden gyomaendrődi szegényen szeretnénk segíteni, hisz számuk elsősorban munkanélküliség miatt egyre nő (pl. egytálcés konyhák felállításával). Nagyon szeretnénk, ha a város és az otthonteremtő Tanya Alapítvány egymásra találna.

Csekkzámlaszáma: OKHB RT. 216-19043

Nemzet Szegényeinek Frontja (Bp. 1051 Nádor u. 19. fszt. 18.) – a továbbiakban alapító – a Polgári Törvénykönyv 74/A–74/F §-aival összhangban – alapítványt hozott létre.

Az Alapítvány tevékenységét a Magyar Köztársaság területén fejti ki.

1. Az alapítvány neve: Otthonteremtő Tanya Alapítvány
- 1/1. Továbbiakban: Tanya Alapítvány
2. Az alapítvány székhelye: Budapest, 1051 Nádor u. 19. fszt. 18.
3. Az alapítvány pecsétje: kör alakú, közepén a Magyar Köztársaság címe, körben: Otthonteremtő Tanya Alapítvány, a címer alatt 1990. (alapítás éve).
4. Az alapítvány emblémája: elszegényedett ember, lába közt repülni szándékozó utolsó libájával, bal kezében furkósbot, jobb kezével hármás jelet mutatva, mindez nemzeti színű szerencsepatkóba foglalva.

A Kuratórium tagjai

- Hárskúti László elnök (Bp. 1125 György Aladár u. 19/C 1 440615 2582, Budapest, agrármérnök, FM főosztályvezető-helyettes)
- Dr. Balogh Árpád ügyvezető főtitkár (Bp. 1050 Nádor u. 19. fszt. 18. 1 430410 1984, Nagyvárad, sportszervező, a Nemzet Szegényei Frontjának elnöke, kajakozó Európa-bajnok, volt állami gondozott. 1957 Fóti Gyermekváros alapító tagja.)
- Papp László tiszteletbeli társelnök (Bp. 1125, Óra u. 6. 1 260325 Szék, háromszoros olimpiai bajnok, ökölvívó szövetségi kapitány)
- Fehér Ákos Tamás tiszteletbeli társelnök (Kecskemét 6000, Hargita u. 5. 1 440606 0865, Tószeg, agrármérnök, AGROTEK vezérigazgatója.)
- Dr. Tóth Tibor főtanácsos (Bp. 1026, Érmelléki u. 13. 1 440328 0758 MŰSZI RT. elnök-vezérigazgató, a közgazdaságtudományok kandidátusa, címzetes egyetemi tanár.)
- Kiss Lajos tanácsos (Bp. 1172 Kőtelek út 12. 1 441031 0168, Bp. építészmérnök, I–XII. ker. IKV vezérigazgatója)
- Dr. Lachmanné dr. Répás Teréz gazdasági tanácsos (Gödöllő, Thököly u. 46. [Pereg] 2 460413 3154 agrármérnök, -közgazdász, munkavédelmi tanácsos, MŰM osztályvezető)
- Cserhalmi György tanácsos (Bp. 1053 Veres Pálné u. 5. 1 480217 0055 Debrecen, Színművészeti Akadémia, színművész, Kossuth-díjas érdemes művész.)
- Király Béla tanácsos (az 1956-os szabadságharc budapesti főparancsnoka, egyetemi tanár, országgyűlési képviselő, az 56-os szabadságharc hőse)

5. Az alapítvány célja:

- a) A hazai lakosság rászoruló elszegényedett állampolgárainak, elsősorban állami gondozottaknak, volt állami gondozottaknak, hajléktalanoknak, és a Magyar Köztársaságba menekültek megsegítése, mezőgazdasághoz, élelmiszeripari szakmákhoz kapcsolódó iskolák létrehozása és ilyen irányú beiskoláztatása. Munkahelyek létrehozása és otthon teremtése.

- b) A segítséghez szükséges anyagi bázis megteremtése (felajánlások elfogadásával, gyűjtések szervezésével koncertek, kiállítások stb.) Felsőoktatásban résztvevők ösztöndíjazása, illetőleg vállalkozási tevékenységből. Ezek lehetnek hazai, vagy külföldi vegyes vállalkozások, vagy önálló vállalkozások.
 - c) Kapcsolatok teremtése és együttműködés a hasonló célú hazai és nemzetközi alapítványokkal, illetőleg más karitatív, vagy gazdasági magán- és jogi személyekkel.
6. Az Alapítvány vagyona:

A) Induló tőke:

az Alapító Nemzet Szegényeinek Frontja által rendelkezésre bocsátott és befizetett 450 000 forint. Azaz Négy-százötvenezer forint.

Az Alapítvány tőkéje szabadon forgatható.

Az Alapítvány vagyona magánszemélyek és jogi személyek közérdekű célra történő hozzájárulásával, vagyoni és egyéb szolgáltatásával bővíthető.

Az Alapítvány nyitott, ahhoz bármely bel- és külföldi természetes és jogi személy csatlakozhat, ha az Alapítvány céljaival egyetért és azt anyagilag vagy más módon támogatni kívánja.

A befizetések növelhetik az Alapítvány vagyont, vagy fordíthatók közvetlenül alapítványi célra is. Külföldi támogatás esetén az Alapítvány külön devizaszámlát nyit. Az Alapítvány közpénzvagyonát az Otthonteremtő Tanya Alapítvány nevére szóló önálló bankszámlán köteles fenntartani, forgatni és elkülönítetten kezelni. Az Alapítvány tőkéjét a kamatok növelik. Az Alapítvány tőkéje, továbbá a tőkének pénzhozamot biztosító befektetése, illetve haszna az Alapítvány céljainak elérése érdekében használható fel. Az eszközök lehetnek ingó és ingatlan vagyontárgyak is. Az Alapítvány jövedelmének 10%-a a kuratórium döntésétől függően tiszteletdíjként használható fel. Ebből lehet fedezni az Alapítvány kezelésével kapcsolatos kiadásokat, az Alapítvány érdekében szükségessé vált utazási költségeket, s a külföldi utakat. Az elkülönített bankszámlán lévő pénzeszegeket az elnök és a főtitkár együttesen jogosult utalványozni.

Az Alapítvány vállalkozásainak eredménye: ingatlanok, ipari telkek, mezőgazdasági telkek és ingatlanok vétele és értékesítése, ingatlanok – kastélyok, irodaházak –, telkek külföldön való értékesítése, tanyai vállalkozások nyereségei. Az Alapítvány tőkéjét az Országos Takarékpénztárnál, valamint a Kereskedelmi és Hitelbank Rt.-nél nyitott számlán helyezi el. A nyilvántartással és a pénzkézelés ellenőrzésével kapcsolatos feladatokra a kuratórium saját tagjai közül kér fel számvizsgálót. A bevételeket és kiadásokat naprakészen bevételi és kiadási bizonylatokkal kimutathatóan kell nyilvántartani. Az Alapítvány vagyonának helyzetéről bármely kuratóriumi tag felvilágosítást kérhet.

Az Alapítvány pénzügyeiről évente legalább egyszer a rendes kuratóriumi ülésen (az eredményre és kiadásra lebontott mérleg alapján) beszámoló kell adni.

A csatlakozók nem válnak a csatlakozás tényével alapítókka. Az Alapítvány részt vesz hazai és külföldi vállalkozásokban is. Kötelezettséget maximum vagyonának 80%-a erejéig vállalhat.

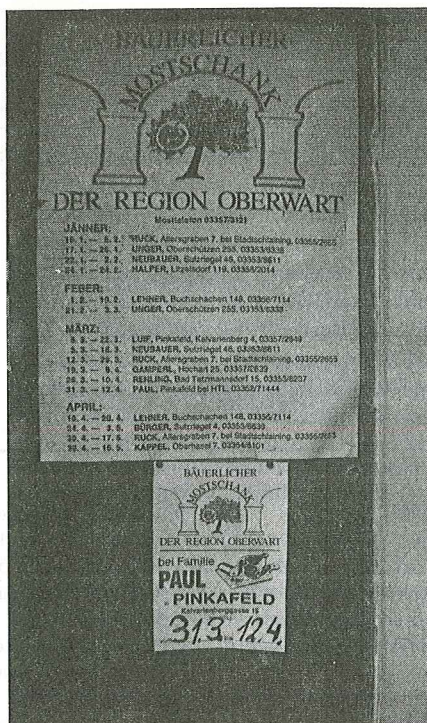
Burgenlandi bódulat

(1. rész)

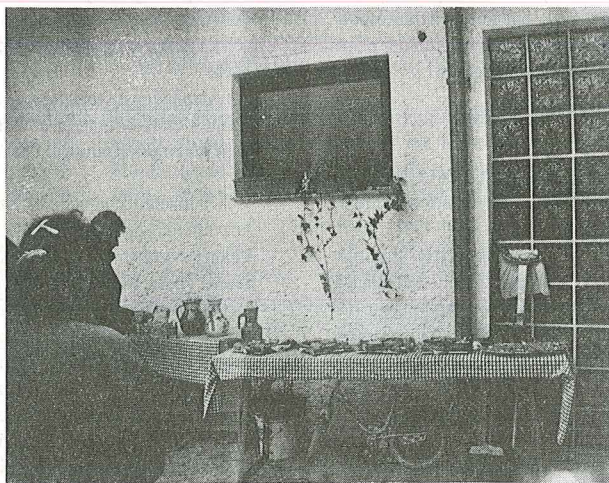
A Tanya Alapítvány anyagilag lehetővé tette a Bethlen Gábor Mezőgazdasági Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézet szakembereinek, hogy háromnapos tapasztalatcserére az ausztriai Burgenlandba látogassanak. A 30 tagú küldöttségben helyettkapott Gellai József alpolgármester és Hunya Lajos kisgazdapárti képviselő is. GROßPETERSDORF (Nagyszentmihály) Feldgasse 34. sz. alatt a kis városka közepén (!) a Thek család marhatenyésztéssel foglalkozik. A fiatal gazda elmondja, hogy szüleivel együtt végzik ezt a szép, de nehéz munkát. Jövőre édesanyja eléri a nyugdíjkorhatárt és majd ő veszi át hivatalosan a magángazdaság irányítását. A mellette álló 70 éves édesapja megértően bólogat. Időközben megérkezik elegáns felöltőben (divatos öltönye itt-ott elővillan) az Oberwartban (Felsőörsön) székelő Mezőgazdasági Kamara egyik vezetője. Átveszi a szót és készségesen válaszol minden szak- és laikus kérdésre. Közli, hogy a tartomány területe 30 km², 6000 földtulajdonossal, 3000 mezőgazdasági üzemmel. Tisztán azonban csak 700 család él meg az állattenyésztésből és növénytermesztésből. A konkurenciaharc miatt ebből is 2-300 marad talpon, vagyis az, aki kiváló és jó szakember. Mosolyogva tekint a mellette álló Thek családra, hisz ők ezek közé tartoznak. A marhaisztálló tiszta, rendezett, látszik mindenütt a tulajdonosok hozzáértő munkája.

70 szarvasmarhát nevelnek. 80 000 liter tejet adnak el évente (1 litert 6 schillingért vesznek meg). Az eladási ára 11 schilling. A 650-700 kg-os súlyú állatok vágóhídra kerülnek a Marhatenyésztők Szövetségének jóvoltából. A település közepén elhelyezkedő farm nem terjeszti a kellemetlen illatokat, hisz teljesen fedettek a helyiségek. A ház asszonyai, az anyós és menyé a gangon friss, tejszínes tejeskávét, kakaót, tejet tálalnak részünkre friss, ropogós, sós kiflivel. A papa kétliteres zöld butéliból töltögeti a zamatos körtepalinkát az ámuló-bámuló gyomaendrődieknek. A fiatalasszony meséli, hogy most azon dilemmázik, hogy otthagyja-e a félállású szaktanári beosztását, vagy sem, hisz itt-hon fél napot dolgozik az állatok közt. Végül afelé hajlik, hogy marad a katedrán is, mert anyagilag megéri (a pedagógusok átlagos fizetése: 15 000 schilling).

Házigazdánkhoz az utolsó kérdés: Itt egy mezőgazdasági magánvállalkozó ha kölcsönért folyomodik, mekkora kamatot kell fizetnie? A válasz: 4.1%!

A felsőörsi gazdák gazdag programja
Kren úr füstöljének ajtán

Terülj, terülj asztalkam...

(Folytatás a következő számban)

A Kren család barátságosan konstatálja látogatásukat

Gubucz tanár úr id. Thek úrral koccint a sikeres jövőre

Autóbuszunkkal Oberwart felé közeledünk, menet közben a Mezőgazdasági Kamara (a Thek családnál megismert) vezetője informál bennünket arról, hogy a 80 000 lakosú városban 12 bank található és Felsőörs évi tejtermelése 20 millió liter. Szeptemberben szokták megrendezni a hagyományos Nemzetközi Vásárt. Sok-sok kisüzemben 5-től 20 főig dolgoznak az ittlakók. A tartomány 10 községében horvát anyanyelvűek is élnek. Legtöbben itt és a környéken katolikusok, a magyarok többsége viszont református. A táj 10%-a nincs megművelve, az állam ezért fizet hektáronként 6000 schillinget. Közben megérkezik az oberwarti sertésenyésztő és feldolgozó gazdához. Feleségével várnak bennünket a házak udvarában. Néhány bevezető szó után megtekintjük a sertésállományt. Bűz sehol sem érezhető. A különböző súlyú malacok elkülönítve fedett „kis lakásokban” jövedélven fogadnak bennünket. Mindenütt önetet és önitató található. A padlózatot tiszta, friss szalma borítja. Állítólag ez a titka, hogy nincs orrfacsaró bűdösség.

A fehér és rózsaszínű jószágok ápoltak és tiszták. Kren gazda nagy vehemenciával magyaráz: a nyers-hús eladása nem hoz hasznot, csak fizetést, ezért a négy lábúakat 90%-ban feldolgozza (csak a lábat nem!). Állandó vevői vannak a késztermékre, hisz a kuncsaftok valamikor megtekintették a hús feldolgozását, fűszerezését, ízesítését, így tudják, hogy mit vesznek meg. Ha saját maga dolgozza fel a disznót, akkor 3000 schillinget ér. Külön KÖJÁL-engedély és ilyen vagy amolyan hivatalos hercehurca egy ilyen feldolgozó üzemeltetéséhez nem kell. Itt aki a Mezőgazdasági Kamara tagja, az szabadon tevékenykedhet mindenféle bürokratikus akadályok vétele nélkül. A család valamennyi tagja itt is a mezőgazdaságból él. Az udvar olyan esztétikus és rendezett, mint Meseországban.

Két hosszú, széles asztalon a gazda saját hústermékei találhatók. Színhús sonka, sovány erdélyi szalonna, német fűszerezésű borsos kolbász, pikáns ízű tepertőkrém, tájjellegű májas, az egészségre nem káros barnakenyérrel, gusztusos szervírozásban, több liter kellemes ízű rizling és gyümölcsle társaságában. A gazdag megvendégelés elkápráztat valamennyiünket. A csípős, hideg áprilisi szélben mi magyarok mindent fölfalunk és fölhörpintünk.

A szó elszáll...

Hetek óta kérdezem az utca emberét (kissé megkopott sztereotip kifejezés ez, de jelenleg nincs jobb) *Mi a véleménye a képviselő-testület és a Polgármesteri Hivatal kétéves munkájáról?*

Élőszóban hangosan, nagy szájjal vagy csendesen, megfontoltan egyaránt közöltek sok jót és rosszat Gyomaendrőd választott képviselőiről, a polgármesterről. Több mint harminc polgárral beszélgettem. De amikor arra kértem őket, hogy az elmondottak közléséhez, nevük és foglalkozásuk feltüntetésével járuljanak hozzá, kemény falba ütköztem. Azt már nem, nem szerzek magamnak ellenséget, mi lesz velem a munkahelyen, az iskolában is hátrányba kerülhet a gyermekem, utálok a nyilvánosságot, nem lehet kritizálni, mert a magyar ember sértődött és bosszúálló stb., így az ellenévek.

Ami végképp nem tetszett, hogy a rosszért gyomai az endrődöt, az endrődöt a gyomai okolta.

MIÉRT VAN ERRE SZÜKSÉG?

Babits Mihály: *Húsvét előtt* című verséből idézett sorok Gyomaendrődön mikor válnának valóra:

...*hogy béke! béke!
béke! béke már
legyen végre már!*

Májusban újból megpróbálkozom a közvéleménykutatással.

HAL

A Kisréti Gyógyszállóért Alapítvány számlaszáma megváltozott, az új szám: 222-21678

A régi számra befizetett összegek is eljutottak a címzetthez

Vidékről jövök

Szerkesztőségünk meghívót kapott a „...Magyarországról jövök...” című rádiós adás sajtótájékoztatójára. A Kossuth adó közép- és URH-sávján 17.05 órakor kezdődő műsor felelős szerkesztője, Simkó János elmondta a jelenlévő érdeklődőknek, hogy társadalompolitikai magazinjuk 1990-ben indult, heti egy alkalommal, majd 1992. januárjától már naponta jelentkezik. Céljuk a főváros-centrikus rádióban elensúlyozni a mintegy 8 millió vidéken élő ember problémáját, személyes életképeket bemutatni a vidékről. Hét vidéki városban alakítottak ki új stúdiót, ahonnan segítőtársaik rendszeresen tudósítanak a helyi eseményekről. Nem kívánunk hangos, siránkozó hangulatú interjúkat, beszélgetéseket.

Terveznek a műsor mellett egy képes hetilap kialakítását is, mely külön funkcionálna az adástól, témáját illetve hangvételét tekintve kapcsolódna az elhangzott anyagokhoz.

A műsor viszonylag független a rádióon belül, s mindenképp törekszik a politikamentesség megtartására is. Elképzeléseik között szerepel, hogy komolyan foglalkozzanak az önkormányzatok munkájával, felkérték a polgármestereket a közreműködésre. Anyagilag stabilan áll a szerkesztőség, jelenleg minden munkatársat jól meg tudnak fizetni.

Mérési adatok szerint, mintegy fél millió ember rendszeresen hallgatja az adást.

Tapasztalatom szerint városunkban alig ismerik a „...Magyarországról jövök...” műsorát, pedig mi igazán vidékiek vagyunk ... talán megérné elkezdni hallgatni!

- CZ -

Tisztelt olvasó!

Régi magyar közmondás, hogy sok bába között elvész a gyermek. Így van ez ma a gazdasági érdekeket maga alá gyűrő politikai viták, veszekedések közepette, amikor senki sem törődik az élet azon kérdésével, hogyan tovább a gazdasági élet, pedig ebből van a forint, ebből van a kenyér.

A politikai élet vizsályát elhagyva 1992. március 31-én megalakult az endrői „*Olvasó Gazdakör*” 17 alapító taggal a Déryné Művelődési Házban.

Célkitűzéseink:

Széles körben tájékoztatni a lakosságot a jelen nehéz gazdasági életben.

Ilyenek egynéhány; mely – pártállásra való tekintet nélkül egyéni és szövetkezeti tag egybeolvadása mellett tájékoztatni az érdeklődőket pl. az érdekegyeztető fórumban történekről, a lakossági földkimérések hogyan továbbjáról, mivel a földkimérésnek szabad egyezségű ára van, ki olcsóbban, ki drágábban vállalja, – vagy éppen a jelen szerveződés egy tanulmányi útra, mely Ausztriába, Belgiumba egy sertés- és egy szarvasmarha-gazdaságba van folyamatban.

Lehet jelentkezni, tisztelt olvasó!

Nem agitációt kívánok kifejtetni az új-ság hasábjain, de szeretettel vár a Gazdakör minden érdeklődőt, ki politikamentesen kíván a gazdasági élettel kapcsolatos ügyekről tájékozódni. Összejövetel minden második csütörtökön 19 órakor a Déryné Művelődési Ház kistermében van.

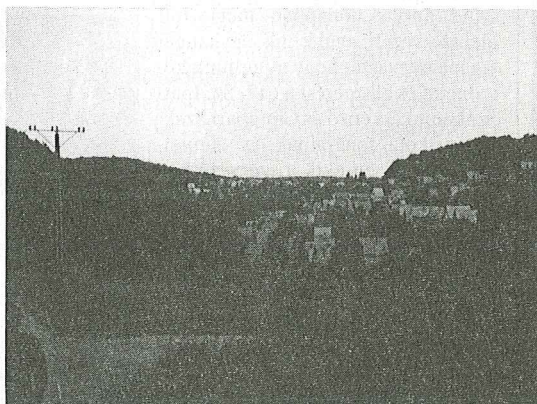
Tisztelettel:

Hunya Lajos
az endrői „*Olvasó Gazdakör*”
elnöke

FIGYELEM!

A Polgármesteri Hivatal értesíti a lakosságot, hogy a kedvezményes kamatozású (lakásépítési és vásárlási) kölcsönök megemelt törlesztő részleteinek támogatásához a kérelmeket 1992. május 31-ig lehet benyújtani a Polgármesteri Hivatal Szociális- és Egészségügyi Csoportjához.

OLCSÓ ÜDÜLÉS

A Kner Imre Gimnázium és Szakközépiskola Természetbarátainak Köre Bükkszentkereszten lévő pihenőházában, igen szép természeti környezetben iskolai és felnőtt csoportoknak, családok üdülőknek szálláslehetőséget kínál. Egy időben 25 fő részére alvási lehetőség, sátorhely korlátlan mennyiségben. Hideg-meleg víz, főzés hozott anyagból.

Szállásdíj felnőtteknek napi 150,- Ft, tanulóknak napi 112,50 Ft + 50,- Ft mosási díj.

Érdeklődni lehet: Fekete László, Gyomaendrőd, Gimnázium

Nyaralási időny május 1 – október 15.

Ki ütötte el Molnár Szilviát 1991. október 22-én?

(Jelentés a tárgyalóteremből)

1992. április 15-én 13.30-kor kezdte tárgyalni a Gyulai Városi bíróság dr. Bíró Mariann bíró elnökletével „Kun Imre halált okozó ittas járművezetés bűntettét.”

A tárgyalás 18 órakor befejeződött. Ez idő alatt én a Gyomaendrődi Híradó szerkesztőjeként mindvégig jelen voltam és több oldalt lejegyeztem. A bíróság az ügyész részvételével először meghallgatta magát a vádlottat és a tíz tanút. Három tanút a bírónő szembesített a vádlottal, de ez eredménytelen volt. A több órás tárgyalás után az ügyész megállapította, hogy egyértelműen nem bizonyított a vádlott bűnössége vagy ártatlansága. Emiatt kérte a bíróságot, hogy az elnapolt tárgyalásra idézzék meg a helyszínes cselekmény miatt az ott tevékenykedett rendőröket, a nyomszakértőt, az orvosszakértőt, a műszaki szakértőt (aki most jelen volt, de elfoglaltsága miatt eltávozott), és a többi összes rendőrt, aki a kihallgatást és a jegyzőkönyvezést végezte.

A vádlott védője is szintén újabb tanúk meghallgatását óhajtja és két hetet kért szakértői vélemények megismerésére, az újabb tárgyalásra felkészülés céljából. A sértett ügyvédje a vádlott feleségének vallomására lenne kíváncsi.

Az újabb tárgyalás időpontja 1992. május 20., 8.30 a Gyulai Városi Bíróság 41. számú termében lesz.

Ezek a tények. Megállapítható, hogy a bíróság korrektül, az eljárási szabályok tiszteletben tartására törekedett a tényállás felderítésénél.

(Részletesebben, a szubjektivitás elemeivel együtt az ítélethirdetés után szeretnék az úgyról írni.)

HAL

Köszönetet mondunk
mindazoknak,
akik drága halottunk

Hainfart József

temetésén részt vettek,
fájdalmunkat virágaikkal,
távirataikkal, együttérzésükkel
enyhíteni igyekeztek

A gyászoló család

Olvasóink írják

Szálkák

Időnként naphosszat és utcahosszat égnek a közvilágítás lámpái. Tisztelettel kérdezzük a TITÁSZ-t: tényleg szükség van erre? Választ vár – az adófizető polgár.

Szokás – és alapjában indokolt szokás – hogy a ház építésénél – főleg a bontásból keletkező törmelékkel a ház elé, a kocsiutra hordják. Ám ez a művelet nem mindig előnyös. A feltöltött út gödrösebb, egyenetlenebb lesz, mint volt. A kihordás célja sok esetben csak az, hogyan lehet a törmeléktől olcsón megszabadulni. Nem lenne célszerű valamilyen hatósági ellenőrzés, szabályozás?

Újabban sok a viszonylag gyorsan romló déligyümölcs az üzletekben. De a gyümölcsnek csak „egy ára” van, akkor is, ha első osztályú, – akkor is, ha már az éppen a fogyasztóhatóság határán van. Hogy is van ez tőlünk nyugatabbra?

Ha a gyomai oldalon jó piac van, nagy a forgalom és a szűk sorok között nem kényelmes a közlekedés. És különösen nem az, ha ezt néhány – olykor számos – hazánkfia és –lánya tovább nehezíti. Ennek két, legjellegzetesebb formája

– tolj kerékpárt a szűk sorok között lehetőleg egy, ha lehet, két kosárral a csomagtartó két oldalán

– alkoss beszélgető csoportot – lehetőleg 4-5 fősét – a sor közepén és gondtalanul beszéljess úri kedvedre, majd kitér akinek fontos.

A rekordot mégis az az aligserdült fiatal ember tartja, aki a múlt ősz egyik rekord piacán végigbiciklizett az árkádsor előtt a járdán a legnagyobb forgalomban.

Csodáltnivaló volt a fiatalember vállalkozó kedve és a gyalogosok vallásos türelme.

A kerékpártároló nagyon hiányzik. Talán majd az új piacon!

MIKRO

„Érted vagyunk” alapítvány

A József Attila Kulturális és Szociális Alapítvány Szociális Szakkuratóriumának pályázati felhívására 1992 márciusában létrejött az „Érted vagyunk” alapítvány Gyomaendrődön. Célja az értelmi fogyatékos és mozgáskorlátozott személyek kreatív segítése, anyagi támogatása, és egy önálló intézmény működtetési feltételeinek kialakítása.

Az alapítvány 2. megbeszélése március 25-én volt, ahol az alapítók eredményt is felmutattak a megjelent szülőknek. Bejegyeztették az alapító okiratot, és bankszámlát nyitottak. Helyes bankszámlaszám: 222-21678.

A kuratórium elnöke: dr. Varga Géza
titkára: Balogh Károlyné

alapító tagok: Gózonné Lévai Éva

Hornok Andrea

Fülöpné Kiss Erzsébet

Csorbané Balogh Éva

Közele célul a pályázatot és a vele járó pénzüsszeg elnyerését tűzték ki.

Az elnyert összeg helye egy lakás lesz, amit átalakítanának, hogy alkalmassá tegyék 30-35 fős sérült gyermek és felnőtt ellátására. A tervrajz már el is készült, hogy a lehető leghamarabb hozzáfoghassanak az átalakítási munkálatokhoz. Az intézmény saját üzemeltetési konyhával, speciális foglalkoztató szobákkal lenne ellátva. A munkák elkezdéséhez 8,5 millió forint kezdőtőke kellene. A szülők szerint a létesítménynek nem a hagyományos gyermekmegőrzésre kell berendezkedni. Enélkül nem ér semmit a kifogástalan ellátás és ápolás sem. Családias, otthonias légkört kell teremteni. A működtetési terv szerint a gyerekek 5 vagy 6-os létszámú csoportokban lennének életkor és képesség szerint, ami az egyéni fejlődésnek nagy lehetőségeket teremt. Ha a benyújtott pályázat nem nyerne, tovább pályáznak az alapítók. Eddig segítséget ígért a Kner Nyomda, Kazánygyár, Kenyérgyár és a DYWA Kft.

Az építkezésnél a szülők is felajánlották segítségüket.

Losonczy G.

Köszönetnyilvánítás

Az április hónapban megtartott alapszervezeti gyűlésünk egyhangúlag megszavazta, hogy mondjunk köszönetet és elismerést a 617. Sz. Ipari Szakmunkásképző és Cipőipari Szaközépfiskola tanárainak és tanulóinak, különösen akik a szervezésben és előadásban részt vettek, azért a színes és fennkölt ünneplésért, amit március 15-én az ünneplő közönségnek nyújtottak. Megható volt látni, hogy ifjúságunk magára talált és keresi az igazságot.

Megkezdett útjukhoz sok sikert és kitartást kívánunk.

Üdvözlettel:

A KNPD gyomaendrődi szervezete

TANAKODÓ TANAI TANAI

Válasz Török Sándor írására

Hajdu László
Felelős szerkesztő urnak,

G y o m a e n d r ó d

Tisztelt Szerkesztő Ur!

Csatoltan megküldöm a GYOMAENDRÓDI HIRADÓ 1992 februári számában, Török Sándor által írt cikkhez kapcsolódó helyesbítésemet. Tisztelettel kérem, hogy e helyesbítő cikket a soronkövetkező számában közzétenni sziveskedjenek.

Ezuton is jelezni kívánom, hogy amennyiben a helyesbítés nem történik meg, illetőleg további - hasonlóan valótlanságokat tartalmazó - cikket jelentetnek meg, ~~ny~~ úgy kénytelen leszek Önök és a cikkíró ellen peres eljárást indítani.

Itt is szeretném emlékeztetni Szerkesztő urat arra, hogy előre jeleztem feléje: Török urtól csak ilyen mocskolódo cikk várható. Nagyon sajnálom, hogy ennek ellenére nem ellenőrizte megfelelően Török ur cikkének valóság tartalmát

Bizva az ügy megnyugtató lezárásában,

Török Sándor az ÁFÉSZ volt elnöke tollából a GYOMAENDRÓDI HÍRADÓ legutóbbi számában terjedelmes cikk jelent meg, mely főleg személyem ellen irányul. A cikknek szinte minden állítása valótlán, lejáratási célzatú, ezért azokat a leghatározottabban visszautasítom.

Török úr nagy teret szentel cikkében az úgynevezett vagyonnevesítési vitának. Kiforgatja és fondorlatos módon elferdíti küldöttgyűlési felszólalásomat, javaslataimat. En az 1990. december 14-i küldöttgyűlésen többek között kifogásoltam a nyugdíjas dolgozó tagok hátrányos megkülönböztetését, szót emeltem a szövetkezettől időközben távozó, hosszabb munkaviszonnyal rendelkező, valamint a töredékrészjegyes tagok (672 fő) vagyonnevesítésből való kizárása ellen. Ezek rendezésére megfelelő javaslatokat tettem, sajnos eredménytelenül. Akkori álláspontjaimat ma is fenntartom. Megerősítésül szolgál számomra, hogy az ez év januárban elfogadott Szövetkezeti Törvényhez kapcsolódó átmeneti szabályok az én álláspontom helyességét igazolják.

Török úr cikke második felében személyemet kifejezetten sértő, hamis állításokat közöl.

1. Két összkomfortos telefonos lakás „szerzéséről” ír. Hozzáteszi: „...mindenki sejti, milyen módon.” Tehát valamiféle visszaélésre céloz. Mi is a valóság? Eladtuk 120 m²-es endródi tehermentes családi házat, vásároltunk egy 65 m²-es alapterületű, kaputelefonos panellakást, melyre két évet vártunk, további két évet pedig a telefonra. Úgy hiszem, hogy az akkor 25 éves dolgozó – nőülés előtt álló – fiunk 50 m²-es hasz-

nált telefon nélküli panellakás-vásárlásának felhánytorgatása is hüen igazolja Török úr rosszindulatú vádaskodását. A lakásvásárláshoz kapott százezer forint munkáltatói támogatásnak csak a fele volt juttatás.

2. Török úr azt állítja, hogy a szövetkezettől való távozásomkor nagy adósságokat hagytam hátra. Ez az állítás is enyhén szólva csúsztatás. Távozásomkor a szövetkezetnek a teherbíró képességéhez igazodó, a megyei átlagnál kedvezőbb, optimális mértékű adósságállománya volt. Vagyis nem hagytam hátra csódtömeget. A forgóeszközök sajáterő fedezete 52,2%-os volt (37,9 millió forint), most pedig nincs a forgóeszközöknél sajáterő fedezet.

3. Ami a megyei szövetségtől való távozásomat, nyugdíjazásomat illeti: a Török úr féle magyarázat sajátos kitaláció. Az a valóság, hogy 43 éves munkaviszony teljesítése után, saját kérésemre, munkásságom magas kiüntetéssel való elismerése mellett vonultam nyugdíjba.

4. Valamiféle küldötti lapátratételről és Ő felé való felajánkozásról is ír Török úr. Mindkét állítás minden alapot nélkülöző valótlanság.

Jó volna, ha többen is élnének az általa javasolt lehetőséggel és vállalkoznának Török úr „dokumentum”-gyűjteményének tanulmányozására. Megbizonyosodhatnának arról, hogy Török úr, mint sértődött ember betegesen gyűlölködi, gyanúsítgat, vádaskodik és mocskolódik. Mindenki másban hibát keres. Sajnos máig sem jutott el saját felelőssége felismeréséig. Azt is megkísérli, hogy megszépítse az ÁFÉSZ-től való távozását.

T I S Z T E L E T T E L

Tanai Ferenc

Azt írja: „Saját jószántamból és akaratomból váltam meg az ÁFÉSZ-től.” Tehát maradhatott volna! Ezzel szemben az a valóság: Többször is kinyilatkoztatta: nem mond le; a küldöttgyűlés nagy többséggel megvonta tőle a bizalmat, az elnöki tisztségből felmentette; az ÁFÉSZ ennek alapján a munkaviszonyát megszüntette.

A teljesség igénye nélkül adtam keresztmetszetet Török úr cikkében foglalt állítások „valóság”-tartalmáról. Célszerűbb volna, ha Török úr a figyelemelterelő erőfeszítések és személyeskedés helyett a szakértői véleményekben és a vizsgáló bizottsági jelentésben foglaltakra válaszolna. Cikkezhetne arról is, mi a véleménye utólag a gigantomániás nyomdajelesztésről, melyhez felhasználták a szövetkezet egész saját forgóalapját. Megmagyarázhatná azt is, mi a válasza a nyomda munkájában tapasztalt nagyfokú szervezetlenségről, fegyelmetlenségről és pazarlásról, ahol saját kérésére Ő volt az egyik ügyvezető igazgató, míg le nem váltotta az igazgatóság. Arról is írhatna, miért nem látta el hónapokon át az elnöki feladatát? Mindezek jó néhány milliójába kerültek a szövetkezetnek.

Török úr leváltása ügyében nem kellett senkit sem félrevezetni, nem volt szükség összeesküvésre, vagy puccsra. Ügye ismert volt nemcsak a küldöttek, hanem az egész tagság előtt. Török úr bukása az utóbbi években tanúsított magatartásának és végzett – valamint el nem végzett – munkájának egyenes következménye. Török úr szóbeli vádaskodásait hallgatva, írásbeli mocskolását olvasva mindig az a közmondás jut az eszembe: Ki mint él, úgy ítél.

Tanai Ferenc

Tanai úr, aki valamikor e táj nagyhatalmú ellentmondást nem tűró vezetője volt, aki az ABC-áruházak elé helyezte vasláncával alkotott maradandót, most helyreigazít, helyesbít, ijesztget, fenyeget, pereskedik. Írt egy új *Helyreigazító* kérelmet a márciusi számban megjelent „Szomorúan, megdöbbenve” című írással kapcsolatban is. De ezt már nem közöljük, mert ebben is ismétli önmaga becsületességét és szorgalmasságát. A felelős kiadó és a szerkesztő.

A krumpli másik fele

Kedves Olvasó!

Kétszeres elnézést kell kérnem most megjelenő írásomért. Egyszer azért, mert a múltkor beígért folytatás elmaradt (amit nagyon sokan szóvá is tettek). Másrészt, hogy ismételtlen írok (aminek sokan nem örülnek). Mindkét írásom közvetlen kiváltója Tanai Úr – igazmondása.

A Nagy Kormányos Endrőd felvirágoztatója (az endrődiek gondolom érzik is a virágzást) újabb rágalmakat szór és tovább hülyíti az embereket. A múltkor a Dél-Kelet-ben majd a Gyomaendrődi Híradóban Tanai Úr tollából megjelent cikk csak a jéghegy csúcsa. A különböző testületi üléseken levelekben rágalmi, hazugsági igen színesek és változatosak, meglátszik rajtuk, hogy egy profi hazudozóval állunk szemben. Mostani cikkében is mint írja, „Török Úr nagy teret szentel cikkében az úgynevezett vagyonvesztési vitának. Kiforgatja és fondorlatos módon elferdíti küldöttgyűlési felszólalását.” Hozzáteszem, hogy a küldöttgyűlési jegyzőkönyv az ÁFÉSZ irodában megtalálható, és a megjelent cikkek megegyeznek.

Gondolom, nem sokan fognak rohani, hisz sokan jól ismerik a Nagy Igazmondót.

Tanai Úr igazmondását mindenki ellenőrizheti anélkül, hogy küldöttgyűlési jegyzőkönyveket lapozna. Csak egy 1985 évközi kiadású Békés megyei telefonkönyv kell hozzá és Tanai Úr cikke. Mivel nem valószínű, hogy minden lakásban van ilyen telefonkönyv, ezért vázlatosan leírom a lényegét.

A múltkori írásomban felvettem Tanai Úr gyanús lakás- és telefonszerzési ügyeit. (Ezt sem tettem volna, ha Tanai Úr tizenvalahány szétküldött levelében nem próbálta volna meggyőzni a testület tagjait, hogy Ő milyen hátrányos helyzetbe került.)

Most nem foglalkoznék e témával, ha Tanai Úr válaszelevelében nem közli, hogy hamis állításokat adtam.

Idézek monológjából: „mi is a valóság?” (Mármint Tanai Úr szerint.) „Eladtuk 120 m²-es endrődi tehermentes családi házunkat, vásároltunk egy 65 nm-es alapterületű kaputelefonos panellakást, melyre két évet vártunk, további két évet pedig a telefonra. (Másik levelében írja, 1983 elején váltam meg az ÁFÉSZ-től.) Tehát feltétlenül bízva Tanai Úr igazmondásában 1985-ben kapott lakást, majd két évre rá

1987-ben telefont. Ezután vegyük elő az 1985-ös évközi kiadású Békés megyei telefonkönyvet. Üssük fel az 54. oldalon, és a 4. oszlopban olvashatjuk. Tanai Ferenc Bartók Béla u. 61–65. B. Telefon: 23-641 olvassuk tovább. Tanai Ferenc Wlassich sétány 25. Telefon: 28-985. Bárki ellenőrizheti. (A kaputelefon csak a szokásos kódosítások egyike).

Három éven belül két összkomfortos, telefonos lakás mindez Tanai Ferenc MESZÖV-elnök Úr részére. Pestiesen szólva: nem semmi. Ezek után feltehetjük a kérdést mi is a valóság? Tanai Úr valósága ennyit ér.

Ha kedvem és türelmem lenne, valamennyi válaszára és rágalmaira hasonlóan megadnám a választ. Tanai Úr további monológja. – Úgy hiszem, hogy az akkor 25 éves dolgozó nősülés előtt álló fiunk 50 m²-es használt telefon nélküli panellakás vásárlásának felhánytorgatása is igazolja, Török Úr rosszindulatú vádaskodását. Most már én teszem fel a kérdést, – mi a valóság? Tanai Úr vásárolt egy lakást munkáltatói támogatással, amit a fiának átengedett, majd ezután mint MESZÖV-elnök (előbbi is e címen kapta) újabb lakást igényelt, mert, hogy neki valahol lakni kell. (Ezúttal nem tudom, hogy mennyi munkáltatói támogatással.) Azt hiszem ez esetben Tanai Úr sokkal bölcsőbb lett volna, ha nem vádol hazugsággal. Így kénytelen voltam (még mindig ugyan nem teljes részletességgel) az ügyre kitérni. Egyébként ha Tanai Úr úgy kívánja, az egyéb hazugságaira és rágalmaira is ilyen részletességgel hajlandó vagyok válaszolni, és nem fogok sem a Polgármesterhez, sem a Főszerkesztőhöz rohángálni, mint Tanai Úr. Van egy jó közmondás: „Akinak vaj van a fején, ne menjen a napra”. Már a hócipőm is tele van Tanai Úr hazugságaival és rágalmaival. Esetleg nincs közelebbi hozzátartozója...?, vagy szeretné kimosni magát, hogy induljon az elnökválasztáson?

Sok szerencsét kívánok hozzá, csak engem felejtsem el.

Egyébként minden vádaskodását hasonló módon vagy még jobban mint most, mert még egy közmondás: „Hamarabb utolérík a hazug embert, mint a sánta kutyát.”

Tisztelettel:
Török Sándor
Gyomaendrőd, Hősök u. 78.

FIATAL HÁZASOK FIGYELEM!

Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete 289/1991. (XII. 19.) sz. határozata alapján értékesítésre bocsátja a Gyomaendrőd 1421 tul. lapon. 138. helyrajzi számú 1569 m² területű, természetben Gyomaendrőd, Dobó u. 16. sz. alatti közművesített lakótelek ingatlanát.

A telek vételára: 165 000,- Ft

A lakótelek megvásárlására azoknak az írásbeli jelentkezését várjuk, akik első lakáshoz jutó, fiatal házaspár.

Jelentkezési határidő: 1992. június 30.

**CÍM: Gyomaendrőd Város
Polgármesteri Hivatalának
Szociális- és Egészségügyi Csoportja
Telefon: 31-122**

Április 30-án 10 órakor
a Polgármesteri Hivatal
nagytermében

Nyers Rezső
Lakos László
Dr. Gécz József

az MSZP-frakció
parlamentari képviselői

FÓRUMOT tartanak

Tisztelettel várjuk az érdeklődőket

A gyomaendrődi MSZP

Megvételre felajánljuk:

20 db 2 m x 3 colos vascső

Fekete Attila
Gyomaendrőd, Fáy u. 35. sz.

Építkezésből kimaradt anyagok:

HB 38 falazóblokk, 10-es válaszfaltégla, vályogtégla, 150-es szeg, Terrasan javító vakolat, M8 anya, csatornatartó vas, kátránypapír, fagyapot, (Heraklith), szintetikus hígító, fenyőöld Xiladekor, vegyszeres műanyag kannák

Érdeklődni lehet:

Gyomaendrőd, Pásztor János u. 23. sz. alatt
– az ÁFOR-kúttal szemben, este

APRÓHIRDETÉS

Gyomaendrőd, Könyves K. 20. sz. alatti
3 szobás, gázfűtéses családi ház eladó,
vagy kövesút melléire cserélhető

Érdeklődni lehet: a helyszínen

Gyomaendrőd, Arany János u. 2. szám alatti
összkomfortos családi ház nagy telekkel eladó
Érdeklődni 15 óra után a Hősök u. 62. sz. alatt,
vagy telefonon (67/31-526) lehet

Gyomaendrőd orvosi körzetek területi elhelyezkedése, az alapellátást végző háziorvosok neve, és képesítési adatai:

Dr. Jánosik Bertalan

Ált. orvosi diploma kelte: 35/1957. IX. 07.
Szakvizsga kelte: 50/1962. anesthesiológus

Körzetek

Nagylapos IV. és V. ker., Templomzug, Korvin u., Simai u., Csejti u., Tóth Á. u., Vasút sor, Mester u., Október 6. ltp. A, B, C, D, E, lépcsőház, Babits M. u., Bartók B. u., Honvéd u., József A. u., Tamási A. u., Polányi M. u. 58/1-től, Mohácsi u., Sugár u. 111-től a páratlan végig, páros 128-tól végig, Selyem u. (volt Munkásör u.) 102-től, páratlan 99-től 113-ig, Fő u. páratlan 37–81/1-ig, páros 50–108-ig, Hatház u., Kinizsi u., Liliom u., Kürt u., Könyves K. u., Mikes K. u., Tánácsis u., Dankó u., Körös u., Dobi u., Bem u., Nap u., Martos F. u., Kántorkert sor, Ifjúsági-ltp.

Dr. Palya József

Ált. orvosi diploma kelte: 3280–84/63–64 OTE
Szakvizsga kelte: nincs

Körzetek:

Sugár u. 35–109-ig, 46–126-ig, Kodály Zoltán u., Baross u., Damjanich u. 15–29-ig, 10–20-ig, Deák u. 11–29-ig, 16–32-ig, Csillagos u., Juhász Gy. u., Endrődi u. 15–31-ig, 16–28-ig, Fő u. 2–48-ig, 1–35-ig, Napkeleti u., Polányi M. u. 29–58-ig, Szabó Ervin u., Mirhói u., Selyem u. 35–97-ig, 40–100-ig, Szabadság u., Toronyi u., Tulipán u., Apponyi u. 2–44-ig, Zöldfa u., Zsák u., Halász u., Vadász u., Kondorosi u. páros oldal, Szarvasi u., Polyákhalmi u., Bacsalaposi u., Október 6. ltp, iskola u., Kiss u., Ugari u., Álmos domb u.

Dr. Horkai Kálmán

Ált. orvosi diploma kelte: 56/1974.
Szakvizsga kelte: nincs

Körzetek:

Korányi u., Blaha u., Szélmalom u., Szent Antal u., Rózsahegyi u., Alkotmány u., Népliget u., Selyem u. 35-ig, Sugár u. 35-ig, Apponyi u. páratlan, Endrődi u. 15-ig, Vasvári u., Orgona u., Décsi u., Kenderázató u., Temető u., Polányi M. u., Gábor Á. u., Egressy B. u., Akác u., Fazekasi u., Kilián tér, Micsurin u., Bányász u., II. kerület 201-től II. kerület 750-ig.

Dr. Lizák Anna

Ált. orvosi diploma kelte: 1973. 10. 15. 105–154/1973.
Szakvizsga kelte: nincs

Körzetek:

Bajcsy-Zs. u. 67–143-ig, Kazinczy u., Mikszáth u. páratlan oldal 1–25-ig, páros oldal 2–20-ig, Budai N. A. u. páratlan oldal 1–23-ig, páros oldal 2–18-ig, Kálvin J. u. páratlan oldal 1–73-ig, páros oldal 2–38-ig, Hámán Kató u., Vörösmarty u. páratlan oldal 1–39/1-ig, páros oldal 2–32-ig, Kiss B. u., Kiszéti u. páratlan oldal 1–29-ig, páros oldal 2–38-ig, Mirhóháti u. Arany J. u., Rákóczi u., Kossuth u. 2–40-ig, Hősök u. páratlan oldal 51–109/1-ig, páros oldal 44–100-ig, Dobó u., Bessenyei u., Keleti u., Liszt F. u., Battyhányi u., Körgát u., Béke u., Hunyadi u., Kner u., Szabadság tér., Vásártéri ltp. 16., 17., 24., 25., 26., 27., 28., 29., 30., VI. kerület.

Dr. Darvas Tamás

Ált. orvosi diploma kelte: 1975. XI. 05. 500–148/75
Szakvizsga kelte: nincs

Körzetek:

Kiss Lajos Üdülőtelep, Erzsébet-liget, Semmelweis u., Vidovszky u., Hársfa u., Munkácsy u., Vízműsor, Körös sor, Székely B. u., Radnóti M. u., Móricz u., Kölcsey u., Csokonai u., Erkel u., Fáy u., lpartelep u., Sebes Gy. u., Bethlen G. u., Kulich Gy. u., Rácz L. u., Móra F. u., Koós K. u., Újkert sor, Nyárszegi u., Keresztúri, Vásártéri ltp. A, B, C, D. épület, Selyem u. 113–135-ig, Nagy S. u. Katona J. u., Széchenyi u., Rózsa F. u., Losonczi u., Toldi u., Tokai u., Bánomkerti u., Gyóni G. páratlan oldal 1–39-ig, Gárdonyi G. u. páratlan oldal 41–85-ig, Lévai u. páros oldal 2–10-ig, páratlan oldal 1–19-ig, MÁV-állomás, Fő u. páratlan oldal 83–147-ig, Bocskai u. páros oldal 36–60-ig, Zrínyi u. 27–61-ig, Pásztor J. u. 15–38-ig, Tompa u. 25–28-ig, Petőfi u. páros oldal 66–68/1-ig, páratlan oldal 43–55-ig, VI. kerület 510., 533., 540/A–B–C–D, VI. kerület 518., VI. kerület 119., VI. kerület 505., VI. kerület 104.

Dr. Veréb Lajos

Ált. orvosi diploma kelte: 80–124/1962–630 TE R.
Szakvizsga kelte: nincs

Körzetek:

Ady E. u. 1–51-ig, Attila u., Áchim u., Álmos u., Árpád u., Bajcsy-Zs. u. páros oldal 2–40-ig, páratlan 1–43-ig, Bercsényi u., Berzsényi u., Bocsk-

kai u. páros oldal 2–36-ig, páratlan oldal 1–37-ig, B. Molnár u., Fegyvernek u., Hantostkerti u., Esze T. u., Körösi Cs. S. u., Hősök u. páros oldal 2–40-ig, páratlan oldal 1–45-ig, Madách u., Pósa u., Sallai u., Szabó D. u., Pásztor J. u. 1–14-ig, Zrínyi M. u. 1–27-ig, Zalka M. u., Balassi B. u., Tanács u., Bacsó B. u., Szondi u., Nagyállás, Telek, Előhalom, Póhalom.

Dr. Kolozsvári Árpád

Ált. orvosi diploma kelte: 78/1981. OE
Szakvizsga kelte: 1987. XI. 05. 983/1987. általános orvostan

Körzetek:

Fő u. 149-től 183-ig, Petőfi u. 1–41-ig, Jókai u., Tompa u. 1–23-ig, páros 2–26-ig, Bocskai u. páratlan a Vadásztól a Petőfi utcáig, 37–59-ig, Vásártéri ltp. 1–15-ig, Kossuth u. 1–63-ig, páros 42–70-ig, Fürst S. u. Botond u., Bajcsy-Zs. u. páratlan 47-től 65-ig, páros 44-től, Lehel u., Eötvös u., Kisfaludy u., Wesselényi u., Szántó K. u., Gárdonyi u. páros oldal végig, páratlan oldal 1-től a Lévai útig, Gyóni G. u. Kiszéti u. páros oldal 30-tól végig, páratlan 39-től végig. Vörösmarty u. páratlan oldal 41-től, páros 34-től, Budai N. A. u. páratlan 35-től páros 20-tól, Mikszáth u. 27-től páros 22-től, Kálvin J. u. páratlan 75-től páros oldal 40-től, VII. kerület, a Körösladányi út mellett lévő tanyák, VII. kerület 85., Vásártéri ltp. 19., 20., 21., 22., Fő u. 110–226-ig.

GYERMEKORVOSOK

Dr. Varga Géza

Ált. orvosi diploma kelte: 1979. 09. 15. 182/1979.
Szakvizsga kelte: 411/84 csecsemő- és gyermekgyógyászat

Körzetek:

Apponyi u., Akác u., Alkotmány u., Babits u., Bartók u., Baross u., Blaha u., Bányász u., Bem u., Csillagos u., Damjanich u., Deák u., Décsi u., Dankó u., Dobi u., Dózsa Gy. u., Endrődi u., Egressy u., Fazekasi u., Gábor Áron u., Gorkij u., Fő út 1–108-ig, Hatház u., Halász u., Honvéd u., Hidfő u., Hősök tere, Juhász Gy. u., József A. u., Kacsóh P. u., Korányi u., Kodály Z. u., Zöldfa u., Kenderázató u., Kárász u., Kinizsi u., Zsák u., Kilián tér., Könyves K. u., Kürt u., Körös u., Kóztársaság u., Lásos u., Liliom u., Micsurin u., Martos Flóra u., Mikes K. u., Mohácsi u., Mirhói u., Nap u., Napkeleti u., Népligeti u., Orgona u., Polányi M. u., Selyem u., Rózsahegyi u., Sugár u., Szabó E. u., Szélmalom u., Szabadság u., Tamási A. u., Szent Antal u., Tánácsis M. u., Temető u., Toronyi u., Tulipán u., Vasvári u., Vadász u., Zrínyi u., Ifjúsági-ltp., Október 6. ltp. Kocsorhegy, II. ker. III. ker.

Dr. Epres József

Ált. orvosi diploma kelte: 1983. XII. 07. 1287/1983.
Szakvizsga kelte: 1287/1983. XII. 07. csecsemő- és gyermekgyógyászat

Körzetek:

Bajcsy-Zs. u. 58-tól végig, Budai N. A. u., Kiss B. u., Béke u., Körgát u., Gárdonyi u., Gyóni G. u., Hámán K. u., Hősök 78-tól végig, Katona J. u., Kazinczy u., Kálvin J. u., Bánomkerti u., Hunyadi u., Lehel u., Lévai u., Losonczy u., Mikszáth u., Nagy S. u., Rózsa F. u., Széchenyi u., Tokai u., Vörösmarty u., Toldi u., VI. ker. Attila u., Árpád u., Áchim u., Álmos u., Bacsó B. u., Bercsényi u., Bocskai 1–34-ig, Berzsényi u., Bem u., Esze T. u., Fegyvernek u., Hantostkerti u., Körösi Cs. u., Fő u. 160–222-ig, Mátyás kir. u., Pósa u., Sallai u., Ságvári u., Munkácsy u., Hársfa u., Bajcsy-Zs. u. 1–38-ig, Szabó D. u., Székely B. u., Somogyi B. u., Szondi u., Pásztor J. u. 1–14-ig, Vidovszky u., Vízműsor, Zrínyi 1–27-ig, Körös sor, VII. 316., Móricz Zs. u., Hősök 1–43-ig, Keleti u.,

Dr. Katona Piroska

Ált. orvosi diploma kelte: 73/1985. OE
Szakvizsga kelte: 1989. XI. 29. 1214/1989. csecsemő- és gyermekgyógyászat

Körzetek:

Bethlen u., Ady u., Balassi u., B. Molnár u., Csokonai u., Nyárszegi u., Magtárlaposi u., Erkel u., Fáy u., Kölcsey u., Kulich u., Fő u. 107–160-ig, Madách u., Móra u., Selyem u. (volt Munkás u.), Rácz L. u., Sebes Gy. u., Tanács u., Zalka u., Újkertsor, Besenyszegi u., Arany J. u., Bajcsy-Zs. u., Battyhány u., Bocskai u., Damjanich u., Dobó u., Eötvös u., Fürst S. u., Hősök u. 45–80-ig, Hunyadi u., Kiszéti u., Kossuth u., Mirhóháti u., Liszt F. u., Pásztor J. u., Petőfi u., Rákóczi u., Jókai u., Kisfaludi u., Szabadság tér, Zrínyi u., Tompa u., Wesselényi u., Körösi A. G. VII. 1–85-ig.

Megyeriné Csapó Ildikó
igazgató
és munkatársai

Az alkalmazkodás útján II. (A művelődési otthon tevékenységének újragondolása)

– A tartalmakhoz megfelelő formát, személyt, árat, propagandát, reklámot, s az igénybevétel egyéb ösztönzőjét kell kidolgozunk.

B) Szerepünknek érezzük ezek után:

- a) felnőttoktató szerep
 - b) kulturális menedzser (menedzselés = feltételteremtés + segítségnyújtás)
 - c) animátor (kiscsoport lelkesítő)
- Közösségfejlesztő, kommunikációsegítő, az önszerveződés tudása még nem jött el, ezt kell tanítanunk, elősegítenünk:

- technikailag kiszorgálni a házba látogatókat,
 - társadalmi nyilvánosságnak teret engedni,
 - nemcsak épületben kell gondolkodnunk, hanem településben,
 - a külterületi lakosság (Öregszőlő, Nagylapos) sajátos viszonyait feltérképezve kiszorgálni igényeiket,
 - az ember „szervizelése” (szellemi, testi, lelki),
 - az alkotó tevékenység kibontakoztatása.
- C) Mindezen feladatok ellátásához szükségesek:

- folyamatosan, jól karbantartott épületek, helyiségek, technikai eszközök,
- főállású munkatársak és alkalmi „bedolgozók”, akik hajlandók és képesek a marketing szemlélettel átítatódni; az adott szakterület jó ismerői és előadói, akik a folyamatos önművelést gyakorolva szinten tartják ismereteiket, módszereiket, s innovatív módon járulnak hozzá a magasabb szintű lakosságellátáshoz,
- kialakult módszerek,
- széles körű adatbázis megfelelően rendszerezve, tárolva,
- megfelelő „belső könyvelési” rendszer, mivel az előírt formák, rovatok, tételek nem szolgálják kellőképpen azt, hogy pl. *naprakész* információknak legyen (a gyorsinfo Békéscsabáról 2 hét alatt érkezik vissza, közben csak gyűjtő munkával (dupla munka) szerezhet bárki információt, nem alkalmas továbbá arra sem, hogy részletesen kövesse az egyes tevékenységek közvetett és közvetlen költségeit, bevételeit. Ezért terveünk egy számítógép, s a szükséges célszoftver alkalmazása,
- rugalmas szervezet, jó munkahelyi légkör, megfelelő vezetői képességek és módszerek, ösztönző mechanizmusok működtetése
- mindezeket *finanszírozni* kell.

Forrásai:

- helyi önkormányzati (állami) mecenatúra és támogatás,
- saját vállalkozásokból származó profit,
- állampolgári hozzájárulások (szolgáltatások és programok ár- és díjbevétele),
- esetlegesen pályázatok útján elnyert összegek,
- egyes rendezvények, programsorozatok, kiállítások különböző szervezetek, cégek és magánszemélyek általi szponzorálása (ehhez azonban hiteles, a munkát profi módon végző intézmény, s ezt elismerő, támogató és nyereséges cégek kellenek).

D) A fentiek után szükséges, hogy az önkormányzat meghatározza számunkra, hogy mit tart *alaptevékenységünknek*, tehát amely végzésére megbízza a szervezetet, amelyhez pénzt biztosít, s amelyet számon kér, ellenőriz.

Valamint melyek az alaptevékenységbe nem tartozó kulturális és egyéb feladatok, szolgáltatások.

a) Alaptevékenységnek minősülő feladatok

Az intézmény csak lakóhelyi feladatokat lát el, területi feladatokat nem.

Közreműködik a helyi lakosság művelődési igényének fejlesztésében és kielégítésében, a kulturális értékek közvetítésében, azok elsajátításában és létrehozásában.

Ennek érdekében:

1. Biztosítja a társadalmi igényekhez és a helyi sajátosságokhoz, az élet- és munkakörülményekhez, továbbá az életkorhoz igazodó művelődési tevékenységekhez szükséges egyes feltételeket. (A feltételek biztosítása a fenntartó szerv feladata. Feltételeken érteendő: a megfelelő típusú intézmény, annak berendezése, felszerelése, a feladatok ellátásához szükséges szakemberek, fő- és részfoglalkozásúak, tiszteletdíjasok, az ehhez szükséges bér és dologi kiadások fedezete.)

2. A közösségi és egyéni művelődés ösztönzése, segítése, az alkotó tevékenység kibontakoztatása.

(Szakkörök, tanfolyamok szervezése – ehhez gondoskodik a szükséges eszközökről, szakemberekről. A tevékenység jellegétől függően a költségek egy részét – főleg a személyi kiadásokat – áthárítja a résztvevőkre pl. tagsági, tanfolyami, részvételi díj formájában.)

3. Szervezi az amatőrmozgalmat. Művészeti csoportokat működtet részben önállóan, részben más szervezettel közösen. Közös működtetés esetén a társszervekkel arányosan viselik a költségeket. Amatőr művészeti csoportok, szakkörök működtetése esetén a költségek egy része áthárítandó a tagokra.

4. Gondoskodik a közösségi művelődés és a társas élet szervezeti kereteinek megteremtéséről.

(Klubokat, köröket szervez. A szervezett közösség tagjai tagsági díjat fizethetnek.)

5. Közreműködik a tudományos – és szakmai ismeretek terjesztésében, a művészeti alkotások bemutatásában és befogadásának elősegítésében. Ismeretterjesztő alkalmakat szervez. (Amennyiben az intézmény csak helyet ad más szervek ilyen irányú rendezvényeinek, abban az esetben annak személyi kiadásait a rendező szervnek kell viselnie.)

6. Részt vesz a helyi művelődési tevékenység szervezésében. (Ennek keretében színter lehet a társadalmi szervek, tömegszervezetek, gazdasági szervek művelődési tevékenységének.)

7. Lehetőséget nyújt a szabad idő hasznos eltöltésére, a kulturált szórakozásra. A látogatók rendelkezésére bocsátja az intézmény berendezését, felszerelését, kulturált körülményeket biztosít a szabad idő hasznos eltöl-

tésére. Az e tevékenységi körben szervezett programokért (táncos rendezvények, műsorok, játékok) a látogatók, igénybevevők belépődíjat, használati díjat fizetnek. Más szervek ilyen jellegű rendezvényeiért a fenntartó szerv által megállapított bérleti díjat fizet.

b) Alaptevékenységnek nem minősülő feladatok

E feladatok köré tartoznak mindazok a tevékenységek, amelyek tartalmuk, jellegük szerint nem minősülnek művelődésinek, illetve csak áttételesen minősíthetők annak.

Alaptevékenységnek nem minősülő tevékenységi formák

I. Ismeretterjesztés

- előadás
- filmvetítés
- kiállítás
- komplex rendezvény
- egyéb

II. Műsorok

- színházi előadás
- irodalmi est
- komolyzenei hangverseny
- népzene, jazz-koncert
- játékfilmvetítés VIDEOMOZI formájában
- komplex műsor
- egyéb műsor

III. Kiállítások, táncos rendezvények

- képző- és iparművészeti
- ha a kiállítások népművészeti, kereskedelmi jellegűek
- fotókiállítások
- diszkó
- tánccház
- táncest, bál
- egyéb táncos alkalmak

IV. Egyéb művelődési és szórakozási alkalmak

- játszóház
- bemutatók
- vásárok, népünnepélyek
- a kereskedelmi jellegű bemutató, vásárok
- ünnepi megemlékezések, évfordulók
- egyéb

V. Nyitott formák, szolgáltatások

- kötetlen társas élet: pl. mozgáskorlátozottak klubjai, nyugdíjasklub, nőklub, ifjúsági klub, értelmiségiek klubja, vállalkozók klubja, munkanélküliek klubja
- gyakorlati lehetőségek (biliárd, asztalitenisz, tv, újságok)
- kirándulások
- egyéb
- egyéb szolgáltatások, terembérlet

VI. Alkotó művelődési közösségek

- néptáncsoportok
- társastáncsoportok
- népdalkör
- hímszó szakkörök
- népzenei együttes
- képzőművészeti kör (gyermek, felnőtt)
- színjátszó csoport

(Folytatás a 9. oldalról)

VII. Rendszeresen működő művelődési formák

- szabás-varrás tanfolyam
- társastánctanf.
- számítógépes tanf.
- zenés gyermektorna
- kondicionáló női torna
- egyéb közhasznú és szakmai átképzést segítő tanfolyamok
- bélyeggyűjtő kör
- Kertbarát kör
- Galaktika Baráti Kör

VIII. Külső szervek rendezvényei

- ünnepségek
- megemlékezések
- művelődési rendezvények
- gyűlések, értekezletek
- családi események
- magánszemélyek részére
- szórakoztató rendezvények (terembér)
- közigazgatási célú igénybevétel
- belépődíjas rendezvény
- egészségügyi célú igénybevétel esetén bérleti díj
- oktatás célú igénybevétel

Alapszabály, hogy költségvetési támogatás csak alaptevékenységnek minősülő feladattal kapcsolatban tervezhető. Az alaptevékenységnek minősített feladatok is lehetnek azonban önköltségesek.

Az alaptevékenység körébe nem tartozó kulturális és egyéb feladatok, szolgáltatások teljes önköltségére fedezetet kell nyújtania az e címen elért bevételeknek, illetve más tevékenységnél elért (a költségeket meghaladó) többletbevételeknek.

A művelődési ház alaptevékenységének körét a felügyeleti szerv határozza meg. A tevékenység két csoportban történő konkrét elhatárolására mindenkor az éves feladattervek jóváhagyásakor kerül sor. A feladattervek és az éves költségvetés közötti összhang megteremtésére fokozottabb gondot kell fordítani.

Alaptevékenységnek minősülő terven felüli feladatot az igazgató saját hatáskörben az esetben vállalhat, ha az az évi munkaterv teljesítését nem veszélyezteti és,

- az új feladat valamennyi közvetlen és közvetett költségét a reálisan tervezhető többletbevétel teljes egészében fedezi, vagy arra az egyéb feladatok végrehajtása során már elért, illetve elérhető többletbevételek fedezetül szolgálnak, vagy,
- annak valamennyi kiadást – a bérleletet, megbízási díjakat külön is figyelembe véve – megtakarítás ellensúlyozza.

A művelődési ház alaptevékenységébe nem tartozó feladatokat, szolgáltatásokat – a felügyeleti szerv előzetes értesítése mellett – csak akkor végezhet, ha azok,

- segítik a művelődési ház szakmai tevékenységét,
- mennyisége nem akadályozza az alaptevékenység színvonalas ellátását,
- végzése a művelődési ház rendelkezésére álló személyi állomány eredményesebb foglalkoztatását, helyiségek vagy eszközök hatékonyabb, gazdaságosabb felhasználását szolgálja,

- ellátásának személyi és tárgyi feltételei az intézményen belül túlnyomórészt rendelkezésre állnak,

- ár- és díjbevétele összességében a ténylegesen felmerülő közvetlen (bér, jutalom, anyag stb.) és közvetett (intézményi általános stb.) költségeket fedezi,

- a tevékenység jellegétől függően eredményt hoznak.

A felügyeleti szerv az alaptevékenységen kívüli munkák vállalását szüneteltetheti vagy megtilthatja.

E) Záró

Nagy vonalakban ennyiben tudtuk megfogalmazni a megváltozott körülményekhez való alkalmazkodási szándékunkat.

Kérem a Tisztelt Bizottságot, Képviselőtestületet, hogy mérlegelje és véleményezze a leírtakat.

Az elképzelések megvalósításához azonban kellő türelmet és megértést kérnénk.

Hadd álljon erre mondandónk végén egy ideillő idézet:

„Gondolnodni könnyű,
cselekedni nehéz,
a gondolatainknak megfelelően
cselekedni a legnehezebb dolog a világon”
Goethe

Városunk zenei életéből

A gyomaendrői Zeneiskola tanárainak száma 7, a növendékek létszáma 96 fő.

Két hegedűs növendékünk: Szujó Zsolt és Szurovecz Csilla (tanáruk: Ölvediné Németh Hedvig) sikeresen szerepelt Békéscsabán, a megyei zeneiskolások hegedűversenyén.

Március 19-én a békéscsabai szakközépiskolás növendékek szerepeltek a zeneiskolában, vizsgaműveiket adták elő tanulóink és szüleik részére. Iskolánk volt növendéke: Mucsi Márta, mint hegedűs szólista és énekes kimagasló produkciót nyújtott a hallgatóságunknak.

Március 24-én sikeres diákhangversenyt rendeztünk. E műsorból válogatott tanítványokkal vettünk részt városunk kiemelkedő rendezvényén április 9-én a Katona József Művelődési Központban az „Éneklő-zenélő ifjúsági találkozó”-n.

Legközelebbi növendékhangversenyünk május 5-én lesz a zeneiskolában. A következő tanévre leendő előképzős tanulók beiskolázása céljából hangszeres bemutatót tartunk a most első osztályos általános iskolás gyermekek részére. Így a kicsinyek megismerkedhetnek a majdan választandó hangszereikkel, élő zenés bemutatónk örömet és élményt jelenthet számukra.

Sági Attila
zeneiskolai igazgató

„Éneklő-zenélő ifjúság” találkozója Gyomaendrődön

Gyomaendrődön a Katona József Művelődési Központban 1992. április 9-én délután fél 3 órakor megrendezésre került az „Éneklő-zenélő ifjúság” találkozója. Részt vett az 1., 2., 3. Sz. Általános Iskola kórusa, valamint a Városi Zeneiskola szólistái, a hunyai Általános Iskola citerásai, illetve a Kner Imre Gimnázium és Kereskedelmi Szakközépiskola kórusa.

„S így szólt a Mester: mindenik gyerek kis antennája legyen a zenének, maga is hangszer, síp, húr és vonó, mit fölzenget az ének.”

Vészi Endre: Éneklő Iskola
(Kodály Zoltánnak)

A műsort dr. Frankó Károly polgármester szavai nyitották meg, köszöntve a vendégeket és az előadókat. Megemlítette, milyen fontos ez a találkozó ebben a 20. századi agresszív világban. Olyan gyermekeket kell nevelni, akik szeretni fogják a dalt, a zenét, és szeretni fogják egymást. Külön köszöntötte Farsang Árpádot, aki nélkül elképzelhetetlen lenne egy ilyen zenei összejövetel. A közönségtől, akik főleg gyerekek voltak, minden muzsikussal és kórus megkapta az öt megillető tapsot.

Végül Farsang Árpád tanár úr szólt néhány szót az egybegyűltekhez. Elmondta, hogy a jó csak akkor tölti be igazi szerepét, ha mellette áll az ész és az erő.

Búcsúzóul Tóth Árpád sorait idézte:

„Hinned kell, hogy a világ
teveled is édes”

A több mint kétórás zenei délután a díjkiosztással ért véget.

L. G.

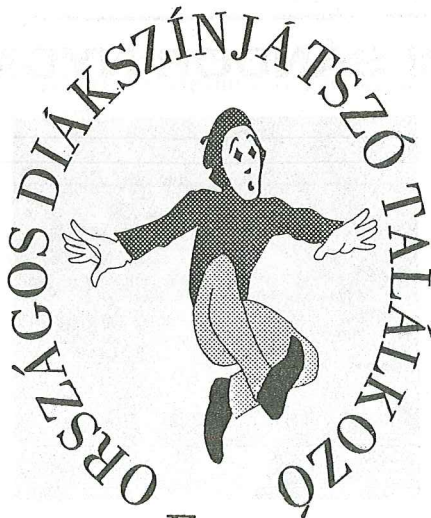
Önarckép (Vidovszky Béla vázlatkönyvéből)

EGRI BRAVÚR

Tavaly októberben megalakult a 617. Sz. Ipari Szakmunkásképző és Cipőipari Szakközépiskola Komédiás Köre. Mészáros Gábor és Hajdú László tanárok irányításával elkezdtek próbálni Petőfi Sándor: *A helység kalapácsa* című hőskölteményét. Majd gondolva egy nagy merészet, decemberben beneveztek „A Szakmunkástanulókért” Kulturális Egyesület rendezésében meghirdetett Országos Diákszínjászó Találkozóra. Több hónapos próba után 1992 márciusában Egerben, a Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakközépiskolában került sor a megrendezésre. Az ország minden tájáról 23 iskola színjátszói három napon keresztül csodálatos hangulatú előadásokat produkáltak és láttak. A szakértő zsűri négy arany, öt ezüst és három bronz minősítést osztott ki a fellépő diáktársulatok között. (11 csoport nem kapott minősítést.)

Óriási örömünkre a Komédiás Kör elérte az ezüst fokozatot.

Főleg arra büszkék, hogy megelőzték az egri Írisz Színpadot, a pestszentlőrinci Közgáz Színpadát, a debreceni 109-es Színpadot, a pécsi Trufa Műhelyt, a bu-

Eger

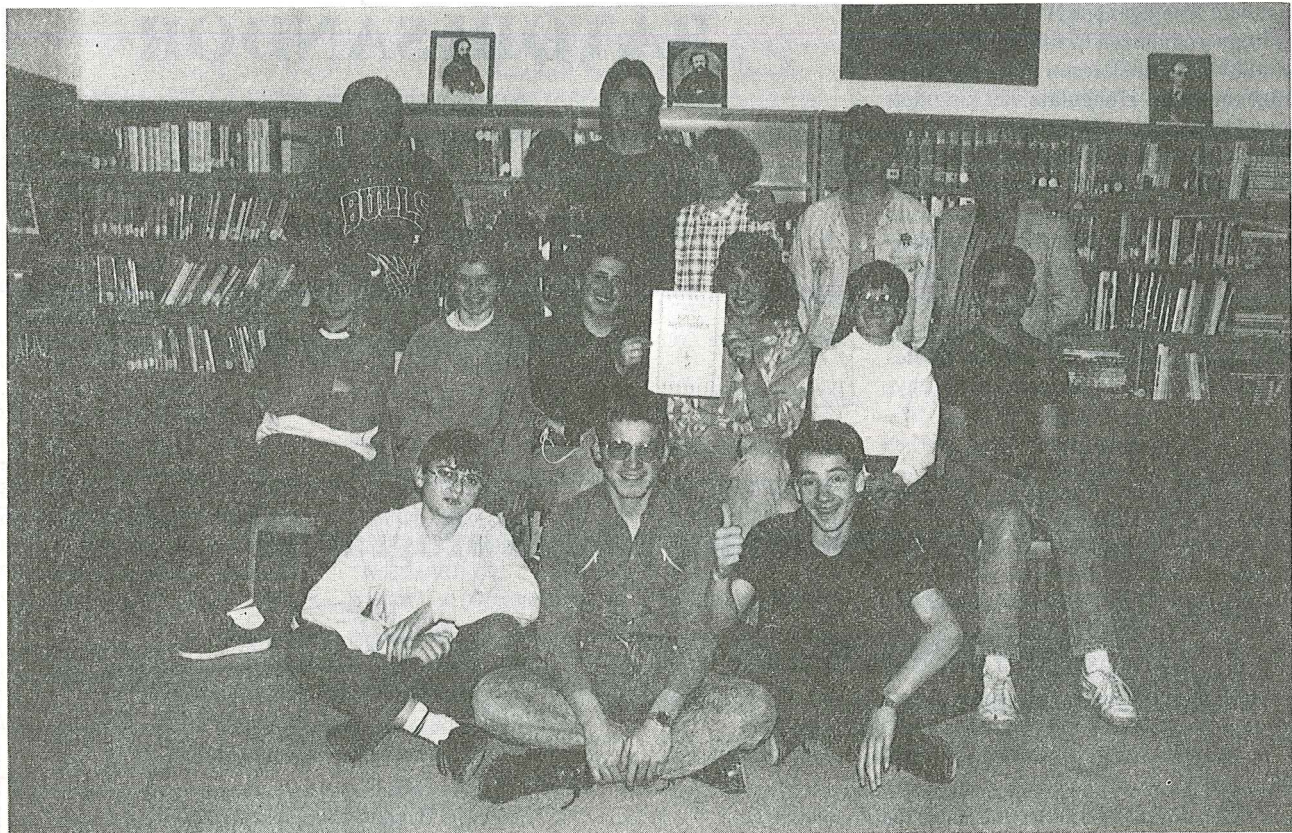
1992.

március 27 - 28 - 29.

Kereskedelmi
Szakközépiskola

dapesti Vasútközlekedési Szakközépiskola Színpadát, a győri Amigo Diákszínpadot, a tatabányai Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakközépiskola Színpadát, a zalaegerszegi Kapa-Kínpadot, a székesfehérvári Tükör-Kört, a kisebb települések színjátszóit nem is említve.

A siker, a nem várt siker részesei: Nedro György, Csikós Gábor, Csordás Natália, Körmöndi Rita, Szabó Mónika, Nehéz Gábor, Deli Csaba, Marsi Csaba, Emőke Levente, Weigert Brúnó, Sebestyén Zsolt, Hainfart Lilla, Boldog Beáta és Véha Zoltán voltak. Az utóbbi négy diák jutalomból részt vett a tavaszi szünetben megrendezett zánkai Színjátszó Táborban. A Komédiás Kör továbbra is együtt maradt. Kedd és csütörtök este a Katona József Művelődési Központban tartják összejöveteleiket. Főljánlották a város valamennyi általános iskolájának előadásuk bemutatását. Tervezik, hogy a másik két középiskolával közösen májusban egy egész estét betöltő műsort adnak. Az itt befolyó bevételt pedig átutalnánk az ÉRTED VAGYUNK SZOCIÁLIS ALAPÍTVÁNY-nak vagy esetleg a városi KÉPTÁR építéséhez.

A KOMÉDIÁS KÖR

Hajdú László, Hainfart Lilla, Véha Zoltán, Körmöndi Rita, Nedro György, Mészáros Gábor, Csikós Gábor, Csordás Natália, Boldog Beáta, Szabó Mónika, Sebestyén Zsolt, Nehéz Gábor, Deli Csaba, Paróczai József, Emőke Levente
Hiányzik a képről: Marsi Csaba és Weigert Brúnó

GYOMAENDRŐD ÁSZAI VII.

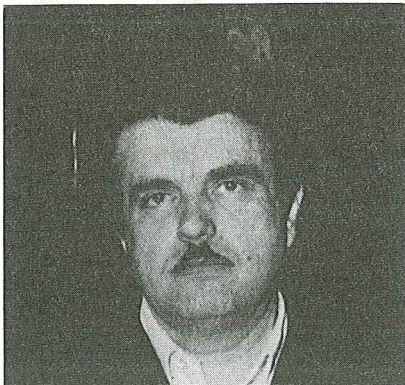
BÁTORI SÁNDOR NYOMDÁSZ

Hat hónappal ezelőtt, mikor az újság szerkesztője lettem, választanom kellett: Szarvason vagy itt a Kner Nyomdában nyomtassák az önkormányzat lapját. Elődöm Valuska Lajos ugyanis valamilyen oknál fogva kénytelen volt ezt a műveletet a szomszédváros nyomdájában hónapról hónapra megismételteni.

Kötöttem az ebet a karóhoz, Gyomaendrőd újságját, amit én szerkesztek, csakis a Knerben, a még mindig nagyhírű Knerben kell előállítani. Tiszta és igaz forrásból értesültem arról is, hogy egy Bátor Sándor nevű kéziszedő-fényszedő ebben nekem óriási segítséget fog nyújtani. Valójában nem csalatkoztam. Sanyi minden érdek nélkül szerelmese a betűk világának. Azelőtt fogalmam sem volt a tördelésről, ő türelmesen, higgadtan, precízen elmagyarázta ennek a munkának a csínját-bínját.

Mindig azon töri a fejét, hogy milyen újfajta címfelirattal, betűtípussal lepje meg az újság olvasóit. Nála soha nincs két egyforma első oldal a tartalom közlésével, a vezércikkkel, avagy a beharangozóval. Intelligenciáját erősíti az a tény is, hogy a címhez, a tartalomhoz igazítja rendkívül szemléletesen a betűk különböző méreteit. Hangulata van kiszedett remekműveinek. Ha én hibásan tördelem az adott lapot, ő korigálja, mesterien kijavítja hibáimat. Visszafogott, jó értelemben vett csendes modorában sokszor ad jó tanácsot a szerkesztésben.

Ha akad egy jó ötlete a kép vagy illusztráció elhelyezésében, telefonon felhív és szerényen elmondja, hogy ő ezt másképpen csinálná. Én ezeket a bölcs javaslatokat mindig elfogadom. Ha egy-

egy számba nyomdahiba csúszik be, őszinte lelkiismeret-furdalás emészti. Soha nem ingerült, mindig készségesen rendelkezésemre áll. Lángoló szenvedéllyel végzi a napi munkáját. Munkatársai tisztelik, becsülik, szeretik.

A hozzáértő kollégák szerint Bátor Sándor profi fényszedő. Az emberi butaságról, a korlátoltságról bölcsen tréfásan ízesítve nyilatkozik. A lap esztétikussága a város határain túl is elismert. Ez az ő nagy érdeme. Közhely már ez a kifejezés, de itt igenis találó: Sanyi mesteremberként folytatja a Kner-hagyományokat.

Elfogult vagyok vele szemben, azért választottam én mások véleményével alátámasztva április ÁSZÁ-nak. Azt, hogy az újság talpon maradt és továbbra is én szerkesztem, ez jórészt neki is köszönhető. Tiltakozott, hogy róla írjak. 1961 óta dolgozója a Kner Nyomdának. Még csak 49 éves és még mennyi szép munka elkészítése vár reá, ha hagyják.

HAL

AZ ÉN ÁSZOM BÁTORI SÁNDOR NYOMDÁSZ

* * *

Beküldendő a Polgármesteri Hivatal címére:

Gyomaendrőd, Szabadság tér 1.

1992. október 15-ig

Városunk május elsejei programja

GYOMA

Erzsébet-liget, Pavilon 10 órákor
a KÖRÖSMENTI TÁNCGYÜTTES műsora

A labdarúgópályán 11 órákor
MAGYAR ORVOS VÁLOGATOTT – GYEFC
barátságos mérkőzés

A kézilabdapályán 13 órákor
A GYESTK férfi kézilabdásainak, hírverő,
bemutató mérkőzése

Az Apolló moziban 15 órákor
Szindy c. amerikai mesefilm vetítése

ENDRŐD

A sportpályán 10 órákor
A 3. Sz. Általános Iskola sportbemutatója
(kispályás labdarúgás, tornaversenyek)

A Népligetben 11 órákor
A Körösmenti Táncgyüttes műsora

A labdarúgópályán 16 órákor
megyei II. osztályú bajnoki mérkőzés
a BARÁTSÁG SE részvételével

NAGYLAPOS ÉS ÖREGSZÖLŐ

9 órákor
Mindkét helyen az Öregek Napközi otthonában
MAJÁLIS

A GYOMAENDRÓDI MŰVELŐDÉSI HÁZAK MÁJUSI PROGRAMJA

Katona József Műv. Központ

8. péntek, 10–14 óra
A STEPHANO CIRKUSZ gyermekműsora

13. szerda, 9–17 óra
Ruhavásár

19. kedd, 9–17 óra
Cipővásár

24. vasárnap 10 óra
Társastánc évadzáró műsor

28. csütörtök, 20 óra
A Szegedi Nemzeti Színház bemutatja
a MÁGNÁS MISKA c. operettet
– a megváltott bérletek érvényesek –
Jegyek 150,– és 130,– Ft-ért válthatók

Júniusi előzetes

7. vasárnap, 10 óra
Néptánc évadzáró műsor

10. szerda, 20 óra
A Jókai Színház előadásában az ESMÉ-
NYI GYLKOS c. bűnügyi történet
– az előadásra a megváltott bérletek
érvényesek

Déryné Művelődési Ház

Május 1-től 8-ig Ki MIT GYŰJT? kiállítás
A kiállítás megtekinthető hétköznap
8–16 óráig

Május 17-én (vasárnap) 16 órakor
Társastánc vizsgabál és záróbemutató
a gyermekszakkörnek és a haladó ifjú-
sági tanfolyamnak
Belépő 80,– Ft

Május 19-én (kedden) 9–18 óráig
A debreceni Domina Gmk Bevásárló
napja
A kínálatból: cipő, mosószer, öblítő,
sampon, habfürdő
Kedvezményes áron!

Május 27-én (szerdán) 17 órakor
A gyermektornászok és a diákszínkör
bemutatója

Május 29-én (pénteken) 19 órakor
Társadalmi fórum a Kiszéti Gyógyászati
ügyéről
Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

Május 31-én GYERMEKNAP
Az Okt. 6.-ltp. melletti játszótéren
(A programból: Nyulam-bulam együt-
tes koncertje, vetélkedő, játék.) Eső
esetén a rendezvényt az ENCI-ben tart-
juk meg!
Gyermeknap alkalmából
rajzpályázatot hirdetünk, beadási ha-
táridő a Déryné Művelődési Házban, és
a Katona József Művelődési Központ-
ban május 25.
Eredményhirdetés: május 31-én!

Suli- és ovimozi májusi programja (Déryné)

- Május 6-án Mátyás, az igazságos
- Május 7-én Rokonok
- Május 8-án Zorrió
- Május 13-án Elza és kölykei
- Május 14-én A Pál utcai fiúk
- Május 15-én Misi mókus kalandjai
- Május 20-án Csodaszekér

EBOLTÁS

Gyomaendrőd Város Polgármesteri Hivatala értesíti az ebtartó tulajdonosokat, hogy az 1992. évi kötelező veszettség elleni szervezett védőoltás az alábbi helyeken és időpontban kerül megtartásra.

Gyomai területen

1992. május 25. hétfő	8–10-ig	Hősök u. (Inszemináló hely)	1992. május 26. kedd	9–9.30-ig	Kocsorhegy (Volt iskolánál)
1992. május 25. hétfő	16–17-ig	Hősök u. (Inszemináló hely)			dr. Koleszár J. dr. Áts T.
1992. május 26. kedd	8–10-ig	Pásztor J. u. (Gázcserelelep)	1992. május 27. szerda	8–9-ig	Ridegváros, játszótér
1992. május 26. kedd	16–17-ig	Pásztor J. u. (Gázcserelelep)			dr. Koleszár J. dr. Áts T.
1992. május 27. szerda	8–11-ig	Pásztor J. u. (Gázcserelelep)	1992. május 27. szerda	9–10-ig	Babits u. sarok
1992. május 27. szerda	16–17-ig	Pásztor J. u. (Gázcserelelep)			dr. Koleszár J. dr. Áts T.
1992. május 28. csütörtök	8–11-ig	Pásztor J. u. (Gázcserelelep)	1992. május 27. szerda	8–10-ig	Vásártér
1992. május 28. csütörtök	16–17-ig	Pásztor J. u. (Gázcserelelep)			dr. Rác Cs.
1992. május 29. péntek	8–9-ig	Alkotmány Tsz. (Központ)	1992. május 27. szerda	16–17-ig	Népliget sportpálya
1992. május 29. péntek	8–9-ig	Győzelem Tsz. Term. Központ			dr. Rác Cs.
1992. május 29. péntek	9.30–10-ig	Győzelem Tsz 100-as	1992. május 28. csütörtök	8–10-ig	Vásártér
1992. május 29. péntek	10.30–11-ig	Nagyállás VII. ker.			dr. Rác Cs.
1992. május 29. péntek	10.30–11-ig	Körösi Á. G. (Volt Új Élet Tsz)	1992. május 28. csütörtök	16–17-ig	Csókási játszótér
1992. május 29. péntek	11.30–12-ig	Póhalom VII. ker.			dr. Rác Cs.
1992. június 1. hétfő	10–11-ig	Pásztor J. u. (Gázcserelelep)	1992. május 29. péntek	8–10-ig	Gázcserelelep (Kossuth tér)
		PÓTOLTÁS			dr. Rác Cs.

Endrődi területen

1992. május 25. hétfő	8–8.30-ig	Öregszőlő (Gulyás csárda)	1992. május 29. péntek	16–17-ig	Vásártér
		dr. Koleszár J. dr. Áts T.			dr. Rác Cs.
1992. május 25. hétfő	9–9.30-ig	Öregszőlő (Kondorosi úti isk.)	1992. június 1. hétfő	8–10-ig	Vásártér (PÓTOLTÁS)
		dr. Koleszár J. dr. Áts T.			dr. Rác Cs.
1992. május 26. kedd	8–8.30-ig	Nagylapos (Volt iskolánál)	1992. június 2. kedd	8–10-ig	Újkertsor, Víztorony
		dr. Koleszár J. dr. Áts T.			dr. Rác Cs.

Minden három hónaposnál idősebb ebet veszettség ellen be kell oltani. A be nem oltott ebet kártalanítás nélkül le kell öletni és tulajdonosa ellen szabálysértési eljárás kezdeményezhető.

Az oltás díja: 100 Ft/eb, mely összeget a helyszínen kell készpénzben megfizetni a 13/1992. (III. 21.) FM számú rendelet alapján.

Aki nem kívánja az ebet beoltatni, vagy tovább tartani, azt kérjük vigye ki a gyepmesteri telepre és adja át a gyepmesternek.

Gyomaendrőd város sportélete a Spartacus TK működésének tükrében

TÁJÉKOZTATÓ II.

A klub átvette a Spartacus TK-tól a kispályás labdarúgó bajnokság szervezését, mely 10–12 csapatot foglalkoztat márciustól novemberig, hetente 2–3 alkalommal.

A profiljába illeszkedő szabadidősport tevékenységben 100–120 fő vesz részt. Ezen a területen gondot jelent a játékevezető-hiány. Többszöri próbálkozásunk ellenére sem sikerült kellő számú jelentkező hiányában képzésüket megoldani. A Club az Önkormányzat által biztosított létesítményeket fenntartja, karbantartja, valamint a lakosság és a tanulóifjúság rendelkezésére bocsátja. A rendezvényekre a pályákat előkészíti, ami nem kevés feladat.

A 2 db füves labdarúgópálya, az 1 db bitumenes kézilabdapálya, az 1 db salakos pálya és az atlétikai pálya karbantartása a fűmag elvetésétől, a rendszeres boronáláson keresztül, a hengerezésig, az állandó locsolástól, a festésig komoly anyagiakat ró a Clubra.

Az öltözőket minden évben festeni kell. A fűtést, világítást és a melegvíz-szolgáltatást a klub tagjain kívül a kispályás labdarúgók, a kézilabdások és a diákok is igénybe veszik.

A Gyomaendrőd Spartacus Testnevelési Kör kézilabda-szakosztálya a Sportcsarnok hiánya miatt a bitumenes pályán játssza bajnoki mérkőzéseit, és tartja edzéseit.

Diáksport vonalon Gyomaendrőd körzetközpont, ami azt jelenti, hogy Dévaványa, Ecségfalva általános iskoláinak és Szeghalom, Békés, Szarvas középiskoláinak versenyeit is az Erzsébet-ligeti sportterlepen tartjuk.

Egy-egy rendezvényen több száz diák vesz részt. Ezen kívül a testnevelési órák jó részét is a pályán tartják a helyi iskolák.

A Club tevékenysége szorosan kapcsolódik tehát a város sportéletéhez, csak kevésbé ismerik tevékenységüket. Más kérdés az, hogy mennyire ismertetik ezt a ténykedésüket, ami számunkra természetes, arról nem beszélnek. Ezen a téren is el kell tudni „adni” magukat az elkövetkező időszakban.

A Barátság Sportegyesület 1991. júniusában alakult a város endrődi részén 22 fővel. Elsősorban azon fiatalokból, akik kiöregedtek, illetve nem fértek be az NB/III-as csapatba.

Edzőjük Pelyva Miklós, az alakulás előtt általános iskolás gyerekekkel foglalkozott 3 évig. Az alakulást követően a felnőttcsapat edzője lett, így nem tudta vállalni a fiatalok edzését. De a gyermekek nem vesztek el a sport számára, hanem átkerültek a Football Clubhoz, a serdülőcsapatot erősítik. A két klub kapcsolata igen jó.

Az egyesület a megyei III. osztályban indult, az őszi idényt az 5. helyen zárták.

Működésükhöz az Önkormányzat az elmúlt évben 410 000,- Ft-tal járult hozzá, melyből 12 700,- Ft-ot fordítottak a csapat működésére. Társadalmi összefogással hozták rendbe az öltözőket. Kapcsolatuk a 3. Sz. Általános Iskolával jó, ők is sok segítséget nyújtanak működésükhöz.

Shotokan Karate-Do Szabadidősport Klub

Agilis vezetője Varga Zoltán, a nehéz gazdasági helyzet ellenére, minden önkormányzati támogatás nélkül, 97 000,- Ft-os költségvetésből oldja meg közel 20 gyermek versenyeztetését.

66 000,- Ft-os tagdíjat fizettek be tagjai, melyből 42 000,- Ft-ot fordított terembérlési díjra. Egyre nagyobb igény jelentkezik az önvédelmi sportokra, elsősorban a gyerekeknek. A testépítő szerveződések sportkörön belül és kívül is jelentkeztek. Sportkörön kívül működik a Botond Szabadidősport Klub, vezetője Torma Lajos, amely szintén önfenntartó, támogatást nem kapnak.

Tagjaik létszáma változó, télen 30–40 fő, állandó létszámuk 15–20 fő. A fürdőben működnek. Saját maguk készítik, illetve saját erőből vásárolják meg eszközeiket.

A volt MHSZ Székház régi épületében és a lakótelepen garázsokban is tevékenykednek testépítők. Számuk változó, de eléri a 30 főt. Semmilyen támogatást nem élveznek. Saját erejükből biztosítják fennmaradásukat. Körülményeik javulhatnak a Sportcsarnok üzembe helyezésével.

Santos Szabadidő Klub, melynek vezetője Burai György, az endrődi városrész cigány fiataljainak időszakos sportolását segíti elő. Azért időszakos, mert időszak az, amikor nem dolgoznak és ezt úgy használják ki, hogy sportolnak, és különböző versenyeken vesznek részt.

Önkormányzati támogatásból és pályázatokon nyert pénzből tartják fenn magukat. Versenyeken (pl.: Cigánysportnap) 40–50 fő is részt vesz, de a szurkoló tábor nagyobb.

Működnek a városban olyan szervezetek, melyek az előző időszakban az MHSZ szervezésén belül működtek, de leszakadtak róla, ez a különböző lövész-, modellező-, autós klubok.

Mind önfenntartó egyesületekké váltak. Helyzetük igen kritikus, mivel alapvetően a tsz-ekre épültek. Ismerve a tsz-ek jelenlegi helyzetét, ezeknek az egyesületeknek nem áll módjukban versenyezni. Csak kedvtelésből őrzi tevékenységüket. A rendelkezésükre álló anyagiakból alig futja a helyiségek bérlési díjára. Támogatást nem kapnak. Csak a tagdíj áll rendelkezésükre.

Létezett még a Lovas Szabadidősport Klub, vezetője volt Szarka Zsolt, mely az utóbbi időben szponzor hiányában és az adminisztrációs többlet miatt szűnt meg. Néhány ember, akik a lovak szerelmesei, még saját erőből próbálnak a lakoságnak élményt nyújtani nagyobb rendezvényeken.

A fentiekben említett kluboknak kapcsolata a Sportkörrel nincs.

A Spartacus TK keretein belül működik:
– röplabda-szakosztály NB/II-es szinten,
– kézilabda-szakosztály megyei I. osztályú szinten,
– tömegsport-szakosztály.

A tömegsport-szakosztályon belül működik:

- testépítő,
- teniszszekő,
- tollaslabdázók.

A korábban működő sakkszakosztály megszűnt.

Ettől az évtől visszakerül a Sportkörhöz az atlétika – önálló szakosztályként –, ugyanis a Szövetség előírja, hogy a versenyeztetéshez le kell igazolni a versenyzőket és sportorvos vizsgálaton is részt kell venniük.

Az iskolák, akik korábban e szakosztály feladatait végezték, nem tudják vállalni a költségeket, így az amúgy is szűkös sportkörü költségvetést terhelik. A Sportkör szervezésében 1991. április 1-től cselgáncs tanfolyam indult, melynek szervezője Gyányi Ferenc.

A Spartacus TK háromfős elnökség irányításával működik. Az elnökség tagjai:

- Lukács Sándor,
- Kardos Ferenc, és
- Dávid Mátyás.

Az elnökség tagjai vállalták egy-egy szakosztály vezetését, társadalmi munkában.

Önálló független ügyintéző a Spartacus TK-nál Ádám Gyöngyi, teljes munkaidőben foglalkoztatva.

A Sportkör 1992. évi költségvetése 1250 ezer Ft. Az önkormányzat által biztosított támogatás 910 ezer Ft. A hiányzó pénz előteremtése teljesen bizonytalan. A hármas vezetés nem megoldás. Egyeztetés közöttük alig történik, minden szakosztály a központi költségvetésből akar megélni.

Önálló támogatást nem szerveznek szakosztályaik részére.

A Sportkörön belül két olyan szakosztály is működik, melynek edzéseit, mérkőzéseit, a kellő technikai feltétel nincs biztosítva.

Ez a két szakosztály a kézilabda és a röplabda. Mindkét szakosztály számára az eredményes működéshez elengedhetetlen a tornacsarnok üzembe helyezése. A két szakosztály eredményes működéséhez a személyi feltételek biztosítottak. A felnőtt- és az ifjúsági csapatoknál is szakmailag képzett edzők működnek. A rossz technikai feltételek mellett e két szakosztály eredményei elfogadhatók.

A röplabda-szakosztály az elmúlt évben részt vett a Magyar Kupa küzdelemsorozatában.

A HUNGAVIS nemzetközi tornán a 3. helyezés érték el. A bajnokságban 6. helyezésig jutottak. A serdülőcsapat az 5. helyezett lett.

Az iskolák diáksport köreinek kapcsolata a Spartacus TK-val az utánpótlás-nevelés területén igen jó. A röplabda-szakosztály utánpótlás bázisát a 2. Sz. Általános Iskola adja, amióta a röplabda-szakosztály működik. A felnőttcsapat, mely korát tekintve inkább ifjúsági, a Gimnázium tanulóira épül. A szakosztály létszáma 25–30 fő.

A röplabda színvonalra megfelel az országos színvonalnak. Sajnos ez nem a legjobb. Ezek a fiatalok, edzőjükkel Uhrin Attilánéval az élen viszont lelkesen igyekeznek a legjobb eredményt elérni.

TÁJÉKOZTATÓ

(Folytatás a 14. oldalról)

A kézilabdacsapat megyei I. osztályban versenyez. Az őszi fordulóban 4. helyen végeztek. A serdülő csapat a II. helyezést érte el. A szakosztály létszáma 30 fő. A kézilabda-szakosztály utánpótlás bázisát az 1. Sz. Általános Iskola adja hosszú évek óta. Az előző időszakban míg a női kézilabdaszakosztály is működött, a 3. Sz. Általános Iskola volt a bázis iskola. Sajnos érdeklődés hiányában megszűnt. A Barátság Sportegyesület tett kísérletet ebben az évben a 617. Sz. Ipari Szakmunkásképző és Cipőipari Szakközépiskolára építve a szakosztály újraindítására, de önkormányzati támogatás hiányában nincs beindításának reális esélye.

A testépítők az elmúlt évben több egyéni eredményt hoztak. A Magyar Bajnokságban első, második és negyedik helyezést értek el.

A kispályás labdarúgók, a teniszesezők és tollaslabdások kedvtelésből űzik e sportokat. Bajnokságban nem vesznek részt.

A tömegsport keretén belül kiemelkedő a testépítők csoportja, több egyéni helyezéssel. Viszonylag új sportág. Jelenleg még kevés résztvevővel. Népszerűsége növekszik.

Az elmondottakból kitűnik, hogy Gyomaendrőd sportja a Spartacus TK-n kívüli szervezetekben is folyik.

E szervezetek részben önellátók, részben pedig az önkormányzat támogatásával működnek. (GYFC, BSE)

A Gyomaendrőd Spartacus TK-n belül működő szakosztályok iránt a lakosság körében van érdeklődés.

A hatvanas évek nosztalgija él az emberekben. Szeretnék, ha a mai kézilabdacsapatok olyan szinten üznék a sportot, mint a hatvanas évek nagyjai. A Spartacus Sportkörön belül működő szakosztályok jelenleg – szponzor hiányában – önállóan működni nem tudnak. A részükre biztosított önkormányzati támogatás elengedhetetlen.

A támogatással együtt természetesen követelményeket is támasztani kell a Sportkör felé. A jövőbeni támogatást a teljesítménytől kell függővé tenni.

Az esetlegesen felszabaduló pénzeszközöket a sporttól elvonni nem szabad. Azokat más szakosztályok, egyesületek, klubok támogatására kell felhasználni. Talán akkor járunk el helyesen, ha a sport területén is engedjük, sőt támogatjuk az önszerveződést, de nem hanyagoljuk el az önszerveződésre képtelen (technikai feltételek, megfelelő szponzor hiánya miatt) közösségek támogatását sem.

Összegezve megállapíthatjuk, hogy a Sparcatus Testnevelési Körre jelenleg még szükség van. A sportkörből önszerveződés útján kívánni szándékozókat támogatni kell. Mind a Sportkör támogatásához, mind egyéb klubok és egyesületek támogatásához viszont követelményt kell támasztani.

Együttműködési megállapodás keretében tisztázni a követelményeket és a támogatás mértékét, és akkor mindkét fél tudja, hogy mire számíthat a másiktól.

A sport támogatásának módja nem biztos, hogy jó.

Szabadidősport tevékenységek esetében a Sportkörön kívüli tevékenységben kétszer

annyian vesznek részt. Az egyiket támogatjuk, a másikat nem. A Hivatal szervezetén belül nagyobb hangsúlyt kellene kapnia a sportnak. Különösen fontos lenne ez ebben az átmeneti időszakban, amikor a pénzeszközök igen szűkösek és azok felhasználása fokozottabb figyelmet érdemelne. Szükséges megfelelő követelményrendszer kidolgozása a támogatások elnyeréséhez.

A város sportéletének fejlesztéséhez, a szakosztályok megerősítéséhez egyedüli megoldás a diáksport fejlesztése, a sport, mint érték előtérbe helyezése, az életmód- és szemléletváltás elősegítése.

Ezen a téren való előrelépés csak a testnevelők, az iskolaigazgatók, az önkormányzat, a sportszarnok és nem utolsósorban a szülők felelősségteljes hozzáállásával valósulhat meg. Halaszthatatlan feladatnak látom a sportszarnok mielőbbi rendbetételét és üzembe helyezését, mert a diákok testi nevelésének és a lakosság kulturált testedzésének elengedhetetlen feltétele.

Babos Lászlóné
igazgató

PÁLYÁZAT

Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete pályázatot hirdet

diák- és szabadidősport fejlesztésére

Gyomaendrőd Város diák- és szabadidősportja jelenleg sok kívánnivalót hagy maga után. Ezért e terület minőségének javítása érdekében pályázatot hirdetünk. A Képviselő-testület olyan koncepciót vár, melybe a már működő Sportszarnok is beilleszthető.

A legjobb pályamunkák szellemében fogja a testület kialakítani az 1993. és elkövetkező évek diák- és szabadidősport koncepcióját. A pályázatokat a Kulturális, Oktatási, Sport- és Kisebbségi Ügyekkel Foglalkozó Bizottság bírálja el.

A pályázat nyitott.

Benyújtási határidő: 1992. június 15.

Elbírálás határideje: 1992. június 30.

A legjobb pályamunka díja 10 000 Ft

Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete

Tisztelt Sporttársak, Sportbarátaink!

Szeretnénk szíves figyelmüket felhívni arra, hogy a MOTESZ 1992. május 16-17-én Budapesten rendezti meg a *Férfi Tornász Európa-bajnokságot*.

Helyszín: Budapest Sportszarnok

Időpont: V. 16. szombat 15.00 óráig összegyűjtött verseny döntő

V. 17. vasárnap 15.00 óráig szerezni kívánt verseny döntő

Az Európa-bajnokság az idei év kiemelkedő hazai nemzetközi sporteseménye az olimpia előtt, ahol magyar éremesélyesek is indulnak (*Supola Zoltán, Csollány Szilveszter, Fajkus Csaba*). Szeretnénk, ha a nézők között nagyon sok fiatal, diák lenne és így kapcsolatba kerülne ezzel az esztétikus, dinamikus, szép sportággal.

Az Európa-bajnokságra 100,- 150,- 250,- 350,- 450,- Ft-os jegyek kerülnek kiadásra.

A MOTESZ és a Magyar Diáksport Szövetség közötti megállapodás értelmében a 100,- Ft-os diákjegyekből további engedményt adunk a szervezeten jelentkező iskolák részére.

Mindkét napra 1000-1000 db jegyet 50 Ft-os áron kínálunk a DSE-k, DSK-k részére, ezzel is támogatva tevékenységüket.

A jegyek előreláthatólag április első hetétől vásárolhatók a BS elővételi pénztárában, illetve a MOTESZ irodájában.

Ezenkívül jegyvásárlási versenyt hirdetünk meg iskoláknak, egyesületeknek, közösségeknek tárgyjutalommal és a vezető szervezők egyéni munkájának elismerésével. Erről a *Nemzeti Sport* újságon keresztül adunk majd részletes tájékoztatást.

További információ és tájékoztatás: a 25-11-749 és a 16-32-496-os telefonszámon (*Kunya György*) és a MOTESZ irodában.

Várjuk a sportszerető diákság nagyszámú jelentkezését.

HAJRÁ MAGYAROK!

Sportbaráti üdvözlettel:
*Férfi Tornász Európa-bajnokság
Szervező Bizottsága
Magyar Diáksport Szövetség*

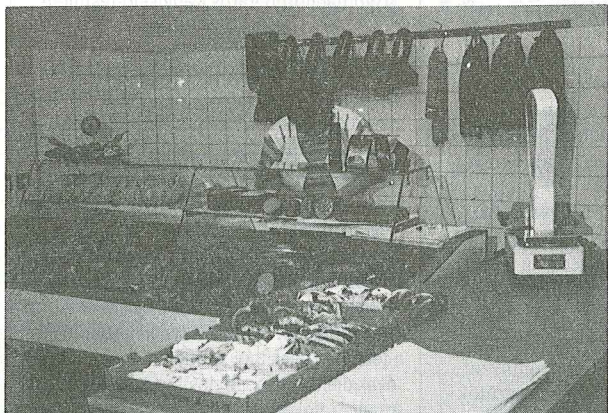
KÖSZÖNJÜK

Csaba Kálmán doktor Úrnak, hogy a Bethlen Gábor Mezőgazdasági Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézet kollégistáinak négy ismeretterjesztő egészségügyi előadást tartott honorárium nélkül:

a diákok és a nevelők

Farkasné (Erzsike) élelmiszer Kisáruháza

(Fő út 135.)

A húsos polc pazar látványa Rózsikával

Tisztaság, bő áruválaszték

Ő nem harangozta be nagy dérrrel-dúrral, hogy mennyi mindent fog árulni. Ő csendben széppé, kellemessé varázsoltatta régi üzlethelyisége belsejét és ki-nyitott. Nála sok minden kapható. Állandóan friss kenyér, tej, friss baromfiár, sokféle hentesárú, déligyümölcs kommersz és minőségi sör, mindenféle konyhai szükséglet. A büféspult állandóan roskadásig telve friss süteménnyel, édességgel. A kulturált környezetben egy jó kávét is el lehet fogyasztani. A bolt hangulata közvetlen és családi, a temperamentumos Erzsike néni, a mindig vidám Gubucz Józsefné Rózsika erről mindig gondoskodik, a néha be-segítő Gyöngyi, (Farkasné leánya) üdesége is gazdagítja a szolgáltatás szintjét. Vasárnap is őszinte szeretettel, szolgálatkészen várják a kedves vevőket.

A SIKÉR GMK újabb sikere

Gyomán a Tompa u. 4. szám alatt (a volt Ipari Iskola mögött) 6 millió forintos felújítással egy takaros kis sütődét nyitottak vegyes élelmiszerbolttal. Közkedvelt és már Endrődről ismert sütőipari termékeik: vajaskifli 4 Ft-ért, puffancs 7.50 Ft-ért, sós nagykifli 7.50 Ft-ért, kis sóskifli 3.70 Ft-ért, házi kenyér 1 kg-os 37 Ft-ért kaphatóak. Tejipari áruk, üdítők, egyéb italok az Eszkimó jégkrémcsalád finomságai gazdagítják boltjuk választékát. Vasárnap is 7 órától 10 óráig nyitva vannak.

Több műszakban dolgoznak, hogy teljes megelégedéssel szolgálják a lakókat és az itt üdőzőket.

Az Erzsébet-ligetben
a Kötőipari Vállalat volt faházában
májusban megnyílik
a Salátakert

tízféle ízletes zöldség-
és hússaláta vegetáriánus saláta,
hűtött sörök, üdítők,
többféle, hideg kimért pezsgő
állandóan kapható!

Kellemes környezetben
korszerű étkezés!

Dreher söröző

*Ha az gyomaendrődi „Dreher”
A jó vendéglátáshoz nem fér kétely.*

Azt hiszem, hogy jelenleg Gyomaendrőd legjobb, leglátogatottabb és legbékésebb vendéglátó egysége. Tímár János és kedves felesége mint tulajdonosok értik a mesterségüket. Az italt és édességet áruló boltjuk kínálata pazarul gazdag. A söröző és a konyha színvonala pedig igen közel van a Hegyeshalmon túlihoz.

A gyomaendrődi Könyvtár (Kossuth u. 50.)
kiselejtezett könyveket árusít
10,- Ft-os egységáron.
A könyvekből vásárolni lehet
du. 14 és 18 óra között.

A Békés Megyei Hírlapárúsító Üzem,
Békéscsaba, áprilistól
a Polgármesteri Hivataltól megrendelt
250 példány
Gyomaendrődi Híradót

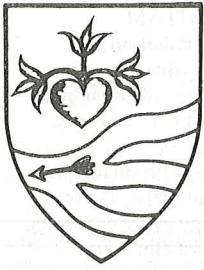

Ötéves iskolai találkozó a Dreherben

Gyomaendrődi Híradó

Gyomaendrőd Város Önkormányzatának lapja.

Felelős szerkesztő: Hajdú László. Kiadja: Gyomaendrőd Képviseelő-testülete. Gyomaendrőd, Szabadság tér 1.
Telefon: 67/31-320. Felelős kiadó: dr. Frankó Károly polgármester. Készült a Gyomai Kner Nyomda Kft.-ben, Gyomaendrőd, Kossuth u. 10-12.
Felelős vezető: Szász Imre ügyvezető igazgató. Terjesztik a gyomaendrődi postahivatalok, diákok és kereskedők.
Engedélyszám: III/PHF/108/BE ISSN 0238-8391

HÍRADÓ GYOMAENDRÓDI

GYOMAENDRÓD VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK LAPJA

XI. ÉVFOLYAM 5. SZÁM

1992. MÁJUS

MEGJELENIK HAVONTA

ÁRA: 15 FT

PÜNKÖSD ÜNNEPE

Húsvét óta eltelt ötven nap, így az idén június 7-én van pünkösdvasárnap. A karácsony és húsvét után ez a kereszt(y)én(y)ség harmadik legnagyobb ünnepe. Eredete azonban a Krisztus előtti korokra nyúlik vissza.

Kezdetben – a zsidó hagyományokban – az aratás ünnepe, az öröm és a hálaadás napja. Ezen a napon felajánlják Istennek a föld termésének zsgéit. Az ünnepet heteknek is nevezik, mert hét héttel a húsvét és az első éve felajánlása után ünnepelték.

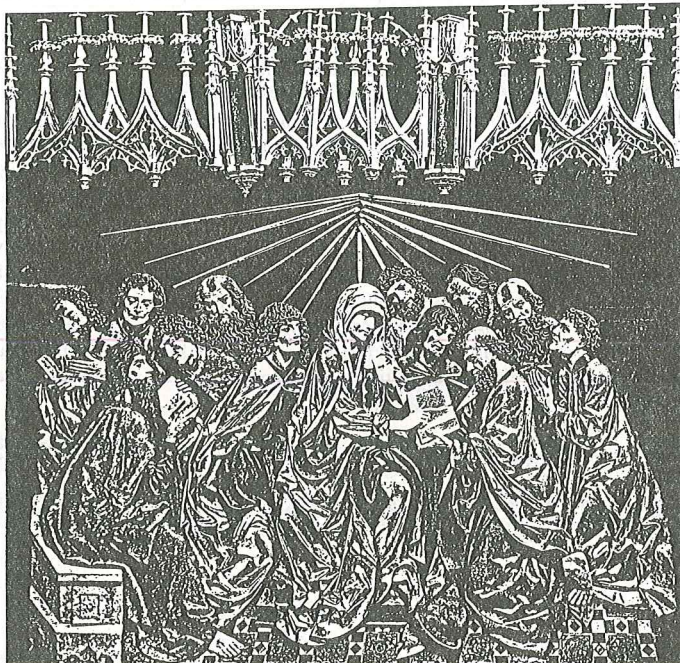
Az ünnep évforduló is. A szövetséget a húsvétal ünnepelt egyiptomi kivonulás után ötven nappal kötötték; így a pünkösd a szövetségkötés évfordulója is lett.

Krisztus föltámadása, vagyis a kereszt(y)én(y)ség megszületése óta a Lélek ajándékának ünnepévé vált.

Az első pünkösdöt így írja le a Biblia:

Mikor elérkezett pünkösd napja, mindnyájan együtt voltak ugyanazon a helyen. Hirtelen, mintha csak heves szélvész közeledett volna, zaj támadt az égből és egészen betöltötte a házat, ahol összegyűltek. Majd pedig szétoszol, tüzes nyelvek lobbantak föl előttük és leereszkedtek mindegyikükre. Valamennyien elteltek Szentlélekkel és különféle nyelveken kezdtek beszélni, úgy amint a Szentlélek szólásra indította őket.

Ez idő tájt az ég alatt található mindenféle nemzetből tartózkodtak istenfélő zsidók Jeruzsálemben. Mikor ez a zaj támadt, tömeg verődött össze és megzavarodott, mivel ki-ki tulajdon nyelven hallotta beszélni őket. Meglepődtek, és álmélkodva mondták: „Ugye ezek, akik itt beszélnek, mindnyájan Galileából valók? Hogyan hallhatja akkor mindegyikünk saját anyanyelvét? Mi pártusok, médek, elamiták, Mezopotámia, Júdea, Kappadocia, Pontus, Ázsia, Frígia, Pamfilia,

A krakkói Mária templom szárnyasoltára – Wit Stwosz alkotása
A Szentlélek eljövele (részlet)

Egyiptom és Líbia cirenei körzetének lakói, mi római zarándokok, zsidók és prozeliták, krétaiak és arabok: halljuk, hogy a mi nyelvünkön hirdetik Isten csodás tetteit.” Ámulnak-bámultak valamennyien és kérdezgették egymástól: „Ugyan mi lehet ez?”

(ApCsel 2, 1–12)

A világ teremtésének bibliai elbeszélésében is olvashatunk „Isten lelkéről”, aki a „vizek fölött lebegett”. A múltba tekintő író ezzel a képpel szemlélteti azt a szerepet, amelyet a Szentlélek „játszott” a világ rendjének, szépségének kialakításában. Isten teremtő elgondolásának Ő a kivitelezője és ennek megvalósulása nyomán válik az ember számára is lakóhellyé a földkerekség. A teremtmények mindegyike engedelmesen simul művészi „kezébe”. Isten az embert is belevonja teremtő munkájába. Így lett az

ember a föld gazdájává, részese a világ feldisztítésének, kultúrájának, vagy pedig bűnös megromtója saját környezetének.

Keresztény felfogás szerint fejlődési folyamatunkban mintegy új kezdetet jelent az a pillanat, amikor az Isten Fia megtestesülése által belépett történelmünkbe. Eljött, hogy megtanítsa új módon gondolkodni minket, és hogy megváltson. Áldozcsütörtök távozása után tíz nappal pünkösdkor elküldi a Szentlelket, hogy már ne csak a földi történelem „vizei” felett lebegjen Isten lelke, hanem rajtunk, és bennünk is munkálkodjon. Ez azonban csak akkor valósul meg, ha találkozik a mi meghívó és befogadó szeretetünkkel. Minden további fejlődés és megújulás ennek a találkozásnak a függvénye. Isten nem akarja megállítani a teremtés lendületét, hanem állandó mozgásban akarja

tartani. Akkor is, ha szellemi restségünk olykor ellenáll ennek a törekvésnek. Méltán jegyezte meg egy jeles gondolkodónk: „Ami azért jön a világra, hogy sehol se okozzon semmiféle nyugtalanságot, az nem méltó a figyelmünkre, sőt el sem tűrhető.” (René Char)

(Folytatás a 2. oldalon)

A 110 ÉVES
GYOMAI KNER NYOMDA
1992. MÁJUS 21-ÉN,
BUDAPESTEN A MUOSZ-SZÉKHÁZ
MIKSZÁTH TERMÉBEN TARTOTTA
(VI. KER., ANDRÁSSY ÚT 102.)
SAJÁT KIADÁSBAN MEGJELENŐ
HASONMÁS KNER-KÖNYVEK:

ÉJFÉL
KISÉRTETHISTÓRIÁK
APRÓ LURKÓSÁGOK

KÖNYVBEMUTATÓJÁT

PÜNKÖSD ÜNNEPE

(Folytatás az 1. oldalról)

Mi is történt valójában az első pünkösdi ünnepén? Az apostolok vallásos emberek voltak, mivel az őszösvetségi Izraelben vallásos közszellem uralkodott. Jézustól azt is megtanulták, hogy Mózes törvényei nem végelegesek, és az emberiség fejlődik, csak útban van a „teljes igazság” felé. Az ember utat téveszt, ha folytonosan csak visszanéz, és megkövesedik, mint Lót felesége. Mindez sokak számára botránys vélemény volt, főleg a hatalmukat féltő vezetők körében. Göröcsösen ragaszkodtak a hagyományokhoz, és nem értették meg a fejlődés törvényét. Nem csoda, ha Jézus halála után az apostolok is bizonytalan lelkiállapotban éltek. Csak pünkösdkor, a Lélek belső megvilágosító kegyelme által ismerték fel, hogy nekik, az egyszerű halászoknak kovászként kell átjárniuk és megváltoztatniuk az emberiség életét. Egyik történetünk írja: „Azt a társadalmat, amelybe egyszer belekapott a gyűlölet lángja, nagyon nehéz belátható időn belül visszavezetni a szeretethez.” (Szekfű Gyula) Ezt, ha nem is látták világosan, de megsejtették az apostolok. A Lélek öntött bátorságot és lelkesedést szívükbe, hogy szembeszálljanak a Kaifás-Pilátus által képviselt programmal, és elindítsák a szeretet forradalmát. Ki tagadhatná, hogy ez a vállalkozás komoly eredményekkel járt és a Jézus által tervezett „tűz” sokak lelkében lángot fogott, és egy új korszak kezdődött el. Ha nem is egy új pünkösdi, de egy új korszak előtt állnak az európai népek, és mi magyarok. Rajtunk áll, melyik utat választjuk: a gyűlölet, az acsarkodás, a széthúzás útját, vagy a szeretet, a Lélek útját; Jugoszlávia

példájából is látjuk, hogy a gyűlölet hova vezet.

További kérdés lehetne, hogy a Szentlélek napjainkban miért nem avatkozik bele kézzelfoghatóbban és látványosabban történelmünk menetébe. Nem kétséges, hogy ennek van egy fontos emberi feltétele. A Szentlélek ma is itt lebeg a jelen „vizei” felett, de mert szeretete elvet minden erőszakot, várja hívásunkat, neki ajándékozott életünket. Az apostolok hittek Jézus ígéréteiben és szent várakozással készültek a Szentlélek eljövételére. Vajon mi dicsekedhetünk-e hozzájuk hasonló várakozó hittel és szeretettel? Hajlandók vagyunk-e fenntartás nélkül neki ajándékozni életünket? Vajon mi nyitottak vagyunk-e a szép, a jó, az igazi, a nemes felé?

Még egy fontos tanulság... a pünkösdi nyelvcsoda! A bábeli nyelvi zűrzavarral szemben, itt a különféle nyelvű népek értik egymást, értik az apostolokat. Jó lenne, ha Európa népei értenék egymást. Kérjük Isten lelkét, hogy töltsse be szívünket szeretetével, és hogy mi, egy nyelvet beszélő magyarok végre értsük – megértsük egymást!

A Pünkösdi Lélek sok mindent szeretne adni nekünk, de nem tudja, mert balga módon ragaszkodunk bevett és megrögzött szokásainkhoz, berozsdásodott elveinkhez, vagy éppen elvtelenségeinkhez... A pünkösdi mindenekelőtt megújító Léleknek nyitott szívűkre, és Őt szomjazó lelkekre van szüksége, hogy megújítsa velünk és általunk a föld színét. Immár bennünk és rajtunk a Lélek, mely megjelölt, és indít, küldetést ad. Ezt énekelte meg Kovács Kati népszerű énekes Szörényi-Adamis dalában:

JEL RAJTAM

Jellel jelöltek, de nem láthatom,
Jellel is élek, le nem moshatom,
A Jel kér és sürget, hogy vitorlát bonts,
Értelmet érzést, csak építs, s ne ronts.

A Jel kér és biztat, magad védj magad,
A Jel szól és kérdez, mit vél egy szavad.
A Jel hív és zaklat, hogy győzz és veszíts,
Hogy éld életed, és mást élni segíts.

Rajtam ég ez a Jel,
Tisztít, ha tisztulni vágyom,
Rajtam kér ez a Jel,
Emel ha szárnyalni vágyom,
Rajtad más ez a Jel,
Épp úgy vezethet téged,
Rajtad más ez a Jel,

A Jel érti éli a küzdelmeket,
A Jel bontja oldja az érzéseket,
A Jel szólal bennem, ne légy tévedés,
Embernek lenni talán küldetés.

Rajtam ég ez a Jel
Ez vezet, amíg cselekszem,
Rajtam ég ez a Jel,
Ez éltet, amíg lélegzem,
Rajtam szól ez a Jel,
Tanít, hogy higgy önmagadban,
Rajtam vár ez a Jel,
Segít, hogy szólalj szavakban
Rajtam hív ez a Jel,
Ha érted, hogy mit miért mondtam,
Rajtam kér ez a jel,
S ha egy szót benned is hagyta, ... ó!
Rajtad más ez a jel,
Átsuhan rajtad és rajtam...

Iványi László plébános

ÉRDEKÜNKBEN

Az Önkormányzat és a Polgármesteri Hivatal üléseiről

Megszavazták a helyi iparüzési adó bevezetését, különös tekintettel a pénznerő automatákról szólót.

(Pénznerő automaták csak JÁTÉKTERMEKBEN működtethetők)

Az állattartásról szóló rendelettervezetről nagyobb vita alakult ki. Az összegzést Kruchió Lajos képviselő fogalmazta meg: Város lettünk, de még 20 év múlva sem élünk városias körülmények között az állattartási fegyelmetlenség miatt.

A bel- és külterületi holtágak védelméről majd elkészülő határozat kapcsán a leglényegesebb, hogy csak a Német-zug kaphat anyagi támogatást, mert nincs beépítve. A Viharsarok Tsz öt fővel vállalja anyagi szolgáltatás ellenében a vízpart és környezetének felügyeletét.

A város tisztaságáért, a kulturált emberi környezet megőrzéséért is rendeletet alkottak.

Szót ejtettek a GYOMASZOLG szemétszállítási gondjáról. Szemeteskukák rendszeresítését szorgalmazzák az ÁFÉSZ-üzletek elé.

A 2. Sz. Általános Iskola pedagógusainak egy részének aláírásával ellenezte a Kiszréti u. 27. sz. alatti iskola-épület átadását a református egyháznak. Végül is a vita után az önkormányzat szavazataival az egyház javára döntött.

A gyomaendrői 0236/2 hrsz. alatti, jelenleg az ÁFÉSZ tulajdonában lévő külterületi föld megvásárlására a Kiszréti Gyógyászati építési céljából napirendet Gellai József alpolgármester iskolai kirándulása miatt elnapolta.

Zárt ülésen tisztázódott, hogy a PECKTEN Kft. 1991. évi gazdálkodásában minden szabályszerű, a vásárcsarnok építése teljes mértékben zöld utat kapott. Pénzügyi visszaélés halvány gyanúja sem áll fent.

Törvény a gyomaendrői állattartásról

„Ügysem tudjuk betartatni”

Kovács Béla képviselő sérelmezte a rendelet néhány pontját. Például az ebtartásról szóló részt. Ahhoz, hogy ebet tartson, kérni kell a szomszédok beleegyezését, de ha valaki 20 disznót tart, annak nem kell senkit megkérdezni.

Hangya Lajosné túl szigorúnak tartotta a tervezet. Egy mezőgazdasági kisvárosban kell gondolkodnunk, ahol nő a munkanélküliek száma, akiknek egyetlen lehetősége az állattartás. Egyetértett azzal, hogy a közséigazgatási intézmények és az orvosi rendelők körül szigorúan korlátozni kell az állatok számát.

Azután a testület azon vitakozott, hogy mit jelent az, hogy nagy számú állat.

Koleszár doktor véleménye szerint nem meghatározható.

Két típusú embert lehet megkülönböztetni Gyomaendrődön: a keleti típusút, ahol a 2 disznó is sok, illetve a nyugati típusút, ahol a 20 is kevés. A különbség az állattartás körülményeiben van.

A tervezet célja: megfelelni a környezetvédelmi előírásoknak és az együttélés szabályainak.

Végül Frankó Károly polgármester szólt. Szerinte elveiben szigorú a törvény, de úgysem tudják betartatni. De ha nincs, akkor nincs mire hivatkozni. Ahhoz, hogy az állattartás körülményein változtatni tudjunk, meg kell változtatni az emberek életvitelét. Ehhez pedig sok idő kell.

A testület a vitát lezárva, a tervezetet egyhangúlag elfogadta.

Losonci G.

GYOMAENDRÓD KEDVES LAKÓI! HUNYAIK! ELTELEPÜLTEK! HAZAÁLMODÓK!

Ahhoz a láthatatlan szívbeli kötődéshez, mely álmainkban is a hazai harangszót hallatja velünk, most már kézzelfogható, megvallási és vállalási forma is társul: A bogárzói gyógyvízkincsre építendő

KISRÉTI GYÓGYSZÁLLÓ LÉTREHOZÁSÁRA KEZDEMÉNYEZETT ALAPÍTVÁNY

Arra kérjük szülőföldünk szeretett népét, hogy anyagi erejéhez mérten minél nagyobb számban

CSATLAKOZZON ALAPÍTVÁNYUNKHOZ!

A gyógyszálló felépítése a város környezetének mindennapjaiban sok közérdekű hasznosságot ígér:

- Számos munkaalalmat teremt.
- Jobb, teljesebb egészségügyi ellátást biztosít.
- A vállalkozóknak sok üzleti lehetőséget kínál.
- Sport és szórakozási alalmat teremt, mely felpozsztíja életünket.
- Betölti egy magas minőségű fürdőhely összes funkciót.
- Részvénytársági forma útján „jegyezteti” a települést.

A szövetkezés a **testvéri összefogás gondolata** nem idegen a mi népünkől a Körös partján sem! Ha csak néhány

1945 előtti testvériesülésre gondolunk: Az Első Endrői Hengermalom és Villanytelepre, a Gyomaendrői Bankszövetkezetre, az Endrői Kereskedelmi Rt.-re, a Póhalmi Bérilótársulásra, hogy csak a jelentősebbeket említsük. Máris világossá válhat előttünk az egyes bűzszálakból kévébe kötődő összefogás szép példázata, mely az országos rangúra tervezett gyógyszállóban ölthetne ismét testet. **Ehhez azonban össze kell fogjunk, hogy az indulás feltételeit biztosítsuk!** Hiszen befektetés nélkül éppen úgy nincs hozam, ahogy az aratást is a magvetés előzi meg!

ALAPÍTVÁNYUNK SIKERE AZ ÖN KEZÉBEN VAN! BÍZUNK ABBAN, HOGY KÉRÉSÜNK MEGÉRTŐ SZÍVEKRE TALÁL!

ELŐRE IS KÖSZÖNJÜK TÁMOGATÁSÁT.

Befizetését várjuk a **222-21678** számú csekkszámára.

ADOMÁNYAIVAL SZEMÉLYI JÖVEDELEMADÓ ALAPJÁT CSÖKKENTHETI!

KISRÉTI GYÓGYSZÁLLÓÉRT
ALAPÍTVÁNY KURATÓRIUMA

A KISRÉTI Gyógyszállóért Alapítványhoz befizetéseikkel május 10-ig csatlakoztak

Császár Ferenc Budapestről
Duda Béla Budapestről
Fenákel Judit Budapestről
Gergely Ágnes Budapestről
Ugrin Vendelné Budapestről
dr. Radnóti Vilmosné Budapestről
Hegedüs Ottóné Budakeszről
Gellai József Gyomaendrődről
Katona Jánosné Gyomaendrődről
dr. Katona Piroska Gyomaendrődről
dr. Valach Béla Gyomaendrődről
dr. Hunya Sándor Gyuláról
Weigert György Angliából

Május 29-én este 7 órakor
a Déryné Múvelődési Házban
a KISRÉTI Gyógyszállóért Alapítvány
Kuratóriuma
és Intézőbizottsága

tájékoztatót tart

Előadó: dr. Gellai Imre
Minden érdeklődőt
szeretettel várunk!

A Jókai utca lakóinak kérese

Kedves Polgártársak! Kérjük Önöket, akik a gépkocsijaikkal száguldoznak az utcánkban, legyenek figyelmesek! Miért? A Bajcsy út felől jól láthatóan ott a tábla – egyirányú az utca. Tehergépkocsival, autóbusszal behajtani tilos – jól láthatóan ott van a tábla... mégis!

Az utat nagyrészt saját költségünkön csináltattuk – elsősorban azért, hogy megközelíthessük lakásunkat, hogy be tudjon jönni a mentő – no meg a kukáskocsi. Nem gondoltuk, hogy ilyen nagy forgalmat és száguldó autókat kapunk a kis pénzünkön – hisz az útnak csak az alapja van még lerakva – nincs több pénzünk, hogy az aszfaltréteget is megcsináltassuk!!! – Kérjük Önöket, hogy kultúreberekhez méltóan, a közlekedési táblákat figyelembe véve – és a több száz kisiskolás, óvodás testi épségét vi-gyázva közlekedjenek. Előre is köszönjük!

Az utca lakói

Öcsi bácsi elment...

Élt egy szép szál öregember közöttünk. Mindig magányos volt. Utolsó éveiben magányát és a maradék enivalóját néhány kóbor kutyával és kivert macskákkal osztotta meg. Azok számítottak rá – és nem csalódtak benne soha! Fáradtan üldögélt a rendelő előtti padon – a törzshelyén. Elbeszélgetett az arra járókkal – csendes volt, békés és jó lelkű – szerette a várost.

Mi, akik ismertük, nem látjuk többé – csendben elment – örökre. Varga úr – hiányozni fog!!!

Polgármester

Köszönjük

Andódy Györgynek, városunk polgárának, hogy 10 000 forintos adományával hozzájárult a Képtár építéséhez. Reméljük, áldozatkészsége követőkre talál!

Bankszámlaszám

Endrőd és Vidéke
Takarékszövetkezet
269-98370-354

„Gyomaendrőd Város
Közgyűjteményeiért”
Alapítvány Kuratóriuma

K I A D Ó !

2 szobás családi ház június 15-től Tompa u. 10. sz. alatt. Érdeklődni lehet: Gyomaendrőd, Vásártéri ltp. 22. B. II. 5.

H. Gy.-né keresi azt a Hölgyet, akivel május 4-én Gyomától Mezőtúrig együtt utazott.

Burgenlandi bódulat

(II. rész)

A gazdag trakta után OBERVARTBAN (Felső-Örön) a Mezőgazdasági Továbbképző Intézetben elköltünk egy bőséges ebédet finom ízű osztrák sör, a Puntigamer kíséretében. Közben Zotter úrtól csoportunk eddigi szakmai kalauzától meg tudjuk, hogy a Kamara legfontosabb feladata: a képzés, az érdekképviselet és a tanácsadás minden tagja számára. A mezőgazdasági iskolák közvetlenül a tartományokhoz tartoznak, profiljukat maguk formálják. Az intézet épületében a felnőtt mezőgazdasági szakemberek bentlakásos formában jutnak újabb és korszerűbb ismeretekhez. A folyosókon rengeteg tanácsadó prospektus található a mezőgazdaság és élelmiszeripar minden szférájából.

Hunya Lajos kisgazdapárti képviselő gyomaendródi látogatásra invitálja Zotter urat és néhány burgenlandi gazdát. A Bethlen Gábor Szakközépiskola nevében Anikó (Kovácsné) iskolatitkár ajándékot ad át a tartalmas vendéglátásért.

A következő színhelyünk a Stern folyóparti kis település GÜSSING (Királyújvár), ahol az 1950-ben alapított Mezőgazdasági Szakiskola látható. Itt egyaránt képeznek állattenyésztési és növénytermesztési szakmunkásokat. Házigazdánk, az igazgató úr ápoltan, kifogástalan minőségű, gyapjú öltönyében, kulturált és magabiztos fellépésével fogad bennünket. Közli, hogy az iskola 42 éves történetében ő a harmadik igazgató. Az iskola tanulói létszáma 65 fő és mindenki kollégista. Összesen 11 tanár foglalkozik velük, 6 hölgy főz és egyben takarít az iskolában, kollégiumban, ebben segítenek az iskola leány diákjai is, emellett 1 éjjeliőr és 1 gazdaságis alkotja a technikai személyzetet.

Az első tanévet a fiatalok az iskolában töltik el elméleti és gyakorlati oktatással. A következő 16 hónapban csak termelési gyakorlaton vesznek részt, majd ezt követően négy hónapot számukra eddig ismeretlen üzemen kell eltölteniük. Ezután öthónapos üzemezőtői képzést kapnak az iskolában. A számukra ismeretlen képzési módszer kapcsán az első osztály az idén szakmunkásvizsgázott. A tanári kar véleménye, hogy a frissen végzettek nyitottabbak, körültekintőbbek és higgadtabbak lettek.

Az itt eltöltött idő alatt maguk a tanulók valós tudásszomjukkal a tanárokat magasabb szintű és tartalmasabb oktatásra készítették, és ez a jelenben is permanensen állandósul. Azok a tanárok, akik úgymond nem feleltek meg a diákok követelményeinek, eltávoztak. Az iskola a kollégiummal együtt egy hatalmas impozáns épületkomplexum, ezt gazdagítja egy 80 hektáros tangazdaság. Ez utóbbiban marha- és sertés-tenyésztés zajlik komputeres etetéssel. A mezőgazdasági alapképzést kiegészíti még disznóvá-

A tangazdaság bejárata előtt a két igazgató a tolmácsnó révén gondolatot cserél

A güssingi iskola előtt a bódulat élvezőinek egy része

Anikó (Kovácsné) az iskola ajándékát adja át Zotter úrnak

gási tanfolyam, hegesztési és géplakatos gyakorlatok, a mezőgazdaságban szükséges asztalosmunkák elsajátítása (pl. létrakészítés FELSŐ FOKON!) laboratóriumi gyakorlatok földtani vizsgálatokkal. A tangazdaságban mindössze 3 munkást alkalmaznak. A tanulók valóságos ezermesterekké válnak, hisz tudják, hogy néhány év elteltével szüleik farmján, majd sajátjukon mindenféle munka elvégzéséhez szakszerűen kell érteniük. Tudatosul bennük ebben az igazán céltudatos társadalomban az, hogy minden, ami hivatásuk elsajátításához szükségeseltetik, csakis minőségi szinten kemény, kitaró munkával érhető el. Ismerik életük célját, látják szüleik példáját, hogy a nyugodt, magas élet-

színvonal SOK MUNKÁVAL megszerzhető és állandóan emelhető.

Az általuk tenyésztett hússertéseket kereskedők vásárolják meg az iskolától, a marhák Oberwartban licitálással kerülnek eladásra.

A növénytermesztési szakon különböző gabonafélék termesztésével kísérleteznek minden év nyarán. A környékbeli gazdák állapítják meg, hogy melyik a jó és melyik a rossz fajta. Kísérlet eredményeként elterjedt már a sertések repcével való etetése is.

A tanulók havi ösztöndíja 1800 schilling. Ha az első évben elérik a 3,1-es átlagot, még 14000 schilling a járandóságuk. A II. évben 2,8-as tanulmányi eredmény már 18000 schillinget ér, a nagyon jól tanulók még 3400-zal lesznek gazdagabbak. Napirendjük a következőképpen fest:

7 órakor van ébresztő, 8-kor a tanítás kezdete. Délben ebédelnek, majd gyakorlati foglalkozás következik, 13.30-tól 16.30-ig újból elméletet tanulnak. 18 órakor megvacsoráznak, majd egy órát önállóan tanulnak, két tanár felügyelete mellett. 19.30-kor meg KELL nézniük az osztrák tv Híradóját! 22 óráig, a takarodóig szabad az idejük. Csak csütörtökön délután van kimenőjük. Pénteken 15 óra után hazamehetnek. A szülők anyagi helyzetük figyelembevételével fizetik a tandíjat és az ellátást, hisz az iskola magánkézben van. A tantervet a tartomány arculatára alakította ki az iskola, amely az egész ország jellemzője. Az itteni tanárok a tartomány szakembereivel közösen állították össze. Az óraszám nem változtatható, csak a tartalom. Diákkörök és szakkörök a tanulók kívánságai szerint jönnek létre. A tanár felkészülési ideje is benne van a kötelező óraszámában, húsz órát kell hetente foglalkozniuk a diákokkal. A tantermek tiszták, kellemesek, 15-20 nebuló képzésére alkalmasak. Minden helyiséget, felszerelést, ami a javukat szolgálja védik, óvják, becsülik. A WC-k állapota első rangú, a mosdókban, zuhanyozóban minden a helyén van, hogy azok a kényelmet, tisztálkodást szolgálják.

A kollégiumi szekrényekben minden tanulónak egy lezáráható szerfje van, ahol kincseit őrizheti. Nincs lopás, rongálás, értelmetlen falfirkálás. Az iskola környezete az egészséges életmódot szolgálja fákkal, bokrokkal, gondozott pázsittal, pihenőhellyekkel, sportpályákkal. Ami itt az oktatásban természetes, az nálunk csak álom, és az marad addig, míg nem jönnek rá arra a KISZEMELTEK: minden felemelkedés útja az ISKOLÁBAN kezdődik.

A kellemes bódulatból Magyarországra érve, az egyik település vendéglőjének hiányosságai (cigarettafüvek kazla a hamutartóban, foltos, lukas asztalterítők, áporodott hűgyszag a WC-ben, langyos sör, fogatlan kiszolgáló stb.) józanítottak ki valamennyiünket.

CSÁSZÁR ISTVÁN

Egy hazatért magyar észrevételei

1.

A hazatért magyar természetesen én vagyok.

'56 után egy ideig Svájcban éltem, többek között egy apró falucskában, St. Gallen kantonban.

A következőképpen vásároltam például a tejtermékeket: elsétáltam a falu közeli tejszövetkezetébe, ahová a gazdák a naponta kifejt tejet vitték. Megvettem a 4,5 százalékos zsírtartalmú pasztörizált tejet (azt, amit már nálunk is lehet kapni műanyag üvegutánzatban; nyugati import, ára 66 forint), a faluban vettem a vajból készült vaját, a tejszínt, s a többi. Az egész kóceráj akkora volt, mint két pesti lakoszoba. Pasztörizálóval, centrifugával, meg ami kell. Hazatérésem óta csodálkozom, hogy ezek az amúgy túl jól szervezett svájciak miért nem a schaffhausen-i tejkombináltól rendeltek, hiszen akkor a falu három-négy kisboltjában is vehettem volna lefőlözött tejet, koszos és csöpögős műanyag zacskóban. Ezek és a felesleget sem Schaffhausenba küldték, hanem St. Gallenbe, mert az közelebb volt.

Még mindig a tejnél maradva: árultak a boltokban dobozos sűrített tejet. Svájci és hollandot. A svájci drágább volt... Megáll az ész! Elképzelhető, hogy hazánkban olcsóbb legyen az olasz szalmafonatos Chianti nevű kadarka, mint a Villányi Nemes Nagyburgundi? Hát, ez ugye a korszerű piacgazdasággal ellentétes hülyeség lenne. Ezt belátja még az én magyari birkaagymam is.

Aztán ott volt (Svájcban) a hentesáru „problematikája”. Helyesen fogalmazom, képviselő urak?

Egyetlen mérsáros létezett falucskánkban, szakmájához méltóan pirosposztag, nagyra nőtt, testes ember. Lehet, hogy ez is svájci sajátosság. Nálunk olyan keszegnek is engedélyezik ezt a tevékenységet, akiről azt hiszem, hogy a csaláson kívül máshoz nem ért, és a kolbászt titokban kutyahússal tölti.

Mészárosunk hetenként egyszer vágott, csütörtökön, ahelyett, hogy Winterthurból szállított volna a húsipari trószttól vagy Argentínából. A nekem szükséges árut előre megrendelhettem nála, de később már azt sem kellett: hamar megismerte az igényemet.

Sokat mesélhetnék még a svájci piacgazdaságról, de témámhoz ennyi elég is.

2.

Gyerekkoromban sokszor hallottam a mondást vidéki vagy vidékről a városba kényszerült emberektől: „Ha a parasztnem szarik, az úr nem eszik.”

Úrnak abban az időben természetesen már csak a városiakat nevezték, tehát például engem.

A „paraszt” nálunk mindig lenéző kifejezésnek számított. A földműves valószínűleg azért határozta meg önmaga társadalmi fontosságát a fent idézett axiómával, mint nemzetfenntartó erő, mert nem volt kifosztottabb réteg ebben az országban a parasztságnál. Egy olyan országban, amely az iparával soha nem tudott gondoskodni az élelmiszeréről, tehát a parasztnem etette, mert tudta etetni ebben a tejjel-mézszel folyó Kánaánban. Mára viszont elértük, hogy a mezőgazdaság is a rosszul és ezért méregdrágán termelő ipar rabszolgája lett. Joggal kereséssel káromkodik a városi ember, látva a kereskedőnél a hagyma és a krumpli vagy a húsárát, mert dühében elfelejti, hogy hány kézen megy át az áru, és mindegyik kéz elveszi a magasápját.

3.

A következőkhöz előre kell bocsátanom, hogy nem értek a közgazdaságtanhoz: nem vagyok tanult közgazda, de még csak gazda sem, éppen ezért a tudatlanok biztonságával foglalkozhatok a témával, csupán a természetes észmeret támaszkodva. Ja, a pontosság kedvéért hozzá kell tennem, politológus sem vagyok.

Már dögunalmasan szólamszerű lett, hogy a „felülről szerveződést” fel kell hogy váltsa „az alulról szerveződés”.

Ez azt jelenti, hogy azokban az évtizedekben, amelyekben felnőtünk, éltünk, megöregedtünk, a „központi akarat”-nak nevezett Istenhez hasonlatos Párt igyekezett létezésünk minden parányát meghatározni; elhíetni akarván velünk, hogy tudta nélkül egyetlen hajunk szála sem görbülhet meg. Vagyis a pártnak nevezett maffia azt csinált velünk, alávetetteivel, amit akart, ilyen vagy olyan „taktikával” vagy „stratégiával”. Magyarán szólva hülyére vett bennünket, hülye parasztnak nézett. Ez volt a felülről szerveződés.

Az elmúlt néhány évben, hála a demokracizmusnak, buzgó szorgalmazza az alulról szerveződést... Ezt is megmagyarázom: bármilyen közösségünk szabadon választhat akárkit vagy akármit, aztán a jelenleg létező kinevezi a saját akárkijét vagy megvalósítja a neki tetsző akármit. Ez az alulról szerveződés. De ettől függetlenül sem tudom belátni, hogy miféle haszon származik abból, ha egyik marhaságot felváltjuk egy azzal meredeken ellenkező másik marhasággal. Persze bizonyos eredménye ennek is tapasztalható, például szabad kezet kapott sok ügyeskedő alja(s)-szélhámos. A széttagoltan törekvő parasztság viszont – nem értve a bürokrácia fufangjaihoz – kiszolgáltatottan tengődik. Ha például sertéstartásra szerződik, hitvány garasokkal fizetik, ha egyáltalán kifizetik, ha pedig még ennyit sem tesznek, akkor próbáljon a parasztnem perbe szállni a milliárdos vál-

lattal. És végeredményben ilyen szempontból mi, kiszolgáltatottak mindannyian parasztnem vagyunk.

A kábító szövegek háttérében az a valóságos helyzet, hogy most két véglet van: felül a központosítás, alul pedig gátolatlan szabad rablás.

A kettő között semmi, ott csak mi vagyunk.

A svájci példát annak bizonyítására említettem, hogy valahol középben, ott a senki földjén is lehetne mód az igazi önszerveződésre. Lehetnének végre felnőttek, és rúghatnánk már valagyon atyáskodó zsarnokainkat? Elvégre jöhetnek ők még hozzánk ingyenebédért!...

Mert ha már parasztnem néznek naponta, vegyük tudomásul végre ezek a pöffteteg szájtépkék: „Ha a parasztnem szarik, az úr nem eszik...”

1992. április 24. (Élet és Irodalom)

BEINSCHRÓTH KÁROLY

Himnusz a szerelemhez

*Hüvös esti pára símul a határra.
A líget egy ódon, nyirkos tölgyfa oltár.
Nem bólint az ág fenn, nem hajlik virág sem.
Fájdalmasan álmos éji vad botorkál.
A sötétlő csendben egy fény-róza lángol
kérkedő izzással, hívogató fénynel;
ragyogóbb a sápadt árva holdvilágtól.
– Mikor találkoztunk az a fény Te voltál
bimbót bontogató vadrózsa bokornál.*

*Hallgatott a szánk a szíveink beszélte;
édes hang zenélt, mint halk tündéri zoltár.
Büvös kék zemedben a reményt kerestem.
Gyöngéd öleléssel féltőn átkaroltál.
Úgy szerettük egymást, mint tavasz a rétet,
szorgos méh a mézet, illat a virágot.
Csak mi ketten voltunk, senki más a földön!
Ifjú vad szívemben a boldogság voltál
virágtól roskadó vadrózsa bokornál.*

*Halványul a fény. Már ébrednek az árnyak.
Elnémul a hang, mert senki nem dalol már.
Szív hiába dobban, nem világlik jobban,
könnyező ködbe vész a nagy tölgyfa oltár.
Leomlik a függöny, megdermed a szinpad.
Fojtó csend szorongat! Emlék tüze éget!
Mint a fuldokló, ki szalmaszálban bízhat;
szóltam még tévővén. Már nem választótlál
szirmaim hullajtó vadrózsa bokornál.*

*Te hívó szerelem, perzselő kísértet
boldogságígérő fényed merre lángol?
Adj hitet, hogy minden ifjú égő szívbem
őszintén lobogjon a tavaszi mámor!
Ha éjszaka fátyla a megérett látja,
táruljon ki néki a szép tölgyfa oltár,
s óvó szeretettel fogadja magába!
– Bódító szerelem örökké lobogjál
minden tavaszt váró vadrózsa bokornál!*

(A szerző saját kérésére közöljük e művet)

„JÓT, S JÓL!”

(Kazinczy Ferenc)

Hír: A Művelődési és Közoktatási Minisztérium, a Kazinczy-alapítvány Bizottság, Győr Megyei Város Önkormányzata, Győr-Moson-Sopron Megye Önkormányzata, a Bartók Béla Megyei Művelődési Központ és Győr város Kazinczy Ferenc Gimnázium által rendezett és a Péchy Blanka által alapított Kazinczy-verseny 27. országos döntőjén 1992. május 3-án 10.54-kor *Kocsik Szilvia*, a 617. Sz. Ipari Szakmunkásképző és Cipőipari Szakközépiskola (Gyomaendrőd) III. éves (kötő-konfekció) tanulója Kazinczy-díjat kapott.

Szakmunkástanulólként 1991-ben egy iskolai prózamondó versenyen tűnt fel nekem kellemes, andalító hangja. A tavalyi megyei „Szép Magyar Beszéd” versenyre én készítettem fel, habár nem én voltam akkor a magyartanára. Ezt a megmérettetést megnyerte, így a 26. Kazinczy-versenyen is indulhatott már.

Nem kapott díjat – joggal. Elkeseredésében sírt és akkor elhatározta, hogy egy év múlva Győr Városháza Dísztermében, a díjkiosztó ünnepségen a KOCSEK SZILVIA név elhangzik a jutalmazottak közt. Időközben az 1991/92-es tanévben már én okítottam a magyar nyelv és irodalomra. Hangkultúrája egy év alatt érettebbé vált. Az idegen szöveget, ha tökéletesen koncentrált, azonnal „befogadta” és közérthetően, tisztán, minden flanc nélkül szépen olvasta, hangsúlyozta.

Az idei megyei verseny előtt volt egy heves összetűzésünk, túlzott magabiztossága némi nyegleséggel, lezserséggel párosult. Osztályfőnökével közöltem, nem is indítom Szilviát. De a városi március 15-i ünnepi köszöntőt olyan tökéletesen tolmácsolta, hogy ettől végül is elálltam. Ezután Ő is óriási lendülettel készült, miközben szinte természetes volt a megyei verseny megnyerése. A tavaszi szünetben naponta 3–4 órát gyakorolta a nehezebbnél nehezebb idegen szövegek hangsúlyozott előadását. Írásban a „Beszélni nehéz” hangsúlyjelölésekkel bíbelődött, Fischer Sándor a „MAGYAR BESZÉD STÍLUSA I–II.” című egyedülállóan szemléletes videokazettáját többször megnézte, értékelte az itt elhangzottakat, „elraktározta”.

Győrött április 30-án 20.41-kor a Kazinczy Gimnáziumban a számítógépes sorsoláson Szilvia az 54-es számot kapta. Május 1-jén pénteken délelőtt elmondta a szabadon választott szövegét Felvidéki Judit: „A hülye gyerek” című glosszáját.

Csodálatos magabiztossággal a legjobb formaidőzítéssel sikerült produkciójával a bizakodást, az esélyt tartósítania. Délután jól oldotta meg a „Beszélni

nehéz” írásbeli feladatot. Május 2-án, szombaton 10 óra után néhány perccel a kötelező szöveget Keresztury Dezső: „Babits Mihály”-ról szóló írását, amelyvel mindössze 20 percet ismerkedett, bravúros gyorsasággal rátapintva a közlő, elbeszélő, modorosságtól mentes hangsúlyozásra – szinte hibátlanul elcsengte, elmuzsikálta. Termete, alkata olyan, mint Edith Piafé volt, és abban is hasonlít a franciák énekesnőjéhez, hogy amikor megszólal, óriássá nő fel néhány perc alatt. Itt bizonyította Győrött, hogy fenomenálisan jó versenyzőtípus, hisz így még soha nem szerepelt. A történetek után BIZAKODTUNK. 1992. május 3-án egy órával a déli harangszó előtt Győr, Városháza tér 1. alatt Kocsik Szilvia átvette a teljesen megérdemelt Kazinczy-díjat, először a gyomaendrődiek közül.

A BÍRÁLÓBIZOTTSÁG TAGJAI: dr. Deme László egyetemi tanár, a bírálóbizottság elnöke, Z. Szabó László Kazinczy-díjas tanár, a bírálóbizottság társelnöke, dr. Kovács Dániel, Kazinczy-díjas főiskolai tanár, Nóbél István, az Országos Közoktatási Intézet főmunkatársa, dr. Szende Aladár, főiskolai tanár, Wache Imre, egyetemi adjunktus voltak. Sajnos nem lehetett jelen a versenyen súlyos betegsége miatt dr. Lőrincze Lajos Állami-díjas címzetes egyetemi tanár, aki a bírálóbizottságban évek óta benne volt. A „szép hangú” Szilvia, ahogy a Békés Megyei Hírlap újságírója titulálta, felejthetetlen szép nappá varázsolta 1992. május 3-át számomra is. Köszönöm, Szilvia! Csak arra kérek, áldott tehetségedet ne hagyj kihunyni, ne sülyedj bele a nagy szürkeségbe, használd föl ezt a nem mindennapi teljesítményt életed gazdagításában!

Felkészítő tanárod
Hajdú László

Kézművestábor a Hármaskörös partján

Júniusban két fiatalember – Szonda István és Valuska Lajos – kezdeményezésére kézművestábor szerveződik Gyomaendrődön, a Katona József Művelődési Központ és a Déryné Művelődési Ház támogatásával. Szonda Istvánnal, az ötlet gazdájával beszélgetek.

– *Hogyan kezdődött?*

– A Déryné Művelődési Házban tavaly szeptember óta működik a Játék- és nemezkészítő szakkör, ahol régi mesterségekkel ismerkedünk. Valuska Lajos barátommal, aki ugyanott a Diákszínkört vezeti, már év eleje óta gondolkodunk azon, hogy kellene egy tábor a helyi fiataloknak, ahol természetes anyagokkal dolgozhatnak, azokat formálhatják, használati és dísz tárgyakat készíthetnek maguknak.

– *Miből fedezték a felmerülő költségeket?*

– A két szakkör a Lakitelek Alapítvány pályázatán huszonnégyezer forint támogatást kapott, de a város is segít bennünket tízezer forinttal. Ebből veszünk anyagot, fizetjük a tiszteletdíjakat. Ez a tábor azért is egyedülálló lesz, mert a résztvevők számára teljesen ingyenes. Hangsúlyozottan a helybéli érdeklődőket várjuk, nincs bentlakás, de ettől függetlenül reggeltől estig jöhetnek a nyári szünetben unatkozók.

– *Hol lesz a sátorverés?*

– Úgy választottuk ki a helyszínt, hogy Gyomáról és Endrődről is könnyen megközelíthető legyen, ezért a Hármaskörös településsel szembeni partján, a kocserhegyi részen üttünk tanyát. Június 15-től 20-ig bárki felkereshet minket és bekapcsolódhat a foglalkozásokba. Az odajutás pontos útvonalát táblák és nyilak jelzik majd, ezek alapján megtalálhatnak bennünket.

– *Mondanál valamit a programról?*

– Műhelyeket hozunk létre, amelyekben a nemezelés, a szövés, a kosárkötés, az agyagozás és a drámai játékok alapjaival ismerkedhetnek meg a diákok. Segítséget nyújtanak barátaink is, akik az ország különböző részeiből érkeznek, s mindannyian kiváló ismerői a fenti tevékenységeknek.

– *Mi lesz az elkészült munkák sorsa?*

– A legjobbakból a Déryné Művelődési Házban kiállítást rendezünk június 23-tól 27-ig. Itt nem csupán a befejezett műveket láthatják a látogatók, hanem törekszünk az elkészülés folyamatát is bemutatni.

Fehér József

GYOMAENDRÓD ÁSZAI VIII.

DOMBOS LÁSZLÓ TESTNEVELŐ TANÁR

A közelgő pedagógusnap alkalmából a mindenki által tisztelt és szeretett Dombos Laci bácsit nagyon sokan ajánlották Ásznak, volt tanítványai és ismerősei. Legendás szigorúsága és céltudatossága, nagy szakértelme sok-sok magyar állampolgárral kedveltette meg örökre a mozgás, a sport örömét.

A 74 éves elmúlt, kiapadhatatlan energiával rendelkező tanár úr 1934 óta él Gyomán. A tanítóképzőt Kiskunfélegyházán végezte. 1938-ban a Sallai utcában az akkori Evangélikus Iskolában helyettesként kezdte pedagógusi pályáját. 1939-ben néhány hónapig Békéscsabán, Jaminában tanítóskodott. Még ebben az esztendőben a katonai bevonulásig Sashalmon oktatott, nevelt egy munkaiskolában. 1940-ben felöltötte magát a honvédség mundérját.

A II. világháború alatt az oroszországi frontot kétszer is megjárta. (Emberségéről volt katonabajtársai sokat mesélhetnének.) Angol fogságba esett, ezt Dániában töltötte le. 1946 őszén tért haza, a karcagi Botonás vándoriskolában kapott tanítói állást. Decemberben hazatért Gyomára, ahol 1978-ig az 1. Sz. Általános Iskola aktív pedagógusa volt. Meséli, hogy pályafutása alatt 5000 gyermeket tanított. Volt egy ideig igazgatóhelyettes, óraadó óvónőképzőben, gimnáziumban, szakmunkásképzőben. A testnevelés mellett biológiát és rajzot is oktatott. Rengeteg kiemelkedő eredményt ért el tanítványaival tornában és atlétikában. Többek között 1952-ben országos bajnokságot nyert fiú tornászainak most is kapásból sorolja a bajnokságot tagjait: Halász Istvánt, Pelesz Bélát, Fehér Istvánt, Kurcz Józsefet és Fülöp Jánost.

Egy ifjabb évjártatú portré Laci bácsiról

10 éven keresztül a Békés megyei általános iskolák tornaversenyein a dobogó legmagasabb fokára Laci bácsi növénydekei álltak. A húsz évvel ezelőtti leánycsapata is igen sok örömet szerzett számára (Falusi Éva, Gonda Magdolna, Harmati Mária, Tóth Ágnes, Porubcsánszky Ilona, Búza Ilona). 18 éve, hogy atlétikában is országos hírnevet szerzett a mezei futóversenyen Budapesten versenyzője, az akkor általános iskolás Tokaji Mária ezüstérmet vehetett át.

Diák és ifjúsági sportmunkájáért rengeteg elismerést, kitüntetést kapott. Az iskola kapuján belül hajdani feletteseivel sokszor hadakozott a testi nevelés, a sportolás, az egészséges életmód elismeréséért. Egyenes szókimondása, nyíltsága, pedagógusi megszállottsága nem

mindenkinek tetszett. Hajdani tanítványaival most is tartja a kapcsolatot, rengeteg levelet kap, személyesen is sokan felkeresik Angliából, Kanadából, Hollandiából. Nyugdíjba vonulása óta a 617. Sz. Ipari Szakmunkásképző és Cipőipari Szakközépiskolában óraadóként ténykedik. 1958 óta szenvedélye a galambászat. Ő a gyomaendrői Galambsport Egyesület titkára, úgyszólván mindense.

Felesége, a kedves Terike néni szintén nyugdíjas pedagógus. 43 éve élnek együtt nagy megértésben és szeretetben. Két fiukra is igen büszkék, hisz az egyik vegyész mérnök Szolnokon, a másik Szegeden programtervező matematikus.

Házuk hatalmas kertjében zöldséget, gyümölcsöt természetnek. Irigylésre méltó és páratlan vitalitással megáldott a Dombos házaspár, ha rájuk bárki ajtót nyit, mindig sűrűnek-forognak: kapálnak, locsolnak, az állatokat etetik, befőznek, baromfiaktól a tojásokat gyűjtik össze, pálinkát főznek, a bort fejtik le, élelmiszersomagot készítenek az unokáiknak, szépitik, csinosítják a 606 négyes szögöl nagyságú, mindig rendezett, tiszta portájukat. Mindig derűsek és optimisták. Laci bácsi most azért egy kicsit szkeptikus a jövőt illetően: többet várt az új rendszerváltástól, de azért reméli, ha a három unokája felnőtté válik, szebb és boldogabb lesz az élet.

10 éve dolgozom együtt Dombos tanár úrral, csak azt kívánom minden pedagógus kollégának, hogy áldja meg a sors őket is egy ilyen 74 éves, egészséges szellemű, a szó szoros értelmében becsületes, széles látókörű IGAZ EMBERRELL. HAL

40 éves iskolai találkozón Dombos tanár úr a középső sor jobb szélén mosolyog

AZ ÉN ÁSZOM

DOMBOS LÁSZLÓ

TESTNEVELŐ TANÁR

* * *

Beküldendő a Polgármesteri Hivatal címére:

Gyomaendrőd, Szabadság tér 1.

1992. október 15-ig

Ballagó diákjaink '92

A GYOMAENDRŐDI KNER IMRE GIMNÁZIUM ÉS CIPŐIPARI SZAKKÖZÉPISKOLA

IV/A

Bogya Krisztina
Csák Csongor
Cseh Tamás
Dankó Péter
Darida Orsolya
Hanyecz Tünde
Hornok Erika
Izsó Lajos
Kajla Ildikó
Ladányi Zoltán

Pápai Krisztina
Petri Melinda
Rudas Evelyn
Rudner Anett
Szabó Anikó
Szabó Ágnes
Tropa Ildikó
Valach Béla
Vaszkó Zsolt

IV/B

Barják Andrea
Bela Györgyi
Dubis Ferenc
Epresi Mihály
Hunya Miklós
Ipacs Tamás
Keresztes
Nagy Julianna
Lukács Krisztina

Nyakó Györgyi
Rosza Paula
Rudner Árpád
Szabó Csaba
Tímár Gyöngyi
Tímár Izabella
Tokodi Anita
Vad Ágnes
Varga Anikó

IV/C

Ambrus Ildikó
Bolehovszky Renáta
Czakó Marianna
Csordás János
Deli Diána
Farkas Gabriella
Fodor Ildikó
Kiss Edit
Kovács Szilvia
Leyer Henrietta
Nagy Zsigmond
Putnoki Otília
Springel Márta
Szelle Krisztián
Szeneci Róza
Székely Ágnes
Szmla Edina
Tímár Erika
Tímár Éva
Tóth Éva
Tóth Katalin

III. o. / Dolgozók 3 éves szakközépiszkolája

Bukva Edit
Gyebnár Lajos
Gyuricza Lajos
Iványi László

Katona Gyöngyi
Klein Mártonné
Kovács Edit
Kovács József

Mile Erika
Molnár Zsolt
Nagy Sándor
Patai István

Somogyi Kálmán
Somogyi Kálmánné
Tímár István
Varjú Tibor

Ballag már a vén diák, tovább, tovább...

A GYOMAENDRŐDI BETHLEN GÁBOR MEZŐGAZDASÁGI SZAKKÖZÉP- ÉS SZAKMUNKÁSKÉPZŐ ISKOLA

IV. o. / Kisállattenyésztő

Andrejkovics Ildikó
Barna Enikó Ildikó
Barna Norbert
Bánfi Norbert
László
Berki Helga Tünde
Bodor Tünde

Bozsó Tünde
Erdélyi Péter
Gálik Tibor
Gyulavári Mátyás
Hankó Zsolt
Hantos Emese

Hanyecz Judit
Kis Csaba
Kovács Gábor
Ferenc
Kreszán Valéria
Máté Lajos
Mecseki Ágnes

Mészáros István
Mészáros Róbert
Morauszki Edit
Nagy Zsolt
Neumann György
Németh Gábor Zsolt

Oláh Tibor László
Páll László
Sipos Tímea
Sonkoly Gábor
Szabó Ferenc
Szekeres Erika
Katalin
Szelei Csaba
Szuhá Zsolt
Takács Zsolt
Tóth András
Ujvári Attila
Veres Gábor

III/A

Baromfitenyésztő

Bohák Szilvia
Borgulya Ágnes
Császár Anikó
Csekő Ilona
Csóra Mihály
Földesi Marianna
Gabnai Zoltán
Jurászik Sándor
Krajnik Katalin
Lelkes Csaba
Lestyán Éva
Magyar Hajnalka
Matuska Andrea

Paluska Ágnes
Papp István
Papp Szilvia
Répás Tamás
Simai Tünde
Szabó Éva
Szabó Zsolt
Szarka Erzsébet
Szpisják Szilvia
Teberán Lajos
Tokai Csilla
Tokai Éva

III/B

Baromfihús-feldolgozó

Andrejkovics Edit
Bónác Julianna
Dankó Tímea
Dolezsán Erzsébet
Fodor Attila
Furák Katalin
Gergely Szilvia
Gesztli Ildikó
Győri József
Horváth Hajnalka
Kovács Mária

Máté Mária
Mihálik Melinda
Pelyva Tímea
Petrovszki Edit
Püski Andrea
Rostás Ilona
Tolnai Klára
Török Mária
Tóth Magdolna
Schwalm József

III/C

Juhtenyésztő

Bakos Gyula
Béres József
Földesi Zoltán
Harsányi Péter
Kovács Lajos
Kovács Mihály
Kurucz Sándor
Látkóczki Lajos
Németh Teofil

Sós László
Szabó Attila
Szűcs Attila
Szűcs Tibor
Terhes János
Tóth Attila
Tóth István
Tóth József

Most búcsúzzunk és elmegyünk, a mi időnk lejárt...

A 617. SZ. IPARI SZAKMUNKÁSKÉPZŐ ÉS CIPŐIPARI SZAKKÖZÉPISKOLA

III/A

Adamik Csilla
Ács Angéla
Bagó Ildikó
Bak Ildikó
Bán Irén
Böndör Ildikó
Csarnai Piroska
Erdős Edit
Galó Tímea
Hajdu Beáta
Hanó Anikó
Hegedüs Éva
Horváth Éva
Horváth Magdolna
Hugyák Rita
Kardos Beáta

Kállai Anikó
Kelemen Livia
Kiss Csilla
Kiss Julianna
Madari Magdolna
Nagy Zita
Ötvös Szilvia
Pap Katalin
Papp Annamária
Pelyva Gizella
Piltz Erika
Pindzsu Katalin
Purger Gabriella
Radványi Valéria
Rafaj Eszter
Wolf Mária

III/B

Búza László
Dékány Sándor
Herter László
Izsó Viktor
Juhász Róbert
Kovács Attila
Kurilla Zsolt
Martikán Attila
Molnár Béla
Nedró György
Papgáti Zsolt
Schwalm József
Szabó Barnabás
Szabó Szilárd
Szurovecz László

Varga Csaba
Veres Róbert
Weigert András
Bertók Szabolcs
Bogya Lajos
Czinczár Lajos
Fekete Lajos
Juhász Zsolt
Karácsony Attila
Soós Attila
Szabó Ferenc
Szilágyi Tibor
Szűcs Tibor
Varga Lajos
Zsombok Ferenc

III/C

Barát Tímea
Bíró Ildikó
Dinya Anett
Dinya Szilvia
Duber Irén
Fehér Krisztina
Fekete Erika
Fülöp Edit
Gábor Edit
Juhász Tünde
Roncsek Andrea
Szántó Éva
Szerető Zsuzsa
Szigetvári Szilvia
Tímár Ildikó
Végh Anita
Bélteki Piroska
Czinó Erika
Dinya Erika
Gyuricza Anita
Ihász Katalin
Kocsik Szilvia
Nagy Marianna
Pengő Margit
Pindzsu Julianna
Porubcsánszki Edit
Sebestyén Szilvia
Valach Gyöngyi
Vinkovics Szilvia

PÜNKÖSDI KIRÁLYSÁG

Pütkösd ünnepéhez számos érdekes népszokás fűződik; ilyen pl. a királyválasztás.

A legények lóversennyel, bikahajszolással, bothúzással, vagy valamilyen más ügyességi próbával választottak egymás közül egy királyt. Ez a király néhol egy napig, más vidékeken egy egész évig volt a legények vezetője – ő lett a legénybíró. Hivatalos volt minden lakodalomba, összejövételre, a kocsmákban pedig ingyen „rovása” lett. A legények pedig mindvégig engedelmeskedni tartoztak neki. Királysága végén pedig hívei a vízbe hajították a pütkösd királyt, volt ilyen szokás is.

Mint minden néphagyománynak, ennek is megvannak a gyökerei a történelemben. Lőtenyésztő keleti rokonainknál ma is rendeznek lovas versenyekkel összekötött tavaszi legényünnepet. Azt is tudjuk, hogy a gyakori királygyilkosságok idején az volt a szokás, hogy az igazi király helyett egy alkalmi királyt a kritikus időszakra beöltöztettek királynak. A vízbedobás pedig az ilyen alkalmi királyok valóságos legyilkolását idézi. De ilyen „pütkösd királyság” lehetett Jézus húsvéti gunyoros meg-

koronázása, majd keresztre feszítése is.

A lányok sem maradtak el a tavaszi játékokban. Az ő szokásaik a termékenységgel, a bő terméssel kapcsolatosak. Négy kislány vezet egy ötödiket – a legkisebbet, a legszebbet: – a pütkösd királynét. A királyné kezében kosárka van, abban virágszirom. A falu minden ajtaja előtt megállnak, virágot hintenek, eléneklik a pütkösdölőt, jókívánságokat mondanak a ház lakóinak, majd adományokat kérnek. Ha kapnak

is, akkor a kis királynőt magasra emelik: – Ekkora legyen a kendekek kendere! Ha nem kapnak, akkor királynőjüket gyorsan leguggoltatják: – Ekkora legyen a kendekek kendere!

Nyelvünk a pütkösd királyság – kifejezésben a népszokás mulékony, értéktelen voltát őrizte meg a rövid ideig tartó hatalom, hamar elmúló kedvező helyzet jellemzőjeként. „Pütkösd királyság – nem nagy uraság”, vagyis nem sokat ér az olyan boldogság, jómód, amely nem tartós, mondja a népi bölcsesség.

Pütkösd lovaglás. Ecseny (Somogy megye), 1930-as évek

A DÉRYNÉ MŰVELŐDÉSI HÁZ JÚNIUSI PROGRAMJA

9.–12. Kiállítás a gyermeknap rajzpályázat legjobb munkáiból.

Megtekinthető: 8–16 óráig

15.–20. Kézművestábor a két művelődési ház szervezésében a Hármaskörös partján (a kocsorhegyi részen).

Egésznapos programokkal várjuk a helyi érdeklődőket, műhelyeinkben megismerkedhetnek a nemezelés, a szövés, az agyagozás, a kosárkötés, a papírhajtogatás és a drámai játékok alapjaival.

A részvétel ingyenes.

Táborvezetők: Szonda István és Valuska Lajos

19. 20 óra ORGONA Hangverseny az endrődi katolikus templomban.

Fellépnek:

Botkáné Égető Mária – a Szegedi Dóm orgonistája

Kerényiné Varjasi Ida – énekes

A programból:

Bach-művek, francia szerzők művei.

Belépő: 80 Ft

23.–27. Kiállítás a Kézművestábor elkészült anyagából.

Megtekinthető: hétköznap 8–16 óráig

A KATONA JÓZSEF MŰVELŐDÉSI KÖZPONT JÚNIUSI PROGRAMJA

1.–7. Kiállítás a gyermeknap rajzpályázat legjobb munkáiból.

A kiállítás megtekinthető, 8–16 óráig

7. 16 óra A Körös-menti Táncegyüttes és utánpótlás csoportjainak évadzáró műsora.

10. 20 óra Agatha Christie: *ESZMÉNYI GYLKOS* címmel a Jókai Színház előadása.

Jegyek elővételben és a helyszínen válthatók. A bérletek érvényesek!

10. 9–17 óráig használt és butikos ruhák vására

15.–26. Tájak, városok a nagyvilágból – címmel ZOMBOR GYULA FOTÓKIÁLLÍTÁSA.

Megtekinthető: hétköznap 9–14 óráig.

29.–július 17. Kiállítás a helyi amatőr képzőművészek munkáiból.

Köszönet

OLAJOS JÁNOS nyugdíjas vasutas (Gyoma, Széchenyi u. 17.) dicséreti és köszönti ILLÉS ISTVÁNT és „csapatát”, hogy a TERMÉNY-FORGALMI VÁLLALAT Lévai úti telepét rendbehozták.

Sportnap a beteg gyermekekért!

Az „Érted vagyunk” Alapítvány – amelynek fő célkitűzése az értelmi fogyatékos és mozgáskorlátozott gyermekek segítése, részükre családias intézmény létrehozása – 1992. június 7-én egész napos

családi sportnapot rendez

Program:

Kerékpártúra és verseny

indulás reggel 9 órakor két helyszínről:

– 617. Sz. Szakmunkásképző Iskola

– Körös Étterem elől

Cél: a gyomai S-kanyar

A verseny győztesének értékes ajándék! Nevezés a helyszínen, nevezési díj: 20,- Ft

Játékos sportvetélkedő, családi staféta, főzőverseny, gyermekrajzverseny, tombola, büfé, horgászverseny

Családi kirándulás

egy nemes cél érdekében!

Minden érdeklődőt szeretettel vár az „Érted vagyunk” Alapítvány Kuratóriuma

Még mindig nem született ítélet

Május 19-én tárgyalta másodfőben Kun Imre ittas vezetés által elkövetett cserbenhagyásos halálos gázolás ügyét a Gyulai Városi Bíróság. Most újabb 19 tanú meghallgatására került sor. Ezek közül elgondolkasztó F. P. szarvasi BM-dolgozó (előadó) vallomása, amelynek dióhéjban a lényege a következő:

A vádlott Trabantját és az áldozat Szilvia kerékpárját a gyomaendródi Rendőrőrs udvarán ő vizsgálta mások jelenlétében. A személygépkocsin házszálat és kisebb vérfoltokat találtak. EZEKET BŰNJELCÍMKÉVEL ELLÁTOTT ÜVEGCSŐBE HELYEZTÉK, MAJD OTTHAGYÁK AZ UDVARON A HÓNAPOK ÓTA OTT DÍSZELGŐ KIÉGEIT AUTÓRONCS TETEJÉN. F. P. MÁSNAPRA MEGBETEGEDETT, TEHÁT Ő EZT NEM TUDTA ELHOZNI, KÉSŐBB AZONBAN ENNEK NYOMÁRA VESZETT. AZ ORVOSZAKÉRTŐ, A NYOMSZAKÉRTŐ teljes, valamint a műszaki szakértő részleges véleménye egybecseng. Tehát eljutottunk a BIZONYOSSÁG szintjéig, hogy a fent említett párhuzamosan egymás mellett haladó jármű összeköszthetett 1991. október 22-én este.

A műszaki szakértő a teljes véleményét nem tudta kifejezni a Bíróságon, mert a több mint 8 órás tárgyalást időhiány miatt elnapolták.

A legközelebbi tárgyalás JÚLIUS ELSEJÉN lesz.

Hajdú László

ENDRÓDI BELLA JÁNOS

Az első rózsacsokor

*Hadd mondjak el néked
egy kedves emléket
még hétéves koromból,
ami épp' most tört föl
a lélek mélyéből,
Ötven év távolából. . .*

*Vizsgára készülvén,
reám a jó szülém
ünneplő ruhát adott,
S virágos kertjéből
rózsák legszebbjéből
Csokorra válogatott.*

*„Tanítóbácsinak
illedelmesen add,
mondván – Isten éltesse!
Ki sok vesződséggel
Annyi kölyköt nevel,
bizony megérdemelte!”*

*– Nekem olyan csokor
azelőtt, mint akkor
nem volt soha kezembel! . . .
Vitém oly vigyázva
azt az iskolába,
mintha törékeny lenne!*

Tisztelt kutyatartók, kutyabarátok!

· Szófogadatlan, neveletlen kutyája van? ·

Hozza el a MEOE gyomai szervezetének kutyakiképző iskolájába, melyben fegyelmezett, minden helyzetben helytálló, szófogadó társsá képezheti kutyáját, mely önnek is kellemes kikapcsolódást nyújt. Szeretettel várunk minden **fajtiszta** és **keverék** kutyával rendelkezőt. A most beindult tanfolyam időtartama hét hónap, melyben minden kutyafajtára tekintet nélkül letehető az engedelmességi vizsgát. A tanfolyam végén meg minden vizsgára kötelezett fajta (örzö-védő) szerezheti meg az IPO 1-es vizsgát (régén K1-esnek nevezték) pl.: német juhász, belga juhász, boxer, dobermann, rottweiler. A tanfolyam heti

két alkalommal kb. 2–2 órát vesz igénybe. Szerdán 18 órától és vasárnap 17 órától a kiképző területen, mely a gyomai gázcseretelep mögött található.

A héthónapos tanfolyam díja egyesületi tagoknak 1500,- Ft, nem tagoknak 1500 + havi 50,- Ft, mely összeget a beiratkozásnál kell kifizetni. Diákoknak részletfizetési kedvezményt nyújtunk jelentkezésnél 1000,- Ft, és a következő hónapban a hátralékot. Szeretettel várunk mindenkit 9–90 éves korig nemrevaló tekintet nélkül.

Belépéskor mindenki hozza magával a kutya oltási lapját, mely a körzeti állatorvostól szerezhető be.

Hasonmás Kner-könyvek

Az 1992. évi ünnepi könyvhétre három, Kner Izidor kiadásában megjelent könyv jelenik meg ismét – faksimile kiadásban: két novelláskötet 1917-ből, és egy tenyérnyi méretű, kedves, humoros könyvecske 1933-ból.

Az egyik novelláskötet az ÉJFÉL, magyar írók misztikus novelláit tartalmazza. A novellákat Bálint Aladár (1881–1924) a Nyugat munkatársa, a századelő jelentős kritikusá válogatta. Az antológia Babits Mihály, Laczkó Géza, Révész Béla, Kaffka Margit, Karinyth Frigyes és mások írásait tartalmazza, de megtaláljuk benne Csáth Géza immár klasszikusnak számító művét is, A varázsló halálát.

Kosztolányi Dezső írja a kötet előszavában: „A huszadik század nagyon misztikus. Miért? Mert boldogtalan, nagyon boldogtalan.” „A miszticizmus – írja Cousin – az emberi ész kétségbeeséséből folyó cselekedet.” „Az egyéniség megint nem élheti ki önmagát. Kerülő úton keresi a kielégülést, az érvényesülést. Miben higgyen? Mit valljon? Hová fusson? Attól az idegen látványtól, melyet nem érthet meg, önmagába fut vissza, a rejtély elől a rejtélybe. Csak a középkorban pompázott ennnyire a misztikus rózsza, mikor épp ily egységesítő elv uralkodott, mely az egyéniséget összezúgorította és megsemmisítette. . . . Az előző századok legbecesebb értékeinek, a haldokló egyéniségnek jajsza a miszticizmus. Mielőtt elpusztul, még valami csodát művel, azzal az erejével, mely seholy se nyilatkozhat meg, megöli az élőket, feltámasztja a halottakat, az ébrenlélet álomává, az álmot ébrenlétté varázsolja, a számára ellenséges valóságot megmásvítja, erőszakosan. Boldog korokban nincsenek misztikusok.”

KISÉRTETHISTÓRIÁK címet viseli az ikerkiadványnak nevezhető másik kötet, a világirodalmi antológia. Balázs Béla válogatta és fordította a téma klasszikus szépségű novelláit Bulwer, Goethe, E.A. Poe, Mérimée, Gogol, Strindberg és mások munkáiból.

Az első megjelenés alkalmával az embereket az első világháború borzalmai és szenvedései sújtották, a családok többsége gyászolt, a jövő bizonytalannak, kilátástalannak tűnt.

75 évvel az első kiadást követően is aktuálisnak érezzük a könyvek hangulatát, hiszen a ma emberének is vannak félelmei: szomszédainkban háborúk dúlnak, de a rendszerváltás kapcsán is sok új problémával kell szembenéznünk. Ugyanakkor félünk egy esetleges atomháborútól, és számtalan titokza-

tos, megmagyarázhatatlan dologgal találjuk szembe magunkat.

A két kötet novellái művészién tükrözik az emberi lélek félelmeit, borzongásait, életérzését – mind ezt Divéky József gyönyörű illusztrációi teszik szemléletesebbé.

Egy egészen más jellegű a harmadik kiadvány, az APRÓ LURKÓSÁGOK. 1933. áprilisában készült Gyomán 3000 példányban félvaszon kötésben, 89×131 mm méretben. Már a kóstástáblán látható rajz utal a könyvecske tartalmára: vidám, bájos, igazi gyerekszaj-történetek gyűjteménye a kötet. Kner Izidor gyűjtötte össze és jelentette meg a Kner gyerekek és unokák humoros cseteit, Gergely Tibor illusztrációival.

A könyveket minden szépirodalmat és szép könyvet kedvelő olvasónak ajánljuk! A három kiadvány – csakúgy, mint az eredeti kiadás – a Gyomai Kner Nyomdában készült. A 110 éves alapítását ünneplő nyomda e hasonmás kiadványokkal tiszteleg neves elődei emléke előtt, s e művekkel szeretné megajándékozni az olvasókat.

A könyvek kaphatók a könyvesboltban és a Kner Nyomdaipari Múzeumban Gyomaendrődön, hétfő kivételével 9–15 óra között.

Hudák Julianna

KÉRÉS

A Bethlen Gábor Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézet ISKOLA-MÚZEUM LÉTREHOZÁSÁN FÁRADOZIK. A diákok és tanárok, oktatók kérik azokat a volt, hajdanán itt végzett tanulókat, ha bármilyen a mezőgazdasági szakképzéshez és a régi iskolához kapcsolódó dokumentummal (pl. tankönyv, oklevél, bizonyítványok, rajzok, fénykép, dolgozat stb.) vagy tárggyal rendelkeznek, legyenek kedvesek KOVÁCS KÁROLY tanár úrnak átadni. A fénymásolható anyagot a tulajdonosok rövid időn belül visszakapják.

Előre is köszönik várható megértésüket és fáradozásukat.

A vélemény szabad

A kormány illetve a kormánykoalíció 2 éves tevékenységének tapasztalatai alapján sok-sok dologban nagyon elégedetlen vagyok és még azt is megengedem magamnak, hogy kijelentsem: veszélyeztetni látom a békés rendszerváltás lefolyását. Néhány indokomat ezzel kapcsolatban leírom.

Diszkriminációs törekvések és megnyilvánulások tapasztalhatók elsősorban a vezető kormánypárt egyes tagjai részéről. Csak az az igazi magyar, aki, vagy veszélybe sodorhat valakit, ha aláírja a „Demokratikus Cartát”.

Alapos gyanúm van arra, hogy az ország és a lakosság gazdasági helyzete rosszabb mint 1989-ben. A mezőgazdaság átalakítását nem hiszem, hogy csak ilyen módon lehet véghez vinni. Az aszály és a működésképtelenség következtében előfordulhat, hogy gabonabehozatalra szorul az ország. Példátlan.

A munkanélküliség kezelése és növekedése igen veszélyes helyzetet teremthet. A szociális problémákra a kormány szinte érzéketlen. A még szinte ki nem alakult szakszervezeti rendszert szétzilálták, egymás ellen fordították. A szak-

szervezeti vagyon államosítása – van ilyen elképzelés – letörölné a térképről a munkavállalói érdekvédelmet akkor, amikor ennek szüksége nagyobb, mint talán bármikor.

A rendszerváltás véghezvitele és a hatalmas külföldi adósság természetesen nagy áldozatokat követel. Azonban azt hiszem a kártyákat rosszul osztották le. A legnagyobb terheket megint azokra tették, akik az elmúlt rendszerben is a legjobban ki voltak zsákmányolva: a bérből és fizetésből élőkre. Nem erre szavaztunk 1990-ben. Életveszélyes a húr ilyen mérvű megfeszítése.

A legnagyobb kormányzópártnak az MDF-nek azt gondolom köze van a Kiszgazdapárt szétzilálásában, mely nagy valószínűséggel a legnagyobb taglétszámmal rendelkezik az országban. Talán az SZDSZ-nél végbemenő ellentétek sem mentesek a külső befolyástól. Az MDF-nél bekövetkezett ellentétek is a kormányzás helytelenségeire vezethetők vissza.

A privatizáció levezénylése alig kezdődött el és máris súlyos korrupciós jelenségek észlelhetők. Egyes ügyeskedő emberek igazságtalanul nagy vagyon-

hoz jutnak akkor, amikor igen sok, igenis becsületes ember elszegényedik, netán koldusbotra jut. A szociális védőháló pedig nem létezik.

A médiaháború kapcsán egyesek még attól sem riadnak vissza, hogy az ország legnépszerűbb politikusát, a demokrácia őrét, a köztársasági elnököt is megátadják, esetleg felelősségre vonják.

A népmozgalmi keresztény kurzus túlhangsúlyozása pedig elavult és nem európai gondolkodásra vall. Veszélyes útra terelheti az országot és diszkriminációt rejt magában. Hiszem azt, hogy a nép erre a gondolkodásra nem vevő.

Végül pedig mint az elmúlt rendszer örök ellenzékije szégyellem, hogy az állampárt bukása utáni első magyar kormány ilyen népszerűtlen, amilyen és megingatta az emberek hitét a rendszerváltásban és a demokráciában. Valamint olyan súlyos központosító törekvésekre mutat hajlamot, mely nem lehet méltó egyetlen demokratikus magyar kormányhoz sem.

A gyomaendrői SZDSZ-szervezet egyértelműen.

Gyomaendrőd, 1992. május
Fekete Elemér helyi SZDSZ-ügyvivő

ÜDÜLÉS A MÁTRÁBAN

3 szobás mátrai nyaraló
egy-két család részére egész nyáron

olcsón kiadó

Cím: Bozó Sándorné
3070 Bátonyterenye, Irinyi út 28.

KÉRÉS

Tisztelettel megkérjük
azokat az üzlettulajdonosokat és lakókat, akik épülete előtt,
a Fő utcán a Polgármesteri Hivatal által ültetett
fa és cserje található, időnként

SZÍVESKEDJEN AZOKAT MEGLOCSOLNI!

Köszönjük a szomjazó növények nevében

OLCSÓ SÖRÖK AZ ORSZÁG MINDEN TÁJÁRÓL!

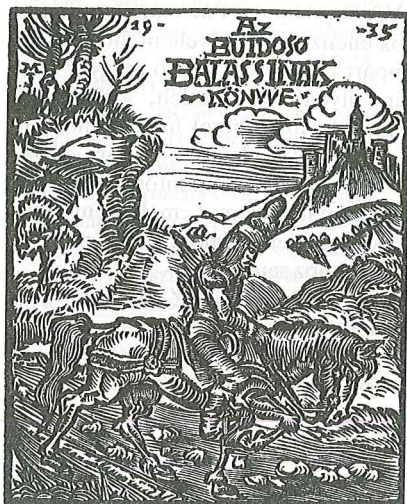
A kiskőrösi borászat helyén,
(Gyomaendrőd, Bajcsy-Zsilinszky E. u. 58. sz. alatt) Molnár Tibor

**BALATONI, PÉCSI, KŐBÁNYAI ÉS BORSODI
SÖRÖKKEL VÁRJA KEDVES VENDÉGEIT!**

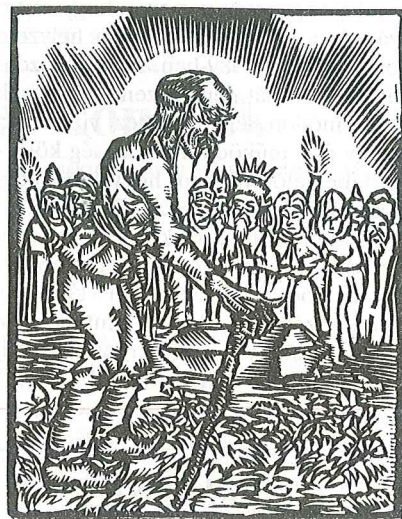
Nyitva: 7 órától 19 óráig

A közelgő ünnepi könyvhét tiszteletére

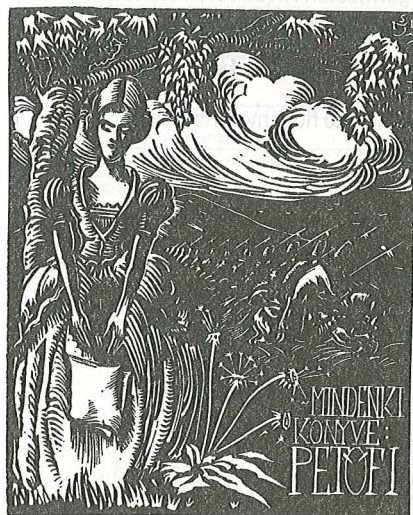
SZOBOSZLAI MATA JÁNOS (1907–1944)
FAMETSZETŰ KÖNYVJEGYEI
(EX LIBRISEI)

FAZEKAS FOHADNAGY
EISEI IOTHE KAJABOL

KATONA
SZOMORVJÁTEKONAK KÖNYVJEGYE

EX LIBRIS SZINBAD

*A világnak égetően szüksége van egy kis jóságra –
és aki a könyveket szereti, rossz ember nem lehet.*

Szerb Antal

BETHLEN GÁBOR-NAPOK

A Bethlen Gábor Mezőgazdasági Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézet április 23–26 között névadója fejedelemmé választásának alkalmából, valamint alma materük 70. születésnapjának méltó megünneplésére megrendezték először a BETHLEN GÁBOR-NAPOKAT. A háromnapos úgymond kisebbfajta fesztiválon a magyar iskolák mellett erdélyi, szlovákiai és lengyel intézmények is részt vettek.

Az ünnepélyes megnyitó után elkezdődött a vers- és prózamondó verseny, ahol a magyar hazáról és Bethlen Gábor fejedelemről szóló alkotások hangzotak el.

Íme a végeredmény:

I. helyezett Hajdú Ibolya Debrecenből, a Bethlen Gábor Közgazdasági és Postaforgalmi Szakközépiskolából.

II. helyezett Takács Gabriella Lengyelből, az Apponyi Sándor Mezőgazdasági Szakmunkásképző Iskolából.

III. helyezett Farkas Imre a szlovákiai Szőlőskéről a Mezőgazdasági Szakközépiskolából.

Gyomaendrőd Város Önkormányza-

tának különdíját Andrejkovics Ildikó, a rendező iskola, a Bethlen Gábor Mezőgazdasági Szakközépiskola és Szakmunkásképző különdíját Szujó Zoltán a Kner Imre Gimnázium tanulója kapta. A Kner Nyomda ajándék könyveit az enyedi és szőlőskei versmondók kapták.

A Bethlen Kupa nemzetközi kispályás labdarúgótorna végeredménye:

1. Gyomaendrőd Bethlen Gábor Mezőgazdasági Szakközépiskola	10 pont
2. Lengyel Mezőgazdasági Iskola	6 pont (26–11)
3. Nagyenyed Bethlen Gábor Gimnázium	6 pont (19–22)
4. Gyomaendrőd Kner Gimnázium	6 pont (15– 8)
5. Szőlőske Mezőgazdasági Szakközépiskola	2 pont
6. Gyomaendrőd, 617. Sz. Ipari Szakmunkásképző Intézet és Cipőipari Szakközépiskola	0 pont

Gólkirály Nagy Gábor (Lengyel) 16 góllal.

Legtechnikásabb játékos: Oláh Tibor (Gyomaendrőd, Bethlen Gábor).

A legjobb kapus: Kázmér János (Szőlőske).

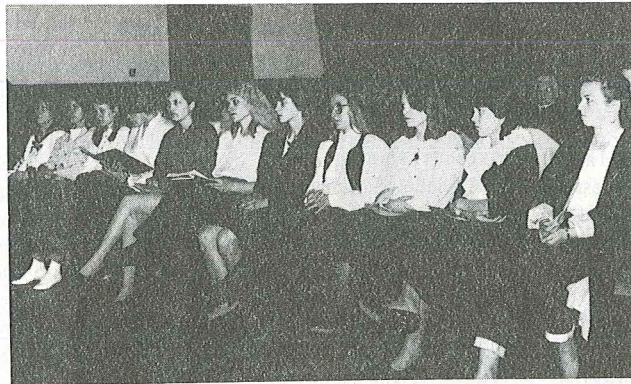
A legsportszerűbb csapat: Nagyenyed Bethlen Gábor Gimnázium.

A rangos rendezvénysorozatot még színesítette a gyomaendrői kisállattenyésztők nyúl- és galambkiállítása.

A Bethlen Gábor-Napok támogatói voltak: OTSH, Magyar Diáksport Szövetség, MEDOSZ, Polgármesteri Hivatal, Megyei Diáksport Tanács, Matróz Társaság, DYWA Kft., Körösmenti Vadásztársaság, Körösi Sütőipari Vállalat, Körösi Sütőipari Szövetkezet és a Körösi Állami Gazdaság.

Megfigyelőként részt vett a lengyel Czernichowi mezőgazdasági iskola igazgatója két kollégájával.

A diákok és tanárok, a különböző szervek képviselői nagyszerűen érezték magukat. Új barátságok születtek, mindenki jó kedélyű, vidám volt az itt töltött három napon. A rendezés és a szervezés két főalakja Kovács Károly és Gubucz József tanárok voltak.

A vers- és prózamondók feszült figyelemmel várják fellépésüket

Sportbarátság

A nagyenyedi és a szőlőskei (szlovák) labdarúgók a fejedelem szobra előtt

A győztes gyomaendrődiek

álló sor: Bozsó Tamás, Kovács Lajos, Csóra Mihály, Gubucz József tanár úr
guggoló: Tóth András, Bánfi Norbert, Kiss Csaba, Barna Norbert, Neumann György

FÓRUM A DIÁK- ÉS A SZABADIDŐSPORTRÓL A VÁROSHÁZÁN

Jelen vannak: dr. Frankó Károly polgármester, aki a fórumot vezeti, Gellai József és dr. Farkas Zoltán alpolgármesterek, Babos Lászlóné, a Sportcsarnok igazgatója valamint a meghívottak.

Vélemények, hozzászólások:

Cs. Nagy Lajos testnevelő tanár (1. Sz. Általános Iskola)

– A fórumra a meghívás késve érkezett, így nem lehetett rá alaposan felkészülni.

– A testnevelők nagyobb megbecsülést érdemelnének anyagi és erkölcsi szempontból.

– A diáksportot teljesen külön kell választani a rekreációs sporttól.

– Babos Lászlóné beszámolója (megjelent többek között a Gyomaendrődi Híradóban, de a jelenlévők is megkapták) nem alkalmas vitára.

– Nem látja biztosítottak a jelenlegi szemlélyi feltételek mellett a majd újra működő Sportcsarnok üzemelését.

Gubucz József testnevelő tanár (Bethlen Gábor Mezőgazdasági Szakközépiskola)

– Nincsenek meg az alapfeltételek a diáksport funkcionálásához. Hiszen egy DSK szakosztályt vezető tanár havi 1000 forintjából adót is vonnak.

Sípos Dezső testnevelő tanár (1. Sz. Általános Iskola):

– 40 éve az 1-es iskola létesítményhelyzete a leggyalázatosabb.

– Lassan már a monoton futáson kívül a tanulóknak nincs más lehetőségük a mozgásra. Több testnevelési óra megtartását a GYEFC pályáján a szervezetlenség miatt el kellett halasztani.

– A családokban az idő és a pénz is kevés a sportolásra.

– A város atlétikapályája elhanyagolt.

– Kézilabdaedzőként egyre jobban érzi, hogy egyre kevesebb az aktív játékos.

Dr. Kovács Béla iskolaigazgató (Kner Imre Gimnázium)

– Örülünk, hogy újból lesz használható Sportcsarnok és tervezik a fedett uszoda megvalósítását.

– A hatnapos munkahét megváltozásával a diáksport nyakát szegték.

– A tantestületeket is meg kell győzni a mozgás, a sport jelentőségéről.

– Rendszeres városi általános és középiskolai bajnokságokat kell szervezni.

– Gyomaendrőd vizeit fel kell használni vízitúrázásra (csónakokat kell vásárolni).

– Ne tekintse senki fejesthéennek az önkormányzatot.

– Az iskolai DSK-ból befolyó pénzből kell gazdálkodni.

Halász István testnevelő tanár (2. Sz. Általános Iskola)

– Nosztalgiaival emlékezik vissza az általa szervezett kajaktáborokra, a jelenben is 30–40 gyermek megtanul kajakozni.

– Az alsó tagozatban növelni kell a testnevelési órák számát.

– A Sportcsarnokban porosodó Sámson erőgépet el kell adni, helyette egy eredményjelző táblát kellene felszerelni.

– A testnevelés országosan nincs anyagilag megbecsülve. De tapasztalja az országot járva, hogy több helyen a nagyobb szakmai tudást pénzzel honorálják.

– Pályázatok révén erdei futópályákat kell készíteni minden korosztály számára.

– Télen nyitott ablak mellett osztálytermekben is lehet megfelelő testnevelési órát tartani.

– A bridzs sport rendezvényeiről, a sportág szépségéről is említést tesz.

Márton Gábor nyugdíjas tanár, a BARÁTSÁG SE képviselője:

– Meg kell keresni azokat, akik a sportot megszállottan szeretik (pl. Fülöp Imrét, Balogh Eleket).

– A fiatalok technikai érdeklődése arra ösztönözheti a sportköröket, hogy a motorsportnak legyenek gazdái.

– Az endrődi sportpálya öltözői karban tartottak, a 3. Sz. Általános Iskolától erre és egyéb teendők elvégzésére kapnak segítséget.

Kovács Gábor iskolaigazgató (1. Sz. Általános Iskola)

– Nagy öröm lesz, ha a Sportcsarnok újból kinyit.

– A mezőgazdasági iskola új pályája mindenki előtt nyitott.

– A feladatokat meg kell tervezni és szervezni.

– Javasolja, hogy a tanév végén a testnevelők az önkormányzattal közösen hangolják össze az új iskolaév programját, így az iskolák igazgatói ehhez alkalmazkodnának és minden támogatást megadnának.

Valach Béláné testnevelő tanár (3. Sz. Általános Iskola)

– Ők részt vesznek valamennyi körzeti bajnokságban, különböző sportvetélkedőkön. Többet nem is képesek csinálni.

Giriczné Daróczy Anna testnevelő tanár (Kner Imre Gimnázium)

– Városi jellegű áthidaló versenyeket kell szervezni, amely a téli felkészülést segítené.

– Az atlétikapálya legyen gondozott.

Gellai Béla testnevelő tanár (3. Sz. Általános Iskola)

– Az endrődi sportpályán is rendbe kellene tenni az atlétikapályát, így a helyi versenyek lebonyolítására alkalmas lenne.

Darida Pál agrármérnök, a tenisz szakosztály képviselője:

– A teniszpályát a fürdőhöz kellene csatolni, így az idegenforgalmi bevétel nőne.

– Egyre több gyerek szeretne teniszezni, új pályákra van szükség.

Varjú József igazgatóhelyettes (3. Sz. Általános Iskola)

– Az oktatási törvény sem fogja megoldani

az alsó tagozatos testnevelést. A város oktatási koncepciójába kell beépíteni az iskolai testnevelést.

Dr. Farkas Zoltán alpolgármester:

– A nyári szünetben unatkoznak a gyerekek.

– Ideális vízi sportolási lehetőségek vannak Gyomaendrődön, ezt ki kell használni.

– Mindenki a saját „sport házatáját” hozza rendbe.

– Az augusztusi összejövetelt a jövő érdekében javasolja.

– Angliai példákat említ a sport szeretetéről.

Balogh Károly az „Érted vagyunk” alapítvány tagja:

– Június 7-én kerékpártúrát szerveznek az S-kanyarba, kevés nevezési díjjal, szerény körülmények között a diákok számára.

Torma Lajos, a testépítők képviselője:

– 50–60 fő rendszeresen jár edzésre, saját pénzükből (tagsági díj) 500 000 forint értékű eszközeik vannak.

Ha az ember nagyon akarja, minden megoldható.

Gellai József alpolgármester:

– 2500–3000 iskolás számára a sport megszerettetése elsődleges, mert ha ez nem sikerül, felnőtt korában már biztos nem sikerül. A város kötelessége az esélyegyenlőség megteremtése, a Hivatal alkalmazottja szervezze a szabadidősportot.

Vass Ignác, a GYEFC vezetője:

– Külön költségvetés kell a sportra!

Ádám Gyöngyi, a GYEFC alkalmazottja:

– A volt KISZ-tábort sporttáborrá kell alakítani, így nyári szünetben gyermekeink sportolhatnak.

Babos Lászlóné, Sportcsarnok igazgató:

– Sok-sok probléma elhangzott.

– A gondokat egyedül nem lehet megoldani, csak közösen. Vannak, akik támogatják a sportot, de vannak, akik nem.

– Pénzre is igenis szükség van.

Lukács Sándor testnevelő tanár (617. Sz. Ipari Szakmunkásképző)

– Támogatást kér a tornaterem nélkül felépült iskolája létesítményeinek megvalósításához.

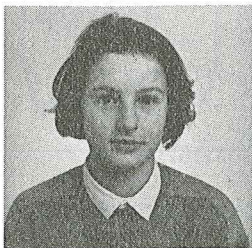
Hajdú László tanár (617. Sz. Ipari Szakmunkásképző Intézet és Cipőipari Szakközépiskola)

– Megszerzezi a városi kosárlabda-bajnokságot, ha a Sportcsarnok újból használható lesz.

– Kikből áll az a bírálóbizottság, akik a 10 000 forintos diáksport pályázatra beérkezett dolgozatokat majd értékelik?

– A 617. Sz. ISZI leány kézilabdacsapata az 1. Sz. Általános Iskola serdülő leányaival igenis indulni fog ősszel a megyei bajnoksággal BARÁTSÁG SE néven.

A fórumon megjelent SPORTBARÁTKON nem múlik Gyomaendrőd sportjának jövője.

Halász tanár úr „sztárja”

Nyolc év után ismét van gyomaendródi résztvevője az Országos Diákolimpiának. Gurin Petra a 2. Sz. Ált. Iskola tanulója

70 m 76 cm-t dobott kislabdával, és ezzel bejutott a döntőbe. A debreceni középöntőben összetett versenyben az V. helyen végzett.

Gratulálunk a kislánynak és felkészítő tanárának Halász Istvánnak!

További szép sikereket!

A profi munka eredménye

Április 1-től az eddig privátan Gyányi mester irányításával működő cselgáncs szakosztály a GYESTK égisze alá került. 30 fiatal kapja meg az egyesületi tagságát. A Mester a Magyar Cselgáncs Szövetségtől már megkérte az őszi versenynaptárt. Ezen a 82-es születésűek közül 3-4 nagyon tehetséges fiú itt már nagyon szép eredményeket érhet el. Kónya Katalin az egyetlen leány cselgáncsozó talán még a fiúknál is jobb küzdőszellemmel rendelkezik. Szeretnék, ha minél több kislány ismerné meg a judó szépségeit, tehát várják jelentkezésüket. Felmérő versenyt is tervez a kiváló szakember Békés, Békéscsaba és Szarvas hasonló korú cselgáncsozóival.

Saját lakásán előképzéses nyári edzőtábort szervez, hogy a kiszemelt tehetségek az őszi viadalra kellően felkészüljenek. Szakmailag is gyors értékelést tart a gyomaendródi jövőendő győztesekről: bátrak, jó küzdőszelleműek, földharcban technikásak, de dobástechnikában is fejlődtek, edzéseken már ippondobást is lehet tőlük látni. Tehát szeptembertől nyugodt szívvel versenyezhetnek. Az egyesület eddig nagyon jó segítő partnernek bizonyult.

Gyányi mester viszont keresi az utódját, és kéri azoknak a testnevelőknek, sportembereknek a jelentkezését, akik szimpatizálnak e látványos küzdő sporttal. Ő segítené az edzői tanfolyam elvégzését. A Katona József Művelődési Központban kedden 17 és 19, csütörtökön 16 és 18 óra között tartják az edzéseket az iskolai tanév befejezéséig.

(Sajnos Gyányi urat nem hívták meg az áprilisban megrendezett városi Sportfórumra. Vajon miért?)

HAL

Shotokan karate hírek

1992. május 9. Ercsi
SHOTOKAN KARATE II. Tini Kupa

Helyezések: Egyéni formagyakorlat (Kata)

8–10 év III. Kovács Balázs

8–10 év IV. Futó Éva

10–12 év I. Futó Barnabás

15–16 év III. Fagyas Tamás

15–16 év IV. Benkó Anett

Edzések: 2. Sz. Ált. Iskola

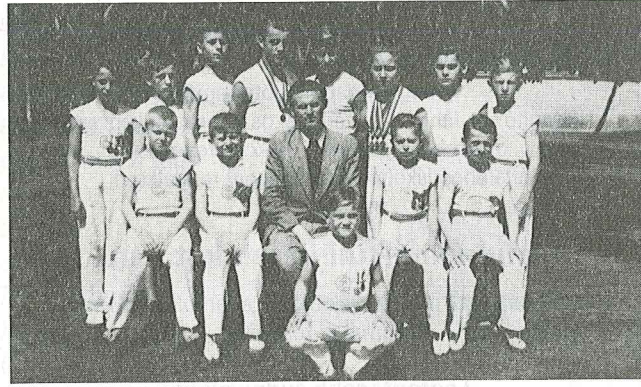
Hétfő–szerda–péntek 18.00–20.00-ig

Varga Zoltán edző

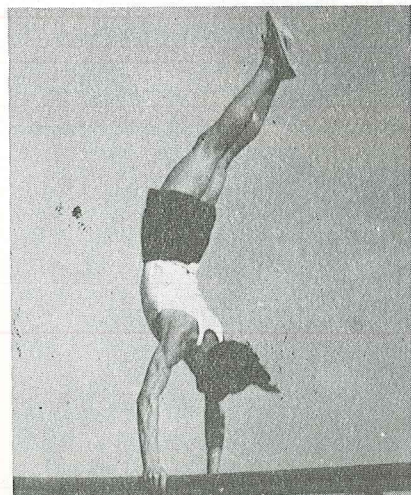
Dombos tanár úr sport- albumából

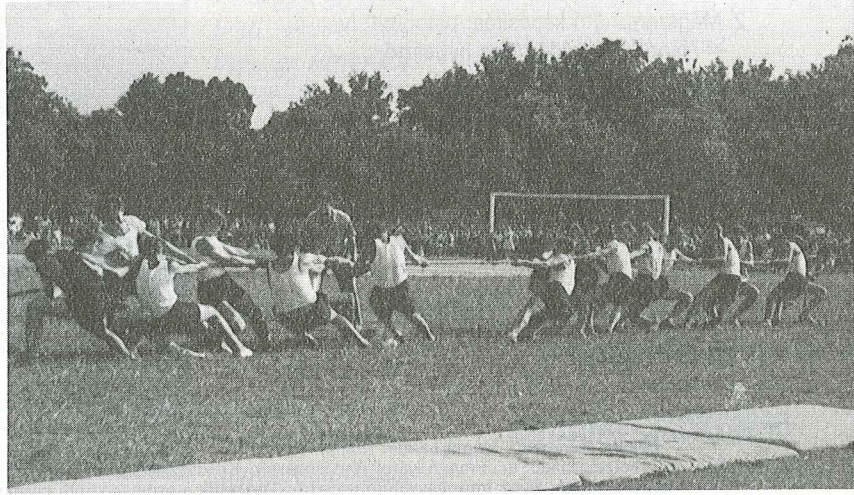
Volt neki sikeres focicsapata is

Laci bácsi tornászaival valamikor 35 évvel ezelőtt

Korlátgyakorlat az 50-es évek versenyéről

Tornaünnepélyen hajdanában – kötélhúzás a gyomai sportpályán

FELHÍVÁS

Az 1. Sz. Önálló Napköziotthonos Óvoda (endrődi rész) vezetője értesíti a szülőket, hogy az

óvodai beiratkozás

**1992. június 1-től – június 6-ig,
reggel 7 órától délután 16 óráig tart**

Óvodába íratható az a gyermek, aki 1992. augusztus 31-ig, illetve 1993. május 31-ig betölti a 3. életévét

Minden gyermeket a saját körzetébe kell beíratni

Beíratáshoz szükséges iratok

orvosi igazolás
a gyermek személyi száma

Tisztelettel
Szabó Istvánné óvodavezető

A 2. Sz. Önálló Napköziotthonos Óvodák (gyomai településrész) vezetője értesíti az érdekelteket szülőket

az óvodai beiratkozásról

A beíratás időpontja:

1992. június 1–6-ig, minden nap 7.30–17 óráig

A beíratás helye:

Gyomaendrőd Kossuth utcai óvoda

A beíratáshoz szükséges

orvosi igazolás, szülő személyi igazolványa

Várjuk azoknak a gyermekeknek a jelentkezését, akik 3. életévüket

1992. augusztus 31-ig, illetve 1993. május 31-ig töltik be.

Dr. Csoma Antalné óvodavezető

Felhívás

A gyomaendrődi 617. Sz. Ipari Szakmunkásképző Intézet és Cipőipari Szakközépiskola felzárkóztatással egybekötött szakirányú

intenzív tanfolyamot indít

A négyhónapos időtartamú betanító ív-, láng- CO₂ védőgázos hegesztői képzésre olyan helyi és vidéki 16–22 éves korú általános iskolai végzettséggel rendelkező szakképzetlen

munkanélküli fiatalokat vár,

akik utazással meg tudják oldani a tanfolyamon való folyamatos részvételt.

Legfontosabb tudnivalók:

1. A képzésben részt vevők oktatása ingyenes
2. Megszerezhető képesítés: betanított ív-, láng- CO₂ védőgázos hegesztő

3. Felzárkóztatással az intézmény munkaerőpiaci esélyegyenlőséget kíván a résztvevőknek biztosítani

4. A tanfolyam kezdési időpontja: 1992. szeptember 3.

5. Helye: 617. Sz. Ipari Szakmunkásképző Intézet Gyomaendrőd, Selyem u. 124.
Telefon: 67/31-616

6. Jelentkezési határidő: 1992. augusztus 15.
a jelzett címen
Ugyanitt az érdeklődők számára részletes tájékoztatást is biztosítunk

A korlátozott számú (15–20 személy) felvételre való tekintettel várja az intézmény azon **munkanélküliek** jelentkezését, akik ezúton akarják munkavállalási esélyeiket növelni

R. Nagy János
igazgató

Orgonahangverseny

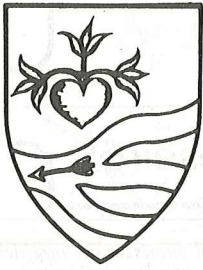
június 15-én 20 órakor Békéscsabán az evangélikus nagytemplomban

Fellép **Frankó Tünde** énekesnő és **Lehotka Gábor** orgonaművész

Gyomaendrőd Híradó

Gyomaendrőd Város Önkormányzatának lapja.

Felelős szerkesztő: Hajdú László. Kiadja: Gyomaendrőd Képviselő-testülete. Gyomaendrőd, Szabadság tér 1.
Telefon: 67/31-320. Felelős kiadó: dr. Frankó Károly polgármester. Készült a Gyomai Kner Nyomda Kft.-ben, Gyomaendrőd, Kossuth u. 10–12.
Felelős vezető: Szász Imre ügyvezető igazgató. Terjesztik a gyomaendrődi postahivatalok, diákok és kereskedők.
Engedélyszám: III/PHF/108/BE ISSN 0238-8391

HÍRADÓ

GYOMAENDRÓDI

GYOMAENDRÓD VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK LAPJA

XI. ÉVFOLYAM 6. SZÁM

1992. JÚNIUS

MEGJELENIK HAVONTA

ÁRA: 15 FT

ZOMBOR GYULA, aki a múlt héten vehette kezébe földrajz-rajz szakos tanári oklevelét, a Bessenyei György Tanárképző Főiskolán, már hat éve hivatásként foglalkozik a fotózással.

Évekkel ezelőtt hobbiként kezdte, időközben szakmája lett a fotózás. A főiskolás évek alatt készített képekben már egyfajta szemléletváltozás kezdődik. Ez idő alatt készültek Thaiföldön és Kanada nagyvárosaiban fotózott életképei, egy-egy jellemző épület, szobor fotói. Ezek a képek főleg komponálásmódjukban különböznek az előtűk készültéktől, amelyek jellemző vonása, hogy „trükkökkel” készült képek.

Ilyenek a „Cseppek”, a „Repülés”.

Az utóbbival érte el eddigi pályafutása legnagyobb sikerét, egy Thaiföldi kirándulást, a MALÉV szakmai pályázatán.

Magyarországon – Nyíregyházán a Tanárképző Főiskolán és a Város Galériában volt önálló kiállítása. Többször hívták szakmai zsűribe fotópályázatok alkalmával.

Külföldi pályázatokon számtalan elismerést szerzett. Így például egy német

szakmai folyóirat a KREATÍV több számában szerepeltek fotói a zsűrizett képek között, három koreai albumban is felfedezhetjük helyezett fotóit. Eddig 15 országban voltak kiállítva képei, így például Ausztráliában, az Amerikai Egyesült Államokban, Thaiföldön, Indonéziában.

Itt, Gyomaendrődön is szívesen láttuk képeit, annál is inkább, mivel ebben a művészeti ágban az utóbbi években nem rendeztünk kiállítást.

Az úton

A TARTALOMBÓL:

SANDA TEKINTETEK KERESZTTÜZÉBEN

Beszélgetés dr. Valach Béla
képviselővel

(6. oldal)

KÁBEL TV Gyomaendrődön

(9. oldal)

A BUNKÓ... ismertetőjegyei

(13. oldal)

Júniusi Ász FÜLÖP ERNŐNÉ ápolónő

(14. oldal)

Csapatunk bajnoki értékelése

(18–20. oldal)

ÉRDEKÜNKBEN

Az Önkormányzat és a Polgármesteri Hivatal üléseiről

JÚNIUS 11.

Az ülés napirendje előtt dr. Szerb Györgyné bejelentette, hogy városunkban megalakult a Hunyadi Szövetség Békés Megyei Csoport Szervezete. A szervezeti politikától mentes! Jelenlegi célja a menekült vajdasági magyarok megsegítése. Inci néni kérte, hogy minél többen támogassák ezt a nemes emberi célt, majd „Belépési nyilatkozat”-okat osztott szét a jelenlévők között.

– A Békés Megyei Munkaügyi Központ két munkatársa a megyei, Gyomaendrőd munkaerőpiaci, foglalkoztatási helyzetéről tartott tájékoztatót.

A gyomaendrőd körzet megyénkben a foglalkoztatási helyzetet vizsgálta: HÁTRÁNYOSNAK minősíthető, a munkanélküliek száma 2095 fő, a munkanélkülségi ráta 15,45%! (Dévaványán 715-en, Ecségfalván 148-an, Hunyán 41-en míg Gyomaendrődön 1191-en vannak munka nélkül.)

A megyei központ a Polgármesteri Hivatalban szeretne egy nagyobb ingatlant kérni, hogy a kirendeltségük munkájának színvonala emelkedhessen. (Ennek hallatán a jegyző úr fejét csóválta.)

Rendőrségi beszámoló

Az írásos beszámolóból az alábbiak derültek ki:

– 1991-ben az ismertté vált bűncselekmények száma a város területén 318-ról 397-re emelkedett, ez 24%-os növekedés!

Az idei évben történt emberölés elkövetője felderítésre került. Bűncselekményeket bizonyítottan 51-en követtek el ALKOHOLOS befolyásoltág alatt.

A bűncselekmények emelkedéséhez nagymértékben hozzájárultak az alábbi okok és körülmények:

- az állampolgári fegyelem lazulása
- a mértéktelen gondok fokozódásával élénkultek a vagyonszerzésre való törekvések, a megélhetés megteremtése bűncselekmény elkövetésével
- a szülői felügyelet, nevelési hiányosságok
- az állampolgári felelőtlenség, értékeink, vagyonunk védelme érdekében
- az üzemek, cégek, üzletek őrzésbiztonságának elhanyagolása, a technikai védelem hiánya.

Az ismertetett tendenciák ellenére a Szarvasi Rendőrkapitányság azon kapitányságok közé tartozik – így a Gyomaendrőd Rendőrs is – ahol a felderítési eredményességi mutató a legjobbak között van, sőt Békés megyében az első helyen áll, de országos rangsorban is megállja a helyét.

A jelenlévők több kérdést tettek fel Demeter László őrnagy úrnak, aki kézségesen válaszolt:

– Az „elvesztett” üvegcső, amely bizonyíték lehetett volna MOLNÁR SZILVIA elgázolásának ügyében, mennyiben befolyásolja a tettes felderítését?

Válasz: *A többi bizonyíték is elegendő lesz az igazság felderítéséhez, reméljük a vádlott elnyeri az igazságszolgáltatás büntetését.*

– Tavaly ősszel egy idős úr munkagéppel elütött egy 10 éves gyermeket, aki a gyalogjárda kerékpározott. (AMI AZ ÉLETVÉDELEM SZEMPONTJÁBÓL TELJESEN LEGÁLIS!) A rendőrök a kiskorú ellen tettek felmentést, amelyet később megszüntettek, a helyszínrajz is valahogy „megváltozott”. Szerencsére a kiskorú nem szenvedett súlyosabb sérülést. A szülő, aki ezt keserű szájjal adta elő, még a köztársasági megbízotthoz is fordult az ügy tisztázása érdekében, de válasza nem nyugtatta meg.

Válasz: *Erről az esetről nem tudott, de arra kérte a kedves szülőit, hogy keresse fel őt rövid időn belül.*

(A polgármester úr joggal, felháborodva jegyezte meg: „Furcsa, hogy egy 10 éves gyermeket bűnösnek minősítenek!”)

– Egyik ismert fővadászunk ittasan gépkocsit „vezetett”, a rendőrök fülön csipették, majd nagy hercehurca után (véralkoholszint megállapítása fizikai kényszerrel) ezt a vétket bebizonyították. A lakosság úgy tudja, hogy a vadakat ritkító úr a büntetést megúsza (azóta is többen látták, hogy vidáman gépkocsikázik)

Válasz: *Az ügyet nem tussolták el, nemsokára sor kerül ennek bírósági tárgyalására.*

Szerető Béla képviselő többször tapasztalta, hogy az utcán járórozó rendőrök hozzáállása az eseményekhez nem mindig megfelelő. (A TEQLA nevű diszkóból hazatérők rendreutasítása, a „vad” [nem szelíd] motorosok megfékezése stb.)

Válasz: *Kérte a konkrét eseteknél jelen levő rendőrök nevét, rangját.* (Azóta az egyik hétvégén a gyomaendrőd szórakozóhelyeket végiglátogatták a szolgálatban levő rendőrök, és határozottan megkérték a vendéglátóhelyek tulajdonosait, hogy 13–14 éves gyermekeket NE SZOLGÁLTASSAN ki szeszes itallal!)

Jenei Bálint dicsérte a Rendőrség igazgatásrendészeti tevékenységét.

Többen sérelmezték a heti piacokra érkező „ún. KGST” piac árusainak magatartását, akik a város főterén alszanak, étkeznek, szükségletüket végzik és rengeteget szemetelnek.

Válasz: *A város szélére kell kitelepíteni őket, ahol természetesen megfelelő körülményeket kell részükre létrehozni.*

A polgármester úr KERÉKPÁRÚT kijelölését (festett sávban) kérte a közlekedéskultúra megteremtése céljából.

A T. BOY nevű játékerem „éjszakai világa” főleg munkaszüneti napokon a pihenésre, alvásra áhítózókat zavarja – közölte Hornok Lajosné képviselő.

Tehát itt is fokozott rendőri ellenőrzés vált szükségessé. A polgármester úr szeretné, ha több helyen tiltó táblákat helyeznének el (pl.: Bajcsy-Zsilinszky út és a Kossuth u. kereszteződésénél). Javasolta a forgalom rendszabályozása érdekében a Fő út sarkán a vasúti sorompóhoz közel, Farkasné boltja előtt a villanyrendőr felállítását.

Válasz: *A közlekedésrendészeti táblák elhelyezése nem a rendőrség dolga. A „villanyrendőr” lassítaná az átmenő forgalmat.*

Balázs Imre képviselő a gázspray használata felől érdeklődött.

Válasz: *Ennek a használatát semmilyen törvény nem szabályozza, sőt most már bárki vásárolhatja ezt a káros önvédelmi vagy támadó eszközt.*

(Több fővárosi és országos napilap nagy ceremóniával beharangozta, reklámozza a különböző spray-k árusítását.) Voltak akik a Polgárőrség működésében is látták a közrend megváltoztatását.

Válasz: *Valóban ez segítené a rendőrök munkáját (Csabacsüdön, Békésszentandrásán és Örménykúton már funkcionál). Úgy lenne ideális, ha a polgárőrök között szakavatott rendőrök is tevékenykednének. Munkájukat gátolja, hogy a rádiófrekvencia használata még nem szabályozott.*

Demeter László őrnagy úr, szarvasi rendőrkapitány megköszönte az észrevételeket, és kérte Gyomaendrőd polgárait, hogy bizzanak a rendőrökben, hisz ők is a REND megteremtésére töreksenek. Ő beosztottjaival szemben szigorú és következetes, a mulasztásokat a fegyelmezetlenségeket fenytéssel büntetik. Tudja, hogy éjszaka kevés a járórozó rendőr. Közölte azt is, hogy a nyári hónapokban a térségünkben rendőrfőiskolások több decentralizált akcióit hajtának végre. Gyomaendrőd közlekedési fegyelmét javíthatja a Rendőrs most kapott új korszerű motorkerékpárja is. A Képviselő-testület megszavazta a 30000 forintos támogatást a Szarvasi Rendőrkapitányság részére a június, július, augusztus hónapokra, a BÜN MEGELŐZÉSE, A JÁRŐRSZOLGÁLAT ERŐSÍTÉSE céljából.

Városunk polgárvédelmi tevékenységéről Varga János százados számolt be:

Feladatukat a lakosság bevonásával, együttműködő, segítő szervek bevonásával végzik. (Rendőrség, Tűzoltóság, Honvédség, Mentők segítségével összehangolva). Négy függetlenített munkatársa van a gyomaendrőd állományának. A Parancsnokság területének veszélyforrásai:

- Árvízveszélyes terület: Gyomaendrőd, másodlagosan Dévaványa
- Földrengésveszélyes terület: az egész működési területünk
- Közlekedési katasztrófa kialakulásának lehetőségei: 443-as és 46-os főközlekedési út, és a Budapest–Lökösháza nemzetközi vasúti fővonal
- Ipari katasztrófa kialakulásának veszélyei; veszélyes anyagokat felhasználó üzemek, szövetkezetek, Kőolajipari vállalat, mezőgazdasági üzemek (növényvédők szerek és felhasznált mérgező anyagok)
- Egyéb elemi csapások: hóvihár, szélvihár, belvíz, homokvihár
- Szerencsére SUGÁRVEZÉLY településünkön nem tapasztalható.
- Sajnos jövő évtől a gyomaendrőd Parancsnokságot Szarvashoz akarják csatolni, a Képviselő-testület HATÁROZAT-ban kéri a rendelet visszavonását.

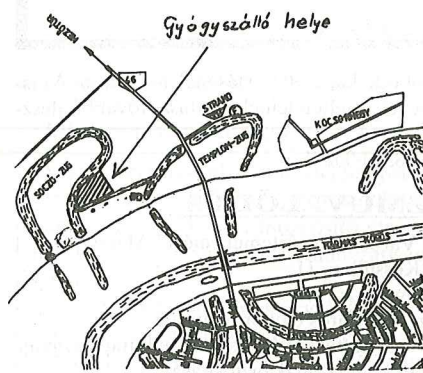
A „tűzoltóság helyzete városunkban” címmel a Megyei Tűzoltó Parancsnokság vezetője, Kovács János tartott egyedi tájékoztatót. Azzal kezdte, hogy egy kedves meghívásnak tett eleget. SIMON ZSOLT 13 éves gyomaendrőd állománygárt látogatta meg, aki tűzoltó szeretne lenni.

Az országgyűlés – reméli –, hogy nemsokára elfogadja az ún. KATASZTRÓFATÖRVÉNYT, amelyben az új tűzvédelmi jogszabályok is megjelennek.

Sajnos sokszor nem is tudják ők, a tűzoltók sem, hogy a volt KGST-országok vasúti tartályai mit tartalmaznak. Menetleveleken (százhalombattai AMMÓNIA-KATASZTRÓFA!) nincs feltüntetve a szállított anyag neve. Tudomásul kell azt is venni, hogy az ÖNKÉNTES tűzoltók száma is visszaesett. Korszerű felszerelésre nincs pénz. Gyomaendrőd városának tűzvédelmi helyzete rossz. Vállalkozók-nál tűzvédelmi biztonság a legtöbb helyen elmarad, elhanyagolják a tűzkár biztosítás megkötését is. Eddig 19 tüzeset fordult elő, de szerencsére nem volt gyújtogató közöttük. Megemlítette, hogy a PFEIFFER GYÖRGY (Damjanich u. 17.) asztalosműhelyének tűzoltásához 22 perc alatt értek oda. Jó lenne, ha Gyomaendrődnek lenne saját tűzoltócsója.

A Képviselő-testület a szennyvízhálózat bővítési munkák zavartalan előkészítése céljából a gyomaendrőd Csák-Szögi Építő- és Szolgáltató GMK részére 3 millió Ft-ot, a békéscsabai ÉPINFORG Építőipari és Műszaki Gazdasági Szolgáltató Kft. részére 4 millió forintot megszavazott.

Spárga vagy gyógyszálló?

Május 29-én dr. Gellai Imre, a Casinos Hungary Első Magyar Játékaszinó Kft. vezérigazgatója, a Kisréti Gyógyszálló szakmai előkészítője tájékoztatóra, beszélgetésre hívta Gyomaendrőd lakóit. Az itt elhangzottak néhány részletét ismertetjük most Önökkel.

A megvalósulás vázlatja:

Koncepció	
Víz	1992. december
Terület	kb. 1,5 millió Ft
Tanulmányterv, makett	
Kiajánlható számítások, jövedelmezőség	1993. március
Beruházás kezdete	1994. tavasza
Nyitás	1996.

A koncepció, melyet dr. Gellai Imre készített, megtalálható a Polgármesteri Hivatalban, a Kirendeltségen, a Könyvtárakban és a képviselő-testület tagjainál.

A víz minősége és a kút hozama, illetve a föld alatti vízlencse nagysága műszaki paraméterek alapján alkalmas arra, hogy hosszú időn keresztül szolgáltatson meleg vizet a szállónak. (A kutak élettartamát száz évben mérik.)

Az első két feltétel tehát rendben van.

Alkalmas területként Gellai úr a Templom- és Soczó-zugi holtágat összekötő diófás csatorna külső oldalán, a jelenlegi spárgaföld nyugati 3 hektáros sarkát jelölte meg. Indokai alapján ez az egyetlen olyan terület, ami gyógy-idegenforgalmi szempontból rendkívüli adottságokkal rendelkezik. Csodálatos környezet, mert vizek veszik körül. Parkerdővé fejleszthető erdősáv, mint érintetlen természet húzódik mellette. A csatornán építendő hídon keresztül percek alatt fel lehet sétálni a gátra, le a folyópartra, ami egy egészen más jellegű terület. 20 perc sétával – ami orvosi szempontból még nem megerőltető – be lehet jutni a városba a templomhoz, üzletekhez. Zajtól, portól elzárt, de városközeli terület.

Nos, a szervezőbizottság következő nagy feladata, hogy a terület sorsát rendezze. Akár úgy, hogy az önkormányzat vegye meg, cserélje el, vagy kártalanítással sajátítsa ki, akár úgy, hogy a jelenlegi tulajdonosokkal egyezzen meg, hogy egy szándéknyilatkozat-

tal jelezzék az alapítvány felé: a beruházás megkezdésekor (kb. 1994 tavaszán) a 3 hektár területet kivonják a művelés alól és belépnek vele abba a részvénytársaságba, amelyik felépíti a gyógyszállót.

Az alapítványba befizetett összegekből fedezik a szükséges vizsgálatokat, a tanulmánytervet, a beruházás jövedelmezőségét bemutató számításokat, melyek szükségessé a kijánláshoz. Ehhez 1,5 millió forintra van szükség nagyrészt ebben az évben, de legkésőbb 1993. márciusig. Ezért kérjük Önöket, hogy anyagi lehetőségeikhez mérten járuljanak hozzá az alapítványhoz, mert minden pénzre szükség van. A befizetésnek nincs sem alsó, sem felső határa. De ez a megvalósulás egyik alapfeltétele.

Ezúton köszönöm meg valamennyi területi képviselő segítségét, akik vállalták, hogy körzetükben minden családhoz eljuttatják az ismertetőt és a csekkeket.

Ha Ön barátainak, ismerőseinek kívánja ajánlani – amit előre is megköszönünk – vagy véletlenül mégsem jutott volna el Önhöz, hozzájuthat a Polgármesteri Hivatalban, a Kirendeltségen, a Könyvtárakban vagy a kuratóriumi tagoknál.

A helyi lakosok egészségügyi ellátásán is sokat segít a szálló, hisz ott komplex reuma, ízületi gyógyászat, fizioterápiás kezelés, masszázs, izsappakolás, gyógykezelő kúrák, tehát magas szintű orvosi ellátás lesz található. Ezt éppúgy igénybe vehetik a helyi lakosok, mint a fürdőt, a sport- és a szórakozási lehetőségeket.

A beszélgetést a Polgármester úr szavai zárták, melyben arra kérte a lakosokat, hogy propagálják, segítsék és támogassák ezt az ügyet, mert ha nem próbálkozunk és nem állunk mellé, esélyünk sem lesz arra, hogy kiemelkedjünk a szürke, nagy, alföldi faluk szintjéről. Kezdjük el vagy folytassuk azt is, amihez nem kell pénz sem, legyen körülöttünk rend, tisztaság. Az idelátogatók hadd találjanak tiszta udvarokat, utakat, szép, virágos kerteket, parkokat, ablakokat.

Kérem, támogassák Alapítványunkat, mely nem füstölő gyárkéményeket kíván városunkba hozni, hanem kulturált munkahelyeket, nemzetközi kapcsolatokat, kultúrát, sportot, gyógyászatot: európai lehetőségeket.

Gellai József

Az alapítványhoz június 10-ig csatlakoztak:

Budapestről:

Pintér Béla Timár Mihály plébános
Gyomaendrődről:

Hornok László Kovács Lászlóné
Knapcsék Béla Márton Gábor
Korcok Gábor Szurovecz István
Varga Györgyné

Köszönjük befizetésüket.

Deviza számla száma:

404-5461-941-31

Kedvezményezett bank: Magyar Hitelbank
Budapest Nemzetközi Igazgatóság
Címzett: Kisréti Gyógyszállóért Alapítvány
1221 Budapest, Ady Endre út 101.

Jogcím: Alapítványi ajándék.

Tájékoztató

a megemelt lakáscélú

törlesztőrészek támogatására

készített rendelettervezetethez

Az 1991. évi XCI. tv. 5. § (1) bekezdés c. pontja értelmében az állam „a települési önkormányzat illetékességi területén fennálló meghatározott kölcsöntartozás után, kölcsönzámlánként 5000 Ft” költségvetési támogatásban részesíti az önkormányzatokat.

Ez Gyomaendrődön 1449 számú, fegyelmbe véve az 1992-es évre 7245 E Ft támogatást jelent.

A havi törlesztőrészlet támogatás mértéke:

ha a család 1 főre eső havi nettó jöv. 0–4000 Ft-ig,

– akkor a támogatás mértéke, a havi törlesztőrészlet 50%-a

ha a család 1 főre eső havi nettó jöv. 4–5000 Ft-ig,

– akkor a támogatás mértéke, a havi törlesztőrészlet 45%-a

ha a család 1 főre eső havi nettó jöv. 5–6000 Ft-ig,

– akkor a támogatás mértéke, a havi törlesztőrészlet 40%-a

ha a család 1 főre eső havi nettó jöv. 6–7000 Ft-ig

– akkor a támogatás mértéke, a havi törlesztőrészlet 30%-a

ha a család 1 főre eső havi nettó jöv. 7–8000 Ft-ig

– akkor a támogatás mértéke, a havi törlesztőrészlet 25%-a

Egyedül élők esetén:

ha a havi nettó jövedelme 0–6000 Ft-ig,

– akkor a támogatás mértéke, a havi törlesztőrészlet 60%-a

ha a havi nettó jövedelme 6–7000 Ft-ig,

– akkor a támogatás mértéke, a havi törlesztőrészlet 55%-a

ha a havi nettó jövedelme 7–8000 Ft-ig,

– akkor a támogatás mértéke, a havi törlesztőrészlet 50%-a

ha a havi nettó jövedelme 8–9000 Ft-ig,

– akkor a támogatás mértéke, a havi törlesztőrészlet 40%-a

ha a havi nettó jövedelme 9–10 000 Ft-ig,

– akkor a támogatás mértéke, a havi törlesztőrészlet 30%-a

A rendelettervezetet a Képviselő-testület elfogadta. A kérelmek elbírálását a Szociális és Egészségügyi Bizottság végzi.

ALAPÍTVÁNYOK

OKTATÁS

3. Sz. Általános Iskola és Diákotthon

Neve: Dr. Farkas János tanulmányi ösztöndíj alapítvány

Létrehozás ideje: 1989. október 13.

Célja: „... azon endródi születésű gyermekek továbbtanulásának támogatása, akik hátrányos helyzetűek, nincs anyagi háttér a tanulmányok finanszírozására, és a tanulmányi eredmény ezt indokoltá teszi.”

(Alapító okirat)

Létrehozója: Dr. Farkas János (belgyógyász főorvos, Orosháza)

Bankszámlaszám: 269-98 370-00091

Bethlen Gábor Mezőgazdasági Szakközép- és Szakmunkásképző Iskola

Neve: Bethlen Gábor Mezőgazdasági és Élelmiszergazdasági Oktatási-Képzési Alapítvány

Létrehozás ideje: 1992. január 22.

Alapítók: Izsáki Állami Gazdaság

Matróz Kft.

PECTEN Kft.

DY-WA Kft.

DARE Kft.

Körösi Állami Gazdaság

Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet

HITEL Kft. Békéscsaba

Célja: A mezőgazdasági és élelmiszergazdasági szakemberképzés-átképzés támogatása, tekintettel mind a nagyüzemek szakember igényére, mind a magángazdálkodók szakképzési kívánalmaira. – A gyomaendrői Bethlen Gábor Mezőgazdasági Szakközép- és Szakmunkásképző Iskola működésének anyagi támogatása, segítése, különös tekintettel a szakmai – gyakorlati képzést illetően. Az iskola kulturális tevékenységének – diák- és tömegsportjának, valamint a határon

túli magyarsággal való kapcsolattartásának a segítése. Az iskola tárgyi és személyi feltételeinek javítása, továbbfejlesztése.

Bankszámlaszám: 269-98370-00201

KÖZMŰVELŐDÉS

Neve: „Gyomaendrőd Város Közgyűjteményeiért” Alapítvány Gyomaendrőd, Kossuth u. 11.

Létrehozás ideje: 1991. március 11.

Létrehozója: Gyomaendrőd Város Önkormányzata

Célja: Gyomaendrőd város kulturális értékeinek felkutatása, gyűjtése, megőrzése és kiállításának biztosítása.

A Gyomaendrőd, Kossuth u. 11. szám alatti ingatlan feltűjtése, kiállítóhelyé alakítása, a Corini-gyűjtemény, valamint a Vidovszky- emlékszoza tárgyainak elhelyezése és folyamatos kiállítása.

Bankszámlaszám: MNB Békéscsaba 269-98370-354

EGÉSZSÉGÜGY

Alapítvány neve: „Érted vagyunk”

Létrehozói: Balog Károlyné Gyomaendrőd, Mátyás kir. u. 2/2.;

Gózonné Lévai Éva Gyomaendrőd, Vásártéri ltp.

10/4.; Csorbáné Balog Éva Gyomaendrőd, Nyárszegi

u. 5.; Hornok Andrea Gyomaendrőd, Selyem u. 99.

Létrehozás ideje: 1992. március 11.

Célja: Értelmi fogyatékos és mozgáskorlátozott személyek karitatív segítése.

Értelmi fogyatékos és mozgáskorlátozott személyek intézeti elhelyezésének segítése, önálló intézmény működési feltételeinek kialakítása.

Bankszámlaszám: MNB Békéscsaba 269-98370-00200

Gyomaendrőd, 1992. június 11.

„A Holtágaknak élni kell” alapítvány

Az alapítványt 1991. év októberében alapították.

Az alapítvány székhelye: Gyomaendrőd, Fő u. 2.

Az alapítvány célja: A Körösök völgyében található romló vízmennyiségű holtágak alapvető problémáinak megoldása, a környezetvédelmi és tájvédelmi követelményeknek megfelelő hasznosításuk, fejlesztésük elősegítése, e jellegzetes Körös menti táj arculatának, szépségének megőrzésére.

Kiemelten foglalkozik az Alapítvány a Templom-, Soczó-, Bónom-, Kecskés- és Peresi holtágakkal. Az első feladat a holtágakat összekötő csatorna megépítése, mely rövidesen elkészül, mely biztosítja a folyamatos vízpótlási lehetőséget.

Az alapítvány nyílt, ahhoz bárki csatlakozhat.

Az összekötő csatorna beruházási költségeihez, az éves üzemeltetési költségekhez való hozzájárulást „A Holtágaknak élni kell” AGROBANK RT. Békéscsaba 269-98916 számlájára lehet befizetni.

Az alapítvány javára befizetett hozzájárulás az adóalapból levonható.

Felhívás!

Gyomaendrőd Város Polgármesteri Hivatala értesíti a gyomaendrői lakosú szülőket, hogy oktatási intézményben tanuló gyermekeik részére, az 1992/93. tanévre vonatkozóan, napközitéri díj támogatás iránt kérelmet nyújthatnak be a Gyomaendrőd Város Polgármesteri Hivatal Szociális és Egészségügyi Csoportjánál, illetve a Kirendeltségen.

A kérelmet formanyomtatványon nyújthatják be, melyet a kérelem benyújtásának helyén vehetnek át.

A kérelem benyújtásának határideje: 1992. augusztus 15.

Gyomaendrőd Város Polgármesteri Hivatala

Gyomaendrőd város polgármestere az alábbi munkakörökre felvételt hirdet azonnali belépéssel

Közterületi felügyelő

Feltételek:

Középfokú iskolai végzettség, határozott, udvarias fellépés, 20–40 év közötti életkor, férfi munkaerő.

Adóügyi ügyintéző

Feltételek:

Legalább középfokú iskolai végzettséggel rendelkező férfi munkaerő.

Jelentkezni személyesen vagy írásban Gyomaendrőd város polgármesterénél, a polgármesteri hivatalban lehet.

Gyomaendrőd, Szabadság tér 1.

Telefon: 67/31-122

APRÓHIRDETÉS

Lendítse fel üzlete forgalmát! Másutt jól bevált, keresett termékekkel, hisz itt a turistaszezon. Magánembereknek szintén megéri. Kiváló, garantált minőség, mérsékelt ár. Házhoz szállítok. Gyomaendrőd, Kulich u. 63.

Munkát ajánlok!

Munkanélkülieknek, GYES-en lévőknek, pénzhiányban szenvedőknek, ráérőknek. Minden az Ön rátermettségétől függ! Gyomaendrőd, Kulich u. 63.

A törvényhozás két éve és az SZDSZ önkormányzati kérdésekben

Önkormányzati tárgyú törvények

A rendszerváltás első, talán legnagyobb történelmi lehetősége, a civil társadalmat valóban felszabadító és mozgósító eleme lehetett volna a valódi önkormányzatiság megteremtése.

A szovjet típusú államszervezet lebontásával a túlközpontosított, az adminisztratív módszereket előnyben részesítő társadalom- és gazdaságszervezés helyett új államszervezeti modellt lehetett és kellett volna kialakítani. Olyat, amelyben az önszervező helyi hatalom képes korlátokat állítani a mindenkori kormány központosító törekvéseinek, és ezzel a társadalmi hatalom gyakorlása a helyi és központi szervek között kiegyensúlyozódik. E reményekkel vártuk 1990-ben az önkormányzatokról szóló törvény megalkotását. A tanácsrendszer lebontására és az önkormányzati rendszer bevezetésére már a rendszerváltást megelőző másfél-két évben folytak tudományos kutatások és készültek jelentős szakmai koncepciók. Az ellenzéki pártok megalakulását követően e koncepciók továbbfejlesztésében és az alternatívák kidolgozásában a pártok – így az SZDSZ – szakértői is részt vettek. E koncepciók azonban nem kerültek az Országgyűlés elé. Sőt, a kormány által beterjesztett első önkormányzati törvény alternatívákat sem tartalmazott. Tartalmazta azonban mindazokat a centralizáló elemeket, amelyek már akkor megmutatták, hogy a rendszerváltás első kormánya valójában nem bízta a helyi társadalomban, és ezért azt kormányzati függésben kívánja tartani.

Veszélyben látva a jogállamiság kiépüléséhez szükséges hatalmi ág megszületését, liberális ellen-törvényjavaslatot dolgoztunk ki és nyújtottunk be az Országgyűlésnek. A kormánypárti többség zavaros ügyrendi indokollással e javaslatot nem vette tárgyalásba, de azt elértük, hogy az első önkormányzati törvényjavaslatot visszavonták és politikai kompromisszumra kényszerültek.

E politikai kompromisszum eredményeként született meg az 1990. évi LXV. törvény a helyi önkormányzatokról. A kompromisszumok megkötésekor az SZDSZ képviselői még nem feltételezheték, hogy a kétharmados törvényben elfogadott elveket a kormánypárti többség a későbbi feles törvényhozással ellehetleníti.

Megyei tanács helyett „köztársasági megbízott”!

Politikai megegyezés született arról, hogy megszüntetünk minden olyan közép-

szintű hatalmat, amely az önkormányzatokat politikai vagy gazdasági függésben tartja. Ezért olyan önkormányzati megyét fogadtunk el, amelyek a középszintű szolgáltatások ellátására szerveződnek. (Megjegyzendő azonban, hogy a megyei feladat jellegével a megyei közgyűlési választási rendszer nincs összhangban.) Ez volt az első és az egyik legjelentősebb kérdés, ahol a kormánypártok felrúgták a megállapodást, amikor a nyolc régióba telepített köztársasági megbízott jogállásáról szóló törvényben létrehozták a köztársasági megbízott megyei hivatalát olyan vezetőkkel, akiket a belügyminiszter nevez ki.

Minden politikai és szakmai tiltakozásunk ellenére a főispáni intézmény helyett elfogadott köztársasági megbízotti intézmény ma már nem csak törvényességi ellenőrzést lát el és jogorvoslati fórumot biztosít, hanem jelentős politikai szerepet tölt be. Formális és informális hatalma az önkormányzatok felett legutóbb már kormányrendelettel is megerősítést nyert, hiszen ez a rendelet többek között településfejlesztési koordinációra jogosítja fel a köztársasági megbízottakat, s ezzel önkormányzati hatáskört is ad nekik.

A szabad demokraták hatalomra kerülése esetén meg kell szüntetni a köztársasági megbízotti intézményt. A törvényességi ellenőrzés közigazgatási bírósági kiépítéséig csak a nyolc régióban felállított hivatal tartható fenn kizárólag a törvényességi ellenőrzés és államigazgatási jogorvoslati fórum szerepének ellátására; különösen fontos a politikai szerepek azonnali megszüntetése. Meg kell vizsgálni a középszintű szervek önkormányzati típusú működésének új lehetőségeit, hiszen mára a megye szerepe jelentősen megváltozott.

Racionális közigazgatás helyett dekoncentrált szervek?!

Már az önkormányzati törvény elfogadása előtt is, utána pedig interpellációban hívtuk fel a figyelmet arra, hogy az állam és az önkormányzatok közötti feladat- és hatáskörmegosztás törvényi szabályozására a választások előtt sort kell keríteni. Erre a kormány több alkalommal határozott ígéretet tett, mégis már jóval az önkormányzati választások után nyújtotta be tervezetét. Addigra a kormány önkormányzatoktól való féltelme – különösen a választási eredmények miatt – tovább erősödött, így érthető, hogy e törvény nem a közigazgatási racionalitást tartotta fő rendezőelvnek, hanem teret engedett a tárcák egoizmusának. Így sikerült a köz-

igazgatást a tanácsrendszerrel is hierarchikusabb és bürokratikusabb karakterű modellé átalakítani, amelyben nem tud érvényesülni a helyi társadalom politikai ellenőrzése és a területi érdekkiegyenlítő mechanizmus sem. A bürokratikus közigazgatási modell tovább erősödését és kormányzati függését erősíti meg a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény.

Az SZDSZ-nek a területi, igazgatási funkciók racionális felosztását kell megvalósítania. Meg kell szüntetni azt a helyzetet, amely megyei szinten négy részre szakítja az igazgatást (megyei önkormányzat, megyei jogú városi önkormányzat, köztársasági megbízott, köztársasági megbízott területi hivatala) és megnevezhetetlen mennyiségű dekoncentrált szerv útján mind tágabbra terjeszti a kormány hatalmát. Alkotmányos szabályozást igényel, hogy mely jogok tartoznak az önkormányzatiság fogalmi elemei közé, s ki kell mondani, hogy ezek nem vonhatók el az önkormányzatoktól. Az alkotmányos elvek megfogalmazása alapján önkormányzati dominanciájú decentralizált államirányítást kell bevezetni.

Vagyoni – bevételi önállóság helyett költségvetési függés?!

Az önkormányzati törvény elfogadásának egyik feltétele volt az SZDSZ és a többi ellenzéki párt részéről is, hogy az önkormányzatok a valódi önállóság megteremtéséhez szükséges vagyonban részesedjenek a monolitikus állami tulajdon lebontása során. A törvény rendelkezései megjelölték azt a vagyoni kört, amelyet az önkormányzatoknak át kellett volna adni, az indoklás pedig több helyen is kifejti, hogy az „alanytalan” állami tulajdon lebontása során az önkormányzatok valódi tulajdonhoz jutnak. Olyan vagyonhoz, amely biztosítja feladataik ellátását, és olyan vagyonhoz is, amely az önállóság megteremtése érdekében vállalkozási lehetőséget garantál számukra. Az 1991. évi XXXIII. törvény az egyes állami tulajdonban lévő vagyon tárgyak önkormányzati tulajdonba adásáról ennek az ígéretnek nem tett eleget. Az SZDSZ e vitában – a kialakult helyzet miatt – eredeti álláspontját, amely szerint az önkormányzatok fő bevételi forrása az adó legyen, kénytelen volt megváltoztatni, és több mint száz módosított indítvánnyal az önkormányzati törvényben foglaltak érvényesítéséért harcolni. Módosító indítványaink és a vitában elhangzott érveink eredményeként annyit sikerült elérni, hogy a törvényben megfogalmazott elvek megvalósítására a kormány kötelezően el kell követe-
(Folytatás a 6. oldalon.)

A törvényhozás két éve...

(Folytatás a 5. oldalról.)

rült elérni, hogy az önkormányzatok ha nem is a belterületi földeket, de azok értékét megkapják.

A vagyoni törvény számos olyan rendelkezést tartalmaz, amely az önkormányzati törvénybe, illetve az Alkotmányba ütközik. Ezek feloldására keresetet nyújtottunk be az Alkotmánybírósághoz, azonban döntés még nem született.

Nem tartjuk jó megoldásnak az önkormányzatok vállalkozási vagyonhoz jutását, de nem láttunk és ma sem látunk olyan kormánytörekvéseket, amelyek az elosztási rendszer megváltoztatására, az adók központosításának megszüntetésére irányulnának, és ezzel megteremtenék a valódi helyi adóztatás lehetőségét. Az önkormányzatok finanszírozási rendszere még mindig a tanácsrendszer utolsó időszakában kialakított költségvetési mechanizmus szerint működik, és ezzel az önkormányzatokat költségvetési függésben tartja. A normatív elosztás a szűkös keretek miatt kormányzati determináltságot kényszerít az önkormányzatokra úgy, hogy a település üzemeltetésének minden felelőssége az övék, jelentkezik, az eszközök azonban nem állnak rendelkezésükre. A költségvetési vitában rendszeresen kihangsúlyoztuk: az elosztási rendszer akadályozza az önkormányzatiság kibontakozását. Követeltük, hogy határozzák meg az állami feladatok körét, és azt teljes egészében finanszírozzák; követeltük, hogy szüntessék meg azt a céltámogatási gyakorlatot, amely ismét a kijáró típusú elosztást csempészi vissza gyakorlatunkba.

Az SZDSZ-nek – minden rendelkezésre álló eszközzel – folyamatosan meg kell akadályozni, hogy a Belügyminisztérium „atyai gondoskodása” rátelepedjen az önkormányzatokra. Nyilvánosságra kell hozni minden olyan törekvést, amely arra irányul, hogy a Belügyminisztérium a költségvetési pénzek elosztásának olyan elveit vagy gyakorlatát próbálja érvényesíteni, amelyek alkalmazásával az önkormányzati „lojalitást” jutalmazni vagy büntetni lehet (például a céltámogatási rendszer esetében.) Az SZDSZ-nek át kell alakítani az elosztási rendszert, újra kell szabályozni a központi és a helyi adók szerepét, olyan finanszírozási rendszert kell kialakítani, amelyben megszűnik az önkormányzatok költségvetési függése.

Gyomaendrőd, 1992. június

A lakosság tájékoztatása érdekében a helyi SZDSZ ügyvivői testülete nevében közzétette:

Fekete Elemér
ügyvivő

Sanda tekintetek kereszttüzeiben...

Kevés olyan ember él a városban, aki ne ismerné dr. Valach Bélát. Van aki csak fogorvosként találkozik vele, mások mint képviselőt keresik fel. Jó néhány kritikát kapott már, mint a Városfenntartó és Fejlesztő Környezetvédelmi Bizottság elnöke, elsősorban a városban végzett fásítás miatt.

● *Hogyan történt tulajdonképpen ez a fásítás?*

– A város hivatalos szakértője, Soós Béla táj- és kerttervezési-kivitelezési szakember készített egy tervet, amit a bizottság megbeszélte, és elfogadott a testület. A kritikák elolvasása után, megkérdeztem a hivatalt – mert tulajdonképpen a hivatal intézi – és azt a tájékoztatást kaptam, hogy minden az előre megtervezett fásítási terv szerint készült.

● *Olvastam azt is, hogy felcserélték a fákat.*

– Tudtommal semmi ilyen nem történt.

● *Az Ön által vezetett bizottság hatáskörébe tartoznak a város utcái, járdái. Néhány út felújítása már megtörtént, milyen összeg áll rendelkezésre a további munkálatokra?*

– Költségvetésünk van, melyben tételesen szerepel a beruházásra, felújításra fordítandó összeg, vannak célfeladatok amire a testület bizonyos összeget jóváhagy. Gyakorlatilag így nem bontható ki egyértelműen, hogy milyen összeggel rendelkezünk még, mert például felújítási előirányzat a kirendeltség tatarozására 1 150 000 Ft volt, s kiderült hogy ez mindössze az aláfűrészelésre elegendő.

● *Ön szerint szükség van a kirendeltségre, nem oldható meg az átjárás sűrűbb buszjáratral vagy bármi mással?*

– Feltétlenül szükség van rá, amíg a lakosság igényli, többször megfordultam már a kirendeltségen és különösen az adónál és a személynél ügyeknél igen nagy forgalmat bonyolítanak le. Másfelől a lakosság összetétele főleg a nagylaposi és az öregsőlői részen lényegesen idősebb. Az lenne a reális, ha felszerelnék egy számítógépes terminállal, így megszűnne az akták áthurcolása, s lehetővé válna az ügyek egy helyen történő intézése.

● *Mennyire szolgálja ki a hivatal a lakosságot?*

– Próbálja, anyagi lehetőségeihez mérten, de időnként olyan intézkedéseket is kell hozni, ami érzelmileg nem rögtön kellemes, ki lehet lakosságellenesnek forgatni, de ezek mind a város érdekeit szolgálják. Volt például egy olyan állásfoglalása a bizottságnak, hogy új utak építésénél 40% hozzájárulást biztosítunk ott, ahol teljes közmű van, 10%-ot ahol nincs. Tegyük fel, hogy egy utca öszszefog, összedobnak 30–40 000 Ft-ot, van víz, gáz, viszont nincs csatorna. Néhány év múlva lehetőség lenne megépíteni a csatornát, mi történik, felvágjuk az új utat, akkor azért lesznek felháborodva, most pedig azért, hogy csak 10%-ot kapnak, holott ez pont azért van, hogy próbáljanak a csatornában gondolkodni.

● *Milyen előrehaladott állapotban van a szennyvízhálózat a városban?*

– Nagy terveink vannak, szeretnénk a szennyvíztelep kapacitását 100%-kal növelni.

● *A tornaterem ügye is a bizottság feladata?*

– Igen, nagyon nyűgös dolog, most nem bizonyítható szóbeli utasításra történtek a módosítások, az idén szeretnénk a 4,5 millió rendelkezésünkre álló összegből a szellőzést és egyéb apró problémákat megoldani. Iskolaszintű használatlalt ezek után üzemelhet. Azt, hogy véglegesen mikor zárul le ez az ügy, nem lehet tudni.

● *A „Kisréti Gyógyszállóért” Alapítvány Kuratóriumának a tagja, a tervvel kapcsolatban már ismerünk részleteket, azt viszont senki nem tudja, hogy mi történik az ott lévő spárföldekkel?*

– A Kisréti Gyógyszálló egy beláthatatlan előnyökkel járó beruházás lenne az egész városnak. Én semmiféle más kilábalási lehetőséget nem látok, mint a turisztika és az idegenforgalom. Jelenleg a szóban forgó terület tulajdonjoga bizonytalan, de senki nem akarja, hogy bárkit is anyagi vagy jogi hátrány érjen. Csak elképzelés van, attól függően, hogy a terv érdeke mit kíván. Lehet szó arról, hogy az Önkormányzat – ott vagy a közvetlen közelben – megpróbál csereingatlant adni, vagy az Alapítvány, vagy még közelebről meg nem nevezett forrásból a kieső időre kártérítést fizetni.

● *Más: kíváncsi vagyok milyen véleményeket, visszajelzéseket kap, mint képviselő?*

– Azt hiszem, hogy nem mindig olyan vélemény jut el hozzám amit a lakos gondol, hiszen egészségügyileg valahol függőségi viszonyban van, én a szemembe negatív kritikát nem kaptam, senkit nem intrikáltam, én teljesen nyitott vagyok afelé, hogy bárki bármikor megmondja a véleményét, s bármikor hajlandó vagyok önkritikát gyakorolni.

● *Indulni fog a következő választáson?*

– Nem tudom, nem döntöttem még, rendkívül fárasztó, nagyon sok feladattal jár és úgy hiszem, hogy sanda tekintetek kereszttüzeiben nehéz ilyen munkát jól ellátni.

● *Bizalmatlan a lakosság?*

– Nem is a lakosság, bizonyos szélsőséges csoportok, akiket nem kívánok megnevezni.

Rácz Mária

Emberiséggel egymásért – gondokkal

Az elmúlt évek során jelentős mértékben megemelkedett városunkban a véréadások száma. Eredményesek voltak a munkahelyi és a városi véréadások is. Donorjaink egy részét sikerült megnyerni a korszerű plazmaferézises véréadásokhoz, annak ellenére, hogy ez a véréadási forma csak intézetben történhet és nagyon időigényes.

Sikereinkhez elsősorban azoknak az embereknek az önzetlen segítőkészsége kellett, akik hívásunkra megjelentek véréadásainkon. Eljöttek, nyújtották karjukat, holott az esetek többségében semmiféle ellenszolgáltatást nem remélhettek. Támogatták mozgalmunkat a helyi vállalatok, szövetkezetek pénzadományokkal és azzal, hogy számos esetben jutalmat adtak a többszörös véréadóknak kitüntetéseihez. Önkéntes segítőink minden alkalommal ott voltak és nem elhanyagolható munkát végeztek a véréadónapokon.

Napjainkra ez az állapot gyökeresen

megváltozott. Mint az várható volt, a társadalmi átrendeződés, a romló gazdasági helyzet negatív tendenciákat indított el a véréadó mozgalomban is. Jelentősen – kb. 30%-kal – esett vissza a véréadások száma. Ennek egyik oka, hogy a még munkahellyel bíró véréadók nem mindenhol mernek elkéredzkedni véréadásra, holott ez a munkaidőkiesés törvényileg engedélyezett. A másik ok, hogy a nehezedő életkörülmények miatt a lakosság kevésbé nyitott embertársai gondja, elesettsége iránt. 1992-ben a pénzügyi szigorítások és a munkáltatók kritikus anyagi helyzete miatt nem tudtunk anyagi támogatást kérni. A véréadószervezést városunkban jelenleg csak az önkormányzat és a Katona József Művelődési Központ támogatja. Önkormányzatunktól 60 000 Ft-ot kapunk, melyből a legszükségesebb kiadásainkat fedezzük.

Nagyon jelentős támogatás, hogy már több mint két éve a Művelődési Köz-

pontban, emberi körülmények között szervezhetjük a városi véréadónapokat.

Ez évente három alkalommal történik, melyekből két esemény a téli hónapokra esik. Ezért a szolgáltatásért az intézmény semmiféle díjazást nem kér.

Pénzügyi gondjaink miatt már két alkalommal csak nagyon szerényen tudtuk megvendégtelni véréadóinkat, s ezért ezúton is elnézésüket, megértésüket kérem. Ennek ellenére a júniusi véréadóson 171 véréadóknak jelentkezett, ami azt bizonyítja, hogy aki eljött, azt nem a vendéglátásunk minősége motiválja, az emberségből jelesre vizsgázott.

A véréadások fontossága nem lehet kérdéses, ezért kérem véréadóinkat, hogy hívásunkra jelenjenek meg véréadásra és kérem, hogy aki teheti, támogassa humánus céljaink megvalósulását.

Önzetlenségüket előre is köszönöm!

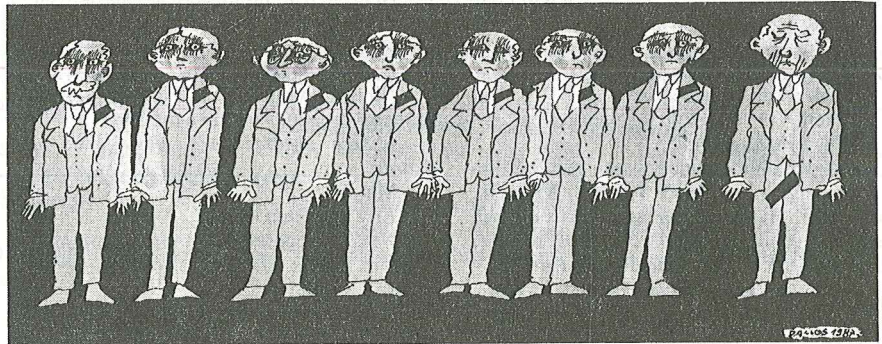
*Kurilla Jánosné
megbízott titkár*

Mindig friss baromfiússal várja

kedves vásárlóit
Farkasné (Erzsike)
Gyomaendrőd, Fő út 135.

A bolt nyitvatartása
a vevőkhöz alkalmazkodik

A FÉRFIAK GYÁSA

KÉRÉS

A Bethlen Gábor Mezőgazdasági Szakközép- és Szakmunkásképző Intézet ISKOLAMÚZEUM LÉTREHOZÁSÁN FÁRADOZIK. A diákok és a tanárok, oktatók kérik azokat a volt, hajdanán itt végzett tanulókat, (GYOMAI KÖZSÉGI ÖNÁLLÓ GAZDASÁGI NÉPISKOLA 1929., igazgató volt: PAJOR [PRISKIN] GYULA a mai Szőnyegszövő helyén) ha bármilyen, a mezőgazdasági szakképzéshez és a régi iskolához kapcsolódó dokumentummal (pl. tankönyv, oklevél, bizonyítványok, rajzok, fénykép, dolgozat stb.) vagy tárggyal rendelkeznek, legyenek kedvesek KOVÁCS KÁROLY tanár úrnak átadni. A fénymásolható anyagot a tulajdonosaik rövid időn belül visszakapják.

Előre is köszönik várható megértésüket és fáradozásukat.

Használt, régi, kopott,
kárpitozott bútorait

felújítja

Uhrin Sándor
Gyomaendrőd,
Bajcsy-Zsilinszky út 46.

A Művelődési Központ
(Gyomaendrőd, Kossuth u. 9.)
épületében

fodrász üzletrész kiadó

Érdeklődni lehet
a Művelődési Központ
igazgatójánál

Természetgyógyász Gyomaendrődön

Hír a Szuperinfóból: 1992. június 15–19. között a gyomai könyvtárban rendel a bioárammal dolgozó jugoszláv természetgyógyász

Kedd van, a második rendelési nap, ebéd-szünet. A betegek elmentek, a természetgyógyász is kijön a belső helyiségből. Farmer öltözetben van, magas, barna, kisportolt alkat. Fiatal, de a haja már őszül, az arca törődött és a tekintete nagy fáradtságról árulkodik. Leül, elkezdünk beszélgetni. A bemutatkozással kezdi:

– Prcić Tomislav vagyok, 29 éves, nős, van egy két és fél éves lányom, Szabadkán élek.

– *Eredeti foglalkozása?*

– Fémestergályos vagyok.

– *Hogy vette észre ezt a különleges képességét?*

– Gyerekkorban tanárok mondták, hogy valami van velem. Mindig mondták, hogy másforma gyerek vagyok, mint a többi. De nem tudtuk, mi ez. Egyszer voltam repülőtéren apámmal és leállítottak, mert a készülék sípolt, pedig nálam nem volt semmi. Akkor a barátom anyja is eltiltotta a fiát: – Avval ne barátkozz! – Miért? – Nem tudom, de avval ne. Mi továbbra is jóbarátok voltunk. Mikor elkezdtem a gyógyítást csinálni, akkor jött rá az anyja: – Abban a pillanatban, mikor először láttalak, éreztem rajtad valamit és féltetem a fiamat.

– *Érez emiatt valami különösöt?*

– Nem. Nekem ez normális érzés, nem érzem magam rendkívülinek.

– *Érti is ezt a folyamatot?*

– Nem.

– *Nyilván az agyból.*

– Agya mindenkinek van. Van három-négy magyarázat. Első: Istentől. Második: ördögtől. Harmadik: az agy elektronpulzusai. Negyedik: az ufótól. No, most melyik? Egyiket sem tudom bizonyítani – nem?

– *Múszter ki tudja mutatni a maga erejét?*

– Igen. Voltam vizsgálaton Olaszországban egy olyan intézetben, ahol csak ezt kutatják, fotózzák. Oklevelet és igazolást adtak.

– *Akkor magának törvényadta joga van a működéshez?*

– Igen. Kezelhetek embereket.

– *Mikor kezdte a gyógyítást?*

– Négy éve. Huszonöt éves koromban.

– *Még csak huszonkilenc éves? Ne haragudjon, idősebbnek néztem.*

– Igen. Öregedtem vagy tíz évet ez alatt a négy év alatt. Nem tudom megmondani miért. Nagyon igénybe veszi a szervezetet. Hosszú távon ezt nem lehet csinálni. De azt sem tudom elképzelni, hogy enélkül éljek. Jó érzés az, mikor segíték. Mikor tudom, hogy sok mindenkinek nem sikerült, és nekem sikerült segíteni valakin. Mikor nem kell műtétre menni valakinek, mert én meggyógyítottam. Harmincegy-néhány ezer ember fordult már hozzám több országból. Van egy vendégkönyvem. Abban több százan leírták a gyógyulásuk történetét. Ezt nekem nagyon jó érzés lapozgatni.

– *A meddőseget is kezeli?*

– Igen. Körülbelül negyven gyerek születt már. Ezeknek én segítettem.

– *Milyen egy kezelés?*

– Attól függ, milyen a betegség. Mindenkinek megkezelem a máját, az az első. Fontos, hogy a mérég kimenjen a szervezetből.

És ha van még ezenkívül betegség-góc, azt is megkezelem.

– *A beteg valamit elmond magáról. Ezenkívül még maga mást is megtudhat róla, ha akar?*

– Igen. Ha diagnosztizálni akarom, akkor arra koncentrálok, hogy van-e valami baja. Ha valami furcsát érzek, akkor van. És utána ki kell keresni, hogy mi a baj. Sorba koncentrálok a betegségekre. Ha megtalálom újból azt az impulzust, amit az elején, ott a baj. Akkor oda irányítom a bioáramot. A kezelés alatt figyelem, hogy azon a részen, amit kezelek, mi történik.

– *Történik ott valami?*

– Igen. Reagál a fájós testrészt. Figyelem, hogy az az energia, amit átadok, merre megy.

– *Maga ezt tudja?*

– Igen. Ehhez figyelem kell. Érzem, mikor erősödik a vérkeringés.

– *Elfárad egy kezelés után?*

– Attól függ, hogy akit kezelek, mennyi energiát fogad el. Ha sokat, akkor észreveszem.

– *Mit érez?*

– Nem fizikai fáradtság, az másmilyen. Nem tudom elmondani. Aludnék.

– *Van különbség, ha ráteszi a kezét a betegre, vagy csak közel viszi?*

– Nincs különbség. Csak van, aki az egyikre reagál jobban, van, aki a másikra.

– *Mindig sugároz erőt, vagy csak ha akarja?*

– Mindig.

– *Erre mindenki reagál?*

– Nem. Az egészséges ember nem reagál. Csak az, akinek nincs meg az energia-egyensúlya. Tehát beteg.

– *A kezelés sikeréhez fontos hinni a kezelésben?*

– Csak az jön el hozzám, aki hisz benne.

– *Én tudok olyan vendéget, aki nem hitt, de azért eljött.*

– Ő is hisz. Tudatilag nem hisz, de a tudatalattijában hisz. Érti? Van a bőrnek egy bizonyos fokú ellenállása, ez mérhető. Akinek kevesebb, az jó vezető, akinek több, az nem jó vezető. Ezen tudatilag nem lehet változtatni. 20 egység a normális. Nekem az egyik oldal 13, a másik oldal 14. Ezért foglalkozhatom átadással.

– *Sikertelen kezelésnek mi az oka?*

– Az, hogy a betegség nem kezelhető ilyen árammal. Van viszont olyan betegség, amely szinte mással nem is gyógyítható, ezzel meg sikerül.

– *Mit tart a legnagyobb sikerének?*

– Mindenkinek a saját baja a legnagyobb. És mindenki egyformán örül, ha meggyógyul. Az, aki majdnem meghalt és most normálisan él, az is örül. Az, akinek gyereke lett, az is örül. Az is örül, akinek a gerincét nem kellett megműteni. Nem teszek különbséget. Mindenki a saját bajától akar megszabadulni. Amit én csinállok, azt szívesen csinálom és örülök mindenkinek, aki meggyógyul.

– *Árthat-e a természetgyógyászat?*

– Olaszországban csináltak egy olyan kísérletet, hogy levettek zöld leveleket a fáról.

Levették vagy húszat, azokat a természetgyógyász megsugározta. Az első tíz levél sokáig zöld maradt. Vagy ötlet nem történt semmi, öt pedig nagyon hamar elszáradt. Így van ez az emberekkel is. Van akinek segít, van, akinek nem használ, van akinek árt. Ezért mondom az embereknek, hogy csak az jöjjön vissza, aki jobban érzi magát. Ezzel biztosítom, hogy ne ártsak senkinek.

– *Vannak szélhámós „természetgyógyászok”?*

– Másokról nem nyilatkozom.

– *Kordában tudja tartani az erejét?*

– Igen, megtanultam.

– *Állatok is reagálnak a maga erejére?*

– Igen, minden élőlény, a növény is. Amelyik szobában sokáig dolgoztam, az ablaknál voltak virágok. Én hátrább, mögöttük voltam. És a virágok nem az ablak felé néztek, hanem felém.

– *Állatok?*

– Még fiatal voltam. A nagybátyám kocája többet fialt, mint kellett volna, és egyet elhozott nekem. Mi kiint hagytuk a malacot, nagyon megfázott. Mikor odaértem, már nem sok élet volt benne. Mikor a kezembe fogtam, feléledt, élt tovább. Csak akkor még nem tudtuk, miért.

– *Hipnotizálással is foglalkozik?*

– Nem, nem is akarok. Az veszélyes lehet – beavatkozni mások cselekedeteibe.

– *Vissza is lehetne élni a maga tudományával?*

– Igen, lehetne ígéretetni. De ez nem tiszteletes dolog.

– *Maga szerint milyen a viszony az orvostudomány és a természetgyógyászat között?*

– Mindegyik az embert kellene hogy szolgálja. Az is kell, meg ez is kell. Szeretném, ha az embereknek énram nem lenne szüksége. De mindent gyógyszerrel nem lehet.

– *Milyennek találja a magyarországi fogadtatását?*

– Két éve járok Békés megyébe. Sokan ismernek, soknak segítettem már. Csak jókat tudok mondani az itteni emberekről. Már barátaim is vannak.

– *Jugoszláviában, az ön hazájában most sok a baj. Maga milyen államformát szeretne?*

– Nem érdekes, mi a neve. Csak az, hogy az ember nyugodtan élhessen, dolgozhasson. Most Magyarországon nyugalom van és dolgozni is tudok. Ebben a pillanatban az én életem többet ér itt, mint ott.

– *Áttelepülésre nem gondolt?*

– Nem. Hétvégén megyünk haza. Most is itt van velem a családom és hétvégén megyünk haza.

– *Mikor jön újból hozzánk, Tamás?*

– Amikor hívnak és tudok jönni, jövök.

A folyóirat-olvasóban már összegyűltek a délutáni páciensek. Leülnek, lapozzák az újságot, beszélgetnek, várják a sorukat. Bizakodnak. Én belenézek a vendégkönyvbe, olvasgatom a hálát kifejező sorokat. Egy névtelen bejegyzésen megakad a szemem: „Hálás köszönettel egy beteg, aki visszanyerte a reményt a gyógyuláshoz.”

Hornokné Németh Eszter

ABLAK A VILÁGRA

A közelmúltban a képviselő-testület hozzájárulásával a szolnoki Tele-coop Kft. szórólapokon keresztül tájékoztatta a lakosokat, hogy kellő számú jelentkező esetén kábeltelvíziós hálózatot építenek ki Gyomaendrőd egész belterületén. A rendszer antenna nélkül biztosítaná a magyar TV 1 és 2, a magyar URH rádió, valamint egyelőre 6 db műholdprogram adásának vételi lehetőségét. A műholdprogram később bővíthető, továbbá lehetőség van egy helyi gyomaendrődi KTV stúdió kialakítására és annak rendszerbe való bekapcsolására. A stúdió a gyomaendrődi közéleti hírek mellett videofilmei, helyi rendezvények, reklámok és más műsorok közvetítését tudná biztosítani.

A kft. első ajánlatát megvizsgáltattuk műszaki szakértőkkel, akik reális bekerülési költségűnek és technikai szempontból jónak, igényesnek minősítették.

Bár a propagandaanyag terjesztése nem mondható igazán sikeresnek, azonban 250 család így is bejelentette igényét. Ezért Borsos Árpád a kft. ügyvezetője és Juhász Dezső szervező június 10-re a Déryné Művelődési Házba hívta az érdeklődőket egy tájékoztatóra. Bevezetőként Borsos Árpád elmondta, hogy 250 nyilatkozattal már érdemes elkezdni a szervezést, mert ebben a fázisban más településeken is hasonló volt a jelentkezők aránya és ez később több mint kétszeresére nőtt.

– Miért előnyös a kábeltelvérendszer?

– Nem kell tetőantenna, amit néhány év alatt tönkretesz a korrózió, előregszik a levezetőkábel és romlik a kép minősége.

Itt a karbantartási munka és költség a kft.-é. Helyi stúdió létesíthető és a város több pontjáról lehet helyi eseményeket közvetíteni. Ha egy lakásban több készülék van, akkor egy időben több különböző műsor nézhető (ellentétben az egyedi parabolaantennákkal).

– Hol építik ki a hálózatot?

– A város belterületén minden utcában, ahonnan csak van jelentkező. A légvezetékcs gerinc- és vonalhálózat amerikai kábellel a villanyoszlopokon helyezkedne el. A törzshálózatot 600 m-enként, a vonalhálózatot 300 m-enként erősítjük Hirschmann erősítővel, így biztosítható az egyformán jó kép- és hangminőség a Gyóni Géza utcától az Áchim útig, a Polányi úttól a Hősök teréig.

– Mibe kerül ez a rendszer?

– Az 50 km-es hálózat teljes kiépítési költsége 40 millió forint. Ebben benne van a fejjállomás, a 3 parabolaantenna, a kábeltelvérendszer erősítővel illetve a lakásokba beépített kábel és aljzat.

– Mennyit kell fizetni a családoknak?

– Kertes családi házas környezetben 15 000 Ft lakásonként, sorházak esetében 7500 Ft lakásonként, tömblakások esetén 25 000 Ft lépésházanként.

Ezeket az összegeket szeptember 15-ig kell egy összegben – a szerződés 4. pontjától eltérően – befizetni.

Részletfizetési kedvezmény:

Kertes családi házas környezetben:

július 15-ig	7 500 Ft
augusztus 15-ig	3 500 Ft
szeptember 15-ig	3 500 Ft
bekötéskor	1 000 Ft

Sorházak esetén:

július 15-ig	3 500 Ft
szeptember 15-ig	3 500 Ft

Ezért az összegért a kft. lakásonként egy aljzatot épít be a lakásba a készülék mellé. (Több aljzat is rendelhető).

– Később is lehet csatlakozni a hálózathoz?

– Igen, de magasabb összegért, mert az utólagos igénylők költsége a kiszállási, tervezési áramtalanítási költségekkel megemelkedik.

– Milyen műsorok hallgathatók, nézhetőek?

– A Magyar Rádió URH adásai, a magyar TV 1 és 2 műsora, a SAT1 PRO 7, RTL plus, MTV Europe, Eurosport, egy gyermekműsor a The Children's Channel, és a Lifestyle. A műholdprogram később bővíthető. Sőt a helyi stúdió is beléphet.

– Ön miért ajánlja?

– Nyelvtanulás, nyelgyakorlás, informatikai és kikapcsolódási lehetőség, szórakozás, ablak a világra.

– Mennyi az üzemeltetési költség?

– Havi 150 Ft lakásonként. Ez magában foglalja az energia, karbantartási és bérleti díjakat és az illetékeket.

– Nem magas ez az összeg?

– Ha a jelenlegi tv-előfizetési díjhoz hasonlítom, akkor nem. Ott 250 Ft-ért 2 műsort nézhetek, itt 150 Ft-ért még 7 programot garantáltan jó minőségben és az URH rádió adásait vehetjük.

– Mi a megvalósulás alapfeltétele?

– Szeptember 15-ig 600 jelentkező, aki a Polgármesteri Hivatalban, a Kirendeltségen vagy a könyvtárakban kapható szerződés egyik példányát elküldi a kft. címére és a mellékelt 459-98915-11074-1018 számú postautalványon befizeti a szükséges összeget.

– Mi történik, ha nem jön össze a 600 befizető?

– Kb. 30 napon belül, tehát október 15 körül visszafizetjük az összeget.

– Mikor nézhetjük a műsorokat?

– Akik szeptember 15-ig befizetik a szerződésben szereplő összeget, azoknak a lakásában november és május 15. között elvégezzük a bekapcsolást.

Gellai József

TÁJÉKOZTATÓ

Tájékoztatjuk Tisztelt Gázfogyasztóinkat, hogy **1992. július 1-től a gyomai körzetek fogyasztói a Kossuth u. 18. sz. alatt fizethetik be gázdíjszámla tartozásukat, minden szerdán 8–12 és 13–16 óra között.**

Gázszívárgás és hibabejelentés ugyanott minden munkanapon 8–16 óra között személyesen, vagy a 31-694 telefonszámon, ettől eltérő időpontban a 11-481-es telefonszámon.

DÉGÁZ

Gyomaendrődi kirendeltsége

A Várostörténeti Pályázat eredményei

A pályázatot a polgármester és a Honismereti Egyesület írta ki Gyomaendrőd általános iskolás tanulói részére.

Pályázni lehetett a település történetével. 34 általános iskolás gyerek adott be dolgozatokat. A pályázatokat Róza Olga, Kovács Károly, Róza Vendel és Hajdú László tanárok bírálták el. Az eredményt dr. Frankó Károly polgármester hirdette ki a tanévzárókon.

Eredmények

Felső tagozat

- I. helyezett:
Kovácsnai Klára
Kulik Szilvia
- II. helyezett:
Lehóczki Ákos
Kulik Anita
Timár Sarolta
- III. helyezett:
Ugrin Éva
Kiszely Klára
- IV. helyezett:
Porubcsánszki Zita

V. helyezett:

Gellai Dóra

VI. helyezett:

Balázs Beáta

Alsó tagozat

különdíj:
Bernát Viktor

- I. helyezett:
Lukács Edit–Diószegi Edit
- II. helyezett:
Szaniszló András
- III. helyezett:
Laposnyik Ildikó–
Kulcsár Gyöngyi
- IV. helyezett:
Fekécs Ágnes
- V. helyezett:
Vári Zoltán
- VI. helyezett:
Sike Ildikó

Gratulálunk!

GYOMAENDRÓD VÁROS

20/1992.(VI.15.) KT. számú rendelete

Gyomaendrőd Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 1. §-ában kapott felhatalmazás alapján – 1992. július hó 1. napjától kezdődően meghatározatlan időre – a feladatai ellátásához szükséges pénzeszközök kiegészítése érdekében bevezeti a helyi iparüzési adót, melyről a következő rendeletet alkotja.

1. §

Az adó bevezetése

- (1) *Gyomaendrőd Város önkormányzatának Képviselő-testülete – tekintettel a 2/1992. (I. 21.) KT. számú határozatára – a Gyomaendrőd Város illetékességi területén pénznyerő automatákat üzemeltető játéktérmekek vonatkozásában bevezeti a helyi iparüzési adót.*

2. §

Adókötelezettség, az adó alanya

- (1) Adóköteles az önkormányzat illetékességi területén végzett olyan gazdasági, vállalkozási tevékenység (a továbbiakban együtt: iparüzési tevékenység), amelynek során a vállalkozó játéktéremben pénznyerő automatát (automatákat) üzemeltet.
- (2) *Adóköteles iparüzési tevékenység:* a vállalkozónak játéktéremben pénznyerő automata üzemeltetésével végzett nyereség-, illetőleg jövedelemszerzésre irányuló tevékenysége.
- (3) *Az adó alanya a vállalkozó.*
E rendelet alkalmazásában *vállalkozó:*
- a) a magánszemély, ha belföldön saját nevében és kockázatára, haszonszerzés céljából üzletszerű gazdasági tevékenységet végez és vállalkozói igazolvánnyal rendelkezik, továbbá az a magánszemély, akinek a tevékenységét e törvény vagy más adótörvény vállalkozási tevékenységnek minősít, valamint
- b) az a jogi személy, egyéb szervezet, amely üzletszerű gazdasági tevékenységet folytat.
- (4) *Az adókötelezettséget nem befolyásolja az, hogy a vállalkozó székhelye vagy csupán telephelye (részlege) található az önkormányzat illetékességi területén.*
- (5) *Amennyiben a vállalkozó a gyomaendrődi adóhatóság illetékességi területén kívül más önkormányzat illetékessége alá eső telepített munkahelyen is végez iparüzési tevékenységet, vagy nem telepített munka esetén más önkormányzat illetékessége alá eső irodából, telepről, részlegből történik a munka irányítása, a nettó árbevétel a számvitel rendje alapján kell megosztani az egyes önkormányzatok között. Ha ezt a számvitel rendje nem teszi lehetővé, objektív módon, a tevékenységre jellemző mutatók alapján kell a vállalkozónak a megosztási tervet elkészítenie és azt a bevallással egyidejűleg az adóhatósághoz benyújtania. Az adóhatóság jogosult a tervet felülvizsgálni.*

3. §

Az adókötelezettség keletkezése és megszűnése

- (1) Az adókötelezettség az iparüzési tevékenység megkezdésének napjával kezdődik, és e tevékenység megszűnésének napjával szűnik meg. [Htv. 38.§ (1) bekezdés]
- (2) Az adózó az adókötelezettség keletkezését, az adókötelezettségben beálló változást (megszűnést) a változást követő 15. napon belül köteles bejelenteni az önkormányzat adóhatóságánál. [Ar. 15. § (1)–(2) bekezdés]

4. §

Az adó alapja

- (1) Az adó alapja a végzett szolgáltatás éves nettó árbevétele, illetve az állami adóhatóság által az elévülési időn belül megállapított, valamint a vállalkozó által önrevízióval korrigált árbevétel.
- (2) *Nettó árbevétel:*
– A kettős könyvvitelt vezetőknél a mérleg szerinti (ÁFA nélküli) nettó árbevétel, valamint
– az egyszeres könyvvitelt alkalmazó vállalkozók vállalkozási nyereségadó köteles bevételei közül a termék, áru, szolgáltatás értékesítéséből származó (ÁFA nélküli) bevételek, növelve az árkiegészítéssel, csökkentve a fogyasztási adóval, továbbá
– a személyi jövedelemadó hatálya alá tartozó vállalkozók esetében a tevékenység, szolgáltatás ellenértékéért kapott készpénz, jóváírás és természetbeni juttatás (ÁFA nélküli) együttes összege, növelve az árkiegészítéssel, csökkentve a fogyasztási adóval.
- (3) *Amennyiben a nettó árbevétel utólag módosul, a különbözetet az azzal érintett év adóalapjánál kell elszámolni.*
- (4) *Az (1) bekezdés szerint módosított árbevételeket a városi önkormányzat adóhatósága az APEH megyei szervei által szolgáltatott adatok alapján ellenőrzi.*

5. §

Az adó mértéke

A helyi iparüzési adó mértéke a KT. rendelet 4. §-a szerint megállapított adóalap 3 ezreléke.

6. §

Az adó bevallása

- (1) A vállalkozó a helyi iparüzési adójáról az adóévet követő február hó 28-ig köteles adóbevallást tenni.
- (2) Ha a vállalkozó év közben megszűnik, vagy tevékenységét megszünteti (adókötelezettséget érintő változás), a változást követő 15 napon belül köteles adóbevallást tenni a változásról.
- (3) A tevékenységét év közben kezdő vállalkozó a tevékenység kezdetétől számított 60 nap eltelté után 15 napon belül köteles adóbevallást adni.

7. §

Önadózás

- (1) A helyi iparüzési adót az adózó – az önadózás szabályai szerint – köteles megállapítani, bevallani és megfizetni.

KÉPVISELŐ-TESTÜLETE

A HELYI IPARÚZÉSI ADÓRÓL

8. §

Az adóelőleg megállapítása

- (1) A helyi iparúzési adó fizetésére kötelezett vállalkozó – a helyi iparúzési adó fizetési kötelezettségének teljesítése érdekében – az önadózás szabályai szerint adóelőleget köteles fizetni.
- (2) Az adóelőleg alapja: az adóévet közvetlenül megelőző év nettó árbevétele.
- (3) Ha a vállalkozó a tevékenységét az adóévet közvetlenül megelőző évben kezdte, vagy részben szüneteltette – ide nem értve az időny munkarend miatti szüneteltetést – a helyi iparúzési adó előlegének alapját az elért nettó árbevételének évesítésével (az időarányos rész teljes adóévre történő átszámításával) állapítja meg.
- (4) Ha a vállalkozónak az adóévet közvetlenül megelőző évben nem volt adóalapja, akkor a tevékenység kezdésétől (újrakezdéstől) számított 60 nap alatt képződött adóalap figyelembevételével kell az adóelőleg alapját megállapítani.
A 60 nap alatt képződött adóalap felét annyiszor kell számításba venni, ahány hónap a kezdés napját követő hó első napjától az adóév végéig eltelik.
- (5) Az adóelőleg a (2)–(4) bekezdés szerint számított adóalapnak az e rendelet 5. §-ában meghatározott mértékkel számított összege.
- (6) Azt az adóalanyt, aki tevékenységét az év második felében kezdi meg, abban az évben adóelőleg fizetési kötelezettség nem terheli.
- (7) Az (1)–(5) bekezdésben foglaltak alkalmazásával megállapított adóelőleget és az éves adókötelezettség különbözetét a tárgyévet követően az éves bevallásban kell elszámolni.
A különbözetet a bevallásra előírt időpontig kell megfizetni, illetve ettől az időponttól lehet a különbözetet viszszaigényelni.
Ugyanígy számol el az adóalany akkor is, ha megszűnése miatt év közben köteles adóbevallást adni.

9. §

Az adó megfizetése

- (1) A helyi iparúzési adó fizetésére kötelezett adóalanyoknak az adófizetést félévi egyenlő részletekben az adóév március hó 15-éig, illetve szeptember hó 15-éig a városi önkormányzat 629-346611-0859 számú egyenesadó beszedési számlára kell teljesíteni.
- (2) A tevékenységét év közben kezdő adózó az adóelőleg első félévre eső részét az adóelőleg-számítás alapjául vett időszakot követő 15 napon belül köteles teljesíteni.
- (3) Az adózó az év folyamán befizetett adóelőleg és az éves tényleges kötelezettség különbözetét az éves adóbevallás benyújtásával egyidejűleg fizeti meg, illetve igényelheti vissza.
- (4) Az önkormányzati adóhatóság által határozattal utólag megállapított adót a határozat jogerőre emelkedését követő 15 napon belül kell megfizetni.
- (5) A fizetési határidő be nem tartása késedelmi pótlék felszámítását vonja maga után.

- (6) Kérelem alapján – indokolt esetben – az adó megfizetésének teljesítésére részletfizetés vagy fizetéshalasztás engedélyezhető.

Az erre irányuló kérelmet az önkormányzat adóhatóságához kell elbírálásra benyújtani.

10. §

Átmeneti rendelkezések

- (1) Azok a helyi iparúzési adó hatálya alá eső vállalkozók, akik (amelyek) a rendelet hatálybalépése előtt már folytatták a helyi iparúzési adó hatókörébe tartozó tevékenységüket, első ízben a rendelet kihirdetését követő 60 nap eltelté után, legkésőbb azonban szeptember hó 15-éig adnak adóbevallást, és fizetik meg adóelőlegüket.

11. §

Egyéb rendelkezések

- (1) Mind a magánszemélyek jövedelemadóját fizető egyéni vállalkozók, mind a Társasági adó törvény szerint adózó vállalkozók a vállalkozási tevékenységükkel összefüggő helyi adójukat, így a helyi iparúzési adót is, bevételeikkel szemben költségként elszámolhatják.
- (2) Mint minden helyi adó, így a helyi iparúzési adó esetében is az e rendeletben nem szabályozott kérdésekben a Helyi adókról szóló 1990. évi C. törvényben, az Adózás rendjéről szóló 1990. évi XCI. törvényben, valamint az Államigazgatási Eljárás Általános Szabályairól szóló 1981. évi I. törvényben foglaltak az irányadók.

12. §

Értelmező rendelkezések

E rendelet alkalmazásában:

1. *Az önkormányzat illetékességi területe:* az önkormányzat közigazgatási határa által behatárolt – bel- és külterületet magában foglaló – térség, amelyre az önkormányzati hatáskör kiterjed.
2. *Vállalkozó:* a magánszemély, ha belföldön saját nevében és kockázatára, haszonszerzés céljából üzletszerű gazdasági tevékenységet végez és vállalkozói igazolvánnyal rendelkezik, továbbá az a magánszemély, akinek a tevékenységét e törvény vagy más adótörvény vállalkozási tevékenységnek minősít, valamint az a jogi személy, egyéb szervezet, amely üzletszerű gazdasági tevékenységet folytat.

13. §

Záró rendelkezések

- (1) E rendelet kihirdetése napján lép hatályba. Rendelkezéseit 1992. július hó 01. napjától kell alkalmazni.
- (2) E rendelet kihirdetéséről a jegyző gondoskodik.

Gyomaendrőd, 1992. május 12.
dr. Frankó Károly sk.
polgármester

Csorba Csaba sk.
jegyző

E rendelet 1992. június hó 15. napján kihirdetést nyert.
Gyomaendrőd, 1992. június 15.

Csorba Csaba
jegyző

A KERESZTÉNYDEMOKRATA NÉPPÁRT GYOMAENDRÓDI SZERVEZETE

1992. június 1-jén megtartott gyűlésén megfogalmazta és elfogadta a párt célkitűzéseit és helyi programját az 1992/93. évre. A programot ezúton hozzuk nyilvánosságra:

A Kereszténydemokrata Néppárt Gyomaendrődi Szervezete 1992-93. évi programja

1. A KDNP I. Országos Kongresszusa határozatai szellemében kíván tevékenykedni, irányelveit magáénak vallja.
2. Célul tűzzük ki, hogy ápoljuk a keresztényi életszemlélet kiteljesedését. Felemeljük szavunkat a közömbösség és az ateizmus minden megnyilvánulása ellen.
3. Kezdeményezzük és ajánljuk az oktatóknak, hogy cserkészmozgalom lehetőleg minden iskolában létrejöhessen.
4. Szoros kapcsolatot kívánunk kiépíteni a helybeli egyházakkal. Valljuk, hogy az egyházak fontos támaszai a nemzetnek. Szükségesnek tartjuk, hogy az együtt gondolkodás szellemében legalább évente kétszer az egyházak tartsanak ökumenikus istentiszteletet.
5. Támaszkozunk és egyben segítjük az Önkormányzat munkáját. Úgy értékeljük, hogy a jelen helyzetben és gazdasági körülmények között jól végzi munkáját. Fenntartjuk azonban az építő és jó szándékú kritikai szemléletünket az Önkormányzat munkájával kapcsolatban.
6. Minden erkölcsi támogatást megadunk a KISRÉTI GYÓGYSZÁLLÓÉRT

ALAPÍTVÁNY részére. Biztosak vagyunk abban, hogy a tervezett gyógyszálló létesítése enyhít a város foglalkoztatottsági gondjain, elősegíti Gyomaendrőd lakosai életkörülményeinek javítását.

7. Szoros kapcsolatot szándékozunk kialakítani a Honismereti Egyesülettel, a Gyomakörrel, a budapesti Endrődiek Baráti Körével, Hunyadi Körrel és más társaságokkal és egyesületekkel (Nyugd. Klubbal).
8. Szükségesnek tartjuk a pártépítést. Szeretettel várunk minden jó szándékú és keresztény életfelfogású lakost köreinkben.
9. Fel kell készülnünk zászlóink megszentelésére, amelyre legjobb alkalom augusztus 20-a lehetne ökumenikus rendezéssel.
10. Törekednünk kell arra, hogy szervezetünk mielőbb önálló helyiségben végezhesse munkáját.
11. Havi értekezleteinken értékeljük a végzett munkát, kitézzük a soron következő feladatokat. Értekezleteinkre, tanácskozásainkra szeretettel várunk minden gyomaendrődi lakost, hiszen mi nemcsak nevünkben, hanem valóságosan is a nép pártja kívánunk lenni.
12. Támogatjuk az egyházakat, hogy éljenek a törvény adta lehetőségekkel az egyházi intézmények visszaigénylésével kapcsolatban és azok mielőbbi hasznosításával.
13. Támogatjuk és elősegítjük a két városrész további közeledését.

A program nyilvánosságra hozataláért felelős: *Vaszkó András titkár*

Hölgyeim és Uraim! Fiatalok és idősebbek! Bármilyen ÉRETTSÉGIVEL rendelkezők!

Akiknek van szakmájuk, de MUNKA-NÉLKÜLIEK – Akiknek nincs szakmájuk, de szeretnék elhelyezkedési esélyüket növelni – jelentkezzenek tanfolyamunkra!

AGRÁRVÁLLALKOZÓKAT akarunk képezni, amely képzés 1992. november 1-jén indul és 1993. július elején fejeződik be.

Időtartama tehát alig több mint 8 hónap, azaz 32+3 hét.

A 11., 23. és 35. héten szintvizsgák és záróvizsgák.

A tanfolyam KÖLTSÉGEIT a Megyei Munkaügyi Hivatal viseli.

Az iskola TANKÖNYVET biztosít.

A tanfolyamon megszerezhető ismeretek

A vállalkozás alapismeretei, benne: közgazdasági, vállalkozásjogi, könyvelési, piackutatási, adózási stb. tudnivalók.

Egy idegen nyelv (német – alapfokú nyelvvizsga)

Növénytermesztési és állattenyésztési alapismeretek.

Mezőgazdasági vontatóvezetői jogosítvány.

Ételkészítés, felszolgálat nőknek.

Ház körüli karbantartás (asztalos, hegesztő, lakatos) férfiaknak.

Gépírás és levelezés mindenkinek.

A tanfolyam végén a követelményeknek végig megfelelők a képzettségi szintjüket tanúsító OKLEVELET kapnak. Ez azonban nem jelenti a végzettségük megváltozását.

Elhelyezkedhetnek: önálló vállalkozóként, vagy ilyen tevékenységet folytatónál nyerhetnek alkalmazást.

A tanfolyam HELYE: Bethlen Gábor Mezőgazdasági Szakközép- és Szakmunkásképző Iskola, Gyomaendrőd, Hősök útja 40. Telefon: 67/31-028 (Munkanapokon: 08-16 óráig)

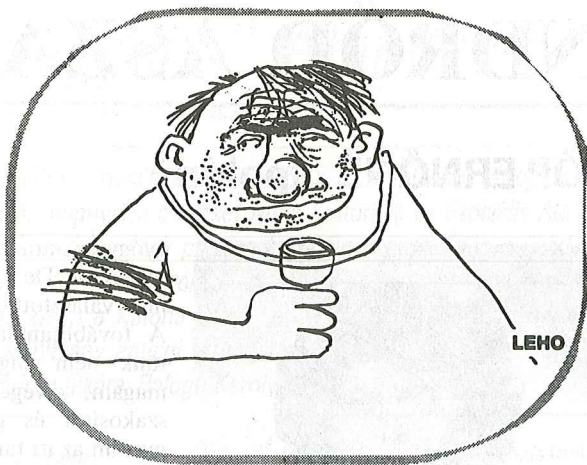
A mi híres emberünk: „Korongon a kikiáltó”

Különleges és páratlan „színházi” élmény várta mindazokat, akik szép számban eljőttek a Károlyi-palotába – a Hungaroton *Élő lemezbemutató*-jára, pénteken este. Új módon és formában találkozhattak a több mint egy emberöltővel ezelőtt a hazából elbujdosni kényszerülő *Határ Győző* költővel, íróval s filozófussal, akinek az emigrációban teremtett, illetve ott megjelent új és régebbi művei egymásután ismertté és nagyra becsültté váltak itthon is. Most, beszélgetőpartnere, *Szokolczay Lajos* neves irodalomtörténész jellemzése szerint a „színész-bohóc” s a „zenés kikiáltó” és más drámai alakjában léphetett elének ezen az új *A popmester három haradó-rigmusa* című nagylemezén. Miután

éveken át kötött ki a nyugati magyarság szígeinek partjain – ahogy ő nevezte: a „szitytya-gócok”-ban –, hogy műveivel a gondolat, a poézis, az anyanyelv fenntartó- és éltető-erejét vigye el hozzájuk, kazettákat kezdett el készíteni és terjeszteni. Ő lett ezeknek az írásainak meglepően nagy hatású színészi megjelenítőjévé és a felesége: *Prágai Piroska* pedig tehetséges és igényes előadó társává. Miközben mondták a műveket, ő kezelte a zenei és más jellegű kíséretet adó technikai berendezéseket. Kilenc kazettájuk készült el 15 évvel ezelőtt, s velük nagy sikert értek el. Ezek egy részét ismerteti meg a most kiadott lemez, melyről a közönség szemelvényeket is hallhatott. Eredeti groteszk és ironikus világlátás és emberszemlélet, áradó humor s nyelvi játékoság nyugtázta le. E varázslatra – egykori kedves jó barátján: *Weöres Sándoron* kívül – talán egyedül csak *Határ Győző* képes irodalmunkban. Érdekes beszélgetés alakult ki Szokolczay Lajos és *Határ Győző* közt, melybe kérdéseivel a közönség is bekapcsolódott. Igazi emberi közelségbe hozta e társalgás – sok információt nyújtva róla – a költőt, az író és a filozófust, aki verseiből is felolvasott a jelenlévőknek. Az estet *Határ Győző* a könyvhétre megjelent *Órások* című kötetéhez írt, a 2000. évhez közelgő emberhez intézett megrendítő reflexióiból felolvasott részletek foglalták méltó keretbe.

Illés Lajos (Vasárnapi Hírek)

A BUNKÓ vagy TAHÓ

(az országban bárhol megtalálható) ismertetőjegyei:
(Neme lehet: nő, férfi és hermafrodita)

1. A Bunkó csak nagyon ritkán köszön ismerős embertársainak.
2. A Bunkó fogainak száma nem éri el a tucatot, a meglévők szuvasak, lehelete büdös.
3. A Bunkó, ha eszik csámcsog, szája nyitva, ha iszik folyamatosan szürcsöl.
4. A Bunkó izzadságszaga több méter távolságból érződik, körmei retkesek, ápolatlanok.
5. A Bunkó nagyon ritkán tisztálkodik és még ritkábban cseréli fehéreneműit.
6. A Bunkó ha olvas, a feje megfájdul, ha könyvet lát viszket mindene és émeleg a gyomra.
7. A Bunkó az orrát állandóan szívja, annak váladékát legtöbbször lenyeli és így a jóllakottság állapotába kerül.
8. A Bunkó a „kiművelt emberfőt” lenézi, megveti, hülyének, nagyképűnek tartja.
9. A Bunkó késsel, villával nem szeret étkezni, mert az oly komplikált és fáradságos.
10. A Bunkó azt hiszi, hogy Ő a nép egyszerű gyermeke.
11. A Bunkó a szemetet, a cigarettacsikket (ha dohányzik) eldobálja és közben köpköd.
12. A Bunkó -suk-süköl és „ezet” vagy „aztat” képzel a világról.
13. A Bunkó, ha több alkoholt fogyaszt, embertársát megsérti vagy megveri. (Csodálkozik, ha a másik visszaüt.)
14. A Bunkó „Amerikát” akar, de ott hon kukoricacsutkával törli a fenekét, nyilvános helyen a WC falára „mázol”, letöri a vízcsapot, és ellop minden mozdíthatót.
15. A Bunkó nem szereti és kínozza az állatokat, eltapossa a virágokat, kitöri a fákat. Ha telefonfülkét lát, agya elborul és ezt a technika vívmányt ártalmatlanná teszi.
16. A Bunkó a szerelmet legtöbbször csak szaporításra használja.
17. A Bunkó, ha sok a pénze; felsőbbrendűvé válik, elveszíti földi halandói mivoltát.
18. A Bunkó nem szereti, utálja a békét, a nyugalmat, a jóságot és a szépet.
19. A Bunkó semmilyen téren nem akar változást, megújítást, idegesíti őt a másság, az egyéniség, a tehetség.
20. A Bunkó legszívesebben visszamászna a fára, hogy a gondolkodás ne fáradassa.

HAL

ÁGAI ÁGNES Sörivók dicsérete

Betérünk a sörözőbe, sörbárba, sörszatóriumba, sörházba, sörszatóriumba, sörszatóriumba, ahol gumislaból és pukkantújsüvegekből folyik, spriccel, ömlik a sör. A sör olyan, mint az élet, az élet szakasztott, mint a sör. A sör hűsít, nyugtat, gyújtogat, a sör magát ínyedbe marja, aztán fejedbe röppen, mint sárga tollú madárka, és huss, a szíved megbizsergeti.

A sör csak széles, nagy pohárban sör, korsóban, krigliben, olvadt aranyként elterül, fején horgolt hálósityak, lábán kerek papírkorong mamusz. A sörben álmok rezegnek, komló duzzasztotta álmok. Ne gondoljunk rossz emlékü müncheni sörözőkre, a sör vétlen puccokban, dáridókban, sörben minden bánat oldható.

A sör a nagyhasú, kispénzű polgárs a kétkezi (hány kezi lenne?) munkás itala

A sör vaskos és plebejus, karcsú nyakú üvegben neveléses, a palackozás úgy áll neki, mint bikának a szmoking.

Korsónk színültig tele, a fehér hab kétfelől lecsordul, egymásnak dőlünk kipirultan, hullámszik a faasztal, gurguláznak a hordók, és mi önfeledten ringunk tátott szájú nagy nevetések között, a felelőcsenő, vidám sörhobokon.

Az Apolló Mozi júliusi műsora

- 3-4. Csupasz pisztoly 2 és fél amerikai film
- 5-6. Ők is a fejükre estek amerikai film
- 9-10. Utolsó cserkész amerikai film
- 10-12. Beethoven amerikai filmvígjáték
13. Dinasztia harca
16. Kék Duna keringő magyar film
- 17-19. Szombat esti frász amerikai film
20. Hegyilakó visszatér angol film
- 23-25. Elemi ösztön
- 26-27. J. F. K. (Kennedy) amerikai film
- 30-31. Tininindza teknőcök 2. amerikai film

A müncheni sörfesztivál
Löwenbrau sörsátrának oroszlánja

GYOMAENDRÓD ÁSZAI IX.

FÜLÖP ERNŐNÉ ápolónő

Betegei, főleg az idősebbek ajánlották, hogy ő az, akit igazán ÁSZ-nak nevezhetünk. Amikor felkerestem munkahelyén a rendelőintézetben, szerényen szabadkozott és azt mondta csendesen: „Csak az elvállalt munkámat végzem, amit nagyon szeretek.”

Valójában ilyen őszinte szerénységtől sugárzó emberrel már régen találkoztam.

– Mióta végzi ezt az igazán csak hitel, elszántsággal teljesíthető és ember szeretetet követelő hivatást?

– A Gyulai Általános Ápolónőképző elvégzése után, 1970 óta vagyok ápolónő, beteggondozó.

– A 22 év alatt hány orvos mellett dolgozott?

– Dr. Frankó László, dr. Megyesi Éva, dr. Zsótér Gyöngyi, dr. Szerb György; velem kezdtem pályámat és jelenleg dr. Lizák Anna a közvetlen felelősem.

– Hogyan telik egy munkanapja?

– Délelőtt itt a rendelőben ténykedem, délután átlagban 6–8 fekvő beteghez jutok el. Nem régen vettem egy kismotort, amely könnyíti a házról házra járást.

– Mi motiválta Önt arra, hogy elkötelezze magát a gyógyításnak?

– Népes, szegény családban nevelkedtem, sőt mondhatni kései gyermeke voltam szüleimnek. 10 évesen már eljártam dolgozni, hogy segísem idősebb anyámat, apámat, testvéreimet. Igyekeztem mindig alkalmazkodni mindenkihez, és mindenkin segíteni.

A családi környezetem humanitárius és karitatív légköre „irányított” erre a pályára.

– Munkahelyén hogyan érzi magát?

– Amióta dolgozom, saját maganélet gondjaimat soha nem „viszem be” a rendelőbe. Ha a betegeken segíthetek, mindig jó a közérzetem. A menthetetlen (rákos) pácienseket is lelkiileg igyekszem „karbantartani”. Ahová hosszabb ideje járok már, igazi családtagnak számítok. Sokan bizalommal fordulnak hozzám egyéb gondjaikkal is, ez nekem nagyon jól esik, így nap mint nap feltöltődöm! Az idősebb betegeknek a részükre felírt gyógyszereket kiváltom és hazaviszem nekik.

– Voltak olyan álmai, hogy esetleg orvos lehetne Önöböl, vagy vágyakozott-e máshová?

– Az iskola elvégzése után két helyre kaptam ajánlatot, a Gyulai Kórház bel-

gyógyászatára és a Gyulai Fürdő Szanatóriumba. De idősebb szüleim miatt Gyomát választottam, nem bántam meg. A továbbtanulásomat anyagi helyzetünk nem engedte. Persze képzem magam, elvégeztem a fizioterápiás szakosítót és gyakorlatban is alkalmazom az itt tanultakat. Rendszeresen olvasom az Egészségügyi Munka című szaklapot is. Az új háziorvosi rendszer bevezetése is újabb továbbképzést igényel.

– Hogyan és mikor pihen családjával?

– Férjem anyaggazdálkodó a Hőtechnikai Vállalatnál, két kiskorú gyermekünk van. Egy félkész családi ház, ismeretes, hogy mennyi gonddal, lemondással jár. Néha egy-egy mozilátogatás, alkalomszerű televíziózás a kikapcsolódásunk. Az idei nyárra egyhetes beutalót kaptunk a Balatonra. Nagy öröm ez számunkra, már alig várjuk.

– Váratlan és kellemetlen kérdés, de mennyi a fizetése 22 évi egészségügyi szolgálat után?

– 12 500 Ft a bruttó jövedelmem, ehhez jön még 1100 a fizioterápiás kezelésért, ügyeleti díjakkal kiegészítve nettó 11 000 forintot kapok kézhez. Otthoni állattartással is foglalkozunk, így szerényen megélünk.

– Hogyan szólítják Önt, kedves aszszonyom a betegei?

– Erzsikének, Erzsike ápolónőnek.

– Köszönöm kedves Erzsike, hogy elbeszélgethettünk.

HAL

Színes filmjének
előhívását, nagytítását

24 óra alatt
Bak János elvégzi

A kidolgozásra kerülő
film
a trafikjában leadható

(Autóbusz-állomás)

✂

AZ ÉN ÁSZOM
FÜLÖP ERNŐNÉ
ÁPOLÓNŐ

* * *

Beküldendő a Polgármesteri Hivatal címére:

Gyomaendrőd, Szabadság tér 1.

1992. október 15-ig

„Érted vagyunk” Alapítvány

GÁLAEST

A Híradó áprilisi számában értesülhettek Olvasóink az alapítvány létrejöttéről. Céljai változatlanok, megnyerni a József Attila Kulturális és Szociális Alapítvány Szociális Szakkuratóriumának pályázatát és Gyomaendrődön működtetni egy intézményt, értelmi fogyatékos és mozgáskorlátozott gyermekek számára. 1992. május 26-án a Katona József Művelődési Központban megrendezett műsor az alapítvány anyagi támogatását szolgálta. A rendezvényt a kuratórium titkára, Balogh Károlyné nyitotta meg.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!
Kedves Vendégeink!

Szeretettel köszöntöm Önöket az „Érted vagyunk” Alapítvány Kuratóriuma nevében.

Alapítványunkat 1992. márciusában hoztuk létre.

Célunk: mozgássérült és értelmi fogyatékos gyermekek számára egy otthon létrehozása.

Sokan kérdezték már tőlünk, hogy hogyan jött ez az ötlet?

Mi alapítók a napi munkánk során ismerjük azokat az embereket, családokat, akik ilyen gyermekeket ápolnak, nevelnek, vagy talán tőlük elszakítva valahol egy intézményben, otthonban képezik, oktatják őket.

Ezek a szülők a borzasztó lelki fájdalomon kívül, nagy anyagi terheket vállalnak magukra, hogy gyermekeiket hazahozzák hétvégeken.

Sajnos ez ma már ilyen árak mellett lehetetlen.

Így jutottunk el a gondolathoz, hogy a Gyomaendrődön és a környékén élő beteg gyermekeken és szüleiken segítsünk.

Mi, akik egészséges gyermekeket nevelünk, kétségbeesünk, ha gyermekünk egy kicsit meg van fázva és lázas, pedig tudjuk, hogy egy pár nap és újra egészséges lesz.

Gondoljunk bele, mit érez az a szülő, aki tudja, hogy gyermeke állapota nem fog megváltozni, nem fog meggyógyulni és még ráadásul tőle el is van szakítva több kilométerre.

Mi most azért vagyunk itt, hogy segítsünk helyben egy olyan otthon létrehozásában, ahová a szülők szívesen viszik a gyermekeiket, és ahol sokszor találkozhatnak vele, és akár naponta is hazavihetik.

Mit tett az alapítványunk e cél megvalósításában:

– tárgyalást folytattunk az Alföldi Tüzeip Vállalattal az Újkert sori sorházakra, és pályázatot nyújtottunk be a József Attila Szociális Alapítványhoz. A pályázathoz már el kellett készítenünk a teljes átalakításra vonatkozó tervdokumentációt.

Egy pár mondatban szeretném elmondani, hogyan képzelnék el a leendő otthonunkat.

Az otthon 30–35 fő részére biztosítana

folyamatos ellátást + még napközis foglalkoztatásra is lenne lehetőség.

Az épületben a hálósobákon kívül konyha, és étkezőhelyiségek lennének. Az otthonban 20–22 fő számára biztosítanánk munkalehetőséget.

– Lenne kiszolgáló személyzet,

– az ápolást, gondozást egészségügyi szakdolgozók végeznék.

Az otthonban kiemelkedő hangsúlyt fektetnénk a képzésre, melyet egy gyógy-pedagógusokból, konduktorokból álló team végezne.

Ez a gondozotti létszám 7 csoportra lenne bontva, ebből 6 csoport az oktatásban venne részt, egy csoport pedig az ő igényüknek és egészségi állapotuknak megfelelően kialakított tornaszobában foglalkozna.

Később az életkorok előrehaladtával rehabilitációs lehetőséget is szeretnénk megteremteni, melyek során ezeknek a gyermekeknek teljes egészében meg tudnánk oldani a napi foglalkoztatását.

Természetesen mindehhez pénz kell, kevés a szándék és az akarat.

Így gondoltuk, hogy ez a jótékonyági est is segít célunk megvalósításában.

És valahol úgy éreztük, hogy borzasztó nemes dolog az, mikor elmondhatjuk, hogy létrejött ez az est, ahol a város gyermekei tesznek valamit a város gyermekeiért, s egy jó ügyért.

Kérem fogadják szeretettel műsorunkat.

ZÁRSZÓ

Kedves Vendégeink!

Az alapítvány kuratóriuma nevében köszönetemet fejezem ki, hogy adományainkkal segítették ezt a nemes célt.

A mai esten 25 000 Ft-tal gyarapodott alapítványunk.

Köszönetünket fejezzük ki a Művelődési Ház dolgozóinak, hogy lehetőséget adtak a mai est megrendezéséhez.

Külön köszönöm a részt vevő gyerekeknek és az őket felkészítő pedagógusoknak, valamint a Zabhegyező együttesnek ezt a színvonalas előadást.

Köszönöm, hogy eljöttek!

„Érted vagyunk” Alapítvány
Kuratóriuma

KÖNYVHÉTEN A KNER

Az idei évben június 5–9. között rendezték meg az ünnepi könyvhétet. A központi helyszín Budapesten a Vörösmarty tér volt – ahol a könyvsátraknál és az Irodalmi Teraszon találkozhattak a könyvet szerető emberek az írőkkel, művészekkel, s természetesen meg is vásárolhatták a kiadványokat.

A jubiláló Gyomai Kner Nyomda (110 éve alapította Kner Izidor) is képviseltette magát a könyvhéten: a Vörösmarty téren a nyomda is felállította standját, ahol a nyomda a saját kiadásában megjelentetett műveket, képeslapokat, poszter, jegyzettömböket stb. és más kiadók számára készített könyveket árúsított.

(Korábban már bemutattuk a hasonmás kiadásban megjelent Éjfél, Kisértethistóriák és Apró lurkóságok c. köteteket.)

Erre a néhány napra a múzeumból elszállítottuk a kézi működtetésű kis nyomdagépet, melyen a helyszínen alkalmi nyomtatvány készült a könyvhétre látogató emberek részére. Szerénytelenség nélkül elmondhatjuk, hogy a könyvheti rendezvények egyik érdekessége a működő nyomdagép volt.

Nagyon sokan jöttek megnézni kiadványainkat, termékeinket: az egyszerű néződökhön, vásárlókon kívül, üzleti partnereink, a könyvkiadók munkatársai a könyves szakma képviselői, írók, művészek. Vendégül láttuk Juhász Ferenc költőt, Béres Ferenc

népdalénekest és nagy örömünkre Határ Győzöt és feleségét. (Egy érdekesség, hogy Határ Győző édesapja a tízes években Kner Izidornál dolgozott.) Jó érzés volt Budapesten találkozni helyi kötődésű emberekkel.

Örömmel hallgattuk a sok apró emlékképet Knerékről, a régi kapcsolatokról, a nyomda régi vagy modernebb könyveivel kapcsolatos dicséző szavakat. Mindez azt bizonyítja, hogy a Kner név ma is szépen cseng, az emberek figyelnek rá. Úgy éreztük, ez a könyvheti jelenlet erősítette azt, hogy a magyar kultúrában, gazdaságban, mindennapjainkban továbbra is aktív szerepe van a Gyomai Kner Nyomdának.

Hudák J.

A JAPÁNOK ÚJRA GYOMÁN

Másodízben vendégei a városnak a japán HAMAOKA-CHO város kórusa és kísérijük a KOTO zenekar.

Tradicionális japán zenét játszanak eredeti kosztümökben.

Bemutkozásukra augusztus 14-én 20 órától kerül sor a gyomai református templomban.

„Sokféle neveknek magyarázata”

Névnapi szófejtő sorozatot indítunk

JÚLIUS

Oroszlán, avagy
Szent Jakab hava

Próbáljuk megfejteni a július 25-i Jakab név eredetét. (Zárójelben jegyezzük meg, hogy egy Jakab-napot már érintettünk futólag, május 1-jén, Fülöpről szólva, az igazi nagy ünnepet azonban júliusban ülte meg az egyház.)

Nem a nagy melegtől van, hogy a megfejtés nem megy: hűvösebb időkben sem sikerült ez a nyelvtudósoknak: bizonyosan csak annyit tudunk, hogy bibliai név ez is: Krisztus egyik apostola szintén ezt viselte, a név ősbibb alakja, a Jákob pedig már az Ószövetségben is előfordul: Izráel három öztyja közül Ábrahám és Izsák után ő volt időben az utolsó.

A július 6-i Ézsaiás (a héber Jesaiás név változata) viszont máig él: ezt a nevet viselte Csokonai egyik híres professzora, a görög-latin szakos Budai Ézsaiás is, s 1967-ben is ezt adták szülei egy kisfiúnak. A név jelentése: „Isten az üdvösség” (s rokonságban van az Ézsauval).

Rebeka nevééről is kellene szólnunk: ez szintén bizonytalan eredetű, akárcsak a Jakab, némelyek szerint azt jelenti: „megkötöz, megigéz, megbabonázó”, mások szerint prózaibb a jelentése: „jól táplált”.

S ezzel áttérhetünk egy jóval népszerűbb bibliai női névre, a júliusi Annára: a héberben eredeti alakja Hannah, s azt jelenti: „kegyelem”, „Isten kegyelme”. Nagy népszerűsége s számos alakváltozata azzal magyarázható, hogy a Biblia szerint ő volt Mária anyja: névnapiját a Szenteké csak a XIV. században tette kötelező ünnepé, de már előbb is nagy volt a kultusza. Szent Anna a bányászok, a hajósok, az anyák, a házasság, az özvegyek és a szegények védőszentje.

Ami a július 1-ji Tihamért s a július 31-i Ignácot illeti: az ő nevük illik Szent Jakab hávához – vagy inkább: hevéhez, a kánikulához. Hogyan? Hát a Tihamér jelentése: „csendet kedvelő”. Márpedig aki ilyenkor nyaralni megy, az többnyire a csendet kedveli, pihenni akar – például Tihanyban, amelynek a nevében ugyanazt a szláv szótövet ismerhetjük föl, mint a Tihamérból: a balatonai helységben egy Tihony nevű birtokosának neve ragadt rajta, s e név annyit jelentett: „csöndes, halk szavú ember.”

Nyaraláskor sokan olvasnak is: talán még Kisfaludy Károly és Vörösmarty Mihály verseit is előveszik, pl. A két szomszédvárat, amelynek főhőse Tihamér. A két költő újtotta föl e régi személynevet munkáiban a múlt században.

A hónapvégi Ignác nem szláv, hanem latin eredetű, s akik tanultak latinul valaha, mindjárt föl is ismerik benne a „tűz” jelentésű ig-

nist. Hát bizony ez illik ide, mikor „Tüzesen süt le a nyári nap sugára”.

A júliusi névnapok között még egy van, amely stílusosan illeszkedik a hónaphoz, a kánikulához: a Napisten, Apolló nevéből keletkezett Apollónia. Férfi párja, az Apollónius, azt jelentette: „Apollónak szentelt”.

Szintén görög eredetű a ma már igen ritka, július 20-i Jeromos, a görög Hieronümosz hangtani változata, amelynek jelentése: „szent nevű”. Hiába azonban a szép jelentés, ma inkább kissé komikusnak érezzük (akárcsak a Jónást, a Tóbiást, amely különben a héber Tóbijah név latinus formájának átvétele, s szó szerint azt jelenti: „Jehova (Isten) jó”).

Szintén görög eredetű a július 30-i Xénia. A jelzett évben két kislánynak választották nevül szülei. Jelentése: „vendég, idegen”.

Már jóval több gazdára talált a július 5-i Sára, s még többre az ugyanakkorra tett Sarolta. Sokan össze is tévesztik, illetve azonosnak veszik – tévesen – a két nevet: pedig a Sára bibliai, héber eredetű, mint már volt róla szó a májusi Izsák név tárgyalásánál. Ott azt is megmondtuk, hogy jelentése „hercegnő, uralkodónő”. S ami azt illeti, fejedelmi név volt nálunk Sarolt, illetve a Sarolta is. Béla király névtelen jegyzője, Anonymus szerint Géza fejedelem felesége, I. István anyja ezt a nevet viselte (s valószínűleg ez volt a neve Szent István húgának is, aki szintén fejedelmi személy volt: Aba Sámuel, István király második utóda vette feleségül). Ez a Sarolt, illetve latinus szöveggel Sarolta ótörök eredetű személyneveink sorába tartozik, s jelentése: „fehér menyét”.

S ha a Sárával az ószövetségi héber nevekhez jutottunk, akad ilyen még kettő ebben a hónapban: a közkedvelt Judit (becenevei a Jutka, Juci, Ució stb. is népszerűsége mellett szólnak) egy egész országrész nevét hordozza (akárcsak a Ferenc), jelentése: „júdeából származó nő”.

A héber eredetű nevek mellett több germán is található e havi szófejtőnkben: köztük legelső a július 2-i Ottó.

Ez voltaképp már becező alak: az Otmar („vagyoni” + „harcos”) és az Otrifred („vagyoni” + „béke”) becező változata. A „birtok” jelentésű germán odo származéka az ugyancsak július 2-i Ottokár is (eredetibb alakjában: Odowakar), ennek jelentése: „birtokot megőrző”. (Míg azonban az Ottó 1967-ben 231-en választották, az Ottokárt csak egyetlen családban.)

Az Ottó, Ottokár női megfelelőjének, az Otiliának szó szerinti jelentése: „öröklött

vagyon”. Kissé prózai jelentése ellenére kellemes és előkelő hangzású név: 1967-ben kerék 40-en kapták.

A német Walter (Waldheer) jelentése: „uralkodó sereg”. Átkerült az angolba is: a XVIII-XIX. század híres történeti regényírója, Walter Scott is ezt a nevet viselte. Nálunk viszonylag ritka, máig érezzük idegenszerűségét, 1967-ben öt kisfiút neveztek el így.

A július 10-i Amália, ha latinus vége alapján nem is érezzük annak: szintén germán eredetű, eredetibb alakja Amalbera volt, s elemeinek jelentése: „az Amálok (gót királyi család)” + „védelem”.

Az Olga ugyanis germán eredete ellenére – voltaképp a Helga változata – az orosz nyelvben alakult ki. A Helgák ugyancsak július 11-én tartják nevüknek napját, amely azt jelenti: „egészséges”, „boldog”. A Helga nevet az oroszok a IX. században ismerték meg, amikor a skandináv félszigetről a normann vikingek Rurik parancsnoksága alatt megalapították az oroszok Oljának mondják, s az orosz ortodox egyház első szentje is ő lett, „Szent Olga” néven. Az ősi germán név már mint orosz név terjedt el aztán Európán szerte. (Szent Olga emléknapija voltaképp június 21-én van: a protestánsok tartották július 27-én az Olga-napot.) 1967-ben a 48 Helgával szemben 134 Olga állt.

Shadd említsünk meg egy másik ősi magyar nevet is itt, amely a Sarolthoz hasonlóan Anonymusnál fordul elő: a július 17-i Szabolcsot. Róla a Névtelen Jegyző azt írta, hogy „fölötte bölcs férfiú” volt.

S az Elődöknek – akik július 1-jén is ünnepelhetik névnapjukat – mondjuk el mindjárt, hogy nevük annyit jelentett „elsőszülött” vagy: „ős”. (Berzsenyinnél közzszóként eldőd alakban fordul elő A magyarokhoz címzett híres ódájában.)

Az Előddel szemben azonban a Szabolcs eredete nincs tisztázva, okkal föltehető, hogy „nyest” jelentésű régi coboly szavunk lap-pang benne.

Az Anonymusnál található régi magyar személynevet Vörösmarty Mihály elevenítette föl a múlt században, a honfoglalást előadó nagy népszerűségű hőskölteményében, a Zalán futásában. S Zalánról is illő megjegyeznünk, hogy szintén Anonymus gestájában fordul elő, s szerinte a Duna-Tisza vidéki bolgárok fejedelme volt, aki a Zagyva környékén ellenállt, de csatát veszített, s elmenekült. Nevének eredeti ejtése Salán lehetett, s azt jelentette, „dobó, ütő”. (A Tittel melletti Zalánkemen/Szlankamen/ talán az ő nevét örzi).

Szilágyi Ferenc (gyomai) egyetemi tanár

TÁNCOS HÍREK

Évadzáró és vizsgabál Endrődön

A Déryné Művelődési Házban május 17-én került sor a haladó társastánc-tanfolyam vizsgabáljára, melyen a társastánc-szakkör is fellépett. A rendezvényt a Rumba táncklub bemutatója színesítette.

Példaértékű, hogy a 3. Sz. Általános Iskola milyen fontosnak tartja diákjai körében a tánc kultúra terjesztését.

Minden évben mintegy 30 tanulójuk végzi el a kezdő, majd haladó tanfolyamot és sajátítja el az idetartozó illemszabályokat Megyeri László tánctanártól.

Gyomán szépszájú közönség előtt került megrendezésre a Rumba táncklub és utánpótlás csoportjainak évadzáró táncbemutatója. Ez alkalommal

adtak számot a májusban véget ért ifjúsági táncanfolyam tagjai az elsajátított tánc tudásukról.

Szép gyomai eredmények születtek június 6-án a Mezőkovácsházi Nyári Táncversenyen.

A Rumba táncklub táncosai: Farkas Tamás – Timár Barbara E osztályban a latin-amerikai táncok versenyén második, „standard”-ben harmadik helyezést; Kulik Béla–Vaszkó Csilla D osztályban a latin táncokban ért el második helyezést.

Június 7-én tartotta a Körösmenti Táncegyüttes és valamennyi utánpótlás csoportja évadzáró táncbemutatóját. A nagyszámú közönség lelkes tapsal jutalmazta a gyerekek teljesítményét.

Gál László (bal szélén) néptáncoktató két tanítványával

A Művelődési Központban jegyek rendelhetők az alábbi koncertekre

Július 8. ROXETTE – Kisstadion

Jegyárak:

– ülő: 750, 950 Ft

– álló: 850 Ft

Július 26-án 14 órától a Népstadionban
ROCKOKO FESZTIVÁL
BRYAN ADAMS (Kanada)
EXTREME (USA)
THE RADIOS (Belgium)
NO együttes
CHESNEY HAWKENS (Anglia)

Jegyárak:

– ülő: 700, 1000 Ft

– álló: 800 Ft

Augusztus 26-án

MICHAEL JACKSON BÉCSBEN

Jegyár: 4200 Ft

Jegyek rendelhetők a HUNGARORING alábbi versenyekre:

Július 10–12. MOTOROS GRAND PRIX

Jegyár: 600–10 000 Ft-ig

Augusztus 14–16. FORMA 1. GRAND PRIX

Jegyár: 10 000–17 000 Ft-ig.

A jegyrendelések teljesítésénél a postaköltséget felszámítjuk! Igény szerint közönségbusz indul a Művelődési Központtól.

A Zabhegyezők, akik erdélyi koncertkörútjukat szervezik.
Balról Molnár Albert, Barna Enikő, Ágoston István, Szilágyi Zoltán és Kalmár László zenekarvezető

Gyermeknap '92

1992. május 31-én a Katona József Művelődési Központ szervezésében az Október 6.-lakótelepen került megrendezésre a VÁROSI GYERMEKNAP.

Szeretnénk köszönetet mondani a Nagycsaládok Egyesületének, hogy segítséget nyújtottak a gyermeknap előkészületében és lebonyolításában, valamint az alábbiakban felsorolt magánszemélyeknek és gazdasági egységeknek a rendezvény anyagi és erkölcsi támogatásáért:

Andódy György, Bak János, Bódis Dénes, Czikkely Imréné, Csapó Gyula, Csatári Imréné, Fűrj Józsefné, Hencz Gyuláné, Katona Kálmánné, Németh István, Pájer Sándor, Putnoki Sándor, Roszikné Cselei Piroska, Stranzki Mihályné, Strausz Árpád, Tóth József, Ugor Csaba, Újlaki Szabolcs.

Gazdasági egységek: Áramszolgáltató Vállalat, DY-WA Kft., Fa- és Építőipari Szövetkezet, Gabonaforgalmi és Malomipari Vállalat, Gyomai Kner Nyomda Kft., Gyomaszolg Kft., Győzelem Termelőszövetkezet, Héteknikai és Gépipari Kft., 617. Sz. Ipari Szakmunkásképző és Szakközépiskola, Körös Sütő- és Édesipari Vállalat, Kötőipari Szövetkezet, Liget Fürdő, Matróz Kft., Mezőtúri Á. G. Fatelepe, OTP és Kereskedelmi Bank Rt. Gyomaendrődi Fiókja, Polgármesteri Hivatal, Sikér Gmk., Szabóipari Szövetkezet, Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

Júliusi programok

Július 29–17. – kiállítás a helyi amatőr képzőművészek munkáiból.

Július 26. 9–19 óráig – KÖRÖSPARTI JUILÁLIS

– kirakodóvásár

– 10 órától színpadi műsor, melyre július 10-ig ezúton várjuk mindazok jelentkezését, akik önálló produkcióval rendelkeznek (színhátszó körök, táncsoprotok, sportkörök, fellépni kívánó gyerekek).

Amiben senki nem hitt: az bekövetkezett

1992. június 14-én vasárnap a megyei III. osztályú labdarúgó-bajnokság fűgönye is legördült. A gyomaendródi Barátság SE labdarúgócsapata immár ősztől a megyei II. osztályú bajnokságban folytatja működését.

Nagyon nehéz, de eredményes esztendőt zárt a Barátság SE labdarúgó szakosztálya.

Egy önerőből, teljesen „alulról építkező”, sokak által leírt futballistákból álló csapat célbaérése volt ez a június 14-i vasárnap délután. Mert, hogy ez csapat, senki nem vitathatja. Ez a csapat példát mutatott nem csak a sportszertőknek, az egész városnak abban, hogy igenis együtt „gyomai” és „endródi” ha összefog, tud eredményt produkálni, tud fejlődni, ha akar, de csakis együtt és nem külön.

1991. június 23-án alakultunk, szinte semmi nélkül. Volt egy romokban heverő öltöző, egy gondozatlan labadarúgópálya és a Polgármesteri Hivatal által kibocsátott 400 000,- Ft értékű csekk, „amit úgy használunk fel, ahogy tudunk, de mindenre elég legyen!” Elég lett, mert maguk a játékosok és szurkolók építették újjá a sportpályát. Tehát már itt mutatkozott a *csapatmunka*. Csak építőanyagra költöttünk és társadalmi munkával varázsoltunk újjá mindent. Közben nyakunkon volt az őszi szezon kezdete, nehéz volt építkezni, és felkészülni a bajnokságra is. De ezeknek a játékosoknak helyén volt a szívük, csinálták amit vállaltak. Az őszi szezon végére, ha nehezen is, de összeállt a csapat. Már úgy mentünk a téli szünetre, hogy ha tisztességesen felkészülünk a téli alapozáson, az őszi szezonban megszerzett 20 ponthoz tavaszra, – most már az ellenfeleket is ismerve – megszerezzük a lehetséges 30 pontból a 25 pontot, biztos feljutók lehetünk. A 25 pont helyett 27 pontot kasszíroztunk tavasszal, és felállítottunk a bajnokságban egy csúcsot is, 12 forduló nyertünk meg színórban.

A Barátság SE 1991-ben megalakult csapata

Íme a csapat névsora és értékelése:

Kiszely István: A csapat kialakításánál nem az Ő nevével kezdődött az összeállítás, végül egyedül maradt, nem volt vetélytársa. Köszönet neki, hogy kisegítette a csapatot.

Gecsei Lajos: Ősszel csak a társadalmi munka jutott számára, mivel hamar megsérült. Tavasszal aztán megbizonyította, rá mindig lehet számítani. Hasznos csapatag.

Karácsony József: A csapat egyik meghatározó embere. Középső védő, ki fontos gólokat is szerzett. Biztos pont volt a csapatban, kire a legnehezebb percekben is számítani lehetett.

Balázs Lajos: Ő maga sem akarta elhinni: jó beállítás lehet. Ha lehiggad, még sokra viheti. A csatárok sok álmatlan éjszakában szenvednek még miatta.

Juhász Zoltán: Elfoglaltsága miatt keveset tudott a csapattal együtt lenni, de ha jött, bármelyik poszton lehetett rá számítani.

Gardi Tamás: Közepes őszi teljesítmény után, tavasszal a csapat egyik nyerőembere volt. Ragyogó tavaszt zárt, Ő adta meg a csapat fazonját, arculatát. Bohém gyerek, de szereetre méltó, mert kezelhető típusú játékos.

A tavaszi menetelés egyik fő részese.

Nagy Endre: Még Ő maga sem tudja azt, hogy az Ő személyiségén keresztül tudtam azt elérni: Nincs többé Gyoma és Endrőd. Végig lehetett rá számítani, még sérülten is játszott sok esetben.

Timár László: Sokat segített a kollektív szellem kialakításában. Soha nem sértődött meg, ha nem őt játsztam, hanem éppen másnak adtam lehetőséget. Remélem továbbra is lehet rá számítani.

Gácsi László: Keveset játszott, mert sokat volt sérült, nem volt szerencséje, de ha játszott, tette a dolgát.

Szerepelt még a csapatban:

Szigetvári Béla	Csató Zoltán
Varga László	Kovács Gábor
Uhrin János	Nagy Sándor
Gulyás Zoltán	Kocsis Zsolt

Ezúton mondok köszönetet azoknak a szponzoroknak, szurkolóknak, akik anyagiakban és társadalmi munkában segítettek a Barátság SE labdarúgó szakosztályt.

Külön köszönöm a Lignó Kft. támogatását.

Pelyva Miklós

Az én sztárom továbbra is

GURIN PETRA

most már idézőjel nélkül, aki az Országos Diákolimpia döntőjén Debrecenben kislabdabábasban nagy örömeinkre az igen értékes 6. helyezést szerezte meg. A kiváló sportteljesítménye mellett jó tanuló is. Az évszázó ünnepélyen harmadszor vette át az évenként adományozható *Jó tanuló – Jó sportoló* címet és ajándékot

Halász István
testnevelő tanár

Köszönet

A nagy nyilvánosság előtt ezúton szeretnék köszönetet mondani mindazoknak, akik ismeretlenül is bíztak bennem és önzetlenül segítettek értékes szponzorálásukkal. Így a DY-WA Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.-nek, a Kötőipari Szövetkezetnek, a Póló Kft.-nek, valamint Timár János bácsinak a „Dreher” Söröző vezetőjének és Timár András úrnak a „Körös Szálloda” üzletvezetőjének.

Még egyszer köszönöm, nagyon jól esett a segítségük.

Gurin Petra
a 2. Sz. Általános Iskola
végzős tanulója

Még mindig a szabadban

Befejeződött a megyei I. osztályú férfi kézilabda-bajnokság. Az elmúlt évekhez viszonyítva a csapat játékeréje szinte semmit sem fejlődött. A kitűzött célt most sem tudta teljesíteni a csapat. Tehát az előrelépésünk, márhogy magasabb osztályba lépünk, továbbra is csak ÁLOM maradt. Jelen pillanatban ez a játékosállomány sem létszámban, sem pedig hozzáállásban nem képes arra, hogy magasabb osztályba kerüljön. A 11 csapatos bajnokságban az 5. helyezést értük el. Két csapatból (Kondoros, Mezőhegyes) mind a két mérkőzésen kikaptunk, és csak két csapatot tudtunk mind a kétszer legyőzni (Oroszáza, MIRELIT). A többi csapatokkal szemben 50%-osan szerepeltünk. Összteljesítménye a csapatnak 56%-os. Egyénileg a legjobb teljesítményt Weigert László, Kelemen Péter és Sóczó Attila nyújtotta. A játékosok közül Gera Jóskától képességei szerint lényegesen többet vártam.

Góljaink 55%-át rendezetlen védelem ellen értük el, tehát a csapat gyorsasági állóképessége megfelelő. A rendszertelen edzésátogatottság miatt sajnos rendszerjateköt továbbra is képtelen játszani a csapat.

Levente György sérülése nagy érvágásnak bizonyult, mert a csapat elvesztette irányítóját. Sérülése annyira makacs volt, hogy tavasszal csak 1 mérkőzésen tudott játszani (ezt is sérülten vállalta). Helyette tehát irányító kellett. A helyére beállt Búza Sándor

Levente György, az irányító tavasszal nagyon hiányzott

egyre jobban látta el feladatát, de ő sem tud a csapattal edzeni, mert katona.

Az előbb utaltam az edzésátogatottságra, de ha jobban utánanéznünk, nem is nagyon van, aki edzésre járjon. Jelen pillanatban az

egész keretet 14 fő alkotja. Ezek a következők: Sóczó Attila és Imre Lajos kapusok. Mezőnyjátékosok: Fülöp Máté, Csalah László, Levente György, Búza Sándor, Kelemen Péter, Friedrich Ferenc, Weigert László, Gera József, Patai István, Csík Imre, Icsa Gyula, Farkas Zoltán.

A kapusok szinte valamennyi edzésen jelen voltak, a mezőnyjátékosok közül csak Weigert László, Friedrich Ferenc, sérüléséig Levente György, Csík Imre, Fülöp Máté járt rendszeresen. Munkahelye miatt hiányzott Gera József, Csalah László, tanulmányai miatt Patai István.

Kelemen Péter, Búza Sándor, Icsa Gyula katonák. Farkas Zoli csak a tavaszi szezonban játszott kérésünkre, hogy ki tudjunk állni a sok sérült játékos miatt. Ő csak edzésátogatottság nélkül vállalta a játékot. Egyelőre ilyen tárgyi és személyi feltételek mellett sajnos csak ennyire futotta az erőnköb.

Biztosra veszem, hogy nagyon nagy segítséget jelentene a következő bajnokságban a Sportsarnok újra megnyitása, mert így később este is tudnánk edzeni, amikor már szinte mindenki hazamegy a munkából.

Ennek tudatában vágunk neki a következő bajnoki szezonnak, és nagyon szeretnénk a játékosállományunkat is erősíteni, és így készülni a következő bajnoki szezonnra.

Sípos Dezső
edző

Az újonc megfelelt

Amikor 1991-ben huszonegy év után ismét NB/III-as csapata lett városunknak, az öröm mellett nagy volt a bizonytalanság is. Anyagiilag, erkölcsileg, szakmailag megfelel-e a csapat a magasabb követelményeknek. Új átigazolásokra nem volt lehetőség a rendkívül szűkös anyagiak miatt. 1991. augusztus 1-jén megalakult Futball Club talpon tudott maradni. A vezetés alapvető célkitűzése a biztos bentmaradás, az 50% körüli teljesítmény nem volt irreális cél. A csapat 27 ponttal a 11. helyen zárta az 1991/92. évi bajnokságot. Az ifjúsági csapat 6. helye igen dicsegetes, ugyanakkor a serdülőcsapat bajnoki

címe a keleti csoportban nem várt szép siker.

Összegezve a gyomaendrődi Futball Club szakmailag sikeres bajnoki évet zárt 1992-ben.

Gondjaink azért voltak bőven. A krónikus pénztelenség mellett a példátlan sérüléssorozat (két műtét és egy törés) mellett még a katonai bevonulások is sújtották a klubot. A harminc bajnoki mérkőzés során voltak gyengébb mérkőzéseink, de többnyire azért jól szórakozott a népes szurkolótábor a mérkőzéseken. A farsztó szezon végén megköszönöm mindazoknak, akik hozzásegítették

a klubot a bajnokság sikeres végigjárásához és szurkolóinknak a kitartást és a buzdítást. Július 13-ig szabadságon vannak a játékosok. Ekkor kezdődik a felkészülés az 1992/93-as bajnoki évre, amely nagyon nehéznek ígérkezik. Az Alföld csoport lesz a legnehezebb csoport a hat III-as között. A kiesett NB/II-es és a felkerült újoncok nagyon jó játékerőt képviselnek. Várható lesz némi változás a GYFE játékoskeretében is. Most folynak a tárgyalások. Mindent elkövetünk annak érdekében, hogy a következő években is sikeres szerepeljenek csapataink a bajnoki mérkőzéseken.

Vass Ignác

ALFÖLDI CSOPORT a végeredmény

1. Kiskőrös	21	6	3	63:21	48
2. KTE	21	5	4	61:21	47
3. Hódmezővásárhely	15	8	7	48:31	38
4. Oroszáza	12	10	8	45:24	31
5. Gyula	11	10	9	34:38	32
6. Makó	13	6	11	38:49	32
7. Nagyszénás	8	14	8	32:31	30
8. Dabas	10	9	11	46:42	29
9. Cegléd	9	10	11	38:48	28
10. Kiskundorozsma	5	17	8	33:36	48
11. Gyomaendrőd	10	7	13	34:42	27
12. Szegedi Dózsa	8	11	11	31:40	27
13. Szigetszentmiklós	8	10	12	41:46	26
14. Mezőtúr	7	6	17	17:38	20
15. Fajsz	6	6	18	26:53	18
16. Csongrád	4	9	17	22:49	17

A GYEFÉ-Barátság SE Magyar Kupa mérkőzésen az endrődiek gólöröme

Továbbra is az NB/II-ben

Az NB/II-es női röplabda

Szarka Jutka	Arany Éva
Szendrei Dóra	Asztalos Ágnes
Paróczai Andrea	Tóth Éva
Kajla Ildikó	Arany Mariann

A röpladbacsapat az NB/II keleti csoportjában – a mellékelt tabella alapján – a nyolcadik helyen végzett. Megelőzte a Miskolci EAFC csapatát jobb szettarányú és tizedik lett volna a Hatvan DEKO amely menet közben felozlott.

Talán az utóbbi bizonyítja, hogy nemcsak Gyomaendrődön van probléma, hanem sokkal nagyobb településeken is. Ha figyelembe vesszük azokat a városokat amelyek női röplabdát szerepeltetnek, a megszerzett helyezések egyálta-

lán nem szégyellni való. Az elért helyezéssel a csapat biztosította helyét a következő évi küzdelmekre.

Valójában három felnőtt korú játékos volt a csapatban (Uhrinné Szarka Jutka, Szendrei Dóra és Asztalos Ágnes) a többiek ifjúsági korúak. Kajla Ildikó leérettségizett és valószínűleg abban a felsőoktatási intézetben folytatja, ahová felvették. Hiányozni fog mindenféleképpen. Örvedetes viszont, hogy a serdülők közül többen bemutatkoztak nemcsak az ifjúsági de a felnőttek között is.

A tavasz folyamán erősödött a csapat egysége. A sok tornatermi probléma enyhült ugyan, de nem végleges megoldás a jelenlegi terem. A Sportsarnok megnyitása lehet kivezető út. A salgótarjániak ellen már örülni is tudott a maroknyi nézősereg a játéknak.

Az idősebbek játéka szinte magával ragadta a fiatalokat, de küzdeni tudásból is jelesre vizsgáztak. Az edző feladata ennek a formának az állandósítása, amelyre minden reménye megvan, mert személyes példamutatása a játékban igen serkentően hatott a játékosokra. Továbbra is feladatunk marad az utánpótlás nevelése, mert ellenkező esetben ebben az osztályban megmaradni nem tudunk.

A szakosztály megköszöni ezúton az intézményeknek, támogatóinak és néhány lelkes szurkolójának a kitartó támogatását.

Lukács Sándor

KELETI CSOPORT

1. Nyíregyházi TK	15	1	46:15	31
2. Debreceni Biogál SE	11	5	40:22	27
3. Nyírbátori BRSC	11	5	40:25	27
4. Békéscsaba	11	5	40:26	27
5. Nyíregyházi Sport	8	8	31:31	24
6. Debreceni SI	6	10	29:35	22
7. Richweiss SE	4	12	21:39	20
8. Gyomaendrőd TK	3	13	15:41	19
9. Miskolci EAFC	3	13	14:42	19

Gyomaendrőd Híradó

Gyomaendrőd Város Önkormányzatának lapja.
 Felelős szerkesztő: Hajdú László. Kiadja: Gyomaendrőd Képviselet-testülete.
 Gyomaendrőd, Szabadság tér 1.
 Telefon: 67/31-320. Felelős kiadó: dr. Frankó Károly polgármester.
 Készült a Gyomai Kner Nyomdában, a nyomda alapításának 110. esztendejében
 Gyomaendrőd, Kossuth u. 10-12.
 Felelős vezető: Szász Imre ügyvezető igazgató.
 Terjesztik a gyomaendrőd postahivatalok, diákok és kereskedők.
 Engedélyszám: III/PHF/108/BE ISSN 0238-8391

A Sportnapot csak az eső nem szerette!

Az „Érted vagyunk” Alapítvány június 7-én megrendezett családi Sportnapját az időjárás mostoha gyermekként kezelte.

De aminek rossz a kezdete – mivel az „S”-kanyar helyett a gyomai szabadstrand lett az esős idő miatt a célállomás –, annál jobb lett a folytatása és a vége.

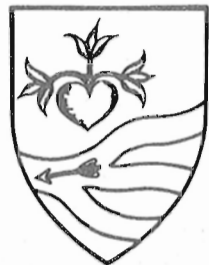
Mintegy 150 ember, családok és gyermekek, köztük Halász tanár úr sportosztálya bizvást mondhatja, egy jó napot töltött sportvetélkedővel (amit Valach Béláné és Giriczné Darázi Anna vezetett), szellemi játékkal, Cibere versenyével, főzőversennyel és déli ebéd-el, családi stafétával, valamint a rendezvényt nyitó kerékpárversennyel.

A nap folyamán jelentős ajándékokat, tombolatárgyakat nyertek a megjelentek, amiket Gyomaendrőd vállalkozói ajánlottak fel. Köszönet érte! Az otthonmaradtak veszítettek egy él-ménnyel teli napot, de reméljük, a résztvevőkkel együtt a következő, július 25-re (szombatra) tervezett, endrődi szabadstrandon rendezendő sportnapon mindannyian együtt játszunk!

A rendezvényt támogató vállalkozóknak köszönetet mond az:

„Érted vagyunk” Alapítvány
 Kuratóriuma

Hunya István
 Tímár János
 Tímár Ernő
 Matróz Kft.
 Farkas Károlyné
 Hegedűs József
 Kardos Ferencné
 Csapó Gyuláné
 Ugor Csaba
 Villányi Attila
 Várfi András
 Óvári Tímár Andrásné
 TREFF-COOP BT.
 Szabó Zoltánné
 Csatári Tiborné
 Sütőipari Vállalat
 Sikér Gmk
 Égető Béla
 Somogyi Béla
 Molnár Lászlóné
 Laki Istvánné
 Mátrai János
 Tandi Lajos
 Posta
 Rostélyos Bolt
 Ani Butik
 Illyés János
 Aranybárd húsbolt
 Korán Ferencné
 Putnoki Lajos
 Hunya Zoltán
 Dávid Mátyás

HÍRADÓ GYOMAENDRŐDI

GYOMAENDRŐD VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK LAPJA

XI. ÉVFOLYAM 7. SZÁM

1992. JÚLIUS

MEGJELENIK HAVONTA

ÁRA: 16 FT

GYOMAENDRŐDI NYÁRI MENÜ

Kétfogásos ételt tálalt fel nekünk az élet, a sors.

FEKETELEVES:

Sajnos az összetétele bőséges, a bankbotrány hírbe hozta városunkat. A téves információ folytán a Takarékszövetkezetből sokan kivették megtakarított pénzüket. Azóta kiderült, hogy mely bank tett „rossz fát” a tűzre: a GYOMAENDRŐDI VÁLLALKOZÓI SZÖVETKEZET.

Meghalt egy Sinkovits János nevű 27 éves villanszerelő munka közben. Munkavédelmi gondatlanság, hirtelen rosszullét okozta a tragédiát? A valódi ok még ismeretlen.

Egyre többen alkoholizálással, szerencsejáték üzésével töltik az éjszakát. Öreg szeszakázók, „delirium bébik” fekszenek a hajnali pára leple alatt az úttesten, bezárt becsületsüllyesztők előtt.

A Vásártéren megszűnt a ruházati bolt, állítólag játéktértem nyílik a helyén. Miért? Egy újabb nagy dohánnyal rendelkező szélhámos tűnt fel?

A fiatalok panaszkodnak, hogy kedvelt diszkójukban sok-sok fekete bogár társaságában kell szórakozni. A Katona József Művelődési Házból elloptak 17 Corini Margit-képet. „Nyomaikat” porollóval eltüntették.

Városunk egyetlen órásmestere bezárta boltját a magas Kupa-sarc miatt.

DESSZERT:

Vasárnap egyre több (nem ÁFÉSZ) bolt tart nyitva. Friss kenyérrel, tejjel, gyümölcssel megpakolva várják a vevőket. (5-6 évvel ezelőtt egyik körülrajongott volt országgyűlési képviselő fakadt ki magából: „Aki péntek este 6-ig nem tud bevásárolni; szégyellje magát, mert fegyelmezetlen állampolgár”. Nem tudom, azóta vásárolt-e már vasárnap valamilyen ételmiszert.)

R. Nagy Tibor vállalkozó kelleme, kulturálttá varázsolta a gyomai szabadstrandot. Öltözőkkel, illemhelyekkel, strandröpipályával várja a fürdőzőket, és mindennaposá vált a parton a tisztaság. A körülkerített szakaszba nem hajthatnak be a gépkocsik.

Városunkban már 40 helyen kapható Eskimo jégkrém, amely nem okoz torokgyulladást, mert nem tartalmaz vizet, mint a fagyalt.

Irtották a nyár „legkegyetlenebb” állatját, a szúnyogot.

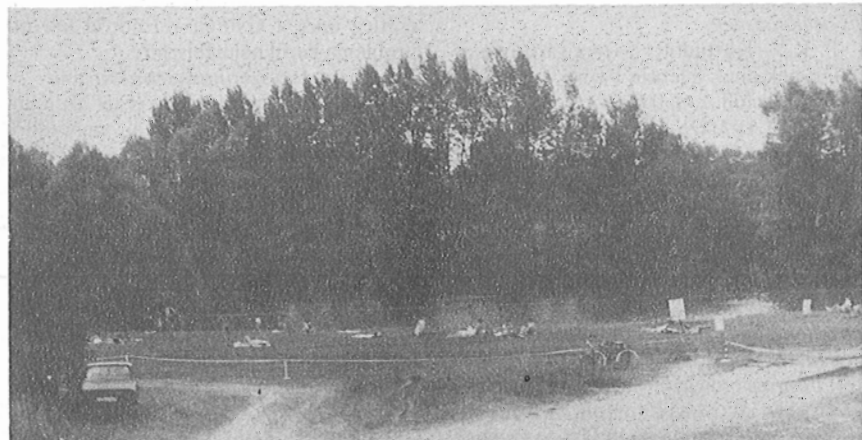
Egyre ritkábban fordult elő vízhiány.

ÉS AMI A DESSZERTEN A HAB:

Nem voltak politikai botrányok, képviselő-testületi csetepaték.

A kétfogásos menüből az elsőt, a feketelevest örökre törölni kellene VÁROSUNK étlapjáról.

HAL

'92 gyomaendrődi nyár

A TARTALOMBÓL:

A BANKOK HÁBORÚJA

(5. oldal)

1945. aug. 6. és 9.

(6. oldal)

365 nap bizonyításra

(8. oldal)

KNER-rejtvény

(14. oldal)

Az olimpiai TV-közvetítések menetrendje

(15. oldal)

ÉRDEKÜNKBEN

Elhangzott a Képviselő-testület június 30-án tartott ülésén

– Gyomaendrőd Város Önkormányzata 1992. évi költségvetésének módosítását elfogadták.

– Ezután került sor az egyházi ingatlanok átadásáról szóló megállapodásokról.

A Katolikus Egyház képviselője kevesellte a szóban forgó két lakás (Fő u. 222.) felértékelését. A tulajdonjog tisztázása is felmerült. Az itt lakók számára új lakásvásárlás nem az önkormányzat feladata – állapították meg.

Az új felértékelést a Katolikus Egyházra bízták, majd így elfogadták a megállapodást.

– Az Evangélikus Egyház Sallai u. 2. sz. alatti ingatlan értékét kéri az önkormányzattól.

Az ingatlan tulajdonjogának megszerzéséről igénylő 2 millió Ft ellenében lemond. Ezt a képviselők megszavazták.

– Az Endrői Római Katolikus Plébánia képviselőjében Iványi László plébános kérte, hogy az Öregszőlőben az iskolában hivatalos használati jogot kapjanak, és hogy 1993. január 1-től hitéleti tevékenységet is folytassanak. A könyvtárat és a valamikori

Népházat nem megszüntetni akarják, hanem az egyház maga is kulturális rendezvényeket szeretne itt rendezni.

Dr. Kovács Béla képviselő kérte, hogy az említett művelődési intézményben működő saját költségvetésű (mármint a tagok által) modellező és testépítő klubbal kössenek előszerződést.

Megegyeztek ebben is, megszavazták.

– Sipos Tas Töhötöm református lelkész sérelmezte, hogy a szóban megegyezettek az önkormányzat részéről már nem foglaltak írásban is. A megállapodás rossz színben tünteti fel a Református Egyházat – mondotta. Több alternatívát ismertetett az ülés résztvevőivel. Az egyik: amennyiben 1994-ig nem kapják meg a kért 8 milliót, 1997-től az övéké lenne a központi iskola, így a kért óvodáról és a volt ipari iskoláról lemondanának.

A második: kérnék a központi iskolát, zeneiskolát és az iparit, a Kiszéti úti iskoláról, és óvodáról lemondanának 2 millióval kiegészítve.

A harmadik: a 8 millió forint megadásáért vállaljon garanciát az önkormányzat.

Hosszabb vita alakult ki. Többek között Hunya Lajos képviselő felháborodott az ismertetett választási lehetőségeken és Kovács Béla kijelentette, hogy a felvetéseket meg kell jól fontolni. Garanciát még a Művelődési és Közoktatási Minisztérium sem adhat. Pocsai képviselő hozzászólt: „Töhi bátyámnak” szólította a lelkészt, és megegyezésre kérte, majd megjegyezte, hogy úgy ül ő itt, mint a nyuszi a fűben, mert az ezzel kapcsolatos megállapodás részleteiről nem tud (a szünetben Szerető Béla taláiban észrevételezte, ha rendszeresen eljárna az ülésekre, tájékozottabb lenne a képviselőtársa).

Egy újabb békés megjegyzés reményében a függőben maradt ügyet elnapolták.

– Zárt ülésen Ladányi Gáborné a 3. Sz. Általános Iskola igazgatójává nevezték 5 éves időtartamra, ugyanitt Gubucz Józsefet 1 évre megbízták a Bethlen Gábor Mezőgazdasági Szakközép- és Szakmunkás-képző Iskola vezetésével.

Eldölt az is, hogy ezentúl az éjszakai központi ügyeletet csak egy orvos látja el az eddigi két fővel szemben. *(A lakosság nagy részének ez nem nagyon tetszik!)*

– TALLÓZÓ – TALLÓZÓ – TALLÓZÓ – TALLÓZÓ – TALLÓZÓ – TALLÓZÓ – TALLÓZÓ – TALLÓZÓ –

Polgármesterünk véleménye Deme Zoltán országgyűlési képviselőnk tevékenységéről:

A gyomaendrői polgármester úrnál, Frankó Károlynál ottani SZDSZ-es barátunk, Fekete Elemér érdeklődött.

F. E.: – Tulajdonképpen két év telt el az országgyűlési képviselő-választás, illetve 20 hónap az önkormányzati választás óta. Két éve Deme Zoltán országgyűlési képviselője városunknak, illetve dr. Frankó Károly 20 hónapja tölti be a polgármesteri tisztséget. Feltenném a kérdést a polgármester úr felé: az országgyűlési képviselő úr működésével kapcsolatosan városunk vonatkozásában milyen tapasztalatai vannak, gazdasági működési lehetőségei és az önkormányzati munkát segítő tevékenységéről? Mi az elmúlt 20 hónap tapasztalata?

F. K.: – A 20 hónap alatt semmilyen tapasztalatom nincs. Semmiféle konkrét gazdasági vagy vállalkozást segítő lépést nem tett, és nem is kezdeményezett a testület felé.

F. E.: – Az önkormányzat fordult-e hozzá konkrét vagy általános kérdéssel?

F. K.: – Nem fordultunk hozzá. Ennek alapvető oka a következő: a 20 hónap alatt egyszer tette tiszteletét az önkormányzati ülésen, ezenkívül semmiféle kapcsolatot nem tart fenn a testülettel, illetve a polgármesterrel. Ez évben a tavasz folyamán találkoztam a képviselő úrral, az Ipartestület helyi szervezetének volt egy gyűlése, ahová őt is meghívták. Kellemes meglepetés volt számomra, mert másképpen politizált, mint ed-

dig, ott úgy tűnt, sok tekintetben egyezik a véleményünk, ami nem azt jelenti, hogy az én nézetem változott meg, hanem ő közeledett az én világnézetemhez, illetve az emberekhez. Ott azért az emberek jól a fejére olvasták, hogy másképp csinálja a dolgokat, mint ahogy ígerte. Gyomaendrőd nélkül nem jutott volna be a parlamentbe. Én úgy érzem, továbbra is elvárható lett volna, hogy testületi ülésekre néha eljön, hiszen minden alkalommal meghívót küldtünk számára.

F. E.: – A polgármester úr véleménye szerint ez esetleg tükrözi politikai beállítottságát is? A képviselő-testületről és a polgármester úrról ugyanis köztudott, hogy inkább liberális beállítottságú.

F. K.: – Köztudott, hogy a városban az MDF-nek nincs jelentős bázisa, ő pedig az MDF-frakcióhoz csatlakozott.

F. E.: – Az MDF-en belül is főleg a Csurka-onalat képviseli Deme Zoltán úr.

F. K.: – Meggyőződésem, hogy tud segíteni, de sajnos csak Szarvas városra korlátozódott a segítő szándéka.

F. E.: – Polgármester úr ismerete szerint a legnagyobb kormányzópart prominens személyiségei közül az elmúlt 20 hónap alatt tartottak-e lakossági fórumokat a városban?

F. K.: – Az MSZMP és az SZDSZ vezetői, illetve országgyűlési képviselői voltak a városban lakossági fórumon, melyet a helyi szervezetek szerveztek. Járt a városban Békési László, Csehák Judit, Nyers Rezső

MSZP-s képviselő, illetve az SZDSZ-es Kis János és Pető Iván.

F. E.: – A polgármester úr véleménye szerint Gyomaendrődöt zavarják-e párt harcok, magában az önkormányzatban ilyen típusú kilengések vannak-e. Köztudott, hogy az országban több településen a kormányzópartok, illetve az ellenzéki partok szinte megosztják a település lakosságát. Milyen tapasztalatai vannak e téren?

F. K.: – Nálunk a testületi ülésen nem jellemzőek a pártcsatározások, a döntések meghozatalánál nem a pártérdekeket tartja a testület szem előtt. A viták csak a település összérdekére vonatkoznak. Nálunk esetleg csak a Gyoma – Endrőd közötti probléma kerül néha felszínre.

F. E.: – Ami szerintem természetes is.

F. K.: – Ez természetes, ezzel azonban vagy megtanulunk együtt élni, vagy újból azon kell gondolkodni, mi lenne a jó. Természetesen vannak olyanok, akik ezt érzik megoldásnak. Én a magam részéről Gyomaendrődre esküdtem fel, ezzel vállaltam el a polgármesterséget, de nem lepődnek meg, ha két év múlva valakik előállnának a szétválás kérdésével.

F. E.: – Az SZDSZ nevében kívánok a polgármester úrnak illetve az önkormányzatnak további sikeres munkát. Köszönöm az interjút.

Fekete Elemér
(Kőrösi Tükör)

Van hol, de nincs miből...

A Gyomaendrődi Híradó előző számában beszámoltunk arról, hogy a Bogárzói kút hosszú időn keresztül megfelelő minőségű és elegendő mennyiségű termálvizet biztosít majd a működéshez. Ahhoz azonban, hogy a Kiszréti Gyógyászalló terveit el lehessen készíteni, még két lényeges dolog szükséges: az egyik a terület amelyre a terv készül, a másik kb. 1,5 millió Ft, ami a terv ára.

Július 9-én az érintett terület jelenlegi bérlői (akik meg is kívánják vásárolni a spárga területét) egyeztető tárgyalást folytattak a Kiszréti Gyógyászallóért Alapítvány kuratóriumával. Az ültetvényesek komoly aggodalommal kezdtek a beszélgetést, hiszen a spárga többéves növény és termelési szerződésük van a Hungarofruittal. Akkor kezdtek csillapodni a kedélyek, amikor világossá vált, hogy a 3 milliárdos beruházás csak akkor fog elkezdődni – tehát a spárgát csak akkor kell felszámolni – ha annak befejezésére is garancia lesz. A garancia pedig az, hogy a 3 milliárd nagyrészt nyugati tőkések fedetik be, akik szintén várják a megtérülést és a hozadékot. Nagyon a kockázatuk, de a tapasztalatuk is.

Ha a spárgatermelőket kártalanítani fogja a beruházó részvénytársaság, akkor hozzájárulnak ahhoz, hogy a szükséges 3 ha terület a részvénytársaság tulajdonába kerüljön. Hogy a kártalanítás milyen módon történik, apportként, eladással vagy más módon, az későbbi szerződési egyezség kérdése.

A szándék azonban egyöntetű volt: hozzájárulnak ahhoz, hogy a dr. Gellai Imre által megjelölt területen épüljön fel a gyógyászalló. Ez nagyon lényeges eredmény, hisz most már kezdődhet a tervezőmunka. Azaz kezdődhetne, ha...

Ha még ez évben, de legkésőbb a jövő év márciusáig legalább 1,5 millió forint érkezik az alapítvány számlájára. Az eddigi lényeges akadályokat leküzdötte a kuratórium, de a következő már csak az Önök anyagi támogatásával sikerülhet. Kérjük adják tovább közeli és távol élő ismerőseinknek elképzeléseinket, eredményeinket és befizetéseikkel támogassák a Kiszréti Gyógyászalló megvalósulását.

Számlaszámunk: 222-21678

Gellai József

Köszönjük a hitet!

Köszönjük a biztatást!

A Kiszréti Gyógyászallóért Alapítványhoz július 10-i adományaikkal csatlakoztak:

Hegedűs Lajos – Gyomaendrődről
Hornok László – Gyomaendrődről
Kálnai Károly – Gyomaendrődről
dr. Kulcsár László – Gyomaendrődről
Vaszkó András – Gyomaendrődről
Vaszkó Tamás – Gyomaendrődről
Vaszkó Zoltán – Gyomaendrődről
Magát megnevezni nem kívánó
„ANONYM” – Gyomaendrődről
dr. Varju László – Budapestről
dr. Kukola Mihályné – Békéscsabáról

Köszönjük nekik és mindazoknak, akik ez évben létrehozták és támogatják adományaikkal alapítványunkat, mert hitet adnak, mert biztatást nyújtanak, hogy jó úton járunk.

Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete 22/1992. (VII. 01) Kt. számú rendelete Gyomaendrőd város bel- és külterületi holtágainak védelméről

1. §

A rendelet célja, hogy a város tulajdonában lévő holtágak meglévő természeti és biológiai értékeit szem előtt tartva hosszú távon védelmet biztosítson ezen természetes vizeknek.

2. §

A város tulajdonában lévő holtágak az alábbiak:

- Révzug
- Endrőd-középső
- Fűzfászug
- Hantoskert
- Torzsás
- Kecskészug
- Bónomzug
- Sóczózug
- Templomzug
- Németzug
- Kecsegészug
- Sirató
- Danzug
- Papzug
- Simai-zug Gyomaendrőd közigazgatási területén lévő szakasza

3. §

- (1) A holtágak mindennemű fertőzése és káros szennyezése tilos. A vizeket minden olyan behatástól védeni kell, amely azok fizikai, kémiai és biológiai tulajdonságát, természetes minőségét és öntisztulási képességét hátrányosan megváltoztatja.
- (2) Nem megengedett az állattartás a belterületi holtágak partjától számított 20 m-en belül, valamint az állattartásról szóló rendeletének 1. számú mellékletében felsorolt holtágaknál.

4. §

- (1) A holtágak medrének szélétől számított 6 m-es védősávot a part menti telektulajdonosok (használók) kötelesek szabaddon hagyni.

- (2) A védősávot lekeríteni, huzamosabb ideig tárolásra használni, beépíteni tilos!

5. §

- (1) A part mentén fekvő ingatlan tulajdonosa úgy köteles művelni, illetve az azon lévő létesítményeket kezelni és fenntartani, hogy a víz, a meder és a part semminemű kárt ne szenvedjen.
- (2) A védősáv karbantartása a védősávval érintett ingatlan tulajdonosának a feladata. A védősáv parti vegetációját károsítani, gyéríteni tilos! Téli időszakban a part menti nádvágás megengedett.

6. §

A vízben bárminemű építmény elhelyezése az építésügyi hatóság engedélyéhez kötött.

7. §

- (1) Szabálysértést követ el, és 10 000 forintig terjedő pénzbírsággal sújtható az, aki a jelen rendeletben foglalt rendelkezéseket megszegi.
- (2) A rendeletben meghatározott szabálysértés miatt a jegyző által felhatalmazott személy helyszíni bírságot szabhat ki.

8. §

Ez a rendelet 1992. augusztus hó 01. napján lép hatályba.

Gyomaendrőd, 1992. május 12.

Dr. Frankó Károly s. k.
polgármester

Csorba Csaba s. k.
jegyző

E rendelet 1992. július hó 01. napján kihirdetést nyert.
Gyomaendrőd, 1992. július 15.

Csorba Csaba
jegyző

Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete 26/1992. (VII. 01) Kt. számú rendelete
**A Képviselő-testület és Szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról
szóló 7/1991. (IX. 19.) számú rendelete 6. számú melléklete módosításáról**

1. §
A Képviselő-testület és Szervei
Szervezeti és Működési Szabályzatáról
szóló 7/1991. (IX. 19.) számú
rendelet 6. számú melléklete
az alábbiak szerint
módosul.

**Városfenntartó és Fejlesztő, Környezetvédelmi
Bizottság**

Dr. Valach Béla	elnök
Gellai József	bizottsági tag
Hunya Lajos	bizottsági tag
Jenei Bálint	bizottsági tag
Knapcsek Béla	bizottsági tag
Kruchió Lajos	bizottsági tag

2. §
**Kulturális, Oktatási, Sport és Kisebbségi Ügyekkel
Foglalkozó Bizottság**

Dr. Farkas Zoltán	elnök
Balázs Imre	bizottsági tag
Hornok Lajosné	bizottsági tag
Martinák Csaba	bizottsági tag
Dr. Kovács Béla	bizottsági tag
Dr. Csoma Antalné	nem képviselő bizottsági tag
Kovács Gábor	nem képviselő bizottsági tag
Iványi László	nem képviselő bizottsági tag

E rendelet kihirdetése napján lép hatályba.
Gyomaendrőd, 1992. május 12.

Dr. Frankó Károly s. k.
polgármester

Csorba Csaba s. k.
jegyző

E rendelet 1992. május 30. napján kihirdetést nyert.
Gyomaendrőd, 1992. május 30. *Csorba Csaba*
jegyző

Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete 19/1992. (VII. 01) Kt. számú rendelete
**A helyi adók bevezetéséről szóló 17/1991. (XII. 01.) számú rendelete
módosításáról**

1. §
Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete a helyi adókról
szóló 1990. évi C. törvény 6. §-ában biztosított jogköre
alapján a 17/1991. (XII. 01.) KT. számú rendeletet az aláb-
biakkal egészíti ki.

2. §
- (1) A 17/1991. (XIII. 01.) számú Gyomaendrőd Város önkor-
mányzatának Képviselő-testületi rendelete 1. §-a a követ-
kező (2) bekezdéssel egészül ki:
 - (2) Gyomaendrőd Város Önkormányzatának Képviselő-
testülete 1992. július hó 01. napjától kezdődően beveze-
ti a helyi iparüzési adót.
 - (2) A 17/1991. (XII. 01.) számú Gyomaendrőd Város Önkor-
mányzatának Képviselő-testületi rendelete 1. § (2) bekez-
dése egyúttal (3) bekezdésre módosul.

3. §

- (1) A 17/1991. (XII. 01.) számú Gyomaendrőd Város Önkor-
mányzatának Képviselő-testületi rendelete 2. §-a (1) – (2)
bekezdésekre tagolódik és egyúttal a következő (3) bekez-
déssel egészül ki:

- (3) A helyi iparüzési adó vonatkozásában a bevallások
benyújtásának határideje – a bevezetés évében – 1992.
szeptember hó 15. napja, a következő évben illetve évek-
ben az adóévet követő év február hó 29-e.

4. §
A 17/1991. (XII. 01.) Gyomaendrőd Város Önkormányzatá-
nak Képviselő-testületi rendeletének 4. §-a 5. §-ra válto-
zik, és egyúttal a 4. § helyére a következő rendelkezés lép:

5. §
A Polgármesteri Hivatal lakosságadóztatási feladatot ellátó
csoportja dolgozóinak anyagi érdekeltségi feltételeit
a helyi adókról szóló 1990. év C. törvény 45. §-ban foglal-
tak alapján – a helyi önkormányzatok ügykörébe tartozó
illetékek, gépjárműadó és helyi adók hatékony végrehaj-
tásának, illetőleg alkalmazásának érvényesítésére – rende-
letben kell szabályozni.

6. §

- (1) Ez a rendelet kihirdetése napján lép hatályba.
- (2) Rendelkezéseit első ízben 1992. július hó 01. napjától kell
alkalmazni.
- (3) A rendelet kihirdetéséről a jegyző gondoskodik.

Gyomaendrőd, 1992. április hó 07.

dr. Frankó Károly s. k.
polgármester

Csorba Csaba s. k.
jegyző

E rendelet 1992. július hó 1. napján kihirdetést nyert.

Csorba Csaba
jegyző

Az Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet: SZILÁRD!

Az elmúlt napokban a Takarékszövetkezet működési területén, főleg Endrődön, Gyomán, Mezőberényben, Békésen a lakosság körében érzékelhető nyugtalanságot váltott ki a médiákban megjelent *téves* hírdömping, mely szerint a Gyomaendrődi Vállalkozói Takarékszövetkezet működését a Bankfelügyelet felfüggesztette.

Nagyon kevesen tudták – megfelelő információ hiányában –, hogy a Gyomaendrődi Vállalkozói Takarékszövetkezet néven valójában Budapesten található, főleg vállalkozói kapcsolatokkal rendelkező pénztintézet. Nem is foglalkozik lakossági betétgyűjtéssel.

A felmerült probléma lényege: az Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet és a Gyomaendrődi Vállalkozói Takarékszövetkezet **két különböző pénztintézet**.

Ennek ellenére betéteseink a településeinken élő emberek – teljesen érthetően – a már említett információ hiánya miatt összetévesztették a két pénztintézetet és ez válhatta ki többekben a riadalmat és félelmet.

Szatmári Gergely a szövetkezet elnöke elmondja, reméli, hogy mostanra sikerült – a takarékszövetkezet mindennapos pontos és stabil munkájával – megnyugtatni a pénztintézetrel kapcsolatban álló embereket, és mindazokat akik féltik és óvják a takarékszövetkezetet.

A takarékszövetkezet féléves eredménye, likviditási készsége, pénzgazdálkodása bebizonyította, hogy az Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet egy igen jól gazdálkodó, stabil pénztintézet, melynek 1992. I. félévi eredménye kimagasló, több mint 20 millió forint. A szövetkezet dolgozói az elmúlt években, de napjainkban is a számunkra is szokatlanul nehéz időszakban mindent megtett és megtesznek a tagjai és a lakosság mind fegyelmezettebb és pontosabb kiszolgálásáért.

Szatmári Gergely, a szövetkezet elnöke kérte az újságunkat, hogy ezen keresztül mondhasson köszönetet a szövetkezet tagjainak, betéteseinek és ügyfeleinek, akik a „*megtévésztés*” időszakában is hittek és bíztak a takarékszövetkezet stabilitásában, hittek és bíztak a takarékszövetkezet munkatársainak és vezetőinek.

A közelmúltban a Botos Katalin vezette Állami Bankfelügyelet felfüggesztette az Ybl Bank, az Általános Vállalkozási Bank, valamint a GYOMAENDRÓDI VÁLLALKOZÓI TAKARÉKSZÖVETKEZET tevékenységét. Ez utóbbinál számviteli hiányos-

ságokat, illetve a bizonylati fegyelem megsértését észlelték. A felfüggesztés több mint egyszerű bankfelügyeleti intézkedés, mert ezzel a lépéssel veszélybe került azon vállalkozók működése, akik az említett pénztintézményeknél vezették folyószámláikat.

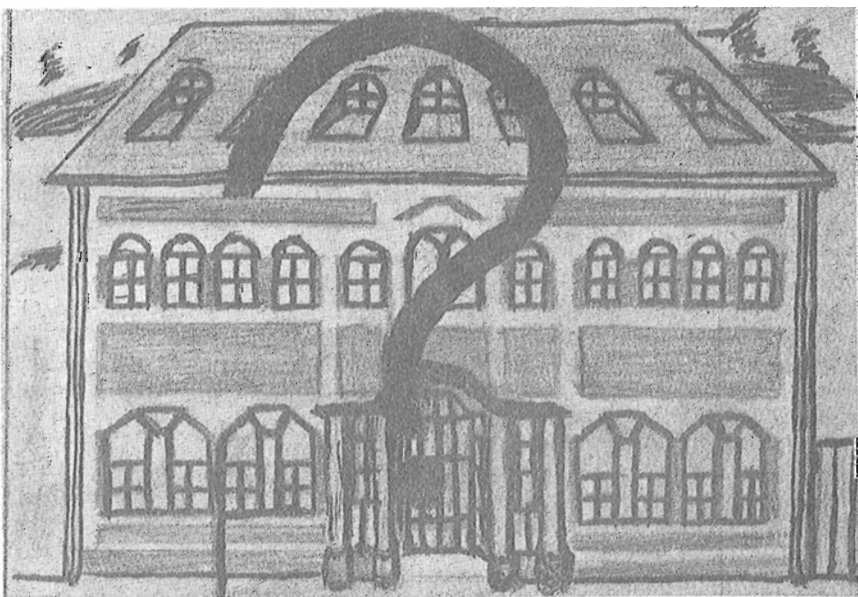
Kati néni erős válla feltartóztathatja-e a dominók (bankok) összeomlását?

Hetekkel ezelőtt a „BANKHÁZ” előtt sürgés-forgás volt tapasztalható: jeles márkájú személygépkocsik sorra feszítettek parkolójában, finom italokat cipelt be egy úr az épületbe, egy másik úr tetemes mennyiségű süteménnyel megrakodva igyekezett ide betérni. Jól öltözött bennfentes urak, hölgyek adták egymásnak a kilincset a Vállalkozói

Takarékszövetkezetnél. A kívülről nem is sejtette, mi rejlik a hónapok óta tartó hírzárlat és titokzatosság mögött. A járókelők csak találgatták mi lehet ott „belül”, hisz semmilyen felirat nem jelezte az építmény funkcióját. Tehát itt csak volt „élet”?

Városunk nimbuszát ez a „kis” bankszód nem növelte, sőt...
HAL

Februári számunkban megjelent az alábbi rajz:

Sokak kérdése: a Fő úton pompázó épületben mikor lesz „élet”?

1945. augusztus 6. és 9.

(Az atombomba ledobásához vezető út)

Az atombomba ledobásának ez évben lesz 47. évfordulója. A mai napig is vitatott, hogy indokolt volt-e bevetésük és ez kényszerítette-e Japánt a feltétel nélküli fegyverletételre?

Az atombomba elkészítésén az Egyesült Államokban Oppenheimer vezetésével nagyszámú tudóscsoport dolgozott Los Alamosban. A tudósok között két magyar tudós is volt.

A távol-keleti harcok megértéséhez feltétlen meg kell ismerkednünk a japánok gondolatvilágával és történelmi hagyományaival. Európai ésszel alig lehet felfogni a japán katonák fanatizmusát. Gondoljunk csak a japán Császári Hadsereg úgynevezett csodafegyvereire; az élő torpedókra, vagy az öngyilkos pilótákra; a kamikazékre. Kik is voltak a kamikazék? A kamikaze tájfun azaz isteni szélet jelent. A legenda szerint a 13. század végén 1281-ben a kamikaze vagyis a tájfun azaz az isteni szél szórta szét a szigetország meghódítására induló mongol Kublaj Kán hajóhadát a Sárge-tengeren. A 20. századi kamikazék története azonban egészen más eredetű. Az öngyilkosjelölt pilótákból álló repülőrajokat a szükség hozta létre. 1944. júliusában a japán hadvezetés úgy határozott, hogy tengeri ütközetbe bocsátkozik az amerikai flottával. A Filippino tengeren lefolyt csata a japán flotta teljes pusztulását eredményezte. Az amerikaiak egy nap alatt három repülőgépanyahajót és több mint 400 harci gépet semmisítettek meg. A hatalmas hadianyag-vesztésnél is érzékenyebben érintette a japánokat a mintegy 450 kiképzett pilóta elvesztése, mely azt jelentette, hogy a csendes-óceáni háború kitörése óta lefolyt tengeri-légi csatákban odaveszett a japán pilóták legjava.

A Fülöp-szigetek megtartása viszont életbevágóan fontos volt. Hiszen annak elvesztése a japán anyaország számára az olaj és egyéb nyersanyag-források megszűnését jelentette. A japán légierő azonban egyre több gyengén kiképzett, rosszul felszerelt újoncból tevődött össze. Ezek a pilóták a gyakorlatokon mindössze 10 százalékos találatarányt értek el. Ezért bevetésük esetén a biztos és értelmetlen halál szinte elkerülhetetlennek látszott. És ekkor jött az ötlet; ha gyengén kiképzett pilótáinkat úgyis a biztos halálba küldjük, akkor legalább áldozatvállalásukból valami hasznunk is legyen, gondolták a tokiói főhadiszálláson és nemsokára létre is hozták az első kamikaze repülőrajokat. A pilóták kiválasztása szigorú önkéntes alapon történt. Tehát a jelentkezők jól tudták mi

a feladatuk és mi vár rájuk. Ennek ellenére a túlfűtött hazaszeretet és a császárért és hazáért való önfeláldozás szó szerinti értelmezése miatt, kamikaze pilótából sohasem volt hiány.

Különben a kamikaze pilóták nagyon is céltudatosan harcoltak és mentek az önként választott biztos halálba. Például: ha a bevetés során az öngyilkosjelölt pilóta a tengeren nem talált olyan célpontot amiért érdemes lett volna életét feláldozni, akkor egyszerűen visszafordult és várt az újabb bevetésre. A kamikazék rendszerint nappal támadtak és kivétel nélkül majdnem mindig nehéz hadihajó egységek, csatahajók, csatacirkálók és anyahajók ellen. Néha hónapokat is vártak a számukra biztos halált jelentő bevetésre. Ezt az elszántságot és lelki állapotot európai ésszel aligha lehet felfogni. Az első kamikaze támadást 1944. október 21-ére teszik a hadtörténetesek. Ezen a napon egy magányos zeke típusú harci gép zuhant a Fülöp-szigeteki partraszállást támogató ausztrál cirkáló, az Ausztrália parancsnoki hídjára. 20 tengerész, köztük a kapitány halálát okozva. A sebesültek száma 54 volt. Az Ausztrália kénytelen volt kiválni a további küzdelemből és ez azt jelentette, hogy egyetlen japán repülőgép harcképtelenné tett egy cirkálót. A kamikazék legnagyobb számban az Okinawa szigeten folytatott harcok idején támadták a partraszállást segítő amerikai hajóhadat. Az Okinawa sziget körüli harcokban megközelítően 1500 kamikaze gép vett részt. Ez volt a legnagyobb öngyilkos vállalkozás az egész háború idején.

Közben az amerikaiak sem tétlenkedtek és felkészültek Japán bombázására, amelyhez a B 29-es úgynevezett szupererődöket használták fel. Ezek az európai hadszíntéren soha be nem vetett óriásbombázók kezdetben szabad Kínából indultak japáni célpontok elleni támadásra. A távolság óriási volt és a vállalkozás nagy veszteségekkel járt, mert a repülőgépeknek egy-egy bevetés alkalmával átlag 18 órát kellett a levegőben tartózkodniuk. A helyzet csak akkor változott meg gyökeresen, amikor a szupererődöket át tudták helyezni a Mariana szigetcsoportra és parancsnokuknak Curtis Le Mey tábornokot nevezték ki, aki teljesen új taktikát dolgozott ki. Le Mey szerint a közel 10 ezer méter magasan szálló hatalmas B 29-es bombázók rengeteg problémával küszködtek. A jeges erős szél, a rossz látási viszonyok és az erős légörvények nagyon megnehezítették a pilóták dolgát. Különösen a pontos célzást. Ezért Le

Mey tábornok alacsony magasságból végrehajtott éjszakai támadásokat rendelt el. Hogy a gépek a sötétben nehogy egymásra tüzeljenek, fedélzeti fegyvereket üres tárral vitték bevetésre. A tények megüresedett helye valamint az alacsony repülés miatti kevesebb üzemanyag több és súlyosabb bomba szállítására adott lehetőséget. Egy-egy B 29-es így átlagosan hat tonna gyújtóbombát volt képes magával vinni. Tsushima elfoglalása után három hónappal 1945. júniusától pedig már 850 szupererőd állomásozott a szigeten. Állandó készenlétben a japán célpontok elleni támadásra. A célpontok rendszerint igen kis területre korlátozódtak, hogy a hadiipari létesítmények pusztulása minél teljesebb legyen. Le Mey tábornok taktikája valójában 1945. március 9-én és 10-én hozta meg a rég várt eredményt. A Tokió elleni légitámadás két nap alatt szinte teljesen elpusztította a japán főváros majdnem felét. Majd sorra jöttek a többi nagy ipari központok: Kobe, Osaka, Nagoya és Yokohama. A légitámadások szinte teljesen megbénították Japán haditermelését, miközben a japán szárazföldi hadsereget nagyobb arányú katonai veszteség nem érte. Így annak ellenére, hogy a szigetországnak már nem voltak hajói és hadianyaggyárai, a majdnem teljesen ép és érintetlen hadsereg ténye sokakban még mindig további hiú reményeket táplált. Közben 1945. májusában Európában véget ért a háború és július 22-én már megérkeztek a Fülöp-szigetekre az európai harcterekről a távol-keleti harcterekre átirányított első csapatok. Rá négy napra a Berlin melletti Potsdamban tanácskozó szövetségesek az Egyesült Államok, Nagy Britannia és szabad Kína még egy utolsó figyelmeztetéssel fordultak a japán néphez. A japánok ugyanis két alapvető feltételhez akarták kötni a távol-keleti háború befejezését. Németország sorsát látva Tokióban mindenáron el akarták érni, hogy az idegen hatalmak ne szállják meg és ne darabolják fel a japán anyaországot. És hogy a győztesek ne próbálják megváltoztatni az évezredek japán társadalmi rendszert, a császárságot. A szövetségesek azonban Potsdamban úgy döntöttek, hogy Japánnak feltétel nélkül kapitulálnia kell. Ellenkező esetben, szó szerint: „az azonnali és teljes pusztulás vár a szigetországra”. A császárról illetve a császárságról nem esett szó ebben az utolsó felszólításban, de az „azonnali és teljes pusztulás” kifejezésből már kiérződött az új amerikai csodafegyver, az atom-

bomba esetleges bevetése. Ezt a potsdami nyilatkozatot a Szovjetunió nem írta alá, mert egy 1941 áprilisában 5 évre megkötött semlegességi szerződés alapján Moszkva ekkor még diplomáciai kapcsolatban állt Tokióval. Az amerikaiak és szövetségeseik közben 1945. november elsejére tervezték a partraszállást. Japán déli szigeténél Kyushunál, amennyiben a potsdami felhívásra nem jön válasz. Válasz pedig nem jött, mert a japán katonai vezetés hallani sem akart a feltétel nélküli kapitulációról. Így az európai német példa láttán nem tudtak belenyugodni egy több nemzetiségű megszállásba és a császárság megszüntetésébe. Ezért a japánok minden erejükkel a partraszállás nehezítésére összpontosították. Ha a vég elkerülhetetlen, akkor legalább megnehezítjük a megszállók dolgát, gondolták Tokióban és több ezer kamikaze pilótát toboroztak Kyushu védelmére. Az önkénteseket minimális kiképzésben részesítették, miközben a japán hadvezetés öt és fél ezer legkülönbözőbb repülőgépet készült összevonni a szigeten. Továbbá több mint ezer élő torpedót, azaz ember irányította öngyilkos mini tengeralattjárót, legalább kétezer robbanóanyaggal megrakott öngyilkos rohamcsónakot, valamint számtalan kisportolt távűszót, akiknek a hátára tengeri aknákat szereltek, hogy így ússzanak a szövetségeseik közeledő csapatszallító hajóihoz. A japánok elszánt fanatizmusával az amerikaiak is tisztában voltak. Számításaik szerint a november elsejére tervezett invázió egyedül Kyushu szigeténél legalább 70 ezer amerikai katona halálát jelenti. De vajon az amerikai hadvezetés miért áldozná fel a fiatal katonák százazeit japán teljes elfoglalására, amikor ott a csodafegyver, amellyel ezt az emberáldozatot meg lehet előzni, illetve meg lehet akadályozni. Miután Tokió nem adott választ a július 26-i potsdami felhívásra, Truman elnök engedélyezte az amerikai hadvezetés kivánságát, az atombomba bevetését.

Az amerikai légierőnél csak nagyon kevesen tudtak a bomba létezéséről. Általában az a hír járta, hogy az 509-es repülőraj fogja megnyerni a Japán elleni háborút. De hogyan, azt csak a rajparancsnok Tibets ezredes és néhány bajtársa tudta. Célpontnak négy japán várost jelölt ki az amerikai hadvezetés: Kukurát, Hiroshimát, Niugatát és Kyótót. Az amerikai nemzetvédelmi miniszter azonban vétót emelt a műemlékekben gazdag Kyotó ellen, így helyette Nagasaki került a listára. Stratégiai jelentősége miatt, mint elsőszámú célpont végül is Hiroshimára esett a választás. Hiroshima kikötőjéből indultak ugyanis a nagy csapatszallító hajók Kína és a déli tengerek felé. Ezenkívül itt gyülekezett a második japán hadsereg az anyaország dél-nyugati részének védelmére. Ezért a városból már jóval korábban megkez-

dődött a polgári lakosság részbeni kila-koltatása. 1942-ben Hiroshimának 380 ezer lakosa volt, 1945-re 230 ezerre csökkent. Ennek elenére Hiroshima maradt Japán 7. legnagyobb városa. Az amerikai hadvezetés kiadta a parancsot: az első úgynevezett különleges bombát augusztus 3-a után kell ledobni, ahogy ezt az időjárás viszonyok lehetővé teszik. A tervek szerint először egy időjárást felderítő és előrejelző gép száll fel, majd kis idő múltán két figyelést végző gép kíséretében az atombombát szállító gép. Az akcióban csak B 29-es nehézbombázók vehetnek részt. 1945. augusztus 6-ára Dél-Japán felett megjavultak az időjárás viszonyok és hajnali háromnegyed háromkor még sötétben a Mariana szigetcsoporthoz tartó egy szigetről felemelkedett Tibets ezredes B 29-es bombázója. Tibets ezredessel utazott egy atombomba-szakértő is, Williem Pelson tengerész százados. Ugyanis félt volt, hogyha a bombát még a földön élesre állítják és ne adj Isten a gép felszállás közben lezuhan, a kis sziget fele azonnal eltűnne a Föld színéről. Ezért Tibets gépének fedélzetén csak a célponthoz közeledve állította élesre a robbanószerkezetet Pelson százados. Négy és fél óras repülőt után, 1945. augusztus 6-án reggel negyed nyolckor az előrejelző amerikai B 29-es jelentette: a célpont felett az időjárás viszony megfelelő. Ezzel megpecsételődött Hiroshima sorsa. A felderítőgép láttán a japán légvédelem már fél nyolckor megszóllította a légiriadót jelző szirénákat. Ezt azonban senki nem vette komolyan, hiszen Hiroshimát addig még elkerülték az amerikai légitámadások. Ezért sokan ügyet sem vetettek a nagyon magasan szálló magányos gépre. Fél óra múlva, 8 óra 6 perckor három B 29-es jelent meg Hiroshima felhőtlen nyári egén. A 10 ezer méter magasan szálló három bombázó miatt a japán légelhárítás még a szirénák újbóli bekapcsolását sem tartotta érdemesnek.

Aztán a túlélő szemtanúk elbeszélése szerint; a kötelékből kivált két B 29-es, miközben a harmadikból kiesett valami. Ez a valami aztán ejtőernyővel közeledett a föld felé. Pontosan 17 másodperccel negyed 9 után, a föld felszínétől körülbelül 600 méteres magasságban hirtelen vakító fényvillanás világította meg Hiroshimát, melyet iszonyatos meleg hóhullám követett, majd ezernyi mennydörgés hangja hallatszott és egy eget rengető robbanás rázta meg a környéket. Végül pedig hatalmas gomba alakú füst és porfelhő emelkedett a magasba. Az első jelentések szerint körülbelül 70 ezer halottja és ugyanennyi sebesültje volt az atombombának, miközben Hiroshima városközpontja teljesen eltűnt a Föld színéről. Az atombomba ledobása és pusztítása azonban szinte hidegen hagyta a japán vezérkart. A katonai szakértők ugyanis nem voltak tisztában a sugárzás veszélyével és következményeivel. Ők csupán a pillanatnyi tényeket rögzítették. Az amerikai csodafegyvernek nevezett atombomba nem is olyan hatásos. Hisz ez sokkal kisebb pusztítást eredményezett mint mondjuk a március 9–10-i Tokió elleni gyújtóbombás amerikai légitámadás. Ilyen csodafegyver ellen igazán könnyen lehet folytatni a harcot, hiszen az amerikaiaknak legfeljebb még egy vagy kettő lehet belőle, okoskodtak a japán katonai vezetők. Az atombombát annyira nem tartották jelentősnek, hogy még a lakossággal sem közölték, mi is történt valójában Hiroshimában. Állítólag nem akartak pánikot kelteni. Végül a japán haditanács mégiscsak megvitatta a hiroszimai atombomba ledobása utáni helyzetet, már csak azért is, mert augusztus 9-én reggel a szovjet csapatok is megindultak Mandzsúriában a japánok ellen. Ugyanezen a napon végre az újságok is beszámoltak a Hiroshimában történekről. De ez már túl késő volt, mert az amerikaiak ledobták második atombombájukat is. A Nagasakira hullott amerikai csodafegyver mintegy 60 ezer ember halálát okozta. A halottak száma lényegesen kevesebb lehetett volna, ha a japánok időben közlik a lakossággal a Hiroshima elleni támadás lefolyását, hogy abból tanulva a Nagasaki felett megjelenő időjárás előrejelző B 29-es távozása után újból megfújják a légiriadót. Ez azonban ismét elmaradt. Pedig a 200 ezer lakosú Nagasaki alagútrendszerű óvóhelyei csaknem 70 ezer ember számára voltak kialakítva. Az általános légiriadó hiánya miatt azonban a robbanás pillanatában mindössze csak négyszázan tartózkodtak bombabiztos óvóhelyeken.

Hiroshima és Nagasaki neve azóta fogalommal vált. Az atom maga a szörnyűséges pusztítás és pusztulás jelképevé. A sugárveszélyt és következményeit még ma sem ismerjük tökéletesen. A japánokat azonban mégsem az atombomba vagy a Szovjetunió utolsó pillanatban történt hadbalépése kényszerítette térde, hanem a B 29-es szupererődök. A gyújtóbombás légitámadások ugyanis sokkal nagyobb és súlyosabb károkat okoztak mint a két atombomba. A B 29-esek több mint három millió otthont tetek tönkre, amelynek következtében 15 millió japán vált hajléktalanná. A polgári lakosság halottainak számát pedig körülbelül egymillióra becsülik. Ez kényszerítette igazán a japán vezetőket a feltétel nélküli kapituláció elfogadására. Az atombomba csak felgyorsította ezt a folyamatot, miközben örök figyelmeztetést állított egy új korszak hajnalán az emberiségre leselkedő és beláthatatlan következményekkel járható veszélyre.

Az anyagot összeállította amerikai forrásokra támaszkodva:

Fekete Elemér
helyi SZDSZ-ügyvivő

365 NAP A BIZONYÍTÁSRA

(Hír: Gubucz József tanárt az Önkormányzat megbízta a Bethlen Gábor Mezőgazdasági Szakközép- és Szakmunkásképző Iskola igazgatói teendőinek ellátásával az 1992/93-as tanévre, 1992. augusztus 1-től 1993. július 31-ig.)

Baráti beszélgetés a leendő iskolaigazgatóval.

• *A tantestület 12:10 arányban rád szavazott, tehát Bere Józseffel szemben Te nyertél. Személyed elfogadásáról a Képviselőtestület másfél óráig polemizált. Mi erről a véleményed?*

– Az Önkormányzat különböző foglalkozású polgárokból áll, így mindegyik más-más szempontok alapján dönt. Szerintem nem vették figyelembe a Kulturális Bizottság megalapozott állásfoglalását, sőt nem érezték át igazán a nálunk négy éve zajló vezetőségváltást sem.

• *A zárt ülésen melyek voltak azok a kérdések, amelyek számodra érdekesebbek voltak?*

– Ha én annyira aggódom és felelősséget érzek iskolámért, miért nem pályáztam meg tavaly az igazgatói állást. Erre én elmondtam, hogy a múlt tanévben befutott pályázó – aki egyetemi végzettséggel rendelkezik – különböző okok miatt nem vállalta el az igazgatói munkát. Miért, ez a mai napig ismeretlen sokunk előtt. Néhány kérdés elhangzott a Szó-Beszédben Bere Józseffel készült beszélgetésről. Ezekre én, szakmailag, pedagógiailag nem reagáltam.

• *Amikor nyilvánosságra hozta dr. Farkas Zoltán alpolgármester úr a döntést az egyéves megbízást, igen feszült és ideges voltál, ahogy erre reflektáltál és kérted azok segítségét akik ellened szavaztak. Valóban mit lehet egy iskolában egy év alatt egy igazgatónak tenni?*

– A zárt ülésen a 3. Sz. Általános Iskola igazgatójelöltjét Ladányi Gábornét, aki már egy éve megbízottként látta el ezt a munkát, erről kérdezte Hornok Lajosné képviselő, hogy mit lehet ilyen kevés idő alatt megvalósítani. Ő azt válaszolta, amivel egyetérték én is, hogy arra elegendő alaptervekenységhez szükséges adminisztrációt rendbe lehet tenni. (Ladányi Gábornét 5 évre kinevezték igazgatónak – szerkesztői megjegyzés.)

• *Nem érzel egy kisebb fokú bizalmatlanságot a képviselők részéről?*

– Nem, de..., a Kulturális Bizottság a tantestület a technikai dolgozókkal együtt rám voksolt. Az önkormányzati döntést ellentétesnek tartom, a művelődési és közoktatási miniszter 2/1992. (III. 4.) MKM rendeletével, amelynek 13. paragrafusából idézek is: „Ha a pályázati eljárás nem vezetett eredményre (nem volt pályázó, illetve egyik pályázó sem kapott megbízást) az intézményvezetői munkakör ellátásáról – a pályázat megismétlése nélkül

az intézmény igazgatóhelyettes vagy más intézményi dolgozó által történő helyettesítéssel a munkaviszonyra vonatkozó szabályok szerint gondoskodik a megbízó!

Tehát, aki pályázattal nyeri el ezt a tisztséget: öt évre kinevezhető. Továbbá ez az eljárás nem egyezik a „Törvény a közalkalmazottak jogállásával” című jogi kézikönyv 74. oldalán található 23. paragrafusban foglaltakkal sem:

„A magasabb vezető valamint a vezető beosztás ellátásával történő megbízás határozatlan időre szól... a Kormány illetve a miniszter határozott időre szóló vezetői megbízást is előírhat!” Tehát nem az Önkormányzat. Még nincs oktatási törvény sem, így a fentiek a mérvadók.

No de a munkámat „csak azért is” úgy végzem, mintha öt évig lennék” direktor.

• *Ha hivatalba lépsz, megválsz néhány kollégától a tantestületben?*

– Nem erről szó sincs. De a beosztottak is egyéves bizonyítási lehetőséget kapnak.

• *Ki lesz a közvetlen helyettesed?*

– Kovács Károly magyar-történelem szakos kolléga.

• *Mit gondolsz, akik nem Gubucz Józsefre szavaztak, miért így döntöttek?*

– Tisztában vagyok hibáimmal és eredményemmel egyaránt. Nem szeretik, hogy sokszor kemény vagyok. Gyorsan szeretek eredményt elérni, kevésbé tudok türelmes lenni. (Az egy esztendő még jobban erre ösztönzi – a szerkesztői megjegyzése.)

Életkori és végzettségi különbségek is közrejátszottak. Ők a nevelési és oktatási kritériumokat másképp látják.

• *És akik Rád szavaztak, vajon miért?*

– Erényemnek tartják, hogy szeretek dolgokban határozottan dönteni, minden kényes kérdést meg lehet velem beszélni. Azt sem tartják hátránynak, hogy az iskola minden területén 25 év alatt megfordul-

tam. Helyi, országos és nemzetközi kapcsolataim szerteágazóak. Ezeket mindig és a jövőben az iskola érdekében fölhasználtam és fölhasználom. Kapcsolatrendszerem közvetlen volt vezetővel, takarító-nóvel megkülönböztetés nélkül.

• *Tragikomikus, hogy az iskolaigazgató nem túl magas alapfizetéséhez még a négyezer forintot sem elérő vezetői pótlék jár. Máshol, tönkrement vállalatoknál, szervezeteknél még mindig több száz ezres prémium üti a „felelős vezetők” markát. Csőd-eljárás alatt állnak, de a nagy, kiemelt fizetés dukál nekik. Aki felel a jövő magyar állampolgárainak szellemi-fizikai, különböző szintű „karbantartásáért” így becsülik meg anyagilag. Mégis mi motivált arra, hogy megpályázd e nem jól dotált posztot, hisz beosztott tanárként, ahogy tudom többet keresnél a túlórákkal együtt.*

– Az elmúlt negyedszázad után már szinte magaménak érzem ezt az iskolát, néhány éve az itteni nevelési-oktatási és gazdasági munka nem a legjobb mederben folyik. Ezen akarom és akarok segíteni. Az iskola múltja és dicsősége veszélyben forgott. Meg kell közelítenünk a fejlett országok oktatási gyakorlatát, és ha a kormány és az ország ezt nem teszi meg, végképp leszakadunk. Új szemléletű, menedzseri feladatokat ellátó iskolaigazgatókra van ma már szükség.

• *Hogyan oldod meg a felszabadult testnevelési órák ellátását?*

– Jó barátom Sípos Dezső már szóban iskolánk tanára, ő is hasonlóan gondolkodik mint én, szerintem a városunk egyik legjobb testnevelője, sok szép eredményt ért már el tanítványjaival.

• *Vannak olyan álszent emberek, akik a pedagógus életét az askétizmus keretei között tudják csak elképzelni. Ismert dolog, hogy munka után mértékkel elfogyaszod Te is azt a néhány korsó sört. Ezután is vállalod ezt a szerepet, hogy nyilvános helyen, vendéglátó helyekre gondolkod, ki kapcsolódj és jó hangulatban feloldódj?*

– Igen, hisz mindig tudtam eddig is a mértéket. Iskolánk hajdan volt igazgatóját idézem: „Aki azt mondja, hogy ő nem iszik az vagy beteg, vagy hazudik.” A legelső vezetőm akit nagy tisztelettel tanító-mesteremnek is tekintek, ezt vallotta: „Fiúk, ha dolgozunk, dolgozunk, ha iszunk, iszunk, ha szeretkezünk, szeretkezünk. De ezeket soha ne keverjük össze.”

Azt hiszem én ezt 25 év alatt betartottam és be is tartom.

• *Jöttömkor közölte, hogy a beszélgetés végén hideg, finom Amstel sörrel kínálsz meg. Most tehát nem dolgozunk. Koccintunk arra, hogy 1997-ben is igazgató úrnak szólítsanak!*

Egészségedre!

Hajdú L.

AUGUSZTUS

Szűz, avagy kisasszony hava

Bár augusztusi név a Berta is (6-ára esik), hasonló hangzása ellenére semmi köze a bibliai apostol arameus nevéhez: germán név ez, a germán hitvilágban leli magyarázatát: Prechta istennőnek nevéből keletkezett, aki a téli napfordulónak, vagyis a fény születésének volt istennője.

Ha a hasonló hangzású Berta s a Bertalan nem is tartozik össze, az augusztus 21-i Erik és Erika annál inkább, s azért is ide tartoznak, mivel a Bertához hasonlóan germán eredetűek; jelentésük: „nagyra-becsült”. (A „tisztelt, becsült” jelentésű Ehre szót ismerhetjük föl bennük.) Az Erika az Erik szabályos nőnemű párja (bár a mi nyelvünkünk hajlamos benne -ka kicsinyítőképzős magyar nevet sejtteni).

Ábrahám páttriárka nevééről a Bibliában – Károli Gáspár klasszikus fordításában, a Vizsolyi Bibliában – ezt olvassuk: „Mikor pedig Abram kilencvenkilenc esztendő volt, megjelenték neki az Úr, és mondta neki: Én vagyok az erős, mindenható Isten, járj énelőttem szüntelen, és légy állhatatos. És az én szövetségemet helyeztetem énköztem és teközted, és tégedet fölötte igen megszorítottam... És nem hívatattik a te neved ezután Abramnak, hanem a te neved leszén Abraham, mert sok népeknek atyjává tettelek tégedet”. A Biblia szerint tehát az Ábrahám azt jelentené: „a sokaság atya”. Az bizonyosnak látszik, hogy a név előtagjában az „atya” jelentésű héber av rejlik, második tagjának jelentését azonban nem sikerült pontosan tisztázni.

Az i. e. a XI. században élt bíró, pap és próféta, Sámuel az izraeli királyság megalapításában játszott jelentős szerepet: ő kente föl királlyá Izrael első két királyát, Sault s a zoltárköltő Dávidot. A Sámuel név hasonló jelentésében némileg a Simeonéhoz (amely azt jelenti „meghallgatás”), részben viszont a Dániállal van ro-

konságban (annak jelentése „Isten a bírám”): „Isten meghallgatott”, ezt jelenti.

Hogy régebben népszerűbb volt, az mutatja Aba Sámuel királyunk neve (1041–1044-ig uralkodott), s több szólásunk a Samu névvel, amelyek közül legismertebb ez:

„Egy állapotban van, mint a Samu nadrágja”. A másik szólásmondás szerint „Minden papnak van egy bolond Samu fia”, ami ilyesmit jelentett: „minden úrnak van valami szeszélye, bogara”.

A Lőrinc névre (amely a nép nyelvében Nőrinc alakban is járatos) kétféle magyarázat is van: az bizonyos, hogy latin eredetű, s az egyik föltevés szerint a Róma melletti Laurentum tartományról vette eredetét, s azt jelentette: erre a vidékre való. A másik – tetszetősebb – magyarázat azt vallja, hogy a „babér” jelentésű latin laurus származéka, s így azt jelentené: „babérkoszorúval övezett”. Hogy melyik magyarázat viszi el végül is a babért, nem tudhatjuk, mindenesetre a Lőrincek fogadják el azt, amelyik nekik jobban tetszik.

S a Lőrincek után térjünk a Klárákra: latin eredetű az ő nevük is: a „fényes, ragyogó, híres” jelentésű clarus melléknév nőnemű alakjából keletkezett. Mint népszerű névnek, számos alakváltozata van: voltaképp a Klarissza vagy Clarisse is e név latinosa továbbképzése, de a magyar nyelvben is számos változata született: a Kajától a Klárcsin át a Ricáig.

A Klárákat gyakran Kalárisnak is becézik, s a nyakravalóul viselt kalárisal való rokonság sem volna éppen sértő a név viselőinek. A kaláris – a gyöngykaláris – azonban nem a „fényes, világos” jelentésű clarus származéka, hanem a korall, latinosan corallus főnév: ebből lett a koláris, kaláris, majd a kláris: „Bársony, bíbor, koláris” – olvassuk a Károli-bibliában. A kláris már egészen közel van a Klárihoz,

amelyet a népnyelvekben Kalárisnak is mondanak, jeléül, hogy a népi nyelvérzék a Klárit – Kalárit összekapcsolta a „gyöngy” jelentésű klárisal, kalárisal.

Kosztolányi Dezső a feleségéhez, Görög Ilonához szóló versben szinte ódát írt erről a valóban egyik legdallamosabb, legzeneibb női nevünkről. De a jelentése sem méltatlan dallamos alakjához: voltaképpen a Heléna alakváltozata, s ez a görög eredetű név (gondoljunk a Homérosz hőskölteményében szereplő Szép Helénára, Léda és Zeusz isten lányára, aki miatt állítólag kitört a híres görög-trójai háború) legvalószínűbb a „Nap”, illetve „fény” jelentésű héliosz szó származéka. (Más vélemény szerint a „hold” jelentésű szelenéből származik.) De hát akár „napfény”, akár „holdfény”, mindenképpen fény és sugárzás!

Bertalan – arameus nyelven Bar Tolmai, annyi mint „Tolmai fia” – latinban Bartholomaeus alakot vett föl (s ebből már érthető a Bartalus és a Bartók, Bertók név). (A „fiú” jelentésű héber bar szó ismerhető föl a Barnabás névben is.) Ilosvai Selymes Péter – honnan, honnan nem – más megfejtést tudott a névre XVI. századi verses névmagyarázatában:

A Bertalan völgynek avagy barázdának fia,

Inti őket az nevezet állhatatosságra...

A mi Lajosunk eredetileg a germán frankoknál Hlútwnagnak hangzott, s azt jelentette: „hírnév + háború”. (A németben ma is Ludwig a „Lajosok” neve.) A Hlútwnagnak aztán a franciában szabályos hangfejlődéssel Hlodwis, Hlovis alakon át Lois lett, a régi magyar nyelvben, pl. egy 1255-i oklevélben is, ugyanígy fordul elő, csak a kiejtése volt más: a „Lojs” ejtésből a mássalhangzó-torlódás feloldásával Lajos lett, majd a két azonos o úgynevezett elhasonulásával Lajos, s ennek ma már egyáltalán nem érezzük harcias hangulatát. Még talán inkább a Lujának, amely egy jó héttel az augusztus 19-i Lajos előtt, 11-én van a naptárban, s szabályos női párja a Lojsnak: a franciában Louise volt, s ennek magyaros ejtésű magyarosított formája a Lujza.

Az augusztusi Lajosnak inkább októberben (11-én) tartják névnapjukat, mikor kisebb valamivel a dologidő. Az Ágostonok azonban többnyire augusztusban ülik névünnepüket (bár van májusban is), talán azért, mert nevük összefügg a hónap nevével: a nyolcadik hónap a római császárról, Augustusról kapta nevét. Jóllehet ez nem igazi neve volt az uralkodónak, csak afféle „mellékeve”: Octavianus császár ugyanis i. e. 27-ben vette föl az addig csak az isteneknek kijáró „szent, felséges, magasztos” jelentésű augustus jelzőt.

Szilágyi Ferenc
(gyomai) egyetemi tanár

SZÜLŐFÖLD Baráti Kör alakul

*Tisztelt Földijeim! Gyomaendrődiek!
Patrióták!*

1992. május 18-án emlékezetes órákat töltött együtt a népes gyülekezet a gyomai könyvtárban. A téma: Kató József Krónikás könyve c. kiadvány volt. Az 1927-ben kiadott könyvben szó van az akkori sportéletről, pénzügyi nehézségekről, nevezetesen gyomai emberekről, a rossz minőségű ivóvízről, aztán arról, hogy nehéz telefonhoz jutni – egy szóval csupa olyan dolgról, amely mára aktualitását veszítette...

Ezen a beszélgetésen kötetre való történeti tények halmazát soroltuk fel csak úgy kapásból. Igen, de régi mondás a latinban:

Verba volant, scripta manent. = A szó elrepül, az írás megmarad. A történelmi múlt ismerete nélkül elvesz a jövő. Ezért a mi – kortárs visszaemlékezőké – feladatunk, hogy azt, amit megéltünk és ismerünk a múltból, ne vigyük magunkkal, hanem a lehetőségeket kihasználva széles körben közrebocsássuk. Gyarló földiek vagyunk, akiknek az emlékezete véges az idő múltával... az öreg cigány mindennap egy nótát felejt. Ezért várjuk a csatlakozó fiatalokat, vegyék át – amíg lehet – mindazt, amit városunk múltjáról tudunk mi, idősebbek. Az elröppenő szavakban rejtőző helytörténeti adatokat le kell rögzíteni. Félreértés ne essék, nincs szó itt történetírásról; ezt rábizzuk a hivatásosokra,

akiket aztán majd mi kritizálunk – a tények birtokában.

Ilyen gondolatokkal szántam rá magam a következő javaslatra: Szülőföld Baráti Kör néven alakítsunk meg egy társaságot és foglalkozzon ez a Társaság a város múltjával, gyűjtse össze és rögzítse emlékeit, és segítsen abban, hogy fontos írásos dokumentumok napvilágra kerüljenek.

Ezúton hívlak meg Benneteket, kedves idős-fiatal Barátaim, akiket Gyoma története érdekel: gyertek el szeptember 4-én délután 4 órakor a gyomai könyvtárba, hogy megalakíthassuk a Baráti Kört.

*Dr. Cs. Szabó Albert
ny. állatorvos*

Kató József Krónikás könyvéről beszélgetnek a gyomai könyvtárban Puskás László, dr. Weigert József, Megyeri István, Jakó László, Varga Károly és dr. Cs. Szabó Albert

Zászlóbontás a Keresztény Dem. Néppártban

A Keresztény Demokrata Néppárt gyomaendrői alapszervezete 1992 aug. 20-án ökumenikus zászlóbontást tart az endrői római katolikus templomban a 10 órai szentmise után. A templomi szertartást követően állófogadást tart a Nép házban az érdeklődő és meghívott vendégek részére, ahol a megyei vezetőség tart rövid beszámolót.

Szeretettel várjuk mindazokat, akik a nemzeti és valláserkölcsi eszméket magukénak vallják és vállalják.

*Isstennel a hazáért
KNDP Gyomaendrőd*

*Megnyitottam
CSIPET nevű boltomat
a Fürst Sándor utcában*

KAPHATÓK:

- gyógynövénykészítmények
- környezetbarát termékek
- lézerképek
- játékok
- Euro 2000
- Rap – Tou
- és sok más egyéb

Szeretettel várom a vásárlókat!

ALMÁSI GYÁRFÁSNÉ

Munkanélküliek figyelem!

76 ingyenes tanfolyami lehetőségből választhatnak!

Érdeklődni: Munkaügyi Központ gyomai kirendeltségén (a volt MHSZ)

Álláslehetőségek:

- gépészmérnök
- nyomdai betanított munkás
- ács
- kőműves

Újra megnyitottuk **ÉLELMISZER ÜZLETÜNKET** a régi helyünk mellett a MINI MARKET helyén a Kossuth u. 37. szám alatt.

Bő áruválasztékkal, meghosszabbított nyitvatartással.

Hétköznap: 4.30–22.30

Szombat: 5.00–22.00

Vasárnap: 6.00–20.00

VÁRUNK MINDENKIT!

*Tisztelettel:
Hunya Zoltán*

– Nyugdíjasok a padon – Nyugdíjasok a padon –

Tisztelt Szerkesztőség!

Gondolom, hogy Önöknél is sok a nyugdíjas! Mellékelten küldök két – nyugdíjas témájú – humoros kis írást. Ha megnyeri tetszésüket, amit remélek, úgy kérem közöljék lapjukban!

Ezekből a nyugdíjas témájú kis karcolatokból sorozatra valót is tudnék folyamatosan küldeni. Úgy gondolom, hogy ezek az aktuális kis írások még jobban színesíthetik az Önök lapját!

Magam is nyugdíjas vagyok, és kis nyugdíjamat némi kis honoráriummal pótolom.

Amennyiben a kéziratokra nem tartanak igényt, úgy kérem azokat visszaküldeni szíveskedjenek.

Értésítésüket várom:

Schriffert István

Gyula, Budapest krt. 22. II/5. 5700

Gyula, 1992. június 8.

- - -

– Hallotta?
– Mit?
– Hogy hétfőtől drágább lesz a... hogyis hívják?
– Tudom, de felviszik az... izé árát is.
– De úgy látszik lefelé nem visznek semmit!
– Dehogynem. Például olcsóbb lesz a pipaszurkáló is.
– Az lehet. De hány embernek kell manapság pipaszurkáló?
– Például nekem! Na hallja, ilyen cigarettárák mellett? Még a Munkás és a Kossuth ára is felment, pedig azok voltak a legolcsóbbak. Én el is határoztam, hogy ezután pipálni fogok. Még szerencse, hogy megvan dédapám cserépcsibukja.
– Igen ám, de a pipadohánynak is felvitték az árát!

– De velem nem tolnak ki, mert magam fogom megtermelni a hobbikertemben és azt fogom pofékelni.

– És ha elkapják a fináncok?

– Ugyan már, ma már nincsenek fináncok.

– De vannak adóellenőrök! Azok majd elbánnak Magával.

– Ugyan ne beszéljen már, én nem eladásra termelek, nem vagyok én bögrecsárdás!

– Na mindegy... a maga dolga. De én mit csináljak? Én bérházban lakom, ott hol termeljek dohányt? Talán az erkélyen?

– Nem! Maga inkább gyűrjön cigarettát, én majd adok hozzá dohányt, és így még mindig olcsóbban jön ki.

– Igen ám, de manapság nem lehet cigaretta papírt sem kapni.

– Az igaz, pedig ezután biztosan lenne keltje. Nemhogy egy maszek ráállna a gyártására.

– Ugyan már, a vállalkozó nem bolond bizonytalanba befektetni, akárcsak a nyugati tőkésék, inkább lángost vagy palacsintát süt, az biztosabb.

– Az igaz, de a lángos is drága!

– Hát mondja meg, mi nem drága?

– Tudja mit? Inkább szokjunk le a dohányzásról.

– És akkor mit szívunk?

– A lukas fogunkat!

– De az sem jó ötlet.

– Miért?

– Mert akkor még jobban kilukad a fogunk, ki kell húzatni és újat kell csináltatni. És mit gondol a műfognak mennyivel ment fel az ára?

– El tudom képzelni... Na Isten áldja meg!

Sch

- - -

– Látom megint mérgeledik!
– Tán meglátszik rajtam?

– Hát már hogye látszana, amikor úgy szikrázik a szeme, akár egy hibás szemafornak Szajnál. De nyögje már ki mi baja?

– Mondja, hány évesnek néz maga engem?

– Nem is tudom... Hogy nem tizenéves, azt rögtön észrevenni. De nem is aggastyán, sőt matuzsálemnek sem mondható, az is biztos.

– Na látja! Ezek szerint nem is vagyok olyan öreg, mint az országút.

– Hát olyan nem! De gondolom, hogy maga is nyugdíjas, ha nem tévedek?

– Nem téved. Az vagyok már három éve, de azért ott legesen tartok, hogy csak úgy egyszerűen letatázzon egy taknyos kis fruska a közértben!

– Letatázta?

– Le az! Hát tudja, hogy ki az Ó tatája? Tatája az a nagyon jó...

– Ki ne mondja! Látja én ezen már meg sem döbbenek. Én ezt már megszoktam.

– Tán magát is letatázták?

– Rosszabb! Engem lebácsikámoztak! A múlt héten a presszóban megkérdezte a felszolgálónő: „Hány cukorral kéri bácsikám?”

– Remélem kikérte magának?

– Nem én! Csak annyit mondtam, hogy cukor nélkül iszom nénikém!

– Jól tette! Remélem elszégyellte magát a nő?

– Nem egészen. Azt mondta, hogy nénikém a jó névadó anyám, aki a keresztvíz alá tartott.

– Na látja, így megy ez manapság. Nénikém, bácsikám, mamám, tatám, öregem faterkám, meg még ki tudja, mi minden, csak tisztességesen nem tudják megszólítani az emberfiát.

– Hol vannak már a régi szép idők! Hol van már a Hölgyem, Uram, Asszonyom? De még a kedves vevő, kedves vendég is kiment a divatból.

– Ez így igaz! Nálunk még mindig baj van a megszólítással. Engem már nevezett kartársnak a tyúkszemvágó, szaktársnak a táviratkihordó, kollégának a lángossütő, elvtársnak a gázóraleolvasó. Soroljam még?

– Ne sorolja. De mostmár megyek! Legálább maga köszönjön el tőlem udvariasan!

– Azon ne múljon! Minden jót, kedves uram!

– Na látja! Így már mindjárt más... Na viszlát szakikám!

Sch-

Gyerekek!

A könyvtár a nyári szünetben is nyitva tart. Kölcsönözhetek könyveket, olvashattok újságokat, nézhetitek a videót. Várunk Benneteket!

Kossuth u. 50.:

hétfő:	8–13	14–18
kedd:	–	14–18
szerda:	8–13	14–18
csütörtök:	–	14–18
péntek:	–	14–18
szombat:	–	14–18

Blaha L. u. 21.:

hétfő:	–	14–18
kedd:	8–13	14–18
szerda:	–	14–18
csütörtök:	8–13	14–18
péntek:	–	14–18
szombat:	–	14–18

**A Polgármesteri Hivatal
kéri a lakókat, hogy élő fára
ne tegyenek ki hirdetéseket!**

A NYÁR ÍZE

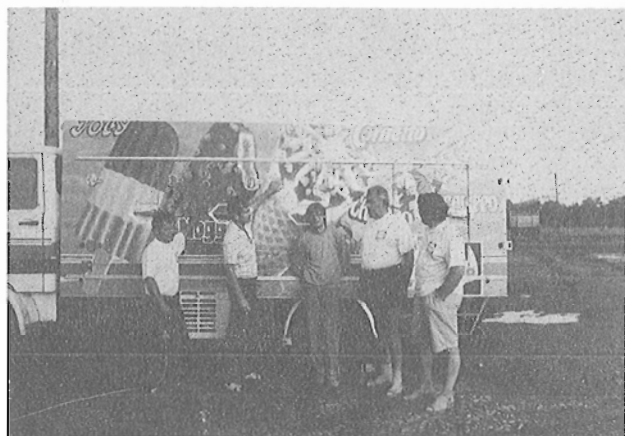

A gyomaendrődi „eskimók” egész Békés megyét, Szolnok megyét és Hajdú megye egy részét ellátják Európa első számú jégkrémével, az ESKIMO-val.

A tíz főből álló csapatot *Timár Mihály* irányítja.

Napi csúcsbevételük 1 200 000 Ft volt.

Elsődleges céljuk: a fiatalok ellátása egészséges csemegével.

A csapat fele:
Szakállos Béla, Diószegi József, Hornok István,
a kapitány *Timár Mihály* és *Klímó Miklós*
A világon az ESKIMO-nak 350 000,
ebből 3000 Magyarországon dolgozó alkalmazottja van

Klímó Miklós kocsija tele CORNETTO-val,
NOGGER-rel, ROMERO-val, WINNER-rel, VIENNATA-val,
GINO GINELLI-vel és több jól ismert csemegével.
Természetesen több doboz MINI MILK is hűl a szállítmányban, ami
már 2 éves kortól ajánlott finomság

Hami kutya shop a piactéren

Innen nagyon sok jó falattal lephetik meg
négylábú barátainkat gazdáik

A cicáknak is jut többféle csemege

Tisztelt Szerkesztő Úr!

Jóleső érzés 1000 km-re az otthonomtól a „Gyomaendrődi Híradó”-t kézbe venni és érezni, hogy oly sok év után ismét nevemen szólít az Otthon! Köszönet Önnek ezért!

Emlékszem, ilyenkor voltak a nyári kirakodóvásárok Endrődön. Legújabb versemben ezekre emlékezem.

*

KIRAKODÓVÁSÁR

Nyár van. Kirakodóvásár!
Jön s megy a nép csapatostúl.
üres teknő, teli kosár
mélylén vásárfia lapúl.

Nyár van. Tíz fillért ki fizet
kap egy kantafedő vizet
és aki egy Pengőt fizet,
kap egy marék törökmézet!

Ennyiért már a forgóra
ülhetsz, lóra vagy hintóba,
Bátrabbjai körhintára!
Másfél Pengő annak ára.

Málnaszörpöt s fröccsöt isznak,
komák, kik ott találkoznak,
S rá még kettőt, hármat vesznek
ha közben sült kolbászt esznek!

– Bicska, kucsma, sipka, duda,
kalap, csizma, síp, furulya!
Tányér, pohár, mézeskalács,
veder, bogrács, dinnyerakás!

Palatábla, bakó, labda,
árvalányhaj, tükör, baba.
Gyűrű, nyaklánc, fülbevaló,
selyemcukor, ustor, faló!

– Nyüzsgés, hőség, por meg zsbaj.
A sátorban – „ihaj-csuhaj!”
hol már cigányzene árad
s verdesik a csizmaszárat!

Mulatnak a jó magyarok
hiszen máma van arra ok!
nem megy senki a csárdába,
hogyha mehet a vásárba!

*

1992. június 21.

Jó munkát, sok sikert és jó egészséget
kíván Önnek és családjának
tiszteléssel:

Endrődi Bella János

A Honti műhely-galéria

Gyomán 1980 májusában épült ez a hangulatos helyiség, amelyet Honti Antal grafikus legszívesebben műhely-galériának nevez. Családi ötletként vetődött fel egy kiállítóhely létesítésének gondolata, hiszen így igen sok, Gyomáról és Endrőről készült kép kerülhetne elhelyezésre a falakon, s ezzel régi közönségigény is teljesülhetne Honti Antal munkásságával kapcsolatban.

S amikor megvolt a helyiség, részben a község támogatásával, újabb ötlet született. Ha már helyiség van, miért ne lehetne – régi irodalmi szalonok mintájára – különböző művészeti ágak képviselőit, írókat, tudósokat, zenészeket, énekeseket, ismerősöket és barátokat meghívni közös baráti beszélgetésekre.

A galéria, fennállása óta mintegy 50 rendezvénynek adott otthont, a látogatók száma több mint tízezer fő.

1990 áprilisában új közművelődési formá-

LASER BULI

1992. aug. 20-án egy nosztalgia buli erejéig összeáll a Laser együttes az 1960-as 70-es évekből. A Katona József Műv. Házban alakultak és itt szórakoztatták az ifjúságot minden hétfvégén. Eljártak a népitáncosokkal a környező városokba, falukba és a műsor után zenét szolgáltattak a bál rendezvényeken. Szerződésük volt a körösladányi művelődési házzal is. Abban az időben az egész megyében, sőt azon túl is híres és elismert zenekar volt. A fiatalság követte őket minden buliba, ahová csak mentek.

Az aug. 20-i rendezvényen, melyet a Polgármesteri Hivatal rendez, megpróbálják felidézni az 1960-as 70-es évek hangulatát.

A zenekar tagjai az első időkben elég sokat cserélődtek, de idővel kialakult az állandó csapat.

A zenekar tagjai voltak:

- Hainfart Mihály (szólógítár – ének)
- Monostori Árpád (billentyűs)
- Hornok Imre (basszusgítár)
- Babarik Vince (dob)
- Szabó László (kísérogítár)
- Fási Gyula (billentyűs)
- Sinyi József (ének)

A rendezvényre szeretettel vár mindenkit a rendezőség és a zenekari tagok.

Hainfart Mihályné

val gazdagította tevékenységét a galéria. Beindult a „Kézműves Céh” néven működő művészeti szakkör, Honti Judit rajztanár vezetésével.

A kör 6–18 éves korú tehetséges gyermekek részére biztosít – a tanítási szünetekben is – lehetőséget szabadidejük hasznos, kulturált eltöltéséhez.

Kisréti u. 19.

Tel.: 67/31-161

Kiállítások a Honti műhely-galériában

Július 3–30-ig

„Nyaralási emlékeim” címmel kiállítás Honti Antal műveiből

Augusztus 21.–szeptember 10-ig

Kiállítás a „Kézműves Céh” újabb munkáiból

KNER-REJTVÉNY I.

A 110 éves nyomdánk tiszteletére

1. Az 1882-ben alapított Kner Nyomdában 1902-ben hány munkás dolgozott?

2. „Életem értelme nem az, hogy nyomdász vagyok, hanem az, hogy szolgálak.”

Kitől származik ez az idézet?

3. Hack Viktor milyen néven vált ismertté a magyar és világirodalomban, családjából, kinek, milyen kapcsolata volt Knerékkel?

4. Ki az a híres költő, író és filmesztéta, akinek a „Hét mese” című könyvét 1918-ban a Kner Nyomdában nyomtatták?

5. „Születésénél hibázza el a legtöbb ember az életét.”

Kinek tulajdonítható e bölcs mondás?

6. Gyomaendrődön melyik utcában volt ez az emléktábla?

7. A Kner család melyik nagy egyéniségétől származnak az alábbi gondolatok? „Nekünk mégis csak elsősorban a jövő a fontos, a tradíció nem öncél előttünk. Nem akarunk belecsontosodni elért életformákba, nem akarunk a rohanva növő és fejlődő élet elé gátakat emelni... Mi a folytonosságot akarjuk. Azt akarjuk, hogy a múltban megszerzett erők ne vesszenek el, hanem szárnyat adjanak a mának, és segítsenek meghódítani a jövőt; de főként azt, hogy ne kelljen a mának újra és újra megállnia olyan feladatok előtt, amelyeket már a múlt megoldott.”

A legjobb megfejtők között a Kner Nyomda Kft. által felajánlott 500, 400 és 300 forint értékű könyveket sorso-lunk ki!

Beküldési határidő: augusztus 15.

Cím: Hudák Julianna

Gyomaendrőd

Kner Nyomdaipari Múzeum

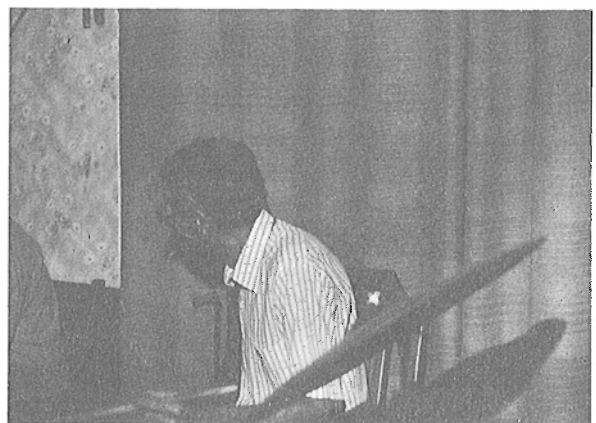
A borítékra írják rá, hogy KNER-REJTVÉNY.

A többfordulós rejtvényhez sok sikert kívánunk!

Nosztalgiaest június 27-én a Körös étteremben

A 60-70-es évek zenéje
kellemesen andalította az est vendégeit

Subi a dobvirtuóz

BARCELONA A KÉPERNYŐN

Nap, adó	Esemény	Időpont	Nap, adó	Esemény	Időpont
VII. 30., csütörtök			VIII. 4., kedd		
MTV 1	Sportlövészet	12.25-13.30	MTV 1	Kajak-kenu	8.55-10.55
	Ökölvívás	12.55-16.55		Tollaslabda	10.55-14.55
	Evezés	7.55-12.00		Kézilabda	11.30-12.45
MTV 2				Lovaglás	14.55-19.55
	Birkózás	16.55-19.15		Ökölvívás	17.45-19.50
	Úszás	17.55-20.15		Súlyemelés	18.25-21.00
	Súlyemelés	18.25-21.00		Vívás	19.55-22.30
	Torna	19.55-22.55	VIII. 5., szerda		
	Vívás	19.55-22.30	MTV 1	Kajak-kenu	8.55-12.00
	Cselgáncs	21.25-22.45		Atlétika	8.55-13.30
VII. 31., péntek				Asztalitenisz	12.45-14.15
MTV 1	Evezés	7.55-12.00	MTV 2	Atlétika	17.25-22.45
	Atlétika	9.25-12.30		Birkózás	18.55-19.55
	Úszás	9.55-12.30		Vízilabda	18.45-20.00
	Kézilabda	14.30-15.45		Vívás	19.55-22.30
	Ökölvívás	12.55-17.00	VIII. 6., csütörtök		
	Sportlövészet	15.24-16.30	MTV 1	Kajak-kenu	8.55-12.00
	Úszás	17.55-20.30		Atlétika	8.55-13.00
	Kerékpár	17.55-19.50		Vízilabda	10.45-12.00
	Atlétika	17.55-22.30		Asztalitenisz	10.55-12.30
	Torna	19.55-23.25		Ökölvívás	12.55-16.00
	Cselgáncs	21.25-22.45		Szinkronúszás	14.55-17.00
	Kerékpár	22.45-00.15		RSG	15.55-20.35
	Súlyemelés	23.20-00.45		Atlétika	17.25-22.00
VIII. 1., szombat				Birkózás	18.25-19.55
MTV 1	Evezés	9.05-11.30		Kézilabda	14.00-20.15
	Atlétika	9.25-14.30		Vívás	19.55-22.30
	Vízilabda	12.00-13.00	VIII. 7., péntek		
	Sportlövészet	11.55-12.50	MTV 1	Atlétika	7.20-12.00
	Ökölvívás	12.55-17.00		Kajak-kenu	8.55-12.00
MTV 2	Atlétika	17.25-22.55		Tenisz	10.55-13.00
	Súlyemelés	18.25-21.00		Ökölvívás	12.55-15.55
	Ökölvívás	18.55-19.50		Szinkronúszás	14.55-16.55
	Torna	19.55-22.55		RSG	15.55-19.50
	Cselgáncs	21.25-22.45	MTV 2	Atlétika	16.55-22.05
VIII. 2., vasárnap				Birkózás	16.55-19.00
MTV 1	Kerékpár	8.20-14.35		Vívás	19.55-22.30
	Evezés	9.05-11.30		Röplabda	21.25-23.30
	Atlétika	9.55-12.30		Kosárlabda	22.05-24.00
	Kerékpár	8.20-14.35	VIII. 8., szombat		
	Ökölvívás	12.55-16.00	MTV 1	Kajak-kenu	8.55-11.55
MTV 2	Kézilabda	16.00-17.15		Ökölvívás	9.55-13.00
	Sportlövészet	16.15-16.55		Vízilabda	9.30-13.00
MTV 1	Atlétika	16.25-22.00		Kézilabda	11.55-13.45
	Vízilabda	18.30-19.45		Tenisz	13.55-16.55
	Súlyemelés	18.25-21.00		Kézilabda	15.00-16.30
	Torna	19.55-23.25	MTV 2	RSG	15.55-19.30
	Vívás	20.40-22.30		Kézilabda	16.55-18.45
	Cselgáncs	21.25-22.45		Vízilabda	17.30-21.00
VIII. 3., hétfő			MTV 1	Atlétika	18.25-22.15
MTV 1	Kajak-kenu	8.55-12.30		Vízilabda	17.30-21.00
	Atlétika	9.25-13.20		Labdarúgás	19.55-22.20
	Asztalitenisz	10.55-12.20		Kosárlabda	21.50-24.00
	Ökölvívás	12.55-15.55	VIII. 9., vasárnap		
MTV 2	Atlétika	17.55-22.30	MTV 1	Ökölvívás	9.55-12.55
	Súlyemelés	18.25-21.00		Röplabda	12.55-15.30
	Ökölvívás	19.55-23.00		Lovassport	13.20-15.20
	Vízilabda	21.00-22.20		Vízilabda	16.30-16.55
				(csak ha a magyar csapat játszik)	
			MTV 2	Vízilabda	16.50-18.45
				Atlétika	18.20-21.40
				Zárőnnepély	21.55-23.45

Amiben senki nem hitt: az bekövetkezett

című cikkből szerkesztési hiba miatt ki-
maradt az alábbi nyolc játékos értéke-
lése

(Kérem szíves elnézésüket!)

Dávid Attila: Erőnléti hiányosságokkal
küzdötte végig az évet, de jó közössé-
gi embert ismertem meg benne. Vá-
lalt mindent, – csak a csapat talpon
maradjon!

Forgács Tamás: A tavaszi menetelés
második szobrása. Kiemelkedő tel-
jesítményt nyújtott. Szinte végig rab-
szolgája volt a csapatnak és mellette
még futballozott is.

Palercsik Vince: Senki sem bízott ben-
ne, csak én. Kritikák ösztüzében
kellett neki minden mérkőzésen ját-
szania. Végül önbizalma fölülkereked-
ett mindenekfelett és az utolsó
6 mérkőzésen a nyerőemberek közé
küzdötte magát.

Pataki Zoltán: A legjobb vitapartner,
aki 23 góljával házi gólkirály lett.
Őszre még jobb futballista lesz!

Gellai László: A baloldalon minden
poszton szerepeltettem, amiért kap-
tam is eleget a hozzáértő szakembe-
rektől, de a csapatnak így volt rá
a legnagyobb szüksége, amit ő leg-
jobb tudása szerint teljesített is.

Gyányi Gábor: Ha baj volt, az Ő nevét
húztam ki mindig a pakliból. Zömé-
ben csere volt és így is 5 gólt rúgott és
számtalan taktikai feladatot rábíz-
hattam.

Polányi Zoltán: A labdáról mindent
tud. Ha jó napja volt, nyugodtan ül-
hettem a cserepadon. Sokat bajlódott
sérüléssel, ezért kevesebbet is ját-
szott.

Vári László: Az őszi szezont deréksérü-
léssel is végigküszködte. Tudását
mindenki ismeri. Remélem őszre új-
ra köztünk lesz. Szükségünk lesz rá.

A Nagycsaládosok
Gyomaendrődi Egyesülete
1992. augusztus 8-án de. 10 órától

sportnapot rendez

a gyomai szabadstrandon
játékok – vetélkedők – főzés
melyre szeretettel várjuk
az egyesület tagjait.

„A demokrácia ereje polgárainak fizikai és szellemi fittségé-
ben, erkölcsi egészségében van.”

(J. F. Kennedy)

A világszerte hódító nyári sport a strandröpi gyomaendrődi bölcsője a szabadstrandon

Így áll fel az NB/III

A labdarúgó NB/III területi bizottsá-
gai elkészítették az 1992–93-as bajnoki
évre a csoportbeosztást.

Alföldi csoport: Cegléd, Dabas, Gyoma-
endrőd, Gyula, Hódmezővásárhely,
Kecskeméti SC, Kecskeméti TE, Kis-
kundorozsma, Makó, Mezőkovácshá-
za, Miske, Nagyszénás, Orosháza, Sze-
gedi Dózsa, Szegedi VSE, Tiszakécske.

Nemrég zajlott le a Challenge Day,
átütő sikerrel. Az ország hitet tett a
testmozgás mellett. Ez igazi népszas-
vázás volt. S álljon itt befejezésül J. F.
Kennedy másik híres mondása: „Pol-
gár! Ne azt kérdezd, hogy mit tesz ér-
ted az ország, hanem azt, hogy Te
mit teszel az országért.” Ez soha
nem volt aktuálisabb. A kettő egymásra
van utalva, össze kell fogni – és sportolni
kell!

Gyomaendrőd és Köröstarcsa férfi kézilabdásai fúzióról tárgyalnak.

Cél: az NB/II

Gyomaendrődi Híradó

Gyomaendrőd Város Önkormányzatának lapja.

Felelős szerkesztő: Hajdú László. Kiadja: Gyomaendrőd Képviselő-testülete. Gyomaendrőd, Szabadság tér 1.

Telefon: 67/31-320. Felelős kiadó: dr. Frankó Károly polgármester.

Készült a Gyomai Kner Nyomdában, a nyomda alapításának 110. esztendejében

Gyomaendrőd, Kossuth u. 10–12.

Felelős vezető: Szász Imre ügyvezető igazgató. Terjesztik a gyomaendrődi postahivatalok, diákok és kereskedők.

Engedélyszám: III/PHF/108/BE ISSN 0238-8391

HÍRADÓ GYOMAENDRÓDI

GYOMAENDRŐD VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK LAPJA

XI. ÉVFOLYAM 8. SZÁM

1992. AUGUSZTUS

MEGJELENIK HAVONTA

ÁRA: 15 FT

ŐT ÜNNEPELTÜK

Pogánynak született. Vajknak hívták, a gyermekkorában elnyert kereszttségben kapta István, első vértanú nevét. A sors azonban Vajk-Istvánnak nem adta meg a mártíromság koszorúját, bár küzdelmes élete során nemegyszer állt közel hozzá. Az első súlyos teherpróbát apja, Géza halálakor (997-ben) kellett kiállnia a fiatal Istvánnak. Ekkor már házas volt, élvezte a bajor feleségével Magyarországra jött lovagok hatékony támogatását, amikor a pogánysághoz szító, a Géza „újtáisaival” szemben álló idősebb rokon, Koppány kelt fel ellene, és magának követelte a törzsfői és a fejedelmi hatalmat. A jobbára németek segítségét élvező István győzelmet aratott, s ezzel eldőlt, hogy saját törzse a Géza nyitotta és az István által még szélesebbre tárt úton halad tovább. Az ezredfordulón a fél-„barbár”, félpogány pannóniai törzsi vezető (Géza) fiából keresztény király lett, aki a császár buzdítására a római pápától koronát nyert. Az új évezred első néhány évtizedében lázas tevékenységet folytatott István. Hosszú és szívós munkával fokozatosan terjesztette ki a maga uralmát, az általa képviselt hatalmi formát és hitet a Kárpát-medence többi törzse fölé. Egyeseket – az erdélyi Gyulát, a Maros vidéki Ajtonyt, valamint a Duna–Dráva vidéki fekete magyarokat – fegyverrel győzött le, másokat – Aba Sámuelét északon és Vatát a Körösök vidékén – házassággal vagy a kereszt erejével kapcsolt magához, illetve családjához. 1030-ra a nagy mű készen állott: a hajdani magyar törzsszövetség – a törzsi széthúzás és elkülönülés hosszú évtizedei után – „jobb kiadásban”, magasabb szinten született újjá, az egész Kárpát-medencére kiterjedő magyar állam formájában. A király mellett tanács (szénátus) létesült, a tegnap még törzsi területeken vármegegyék és várispánságok szerveződtek, a minapi szabadok függésbe kényszerültek. A Géza kori egy püspökség és egy bencés monostor mellett újak létesültek, a falvakban templomok épültek. A társadalom fölé nővő világi és egyházi előkelők szolgáltatásokat és adókat követeltek, illetve hajtottak be az alávetettektől. Magyarországot

mérföldes léptekkel haladt előre, hogy felzárkózzék az évszázados előnyt élvező Nyugat-Európához. Újabb lovagok és papok jöttek a szélesre tárt kapukon, s aligha véletlen, hogy István egyenesen az egynyelvű és egyerkölcsű ország törékeny és esendő voltát hangzottta. Nyugati mintára indult el Magyarországon az oklevéladás, nyugati példákat követett a törvényalkotás, nyugati pénzlábat utánozt a hazai pénzverés. István állama

néhány évtized alatt a latin rítusú keresztény Európa szerves része lett. István politikusi messzelátását, emberi eltökéltségét jelzi, hogy a nehézségek és sorscsapások nem térítették el a vállalt úttól. Az erdélyi Gyulában tulajdon anyja testvérét verte le, a sors minden fiától, utóljára a már férfivá érett Imrétől is megfosztotta, Vászoly személyében a saját unokatestvére emelte rá a gyilkos fegyvert, élete utolsó éveit pedig az egyenes ági örökös hiánya és a tartós betegség nehezítette meg. A harcot azonban egy pillanatra sem adta fel. Amikor 1038. augusztus 15-én (pontosan nem ismert életkorban, a legnagyobb valószínűség szerint 63 éves korában) meghalt, erős államot hagyott hátra. K. Gy.

„Október 1-jén nyithat a Sportsarnok!”

– közölte velünk NAGY PÁL, a GYOMASZOLG vezetője, ugyanis dolgozói szeptember 29-én befejezik azokat a munkálatokat, amelyek lehetővé teszik a létesítmény használatát.

A TARTALOMBÓL

János bácsi, köszönjük!

(6. oldal)

Hónapunk ÁSZ-a Dr. Sabján László fogorvos

(7. oldal)

60 évvel ezelőtti karikatúrák

(10–11. oldal)

Labdarúgócsapataink őszii sorsolása

(14. oldal)

ÉRDEKÜNKBEN

Az Önkormányzat és a Polgármesteri Hivatal üléseiről

AUGUSZTUS 11.

A napirendek megtárgyalása előtt Kun Lászlóné a Hőtechnikai és Gépipari Kft. dolgozója kért szót, aki a következőt közölte a hallgatósággal.

A Hőtechnikai és Gépipari Kft. privatizáció előtt áll. 160 polgár számára tud folyamatosan munkát adni. Sajnos a termékek egy részének előállítását külső kooperációval kell elvégezni (Füzesgyarmat, Nagykörs). Kéri a Képviselő-testületet, hogy vonja vissza azt a korábbi állásfoglalását, amely azt tartalmazza, hogy 3,5%-os részét kivonja és nem tart rá igényt. Legalább addig tartsák meg a jelzett hányadot, míg az új tulajdonosok megjelennek. Ha állásfoglalásukat megváltoztatják, azt közöljék a Budapest Holdinggal.

1. CÉLTÁMOGATÁSOKHOZ PÁLYÁZATOK BENYÚJTÁSA

– A 617. Sz. Ipari Szakmunkásképző és Cipőipari Szakközépiskola 288 m² alapterületű tornaterem építésének pályázata zöld utat kapott. Az állami céltámogatással megvalósuló önkormányzati beruházás összköltségét 15 840 000 Ft-ban határozták meg. Saját forrásként 1993-ban 900 000 forintot, 1994-ben 8 604 000 forintot az éves költségvetési rendeletben a testület biztosít. (Később ez a „kicsi” tornatermecské vajon kétszeresére nő-e, ez már a jövő títka, ugyanis a terv az, hogy évek múlva kiegészítik egy normális méretre (22×40 méterre).

A Bethlen Gábor Mezőgazdasági Szakközép- és Szakmunkásképző Iskola leánykollégiuma 50 férőhellyel bővülne a jelenlegi épület tetőtér-beépítése esetén. Ennek a beruházásnak az összköltsége 9 890 000 forint lenne. (Ebből az állami támogatás 40%-os mértékű).

A Kulturális, Oktatási, Sport és Kisebbségi Ügyekkel Foglalkozó Bizottság és a Városfejlesztő és Fenntartó Bizottság ennek a megvalósításához a pályázat beadását támogatta. Az önkormányzat 8 IGEN, 7 TARTÓZKODIK és a POLGÁRMESTER TARTÓZKODIK szavazatával nem fogadta el ezt a kérést.

– A 132 000 000 forint összköltségű közműépítések állami céltámogatással megvalósuló szintén önkormányzati beruházást viszont megszavazták. Ide a lakosság is befizet, így a fenti összeg csökken.

A csatorna- és szennyvíztisztító telep építése saját forrásként 85 420 000 forintot jelölt meg az éves költségvetési rendeleteiben. (Külön az ütemezés.)

– Az orvosi gép-műszer beszerzéséhez a céltámogatás kérése kompromisszum létrejötté után módosult. Az önkormányzati beruházás összköltségét 4 000 000 forintot LABORATÓRIUM létesítésére kell majd felhasználni.

(Az egészségügy katasztrofális helyzetét dr. Gedei Margit „szemléltette”, dr. Palya József érveivel ezt megerősítette, és számítógépes adatfeldolgozás fejlesztését

3. TÁJÉKOZTATÓ A REFORMÁTUS ÉS EVANGÉLIKUS EGYHÁZAK-KAL KÖTENDŐ MEGÁLLAPODÁSOKRÓL

A Kulturális, Oktatási, Sport és Kisebbségi Ügyekkel Foglalkozó Bizottság négy megállapodástervezetet készített a Református Egyházzal kapcsolatban, de egyiket sem javasolta megtárgyalásra.

Sipos Tas Tőhötöm református lelkész

Az ütemezés

	1993		1994		1995	
	Bekerülési ktg.	önk. saját forrás (ezer Ft)	Bekerülési ktg.	önk. saját forrás (ezer Ft)	Bekerülési ktg.	önk. saját forrás (ezer Ft)
Blaha és térsége	13 00	9 310	17 200	12 040		
Népliget	4 000	2 800	2 600	1 820		
Besenyszeg	10 800	7 560	6 800	4 760		
Csókási	5 000	3 500	5 500	3 850		
Hősök-Kazinczy-Bajcsy	6 500	4 500	13 500	9 450	10 000	7 000
Szennyvíztisztító telep	37 700	18 850				
Összesen:	77 300	46 570	45 600	31 920	10 000	7 000

szorgalmazta. Azt is megjegyezte, hogyha csak a KÁRTYAPÉNZRE támaszkodik az egészségügy az ALAPELLÁTÁS összeomlik.

(„A kártya! A milliárdokba kerülő kártya, amely milliárdokban azoknak a szerencsétleneknek a forintcskái is benne vannak, akik nem tudják kiváltani a szívgyógyszerüket. Baklövés? Ököröség! Csak futkározás, lajstromozás, zúrzavar, orvosnak, nővérnek, betegnek. Mit számít az, ha a körzeti orvost ezentúl házi orvosnak nevezzük?”)

Idézet RÁKOSY GERGELY: SÍKOS ANGOLNÁK című az Élet és Irodalom július 31-én megjelent riportjából.

2. AZ ÖNKÉNTES TŰZOLTÓ EGYESÜLET ÚJJÁSZÜLETÉSE

Gyomaendrőd Város Önkormányzat mint jogi személy belép az újjászervezésre kerülő Önkéntes Tűzoltó Egyesületbe, vállalja a tagdíjfizetést (50–100 Ft lehet), egyidejűleg a költségvetés készítésekor az egyesület támogatására egy adott fedezetet elkülönít. Majd kéri a Polgári Védelmi Bázis emeleti részének ingyenes használatát a tűzoltók részére. (A polgármester megjegyezte, hogy a feletti nyugati országokban a városok vezetői sok esetben tiszteletbeli tűzoltók, és hivatkozott arra, hogy milyen nagy hagyománya van az ottani tűzoltók megbecsülésének.)

– miután ez tudomására jutott – megkérdezte az önkormányzatot, hogy hajlandó egyáltalán megállapodni a visszakért ingatlanok ügyében? Véleménye szerint a képviselők lehet, hogy nem veszik mind ezt komolyan. A Református Egyházat sürgeti az idő a beiskolázás miatt. Kéri a megegyezésre a hajlandóságot, mert akkor az illetékes minisztérium döntését kell elfogadni.

Végül megállapodás született, hogy a Kulturális Bizottság és Pénzügyi Bizottság csak ezt tárgyalná meg szokásos ülésén, vagy egy bizottság alakulna, amely döntene. A következő testületi ülésen ez ügynek a végére már pontot kellene tenni.

Az Evangélikus Egyház dollár árfolyamon kérte a 2 000 000 forintos kártalanítás összegére vonatkozó garancia vállalását. Ezzel kapcsolatban is tovább folynak a tárgyalások a két fél részéről.

4. INGATLANVÁSÁRLÁS

Vitatkoztak a képviselők a Béke Tsz tulajdonát képező faház megvásárlásáról. Az épületet és környékét ifjúsági üdülésre szánják (dr. Kovács Béla képviselő ki is jelentette a kételkedőkkel szemben: „A város gyerekeinek, saját gyermekeinknek vennék meg! A többség megvétel mellett szólalt fel, tehát elfogadták. Mellé a Megyei Munkaügyi Tanács által meghirdetett munkahelyteremtő beruházások tá-

mogatásával kapcsolatban 1 munkahely (gondnok) létesítésére a pályázat benyújtását is támogatták. A pályázat esetlegesen elnyert összeget a Képviselő-testület a faház megvásárlására használja fel.

– Megszavazták a GYOMACOOOP Kft. tulajdonában lévő Gyomaendrőd, Árpád úti üzlethelyiség megvásárlását is (vétélár: 300 000 Ft).

5. ÚJKERT SORI TELEKÁRAK MEGHATÁROZÁSA

Az önkormányzat az Újkertsoron található beépíthető 560 m²-es közművesített telkek vételárát 170 000 Ft-ban határozta meg. A telkek megvásárlásához az első lakáshoz jutók esetében az alábbi kedvezményeket biztosítja.

– 100 000 Ft vissza nem térítendő támogatás, 50 000 Ft kamatmentes részletfizetési kedvezmény, melynek futamideje 10 év.

Nem első lakáshoz jutók esetén a kedvezmény: 70 000 Ft-os részletfizetési kedvezmény, melynek ideje 10 év és szintén kamatmentes.

A vevőkijelölést és a kedvezmények jogosságát a Szociális és Egészségügyi Bizottság dönti el.

6. ISKOLABUSZ MŰKÖDÉSE ÉS...

A város Képviselő-testülete az 1992–93-as tanévben az iskolabusz működésével egyetért és támogatja. Az 1992-ben felmerült 250 000 forint költség fedezetére az 1992. évi rendkívüli nevelési segély jelöli ki.

Az 1993-ban várható 339 000 forintot be kell tervezni. (Ennek megszavazása méltán megérdemli az elismerést, hisz Békés megyében az iskolások sehol sem utaznak teljesen ingyenesen!)

Szintén dicséretes az is, hogy a Képviselő-testület az új tanévben a gyomaendrői általános iskolai tanulókat 100%-os, a középiskolásokat 50%-os tankönyvtérítési támogatásban részesíti.

(A vidéken tanuló, de gyomaendrői állandó lakosú gyermekekre is vonatkozik, iskolájuktól hozott igazolás alapján kapják meg a támogatás összegét.)

7. A GYOMAI ÁLLATPIAC ÚJ HELYÉNEK KIJELÖLÉSE

A Zrínyi M. utca végén található 1600 m² nagyságú területet jelölték ki.

(Krucsió Lajos képviselő érdeklődött, hogy a már oda elhelyezett kerítéseknek, vasoszlopoknak mi lett a sorsa – a jegyző gyors, tömör válasza nem késett – „elopták”).

8. BEJELENTÉSEK

– A Kner Imre Gimnázium és Kereskedelmi Szakközépiskola a Bethlen Gábor Mezőgazdasági Szakközép- és Szakmunkásképző Iskola kollégiumaiban, valamint a 3. Sz. Általános Iskola Diákotthonában

1992. szeptember 1-től 300 Ft kollégiumdíjat vagy hozzájárulást kell fizetni a középiskolás tanulóknak.

– A testület támogatja az endrői piac betéti társasági formában történő kialakítását és működtetését.

– A Kner Imre Gimnázium abban a megtiszteltetésben részesül, hogy az UNITED STATES PEACE CORPS jóvoltából angol nyelvtanárt kap, aki két évig tanít az iskolában, és feladata, hogy a körzet angol tanító pedagógusainak továbbképzést tartson.

A testület a küldött nyelvtanár részére a Vásártéri lakótelep 23. épületében szolgálati lakást ad. A lakás berendezésének 50%-át a Gimnázium fizeti. A másik felét a három általános iskola és a másik két középiskola fedezi. Egy iskolára így 10% jut.

– Korbály Györgyné zongoratanár Beregszászról érkezett városunkba, a zeneiskola alkalmazta, így beindulhat az endrői tagozat is. A tanárnő részére a testület szolgálati lakásként a Gyomaendrőd Október 6. lakótelep A/13. számú részt jelöli ki.

(A testületi ülés végére megérkezett Dávid István a gyomaendrői MSZMP vezetője, ezt konstataálta át dr. Frankó Károly polgármester és a következőképpen összegezte az augusztus 20-ára tervezett munkaspárti endrői rendezvény elutasítását:

„A város vezetését felkereste Tanai Ferenc, Baukó Mihály és Dávid István, hogy az MSZMP részére országos ünnepség megtartásához járuljunk hozzá az endrői ligetben. Én egy személyben nem döntöttem, ezért került az éppen esedékes testületi ülés napirendjére. A jelenlévő képviselők 9 „nem” és 3 „tartózkodik” szavazattal elhatárolták magukat ettől a rendezvénytől.

Ezzel kapcsolatban meglepő sajtói elferdítések, félremagyarázások korbácsolták fel a lakosság hangulatát.

Amióta az ország tudomására jutott elhatározásunk, számtalan levél és telefonhívás érkezett, sokan gratuláltak döntésünkhöz (egyesületek, magánszemélyek), és természetesen sokan az MSZMP tagjai hevesen tiltakoztak (többen Túrkevérről).

Hangsúlyozom, hogy mi nem üldözzük a kommuniszták! A testületüléseken nem szoktak pártcsatározások lenni, próbálják csendben tenni a dolgukat. Ezért szeretném hitelesen tájékoztatni a városunk lakosságát állásfoglalásunkról:

– Nem igaz, hogy Thürmer Gyulát nemkívánatos személynek nyilvánítottuk.

– Nem igaz, hogy a Munkáspártot kitiltottuk Gyomaendrődről.

– Igaz, nem tartottuk szerencsésnek, hogy éppen ezen a nagy nemzeti ünnepünkön országos nagygyűlés legyen, s majd „árukapcsolásként” szövetkezeti fórumot tartanak az endrői ligetben.

– A liget alkalmatlan 1500–3000 ember fogadására (nincs nyilvános WC, megfelelő parkolási lehetőség stb.).

(Időközben az újabban kijelölt város Jászberény önkormányzata sem engedélyezte az MSZMP összejövetelét.)

„A karakán polgármester”

Alig hangzott el a tv-ben az interjú a polgármesterünkkel (amit éppen Gyomán alig láthattak, áramszünet miatt), amikor egyik barátom felhívott Budapestről és gratulált, mondván „karakán polgármesteretek” van.

Mikor megkérdeztem, mire alapozza véleményét azt mondta, a nyílt kiállása az ország színe előtt. Én azt válaszoltam, hogy nem karakánságnak hanem inkább kötelességteljesítésnek tartom, amely a városért és a lakosságért érzett felelősségből ered, amelyre esküt tett beiktatásakor és az eskü és a hivatás ezért kötelez.

Polgármesterünk ezt megtette és ki tudja mitől óvta meg városunkat, ez nem politikai döntés, hanem városunk biztonsági intézkedésének a következménye. Felelősségteljes döntésében mi kereszténydemokraták a legmesszebbmenőkig támogatjuk a polgármestert és az önkormányzatot.

Még egyszer megköszönöm és a gratulációt ezúton továbbítom az illetékesekhez.

Vaszkó András

Ezután szót kért Dávid István munkáspárti vezető, aki feldühödten FASISZTA érzelműnek titulálta a testületet, majd felolvasott két üdvözlőlapot (más megyéből érkezettek), amellyel további helytállásra, kitartásra buzdítják az itteni MSZMP-seket. Ez nem demokrácia – folytatta –, majd a „fejükre olvasta” a doktorátussal rendelkező képviselőknak, hogy a diplomájukat a volt szocialista rendszerben kapták. Ő sokkal többet tett ezért a városért társadalmi munkában, mint jó néhány képviselő.

A testület nevében a polgármester felháborodottan visszautasította a FASISZTA jelzót. Szintén ez ellen protestált és egyben kérte ennek visszavonását Hunya Lajos és Szerető Béla képviselő is.

Dávid István mint MSZMP-tag félig-meddig visszavonta, de hangsúlyozta: mint magánember továbbra is fenntartja kijelentését.

Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete 21/1992./VII. 01./KT számú rendelete

Az állattartásról

Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete az 1990. évi LXV. tv. 16. §-ban biztosított jogkörében eljárva a kulturált és az emberi együttélés szabályait nem sértő állattartás kialakítása érdekében az alábbi rendeletet alkotja.

1. §

1. A rendelet hatálya Gyomaendrőd Város belterületére, és az 1. számú mellékletben meghatározott zártkertekre terjed ki.
2. A rendelet célja, hogy a város belterületén biztosítsa a közegészségügyi, állategészségügyi környezetvédelmi előírások érvényesülését, valamint az állattartásra szolgáló épületek építése esetén az építési szabályok érvényesülését.

2. §

1. A város belterületén állatot tartani, tenyészteni (továbbiakban: tartani) ezen rendelet előírásainak megtartásával lehet.
2. A város belterületén a nagyszámú állattartás tilos!
3. a) Nem helyezhető el állattartó épület, és nem tartható állat a város belterületén köztisztviselők (egészségügyi, művelődési, oktatási stb.), üzemi konyha, élelmiszerüzemek, élelmiszerüzletek, vendéglátóipari egységek területén, és ezek közvetlen szomszédságában (az érintett ingatlanok oldalhatárától számított 50 m-en belül lévő ingatlanon). Új élelmiszerüzletek, vendéglátóipari egységek létesítése esetén a létesítő köteles a szomszédos ingatlantulajdonosok hozzájárulását kikérni.
- b) Nem megengedett az állattartás teleszerűen épült többszintes lakóházaknál.
- c) Nem megengedett az állattartás az üdülőterületeken.
- d) Nem megengedett az állattartás a belterületi holtágak partjától számított 20 m-en belül.
- e) Nem megengedett az állattartás az 1. számú mellékletben felsorolt zártkertekben.
4. A (3.) bekezdésben meghatározott területek állattartási tilalma nem vonatkozik a kutyára, macskára, kalitkában, akváriumban és terráriumban tartandó állatokra, baromfifélékre, melynek száma összesen a 25 db-ot nem haladja meg, amennyiben őlban vagy ketrecben tartják.
5. A város zártkertjeiben – ahol állattartás egyébként megengedett – számszerű korlátozás nincs.

3. §

1. Az állatok elhelyezésére szolgáló új épület létesítése építési engedélyköteles.
2. Állattartással kapcsolatos létesítményre építési engedély csak az OÉSZ-ben foglaltak szerint adhatók ki.
3. A védőtávolság betartásán túl az alábbi előírásokat is meg kell tartani új létesítések esetén:
 - a) az állat kifutója a hátsó telekvonaltól (telekhatártól) 3 m-en belül nem kerülhet elhelyezésre.
 - b) állatkifutó építési telekhatáron elhelyezhető, azonban 1,5 m magas tömör kerítést kell létesíteni.

4. §

1. Gyomaendrőd Város belterületén az állattartó köteles a jószágápolmány számának megfelelő zárt és szivárgásmentes trágyatárolót biztosítani, melyet a fentieknek megfelelően fedlappal köteles ellátni, és azt köteles zárva tartani.
2. A trágyatároló helyének kijelölésére az OÉSZ szabályai az irányadók.

5. §

1. Az ebtartás számban nem korlátozott, de az emberi együttélés szabályait nem sértheti.
2. Kettő vagy több lakást magába foglaló lakóházaknál az ebtartáshoz a tulajdonosok (lakók) többségének a hozzájárulása szükséges.
3. A város belterületén ebtenyésztetést létesíteni kifejezetten csak kertes családi ház udvarán lehet.
4. Ebet csak olyan körülmények között lehet tartani, hogy az emberben kárt ne okozhasson. A harapós eb tényét az ingatlan bejáratánál figyelmeztető táblával kell jelezni.
5. A be nem kerített ingatlanon ebet szabadon tartani tilos.
6. Közterületen ebet csak pórázon lehet vezetni úgy, hogy az másban kárt ne tehessen.
7. Az eb tulajdonosa vagy az eb felügyeletével megbízott személy köteles biztosítani azt, hogy az eb a gyalogjárdát, nyilvános parkot, lakóház közös használatú területét ne szennyezze, a keletkező szennyezést köteles haladéktalanul eltávolítani.
8. Az eb tulajdonosa köteles az eb tartási helye szerint illetékes települési önkormányzati jegyzőnél bejelenteni nyilvántartásba vétel céljából, ha az eb
 - három hónapos kort elérte,
 - az eb elhullott vagy elveszett,
 - új tulajdonoshoz került.
9. Az eb tulajdonosa vagy tartója köteles, ha az eb három hónapnál idősebb vagy a három hónapos kort elérte 30 napon belül saját költségére állatorvossal veszteség ellen beoltatni.
10. Az évenkénti védőoltás megszervezéséről a jegyző gondoskodik, az eb tartója köteles ezt igénybe venni és az ebet beoltatni.

6. §

Méheket tartani a 2. § 3. és 5. bekezdésében felsorolt helyeken tilos. A város belterületén nem teleszerű lakásoknál a méhtarásra a 15/1969. (XI. 6.) MÉM sz. rendelet az irányadó.

7. §

Háziállatnak nem tekinthető – vadon élő állatok tartásához előzetes állattartási engedély szükséges, melyhez előzetesen be kell szerezni az ÁNTSZ, valamint az Állategészségügyi szakhatósági állásfoglalást.

8. §

1. A város belterületén – felügyelet mellett – csak kistestű használatok legeltetése földutak mentén és az erre a célra kijelölt közterületen lehet. Közterületen – (út, utca, tér) az állatot legeltetni csak az állattartó ingatlan mentén szabad. Más ingatlanok előtt csak az ingatlan tulajdonosának (használójának) előzetes hozzájárulásával lehet.
2. Az állatok legeltetése során az állat tulajdonosa köteles gondoskodni a közterület parkosított részén lévő növényzet, járdák, épületek károsodástól, szennyeződéstől való megóvásáról.
3. Az állatokat az ingatlan közös használatú helyére (udvar, kert) kiengedni, etetni, legeltetni csak a társtulajdonos, lakótársak előzetes hozzájárulásával lehet.

9. §

1. Külterületi legelőre a tulajdonos jogosult a legeltetést végző szervvel kötött megállapodás alapján állatait kihajtani és ott legeltetni.
2. Állatokat a külterületi legelőre és vissza a 3. számú mellékletben meghatározott útvonalon és időben lehet ki- és behajtani.
3. A legelőre járó állatok tulajdonosai állataikat kötelesek a pásztornak átadni, a hazatérő állatokat fogadni.

10. §

1. Állati hullát, állati eredetű hulladékot és mellékterméket a gyepmesteri telepre kell szállítani ártalmatlanítás céljából.
 - a) eb, macska, baromfi, három hetesnél fiatalabb malac, gida hulláját a termelő saját családi házas ingatlanán eláshatja
 - b) az a) pontban felsoroltaknál nagyobb testtömegű állat hulláját csak a gyepmesteri telepen lehet ártalmatlanítani
 - c) az állathulla gyepmesteri telepre történő szállítása az állat tulajdonosának feladata

11. §

Az állati hulla ártalmatlanításáért, a gyepmesteri telep használatáért nem kell térítési díjat fizetni.

12. §

1. Ezen állattartásról szóló rendeletben foglalt rendelkezések betartása érdekében szükséges hatósági eljárás a jegyző hatáskörébe tartozik.
2. A 2. § 3. bekezdésében foglaltak alól a jegyző maximum egy évre felmentést adhat.
3. Ahol az emberi együttélés szabályait és az állattartással összefüggő egészségügyi, állategészségügyi, környezetvédelmi, építészeti előírásokat nem tartják be, ott a jegyző az állatok számát korlátozhatja, vagy az állattartást megtilthatja.
4. Szabálysértést követ el és 10 000 Ft-ig terjedő pénzbírsággal sújtható az aki:
 - az állattartás korlátozásának 2. § 2. és 3. bekezdés a), b), c), d), e) pontjaiban foglalt szabályait,
 - a védőtávolságok 3. § 3. bek. a), b) pontjaiban megszabott előírásait,
 - az állati trágya tárolására és kihordására vonatkozó 4. § 1. és 3. bek. szabályait,
 - az ebtartás 5. § 2. és 5. bekezdésében foglalt előírásokat,
 - a háziállatnak nem tekinthető állatok tartására vonatkozó 7. § szabályait,
 - a legeltetésre vonatkozó 8. § előírásait megszegi.
5. A szabálysértés elkövetéséért a jegyző által erre feljogosított Polgármesteri Hivatal dolgozója helyszíni bírságot szabhat ki.

13. §

Jelen állattartásról szóló rendelet 1992. július 1. napján lép hatályba, egyidejűleg a Gyomaendrőd Városi Jogú Nagyközségi Tanács 1/1985. (I. 21.) számú állattartásról szóló tanácsrendelet hatályát veszti.

Gyomaendrőd, 1992. május 12.

dr. Frankó Károly s. k.
polgármester

Csorba Csaba s. k.
jegyző

E rendelet 1992. július hó 01. napján kihirdetést nyert.

Gyomaendrőd, 1992. július 15.

Csorba Csaba
jegyző

1. számú melléklet

Azon zártkertek, ahol az állattartás nem megengedett:		
Templomzug	Danzug	Sóczózug
Torzás (külső, belső)	(külső, belső)	Pocos
Bónomzug (külső is)	Harcászug	Kecskészug
Sirató	Fűzfászug	Peres
Kecsegés	Pappzug	Bogárzó
(külső, belső)	Baltás	Kiszug
Susány	Simai	
Rév-zug		

2. számú melléklet

Megnevezés	Védőtávolságok (méter)				
	Lakó-épülettől	ásott kút	fűrt kút	vízvez. kerti cs.	holtág
Góré, magtár	12	-	-	-	10
Kistestű haszonállat ólja, kifutója	6	10	5	1	20
Nagytestű haszonállat ólja, kifutója	10	15	5	3	20
Szálastakarmány tárolóhely, kijelölt trágyatároló	20	-	-	-	10
	15	15	10	5	20

3. számú melléklet

Közös legelőre történő ki- és behajtási útvonal

Indulási pont: Kossuth L. u.-Zrínyi M. út kereszteződése

Útirány: Szántó K., Kiszréti u., Hunyadi u.

Ki- és behajtás időpontja:

Kihajtás: május 1.-szeptember 30-ig	06 óra
október 1.-október 31-ig	07 óra
Behajtás: május 1.-szeptember 30-ig	17 óra
október 1.-október 31-ig	16 óra

Értesítés

A Békés Megyei Földművelésügyi Hivatal tájékoztatása alapján felhívjuk azon magántermelők és egyéni vállalkozók figyelmét, akik az aszálykár miatt kérik földadójuk elengedését és mérséklését, hogy a kárfelmérés iránti kérelmüket az Önkormányzat Polgármesteri Hivatalánál (Gyomaendrőd Szabadság tér 1. sz.) nyújthatják be.

Tájékoztatjuk továbbá a lakosságot, hogy az érintett aszálykárosult termelők földadó fizetési kötelezettség felfüggesztésére irányuló kérelmüket ajánlott postai küldeményben az APEH-nál kérhetik.

Gyomaendrőd, 1992. augusztus 14.

Csorba Csaba
jegyző

**Felhívjuk a Szülők figyelmét,
hogy általános iskolás gyermekeik**

INGYEN KAPJÁK

a tankönyveket!

János bácsi, köszönjük!

Gyomaendrőd város javára Varjú János (11301190134 an.: Gyuricza Terézia) Gyomaendrőd, B. Molnár u. 31. szám alatti lakos felajánlotta ingatlanát. Az ingatlan értéke: 450 000 Ft.

Az ingatlanért a Gondozási Központ vállalja az örökgyógyó gondozását, ápolását. Az ingatlan szociális célra kell felhasználni.

Számunkra ez igen nagy jelentőségű, mert úgy gondoljuk, hogy talán ezzel el tudnánk indítani egy folyamatot, melynek során az idős, egyedül élő emberek azokra hagynák életük során összegyűjtött értéküket, akik gondozzák. (Nem pedig a nevető örökösökre!)

Mindenféleképpen ez az ingatlan nemcsak a város számára nagy érték, hanem az ingatlan vonzókörzetében lakók számára egy nagyon jó lehetőség arra, hogy könnyen megközelítő helyen juthatnak a szociális ellátáshoz. Varjú János gesztusa példa értékű. Úgy próbál gondoskodni önmagáról, hogy ezzel számtalan magára maradt, idős, beteg társának is segítséget nyújt.

A területi szociális gondozás fejlesztése szempontjából ez a felajánlás a város számára igen jelentős. A Besenyszeg és a Magtárlapos nehezen ellátható terület, mert tőle igen távol esnek a működő Idősek Klubjai. A műszaki csoporttal és a Gondozási Központ vezetőjével az ingatlan megtekintettük és reális lehetőségnek tartjuk azt a megoldást, hogy itt kialakítsunk egy 20 fős Idősek Klubját – hasonló megoldásban gondolkoznánk, mint a Sallai u. 4. szám alatt.

Az önkormányzatnak az alábbi kötelezettséget kell vállalnia az öröklési szerződés megkötése során:

Varjú János örökgyógyót teljes ellátásban részesíti a Gondozási Központ, (takarítás, mosás) és valamennyi rezsiköltséget is fizeti.

Varjú Jánosnak napi 3-szori étkezést biztosít az intézmény, melyet a gondozott a mindenkor érvényben levő jogszabály alapján megtérít.

Amennyiben az örökgyógyó éjszakai ellátásra szorul, akkor a szállást biztosító idősök klubjában látják el.

Az örökgyógyót halálakor eltemettetik.

A testület hozzájárult Varjú János (Gyomaendrőd, B. Molnár u. 31.) lakossal kötött TARTÁSI (nem öröklési!) szerződés megkötéséhez.

Olajos János Gyomaendrőd
Széchenyi u. 17. sz. lakos

Javaslat:

a Körös Étterem és Szálloda
kapja vissza az eredeti
„HOLLER” nevet

Az Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet értesíti tisztelt ügyfeleit, hogy 1992. szeptember 1-jétől az alábbi betétkamatok érvényesek kirendeltségeinknél:

	évi	Bruttó %	Nettó %
1. Átutalási betétek	évi	17	17
2. Kamatozó betétek			
- látra szóló	évi	12	12
- egy évre lekötve	évi	25	20
- két évre lekötve	évi	25,625	20,5
- három évre lekötve	évi	26,25	21
3. Iskolaszövetkezeti betét	évi	12	12
4. Bank- és csekk számlabetét			
- lekötés nélküli	évi	15	
- lekötött			
- 1 hónap (30 nap)	évi	20	
- 2 hónap (60 nap)	évi	26	
- 3 hónap (90 nap)	évi	27	
- 6 hónap (180 nap)	évi	28	
- 9 hónap (270 nap)	évi	29	
- 12 hónap (360 nap)	évi	30	
5. Profitjegy - 360 napos lejáratra			
- 30 napig	évi	5	4
- 30 napon túl	évi	15	12
- 60 napon túl	évi	25	20
- 90 napon túl	évi	26,25	21
- 180 napon túl	évi	26,875	21,5
- 270-360 napig	évi	27,5	22
6. Tagsági jegy			
- 60 napon belül	évi	5	4
- 60 napon túl	évi	27,5	22
- 90 napon túl	évi	28,75	23
- 180 napon túl	évi	30	24
- 270 napon túl	évi	31,25	25
- 360 napon túl	évi	32,5	26
Lejáratú időn belül felvett összegek után	évi	5	4

Maratoni tárgyalás Kun Imre ügyében

Tavaly ősszel következett be az ismert tragédia és a gyanúsított ügyének tárgyalásai még mindig nem fejeződtek be egy igazságos ítélethirdetéssel.

Július 8-án a Gyulai Városi Bíróság a műszaki szakértő május 20-án be nem fejezett véleményét hallgatta meg. Ezt a vádlott ügyvédje nem fogadta el. A két orvosszakértő logikus és precíz részletes ismertetése az áldozat halálát okozó sérüléseiről, az elhangzottak már-már az igazságot körvonalazták. Egyöntetűen megállapítható tehát, hogy a nyom-, a műszaki és orvosi szakvélemény teljesen szinkronban van. Ennek ellenére K. I. ügyvédje független műszaki szakértőt kért. Az ügyész szerint ez már csak időhúzás. A bírónő újabb tárgyalást tűzött ki, amely szeptember 9-én lesz.

Nem értem az egészet, nem értek a joghoz, de lassan egy éve tart az ügyben érdekelt számára a lelki megmérettetés, ez mégiscsak furcsa és elgondolkoztató a kívülállóknak is.

HAL

Reménykedjünk?

Július végéig a költségvetésben 121,7 milliárd forint hiány halmozódott fel az egész évre tervezett 70 milliárd forintos deficittel szemben. A bevételek szintje a hetedik hónap végéig elérte a 411,1 milliárd forintot, 11,8 százalékkal marad el a tervezettől. A kiadások összege 532,8 milliárd forint volt, ez is kisebb, mégpedig 2,4 százalékponttal az időarányostól. A növekvő hiány ellenére a költségvetés finanszírozása nem okoz gondot a Pénzügyminisztériumnak, mivel a belöldi megtakarítások továbbra is erőteljesen növekednek.

Színes filmjének
előhívását, nagytárat

**24 óra alatt
BAK JÁNOS elintézi**

A film a trafikjában
leadható

GYOMAENDRÓD ÁSZAI X.

Dr. Sabján László fogorvos

Nagyon sok honfitársam hiányos fogazattal éli le életének nagyobbik hányadát. Sajnos rossz magyar szokás, hogy csak akkor megyünk el a fogorvoshoz, ha már fetrengünk a gyötrő, idegtépő fájdalomtól. Sokan a „gazdagok” közül, akiknek lenne dohányjuk, lyukas-szuvas fogakkal vezetik nyugati kocsijukat, kapcsolják be a legmenőbb videokészüléküket, használják a jó pénzért beszerezett számítógépes háztartási gépeiket. Százezer forintokat költenek a családi kriptájuk felállítására, saját kijelölt helyükkel. De az evilágon sajnálják a pénzt fogaik pótlására, kezelésére.

1980 óta él Gyomaendrődön egy rokonszenves mediterrán mentalitású fiatalember, dr. Sabján László fogorvos. 1980-ban mint tősgyökeres fővárosi a SOTE-n szerezte orvosi diplomáját és pályázat útján Békés megyébe került és itt megragadt. Jó néhány hónappal ezelőtt gondolt egyet és „kiugrott” az állami fogorvosi „uniformizált” világból és magánrendelőt nyitott, a páciensek nagy-nagy meglepetésére.

– A fogorvostól valamilyen mértékben mindenki fél, ezt te hogyan próbálsz mérsékelni?

– Próbálok mindenkivel megtalálni a leideálisabb kontaktust, hogy fellazuljon, beszélgetünk, én általában viccelődöm: így oldódik a feszültség.

– Nálad minden generáció megfordul, vajon az idősebbeket és viruló fiatalokat mi motiválja a fogorvosi kezelésre?

– Az idősebbeket egy nagyon egyszerű igény, hogy enni kell és ez rágás nélkül nem megy, a fiataloknál döntő az esztétikusság, elsősorban a hölgyeknél.

– Vannak olyan öregek, akiknek 80 éves korukban is megvan az összes foguk és dicsekszenek azzal, hogy nem is nagyon mostak fogat. Hogy van ez?

– A kivétel erősíti a szabályt: 40–50 éves korra a sok szénhidrátot evő magyar ember fogai lazulnak. Közkeletű betegség az ínyorvadás, amely a szájpótlási kultúra alacsony szintje miatt van. Tehát a fogmosás elengedhetetlen!

– Beül a fogorvosi székbe egy beteg, aki a te javaslatod ellenére is ragaszkodik tömés helyett a foghúzás-hoz, ilyenkor mi a teendő?

– Teljes szabadság van, ő dönt, mert ha én javasolom a tömést és ezt elfogadja, utána már pszichés alapon is „úgy érzi”, hogy fáj, tehát a húzás jobb lett volna.

– A rossz fog, az ápolatlan száj kellemetlen szagot, lehetet ad, hogyan tudod mindezt gyógyítás közben elviseelni?

– Az egyetemen a harmadik évben idősebb emberek fogait kezeltük, akik protézissel is rendelkeztek, a büdös szájszagot ettől kezdve megszoktam.

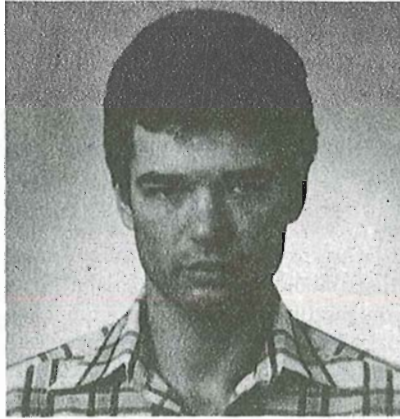
– Melyek azok a tényezők Magyarországon, amelyek egy-egy állampolgár fogainak minőségét kialakítják, befolyásolják?

– Az emberek igény szintje, szokásai, életmódja tájanként változik, ezzel együtt változik a fogápolási kultúra is. Kis hegyi településeken ha a közelben nincs fogorvos, már messzebbre nem hajlandó sok ember elmenni. Milyen az ivóvíz fluor- és kalciumtartalma, melyek a táplálkozási szokások. Hangsúlyozom azonban, hogy domináns a rendszeres fog- és szájpótlás!

– A különböző tv-állomások egy-egy újonnan feltűnt fogkrémek színes vonzó reklámjaikban esküsznek, hogy az a leghatásosabb a világon. Véleményed szerint melyik márkát a leghatásosabb?

– Nem a fogkrém minősége, hanem a fogmosás gyakorisága és a helyes módszer elsajátítása a döntő: a fog és az íny közötti rész mosása a legfontosabb. Tévhit az is, ha az illetőnek ingsyulladás miatt vérzik a foga, nem szabad fogat mosni, sőt kétszer-háromszor többször kellene! A fogérzékenység miatt a legajánlatosabbak a gyermekfogkrémek. A sokat hirdetett és igen drága Sensodyne a fogpótlásoknak ajánlott.

– Hirdetéseken olvasható a porcelánfog készítésének ajánlata, mi erről a tapasztalatod?

– Az ilyen fog szép és esztétikus, de kemény és merev, drága és sok gond van vele!

– Van igény a fémfogak készítésére?

– Igen, az idősebbek ragaszkodnak hozzá – megszokták.

– Saját fogaidat melyik kolléga kezeli?

– Én saját magam végzem tükörből. Szerencsére jó fogaim vannak. Én is félek a fogorvostól! Sőt ha látom, hogy más adja be a páciensnek, például az asszisztenső az injekciót, beleborzongok, de ha ezt én teszem, észre sem veszem.

– A magyar ember zóme rendszertelenül jár fogorvoshoz, mit javasolsz, hányszor menjenek el egy évben fogászati ellenőrzésre?

– Ez kortól függ, a fogaknak természetes kopása van, tehát egyszer évente legalább ezt meg kell tenni.

– A protézis használatától sokan viszolyognak, érthető hiszen a saját egészséges fog természetesen előnyösebb, sőt véleményem szerint gátlásosabbá teszi az embert, gondolom ezt tapasztalatból közvetve te is tudod, kiknek legnehezebb ez a pótlás?

– Főleg a nők válnak depresszióssá, ha megtudják, hogy műfoguk lesz.

– Ha este nyolckor megkeres egy szenvedő alany, hogy eltört a műfoga és neki 2–3 óra múlva meg kell jellenie, tudsz-e rajta segíteni?

– Igen, hisz beleélem magam az ő helyzetébe, megjavítom úgy, hogy néhány napig használható lesz, de utána már az alapos rekonstrukció kötelező, ezért is más egy magánfogorvos!

– Az amerikai filmsztárok fogai csillognak-villognak, ragyognak, elterjedt az róluk, hogy valamennyi fogukat beültetéssel kicserélték, igaz ez?

– Aki az USA-ban végzi a színi főiskolát, óriási kölcsönöket kap arra, hogy fogai szépek legyenek, mert a *hollywoodi* mosoly elengedhetetlen, itt is a saját fog megőrzése az elsődleges. A fogbeültetés sok embernél immunológiai problémát jelent. A fejlett nyugati országokban és az USA-ban már gyerekkorban lakkozzák a fogakat a barázdázás miatt, a fogszabályozás pedig itt mindennapos látvány, nálunk ettől idegenkednek, félnak, hátrányt érzik. A magas életszínvonal a gondtalanabb élet miatt a fogak egészségesebbek, korszerűbb a táplálkozás, az anya mivel otthon neveli gyermekét, megtanítja a helyes fogápolásra. Türelmesen stressz nélkül földarabolja kicsije számára a gyümölcsöt, zöldséget és megtanítja a rágást. Nálunk kapkodnak, turmixgépben pépes ételeket készítenek és így chhez szoktatjuk hozzá utódainkat. Főállású iskolafogászok kellenének! A magyar fogorvosok világszerte elismertek, a magyar beteg fogai sem satnyábbak a nyugaton élőkénél, de nálunk rosszul működik a társadalombiztosítási rendszer; pénztelenség van, a társadalomból eredő gondoknak meg kell változniuk, hogy minden jobbra forduljon.

– Miért lettél magánfogorvos?

– Először is soha nem szerettem a kötöttségeket, a munkafegyelmet, néha elkéstem vagy lógtam a közös szektorban. A betegekkel viszont mindig jó kapcsolatban voltam. A könyöklés, a talpnyalás nem az én világom. A társadalom átalakulóban van, az én saját átalakulásomat én elvégeztem magam, egyedül! A kártyarendszer bevezetésétől kiver a hideg, én megcsinálom a delikvens fogát és ő kifizeti.

– Igen megértő és humánus vagy, mondják sokan, mert még részletre is elvélgezd a fogpótlást. Sőt a tarifáid is elég mérsékeltnek.

– Lassan, oicsón kell bevezetni az új technológiát, hogy minél többen engem keressenek fel. Sokan azt hiszik, hogy a magánpraxis a gyors gazdagodáshoz vezet.

– Végül egy személyes jellegű kérdés: Mint virgigli pesti, hogyan szoktad meg a poros Alföldet?

– Szeretek itt élni, mindig vágytam kertes házra, ez beteljesült. 1980-ban vettem egy lovat, mert imádom őket, csodabogárnak néztek. A Körös és vidéke csodálatos természeti adottság. Több évnek kellett etelnie, hogy megismerjenek, úgy érzem a beilleszkedés jól sikerült, és ezek után már nehéz lenne itthagyni Gyomaendrődöt.

HAL

AZ ÉN ÁSZOM
SABJÁN LÁSZLÓ
FOGORVOS

* * *

Beküldendő a Polgármesteri Hivatal címére:
Gyomaendrőd, Szabadság tér 1.

1992. október 15-ig

**A burgenlandi bódulat című cikket
méltatják osztrák barátaink**

An
Bethlen Gábor
Bere József
Mezőgazdasági
Szakközép- és Szakmunkásképző Iskola

Sehr geehrte Herren der Direktion!

Vielen Dank Für die Übergabe Ihrer Zeitung und herzlichen Glückwunsch zur netten Gestaltung derselben. Leider war es uns in der landw. Bildungsstätte Oberwart nicht möglich, alles zu verstehen, was Sie auf Seite 4 über Ihre Burgenland-Exkursion geschrieben haben.

Herr Kammeramtsdir. Stellvertreter, Dr. Somogyi, ein gebürtiger Ungar, hat uns einen Großteil übersetzt und möchte nachstehende Sätze in Ihrer Sprache an Sie richten:

Kedves gyomaendrődi lakosok!
Tisztelt Szerkesztőség!
Először is köszönetet mondunk a megküldött újságért, érdeklődéssel várjuk a folytatást. Nagyon örülünk, hogy Önöknek annyira tetszett a vidékünk, legalábbis ezt vettük ki az újságból.

Mit freundlichen Grüßen:
Der landw. Bezirksreferent:

V. Kalyan

**Köszönjük a hitet!
Köszönjük a biztatást!**

A Kiszéti Gyógyászólért Alapítványhoz július 10-től augusztus 10-ig befizetéseikkel csatlakoztak:

Csapó Lajosné	Gyomaendrődről
Iványi István	Gyomaendrődről
Gubucz Károly	Gyomaendrődről
Knapcsek Lajos	Gyomaendrődről
Iványi Józsefné	Gyomaendrődről
Tímár Mátyás	Budapestről
Giricz Sándorné	Gyomaendrődről

Alapítványunk postájából szívesen és örömmel teszünk közzé néhány levéltörredéket, ugyanis arra nincs mód, hogy teljes leveleket is közölhessünk.

„Nagyon örülnék neki én is, ha ez az alapítvány elérné célját és Isten segédelmével egy kis jót tudnánk tenni az eléggé elcsüggedt és a jövőben eléggé pesszimista gyomaendrődieknek.

1992. IV. 30.
W. Gy. Anglia

„Mire elkészül a gyógyászóló, festményeim közül szívesen felajánlok néhányat falai díszítésére. Ezt már most megígértem.”

1992. május hó
Szeretettel: János Németsországból

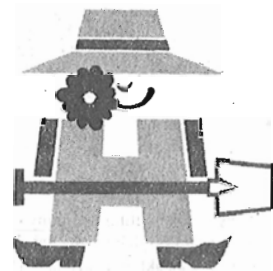
„Isten áldása legyen kezdeményezésükön.”

1992. május 28.
Imádságos szeretettel:
Tímár atya Budapestről

„BETHLEN”-BELGA BARÁTSÁG

VILLE DE LIEGE

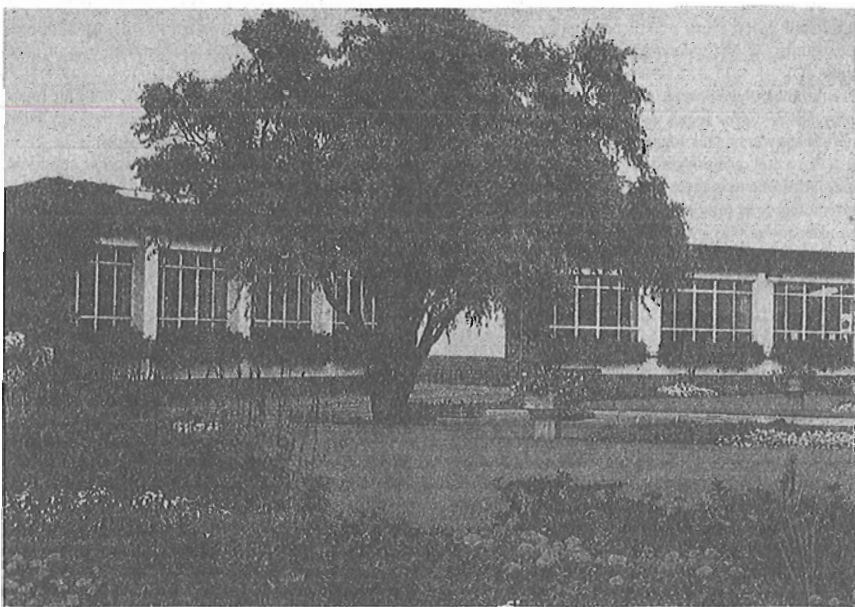
**INSTITUT
HORTICOLE**

Ausziából jövet – Romániába tartva – augusztus 4–5–6-án iskolánknál tartózkodott egy belga mezőgazdasági (kertészeti) középiskola 4 tagú küldöttsége. A tapasztalatok kicserélése közben kiderült, hogy vannak hasonlóságok a két országban folyó szakmai képzés területén. Természetesen vannak különbségek is, főleg ami az egyéni gazdálkodók, farmerek, vállalkozók képzését, átképzését illeti. Ezért a két isko-

la vezetősége elhatározta, hogy 1993 tavaszán 15–15 fő tanuló részvételével 1 hetes csere tanulmányutat szervez egymás országába.

A vendégeknek itt-tartózkodásuk során igyekeztünk minél többet megmutatni Gyomaendrőd szépségéből, nevezetességeiből. A delegációt a Városházán fogadta dr. Frankó Károly polgármester, dr. Farkas Zoltán alpolgármester és Csorba Csaba jegyző. G. J.

A 100 éves iskola Liegeben

A liegei iskolaigazgató

Handwritten signature of François Charlier.

François CHARLIER
Directeur.

SZEPTEMBER

Névnapi szöfejtő

A Rozáliák szeptember 4-én tartják nevük napját, s nem árt, ha tudják, hogy irodalmunk klasszikus szerelmes versciklusa, Csokonai Lilla-dalai, kis híján Rozália- vagy Rózsi-dalok címmel kerültek bele irodalmi műveltségünkbe, bár Csokonai korában még a Rozália sem volt sokkal gyakoribb név nálunk, mint a dallamos csengésű Lilla. A Rozália maga olasz eredetű, de végső soron a virágok királynőjének tartott róza latin nevéből, a rosából származik. A róza – a latinos Róza és magyaros Rózsa, Rózsi alakban – női névként már jóval korábban, a középkorban előfordult nálunk a magyar névadásban, s a nép körében is igen népszerű volt.

A viola maga is latin eredetű, s eredetileg „ibolyá”-t jelentett; a középkor óta használták ezt is női névül nálunk, akárcsak magyarosabb alakját, az ibolyát. S itt érdemes megállnunk egy szóra: a Viola s az Ibolya ugyanis (mint a Bálint névnel már utaltunk rá) ugyanegy töről sarjadt (Méliusz Péter 1578-i füveskönyve még ivolyá-t említ: „iő szagu sárga iuolya”) – s mégis egészen más a két azonos eredetű név hangulata: A Violát különösen olaszos becéző alakját, a Violetát) kissé választékosabbnak érezzük, mint az egyszerű, szerény, hétköznapi Ibolyát. (A statisztikai adatok is érdekesen tükrözik ezt: mintegy két évtizede Magyarországon a december 19-i Violetát 58 családban, a június 15-i Violetát 19-ben, míg az augusztus 7-i, illetve szeptember 12-i Ibolyát csaknem ezren választották kislányuk nevéül.)

Voltaképp a Mihály régi Mikhál alakjának – gondoljunk a Bánk bán Mikhál bánjára – sa kicsinyítő képzős származéka lehet a Miksa, amelyet később a Maximilián név magyar megfelelőjeként használtak – tévesen. Így beszélünk a Habsburg uralkodók között Miksa császárról. Az újabb időkben a Nyugat folyóiratot megalapító Fenyő Miksa neve tette ismertté. A szeptember végi Szent Mihály-nap fontos, „jeles nap” volt a régi népeletben: a tavaszi Szent György napkor a szabadba kihajtott jószágot ilyenkor terelték haza: ez volt a pásztorfogadástól, a juhok átvételének, a pásztorbér fizetésének s a pásztorfogadásnak napja. A helyi pásztorok e napon tartották a medveünnephez hasonló farkasünnepüket.

A Mária egyike legkedveltebb női neveinknek (1967-ben például 4232-en kapták, csak 50-nel kevesebben, mint Éva ósanyánk nevét), mindezt rengeteg alakváltozata (Mariann, Marianna, Marica, Marietta, Marina, Marinella, Marinetta, Marióra, Marion, Marita stb.), s becéző formája (Mari, Mary, Maja, Mariska, Marcsa, Maca, Mancsi, Mara, Manyi, Mici stb.) bizonyítja, valamint az, hogy a naptár több mint harminc Mária-napot tart nyilván. Nagy népszerűsége a keresztény, főleg katolikus országokban kezdettől fogva megvolt, hiszen Jézus anyjának nevét tisztelték benne. A fő ünnep ezézt a katolikus naptár szerint szeptember 8., Kisasszony napja (Kisboldogasszony napja), Mária születésének napja; a szeptember 12. pedig a római egyház naptárában Mária nevenapja (festum nominis Beatae Mariae Virginis). Meg kell azonban jegyeznünk, hogy már Jézus születése, a kereszténység előtti is kedvelt név volt a Mária az ószövetségi zsidóság körében; a Biblia szerint Mózes és Áron testvérnője is ezt a nevet viselte, s az ő emléke tette népszerűvé Júdeaiban. A név különben héber eredetű, ahol Mirjam az alakja, s ez a görög és a latin bibliafordításokban módosult Máriaává. Pontos jelentése megfejthetetlen: próbálták „Ürnő” Szépséges, Reményes, Isten kedveltje, Tenger csillaga” stb. jelentéssel értelmezni. Ilyesféléképpen értelmezte a XVI. századi énekköltő, Ilosvai Selymes Péter is:

*Jézus Krisztusnak szent anyja szűz Mária vala,
Keserűségnek tengeri neve jedzi vala...*

Kinek Mária, kinek más nevek viselői jelentették a beteljesedést: kinek a pap, kinek a papné – s kinek a lánya –, ahogy a szólásmondás tartja. A szeptember 8-i Máriával együtt ünnepük névnapjukat Adriennek. Szép és nemesen előkelő hangulatú nevük nem bibliai eredetű, voltaképp csak egy helység neve rejlik benne (mint pl. a Lidiában). Mivel pedig a Biblia szerint is Ádám vala az első, ez esetben is a név férjipárja, az Adorján is megelőzte az Adriáné: az ókori rómaiaknál ugyanis még így hangzott a név, férfi párja, pedig (H)Adriannak. Jelentése igen prózai: a Velence tartománybeli „Hadria városából való”.

Nyelvünk nemcsak a mássalhangzó-torlódást nem szereti (így lett a strangból istráng, a grófból geróf, a scholából iskola stb.), hanem az azonos mássalhangzókat sem kedveli ugyanabban a szóban: a latin pilulából így lett pirula, a radirból a népnyelven ladir, a orateból (hajnali mise) lóraté stb. Hasonló ment végbe a Gerhart névben is: a ropogós harcias, kemény német név a két lány-ll-

lel s a végén a zöngés d-vel megszélfüdült nyelvünkben, akárcsak később a szent életű püspök ellen feltámadt lázadók.

Történelmünk tragikus sorsú alakjához fűződik még egy néprajzilag is érdekes történet a „magyarok szimfóniá”-járól, amelyet a Walter névnel már idéztünk.

Juhász Gyula pedig így állított emléket a történetnek versében:

*Pogányok között töltött éjet, napot,
A farkasok közti járt Gellért, a pásztor
És kimerülve harctól, virrasztástól,
Pihenni tért tornyos Csanádba most.*

*A Megfeszített képén elborong
És a zsolozsmát egyhangúan mormolja.
Az alkonyat gyászleple száll a dómra,
Künn vakkantanak a komondorok.*

*De lám a mélyből hangos nóta szól,
Egy szolgálólány malmot hajt s dalol.
Valami pogány nóta, de mi szép!*

*Gellért dobogni érzi nagy szívét:
Tüzes varázssal, búvós áradattal
Vérért pezsdíti a szilaj magyar dal!
(Gellért püspök)*

Hogyan is szól a Rege a csodaszarvasról Arany Jánosnál a Buda halálában?

*Vadat üzni feljövénnek
Hős fia szép Enéhnek:
Hunor s Magyar, két dalia,
Két egytestvér, Ménróf fia.*

Nos, a magyarság két regebéli ősapjának szülőanyja itt az Eneh nevet viseli, s ez nem egészen költött név: a tudomány megállapítása szerint azonos szarvas-teleh jelentésű, ótörök eredetű ünö szavunkkal.

Az Enehből alkotta meg Vörösmarty Mihály képzelte A két szomszédvár című elbeszélő költeményében a becéző alakú bájos Enikőt, amely belekerült idővel a naptárakba is: szeptember 15-én tartják a név büszke viselői névnapjukat.

Valamivel többen a szintén szeptember 24-i Mercédeszt, amely nálunk elsősorban mint gépkocsimárka ismeretes, s némi meglepetést keltezt, mikor néhány éve a balatonfüredi Anna-bál győzteséről kiderült, hogy ez a keresztneve. Pedig nem a gépkocsiról kapta: a spanyol Mercedes a Fogolykiváltó Szűz Mária, vagyis a Mária Mercedes kifejezésből önállósult s vált női névvé. (A kifejezés különben a mór fogságba esett spanyol hadifoglyok kiváltásával kapcsolatos.) S hogy hogyan jön ehhez az autómárka? Úgy, hogy a Németországi Daimler gyár 1901-ben a gyártásvezető leányának, Mercedesnek nevét adta az új kocsi típusnak. S hogy mi a szebb: egy spanyolos barna Mercedes vagy egy szép fekete nyugatnémet Mercedes? Ez az, amire Kosztolányi Dezső azt mondta: a szépség annyira viszonylagos, hogy nem kérdezhajtuk meg, mi szebb: egy töltőtoll, vagy egy jaguár? Hát igen: egy Mercedes nevű szépségkirálynő – egy nyolchengeres Mercedesben...

A szeptember 18-i Diána is ókori regei név, mint Ariadné: a római regivilágban „a szűz Diána” az erdők, a vadászat, a hold(fény) és a szülés istennője volt (s föltehetőleg azonos eredetű a nap, nappal jelentésű dies szóval). Jelentése: ragyogás. Előkelő csengése, szép jelentése ellenére nálunk csak mérsékelt érdeklődés van iránta (1967-ben egy híján húszan kapták), az angol uralkodócsalád Diána nevű tagja talán növeli világszeret e szép név divatját.

A harc az egyik eleme a szintén germán eredetű Editnek is: birtok + harc, illetve – más magyarázat szerint: gazdag + harc az értelme. Abban mindenestre meggyeznek a vélemények, hogy első elemének, az ed-nek jelentése: vagyon, birtok – s ezt alátámasztják a hasonló alkotású germán eredetű férfinévek is, amilyen pl. az Edgár, az Edward stb., ezekről a következőkben szólnunk. Előtte azonban jegyeznük meg, hogy az Edit igen népszerű női nevek közé tartozik: 1967-ben 1788 kislány kapta (híres viselői között ott volt pl. Edith Piaf, az énekesnő is), s számos becéző alakja is emellett tanúskodik: a Ditke, a Ditta, a Dina stb. Közülük a május 6-i Ditta anyakönyvezhető is (Bartók Béla felesége, Pásztor Ditta is ezt a nevet viselte), noha ritka név (húsz éve egyetlen lányka sem kapta).

A szeptember 10-i Edgár sem tartozik legnépszerűbb neveink közé: jól ismert viselője a romániai magyar irodalom nagyra becsült képviselője: Balogh Edgár. Hazánkban az említett évben csak két gyerek kapta e nevet, amelynek jelentése: vagyon + dárda.

Az Edvárd s az Ede ugyan már nem szeptemberi, hanem október 13-i név, de eredetüknél fogva ide tartoznak: Arany János balladájából, A walesi bárdokból is tudjuk, hogy az angoloknál igen kedvelt név volt, számos uralkodójuk viselte, talán éppen a jelentése miatt, ami szó szerint ez: a birtokát megőrző. Belőle a nyelvújítók alkották meg az Ede nevet.

A régi magyar nyelvben volt egy Ögyén név, a görög eredetű Eugén (előkelő, nemes nemzetségből való) hangtani fejleménye, ebből az Ögyénből alakult az Ödön, de a nyelvújítók ezt már nem az Eugénnal azonosították, amellyel pedig genetikusan – származástaniilag – összetartozik, hanem a hozzá csak hangzásában hasonló germán Edmuddal vették egynek, míg a görög eredetű Eugént az ótörök eredetű magyar Jenővel (az utóbbi jelentése: bizalmas, tanácsadó, miniszter) Savoyai Eugént teljesen önkényesen és pontatlanul emlegették korábban Savoyai Jenőnek, s az Eugén (Ögyén – Ödön) azonosítása Jenővel Jókai regényében, A köszívű ember fiaiban Baradlay Ödön és Jenő tragikus névcserejéhez vezetett, mivel a német hivatalnok nem volt tisztában azzal, hogy a magyarban az Eugén megfelelője Ödön-e vagy Jenő.

A XX. SZÁZAD ELEJE

A PESTI HIRLAP

A századfordulót sohasem előzte meg oly nagy várakozás, mint a XX. század beköszöntésekor. A multban a századforduló csak folyamatos évszámozást jelentett. A XX. századnak már a közepe is elragadtatással sütkérezett a technika vívmányaiban, a század vége pedig utópisztikus csodákat várt gyermekétől, a XX. századtól. A gyermek csakugyan lángésznek bizonyult még az örültséghez való rokonságával is. Felülmult minden várakozást; rohamos karriernek indult, amelynek fényében kopottnak tűnt az elhagyott szülő.

Ebből a felfogásból fakad *Linek Lajos* kitűnő karikatúrája, amely *Kronosz* kocsmárosnak az *Örökkévalóság*hoz címzett vendéglőjét mutatja be. Az ajtóban megpillantjuk magát *Kronoszt*; jókora homokóra lóg hosszú madzagon nyakában; ezzel méri az időt; nem könnyű mesterség, hiszen a ráérők heves vitát vívtak, vajjon 1900-ban, avagy 1901-ben kezdődik-e az új század. Erre céloz *Kronosz*, amikor e szavakkal lóditja ki gyűrött vendégét: „Egy év óta potyázol itt, öreg! Most már takarodj!”

Ami a külpolitikát illeti, a közvélemény békésen ítélte meg az új századot. Az európai egyensúly biztosítottnak látszott. Sem a hármasszövetség, sem az entente nem látszott fenyegetni a békét. Maga az entente – *entente cordiale* (barátságos egyetértés) néven – kifejezetten az európai státuszkvóvónak az a meglévő állapotnak biztosítására alakult. A két hatalmi csoportosulás egyikét sem gyanúsítják meg tehát karikaturistáink háborus szándékokkal. A kitűnő külpolitikai érzékű *Bér Dezső* egyszer mégis megrazolja a hármasszövetséget. De milyen különös alkalmóból?

Az történt ugyanis, hogy Bécsben a Jockey-clubban „vérbemenő” kártyajátzsma zajlott le egy magyar ur és egy lengyel mágnás között; a magyar lett a milliós nyerő ama éjszaka végén, amelyet kibicként végigvirrasztott *Goluchovszky Agenor gróf* külügyminiszter is. Goluchovszkyra ráragadt a *kibic* név. Mint ilyent látjuk őt a „Hármasszövetség-kávéházban”, ahol *Ferenc József* királynak kibicel a *Vilmos* császár és *Umberto* királlyal folyó játszmában. A rajz aláírása: „Elmehet, kibic, a partinak ugvis vége lesz.”

Időszakunknak két háborúja van, amelyet a magyar közönség – e boldog korban – páholyból szemlél. Az egyik az *angol-bur háború* (1899–1902), amelynél a közvélemény – a hollandokkal, franciákkal, németekkel egyértelműen – a burok pártjára áll. Próza, vers és karikatura egyként a burokat dicséri, s az angolokat szidja. Így *Feiks Jenő* karikatúrája a háború kitörésének évfordulóján bemutatja az elesetteket és sebesülteket szállító angol csapatokat, az előtérben *Kitchener* lorddal, ajkán e szavakkal: „Távirótiszt ur, irja: A háború évfordulóját kitörő vidámsággal ülte meg az angol hadsereg...”

A másik háború *Oroszország* és *Japán* között zuggott végig 1904–1905-ben. Ekkor volt a második felvonása a világtörténelem leghatalmasabb ötfelvonásos tragikomédiájának, melyben, sajnos, a tragikus elem tulharsogta a komikusát. Az első felvonás *II. Miklós cárnak*, a békecárnak lefegyverzési propagandáját tárja elének, a második az orosz-japán háborút, a harmadik a világháborút, a negyedik a bolsevizmus uralomra jutását, az ötödik a cár borzalmas végét. Karikaturistáink a békefuvallom mögött megérik a vihar szelét. *Faragó József* a *Kakas Mártonban* „A lefegyverzés kérdéséhez” címmel bemutatja „A nép kálváriáját”, amelyben a biborba öltözött minden oroszok cárja korbáccsal hajtja az ágyucsóból és szuronyokból összeformált keresztetvivő népet a Kálvária hegyén. Megilletődéssel és borzongással nézzük ezt a rajzot, amelynek fordítottja is bekövetkezett; Miklós cár is megjárta kálváriáját, amelynek végén szörnyű módon sujtott le rá végzete.

Bér Dezső rajza a *Borsszem Jankóban* már a *Hütelent* mutatja, aki – miután Miklós cár 1904 február 10-én proklamálta a Japán elleni háborút – *Bellonát*, a hadak istennőjét vezeti ol-tárhoz; az előtérben az elhagyott kedvest látjuk, *Paxot*, a *Békét*, amint gyermeküket szorítja magához, a hágai békeszerződést, közben kitör belőle a sóhaj: „Oh, *Nikoláj, Nikoláj!* Hát ezzel a porontyoddal már most mit csináljak?” A művész szatirája szigorát lírával enyhíti; méla hangulatot visz a világtörténelmi témába.

A MAGYAR KARIKATURA TÜKRÉBEN

1932 ÉVI NAGY NAPTÁRÁBÓL

Az Obrenovics-család uralma alatt magyarbarát politikát folytatott. Különösen vonatkozik ez Milán királyra, aki azonban 1889-ben lemondott a trónról, gyenge tehetségű Sándor fia javára. Maga Milán 1901-ben februárban halt meg. A Kakas Márton Bér rajzával mutatta be, hogy halálának híre Belgrádban milyen volt a minisztertanács.

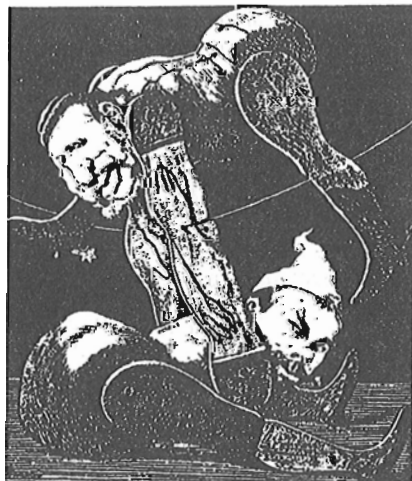
Draga királynő uralkodott Sándor helyett. Nem volt trónörökös! Hamis volt a hír, hogy a gólya utban van. Bér pompás rajzban mutatja be a „visszaszított gólyát”, Sándor ajkán Tompa Mihály versével: „Csak vissza, vissza, nincs itt ki-kelet!”

Délszláv unióra sem gondolt ez időben senki, annál kevésbé, mert horvátok és szerbek közt a rokonérzés nem volt a legerősebb. Erre céloz Jeney rajza, amely horvátokat és szerbeket ilyen baráti táncban mutatja be:

A század vége Magyarországot is rózsás hangulatban találta. Magyarország a Habsburgok uralma alatt ezidőben állt hatalma és tekintélye tetőpontján. Bánffy Dezsőnek, a millennium miniszterének el kellett ugyan távoznia, az utóda, Széll Kálmán azonban a megértés jegyében szabadelvű pártjába tudta olvasztani a nézeti pártot is, vezérével, a ragyogó tehetségű Apponyi Albert gróffal. A felhők a Lajtántulról jöttek. Meg kellett ujítani az Ausztriával való gazdasági kiegyezést; ez évekig tartó harcot eredményezett Széll magyar és Körber osztrák miniszterelnök közt. A közönség szemében hol egyik, hol másik volt felül, amint ezt Faragó József Mübirközők c. rajza szemlélteti.

A kiegyezést Széllnek 1902-ben sikerült megkötnie. Közben sokat foglalkozott a közvélemény – Chotek Zsófiával kötött házassága alkalmával – Ferenc Ferdinánd trónörökössel; Faragó József *Post equitem sedet atra cura* (A lovas mögött ül a fekete gond) címmel a reakció lován mutatja be a trónörököszt; e képnek talán nem is pillanatnyi aktualitása ragad meg, mint inkább a végzetébe rohanó főhercegnek minden magyar vonástól mentes, szentetlen alakja.

1901-ben Széll választott. Bér Dezső csibukos elmélázásban mutatja a kormányelnököt s a helyzetet Madách következő szavaival jellemzi: „Be van fejezve a nagy mű, igen. A gép forog, az alkotó pihen...”

A befejező rész
a következő számban
jelenik meg

AZ APOLLÓ MOZI SZEPTEMBERI MŰSORA

szeptember 5-7. 6 és 8 órától hétfőn csak 8 órától AZ ÖRDÖG JOBB ÉS BAL KEZE 2. (mb., szín., olasz) R.: E. B. Clucher. Fsz.: Bud Spencer, Terence Hill. T.: Trinita és Bambino megígérik haldokló apjuknak, hogy becsületes lótolvajok lesznek. Az elhatározást tett követi... és folytatják, ahol abbahagyták az első részben

10-11. 8 órától OROSZORSZÁG-HÁZ KÉMKÖZPONT LONDONBAN (színes amerikai film) rend.: Fred Schepisi. Amíg a film fő témája a folyamatban lévő gláznoszt, van benne egy lenyűgöző keletnyugati szerelmi történet is, olyan téma, amelyet Gorbacsov előtt aligha lehetett volna filmre vinni a Szovjetunióban. A rendező szerint ez nagyon optimista film. Egy kiábrándult emberről szól, aki olyan emberekkel találkozik, akik hajlandók kockára tenni az életüket az emberiségért; egy férfiről szól, aki találkozik egy asszonnyal, s ez a találkozás erőt ad neki ahhoz, hogy újra talpra álljon.

12-13. 8 órától AZ IDEÁLIS GYANÚSFŐTÖTT (mb., szín., amerikai) ** R.: Simon Moore. Fsz.: Liam Nesson, Laura San Giacomo, Kenneth Cranham. T.: Ketős gyilkosság történt egy szállodában: holtan találták egy magán-detektív feleségét és mellette egy híres festőművészt. A detektívet letartóztatják és halárra ítélik...

14. 8 órától A CSALÁS GYÖNYÖRE (szín., magyar) * R.: Gyarmathy Livia. Fsz.: Rita Tushingham, Für Anikó, Andorai Péter, Dörner György. T.: A film története a drasztikus átalakulásban lévő kelet-európai országban, Magyarországon napjainkban játszódik. 14 év!

17-18. 8 órától VÉRES ANGYAL (szín., amerikai film) R.: Bobby Roth Fsz.: Louis Gossett Jr., Barbara Williams 14 év!

19-20. 8 órától ÓRÜLT STONE, AVAGY 2008 A PATRÁNY ÉVE (mb., szín., angol-amerikai) * R.: Tony Maylam. Fsz.: Rutger Hauer, Kim Cattrall. T.: A Gonosz garázdálkodik a város patkányfertőzte utcáin. Hideg... Számító... Megállíthatatlan! Telihold idején hajta végre megszárlásait, rettegést hagyva maga után. A nagy természetű zsarut, Harley Stone-t megmagyarázhatatlan pszichikai kötelék fűzi a teremtményhez. Stone most rá pályázik minden erejével... 14 év!

21. 8 órától VINNY, AZ 1 ÜGYŰ (szín., amerikai filmvígjáték) R.: Jonathan Lynn. Fsz.: Joe Pesci, Ralph Macchio, Mari-sa Tomei

24-25. 2 órától ifjúsági és 8 órától BEETHOVEN (mb., szín., amerikai) R.: Brian Levant. Fsz.: Charles Grodin, Bonnie

hunt, Dean Jones. T.: Beethoven, a kis bernáthegeyi kutya megszökik a sintérek karmai közül. Egy hideg éjszakát egyedül tölt el egy felborult szemetes kukában. Reggel azonban útnak indul, s rátalál álmai otthonára, kertjére és gazdájára. Azután elkezd nőni, nőni, nőni...

26-27. 8 órától NINDZSA KÜLDETÉS (szín. angol-svéd kalandfilm) R.: Mats Helge. Fsz.: Bo F. Munthe, Hanna Pola

28. 2 órától diákelőadás és 8 órától HAMLET I-II. (szín. angol-olasz film). R.: Franco Zeffirelli. Fsz.: Mel Gibson, Glenn Close

28. délelőtt 10 órától OVI-mozi HÓFEHÉRKE ÉS A HÉT TÖRPE színes, mb. amerikai rajzfilm

október 1-2. 8 órától SUPERMAN 2. (mb., szín., amerikai) R.: Richard Lester. Fsz.: Christopher Reeve, Gene Hackman. T.: A lázadó Zod tábornok és kísértői kiszabadulnak fogságukból és Washingtonba mennek, hogy bosszút álljanak. Superman legendás erejével legyőzi a gazembereket.

Pénztárnnyitás előadás előtt 1 órával.

Tanulj szórakozva!

Ismét ifjúsági előadások a moziban!

Minden hónap utolsó hétfőjén délelőtt 10 órától ovi-mozi

(IX. 28. Hófehérke és a hét törpe)

Általános iskolák alsó tagozatosai részére az eddig jól bevált 8 szelvényes bérletes sorozat.

(IX. 24-25. Beethoven)

Általános iskolák felső tagozatosai részére történelmi és vallástörténeti sorozat.

(IX. 21. Egri csillagok)

Középiskolások részére a világirodalom remekei kerülnek bemutatásra.

(IX. 28. Hamlet)

Az Apolló mozi vezetője

A Gyomai Kner Nyomda Kft. büféjébe üzemeltetőt keresünk

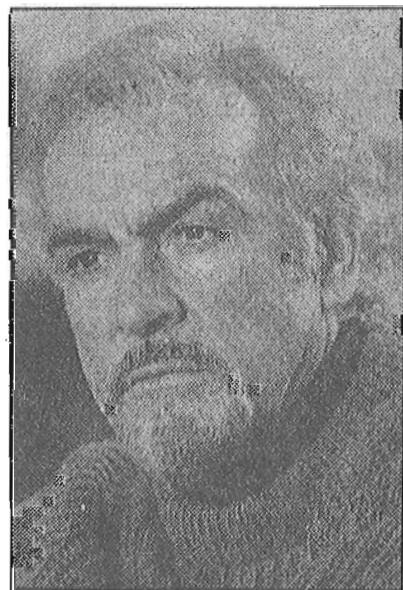
A büfé csak a nyomda dolgozóinak árúsít, szeszes ital nem forgalmazható. Berendezés (hűtő, kávéfőző stb.) szükséges, polc van

Érdeklődni és jelentkezni lehet Szász Imre ügyvezető igazgatónál 1992. szeptember 11-ig

OROSZORSZÁG-HÁZ

A női főszereplő, Michelle Pfeiffer szerint: „Ez volt a legnehezebb filmem. Eddig legfeljebb más dialektusban kellett játszanom, itt viszont egy teljesen más kultúrából való aszszonyt alakítok. Oroszországról könnyű beszélni, de megérteni cseppet sem az.”

A férfi főszerepet játszó Sean Connery így beszélt a figuráról: „Remeknek találtam a regényt. Az én hőszám, Barley Blair az elején egy piás, szaxofonozgató, kiégett könyvkiadó, akinek az egész élete egy káosz. Az oroszországi találkozásai és az erkölcsi dilemma, amellyel szembe kell néznie, segítenek neki, hogy visszatérjen a normális világba.”

KNER-REJTVÉNY II.

1. A képen látható KNER SC milyen sportágban szerepelt?

2. Mi volt a neve annak a Knerék által kiadott folyóiratnak, mely a különleges, művészi béli meghívókat tartalmazta?

3. Mielőtt a nyomda a mai helyére költözött, előtte hol működött?

4. Hogy hívták azt a neves egyházi személyiséget, akinek a síremlékére Kner Izidor gyűjtést kezdeményezett?

5. Ki és miért (kiknek az emlékére) telepítette a Hősök útján található hársfákat?

6. 1889-ben jelent meg Kner Izidor könyvnyomdájában az „Emlékirat városunk, Gyoma jelenéről...” c. kiadvány. Mi adta az apropóját, hol helyezték el a kiadvány 1 példányát?

7. Ki volt az a gyomai óvónő, akinek novellái Kner Izidor könyvnyomdájában jelentek meg?

Beküldési határidő: szeptember 15.

Cím: Hudák Julianna
Gyomaendrőd
Kner Nyomdaipari Múzeum

A múlt havi nyertesek: **MOLNÁR TIBORNÉ**, Bajcsy-Zsilinszky u. 58.
TÓTH LAJOSNÉ, Selyem u. 124. **SZÉPLAKI EDIT**, Békéscsaba,
Urszinyi u. 16.

OLVASÓI LEVÉL

Tisztelt Főszerkesztő Úr!

Kérem, közölje észrevételemet a Gyomaendrőd Híradóban, mivel Gyoma és környéke érdekeit szolgálná észrevételelem.

Nagyon sokszor voltam mint veszélyeztetett terhes erősítésen a gyomaendrőd Szülőotthonban. Az ott töltött időszak alatt bizony igen sok mindent észrevettem és találtam. A szülőotthonban minden elhanyagolt, összetoldozott, elavult. A belső ellátásról nem is beszélve. Rongyosak a pelenkák, a kisbabákon rossz ruhák vannak. Erről nem az ott dolgozó orvos vagy ápolók tehetnek, ők a maximumot nyújtják. Elvárnánk az itteni polgármestertől, dr. Frankó Károlytól, hogy ne a mezőtúri kórházat támogassa magas összeggel, hanem az itteni rossz szociális helyzeten próbálja javítani.

Mert aki Mezőtúrra megy betegnek vagy szülni, annak úgys fizetni kell, és őket támogatja Szolnok megye. Jó lenne, ha a Gyomaendrőd és környéke kismamáinak is jobb lenne a sorsa, aki itt akar gyógyulni vagy szülni. Nem mindenki tudja megfizetni a privát kezelést.

Ezek nevében kérem, teljesítse, hogy írásom bekerüljön az újságba.

Egy beteg

VÁLASZ

Tisztelt Ismeretlen!

Mezőtúr városának egészségügyi intézményét nem én egyedül, hanem a képviselő-testület támogatta. A támogatás műszerek vásárlására lett kifizetve. Nagyon sok gyomaendrőd betege gyógykezelték a szomszéd városban – úgy éreztük, hogy erkölcsi kötelességünk – egyébként a kéréssel a Mezőtúri Kórház vezetői kerestek meg bennünket. Nem vitás: a helybeli szülőotthon igen sok kívánnivalót hagy maga után annak ellenére, hogy sok pénzbe kerül így is a városnak. Szerintem lesz majd rá lehetőség, hogy megoldódnak – a város számára fontos a szülőotthon – de más és más megoldandó gond is nagyon fontos. A baj az, hogy most mindenki tőlünk várja sorsa jobbra fordulását, és ez természetesen ilyen rövid idő alatt nem megy.

*Tisztelettel
dr. Frankó Károly
polgármester*

Építkezők figyelem!

Gyomaendrőd Város Önkormányzata értesíti a lakosságot, hogy Gyomaendrődön az Újkertsoron

közművesített lakótelkek

kerülnek értékesítésre, melyek egyedi és sorházak építésére alkalmasak

Területük: 560 m²
A telkek vételára: 170 000 Ft

A telkek vásárlásához az első lakáshoz jutó fiatal házaspár

100 000 Ft vissza nem térítendő támogatást, valamint

50 000 Ft kamatmentes kölcsönt vehetnek igénybe, melynek időtartama 10 év.

Nem első lakáshoz jutók a vételár megfizetéséhez

70 000 Ft kamatmentes kölcsönt vehetnek igénybe, melynek időtartama 10 év.

Jelentkezni, illetve részletes felvilágosítást kérni a Polgármesteri Hivatal Szociális és Egészségügyi Csoportjánál lehet, ügyfélfogadási időben:

Hétfő: 8–16

Kedd: 8–12

Szerda: 8–16

Csütörtök: 8–16

Péntek: 8–12

A Barátság SE mérkőzései (megyei II. osztály)

1. forduló, augusztus 15., szombat, 17.00: Kondoros–Gyomaendrődi Barátság, Csanádapáca–Doboz. **10.00:** Kunágota–Vésztő. **Augusztus 16., vasárnap, 17.00:** Dévaványa–Gádos, Csorvás–Magyarbánhegyes, Békéssámson–Körösladány, Újkígyós–Csabacsúd, Gyulai Magán SE–Kaszaper.

2. forduló, augusztus 22., szombat, 17.00: Vésztő–Kondoros, Doboz–Csorvás, Gyomaendrődi Barátság–Dévaványa. **Augusztus 23., vasárnap, 17.00:** Kaszaper–Kunágota, Csabacsúd–Gyulai Magán SE, Körösladány–Újkígyós, Magyarbánhegyes–Békéssámson, Gádos–Csanádapáca.

3. forduló, augusztus 29., szombat, 17.00: Gyulai Magán SE–Körösladány, Kondoros–Kaszaper, Csanádapáca–Dévaványa. **Augusztus 30., vasárnap, 17.00:** Csorvás–Gádos, Békéssámson–Doboz, Újkígyós–Magyarbánhegyes, Kunágota–Csabacsúd, Gyomaendrődi Barátság–Vésztő.

4. forduló, szeptember 5., szombat, 16.30: Doboz–Újkígyós, Csanádapáca–Csorvás. **Szeptember 6., vasárnap, 16.30:** Dévaványa–Vésztő, Kaszaper–Gyomaendrődi Barátság, Csabacsúd–Kondoros, Körösladány–Kunágota, Magyarbánhegyes–Gyulai Magán SE, Gádos–Békéssámson.

5. forduló, szeptember 12., szombat, 16.30: Újkígyós–Gádos, Gyulai Magán SE–Doboz, Kondoros–Körösladány, Gyomaendrődi Barátság–Csabacsúd, Vésztő–Kaszaper, Csorvás–Dévaványa. **Szeptember 13., vasárnap, 16.30:** Kunágota–Magyarbánhegyes, Békéssámson–Csanádapáca,

6. forduló, szeptember 19., szombat 16.00: Doboz–Kunágota, Csanádapáca–Újkígyós. **Szeptember 20., vasárnap, 16.00:** Dévaványa–Kaszaper, Csabacsúd–Vésztő, Körösladány–Gyomaendrődi Barátság, Magyarbánhegyes–Kondoros, Gádos–Gyulai Magán SE, Csorvás–Békéssámson.

7. forduló, szeptember 26., szombat, 16.00: Kondoros–Doboz, Gyomaendrődi Magyarbánhegyes, Vésztő–Körösladány, Gyulai Magán SE–Csanádapáca. **Szeptember 27., vasárnap, 15.00:** Kunágota–Gádos, Kaszaper–Csabacsúd, Újkígyós–Csorvás, Békéssámson–Dévaványa.

8. forduló, október 3., szombat, 14.00: Doboz–Gyomaendrődi Barátság, Csanádapáca–Kunágota. **Október 4., vasárnap, 14.00:** Dévaványa–Csabacsúd, Körösladány–Kaszaper, Magyarbánhegyes–Vésztő, Gádos–Kondoros, Csorvás–Gyulai Magán SE, Békéssámson–Újkígyós.

9. forduló, október 10., szombat, 14.00:

Gyomaendrődi Barátság–Gádos, Vésztő–Doboz, Gyulai Magán SE–Békéssámson, Kondoros–Csanádapáca. **Október 11., vasárnap, 14.00:** Kaszaper–Magyarbánhegyes, Csabacsúd–Körösladány, Kunágota–Csorvás, Újkígyós–Dévaványa.

10. forduló, október 17., szombat, 13.30: Doboz–Kaszaper, Csanádapáca–Gyomaendrődi Barátság, Csorvás–Kondoros. **Október 18., vasárnap, 13.30:** Dévaványa–Körösladány, Magyarbánhegyes–Csabacsúd, Gádos–Vésztő, Békéssámson–Kunágota, Újkígyós–Gyulai Magán SE.

11. forduló, október 24., szombat, 13.00: Kondoros–Békéssámson, Gyomaendrődi Barátság–Csorvás, Vésztő–Csanádapáca, Gyulai Magán SE–Dévaványa. **Október 25., vasárnap, 13.00:** Kaszaper–Gádos, Csabacsúd–Doboz, Körösladány–Magyarbánhegyes, Kunágota–Újkígyós.

12. forduló, október 31., szombat, 13.00: Doboz–Körösladány, Csanádapáca–Kaszaper, Gyulai Magán SE–Kunágota. **November 1., vasárnap, 13.00:** Dévaványa–Magyarbánhegyes, Gádos–Csabacsúd, Csorvás–Vésztő, Békéssámson–Gyomaendrődi, Újkígyós–Kondoros.

13. forduló, november 7., szombat, 13.00: Kondoros–Gyulai Magán SE, Gyomaendrődi Barátság–Újkígyós, Vésztő–Békéssámson, Kunágota–Dévaványa. **November 8., vasárnap, 13.00:** Körösladány–Gádos, Magyarbánhegyes–Doboz, Kaszaper–Csorvás, Csabacsúd–Csanádapáca.

14. forduló, november 14., szombat, 13.00: Csanádapáca–Körösladány, Gyulai Magán SE–Gyomaendrődi. **November 15., vasárnap, 13.00:** Dévaványa–Doboz, Gádos–Magyarbánhegyes, Csorvás–Csabacsúd, Békéssámson–Kaszaper, Újkígyós–Vésztő, Kunágota–Kondoros.

15. forduló, november 21., szombat, 13.00: Doboz–Gádos, Gyomaendrődi–Kunágota, Vésztő–Gyulai Magán SE, Kondoros–Dévaványa. **November 22., vasárnap, 13.00:** Kaszaper–Újkígyós, Csabacsúd–Békéssámson, Körösladány–Csorvás, Magyarbánhegyes–Csanádapáca.

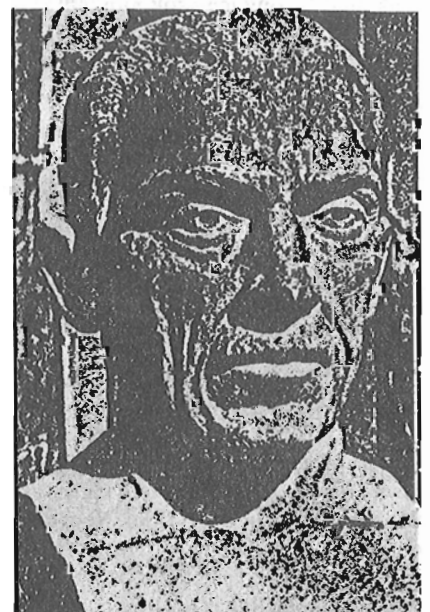
BÉRBE ADÓ

Gyomaendrőd Város Polgármesteri Hivatala bérbe adja a Gyomaendrőd, Hősök útja 56. szám alatti 69 m²-es épületét. Igénybe vehető villamosenergia: 15 kVA.
Érdeklődni: a Polgármesteri Hivatal 8. számú irodájában lehet ügyfélfogadási időben.

Polgármesteri Hivatal

A GYEFC mérkőzései az 1992–93. évi bajnokság ősz forduló sorsolása NB/III Alföldi csoport

1992. 08. 15. 17.00 szombat
Gyomaendrőd – Kecskeméti SC
1992. 08. 23. 17.00 vasárnap
Miske – Gyomaendrőd
A busz indul 10.30-kor
1992. 08. 29. 17.00 szombat
Gyomaendrőd – Szegedi VSE
1992. 09. 05. 16.30 szombat
Gyomaendrőd – Szegedi D.
1992. 09. 13. 16.30 vasárnap
Dabas – Gyomaendrőd
A busz indul: 11.00
1992. 09. 19. 16.00 szombat
Gyomaendrőd – Makó
1992. 09. 26. 16.00 szombat
Mezőkovácsháza – Gyomaendrőd
A busz indul: 11.30
1992. 10. 03. 14.00 szombat
Gyomaendrőd – Orosháza
1992. 10. 11. 14.00 vasárnap
Kecskeméti TE – Gyomaendrőd
A busz indul: 9.30
1992. 10. 17. 13.30 szombat
Gyomaendrőd – Tiszakécske
1992. 10. 25. 13.30 vasárnap
Kkdorozsma – Gyomaendrőd
A busz indul: 9.15
1992. 10. 31. 13.00 szombat
Gyomaendrőd – Hmvásárhely
1992. 11. 08. 13.00 vasárnap
Nagyszénás – Gyomaendrőd
A busz indul: 9.15
1992. 11. 14. 13.00 szombat
Gyomaendrőd – Ceglédi H.
1992. 11. 22. 13.00 vasárnap
Gyula – Gyomaendrőd
A busz indul: 9.30

Papp Zsigmond: Szabó Pál

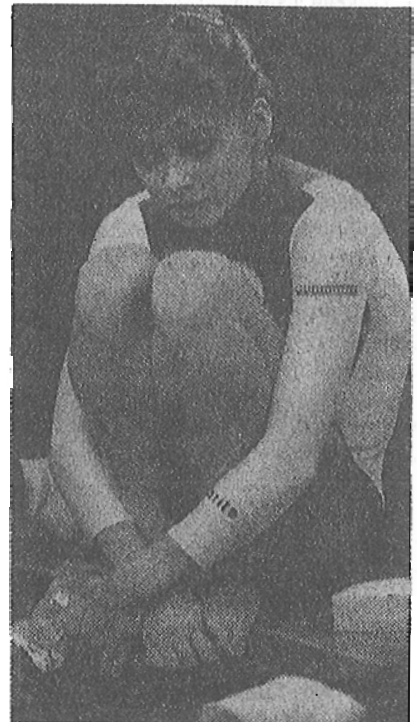
MEGYÉNK ELSŐ OLIMPIAI ARANYÉRMESE

*Szívből és szeretettel köszöntjük
megyénk első olimpiai aranyérmesét,
ÓNODI HENRIETTA
tornásznőt!*

*Egyben nagy tisztelettel meghívjuk
sportszarnokunk
másodszori átadására*

Gyomaendrőd sportszerető polgárai

Az „Érted Vagyunk” Alapítvány 1992. július 25-én ismételten Sport-napot szervezett a Templom-zugban, a Szabadstrandon.

Az egész napos sportrendezvényen gyerekek és felnőttek egyaránt játszhattak, szórakozhattak.

Érdekes bemutatót tartott a Modellezők Klubja és a MEOE gyomai szervezete.

A résztvevőknek éhezni sem kellett – babgulyás és halászlé várta a kedves vendégeket.

Este diszkón szórakozhattak a résztvevők.

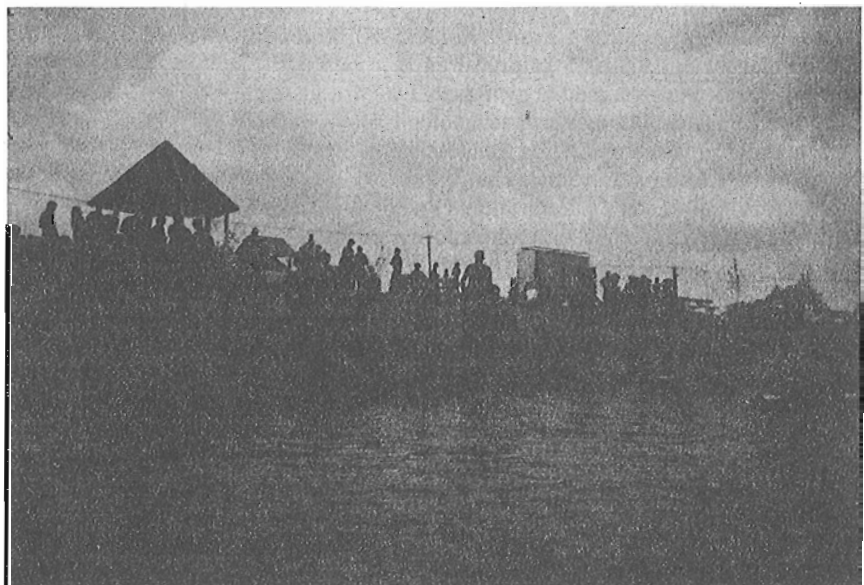
Ez a Sport-nap nem jöhetett volna létre, ha ismételten nem támogatták volna az alapítványt vállalkozók, üzemek, vállalatok.

Az „Érted Vagyunk” Alapítvány köszönetét fejezi ki támogatóinak:

Szendrei Dóra	Iparker Kft.
Stranszky Mihályné	Pájer Sándor
Bódis Boldizsár	Pólóüzem
Bak János	Cibere
Kucsmitk István	Bottlik Judit
Keresztes Tibor	Hanyecz Károly
Kner Nyomda Kft.	Csipet bolt
Halászati Tsz	Dy-Wa Kft.
Dr. Sabján László	Poharelec László
Varga Béla	Fürj Józsefné
Erdei Ferenc	Körösi Sütőipari Szöv.
Gyomaszolg Kft.	Braunné Dinya Margit
OTP	Tőgyi Angéla
Szerető István	

Most az idő is szerette...

RAJT!

HÖLGYEK!

A 617-BARÁTSÁG SE szeptember 16-án 16.30 órakor megkezdí a kézilabdaedzéseket az endródi pályán.

Várjuk az érdeklődőket!

KÉPTÁRUNKÉRT

1991 márciusában született a „Gyomaendrőd Város Közgyűjteményeiért Alapítvány.” Jelenleg vagyona a Gyomaendrőd Kossuth u. 11. szám alatti ingatlan 700 000 forint értékben, 1991-ben és 1992-ben a polgármesteri hivatal 500 000-500 000 forintot adott, tehát 1 milliót. Az Alapítvány csekkszámlijára eddig a magánszemélyek összesen 43 000 forintot fizettek be. A még felújítás alatt álló épület múzeumi működési engedélyt kapott, elnevezése: VIDOVSZKY BÉLA HELYTÖRTÉNETI GYŰJTEMÉNY. (A gyomai születésű Vidovszky Béla (1883-1973) a budapesti, müncheni és párizsi képzőművészeti tanulmányai után a szolnoki művésztelep tagja lett. A mintegy kétezer alkotása közül húszat a Magyar Nemzeti Galéria őriz. A Parlament épületében öt festménye található. Az Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet (Kossuth u. 30.) épületében van jelenleg a Vidovszky- emlékszoza.

E helyiségben 13 festmény, 1 a művészt ábrázoló szoborportré, 1 íróasztal és 2 asztali lámpa a művész hagyatéka. A város képzőművészeti „vagyonát” gazdagítják még a Corini Margit-képek is.

Ezeket a nagy értékeket egy reprezentatív, állandó helyen kell őrizni, bemutatni, dicsekedni vele ország-világ előtt.

Láng Miklós a Budapesti Művészetbarátok Egyesületének vezetője úgy végrende-

kezett, hogy a jelenleg tulajdonát képező két Vidovszky-festményt Gyomaendrőd város önkormányzatának adományozta (ő és felesége halála után kapnak meg).

Köszönet és hála jár ezért a nemes cselekedetért. A Kossuth u. 30. szám alatt a Kner Nyomdaipari Múzeummal szemben lesz városunk KÉPTÁRA. Az Alapítvány tagjai a megnyitót 1993-ban Vidovszky Béla születésének 110. évfordulója alkalmából tartanák.

Nagy fegyvertény lenne, ha ez a tervezett

időben megvalósulna. Gyomaendrőd rangját, hírnevét növelné, gazdagítaná, kultúránk szerény palettáját új színnel bővítené.

A Polgármesteri Hivatal önzetlen támogatása, valamint Szerető Béla iparosainak ingyenes munkálatai nagyot lendítettek a bemutatótermek jelenlegi állapotának megteremtésében. De a beteljesüléshez, a KÉPTÁR funkcionálásához még kellene pénz és egyéb segítség. Tisztában van vele minden józanul gondolkodó gyomaendrőd állampolgár, hogy óráról órára nehezedik az emberek megélhetése. Ilyenkor kultúrára, művészetre, művelődésre, szórakozásra alig-alig, vagy egyáltalán nem jut. Nagyon válságos időszakban kérjük a lakosság segítségét. Minden szépet kedvelő, a városát igazán szerető lakót szeretnénk megnyerni kisebb-nagyobb hozzájárulásra.

Tisztelt Egyesületek, Kft.-k, Intézmények, Kisiparosok! Járuljanak hozzá a KÉPTÁR létrejöttéhez! Így erkölcsi tekintélyük is magasabbra szökkenne. Így utódaink méltón emlegetik majd az adakozók neveit. Kövessük valamilyen formában mi (erőnkhez mérten) LÁNG GYÖRGY úr példáját!

Én is ígérem, hogy az októberi illetményből befizetek egy összeget az ALAPÍTVÁNY részére.

HAL

Kerek ez a zsemle, nem fér a zsebembe...

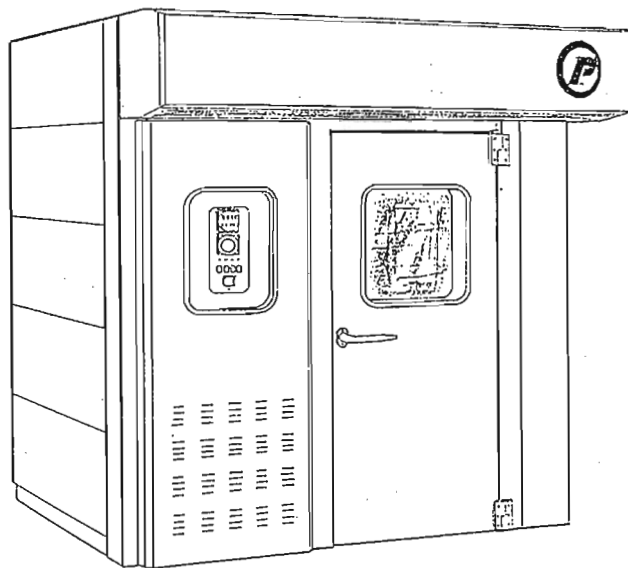
Néhány hete vidáman énekelheti ezt a kedves kis dalocskát, aki a Sütőipari Vállalat „megdagadt, meghizlalt” péksüteményét veszi.

Beszereztek egy francia gyártmányú (R85-ös) forgóállványos kemencét egy kelesztő kamrával együtt, amely forradalmi változást hozott a zsemle gyártásában a kereskedelem és a vevők nagy öröme. Az új technológia lényege, hogy a tészta megformálásától a tészta kihűléséig emberi kéz nem avatkozik bele a munkafolyamatokba.

A kelesztő kamrában a páratartalom és a hőmérséklet szabályozható. A zsemlek igen esztétikus, formatervezett kocsikon várják a lehűlést, hogy utána a kereskedelembe kerüljenek.

Franciaországban mindez az üzletekben zajlik a vevő előtt: üvegen keresztül gusztlálhatják a zsemle megszületését és utána a kocsikról kívánság szerint válogatnak. A duplájára nőtt finomság súlya és ára továbbra változatlan. Bízunk benne, hogy ez a minőség csak javulni fog, és talán egyszer már vasárnap is lehet friss péksüteményt kapni.

A tájékoztatót köszönjük Nagy Zsolt műszaki osztályvezetőnek.

A kemence rajza

Gyomaendrőd Híradó

Gyomaendrőd Város Önkormányzatának lapja.

Felelős szerkesztő: Hajdú László. Kiadja: Gyomaendrőd Képviselő-testülete. Gyomaendrőd, Szabadság tér 1.

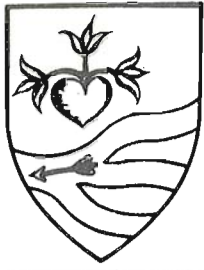
Telefon: 67/31-320. Felelős kiadó: dr. Frankó Károly polgármester.

Készült a Gyomai Kner Nyomdában, a nyomda alapításának 110. esztendejében

Gyomaendrőd, Kossuth u. 10-12.

Felelős vezető: Szász Imre ügyvezető igazgató. Terjesztik a gyomaendrőd postahivatalok, diákok és kereskedők.

Engedélyszám: III/PHF/108/BE ISSN 0238-8391

HÍRADÓ GYOMAENDRÓDI

GYOMAENDRÓD VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK LAPJA

XI. ÉVFOLYAM 9. SZÁM

1992. SZEPTEMBER

MEGJELENIK HAVONTA

ÁRA: 15 FT

A TARTALOMBÓL:

**FEUERWERKER
SHOW...**

(5. old.)

**1400 cikk jelent meg
rólam 1992-ben**

(6. old.)

**„Tisztelendő úr
alighanem kivégeznek minket”**

(8. old.)

**ÁSZ
ÁSZ
ÁSZ...**

(14. old.)

**„TRAVIÁTÁT
ÉNEKELNÉK
JÖVŐRE”**

(16. old.)

NYOMDÁNK AZ ELSŐ PÉCSI KÖNYVVÁSÁRON

**HATÁR GYŐZŐ:
KÖSZÖNNEK-E A HANGYÁK I.**

(17-18. old.)

**Az időhúzásnak vége.
Legközelebb ítéletet
hirdetnek**

Szeptember 9-én a vádlott K. I. ügyvédje által „kiválasztott” műszaki szakértő mondta el sajtóságos véleményét a Molnár Szilviát halálra gázoló járművezetés körülményeiről. Mivel a korábbi műszaki szakértővel a szembesítés eredménytelen volt, az Igazsági Műszaki Intézet szakemberei döntenek. Ezt követően néhány hét múlva a GYULAI VÁROSI BÍRÓSÁGNAK ÍTÉLETET KELL HOZNIA!

HAL

A nagyenyedi vendiák világtalálkozón Gubucz József a Bethlen Gábor Mezőgazdasági Szakközépiskola és Szakmunkásképző Iskola igazgatója a kolozsvári TV-nek nyilatkozik, mellette a város polgármestere

(írásunk a 7. oldalon)

Lapzárta után érkezett

ÉRDEKÜNKBEN

(Képviselő-testületi ülésen szeptember 22-én hangzott el)

A Köztisztaságról szóló 23/1992. (VII. 01.) sz. önkormányzati rendelet 2. számú melléklete az alábbiak szerint módosult:

A szolgáltatást végző szemétszállítás és ártalmatlanítás díjairól:

1. Kukás szemétszállítás és ártalmatlanítás a lakosság részére 60 Ft/hó
2. Közületek részére szemétszállítás és ártalmatlanítás 75 Ft/ürítés
3. Lakótelepek 200 Ft/hó
4. Konténeres szemétszállítás belterületen 900 Ft/ürítés külterületen (Nagylapos) 1400 Ft/ürítés
5. Szemét kezelése, ártalmatlanítása 96 Ft/m³

Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete az Önkormányzat által folyósított rendszeres szociális segély összegét 1992. szeptember 1. napjától visszamenőleg megszavazta:

70 év alatti rászorulóknak esetén havi 5500 Ft-ról 5800 Ft-ra, 70 év feletti rászorulóknak esetén havi 5860 Ft-ról 6160 Ft-ra emeli.

Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete a Földrendező Bizottság feladatkörének ellátása segítésére 1 fő jegyzőkönyvvezetőt biztosít. Az 1 fő alkalmazását a Hivatal a közhasznú keret terhére oldja meg, így a bérköltség 30%-a terhel az önkormányzat költségvetését.

A 3. Sz. Általános Iskola részére az etnikai program beindítására 230 000 Ft pótelőirányzatot, ezen belül 139 000 Ft bért és 61 000 Ft társadalombiztosítási járulék növekedést engedélyeztek. A pótelőirányzat fedezetére tartós betét kamatát jelölik ki. Utasítják a jegyzőt, hogy a pótelőirányzat miatt az 1992. évi költségvetési rendelet módosítását készítse elő.

KÖSZÖNJÜK A HITET! KÖSZÖNJÜK A BIZTATÁST!

A Kiszréti Gyógyászallóért Alapítványhoz befizetéseikkel augusztus 15-től szeptember 15-ig hozzájárultak:

Koloh Elekné Gyomaendrődről,
Dinya László Gyomaendrődről,
N. N. Gyomaendrődről,
Gizella Karcsics Göteborgból,
Hangya János Gyomaendrődről,
Farkasinszky Géza Budapestről,
Kovács Balázsné Gyomaendrődről,
Iványi László Gyomaendrődről.

Engedélyezték a nőiruha-készítőt, valamint a géplakatos gyakorlati képzést a 617. Sz. Ipari Szakmunkásképző és Cípőipari Szakközépiskolában (a 2. és a 3. évfolyam számára.)

Az intézmény **összköltségvetése** ennek következtében 544 000 Ft-tal emelkedik.

Az ENCI Tanműhely az Önkormányzaté!

Hozzájárultak a teljes összegű hitel felvételéhez, melynek összege 7 792 830 Ft, amelyből az épület s a gépek megvásárlása is lehetséges. A képviselő-testület bizta meg a polgármestert, hogy a Szakmunkásképzési Alappal kösse meg a szerződést.

A cipőipari (a volt ENCI) tanműhely épülete a gépekkel együtt az Önkormányzaté lesz. Így a 617-ben a cipőipari szakmunkásképzés folytatható.

A hivatal a mai napig három intézménynél – Szociális és Egészségügyi Gondnokságnál, a Művelődési Központnál és a Könyvtárnál – tartott ellenőrzést.

A vizsgálati program összeállításánál a Pénzügyi Ellenőrzési Bizottság javaslatát is figyelembe vette a hivatal, két intézménynél egy-egy bizottsági tag is bekapcsolódott a vizsgálatba.

A vizsgált intézmények gazdálkodásában az ellenőrzés olyan súlyos szabálytalanságot nem fedett fel, amely miatt bünvádi, illetve fegyelmi eljárást kellett volna kezdeményezni.

Az Önkormányzat elfogadta a gyomaendródi Katolikus és Evangélikus Egyházzal kötendő megállapodásokat az ingatlanok átadása ügyében.

Nő a vezetői pótlék az oktatási intézetekben

Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete a vezetői pótlék összegét 1992. augusztus 1-től a következőképpen határozza meg:

Óvoda:	4000 Ft
Zeneiskola:	2500 Ft
Ált. Isk.:	7000 Ft
Középf. isk.:	9000 Ft

Az 1992. évben a pénzügyi kihatást az intézmények beralapjuk terhére oldják meg.

Tájékoztató geofizikai mérésekről

Aligha kell Önt arról meggyőznünk, hogy életünkben milyen fontos szerepet játszik a földgáz és a kőolaj. Ezeket az energiahordozókat Ön is fogyasztja, közvetlenül vagy közvetve.

Ön is érdekelt abban, hogy hazánk földjének mélyén található földgáz- és kőolajkincseinket megtaláljuk.

A MOL Magyar Olaj- és Gázipari Részvénytársaság Geofizikai Kutató Egysége is ezeket az értékeket kutatja az egész országban.

A kutatást drága, külföldi geofizikai műszerekkel végezzük, esetleg éppen az Ön ingatlanán át vagy annak közelében haladva. Eközben járműveink az Ön földjére hajtanak. A kihelyezett jelzőkarók mentén a méréshez geofizikai kábeleket, rezgésfelvevőket, érzékelőket, dobozokat helyeznek el, amelyek összeköttetésben vannak a felvevő műszerrel. Ezek az eszközök több napon át a helyükön maradnak, majd begyűjtjük.

Ez a munka legnagyobb elővigyázatosságunk mellett is okozhat mezőgazdasági károkat. Természetesen az okozott károkat egységünk megtéríti Önnek. Ez törvényben előírt kötelességünk.

Ha Önt ilyen kár érte, kérjük, hogy azt a helyi Polgármesteri Hivatalnál szíveskedjék bejelenteni.

A munkálatok végzésének ideje: 1992. szeptember 7.–1992. november 30-ig.

Kérjük, hogy a földterületére ideiglenesen telepített eszközeinket hagyja érintetlenül. Kábeleink üvegszál optikai vezetékek. Színesfémeket nem tartalmaznak. A mindennapi életben másra nem használhatók, esetleg balesetet is okozhatnak.

Ezért kérjük, hogy a szülők oktassák ki gyermekeiket.

Megértésüket, segítségüket, együttműködésüket előre is köszönjük.

MOL Magyar Olaj- és Gázipari
Részvénytársaság
Geofizikai Kutató Egysége
7-es szeizmikus
kutatócsoport
5541 Szarvas, Orosházi út 7.
Pf. 134

Tel.: 67 13-077 Telex: 83-685

Építkezésből kimaradt 10-es válaszfal és HB 38-as téglá eladó!

Érdeklődni lehet: Pásztor János u. 23. sz. alatt, az esti órákban.

Történelem az endrődi Római katolikus templomban

Augusztus 20-án tartotta a Kereszténydemokrata Néppárt zászlainak szentelését az endrődi Római katolikus templomban. A szertartás ökumenikus volt, mint ahogy tagságunk is különböző felekezetekhez tartozik.

Iványi László plébános úr történelmi-nek nevezte ezt az eseményt, mivel először fordult elő, hogy református lelkész hivatalos minőségben jelen van az endrődi katolikus templomban, és arra buzdított, hogy ez az összefogás minden téren követendő példa legyen.

Ünnepélyes és felemelő volt a szertartás, amely egyben új útmutatást is jelent a jövőben.

Sipos Tas Töhötöm református lelkész úr örömmel vállalta a reá eső feladatot és eljött közénk, hogy szóljon azokhoz, akik a zászlók mögött felsorakoztak. Logikus beszédével és érces, zengő hangjával ejtette ámulatba a jelenlevőket.

Dénes Zoltán újríró plébános a zászlóról, mint jelképről fejtette ki beszédében torokszorogatóan a lényegét, kiemelve történelmileg a zászló szimbolikus jelentőségét, nemcsak egy nemzet, hanem csoportok és egyesületek életében is. Mondván: ami a ti zászlótokra van írva, az egyben programotoknak is megfelel. „Cum Deo pro patria et libertate – Istennel a hazáért és a szabadságért.”

Ez így is van, mert ez a jelszó a KDNP fő irányvonala.

Majd Polányi Évike mondott el egy verset „A zászlószentelés” címmel, a tőle megszokott előadói készséggel és finomsággal.

Ünnepségünket emelte dr. Frankó Károly polgármester úr jelenléte, aki mint egyszerű polgár vett részt és értett velünk egyet.

Köszönetet mondunk ezért. Ugyancsak köszönetet mondunk a képviselő-testület megjelent tagjainak, valamint a pártok képviseletében megjelent barátainknak.

A szertartás után állófogadást adtunk a Népházban, ahol nagy számban megjelentek nemcsak a tagok, hanem a velünk szimpatizálók is. Miközben fogyasztottuk a női tagjaink által készített finomságokat, jó kedélyű, baráti beszélgetéssel töltöttünk pár órát, kikapcsolván a politikát és a napi gondokat.

Ez a kis ünnepség is bizonyította a KDNP helyi politikáját és célkitűzéseit, hogy csakis az egység és az összefogás az az út, amelyen járni lehet, és amely elvezet bennünket ahhoz a célhoz, amely kell, hogy minden gyomaendrődi lakos szeme előtt lebegjen; városunk talpraállításhoz és felvirágoztatásához. Barátaim, ez mindenkire kell, hogy kötelező legyen, mindegy, hogy milyen párthoz tartozik, és mindegy, hogy melyik részén lakik e városnak.

Éppen ezért a KDNP tagjai nagymértékben veszik ki részüket a Kiszéti Gyógyszálló megvalósításából, mert tudják, hogy csak ezen az úton valósulhat meg, hogy fiainknak és unokáinknak ne kelljen vándorbotot venni a kezükbe, hanem megélhetésüket és tudásukat helyben biztosítsák és kamatoztassák.

Ezekkel az egyszerű gondolatokkal zárom kis tudósításumat, mert tudom, és mások is tudják, hogy csak az egységben és az összefogásban van az erő.

Úgy legyen.

Vaszkó András
KDNP-titkár

Zászlóanyák voltak: Iványi Istvánné és Hanyecz Illésné

A BIBLIAISKOLÁK
KÖZÖSSÉGE KÖNYVKIADÓ
ÉS A KATONA JÓZSEF
MŰVELŐDÉSI KÖZPONT

szereettel meghívja Önt és kedves
családját, barátait és ismerőseit

A JÉZUS ÉLETE

című előadás-sorozatára,
melyet kéthetenként csütörtökön
18.30 órai kezdettel rendez
a gyomaendrődi
Katona József Művelődési
Központban
(Gyomaendrőd, Kossuth u. 9.)

Előadó: HEGEDŰS ATTILA
a Bibliaiskolák Közösségének
munkatársa

A gyomaendrődi „Érted Vagyunk” Alapítvány

gyógypedagógiai okt.-nevelő és
rehabilitációs otthonába bentla-
kásos és napköziotthonos jel-
leggel

FELVÉTEL HIRDET

az 1993. szeptember 1-jén induló
tanévre.

Az intézmény 5–20 éves középsúlyos- és súlyos értelmi fogyatékos, mozgássérült, valamint halmozottan sérült gyermekek és fiatalok ellátását biztosítja.

Az intézmény magas szintű gyógypedagógiai ellátást és tanácsadást, kiscsoportos foglalkozásokat, komplex egyéni fejlesztés és mozgásprogramokat nyújt iskolai bizonyítvány adásával.

Jelentkezés levélben:
„Érted Vagyunk” Alapítvány
Gyomaendrőd,
Mátyás király u 2/a.

Kérjük mellékelni: a gyermekről
eddig kiállított pedagógiai, pszichológiai és egészségügyi iratokat, esetleges meglévő iskolai bizonyítványt.

Használt olajkályhák (csővel) eladó.

Érdeklődni lehet a 617. Sz.
Ipari Szakmunkásképző Intézetben
Gyomaendrőd, Selyem út 124.
szám alatt.
Tel.: 86-616

Hogyan kell szegénynek lenni?

(Részletek Berta Bulcsú író cikkéből, amely szeptember 11-én jelent meg az *Élet és Irodalomban*)

Most, hogy a szegénység, elesettség már nem ajánlólevél a felemelkedéshez, de még nem is szegény, zavarban vannak az emberek. Nem tudnak mit kezdeni a régi szegénységükkel, amiből valójában csak nagyon kevesen keveredtek ki, és az új szegénységükkel sem, ami szorongatóbb, mint a régi. Izlegetik a szegénységet, dühöngenek, szitkozódhatnak. Nem hiszik el, hogy már szegények. Kiutat keresnek, csodákbán hisznek, a nők éjszaka sírnak. Nem értik, hogy a korábbi dicsőséges szegénység most minek számít? Azt, hogy politikai és morális értelemben ez az állapot jelzőkkel már nem díszíthető, nem akarják elhinni. Pedig a szegénység, ha lekopnak róla az ideológia és a napi politika díszítményei, nem más, mint szerencsétlenség. Ez az a szó, ami kimondhatatlan, és ha valaki mégis kimondja, nem hiszik el. Nem élük át, nem tudatosodik bennük, így arra is képtelenek, hogy ezt a szerencsétlenséget túléljék, átvészeljék...

Különös módon nemcsak az érintettek nem fogják fel, hogy ők már szegények, a jó módú polgárok sem hiszik el, hogy létezik ilyen gond, sokan azt sem tudják, mi is az a szegénység. A Magyar Fórum múlt heti számában (amit más kíváncsiságtól vezérelve vettem meg), Benedek István az álnokok kamarillájáról ír. Többek között az az álnok, aki azt képzei, hogy nálunk szegény emberek is élnek. – „Elhitetik az emberekkel, hogy rossz sorsuk van. És elhiszik...” – írja. – „Miközben fellendül az üzleti élet, a kirakatok zsúfolva drága áruval, ami mind elkél, Trabant helyett Mercedes és BMW araszol a zsúfolt úttesten, paloták épülnek mindenfelé, az emberek bambán mondják egymásnak: Micsoda nyomorúság! Infláció! Munkanélküliség! Éhen fogunk halni, és erről mind a kormány tehet... Itt, ahol lakom, a Sashegy oldalában egyszerű emberek élnek. Ez nem „káder-dűlő”... A környéken négy kicsiny magánüzlet nyílt, csupa nyugati árucikk számára. Spanyol szőlő, kilója 450 forint. Megveszik. Napoleon-konyag talán a legolcsóbb a szeszes italok között. Roskadoznak a poclok, elfogy minden. Illatszerek, kis üveg kölnit már 7000 forintért kapni. Megveszik. A belvárosban ruhaköltemények, cipőcsodák, szigorúan külföldi áru – sorban állnak érte. Ilyen szegények vagyunk.”

Benedek doktor úr nem tehet róla, hogy túlbuzgóságában ilyen marhaságokat ír le. Nyilván komolyan gondolja: a kisembereknek olyan jól megy most, hogy a 100 ezer forintos Trabantból egyik napról a másikra több millió forintba kerülő Mercedesbe, BMW-be szálltak át. A magyar szegények 7000 forintos kölnivel kenetik magukat, spanyol szőlőt zabálnak, építkeznek. A Sashegy oldalából ilyennek látszik a világ, de nem ilyen. Benedek doktor önhibáján kívül, sokat rombol a koalíció hitelén, mert váltólanságokat állít, felindultan, szenvedélyesen, komoly tudósi arccal.

A Benedek-féle szegénységvízióval szemben vagy mellett, van egy komor, kemény valószínűség. Az emberek már a Trabantjuk-

ba sem tudnak beleülni, mert képtelenek kifizetni az adókat, a javítást és a benzin árát. Magyarországon 600 ezer háztartás csödbe jutott, a tulajdonosok nem tudják fizetni a felemelt lakáskamatot, és a büntető kamatokat. A múlt rendszerben lakást vásároltak, és ezért most megbüntetik őket. Szeretnék, de képtelenek törleszteni az adósságukat, ami az önkényesen felemelt kamatok miatt több mint 300 százalékkal megnőtt.

A kapitalista országokban az emberek túlélési technikája jobban működik. Többnyire bérlakásokban laknak, ahonnan bármikor el lehet költözni az ország, vagy birodalom túlsó végébe. Sokan vontatható, mobil házakban, lakókocsikban élnek, és mindig arra vonulnak, ahol éppen munkát kapnak. Nálunk olyan földhözköttöttség érvényesül a tenyérnyi országban, mint a jobbágyág időszakában. Az emberek házhoz, lakáshoz ragaszkodnak, mint a házőrző kutya. Mozdíthatatlanok. Mindezt meg lehet érteni... Csak éppen arra nincs válasz, hogy mi lesz azokkal a családokkal, melyek nem tudják kifizetni a lakbért, a közüzemi számlákat és az üres kenyérré válót is képtelenek összeadni...

... Az országban még sok tízezer személyiségzavarból, téves tudatból, álmódosításból felhalmozott kölcsöntartozás összeomlott. Valamiért ezek a derék emberek úgy gondolták, hogy nekik háromszintes házat kell építeniük, egyszerű helyet, ami valószínűleg megfelelt volna az életvitelüknek. Megépíthették és megtarthatták volna a háromszintes házat is, ha közben Izlandon nem mond valami egészen furcsát az amerikai Reagan a szovjet Gorbacsovnak. De mondott. Hat év múlva ennek következtében Magyarországon és még nagyon sok országban becsuktak a ráfizeteses gyárak. Ezekre az „álmházakra” olyan munkahelyek jelentették a törlesztési garanciát, melyek fennmaradása még a létező szocializmus körülményei között is illuzórikus volt.

Az az ember, vagy család, aki azt hitte, hogy neki, mint bérmunkásnak, nagyobb házban kell laknia, mint a régi jegyzőnek, körorvosnak, helyi tanároknak, agronómusoknak, nehezen fogja megérteni, hogy ő most egy „szegény”, és kevesebbet engedhet meg magának, mint korábban. Okos, helyzetét normálisan átélő ember régen sem kezdett presztízsépítkezésbe, s nem hagyta magát belesodorni a költséges presztízs fogyasztásokba.

Az állampolgárnak sok a meentsége. Miért pont neki kellett volna tudnia, hogy most már biztosan megváltozik a rendszer? Nem tudta. Amikor azt hitte, hogy megváltozik, nem változott meg. Most viszont váratlanul igen. Berendezkedett egy működő, megszokott pénzügyi hitelrendszerre, és most hirtelen azt mondták neki, hogy az egész érvénytelen. Két rendszer között kizuhant a sembe.

Ebben az országban mindenki különb a másiktól. Ennyi zaggyva személyiség, mint itt, talán csak Afrikában van. Senki sincs

a helyén, mindenki valami másnak képzei magát, mint ami a valóságban. Éppen ezért nálunk a szegénység ügye is „szerencsétlenség” helyett valamilyen más jelmezben jelentkezik majd. Senki sem hajlandó elismerni, hogy szegény. Pedig a szegénység stratégiája, túlélési technikája csak akkor alkalmazható, ha valaki legalább azt tudja magáról, hogy ő valójában mi.

Indiában, amikor Agrából Fatepur Szikribe autóztam, meglepetten láttam, hogy a gabonaföldek tarlóján négykézláb mászkálnak az emberek. Később a vendéglátóim elmondták, hogy ezek a családok a kipergett gabonaszemeket szedegetik össze a földről. Nálunk, betakarítás idején, a lyukas oldalú teherautók a fél országot felhíntik búzával, kukoricával. Hogyan épülhetne itt ki egy túlélési technika?

Nálunk, orosz mintára, egy fordított életvitel alakult ki. A birodalomban, mivel az előjegyzett motorbiciklire is öt évig kellett várni, az emberek elvesztették jövőtervező hajlamukat. A távoli, bizonytalan motorbicikli árát naponta elfogyasztható vodkába fektették. – Nálunk a fiatalok, lakásra már nem gyűjtenek, mert nem érdemes. Milliókat képtelenség összegyűjteni. Jön a kétkulcsos, ember- és nemzetellenes áfa, ami a lakásépítést az átlagembernek lehetetlenné teszi. Így inkább vesznek egy alig használható nyugati autót, vagy egy lerobbant Ladát, és száguldoznak vele. Ami a benzinköltség után még marad, megisszák. Ha éjjel-nappal, tíz évig takarékoskodnának, akkor is csak a töredékét tudnák összegyűjteni egy lakás árának. – Két hete a tv-ben a pénzügyi államtitkár-helyettes megnyugtatta a lakosságot. Az valakinek két gyermeke van már, akkor az szociális hozzájárulást kaphat a lakáshoz. – Ez a kommunizmus... Ez volt. Ott is a fa tetején kellett gyermeket csinálni, s amikor már a körülményekbe beledöglöttek a fiatalok, akkor tíz év múlva, nagy kegyesen kiutaltak, vagy megvehetővé tettek egy rossz panellakást. Ugyanez folyik tovább, csak most a lakás tízszer annyiba kerül, mint a kommunizmusban, ráadásul alig építenek lakásokat.

Nagyon örülnék, ha egyszer a miniszterelnök úr nemcsak Csurka augusztus 20-i gondolataitól, de a pénzügyi tárca emberkínzásaitól is elhatárolná magát. Magyarországon ma nagyon fontosak a pénzügyek, tartozások, kamatok, egyensúlyok, hogy mit mondott ez vagy az a kamatellenőr, a gyár- és banklopások, a kommunizmusból a kapitalizmusba átvétel nagy sajrézási folyamatok, de nem fontos, mi több, mellékes az ember. Valamikor fiatalon azt képeltük, hogy az emberekért történik minden, az egész politika, gazdaságfilozófia, álmódosítás. – Ma házámban mindenre odafigyelnek, kivéve az állampolgárok állapotát. Hogy élnek-e, halnak-e a „magyari lakosok”, az senkit nem érdekel a parlamentben és a kormányzatban. Legalább egy tanfolyamot azért indíthatnának, „Hogyan kell szegénynek lenni?” címmel.

FEUERWERKER SHOW TAPS ÉS KACAGÁS NÉLKÜL

Hónapokkal ezelőtt már cikket írtam „Gondolatok a cipőipari szakképzés jövőjéről” címmel.

Ebben azt fejtegettem, hogy az Endrődi Cipész Szövetkezet tanműhelye szakképzési alapról épült, csak az ezt igazoló dokumentumok a szövetkezetnél rejtélyes körülmények közepette hozzáférhetetlenné váltak, annak ellenére, hogy közben még azt is tudni vélték, mely polcon találhatóak.

Ennek oka az volt, hogy az össznemzeti kótyavetyélés egyik porszemeként a cipőipari tanműhely is eladósorba került, és egyáltalán nem volt mindegy, hogy erre az összegre ki a jogosult.

Végül is megkerült az iratok egy példánya a 623. sz. Kecskeméti Ipari Szakmunkásképző Intézet irattárából, az akkor éppen megszüntetett Munkügyi Minisztérium ugyanis ide helyezte a szakképzési beruházásokkal foglalkozó anyagokat.

Számunkra ez azért volt fontos, mert iskolánk új tanügyi épülete, valamint a szakközépiskolai képzés döntően a cipőiparra épült.

Az ENCI akkori elnökének – dr. Hanycz Károlynak – a Híradó főszerkesztője előtti dühös kifakadása ellenére azt hittük, hogy az ügy megnyugtatóan rendeződött.

Reménykedtünk, hiszen elnökváltás is történt Feuerwerker Gábor személyében, azt hittük, hogy a fagyos kapcsolatok enyhülni fognak. Reménykedtünk, de várakozásainkban kellemetlenül csalódtunk.

Mi is történt az elmúlt hónapokban valójában?

Augusztus 3-án Gyomaendrőd Város Önkormányzata a Szövetkezettel egy adás-vételi szerződést írt alá a tanműhely átvételéről.

Előtte az ENCI gondosan felértékeltetten 8,8 millió forintba, ebből leszámítandó a 3,5 millió Ft, a vételárát így 5 442 830,- Ft + ÁFA-ban állapította meg.

Örült a fenntartó és örült az intézmény is, hogy a működési feltételek biztosítottak. Talán még az ENCI is, hogy pénzhez jutott.

Alig száradt meg a tinta a dr. Frankó Károly polgármester és Feuerwerker Gábor elnök által aláírt szerződésen, amikor az elnök és csapatai kieszeltek valamit:

Mivel az adás-vétel egyik pontja sem tartalmazza, hogy az objektumot működőképes állapotban kell átadni – ki gondolna arra gépkocsi vásárlásnál, hogy nincs benne motor – mi lenne, ha kikapcsolnák a villanyt és a vizet, ami nélkül a tanműhely üzemképtelenné válik.

A „bölcshatározást” tett követte. Az

augusztus közepi műhelyszemle, az átadás-átvétel után a jelenlevő és átvető Csorba Csaba jegyző talán még a sorompóig sem ért, amikor megjelentek a szakemberek és a vizet azonnal elzárták. A világítás-további biztosítására – Marsi János műhelyfőnök rimánkódására – az iskola pár napos haldéket kapott (augusztus 20-ig).

Ezután ezt is kikapcsolták, pedig az intézet jelezte, hogy kész mérőórát és villanyórát felszereltetni, és az áram- és víz-díjat az utolsó fillérig megtéríteni.

Szeptemberben megkezdődött közel 200 cipőipari tanuló gyakorlati oktatása áram és víz nélkül. Azaz megkezdődött volna, de a lehetetlen helyzet miatt a gépek üzemképtelenek voltak, a kézmosás és a WC-használat megoldatlansága mellett.

Szeptember 11-én az Önkormányzat az iskolával közösen függetlenítette a központi épülettől az áram- és vízellátást mérőórák felszerelésével, bevonva a munkába a tanulókat is.

Így, ha nagy nehezen is, de megindulhatott a gyakorlati oktatás.

Jelen sorok írójának az alábbi kérdései lennének Feuerwerker Gábor elnökhöz és ügyintézőihez:

– Mi inspirálta azon elhatározásukat, hogy a villanyt és a vizet kikapcsolják?

– Húzódik-e meg e szándék mögött az Önkormányzat vagy az iskola zsarolása?

– A Szövetkezet gondolt-e arra, hogy egy működőképes tanműhelyt adott el, még ha a szerződés hiányosságai ezt nem is tükrözik?

– Mit szólnának a „végrehajtók”, ha gyermekeik hasonló körülmények közé kerülnének?

– Miért lett ilyen rossz a szövetkezet és az iskola kapcsolata, mikor a gyakorlati képzés terhei nem is Önöket érintik?

Ősz van, rövidesen kezdődik a fűtési szezon. A gázfűtés szintén a főépületre van kapcsolva. Rossz nyelvek szerint az adósságok miatt az ENCI több területén a gázszolgáltatás szünetel.

Sürgősen el kellene vágni még ezt az utolsó köldökszinórt, vagy október 15-én kezdődhet a 3. menet.

Az ENCI-t ez már aligha érdekli. Tanulóképzését is felszámolta. Itt is, mint mindenütt a vagyoni felélése folyik.

Ennyire eltérőek lettek az érdekvizonyok?

Mészáros Gábor

Boldog születésnapot!

Szept. 14-én egy kellemes meghívásnak tettem eleget. Az intézményünkben működő Nőklub ünnepelte megalakulásának 20. évfordulóját. Igen kimagasló esemény ez, hiszen nincs náluk régebbi szabadidő klub településünkön.

A hajdan 75 fővel induló csoport útját az akkori igazgató, Putnoki Elemér egyengette, támogatta anyagilag is, s most köszöntötte őket e szép napon. Az idő folyamán a kör valódi közösséggé érett, melynek tagjait összeköti a sok együtt megélt emlék, őszintén jól érzik egymás között magukat, s várják minden második hétfőt, a klubnapot.

A klub célja még ma is a művelődés, szórakozás, az utazás, kirándulás. Sokat köszönhetek Kovács Károly volt igazgatónak, aki számos irodalmi, művészeti előadással, a kirándulásokon való kalauzálással járult hozzá céljainak, igényeik kielégítéséhez, s ez a kapcsolat még most is tart. Egy közösség csak akkor tud ennyi évig életképes maradni, ha van egy erős kohéziós erő benne. Ez pedig az első és egyetlen vezetőjük, Szarka Elemérné személye, egyénisége. Irénke néni tanújelét adta annak, milyen egy jó népművelő, közösség-szervező, aki tud bánni az emberekkel, megkérdézi, meghallgatja, s a lehetőségekhez mérten kielégíti igényeiket, értük fáradozik. Az évek során nem kívántak a klubtagok tisztújítást, mert elfogadták őket vezetőjükként.

Az alapító tagok közül, vele együtt öten jöttek el a születésnapra 47, később csatlakozó társuk mellett.

A klubvezető meleg üdvözlő szavak után felidézte a rég- és közelmúlt emlékezetes eseményeit. Így a közös színházlátogatásokat, diavetítéseket, a belföldi, később külföldi kirándulásokat.

Most készülnek a Jászságba, majd két autóbusznyi emberrel Spanyolországba.

A vezető csak akkor tud hatékony lenni, többek között, ha megfelelő társakra, segítőkre, kapcsolatokra lel.

Saját jobbkezéként említi Szarkáné Mészáros Joli nénit, aki szintén nagyon sokat tesz a programok megvalósulásáért. A tagság mindkettőjüknek ajándékokkal köszönte meg eddigi fáradozásait.

Nem elszigetelten végzik a tevékenységüket. Régi jó kapcsolatuk van a helyi Vöröskereszt szervezettel, más nyugdíjas, és egyéb klubokkal.

Nem ritka a közösségek közötti tagcserélődés, mivel egymás tevékenységét megismerve esetleg más-más kör lesz szimpatikus egyes embereknek.

Az ünnepi est folyamán valamennyi jelenlevő megerősítette elkötelezettségét a Nőklub iránt.

Vezetőjük így fogalmazott: „Úgy érzem, e nélkül egy nagy űr keletkezne bennem. Nem találnám helyem a társadalomban.”

Kedves Irénke néni! Köszönjük eddigi fáradozásodat, s még sok jubileumot ünnepeljünk így együtt békecsémben, szeretetben.

Megyeriné Csapó Ildikó
Műv. Központ igazgató

„1400 cikk jelent meg rólam 1992-ben”

Fási Ádám, aki Gyomán született és itt ismerkedett meg a vendéglátás alapjaival, jelenleg a békéscsabai Fiume Szálló igazgatója. EGYES szám ELSŐ személyben mondja karrierje legfontosabb állomásait:

„Az iskoláim elvégzése után Fonyódon felszolgáló voltam, majd visszakerültem Gyomára a Körös étterembe. Itt Timár János volt főnökömtől rengeteget tanultam, amiért a mai napig hálálkodom. Közben elvégeztem az ÁFÉSZ-nál az üzlevezetői tanfolyamot. Következett a szeghalmi Pusztasárdó és a körösladányi Vén Márkus vendéglő. Pár év után Dévaványán a Vadkacsát irányítottam önálló konyhával! A további ismereteimet a gyulai Aranykereszt étteremben és szállodában gazdagítottam. A gasztronómiai szokások mindig érdekelték, szeretek főzni, vallom, gasztronómiai kultúra nélkül nincs is igazi vendéglátás. Az Aranykereszt oldalán ott díszleg a megyében első VÉDNÖKI tábla, mely büszkén mondhatom, munkám elismerését jelenti.

Majd beutaztam Európa nagy részét és újabb és újabb tapasztalatokra tettem szert. Hazatérésem után Salgótarjában a Beszterce étteremben volt módom elsajátítani a szlovák konyha fortélyait. Békéscsabán a lepusztult Tükör étteremből kreáltam egy olasz jellegűt, a Bella Italiát. Ezt követően a BÁG-tól dr. Megyeri Zsolt (szintén gyomai származású) barátom felkért a Fiume Szálló vezetésére 1991. február 1-től. Állítom, hogy ez az újjávarázsolt szálloda a vidé-

kiek közül a legszebb és a legmagasabb szinten működik. Nehéz volt az itteni indulásom, hisz néhányan megkérdőjelezték, hogy az intelligenciaszintem hányadán áll. Beszélek olaszul és németül. Ezzel én nem törődtem, „csak” elkezdtem dolgozni. A menedzser típusú veze-

tői stílust kedvelem és gyakorlom, hisz ma már egy szálloda vezetőjének nem az a feladata, hogy ételt szolgáljon fel, hanem az, hogy jól menedzselje a házat, és vendéget toborozzon. A magas költségek miatt nehéz a színvonal tartása, de jó reklámokkal sok minden elérhető. 1992 tavaszán megkeresett az Osztrák TV Music, aki megvásárolta Magyarország első MISS UNIVERSE jogát, vállalam először vidéken a soron következő SZÉPSÉGKIRÁLYNŐ választás lebonyolítását. Azt hiszem sportszerűen,

tiszta eszközökkel, minden botrány nélkül sikerült mindezt megvalósítani. A siker hatására utazhattam nyáron Bangkokba, a szépségek világbajnokságára. Itt a Los Angeles-i MISS UNIVERSE Világrendező Bizottsága kinevezett nemzeti igazgatónak és átadta nekünk magyaroknak a licence jogot. Megjegyzem, hogy a szépségkirálynő az USA mindenkori elnökének protokoll személye. Nagyon érdekes számomra ez a „szépség” szakma, most kezd engem elfogadni. 1993-ban is megrendezzük hat vidéki városban az elődöntőket, a finálé Budapesten lesz. Szerintem ez lesz az év-század legtisztességesebb választása.

Nekem sokat, duplán kellett bizonyítani, hisz „a nem az idén lebarantok” közül való vagyok. De állítom, tisztességes munkával mindenki számára nyitott a lehetőség önmaga megvalósítására. A közszereplés, a „reflektorfény” a közéleti és magánéleti tisztaságot követeli, kevesebb hibát lehet és szabad elkövetni. Az én etnikai közegem Gyomán is többségben becsületes emberekből áll. A ma emberének az intelligenciáját nem befolyásolhatja a hovatartozása, ezt el kell felejteni. Csak kéz a kézben, egy szellemben, összefogással valósíthatjuk meg a biztonságos jövőnket, hogy gyerekeink, akik boldog embereké válnak, becsületesen nézhessenek egymás szemébe.

Gyomaendrődöt nem felejtettem el, hisz rendszeresen hazajárok. Nyugdíjas éveimet ott szeretném eltölteni.

Lejegyezte: Hajdú László

Hat osztályos gimnáziumot szeretnénk

A Kner Imre Gimnázium tantestülete évek óta foglalkozik a megújulás, a hatékonyabb oktató, embernevelő munka lehetőségével. Korábban a 8 majd a 6 osztályos gimnáziumi oktatás előnyeit, hátrányait tanulmányoztuk. Vártuk az oktatási törvény útmutatásait, mely már évek óta késik.

Térségünkben a hasonló gondokkal küzdő iskolák is lépéskényszerben vannak. (Pl. tavaly Mezőtúron 6, idén Szarvason 8 osztályos gimnáziumi oktatás indult be.)

A Kner Gimnázium idén létrehozott egy team-et, mely kivészte a már engedélyezett ilyen típusú iskolák oktató-nevelő programját és saját, a helyi feltételeknek leginkább megfelelő programot készített. Mielőtt a megfelelő szakminősítések és bürokratikus procedúrák útjára indulnánk, ezúton tájékoztuk a Kulturális, Oktatási, Sport- és Kisebbségi Ügyekkel Foglalkozó Bizottság elé szándékunkat, kérve jóváhagyó beleegyezésüket lévén, hogy a 6 osztályos gimnáziumi oktatás beindítása némi képp módosítja Gyomaendrőd iskolaszervezetét. *Miben látjuk ennek pozitívumát?*

Az általános iskolai tananyag úgymond „sokat markol, keveset fog” kápletét a Bizottság tagjai ismerik. Azt is, hogy a 4 éves gimnázium napi óraszám, az elvégzendő anyag tömege nem teszi lehetővé az egészséges életmód megvalósítását ebben a korban.

A 6 osztályos gimnáziumi anyag lineáris felépítésű. Két év után lehetőséget akarunk biztosítani a humán és reál érdeklődésű tanulók igényeinek megfelelő képzésre, anyag súlypontozásra.

A tantárgyak anyagát itt az életkori sajátosságokhoz tudjuk igazítani (biológia).

A tantárgyi koncentrációra az eddigi véletlen egybeeséseken túl nagymértékben sor kerülhet.

A nyelvi órák száma és súlypontozása lehetővé teszi a középfokú nyelvvizsga elérését az eddiginél jóval nagyobb számú tanuló részére.

A napi kevesebb óraszám mellett sport, szabadidő tevékenységre egyszerűen embernek való életvitelre nyílik lehetőség.

A lineáris, hatékonyabb képzés eredményesebbé teheti a felvételiket.

Szervezetváltozás

A Kner Imre Gimnáziumba jelenleg 2 gimnáziumi és 1 szakközépiskolai osztályt oktatunk párhuzamosan.

Szándékunk szerint a jövőben 1 hat osztályos gimnáziumi osztály, 1 négy osztályos gimnáziumi osztály és 1 kereskedelmi szakközépiskolai osztályunk lenne.

Anyagi előny a város számára (és az iskola számára is)

Jelenlegi gimnáziumi osztályaink átlag 25 fővel működnek. A jövőben, úgy mint a kereskedelmi esetében, felvételintésként a 6 osztályosba. Így (más városok analógiája alapján) ott 36 fővel indulhatna az osztály. A megmaradó 1 db 4 osztályos képzésre is nagyobb osztálylétszám várható. Mindez a több főből fakadó több normatív (fejkvóta) megjelenését jelenti a városnak (és az iskolának).

A 6 osztályos gimnáziumba szándékunk szerint főleg helyi gyerekeket várunk, de felújított kollégiumunk lehetővé teszi vidéki gyerekek fogadását is. Az eddigi elbeszélgetések szerint az érdeklődés igen nagy. A helyi 3 általános iskola munkáját érdemben nemigen befolyásolja, hiszen osztályonként 2-3 gyereket érint. Ez esetben az önkormányzat nem általános iskolai, hanem gimnáziumi fejkvótát kap rájuk, ami lényegesen nagyobb összeg.

Végül ezzel a szerkezeti változtatással helyben tudjuk oktatni azon gyomaendrői gyerekeket, akik eddig más városokban működő, hasonló képzést adó intézményekbe pályáztak, illetve pályáznának.

A képzést az 1993/94-es tanévtől szeretnénk bevezetni.

Dr. Kovács Béla
igazgató

(A kérést az Önkormányzat támogatja)

„Ha Isten velünk, kicsoda ellenünk” (Bethlen Gábor)

A nagyenyedi Bethlen Gábor Kollégium Baráti Társasága iskolája fennállásának 370. évfordulóján 1992. augusztus végén VÉNDIÁK VILÁGTALÁLKOZÓT rendezett.

Az egyedülálló rendezvényre városunk alpolgármestere, dr. Farkas Zoltán és a Bethlen Gábor Mezőgazdasági Szakközép- és Szakmunkásképző Iskola igazgatója, Gubucz József utazott el.

A kétnapos ünnepségre Gyomaendrőd testvériskolájának közreműködésével a Nemzetközi Transsylvania Alapítvány Bethlen Gábor mellszobra is eljuttott az enyedi alma materbe.

A szobor méltó leleplezése ez év októberében lesz, a nagy erdélyi államférfi fejedelemmé választásának évfordulóján. (1613 októberében a kolozsvári országgyűlés nevezte ki.)

nyugvással konstatálták, hogy visszakerült a díszterembe az 1948-ban a karhatalom által eltávolított szószerék.

A Ceausescu érában az érettségi tablóra magyar hazafiak, írók, költők idézeteit felröni tilos volt. Sok-sok tablót két évtizedig rejtegettek is emiatt, és most újból a folyosó falait díszítették. A magyar és egyetemes kultúra nagyjai tanultak a Kollégium ódon falai között (Kőrösi Csoma Sándor, Reményik Sándor, Kemény Zsigmond, Barabás Miklós, Sütő András, Székely János és sorolhatnánk).

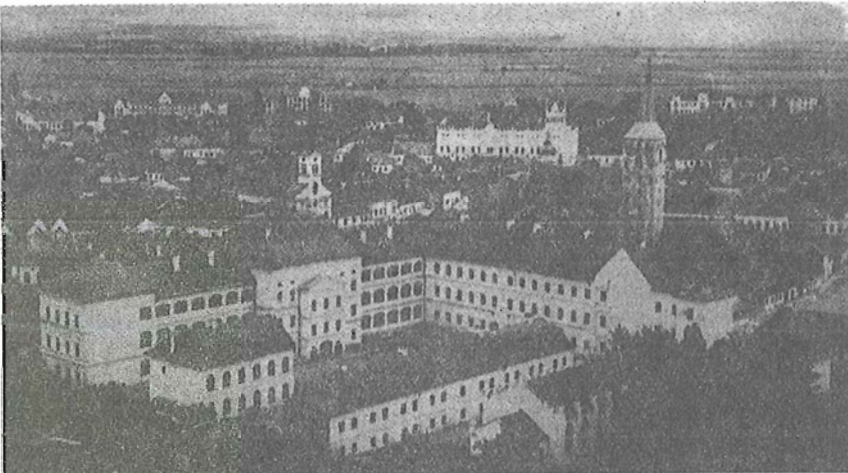
Délután alpolgármesterünk találkozott Nagyenyed (AIUD) román polgármesterével, a protokolláris szertartáson kívül baráti hangulatban megegyeztek a két város aktív kapcsolatának megvalósításában. (A város első embere egy közel kétméteres szálfá termetű testne-

gyokat beszélgettünk, adomáztunk és barátságot kötöttünk.

Augusztus 30-án az ökumenikus intenszitet után néhány órás kirándulást tettünk a Torockói-hegységben. Visszaindulás előtt megegyeztünk a

A kollégium igazgatója köszönti a világ minden tájáról érkezett vendiákokat

A nagyenyedi Bethlen Gábor Kollégium

Augusztus 28-án este sok-sok vendiák fehér asztal mellett rendezte meg a 30., 40., 50. érettségi találkozóját. Szálláshelyünkön hajnalig hallatszott a számtalan gyönyörű székely, magyar népdal. Augusztus 29-én a Kollégium hatalmas udvarán a világ minden tájáról ide zárandokolt öregdiákok a jelenlegi igazgató köszöntő szavát hallgatták őszinte meghatottsággal. Többen egymás nyakába borulva sírtak a viszontlátás örömetől. A mikrofon előtt sűrűn váltogatták egymást az iskola volt növendékei, akik az itt töltött évek kitörölhetlen emlékeit és az itt szerzett tudás értékét méltatták. Méltatták és felidéztek nagyszerű tanáraik munkáját és emberségét. A Református Kollégium minden zegzugát rengeteg volt diák, tanár és vendég kereste fel. A folyosók, az osztálytermek megteltek lelkesen ünneplő, békés emberekkel. Sétáltak a csodálatos emlékü és hangulatú Órhegyen, meg-

velő tanár, aki igen szívélyes és barátságos volt. Impresszióink arról győztek meg bennünket, hogy szívén viseli az enyedi Bethlen Kollégium sorsát.) Gubucz József igazgató az egyik tanteremben ideiglenesen felállított Bethlen Gábor mellszobor mellett frappáns, világosan megfogalmazott interjút adott a Kolozsvári Televíziónak és Rádióknak.

A nap folyamán a Kollégium dísztermében tudományos előadások és kulturális műsorok követték egymást. Este a konviktuson „fehér asztal” beszélgetésre került sor. A gyomaendrődi kis létszámú küldöttségünket vendéglátónk és tolmácsunk, Fülöp Simon egy hangulatos kiskocsmába invitálta, ahol a román tulajdonos igazi „magyaros” vendéglátással lepett meg bennünket. A hajnal Simonék házában köszöntött ránk, ahol néhány erdélyi vendiák társágában több liter félszáraz jó minőségű enyedi bor szüröcsölgéte közben na-

Kollégium igazgatójával, hogy október első négy napján három helyiségben: Nagyenyeden, Torockón és Lapádon fellép városunk Bethlen Gábor Mezőgazdasági Szakközép- és Szakmunkásképző Iskola Zabhegyező együttese, valamint a 617. Sz. Ipari Szakmunkásképző Intézet és Cipőipari Szakközépiskola Komédiás Köre bemutatja Petőfi Sándor: A helység kalapácsa vígposztát. Ők visszonzásul szerepeltetik kántorképző osztályuk kórusát a gyomaendrődi református templomban október 23-án.

Néhány nap alatt úgy éreztük itt Nagyenyeden, e kis magyar szigeten, hogy a román és a magyar ember békében, barátságban szeret és szeretne élni. Reményik Sándor költő szavai azóta is fülembe csengenek:

„Ne hagyjátok a templomot,
A templomot s az iskolát.”

HAL

Egy matuzsálemi korú vendiák visszaemlékezik diákéveire

„Tisztelendő úr, alighanem kivégeznek minket”

Homály és találgatás kíséri ma is azokat a haláleseteket, amelyeket a második világháború embertelen öldöklése okozott. A rendelkezésre álló adatok szerint csak az endródi áldozatok száma eléri a négy-százat.

A szovjet csapatok bejövetele után egy nappal, 1944. október hetedikén a délelőtti órákban történt az a négyes gyilkosság, melynek részletei máig ismeretlenek voltak. A színhely az endródi Község-házának a mai Takarékszövetkezettel szemben lévő kapuja mögötti füves terület volt. A négy holttest a nyitva álló kapu egyik szárnya és az épület fala között feküdt. Mindegyikükön lőtt seb volt. Legkívül Gellai István, akibe a szegycsontjától lefelé hét golyót lőttek. Mellette feküdt Gyuricza Albert toronyőr, és egy – valószínűleg átutazóban itt-tartózkodó – sarkadi illetőségű középkorú férfi. A nevét sajnos nem tudjuk. Őket a tarkójukon érte a találat. Legbelül a 18 éves fiatalember, Csuvár János volt, ő a homlokába kapta a lövést.

Ezek a tények. De kik voltak az elkövetők? Mik voltak a gyilkosság indítékai? Álltak egymással valamilyen kapcsolatban az áldozatok? Ezekre a kérdésekre próbáltunk választ találni.

Gellai István lányának a tájékoztatása szerint ez az embertelen mézszárlás nem lehetett a véletlen műve; ami egyébként az akkori körülmények között elképzelhető lett volna. Mind a négy áldozatot ugyanis ott lőtték le, saját vérükben feküdtek. A lövések egészen közelről dördülhettek el, erre utal legalábbis a két tarkó- és egy homloklövés.

Gellai István 44 éves kubikos volt, halála előtt röviddel jött vissza Németországból, ahol kilyukadt a gyomra, így nem volt képes folytatni ottani munkáját. Itthon az egyházhoz került, a polgári iskolában volt iskolaszolga. Feladata volt az épület takarítása havi 40 pengőért. Emellett lakást is biztosítottak számukra az épületben. Gellai István semmilyen szervezetnek nem

volt tagja, nem folytatott illegális, törvénybe ütköző politikai tevékenységet.

Csuvár János egyszerű parasztfiú volt, Hunyán lakott, nagyszüleinél járt Endrődön. Gyuricza Albert pedig a katolikus templomban volt toronyőr. Nem álltak egymással kapcsolatban, a sarkadi áldozatot nem is ismerték.

Mi történt tehát?

Október hetedikén délelőtt harcok dúltak Endrődön. Az orosz csapatoknak a toronyt gyanússá tette a riasztó sziréna kilátszó tölcseré és az oda vezető telefonhuzalok. Nem sikerült biztosan megállapítani, hogy figyelték-e csakugyan a toronyból az orosz csapatok mozdulatait. Szombaton hajnalban fél négy körül kezdtek az orosz katonák a toronyra tüzelni (a Körös túlsó gátjáról állítólag a németek is lőttek a templomra). A harcokban a templomon kívül a plébánia is megsérült, és sok ház a Templom-zugban. A harcok során a toronyból is visszalöthettek – így történhetett, hogy a Község-háza udvarán golyó ért egy orosz katonát, aki a sérülésbe belehalt. Ez azért is fontos, mert indítékul szolgálhatott az orosz csapatoknak a mézszárláshoz. Valamint gondolhatták, hogy a harci cselekményeket a toronyból a Község-házára vezető telefonhuzalon keresztül irányítják. Feltételezhették, hogy a toronyőrnek, a hivatalsegédnek és még másoknak szerepe lehet az eseményekben, ezért kerülhetett sor a kivégzésükre.

„A község-háza udvarán kivégeztek több ott tartózkodó embert, mert előzőleg golyó ért egy orosz katonát.” – írja az endródi plébánia történetéről szóló fogalmazványában Dr. Dászkál István, aki 1943–47 között káplán-segédlelkézi, majd lelkézi szolgálatot teljesített Endrődön. Egy másik emlékezésében szemléletesen számol be a négy ember kivégzése utáni órákról: „A Község-háza előtt orosz katonák rohanak hozzám. Azt gondolták, felelős lehetek a toronyból leadott lövésért. Mondtam, akkor nem mentem volna egyenesen

közéjük. Az különben már kissé enyhítette a helyzetemet, hogy az ott már letartóztatott néhány tüzoltó, akiket a község-házáról tartóztattak le (mert oda vezetett a telefonhuzal a toronyból), jelezték, hogy ismernek, tehát nem vagyok valami idegen. Oda ültettek melléjük. Azok nagyon rosszra voltak elkészülve – Tisztelendő úr, mondták, alighanem kivégeznek bennünket. Hamarosan megjelent egy tisztő, pár szavas értekezés után intett, hogy vonuljunk el, szabadok vagyunk. A tüzoltókon is látta a tüzoltó jelvényt, látta, hogy nem katonák. Mi a kis Zöldkereszt utcán távoztunk a helyszínről. Egy orosz azért nem állhatta meg, hogy ne lőjön utánunk, nyilván ijesztésül, mert az utca földjébe lőtt, nem célzott ránk.”

Hogy a toronyból ki lőtt, nem tudjuk. Azt viszont igen, hogy a megölt orosz katonát a plébánia halotti anyakönyvében „egy katonát”-ként szerepel; a temetkezés helyén és a halálzási éven kívül más adat nincs feltüntetve. Mindez persze érthető is, ha figyelembe vesszük, hogy a „felszabadulás” utáni helyi vezetés számára rendkívül kényelmetlen lehetett mindez. Így fordulhatott elő, hogy Gellai István halála után a legközelebbi hozzátartozói nem kaphattak munkát, iskolai tanulmányukat nem folytathatták. A feleséget sokáig nem ismerték el hadiözvegynek, nem kapott özvegyi nyugdíjat. Csak 1956 után, amikor a Nyugdíjfolyósító Intézet bekérte a férj szolgálati papírjait, akkor állapították meg a család számára tisztességes nyugdíjjarulékot.

(Köszönetet mondok azoknak, akik az események feltárásában segítettek: Kiss Károlynénak és Dr. Dászkál Istvánnak. További kiegészítéseket szívesen fogadunk. Cím: Gyuricza Csaba 5500 Gyomaendrőd, Pf. 20.)

Gyuricza Csaba

<p>Gellai István, községi ház- meister, 44 éves, neje: Jakus Erzsébet sarkadi.</p>	<p>Endrőd Fűzhenyi u. 12.</p>	<p>Lövés következtében elvézés,</p>	<p>Nem lehetett</p>
<p>Gyuricza Albert toronyőr, neje Bzula Anna sarkadi.</p>	<p>Endrőd Tölgyfa u. 12.</p>	<p>Lövés következtében elvézés,</p>	<p>Nem lehetett</p>

A Duna és a folklór összeköt...

A Román Kulturális Minisztérium meghívására a Magyar Művelődési Intézet Körös-menti Néptáncgyűttesünket delegálta a Tulceában aug. 1. és 9. között megrendezett folklórfesztiválra.

A megyeszékhely Művelődési Központja vállalta, hogy kétvétenként a Duna deltájánál találkozó rendeznek azoknak az országoknak, amelyeken a folyó keresztül folyik.

Javaslatot tettek Ausztriának, hogy a közbeeső években pedig a Duna eredésénél adjanak helyet hasonló rendezvénynek.

A fesztivál aug. 2-án egy színes utcai felvonulással kezdődött, ahol a résztvevő országok, zászlóik kíséretében menettáncokkal mutatkoztak be a nagyszámú, kíváncsi nézőknek. Közöttük állt a kulturális miniszter, s meglepetésünkre magyarul kiáltott minden jót, előtte elhaladó csoportunknak; majd a felvonulás végén üdvözlő beszédet mondott valamennyi résztvevőnek.

Aznap este a DACIA-gyár irigylésre méltóan kiépített szabadtéri mozijának színpadán a Kék Duna keringő dallamára vonultak fel zászlóikkal a csoportok képviselői az ünnepélyes megnyitáshoz, majd 20-30 perces rövid műsorukkal adtak ízelítőt repertoárjukból a nagyszámú román közönségnek.

A mienket különösen nagy taps és ováció követte.

Másnap este a próbát és kellékgazdát követően, egy hosszabb műsorral mutatkozhattunk be az előző esti helyszínen. A mozi nézőtere ismét megtelt, s úgy éreztük, sikerült kellemes estét szerezniük a nézőknek.

Aug. 4-én egész napos hajókirándulással kedveskedtek vendéglátóink. A Dunán haladva megcsodáltuk a gyönyörű természeti adottságokat. Giurgiu-nál kikötve, onnan 2 km-t gyalogolva elértük a Fekete-tengert, ahol alkalom nyílt megmártózni a forró nyárban. Visszfelé közös, vidám tánc, zene és ének kovácsolta egyé több ország résztvevőit.

5-én tv-felvétel készült a csoportról, majd este egy orosz nemzetiségi falu igaz vendégszeretetét élvezhettük műsorunk alkalmával.

Másnap a Megyei Művelődési Központ vezetői fogadták együttesünk vezetőit, ahol az országaink kulturális életéről esett szó.

A nap további része pihenéssel, a várossal való ismerkedéssel telt el. A zárónapon a felkészülést követően ismét egy vidéki faluban adtunk műsort, ahol kimagaslóan jó adottságokkal, közönségszámmal, s tartalmi tevékenységgel találkozhattunk.

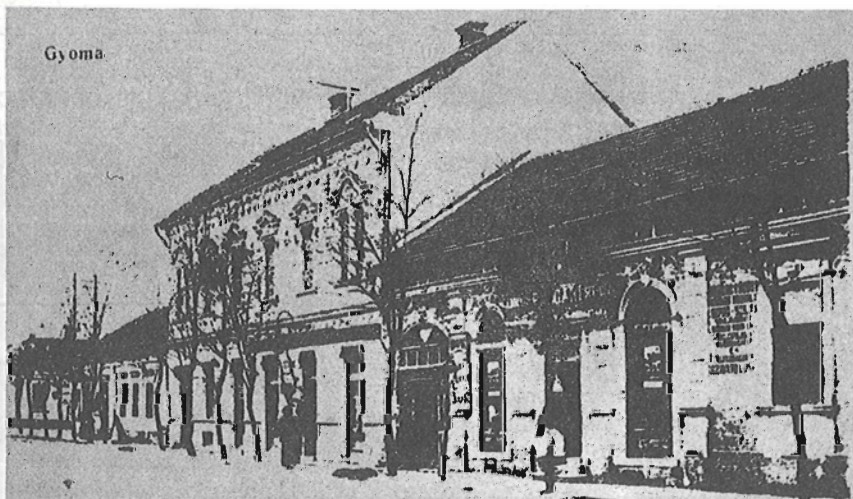
A hazautazás során örömmel emlékezünk vissza a Romániában töltött napokra.

Véleményem szerint csoportunk helytállt a fesztiválon, s méltóképpen képviselte nemzetünk folklórlját.

Ez a találkozó alkalmat adott arra, hogy a Duna ne szétválasszon, hanem összekössön, valamint forrongó világunkban a kultúra területén békésen megférjen egymás mellett minden Duna-menti nép.

*Megyeriné Csapó Ildikó
Műv. Központ igazgató*

Gyoma, Kossuth Lajos utca

Közhírré tétetik!

Megalakult Gyomán a „Gyomai Szülőföld Baráti Kör”!

Minden jó szándékú gyomai lakost, Gyomáról elszármazottat és Gyomáért tenniakarót szeretettel vár egy politikai pártoktól mentes baráti kör.

Elkes szervezők és meghívottak gyűltek össze a Városi Könyvtárban augusztus 4-én délután és az együtt-akarás jegyében megalakították, létrehozták azt az öt fős szervezőbizottságot, akik kidolgozzák a baráti kör működésének alapelveit.

A szervezőbizottság tagjai:

*Fekete László
Izsó Sándorné
Pásztor Béla
Séprenyi Lajos
Varga Gyuláné.*

A Tisztelt Lakosságot folyamatosan tájékoztatni fogjuk az eseményekről, mert érezzük az őszinte érdeklődést, segítőkészséget és tenni-akarást!

Tisztelettel:

*Fekete László
a szervezőbizottság elnöke*

ELADÓ

Hullámpala 250×90 60 db
550 Ft/db
Kúppala 30–40 pár, 450 Ft/pár
U alakú huzalos üveg 220×50-es

PATAKI TIBOR
Fő u. 163.
Telefon: 86-871

Színes filmjének
előhívását, nagytítását

24 óra alatt

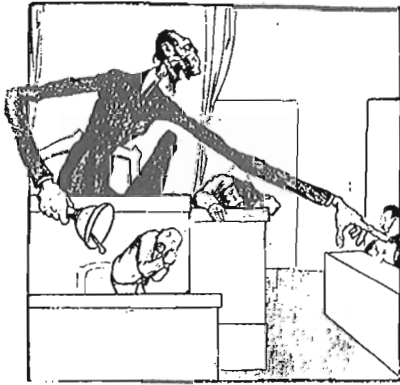
BAK JÁNOS elintézi

A film a trafikjában
leadható

A XX. SZÁZAD ELEJE

A PESTI HIRLAP

A pihenés nem tartott sokáig. Az ellenlék *obstrukcióval* védekeznek a katonai létszámmelés ellen, egyben magyar vezényszót és önálló vámterületet követel. Az elnöki széket – a helyet, amely legkevésbé elégíthet ki szónokot – *gróf Apponyi Albert* tölti be. A Kakas Márton erélyes elnököt remél benne; hogy ezentul úgy legyen, ahogy a rajz mutatja:

Valóságban azonban dühöng az obstrukció, *Homicskó Athanáz* rajza megmutatja nekünk az ünnepi obstrukciós gyakorlatokat: *Pichler Győző*, *Barabás Béla*, *Lengyel Zoltán*, *Bartha Miklós* és *Holló János* edzik magukat Széll-főt ábrázoló boxtréning-labdákon.

Homicskónak egy másik rajza *Nemzeti színészet a Dunaparton* címet visel. A színészet persze dulakodás, amelyet *Apponyi házszabállyal* kezében hiába igyekszik lecsillapítani.

A békés hajlamu *Kossuth Ferenc* sem rajong az obstrukcióért, különösen nem annak technikai fajtájáért. Ezt „*Családi jelenetben*” rajzolja meg *Homicskó*, e párbeszédesszöveggel:

Apa: nem türom tovább e kölyök racionáltlankodását! Megverem! Jogom van rá! Én vagyok az apja.

Mama: Nem, nem, édes öregescském! Ne bánts a kis kedvest. És légy nyugodt, az apja nem te vagy.

Széll nem tud az obstrukcióval megbirkózni. *Faragó* ez alkalomból bemutatja a *Lloyd-színházat*, ahol a szabadelvűek kara mozdulatlanul éneklie az ismert nótát: „*A gróf belefut a vízbe*” stb.

Széll 1903 június 16-án lemondott. Utóda *Khuen-Héderváry Károly gróf* lett. Kormányelnöksége első idejében

tört ki az ugynevezett *megvesztegetési botrány*. *Papp Zoltán* képviselő ugyanis ötezer forintot tett le a Ház asztalára, amellyel őt az obstrukciótól el akarták téríteni. Bér karikatúrája *Bankó* – kétértelmű – *szellemeként* mutatja be őt.

Parlamenti bizottság vizsgálta meg az ügyet és kiderítette, hogy az *Szapáry László gróf* egyéni művelete volt; *Szapáry* lemondott fiumei kormányzói állásáról és földközi ultra indult, amint *Linnek* rajza mutatja:

APOLLO FILMSZÍNHÁZ MŰSORA

1992. október

Ovi-mozi és diákelőadások 15-én 1/3-tól Kolumbusz – a felfedező, 19-én 1/3-tól Pál utcai fiúk, 26-án délelőtt 10 órától Ovi-mozi, 29–30-án 2 órától Tini nindzsa teknőcök II.

3–4. szombat–vasárnap

17.00 és 19.00 órai kezdettel
GLADIÁTOR

Színes, feliratos amerikai akciófilm
Rendezte: Rowdy Herrington
Főszereplő: James Marshall, Cuba Gooding

5. hétfő

17.00 órai kezdettel

16 éven felülieknek!

AZ UTOLSÓ TÁNC

Színes, feliratos amerikai erotikus film
Rendezte: Anthony Markes

8–9. csütörtök–péntek

17.00 órai kezdettel

ONLY YOU... TÉGED EGYEDÜL

Színes, magyarul beszélő amerikai filmvígjáték

Rendezte: Betty Thomas

Főszereplő: Andrew McCarthy, Kelly Preston, Helen Hunt

10–11. szombat–vasárnap

17.00 és 19.00 órai kezdettel

Kiemelt helyár!

BATMAN VISSZATÉR

Színes, magyarul beszélő amerikai kalandfilm

Rendezte: Tim Burton

Főszereplő: Michael Keaton, Michelle Pfeiffer

12. hétfő

17.00 órai kezdettel

KACAGÓ KOCO GÓ

Fekete-fehér, feliratos angol filmvígjáték

Rendezte: John Paddy Carstairs

Főszereplő: Norman Wisdom

15–16. csütörtök–péntek

17.00 órai kezdettel

KOLUMBUSZ – A FELFEDEZŐ

Színes, amerikai kalandfilm

Rendezte: John Glen

Főszereplő: George Corraface, Marlon Brando

17–18. szombat–vasárnap

17.00 és 19.00 órai kezdettel

Kiemelt helyár!

18 éven felülieknek!

FREDDY HALÁLA (AZ UTOLSÓ RÉMÁLOM)

Színes, feliratos amerikai horror film

Rendezte: Rachel Talalay

Főszereplő: Robert Englund

19. hétfő

17.00 órai kezdettel

16 éven felülieknek!

AZ OPERAHÁZ FANTOMJA

Színes, amerikai horror film

Rendezte: Dwight H. Little

Főszereplő: Robert Englund, Jill Schoellen

22–23. csütörtök–péntek

17.00 órai kezdettel

16 éven felülieknek!

ALVAJÁRÓK

Színes, amerikai horror film

Rendezte: Mick Garris

Főszereplő: Brian Krause, Alice Krige

24–25. szombat–vasárnap

17.00 és 19.00 órai kezdettel

Kiemelt helyár

TÖKÉLETES KATONA

Színes, magyarul beszélő amerikai film

Főszereplő: Jean Claude Van Damme

26. hétfő

17.00 órai kezdettel

VADAK URA 2.

Színes, magyarul beszélő amerikai kalandfilm

Rendezte: Silvio Tabat

Főszereplő: Marc Singer

29–30. csütörtök–péntek

17.00 órai kezdettel

ICE BABY

HIDEG, MINT A FAGYLALT

Színes amerikai zenés film

Rendezte: David Kellogg

Főszereplő: Vanilla Ice, Kristin Minter

31.–november 1. szombat–vasárnap

17.00 órai kezdettel

OMEGA ZSARU

Színes, magyarul beszélő amerikai sci-fi

Rendezte: Paul Kyriazi

Főszereplő: Ron Marchini, Adam West

2. hétfő

17.00 órai kezdettel

TÚL AZ ÓPERENCIÁN

FAR AND AWAY

Színes, feliratos amerikai kalandfilm

Rendezte: Ron Howard

Főszereplő: Tom Cruise, Nicole Kidman

5–6. csütörtök–péntek

17.00 órai kezdettel

TIGRISKARMOK

Színes, magyarul beszélő hong-kongi akciófilm

Rendezte: Kelly Makin

Főszereplő: Jalal Merhi, Cynthia Rothrock, Bolo Yeung

ANYAKÖNYVI HÍREK

Elhunyt:

Szmola Miklós (sz.: 1913), Paróczai Ferencné Varga Etelka (sz.: 1913), Fekécs András (sz.: 1917), Kis Mihályné Véha Terézia (sz.: 1905), Nádudvari Lajosné Szalóki Mária (sz.: 1895).

Megszületett:

Galgóczi Melinda Mária 1992. szept. 13-án. Anyja: Maléth Mária, apja: Galgóczi Mihály.

A szeptemberi házasságkötések nyilvánosságra hozásához az érdekeltek nem járultak hozzá.

FELHÍVÁS

Értesítjük a Kedves Szülőket, hogy kiskorú gyermekeik óvodai, iskolai étkeztetéséhez térítési díj támogatást kérhetnek, Gyomaendrőd Város Önkormányzata Polgármesteri Hivatalánál.

A kérelmeket az endrői területen a Polgármesteri Hivatal Kirendeltségén (Gyomaendrőd, Fő út 2. sz.), a gyomai területen a Polgármesteri Hivatal Szociális és Egészségügyi Csoportjánál (Gyomaendrőd, Szabadság tér 1. sz.) lehet benyújtani.

A kérelemhez csatolni kell a család jövedelméről szóló igazolásokat.

*Dr. Frankó Károly s. k.
polgármester*

MEGHÍVÓ

1992. október 5-én 15 órai kezdettel a Városi Könyvtárban (Kossuth út 50.) író-olvasó találkozót tartunk.

Meghívott vendégünk:

NEMERE ISTVÁN

népszerű író, műfordító

Könyvtárunkban megtalálható műveiből:

Acélcápa; Amíg köztünk voltál; Aranybolygó; Ébredés előtt; Elektronexpedíció; A fantasztikus nagynéni; Hajnal a Trendolon; Halj meg énekelve!; A Hegy; A kozmosz korbácsa; Klausztropolisz; A Neutron-akció; Titkok könyve; Új titkok könyve; Az utolsó bolygó stb.

Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

A MAGYAR KARIKATURA TÜKRÉBEN II.

1932 ÉVI NAGY NAPTÁRÁBÓL

Gondolható, hogy Apponyi sem érezte magát jól az elnöki székben. Ezért bemutatja őt „új Toldiként” Homicskó, Ilosvai módosított szavai szerint: „ha nem nézném mamulek voltomat, menten földhözvágánám a nagy kolompomat”, értvén alatta az elnöki csengetyüt.

Tisza István gróf személye tolu előtérbe. 1902-ben megüresedett a kereskedelmi tárca, amelyet Horánszky Nándorral töltöttek be. Faragó a minisztérium előtt sarki hordárokként mutatja be Tiszát és Hieronymit, amint így szólnak egymáshoz: „Csak azt szeretnénk tudni, hogy minek állunk mi itt?”

Tisza sűrgeti a házsabályrevíziót. Bér rajzán így kínálja a klotür-szajkosarat Széllnek: „Tedd rá ezt a szajkosarat, hogy ne marhasson”, az óvatos Széll azonban nem áll kötélnek: „Majd bizony, hogy a kezemet is leharapja! Tedd rá magad!”

Tisza – aki a kormány élén csakhamar felváltotta Kuen-Héderváryt – rendíthetetlen hive maradt a házsabályszigo-

ritásnak, amely a Perczel-féle szavazás utján Tiszának és pártjának bukásához vezetett. E folyton megújuló válságok

természetesen erősen foglalkoztatták Ferenc József királyunkat, aki a helyzet rendezése céljából az év őszén néhány hétre Budára érkezett. A nemzet szokott szeretetével fogadta, a karikaturista azonban nem nyomhatta el magában azt a kis szatirát, amely A budai várban címmel egy lakájt mutat be, amint így szól a kertészhez:

– Johann, jön az udvar... kaszálja le a fűvet a küszöbről.

Ezidőben készült el Fadrusz János Mátyás király szobrával, a legszebb magyar szobrok egyikével. Szó volt róla, hogy a király személyesen megy le a leplezésre Koloszvárra, végül azonban csak képviseltette magát. Faragó József ez alkalomból megrajzolta szoboralakját a nagy magyar nemzeti királynak – kinek nyögte bus hadát Bécsnek büszke vára – és e szavakat adta szájába:

– Nem látom sehol az utódomat! Ugy látszik, súlyos etikett-hibát követtem el, amikor meghívás nélkül mentem el Bécsbe. Azért nem adják vissza a látogatásomat!

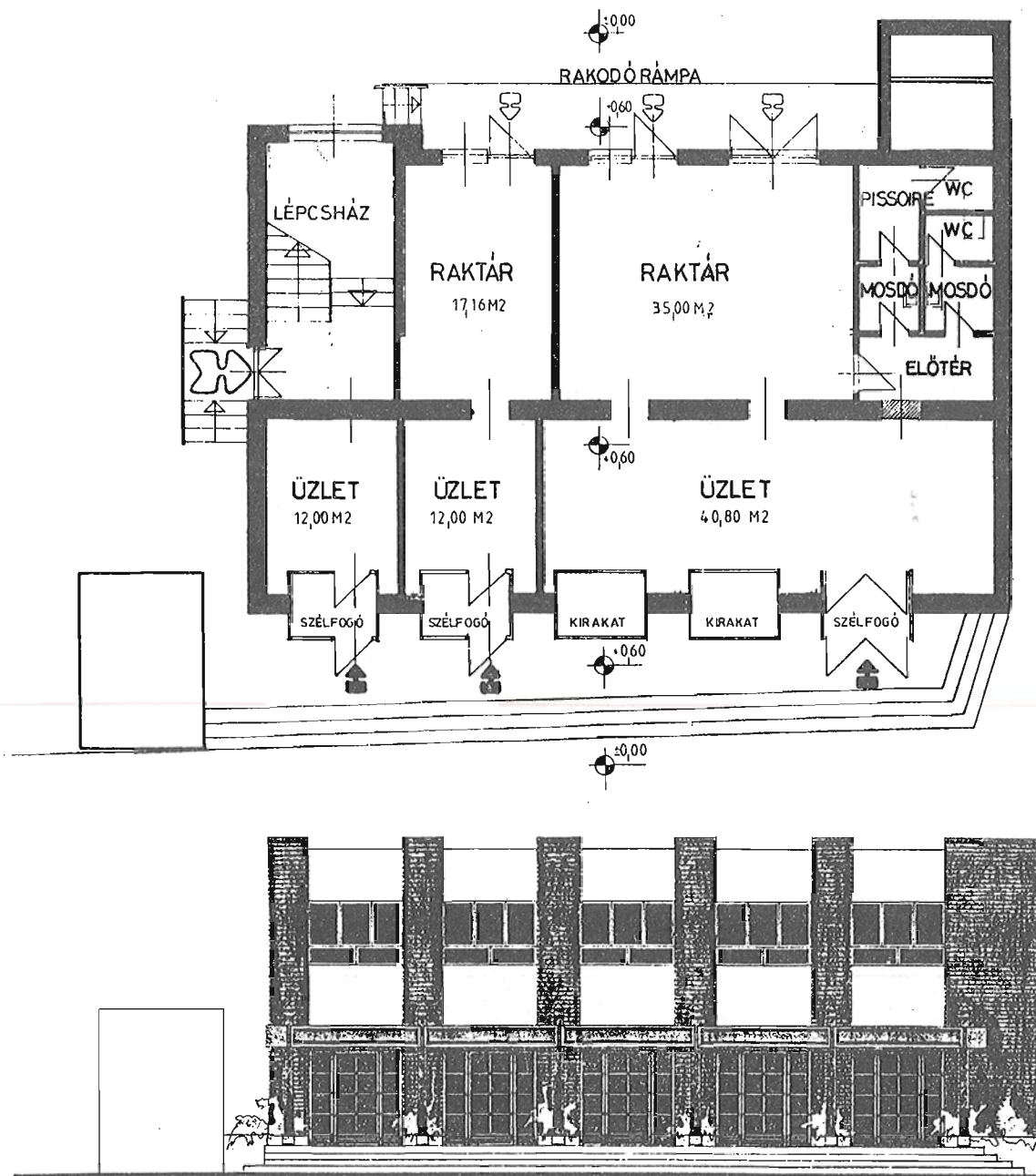
A karikatura így pendíti meg a politikai hangot, amely Fadrusz e gyönyörű alkotását később is felkereste. A románok ugyanis csak vegyes érzelmekkel türik meg az általuk megszállott területen.

A Mátyás kora iránt való lelkesedést követte a Rákóczi-kor illő felmagasztalása, amely abban nyilvánult meg, hogy a király Tisza István gróf tanácsára elrendelte Rákóczi és bujdosóitársai hamvainak hazahozatalát. A színpadon a Rákóczi-kultuszt Herczeg Ferenc bravuros Ocskay brigadéros képviseli, amely a most folyó évben éri meg ismételt felújítását. Linek karikaturája az Ocskay brigadéros első előadása után egy sváb gyereket mutat be, aki ámulattal tekint fel a szerzőre: „Franz! Mi lett belőled!”

Forgalmas helyen kedvező vállalkozási lehetőség!

Az átalakult Gyomaendrődi Bútoripari Szövetkezet
Kossuth út 61-63. sz. alatti irodaházának földszintjén vállalkozók részére

üzlethelyiséget alakítunk ki

**Többféle együttműködési megállapodásra nyitottak vagyunk.
Érdeklődők jelentkezését várjuk 1992. okt. 20-ig.**

A jelentkezőket fogadja: Gonda Károly, a szövetkezet elnöke
Gyomaendrőd, Kossuth út 61-63. Tel.: (67) 86-306

Mi mennyibe került?

A Panama-csatorna megépítésére először a nagyhatalomnak és gazdagnak számító Franciaország vállalkozott. Ebbe a vállalkozásba azonban az óriásinak számító költségek miatt Franciaország belebukott.

Ezután a csatorna fontossága miatt az USA vállalta az építkezés finanszírozását. A vállalkozás sikerrel járt. Azonban a hatalmas építkezésen több mint ötezen vesztették életüket, a költségek pedig valamivel meghaladták a 7 milliárd dollárt mai dollárértékre átszámolva.

Valószínűleg sokan emlékeznek arra, amikor Németh Miklós volt miniszterelnök becsületesen bevallotta, hogy az ország adósságállománya 22 milliárd dollár. Gondolom, arra is sokan emlékeznek, hogy ugyanezen az országgyűlési ülésen Békesi László volt pénzügyminiszter, úgy fejezte be miniszteri beszámolóját, hogy: „Isten mentse meg Magyarországot”. Bizonyára azért mondta, mert tisztában volt szakember léte azzal, hogy a rendszer katasztrofális anyagi helyzetbe került a szocializmus építése során, vagyis belebukott a gulyáskommunizmus fenntartásába.

Éppen ezért megegyezéses alapon, békésen megtörtént a hatalom átadása, az adósság viszont maradt. Az egy főre jutó adósság – csecsemőtől aggastyánig – 150–160 000 Ft, dollárból forintra átszámolva. Ebben sikerült a világsérgőt megszerezni.

Gondolom, nem vagyok egyedül abban, hogy fogalmam sincs arról, hogy hogyan és mennyi idő alatt tudunk kifizetni három Panama-csatorna építési költséget.

Gyomaendrőd, 1992. szeptember
Fekete Elemér
helyi SZDSZ-ügyvivő

SZABÁS-VARRÁS TANFOLYAM kezdő (hobby) varrónők részére

A tanfolyamon elsajátítható lesz:

- Szabásminta készítése: (szoknya, blúz, női nadrág)
- Szoknya, blúz, női nadrág szabása, megvarrása
- Divatlapban megjelenő szabásminta átalakítása saját méretre

Érdeklődni és jelentkezni lehet 1992. szeptember 30-ig a Szakmunkásképző Intézetben (Gyomaendrőd, Selyem út 124.), tanítási napokon 8–14 óráig, Pelyva Imrénénel

Nosztalgiaest a Pávilonban

A szórakozni és nosztalgiázni vágyók nagy várakozással tekintettek az augusztus 20-án rendezett, vacsorával egybekötött rendezvényre. A Lézer zenekar újra együtt játszott az Erzsébet ligeti Pávilonban. A 8 órakor kezdődő műsort a Művelődési Központ szervezte. Az estét Megyeriné Csapó Ildikó a műv. h. igazgatónője nyitotta meg. Bevezető szavaiban nemcsak a megjelent vendégeket, hanem a zenekar tagjait is köszöntötte. Szólt a zenekar egykori felállításáról, az alakulás körülményeiről, idejéről. A bemutatás után részletesen ismertette a műsorkínálatot. A vacsora előtt a zenekar éneke Hainfart Mihályné énekelt néhány régi slágert. A divatbemutatót a gyulai manökeniskola segítségével mutatták be az elmúlt nyár ruha- és fürdőruhadijátját. Természetesen a látott darabok a gyomai butikok és ruházati boltok kínálatából származnak, és megvásárolhatók.

A zenekar csak a vacsora elköltése után kezdett játszani.

Kiseb de inkább nagyobb időközökkel adták elő a dalokat. A szórakozó vendégek többet ültek, mint táncoltak. A szünetek egyikében, az elmaradhatatlan tombolahúzásra került sor. Főnyeremény egy mezőtúri ékszerbolt ajándéka, egy arany nyaklánc volt. Szépségkirálynő- és király választás is volt, csak sajnos nem a megjelent 30–40 éves urak és hölgyek közül választottak, hanem a műv. központ fiatal 20 év körüli munkatársáiból. Néhány szervezési hiba ellenére, azt hiszem az este egész jól sikerült, és ha a Lézer együttes is benne van, pár év múlva újra nosztalgizhatnak.

Losonczy Gabriella

PÁLYÁZAT

A 617. Sz. Ipari Szakmunkásképző Intézet bőripari tanműhelyének (volt ENCI tanműhely) **gázbekötési és fűtészerezési munkálataira** pályázatot hirdet

Vállalkozási díj- és határidő-megjelölést kérünk

Érdeklődni lehet a (67) 86-616 telefonszámon

Idősek oázisa – pártok háza

Augusztus 18-án Gyomaendrődön a Sallai utcában a volt Hazafias Népfront épületében Öregek Napközi Otthona létesült. Gellai Józsefné vezető nyitotta meg a családias hangulatú kis átadó ünnepséget. Polgármesterünk, dr. Frankó Károly méltatta testületünk szociális érzékenységét az idősekről való gondoskodás kapcsán, majd büszkén közölte, hogy Békés megyében Gyomaendrődön van a legtöbb ilyen jellegű intézmény. Itt a pártok békésen egymás mellett tarthatnak üléseket, megbeszéléseket is.

Jelen volt Deme Zoltán országgyűlési képviselőnk is, aki őszinte örömmel köszöntötte és dicsérte azokat, akik ezt a pihenőhelyet, „oázist” a nyugdíjasok számára létrehozták.

Kihangsúlyozta, hogy a sok igazságtalanság után az öregekkel érdemben egyre többet foglalkoznak a kormány tagjai és az önkormányzatok országpszerte. Megemlítette ebben városunk kiemelkedő szerepét.

Befejezésül erőt, egészséget kívánt és Isten áldását kérte a gyomaendrői idősök nyugodt, békés életéhez.

NŐIRUHA KÉSZÍTŐ SZAKMÁBAN

szakmunkásvizsgát
előkészítő tanfolyam szervezése

A tanfolyam elvégzésével lehetőség nyílik:

- A 8 általánost végzetek részére a tantárgyi vizsga letételére a közismereti tantárgyakból,
- tantárgyi vizsga után, ill. érettségizetteknek a szakmunkás-bizonyítvány megszerzésére.

Jelentkezési feltételek:

- 8 általános iskolai végzettség
- Legalább 2 éves szakmai gyakorlat
- Szakmai alkalmasságot bizonyító orvosi igazolás
- A vizsgák idejéig a 17. életév betöltése.

Az érdeklődőket és jelentkezőket a Szakmunkásképző Intézetben, tanítási napokon 8–14 óráig várja Pelyva Imréné szaktanár (Gyomaendrőd, Selyem út 124.)

Jelentkezési határidő: 1992. október 5.

ÁSZ · ÁSZ · ÁSZ · ÁSZ · ÁSZ

Kedves Olvasóink!

Befejeződött ÁSZ-sorozatunk. Az itt közölt szavazócédulákkal utoljára voksolhat jelöltjére

AZ ÉN ÁSZOM
KISS LÁSZLÓ

KERESKEDŐ

Beküldendő a Polgármesteri Hivatal címére:

Gyomaendrőd, Szabadság tér 1.

1992. október 15-ig

AZ ÉN ÁSZOM
DR. LÉVAI MIHÁLY

SAKGYÓGYSZERÉSZ

Beküldendő a Polgármesteri Hivatal címére:

Gyomaendrőd, Szabadság tér 1.

1992. október 15-ig

AZ ÉN ÁSZOM
DR. KATONA PIROSKA

GYERMEKGYÓGYÁSZ

Beküldendő a Polgármesteri Hivatal címére:

Gyomaendrőd, Szabadság tér 1.

1992. október 15-ig

AZ ÉN ÁSZOM
BÁTORI SÁNDOR

NYOMDÁSZ

Beküldendő a Polgármesteri Hivatal címére:

Gyomaendrőd, Szabadság tér 1.

1992. október 15-ig

AZ ÉN ÁSZOM
VARGA MIHÁLY

Beküldendő a Polgármesteri Hivatal címére:

Gyomaendrőd, Szabadság tér 1.

1992. október 15-ig

AZ ÉN ÁSZOM
DOMBOS LÁSZLÓ

TANÁR

Beküldendő a Polgármesteri Hivatal címére:

Gyomaendrőd, Szabadság tér 1.

1992. október 15-ig

AZ ÉN ÁSZOM
ROSTÉLYOS GMK.

Beküldendő a Polgármesteri Hivatal címére:

Gyomaendrőd, Szabadság tér 1.

1992. október 15-ig

AZ ÉN ÁSZOM
FÜLÖP ERNŐNÉ

ÁPOLÓNÓ

Beküldendő a Polgármesteri Hivatal címére:

Gyomaendrőd, Szabadság tér 1.

1992. október 15-ig

AZ ÉN ÁSZOM
BALÁZS IMRE

KERESKEDŐ

Beküldendő a Polgármesteri Hivatal címére:

Gyomaendrőd, Szabadság tér 1.

1992. október 15-ig

AZ ÉN ÁSZOM
DR. SABJÁN LÁSZLÓ

FOGORVOS

Beküldendő a Polgármesteri Hivatal címére:

Gyomaendrőd, Szabadság tér 1.

1992. október 15-ig

Valamennyi ÁSZ-jelölt október 22-én, nemzeti ünnepünk előestéjén meghívást kap a polgármester úr fogadására

KNER REJTVÉNY

A 110. évforduló tiszteletére jelent meg hasonló kiadásban az *ÉJFÉL* című „misztikus” novelláskötet magyar írók tollából.

1. Ady Endre mellett látható halhatatlan költőnk-írónk mása is gazdagítja e jeles kiadványt.

Ki ő és mi a címe az itt megjelent elbeszélésének?

2. Ő írta a könyv előszavát. Kiről van szó és soroljon fel regényei közül néhányat, amelyeket megfilmesítettek!

A múlt havi számban megjelent rejtvényt egyedül **Szerető Andrea** (Gyomaendrőd, Zrínyi M. u. 43.) fejtette meg hibátlanul. **GRATULÁLUNK!**

A helyes megfejtések a Kner Múzeumba küldendők

Nemzeti park Gyomaendrődön?

– Igen – vághatnánk a kérdésre a feleletet. A válasz azonban nem ilyen egyszerű. De menjünk sorjában.

A Körös–Maros vidékén egy esetlegesen létrehozandó nemzeti park gondolata már a hetvenes években felmerült. Sterbetz István ornitológus, természetvédelmi felügyelő szölte ennek lehetőségéről, még a kiskunsági park létrejötte előtt. Javaslatát az akkori megyei vezetők körében nem talált támogatásra. Ezt követően folyt az aktív védetté nyilvánítás, amit lehetett, azt országos vagy megyei védettség alá helyeztek. Majd a nyolcvanas évek közepén került ismét asztalra a Körös–Maros Vidéki Nemzeti Park ügye. Ha megvalósulna, mintegy 32-36 000 hektárt foglalna magába, beleértve a szomszédos megyék néhány fontos egységét is. Békésből a Szarvasi Arborétum, a kardoskúti Fehér tó, Dévaványa, Ecseggpuszta, a pitvarosi puszta egy része, Szabadkígyós, Mágorpuszta, Bélmegyér, Biharugra és a Körös-völgy a leglényegesebb; ez utóbbi miatt városunk is érdekelt.

Ez év június 30-ig kellett az Országos Természetvédelmi Hivatalnak benyújtani a pályázatot az értékek felsorolásával és az indoklással, amely az alapítás mellett szól. A teljesen előkészített adminisztrációs anyag októberben került a kormány és a minisztérium elé.

– Ennek formai átadása már meg is történt – tájékoztatott Réthy Zsigmond, a Munkácsy Mihály Múzeum Természet tudományi Osztályának vezetője. – Néhány hete járt itt a környezetvédelmi miniszter úr, ő biztatott, szerinte szakmai szempontból megvalósítható a park, bár vannak egyéb tényezők, amelyek esetleg hátráltathatják a megvalósítást. Elsősorban a pénz hiányzik, márpedig a pénzügyi kérdések megoldása nagyrészt a pénzügyi kormányzati szervektől fog függni. A költségvetési hiány azonban hátráltathatja a munkálatokat.

– Miért fontos, hogy amit most természetvédelmi területnek nevezünk, az nemzeti park legyen ezután?

– Gyakorlatilag ez a státusz biztosítaná azokat az anyagi és személyi lehetőségeket, amelyeket most nem lehet megvalósítani, mert nincs rá fedezet. Nem azért kell nekünk nemzeti park, hogy feltétlenül ilyen címen fusson, hanem ennek eredményeként jön létre egy olyan természetvédelmi hatóság és kezelőszerv, amely érdemben tud cselekedni.

– Hol lenne a nemzeti park központja?

– A nemzeti parkkal kapcsolatos bármilyen végső döntés a kormányzati szervekhez tartozik. Nyilvánvaló, hogy az alulról jövő javaslatok közül fognak választani. Az lenne a logikus, ha topográfiai központban levő település lenne a park központja, ugyanakkor a megfelelő infrastruktúra is követelmény, és a kiszolgáló létesítmények megléte. Megítélésem szerint ezeknek a kritériumoknak leginkább Szarvas és Gyomaendrőd felel meg. Gyulát nem tartanám erre a célra alkalmasnak, mivel nagyon szélső területekre esik. Az, hogy Szarvas jelentős idegenforgalommal, kulturális és tudományos intézményekkel rendelkezik, elméletileg azt jeleznék, hogy célszerű lenne ott kialakítani a park központját. Az elmúlt évtizedek tapasztalata azonban az, hogy a viszonylag nagy számú természettudományi értelmiség megléte ellenére sem foglalkoztak többet Szarvason természetvédelmi területek létrehozásával, mint más, ebből a szempontból „hátrányosabb” településeken.

– Tehát ön szerint van Gyomaendrődnek esélye?

– Szerintem igen – hangzott Réthy Zsigmond válasza.

Gy. Cs.

A MI CSILLAGUNK

„Traviátát énekelnék jövőre”

FRANKÓ TÜNDE

Először egy zeneiskolai koncerten hallottam Frankó Tündét, úgy hét éve. Zerlina volt egy Don Giovanni keresztmetszetben. Naiv, szende kis szoprán (ha ez ugyan nem képzavar) hangban, előadásban egyaránt.

Aztán két év után találkoztunk megint, ugyan-csak növendékkoncerten. Amikor megláttam, hogy Santuzza románcaát fogja énekelni Mascagni Parasztbecsületéből, majd leestem a székről. A lírai, klasszikus szöveg után egy verista, drámai hősnő – szinte elképzelhetetlen váltás. Csodálkozásom csak az ária elhangzása után teljessédt be: a törekvény, finom arcú lány ugyanis oly’ erős szenvedélyvel, oly töretlen fényű hangon adta elő a szöveget, hogy a változás alig volt hihető. A nyilvánvaló eltelmondás zavart.

Frankó Tündét azóta több szerepben, számtalan koncerten hallottam, s most már értem a tehetség és paradoxonát. Mai szerepköre valahol a kettő között van. Közlebb Zerlinához.

Szegeden a Tömörkény Gimnáziumban Berdál Valériánál kezdett énekelni, ő alapozta meg technikáját és előadói felfogását. Lírai szopránal van dolgunk, gondolhatta a mester. Mozart felé kell irányítani. Aztán a Főiskolán Sinkó Györgyhöz került. Az egyéniség drámai, a hangszín sötét, olasz szerepeket tanuljon! – módosíthatott ő. Amikor végzett, Oberfrank Géza vezette a szegedi operatagozatot. Legfőljebb a kórusba tudnám felvenni, nincs státusom – szólt az ítélet. Oda nem ment el, inkább maradt a Főiskolán. Tanított is, meg tanult tovább. Sinkó Györggyel összetegeződtek.

– Most már kollégák vagyunk – indokolta a tanár úr.

Aztán egy koncerten a Bohémélet-keresztmetszetben ő volt Mimi. Ott ült a nézőtérben Gregor József is, aki akkor lett az opera tagozatvezetője.

– Az ország legjobb Mimije! – dörmögte szoká-

sos visszafogott stílusában. – Mindenképpen leszerződtem, és elővesszük a Bohéméletet!

Sígy is tett: térült, fordult, státust szerzett, s Tünde – vagy ahogy kollégái becézik: Tücsi – máris a társulat tagja volt.

Aztán mégse a Puccini-operában debütált, hanem az Álarcsobál Oscarjaként. Itt rögtön új oldalról is bemutatkozott: komikai tehetségét csillogtatta. Persze ez csak azoknak jelenthetett meglepetést, akik nem ismerik „civilben” az életvidám, pajkos humorú lányt.

Aztán jött Mimi is; meg Siebel a Faustban, és még egy nadrágszerep, egy apró: Rigoletto Apródja. Ez volt az egyetlen epizód szerepe.

– Én szívesen énekelnék ilyen kicsiket is, de nem osztják rám – mondja.

Közben pedig elindul primadonnakarrierje is: a Leányvásárban ő Liza, s a közönség rajong érte. Persze, hisz’ a színpadon karcsú, bájos jelenség, s a figura korban is rá van szabva. Talán nem független ettől, hogy Kovács József meghívja az Interopertbe, ahol többek között fellép az újévi gálán is.

Tavaly elindul a Pavarotti versenyen. A pesti elődöntőt simán veszi, de a modenai középdöntőn is sikert arat: bejut a philadelphiai fináléba, mely idén ősszel lesz.

– A modenai Teatro Comunale legalább háromszor akkora, mint a szegedi színház – tájékoztat. – Őt emelet páholyos van, s a színpad erősen lejt előre. Félrelmetes egy hely, de az akusztika kitűnő. Üres nézőtér előtt énekeltek a versenyprogramot, csak a gálakoncerten volt publikum. Liu halálát választottam Puccini Turandotjából, Pavarotti pedig Dvorzak Ruszalkájából kérte a címszereplő áriáját. Volt, akit többször megállított, technikai vagy előadási tanácsokat adott neki. Szerencsére engem nem szakított félbe, csak vezényelt nekem.

Szegeden tavaly nem volt valami zsúfolt évadja. Felújításban nem szerepelt, néhány Mimit és Leányvásárt énekelt csak. Ki volt viszont tűzve egy musical-re: Lia lett volna a My Fair Lady-ben, ez a bemutató azonban a jövő évadra tolódott. Koncertmeghívása azonban volt bőven, nem is lehet megszámlálni, hányszor énekelt oratóriumokban, operaesteken, gálakon.

Amikor impresszáriókról, külföldi szerződések-ről kérdeztem, csak mosolyog.

– Ráérek még, huszonhat éves vagyok. Másrészt nem szívesen vállalnék súlyosabb szerepeket. Most már semmi pénzért nem énekelnék Santuzzáat meg efféléket. Majd 10-15 év múlva esetleg! Kértek, hogy a Szabadtéri Játékokon énekeljem el egy este a Carmen Micaeláját, de nem vállaltam. Megnéztem a partitúrát, nagyon mély a szerep. Megtanultam a Traviátát, azt szeretném elénekelni a jövő évadban, s az bizony magasan van, nem lenne jó tréning előtte Micaela.”

Repertoárja jövőre két igazán lírai szereppel bővül: Szegeden a Suzanne lesz a Figaró házassága új előadásában. Győrben pedig Laurettát énekel a Gianni Schicchiben. Korcsmáros György, az eddigi szegedi főrendező lett ott az igazgató, s Gulyás Déneszt hívta meg operatársulatot szervezni. Gulyással Szegeden együtt énekeltek a Bohéméletben, s a tenorista nagyra értékeli Tünde tehetségét. Meg is hívta a Pentaton Alapítványhoz, amely fiatal énekeseket támogat. Olyan tervek is vannak, hogy a bepróblált My Fair Lady-t – amelyet Korcsmáros rendezett – egyszerűen átviszik Győrbe.

Nagy tehetség. Nincs kétségem: komoly nemzetközi karrier előtt áll. Jó volna, ha addig használnák ki itthon, amíg elérhető.

Márok Tamás

FILM SZÍNHÁZ SZÍNÉSZKÖNYV 1992

Frankó Tünde a Rigoletto Apródjának szerepében (Szegedi Nemzeti Színház)

KÖZELGŐ NEMZETI ÜNNEPÜNK ALKALMÁBÓL

HATÁR GYŐZŐ: *Köszönnek-e a hangyák?*

Hüledezve szoktam hallgatni a Nyugaton divatos osztályozást és minden közismert szöveget engagé és non-engagé (elkötelezett és el nem kötelezett) írókról. A vasfüggöny mögött olyan író, aki nem száll bele a küzdelembe: ilyen író nincs. Más eset az írói rangjáról, mivoltáról leköszönő íróé; abszurdum irodalmilag osztályozni olyan írókat, akik nem írók. Am az eszmei, irodalmi küzdelemből nem lehet kimaradni.

Széles a skálája azoknak a „beszálló” íróknak, akik a felszínen maradnak a vasfüggöny mögött, az áttelelőktől, a nyögvenyelőktől, a kínlódvá-hallgatóktól, a kénszerműfordítóktól a társulatokig, a vajmi-keveset-író pártos díszpintyekig, az irodalompolitizáló moszkovitákig, az irodalomrendőr párthivatalkokig és a normát-is-túllyaló neofitákig.

Lehet valaki tudtán, akaratán kívül engagé, egyszerűen azért, mert országos tekintélyére szükség van – aprópénzre váltja és a maga tarsolyába seprő a párt – , és egyszerűen nem engedik letűnni a porondról; és lehet valaki halálraszánt karrierista engagé, aki a párt segítségével – sajtója, kiadója – nélkül nem is indulhatott volna soha a teliverek versenyében.

A mesében tán még létezik az az elefántcsonttorony, ahová a mimózálek bemene-kül; a népi demokráciában nincs. A non-engagé író rendszeren az a polgári, elhajló vagy idealista író, aki túlságosan hevesen, leplezetlenül bocsátkozik bele a küzdelembe; betiltják, bezúzzák, csendes-alattomban lekapcsolják, és mialatt a börtönben csücsül, szolgálatkész irodalompolitikusok megvédőlják különböző főbenjáró bűnökkel, teszem, hogy „elszakadt a néptől”, hogy „titóista-imperialista ügynök és kém”, hogy „elhallgatott” a cenk; hogy „jobb is, mert hangja mi egyéb volna lánccs-kutya csaholásnál”; és végül, hogy – *horribile dictu* – „elefántcsonttoronyba zárkóztott”.

Én is bezárkóztam tehát elefántcsonttoronyomba annak rendje-módja szerint (a szedi Csillag egyik magánzárkója volt), és mint afféle non-engagé, marharépán és cirokon, aluszékonyan és lazuló fogakkal, vártam, mikor telik be végzetem és büntetésem, hogy „elszakadok a néptől”. Voltaképp illendő lett volna, hogy szánjak-bánjak egyet mást: hogy nem voltam „szerep-vállaló”, „elkötelezett”, „küzdelembeszálló” engagé, vagyis, mint megrögzött elefántcsonttoronylakó, nem vállaltam a pozitív hősköket, a történelembahamisítást, az olcsó romantikát, a primitív stílust, hogy a Szabad Nép vezényszavára az ifjúsági irodalom színvonalára süllyesztem és Vas Gereben előttre vessem vissza a magyar irodalmat. S végül – büntetésül, hogy „elszakadtam”, amikor elszakítottak a néptől, illőképp irigylemem kellett volna némely „belemászó” írókat, akik Rákosi Mátyással, vele és körülötte, majd „nem fognak elszakadni a néptől”.

Sajnos, semmi lényeges híradással nem vagyok Rákosi Mátyásról és közvetlen gyönyörű környezetéről sem a pletykaéhesek, sem

a történetírás számára, ami valamelyes vesztesége az elefántcsonttorony-irodalomnak. Odalent voltam a Barátságos Pokolban – ahogyan a Börtönköztársaságot elneveztem –, csak dörzsöltem a szemem s nem győztem csodálkozni. Pincemódra az ország alatt *kazamataország* került el; be lehetett utazni az egész országot a Börtönköztársaságban.

Kis- és nagykulákokat; csirketolvajokat és fiatalokor összeesküvőket; lázítókat, uszítókat; osztályidegeneket, elhajlókat; kóbor cigányokat és a Szovjetunióból hazatoloncolt hadifoglyokat: a Rákosi-uralom első három évében másfél millió embert sajtoltak át a Barátságos Pokol zsilipein.

Szép idők jártak.

Az ide lehajgált írókért ugyan nemzetközi tiltakozás nem indult – mint indult '56 után a lesittelt kommunista írókért –, nevükből nem húztak sápot Nyugaton az ügyesek és jól megvontunk vorkútai körülmények között. Ismeretlenek gépelték-fűtték verseimet, néhány derék zsvány-barátra tettem szert (mi volt az ő megtévedésük az intézményes tömegbűntény bűnrészeseihez képest?) – megtanultam tolvajnyelvüket. S mintha az apátlan-anyátlan árva magyar nemzet fintorai, arckoponyái, tipológiai képcsarnoka villant volna fel e reneteg földalati táborútnél. Találkoztam a néppel – s majd egyszer tán még erre is rákeríttem a szót (a sátorlaljáujhelyi fegyházlázadástól a forradalomig eltelt tizenkét esztendő alatt látnom adatott egyet-mást), de most nem erről a találkozásról szeretnék írni s nem is a népről.

Hanem egy szociográfiai tünetnyről, amely – közvetve – a Rákosi-diktatúra körképének egyik beszédes tünete volt.

Köszönnek-e a hangyák?

Egyes entomológusok szerint, amikor összefutnak s antennáikkal egymás fején kido-bolják a hangyanyelv ideogrammjait, mitikus értelmű törzsi jelentéseket-jelszavakat dobolnak, mint pl.: „sztrüll!” – „zúr!” – „majré!” – „varga!” – „illem!” – „herglli!” – „kégli!” – „bláz”...

Újabb vélemények szerint – s ez már a divatos elméletek térhódítása – radarhullámokkal betájolják egymást, amikor még nem is láthatják a fűszálaktól, s azután futtában közlik (dobolómádság formájában elismétlik) a Hangyahadnagy vagy a Munkafelügyelő utasításait; ami egyúttal köszönésszámba megy.

Hogy a hangyák köszönnek-e, nem tudom. De hogy a sztálinista fővárosok áradó, éjszakai lumpenproletariátusa se dobolnyelven, se radarhullámokkal, se másképp – azt tudom. Nem köszön.

Nem mintha nem ismerné a köszönés civis szokását: a kedélyes ráköszönés a rendőrnek szól; alázatos-cinkos szóbaállítás kikönyörgése a Karhatalomnál – exhibicionista árválkodás; védelemkeresés. Ha nem köszön, hát azért, mert soha, pillanatára sem szűnik benne a *boly* prezenciája, a hangyanép jelenvalóságának érzése. Mindig egymás társaságában van, soha nem „köszön el” – és ahhoz, hogy

a lumpenproletariátuson kívülállót megszó-lítson, ki kell lépnie hangyatársadalmának világából.

Mint mondtam, a Börtönköztársaság kazamatabirodalmában találkoztam a néppel. A Barátságos Pokolban töltött időnek köszönhetem, hogy szabadulásom után, a körutak éjszakáján (mert úgy jártam Pest éjszakáit, mint járt a valaha Rétif de la Bretonne Párisét) – észrevettem a tünetnyet.

Nem volt ez sem a „nép”, sem a „tömeg”, bár tömegével hömpölygött: körtünet volt, az országos elszegényedés tünete.

Egy nemzedéket habozás nélkül kisem-miztek az élet örömeiből, és feláldoztak egy utópiának, amelyet állítólag a jövő nemzedékek hetediziglen megszavaztak...

Egy nagyon-nagybirtokos osztály – a néptalajdonosok osztálya gondolkozott így, s ez is a sztálinista Új Osztály titkos tanításainak egyike volt: a pauperizálás a politikai alkotás megengedett eszköze.

A Tervhivatalnak engedelmes emberállományra van szüksége. Az intézményes nyomorban mi sem egyszerűbb, mint a tömegek „átirányítása”; egy szál ruhában, alumíniumbőröndjével az „emberállományát” redukált embert tetszés szerint lehet dobálni gyárról gyárra, barakkokról barakkra, hajjigálni építkezésről építkezésre.

A rendszer persze azt állította, hogy felszámolta a lumpenproletariátust, amelyet hol szegyeült, mint szegény rokot, hol megve-tett – mert minden volt, csak osztályöntudatos nem –, hol bagatellizált, mint a tegnapi szervilis csökevényét, hol meg gyűlölt, mint potenciális árulót. A valóság az volt, hogy a sztálinista pauperizálás egyenes következményeként a lumpenproletariátus úgy fel-duzzadt az országban, mint még soha.

Francisco de Quevedo koldus-konfraternitása, Victor Hugo kolduscéhe úgy szervező-dött meg a szemem láttára, ahogyan az élet szervezni szokott: utalványozott rendelkezési alap és brosúrák nélkül, sarjadzással-osztódással. Nappal csak kéméi, előőrsei járták a várost; s minthogy – előbb politikai divatból, majd kénszerűségből – mindenki „snassz” volt, „hobók” és „clochardok” el-tűntek a tömegben. Mindenki, mondom – legalábbis azok, akik az olcsó állami men-zákat látogatták.

Kondérközértnek keresztelte el a buda-pesti dialektikus humor, mert az is volt, a csajkarendszer visszatérése *egy magasabb fokon*; de talán még ismertebb volt (a talpon-állóból csúrt) „állócsárdá” kifejezés, amit aztán, undorodva és röhögve – „lőcsárdára” rő-vidített a nyelvhasználat.

Óriás hodály helyiségek voltak ezek a lőcsárdák, tehetősége szerint kicsinosította út-vesztő földszintjét, pincéit, emeleteit a népi demokrácia, mielőtt megnyitotta. Nem telt bele három hét és a lőcsárdá úgy festett, mint a csatatér, miután többször gazdát cserélt.

Olyan volt a tömegroham hatása, mint valami gigászi reszelő, amely barázdáival végig-csűrűsköl padon, falon, tükrön, ciradán.

(Folytatás a következő oldalon)

Határ Győző: Köszönnek-e a hangyák?

(Folytatás az előző oldalról)

A helyiség kopottan-kókadtan, megtépázva lógott önmagán.

Azért a lumpenproletariátus nappali előhírnökei is elég szép számmal voltak. Császár volt hozzájuk képest a spenótevé autóbuzskalauz, aki aznapi járatával végzett; megbűvölten meredtek a spenótos bajuszra, az ürülő tányérra, a tünezedő kenyérré; s ha a „császár” a tányért otthagytá – vagy mert elege volt, vagy mert megszegyellte, hogy így hipnotizálják – hát hálás kutyapislogással az *underdog* máris ott termelt és a kenyérhéjcsipekkel kitörölte a spenót maradékát.

Nyolc-tizenkét éves lányok bujkáltak a lábak alatt, egy ronggyal – és oly állat-alázattal kaparintották meg a lócsárda vendégeinek cipőjét, hogy lehetetlen volt baksis nélkül túrni ennyi odaadást. Iparengedély nélküli, de annál buzgóbb cipőfényesítők – és gyors tisztítók voltak ezek a páriák – úgy, ahogy a kuldusanya őket idomította s a konfraternitás a reflexeiket ahogyan kondicionálta.

A lumpenproletariátus egyfajta egyenbocskorát viselték; gyakorta látható lábbeli-féle volt, noha az állami boltokban nem kapható, de azért mégis, nagyon is, állami készítmény: a lábfejre drótozott, barna csomagolópapír, sarufornán begyűrve. Egyszer egy kislányt, aki a cipőnél cigánykodott, és oly hosszúra nyúlt a szertartás, hogy zavart a májporékolt elfogyasztásában, majdnem elzavartam: cementszákot húzott magára s drótozott körül a derekán, hogy ne fázzék: Ha nappal „jár”, igazán megehetné, hogy a jobbik cementszákját drótozza fel s ne ilyen giccseken és könnyfacsarón csúszkáljon a hőcsatakos cementpadlón, a nyomor velőtrázó ordításával; és éppen az én cipőmnél: kínos és feltűnő. Bosszúsán röstellkedve az órára pillantottam. Éjfélre járt. Megenyhültem. Éjfél után már semmi nem feltűnő. A népi demokrácia kondicionálta reflexeimet.

A lumpenproletár homályosan sejtí, hogy a szörnyeteg élet prédája – az adakozó prédája és a hatalom prédája –, és azzal védekezik, hogy felkínálkozik prédának. Elengedi magát és füttyül az egészre. Az adakozó (a „császár”) szeszélyes; a hatalom (a rendőr) unatkozó. A császár a dögszürke élet élménypótlékairól ábrándozik, valami érzéki sírvavigadásról és „szót ért” a koldusasszonnyal. A karhatalom pofára húzik, és elégedetten pöffeszt, de majd meghal az unalomtól; ennélfogva kegyesen és kezeveszi s olykor elfogadja az önkéntes szórakoztatót.

A sztálini világ kazamatatársadalmában szép számmal találkozni ezzel a felemás lény-nyel, aki átmenet a jólkonzervált koldusasszony és a tantuszos kurva között. „Meghatározhatatlan korú” (50–60 körüli), „jó kiállású” (rongyaiban még emberi lényt sejtet); méltányolja a családos központifutés-szerelő kockázatait (hogy a csarnoki kosárrakaszok közt, ahová „fuvarra” viszi, a rendőr lefogja), és szerény igényű. Amolyan végkiárúsítás a paráznság piacán. Közeledése a néma koldusé; szemével megtapad a császáron – a

cipőjén, a szerszámtáskáján, a tányérján – nem kér, de ha adnak, elfogadja.

Mármost, ha valami rendellenesét talál a mozdulatban, vagy hangyaantennái – ösztönei – „dobolónyvel” megsúgják neki: öt lépésről visszanez, és lesi, hogy követik-e.

Félszavakból értenek, amikor elindulnak az éjszaka százsámra kínáló rejteke felé, mely előtt a nappali világ gyanútlan menne el: szemétkannák, palánkok, beszögellések, csatornafejek, ládarakaszok, bokrok, dunaparti ramatyok mögött a koldusasszony leterítí vendéglátó batyuját. Ha a lócsárdában egy hivatalos közeg – fegyőr, ávos határvasdász vagy rendőr – felvont szemöldökkel, morcosan méregeti, a rongytünder elveszti az áldozatok fegyverét és prédául kínálkozik.

... Mert a fenelegények unalma éppoly veszedelmes, mint a vagányok dorbézolhatnékja. Apró, jelképes emberáldozattal kell megszelídíteni a jelképes szörnyeteket – az állam, a valódi szörnyeteg valóságos emberáldozattól nem szelődül. A lumpenproletariátusnak is megvannak a maga Madárfejű Lajcsikái, akik nem csúsztak le, nem „züllöttek idáig”, hanem beleszülettek az éjszaka kazamatatársadalmába. Hálások a közönségnek, de kitüntetésnek veszik, hogyha valami „közeg” a figyelmére méltítja a szegényes, örökisméltódó produkcióit. Attól kezdve csak a páholynak játszanak.

Hogy mennyi bennük a százalékos ütődöttség, mennyi a szimulálás és mennyi a rutin – hogy mennyi a pszichotikus „komédiázás”, amiből visszatérés nincsen, annak csak a jóisten a megmondhatója. Az ilyeneket a fasiszták kiselejtezésre ítélték; a sztálinisták még annyit sem törődnek vele, nem hogy gyógyterápiára fognák. A produkció – a „blódlí” – afféle színpadi tréfa, mely perszeverál.

Éveken keresztül figyeltem F. Bélát, aki rendszeren éjjeli egy óra után indult az élet – körútjára. Odaképzelt „labdákat” rugdosott és fejtelt, adogatott és lött kapura, miközben ismert futballisták nevét kukorékolta, a futballrajongók nagy örömeire.

B. Gyula planétás fehéregerével járta a lócsárdák unott csődületeit s ily módon, „rendes” foglalkozásával ki is csöppent volna a lumpenproletariátusból, hogyha a planéta nem lett volna – képzeletbeli. Trágár jóslataival vigyorvihart aratott – a röhej nem halatszott a vad zsvajban –, sőt, még forró virsilit is kapott, ha előbb egyensúlyozta az orrán. A közegek elnéző jóindulattal röhécseltek és félrenéztek, vagy nem hallgattak oda, ha olykor egy-egy báránylelkű rendszerellenes tréfa is felröppent; kivéve ha Rákosit vagy Sztálint is belekeverte. Ilyenkor hat hónap vagy három év izgatásért, uszításért úgy kinézett, mint a pinty; és Gyulus minden különösebb megilletődés nélkül – a börtönköztársaságban, ahol a lumpenproletárok világa szervezen folytatódott, gajdolhatta tovább, ahol abbahagyta, „idenézz, te mulya! – hogy mit mutat a Gyula!” ...

(Befejező rész a következő számban lesz)

SPORT

Változások a férfi kézilabdacsapat háza táján

Sipos Dezső edző megvált a csapattól. Weigert László és Soczó Attila Békésre távozott, ahol e sport üzéséhez ideálisabb körülményeket teremtenek a város illetékesei, Kelemen Péter pedig Kondorosra igazolt. Levente György játékos-edzőként tartja össze a csapatot. Visszatért az aktív játékhoz Fekécs József hálóőr, Fagyas Zoltán beállós és Ádám Zoltán irányító. A fiatalok közül Csuvár Csaba már többször lehetőséget kapott tehetsége bizonyítására. A csapat ügyes-bajos dolgait technikai vezetőként a korábbi edző, Hajdú László intézi. Szerény céljaik között szerepel a tisztas, sportszerű helyállás és minél több pont összegyűjtése. A többéves álom a magasabb osztályba jutás jelenleg irreális. Most a Teremtőhöz imádkoznak, hogy minél előbb a Sportszarnokban játszhasanak. Az őszi forduló eddigi eredményei:

Békés-Gyomaendrőd 36:22

Legjobb dobó: Fülöp M. (9)

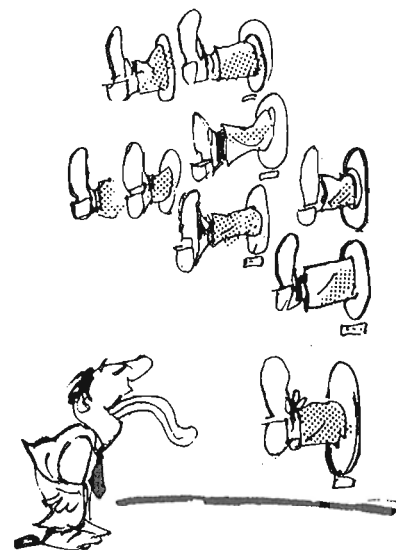
Gyomaendrőd-Gyula 27:26

Legjobb dobó: Gera J. (7)

Gyomaendrőd-Mezőhegyes 25:28

Legjobb dobó: Gera J. (7).

Tróféák

Sajdik Ferenc karikatúrája

KÉPTÁRUNKÉRT

1991 márciusában született a „Gyomaendrőd Város Közgyűjteményeiért Alapítvány.” Jelenleg vagyona a Gyomaendrőd Kossuth u. 11. szám alatti ingatlan 700 000 forint értékben, 1991-ben és 1992-ben a polgármesteri hivatal 500 000-500 000 forintot adott, tehát 1 milliót. Az Alapítvány csekkszámlájára eddig a magánszemélyek összesen 43 000 forintot fizettek be. A még felújítás alatt álló épület múzeumi működési engedélyt kapott, elnevezése: VIDOVSZKY BÉLA HELYTÖRTÉNETI GYŰJTEMÉNY. (A gyomai születésű Vidovszky Béla (1883-1973) a budapesti, müncheni és párizsi képzőművészeti tanulmányai után a szolnoki művésztelep tagja lett. A mintegy kétezer alkotása közül húszat a Magyar Nemzeti Galéria őriz. A Parlament épületében öt festménye található. Az Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet (Kossuth u. 30.) épületében van jelenleg a Vidovszky-emlékszoba.

E helyiségben 13 festmény, 1 a művészt ábrázoló szoborportré, 1 íróasztal és 2 asztali lámpa a művész hagyatéka. A város képzőművészeti „vagyonát” gazdagítják még a Corini Margit-képek is.

Ezeket a nagy értékeket egy reprezentatív, állandó helyen kell őrizni, bemutatni, dicsekedni vele ország-világ előtt.

Láng Miklós a Budapesti Művészetbarátok Egyesületének alelnöke úgy végrendel-

(HELYREIGAZÍTÁS UTÁN!)

kezett, hogy a jelenleg tulajdonát képező hét Vidovszky-festményt Gyomaendrőd város önkormányzatának adományozta (ő és felesége halála után kapnánk meg).

Köszönet és hála jár ezért a nemes cselekedetért. A Kossuth u. 30. szám alatt a Kner Nyomdaipari Múzeummal szemben lesz városunk KÉPTÁRA. Az Alapítvány tagjai a megnyitót 1993-ban Vidovszky Béla születésének 110. évfordulója alkalmából tartánák.

Nagy fegyvertény lenne, ha ez a tervezett

időben megvalósulna. Gyomaendrőd rangját, hírnevét növelné, gazdagítaná, kultúránk szerény palettáját új színnel bővítené.

A Polgármesteri Hivatal önzetlen támogatása, valamint Szerető Béla iparosainak ingyenes munkálatai nagyot lendítettek a bemutatóterem jelenlegi állapotának megteremtésében. De a beteljesüléshez, a KÉPTÁR funkcionálásához még kellene pénz és egyéb segítség. Tisztaban van vele minden józanul gondolkodó gyomaendrőd állampolgár, hogy óráról órára nehezedik az emberek megélhetése. Ilyenkor kultúrára, művészetre, művelődésre, szórakozásra alig-alig, vagy egyáltalán nem jut. Nagyon válságos időszakban kérjük a lakosság segítségét. Minden szépet kedvelő, a városát igazán szerető lakót szeretnénk megnyerni kisebb-nagyobb hozzájárulásra.

Tisztelt Egyesületek, Kft.-k, Intézmények, Kisiparosok! Járuljanak hozzá a KÉPTÁR létrejöttéhez! Így erkölcsi tekintélyük is magasabbra szökkenne. Így utódaink méltón emlegetik majd az adakozók neveit. Kövessük valamilyen formában mi (erőnköz mérten) LÁNG MIKLÓS úr példáját!

Én is ígérem, hogy az októberi illetményemből befizetek egy összeget az ALAPÍTVÁNY részére.

HAL

Őszől induló tanfolyamok a Művelődési Központban (Kossuth u. 9.)

GÉPÍRÓ-TANFOLYAM

80 óras

Foglalkozások: szerda 16.00-18.00
szombat 8.30-12.00

Első foglalkozás október 31-én
8.30-tól.

BABY-SITTER TANFOLYAM

86 óras

- gyermeknevelés
- gyermekgondozás
- külföldi munkavállalás jogi feltételei
- német nyelv

A fenti tanfolyamok elvégzését igazoló oklevelet a Békés Megyei TIT állítja ki.

SZABÁS-VARRÁS TANFOLYAM

16 óras

Foglalkozások pénteki napokon
18.00-19.30-ig

Első foglalkozás október 2-án 18 órától
Vezető: Koloh Elekné

GYERMEK KEZDŐ TÁNC-TANFOLYAM 7-11 éveseknek

Foglalkozások szerdai napokon
16.30-18.00-ig.

IFJÚSÁGI KEZDŐ TÁRSASTÁNC-TANFOLYAM 12-18 éveseknek

24 óras

Foglalkozások: kedden és csütörtökön
18.30-20.00-ig.

FELNŐTT TÁRSASTÁNC-TANFOLYAM

24 óras

Foglalkozások szerdánként
18.00-20.00-ig

Első fogl.: október 7-én 18.00-tól.

A társastánc-tanfolyamokat vezet a Mezői László tánc-tanár.

A budapesti DIORO DIVAT STÚDIÓ felvételt hirdet gyermek, tini és felnőtt fotómodell és manóknak előkészítő tanfolyamára. Felvételi megtekintés: a Műv. Központban 1992. október 6-án kedden 17 órakor.

Az 1992/93-as tanévre BALETT iskolába a beiratkozás:
szept. 26-án szombaton 14 órakor
Beiratkozás 3 éves kortól.

JAZZ-BALETT felső tagozatosoknak és középiskolásoknak

Vezető: Martincsek Edit táncpedagógus
Beiratkozás: szept. 21. hétfő 16.00.

AEROBIC - NAGYLÁNYOKNAK, FELNŐTTEKNEK

Vezető: Martincsek Edit táncpedagógus
Beiratkozás: szept. 21. hétfő 18.00.

GYERMEKTORNA TANFOLYAM

5-10 éves korig

Foglalkozások: hétfő-csütörtök
16.30-17.30-ig

Beiratkozás a foglalkozásokon
Vezető: Bátori Gyuláné testnevelő.

Oklevelet adó KLASSZIKUS SVÉDMASSZÁZS tanfolyam indul 1992. szept. 25-én pénteken 16 órakor a Művelődési Központban
Vezető: dr. Kása Gyuláné természetgyógyász.

A fentiekben felsorolt tanfolyamokra jelentkezés a Művelődési Központban (Kossuth u. 9.).

Érd.: az intézményben vagy a 86-777-es telefonon.

VÁRJUK ÖNÖKET!

Hetvenévesek lennének

Fehérváry Ferenc fotóművész (1922–1988)

Endrődön született 1922. április huszadikán. Apja: id. Fehérváry Ferenc tanító, anyja Bencze Margit – az akkori endrődi iskolaigazgató, Bencze Sándor leánya. (Talán nem mindenki tudja, hogy Bencze Sándor ötvenkét esztendőig tanított Endrődön, és nyugalomba vonulásakor XI. Pius pápa „Pro ecclesia pontifice” érdemrenddel tüntette ki. Ez a legmagasabb kitüntetés, amit egyszerű polgár a pápától kaphat.)

Fehérváry Ferenc a kocsorhegyi, majd a polgári iskolában tanult, később elvégezte a tanítóképzőt és vissza is jött tanítani Kocsorhegyre. Előbb a cserkészletben, majd az úttörőmozgalomban tevékenykedett. Két dolog volt, ami fiatal kora óta érdekelt: a korcsolyázás és a fényképezés. Úgyhogy télen

korcsolyával, nyáron pedig az elmaradhatatlan fényképezőgéppel a nyakában lehetett csak látni. Jelentős változást hozott életében az a körülmény, amikor a Magyar Távirati Irodához került fotóriporterként. Attól kezdve több mint három évtizeden keresztül készítette tudósításait a mezőgazdaságban dolgozók életéről, a magyar falu mindennapjairól. Tagja volt a Magyar Újságírók Országos Szövetségének, a Magyar Fotóművészek Szövetségének. Szülőfalujától soha nem szakadt el. Számos fotóján a legkülönbözőbb témákban ott szerepel Endrőd. Művészi képeit jó néhány kiállításon láthatta a közönség, pl. 1984-ben a Szülőföld-szántóföld c. kiállítását a Néprajzi Múzeum mutatta be. Életének hatvanhatodik évében, 1988-ban temették el a farkasréti temetőbe Endrőd másik szülőtte, Rózsahelyi Kálmán közelébe. Dokumentum- és

művészi értékű fotóinak egy részét szülőfalujának ajándékozta Fehérváry Ferenc. A hagyatékot most az endrődi könyvtár őrzi.

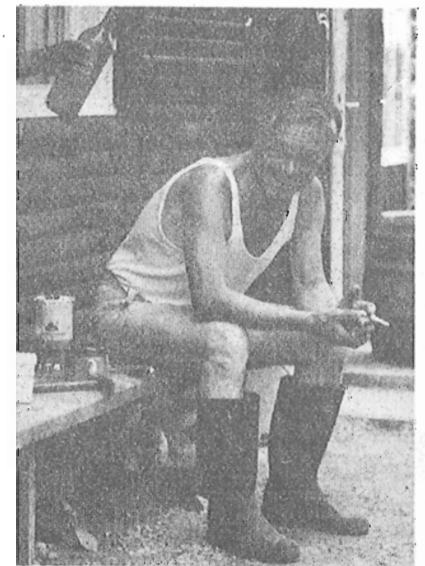
Fehérváry F. özvegye a férje nagy értékű fotófel-szerelését az Endrődi Honismereti Egyesületnek ajándékozta.

Patkó Imre író (1922–1983)

Gyomán született 1922. február tizenkettedikén. Eredeti neve: Berkovics Imre. Apja Berkovics Adolf kereskedő, anyja Schvarcz Paula. Szüleinek az volt a háza, amely jelenleg az ÁFÉSZ-iroda, járműbolt. Berkovics Adolfnak az alsó részben fűszer- és vaskereskedése volt, a felső részben pedig a család lakott. A 2. világháború alatt a családot deportálták, úgy tudjuk, egyedül Erzi lányuk élte túl a világegyet. Imre munkaszolgálatos katona lett, onnan megszökött, és visszakért Gyomára. Itthon bekapcsolódott a pártmunkába. 1945-ben már a Szabad Nép c. újság munkatársa lett, majd egyre inkább az újságírás és az írás tölti ki életét. Budapestre került, egy évtizeden át szerkesztette a Nemzetközi Szemle c. folyóiratot, majd tanácsosi rangban a párizsi magyar sajtóiroda munkatársa volt, de kapott sajtódiplomáciai kiküldetést Angliába is. Időközben bejárta a keleti országokat is. A jó tollú újságíró végül is tehetséges íróvá fejlődött. Korai haláláig a következő könyvei jelentek meg: Tibet (1960), Vietnam (1960), Utazás az arab Keleten (1964), Vietnam művészete (1967), Kim Philby csendes háborúja (1969), Szigetlakók között (1971), „Szuperhatalom” és kis országok (1975), Egy karéj Karélia (1982).

1983-ban, hatvanegy éves korában szívroham következtében hunyt el Patkó Imre. Hagyatékát, a jelentős értékű keleti gyűjteményt Győr városa vette meg az örökösöktől.

Hornokné Németh Eszter

Fehérváry Ferenc

Gyomaendrőd Híradó

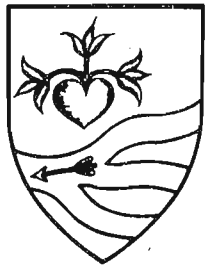
Gyomaendrőd Város Önkormányzatának lapja.

Felelős szerkesztő: Hajdú László. Kiadja: Gyomaendrőd Képviselő-testülete. Gyomaendrőd, Szabadság tér 1.

Telefon: 67/31-320. Felelős kiadó: dr. Frankó Károly polgármester. Készült a Gyomai Kner Nyomda Kft.-ben, Gyomaendrőd, Kossuth u. 10-12.

Felelős vezető: Szász Imre ügyvezető igazgató. Terjesztik a gyomaendrőd postahivatalok, diákok és kereskedők.

Engedélyszám: III/PHF/108/BE ISSN 0238-8391

HÍRADÓ GYOMAENDRÓDI

GYOMAENDRÓD VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK LAPJA

XI. ÉVFOLYAM 10. SZÁM

1992. OKTÓBER

MEGJELENIK HAVONTA

ÁRA: 15 FT

Tamási Áron **MAGYAR FOHÁSZ**

Az idők gyógyító lázában él a magyar. Történelmünk ezer évén átlobog az emberi Génusz üzenete, mely nemzeti hőseink példáit emeli elénk és költőink fénylő szavait idézi.

Nincs módunk kitérni a hűség elől.

Tizenegy éve élünk őrhelyünkön: ezen a földön; szomjazva az emberi és a nemzeti lét igaz voltára. Életünk vágyakozásban az enyhület után, de szomjúságunkban itthon a hazugság italát nyújtották nekünk, a világ pedig vegyes főzetekkel kábított minket. Ebben a zavaros veszélyben, a hosszú sóvárgás után, emberi és nemzeti létünkben tehetünk-e mást, mint amit tettünk?

Magunk főztünk enyhítő és éltető italt magunknak. A kor, melyben élünk s amelynek ablakán a jövőbe nézünk, vért csordított ebbe az italba. Örök intelem ez, mely egyformán szól nekünk magunknak és a világnak. Minket arra int, hogy a kor forradalmát magunknak kellett volna végbe vinnünk. Mivel nem ezt tettük, hanem ajándékba fogadtuk el, olyan esztendők rakódtak történelmünkre, amelyek hagyományainkat elferdíteni törekedtek, természetünket gúzsba kötötték és jövendőnk felől kétségekkel kínoztak. Ebben a hamis és igaztalan állapotban a nép nem találhatta meg nyugodalmát és alkotó erejét bénaság fenyegette.

Ezért kellett megtörténnie annak, ami történik.

A kehely, amelyben magyarok vércseppjei szentelik meg az éltető italt, a világot arra inti, hogy nagyobb gondal és tisztább lélekkel őrkdjék az emberi lét méltósága fölött. A hatalmak, melyek a maguk rendszerében élni jónak és helyesnek látják, adják meg nekünk a lehetőséget, hogy mi is a magunk emberi és nemzeti formánkban élhesünk. Ez a forma nem más és nem is lesz más, mint a társadalmi demokrácia és a nemzeti függetlenség formája. Ezt

1848. március 15. édes bátyja
1956. október 23-nak

a formát, kormányzás dolgában, egy nemzeti kormány tudná a nép akarásával megtölteni; a művelődés szellemével pedig a magyar léleknek azok a mesterei, akik az elmúlt évtized alatt is a nép hűségében éltek.

Szenvedő lélekkel áhítjuk, hogy a rontó harcok megszűnjenek; s kérjük az emberi bölcsesség szellemét, hogy e harcok küzdőit igazságtalan ítélet ne érje.

Méltó életünkért szóban és cselekedetekben a történelemhez fohászokdunk. Fohászokdunk mindnyájan, munkások, parasztok és ifjúság, nemkülönben jövőt álmódó költők, akik mind, és mindig rendületlenül hívei vagyunk hazánknak.

Budapest, 1956. október 26.
(Megjelent az Irodalmi Újságban 1956. november 2-án)

HALOTTAINK TISZTELETÉRE

Uram adj örök nyugodalmat e megholt híveknek, és az örök világosság fényeskedjék nekik. Nyugodjanak békességben, Jézus, Mária nevében.

*Óh szentséges Szűz Mária,
A holtak vigasztalója.
Vigasztald a megholtakat,
Sebes tűzben kínlódókat.
Óh szentséges Szentháromság,
Hozzád kiált szomorúság.
Szomorúak a te híveid,
A megholtaknak lelkeik,
Óh szentséges legjobb Anya,
A holtak szabadítója.
Szabadítsd ki a fogságból,
A retentő nagy kínokból.
Hogy kiáltsanak örömben,
Szent vagy Isten az egekben*

A TARTALOMBÓL

Az önkormányzat és a vállalkozások

(5. oldal)

„Találkozunk a Timárban”

(9. oldal)

TÍMÁR MÁTÉ levele

(10. oldal)

Képek a Békés Megyei Gazdakörök Szövetsége megalakulásáról

(13. oldal)

Válás Pocsaji módra

Kétéves polgármesterségem alatt számtalanszor kérdeztek rá különböző összejöveteleken, hivatalos találkozókön: „és nálatok nincs már szó válásról?”. Úgy tűnt, az illetőt meggyőztem, hogy ez nálunk már nem valóságos probléma, egyébként is két éve népszavazás döntött erről, tehát szó sincs válásról, a kedélyek megnyugodtak. Nyugodtan állíthatom, hogy a városról kialakult kép feltétlenül kedvező.

Hitelképességünk forrása a település környezete, adottságai, és a biztos tulajdonviszonyok. Lassan az egész városban gázzal lehet fűteni, a leromlott utak mellett újak építése is látható. Ez a tendencia a jövő évben tovább folytatódik. Emellett parkosítunk, fákat ültetünk, megpróbáljuk tisztábbá, rendezettebbé tenni a települést, javul a közvilágítás minősége. Remélhetőleg saját autóbusz-parkkal is rendelkezni fogunk, amivel minőségileg jó helyi közlekedést teremthetünk meg. Van esély arra, hogy mégiscsak beindul a szállodaépítés is.

Új, szép, minden igényt kielégítő piacteret adunk át, és rendezzük a főteret is. Egyszóval, ha csak araszolva is, de remélhetőleg jó vágányon haladunk.

A város működőképese, az endrői mozin kívül nem szüntettünk meg intézményt. Vannak olyan feladatok, melyek ellátása nem kötelező az önkormányzatnak, azonban mégis ellátásra kerül. Úgy gondolom, azért senki sem haragszik, hogy továbbra is fenntartjuk a két bölcsödét, mindkét településrészen működik a kultúrház, könyvtár, ez év szeptemberétől pedig a zeneiskolai képzés is biztosított mindkét városrészben. Feltételezem, hogy az ingyenes iskolabusz sem felelőtlenségünkről tanúskodik, méltóan büszkék vagyunk rá, hiszen a megyében egyedülálló dolog.

Na, most sokan gondolhatják, miért is dicsekszik ez a polgármester? Talán azért, mert ilyen dolgokról a helyi sajtó nem sokat írt, és talán sokan végig sem gondolták ezeket. *Igen, a dolgokat végig kell gondolni!*

És akkor essen most szó arról, amit a *FIDESZ oszlopos képviselő ura, Pocsaji úr* jelentett be a legutóbbi testületi ülés végén. Jelentett be? Ezt így nem merném állítani, inkább eldadozta zagyva fogalmazásában, célozva, hogy Ők – mármint a Fiala Demokraták – úgy döntöttek (tizenöten vannak talán), hogy majd a költségvetés tárgyalásánál a költségvetési összegeket bontásban kérik, mert elindítják útjára a népszavazás kiírására a kezdeményezést Gyoma és Endrőd ügyében.

Mondanom sem kell, hogy elszabadult a pokol, néhány hölgy közel állt ahhoz, hogy Pocsaji urat megszabadítsák férfiasságától. Természetesen volt olyan képviselő is, aki huncut vigyorral az asztalnál ülve figyelte a többieket; „na mit szóltok hozzá?”

Mit is szóljunk hozzá? A következőket!

A területileg, lakosság által választott képviselők között komolyan, mint lehetőség soha fel sem merült a város szétrombolásának az ügye.

Elgondolkoztató, hogy az a két-három ember, aki már hallatta hangját, és nem bána egy kis cirkuszt, 12–15 fős párt nevében hirdeti: nem biztos, hogy együtt kell tovább mennünk!

Felelősségem teljes tudatában kijelentem, a település válásáról már beszélni is (újságban, és bárhol) hihetetlen erkölcsi kárt okozva lehet csak, minden itt élő becsületes polgár rovására tehetik.

10 évet megélve együtt időnként voltak problémák, de az itt élő emberek elfogadták, hogy egy település vagyunk. Így lettünk város, együtt nyertük el ezt a rangot. Ez a rang a jövőben sokkal fontosabb szerepet fog játszani, mint ahogy azt a felületesen gondolkodók hiszik.

Kérdezem én, kinek van joga kockáztatni egy városi rangot, címet? Valóban ez a legnagyobb gond a településen, ahol a fiatalok már vásárolják a telkeket, mely ebben az évtizedben véglegesen össze fog épülni? Megoldja-e a válás gondolata a munkanélküliséget? Segít-e a csődbejutottaknak? Olcsóbb lesz-e ettől a kenyér, a cipő, a tüzelő? Úgy gondolom nem, és ezzel a józanul gondolkodók biztosan egyetértenek. Közös a vagyunk, a városban minden. Kell-e bontani, sorsolni ami már összekovácsolódott, ami már elfogadott? Senki sem vitatja, sok idős ember, és a fiatalabbak is nosztalgiaival gondolnak egykori szülőfalujukra! De hisz ott él most is! Nem lett kisebb, nem igaz, hogy egymás miatt nehezebb az életünk!

A valóságos nagy gondok és bajok nem az itt élők miatt, és nem az önkormányzat hibájából vannak. De ha valakik, akik potenciális befektetők lehetnének mert ipart, mezőgazdaságot, szolgáltatást akarnak fejleszteni, megtudják, hogy itt megint szétválásról beszélnek, sőt esetleg szét is válik a település, jogosan továbbállnak azzal: „majd ha lerendezik egymást, majd ha a tulajdonviszonyok rendeződtek, talán újból jövünk.” Ha jönnek egyáltalán!

Bizonyos vagyok abban, akik a válás-

ról szeretnének most intézkedni, nem gondolta végig mit is akar?

Ugyan Pocsaji Úr! Honnan is ismerné a városát, mint képviselő, ha a testületi, bizottsági ülésekre nem jár? Ugye jól gondolom; az Ön fejében ilyesmi nem is fordulhatott meg, hát még a FIDESZ-ben? Ez a párt nem tűzheti ki célul, politikai mottóként: verjük szét a várost, rontsuk el a hitelt, tegyünk itt mindent bizonytalanná!!!

Nagyon jól tudom kik vannak a háttérben. Ismerjük őket, néhány tucat ember. Sértettek, a hatalomból kiszorultak, kimaradtak. Úgy tűnik nehezen viselik, hogy a város tulajdonképpen működik, dolgozunk és kicsi eredményeink is vannak! Kinek jó ez? Nekik nem!! Akkor hát beszéljünk a válásról, legyen egy kis balhé, utáljuk az endrődieket, utáljuk a gyomaiakat! Nehezítsük meg a hátralévő két esztendő, nehogy ezeknek még a végén sikerüljön valami! Válassz szét a települést, legyen népszavazás, legyen csak zavar a fejekben! Hadd ne tudja néhány száz ember, hogy hová is tartozik. Olyan jó ez a bizonytalanság! De kinek? Kiknek, és miért?

Mert egy-két képviselő nem mindig szimpatikus? És akkor mi van? Ilyen volt, van és mindig lesz is! De azért nem kell szétverni egy jól működő rendszert, hivatalt, mely erőn felül teljesít, próbálja a szolgálni a lakosságot.

Kérem, gondolja meg mindenki, valóban akkora ügy ez, vagy csak jó elővenni azoknak, akik mindig csak akkor jönnek elő a vacskaikból, ha kavarni kell azt a bizonyost? Azután elbűjva várják a következő lehetőséget csak úgy, *állampolgári jogon*. Ki fizeti majd a révést? Kinek a zsebéből fizetjük a szavazást, válás esetén a volt közös vagyoni perek költségeit? Hisz minden szerződést, amit a város kötött, majd két falu köti meg külön-külön, ha újból megkötik velük.

Az új testületek évekig csak a tulajdonviszonyokat fogják rendezni, addig itt semmi új nem fog létrejönni. Nem lesz több pénz, idő, energia, de a gond több lesz, mint valaha. Közben a mellettünk élő települések szépen elhúznak.

Itt sem fog megállni az élet, hisz a két község összeépül, mert nincs másolt hely, hisz már az egyesítésnek is ez volt az alapötlete. És akkor kezdődik előlől minden.

Egy ország fog rajtunk nevetni, *egy várost két faluvá tettünk. Ezt a FIDESZ – és Pocsaji úr sem akarhatja!*

dr. Frankó Károly
Gyomaendrőd polgármestere

ÉRDEKÜNKBEN

Testületi ülés 1992. október 13-án

Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete az Önkormányzathoz tartozó közalkalmazottak részére 13. havi illetmény kifizetését 1992. évben biztosítja úgy, hogy

– azon intézménynél, ahol év közben jutalomkifizetés nem történt és év végéig bérmegetakarítás képződik, a december havi várható alapbér 23%-át jutalomnak kifizethetik, a további bér és társadalombiztosítási járulék megtakarítás a 13. havi illetmény kifizetés fedezete lehet;

– azon intézménynél, ahol év közben jutalomkifizetés történt és a december havi várható alapbér 23%-át meghaladja, a 23% feletti összeget a dologiból át kell csoportosítani. Az átcsoportosított összeg és az év végéig képzett bér és társadalombiztosítási járulék megtakarítás a 13. havi illetmény kifizetés fedezete lehet.

A 13. havi illetmény további fedezetére rövid lejáratú hitel felvételét rendeli el.

A képviselő-testület megbízza a polgármestert a hitelfelvétel előkészítésére.

A „Díszpolgári” cím, valamint a „Gyomaendrődért” kitüntető emléklapok alapításáról és adományozásáról szóló 12/1991. (X.30.) számú rendelet módosításáról

1. §

A 12/1991. (X.30.) számú rendelet 4. § (2) bekezdése az alábbiakban módosul.

(2) A kitüntető emléklapok termézetes és jogi személynek, illetve jogi személy szervezeti egységének (szakosztály, kirendeltség, telep stb.) adományozható. Az emléklappal együtt 15 000 Ft pénzjutalom is adományozható.

1. Az Önkormányzat egyetért a Bethlen Gábor Mezőgazdasági Szakközép- és Szakmunkásképző Iskola diákotthoni ellátás 50 férőhely létesítésével megvalósuló önkormányzati beruházással. Az állami céltámogatásra a beruházás összköltségét 9 890 000 Ft-ban határozza meg.

A képviselő-testület az állami támogatás 40%-os mértékét alapul véve saját forrásként 5 934 000 Ft-ot az 1994. évi költségvetési rendeletben biztosítja.

2. Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete a Bethlen Gábor Mezőgazdasági Szakközép- és Szakmunkásképző Iskola diákotthon férőhely bővítésénél a saját forrás összetételét úgy határozza meg, hogy 5 934 000 Ft összegből az iskola 1 978 000 Ft-ot saját költségvetéséből egyéb forrása terhére biztosít.

Az intézmény emiatt 1993. évben működési többlétfogatási igénnyel nem léphet fel.

Értesítés

Gyomaendrőd Város jegyzője – a 136/1992./X. 1./ Korm. rendelet alapján értesíti a mezőgazdasági termeléssel foglalkozókat, hogy állami támogatást vehetnek igénybe őszi kalászos gabona vetéshez.

A támogatás vetőmag, műtrágya és gázolaj beszerzés után külön-külön is igénybe vehető.

A számlával igazolt vetőmag, műtrágya és gázolaj vásárlás értéke, de legfeljebb az elvetett kalászos gabona hektárjának 1500 Ft-tal számított szorzata.

A mezőgazdasági termelő a beszerzés értékét a vásárlásról szóló számlával köteles igazolni.

A támogatás igénybevételéhez az igazolást a Városháza 17. számú irodájában kell leadni Megyeri István főelőadónál hétfőtől – péntekig de. 8-tól 12 óráig.

Érdeklődni a 67/86 122/20-as telefonon.

*Köszönjük a hitet,
köszönjük a bizalmat!*

Szeptember 15-től október 15-ig a Kiszréti Gyógy szállóért Alapítványhoz csatlakoztak Gyomaendrődről:

*Hangya Lajos
Hanyecz Margit
Kővágó Gyula
Papp István
Pelle Andrásné
Sztanyik Zoltán*

Kárpótlási jegyből Gyógy szálló!

A Kiszréti Gyógy szálló megvalósítási ütemezésének következő lépése a hévízellátási lehetőségek vizsgálata volt. Július 24-én szakembereink helyszíni szemlét tartottak, majd ennek eredményeképpen dr. Fluck István balneológus és Szalontai Gergely vízgazdálkodási szakértő tanulmányt készített az adott témakörben.

A 60 oldalas részletes tanulmány lényegét tekintve arra a kérdésre, hogy alkalmas-e a bogárzói kút vize fürdővízként, úgy válaszol, hogy értékes ásványi-anyag-tartalma következtében – különleges technológiai megoldásokkal – alkalmas.

A vízösszetétel alapján valószínű a gyógyhatása és a minősített hazai gyógyvizek közül nagyon hasonló többek közt a cserkeszőlői és a sárvári.

A kút vízhozama a kb. 200 szobás gyógy szálló fürdőrezlegének ellátásához biztonsággal elegendő. Azonban elengedhetetlen még további vizsgálatok lefolytatása is.

A tanulmányterv és makett elkészítése is a 92-es év feladatai között szerepel. Ezért október 16-án látogatást tett a két lehetséges helyszínen (a Telekparton és az Almáskertben) Kovács László tervező. Ő otthonosan mozog a szálló és a gyógy szálló tervezésében, hiszen hazai munkái között szerepel a hévízi, sárvári, büki, a budapesti Thermál Aquincum gyógy szálló és a Hotel Intercontinental valamint a Hilton Szálló.

Reméljük a Kiszréti Gyógy szálló is legalább annyi vendéget fog kiszolgálni, mint az előbb említettek.

Szakembereink munkája eredményeként lehetővé vált a kárpótlási jegyek bevitele az Alapítványba. Ebben szívesen segítenek Önnek a kuratórium tagjai is. A következőképpen lehet a Kiszréti Gyógy szállóért Alapítványba bevinni a kárpótlási jegyeket. Ajánlott levélben küldjék el az Alapítvány címére: 1221 Budapest, Ady Endre út 101.

Munkatársaink brókercégen keresztül értékesítik és az Alapítvány javára írják, Önnek pedig elküldik az értékesítésről, tehát a nettó értékről szóló igazolást. Így egy nemes cél érdekében a jövőnkért használhatja fel kárpótlási jegyét. Kérjük támogassa Ön is elképzelésünket, segítse elő anyagilag is megvalósulását.

Gellai József

MINDENSZENTEK ÜNNEPE ÉS HALOTTAK NAPJA

Bálint Sándor: Ünnepi kalendárium II. (Szent István Társulat, Budapest, 1977) c. könyvből válogatta, és közreadja:

Iványi László plébános

Mindenszentek, a göcsejiek ajkán *mincién napja*. Katolikus tanítás a *szen-tek egysége*. Eszerint az élő és elhalt hívek titokzatos közösséget alkotnak, és az Úr színe előtt egymásért könyörögnek, helytállanak. A *küzdő* egyház (Ecclesia militans) a földön élő, a *szenvedő* egyház (Ecclesia patiens) a már meghalt, de még a tisztítóhelyen szenvedő, a *diadalmas* egyház (Ecclesia triumphans) pedig a már mennyekbe jutott, üdvözült hívek társasága.

Mindenszentek napja mindazon megdicsőült lelkek ünnepe, akikről megszámlálhatatlan sokaságuk miatt a kalendárium külön-külön, név szerint nem emlékezik meg. Amint Jelenések Könyve írja (7,9–10): *Ezután akkora sereget láttam, hogy meg sem lehetett számlálni, minden nemzetből, törzsből, népből és nyelvből. Ott álltak a trón és a Bárány színe előtt, fehér ruhába öltözve, kezükben pálmaágakkal. Nagy szóval kiáltották: Üdv Istenünknek, aki a trónon ül, és a Báránynak!*"

Természetes, hogy Mindenszentek ünnepét középkori misekönyveink számoltartják. Érthető, hogy a bencés Cluny hatására, amely az ünnepeket kezdeményezte, a magyar bencések is korán kiveszik részüket a kultusz szolgálatából.

Mindenszentek ünnepe és tisztelete igazában mégis a Tridentinummal újjászülető szentkultusz nyomán válik általánosabbá. Monumentális barokk mennyezetfreskóinkon (Győr, Eger) megnyílik az ég, és látjuk a mennyország népét, a minden szentek seregét. Barokk oltárképeink előterében nemzeti szentjeink állanak színpompás díszmagyarban Csehimindszent (1732 Dorffmeister István).

Bár az ünnep a szentek egyetemes egységét lelkendezve hirdeti és ezzel az európai közösségtudat kialakításában jelentős része volt, önállóságát, liturgikus rangját azonban nyilván a joze-finizmus lekipásztori közönye következtében teljesen elvesztette, és gyakorlatilag a halottak napjának vigiliája lett belőle.

Halottak napja, a régiségben olykor *lőkők napja*, *lelkeknek emlékezete*, a küzdő Egyház ünnepélyes megemlékezése a szenvedő Egyházzal. Mint mondtuk, a jámborságtörténet különös fejlődése során Mindenszentekből is gyakorlatban Halottak napjának vigiliája lett. A szegény szenvedő lelkek üdvösségének ügyét a jámborsági hagyomány a szegények, koldusok istápolásával érezte legméltóbban szolgálni: legin-

kább, legünnepélyesebben temetés alkalmával és Halottak napján.

A hazai halottkultusz múltjából el kell mondanunk, hogy a temető (cintere) valamikor körülvette a templomot. A halottat a gyászházból vagy a templomba, vagy csak a templom előcsarnokába (limbus) hozták. Itt folyt le a temetési szertartás, búcsúztatás, innen vitték és hantolták közeli sírjába. A szertartás alatt, máshol közvetlenül a temetés után vagy a templomajtóban, vagy a halott sírjánál osztották ki a megholt üdvösségéért való imádság fejében a koldusok, ispotálybeliek: betegek, elhagyott öregek között a gyászoló család ajándékát, főleg kenyeret, kalácsot, bort, gyertyát. Egyes helyeken a halottasházban ült tort a meghívott szegények, koldusok, félkegyelműek ünnepélyes megvendéglése előzte meg. Olykor a halott végrendeletében is meghagyta az alamiznaosztás idejét és mértékét. Ezt a hátramaradt élők lelkiismeretesen teljesítették is, mert félték, hogy halottjuk lelke hazajár. Az ősi hagyomány vidékenként más-más helyi formában maradt fent.

Az egyik jellegzetes változat szerint a hívek a halottak napi alamiznát (kenyér, kalács, bor, zsír, szalonna, köles, bab) a templomban ilyenkor fölállított katafalk (gyászkoporsó) mellé rakták, illetőleg rakják. A koldusok, rászoruló szegény családok részeltetése a pap, harangozó, koldusbíró, templomatyá hírével történt, illetőleg történik.

A temető az utolsó két évszázad folyamán a helység szélére került. Így azután sokfelé az osztás a temető kapujánál közvetlenül történik, máshol már csak történt. Az ételeket katolikus délszlávaink hozzátartozójuk sírjára teszik. Olyan helyek is akadnak, ahol a gyűjtés koledálással, szegények számára való kéregetéssel megy végbe, miközben a lélekváltság harangját kongatják. Máshol, főleg *Göcsejben* a család otthonában éjszakára terítenek az elhunyt hozzátartozók számára. Az ételt azután koldusoknak, szegényeknek ajándékozzák, esetleg maguk költik el.

Archaikus felfogás szerint a nap alkonyattól másik alkonyatig tart. Így érthető a *halottak estéje* elnevezés, amely Mindenszentek napjának estjét jelenti polgári számítás szerint. Ilyenkor a halottak emlékeztetere országzerte egy esetleg két óra hosszágú szólnak a harangok.

Meg kell jegyeznünk, hogy a síroknak az ünnepen való felvirágozása, a sírkeresztek megkoszorúzása katolikus népünk körében aligha több másfél száza-

dosnál. Kováts István szegedi kőműves mester önéletrajzában elmondja, hogy a szokás a szegedi magyarság körében a múlt század első felében vált a bevándorolt német polgárság hatására mind általánosabbá. A kegyeletes gyakorlat protestáns népünk is átvette, hiába hadakozott ellene – pápista szokásnak minősítve – még a múlt század végén is számos öreg református pap.

Aki a sírról virágot szakít, azt budaörsi német hiedelem szerint a halott elviszi.

A halott sírjára helyezett égő gyertyát Tápé idősebb népe szerint nem szabad másra áttenni, ott égetni, mert akkor annak a halottnak bűne, bűnadóssága, akinek sírjáról elvitték a gyertyát, ennek a lelkére száll át.*

A síron való gyertyagyújtás a békéscsabai szlovák evangélikusság körében az első világháború idején tűnt föl a távolban elesett hozzátartozók emlékeztetere. Nyilván hasonló szándékból a hajdúsági magyar reformátusok között is.

Parasztságunk körében általánosnak mondható, bár helyi sajátosságaiban még kevésbé ismeretes szokás, hogy halottak estéjén, sőt halottak hetének minden estéjén odahaza kis gyertyát égetnek. Rendre annyit gyűjtanak meg, ahány halottjuk van. Dombrád idősebb népe szerint azért a lámpát sem szabad eloltani, mert a gyertya nem nekünk, hanem a halottaknak világít. Egy-egy mellett mindaddig imádkoznak, amíg el nem ég.

Máriaalva (Moldva) határában felállított feszület

Az önkormányzat és a vállalkozások

I. Egyéni vállalkozók (hatósági feladat)

II. Az önkormányzat vállalkozási és vállalkozást segítő tevékenysége

III. Önkormányzatunk vállalkozásai, szolgáltatási színvonal

I. Egyéni vállalkozások

Gyomaendrőd városban jelenleg megközelítőleg 550 egyéni vállalkozót tartunk nyilván.

A vállalkozások aránya a különböző ágazatok között:

– kereskedők	38%
– iparosok	28%
– szolgáltatók	34%

Az egyéni vállalkozás új formáját meghatározó 1990. évi V. tv. megjelenésével városunkban is ugrásszerűen megnőtt az önálló tevékenység végzésével foglalkozók száma. Az új jogszabály liberálisabbá, egyszerűbbé tette az eljárást a vállalkozás megkezdéséhez. Enyhültek a szigorú szakképesítési követelmények is. Ezek hatására is sokan a gyors meggazdagodás reményében szakképesítést, kellő induló tőke és tájékozottság hiányában kezdtek önállóan vállalkozni.

Többnyire közülük kerülnek ki azok is, akik néhány hónap elteltével visszahagyják igazolványukat.

Jellemző, hogy az évek óta tevékenységüket gyakorló régi iparosok és kereskedők között nincs nagy személybeli változás, ők már megállapodottak, többnyire megtalálták számításukat, és inkább bővíteni igyekeznek tevékenységi körüket.

Elmondhatjuk, hogy a szolgáltatások színvonala az utóbbi két évben jelentősen emelkedett.

Gondoljunk csak azokra az új élelmiszerüzletekre, melyek túllépik az eddig működtek szintjét, árukínálattal, esetlegesen az alacsonyabb árakkal. – Az újonnan létesült kulturált vendéglátóipari egységekre, ezeken kívül más új vállalkozás dekoratív, színvonalas üzleteire.

A piaci kereskedelem terén sajnos az árukínálat bőségével szemben színvonal-emelkedés nincs. Ez részben a mostoha helyszín viszonyaiból ered, másrészt itt ezen a területen sok az olyan vállalkozó, aki kis befektetésből akar nagy jövedelemre szert tenni, így minőségileg alacsony színvonalú termékek is forgalomba kerülnek.

A legkisebb mozgás az iparosok csoportján belül észlelhető. Új vállalkozó, aki kifejezetten szakmunkás-képesítéshez kötött tevékenységet kíván gyakorolni, igen ritkán jelentkezik. A szolgál-

tasok fajtái közül a legelterjedtebb a vállalkozók között a teherfuvarozás, nőifodrász, cipész (cipőfelsőrész-készítő), ügynöki tevékenység, illetve az ehhez kapcsolódó termékforgalmazás.

Hiányszolgáltatásként említhetjük meg a férfifodrász, cipőjavító, órás, patyolat és Gelka szerviz szolgáltatásokat, valamint a gázkészülék-javítási szolgáltatást.

Városunkban 41 gazdasági társaság működik. A gazdasági társaságok szinte egyikének sem határozható meg az átfedés nélküli profilja.

Jellemző, hogy tevékenységük igen széles skálán mozog. Információkkal működésükkel kapcsolatban nem rendelkezünk.

Az egyéni és társas vállalkozások hitelevélteli lehetősége: OTP:

- forgóeszközhitel, éves futamidő
 - beruházási hitel, 3 éves futamidő
 - fedezet 1,5-szeres
 - nem lakás céljára szolgáló ingatlan
 - devizaszámla (zárolják)
 - értékpapír (zárolják)
 - 31%-os kamat
- gazdasági számítás alapján folyósítják.

Kereskedelmi Bank

1. Rövid lejáratú hitel

- egyéni vállalkozóknak, betéti társaságoknak
- 1 éves futamidő
- évi 39%-os kamat
- kétszeres fedezet
- nincs felső határ

2. Start hitel

- 3 évnél nem régebbi vállalkozásokhoz
- pályázat alapján nyerhető el
- évi 17,5%-os kamat
- másfélszeres fedezet
- futamidő: 5–10 év (2 év türelmi idő)
- az összes fejlesztés 70%-a igényelhető
- legkisebb igényelhető összeg: 500 000 Ft
- 10% azonnal betétként elhelyezendő

3. Kft.-nek nyújtott hitelek

- törzstőke háromszorosa igényelhető
- kétszeres fedezet
- 1 év futamidő
- 28%-os kamat.

II. Az önkormányzat vállalkozási és vállalkozást segítő tevékenysége

Az önkormányzat és a vállalkozás bonyolult kapcsolatrendszerének 3 nagy csoportja különböztethető meg:

a) Az önkormányzat vállalkozást segítő tevékenysége

b) Az önkormányzat funkcióinak vállalkozás formájában való megoldása

c) Az önkormányzatok vállalkozása

a) Az önkormányzat vállalkozást segítő tevékenysége

Valójában az önkormányzat gyakorlati működésének egésze közvetlenül vagy közvetetten hat a vállalkozásokra. Az önkormányzati törvény az önkormányzat kötelező feladatai között tételesen nem fogalmazza meg a vállalkozás segítését.

Azonban a képviselő-testület döntéseivel többféle módon tudja befolyásolni és segíteni a vállalkozásokat.

– Legegyszerűbb forma az információnyújtás.

Ennek keretében a piackutatást megalapozó településfejlesztési információkból a vállalkozásalapítás praktikus kérdéséig minden beletartozik. A dolog természetéből fakadóan ennek a feladatnak a megoldása elsősorban az apparátusra hárul. Természetesen az alapinformációk vállalkozásokhoz, vállalkozni akarókhöz jutása nem kizárólag hivatali feladat (érdekvédelmi szervezetek, különböző alapítványok, hatóságok).

Nem általában a vállalkozást, hanem a vállalkozókat segítheti az önkormányzat a technikai feltételek megteremtése révén. Ezen belül valójában két dologról van szó.

1. Az önkormányzat rendelkezik valamilyen eszközzel (telek, épület, helyiség), amit a vállalkozás céljára fel tud ajánlani. Pl. azon vállalkozóknak, akik a városunkban jelenleg a hiányszakmák valamelyikét kívánják gyakorolni, lehetséges lenne bizonyos mértékű engedélyt biztosítani a berbe vett helyiség díjával kapcsolatban.

2. A vállalkozók számára közvetlen anyagi előnyök más módon is nyújthatók.

Az önkormányzat saját forrása terhére közvetlen anyagi támogatást adhat vagy garanciavállalással segíthet hitelt szerezni. Szóba jöhetne egy vállalkozói alap létrehozása, amely pénzügyi vonatkozású kidolgozást igényel. Ebben szabályozásra kerülne, hogy az egyéni és társas vállalkozás milyen esetben és milyen célra igényelhetne hitelt, illetve támogatást. Meg kell határozni azt is, hogy visszatérítendő vagy vissza nem térítendő támogatásról, kamatos vagy kamatmentes hitelről lehet szó, és a támogatás futamidejét is rögzíteni kell. Cél-szerű meghatározni, hogy évente mi-

(Folytatás a következő oldalon.)

(Folytatás az 5. oldalról.)

ilyen összeget különít el a vállalkozói alapra az önkormányzat. Alapnövelő lehet a megtérítendő hitelek visszaforgatása.

b) Az önkormányzat funkcióinak vállalkozás formájában való megoldása

A vállalkozók szívesen végeznek olyan munkát, amely mögött megbízóként az önkormányzat áll. Ez ugyanis biztosan fizető és verseny szempontjából is korlátozott piacot jelent. De az önkormányzat is előnyhöz jut kétféleképpen is:

– A korlátozott verseny is hatékony teljesítésre kényszerít.

– Másfelől az ellenőrzés is eredményesebb lehet, mert bekapcsolja annak leghatékonyabb formáját, a nyilvánosságot.

c) Az önkormányzat vállalkozása

Lehetnek olyan helyzetek, amikor önkormányzatok szabad tőkével rendelkeznek és ezt vállalkozásba fektetve hasznosítják. Ez nem az önkormányzat lényegéből fakadó működési mód, hanem adott körülmények különlegességével összefüggő helyzet. Az önkormányzati vállalkozás lényege a rendelkezésre álló eszközök olyan hasznosítása, amelynek révén közvetlen és közvetett eredményük nem csak a többlet profitban, hanem az egész közösség életminőségének javulásában testesül meg.

III. Önkormányzatunk vállalkozásai

– Szolgáltatási színvonal

Amikor a vállalkozásokról beszélünk, meg kell említenünk az önkormányzat két vállalkozását is.

Az 1990. évben alakult PECTEN Szolgáltató, Építőipari és Kereskedelmi Kft. kérelemmel fordult az önkormányzathoz, melyben egy általuk létesítendő Shell benzinkút engedélyezését kérte, illetve területvásárlásra tett ajánlatot. Az önkormányzat és a kft. vezetősége közötti többszöri egyeztető tárgyalás eredményeként az a megállapodás született, hogy a kért 2 ha 6377 m² területű ingatlanal az önkormányzat belép a kft.-be. Az apport bevételének ellenértékéért az önkormányzat a társaság nyereségéből 15%-os részesedésre tart igényt. A beruházás 1991. február 7-én indult, a munkálatokat 3 ütemben tervezték kivitelezni, melynek határideje 1991. aug. 15-e volt. A rendkívül csapadékos időjárás és egyéb közvetett okok miatt azonban a beruházás mintegy másfél hónapot csúszott. A kút üzembe helyezése 1991. okt. 1-jén megtörtént. A kft. tevékenységi köre igen széles. Gépek, eszközök javítása, építőipari és javító szolgáltatás, különböző termékek kis- és nagykereskedése, vendéglátás, kölcsönzés, lízing szerepelnek a társasági szerződésben.

A PECTEN Kft. új beruházásával városunk fejlődését szolgálta. Figyelembe véve Gyomaendrőd üzemenyaggal való ellátottságát és ennek a fogyasztó felé való értékesítését, versenyhelyzet nem alakulhatott ki, mivel egy ÁFOR kúttal rendelkezünk. A fogyasztók jobb, színvonalasabb kiszolgálása érdekében indokolt volt egy másik kút megépítése. A kulturáltabb környezet, a modernebb, ellátottabb töltszállomás több szempontból is hasznos befektetésnek tűnt. Mind az eddig kihasználatlan és rendezetlen terület hasznosítása az önkormányzat számára, mind az új szolgáltatás beindulása az egész városnak kedvező volt. Az új létesítmény pályakezdő fiatalok számára biztosított munkalehetőséget, ami a jelenlegi gazdasági helyzetben mindenképpen pozitívumnak tekinthető. Ezen kívül a beruházás előnyei közé sorolható, hogy a városkép javítása egy forgalmas útszakasz mellett oldódott meg.

A benzinkút üzemelése mellett különféle egyéb szolgáltatások is várják a fogyasztókat. A létesítmény egész területén a Shell által szállított termékeket árusítják. Az üzemenyagon kívül Shell kenőanyagok és zsírok, autóalkatrészek, felszerelések és tartozékok, autóápolási cikkek, élelmiszerek, háztartási, vegyi áruk kaphatók a létesített üzletekben. Ezen kívül egy kulturált vendéglátóipari egység is üzemel nonstop nyitvatartással.

A PECTEN Kft. 1991. évi mérlegének és gazdálkodási eredményének vizsgálata alkalmával megállapítást nyert, hogy az első év közel 1 millió Ft veszteséget hozott, ami a Shell építése miatt keletkezett. A veszteséget törzsbetételével pótolni kell, ami minden társasági tagnak kötelező és arányos. Az önkormányzat további 4112 m² földterületet visz be apportként a kft.-be annak törzstőke pótlásához.

Az önkormányzat másik vállalkozása a GYOMASZOLG Kft., mely 1991. év végén alakult. Induló törzstőkéjük 19 millió 410 ezer Ft volt. A társaság a költségvetési üzem jogutódjaként jött létre, amiből következően a gépek, felszerelések, ingatlanok és a folytatandó tevékenység is átkerült az üzem átalakult szervezetéhez. Az egyszemélyes korlátozott felelősségű társaság tevékenysége igen sokrétű. Az eddig a költségvetési üzem által végzett feladatok, szolgáltatások körét bővítették, színvonalát emelték. Tevékenységi körük kiterjedt új építőipari és javító szolgáltatásra, foglalkoznak lakásgazdálkodással. Városüzemeltetési feladataik továbbra is közterületek, parkok rendben tartása, kommunális szolgáltatások, a köztisztaság.

Merőben új a kft. tevékenységi körében az általános temetkezési szolgáltatások végzése, köztemetőik kezelése. Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete 1992. március 1-jétől kezdődően jelölte ki a GYOMASZOLG Kft.-t erre az új szolgáltatásra. Az önkormányzat 1 millió forint hitelt biztosított a társaságnak.

Elmondhatjuk, hogy az új egység nem csak nevében lett más, tevékenységük színvonala is emelkedett. Közkegyeleti szolgáltatást igényesebben látják el a helyi konkurencia vállalatnál. Felszerelés és választékbővítéssel, valamint az ügyfelek számára teljes körű ügyintézővel igyekeznek a szolgáltatás színvonalát emelni.

Éves tervük 45 millió Ft teljes termelési érték ÁFA nélkül. Előreláthatóan a kitűzött célt sikerül elérniük, év végére minimális nyereség is várható. Pozitívumként említhetjük meg, hogy 1992-ben a kft.-nél a foglalkoztatottság megoldott, alkalmazottainak a munka biztosított volt.

Már az indulás évében sikerült bizonyos fejlesztések megvalósítása. Az adminisztrációs munka modernizálásához egy nagyobb teljesítményű számítógépet vásároltak, amelyen a teljes ügyviteli munka elvégzése megoldható.

A temetkezési szolgáltatás ellátásához egy új halottszállító kocsit szereztek be.

Szükséges volt kisebb kerti gépek vásárlása a parkok, közterületek rendezéséhez, gondozásához. A társaság tulajdonába került géppark felújítása, karbantartása rendszeres.

A lakossági szolgáltatások vizsgálatának során meg kell említenünk a helyi ÁFÉSZ tevékenységét. Az elmúlt évek során meghatározó volt szerepük a lakossági alapellátásban. Az egyéni vállalkozások és egyéb társas vállalkozások fellendülésével bizonyos mértékben háttérbe került a szövetkezet. Az üzletek áruválasztéka és minősége, a szolgáltatás színvonala lemaradt a vállalkozók által létesített és üzemeltetett egységektől. Az alulmaradás oka másrészt valószínűleg a szövetkezet vezetésében bekövetkezett helyzet, illetve az ebből adódó gazdasági-pénzügyi nehézségekre vezethető vissza. Az elnökválasztás után az új vezetés érezhetően igyekezett változtatni az addigi ellátás színvonalán. Új üzletek jelentek meg, az áruválaszték bővült. A kiadások csökkentése érdekében üzleteket vontak össze, egy részüket pedig bérbe adták.

Elmondhatjuk, hogy az ÁFÉSZ monopóliumhelyzete szinte teljesen megszűnt, az alapellátás terén minden területen megjelentek a konkurenciát jelentő egyéni és társas vállalkozások.

Gellai Attiláné csoportvezető

„Áldás békesség, tengernyi jóság...”

1992. október 1-jén a mezőgazdasági iskola tanáraiból álló Zabhegyező együttes és mi a 617. Sz. iskola Komédiás Kör-e egy öt napos romániai útra indulunk Nagyenyedre és két közeli kis magyar faluba, Torockóra és Magyarlapádra.

Mi, a 17 tagú színjátszó társulat Petőfi: A helység kalapácsa c. vígposzszal készültünk, a Zabhegyező pedig a tőle megszokott pol-beat irányzatú számait kívánta előadni.

Egész napos, fásasztó utazás után, késő este érkezünk a 370 éves kollégiumba.

Útközben az alföldi ember számára lenyűgöző tájakon haladtunk, többek között a Király-hágón is keresztülbuzoztunk. Az első estét és a következő délelőttöt pihenéssel és egy kis városnézéssel töltöttük.

Az ottani diákokkal azonnal ismerkedni kezdtünk, bár ez még nagyon visszafogott, óvatos barátkozás volt.

A második nap délutánján léptünk fel a kollégiumban, s bár hétvége volt, a gyönyörű nagyteremben telházra számíthattunk. A műsor előtt egy kicsit lámpalázások voltunk, mert nekünk a legnehezebb feladat, ha velünk egyidős diáktársaink előtt kell bizonyítani. Színpadra lépésünkkel nem várt tapsorkán fogadott minket. Ez kissé váratlanul érte a társaságot és a 300-350 fős diákközönség óriási várakozása növelte lámpalázunkat. Egy-két baki becsúszott eleinte, de amikor éreztük azt, hogy mennyire velünk van a közönség és – bátran állíthatom – élvezi azt, amit csinálunk, feszültségünk fokozatosan megszűnt. Tejesen feloldódtunk és „játsszani” kezdtünk. A darab végén ismét hatalmas tapsot kaptunk és nagyon örültünk sikerünknek.

A nézőtéren már a Zabhegyező együttes színpadra lépése előtt jó hangulat uralkodott. Ami ezután következ-

zett, az álomba illő volt. A zenekar játsszani kezdett, rögtön kontaktust teremtett a fiatal, zenéjükre fogékony közönséggel. A hangulat nőttön-nőtt, dalaik fülbemésző, könnyen megjegyezhető refrénjeit együtt énekeltük az ottani diáktársainkkal.

Folyamatosan szólt a vastaps, a nézők felálltak, egymás kezét magasba emelve ringtak a ritmusra. Mi színjátszók a műsor végén ismét felmentünk a színpadra, hogy a Zabhegyező-vel elénekeljük a „Ha én rózsá volnék...” kezdetű Bródy-dalt, de természetesen nemcsak mi énekeltünk.

Öngyújtók, gyufák gyulladtak meg, sokunk szemébe könny szökött, és az utolsó versszakot egy emberként énekelte tanár, diák, fellépők és a közönség.

Furcsa dolog, de el kellett utaznunk a határtól 350 km-re ahhoz, hogy igazán megérezzük, mit is jelent magyarnak lenni. Mi itthon könnyen kijelentjük, de ők magyarként is élnek odakint. Irigylésre méltó az ottani diákokban – fiatal koruk ellenére is – kialakult magyarságtudat.

Az este folyamán aztán elkezdődött az igazi barátkozás. Énekelünk, beszélgetünk, vicceket meséltünk. A jó hangulatnak a takarodó vetett véget.

A következő nap délutánján a közeli Torockóra indultunk. A kis magyar falu művelődési házában léptünk fel. Bár a körülmények nem voltak a legtökéletesebbek, a falubeliek fogadtatása, szeretete mindent háttérbe szorított. Engem ez az egész a vándorszínészek korára emlékeztetett, amikor a falu aprajagja összegyűlt, hogy az előadást megnézze. A szokásokat megőrizve elől ültek az idősebbek, és ahogy haladtunk hátra, úgy foglalták el helyüket egyre fiatalabbak. A kis helyiség zsúfoltságig megtelt, mert, mint megtudtuk, a faluban mindig eseménynek számít, ha vala-

ki az anyaországból érkezik a településre.

Fellépésünk simán, gördülékenyen zajlott, a vastaps sem maradt el. A Zabhegyező ismét óriási hangulatot teremtett. Jó volt látni, ahogy a terem elején ülő öreg nénik és bácsik egyszerre tapsolnak a hátul álldogáló 10-12 éves gyerekekkel, egy könnyűzenei koncerten. A műsor után megvendégelték minket szendviccsel, üdítővel kínáltak, s bár elfáradtunk, de ismét boldogan tértünk vissza szállásunkra, Enyedre.

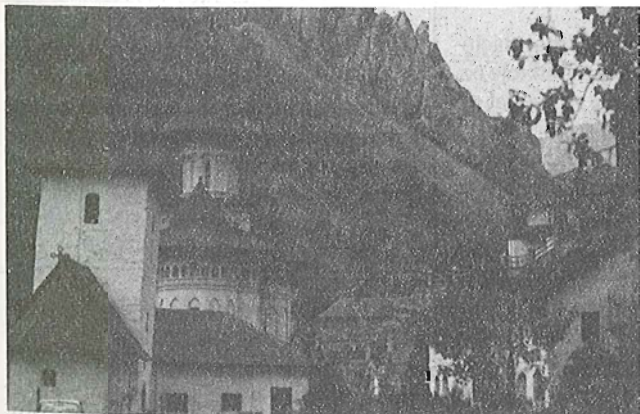
Az utolsó fellépés előtti délelőttön az enyedi líceum igazgatója egy gyalogtúrara kalauzolt minket, a gyönyörű Remete-szorosba. Itthon soha nem látható tájakon sétáltunk, friss levegőt szívva. Nem győztünk gyönyörködni a meredek sziklafalakban, a tiszta vízű patakban, a rendben tartott kis házakban. Betértünk egy ortodox kolostorba is, ami egy csodálatosan gondozott, tiszta, csendes helyen található.

Kellemesen elfáradtunk, de még előttünk állt az utolsó fellépés Magyarlapádon. Itt is szerény körülmények fogadtak bennünket, de ez semmiben nem zavart. A közönség szintén lelkes volt, hatalmas tapsot kaptunk, a Zabhegyező sem fogadták rosszabbul, mint máshol. Előadás után vacsorával vártak minket, majd énekelni kezdtünk. Az ott élőkkel elénekeltek többek között a Nemzeti dal-t, és a székely himnuszt is.

Mindent egybevetve nagyon szép 5 napot tölthettünk vendéglátóink között.

Sok dolgot megismertünk, láttuk hogyan élnek kinti diáktársaink. E rövid idő alatt kis társaságunk is remekül összerázódott. S ami mindannyiunknak jól esett: 5 napon keresztül ott volt velünk a szeretet.

Véha Zoltán
IV. D osztályos tanuló

Egy csodálatos kolostor a REMETE-szoros közelében

Fellépés előtti lazítás az Enyedi Kollégium egyik szobájában. A cikk szerzője gitározik

A szolnoki székhelyű TELE-COOP Kft. kábeltelevíziós rendszer szervezésébe kezdett a nyáron. Sajnos a kezdeti lelkesedés rövidesen alábbhagyott, mert olyan meglepetéshír kapott szárnyra, hogy nem lehet kifizetni. Itt átmenetileg el is akadt a dolog.

A szeptember 22-i képviselő-testületi ülésen Juhász Dezső, a kft. szervezője tájékoztatta a lakosságot, hogy a szervezés tovább folyik, semmiféle akadály nem gördült a létesítés elé.

Október 8-án a Katona József Művelődési Központba invitálta a plakát az érdeklődőket, ahol Borsos Árpád ügyvezető a következőkről tájékoztatta a megjelenteket:

A kevés számú befizetés ellenére a kft. elkészítette a kábeltelevízió-hálózat tervét a város egész területére, de a szerelést nem kezdhette meg anyagiak híján. A továbblépés érdekében a megjelent befizetők egyetértésével két hónappal meghosszabbították a szervezési határidőt november 30-ig. Eddig lehet részletekben vagy egészben befizetni a változatlan hozzájárulási díjat, 15 000 Ft-ot.

A hosszabbítás miatt a bekötések is februárban kezdődnek.

A kínálat azonban változott:

A Magyar Rádió UHR-adásai, a magyar TV 1 és TV 2 műsora, a SAT 1, a PRO 7, az RTL Plus, az MTV Europe, az Eurosport, a The Children's Channel és a Lifestyle mellett a magyar TV 3 műsorát is nézhetik a TELE-COOP-hálózat tagjai.

Ezt a magyar nyelvű műsort sem az egyedül parabolaantennával rendelkezők, sem a kisközösségi (lakótelepi) rendszerben lévők nem láthatják, mert másik műholdról sugározzák. Szóba került az Amerikai Egyesült Államok által létesítendő Kelet-Európának szóló – részben magyar nyelvű – független műsor vétele is.

A kft. továbbra is vállalja a hálózat szabvány szerinti működtetését, karbantartását, amely a már meglévő és

Városi Televízió, Gyomaendrőd...

működő hálózatok tulajdonosi és karbantartási problémáival szemben komoly előny.

A városi kábeltévé-hálózat központja, antennái, technikai berendezései a 617. Sz. Ipari Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézetben lesznek. Az iskola helyiségeit bekábelezi a kft., megeremtve a zárt láncú hálózatot, mely az oktatásban új távlatokat nyit.

A kábelhálózatot egyszerre kezdik el kiépíteni Gyomán és Endrődön. Mind-egyik utcát bekábelezik, azokat is, ahonnan nincs még jelentkező, de a később jelentkezők csak magasabb díjért csatlakozhatnak.

Azoknak, akik szervezőként vesznek részt, 500 Ft díjkedvezményt ígértek a kft. ügyvezetői családi házanként.

A művelődési házban megjelentek TELE-COOP Klub alapítását határozták el, mely helyi lakosokból állna, teljes pénzügyi és technikai ellenőrzési jogkörénél fogva napra kész információkkal rendelkezne, kapcsolatot létesítene a kft. és a helyi lakosok közt.

A hálózat kiépítésével egyidőben elkezdik a helyi tv-stúdió létesítését is. A stúdió a gyomaendrődi közéleti hírek mellett videofilmeik, reklámok, helyi rendezvények és más műsorok közvetítését tudná biztosítani. Egy ilyen stúdióval rendelkező rendszer határtalan lehetőségeket kínál a reklámok és információk útján a vállalkozóknak, a helyi közélet iránt érdeklődő lakóknak, a csak kábelen terjeszthető műsorokra vágyóknak. Nem is beszélve az önkormányzat és a pártok, társadalmi szervezetek lehetőségeiről, a választások előkészítéséről és akkor még a Világkiállítást nem is említettük.

A gyors, pontos, aktuális információáramlás egyetlen lehetséges feltétele ez, egy újabb lépcső a városi színvonal eléréséhez.

Szerződés és befizetési csekk a városházán, az endrődi kirendeltségen és a könyvtárakban található.

Gellai József

Nyugdíjas KI MIT TUD?

Október 15-én a Katona József Művelődési Központban 260 nyugdíjas gyűlt össze, hogy egy barátságos KI MIT TUD? keretében szórakoztassák egymást és önmagukat.

Az ötletgazda, Gellai András a helyi II. Sz. Nyugdíjas Klub vezetője, klubtársaival nagy lelkesedéssel készült ezen eseményre, hiszen első ízben került sor a megyén belül kisebb régió hasonló rendezvényére. Jó néhány éve a nagyszénási Művelődési Központ ad otthont az egész megyét felölelő hasonló eseménynek, de a mieink úgy ítélték meg, hogy szűkebb baráti körben is találkozhatnának ezután. A meghívásnak eleget téve az endrődi I. Sz. Nyugdíjas Klub tagjai szép, egyöntetű megjelenésükkel, gondosan válogatott, s tisztán előadott népdalcsokorral kezdték meg a műsort. Őket a dévaványai kör igen tartalmas bemutatója követte, melyben énekes csoport, szólóénekesek, versmondók kaptak helyet. Kimagaslóan szép előadasmódot hallhattunk tőlük. Ezt követően a házigazdák finom káláccsal és teával kínálták meg a résztvevőket.

Az uzsonna után a vendéglátó gyomai klub tagjai mutatták be bőséges műsorukat. A szép szólóénekek mellett kimagaslott egyik társuk, Iványi Mária több saját írása, így két jelenet, s egy monológ, amelyet ragyogó rendezésben és előadásban láthattunk, majd a hunyai klub virtuóz citerazenével szórakoztatta a közönséget. Az elmaradhatatlan tombola után, rövid éneklést, beszélgetést követően megelégedetten távoztak a vendégek, így a fellépő klubtagokon túl a meghívott helyi Nőklub, a Győzelem Tsz Nyugdíjas Klubja, valamint a Békéscsabai Mozgáskorlátozottak Gyomaendrődi Egyesülete képviselői.

Nagyra értékelhetők a fenti körök ezen kezdeményezései, mivel valódi közösséget alkotva, öntevékenyen hoznak létre valódi értéket; az egymásra való odafigyelést, kulturális alkotásokat. Hasonló jól megszervezett találkozóhoz kívánunk sok erőt és egészséget a valamennyi résztvevőnek.

Megyeriné Csapó Ildikó
igazgató

Hullaházban

- Van valami ismertetőjele a megboldogultnak?
- Hogyne! Erősen dadogott szegény!

(Comoedia)

– Méltóságos uram, igaz, hogy a méltóságos kisasszonyt hozzá méltóztatik adni Harry úrhoz? Hiszen ő az ön legnagyobb ellensége!

– Igen! De gondolja csak el, Jean – a feleségem lesz az anyósa.

(Pele-Mele)

A bárónó bált ad

- Szóval, gróf úr, a következő táncot velem táncolja?
- Természetesen, kedvesem! Mit gondol, szórakozni jöttem ide?

(La Vie Parisienne)

Apolló mozi műsora

1992. november hó

7-8. szombat – vasárnap 5.00 és 7.00 órai kezdettel	Waynes világi buli Színes feliratos amerikai filmvígjáték Rendezte: Penelope Spheeris Főszereplő: Mike Myers, Dana Carvey, Rob Lowe
9. hétfő 7.00 órai kezdettel	Szabad préda Színes amerikai film Rendezte: Geoff Murphy
12-13. csütörtök – péntek 7.00 órai kezdettel	A Skorpió megeszi az ikreket reggelire Színes magyar film Rendezte: Gárdos Péter Főszereplő: Rudolf Péter, Eszenyi Enikő
14-15. szombat – vasárnap 5.00 és 7.00 órai kezdettel	<i>14 éven felülieknek!</i> Férfias játékok Színes feliratos amerikai bűnügyi film Rendezte: Phillippe Noyce Főszereplő: Harrison Ford, Anne Bean, James Fox
16. hétfő 7.00 órai kezdettel	Sült zöld paradicsom Színes magyarul beszélő amerikai filmdráma Rendezte: John Avnet Főszereplő: Kathy Bates, Jessica Tandy
19-20. csütörtök – péntek 7.00 órai kezdettel	My girl – Az első szerelem Színes magyarul beszélő amerikai film Rendezte: Howard Zieff Főszereplő: Anna Chlumsky, Dan Aykroyd, Jamie Lee Curtis
21-22. szombat – vasárnap 5.00 és 7.00 órai kezdettel	Kóbor szellem palackot keres Színes magyarul beszélő amerikai filmvígjáték Rendezte: Michael Marvin Főszereplő: Paul Lemat, Geoffrey Lewis
23. hétfő 7.00 órai kezdettel	<i>18 éven felülieknek!</i> Vad orchideák 2. Színes feliratos amerikai erotikus film Rendezte: Zalman King
26-27. csütörtök – péntek 5.00 és 7.00 órai kezdettel	<i>Kiemelt helyár</i> <i>16 éven felülieknek!</i> A végső megoldás – Halál 3 Színes magyarul beszélő amerikai sci-fi Rendezte: David Fincher Főszereplő: Sigourney Weaver
28-30. szombat – hétfő 5.00 és 7.00 hétfőn 7.00 órai kezdettel	<i>14 éven felülieknek!</i> Mint a tűz Színes feliratos amerikai kalandfilm Főszereplő: Brandon Lee
dec. 3-4. csütörtök – péntek 7.00 órai kezdettel	Bugsy Színes feliratos amerikai film Rendezte: Barry Levinson Főszereplő: Warren Beatty, Annette Bening
Ifjúsági és diákelőadások	
26-27. délután 2 órától	LUTRA
30-án délután 1/3 órától	Szent Péter esernyője
30-án délelőtt 10 órától	OVI-MOZI

„Találkozunk a Timárban”

Hányszor elhangzik ez nap mint nap a szomjazó és a jó étel után vágyó szájából.

Egyik sem azt mondja, hogy a „Dreherben találkozunk” mert ennek így nem lenne varázsa, egyéni zamata (Dreher söröző nevű rengeteg van az országban, de Timár János, mint igazi vendéglátós csak egy van.)

Előző munkahelyéről a Halászkertből, legyen az hazánk fia, holland, német, osztrák és sorolhatnánk, azonnal valamennyi törzshelyet váltott és hűségesen követte Janit, és természetesen kedves feleségét, a személyzetet a tavaly megnyílt új vendéglőbe.

A lakályos, esztétikus helyiségek így önmagukban is vonzzák a vendégeket. De, ha megtelik tartalommal, akkor annak senki sem tud ellenállni: kétnyelvű étlap, hagyományos és ínycenc ételekkel, kommersz és márkás sörök, csábító aperitifek, üdítő italok kavalkádja, nem mindennapi édességek, csemegék arzenálja és ehhez társul a tulaj, János és Edit profi, sokoldalú gondoskodása, természetesen a személyzet minden tagja, aki lépést tart a nyugati mintájú és tempójú vendéglátással. (Aki ezt nem bírta, távozni kényszerült.) Az itt dolgozó társ a saját területén MINDENÉRT felelős. (Ez nem szocialista szektor, hogy minden a dolgozó népé!, ahogy ezt a szó szoros értelmében több évtizedig meg is valósították.) Itt érvényesül az igazi vállalkozói-tulajdonosi mentalitás!

Anita mindig mosolyog valamennyi vendégre

Gundel Károly a magyar vendéglátás nagy bölcse mondta: „A mindig talpon levő vendéglős, mint orvos, a pincér, mint ápoló kezeli a fáradt, beteg, ideges vendégeket. Nem ellenkezik, nem vitázik, hanem megnyugtatja.”

A mai vendéglősök közül kevés az ilyen, de Timárék kivételek. A messziről jött vendégeket segítik Gyomaendrődön eligazodni, ha elszakad a német kuncsaft óraszíja, János beszerzi a hasonmását, ha a hollandus rosszul van készségesen elkíséri az orvoshoz, ahol a tolmács szerepét is vállalja, merre, milyen szolgáltatás (szállás, bolt, benzinkút, stb.) van, azonnal önként felvilágosítást ad.

Bőség a pulton

Minden rendű és rangú bel- és külföldi vendéggel tudnak a „saját szájuk ízén” kommunikálni. Ha új munkaerőt, tanulót vesznek fel: ezentúl fő kritérium egy idegen nyelv szakmai szintű tudása.

Gyomaendrődön a falusi turizmus fellendítése érdekében vállalnák egy információs iroda működését házon belül. Itt lakhelyünről és környékéről a turista, az üdülő, az itt átutazó minden, számára fontos tudnivalóról felvilágosítást kapna. Tervezi, hogy településünk bejáraitához olyan tájékoztató táblákat készíttet, melyeken a szolgáltatások helyei találhatóak.

Nagyon örülne, ha a közlegő világkiállítás alkalmából terveit akceptálná a Polgármesti Hivatal (pl.: Egy főállású szakember városunk idegenforgalmával foglalkozna.) A szállást kereső vendéget így is sokszor ő invitálja a fizetővendég-szolgálat valamely helyére. Az ilyen jellegű szolgáltatást nyújtó gyomaendrődiek címlistáját összeállítja és a vendéglőben ezt mindenki megismerheti. Önzetlenül azt szeretné, hogy Magyarország e kis darabkáját, ahol mi élünk, az erre járók igenis jól megismerjék, hisz van olyan utazó, aki, ha erre téved, azt sem tudja merre jár. (Reklám, információ, stb. hiánya).

Arra törekszik „stábjával”, hogy a háziasszony otthon gondolkodóba esék: érdemes-e rengeteg energiával 4-5 tagú családjának több fogásos ebédet, vagy vacsorát készíteni, vagy Timáréknál MEGFIZETHETŐ ÉS ELFOGADHATÓ áron, kellemes környezetben, jó hangulatban VENDÉGNEK lenni.

Vallják feleségével, hogy az igazi vendéglősnek megszállottnak, fanatikusnak kell lennie. Apropos, Edit a kedves neje! Ő az, aki mindig mosolygósan, kulturált hangnemben szól minden „állapotban” levő vendéghez. Mindig üde, ápolat, fáradságát ügyesen rejti, kellemes jelenléte fokozza az étvágyat, őszinte megnyerő modora utolérhetetlen.

Mindketten arra is törekszenek, hogy a vendégük olyan legyen, mint egy hazajáró családtag vagy rokon.

A dicséretnek sorai azt bizonyítják, hogy elfogult is lehetek Timárékkal szemben. Igen! De az itt leróttak nagyon sokunk véleményét tükrözik.

Tíz esztendeje vagyok náluk törzsvendég, ennyi idő talán elegendő a megismerésükhöz.

Nálam Ők is ÁSZ-ok!

(János tiltakozott, hogy jelöljem erre a címre, hisz ennek az írásnak sem nagyon örül, nem szereti maga körül a nagy felhajtást, a reklámot.)

A vendégbarátság, vendégjog és vendéglátás fogalmak a civilizáció és az emberi együttélés velejárói voltak Babilonban és Egyiptomban már négyezer évvel ezelőtt, Gyomaendrődön a XX. század végén mindezeket Timárék folytatják és minőségi szinten ápolják.

Hajdú László

Zoli az első perctől bírja a tempót

Szívvvel írt levél – haza!

Valaha régen a peregrinus néven közismertebb vándordíjakok rendszerint vászonzacskócskában hazai anyaföldet akasztottak a nyakukba, erre, nyugatra indulásuk előtt. Hogyha a halál kaszájába lépnének, úgy ez legyen a békés álmukat dajkáló takaró az elnémult szíveik felett. Én – hiszen túléltem Szibériát és Kádárék börtönét egyaránt, miért félnék tehát a haláltól? – Inkább hazavinnivalót gyűjtögetek, errefelé, amerre leáldozik a nap, évente való errekalandozásaim alkalmából. Ha másra nem futja, hát leutánoznivalót. Még hozzá előre megfizetve. Hiszen a köcsipkecsoda kölni dóm tövében is az endrői harangok szép szavát hallom, belevegylve Gyoma-lakó kálomista uraimék szentegyházának giling-galang többszólamúságát is, melyekre a kis német templomocska paránykázza nagy csegettűjén, hogy: Ich bin noch auch da! Itt vagyok én is. S ez a harmónia a hazavágyásomra az ámen.

Errefelé mindennek az adja a rangját, hogy milyen öreg, s ha város, ki született benne, s amire, mert minden ittenjár-tankor önkéntes nagykövetté nevezem ki magam, nehéz minden esetben hazai pakliból reákrni az adut. Passauban elmondhatom például, hogy az apácák templomában nyugovó Boldog Gizella Szent Istvánunk hitestársa volt, a bambergi rózsacsodás Szent Erzsébet pedig valóságos Árpád-házi királyleány. Azt azonban már nehezebb belemagyaráznom wuppertali barátaim szomjas fülébe (akik szülőtteikként az aspirin-király Bayerrel, és a marxista milliomos Engelssel híreskedhetnek), hogy a „szlovák” testvérvárosunk, Kosice, magyarul Kassa, németül Kaschau székesegyházának – mely ugyancsak a Szent Erzsébet oltalma alatt áll –, attemplomában nyugvó Rákóczi Ferenc nagyságos fejedelem neje most már ugyancsak kapocs lehetne akár három nemzet között is, mivel hogy Amalia Sarolta hesseni hercegnőként született.

Ha mutatják az aacheni császárkoronázó katedrális ékszerkápolnáját, melyet bizonyos Ludwig Anjou építtetett országzarándokainak s kisebbfajta német fejedelemséget vehetett volna az árán, akkor bizony a nyelvemre viszket, hogy azt a Ludwig-ot mi Nagy Lajosnak hívjuk. S hiába hiszik ökelmélek Liszt Ferencet Franz-nak, mert német anyanyelvű, és Wagner apósa volt, ha magyarnak vallotta magát. Akár a jeles író, Hans Habe (Békési), vagy a hamburgi szoci expolgármester, Herr Donanyi apja, Dohnányi Ernő, Bartók és Kodály barátja és társa. Molnár Ferencről, Tel-

lerről és a filmes Kordákról nem is szólva.

Ilyenekkel kell manapság csengést adni, „márkát” a magyar névnek, hiszen a tschárdák, tschikósok ideje lejárt, leányaink pedig önmagukat árulják helyettem. Az is körülményes a fafejűeknek, hogy a közeli Amsterdamban tanult Komeinus Amos Janos halhatatlan pedagógus (s a pozsonyi szlovák egyetem „szlovák” névadója), ösztöndíjért folyamodó, latin nyelvű kérvényében apjaurát Szeges Jánosnak, székelynek nevezte, s Magyarbrodra született, amit ma is Uhersky Brodnak hívnak, Szent László telepítette határőr családból. Azt meg végképpen tagadnák, hogy Dürer, a nagy grafikus apját még Ajtosinak hívták, egy parányi falucska, Ajtós után, Gyulánk mellől, melyből tükörfordítással lett Dürer. (Ajtó = Tür; Ajtosi = Türer; középkori archaikus írással Dürer).

De mit mondhatna hazafelé közelítve az, hogy Póhalmot (Apróhalomegyházát) már Anonymus említi, s hogy a tatár-török pusztította Décs falu (melynek pusztá harmada határa ma Gyomaendrődhez tartozik) egyidőben több pápai tizedet fizetett (Péter-fillér), mint a megye-névadó Békés? Megértené ezt a nyugati pénzimádó, vagy érdekelné egyáltalán? Munkácsi Mihályt tudják, mert Lieb-nek született. De a németül is író agrarius-óriást, Tessedik Sámuel már nem. S mit mondana egy prospektusban nekik, hogy Petőfi megfordult Gyomán, míg Dózsa György serege Endrődnél lábaltá át a Körözs-gázlót? Kner? Jawohl! Kner Imre Drezdában tanult. Aber Rózsahegy Kálmán, oder Kállai Ferenc? Bocsánat, kicsodák ezek az urak? S mondhatnám akár az USA-ban is publikált sugártudós Sztanyik B. Lászlót is, megint csak egyedül a Londonból önmagát mecenáló Határ Győző viszi el a pálmát, mert annyira modern – mondják a deutschok –, hogy önmagát sem érti. Így van ez, Édes Feleim, Gergely Ágnes, Fenákel Judit, vagy Kedves Ecsém, Endődi Szabó Ernő, bizony kínaiak leszünk mi még jó ideig itten, előbbet otthon kell lenni, végérvényesen otthon!

És ne feledjük a Jó Isten mecenálta népi tehetségeket sem. A szobrász Papp Zsiga bátyámat, aki melleleg az országzászlót faragta, s a Kálvin-templom orgonáját famunkázta. Meg az elrendelt festő, Ugrin Péter bácsit sem. Akinek nevében, a nagy nyelvész-akadémikus, Melich János szerint csak szlávós anyakönyvi ellágyítás a „h”, mivel az Uhrin semmit sem jelent, míg az Ugrin ótörö-

kül = magyar! S ki tudja ma már, hogy néhai képviselőink, Rácz Lajos, és Vaszkó Mihály bátyámék Bajcsy-Zsilinszky Endre leghűségesebbjei voltak, s Mihály bácsinak a katolikus iskoláért lett osztályrésze a börtön, a Rákosi-felkínálta miniszterelnök-helyetteség helyett?

Mindezek mellett, előtt vagy után, utolsó esetben helyettük is dobra kell vernünk azt a városunk alatti jóféle termálvizet, hogy azzal is, ahogy lehet, gazdaságilag is felnőjjünk Európához. Amint szellemileg és a sportban ez a frontszakasz már OKE – mint a lötyty-kultúrájú amerikai mondaná. Velem született kétballabas antikupec módómon magam is dobolok, itten a Rajna partján. De mivel mostanság a sógoroknak nagy falat még a DDR s inkább tanácsot mérnek, halkacsán átsóhajtotam Dániába és Svédországba is. És a fülembé vasziszdaszolják azt is, ha a Közös Piac öntörvényei miatt kiszorult Európából a magyar bor, meg a jonathan alma, miért nem áruljuk almaléként vagy lefojtott mustként? Arra béna a tilalom, a kereskedelem viszont szomjas.

Ez ugyan arra Gyomaendrőd felé nem rímel, de kereskedni kell, vállalkozni arrafelé is, s erre ez a példázat is serkentő lehet.

Édes Feleim, a Hármaskörös partján! Ennyire futotta belőlem a nevem napján, szeptember 21-én az ige, s mivel sok jókat kívánva ez ideig még senki sem húzta meg a fületem, így hát önmagam köszöntöm, itten a Bergische Land-i zöld erdők mélyén.

Imigyen: Addig éljek, míg a mások, a népem, enyéim hasznára tudok lenni, mert a haszontalan élet annyit ér, akár a nyelvevesztett kolomp!

Ave adque vale! Légyen velünk az Isten! Wuppertal, 1992. IX. 21.

Tímár Máté

(Elhangzott a Düsseldorf-i Rádióban)

Az Önkormányzat meghirdeti hasznosításra:

- Fő u. 169–71. (volt ipari iskola)
- Lábás u. 13.
- Hősök u. 56.
- Az új piactéren üzleték
- Templomzugi szabadstrand
- Blaha L. u. 6.

Érdeklődni lehet november 15-ig Kolohné Kulik Évánál a Polgármesteri Hivatalban

25 éves a gyomai mentőállomás

1967. április 30-án kezdte meg működését Gyomán a mentőállomás. Létesítése Gyoma, Endrőd, Dévaványa, Hunya és Ecsefalva községek lakói által adományozott összegekből valósult meg.

A mentőállomáson egy állandó 24 órában dolgozó mentőgépkocsi látta el a mentési és betegszállítási feladatokat.

1968-ban ez a mentőgépkocsi 1181 mentőfeladatot végez. A mentőállomás személyi állománya induláskor egy gazdasági ügyvezető, két mentőápoló és két gépkocsivezető volt. A szolgálati lakásban lakó mentőápoló felesége telefonügyeleti szolgálatot látott el.

A mentési és betegszállítási feladatok növekedése szükségessé tette a szolgálatban lévő mentőgépkocsi bővítését, második gépkocsi beállítására került sor 1973. október 1-jén, majd ezt követően harmadik gépkocsi állt szolgálatba 1978. október 1-től.

A mentőállomáson szolgálatot teljesítők száma is természetesen növekedett, a jelenlegi feladatokat egy gazdasági ügyvezető, tíz mentőápoló, hét gépkocsivezető és egy takarítónő látja el.

1978-ban 2496, 1988-ban 4582, 1991-ben pedig összesen 5052 feladatot teljesítettek.

1981-ben megürült a szolgálati lakás, ezáltal vált lehetségessé a megnövekedett létszám elhelyezése. Nem történt bővítés a gépkocsik elhelyezésére szolgáló garázsoknál, így jelenleg nehézséget okoz a 4 futó és 1 tartalék mentő-

gépkocsi elhelyezése. Tervezzük a garázs bővítését, ehhez már segítséget kérünk a fenti települések önkormányzataitól.

A mentőállomás dolgozóinak jó a munkakapcsolata az önkormányzatokkal és a területükön működő egészségügyi intézményekkel és orvosokkal.

A 25 év alatt jelentős változás következett be a mentőgépkocsik típusát illetően is. A korszerűtlen Nysa mentőgépkocsi lecserélésre kerül, helyette a minden igényt kielégítő Toyota típusú mentőgépkocsi kerül beállításra.

A környék lakossága jelenleg is fontos intézménynek tartja a mentőállomást a lakosság egészségügyi ellátásában. Támogatásukat kifejezik a Békés megyei Mentőalapítvány részére juttatott anyagiakkal is. R Nagy Lajos – volt gyomaendrődi lakos – pl. végrendeletében 200 000 Ft-ot hagyott a mentőállomásra azzal a céllal, hogy az összeg szolgálja Gyomaendrőd korszerű mentőellátását.

A tervezett garazsbővítés megvalósulásával adottak a körülmények a további működéshez.

A 25 éves jubileum alkalmából jókívánságaimat fejezem ki a mentőállomás dolgozóinak, és kérem őket, hogy a jövőben is szorgalmas és fegyelmezett munkavégzéssel vegyenek részt a környék betegek ellátásában.

*Dr. Bumbera József
m. sz. vez. főorvos.*

Meghívó

Értesítjük a Tisztelt lakosságot, hogy a gyomai Szülőföld Baráti Kör alakuló közgyűlését 1992. november 16-án hétfőn 17 órakor tartja a Városi Könyvtárban (Kossuth u. 50.).

Mindenkit szeretettel várunk
Szervező Bizottság

**Felhívás
az 1993. évi
KI MIT TUD? vetélkedőre**

Várjuk azoknak a jelentkezését, akik 1992. december 31-ig betöltötték 14. és nem töltötték be 26. életévüket.

Jelentkezési határidő: december 1.

Városi forduló: 1993. január 26-án a Művelődési Központban.

Jelentkezni az alábbi kategóriákban lehet:

1. Vokális zene (ének)
2. Hangszeres zene
3. Vers-, próza-, mesemondás, szónoki beszéd
4. Néptánc
5. Klasszikus és modern színpadi tánc
6. Színpadi játékok
7. Egyéb

Bővebb felvilágosításért kérjük forduljon ügyintézőnkhez, Timár Tímeához. Telefon: 86-777

A Művelődési Központ szervezésében november 17-én Kun János, neves debreceni előadóművész tart rendhagyó irodalmi órát a Kner Imre Gimnáziumban.

Téma: Arany János költészete.

Szilvia a Timár team egyik oszlopos tagja

A Rostélyos GMK dolgozói jól „vállalkoznak”. (Boltjuk előtt másfél órával a nyitás előtt rengeteg a vásárló)

Félelem és gyűlölet nélkül kell élnünk!

(Elhangzott a Demokratikus Charta szeptember 24-i „csendes sétáján”)

Darvas Iván beszéde

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Bibó István annak idején úgy határozta meg a demokrácia mibenlétét, hogy a demokrácia az emberi együttélésnek az a formája, ahol a polgárnak nincs oka félelemre. Mi magyarok hosszú-hosszú évtizedeken, évszázadokon keresztül arra ítéltünk, hogy mindig is legyen félnivalónk. A különböző történelmi sorsfordulók, évszázadokon át mind-mind létükben fenyegették az egész nemzetet.

Az Isten különös kegyelméből két és fél évvel ezelőtt hirtelen felsejlett a nemzet előtt az önálló, független, senki által nem befolyásolt demokratikus átalakulás lehetősége. És csakugyan olyan kormány került hatalomra, amely egyértelműen bírta a magyar nép bizalmát. Megszületett a pluralista, parlamenti demokrácián alapuló demokratikus Magyarország. A komoly, felelősségteljes embert a legkevésbé sem aggasztotta, hogy a széles politikai spektrum legszélein továbbra is léteztek és ágáltak a különböző politikai szélsőségek is: a levitézlett szélsőbal, valamint a viharos gyorsasággal szerveződő, revansra szomjazó szélsőjobb is. Mindenki joggal hihette azonban, hogy a demokratikus választásokon megválasztott kormány tudja a dolgát, és az őket megillető helyükre utasítja majd a fejüket felülről szélsőségeket.

Sajnos, azonban az utóbbi időben határozott jobbratoló-dási trend tapasztalható Magyarországon, és nem a politikai palletta szélein, hanem a kormánykoalíció legmagasabb régióban.

Okunk van-e hát feltételezni, hogy újra eljött a félelem ideje? Elképzelhető-e, hogy újra egy mindenható állampárt irányítja életünk minden mozzanatát?

Én azért kértem itt szót, hogy elmondhassam Önöknek: NEM! Ilyesmi Magyarországon soha többé nem történhet meg. Amíg ekkora mennyiségben és főleg ilyen minőségben képesek a polgárok kifejezni akarataikat, addig hiába mesterkednek a szélsőségek – jöjjenek akár balról, akár jobbról (csak zárójelben jegyzem meg: a szélsőségekről általában ki szokott derülni, hogy igen jól megférnek egymással) –, mondom, mindaddig nem lehet félnivalónk, addig nem sérülhet a magyar demokrácia.

Hisz még a vezető kormánypárton belül is megjelentek a józan hangok: Balázi Tibor, Debreczeni József, Elek István, Furmann Imre, Kulin Ferenc és még sokan mások kinyilvánították már tiltakozásukat. És ha személyükben nincsenek is jelen ezen a gyűlésen, de lélekben velünk együtt hirdetik (idézem): „Nem hisszük, hogy a velünk szemben álló poli-

tikai erők nemzetből való kitagadása, ösellenségként történő megbélyegzése megengedhető egy parlamentáris demokráciában. Nem hisszük, hogy a mai Magyarországon a Jó és a Rossz mítikus erőinek élethalálharca folyik, ellenkezőleg úgy gondoljuk, hogy többé vagy kevésbé méltányolható erők küzdenek, hogy különböző természetű szellemi és erkölcsi minőségek versenyeznek egymással.”

Nem is tudnék ehhez mást hozzáfűzni mint azt, hogy mi is így gondoljuk. És ameddig ebben mindnyájan egyet tudunk érteni, addig nincs oka félelemre senkinek se ebben az országban.

Hölgyeim és Uraim! Figyeljenek! De ne féljenek! Köszönöm, hogy meghallgattak.

Állatorvosi ügyeleti beosztás

Gyomaendrőd területére 1992. nov. 1.–dec. 31-ig

Ügyeletet tartó állatorvosok:

Dr. Koleszár József Gyomaendrőd, Endrődi u. 18/1.

Tel.: 86-866

Dr. Áts Tamás Gyomaendrőd, Fő u. 81. Tel.: 86-755

Dr. Rác Csongor Gyomaendrőd, Baross G. u. 2/1. Tel.: 86-530

Dr. Farkas Zoltán Gyomaendrőd, Pásztor u. 36/2. Tel.: 86-812

Dr. Györkö Szilárd Gyomaendrőd, Kossuth u. 21. Tel.: 86-020

Az ügyelet minden esetben a munkaszüneti napot megelőző munkanap 18 órától a munkaszüneti napot követő munkanap reggel 6 órájáig tart. Az esetleges változásokról a cserét kezdeményező köteles valamennyi érdekelt felet értesíteni.

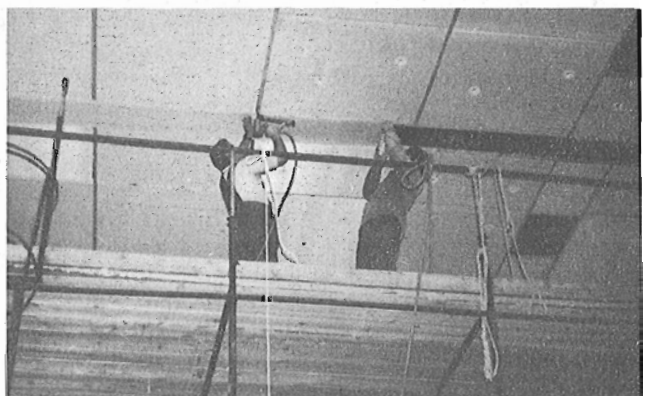
1992. október	30–	
	november	2-ig Dr. Áts Tamás
		06–09-ig Dr. Koleszár József
		13–16-ig Dr. Györkö Szilárd
		20–23-ig Dr. Farkas Zoltán
		27–30-ig Dr. Áts Tamás
1992. december	04–07-ig	Dr. Rác Csongor
	11–14-ig	Dr. Koleszár József
	19–21-ig	Dr. Farkas Zoltán
	23–28-ig	Dr. Györkö Szilárd
	31–	
1993. január	04-ig	Dr. Áts Tamás

Szarvas, 1992. október 16.

Dr. Frecska Sándor
kerületi főállatorvos

1992-ben megnyílik a Sportcsarnok?

Az új szigetelés rögzítése után ebben bízunk!

Gyomaendrődön alakult meg a Gazdakörök Békés Megyei Szövetsége

Dr. Kulcsár Lászlót választották
elnökükké

A Földművelésügyi Minisztérium munkatársa válaszol
a gazdák panaszaira

A jobb szélen a mi „főgazdánk”
Hunya Lajos

Idős és fiatal gazdák
nagy figyelme

TANFOLYAM

A 617. Sz. Ipari Szakmunkásképző intézet és Cipőipari Szakközépiskolában

a nőruha-készítő szakmában

a **SZAMUNKÁSVIZSGÁ**-ra
felkészítő tanfolyam

1992. november 14-én indul.

Jelentkezési feltételek:

- 8 általános iskolai végzettség
- 2 év igazolt, szakirányú gyakorlat
- orvosi igazolás a szakmai alkalmasságról.

A tanfolyam 6 hónapos időtartamú (szombatokként 8–14 óráig).

A vizsgák május és június hónapban lesznek.

A tanfolyam díja a jelentkezők létszámától függ.

A vizgadíj 1500 Ft (osztályozó és szakmai elméleti és gyakorlati vizsga).

Érdeklődni és jelentkezni az iskolában Pelyva Imrénél, és az iskolatitkárnál lehet tanítási napokon, valamint a tanfolyam indulásakor.

Szüreti mulatság Gyomaendrődön

Október 10-én városunkban szüreti felvonulás szemléllői lehettek a járőkelők. E napon a népi hagyományokat hűen tükrözve lovas, táncos bemutató, borkóstoló emlékeztetett a szüret hangulatára.

A helyi Lovas Klub és a Művelődési Központ Vadvirág néptáncsoportja váltak a nap főszereplőivé. A késő délutánig tartó parádés menet a Déryné Művelődési Házban fejezte be útját, ahol hajnalig tartó bálban mulathattak az érdeklődők.

Köszönjük mindazoknak, akik befizetéseikkel a Gyomaendrőd Város Közgyűjteményeiért Alapítványt támogatták:

- Dr. Bíró Béla California, USA,
- Dr. Bollok Sándorné Budapest,
- Hangya Lajosné Gyomaendrőd,
- Dr. Vidovszky Tamás Budapest

Tisztelt Polgárok!

1992. november 1-jén
(vasárnap)

Halottak napi emlékműsort
tartunk

Gyomán 15 órakor
Endrődön 16.30 órakor
a temetőben

(A Gyomaszolg temetkezési
részlegénél
Fő út 167.
gyertyák és mécsesek
kaphatók és megrendelhetők)

Gyomaszolg Kft.

A MŰVELŐDÉSI HÁZAK HÍREI

Novemberi programajánlat Katona József Művelődési Központ

- 2-13-ig Préselt virág kiállítás Antalfi Eleménné munkáiból
3. kedd 18-19.00 Aerobic tiniknek
3. kedd 19-20.00 Aerobic felnőtteknek
- első foglalkozás. Beiratkozni még lehet a helyszínen is.
4. szerda 10-13.30 ÉKSZERJAVÍTÁS
5. csütörtök 10.00 Alkotmány Termelészövetkezet közgyűlése
5. csütörtök 18.30 Bibliaismereti előadás-sorozat 4. rész
- A HEGYI BESZÉD
7. szombat 20-03.00 DISZKÓ
8. vasárnap 16.00 „VASÁRNAPI KABARÉ” a Mikroszkóp Színpad művészeivel
Közreműködik:
IHOS JÓZSEF - Kandi kamera
ÉLES ISTVÁN - Torgyán-paródia
HORVÁTH SZILVESZTER
Jegyek 130 és 150 Ft-os áron kaphatók, ill. telefonon rendelhetők a 86-777-es számon.
9. hétfő 8.30 és 14.30 GYERMEKSZÍNHÁZ
A szegedi Mini Színpad műsora
11. szerda 9-17.00 Importruha-vásár a büfé előterében
- 11-14-ig 9-17.00 Parabolaantenna és színes tv vásár
14. szombat 20-03.00 DISZKÓ
18. szerda 10-13.30 ÉKSZERJAVÍTÁS
18. szerda 9-17 Erzsébet-, Katalin-napi olcsó cserepes virág vásár
Aranyékszer vásár
20-30-40%-os engedmények
- magyar és honosított olasz ékszerrek
Holland bálás ruhavásár - 600 Ft/kg
19. csütörtök 18.30 Bibliaismereti előadás-sorozat 5. rész
- A TÉKOZLÓ FIÚ
20. péntek 14.00 XI. Országos Aranyarkantyús és Aranygyöngyös Szólótáncfesztivál területi elődöntője
21. szombat 20-03.00 DISZKÓ
28. szombat 13.30 20 éves a „Rumba” Társastánc Klub E junior I., II. korcsoportnak, standard és latin-amerikai táncok területi versenye. Táncbemutatóval közreműködik valamennyi jelenlegi táncosunk.
Belépő: 100 Ft, 60 Ft (nyugdíjas, diák)
- 19.30 A Katona József Művelődési Központban a 20 éves klub életét dokumentáló kiállítás megnyitása.
Beszédet mond: Nyíri Lajos békécsabai táncanár
- 20.00 Az előbbi helyszínen ünnepi műsor:
Méltató beszédet mond: Dr. Farkas Zoltán alpolgármester, a Kulturális Bizottság elnöke.

A régi és jelenlegi táncosoknak, hozzátartozóknak, szimpatizánsoknak nosztalgia bál.

Zene: Melody Combo - Szeged

Belépő vacsorával: 500 Ft

Asztalfoglalás és jegyelővétel ügyben kérjük forduljon intézményünkhöz. Üi: Csath Róza (Telefon: 86-777)

Novemberi programajánlat Déryné Művelődési Ház

- 4., 11., 18., 19. Videomozi diákoknak, az általános iskolák tananyagát kiegészítve
- 9-én 10.30. Gyermekszínház
A szegedi Mini Színpad műsora
- 19-én 9-16.00 Bálás ruha és cserepes virág VÁSÁR
Sportdelutánok a Művelődési Házban!
November hónaptól pingpongasztalok állnak az érdeklődők rendelkezésére.
- A Déryné Művelődési Ház dec. 12-én megrendezésre kerülő karácsonyi bevásárló napjára árusok jelentkezését várja a 86-917-es telefonszámon.

Gépíró-tanfolyam indul a Művelődési Központban október 31-én 8.30 órától.

A tanfolyam elvégzését igazoló oklevelet a Békés Megyei TIT állítja ki.

Társastánc-tanfolyam felnőtteknek a Művelődési Központban.

Első foglalkozás november 4-én 18-20 óráig.

Vez.: Megyeri László táncanár.

Az 1992. október 10-én Mezőkovácsházán megrendezett táncversenyen a közel 120 induló közül saját korcsoportjukban a következő eredményeket érték el táncosaink:

Latin táncokból: Farkas Tamás-Timár Barbara második, Uhrin Zoltán-Polányi Anita negyedik, Oláh Tamás-Jenei Éva ötödik, a standard táncok kategóriájában Farkas Tamás-Timár Barbara a harmadik helyen végzett.

A dec. 13-án megrendezésre kerülő karácsonyi bevásárló udvarunkba várjuk árusok jelentkezését a 86-777-es telefonszámon.

Köszönet

A Katona József Művelődési Központ és a társrendező Lovas Klub köszönetet mond az október 10-i SZÜRETI FELVONULÁS és BÁL anyagi támogatóinak:

Botlik Judit üzletvezető	Körös Bútoripari Kft.
Braun Mihályné vállalkozó	Lakatos Gyula nyomdája
Csatári Tiborné vállalkozó	Pannika Poharazó
Csipet bolt	„Sikér” Gmk
Dávid Istvánné virág- és ajándék kereskedő	Szabóipari Ktsz
Farkasinszki Lajosné kiskereskedő	Sztancsik László Dreher Söröző
Férfi Divat Szaküzlet	TETLEYS Bt., Gyomaendrőd
Gazda bolt	Óvári Timár Andrásné vállalkozó
GYOMASZOLG Kft.	Uhrin Erzsébet fényképész
Hunya István vállalkozó	Vaszkó Lajos vállalkozó
Keresztes Tibor vállalkozó	

HATÁR GYŐZŐ: KÖSZÖNNEK-E A HANGYÁK? II.

A koldus prostituált csak épp „megfogja a munka végét”, amilyen szemfüles: hogy nappal alkalmilag csarnokot takarít vagy ládát cipel, éjszaka ételmaradékokat gyűjt, otthagyt kukoricacsutkák tucatját rágja végig, vagy palit szerez az „éjszakai műszakból” – ez mind munka, lumpenproletárhoz illeszkedik „buli”. Nem talál senki abban kivetnivalót, hogy valaki elszegődik „vamzernak” – rendőri besúgónak –, csak kalkulálja bele, hogy a zsványok esetleg „hazavágják” – leütik.

Határtársadalma a vagányvilágnak, de nem azonos vele. Abban sem talál senki kivetnivalót, hogy valaki elszegődik egy „princ vagány” pucerájának-csicskásának, üzenet-hordójának, csak kalkulálja bele, hogy őt is megcsaphatja a lebukás szele.

A gátlások luxusát nem engedheti meg, a tisztesség meg úgy tör ki rajta, időnként és esetenként, mint a hisztéria pseudo-epilepsziája: ha megkívánja, úgy egy órácskára.

Vannak Krózusai, Harpagonjai; a kamat mindig uzsorakamat, mert a kölcsön bizonytalan. K. Gazi bácsi a Boráros-téri lócsárda padlóján tanyázott: hol szunyókált, hol a forintjait számolta – mert bárányszőr kucsmájának belése cipzárta járt s a kucsma olykor tíz kilót nyomott. Még annyi életcélja sem volt, hogy a menedékhely filléres szalmazsákját igénybe vegye – félt a tolvajoktól –, és belegyökerezve-beleöregedve, mint egy cigányvajda, szentimentális szeretettel zárta szívébe az egész lumpenproletariátust, mely még életében így bírodalmat vett az országon; s hordozta emlékeit és figurát.

Féllábú F. Karcsi bácsi, mint valami hegyi móc, vastag bőrzsákban a derekán hordta, kilószám a tízfilléresek, melyek bankóra váltása a Móríz Zsigmond körtéri Kondérközért pénztáránál valóságos napi szertartás volt, gúnyos-gazsulálók, alkalmi pojácák, enyveszködő irigyek és szomjas fegyörök csapatában.

– Karcsi bácsi, mi vagyk? – kérdezték tőle. És Karcsi bácsi mindenkinek rávágta: – Majom.

Azzal visszásántikált a kuckójához, és az egyik talponállós étkezőpölc alatt végignyúlt a földön.

Uzsorás Marcival – akinek „még órája is volt” – egyszer nappal akadtam össze, az Éj-jelnappal Közért egymást tiprő, ideges tömegében. A fal mellett gunnyasztott egy felfordított szemétkosáron és aludt. Amiben nemcsak az a meglepő, hogy felbukkant a kazamatákból, hanem hogy nem a földet választotta.

A lumpenproletariátus bámulatos meghitt viszonyban volt a padlóval. Különös „ázsiai” jelenség volt: ahogyan ázsiai méretű prostitúció hőmpölygött-sompolygott a körutakon a nyilvánosházak rendeleti bezárása után, ugyanúgy, az ágyról-asztról való lemondás után ázsiai módra visszataláltak a padlóhoz. Akár a kalkuttai utcai nyomorultat a szertehaveró koszádek, őket sem zavarta, hogy a hőcsizmák, a bakancsok behordta hólé-tócsákba áll a mozaiklapon vagy helyenként a leszórt fűrészpörrel sárlé-maszattá keveredett: teketória nélkül telepedtek le a tocsogó kőre és levegőszámba vették az „éjszakai

műszak” láberdőjét körülöttük. A zsványvilág szokásait, nyelvét ismerték, de csak úgy, mint a kétnyelvűek, akik határsávbán születtek. Sőt, voltak, akik egy harmadik, negyedik nyelv szótörmelékeit is megcsillogtatták svádájukban, mely utolsó portékájuk volt, félreértett latin vagy német kifejezéseket keverték tudalékos beszédjükbe, melyben, mint a galuska, úszott a bibliaidézet és az orosz káromkodás...

Mert a lumpenproletariátusnak megvoltak a maga tanácsadói, doktorai, gyóntatói és lelegegyenészei.

Egy intellektuális kucseber (házasságának tragikus történetével házalt, kívánatra levélköteggel dokumentálva, fél tál tüdőfőzelékért) ezt olvasta fel a hűten bestiához frott leveléből: „ha már szívesen összetörted bemocskolt tisztaságod Sámson-pörölyével, legalább töviskoszorúban fogant könnyeimet letörölnéd szerelmed sivatagjának Veronika-kendőjével”. A boldogtalan elfeledkezett róla, hogy Sámson pörölye – számarállkapocs volt.

A Nyugatival szemközt tanyázott a „tanár úr”; és még a személyzet is zordonan „tanárurazta”, ha szürkületi zárórakor a lócsárdából kitétték a szúrét. E lenéző hangúly nem változtatott a tényen, tanári diplomájától akkor fosztották meg, amikor egy magánintézet érettségi-bizonyítvány hamisításaival kapcsolatban vádat emeltek ellene. A vád alól tisztázta magát („nem vettem be a pakliba, könyörgöm szeretettel, ezek a piszkos kapitalista lélekfufár kútmérgezők, de hogy is vettem be. Nem tudtam róla”), és abból élt, hogy – merkantilizált graeco-latinsággal – hangzatos neveket öltött gyógyszeresek, kozmetikumok számára. A háború után államosították eltartóit. Mindenről *per abszolúte* vagy *teljes abszolútsággal* beszélt, s egy hajnali szeánsz alkalmával (egy „róseibni”, két sör) a tanár úr önvalomásában háromszáz *sztuáció*t számoltam meg:

– Partizánmunka volt, könyörgöm, az én korszituációmban, eftársam, ha rákényszerültem is, ugye?... A torkánam ugrottam volna? Mit, ön az én helyemben?! Ez volt az alapsztuáció. Gyűlöltem a hiéna fajtáját, a számon nem ment le a falat, amit adott, hogy ne átkoztam volna érte, aki kapitalista burzsuj mindene van és nem mentség, hogy abban a helyzeti szituációban a kizsigerelésre tört, a kizsigerelésre, könyörgöm. Azért bátorkodom: meg is érdemli. Deportálják csak, *per abszolúte*, így van ez rendjén, elftársam és *punktu*m, nem is állíthatja senki még ebben a mai létsztuációban sem, hogy a Géza a lakájuk volt. Ezt *teljes abszolútsággal*. Mert nem voltam ---

És így tovább, ez a darálómasina-száj. A Géza...

A szegény pára, igen logikusan, nem tudhatta, kivel áll szemben, s így önvalomása is inkább önkritika-szólalom gyűjteménye volt a káderosztály számára. Bizalommal öltögettek neki nyelvüket, nyújtották pulzusukat a betegek, rendelőjében, amely a lócsárda egyik sarokbenyílója volt; és a „tanár úr”, vajások buzgalommal hangzatos gyógyszereket emlegetett, amelyek rég kimentek a diatból.

Hajnali három után a társadalom „éjszakai műszaka” hazaszállingózott, és csak utóvédeit hagyta hátra. A vezérszólamot a lumpenproletár vette át. Felbátorodott; üzletelt, locsogott, árulta magát és megpróbálta összerakni élet-töredékeinek diribdarabjait. Zárórakor a fények kialudtak, a lócsárdában, vödörökkel, alázódították a trécselőknak, szundikálóknak s öntötték őket, mint az ürget.

Kiáradtak az éjszakába, s akkor lehetett látni csak, mekkora haddal vannak.

A hadak összetalálkoztak a Nemzetinél, az Oktogonnál, a Nyugatinál, a Moszkva-téren, a Móríz Zsigmond körtéren, felduzzadtak, széjjelszakadoztak. Az állami áruházak sötét kirakatorában dögszürkén sorakoztak a rongyok. Az özőnvízhez hasonló nagy alámerülés és tömegfulladás ideje volt – a sztálini özőn-szegénység.

De – mint az idegelhalással járó lepra, amelynek iszonyatát enyhülete az érzéketlenség – a lumpenproletár sem érzi már, mikor-hol „tört le az orra”; közömbösen megy el a sztálini özőn-szegénység kirakatai előtt – hitvány méteráru vágyat benne nem ébreszt, a próbabábuval nem érez kapcsolatot.

Még jó órahosszat elevenek a körutak, aratnak a „guberálók”.

A rossz emlékü ántivilágban csak a Cséritelepen guberáltak, a kifuvarozott szemétkosár; ez a guberálás is „visszatért”, de *egy magasabb fok*on: városzerte guberálnak. Rendesen asszonyok, akik az uniformizált batyun kívül zsákot is visznek magukkal. A koldusprostituált kettős foglalkozásából kikoptak – vagy nem tudják hová tenni nagyocska gyereküket.

A guberáló az „éjszakai műszakot” meg se látja: a társadalom neki: más rovarfajta, más dimenzió. Ő a batyuban lakik, a zsákjából él; hónaljig turkál a szemétkosarakban. A kukából paprika, alma, kukoricacsutka került elő – ez a koszt – papírhulladék a Papírgyűjtőnek, ahol fillérekre váltható; rongyharisnyák; használt óvszer (utóbbit kimossa és eladja a kurváknak, akik „felújítják”: meg-hempergetik püderben és felsodorják. Az özőn-szegénység idején az óvszer tilos, hiánycikk, privilégium).

Didergő házmester, gatyában a nagykabát alatt, alázatosan tartogatja a kapuszárnyat, és megszeppenve sandít egy zart kocsi felé a járdaszélen; a lépcsőházból dulakodás hangja, fojtott káromkodás-keservezés, szocialista törvényesség. Valami elkésett deportálás?... A Rajk-per egy kései oldal-toldaléka?...

A guberáló „hazafele” guberál, ilyesmire rá sem hederít. Törvény rá nem vonatkozik (más dimenzió), s nincs az a toloncház, amely ne *emelne* életszínvonalán. A csemeték, a rongyoskák is megtömték zsákjaikat, nincs tovább; a lumpenproletariátus a hajnallal beleszürkül a kövezetbe, a guberálók beledőlnek a falba, mint a kísértetek.

Kora reggel a széles hasú Szabad Nép újabb csapatát mér az imperialistákra és leleplezi a diktátor, Joszip Broz-Titó testőrvéréit. A koreai bacillusháború aznapi hazugságfelhője ráereszkedik a városra. Budapest

(Folytatás a következő oldalon)

(Folytatás a 15. oldalról)

a „szabadnépfélóra”, a „tízperces”, a „meglegcsákány”, a „Gazda”, a „Muszka”, a „Maximenkó” – ilyen és hasonló mozgalmakra ébred. A „lőrinci hengereszek csatlakoznak a „felszabadulási hét” mozgalmához” (1953. III. 3.), a szuhakállóiak „versenyfelhívással fordulnak a mátravidéki Alkotmány-akna bányászaihoz” (1953. I. 21.), és mialatt munkanélküliség, drágaság és nyomor dühöng a „tőkés országokban” és „emelkednek a török dolgozók megélhetési költségei” (1953. I. 5.), „hazánk egyre feljebb emelkedik a gazdasági, szociális és kulturális fellendülés útján” (vezércikk, 1953. I. 20.).

A pártönkívüliek sztálini tömbje hálaimával fordul Rákosi Mátyáshoz, akinek *Összegyűjtött Beszédei* kötetenként hagyják el a Szikra nyomdát, hogy a Párizsi Áruház hétmeletes sajtópapír-raktárát gazdagítsák, a leszakadásig. Fagyjejev még nem tudja, hogy öngyilkos lesz; Hruscsov pedig trjopakot táncol Joszif Visszárionovics Sztálin mulattatására, betegágyánál.

A sztálinisták olyan kommunisták, akik hisznek az ég különös kegyelmében, hogy a fasiszták minden bűnét büntetlenül, újra elkövethetik.

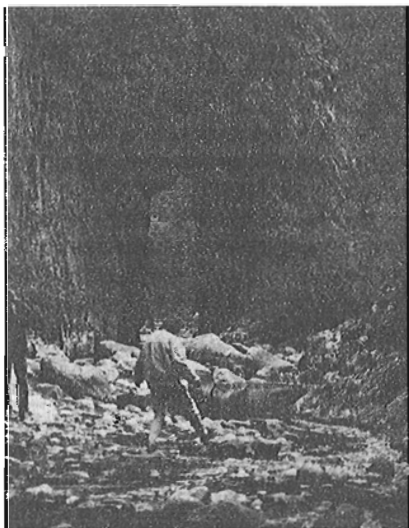
Az államcsőd – amelyet három évre nyújtott ki a szovjet fegyveres erők jelenléte – már 1953-ban előrevetette árnyékát; Nagy Imre fellépése érlelte meg a kijózanodást.

A lumpenproletariátus ijesztő felduzzadása sem volt egyéb, mint az özönvízhez hasonló, sztálini özön-szegénység tünete, az idők jele. Ekkor vált rendíthetetlen meggyőződésemmé, hogy a pauperizálás – mint a politikai alkotás „forradalmi” eszköze – a sztálini arisztokrácia titkos tanításához hozzátartozik. Magyarországnak is volt egy korszaka, amikor „az ország kétharmada az egyharmad alamizsnáiból élt”.

Ne tévesszenek meg a „tézisek”, a szölamok, a terminológia; ne takarja el előlünk az elvértelenedő marxista zsargon a történelemalkotó Titkos Tanítást. A nagy francia forradalomban felkelt a nép, hogy elkergesse az arisztokratákat. A magyar forradalomban felkelt a nép, hogy elkergesse az arisztokratákat.

Nincs különbség.

1957

A Remete-szoros Erdélyben

Olcsó utazás!

Párizs – Trianon – Luxemburg
Időpont: 1993 tavaszi szünete

1. nap Indulás a kora reggeli órákban igény szerinti helyről. Folyamatos utazás Párizsig, útközben pihenőkkel.
2. nap Dél körül megérkezés Párizsba, pillantás Párizsra az Eiffel-toronyból.
A szállás elfoglalása.
Délután versailles-i kirándulás, a Kis-Trianon Kastély megtekintése.
3. nap Délelőtt a történelmi városrész megtekintése.
(Notre-Dame, Champs-Élysées, Diadalív, Sacre-Coeur, Festők tere).
Délután látogatás a Louvre-ban.
Este vacsora a Notre-Dame szomszédságában.
Éjszakai városnézés a Pantheonról a Pompidou Központig.
(Pantheon, Sorbonne, Cluny Múzeum, Conciergerie, St. Jacques torony Pompidou Központ.)
4. nap Délelőtt Defense negyed (a modern Párizs), délután szabad program.
VA G Y Egész nap az EURODISNEYLAND-ben.
Este szabad program a Place Pigalle környékén.
A busz 23.00 indul vissza a szállodába.
5. nap Reggel indulás Luxemburgba
Délután megérkezés, városnézés, vásárlás Luxemburgban.
Késő délután indulás Magyarországra.
6. nap Érkezés Magyarországra.

Elhelyezés:

Párizsban 3 éjszakára, 2–3 ágyas szállodai szobákban.

Ellátás:

3 reggeli és 1 vacsora Párizsban.

Részvételi díj:

5 900,- Ft + 195 DEM,

szeptember 15 és június 15 között:

4 900,- Ft + 130 DEM,

amely magába foglalja a Louvre és a versailles-i belépőt, nem tartalmazza viszont a Disneyland belépőjét.

Reméljük ajánlatunk megnyerte tetszését!

Várjuk a jelentkezését!

Hajdú Lászlónál a 617. Sz. iskolában 2000 forintos előleg befizetésével

HASZNÁLT, RÉGI, KOPOTT
KÁRPITOZOTT BÚTORAIT

felújítja

Uhrin Sándor
Gyomaendrőd,
Bajcsy-Zsilinszky út 46.

Műteremben

FESTŐ (elragadtatással): Azt hiszem, ennél jobb képet soha életemben nem fogok festeni!

MŰKERESKEDŐ: Sohse csüggedjék el, kedves barátom!

(Le Sourire)

Gyomaendrőd Híradó

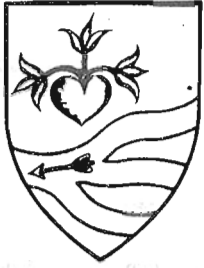
Gyomaendrőd Város Önkormányzatának lapja.

Felelős szerkesztő: Hajdú László. Kiadja: Gyomaendrőd Képviselő-testülete. Gyomaendrőd, Szabadság tér 1.

Telefon: 67/31-320. Felelős kiadó: dr. Frankó Károly polgármester. Készült a Gyomai Kner Nyomda Kft.-ben, Gyomaendrőd, Kossuth u. 10-12.

Felelős vezető: Papp Lajos ügyvezető igazgató. Terjesztik a gyomaendrőd postahivatalok, diákok és kereskedők.

Engedélyszám: III/PHF/108/BE ISSN 0238-8391

HÍRADÓ GYOMAENDRŐDI

GYOMAENDRŐD VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK LAPJA

XI. ÉVFOLYAM 11. SZÁM

1992. NOVEMBER

MEGJELENIK HAVONTA

ÁRA: 15 FT

A TARTALOMBÓL

**Képek
nemzeti ünnepünkről**
(4-5. oldal)

„HALOTTAK HALLGATÁSA”
(6. oldal)

*A tisztességet nem kívánom
megvásárolni...*
(9. oldal)

DIÁKMENÜ
(11. oldal)

**AZ MSZP
ÁLLÁSPONTJA**
(13. oldal)

Francia képek
(14. oldal)

Képek az ÁSZ-ünnepéről
(8. oldal)

MIKULÁS

A gyerekek nem is Miklós, hanem Mikulás napjának ismerik, s a Mikulás nem más, mint a Miklós név szláv változata.

A legendás életű püspök, aki a IV. század közepén halt meg, különösen a felebaráti szeretet gyakorlásában tűnt ki: a Mikulás-napi ajándékozás is az ő emlékére történik: a legenda szerint ugyanis a püspök egy szegény család házába az ablakon át aranyat dobott, amelyből a három szegény lány gazdag hozománya lett. Erre emlékezve teszik az ablakba cipőjüket a gyerekek december 6-án, várva, hogy a Miklós püspököt ábrázoló szakállas Mikulás-apó beleejtse ajándékát – ha nem is aranyat, legalább csillogó, aranyos papirosba burkolt csokoládét, diót, édességet.

A szent életű püspök neve a cseh és a szlovák nyelvben lett Mikulas, s ezt ők szabályos férfinévként használják a Miklós megfelelőjeként. Magyar fül számára azonban kissé szokatlan, ha egy húszéves fiatalember például a Balaton partján úszónadrágban bemutatkozik: Mikulas Bohuslaw. Igazi „nyári Mikulás”! (Arany Toldijában Mikola a cseh vitéz neve, s ez is a Miklós, illetve Mikulas egyik változata.)

Cibere az ÁSZ

SALOM

(Békét hozok – héber köszöntés)

Egykoron kislalum elhagyatott zsidótemetőjében gyerekkövel próbáltam elképzelni a zsidó embert. Milyen a bőre színe, haja, orra, habitusa? Miben különbözik tőlünk, magyaroktól? Mondták ilyenek, mondták olyannak.

Mára már tudom, hogy bőrszíne alapján szinte a feketétől a fehérig minden színárnyalata megtalálható, s nincs homogén habitusa. Zsidó, aki annak vallja magát s a zsidó törvények, szokások szerint él. A világon szinte mindenütt él belőlük, szétszórtá őket a történelem. Napjainkban van egy miniállamuk, melynek neve Izrael. Sorsom szerencse oldala megadta, hogy eljuthassak e bibliai földre, ma már a sivatag határára. Láthattam, érezhettem egy nép szívós küzdelmét léteért, fennmaradásáért a történelem színpadán. Mózes vizet fakasztott a sziklából – írja a biblia, mai utódai fejlett mezőgazdasági technológiával szó szerint meghódítják s termékennyé teszik az eddigi kopár kősvatagot. Ott emelnek városokat, ahol egy európai ember az élet létezését sem tudná elképzelni. Nem ismernek lehetetlent, mert élni akarnak s az emberi együvé tartozásuk közösségi érzése adja hozzá a hatalmas erőt.

Milyen hálásak is lehetünk MI magyarok Árpád apánknak, ki e termékeny Kárpát-medencébe vezérelt bennünket. De felismertük-e, s tudunk-e élni adottságainkkal, lehetőségeinkkel? E nép, amely túlélte – többek között – a tatárjárást, a törökveszt, úgy ahogy a XX. századi világháborúkat, ennek a népek lesz-e ereje magyarságát népet összetartó erővé kovácsolni s – vallástól, világnézettől, bőrszíntől stb. függetlenül – a természet, az élet törvényeit számba vevő közös gondolati rendszer „vezérágai” mentén együtt gondolkodni s együttesen fennmaradni a jövő évszázadban (évezredben?) is Európa térképén? Vagy talán minket is szétszór a történelem?! (Még ennél is jobban?!)

Foglár Mihály

ÉRDEKÜNK BEN

Az Önkormányzat és a Polgármesteri Hivatal üléseiről

NOVEMBER 12.

Az Önkormányzat tulajdonairól és vagyonnal való gazdálkodás egyes szabályairól szóló rendeletet elfogadták.

Az 1993. évi költségvetés előkészítését a különböző bizottságok megkezdték és jelenleg is azon fáradoznak, hogy minél OPTIMÁLISABB legyen a KÖZ számára. (A költségvetési koncepciót a Polgármesternek nov. 30-ig kell benyújtani a testületnek.)

Íme a vitaindító amelyet Nagy Istvánné csoportvezető állított össze, amelyet a képviselők számára melléletekkel ellátott.

Az 1993. évi költségvetés tervezésének első szakasza lezárult azzal, hogy Önök elé kerül egy számítási anyag, elkezdődik egy újabb szakasz, amikor a Képviselő-testület a bizottságok javaslata alapján meghatározza a prioritásokat, a terv fő irányait.

Mi jellemezte az első szakaszt?

A Képviselő-testület 1992 nyarán tájékoztatót kapott a kormány által készített, a Parlament részére benyújtott előterjesztésről, amely az 1993. évi gazdasági programról és a költségvetési politika fő irányairól, az önkormányzati gazdálkodásra gyakorolt hatásáról szól.

A kiadott számítási anyagban érzékelt lehetett, hogy az önkormányzatok 1993. évi támogatása és átengedett bevételek (SZJA) összege igazodik a makrogazdasági feltételekhez.

A költségvetési törvénytervezet szerint csökken a személyi jövedelemadó és személyi jövedelemadó-kiegészítés összege (városunknál közel 21 millió Ft bevételi kiesést jelent), a normatív állami hozzájárulás mértékének növekedése csak az 1992. évi központi bérpolitikai intézkedések fedezetére nyújt fedezetet.

Fokozza a problémát városunkban, hogy a növekvő intézményi kiadási igény mellett az ellátottak száma csökken: pl. általános iskolai, gimnáziumi, szakmunkástanulói létszám, nő viszont az olyan ellátottak száma, akiknél a normatív állami támogatás összege meg sem közelíti a működéshez szükséges fedezetet (pl. óvoda) vagy nő az olyan ellátottak száma, akikre normatív állami támogatás nincs (pl. bölcsődei ellátás, napközi otthoni ellátás). Az előkészítő munkákhoz tartozott, hogy a Képviselő-testület döntött a céltámogatási igények benyújtásáról, egyes mutatószámok (oktatás) fejlesztésekről, élelmezést folytató intézményeknél a nyersanyagköltségről, a Gondozási Központnál az ellátottak térítési díjáról.

Az intézmények igény oldalról összeállították költségvetésüket, amely lényegében

követi az árváltozások kihatását, a közalkalmazottak és köztisztviselők jogállásáról szóló törvény végrehajtását.

A hivatal számításokat végzett a bevételek meghatározására, a kiadásoknál pedig számba vette azoknak a feladatoknak a kiadási vonzatát, amire a költségvetési törvénytervezet lehetőséget ad, illetve a Képviselő-testület már döntött.

Ismerkedett a szociális törvénytervezettel, a jelenlegi információkra építve az új feladatokra költségszámítást végzett.

◆ ◆ ◆

Mentőállomásunk jelenleg két garázssal rendelkezik, ezt szeretnénk bővíteni, az önkormányzat 300000 forintos támogatást erre a célra megszavazott.

(A gyomaendrődi mentősök körülményeiről a következő számban).

◆ ◆ ◆

A Pocsai képviselő által kezdeményezett SZÉTVÁLÁSI AKCIÓTÓL 17 önkormányzati tag elhatárolta magát, Jenei Bálint úr kivételével.

Tisztelt Képviselő-testület!

Bevallom, nem szívesen rabolom el a drága időt a fontos napirendek elől, de mégis megteszem, mert Pocsai képviselő úr október 13-i bejelentése után a helyi sajtókban a Polgármester úr – nem először – számomra bántó megjegyzéseket tett. Ezekre eddig soha nem reagáltam.

Közvetlenül a választások után a Polgármester úr első, Délkeletben megjelent nyilatkozatában számomra bántó és valótlan megjegyzéseket tett. Toleranciámat bizonyítja, hogy a később velem készített interjú a Polgármester úr is kulturált és korrekt nyilatkozatnak minősítette.

A GYOMAKÖR Egyesület megalakulásakor, mellyel szemben kezdetől előítélettel viselkedett, viszont félreérthetetlenül elmarasztalt, úgymond a hatalomból kiszorultak csinálják a bajt.

Nem szóltam azért sem, amikor az év elején a helyi pártvezetők plénuma előtt úgy nyilatkozott, hogy jelenlétem zavarólag hat a testület munkájára, és az a helyi sajtóban is megjelent. Nem értettem ezt, mert úgy érzem, hogy az eltelt két évben a testületben és a bizottságokban is aktívan és jobbító szán-

dékú álláspontot képviseltem, a város érdekeit tartottam szem előtt, de nem reagáltam.

Végül a Pocsai képviselő úr október 13-i bejelentését követő, helyi sajtóban is megjelent Polgármesteri nyilatkozat készített arra, hogy felszólaljak. E nyilatkozatok engem marasztalnak el, amiért rögvest nem csaptam az asztalra és ismét felemlegetésre került a „hatalomból kiszorultak” bélyege, akiknek semmi sem jó, ami az elmúlt két évben a városban történt.

Nem tartom etikusnak és jogosnak a személyemet sorozatosan érő támadásokat, mert nem adtam rá okot.

Nekem soha nem volt stílusom az asztalcsapkodás és a hisztérikus reagálás a konfliktushelyzetekben sem.

Akkor is megőriztem nyugalmamat 1987-ben, amikor az ENCI-ben tartott falugyűlésen 1000 ember előtt kellett végighallgatnom több endrődi állampolgár durva, becsületbe gázoló támadásait személyem és általában a gyomai „elnyomók” ellen, és ahol még az 1935-ös csendőrsortűz is bűnünként lett felmlítve.

A támadások akkor nyilvánvalóan arra igyekeztek hangolni a tömeget, hogy szét kell válni a két településnek. A gyűlés végére a felsorolt tények alapján rádöbbsent a tömeg, mekkora hátrányt szenvedne Endrőd, ha nem követi Gyomát a várossá válás folyamatában.

A Polgármester úr ismételt szóhasználatát, melyben félreérthetetlenül rám is használta a „hatalomból kikerült” titulust, nem veszem magamra, mert bár gyakorolhattam volna, én a feladatokat mindig szolgálatnak tartottam, módszeremnek pedig a toleranciát, és a meggyőzést, az összefogásban rejlő források feltárása érdekében. Úgy vélem ez az út vezetett el Gyomaendrőd várossá fejlődéséhez. Pocsai Zsolt bejelentéséről, melyben a FIDESZ döntését ismertette, az a véleményem, hogy nem kell katasztrófának tekinteni, de kétségtelen, hogy időszerűsége vitatható. E kérdésben perdöntőnek a lakosság többségének a reagálását kell tekinteni, melyre lesz alkalom a közelgő közmeghallgatáson is.

Személyes véleményem ma sem változott arról, hogy 1981-ben célszerű volt az egyesülés, mert felgyorsította mindkét település fejlődését és lehetővé tette Endrőd számára is a várossá fejlődést. Meggyőződésem, hogy még előbbre juthattunk volna, ha nem emészti fel rengeteg energiánkat az egyesülés

(folytatás a 3. oldalon)

után 2–3 évvel megjelenő endrői gáncsoskodás azért, mert nem az új tanács-házával kezdtük a városépítést az Október 6. lakótelepen, valamint azért, mert Gyomán épült fel a tornacsarnok és a művelődési központ. Sajnos a Képviselő-testület sem mentes ma sem a problémától. Egyes döntéseknél ma is szerepet játszik, hogy Endrődön vagy Gyomán valósul-e meg valami. Ez pedig nem teszi lehetővé, hogy az egyesített anyagi erőt a leghatékonyabban használjuk.

Az egyesülés óta eltelt 11 év tapasztalata alapján személyes véleményem az, hogy az együttmaradásnak lehetnek előnyei. A szétválás a gyomai városrészt előnyösebb helyzetbe hozná, de Endrődön is megmaradna az elért színvonal.

Gyoma önmagában is rendelkezik a városi feltételekkel, Endrőd elvesztésére a városi státuszt, de ugyanúgy használná a közintézményeket, mint eddig. (Középiszkolák, egészségügyi intézmények, művelődési központ, földhivatal stb.)

Szétválás esetén a vagyonmegosztást a vagyon földrajzi elhelyezkedése döntően rendezné. A város hitelállománya minimális, ezen vita nem lehetne. Az eddigi fejlesztésekből Endrőd arányosan jobban járt, ezért ezt nem sérelmezhetné.

A szétválásnak lehetnének kedvező subjektív következményei is:

- Nyíltabbá válna a testületi munka, jobban érvényesülne az egészséges lokálpatriotizmus;

- Eltűnne az a vélt vagy valós sandaság, amely érzékelhető időnként a testületben;

- Valószínű megnövekedne a közéleti aktivitás, mely jelenleg a mélyponton van. Erre példa az Endrői Barátság Sportegyesület, mely komoly erőket hozott felszínre Endrődön;

- Az önálló jogi státusz tisztázná a két városrész anyagi erejének eltéréseit;

- A két önálló település együttműködésében megjelenhetne a kölcsönös érdek keresése és az egészséges rivalizálás mint hajtóerő.

A felsorolt néhány példát csak azért ragadtam ki, hogy bemutassak minden lényeges problémát, tehát pl. az együttmaradás vagy szétválás kérdését is csak tényszerűen és higgadtan lehet véleményezni és nem egyéni vagy elfogult politikai koncepció alapján.

Mérlegelni kell az előnyöket és hátrányokat egyaránt. A lakosságnak is joga van, hogy egy ilyen őt érintő fontos probléma minden oldalát megismerhesse a mai viszonyok között. Felelős álláspontja kialakításához erre szüksége is lehet.

Mindezeket figyelembe véve mond-

tam el a probléma másik oldalát, tudatában vagyok annak, hogy ebben a bonyolult kérdésben ilyen szűkre szabott időben csak kiragadni lehet szempontokat és még számos pró és kontra érvet lehetne felhozni.

Sajnos, tapasztalataim alapján tartok attól, hogy a választások után megváltozott testületi erőviszonyok között az alapprobléma újra kiéleződik.

A szűk anyagi feltételek ezt csak elősegítik.

Jenei Bálint képviselő

Polgármesterünk francia élményei

A Polgármester úr harmadmagával Franciaországban, Nizzában járt. A testületi ülésen elmondta, hogy milyen tapasztalatokat szerzett az ottani közigazgatásban, önkormányzati munkákban. Konstatálta a fényévnyi lemaradásunkat is. Imponáló volt számunkra az 1300 km-es úton látható virágzó mezőgazdaság, a rendezett kulturált táj. De a panorámás Mercedes autóbusszon a magyar mentalitás szívsósan tartotta magát: a WC nem működött, a tv úgyszintén, a légkondicionáló szerkezet vagy sivatagi hőt, vagy grönlandi fokokat árasztott, a buszban található hamu- és szeméttartót napokig nem ürítették, a buszvezetők menet közben (100 km-es sebesség kábaságában) váltogatták egymást.

Az életkörülmények csodálatosak, az infrastruktúra pazar, fillérekért telefonáltak a magyarok haza szereteteiknek. De! Nizzában 100 méterenként a márvánnyal bélelt sétányokon az ott ténfergő járókelő ha nem vigyáz, kutyaurlékbe léphet. (Ebben mi is felvehetjük a versenyt, főleg a fővárosiak.)

Nem láttak rozsdás, kopott, agyonhasznált gépkocsikat. A nyolcvanévesek ugyanúgy autóznak mint a tizenévesek.

A kövér, elhízott francia ritka mint a fehér holló.

A benzin az ottani állampolgár számára olcsóbb, mint a feketekávé.

A nők gyönyörűek, a prostituáltak kiváltképp.

A jólét ösztönzi a franciákat a testedzésre, a szellemi, fizikai kondíció megtartására.

A hivatalok olyanok mint a szentélyek, a berendezéseik az EMBERT szolgálják. A hivatalnokok ápoltak, elegánsak, előzékenyek. (A magyar férfiak esztétikája hol van ettől!!!) Az ügyfél bízik a képviselőjében, felnéz rá, „valakinek” tartja.

Frankó doktor úr azonban érezte, hogy ők és társai a Keletről jöttek, nem mindenben egyenrangúak a házigazdákkal. Ők nem is fogják fel, hogy a volt szocialista országban milyen MÉLY-ről kezdik új életüket. (Meséli, hogy a szállodában ahol laktak, egy ideiglenes kis szuterénben, összetolt asztalokon IV. osztályú turista minőségben terítették egyszer számukra, ezt sérelmezte a tolmács, és ebből okulva a vendéglátók máshol, jobb, szebb környezetben étkeztek őket).

Az önkormányzati felépítés hasonló a miénkhez. 70%-os magántőkeből és 30%-os állami támogatásból áll az évi költségvetésük. A kisebb községek inkább egyesülnek a jobb élet érdekében. A vezetők profi gazdasági emberek, mindenek „átsüt” a GAZDASZEM-LÉLET. Az irányítás második vonalát a jogászok, közigazgatási szakemberek képviselik.

Sok-sok módszert át lehetne venni tőlük, de a PÉNZ mint mindenütt a világon, a meghatározó.

Mi „díjmentesen” a rend és a tisztaság elterjesztését, fenntartását megtanulhatnánk a franciáktól.

HAL

Köszönjük a hitet, köszönjük a bizalmat!

Alapítványunk tagjai sorába léptek befizetéseikkel október 15-től november 15-ig:

Molnár Gyula Gyomaendrődről

Pap István Gyomaendrődről

TUREX Kft. Budapestről

Balogh Gyula Bécsből

Ugrin Béla Kanadából

Oláh László Gyomaendrődről

Dr. Kardos Mihály Tótkomlósról

Endrői Szabó Attila Bécsből

Helyesbítés: októberi számunkban közölt név nem Kóvágó Gyula, hanem Kóvágó Zoltán.

Műkoszorú, művirág, selymvirág

nagy választékban kapható

Andódyné,
Gyomaendrőd, Fő u. 188.

Temetéshez a szalagírást
és kiszállítást vállalja

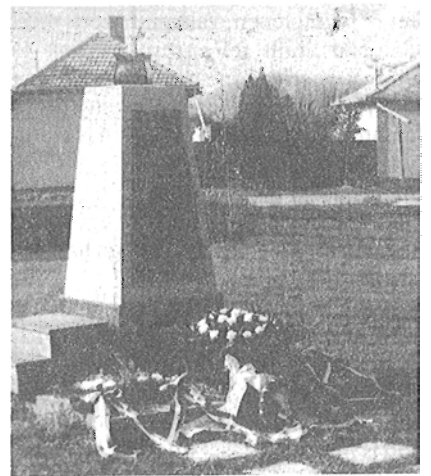
MI, GYOMAENDRÓDIEK, BÉKÉSEN

1

2

3

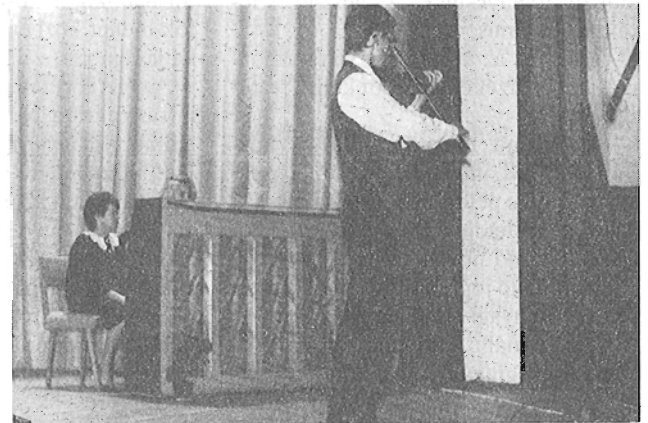
4

5

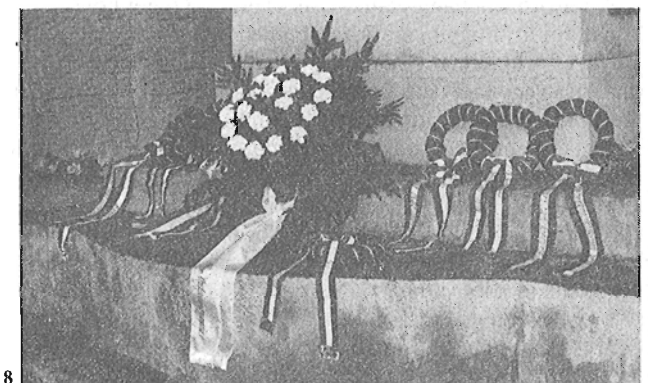

6

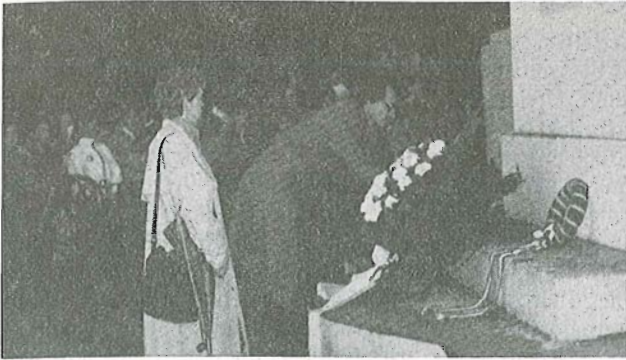
7

1. A nemzeti ünnep előestéjén az ORSZÁGZÁSZLÓT felvonták Halász tanár úr és tanítványai
2. „Döntött a nép!” Pásztor Béla elfogódottan emlékezett vissza a forradalom szent napjaira
3. Az endródi emlékhely talpazatát Honti Antal rézdomborítása ékesíti
4. A képviselők együtt ünnepeltek
5. Diák, tanár, tisztviselő, orvos, lelkész ünneplőben
6. Az emlékműsor előadói
7. Hegedűszo a forradalmárokért
8. A kegyelet jelképei

8

ÜNNEPELTÜNK OKTÓBER 23-ÁN

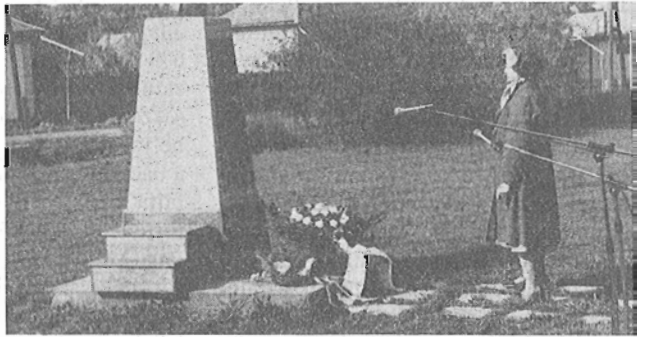
9

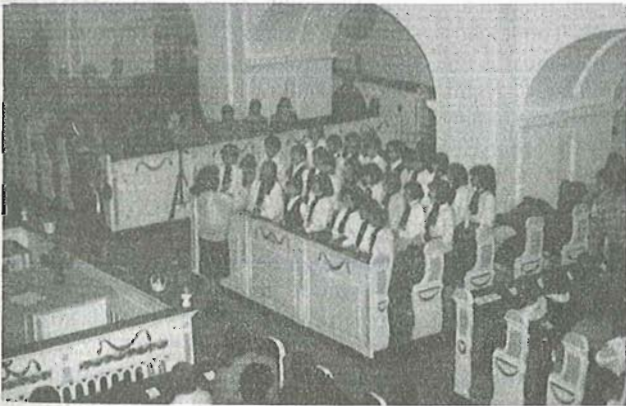
10

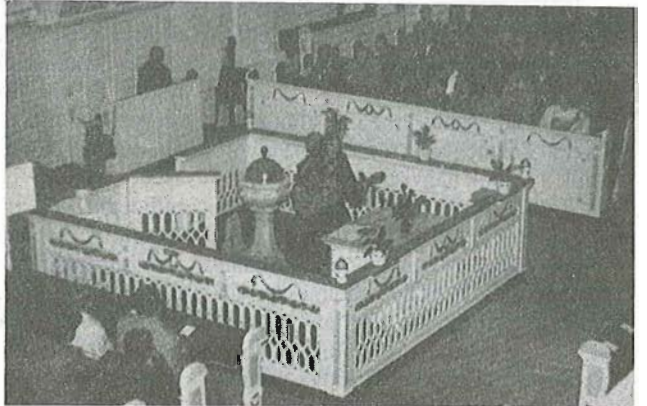
11

12

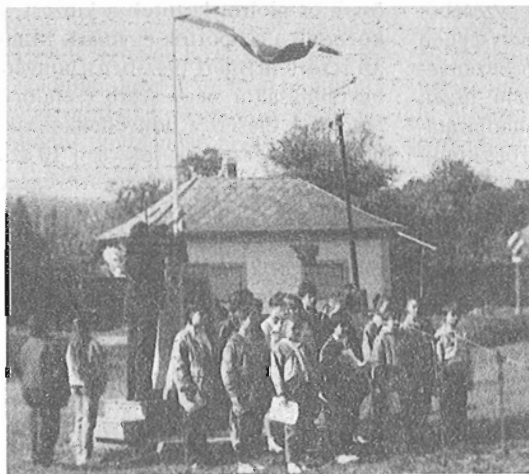

13

14

15

9. Meghittség, emlékezés a Hősök Emlékművénél

10. Dr. Frankó Károly polgármester és Gellai József alpolgármester koszorúzik

11. Az endrői általános iskolások irodalmi műsorral ünnepeltek

12. Hanyecz Margit emlékezik

13. A Nagyenyesi Bethlen Gábor Kollégium kántorképző osztályának kórusai szívhasogató dalokkal „melegítette” fel a Református templom ünneplőit

14. Dévai Nagy Kamilla művésznő Erdély himnuszával felejthetlenné tette ünnepünket

15. „Ha én zászló volnék...”

*Én Istenem, jó Istenem
Oltalmazóm, segedelmem,
Vándorlásban reménységem
Ínségemben lány kenyerem.*

*Vándor fecske sebes szárnyait
Vándor legény vándor bojtját
Vándor székeley reménységét
Jézus áldd meg Erdély népét.*

*Vándor fecske haza talál
Édesanyja fészkére száll
Hazamegyünk, megsegít a
Csíksomlyói Szűz Mária.*

»Halottak hallgatása«

Rekviem negyvenezer ártatlanul kivégzett bácskai magyarért

Sokat gondolkoztam azon, hogy köztegyem-e a SZ.E.R. 1989. áprilisi műsoranyagát, ugyanis a téma igen-igen lecsújtó. Mégis úgy döntöttem, hogy megteszem aktualitása miatt. Céлом távolról sem az indulatok felkeltése, hanem sokkal inkább a tanulságok levonása.

Két katolikus pap – akik néhány éve bácskai földben nyugosznak már – adatgyűjtésére támaszkodik a rádió műsorvezetője. A kézirat címe: Halottak hallgatása.

A kézirat előszavában a következőket olvashatjuk: „1944. október–november havában vérfergeteg zúdult Bácska szelíd rónáira. Ennek a vérzivarnak legkevesebb 40 000 magyar esett áldozatul. Akik bűnösnek érezték magukat a szerbek bántalmazásában 1941 és 1944 között, azok idejekorán elmenekültek és így a kegyetlen bosszú az itthonmaradt teljesen ártatlan magyarokat sújtotta. Teljesen hamis egyes politikusoknak és áltörténészeknek az állítása, hogy ezek a lemészárolt magyarok mind fasiszták, azaz háborús bűnösök voltak. Ennek egyértelműen cáfolata az adórjáni és a temerini tömegmészárlás. Adórjánon válogatás nélkül terelték össze a falu férfi lakosságát és a Tiszába lövöldözték őket.

Hasonlóan Temerinben is, ahol a saját kezükkel megásott tömegsírba lövöldözték a férfiak nagyrészét.”

A továbbiakból megtudjuk, hogy az adatgyűjtést végző munkatársak kénytelenek voltak a legnagyobb titokban dolgozni, mert az államvédelmi szervek igyekeztek csfájában elfojtani a kutatást. Megnehezítette a munkát, hogy csak kevés helységben vezettek pontos kimutatást az áldozatokról, a megfélemlített szemtanúk pedig nem merték másokkal közölni kínzó emlékeiket.

A két bácskai pap feljegyzéséből megtudjuk, hogy melyik helységben hány áldozata volt a magyar partizánvadászok akcióinak, majd 1944 őszén a szerb partizánok megtorló hadjáratának. Néhány szomorú adat erről a kimutatásról: Apatinban a magyar uralom alatt nem végeztek ki senkit. A szerb partizánok viszont több mint 300 magyar férfit öltek meg. Bácskalánkán a magyar kémelhárítók 5 szerb partizánt végeztek ki, a szerbek által 1944-ben megölt magyarok száma mintegy 300 volt. Bácsstopolyán az 1941-es harcokban 70 szerb veszítette életét, míg 1944-ben a szerb megtorlásnak 360 magyar esett áldozatul. Péterrévén a bevonuláskor tűzharcban 4 szerb esett el, hatan

pedig a kémelhárító osztályon vesztették életüket, míg a szerb bosszúhadjárat 600 magyar életet követelt. Újvidék lakói közül a magyar terrornak 1094-en, a szerb megtorlásnak 10 000-en estek áldozatul. Zomborban a magyar kémelhárítón 11 partizánt öltek meg, a szerb partizánok ugyanott 5650 magyart végeztek ki. Szabadkán a magyar közigazgatás éveiben 180-an haltak meg a harcokban, a kémelhárítón és az internálótáborban, míg a szerb partizánok 1944-ben csaknem 7000 magyart gyilkoltak le.

Összesítve a számokat a szerzők megállapítják, hogy a magyar uralomnak 6094, a szerb megtorlásnak 40 000 áldozata volt. A tragédiát azonban nemcsak a számok tükrében vizsgálják, hanem helységről helységre haladva írják meg a bácskai genocídium (bizonyos emberfajta kiirtása esetén használt latin szó) történetét Ada községtől egészen Zsabjáiig. Mind a 99 bácskai község szörnyű sorsát és szenvedését nem idézhetjük fel, de a legszomorúbb történetekről igyekszünk beszámolni a két adatgyűjtő bácskai plébános feljegyzése alapján.

Péterrévén több mint 600 ártatlan áldozata volt a vérengzésnek. Többek között dr. Takács Ferenc plébánost is elfogták és nagyon megkínzották. Nemi szervét naponta izzó vassal részletekben égették le. November 19-én, szent Erzsébet napján összedobolták a falut, mindenki kötele volt a templom elé menni. A plébánost – aki már alig vándorolt – a templom falához kísérték és ott agyonlőtték. Egy csoportot az iskola épületébe zártak és ott három napig kínozták, majd a Tiszára kísérték és ott agyonlőtték őket. Ezután kitakarították az iskolát, összeszedték a véres szalmát, amin a megkínzottak feküdtek és friss szalmát hoztak. Új csoportot szedtek össze és előlrol kezdtek a kínzást, így követték a csoportok egymást. Mindez azért történt, mert 1941-ben a honvédek bevonulásakor négy szerb csendőr ellenállt és elesett a honvédekkel vívott harcban. A szerbek összesen 10 szerb haláláért 600 ártatlan magyart végeztek ki, élükön a plébánosukkal.

Bajmok községben a partizánok 78 magyart és 2 svábot végeztek ki. Különös kegyetlenséggel ölték meg a helység népszerű, segítőkész bíróját Czingler Károlyt, aki vesztére megszökött az öt magukkal vívó csendőröktől és hazagyalogolt a falujába. A partizánok azonnal elfogták és elevenen megnyűzták.

Lugocsin több mint 300 magyart kínoztak halálra vagy végeztek ki a szer-

bek. A község plébánosának, Petrányi Ferencnek kegyetlen haláláról ezt olvassuk a feljegyzésben: 1944. október 9-én elsőként hurcolták el. Az állkapcsát teljesen szétronsolták és kimondhatatlanul megkínzották. A hasán partizán nők táncoltak, főként a Zorka nevű Zombor környéki partizán nő kegyetlenkedett vele. Belső szerveit kikaposták. Amikor belehalt sérüléseibe, holttestét kidobták egy emeleti ablakon és azt mondták, hogy öngyilkos lett. Kocsit hívtak és holttestét kivitték a temetőbe. Később a hívek szép síremléket emeltek a sírján, amelyről a nyolcvanas évek végén ismeretlen tettesek levették a nevét.

Bezdán a 180 magyar férfi mellett a 13 éves ifj. Móri Ferencet is agyonlőtték, aki nem volt hajlandó elszakadni apjától és elkísérte az istenházi erdőig. A kivégzést irányító Bajka nevű partizán így szól társaihoz: lőjétek agyon a kölyköt is, a gonoszok még az írmagját is ki kell irtani. Ezután elővette a harmonikáját és az ártatlanul megölt magyarok tömegsírja felett diadaléneket énekelt.

Amíg a november 3-i kivégzések tartottak, a szomszéd falu, Monostorszeg lakói fosztogattak a faluban és kirabolták a magukra hagyott házakat. A kivégzetteket 1944. év végén és 1945 elején vezették be a bezdáni római katolikus plébánia halotti anyakönyvébe.

Horgoson 60 embert végeztek ki, köztük a 83 éves Virág plébánost, aki a honvédek bevonulásakor hálaadó tábori misét mondott a katonáknak. A partizánok a mai Birka csárda közelében lévő hetes kilométerkőhöz hajtották az áldozatokat, ott megásatták velük saját sírjukat, ami igen csekélyre sikerült és a kutyák kaparták ki az áldozatok tetemét. A vérontásnak az volt az oka, hogy 1941-ben 30 szerbet végeztek ki, mert szembeálltak a bevonuló honvédekkel. Most minden szerb áldozatért két magyarnak kellett meghalnia.

Martonoson 24 magyart végeztek ki, köztük Verner Mihály plébánost. Hogy kit miért öltek meg, arról a következőket olvassuk Szücs Márton és Kovács József plébános feljegyzésében.

„Holló Ferenc amikor az utolsó német katona is elment a faluból, az udvaron állva megjegyezte feleségének: „Csak nem jönnek tán vissza?” Meghalotta ezt a szerb szomszédja és feljelentette, hogy visszavárja a németeket. Ezért tartóztatták le és végezték ki. Józsa Károlynak, aki szabómester volt, azt (folytatás a következő oldalon)

»Halottak hallgatása«

(folytatás az előző oldalról)

rótták fel bűnét, hogy ruhát varrt Fehér Máttyás községi főjegyzőnek, ezért mérszárólták le. Az egyik rendőrnek azért kellett meghalnia, mert figyelmeztetett egy szerbet, hogy a járdán nem szabad talicskát tolni.

Verner Mihály plébánost rettenetesen megkínózták, naponta harapófógóval marcangolták a nemi szervét. Egy másik rendőrnek felszaggatták a bőrért, szíját hasították belőle úgy, hogy nem bírt járni és a kivégzésre is hordágyon vitték.”

Az adatgyűjtők pontosan felsorolják azok nevét, akik értelmi szerzői voltak a martonosi kegyetlenkedéseknek. Bár a bűnük nyílt titok volt a községben, egyiküket sem vonták felelősségre a gyilkosságokért.

Az újvidéki megtorlásról a következőket tudjuk meg a feljegyzésekből: „Az első szovjet és partizán csapatok 1944. október 22-én érkeztek Újvidékre. Azon az éjszakán már megkezdődött a terror. Akinek valami személyes ellenségeskedése volt magyar szomszédjával, az szabadon leszámolt vele. 20 év előtt jelentéktelen sérelmeket halálos módon bosszultak meg. A csöcselék kedveskedni akart a szovjet katonának, így a bevonulás után elvezették őket a magyar családok házaiba, hogy ott találjanak bárisnyát. Sok szerencsétlen magyar asszonyt és lányt erőszakoltak meg. Asszonyok sikoltozásától, apák és férjek átkozódásától volt hangos a magyar lakta telep. Az orosz katonák egy pohár pálinkáért hajlandók voltak bárkit agyonlőni. Elmentek megkeresni a házigazda ellenségeit és a helyszínen agyonlőtték őket. Kezüikbe került három fiatal magyar repülő, akik visszamaradtak Temerinben, mert ott megnősültek. Egy partizán lőtte őket agyon a temerini temetőben.

Már október 23-án megkezdődött az újvidéki magyar férfi lakosság összeszedése. Géppisztolyos partizánok éjjel hurcolták el otthonaikból a magyar férfiakat, rendszerint egy helybéli haragos útmutatása alapján. Közben részeg csöcselék járta a lakásokat és bujkáló fasiszták keresése ürügyén mindent elvittek, ami megtetszett nekik. A magyarokat a dunai téli kikötőbe vitték, ahol annak idején a magyar folyamórség állomásozott. Ez volt a további öldöklések központja. Itt napokig semmiféle ellátásban sem részesültek. Nemcsak élelmet, de még vizet sem kaptak. A felnőtt férfiak között 14–15 éves fiúk is akadtak, akik leventék voltak és ezért nyilvánították őket veszélyes fasisztáknak. Már az első éjszaka megkezdődött a magyarság

szervezett irtása, de akkor még csak néhány ismertebb vezető személyiséget végeztek ki. Október 25-én egy partizán tiszt jelent meg a letartóztatott magyarok között, egy szakasznyi láthatóan részeg partizán kíséretében. Egy névsorról 300 nevet olvasott fel. Ezt a csoportot a partizánok közrefogták és eltűntek velük az éjszakában. Negyedórával később géppisztolyok sortüze hallatszott. A hadi szigeten 3–4 ezer magyar férfit tartottak fogva, akiket nem valami bűn elkövetésével vádoltak, hanem származásuk miatt likvidáltak. Az első héten 1500 személyt végeztek ki. A halottak egy részét a Dunába dobták, a többi holttestet a vágóhíd mögötti árterületen hantolták el. Az itt készült futóárkok lettek tömegsíraik. A partizánok a városban összeszedett férfiak egy részét munkára hajtották. Útközben ezek közül is nagyon sokat megöltek, köztük két ferences szerzetest. Újvidéken a magyar áldozatok számát több mint tízezerre becsülik.

Zomborban – bár a magyar kémelhárítók Patacsics szerb vezetőnél megtalálták a feketelistát, a kivégzésre szánt helyi magyarok névsorát és a figyelmeztetett személyek nagyrésze elmenekült – mégis 5650 ártatlan magyart végeztek ki ebben a városban. Az orosz és a partizán csapatok 1944. október 20-án vonultak be Zomborba és azonnal megkezdtek a megtorlást. Az áldozatok egyik gyűjtőhelye a Kránich palota volt. Onnan vitték éjszakánként tehergépkocsikon az összekötözött foglyokat a lóversenyterre, ott lelőtték és tömegsírba földelték őket. Gyakran élve temették el az áldozatokat. Ezen a helyen 2500 magyart öltek meg. A gyalogsági laktanyában mintegy 200 embert végeztek ki. A megkínzottakat gyakran izzó parázson futtatták mezítláb.

„A partizánok bevonulása után Szenttamáson is szabad megtorlást engedélyeztek a szerbeknek. Akik nem akarták személyesen meggyilkolni a nekik nem tetsző személyt, azok számára panaszsládát tettek a községháza elé, így egy cédulán közölhették sérelmüket. A feljelentett magyarokat összeszedték és minden kivizsgálás nélkül kivégezték. A kivégzések és a szabad gyilkolás két napig tartott. A temetőben három helyen ástak tömegsírát, de voltak tömegsírok a fűrésztelepen és a zárdahelyén is.”

Milyen emlékeket őriztek 1944 tragikus ószéről az idős szabadkai magyarok?

„Szabadkán hajnalban dzsippel mentek a kiszemelt áldozatért, akinek azt mondták, hogy tanúnak viszik. Egyeseket a palicsi úti kaszárnyába, másokat

a belügyesek sárgaházába szállítottak. A vesztőhely a zentai úti temetőben volt. Itt tömegsírba lövöldöztek a szerencsétleneket. Összesen öt nagy tömegsírát ástak. A kivégzés idejére mindig légiriadót rendeltek el, hogy a lakosság elbújjon és ne szerezzen tudomást a vérengzésekről. A bosszúhadjáratot Sterkovic Blaskó szervezte. Elsősorban ő felelős a kivégzett 7000 szabadkai magyar haláláért. A kivégzettek között nagyon sok átutazó volt, akiket a vasútállomáson fogtak el. Aki nem tudta magát igazolni – mint a magyar katonaszökevények – azokat minden további nélkül kivégezték.”

Az oromhegyesi plébánia Histari Domusában a következők olvashatók 1944. október elejéről: „Beállt a rendkívüli állapot. Felelőtlen elemek garázdálkodtak és gyilkoltak. Senkinek az élete nem volt biztonságban. A lakosok közül elhurcolták a következő ártatlan személyeket: Söti Imre, Cérna Balázs, Gyalus Lajos, Csépe Antal, Kocsányi Ferenc, Gaja József, Törtei Ferenc, Sarnyai Mihály, Újvári Vilmos, Bus György és Bakota Ferenc. Ezek sohasem tértek vissza, a bosszúállók kegyetlen kínzások után kivégezték őket. Október 31-én brutálisan megöltek még két gazdálkodót a zentai országúton. Domokos Gyulát és Bata Józsefet csak azért, mert magyarok voltak. November 2-án temették el őket a helyi temetőben.”

„Zsablyán, abban a községben, amely a szegényletes magyar rasszia idején sokat szenvedett, egyetlen magyarnak sem irgalmaztak. Többségüket a helyszínen kivégezték, voltak, akiket az árnyékszékbe fojtottak, halálra bottoztak, vagy tüzes vassal kínoztak halálra. A halottakat a dögtetőben földelték el. Azt a kisszámú zsabylai magyart, akit nem végeztek ki, a gyereki gyűjtőtáborba hajtották. Sokan éhen haltak, másokat a járvány vitte el. Naponta 20–30 holttestet temettek el.”

Minderről a szörnyűségről két bácskai katolikus plébános tájékoztatja az utókort, abban a rekviemnek szánt feljegyzésben, amely intő figyelmeztetés korunk sovinszta újnacionalistái felé, hova vezethet a nemzetiségekkel szembeni türelmetlenség és gyűlölködés.

Gyomaendrőd, 1992. szeptember

Fekete Elemér

**Üzlethelyiség,
raktár kiadó!**

Gyomaendrőd
Bajcsy-Zsilinszky út 71.

„AKÁRHOGY IS FÁJ, CIBERE AZ ÁSZ!”

Az olvasók szavazatai alapján

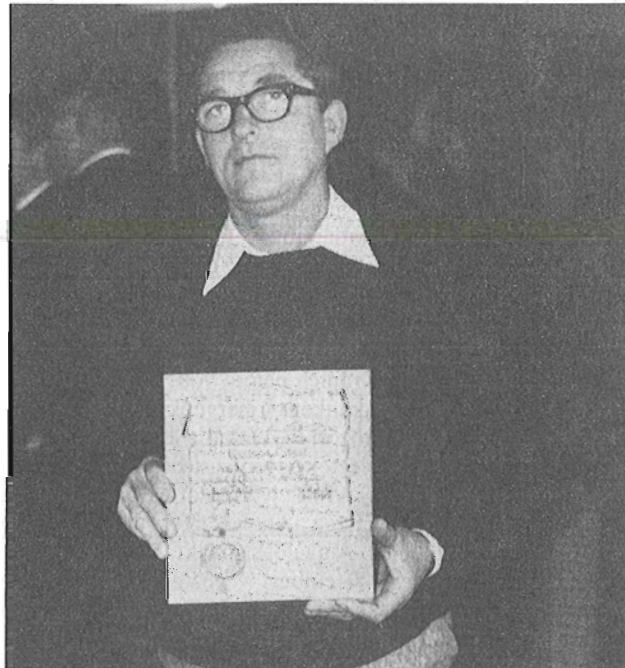
VARGA A HÍRADÓ ÁSZA!

A polgármester nemzeti ünnepünkön állófogadást adott az ÁSZ-jelöltek tiszteletére. A győztessel, CIBERÉVEL beszélget

Két ÁSZ-jelölt, Dr. Katona Piroska gyermekgyógyász és Dr. Lévai Mihály gyógyszerész, és két alpolgármester Dr. Farkas Zoltán és Gellai József tereferéje

Akire legtöbbet voksoltak – MÉLTÁN az ÁSZ oklevéllel

A Rostélyos GMK triáza is sok szavazatot kapott

Gratuláció pezsgővel

Az ÁSZ-sorozat januárban folytatódik

A tisztességet nem kívánom megvásárolni, avagy melegszik-e a helyzet a Hőtechnikánál?

Tisztelt Olvasó!

Az elmúlt hónapok során a Szó-Beszédben és a Napi Délkeletben a Hőtechnikai és Gépipari Vállalattal, valamint személyemmel kapcsolatban több kiadásban is, de ugyanarra a témára hangolt negatív beállítású cikk jelent meg, egyoldalúan informálva mindazokat akik ismerik és elismerik a nálunk folyó munkát.

HE urat, a cikkek szerzőjét a személyeskedés, az információk pontos ismeretének hiánya jellemzi, a korrekt, tisztességes hírközlésre való törekvés helyett. Igaz, ez utóbbi tulajdonságok alapvető újságírói elhivatottságot feltételeznek, csak hogy ebből az Úr (ha rólunk van szó) elég keveset merít. Egy más sárral dobálása, a szenzációhajhászás (ha nincs, akkor csinálunk elven) nem igényel még szakmai igényességet sem, meg kell írni és az olcsó siker biztosított.

Én sem mocskolódni nem kívánok, sem elismerésre nem vágyom, de kötelességem a vállalat nevének, tisztességének érdekében visszautasítani minden olyan kétes értékű megnyilatkozást, melyet sértett emberek kétes igazságai alapján öles betűkkel Ön nyilvánvaló szándékkal terjeszt. Az ilyenfajta felfújt habostortára már egyre kevesebb a kulturált vevő. Van már elég vádaskodás és mocskolódás az országban és városunkban is, nemcsak énkörülöttem, hanem Ön körül is. A stílusváltás aktuális lenne...

Nézzük tehát mennyire „melegszik a helyzet” a Gyomaendrői Hőtechnikánál. A vállalatunk önállóságának 3 évében olyan eredményeket produkált, melyet eddig mindenki elismert. Megdupláztuk a termelést, a nyereség tavaly 20 M Ft fölött volt, ebben az évben még ezt is jelentősen túlszárnyaljuk. Folyamatos a munkaellátottság, létszámleépítésre nem került sor, sőt új dolgozókat vettünk fel. 1991. és 1992. évben a béremelés mértéke átlagban két év alatt meghaladta a 60%-ot. Egy főre eső keresetszintünk meghaladta a 230 E Ft/évet. A vállalat teljesen likvid, pénzügyi átfutási időnk 6-7 nap. Ezekben minden egyes dolgozó munkájának eredménye benne van, HE Úr, még azoké a rossz vezetőké is.

1992. április 1-től átalakultunk és mint az ÁVÜ egyszemélyes Kft.-je működünk. Jelenleg privatizáció előtt állunk, melyet nyílt pályázat útján most

bonyolít a tulajdonos és minden bizonytalanság 2-3 hónapon belül a cég magántulajdonba kerül. Itt szeretném eloszlatni azt a félreértést, mely szerint nem próbáltunk volna dolgozóit kivásárlással. Hónapokon keresztül kerestük azokat a pénzügyi lehetőségeket, hogy egy jelentősebb dolgozóit kivásárlás történjen. Meghiúsult két ok miatt, sajnos az embereknek lényegesen kevesebb a pénzük, mint ami egy jelentősebb üzletrész megvásárlásához szükséges, illetve a banki szféra olyan elfogadhatatlan feltételeket szabott, melyek a jelentősebb hitelfelvételt meghiúsították.

Nos, ennyire meleg a helyzet a kazániparban és mivel ez nem ÜGY, természetesen hogy HE Úr erről soha említést sem tett. Mi az amivel mégis kivívtuk HE Úr becses figyelmét és kocsmaszágú információi alapján oly kitartóan írja több lapnak is (természetesen ugyanazt) cikkeit?

„Földesi Ferenc művezető munkaviszonyát 1990. május 16-án az igazgató megszüntette” olvasom az egyik lapban. Ez tehát az újság, és a következő az igazság:

Akkor mint KISZ-titkár, jelentős összegek forogtak az illető kezén, melyeket csak az utolsó pillanatban tudott rendezni. De listáján szerepelt munkaidő alatti sörözgetés, sőt mint VGM vezető és adminisztrátor mintegy 130 E Ft-tal károsította meg közvetlen munkatársait.

Ezek után a tisztességes távozás lehetőségét ajánlottam fel, melyet Ő elfogadott, csak vállalati felmondással. Nos a megállapodásból, mely átszervezést jelölt meg, 8 nap múlva vezetői bosszú lett, ahol a dolgozó az áldozat. Hogy miért döntött a bíróság harmadszorra a dolgozó javára?

Nem vettem részt a tárgyalásokon, de tapasztalva az igazságszolgáltatás éppúgy az aktuális politikai erők vonzásában áll, mint az ezt megelőző 30 vagy 40 évben. Legfeljebb a szín, az indíttatás és a vonzás ereje más.

HE Úr másik kedvenc témája Kun Lászlóné volt vállalati dolgozó hangzatos demagógiájának átvétele a vélt gazdasági visszaélésekről és a dolgozók érdekvédelméről. Kunné látomásai azonban az előző sajtótermékeken kívül nem látszanak beteljesedni. Miről is van valójában szó?

Az illető úgy ítélte meg, hogy Ő, az igazgató és a főkönyvelő, illetve még az

által megjelölt 2-3 személy meg tudja vásárolni a Hőtechnikát. Ezt az ötletet velem közölte, de mivel erre sem én, sem a többi vezető nem volt hajlandó, beindult eltávolításomra a daráló, természetesen politikai töltettel.

Feljelentés a tulajdonoshoz, a Felügyelő Bizottsághoz, az ÁVÜ-höz és, hogy a megyei szervek se maradjanak ki, a Megyei Rendőr Főkapitányság és a Megyei Főügyészséghez, még az országgyűlési képviselőnek is jutott. A feljelentés fő indokai (most tessék figyelni):

- a privatizáció jogszerűtlenül folyik a vállalatnál, illetve az ügyvezető a dolgozók feje felől eladja a vállalatot,

- az ügyvezető gondatlanul kezeli az állami tulajdont és ezzel kárt okoz a vállalatnak.

A vizsgálatok immár hónapok óta folynak, de szabálysértést ez ideig még nem sikerült megállapítani. Az 1992. október 20-án kelt FEB szakértője által készített vizsgálat „alaptalan vádaskodásnak” minősítette a feljelentést. Mindehhez hozzátartozik, hogy Kun Lászlóné magatartásával olyan légkört teremtett, mely munkaviszonyának megszüntetéséhez vezetett. Természetesen a vállalat kártérítési igénnyel lép fel vele szemben az okozott kár mértékéig.

HE Úr bőséges teret adott eddig is az ügynek, gondolom elmarasztaló véleménye mit sem változott. Csupán egyetlen megjegyzésem lenne. Lehet, hogy ez a demokrácia amikor nyíltan lehet vádaskodni, egzisztenciát tönkretenni, üzleti kapcsolatokat lerombolni, viszont meggyőződésem: mindezért valahol valamikor valakinek felelősséggel tartozunk, az újságíró, a vezető, de a dolgozó is. Ez év tavaszán egyik szövetkezet leköszönő elnöke levélben szükségét érezte, hogy közölje „nem loptam, csaltam, hazudtam... stb.” Vajon azért tette, mert ezt csinálta egész életében, és most akart megszabadulni a mardosó lelkiismeretének e fájó emlékeitől? Nem hiszem. Inkább eloszlatni kívánt valamit, amit az ilyen újságírók mint Ön kedves HE oly előszeretettel sugall szint minden írásában. A vezetők csak ilyenek lehetnek...

Én nem kívánom világgá kiáltani, hogy munkámat tisztességgel, legjobb tudásom szerint végeztem, hogy nem loptam stb.

(folytatás a 10. oldalon)

(folytatás az előző oldalról)

Ezt bizonyítsák be elért eredményeink, és majd tegyék meg azok, akik most olyan nagy energiával próbálják személyemet és a vállalatot, 160 ember munkájának eredményét szemétre dobni.

Utóirat:

A cikkben szereplő HE, Hornok Ernő városunk nagy múltú újságíróját jelölte, aki az elmúlt évek során komoly érdemeket szerzett önállóságunk kivívása során. Ezt bőségesen honoráltuk is különböző érdekeltségein keresztül, hirdetések vagy kiadványok megjelenítésével.

1992. év elején Hornok Úr megjelent több reklámajánlattal is, melyet elhárítottam azzal, hogy Békés megyében nem látom értelmét termékeink reklámozásának. Bár nyomatékkal felhívta a figyelmet, gondoljam meg, az üzlet mégsem jött létre. Érzékeny anyagi veszteség lehetett az újságíró úr számára, ezt követően ugyanis a két lapban megjelenő cikkei, melyek a kazányártással kapcsolatosak, csöpögnek a rosszindulattól. Bevallom a módszer célravezető csak nem tisztességes, így aztán nyilatkozataimat HE Úr továbbra is nélkülözni fogja.

Kedves Olvasó a Szó-Beszédből könnyen kiderítheti, hogy éppen most a persely kulcsát ki tartja a kezében, mert mindennek ára van...

Gyomaendrőd, 1992. november 22.

Szujó Zoltán

Báli meghívó
a Kner Nyomdamúzeum korabeli
kiadványa

Milyen Magyarországot szeretnék?

Nekem teljesen mindegy, hogy milyen rendszer van, melyik párté a vezető szerep. Engem az érdekel, hogy pár év múlva ha feleségem lesz és gyermekeim lesznek, el tudjam tartani őket. Sokan mondják, hogy nem volt rossz a Kádár időszak. Az biztos, hogy fenn tudta tartani az életszínvonalat, viszont az adósságok maradtak.

Mire eljön az ideje, szeretnék egy lakást a két kezem munkájából összehozni kölcsönök nélkül, de ez szinte lehetetlen. Pedig igazán nem kívánok sokat. Egy kis ház, egy fiatal szocialista kocsi, és annyi kereset, hogy gyermekeimet tisztességben felnevelhessem. Sok ez? Sajnos nagyon sok. A legtöbb fiatal örül, ha van egy biztos munkahelye, ahol csak annyit keres amennyit fel is él. Én nagyon szeretem ezt a magyar földet, de valószínűleg kimegyek egy pár évre külföldre dolgozni, hogy megalapozzam a jövőmet. Én el szeretném érni 26 éves koromra azt, amit rengetegen 50 éves korukra sem érnek el. Lehet, hogy vért izzadok; de összeszedek annyi pénzt, ha hazajövök lesz egy átlagos házam, kocsim, meg marad is valami. Tudok egy nyelvet, aztán majd lesz valahogy.

Olyan országot szeretnék, ahol érdemeiben mindenki érvényesül. Nincsenek túl nagy vagyonkülönbségek, és aki dolgozik, munkája szerint legyenek megfizetve. A szocialista elvek nem rosszak, csak megvalósíthatatlanok.

Gyermekeimnek mindent meg szeretnék adni, de nem kényeztetem el őket.

Remélem egyszer még itt is jobb világ lesz, és felemelt fővel mehetünk bármelyik nyugati országba is.

MARSI CSABA
(negyedikes szakközépiskolás)

Ne legyenek annyira élesek a társadalmi különbségek. Vagy bevezetném a differenciált oktatást és a kötelező érettségit, mert véleményem szerint csak így zárkozhatunk fel Európához, ha mindenkinek van egy alap- vagy általános műveltségről szóló bizonyítványa. (És lehet, hogy nem csinálnám rosszul.) Továbbá szeretném az olyan Magyarországot, ahol nagyobb az életszínvonal és „normálisan” meg lehet élni és nem kellene attól félni, hogy mikor törik föl az autót, vagy éppen mikor rabolnak ki. (Még fényes nappal is!)

A megfelelő életkörülmények biztosítását szeretném és ezt nem 50 éves koromra, amikor esetleg már bele is

rokkanak abba, hogy lakásra, bútorra stb.-re gyűjtsék.

Elegem van abból, hogy a Parlamentben mindig fölösleges dolgokról beszélnek (pl.: ki lesz a televízió elnöke), és nem arról, hogy mi lesz a fiatalokkal, egyáltalán az emberekkel, hogyan kellene javítani a sorsukon. Majd jönnek a választások és akkor tele lesz a televízió a különböző pártok reklámjával, a falak tele lesznek a „jobbnál jobb,” „nagyszerűbb plakátokkal”, aminek megint egy nagy mértékű környezet-szennyezés lesz a vége. Tavaly nyáron itt járt II. János Pál pápa, teljesen fölöslegesen csak megint kidobtuk egy csmó pénzt az ablakon, mert annak, hogy idejött sok értelme (megmondom őszintén nem vagyok ateista) nem hogy sok, hanem semmi, semmi, egyáltalán semmi értelme nem volt. Nemhogy azt a pénzt amit rá áldoztunk, mondjuk adtuk volna oda a létminimum alatt élőknek. Mi mindenkit csak támogatunk mindenféle jöttment csavargókat, akik idegen országból idejönnek, mi mindenkit csak befogadunk, de azt nem vesszük észre, hogy ezek csak kihasználnak bennünket. Ezzel nem azt akarom mondani, hogy minden idegent toloncoljunk ki az országból, de azért van egy bizonyos határ.

A televízió is tele van reklámmal és állandóan csak reklám megy a tv-ben a kulturális műsorok minimális mennyisége mellett. Ezeknek a műsoroknak a számát meg kellene növelni, úgyis csak a rosszat kell reklámozni. A jót mi- nek, úgyis megveszi az ember.

Egyszerűen, én olyan Magyarországot szeretnék, ahol az emberek normálisan élnek, nem kell félniük, megértik egymást, megbecsülik egymást, ahol tiszta környezetben élnek az emberek (ez talán a legfontosabb), mert a világnak mi is egy kis része vagyunk.

TERDIK ANIKÓ
(negyedikes szakközépiskolás)

Olcsó cipőipari és bőrdíszműipari termékek kaphatók

minden szerdán 11 és 15 óra között
a 617. Sz. Ipari Szakmunkásképző-
és Cipőipari Szakközépiskola
Tanműhelyében

Gyomaendrődön, az ENCI mellett

Diakmenő

Kedves Fiatalok!

*Ez ezentúl a Ti oldalatok lesz, írásaitokat küldjétek be a Szerkesztőségbe
(cím: Hajdú László, Selyem út 124.)
(verset, prózát, publicisztikát stb.), rajzaitokat és minden olyan alkotást,
ami VILÁGOTOKAT reprezentálja.*

HÁZI ZOLTÁN VERSEI

CÍM NÉLKÜL

*Add nekem ezt a pillanatot, amely annyira édes és a gyönyört rejti.
Rejti a gyönyör csöppjeit, mint szerető anya viharban gyermekét.
Add, hogy enyém lehessen az emlék, had jusson néha eszembe, ha rám
szakad a kétség.*

*Kérlek, akkor ne tétovázz, ha szeretni akarnál engem.
Hisz' szeretetre vágyik minden porcikám, melegítsd fel a szívem.*

ÖRVÉNY (SZÍVBEN) A „TESTEM”

*Benned van a jövőm és Tőled függ a létem.
Tőled függ a kegyelem és tőled függ a végzet.
Te vagy nekem a folyó, én az árral szemben úszom.
Felhevítéd testem és hűsítéd az arcom.*

*Ha nem állsz meg mellettem és nem kell a testem, a lelke
Beléd fulladok lassan és sodorhatsz majd engem.*

Cipőipari szakközépiskolások a mai Magyarországról

(K. Adrienn): – A szüleim nemsokára munkanélküliek lesznek, ezért lehet, hogy kiutaznak egy időre külföldre dolgozni. De mi lesz, ha mindenki ezt fogja csinálni, és egyben „átíratja” magát külföldi állampolgárnak?

(V. Katalin): – Egy olyan országot kéne teremteni, mint amelyet Mátyás király alkotott, szigorúan, vaskézze.

(K. Krisztina): – Nem olyan rendőrkét kell alkalmazni, akik a kivilágítatlan, szűk utcákban nem mernek intézkedni, mert félnek. Szigorú büntetéseket kellene bevezetni, a garázdálkodók és a betörők ellen.

(G. Attila): – Az adóemeléssel csak átmeneti gondokat lehet megszüntetni, mert később már nem lesz mit megadóztatni.

(Gy. Anikó): – Fölöslegesnek tartom azt a sok pártot, amelyek a Parlamentben egymás ellen vitatkoznak, és csak hosszú idő után tudnak megegyezni.

Nem tartom helyesnek, hogy bárki, akinek sok pénze van, megvásárolhat egy üzemet vagy gyárat, akkor is ha nem ért az adott szakmához, s a dolgozók nagy részét elküldik.

(P. Tünde): – Sok-sok család a 15–20 ezer forintot havi keresetéből nem tud megélni, és ha sorozatban jönnek a rendszeres áremelések már annak is örülhet, ha néhány alapvető dolgot meg tud vásárolni.

(J. Katalin): – Vannak olyan dolgok, ahol pár millió forintot össze lehetne szedni az államkincstárba: Gondolok itt pl. a katonaságra, elég lenne, ha a katonák csak az alapképzést kapnák meg, s a haza védelmét pedig hivatásosok látnák el.

(K. Magdolna): – Ne kapjanak annyi pénzt azok a tisztelt képviselők, akik a Parlamentben csak ásitóznak, a fejüket vakarják. Itt van pl. az abortusz-törvény, ezt az okos férfiak akarják eldönteni, hogy mi lenne jó egy nőnek, pl. ha egy nő megszűli azt a gyermeket, mert nem vetetheti el, mi lesz azzal a gyerekkel, az utcára kerül vagy esetleg egy intézetbe? Tehát ezt a törvényt a nők döntsék el (pl. népszavazással).

(V. Edit): – Én 17 éves vagyok, egy év múlva érettségizem, félek attól, hogy munkanélküli leszek. Szeretnénk többen hasonló korúak, ha a Tisztelt Parla-

ment az ifjúság gondjaival többet foglalkozna.

(N. Ágnes): – Ne legyen viszálykodás, gyűlölködés a különböző nemzeti-ségű emberek között. Szeretném, ha mindenki megfelelő körülmények között élhetne.

(Zs. Andrea): – Én minden alkalommal megnéztem a Parlamentet a Televízióban, és megdöbbenéssel tapasztalom az érdektelen arcokat, amelyek sorsunkról döntenek és ők azok, akik törvényeket alkotnak.

(S. Mónika): – Továbbra is vannak olyan vezetők, akik 20-szor többet keresnek, mint a dolgozók, akik előállítják, megteremtik az értékeket. A fizetésük sokszor csak annyira elég, hogy ki tudják fizetni az egy hónapra eső adót, villanyszámlát stb.

És akkor hol van még a többi szükségleti cikk?

(M. Melinda): – Sajnos egy fiatal házaspár, aki családot akar alapítani, csak úgy tud manapság megélni, ha a szülei segítik.

Mi van azokkal, akiket nem segítenek?

HALÁL

A Szállást Biztosító Idősek Klubjának lakója Szujó Vincéné 1991. október 23-án rosszul lett és ezt közölte gondozónőjével, aki tolókcson elvitte az orvosi ügyeletre, ahol gyógyszeres kezelést kapott.

24-én a hajnali órákig aludt a beteg, majd később rosszabbodott az állapota, értetlenül félrebeszélte, elkezdett vetkőzni. 5.15-kor már olyan állapotba került, hogy szükségessé vált az orvosi beavatkozás. A gondozónő telefonhívására az ügyeletes orvostól dr. Veréb Lajostól nem kapott segítséget. 7.45-kor megismétlődött a segítségkérés, de az orvos válasza az volt, hogy majd az őt váltó orvoskolléga megy ki a beteghez.

(Az említett szállás 150 méterre van attól az épülettől, ahol két orvos látja el az ügyeleteset!)

Újabb hívásra 8.55-kor került sor, melyre a váltótárs, dr. Palya József azonnal reagált, a helyszínre sietett és a súlyos állapotban lévő 65 éves asszonyt Békéscsabára a kórházba szállíttatta.

Néhány óra múlva érkezett a sajnálatos és tragikus hír, hogy Szujó Vincéné meghalt. Az orvoskollégák egyöntetű véleménye készítette a munkaadót, a Polgármesteri Hivatalt, fegyelmi eljárás kezdeményezésére a két ügyeletes orvos dr. Veréb Lajos és dr. Horkai Kálmán (ő nem tartózkodott az ügyeleten az ominózus órákban – *vajon miért?* – mellesleg az elhalálozott az ő állandó betege volt) ellen.

A szomorú tény a november 12-én tartott önkormányzati ülésen hozta nyilvánosságra a polgármester úr.

HELYESBÍTÉS

E lap múltkori számában a nyugdíjas „Ki mit tud?” c. cikkben téves név szerepel. Helyesen; a rendezvényre meghívást kapott: a Békéscsabai Mozgáskorlátozottak Gyomaendrői Szervezete, valamint a Mozgáskorlátozottak és Haidirokkantak Gyomaendrői Egyesülete. A tévedésért szíves elnézésüket kérem.

Megyeriné Csapó Ildikó

APRÓHIRDETÉS

Újra megnyílt! Endrődön a Blaha u. 19. sz. alatt termelőiáron szuper minőségű női divatárú, kabátok, baseball dzsekik, pamutárúk.

A nyugdíjastalálkozó tanulságai

Október 15-én a Katona József Művelődési Központban megtartott nyugdíjastalálkozás után meghívót kaptunk a gyomaendrői I. Sz. Nyugdíjas Klub vezetője és a tagság részéről, hogy november hó 14-én a Déryné Művelődési Házban újra találkozásra invitálnak bennünket.

Ezen meghívást elfogadva lázas készülődéssel a meghatározott napon meg is jelentünk mintegy 60 fős nyugdíjas tagsággal.

Megjelenésünkkor érdekes tanulságnak lehettünk fül- és szemtanúi, ami arra az elgondolkodásra készítetett, hogy tollat fogva, igen hasznos jelenséget megírjak.

Már a fogadtatásunkon érezhető volt, hogy valamelyest kicsit eltérő hangon történik. Igen sokszor hangzott el a rokon és sógor, valamint éppen a nász megszólítás. Szerényen, egyszerűen megterített asztalhoz ülve, a további gyülekezés folytán ezt a megszólítást észleltük. A vendéglátó nyugdíjasklub vezetője szerény üdvözléssel köszöntötte Megyeriné Csapó Ildikót, a művelődési ház vezetőjét, a meghívott vendégeket, s a nyugdíjas tagokat.

Kedves figyelmességgel és nagy tisztelettel kérte a gyomaendrői II. Sz. Nyugdíjas Klub részéről megjelent tagokat, hogy szórakoztató műsoraikkal járuljanak hozzá a találkozási esténk megnyitásához. Gyomaendrői II. Sz. Nyugdíjas Klub jelenlévő tagjai elfogadva a felkérést, mintegy másfél óra terjedelmű műsorral: egyéni szólóénekek

számokkal, verselésekkel, különböző szórakoztató jelenetekkel és monológgal adták kifejezésüket ezen nyugdíjas találkozáshoz.

Ezt követően friss kaláccsal és teával történt megvendégléssel és egybehangzó zenével, amelyet Timár Lajos harmonikás kísért, még inkább növelte az ismerkedés és barátkozási estélyt.

A vendéglátó I. Sz. Nyugdíjas Klub tagjai nagyra értékelhető kórusban előadott magyarnóta és népdal számai és több egyéni szólóénekekkel, versmondással, nagyon szívhez szólóan adták kölcsönös tiszteletüket ezen nyugdíjas tagok találkozására és megjelenésére.

Szünni nem akaró vastappsal ért véget a késő éjszakába nyúló mintegy 140 tag jelenlétében a valódi kulturált, gazdag Ki mit tud? nyugdíjastalálkozó.

Búcsúzáskor hosszasan kísérve, annak a hangnak adtak kifejezést a vendéglátók, hogy többször is találkozhatnánk, hiszen nem is vagyunk olyan messze egymástól.

Már a várt autóbuszra felszállva még a dalt dúdolgató hangulatos közösség között jutott eszembe, hogy tényleg nem is vagyunk egymáshoz olyan messzi!

A tanulság ebből az, hogy az illetékesek is felszállhatnak egy ilyen autóbuszra, mielőtt városunk életében népszavazást latolgatnak a két település szétválására.

Gellai András

II. Sz. Nyugdíjas Klub vezetője

ÁLLÁSPONT

A szicíliai vérbosszút – aki ismeri a történetét – feltehetőleg mindenki elítéli. Ez ugyan kisarkított példa, de pontosan azt példázza pszichológiai (lélektani) oldalról, hogy a gyűlölködés milyen szintre emelkedhet, ha csíráiban nem rendezik a vizzályt kiváltó okokat, békésen, amíg lehet.

Kinek, kiknek lehet érdekük, hogy két embert, két családot, két nemzetet vagy – jelen esetben – akár „csak” két falut is egymásnak uszítsanak? Olyan két falut, amely gyakorlatilag már összenőtt, egy testté, VÁROSSÁ egyesült, amint az ér patakka, a patakok folyóvá, a folyók tengerre duzzadnak. Kik és milyen megfontolásból próbálják ellenkezőjére fordítani ezen szinte megfordíthatatlan folyamatot?! Miből merítik a bátorságot, az erőt ezen próbálkozásukhoz, mert ugye az OSTOBASÁG ehhez csak kérészeletű zseblámpaelem, egy gyertyaláng, amely könnyen ellobban. De amint a gyertyaláng is képes erdőket, mezőket, falvakat lángra gyújtani, úgy az emberi ostobaságot sem szabad lebecsülnünk, mert szintén nagy KÁROKOZÁSRA képes.

Mi, a Magyar Szocialista Párt gyomaendrői alapszervezetének tagjai elítéljük a VÁROSUNK JÖVŐJE elleni merényletet. Azon erőkkal, csoportokkal, személyekkel értünk egyet, akik Gyomaendrőben, Gyomaendrőd lakóinak békéjében, jobblétében, kulturáltabb életkörülményeiben gondolkodnak, s városunk fejlődéséért munkálkodnak. Velük készek vagyunk mindenkor együttműködni.

A népszavazás kezdeményezése nem egyéb, mint a többség véleményének semmibevétele egy – e témában – már lezajlott szavazás után! Szomorú tényként könyveljük el, hogy Pocsai úr mindehhez a FIDESZ nevén ejtett foltot. Egy olyan párt nevén, amelynek vezetői, parlamenti képviselői – Vele ellentétben – igen okosan, ügyesen, felkészülten, előrelátóan politizálnak sokak megaláztatására.

Mi hiszünk Gyomaendrőd lakóinak bölcsességében s bízunk abban, hogy ez a „HÍR” – még mielőtt városunk kapuin kívülre szárnyalna a sajtó hasábjain – idejekorán csírájában fog elhamvadni most és mindörökre.

MSZP

gyomaendrői szervezete

December havi programok

KATONA JÓZSEF MŰVELŐDÉSI KÖZPONT

1-3.	9-18.00	Bútorvásár (kárpitozott ülő- és fekvőbútorok)
2.	10-14.00	Ékszerjavítás
3.	18.30	Bibliaismereti sorozat
		6. A CSODÁK
4.		DISZKÓ
5.		DISZKÓ
		- Beatles emlékműsor
11.		DISZKÓ
		- T. BOY együttes
12.		DISZKÓ
13.	9-18.00	KARÁCSONYI BEVÁSÁRLÓ NAP
		- arany-ezüst ékszer, ruhanemű, műszaki cikkek stb. széles választéka várja az érdeklődőket. Karácsonyi fenyővásár!
16.	10-14.00	Ékszerjavítás
17.	18.30	Bibliaismereti sorozat
		7. JÚDÁS
18.		DISZKÓ
19.		DISZKÓ
		- PIEROT
25.		DISZKÓ
		- BNC együttes
26.		DISZKÓ
31.		DISZKÓ
		- MEGLEPETÉS!

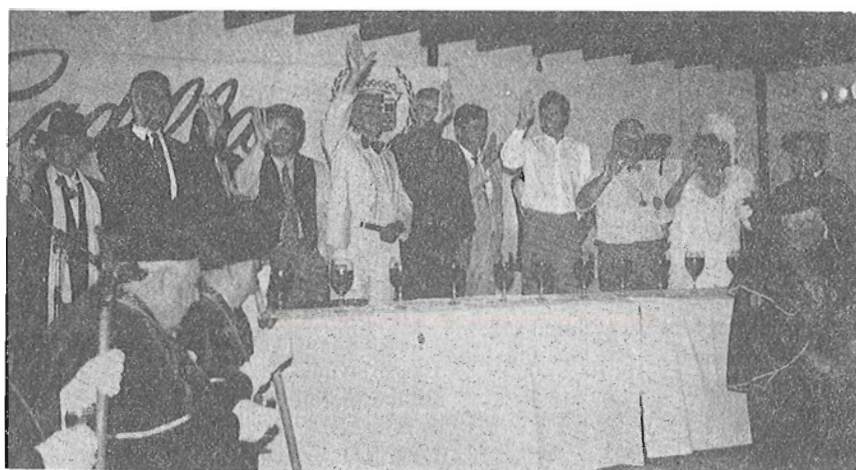
DÉRYNÉ MŰVELŐDÉSI HÁZ

5.		Mit hoz a Mikulás? Megtudjátok gyerekek, ha eljöttek a délelőtt 9 órakor kezdődő szabadidős programunkra. Mindenkit szeretettel várunk!
12.	8-15.00	KARÁCSONYI BEVÁSÁRLÓ NAP
19-20		Galamb- és kisállat kiállítás
21-22-23-		SZÜNIDEI PROGRAM GYEREKEKNEK
28-29-30.		- videózás, játék, pingpong
31.		CSALÁDI SZILVESZTER
		Együtt szilveszterezhet gyermekével.

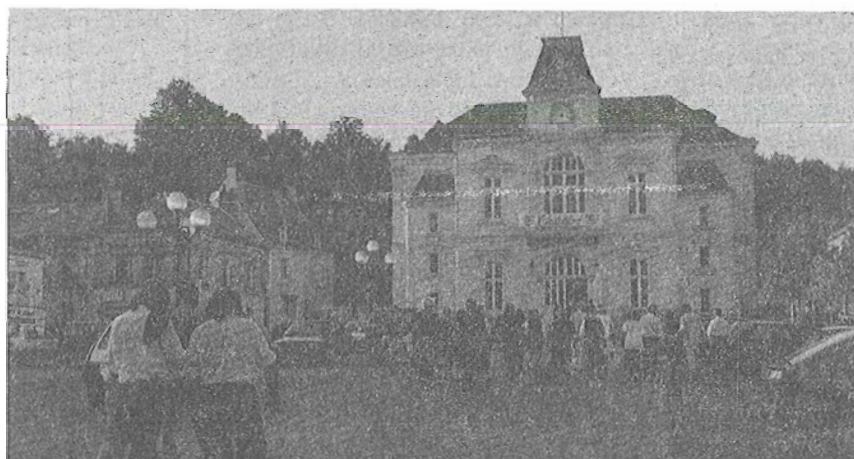

MINDENKI EGÉSZSÉGÉRE!

CSÁK GYÖRGY magyar-francia szakos tanár úr képei
franciaországi tanulmányútjáról

INTRONISATION DES CHEVALIERS par les compagnons
de SAINT VINCENT de VALLÈRES
... akiket lovaggá „ütöttek” (Balról a hetedik az új borlovag)

A LANGEAIS-i Városháza épülete
(a II. Nemzetközi CADILLAC-találkozó résztvevőit a város polgármestere köszöntötte...)

96 Cadillac a Loire völgyében CHINON-ban

MESTEREMBEREK

A következő számunkban megkezdjük azt a sorozatot, ami a kihalófélben lévő vagy ritka mesterséget űző iparosokat mutatja be. Javasataikat szívesen fogadjuk

Kassák Lajos

MESTEREMBEREK

Mi nem vagyunk tudósok, se méla, aranyszájú papok és hősök sem vagyunk, kiket vad csinadratta kísért a csatába s akik most ájultan hevernek a tengerek fenekén, napos hegyeken és a ménkövert mezőkön szerte, szerte az egész világban. A kék firmamentum alatt most bitang vérben fürdenek az órák... De mi már távol vagyunk mindentől. Ülünk a sötét bérkaszárnnyák alján: szótlantul és teljesen, mint maga a megbonthatatlan anyag. Tegnap még sírtunk s holnap, holnap talán a mi dolgunkat csodálja a század. Igen! Mert a mi csúnya tömpe ujjainkból már zsendül a friss erő, s holnap már áldomást tartunk az új falakon. Holnap azbeszttől, vasból és roppant gránitból életet dobunk a romokra s félre az államdekorációkkal! a holdvilággal! és az orfeumokkal! Hatalmas felhőkarcolókat építünk majd és játéknak az Eiffel-torony mását. Bazalt talpú hidakat. A terekre új mithoszokat zengő acélból s a döglött sínekre üvöltő, tüzes lokomotívumokat lökünk, hogy ragyogjanak és fussák be a pályát, mint az ég szédületes meteorjai. Új színeket keverünk s a tenger alá új kábeleket húzunk és megejtjük az érett, páratlan asszonyokat, hogy új fajtát dajkáljon a föld s örüljenek az új költők, akik az idők új arcát éneklék előttünk: Rómában, Párisban, Moszkvában, Berlinben, Londonban és Budapesten.

Báli meghívó

A Kner Nyomdaipari Múzeum érdekessége

Mindnyájunk védelmében

Régi panaszunk nekünk, az endrődi településen lakóknak, hogy sok a kóbor kutya. Gyakran megtámadnak bennünket és bizony harapnak is. Csak tetézi a bajt, hogy a gazdájuknál élő kutyákat este elengedik láncaikról, s ahol rossz a kerítés, azok is az utcán vannak.

Jó párszor szenvedtem harapástól, vagy szoknyám, táskám sérült. Október végén fényes nappal szemtanúi voltunk két esetben ismerőseimmel a Melódia presszó közelében. Egy férfi bokájába harapott, a nadrágját elszakította a környéken élő, zsemleszínű kutya. Később ugyanott egy biciklit toló nő velúrcsizmáját harapta át. A Décsi u. 4. sz. előtt élő vörös kutya évek óta a környék réme, nem kímélve a 80 év felettieket sem, akiknél az ijedés egymagában is súlyos ártalom. Ezek mindennapi esetek. H. A. -né október végén bejelentést tett a kirendeltségen, de az intézkedés elmaradt.

A kóbor kutyák beoltva sincsenek! Alapvető igénye a lakosoknak, hogy nyugodtan, félelem és balesetveszély

nélkül éljenek, s ehhez a mindenkori falusi vagy városi vezetők biztosítsák a feltételeket.

Régen pl. minden településen alkalmaztak gyepmestert, aki gondoskodott a kóbor állatok befogásáról. Párszor, testületi ülésen jeleztem ennek fontosságát, hamis ebek helyét stb., de ezt – úgy látszik – jelentéktelen ügynek tartja a városi vezetés. Őszinte elismerésem eddigi tevékenységükért, de mindnyájunk egészségvédelme kicsit több törődést igényel. Valamennyiünk nevében ezúton kérem városunk igen tisztelt vezetőit a sürgős intézkedésre.

Hiszem, hogy végre megértik panaszunk, igényünk fontosságát, az intézkedésükkel nem várnak addig, amíg esetleg nagyobb tragédia nem történik, netán egy képviselő nem szerez „személyes tapasztalatot” saját bőrén.

Tudjuk, nincs sok pénze a városnak, viszont panaszunk orvoslására kell, hogy jusson, mert nem Afrikában élünk.

Hanyecz Margit

Hátfájás

Az emberek többsége találkozik e kellemetlen betegséggel, ami váratlanul támad; míg a nőknél inkább 60 év felett jön elő, addig a férfiak már 40 éves koruk után szenvednek tőle. Az okok között szerepelhet izomgörcs, csontkínövés, gerinc- és porckorong-rendellenesség, melyekről a beteg nem tehet. De a legtöbb esetben megelőzhető a komolyabb lebetegedés.

Az ember állandóan hajol, forog, mozog, gerincének hajlékonyan kell lennie. Ezt az biztosítja, hogy huszonnégy csigolyája között kb. két és fél centis rések vannak, ahol a szívós, porcos ínszalagból álló porckorongok találhatóak, melyek nem engedik összecuszní a csigolyákat. A porckorongok anyaga a közepe részen kocsonyás, ez teszi rugalmasá a gerincet. De ha a folyamatos igénybevétel repedéseket okoz a porgyűrűben, akkor a repedésekbe befolyhat a kocsonya, és a porckorong kidudorodik. Erős terhelés esetén a kocsonya kipréselődhet a korong belsejéből, ekkor beszélünk porckorongsérvről. Súlyos esetben a porckorongsérvtől annyira nyomhatja a gerincből kiinduló idegyököket, hogy a láb részben vagy teljesen megbénulhat: ilyenkor valamilyen sebészi beavatkozás elkerülhetetlen.

Mi tehát a teendő, ha hirtelen belénk áll a hát-, illetve derékfájás? Forduljunk

orvoshoz, aki valószínűleg néhány napos fekvést fog javasolni, de fájdalomcsillapító és gyulladáscsökkentő orvosságot is felír. Néhány nap után keressünk fel egy ortopédszakorvost, aki a hátfájások specialistája; kis kalapácsával ellenőrzi reflexeinket, és ha azok jól működnek, nincs komoly baj, vagyis egyszerű izomrándulásról van szó. A legtöbb izomgörcs magától meggyógyul, de gyógyszerekkel, fizioterápiás kezeléssel, tornázással, masszázssal és elektromos ingerléssel a folyamat felgyorsítható. Létezik még egy ún. „manipulatív gyógyítás” is, amit a természetgyógyászok végeznek a beteg izmok, idegek és egyéb részek „helyre rakásával”.

Hogyan előzhetjük meg a rettegett hátfájást? Tanuljuk meg a helyes – egyenes – testtartást, ami csökkenti a gerinc nehezedő nyomását. Ne ülünk órák hosszat egy helyben, álljunk fel gyakran, mozgassuk meg hátizmainkat. Fekhelyünk legyen kemény, aludjunk oldalra fordulva, és rendszeresen tornázzunk illetve sportoljunk; ez lehet úszás, kocogás, szobakerékpározás stb. Végül ügyeljünk arra, hogy ne szedjünk fel felesleges kilókat, amelyek igencsak megterhelik a gerincet. A hátfájás el fog tűnni az életünkben, és nemcsak egészségesebbek, de kiegyensúlyozottabbak is leszünk.

HIRDETMÉNY

Gyomaendrőd Város
Önkormányzata
kéri azon vállalkozók
jelentkezését,
akik az új piactéren

üzlethelyiséget igényelnek

Jelentkezni
a Polgármesteri Hivatalnál
lehet írásban
1992. december 15-ig

Gyomaendrőd Város
Önkormányzata

Az Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet meghirdeti eladásra az alább felsorolt ingatlanokat:

- **Gyomaendrőd, Fő út 17. sz. alatti irodaházat**
46-os főút mellett, garázsokkal ellátott földszintes épület
- **Gyomaendrőd Külterületi majort (Béla-tanya)**
ahol jó állapotban lévő mérlegház, daráló helyiség található
- **Gyomaendrőd Vásártéri Gépkocsi-telepet**
Fő út mellett lévő fedett telephely

Érdeklődni lehet az Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet üzletági osztályán a következő címen:
Gyomaendrőd, Fő út 1/1. – Telefon: 67/86-881, 67/86-543

Gyomaendrőd Híradó

Gyomaendrőd Város Önkormányzatának lapja.
Felelős szerkesztő: Hajdú László. Kiadja: Gyomaendrőd Képviselő-testülete. Gyomaendrőd, Szabadság tér 1.
Telefon: 67/86-320. Felelős kiadó: dr. Frankó Károly polgármester.
Készült a Gyomai Kner Nyomdában, a nyomda alapításának 110. esztendejében
Gyomaendrőd, Kossuth u. 10-12.
Felelős vezető: Papp Lajos ügyvezető igazgató. Terjesztik a gyomaendrőd postahivatalok, diákok és kereskedők.
Engedélyszám: III/PHF/108/BE ISSN 0238-8391

HÍRADÓ GYOMAENDRÓDI

GYOMAENDRÓD VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK LAPJA

XI. ÉVFOLYAM 12. SZÁM

1992. DECEMBER

MEGJELENIK HAVONTA

ÁRA: 15 FT

JUHÁSZ GYULA

Magyar karácsony legendája

*Mikor a Szenteste kapuját kitarja,
Indul a ködben a bellehemi árva,
Akit kitagadtak, akü megtagadtak,
Mikor földünkre a poklok leszakadtak.*

*Megindul a ködben, elindul az estben,
Mellette az angyal arany szárnya lebben.
Száll, suhan a gyermek, gyémánt csillagokra,
Gyémánt csillagokról földi, bús ormokra.*

*Odaszáll először, hol az éj sötétebb,
Feketébb a gond, és hol a nyomor mélyebb,
Hol a tájnak minden kincsét elorozták,
Gyászos ormaidra, szegény Magyarország!*

*És megáll a Tátrán, melynek örökzöldje
Valaha elindult boldogan a völgybe,
Ment, mendegélt vígan az erdő, a fenyves,
Karácsonyi dísznek magyar gyerekekhez.*

*Áll a Gyermek ott fön, nagyon fáj a lelke,
Visszagondol régi, szelíd Betlehemre,
Betlehem után a komor Golgotára,
Nagyépente után a víg föltámadásra...*

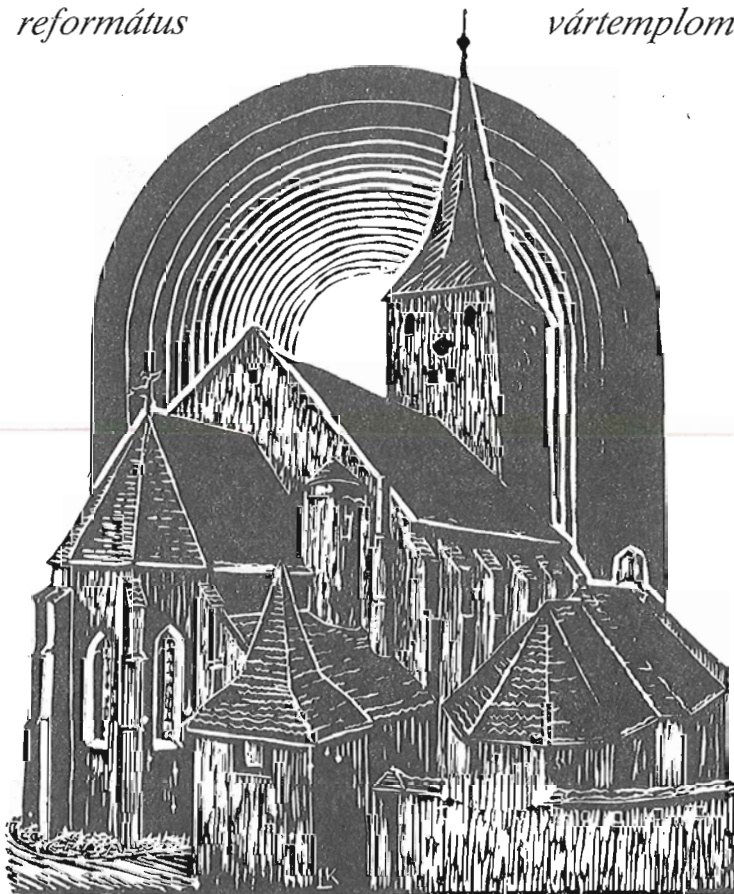
*S a legszebb fenyőt, mely örökzölden ott áll,
Kezébe ragadja, s gyémánt csillagoknál
Gyújtja gyertyáit meg, mint valaha régen
Csodaszarvas arany lángját a regében.*

*És a szent, örök fát emelve magasra,
Pozsony, Kassa, Várad fölött lobogtatja,
Kolozsvár, Arad és Szabadka világol
Bellehemi fényben a karácsonyfától.*

*Vándorok a földön, pásztorok e tájon,
Ámulnak az égi csodaragyogáson,
Virrasztók, vigyázók ajkán zeng az ének:
Dicsőség magyarok örök Istenének!*

*Angyalok, mártírok, hitvallók felelnek:
Békesség e földön magyar embereknek!*

*A nagyenyedi 725 éves
református vártemplom*

*Boldog karácsonyt,
békés, sikeres új esztendő-t kíván
Gyomaendrőd
valamennyi polgárának
az Önkormányzat
és a Polgármesteri Hivatal*

KÖZMEGHALLGATÁS

1992. november 24-én

A 617. Sz. Ipari Szakmunkásképző és Cipőipari Szakközépiskolában alig ötven érdeklődő jelent meg, hogy meghallgassa a Képviselő-testület 2 és fél éves munkájáról szóló beszámolót. Dr. Frankó Károly polgármester előadásában hangzott el az alábbiakban közölt részletes értékelés

Beszámoló Gyomaendrőd város Képviselő-testületének kétéves munkájáról

1. A választásokról
2. Mit örökölt az önkormányzat
3. Testület összetétele, bizottságok
4. Testületi ülésekről – sajtó stb.
5. Bizottsági munkákról
6. Lakosság – képviselők – országgyűlési képviselők
7. Városfejlesztési program – hogyan tovább?

1. 1990. őszén a helyi választásokon 10 területi képviselőt választott meg a város lakossága, 9 képviselő pedig a helyi pártok, egyesületek képviseletében foglalta el helyét a testületben. Mindenki előtt ismert a polgármester-választás előtti harc, hisz ez az volt. A képviselők jelentős része nem gondolkodott a választásokat megelőző pártpropaganda szellemében, így történetet, hogy sem az előző rendszer volt vezetőjét, sem az egyház képviselőjét nem akarták polgármesternek. Az eredmény ismert.

Néhány képviselő ekkor félretéve ígéretét, sértetten lemondott mandátumáról, és az addigi tevékenységét, véleményét mellőzve visszavonult. Utólag értékelve cselekedetüket; ez nagy megrázkódtatást a város életében nem jelentett, de tény; néhány ember nagy csalódást okozott a választópolgároknak, hitelét rontotta, és lekerült a helyi politikai színpadról.

A testület választott polgármestert és két alpolgármestert. Az alpolgármesterek egy-egy városrészt is képviselnek, és ez helyén is való.

Kezdetben meg kellett birkóznia néhány támadással, mely a képviselőket érte – ezt elsősorban az önként távozottak sajtóban megjelent támadásai jelentették. Néhány hónap alatt eldőlt, új jegyző kell, illetve a megüresedett képviselői helyekre új választást kellett kiírni. A pártok új arcokat delegáltak, és a lakosság választott. Az új jegyző dr. Tímár Gyöngyi lett, aki nagy lendülettel szervezte újjá a hivatalt. A testület kezdetben, érthető okok miatt bizalmatlan volt. Szokatlan, merőben új és nehéz feladatra vállalkoztak. Ez már nem a régi tanácsrendszer, nem a régi V. B. Utólag gondolom ma már ezt magyarázni, bizonygatni senkinek sem kell.

2. Mit örökölt az önkormányzat?

Be kellett fejeznünk és sikerült is az új ipari iskolát 62 millió forintért.

Sajnos az iskolához tornaterem nem épült, jelenleg céltámogatással pályázati lehetőség van ennek a pótlására. Az átadott, de nem használható sportcsarnok jelenti a mai napig is az egyik legnagyobb problémát, gondot. Nyilvánvaló jóhi-

szemű spórolás miatt „kalákában” épült 40 millió forintos beruházás rosszul sikerült. Felelőst keresni ma már nehéz, az ügy jogilag elévült. A csarnok mennyezetének átalakítása napjainkban is folyik, és reménykedhetünk hogy decembertől működni fog. Jelentős anyagi és erkölcsi kár érte a várost, az ifjúságot.

Egy már elkezdett szennyvízprogram folytatását is vállalva jelentős összeget költünk erre a jövőben is. Szükségessé vált a szennyvíztisztító telep kapacitásának bővítése. Nagy gond az ivóvíz minősége, közismerten saját forrásból nem oldható meg ennek javítása, hiszen több száz milliós beruházást jelentene.

A Víz- és Csatornamű Vállalat privatizációjával valószínűleg közösen fogjuk működtetni a jelenlegi vízműveket, mely

kb. 20 millió forint értékben a város tulajdonába került.

Időközben – néhány napja érkezett meg a Kormány Békés megyei programtervezete. Ebben a rövid távú tervek között szerepel; „Gyomaendrőd térségében az ivóvíz jódtartalmának csökkentésére programot kell kidolgozni.”

Felelős: népjóléti miniszter, közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter, környezetvédelmi és területfejlesztési miniszter.

Határidő: 1993. márc. 31.

Úgy gondolom ez jelentős dolog és meglepéssel tölthet el bennünket.

Jól halad a teljes megvalósítás felé a város gázprogramja. Rendkívüli jelentőségű a város gázfűtéssel történő ellátása, mert nemcsak kényelmes, hanem környezetkímélő is. Összességében azért elmondhatjuk sok-sok bosszúság, sok-sok lemaradás is örökségünk. *Kevés a telefon* és jelenleg még nem is ismert a megoldási lehetőség, és sajnos az önkormányzat e területen sokat nem is tud tenni. Rosszak az utak, még több portalánított útra van szükség. A járdák minősége erősen kifogásolható. *Kevés a kerékpárút*, a meglévőnek is rossz a minősége helyenként. A csapadékvíz csatornarendszer nem megfelelő. Kétségtelen, hogy itt nagy erőfeszítéssel folynak a munkálatok, de közel 40 év elmaradását kell pótolni. A ligeteink elhanyagoltak, parkjaink gyakorlatilag nincsenek. A ligetek felújítása, parkosítási programunk igen magas anyagi szükségletet jelent. Folyamatosan korszerűsítjük a közvilágítást.

A jelenlegi főtér piactérként már-már elviselhetetlen forgalmi akadályokkal, szeméttel jár. A városkép teljes tönkretételével fenyeget.

A református templom védett parkja, a városháza, a tornacsarnok környéke, mind-mind arra ösztönöz, kellene új piactér, kell kulturált, minden igényt kielégítő főteret varázsolni a jelenlegi lepusztult helyébe. A település szelleme, az itt lakók közérzete, hangulata, városuk iránti szeretete is csak fokozódni fog, ha szépet, jót látnak maguk körül.

Mit örököltünk még? Sok lerobbant század eleji kis iskolát, ahol nincs vízöblítéssel WC, ahol nem lehet tornáznia, ahol nincs kerítés és kietlen az iskola udvara stb.

Rossz a szolgáltatás, elavult, falusi jellegű, szétszórta az üzlethálózat. Az ÁFÉSZ monopol helyzetét csak lassan és nehezen lehet megszüntetni. A magánvállalkozók is csak elsősorban az itálárusításban látnak jövőt. Időről időre egy-egy élelmiszerbolt kinyit, majd tönkremegy. Ahogy nő a munkanélküliség, ahogy fogy a lakosság pénze, úgy növekszik sajnos az alkoholt fogyasztók száma. A megyében élen járunk az egy főre jutó kocsmák négyzetméterét illetően.

Kétségtelen tény, hogy sok-sok tennivaló vár még az önkormányzatra ahhoz, hogy két év múlva, mandátumának lejártakor emelt fővel távozhasson.

3. A testület meglehetősen heterogén, a bolti eladótól az ügyvédig, orvosok, állatorvosok, pedagógus, könyvtáros, agrármérnök, igen színes a skála.

Eddig 52 testületi ülést tartottunk és számtalan bizottsági ülést. Kemény, igen fárasztó, hosszú órákat igénybevevő ülések, bizottsági összejövetelek állnak mögöttünk és bizonyára várnak is még ránk. A képviselők többsége igen becsületesen, aktívan, tudása legjavát adva dolgozik a városért, választóköri területéért. A bizottságokban aktív munka folyik. Nehéz lenne rangsorolni melyik dolgozik többet, melyeknek könnyebb a dolga? Jelentős feladat hárul a bizottsági elnökökre. Vezetősük, irányítási készségük fontos, és a külső bizottsági tagokkal egészszülve ki, együttesen a hivatal szakembereivel végzett munka igen jó, tartalmas és elmondhatjuk, hogy eredményes is.

Az elmúlt két év során a régi tanácsrendeletek helyett sorra születtek meg az önkormányzat új rendeletei. Ezek természetesen csak annyit fognak érni, amennyire betarthatóak lesznek, és ez lesz majd az igazi vizsga.

A bizottsági munkák közül kiemelném a Városfejlesztési Bizottságot. Rendkívül sokoldalúak és igen nagy felelősséggel végzik a munkájukat, hiszen a város fejlesztése, üzemeltetése a tét.

Nem marad el a Szociális és Egészségügyi Bizottság sem, mely terület talán a legkevésbé látványos, ám mégis a legnehezebb terület ellátásáért felelős.

Nyugodtan és büszkén állíthatjuk, hogy a választások után két évvel az önkormányzati intézmények működése biztosított. Van városfejlesztési programunk, és ha lassan is, de a megvalósulás útjára lépett.

Jelentős fejlesztési terveink megvalósulnak, pl.: szennyvízprogram, gázprogram, új piactér, faültetés stb. Büszkék lehetünk arra, hogy ingyenes iskolabuszt működtetünk, jelentős a szociális támogatás, melyeket a mellékletek tartalmaznak.

Ugyancsak a mellékletből olvasható néhány fontos adat a városfejlesztésről, az

utak, szennyvizek, gázhálózat bővítéséről stb.

A testület szociális érzékenységét jellemzi az egészségügyi területen élők problémái iránti fokozott figyelem. Nagylapos, Öregszőlő vonatkozásában történt fejlesztések – ÖNO-k, öregszőlői iskola beindítása, az ingyenes autóbusz, közvilágítás stb.

Jelentős munkát végzett az Ügyrendi és Jogi Bizottság is az új rendeletek előkészítése, a testületi munka, az SZMSZ kidolgozása, komoly szellemi tevékenység eredménye. Köszönet illeti a szakembereket is. Az Ügyrendi Bizottság munkájában jogászok is részt vesznek. Testületünk tagja, dr. Kulcsár László ügyvéd úr sokat segít és jogi tudása a testületi üléseken igen komoly és eredményes.

Itt kell megemlítenem a hivatali munkát segítő jogtanácsos alkalmazását is. Működését jónak ítélem meg és szükségesnek is tartom. Független, a kívülálló szemével ítéli meg ügyeinket. A fennálló önkormányzati törvény, a köztisztviselőkről szóló törvény ugyanis nem teszi lehetővé, hogy a képviselő-testület tagja ilyen irányú munkát végezzen a hivatal számára, bármennyire is logikusnak tűnő megoldás lenne.

Jónak ítélem meg a Kulturális és a Művelődési Bizottság munkáját is.

A Pénzügyi Ellenőrző Bizottságot időnként kritikával illetik, de úgy gondolom a legnehezebb feladat itt van. Itt a legnehezebb megfelelni a hétköznapi elvárásoknak. Kellemetlen és igen nagy felelősséget igénylő feladat ez nem csak a bizottság elnökének, hanem valamennyi tagjának is.

4. Testületi üléseink általában nagyon hosszúak és fárasztóak. Úgy tűnik időnként kis dolgokon órákig elrágódunk, ugyanakkor fontos dolgokon csak átlépünk. Ki a megmondhatója, mikor, mennyi idő elég ahhoz, hogy a legokosabban döntsünk, és cselekedjünk?

Szerencsére pártviták, pártharcok nálunk nincsenek! Természetesen ez nem baj, ezért a testület politikai arculata igazán nem alakult ki a két év alatt.

Emiatt is meghökkentő és elkéserítő a FIDESZ-es Pocsaji úr Gyoma-Endrőd szétválásának kezdeményezése. Két év alatt soha nem hallottuk a FIDESZ képviselőjétől – ha éppen jelen volt a testületi ülésen, hogy igazán érdekelt volna a település két városrésze.

Gyomaendrőd egy város, két településszel, azok történelmi múltjával, a temetőivel, az időseivel, és a fiatalokkal, összes gondjaival és bajaival. Csak egymást segítve, egymást tisztelve fog eljutni a célhoz: egy valóban szép Körös-parti város megszületéséhez, ahol nem számít ki hol született, mert egyformán jól érzi magát mindeki, bármely városrészben él is.

5. A lakosság és a képviselők:

A lakossági találkozások, az eddigi közmeghallgatások azt tükrözik, ami a valóság. Az átlagember nehezen mozdítható ki, nem jellemző, hogy túl sokan jelennének meg testületi üléseken, és ez nem a képviselők hibája.

A választók és képviselők találkozásain sok jogos panasz merült fel, melyek orvoslása bizony nem megy máról holnapra.

Nem tudjuk megoldani a lakáshelyzetet, a munkahelyek teremtését, nem tudjuk a munkanélküliek számát csökkenteni, helyzetüket javítani. Nincsenek igazi, látványos és sok embert foglalkoztató vállalkozások, a szolgáltatás pedig kifejezetten rossz a városban.

Itt kell néhány szót szólnom az országgyűlési képviselőnkéről is. Sajnos Deme Zoltán úr ritkán, vagy még ritkán sem látogat meg. Egy ízben vett részt testületi ülésünkön. A polgármester is csak időnként – véletlenül tud találkozni vele. Úgy gondolom ebből a kapcsolatból már a hátralévő két évben sem lesz igazán mély, tartalmas kapcsolat.

De ne legyünk cinikusak, be kell látni, hiányzik a képviselő úr, hiányzik a szerepköre. Jó lenne, ha néha valaki Budapesten képviselné érdekeinket.

6. Hogyan tovább, minek kellene változni?

Jó lenne a sajtóval normális kapcsolatba kerülni. Úgy ítélem meg, ez nem a testület tagjain múlik. A sajtótól elvárnánk a segítő kritikát, a korrekt tájékoztatást, és némi egészséges humort. Szeretnénk továbbra is az igen nehéz anyagi helyzet ellenére működtetni az intézményeinket. Jó lenne, ha megépülnének a szállodák, ha használhatóvá válna a tornacsarnok, ha épülne még új tornaterem. Ha megépülnének az új piacok, új utak, a járdákat sikerülne megjavítani, és szép parkok születnének.

Ha minél több családnak segíteni tudnánk problémáinak megoldásában. Ha végre lenne igazi jó helyi közlekedés, fejleszthető lenne a telefonhálózat, helyi tv, sőt rádió is.

Ha erős, józanul politizáló pártokkal kellene csak vitatkoznunk, vagy megvalósítani elképzeléseiket kinek-kinek ízlése szerint.

Ez a beszámoló csak ízelítő a problémákról (gondolatébresztő) nem is lehet célja a teljességre való törekvés.

Félfidőnél tartunk és még minden – jó is lehetséges. Tevékenykedünk, dolgozunk, és akarjuk, hogy sikerüljenek céljaink, a többi már nem rajtunk múlik.

A kis létszámú résztvevők között alig volt fiatal, a város értelmiségi elitje (akik „páholyból” kritizálják rendszeresen az önkormányzati és a hivatali munkát) sem méltatta megjelenésével a fórumot. Deme Zoltán szarvasi lelkész, aki egyben Gyoma-

KÖZMEGHALLGATÁS

(folytatás az előző oldalról)

maendrőd országgyűlési képviselője szintén hiányzott. A polgármesterünk a néhány hete újból mesterségesen felélesztett válási kampány hátrányairól beszélt erős vehemenciával. Ecseltelte az esetleges különélés hátrányait és ennek veszélyeit. Sémlemezte, hogy az állam csökkentette az önkormányzatok 1993-as költségvetési összegét.

A kérdezők és hozzászólók felvetései közül a közérdekűek az alábbiak voltak:

– Mennyibe került a város nagyfokú fásítása?

– A sportszarnok, mint „OTROMBA SZÖRNYETEG” mikor tárja ki újból a táját a nagyközönség, a lakosság számára? (A felelősöket, akik miatt bezárták, miért nem büntették meg?)

– A rosszul kivitelezett kerékpárjárda „élménye” sáros, esős időben meddig kíser bennünket? Mikor javítják ki az út hibáit?

– Mikor oldják meg Besenyszegen a világtást?

– „Kedvenc” vasúti átjárónk fölé vajon kerül-e felüljáró?

Az egyik résztvevő a tanárok fizetését soknak tartotta, dr. Frankó úr erre frapáns választ adott.

A Gyomakör képviselője nem javasolta a hitelfelvételeket az önkormányzatnak, megjegyezte azt is, hogy az 1993-as költségvetési tervben nem szerepel a tételek között a vállalkozók segítése.

Volt, aki az autóbusszjárat ésszerűbb megválasztását javasolta, mások a városi rendészet megalakulását szorgalmazták a közrend javításának érdekében.

1300-an várnak telefonra. MEDDIG?

Dicsérték is az önkormányzat és a hivatal eddigi munkáját. Egy középkorú úr a testületet meghívta saját lakásába.

Néhányan bírálták a lakosság és képviselők kapcsolattartásának hiányosságait. Apák szomorúan kérdezték: mi lesz a 17–18 éves szakmunkásképzőt végző gyermekekkel, akik máris „munkanélküli jelöltek”?

Az állattartók nevében egy idős bácsi vízdíjelszámolási kedvezményt kért. A szétválásra szítókat – egy nyugdíjas polgár – AGYBAJOSOK-nak nevezte és hozzáfűzte, hogy az endrődiek zöme egyszerű, becsületes ember és nem foglalkozik a Pocsaji-indítvánnyal. (Őszintén felcsattanó taps fogadta ezt a vélelményt.)

A polgármester úr az érzelmek különböző hőfokán intelligensen válaszolt a kérdésekre. A szegénységet, a pénztelenséget nem győzte ismételni. A város fásítását szakszerűen magyarázta: a megöregedett, rosszul kezelt növényeket ki kellett cserélni nemesebbekre. Kner Imrére hivatko-

zott, aki a Hősök útját a háborúban elesett katonák tiszteletére hársfákkal gazdagította. (A múlt rendszer ezt megriktította.) A felüljáró építése több millió forint, a jelen körülmények ennek megvalósítását lehetetlenné teszik. A kerékpárút javítását elvégzik, a jelenlévő műszakis Nagy Mária határidőt nem tudott mondani.

A sportszarnok átadása már közelségbe került, csak a KÖJÁL-vizsgálat eredménye még nem ismert. (Lásd: cikk erről a Sport rovatban!)

A város saját buszt bérel, így ez a lakosság érdekeit szolgálja a jövőben.

A vízdíj fizetése mindenkinek azonos, kivétel nem lehet tenni.

A Képviseleti-testületi ülések nyilvánosak, nyitottak, bárki végighallgathatja. Külön meghívót minden lakos számára nem tudunk küldeni – fejezte be a közmeghallgatást városunk főatyja.

Felhívás!

Tisztelt Olvasó!

Sajnos településünket sem kerüli el a bűncselekmények növekedése. Elszaporodott az erőszakos bűncselekmények száma. Növekedett a lopások, betörések aránya, úgy a társadalmi mint a magántulajdon sérelmére.

A bűnüldöző szervek igyekeznek maximálisan ellátni feladatukat, de mindenütt nem lehetnek jelen. Ezt a helyzetet ki is használják a bűnözők. A lakosság köréből többen kérték és ajánlották fel segítségüket településünkön megalakítandó polgári őrség megalakítására. A polgári őrség célkitűzése és feladata a bűncselekmények megelőzése, a vagyonvédelem érdekében önkéntes tevékenységet kifejtő lakosok, állampolgárok összefogása, rendszeres működésük szervezeti összehangolása.

Jelzéseket ad az illetékes szerveknek, hatóságoknak a gyermek- és fiatakorúak erkölcsi, testi fejlődésüket súlyosan veszélyeztető észlelt magatartásról, melyek esetében már szükséges bűnmegelőző jellegű védő-óvó intézkedést megtenni.

A bűncselekmény elkövetését elősegítő körülményekről tájékoztatja a rendőri szerveket, vagy már intézkedésre jogosult szervezet. Tetten ért bűnelkövetőket haladéktalanul átadja a rendőri szervnek, vagy rendőrnek. Együttműködik kölcsönösen a polgármesteri hivatallal valamint a bűnüldöző szervekkel.

Kérjük a lakosságot, aki tenni akar a bűnözés csökkentése érdekében településünkön, jelentkezzen a gyomaendrőd polgármesteri hivatal 12. számú irodájában.

Előre is köszönjük!

Kiss Lajos

KÖSZÖNJÜK A HITET, KÖSZÖNJÜK A BIZALMAT!

A Kisréti Gyógyszállóért Alapítványhoz november 15. és december 15. között támogatásaikkal az alábbiak csatlakoztak:

3. Sz. Általános Iskola és Diákotthon nevelőtestülete, Gyomaendrődről.

Dr. Botos József államtitkár úr, Budapestről.

Első Magyar Játékkaszinó Kft., Budapestről.

Híradástechnikai Telecommunication Kft., Budapestről.

Honismereti Egyesület, Gyomaendrődről.

Takácsné Vaszkó Ilona, Gyomaendrődről.

U. J., Gyomaendrődről.

KÜLÖNBEN IS

... „Különbén is, jó költségvetést nagyon nehéz csinálni” – nyilatkozta a rádióban a pénzügyminiszter a parlamenti viták ürügyén.

Jó – jó. Csak hát, akinek az a dolga. Egyébként nehéz jól rakni a falat, jól vezetni a mozdonyt, jól bányászni a szennet, jól szántani, vetni, mit ne mondjak; jó újságot csinálni. Egyáltalán, jól dolgozni meglehetősen nehéz. De más reményünk nincs.

Különbén: élni is nehéz.

B. Balogh György

A Mozgáskorlátozottak
Békés Megyei Gyomaendrőd
csoportjának vezetősége
minden tagjának

BOLDOG KARÁCSONYT

és

BÉKÉS ÚJ ÉVET

KÍVÁN

Közli, hogy a csoport 1993.
január 5-én 17 órakor tartja
klubfoglalkozását
a Katona József
Művelődési Központban

Szeretettel várjuk
sorstársainkat

Csóke János
titkár

Tudósítás

a Gyomai Szülőföld Baráti Kör alakuló közgyűléséről

Örömmel adjuk tudtára a Híradó kedves olvasóinak, hogy 1992. november 16-án 33 fővel megalakult a címben szereplő baráti kör. A résztvevők elfogadták az alapszabályt, amely a következő célkitűzéseket tartalmazza:

1. Gyoma múltbeli és jelenkori értékeinek óvása és gyarapítása.

2. Közös erővel Gyoma szellemi és tárgyi emlékeinek gyűjtése, ezek megőrzése és közreadása.

3. A Gyomáról elszármazottak, a gyomaiak és a várossal rokonszenvezők kapcsolatainak fenntartása, a városhoz való ragaszkodás ébrentartása és erősítése – különösen az ifjúság körében.

Íme néhány ötlet arra vonatkozólag, hogyan gondoljuk megvalósítani a fenti célokat.

– Összejöveteleinken beszélgetünk egy-egy témakörrel, korszakról; felidézünk az emlékeket, ezeket lejegyezzük.

– Lehetőséget biztosítunk azoknak, akik kész vagy félig kész munkájukat, gyűjteményüket szívesen bemutatják. További segítséget adunk ezekhez. (Esetleg a megjelentetéshez is.)

– Előadókat hívunk meg, kiállításokat rendezünk.

– Gyűjtéseket szervezünk, pályázatokat írunk ki, hogy egy-egy témakörben minél több visszaemlékezés, tárgyi emlék maradjon fenn. Ezeket rendszer-

rezzük, feldolgozzuk, esetleg tanulmány formájában megjelentetjük. Ilyen témakörök lehetnek például: öltözködés, családok története, épületek, kerítések, kézműipar, kisipar, kereskedelem, színjátszók, zenészek, olvasókörök, népmozgások, németek, zsidók, cigányok, legendák, balladák, szövetkezések a két világháború között és a második világháború után, az egészségügy, a kertek, a fényképek Gyomáról stb.

– A jelenlegi átalakulás következtében most sok írásos és tárgyi emlék van veszélyben. Ezúton is kérünk mindenkít, aki tud segíteni ezek megmentésében, tegye és értesítsen bennünket is.

– Bárkitől szíves örömet fogadunk ötleteket – hol, mit lehetne vagy kellene megmenteni, feljegyezni, lefényképezni, magnóra venni, megírni, összegyűjteni, közkinccsé tenni.

A közgyűlés természetesen döntött arról is, hogy kik léphetnek be a körbe. Csupán két követelménynek kell megfelelni: *aki egyetért a célkitűzésekkel és fizeti az évi 400 Ft-os tagsági díjat, tagja lehet a Gyomai Szülőföld Baráti Körnek.* Ellentétben tehát néhány rosszindulatú állítással: *senkit* nem akarunk ki-rekeszteni azok közül, akiknek szívét a fenti célok megdobogtatják.

Így természetesen nagy örömmel fogadjuk azokat is, akik nem gyomai születésűek. Sőt – ahogy azt a célkitűzések közt világosan megfogalmaztuk – minél

több, ma már nem Gyomán élő gyomait is szeretnénk megnyerni ügyünknek. Nagy örömünkre az alakuló közgyűlésen ott volt *dr. Szilágyi Ferenc* irodalomtörténész, aki belépett a Gyomai Szülőföld Baráti Körbe és felajánlotta segítségét is egy Gyoma irodalmi emlékeiről szóló munka elkészítéséhez.

A belépéshez egy nyilatkozat kitöltése szükséges, amit a vezetőségi tagoktól vagy bármelyik összejövetelünkön lehet beszerezni.

A megválasztott vezetőség:

dr. Pikó Béla tiszteletbeli elnök,

dr. Cs. Szabó Albert korelnök,

Dombi Béláné ügyvezető elnök,

ifj. Róza Vendel titkár (kultúra),

Fekete László (ipar, kereskedelem),

Katona Lajos (mezőgazdaság),

Pásztor Béla (közigazgatás, statisztika)

Seprenyi Lajos (közlekedés, vízügy)

Vincze Józsefné gazdasági felelős.

Legközelebbi összejövetelünket 1993. január 5-én 17 órai kezdettel tartjuk a Polgármesteri Hivatal kistanácskozó termében.

Dr. Cs. Szabó Albert beszél a *gyomai krónikáról*, majd kötetlen beszélgetés lesz.

Mindenkit szeretettel várunk: tagokat és nem tag érdeklődőket egyaránt.

ifj. Róza Vendel

a Gyomai Szülőföld Baráti Kör titkára

Számadás a szülőföldnek*

Túl „az ember életútjának felén”, amikor úgy érzi, hogy egyben-másban már vitte valamire: visszapillant és eltűnődik a férfi: keresi az origót, a kezdőpontot, amely aztán pályája egész paraboláját meghatározta. S ez a pálya igazából nem is parabola, mint az üstökös, hanem elliptikus, mint a bolygóké: két gyújtópontja: a Körös-parti Gyoma s a Berettyó-parti szomszédos Mezőtúr: az egyik az apai – a szilágysági, Erdély-széli, a másik az anyai – a nagykunsági – ősök lakóhelye: Gyoma a valóságos, Túr – a nyolc gimnáziumi évvel – inkább a szellemi bölcsőhelyem; Gyoma az álmok, a költészet meleg fészke, Túr az értelem, a tudás műhelye; ahogy bolygópályámnak is két meghatározó fókusza lett líra és tudomány. Vagyis olyan általvetővel indultam útnak, amelynek

Szilágyi Ferenc

első felét szülőhelyem virágai, a másikat iskolavárosom gyümölcsei terhelték édesen súlyossá (s persze a túri gyümölcsök is gyomai alanyon forrtak nemesen termővé).

Gyomán is – már csaknem egész gyerekfejjel – az irodalom, a szellem vonzáskörébe kerültem; közvetlen szomszédunkban zümmögött a híres Kner-nyomda, szobánk ablakából vagy akár a kertből látni lehetett, ahogy nagy fehér szárnyként forgatják az íveket nyomás alá a gépek, a duruzsoló benzinmotor finom kísérezzenéjével. A könyvszekrényben megvoltak a *Kner-klasszikusok* s az ugyancsak itt készült *Monumenta Litterarum* merített papirosú gyönyörű albumai.

* Szilágyi Ferenc egyetemi tanár önéletrajzából.

15 HÓNAP HORDALÉKA

(A szerkesztő meditációja és dohogása)

Az újságírás ma Magyarországon nem a legnépszerűbb foglalatosság. Sőt hálátlan, több esetben eredmény nélküli firkálás, papírpoecékolás. Mindenki igényét kielégíteni, vagy „mindenkit ócsárolni, csak engem ne bántsanak”. Az előbbi egyáltalán nem, az utóbbi pedig van akinél divik, sőt ő „furdózik az olcsó szenzációhajhászás gyanús habjában. (Persze akitől levágja a nagy dohánnyt az számára TABU!). Az önkormányzati lap az ÖNKORMÁNYZATÉ. De a szerkesztője nem szolgálhatja ki elvtelenül mameluk módra a megválasztott városatyákat. Azt hiszem ezt betartottam a több, mint egy év alatt. Utálom viszont a gennyes góccokban való vájkálást, ott ahol még egyáltalán nem bizonyított, hogy mi a „kór” okozója, és hogyan orvosolják a talán még gyógyítandó beteget. Természetesen elítélem a „pedálozást” a saját érdekből fakadó tömjénezést.

Van aki azt kéri, legyen közérthetőbb az írások stílusa. Szálljak le Mari néni és Jani bácsi szintjére. No ez az ami hamis, hisz a honpolgárok ma már nem infantilis, gyógyos főemlősök, akiket vállon kell veregetni, hogy „maradjatok egyszerűek, járjatok lódenkabátban, svájcisapkában, kanállal egyétek a pörköltet, kollektívan, társadalmi munkában építsétek hazánkat.”

Az újságnak az is a feladata, hogy neveljen, műveljen, nem maradhat gügyögő, „komám-komámasszony” szinten. Van hivatalos személy, aki szerint többet kéne az emberek közt járni-kelni. Én betelepült vagyok Gyomaendrődre, de rengeteg ismerősöm van. Családomban én vagyok az „anyagbeszerző”, tehát boltokban és minden szombaton

a piacon kommunikálok az embertársaimmal. A könyvtárba, művelődési házba, moziba is rendszeresen bekukkantok. Megvetendő módon még olyan szolgáltató helyeken is megfordulok, ahol italt kell fogyasztani. *(Itt kérem azokat az egyéneket, akik a bátorító szeszgőz védőpajzsa mögül tesznek gusztustalan megjegyzést az újságra, józanul szemtől szembe mondják meg az ezzel kapcsolatos véleményüket.)* Rendszeresen sportolok és ott is emberekkel (jelbeszédekkel) érintkezem. Tehát széles körben gyűjtöm, majd szortírozom az információkat és ez az utóbbi a lényegesebb. Van aki szememre veti, miért jelennek meg versek, miért kap helyet félévenként Határ Győző (Kosuth-díjas gyomai származású költő-író) egy-egy időszerű műve.

Ismeretem szerint Gyoma városrész amíg egyedül funkcionált, világhírre Knerék révén tett szert. Ez a művelt, tudós család az értékes magyar irodalmat reprezentálta kiváló esztétikai minőségben ezen a földtekén. A világhír folytonosságát jelen pillanatban ez az úr Határ Győző (aki Angliában él) tartja fenn Gyomaendrőd számára. Büszkének kell erre lennünk! (Mikor lesz már végre városunk díszpolgára?)

A verset elutasítóknak a válaszom az, hogy sajnálom őket, hogy így sok-sok élménnyel szegényebbek.

Van akinek szemet szúr, ha középiszolás diákok művei jelennek meg a Híradó hasábjain. Tudomásul kell venni, hogy övéké a jövő, de sokan szeretik azt mondani: „Iskolaváros vagyunk”. Kérdezzék meg őket mi a véleményük Gyomaendrődről, mint településről. (Jel-szavuk: eltűnni innen és csak látogatóba

hazatérni!) Miért? Legalább itt adjunk nekik teret, hisz szervezett ifjúsági fórumok, klubok hiányát némileg ez is pótolja.

Van aki az újságot testületi közlönné formálná, határozatokkal, paragrafusokkal zsúfolt brosúrát igényelne és mindig bölcse gondolatait olvasná.

Van akinek gyanús, ha jót, szépet, kellemest írok másról az ő konkurenciájáról, egyből megvesztegetésre, lefizetésre gondol. (Ilyenek hangzottak el: „Mennyi pezsgőt kaptam a Tímár söröző dicséretéért?” Vagy: amikor a Rostélyos gmk vállalkozói morálját példaként említettem, egyesek már két félsertés ajándékról suttoztak.) Igen, mert valamikor a sok, fiktív, hamis alságos dicséret nem volt igaz. Ma már csak a gabság, a bűn az elhíhetőség?

Akinek csipi a szemét, hogy vannak nála jobbak: igyekezzen őket utolérni vagy lekörözni.

Korántsem képzelem magam profi újságírónak, hisz ez egy kis városka havi amatőr sajtója, amatőr szerkesztővel.

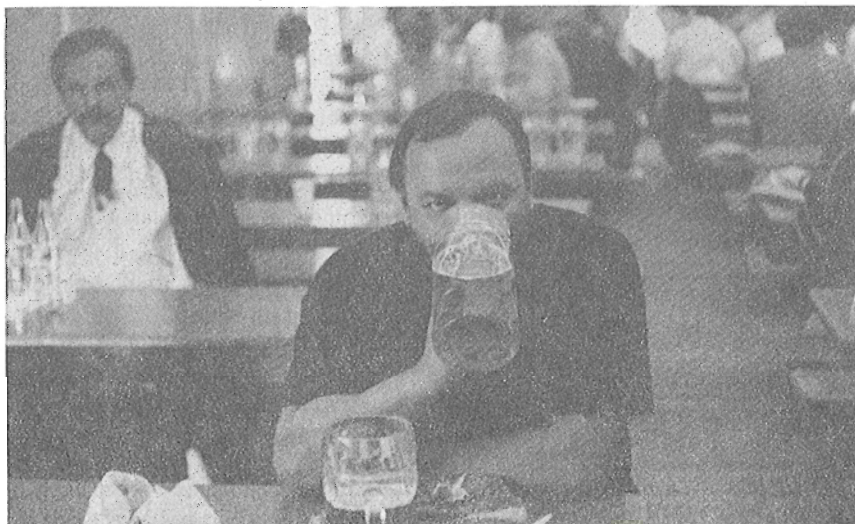
Egyet elhíhetnek: mindig a legjobbat, a mindenki számára kielégítő óhajtom szerkeszteni.

Továbbra is azt kérem Öntől Tisztelt Olvasó: szerkesszünk együtt! A Gyomaendrőd Híradó 1993-ban is megjelenik a szokott időben és köntösben, emelt áron.

Ha a testület meghosszabbítja a szerződésemet, igyekszem Önöket jól szolgálni!

Hajdú László

Meghosszabbította: 1993. december 31-ig

Ürítem poharam
minden tisztességes,
békére vágyó polgár
egészségére!

Boldog karácsonyt,
gyűlöletmentes,
elviselhető
új évet kívánok!

A SZERKESZTŐ

Endrődi gazdák baráti vacsorája

November 24-én, szombaton Budapesten a kisgazdák nagygyűléseket tartottak. Torgyánék az Építők székházában, a 36-ok parlamenti képviselőcsoportja a történelmi tagozat Németh Bélával az élen a MOM Művelődési Házban. Mindkét helyen a jogszerűség eldöntésén volt a vita: melyik az igazi kisgazdapárt. Endrődön ezzel mit sem törődve (helyesen) a városrész igazi földművelői vacsorára készülődtek mégpedig a hagyományos birkapörkölt elfogyasztására.

A protokoll asztalánál Iványi Lajos plébános, dr. Frankó Károly, Szabó Imre a Földművelésügyi Minisztérium képviselője foglalt helyet. Hunya Lajos acélos hangjával ismertette az 1992 márciusában alakult gazdakör rövid történetét. Büszkén hangsúlyozta, hogy azóta a tagok száma megháromszorozódott (60-an vannak): „Hiába jelentek meg a hiénák”, a gazdák elvállalták az egyéni gazdálkodást. Hiába gúnyolódtak egyesek, hogy „majd szánhattok az asszonnyal befogva”. Az őszi szántásvetés nagy része valóra vált. Kondoros, Szarvas térségében a Körösök négy partján kikelt a búza, mert ideális időben került sor a vetésre. Boldogan mondhatta a főgazda, hogy zöldell a határ. Az eredmények a gazdák szaktudását dicsérik, a rizsföldek kivételével mindent előkészített a tavaszra. Gazdálkodásunkat többször próbálták megzavarni az „antikrisztusok” – emelte fel hangját Hunya úr. Majd arra kérte a jelenlévőket, hogy kirándulás keretében látogassanak Ausztriába, ahol a kisparcellás gazdálkodás virágzik.

Dr. Frankó Károly polgármester köszöntőjében az endrődi mezőgazdaság hagyományait méltatta, és elmondta, hogy most élményként élte meg a földek licitálását.

Szabó Imre a Földművelésügyi Minisztérium képviselője szóvá tette, hogy a vendégek közül hiányoztak a 30 éven aluliak. De bízik benne, hogy a jó példa követésre talál. Hangsúlyozta: e térségre figyel az egész ország, 1000 hektárral több búza van elvetve a tavalyihoz képest!

A jó kívánságok elhangzása után Hunya Lajos visszavette a szót, felkérte az est résztvevőit a Himnusz eléneklésére, végül jó étvágyat kívánt a vacsorához. Barátságos, békés hangulatban hajnalig szórakoztak az Endrődi Gazdakör tagjai.

Bort, búzát, békességet!
Hunya Lajos a kisgazdák vezetője pohárköszöntőjét tartja

Két kedves hölgy a vacsora tálalói

Polgármesterünk jó termést és jó egészséget kíván

Milyen Magyarországot szeretnék?

Milyen Magyarországot szeretnék?! Erre a kérdésre részemről nagyon nehezen tudok válaszolni. Ennek oka, hogy nem értek a politikához. Ha azt mondom sajnós, akkor bizonyára igazam van annyiban, hogy az alpműveltség megkövetelné a körültekintést környezetemben. De, ha azt mondom örülök neki, ezt arra értem, hogy lényegében még gyerek vagyok és semmi kedvem a felnőttek egy része által kialakított gazdasági és társadalmi helyzet problémáin gondolkodni és idegeskedni, annak ellenére, hogy rövid időn belül én is a felnőtt társadalom tagjai közé tartozhatom majd. Ennek ellenére mégis vannak észrevételeim, hiszen nézek televíziót, hallgatok rádiót, és olvasok újságot. Amit már felnőtt fejjel nem szeretnék átélni, az például az idei október 23-i megemlékezés. Az a véleményem, hogy azt a pár száz embert, közöttük több tizenévesvel együtt, akik nem hagyták szóhoz jutni Göncz Árpádot, bedugnám egy olyan intézménybe, ahol először a viselkedésformára tanítanák meg őket, a későbbiekben pedig az értelmi szintjüket némi ismerettel gyarapítanák.

A másik ami ellen kifogásom van, a környezetemben élő emberek helyzete. A Tisztelt Ház képviselői kevésbé fontos dolgokon vitatkoznak, miközben itt vidéken (és lehet, hogy a fővárosban is) kolduló kisgyerekekbe lehet belebotlani az utcákon. Ezzel kapcsolatosan személyes élményem is van. Tavaly, pontosabban 1991-ben, azt hiszem március környékén hazafelé igyekeztem, amikor a szembejövő 6-7 év közötti kisfiú váratlanul megszólított. Pénzt kért, mert nem volt otthon kenyere. Természetesen adtam neki, de nem mertem arra gondolni, hogy mi lett volna akkor, ha nincs nálam pénz. Azt nem értem, hova fog jutni ez az ország. Mi lesz akkor, ha az emberek nemhogy egymáson, de magukon sem tudnak már segíteni? Továbbá nem tetszik a fiatalok helyzete. Ha elhagyják az iskolát, mihez kezdenek? Se munka, se lakás. Alapítsanak csak azért családot, hogy lakáshoz jussanak? Semmi értelme, mert ha nincs munka, nincs miből eltartani a családot.

Ha mégis sikerülne, akkor sem lehetne senki igazán boldog, mert a fejlődéssel belépett a rohanás. Nincs idő a másakra, a gyerekekre, megnő a nézeteltérések száma, később válás, osztozkodás, ami a család tagjai közül leginkább a fiatalokat kavarja fel a legjobban. Ebből adódik azután a gond az iskolában, munkahelyeken, s mire a gyerekek felnőnének „selejtekké” válnak.

Rengeteg a nyugdíjas. Pénzük alig van, megpróbálnak a legtakarékosabban kijönni ebből az összegből. Esélyük: nem sok. A gyógyszerárak és élelmiszerek ára évről évre fokozatosan emelkedik. Ha azt mondom: tartok a jövőtől, lehet hogy kinevetnek, de úgy gondolom az ok megvan rá.

Bacher Ildikó IV/D

(Álmodozás) (Értékredek)

Tiszta Magyarországot szeretnék a szó minden értelmében. Kulturális tisztaság mellett politikai tisztaságot, és nem utolsósorban környezeti tisztaságot.

A kulturális tisztaság alatt a jelen és a múlt művészetének megbecsülését és alakítását értem. Szeretném, ha a múltunk történelme és a kulturális örökségünk független lenne a politikai helyzetétől és nézettől.

Nem értek egyet azzal, hogy minden rendszerváltásnál minden átértékelődik és a szépet, a jót eltiporják, a múltba pedig belemagyaráznak.

Elsősorban a jelen embereivel és a jövő nemzedék életével kellene valami észszerűt kezdeni. A mai Magyarországon az emberek értékrendje már a kezdet kezdetén félrebillen már saját hibájukon kívül. A borzasztó az, hogy az igazi családok kihalóban vannak a társadalmi helyzetből kifolyólag. Családok hullnak szét a pénz utáni hajszában és családok melyek nem is jöhetnek létre emiatt. Félelem és kilátástalanság. Gyermek melyek nem szülehetnek meg, csupán azért, mert szülei nem tudják felnevelni őket. Itt megint háttérbe szorították a kultúrát, hiszen az ember a művészetek utáni érdeklődését (színház, múzeumok stb.) a pénztárcájához igazítja. Sajnálá-

tos módon a Magyar ember előtérbe helyezi a „hasát”, mint az elméjét. Szeretném ha a jövő Magyarországa minden ilyen körülményt kiküszöbölne és állampolgárai, boldog kiegyensúlyozott, nyugodt emberek lennének.

Politikai tisztaság: a kormány ne az állampolgárait terhelje azon pénzüsszegek kifizetéséről, amelyről nem tudnak elszámolni, vagy értelmetlen helyekre kerültek.

Környezeti tisztaság: részben összekapcsolódik a kultúra értékelésével, a szépre való nevelés eredményezheti a környezet megbecsülését és rendezését is.

Műveltséghez hozzátartozik saját környezetünk elviselhetővé tétele.

Határozott lépéseket kellene mindenkinek tenni a szebb jövőért!

Bartik Emma

Katona Renáta (15 éves)

Emlék

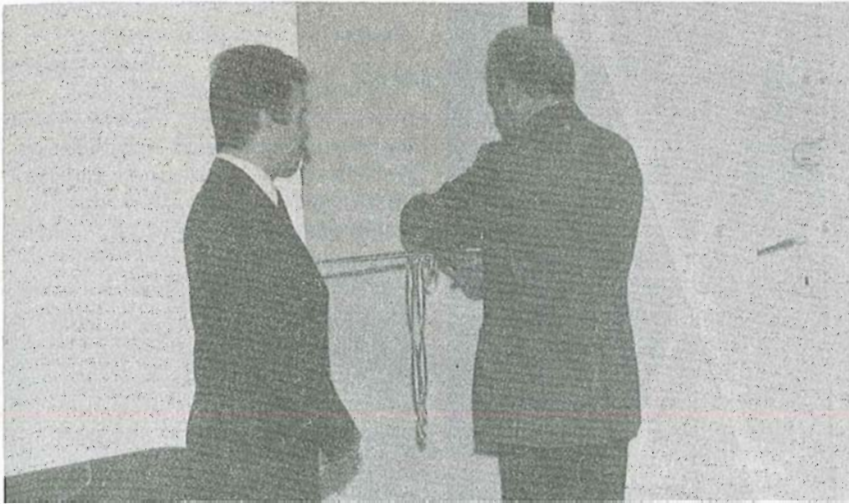
*Nem értem miért ilyen gonosz az élet!
Miért azt veszi el tőlünk a halál,
Aki nagyon fontos az életünkben?
Fontos, hogy ott legyen ha szükség van rá,
Ha el szeretném sírni a panaszaim,
Ő ott van és meghallgat.*

*Te is egy ilyen ember voltál számomra.
Sokat segítettél és nagyon fáj, hogy már nem vagy itt velünk.
Tested a fekete föld fedti,
De emléked erősen bennem él.*

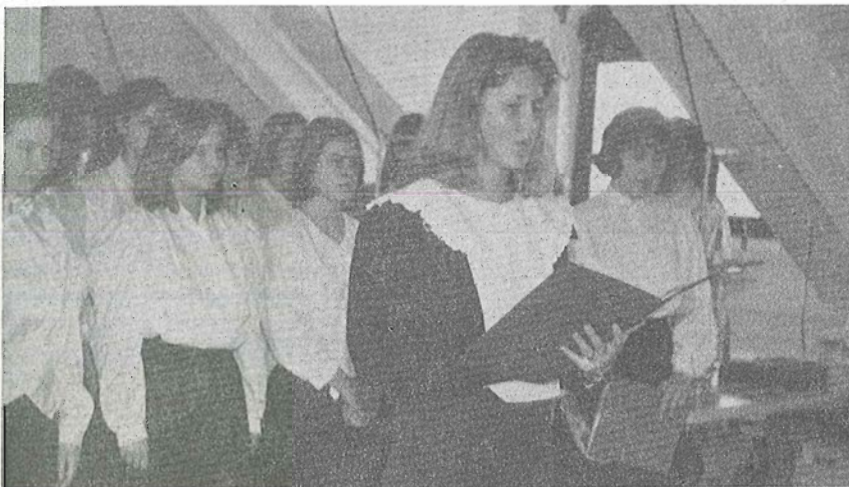
*Szívembe görcs áll mikor arra gondolok,
Hogy értelmetlen volt halálod. Ártatlan voltál,
De sajnós csak Te voltál ártatlan.*

*Zokogok én mikor sírod előtt állok és
Fényképed rám mosolyog.
Sírod ha fejfádon a neved látom,
Fáj a sírod nyugalma, de a lényeg az,
Hogy bennem örökké élni fogsz,
Soha nem gyül ki drága emléked.*

TANMŰHELYAVATÓ A 617-BEN

Dr. Frankó Károly polgármester átvágja a szalagot
R. Nagy János kíséretében:
a Ruhaipari Tanműhely használható

Az iskola ruhaipari tanulói ünnepi műsorának kedves pillanata

Megnyitom húsboltomat! (Az Alkotmány Tsz volt húsboltjában)

1993. január 1-jén

tőkehúsok 10–20%-kal olcsóbban, birkahús kilónként 160 Ft alatt

Várom a Kedves Vevőket!

Szilágyi Mihály

Elnapolták

Az Igazságügyi Műszaki Szakértői Felülvéleményező Bizottság nem küldte meg a Gyulai Városi Bíróságnak a szakvéleményét. Így a K. I. vádlott tárgyalását elnapolták. (Molnár Szilvia szüleivel az ügyvédje szerint, az újabb tárgyalás csak 1993 januárjában várható.)

HASZNÁLT, RÉGI, KOPOTT
KÁRPITOZOTT BÚTORAIT

felújítja

Uhrin Sándor

Gyomaendrőd,

Bajcsy-Zsilinszky út 46.

RENDŐRSÉGI HÍR

Tisztelt Szerkesztőség!

Az elmúlt lapszámban megjelent egy olvasói vélemény a rendőrség munkájáról is. Kemény, őszinte, tiszta gondolatok a fiataloktól, közállapotainkról.

A ránk vonatkozó kritikára szeretnék kitérni. Mivel másutt, illetve intézkedés közben is hallottam és hallok hasonló kinyilatkoztatásokat, ezért úgy gondolom, itt nyugodtan megbeszélhetjük.

Tizenéve vagyok rendőrzárőr. A főutakon, a mellékútvonalakon, és ott, ahol út sincs. Fényes nappal, és a sötétben. Bevallom, higgyék el, igazán őszintén: fogalmam sincs mitől kellene félni a rendőrnek ama sötét mellékutcákban. A rablás, a garázdaság elkövetése a rendőri jelenlétkor nem igazán jellemző. Az elkövetők általában igyekeznek kivonni magukat az intézkedés alól. Magyarán szólva-menekülnek a rendőr elől. Ezt a félreértések elkerülése végett még részletezem; a garázda fut elől, és nem megfordítva. Bizonyára nem véletlenül szokott így lenni. Mitől is félhetnénk? Talán a szórakozóhelyről hazafelé igyekvő kerékpárosoktól. Tényleg, ha egyikük behúz egyet, de ránk is kiálthat, pl. „huhh”. Mellesleg akár féltünk, akár elbújva aludtunk, mindenesetre a közelmúltban tizenhét rendbeli betörés gyanúsítottját fogtuk el az éjszakai órákban. Lehet, hogy félálomvilágunkban tettük volna? Kalap le az előtt, aki megválaszolja e rejtélyt. Ugyanis valahogy nem önként adta fel magát. Összefoglalva nem nagyon értem, miért kellene félni a rendőrnek az említett helyeken.

Az viszont egészen más, hogy az ismert létszám, és technikai okok miatt kevesebb az intézkedés és a rendőri jelenlét a mellékutcákban. A hívások, segítségkérések többnyire a centrumból érkeznek a szórakozóhelyekről és környékéről törtétek miatt. A megelőzés szempontjából érthető, hogy e területeket ellenőrizzük leginkább. Vagy netán a hétvégi esti órákban a város peremrézsére, a legelő környékére kiballagva végezzünk ellenőrzést? Ha indokolt, akkor igen. Igyekszünk ott is lenni. De nem félünk ott sem.

Talán a nyilvánosság előtt sem.

Szarvas, 1992. december 3.

*Barna István rendőr zászlós
Közlekedési Osztály, Szarvas*

APRÓHIRDETÉS

Gyomán piactéri trafik kiadó, vagy eladó. Érdeklődni lehet a helyszínen.

Gyomai Gazdakör alapfokú méhészeti tanfolyamot indít. Jelentkezni lehet: Baráth Sándor Gyomaendrőd, Béke u. 19., és minden szerdán este 18 óra után a volt MHSZ épületben.

Termelői borkimérésre alkalmas helyet keresek forgalmas helyen, munkalehetőséggel. Tel.: 78/81-176; 18 óra után

SPORT SPORT

SPORT

Még néhány nap és... Újra nyit a gyomaendrődi sportcsarnok?

Ami az előzményeket illeti, 1990 tavaszán, szinte még alig mosogatták el az ünnepi megnyitót követő fogadás után a poharakat, futótűzként járta be a környéket a sportcsarnok bezárásának híre. Különösen a sportbarátok fájlalták a történeteket. Pedig akkoriban egyébként is volt miről beszélni... hiszen néhány héttel a választások után voltunk.

Gyorsan bebizonyosodott: a Köjál csak tette a dolgát, teljes joggal tehetett lakatot az épületre, mert a tetőszerkezetből a víz, illetve az ebből keletkező pára hatására formaldehid képződött, amelyből légköbméterenként 80 mikrogram is káros, nem-hogy 1768, amennyit a teremben mértek!

Vannak, akik egyenesen úgy vélik, valamiféle átok sújtja a megye sportcsarnokait, hiszen azóta bezárták például az orosházit is, igaz, náluk „csak” a fa födém szerkezet mozdult meg. De hogy mégsem helyi problémakör ez, arra talán bizonyíték az is: a közelmúltban a rádió vitaműsört rendezett az újkori sportcsarnokok szak-szerűtlen építéséről... Amelyben a szak-értő így összegezte álláspontját: a beruházók nem ritkán az első hallásra kedvező anyagi ajánlat miatt döntenek egyik, vagy másik kivitelező mellett.

Valami ilyesmi történt Gyomaendrődön is. A megnyitás igénye egyre sürgetőbb lett, vele szemben egyre zsugorodott a pénztárca. A bajok okozójaként mindmáig az aminocellt emlegetik, ennek gyártója, az Orosházi Állami Gazdaság viszont váltig állítja: azért került a csarnok légterébe az igen erős méregként ismert, rákkeltő anyagként is számontartott formaldehid, mert nem az előírt technológia szerint építették be. A per azóta is tart, tudomásunk szerint nincs új fejlemény, vagyis „tartja magát” a Szegeden keltezett 18 oldalas szakértői vélemény. Íme egy aláhúzásra is érdemes részlete: „...*ún. kéthéjú kialakítással készült. A hőszigetelő és párazáró anyagok tekintetében eltértek. Módosították a tervezetet a fűtés és szellőztetés vonatkozásában is.*”

Azt nem állapította meg a szakértő, de leírhatta volna: költségkímélés céljából kimaradt az építkezéskor a drága salakgyapot és elmaradt az egyébként 40 millió forint spórolást jelentő légtéchnikai berendezés. Az ominózus aminocell burkolatot lakásokban többnyire fóliával, farostlemezrel vagy kátránypapírral zárják le. Hogy ne jusson hozzá a víz, pára. Mivel ez is elmaradt, a páralecsapódás egyenes kö-

vetkezménye lett a vízképződés, majd a formaldehid megjelenése.

Jóllehet 1990. június 4-én lezárták az épületet, az egymásra mutogatás mellett a bajok orvoslására is lépések kezdődtek. Így jutottak el a Salgótarjánban gyártott therwoolinig, amely az immár két centivel „megemelt” mennyezetű sportcsarnok új borítója lett, melyet több mint hárommillió forint értékben a Gyomaszolg nevű cég épített be. Erről az anyagról a gyártó azt állítja: „*nem okoz szűrőérzetet, kiváló hő- és hangszigetelő képessége van.*”

Hamarosan kiderül. A Köjál illetékesei az elmúlt héten az úgynevezett „hidegméréseket” végezték el, s nem hivatalosan ugyan, de kedvező eredményt rögzítettek. Ma újabb mérés következik, most már a 20 fokra felfűtött csarnokban. Megpróbáltuk kideríteni, mennyi is a „kedvező”, de a Köjálnál azt a választ kaptuk: náluk a gyomaendrődi önkormányzat rendelte meg a mérést, pontos adatokat majd nekik szolgáltatnak.

Ezen ne múljon, csak legyen a jegyzőkönyv tartalma „pozitív” és végre azt mondhassa Babosné azoknak, akik nap mint nap felkeresik: „*Jó hírem van, újra bemehetünk a csarnokba.*”

A jelek szerint ez néhány nap múlva akár be is következhet.

– Az első időszakban nem kérünk bérleti díjat, mert szeretnénk úgymond ide szoktatni a sportbarátokat. Hatmillió forintba került eddig a kálvária. Ezt valószínű már soha senki sem fogja megtéríteni, de ez nem jelenti azt, hogy nem kell gazdálkodnunk és bevételre törekedni. A jövő évi költségvetés szerint 1,8 millió forintot termelni kell. Igaz, ez a költségvetés még módosulhat... A legnagyobb baj, hogy nem nagyon tudjuk mihez viszonyítani az üzemi költségeket, hiszen nincs benne gyakorlatunk – sajnos. Úgy gondolom, ha túl magas terembért kérünk, az ellenkezőt érzük el. 200–500 forint lehet az óránkénti taksa, mindenesetre differenciálunk. Vasárkor akár 1500 is lehet. Nagyon remélem, sose lesz zárva s mindig annyian parkolnak itt, mint a szerdaiszombati KGST-piacok idején.

Mellesleg az is már csak az utódoknak lehet tanulság, hogy Babos Lászlóné, a sportcsarnok igazgatója már az építés idején rendszeresen jelezte a hiányosságokat. Mi több, nem csupán szóban. Kapott is rá választ. Ilyet például: tartózkodjon a nyilatkozatoktól, a szakszerűtlen meg-

jegyzésektől, s ugyanakkor fordítson nagyobb figyelmet a sportcsarnok környezetének rendben tartására.

Hát nem mosolykeltő? Körletrend, mindenekelőtt...

Azt mondja, az épület változatlanul beázik, s jó lenne ennek is a végére járni. Arra gondolni sem mer, hogy '92 novemberében is okvetetlenkedésnek veszik majd „jelzéseit”. Abban viszont annál inkább bízik, hogy mire leesik az első hó, ismét étellel telik meg a csarnok. A Pest Megyei Labdarúgó Szövetség zászlaja mellé hamarosan újabbak kerülnek, a csarnokot sem csupán egy autósbolt és egy kisvendéglő hirdetések tarkítja.

Bárhogy is lesz, sok érdekességet írhat le most készülő testnevelési főiskolai szakdolgozatában, melynek címéül ezt választotta: „*Társadalmi, gazdasági és sportfejlesztési stratégiák kapcsolatának alakítása egy kisváros sportcsarnokának építése kapcsán.*”

Fábián István
Békes megyei hírlap
(Tallózás)

TISZTELT VÁSÁRLÓK!

Megnyílt a LINDA sportbolt

sportcipők, joggingok
és márkás
(ADIDAS, REEBOK, NIKE)
sporteszközök
nagy választékban

Nyitva tartás

hétköznap: 9–18 óráig
szombaton: 8–13 óráig

Dezsőné Rau Katalin
várja a kedves érdeklődőket

Mérlegen a Gyomaendrődi FC labdarúgócsapata

Csak részben valósultak meg az álmok

1. – Mi volt a célkitűzés, mi valósult meg a tervekből?

2. – Kikkel elégedett, kik okoztak csalódást az ősszel?

3. – Hogyan készülnek a tavaszi idényre?

A Gyomaendrődi Futball Club részéről Vass Ignác ügyvezető elnök kérdéseinkre a következő válaszokat adta:

1. – Az 1992–93-as bajnoki idényben a klub vezetése célul tűzte a csapat elé, hogy fegyelmezett játékkal, szép számú közönségünk szórakoztatásával, 50 százaléki körüli teljesítménnyel a 8–10. helyen fejezze be a bajnoki idényt.

2. – Különböző okok miatt ezen célkitűzéseknek csak töredéke valósult meg a bajnokság első félidejében. A csapat az elmúlt bajnoki évhez képest fegyelmezett-ségben nagyot lépett előre. A kiállítások száma 80 százalékkal csökkent, 3 sárga lapot is ketten gyűjtöttek a 15 mérkőzés alatt. Elfogadható az idegenbeli szereplés, 7 mérkőzésből 6 pontot szerzett az együttes. Elszomorító viszont a nagyon gyenge hazai szereplés – 8 mérkőzésből 5 pont –, ami miatt természetesen a kitűzött eredményességi célokat, valamint a közönség kiszolgálását nem teljesítette a gárda. Némi-eg mentésül szolgálhat az a páratlan sérülési hullám, amely végigsöpört a csapaton. Szinte folyamatosan harcképtelen volt 4-5 labdarúgó. Maradéktalanul kevés játékost lehet dicsérni, de az átlagosnál többet nyújtott Szakács, Janis, Gonda, Demjén és Plástyik. A többiek igen hullámzó teljesítményt nyújtva elmaradtak a várakozástól. Természetesen zavarólag hat egy csapat teljesítményére a bizonytalan anyagi háttér is. De elsősorban nem ebben kell keresnünk a gyenge teljesítmény okát. Mindenesetre a vezetésnek nem lesz könnyű feladat megtalálni a célhoz vezető utat.

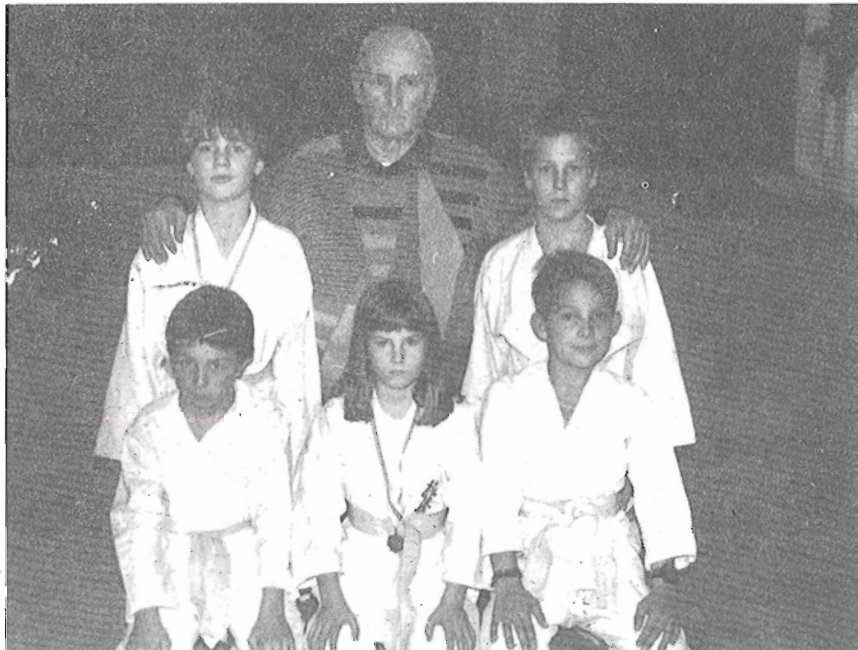
3. – Január 11-ig pihennek a játékosok. Közben december 30-án a szokásoknak megfelelően közösen búcsúztatjuk az évet. Bízunk benne, hogy az alapozás kezdetéig felépülnek sérültjeink és kiegészülve a leszerelőkkel egy szebb tavasz kezdődik a gyomaendrődi labdarúgásban. Addig azonban a vezetésnek komoly erőfeszítéseket kell tenni ahhoz, hogy az NB III minden feltétele, de elsősorban a pénzügyi fedezete biztosítva legyen.

LEGÚJABB!

A csapat vezetősége december 11-én szerződést bontott KOLTAI LAJOSSAL.

PLÁSTYIK JÁNOS vezeti a felkészülést a tavaszi szezonra

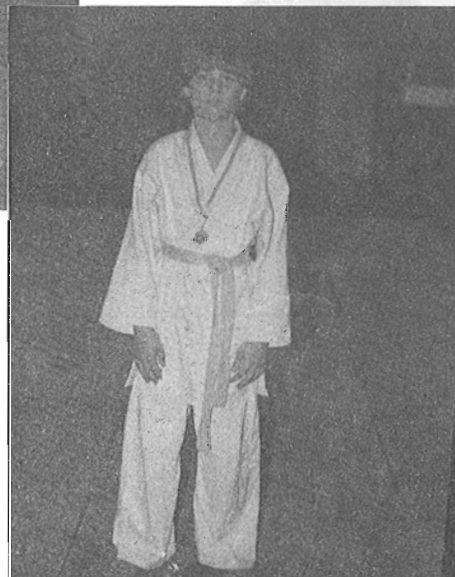
GYÁNYI MESTER tanítványai már versenyeztek

A mester legjobb tanítványaival
Schwalm Gergő, Gottfried Sándor, Szabó Szabolcs, Kónya Kata, Izsó Szabolcs

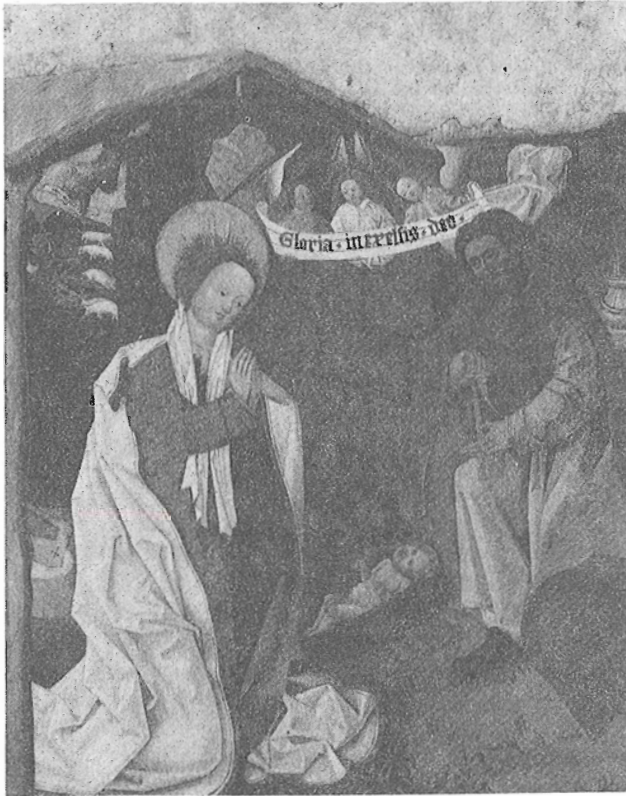

Kónya Kata

Schwalm Gergő

A Kecskeméti Judo Club által rendezett nemzetközi gyermek A, B és C korcsoportos cselgáncsversenyén a GYOMAENDRŐDI JUDOSOK nagyszerűen helyfáltak

Krisztus születése (ismeretlen helyről 1490–1500)

Csángó Jézus

A Székelyföldön még él a szó: *elcsángált* – és azt jelenti, hogy „elkószált, elvándorolt”. A moldvai csángó népcsoport neve ma is eleven – bár archaikus – nyelvi elem. Modern megfelelője talán ez lehetne: *menekült*. És aki manapság rádiót hallgat, televíziót néz, az az érzése támad, ismét *csángál* a világ. És talán Jézus a legcsángóbb csángó – immár kétezer éve. Ezért nem csodálkozom azon, hogy a legszebb Jézuska-vers csángó földön született:

*„Paradicsom mezeibe
Aranyszőnyeg leterítve.
Azon vagyon rengő bőcsű,
Abba fekszik UR Jézuska:
Jobb kezibe arany vessző,
Bal kezibe arany alma,
Megzúdítá a vesszejét:
Zúg az erdő, zeng a mező,
Én nem láttam szebb termőfát,
Mint Ur Jézus keresztfája,
Mert az vérrel virágozik,
Szentlélekkel gyümölcsözik.”*

Az
**„ültetvényes
mogyoró-
emberke”**
a Dreher söröző
dolgozói
nevében
**boldog
karácsonyt
és gazdag új évet
kíván**

Előhűtött baromfi
(kacsa, csirke, pulyka stb.)

**előjegyezhető
karácsonyra
Szilveszterre**

Farkasné
(Erzsike) boltjában

*Sütemény, kalács
és házi rétes is
megrendelhető*

A ROSTÉLYOS GMK

kedves vásárlóinak meghitt, boldog karácsonyt
és gazdag új évet kíván

Gyomaendrőd Híradó

Gyomaendrőd Város Önkormányzatának lapja.

Felelős szerkesztő: Hajdú László. Kiadja: Gyomaendrőd Képviselő-testülete. Gyomaendrőd, Szabadság tér 1. Telefon: 67/86-320.

Felelős kiadó: dr. Frankó Károly polgármester. Készült a Gyomai Kner Nyomdában, a nyomda alapításának 110. esztendejében.

Gyomaendrőd, Kossuth u. 10–12. Felelős vezető: Papp Lajos ügyvezető igazgató. Terjesztik a gyomaendrőd postahivatalok, diákok és kereskedők.

Engedélyszám: III/PHF/108/BE ISSN 0238-8391